

Očaki in preroki

Ellen G. White

Informacije

Ellen G. White: OČAKI IN PREROKI

OČAKI IN PREROKI

Zgodovina starodavnih svetih ljudi,

kakor jo je opisala

ELLEN G. WHITE

"Pravične in resnične so tvoje poti, o Kralj narodov!"

Ljubljana - 1997

Naslov izvirnika

Ellen G. White: Patriarchs and Prophets, PPPA 1958

Prevod

Petra Potisk

Recenzija

Prof. Barbara Smolnikar, Danijel Kosec

Lektura in računalniški prelom

Prof. Pavel Repnik

Korektura

Brigita Ahac

Naslovnica

Ismar Mujezinović

Založba

Znamenja časa, Njegoševa cesta 15, Ljubljana

Za založbo

Prof. Pavel Repnik

Tisk

JA - Grafika, Litostrojska 40, Ljubljana

Po mnenju štev. 415-47/96 mb Ministrstva za kulturo Republike Slovenije z dne 25. 7. 1996 sodi knjiga Očaki in preroki med proizvode, za katere se plačuje 5% davek od prometa proizvodov

Kazalo

Informacije	2
Kazalo	3
Predgovor.....	7
Uredniška pojasnila.....	9
Uvod	10
1. Zakaj je bil greh dopuščen?	17
2. Stvarjenje	25
3. Skušnjava in padec	31
4. Načrt odrešitve.....	40
5. Preizkušnja Kajna in Abela	46
6. Set in Enoh	51
7. Potop.....	59
8. Po potopu.....	69
9. Dobeseden teden.....	74
10. Babilonski stolp	79
11. Abraham poklican	84
12. Abraham v Kanaanu	89
13. Preizkušanje vere	99
14. Uničenje Sodome	106
15. Izakova poroka	116
16. Jakob in Ezav	121
17. Jakobov beg in izgnanstvo.....	126
18. Nočni boj	134
19. Vrnitev v Kanaan	139

20. Jožef v Egiptu.....	147
21. Jožef in njegovi bratje	154
22. Mojzes	168
23. Egiptovske šibe.....	179
24. Pasha	190
25. Izhod.....	195
26. Od Rdečega morja do Sinaj	202
27. Izrael sprejema zakon	211
28. Malikovalstvo pod Sinajem	221
29. Satanovo sovraštvo do zakona.....	232
30. Shodni šotor in njegove službe	241
31. Nadabov in Abihujev greh.....	252
32. Zakon in zavezi	255
33. Od Sinaja do Kadesa.....	264
34. Dvanajst oglednikov	274
35. Korahov upor	281
36. V puščavi	290
37. Udarjena skala.....	294
38. Potovanje okoli Edoma	301
39. Zmaga nad Basanom	310
40. Balaam.....	314
41. Odpadništvo pri Jordanu.....	324
42. Ponovljeni zakon	331
43. Mojzesova smrt.....	337
44. Prečkanje Jordana	345
45. Padec Jeriha	350

46. Blagoslovi in prekletstva	358
47. Zveza z Gibeonci.....	361
48. Delitev Kanaana	365
49. Jozuetove zadnje besede	374
50. Desetine in darovi	378
51. Božja skrb za uboge.....	382
52. Letni prazniki.....	387
53. Prvi sodniki	392
54. Samson.....	403
55. Otrok Samuel	410
56. Eli in njegova sinova	415
57. Filistejska zaplenitev skrinje.....	420
58. Preroške šole.....	429
59. Prvi Izraelov kralj.....	436
60. Savlova predrznost.....	446
61. Savel zavržen.....	453
62. Davidovo pomaziljenje.....	461
63. David in Goliat.....	464
64. David ubežnik.....	469
65. Davidova velikodušnost	478
66. Savlova smrt.....	488
67. Starodavno in sodobno čarovništvo	493
68. David v Ziklagu	498
69. David poklican na prestol.....	504
70. Davidovo kraljevanje.....	509
71. Davidov greh in spokorjenje	519

72. Absalomov upor	527
73. Davidova zadnja leta	540
Dodatek.....	548

Predgovor

([angleško](#))

To delo izdajamo, ker smo prepričani, da osvetljuje zelo pomembno in splošno koristno temo, o kateri je luč zelo zaželeno. Predstavlja namreč resnice, ki so premalo poznane ali pa preveč prezrte. Eden velikih dogodkov je veliki boj med resnico in zmoto, med lučjo in temo, med Božjo močjo in poskusi sovražnika vse pravičnosti, ki si jo poskuša nasilno prisvojiti. Zanj upravičeno menimo, da naj bi pritegnil pozornost vseh svetov. Da tak boj obstaja kot posledica greha, da prehaja iz različnih stopenj razvoja in se na koncu konča na način, ki povečuje Božjo slavo in povišuje njegove zveste služabnike, je prav tako zanesljivo, kakor je Sveto pismo Božje razodetje ljudem. V njem so razodete velike značilnosti tega boja, spora, ki zajema odrešitev sveta. Obstajajo posebna obdobja, ko ta vprašanja dopuščajo nezaželeno zanimanje, in tedaj postane najpomembnejše, da razumemo svoj odnos do njih.

Zdaj je tak čas, kajti vse stvari kažejo, da lahko zanesljivo upamo, da se ta dolgi boj približuje svojemu koncu. Pa vendar mnogi kažejo nagnjenje, da bi odrinili na raven izmišljenega tista poročila, ki nam pravijo, kako se je naš svet zapletel v veliki dogodek. Drugi pa se izogibajo temu skrajnemu pogledu in ga jemljejo kot zastarelega in nepomembnega, zaradi česar ga zanemarjajo.

Toda kdo ne bi želel pokukati v skrivnost vzroka tega čudnega odpada; razložiti njegovega duha, predvideti posledice ter se naučiti, kako se je možno izogniti sadovom? S to snovjo se ukvarja ta knjiga. Vzgojiti želi živo zanimanje za tisti del Božje besede, ki je najpogostejše zanemarjen. Obljube in prerokbe svetih spisov odeva v nov pomen, zagovarja Božji način ravnanja z uporom in kaže čudovito Božjo milost, ki si je zamislila pot zveličanja grešnega človeka. Tako smo peljani skozi zgodovino tega dela v čas, ko so bili Božji načrti in nameni jasno razodeti izvoljenemu ljudstvu.

Čeprav imamo opraviti s tako vzvišeno snovjo, ki globoko gane srce in zbudi živa čustva uma, je slog knjige razločen, jezik pa jasen in odkrit. To knjigo priporočamo vsem, ki uživajo v proučevanju Božjega načrta človeške odrešitve ter čutijo kakršno koli zanimanje za povezavo svoje duše s Kristusovim pravičnim delom. Priporočamo jo tudi vsem drugim, da bi v njih lahko zbudila zanimanje za te stvari.

Naša želja je, da bi bila vsebina v blagoslov tistim, ki jo berejo, in bi storila, da bo mnogo nog stopilo na pot življenja.

Uredniška pojasnila

Tukaj podajamo nekoliko pojasnil, da bo branje čim bolj koristno tudi tistim bralcem, ki se ga bodo lotili zato, da bi pomembne misli v tej knjigi primerjali z drugimi viri. Zato smo med besedilo vpisali nekaj števil in črk v oklepajih. Te zadeve so treh vrst, in sicer:

a) Najbolj vidna bo daljša skupina besed in števil v okroglem oklepaju v enakem tipu črk kakor glavno besedilo. To so navedbe svetopisemskih besedil s kraticami, ki so razumljive večini bralcev Svetega pisma. Popis vseh svetopisemskih navedkov pa je napisan pod naslovom Kazalo svetopisemskih navedkov.

b) Črke v okroglem oklepaju z drobnejšim tipom črk kažejo na daljše pojasnilo posameznih pojmov, ki jih je pisateljica uporabila, a bi utegnili biti bralcu nejasni zaradi prostorske in časovne oddaljenosti od nastanka knjige v izvirniku. Te črke kažejo na pojasnila, ki so napisana na koncu knjige z naslovom Dodatek.

c) Številke v poševnem oklepaju pa bodo prav prišle bralcem, ki berejo te vrste duhovnih člankov v raznih revijah v angleščini, v njih pa se uporabljajo besedila iz te knjige z navedbo strani v izvirniku. S pomočjo teh števil bodo zlahka našli slovensko besedilo v knjigi. Pri tem pa velja načelo, da številka v poševnem oklepaju označuje v glavnem natančni konec strani v izvirniku, le da je ponekod zaradi razlike med slovensko in angleško skladnjo oznaka približno dve do tri besede prej ali pozneje v povedi.

Urednik

Uvod

([angleško](#))

Ta knjiga obravnava snov svetopisemske zgodovine, ki sama po sebi ni nova. Tukaj je sicer prikazana kot ta, ki ji daje nov pomen, razodeva povod dejanj, kaže pomembno ozadje nekaterih gibanj ter močnejše osvetli nekaj značilnosti, ki so v Svetem pismu omenjene na kratko. Tako prizori vsebujejo živahnost in pomembnost, ki težita k temu, da dajeta nov in trajen vtis. Na svetopisemski zapis se razliva luč, ki popolneje razkriva Božji značaj in namen. Razodeva pa tudi Satanove zvijače in sredstva, po katerih bo njegova moč končno strmoglavljena. Na površje prinaša slabosti človeškega srca in kaže, kako Božja milost usposobi človeka za zmago v bitki z zlom. Vse to se ujema s tem, kar je Bog pokazal kot svoj namen, ko je človeku razodel resnice svoje besede. Pomoč, po kateri so bila dana ta razodetja, je vidna - ko se jo preizkusi po Svetem pismu - kot ena od metod, ki jih Bog še uporablja za podajanje navodil človeškim otrokom.

Čeprav zdaj ni več tako kakor na začetku, ko je človek v svoji svetosti in nedolžnosti dobival osebna navodila od svojega Stvarnika, človek še vedno ni puščen brez božanskega učitelja, ki ga je priskrbel Bog kot svojega predstavnika - Svetega Duha. Tako slišimo apostola Pavla izjavljati, da je nekakšno božansko razsvetljenje prednost Kristusovih sledilcev. "Razsvetljeni" so namreč s tem, ko so "postali deležni Svetega Duha". ([Heb 10,32; 6,4](#)) Prav tako Janez pravi: "In vi imate maziljenje od Svetega." ([1 Jan 2,20](#)) In Kristus je učencem obljubil, da jim bo potem, ko jih bo zapustil, poslal Svetega Duha kot tolažnika in vodnika, ki jih bo vodil v vso resnico. ([Jan 14,16,26](#))

Apostol Pavel je pokazal, kako bo ta obljuba izpolnjena cerkvi. V dveh svojih pismih je namreč pravilno napovedal, da so bili nekateri darovi Duha dani cerkvi, da bi jo vzgajali in ji dajali navodila za čas konca. ([1 Kor 12; Ef 4,8-13; Mat 28,20](#)) To pa še ni vse. Številne jasne in nedvoumne prerokbe pravijo, da se bo v zadnjih dneh posebno izlil Sveti Duh ter bo cerkev v času Kristusovega prihoda imela med sklepno izkušnjo "pričevanje Jezusa Kristusa", ki je "duh prerokovanja". ([Dej 2,17-20. 39; 1 Kor 1,7; Raz 12,17; 19,10](#)) V teh dejstvih vidimo dokaz Božje skrbi in ljubezni za svoje ljudstvo. Cerkev namreč sedaj, ko stopa v nevarnosti zadnjih dni, bolj kakor v katerem drugem delu svoje izkušnje potrebuje navzočnost Svetega Duha kot tolažnika, učitelja in vodnika, in sicer ne zaradi njegovih običajnih, temveč zaradi njegovih nenavadnih metod delovanja.

Sveto pismo kaže številne prenosnike, po katerih Sveti Duh deluje na srce in um ljudi, da bi razsvetlil njihovo razumevanje ter vodil njihove korake. Med temi so bile

prikazni in sanje. Na tak način se Bog še vedno pogovarja s svojimi človeškimi otroki. Tukaj je obljuba o tej stvari: "Poslušajta moje besede. Če je kdo med vami prerok, njemu se dam jaz, Gospod, na znanje v prikazni, v sanjah bom govoril z njim." ([4 Moj 12,6](#)) S temi sredstvi je bilo nadnaravno spoznanje sporočeno Balaamu. In pravi: "Tako pravi Balaam, Beorjev sin, tako pravi mož odprtih oči, tako pravi, ki sliši besede silnega Boga, ki ima spoznanje Najvišjega, ki vidi prikazen Vsemogočnega, ki pade, a oči so mu odprte." ([4 Moj 24,15.16](#))

Tako postane stvar zanimiva za raziskavo svetopisemskega pričevanja glede obsega, do katerega je Gospod načrtoval, da naj bi se Duh razodel v cerkvi v človeški preizkusni dobi.

Po sklenitvi načrta zveličanja je Bog, kakor smo videli, po delovanju svojega Sina in svetih angelov govoril ljudem čez prepad, ki ga je povzročil greh. Včasih je z njimi govoril iz oči v oči kakor v Mojzesovem primeru, vendar je bilo pogostejše po sanjah in prikaznih. Primeri takih pogovorov so vidni povsod v svetih zapisih ter pokrivajo vse dobe. Enoh, sedmi od Adama, je v duhu preroštva gledal naprej v čas drugega Kristusovega prihoda v moči in slavi ter vzkliknil: "Glej, prišel je Gospod z miriadami svojih svetih. Od Boga so govorili ljudje, kakor jih je vodil Sveti Duh." ([Juda 14; 2 Pet 1,21](#)) Če se je občasno zdelo, da je delovanje Duha preroštva skoraj izginilo skupaj s pojemanjem človeške duhovnosti, ni nikoli manjkalo v velikih krizah v izkušnji cerkve in obdobjih, ki so bila priče spremembam iz ene dobe v drugo. Ko je nastopilo obdobje zaznamovano s Kristusovim učlovečenjem, je bil oče Janeza Krstnika napolnjen s Svetim Duhom in je prerokoval. ([Luk 1,67](#)) Simeonu je bilo razodeto, da ne bo videl smrti dotlej, dokler ne vidi Gospoda; in ko so starši prinesli Jezusa v svetišče k obrezovanju, je prišel z Duhom napolnjen Simeon v svetišče, ga vzel v roke ter blagoslovil, medtem ko je prerokoval o njem. Ana, prerokinja, je v isti priložnosti govorila o njem vsem, ki so čakali na odrešitev Jeruzalema. ([Luk 2,26.38](#))

Izlivanje Svetega Duha, ki naj bi spremljalo Kristusove sledilce pri oznanjevanju evangelija, je napovedal prerok s temi besedami: "In zgodi se potem, da izlijem svojega Duha na vse meso; in vaši sinovi in vaše hčere bodo prerokovali, vaši starci bodo imeli sanje, vaši mladeniči bodo videli prikazni. In celo na hlapce in deklice izlijem svojega Duha v tistih dneh. In pokažem čudeže na nebu in na zemlji: kri in ogenj in dimaste stebre; sonce se spremeni v temo in mesec v kri, preden pride Gospodov dan, veliki in prestrašni." ([Joel 2,28-31](#))

Peter je na petdesetnico navedel to prerokbo kot razlago čudovitega dogodka, ki se je zgodil. Razcepljeni jeziki kakor ognjeni so sedli na vsakega od učencev; bili so napolnjeni Svetega Duha in govorili v drugih jezikih. In ko so jih zasmehovalci obtožili, da so se napili sladkega vinca, je Peter odgovoril: "Ti namreč niso pijani, kakor vi

menite, ker je šele tretja ura dne; temveč to je, kar je rečeno po preroku Joelu." ([Dej 2,15.16](#)) Potem navaja prerokbo stvarno, kakor je zapisana v Joelu (navedena zgoraj), le da je namesto besede "potem" vstavil besede "v poslednjih dneh", kar se bere: "In zgodi se v poslednjih dneh, pravi Bog: izlijem od svojega Duha" itd.

Očitno je, da se je tisti dan začel izpolnjevati del prerokbe, ki se nanaša na izlivanje Duha; kajti ni bilo starcev, ki bi imeli sanje, niti mladeničev in dekel, ki bi imeli prikazni in prerokovali; niti ni bilo čudežev krvi in ognja in dimastih stebrov, ki bi se prikazali; sonce ni potemnelo in mesec takrat ni postal krvav. Pa vendar je bil takratni dogodek izpolnitev Joelove prerokbe. Enako očitno je, da se del prerokbe glede izlivanja Duha ni izčrpal v takratnem razodetju; kajti prerokovanje zajema vse dni od tistega časa do nastopa velikega Gospodovega dne.

Toda petdesetnica je bila izpolnitev tudi drugih prerokovanj poleg Joelovega. Je prav tako izpolnitev besed samega Kristusa. V svojem zadnjem pogovoru z učenci pred križanjem jim je rekel: "In jaz bom prosil Očeta, in drugega Tolažnika vam da, ... Duha resnice. Tolažnik pa, Sveti Duh, ki ga pošlje Oče v mojem imenu, On vas bo vse učil. Kadar pa On pride, Duh resnice, vas bo vodil v vso resnico." ([Jan 14,16.17.26; 16,13](#)) Po vstajenju od mrtvih pa je Kristus rekel učencem: "In glejte, jaz pošljem obljubo svojega Očeta na vas; a vi ostanite v mestu Jeruzalemu, dokler ne boste oblečeni v moč z višave." ([Luk 24,49](#))

Na petdesetnico so bili učenci opremljeni z močjo od zgoraj. Vendar ni bila Kristusova obljuba nič bolj kakor Joelova prerokba omejena le na ta dogodek. Dal jim je enako obljubo v drugačni obliki, ko jim je zagotovil, da bo vedno z njimi do samega konca sveta. ([Mat 28,20](#)) Marko nam pravi, v kakšnem smislu in na kakšen način naj bi bil Gospod z njimi. Piše: "Oni pa so šli in oznanjevali so povsod, in Gospod je sodeloval z njimi in potrjeval besedo s čudeži, ki so se obenem godili." ([Mar 16,20](#)) Peter pa je na petdesetnico pričal o trajnosti tega delovanja Duha, ki so mu bili priča. Ko so prepričani Judje vprašali apostole: "Kaj nam je storiti?" je Peter odgovoril: "Spokorite se in naj se krsti vsakdo izmed vas v imenu Jezusa Kristusa v odpuščanje svojih grehov, in prejmete dar Svetega Duha. Kajti za vas velja ta obljuba in za vaše otroke in za vse, ki so še daleč, kolikor koli jih pokliče Gospod, naš Bog." ([Dej 2,37-39](#)) To vsekakor govori o delovanju Svetega Duha v cerkvi, celo v njegovem posebnem razodetju, vsem prihodnjim časom tako dolgo, dokler bo milost vabila ljudi, da sprejmejo odpuščajočo Kristusovo ljubezen.

Osemindvajset let pozneje je Pavel v svojem pismu Korinčanom predložil tamkajšnji cerkvi uraden dokaz o tem vprašanju. Pravi: "A zastran duhovnih darov nočem, bratje, da bi bili nepoučeni." ([1 Kor 12,1](#)) Tako pomembno se mu je zdelo, da to stvar razumejo v krščanski cerkvi. Najprej je izjavil, da Duh različno deluje, čeprav je eden,

in pojasnil, kakšni so ti razločki. Potem pa je predstavil podobo človeškega telesa z različnimi udi, da bi prikazal, kako cerkev sestavljajo različne službe in darovi. Kakor ima telo različne ude, ki imajo vsak svoje opravilo in vsi skupaj enotno delujejo z namenom, da bi ustvarili skladno celoto, tako naj bi Duh deloval po različnih prenosnikih v cerkvi, da bi predstavljali popolno versko telo. Pavel nadaljuje takole: "In nekatere si je postavil Bog v cerkvi prvič za apostole, drugič za preroke, tretjič za učitelje, potem je dal čudežne moči, potem darove ozdravljanja, zmožnost pomagati, vladati, raznovrstnost jezikov." ([1 Kor 12,28](#))

Izjava, da **si je Bog postavil** nekatere v cerkvi, itd. obsega več kakor to, da je bila odprta pot za pojavljanje darov, če bi tako kazale okoliščine. Bolj označuje, da naj bi bili stalni deli resnične duhovne ustanove cerkve. Če pa ti ne bi delovali, bi bila cerkev v stanju človeškega telesa, ko bi nekateri udje - zaradi nesreče ali bolezni - postali pohabljeni in nemočni. Če so darovi enkrat postavljeni v cerkev, morajo tam tudi ostati, dokler niso uradno odstranjeni. Vendar ni nikakršnega zapisa o tem, da bi bili kdaj odstranjeni.

Pet let pozneje je isti apostol pisal Efežanom o istih darovih in jasno povedal njihov namen. Tako posredno kaže, da morajo nadaljevati, dokler ta namen ni dosežen. Napisal je: "Zato pravi: 'Šel je v višavo, ujete pripeljal jetnike, dal je dari ljudem.' ... In On je dal nekatere za apostole, nekatere za preroke, nekatere za evangeliste, nekatere za pastirje in učitelje, v pripravo svetih, za delo službe, za zdelovanje Kristusovega telesa, dokler ne dospemo vsi do edinosti vere in spoznanja Božjega Sina, do doraslega moža, do dovršene mere rasti Kristusove polnosti." ([Ef 4,8.11-13](#))

Cerkev v apostolskem času ni dosegla stanja edinosti, o katerem se tu razmišlja. Kmalu po tej dobi je mračnost velikega duhovnega odpadništva začela zatemnjevati cerkev; in vsekakor med stanjem pojemanja ta Kristusova polnost in edinstvo vere nista bili doseženi. Niti ne bosta doseženi, dokler ne bo zadnje milostno sporočilo zbralo iz vseh rodov in narodov, družbenih razredov in vsake zmotne organizacije ljudi, popolne v vseh evangelijskih reformah, ki čakajo na prihod Sina človekovega. In zares, če bi kdaj v svoji izkušnji cerkev potrebovala podporo vsakega pomočnika, ki ji je bil določen za tolažbo in vodstvo, spodbudo in zaščito, bo to sredi nevarnosti zadnjih dni. Tedaj se bodo namreč hudobne moči skoraj do vrhunca spopolnile za svoje pokvarjeno delo s svojim mojstrskim sleparstvom, da bi zapeljale tudi izvoljene, če bi bilo mogoče. Zatorej je zelo primerno, da je v posebnih prerokbah opisano izlivanje Duha v korist cerkve zadnjih dni.

V literaturi krščanskega sveta pa učijo, da so bili darovi Duha samo za dobo apostolov; da so bili dani preprosto za posaditev evangelija, in ko je bil evangelij enkrat utemeljen, darovi niso bili več potrebni, in so zato kmalu izginili iz cerkve.

Toda apostol Pavel je kristjane tistih dni posvaril, da je "skrivnost krivičnosti" že začela delati in da bodo po njegovem odhodu vstali grabežljivi volkovi, ki ne bodo prizanašali čredi, celo izmed njih samih bodo vstali ljudje in govorili popačene nauke, da bi potegnili za seboj učence. ([2 Tes 2,7](#); [Dej 20,29.30](#)) Darovi, ki so bili postavljeni v cerkev, da bi jo varovali pred zlom, ko je prišel čas, nikakor ne morejo miniti, kakor da bi dosegli svoj namen; kajti njihova navzočnost in pomoč bo v teh razmerah bolj potrebna, kakor pa takrat, ko so bili dejavni še sami apostoli.

V Pavlovem pismu korintski cerkvi najdemo še eno izjavo, ki kaže, da priljubljenih pojmovanj o začasnosti darov ni možno popraviti. To je njegovo nasprotje med sedanjim, nepopolnim in veličastnim, nesmrtnim stanjem, ki ga bo dokončno dosegel kristjan. Pravi: "Le po nekoliko namreč spoznavamo in le po nekoliko prerokujemo; kadar pa pride, kar je popolno, tedaj premine ta nepopolnost." ([1 Kor 13,9.10](#)) Nadalje opisuje takratno stanje tako, da ga primerja z otroško dobo ter njeno šibkostjo in nezrelostjo misli in dejanj. Popolno stanje pa primerja z zrelim možem in z njegovim jasnejšim pogledom, zrelostjo in močjo. Darove uvršča med tiste stvari, ki so potrebne v sedanjem, nepopolnem stanju, in za katere ne bomo imeli povoda, ko pride popolno stanje. Pravi: "Kajti sedaj vidimo še skozi zrcalo, kakor v uganki, takrat pa bomo z licem v lice, sedaj spoznavam le nekoliko, takrat pa spoznam popolnoma, kakor sem bil tudi jaz spoznan." ([1 Kor 13,12](#)) Potem izjavlja, katere milosti so prilagojene večnemu stanju in bodo tam obstajale, to so vera, upanje in ljubezen, "to troje, največja od njih pa je ljubezen". ([1 Kor 13,13](#))

To pojasnjuje izrazje v [1 Kor 13,8](#): "Ljubezen nikoli ne mine," kar pomeni, nebeška milost ljubezni bo trajala večno. To je najvišja slava človeške prihodnosti, nesmrtnega stanja, toda: "Če pa so darovi preroštva, ponehajo." To pomeni, da bo prišel čas, ko prerokovanja ne bodo več potrebna in dar preroštva, kot ena pomoči v cerkvi, ne bo več uporabljan. "Ali jeziki, umolknejo," pomeni, da dar jezikov ne bo več potreben v službi. "Ali spoznanje, preide," torej bo znanje, ne pojmovno, temveč kot eden posebnih darov Duha, spoznano za nepotrebno zaradi popolnega znanja, ki ga bomo prejeli v večnem svetu.

Če bi zdaj zavzeli stališče, da so darovi ponehali z apostolsko dobo, ker niso bili več potrebni, se podrejamo stališču, da je bila apostolska doba šibka in otroška doba cerkve, ko so vse gledali skozi zatemnjeno zrcalo. Doba pa, ki je sledila, ko so nastopili grabežljivi volkovi in niso prizanašali čredi, in so celo v cerkvi vstali možje, ki so govorili popačene nauke, da bi za sabo potegnili učence, naj bi bila obdobje popolne luči in znanja, v kateri je minilo nepopolno, otroško in zatemnjeno znanje apostolskega časa! Kajti zapomnimo si, da darovi ponehajo samo, ko dosežemo popolno stanje, ker pa je to stanje doseženo, niso več potrebni. Vendar nihče, ki je pri zdravi pameti, ne more niti za trenutek ostati pri misli, da je bila apostolska doba

manjvredna v duhovni višini od katere koli dobe, ki ji je sledila. In če so bili darovi potrebni takrat, so prav gotovo potrebni tudi zdaj.

Med pomočniki, ki jih našteva apostol v pismih Korinčanom in Efežanom kot darove, **postavljene** v cerkev, najdemo pridigarje, učitelje, zmožnost pomagati in vladati. Vsi ti so po drugi strani priznani kot še vedno navzoči v cerkvi. Zakaj pa ne tudi vera, ozdravljanje, prerokovanje itd.? Kdo je pristojen potegniti mejo in reči, kateri darovi so bili cerkvi odvzeti, ko so pa bili v začetku vsi enako postavljeni vanjo?

Na [Raz 12,17](#) se gleda kot na prerokovanje, ki pravi, da bodo darovi v zadnjih dneh obnovljeni. Raziskava njegovega pričevanja bo potrdila to stališče. Besedilo govori o ostanku ženinega potomstva. Ženska je simbol cerkve, njeno potomstvo pa posamezni verniki, ki sestavljajo cerkev v katerem koli času. Ostanek njenega potomstva je zadnji rod kristjanov ali tisti, ki živijo na zemlji ob drugem Kristusovem prihodu. Besedilo v nadaljevanju izjavlja, da ti "hranijo Božje zapovedi in imajo pričevanje Jezusa Kristusa". Jezusovo pričevanje pa je v [Raz 19,10](#) pojasnjeno kot "duh preroštva", ki naj ga razumemo kot tega, ki je med darovi imenovan "dar prerokovanja". ([1 Kor 12,10](#))

Postavitev darov v cerkev ne pomeni, da naj bi jih uporabljal vsak posameznik. Na tej točki apostol pravi: "Ali so vsi apostoli? Ali so vsi preroki? Ali so vsi učitelji?" ([1 Kor 12,29](#)) Odgovor, ki se vsiljuje, je: ne; niso vsi. Darovi so razdeljeni med vernike, kakor ugaja Bogu. ([1 Kor 12,7.11](#)) Pa vendar je za te darove rečeno, da bodo postavljeni v **cerkev**, in če je dar podeljen samo enemu verniku, lahko rečemo, da je dar v cerkvi ali da ga cerkev ima. Tako naj bi imel zadnji rod, in verjamemo, da zdaj ima, Jezusovo pričevanje ali dar preroštva.

Še en del Svetega pisma, ki je bil očitno zapisan za zadnji čas, prinaša na površje enako dejstvo. To je [1 Tes 5](#). Apostol začenja poglavje z besedami: "O časih pa in urah ni treba, da se vam piše; zakaj sami veste natanko, da pride Gospodov dan tako kakor tat ponoči." ([1 Tes 5,1.2](#)) V [1 Tes 5,4](#) dodaja: "Vi pa, bratje, niste v temi, da vas ta dan zagrabi kakor tat." Potem jim podaja nekaj svaril glede tega dogodka, med katerimi so tile: "Duha ne gasite; prerokovanj ne zaničujte. Vse pa izkusite; kar je dobrega, ohranite." ([1 Tes 5,19-21](#)) In v [1 Tes 5,23](#) prosi, da bi bili prav ti, ki bodo imeli opraviti s preroštvom, lahko ohranjeni brezmadežni do **Gospodovega prihoda**.

Ali nismo zaradi moči teh premislekov upravičeni verovati, da se bo dar preroštva razodel v cerkvi zadnjih dni ter bo po njem dano veliko luči in časovnih navodil?

Z vsemi stvarmi ravnajmo glede na apostolovo pravilo: "Vse pa izkusite; kar je dobrega, ohranite," in jih preizkušajmo po Zveličarjevem merilu: "Po njih sadovih jih spoznate." ([1 Tes 5,21](#); [Mt 7,20](#)) Sklicujoč se na to merilo v dobro tega, za kar trdi, da je razodetje daru preroštva, priporočamo to knjigo v razmislek tistim, ki verujejo, da je Sveto pismo Božja beseda in cerkev telo, katerega glava je Kristus.

Uriah Smith

1. Zakaj je bil greh dopuščen?

([angleško](#))

"Bog je ljubezen." ([1 Jan 4,16](#)) Njegova narava, njegov zakon, je ljubezen. Vedno je bila in vedno bo. "Visoki in Vzvišeni, ki prebiva v večnosti," čigar "poti so večne", se ne spreminja. Pri njem "ni spremembe ali sence zaradi obrata svetil". ([Iz 57,15](#); [Hab 3,6](#); [Jak 1,17](#))

Vsako razodetje ustvarjalne moči je izraz neskončne ljubezni. Božja vladavina vsebuje obilo blagoslovov za vsa ustvarjena bitja. Psalmist pravi:

"Velemožna je tvoja rama, krepka je tvoja roka, vzvišena tvoja desnica. Pravičnost in prava sodba sta podstava tvojemu prestolu, milost in resnica hodita pred tvojim obličjem. Blagor ljudstvu, ki pozna radostni glas trobente! Ti hodijo v svetlobi tvojega obličja, o Gospod! V tvojem imenu se radujejo ves dan in po tvoji pravičnosti se povišujejo. Zakaj dika njihove moči si ti, in po tvoji blagovoljnosti bo povišan naš rog. Gospod namreč je naš ščit in Izraelov Svetnik naš kralj." ([Ps 89,13-18](#))

Zgodovina velikega boja med dobrim in hudim od časa, ko se je prvič začel v nebesih, do končnega uničenja upora in popolnega izkoreninjenja greha, je prav tako prikaz Božje nespremenljive ljubezni./33/

Vladar veselja ni bil sam v svojem dobrotljivem delu. Imel je pomočnika - sodelavca, ki je lahko cenil njegove namene in se z njim veselil pri podeljevanju sreče ustvarjenim bitjem. "V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda. Ta je bila v začetku pri Bogu." ([Jan 1,1.2](#))

Kristus, Beseda, edinorojeni Bog, je bil eno z večnim Očetom - eno v naravi, v značaju, v namenu - edino bitje, ki je lahko prodrlo v vse Božje nasvete in namene. "Njegovo ime se bo imenovalo: Čudoviti, Svetovalec, Mogočni Bog, Oče večnosti, Knez miru. Njegovi izviri so od starodavnosti, od dni večnosti." ([Iz 9,6](#); [Miha 5,1](#)) In Božji Sin o sebi pravi: "Gospod me je imel v začetku svoje poti, pred vsemi svojimi deli, od nekdaj. Od vekomaj sem postavljena. ... Ko je stavil zemlji podlago: tedaj sem bila pri njem kot delovodja in njegovo veselje vsak dan, igrala sem se pred njim vsak čas." ([Preg 8,22-30](#))

Oče je po Sinu ob stvarjenju naredil vsa nebeška bitja. "V njem je bilo ustvarjeno vse, v nebesih in na zemlji, vidno in nevidno, ali prestoli ali gospostva ali poglavarstva ali

oblastva: vse je ustvarjeno po njem in zanj." ([Kol 1,16](#)) Angeli so Božji služabniki, odsevajo svetlobo, ki vedno izvira iz njegove navzočnosti in hitijo s hitrimi perutmi izvrševati njegovo voljo. Sin pa, od Boga pomaziljeni, "je odsvit slave in podoba njegovega bitja" ter "vzdržuje vse z besedo svoje moči", vlada nad vsemi. ([Heb 1,3](#)) "Prestol slave, vzvišen od začetka", je prostor njegovega svetišča, ([Jer 17,12](#)) "žezlo pravičnosti" je žezlo njegovega kraljestva. ([Heb 1,8](#)) "Slava in lepota sta pred njim, moč in veličastvo v njegovem svetišču." ([Ps 96,6](#)) Milost in resnica hodita pred njegovim obličjem. ([Ps 89,14](#))

Zakon ljubezni je temelj Božje vladavine, sreča vseh razumskih bitij pa je odvisna od njihovega popolnega sozvočja z velikimi načeli pravičnosti. Bog želi od vseh svojih bitij službo ljubezni - službo, ki izvira iz spoštovanja njegovega značaja. Ni mu po volji prisiljena poslušnost; vsem zagotavlja svobodno voljo, da mu lahko podredijo prostovoljno službo./34/

Dokler so ustvarjena bitja priznavala vdanost ljubezni, je po vsem Božjem veselju vladalo popolno sozvočje. Veselje nebeških vojsk je bilo izpolnjevati namen svojega Stvarnika. Veselo so odsevale njegovo slavo in mu izkazovale čast. In medtem ko je bila ljubezen do Boga najvišja, je bila ljubezen drug do drugega zanesljiva in nesebična. Ni bilo sledi o neslogi, ki bi omadeževala nebeško usklajenost. Toda v tem srečnem stanju je nastala sprememba. Našel se je nekdo, ki je popačil svobodo, ki jo je Bog zagotovil svojim bitjem. Greh se je pojavil pri njem, ki ga je poleg Kristusa Bog najbolj spoštoval in je imel najvišjo moč in slavo med prebivalci nebes.

Lucifer, "sin jutranje zarje", ([Iz 14,12](#)) je bil prvi zaslanjajoči kerub, svet in neomadeževan. Stal je v navzočnosti velikega Stvarnika in trajni žarki slave, ki so obdajali večnega Boga, so počivali na njem. "Tako pravi Gospod Jahve: Pečat dovršenosti si bil, poln modrosti in popoln v lepoti; bil si v Eden, Božjem vrtu; vsakovrstno žlahtno kamenje je bilo tvoje pokrivalo. ... Bil si maziljenec, kerub, ki zaslanja; in jaz sem te postavil, da si bil na Božji sveti gori; sredi ognjenih kamnov si se sprehajal. Popoln si bil v svojih dejanjih od dne, ko si bil ustvarjen, dokler se ni našla nepravica na tebi." ([Ezek 28,12-15](#))

Lucifer je po malem popuščal želji po samopoviševanju. Sveto pismo pravi: "Srce se ti je prevzelo zavoljo tvoje lepote, pokvaril si svojo modrost spričo svojega sijaja. Ti si pač govoril v svojem srcu: V nebesa se dvignem, nad zvezde mogočnega Boga povišam svoj prestol, ... enak bom Najvišjemu." ([Ezek 28,17](#); [Iz 14,13-14](#)) Čeprav je vsa njegova slava izvirala od Boga, je ta mogočni angel začel nanjo gledati, da bi si jo prilastil. Ni bil zadovoljen s svojim položajem, čeprav je bil spoštovan bolj kakor kateri koli pripadnik nebeških vojsk; drznil si je hlepiti po spoštovanju, ki pripada samo Stvarniku. Namesto da bi si prizadeval povišati Boga v čustvih in vdanosti vseh

ustvarjenih bitij, si je želel zagotoviti njihovo službo in zvestobo zase. In s pohlepom po slavi, s katero je neskončni Oče odel svojega Sina, si je ta knez angelov požel moč, ki je bila prednostna pravica samo za Kristusa.

Tedaj je bilo prekinjeno popolno sozvočje nebes. Luciferjevo nagnjenje, da bi služil sebi namesto svojemu Stvarniku, je zbudilo zaskrbljenost pri tistih, ki so menili, da naj bi bila/35/ Božja slava najvišja. Na nebeškem zboru so angeli rotili Satana. Božji Sin mu je predložil Stvarnikovo velikost, dobroto in pravičnost ter sveto, nespremenljivo naravo njegovega zakona. Sam Bog je vzpostavil nebeški red, Lucifer pa bi z odstopom od njega osramotil svojega Stvarnika in uničil samega sebe. Opozorilo, ki je bilo dano v neskončni ljubezni in milosti, pa je le podžgalo uporniškega duha. Lucifer je dovolil, da je nad njim prevladala ljubosumnost na Kristusa, in postal je še bolj odločen.

Cilj kneza angelov je postal spodbiti nadvlado Božjega Sina ter napasti Stvarnikovo modrost in ljubezen. Temu je posvetil moči mojstrskega uma, ki je bil poleg Kristusovega prvi med Božjimi vojskami. Toda On, ki je želel, da bi vsa njegova bitja imela svobodno voljo, ni pustil nikogar nezavarovanega pred osupljivim izkrivljanjem dejstev, s katerimi je poskušal opravičiti upor. Pred začetkom velikega boja so morali vsi dobiti jasno predstavo, kaj želi tisti, čigar modrost in dobrota sta bili zanje vir veselja.

Kralj veselja je pred sabo zbral nebeške vojske, da bi pred njimi podal resnično stanje svojega Sina ter prikazal odnos, ki ga je vzdrževal z vsemi ustvarjenimi bitji. Božji Sin je delil Očetov prestol in slava večne, samoobstoje in edinosti je obdajala oba. Okoli prestola se je zbrala nešteta množica svetih angelov - "miriad miriade in tisoči tisočev" ([Raz 5,11](#)) - najbolj vzvišeni angeli kot služabniki in podložniki. Veselili so se v svetlobi, ki je padala nanje od navzočnosti njihovega Božanstva. Pred zbranimi nebeškimi prebivalci je Kralj oznanil, da nihče razen Kristusa, edinorojenega Boga, ne more popolnoma dojeti njegovih načrtov, in njemu je zaupano izvrševanje mogočnih nasvetov njegove volje. Božji Sin je izpolnil Očetovo voljo pri stvarjenju vse nebeške vojske; in njemu so bili kakor tudi Bogu dolžni izkazovati spoštovanje in zvestobo. Kristus bo še vedno uporabljal božansko moč v stvarjenju zemlje in njenih prebivalcev. Toda v vsem tem ne bo iskal moči ali poviševanja zase nasprotno z Božjim načrtom; temveč bo poviševal Očetovo slavo in izvršil njegove načrte blaginje in ljubezni.

Angeli so veselo priznali Kristusovo vrhovno oblast in se pripognili pred njim ter mu izkazovali ljubezen in čiščenje. Tudi Lucifer se je pripognil z njimi, toda v njegovem srcu je divjal/36/ čuden, silovit boj. Resnica, pravičnost in zvestoba so se borile proti zavisti in ljubosumnosti. Za nekaj časa se je zdelo, kakor da ga je vpliv svetih angelov

ponesel s seboj. Ko so ubrano odmevale hvalnice tisočih veselih glasov, je bil hudobni duh na videz premagan. Celotno telo je prežela neizrekljiva ljubezen, sodeloval je v sozvočju z brezgrešnimi čistilci v ljubezni do Očeta in Sina. Toda ponovno ga je napolnila ošabnost lastne slave. Vrnila se je njegova želja po nadvladi in še enkrat je popustil zavisti do Kristusa. Visoke časti, ki so mu bile izkazovane, Lucifer ni cenil kot posebni Božji dar, in zato je niso zbudile hvaležnosti do Stvarnika. Užival je v svoji bistrosti in poveljevanju ter hrepenel, da bi bil enak z Bogom. Nebeške vojske so ga ljubile in spoštovale, angeli so z veseljem izpolnjevali njegova povelja, saj je bil med vsemi najbolj obdarjen z modrostjo in slavo. Pa vendar je bil Božji Sin povišan nad njega kot eno z Očetom v moči in oblasti. Z Očetom se je posvetoval, medtem ko Lucifer ni mogel sodelovati v Božjih namerah. Ta mogočni angel se je spraševal: "Zakaj naj bi imel Kristus najvišjo oblast? Zakaj ga častijo bolj kakor mene?"

Ko je Lucifer odšel iz neposredne Očetove navzočnosti, se je odpravil razširiti duha nezadovoljstva med angele. Deloval je skrivnostno in za nekaj časa skrival svoj resnični namen pod krinko spoštovanja do Boga. Začel je podtikati dvome glede zakona, ki je vladal nebeškim bitjem. Namigoval je, da so zakoni potrebni prebivalcem svetov. Angeli pa so višji od njih, zato ne potrebujejo takih omejitev, ker jim je njihova modrost zadosten vodnik. Oni namreč niso bitja, ki bi lahko osramotila Boga. Vse njihove misli so svete. Zanje prav tako ni mogoče, da bi se motili, kakor se ne more niti sam Bog. Lucifer je povišanje Božjega Sina kot izenačenega z Očetom prikazal kot krivičnost do sebe. Zase je namreč trdil, da je prav tako upravičen do spoštovanja in časti. Če bi se ta knez angelov lahko dokopal do svojega resničnega, povišanega položaja, bi se dobro povečalo v vsej nebeški vojski, kajti njegov cilj je bil zagotoviti svobodo vsem. Zdaj pa se je približala koncu celo svoboda, ki so jo uživali doslej, ker jim je bil določen absolutni Vladar in morajo njegovi oblasti vsi izkazovati spoštovanje. Take so bile prefinjene goljufije, ki so se z Luciferjevimi zvijačami hitro širile po nebeških dvorih./37/

Nič se ni spremenilo v Kristusovem položaju oblasti. Luciferjeva zavist in njegovo napačno prikazovanje ter zahteve po izenačenju s Kristusom so povzročile, da je bilo potrebno podati izjavo o resničnem položaju Božjega Sina; ta pa je bil enak kakor v začetku. Mnogo angelov je bilo namreč zaslepljenih zaradi Luciferjevih goljufij.

Izkoristil je ljubeče in zvesto zaupanje svetih bitij, ki jih je imel pod svojim poveljstvom, ter tako zvito vtikal v njihov um svoje nezaupanje in nezadovoljstvo, da njegovega delovanja sploh ni bilo mogoče razložiti. Lucifer je Božje namene predstavil v napačni luči ter jih tako popačil in izkrivil, da je povzročil nesoglasje in nezadovoljstvo. Prekanjeno je navedel svoje poslušalce, da so izražali svoja čustva, potem pa je to izražanje ponovil, ko je ustrezalo njegovemu namenu, kot dokaz, da angeli niso popolnoma v sozvočju z Božjo vladavino. Medtem ko je zase trdil, da je

popolnoma zvest Bogu, je prigovarjal, da so zaradi trdnosti božanske vladavine potrebne spremembe v redu in zakonu nebes. Ko je tako delal, da bi izzval nasprotovanje Božjemu zakonu in vcepil svoje nezadovoljstvo v um angelov pod svojim poveljstvom, si je navidezno prizadeval odstraniti nezadovoljstvo in spraviti prizadete angele z nebeškim redom. Na skrivaj je netil nesoglasje in upor, z dovršenimi zvijačami pa si je prizadeval, da je bilo to videti kakor načrt, s katerim bo povišana zvestoba ter ohranjeno sozvočje in mir.

Tako prižgan duh nezadovoljstva je opravil pogubno delo. Medtem ko ni bilo odprtega upora, pa je med angeli neopazno pognala razdelitev čustev. Bili so taki, ki so odobravajoče gledali na Luciferjeva namigovanja proti Božji vladavini. Do sedaj so bili v popolnem sozvočju z redom, ki ga je vzpostavil Bog, zdaj pa so bili nezadovoljni in nesrečni, ker niso mogli razumeti njegovih nedojemljivih nasvetov. Bili so nezadovoljni z njegovim načrtom češčenja Kristusa. To je bilo kakor nalašč za drugo Luciferjevo zahtevo, za izenačenje oblasti z Božjim Sinom. Toda angeli, ki so bili zvesti in pošteni, so ohranili modrost in pravičnost božanske odločitve ter si prizadevali uskladiti to moteno stanje z Božjo voljo. Kristus je bil Božji Sin; bil je eno z njim, še preden so bili v obstoj poklicani angeli. Zmeraj je bil ob Očetovi desnici. O njegovi nadvladi, ki je bila tako polna blagoslovov za vse, ki so se podvrgli njenemu prijaznemu nadzoru, torej ne/38/ gre dvomiti. Nebeško sozvočje ni bilo nikoli moteno, zakaj bi bilo potemtakem zdaj v nesoglasju? Zvesti angeli so videli samo strašne posledice tega odpadništva, zato so iskreno prosili prizadete angele, naj opustijo svoj namen ter se Bogu izkažejo zvesti z zvestobo njegovi vladavini.

Bog je v veliki milosti in v skladnosti s svojim božanskim značajem dolgo prenašal Luciferja. Duh nezadovoljstva in nenaklonjenosti je bil v nebesih do sedaj neznan. Bil je nova prvina, tako tuja, skrivnostna in nerazložljiva. Tudi sam Lucifer v začetku ni poznal prave narave svojih čustev. Nekaj časa se je bal izraziti stvaritve in zamisli svojega uma, pa vendar jih ni opustil. Ni videl, kam to vodi. Da bi ga neskončna ljubezen in modrost prepričala o njegovih napakah, je naredila toliko truda, kolikor si ga lahko izmisli. Bilo mu je dokazano, da ni vzroka za njegovo nezadovoljstvo. Dano mu je bilo videti, kaj bi bile posledice vztrajanja v uporu. Lucifer je bil prepričan, da je v zmoti. Videl je, da je "Gospod pravičen na vseh svojih poteh in milostiv v vseh svojih delih", ([Ps 145,17](#)) da so božanski zakoni pravični ter da naj bi jih kot take priznal pred vsemi nebesi. Če bi to naredil, bi lahko rešil sebe in mnoge angele. Ni še namreč popolnoma odvrnil svoje vdanosti Bogu. Čeprav je zapustil svoj položaj zaslanjajočega keruba, bi bil lahko ponovno postavljen v svojo službo, če bi se bil pripravljen vrniti k Bogu, priznati Stvarnikovo modrost in biti zadovoljen, da lahko zapolnjuje prostor, ki mu je bil dodeljen v velikem Božjem načrtu. Toda prišel je čas končne odločitve: ali se bo popolnoma podredil božanski nadvladi ali pa se odprto uprl. Skoraj bi se že odločil, da bi se vrnil, pa mu ošabnost ni dovolila. Zanj, ki je bil

tako zelo spoštovan, bi bila prevelika žrtev priznati, da se je motil, da so bile njegove predstave napačne, in se podrediti oblasti, za katero se je trudil dokazati, da je nepravilna.

Sočuten Stvarnik se je s koprnečim usmiljenjem do Luciferja in njegovih sledilcev trudil potegniti jih iz brezna pogube, v katero bodo vsak čas padli. Toda njegovo milost so si napačno razlagali. Lucifer je kazal na Božje potrpljenje kot na dokaz svoje nadmočnosti, kot na znamenje, da je Kralj vesolja pripravljen sprejeti njegove pogoje. Izjavil je, da bodo angeli, če bodo trdno držali z njim, lahko pridobili vse, /39/ kar želijo. Vztrajno je branil svojo pot ter se popolnoma spustil v veliki boj proti svojemu Stvarniku. Tako je Lucifer, "nosilec luči", deležnik Božje slave, spremljevalec njegovega prestola, s prestopkom postal Satan, nasprotnik Boga in svetih bitij ter uničevalec tistih, katere so mu nebesa zaupala v vodstvo in varstvo.

Ko je s prezirom zavračal dokaze in mile prošnje zvestih angelov, jih je razglasil za prevarane sužnje. Kristusu izkazano prednost je označil kot nepravilno dejanje do sebe in vse nebeške vojske ter naznanil, da se več ne bo pokoraval temu kratenju svojih in njihovih pravic. Nikoli ne bo več priznal Kristusove nadvlade. Odločil se je zahtevati čast, ki bi mu morala biti izkazana, in prevzeti oblast nad vsemi, ki bi postali njegovi sledilci. Tem, ki bi se pridružili njegovim četam, je obljubil novo in boljšo vladavino, v kateri bodo vsi uživali svobodo. Veliko angelov je naznanilo svoj namen, da ga bodo sprejeli kot svojega vodja. Ljubeznivost, s katero so sprejeli njegov napredek, mu je prijala, in upal je, da bo na svojo stran pridobil vse angele ter postal enak z Bogom in mu bodo poslušne vse nebeške vojske.

Zvesti angeli pa so njega in njegove privrženice še vedno rotili, naj se pokorijo Bogu. Predočili so jim neizogibne posledice, če bodo to zavrnil. On, ki jih je ustvaril, bi lahko ovrget njihovo moč ter kaznoval njihovo uporno drznost. Noben angel se ne more uspešno upreti Božjemu zakonu, ki je svet kakor On sam. Opozarjali so vse, naj zatisnejo ušesa pred Luciferjevim zavajajočim govorjenjem. Luciferja in njegove sledilce so rotili, naj nemudoma stopijo pred Boga ter priznajo napako, da so podvomili o njegovi modrosti in oblasti.

Mnogi so bili pripravljeni poslušati ta nasvet, se spokoriti zaradi svojega nezadovoljstva in prositi, da bi bili ponovno sprejeti v zavetje Očeta in njegovega Sina. Lucifer pa je imel pripravljeno še eno zvijačo. Mogočni upornik je zdaj izjavil, da so angeli, ki so se združili z njim, odšli predaleč, da bi se lahko vrnili. Sam je seznanjen z božanskim zakonom in ve, da jim Bog ne bo odpustil. Dodal je še, da bodo vsi, ki se pokorijo oblasti nebes, ostali brez slave, njihov položaj pa jim bo odvzet. Sam je bil odločen, da ne bo nikoli več priznal /40/ Kristusove oblasti. Trdil je, da je edina pot, ki

jim je ostala, zahtevati svojo svobodo ter si s silo pridobiti pravice, ki jim niso bile dane prostovoljno.

Kar se tiče Satana, je bilo res, da je sam odšel predaleč, da bi se vrnil. Ni pa bilo tako s tistimi, ki so bili zaslepljeni z njegovimi prevarami. Njim so nasveti in prošnje zvestih angelov odprli vrata upanja. Če bi upoštevali svarilo, bi se lahko rešili iz Satanove pasti. Ampak dovolili so, da so ošabnost, ljubezen do voditelja in želja po neomejeni svobodi prevzele vodstvo, prošnje božanske ljubezni in milost pa so dokončno zavrgli.

Bog je Satanu dovolil nadaljevati delo, dokler se ni duh nezadovoljstva razvil v odkrit upor. Njegovi načrti so se morali popolnoma razviti, da bi lahko vsi videli njihovo pravo naravo in težnjo. Lucifer je bil kot maziljen kerub zelo čaščen, nebeška bitja so ga zelo ljubila, njegov vpliv nanje pa je bil izredno močan. Božja vladavina ni zajemala le prebivalcev nebes, temveč vse svetove, ki jih je ustvaril. Lucifer je sklepal, da bo lahko zapeljal tudi druge svetove, če mu bo uspelo pri nebeških angelih. Zvito je predstavil svojo plat vprašanja, skupaj z izkrivljanjem dejstev in sleparstvom, da bi zavaroval svoje cilje. Njegova moč zapeljevanja je bila velika. Pokrit s plaščem laži si je pridobil prednost. Vsa njegova dejanja so bila tako odeta v skrivnost, da je bilo celo angelom težko razpoznati pravo naravo njegovega dela. Dokler se ni popolnoma razvilo, se ni moglo pokazati hudobno, kakršno je bilo; njegovo nezadovoljstvo ni bilo videti uporno. Celó zvesti angeli niso mogli v celoti razpoznati njegovega značaja ali videti, kam vodi njegovo delo.

Lucifer je sprva svoje skušnjave vodil tako, da je celo sam ostal nepristranski. Angele, ki jih ni mogel popolnoma pridobiti na svojo stran, je obtožil brezbržnosti do koristi nebeških bitij. Za delo, ki ga je opravljal, je obdolžil zveste angele. Njegova taktika je bila s finimi dokazi napraviti zmedo glede Božjih namenov. Vse, kar je bilo preprosto, je ovil v skrivnost ter s spretnim sprevračanjem vrgel dvom na najjasnejše Jahvejeve izjave. Njegov visok položaj, ki je bil tako tesno povezan z božansko vladavino, pa je še okreplil njegove predstavitve./41/

Bog je lahko uporabil le sredstva, ki so v skladnosti z resnico in pravičnostjo. Satan pa je lahko uporabil to, česar Bog ni mogel - dobrikanje in sleparstvo. Trdil se je na laž postaviti Božjo besedo, njegov načrt vladanja pa je predstavil v napačni luči. Trdil je namreč, da Bog ni bil pravičen, ko je angelom vsilil zakone, in mu je šlo zgolj za samopoviševanje, ko je od svojih bitij zahteval podrejanje in poslušnost. Zatorej je bilo potrebno prebivalcem nebes in vseh svetov prikazati, da je Božja vladavina pravična, njegov zakon pa popoln. Satan se je potrudil, da je bilo videti, kakor da želi vesolju dobro. Pravi nasilnežev značaj in njegov resnični cilj morajo razumeti vsi. Moral je imeti čas, da bi razodel sebe in svoja zlobna dela.

Satan je za neenotnost, ki jo je v nebesih povzročilo njegovo delovanje, obtožil Božjo vladavino. Izjavil je, da je vse zlo posledica božanske uprave. Trdil je, da je njegov cilj izboljšati Jahvejeve zakone. Zato mu je Bog dovolil predstaviti naravo svojih trditev, da bi prikazal izvedbo nameravanih sprememb v božanskem zakonu. Obsoditi ga je moralo lastno delo. Satan je že od samega začetka trdil, da se ne upira. Vse vesolje mora videti zapeljivca brez krinke.

Neskončna Modrost ni uničila Satana niti tedaj, ko je bil vržen iz nebes. Ker je Bogu sprejemljiva samo služba iz ljubezni, mora vdanost njegovih stvarstev počivati na prepričanju o njegovi pravičnosti in dobroti. Prebivalci nebes in vseh svetov niso bili pripravljeni dojeti narave ali posledic greha, zato ne bi mogli videti Božje pravičnosti v Satanovem uničenju. Če bi bil takoj uničen, bi nekateri služili Bogu iz strahu, ne pa iz ljubezni. Zapeljivčev vpliv ne bi bil popolnoma uničen, niti ne bi bil popolnoma izbrisan duh upornišтва. Zaradi blaginje celotnega vesolja skozi neskončna stoletja je moral popolneje razviti svoja načela, da bi obtožbe proti božanski vladavini vsa ustvarjena bitja videla v pravi luči ter da bi bili Božja pravičnost in milost in nespremenljivost njegovega zakona za vedno rešeni dvomov.

Satanov upor naj bi bil nauk celotnemu vesolju skozi vse prihodnje veke - neprestano pričevanje o naravi greha in njegovih/42/ strašnih posledicah. Uresničenje Satanove vladavine ter njegovi vplivi na ljudi in angele bodo pokazali, kaj je sad zapostavljanja božanske oblasti. To bo pričalo, da je z obstojem Božje vlade povezana blaginja vseh bitij, ki jih je ustvaril. Tako naj bi bila zgodovina tega strašnega poskusa upora nenehna zaščita vsem svetim bitjem. Preprečevala naj bi jim, da bi jih zapeljala narava prestopkov. Obvarovala naj bi jih pred grešenjem in trpljenjem zaradi kazni.

On, ki vlada v nebesih, je edini, ki vidi konec že od začetka. Je ta, pred komer so enako razprostrte skrivnosti preteklosti in prihodnosti. Za gorjem, temo in pogubo, ki jih je povzročil greh, gleda izvršitev svojih namenov ljubezni in blagoslova. "Oblaki in tema ga obdajajo, pravičnost in sodba sta podstava njegovemu prestolu." ([Ps 97,2](#)) To bodo nekega dne razumeli prebivalci nebes, bodisi zvesti bodisi nezvesti. "On je Skala, njegovo delo je popolno, ker so vse njegove poti pravica; mogočen Bog zvestobe je, krivičnosti ni v njem, pravičen in resničen je." ([5 Moj 32,4](#))/43/

2. Stvarjenje

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 1 in 2](#)

"Z Gospodovo besedo so ustvarjena nebesa in z dihom njegovih ust vsa nebeška vojska. Kajti On je rekel, in se je zgodilo, On je zapovedal, in stalo je trdno. Postavil je zemljo na njene podlage, da se ne gane na večne čase." ([Ps 33,6,9; 104,5](#))

Ko je zemlja prišla iz rok svojega Stvarnika, je bila skrajno lepa. Njena površina je bila popestrjena z gorami, hribovjem in planjavami, posuta s plemenitimi rekami in ljubkimi jezeri. Vendar hribi in gore niso bili strmi in ostri, polni strašnih strmin in groznih prepadov, kakršni so danes. Ostri, grobi robovi zemljinega skalnatega ogrodka so bili zakopani v rodovitno prst, ki je povsod obrodila bohotno zelenje. Ni bilo ostudnih močvirij ali jalovih puščav. Na vsakem koraku je oko pozdravilo milo grmičevje in nežno cvetje. Višine so bile okronane z drevesi, ki so bila veličastnejša od katerega koli, ki raste danes. Zrak, ki ni bil onesnažen s smrdljivimi nesnagami, je bil zdrav in čist. Celotna pokrajina je dajala videz lepote in je bila okrašena kakor tla najveličastnejše palače. Angelske čete so veselo opazovale prizor in se veselile v čudovitih Božjih delih.

Ko je bila v obstoj poklicana zemlja s svojimi številnimi živalmi in rastlinskim življenjem, je bil na oder delovanja postavljen človek kot krona Stvarnikovega dela, za kogar je bila postavljena lepa zemlja. Njemu je bilo dano gospostvo nad vsem, kar je doseglo njegovo oko. Kajti Bog je rekel: "Naredimo človeka po svoji podobi, ki nam boji podoben, in gospodujejo naj morskim ribam in nebeškim pticam in živini in vesoljni zemlji. In ustvaril je Bog človeka po svoji podobi, po Božji podobi ga je ustvaril: moža in ženo ju je ustvaril." ([1 Moj 1,26.27](#)) Tukaj je jasno podan izvir človeškega rodu. Božanski zapis je tako jasno naveden, da ni razloga za napačne/44/ sklepe. Bog je ustvaril človeka po svoji podobi. Tukaj ni skrivnosti. Ni podlage za domnevo, da se je človek razvil s počasnimi razvojnimi stopnjami iz nižjih oblik živalskega ali rastlinskega življenja. Taki nauki znižujejo vzvišeno Stvarnikovo delo na raven človeških omejenih, pozemskih doživetij. Ljudje si tako zelo prizadevajo izključiti Boga iz vesoljne nadoblasti, da znižujejo človeka in ga opeharijo za dostojanstvo njegovega izvora. On, ki je postavil zvezdne svetove na višine, je z občutljivo spretnostjo obarval cvetice na travniku. Napolnil je zemljo in nebesa s čudesi svoje moči, ko je prišel okronat svoje čudovito delo. Postavil je nekoga v sredo, da bi stal kot vladar čudovite zemlje. Ni mu spodletelo ustvariti bitja, da je bilo vredno roke, ki mu je dala življenje. Rodovnik našega rodu, kakor je dan po navdihu,

sega nazaj do svojega izvora, vendar ne do verige razvijajočih se zametkov, mehkužcev in štirinožcev, temveč do vzvišenega Stvarnika. Čeprav je bil Adam oblikovan iz prahu, je bil Božji sin.

Kot Božji predstavnik je bil postavljen nad nižje vrste bitij. Te niso mogle razumeti ali priznati Božje vladavine, vendar so bile narejene tako, da so bile sposobne ljubiti človeka in mu služiti. Psalmist pravi: "Postavil si ga za vladarja delom svojih rok, vse si mu podložil pod noge: drobnico in goved, kolikor je je, in tudi poljske živali, ptice pod nebom in ribe v morju, kar koli se sprehaja po morskih stezah." ([Ps 8,6-8](#))

Človek naj bi nosil Božjo podobo v zunanjem videzu in v značaju. Samo Kristus je "podoba njegovega (Očetovega) bitja"; človek pa je bil narejen podoben Bogu. ([Heb 1,3](#)) Njegova narava je bila v sovzvočju z Božjo voljo. Njegov um je bil sposoben dojemati božanske stvari. Njegova čustva so bila čista; njegove strasti in poželenja je nadzoroval razum. Bil je svet in srečen, da je nosil Božjo podobo ter bil popolnoma poslušen njegovi volji.

Ko je človek prišel iz Stvarnikovih rok, je bil visoke postave in popolnoma sorazmeren. Njegov obraz je bil rdeč od zdravja in žarel od svetlobe življenja in veselja. Adam je bil mnogo višji kakor ljudje, ki danes prebivajo na zemlji. Eva je bila nekoliko manjše postave, pa vendar je bila njena postava veličastna in polna lepote. Brezgrešni par ni nosil umetnih oblačil. Odeta sta bila v oblačilo svetlobe in slave, kakršno imajo angeli. Dokler koli sta živela v poslušnosti Bogu, ju je obdajalo oblačilo svetlobe./45/

Potem ko je bil ustvarjen Adam, so bila predenj pripeljana vsa živa bitja, da bi jih poimenoval. Videl je, da ima vsak svojo družico, med njimi pa "se za Adama ni našla pomoč njegove vrste". ([1 Moj 2,20](#)) Med vsemi bitji, ki jih je Bog ustvaril na zemlji, ni bilo enakega človeku. In Bog je rekel: "Ni dobro biti človeku samemu; naredim mu pomoč njegove vrste." ([1 Moj 2,18](#)) Človek ni bil ustvarjen, da bi živel v samoti, bil naj bi družabno bitje. Prelepi prizori in razveseljivi posli Edena brez družbe ne bi nudili popolne sreče. Celo občestvo z angeli ne bi moglo zadovoljiti njegove želje po razumevanju in tovarištvu. Nikogar ni bilo z enako naravo, da bi ljubil in bil ljubljen.

Sam Bog je dal Adamu družico. Priskrbel mu je pomoč njegove vrste - pomočnika, ki mu ustreza - nekoga, ki je narejen za njegovega tovariša in bo eno z njim v ljubezni in razumevanju. Eva je bila ustvarjena iz rebra, ki je bilo vzeto iz Adama, kar kaže na to, da naj mu ne bi vladala kot glava, niti da bi bila teptana z nogami kot podrejena, temveč da bo ta, ki bo stala ob njegovi strani kot enaka z njim, ter jo bo ljubil in varoval. Del moža, kost njegove kosti in meso njegovega mesa, bila je njegov drugi jaz, ki je kazal na tesno občestvo in na čustveno navezanost, ki naj bi obstajalo v tem odnosu. "Kajti nihče ni nikoli sovražil svojega mesa, temveč hrani in goji ga. Zato

zapusti mož svojega očeta in svojo mater in držal se bo svoje žene, in bosta v eno meso." ([Ef 5,29](#); [1 Moj 2,24](#))

Bog je opravil prvo poroko. Tako ima ta ustanova za svojega začetnika Stvarnika vesolja. "Častit bodi zakon"; ([Heb 13,4](#)) to je bil eden prvih Božjih darov človeku in je eden od dveh ustanov, ki ju je Adam po padcu prinesel s seboj skozi rajska vrata. Ko se v tem odnosu pripoznavajo in poslušajo božanska načela, je zakon blagoslov; varuje čistost in srečo rodu, skrbi za človekove družbene potrebe, povzdiguje fizično, umsko in moralno naravo.

"Zasadi pa Gospod Bog vrt v Edenu proti jutru in postavi vanj človeka, ki ga je bil upodobil." ([1 Moj 2,8](#)) Kar koli je Bog naredil, je bilo popolnost lepote, in zdelo se je, da ne manjka nič, kar bi lahko osrečevalo sveti par./46/ Pa vendar je Stvarnik poskrbel za še en znak svoje ljubezni. Pripravil je vrt posebno za njun dom. V tem vrtu so rasla drevesa vseh vrst, mnoga od njih so bila polna slastnega in dišečega sadja. Rasle so ljubke trte, ki so poganjale pokončno in dajale privlačen videz, njihove veje pa so se upogibale pod težo vabljivega sadja, ki je bilo različno in bogato obarvano. Delo Adama in Eve je bilo veje trte upogniti tako, da dobijo obliko ute, da bi si tako naredila bivališče iz živih dreves, polnih listov in sadja. Tam je raslo obilo dišečega cvetja raznih barv. Sredi vrta je raslo drevo življenja, ki je s slavo prekašalo vsa druga drevesa. Njegovi sadeži so bili videti kakor zlata in srebrna jabolka in so imeli moč ohranjati življenje.

Stvarjenje je bilo zdaj dokončano. "In tako so bila dodelana nebesa in zemlja in vsa njih vojska. Tedaj pogleda Bog vse, kar je bil storil, in glej, dobro je bilo jako." ([1 Moj 2,1](#); [1,31](#)) Eden je cvetel na zemlji. Adam in Eva sta imela prost dostop k drevesu življenja. Noben madež greha ali senca smrti ni omadeževala lepe stvaritve. "Ko so pele vkup jutranje zvezde in vsi Božji sinovi radostno ukali." ([Job 38,7](#))

Veliki Jahve je položil temelje zemlje. Ves svet je oblekel v oblačilo lepote in ga napolnil s stvarmi, ki so uporabne za človeka. Ustvaril je vsa čudesa na kopnem in v morju. V šestih dneh je bilo dokončano veliko delo stvarjenja. In Bog je "počival sedmi dan od vsega svojega dela, ki ga je bil storil. In blagoslovil je Bog sedmi dan in ga posvetil, ker je ta dan počival od vsega svojega dela, ki ga je bil ustvaril in storil." ([1 Moj 2,2,3](#)) Bog se je zadovoljno ozrl na delo svojih rok. Vse je bilo popolno, vredno svojega božanskega Začetnika; in počival je, ampak ne zaradi utrujenosti, temveč ker je bil zelo zadovoljen s sadovi svoje modrosti in dobrote in razodetja svoje slave.

Potem ko je Bog sedmi dan počival, ga je posvetil ali dal na stran kot dan počitka. Človek naj bi se ravnal po Stvarnikovem zgledu in počival na ta sveti dan, da bi lahko, ko se bo ozrl na nebesa in zemljo, občudoval Božje veliko delo stvarjenja. In da bi se,

ko bi ugledal dokaze Božje modrosti in dobrote, njegovo srce napolnilo z ljubeznijo in spoštovanjem do svojega Stvarnika./47/

V Edenu je Bog postavil spomenik svojemu delu stvarjenja, ko je blagoslovil sedmi dan. Sobota je bila izročena Adamu, očetu in predstavniku vse človeške družine. Njeno posvečevanje naj bi bilo dejanje hvaležnega priznanja od vseh, ki bodo bivali na zemlji, da je Bog njihov Stvarnik in pravičen Vladar, da so delo njegovih rok in podložniki njegove oblasti. Tako je bila ustanova v celoti spominska in dana vsemu človeštvu. V njej ni bilo nič, kar bi bilo senca ali česar ne bi smeli vsi uporabljati.

Bog je videl, da je sobota za človeka pomembna celo v Raju. V enem od sedmih dni je moral položiti na stran svoje koristi in opravila, da bi lahko popolneje razmišljal o Božjih delih, njegovi moči in dobroti. Potreboval je soboto, da bi ga bolj živo spominjala na Boga ter v njem zbudila hvaležnost, ker je vse, kar uživa in ima, prišlo iz radodarne Stvarnikove roke.

Bog je načrtoval, da bi sobota usmerjala ljudi k razmišljanju o njegovih delih stvarjenja. Narava govori njihovim čutom in trdi, da obstaja živi Bog, Stvarnik, vrhovni Vladar vsega. "Nebesa oznanjajo slavo mogočnega Boga in delo njegovih rok kaže nebesni oblok. Dan kliče dnevu vest o njem in noč poroča noči." ([Ps 19,1,2](#)) Lepota, ki odeva zemljo, je znak Božje ljubezni. Lahko jo ugledamo v večnem gorovju, v visokih drevesih, v razprtih cvetovih in občutljivih cveticah. Vse nam govori o Bogu. Sobota vedno kaže nanj, ki je vse ustvaril, bodri ljudi, naj odprejo veliko knjigo narave in tam zasledijo Stvarnikovo modrost, moč in ljubezen.

Naši prvi starši niso bili postavljeni zunaj možnosti kršitve, čeprav sta bila ustvarjena nedolžna in sveta. Bog ju je naredil kot svobodna moralna pomočnika, ki sta sposobna ceniti modrost in dobroto njegovega značaja in pravičnost njegovih zahtev ter imata polno svobodo, da se podredita ali pa odklonita poslušnost. Uživala naj bi občestvo z Bogom in svetimi angeli, toda preden bosta izročena večni zaščiti, mora biti preizkušena njuna zvestoba. Na samem začetku človekovega obstoja je bila postavljena preizkušnja za željo po samopopustljivosti, usodno poženje, ki je bila vzrok tudi Satanovega padca. Drevo spoznanja, ki je stalo blizu drevesa življenja na sredi vrta, je/48/ bilo določeno za preizkus poslušnosti, vere in ljubezni naših prvih staršev. Medtem ko jima je bilo dovoljeno prosto jesti z vsakega drevesa, jima je bilo s tega prepovedano poskusiti sadež, kaznen pa je bila smrt. Prav tako sta morala biti izpostavljena Satanovemu skušanju, ampak če bi zdržala preizkušnjo, bi bila končno postavljena nad njegovo moč, da bi uživala neprestano naklonjenost pri Bogu.

Bog je človeka postavil pod zakon kot nujen pogoj njegovega obstoja. Bil je podložen božanski vladavini in ni vlade brez zakona. Bog bi lahko ustvaril človeka brez

možnosti, da bi prestopil njegov zakon. Lahko bi zadržal Adamovo roko, da se ne bi dotaknil prepovedanega sadu, toda v tem primeru bi bil človek le robot, ne pa svoboden moralen zastopnik. Brez proste izbire njegova poslušnost ne bi bila prostovoljna, temveč prisiljena. Značaj se ne bi mogel razvijati. Taka pot pa bi bila nasprotna Božjemu načrtu v ravnanju s prebivalci drugih svetov. Bila bi nevredna človeka kot razumnega bitja in bi podpirala Satanovo obtožbo o Božjem samovoljnem vladanju.

Bog je naredil človeka poštenega, dal mu je plemenite značajske poteze brez nagnjenosti k hudemu. Obdaril ga je z visokimi razumskimi močmi ter mu predstavil najmočnejše možne povode, da bi mu ostal zvest. Popolna in nenehna poslušnost je bila pogoj večne sreče. S tem pogojem je imel pristop k drevesu življenja.

Dom naših prvih staršev naj bi bil vzorec za druge domove, ko bi se otroci razselili po zemlji. Ta dom, ki ga je oklepšala roka samega Boga, ni bil kakšna prekrasna palača. Ljudje se v svoji ošabnosti veselijo v veličastnih in dragih zgradbah ter se povečujejo z deli svojih rok. Ampak Bog je Adama postavil na vrt. To je bilo njegovo bivališče. Modro nebo je bilo njegov strop, zemlja s svojimi čudovitimi cveticami in preprogo živega zelenja je bila njegov pod, listnate veje ljubkih dreves pa so bile njegov baldahin. Stene tega doma so bile okrašene z najveličastnejšimi okraski - ročnim delom velikega mojstrskega Umetnika. Vse, kar se je dogajalo v okolici svetega para, vsebuje nauk za vse čase, da je resnično srečo možno najti v občestvu z Bogom po njegovih ustvarjenih delih, ne pa v vdajanju ošabnosti in razkošju. Če bi ljudje manj pozornosti posvečali umetnim izdelkom in bi bolj gojili večjo preprostost, bi se približali odgovoru/49/ na vprašanje o Božjem namenu njihovega stvarjenja. Ošabnost in častihlepnost se nikoli ne moreta zadovoljiti, tisti pa, ki so resnično modri, bodo našli trajno in povzdigujoče zadovoljstvo v izvirih zadovoljstva, ki jih je Bog položil na doseg vsem.

Prebivalcema Raja je bila zaupana skrb za vrt, da ga obdelujeta in varujeta. [\(1 Moj 2,15\)](#) Njuna zaposlitev ni bila utrujajoča, temveč prijetna in poživljajoča. Bog je določil delo človeku v blagoslov, da zaposli njegov um, krepi telo in razvija sposobnosti. V miselni in telesni dejavnosti je Adam odkril najvišje zadovoljstvo svojega svetega obstoja. In ko je bil zaradi posledic svoje neposlušnosti izgnan iz svojega lepega doma in prisiljen boriti se z neizprosno zemljo, da bi dobil vsakdanji kruh, je bilo prav to delo zaščita pred skušnjo in vir sreče, čeprav se je zelo razlikovalo od prijetnega dela v vrtu. Tisti, ki imajo delo za prekletstvo in ga izvršujejo s trdom in bolečino, gojijo zmoto. Bogati pogosto prezirajo delavski razred, vendar se to nikakor ne ujema z Božjim načrtom, zaradi katerega je ustvaril človeka. Kaj je lastnina celo najbogatejših v primerjavi z dediščino, ki je bila dana imenitnemu Adamu? Pa vendar Adam ni bil nedelaven. Naš Stvarnik, ki ve, kaj človeku prinaša

srečo, je Adamu določil delo. Resnično življenjsko srečo najdejo samo delavni ljudje. Angeli so marljivi delavci, so Božji služabniki v prid človeškim otrokom. Stvarnik ni naredil prostora za lenobo.

Dokler sta Adam in njegova družica ostala zvesta Bogu, sta vladala nad zemljo. Dan jima je bil neomejen nadzor nad vsako živo stvarjo. Lev in jagnje sta se miroljubno sprehajala okoli njiju ali pa skupaj ležala ob njunih nogah. Vesele ptičice so ju obletavale brez strahu, in ko so odmevale njihove vesele melodije v hvalo Stvarniku, sta se v izražanju hvale Očetu in Sinu pridružila tudi Adam in Eva.

Sveti par nista bila samo otroka v Božji očetovski oskrbi, temveč učenca, ki sta prejemale navodila od nadvse modrega Stvarnika. Obiskovali so ju angeli in uživala sta občestvo s svojim Stvarnikom, ne da bi bila med njimi kaka tenčica. Bila sta polna moči, ki jima jo je dajalo drevo življenja, njune umske moči pa so bile samo malo šibkejšje od angelskih. Skrivnosti vidnega vesolja, "čudovita dela tistega, ki je/50/ popoln v znanju", ([Job 37,16](#)) so jima nudile neusahljivi vir navodil in navdušenja. Zakoni in delovanje narave, ki zaposlujejo človekovo proučevanje že šest tisoč let, so bili na voljo njenemu umu, ker je tako hotel neskončni Tvorec in Vzdrževalec vsega. Imela sta zvezo z listom in rožo in drevesom ter od vsega zbiral skrivnosti življenja. Z vsakim živim bitjem, od mogočnega leviatana, ki se je igral v vodi, do mušice, ki je preletavala v sončnih žarkih, je bil Adam domač. Vsakega je poimenoval in bil je seznanjen z naravo in navadami vseh. Božja slava v nebesih, nešteti svetovi v svojem urejenem gibanju, premikanje oblakov, skrivnosti svetlobe in zvoka, dneva in noči - vse to je bilo na voljo proučevanju našim prvim staršem. Na vsakem listu v gozdu ali kamnu v gorah, v vsaki sijoči zvezdi, na zemlji in v zraku in na nebu, je bilo zapisano Božje ime. Red in skladnost stvarjenja sta jima govorila o neskončni modrosti in moči. Vedno sta odkrivala kaj privlačnega, kar je napolnilo njuno srce z globljo ljubeznijo in priklicalo nove izraze hvaležnosti.

Dokler sta ostala zvesta božanskemu zakonu, je njuna sposobnost spoznavanja, uživanja in ljubezni nenehno naraščala. Nenehno sta pridobivala nove zaklade spoznanja, odkrivala osvežilne izvire sreče in dosegala vse jasnejše predstave o neizmerljivi, zanesljivi Božji ljubezni./51/

3. Skušnjava in padec

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 3](#)

Satan ni imel več svobode, da bi podpihoval upor v nebesih, njegovo sovraštvo do Boga pa je našlo novo razsežnost v kovanju pogube človeškemu rodu. V sreči in miru svetega para v Raju je videl vizijo blaženosti, ki jo je sam za vedno izgubil. Spodbujen z zavistjo se je odločil, da ju bo zapeljal v neposlušnost in nadnjo privedel krivdo in kazen greha. Spremenil bo njuno ljubezen v nezaupanje in njune hvalnice v očitke proti njunemu Stvarniku. Tako bo ne le pahnil ti nedolžni bitji v isto bedo, v kateri je bil sam, temveč tudi onečastil Boga ter v nebesih povzročil žalost.

Naši prvi starši niso bili prepuščeni brez opozoril glede nevarnosti, ki jim je grozila. Nebeški poslanci so jim razodeli zgodovino Satanovega padca in njegovo zaroto za njihovo uničenje ter jim popolneje odkrili naravo božanske vladavine, ki jo je knez zla poskušal strmoglaviti. Satan in njegova vojska so padli zaradi neposlušnosti Božjim pravičnim zapovedim. Kako pomembno je torej, da Adam in Eva spoštujeta zakon, po katerem je edino mogoče ohraniti red in pravičnost.

Božji zakon je svet kakor sam Bog. Je razodetje njegove volje, prepis njegovega značaja, izraz božanske ljubezni in modrosti. Sozvočje stvarstva je odvisno od tega, da se vsa bitja, ves organski in neorganski svet, popolnoma podrejajo Stvarnikovemu zakonu. Bog je predpisal zakone za vladavino ne samo živim bitjem, temveč tudi vsem dogajanjem v naravi. Vse je pod določenimi zakoni, ki jih moramo upoštevati. Toda medtem ko vsemu v naravi vladajo naravni zakoni, je samo človek od vseh prebivalcev na zemlji podložen moralnemu zakonu. Bog je človeku, kroni svojega stvarjenja, dal moč razumeti njegove zahteve, dojeti pravičnost in dobrotljivost njegovega zakona in njegovih svetih trditev o njem; od človeka pa se zahteva neomahljiva poslušnost./52/

Tudi edenska prebivalca sta bila dana na preizkušnjo kakor angeli. Svoje srečno stanje bi lahko ohranila samo, če bosta zvesta Stvarnikovemu zakonu. Lahko sta poslušna in živita ali pa neposlušna in umreta. Bog ju je naredil za prejemnika bogatih blagoslovov, če pa ne bosta spoštovala njegove volje, jima ne bo prizanesel, kakor ni prizanesel niti padlim angelom. S prestopanjem bi zapravila njegove darove in si nakopala bedo in pogubo.

Angeli so ju posvarili, naj bosta na preži pred Satanovimi ukanami, kajti njegovi napor, da ju ujame, bodo neznosni. Dokler sta bila poslušna Bogu, jima zlobni ni mogel škodovati, ker bi jima bili na pomoč poslani vsi nebeški angeli, če bi bilo potrebno. Če bosta odločno odklonila njegovo prvo namigovanje, bosta varna kakor nebeški poslanci. Če pa bosta samo enkrat popustila skušnjavi, bo njuna narava postala tako pokvarjena, da ne bosta imela ne moči ne nagnjenja upreti se Satanu.

Drevo spoznanja je bilo preizkus njune poslušnosti in ljubezni do Boga. Gospodu se je zdelo prav, da jima postavi samo eno prepoved glede vsega, kar je na vrtu. Če pa bosta v tem neposlušna njegovi volji, si bosta nakopala krivdo prestopka. Satanu ni bilo dovoljeno zasledovati ju z nenehnimi skušnjavami, približati se jima je smel samo pri prepovedanem drevesu. Če ju bo mikalo preiskati njegove lastnosti, bosta izpostavljena Satanovim zvijačam. Opozorjena sta bila, naj skrbno upoštevata opozorilo, ki jima ga je poslal Bog, ter naj bosta zadovoljna z navodilom, ki se mu je zdelo primerno.

Da bi Satan svoje delo opravil neopazno, je za svojega posrednika uporabil kačo - krinko, ki je ustrezala njegovemu zapeljivemu namenu. Kača je bila ena najpametnejših in najlepših stvarstev na zemlji. Imela je krila in ko je letala po zraku, je dajala videz slepečega sijaja, ker je imela barvo in sijaj čistega zlata. Ko je tako počivala v košatih vejah prepovedanega drevesa in se gostila z okusnim sadjem, je bila predmet, ki je pritegnil pozornost in razveselil opazovalčevo oko. Tako je v vrtu miru prežal uničevalec in čakal na svoj plen.

Angeli so opozorili Evo, naj se ne oddaljuje od moža, ko opravlja vsakodnevna opravila v vrtu. Z njim bo v manjši nevarnosti pred skušnjo, kakor če bo sama. Ampak zatopljena v svoje prijetno opravilo je podzvestno/53/ odtavala stran od njega. Ko se je zavedela, da je sama, je zaslutila nevarnost, vendar je strah odvrnila, ker je mislila, da ima dovolj modrosti in moči razpoznati zlo in se mu upreti. Ker ni imela v mislih angelskega opozorila, se je kmalu ustavila, strmeč deloma radovedno in deloma z občudovanjem v prepovedano drevo. Sadovi so bili zelo lepi in spraševala se je, zakaj jima jih je Bog prepovedal. Zdaj je imel skušnjavec priložnost. Kakor da bi vedel, kaj misli, jo je vprašal: "Ali vama je res rekel Bog, da ne jejta od vsakega drevesa s tega vrta?" ([1 Moj 3,1](#)) Eva se je prestrašila in presenečena je bila, ker se ji je zazdelo, da sliši odmev svojih misli. Kača pa je z milozvočnim glasom dalje prefinjeno hvalila Evino ljubkost. Njene besede so bile prijetne. Namesto da bi zbežala stran, se je obotavljala, ker ji je bilo zanimivo slišati kačo govoriti. Če bi jo ogovorila angelom podobna bitja, bi to zbudilo njene strahove; ni pa pričakovala, da bi očarljiva kača lahko bila posrednik padlega sovražnika.

Na skušnjavčevo zapeljivo vprašanje je odgovorila: "Od sadu drevja s tega vrta uživava; ali za sad tistega drevesa, ki je sredi vrta, je rekel Bog: Ne jejta od njega, tudi se ga ne dotaknita, da ne umreta. Kača pa reče ženi: Nikakor ne umrjeta. Bog namreč ve, da tisti dan, ko bosta jedla od njega, se vama odpro oči, in bosta kakor Bog ter bosta spoznala dobro in hudo." ([1 Moj 3,2-5](#))

Izjavil je, da bosta z uživanjem sadov s tega drevesa dosegla višjo raven obstoja in stopila v širše področje spoznanja. Sam je jedel od sadu, in zato je pridobil moč govora. Namigoval je, da jima je Gospod ljubosumno želel to odtegniti, da se ne bi izenačila z njim. Zaradi čudovitih lastnosti, ki podeljujejo modrost in moč, jima ga je prepovedal jesti ali pa se ga celo dotakniti. Skušnjavec je namigoval, da božansko opozorilo ne bo dejansko izpolnjeno, načrtovano je, da bi ju zastrašil. Le kako bi lahko umrla? Ali nista jedla z drevesa življenja? Bog jima želi preprečiti, da bi dosegla plemenitejši razvoj in našla večjo srečo.

Takšno je Satanovo delo od časov Adama do danes in opravlja ga z velikim uspehom. Ljudi napeljuje, da izgubijo zaupanje v Božjo ljubezen in dvomijo o njegovi modrosti. Nenehno si prizadeva/54/ zbuditi duha omalovažujoče radovednosti, nemirne vedoželjnosti, da bi prodrl v skrivnosti božanske modrosti in moči. Ko se množice trudijo, da bi odkrile, kaj jim je Bog odrekel, spregledajo resnice, ki jih je razodel in so pomembne za zveličanje. Satan skuša ljudi, da bi bili neposlušni, tako da jih zavaja k veri, da stopajo v čudovito področje spoznanja. Toda vse to je le prevara. Ponosni na svoje napredne zamisli so s teptanjem Božjih zahtev svoja stopala postavili na pot, ki vodi v bedo in smrt.

Satan je svetemu paru predstavil, da bosta zmagovalca, če bosta prestopala Božji zakon. Ali ne slišimo tudi danes enakega razmišljanja? Mnogi govorijo o omejenosti tistih, ki so poslušni Božjim zapovedim, zase pa trdijo, da imajo obsežnejše zamisli in uživajo večjo svobodo. Kaj je to drugega kakor odmev glasu iz Edena: "Tisti dan, ko bosta jedla od njega" - prestopila božansko zapoved - "bosta kakor Bog." ([1 Moj 3,5](#)) Satan je trdil, da je prejel veliko blaginjo, ko je jedel prepovedani sad, ni pa dovolil videti, da je bil zaradi prestopanja vržen iz nebes. Čeprav je spoznal, da greh obrodi neskončno pogubo, je zamočlal svojo bedo, da bi v enak položaj potegnil še druge. Ravno tako tudi danes prestopnik poskuša prikriti svoj pravi značaj. Lahko trdi, da je svet, vendar zaradi svoje vzvišene izjave postane samo še nevarnejši zapeljivec. Je na Satanovi strani, tepta Božji zakon in druge zapeljuje, da delajo enako v svojo večno pogubo.

Eva je resnično verjela Satanovim besedam, vendar je njena vera ni rešila pred kaznijo za storjeni greh. Podvomila je o Božjih besedah, in to jo je vodilo v padec. Na sodbi ljudje ne bodo obsojeni, ker so vestno verjeli laži, temveč ker niso verjeli resnici

in so zanemarili priložnost, da bi jo spoznali. Kljub Satanovemu izkrivljanju dejstev je vedno pogubno biti Bogu neposlušen. Naučiti se moramo spoznavati, kaj je resnica. Vsi nauki, ki so po Božji volji zapisani v njegovi besedi, so nam dani v opozorilo in pouk. Dani so, da nas obvarujejo pred prevaro. Če jih zanemarimo, bomo pogubili sami sebe. Lahko smo prepričani, da zagotovo prihaja od Satana vse, kar koli nasprotuje Božji besedi.

Kača je odtrgala sad s prepovedanega drevesa in ga položila v roko omahljivi Evi. Potem jo je spomnila/55/ na njene besede, da jima je Bog prepovedal dotakniti se ga, ker bosta umrla. Izjavila je, da se ji ne bo zgodilo nič hujšega, če ga bo pojedla, kakor ko se ga je dotaknila. Ker ni bilo strašnih posledic zaradi storjenega dejanja, se je Eva opogumila. Videla je: "Da je dobro tisto drevo za jed in da je veselje očem in da je zaželeli to drevo, ker dodeli spoznanje; vzela je torej od njegovega sadu ter jedla." ([1 Moj 3,6](#)) Bil je prijetnega okusa, in ko je jedla, je najbrž čutila poživljajočo moč ter si zamislila, da stopa v višjo raven obstoja. Brez strahu je trgala plodove in jedla. In zdaj, ko se je sama pregrešila, je postala Satanova pomočnica v kovanju pogube svojemu možu. V čudnem, nenaravnem vznemirjenju in s polnimi rokami prepovedanih sadežev ga je poiskala ter mu povedala vse, kar se je zgodilo.

Adamov obraz je pokrila žalost. Videti je bil osupel in vznemirjen. Na Evine besede je odvrnil, da mora to biti sovražnik, pred katerim sta bila posvarjena; in po božanski obsodbi bo morala umreti. V odgovor ga je silila, naj jé, in mu ponovila kačine besede, da zagotovo ne bosta umrla. Zdelo se ji je, da mora biti res, ker ni čutila Božjega nezadovoljstva, temveč je namesto tega čutila čudovit, razvedrilen vpliv, ki je vsako sposobnost prežemal z novim življenjem. Umišljala si je, da prav tak prežema nebeške poslane.

Adam je razumel, da je njegova družica prestopila Božjo zapoved in ni upoštevala edine prepovedi, ki jima je bila dana za preizkus njune zvestobe in ljubezni. V njegovih mislih je divjal strašen boj. Obžaloval je, da je dovolil Evi odtavati stran od njega. Toda zdaj je bilo delo storjeno; moral se bo ločiti od nje, katere družba mu je bila v veselje. Kako naj to sprejme?

Adam je užival družbo Boga in svetih angelov. Gledal je Stvarnikovo slavo. Razumel je vzvišeni cilj, ki bi ga bil dosegel človeški rod, če bi ostal zvest Bogu. Zdaj pa je izgubil spred oči vse blagoslove, ker se je bal, da bo izgubil ta edini dar, ki v njegovih očeh presega vse druge. Ljubezen, hvaležnost in zvestoba Stvarniku - čez vse to je prevladala ljubezen do Eve. Bila je del njega, zato ni prenesel misli na ločitev. Ni doumel, da lahko ista neskončna Moč, ki je iz zemeljskega prahu ustvarila njega, živo, lepo bitje, ter mu v ljubezni dala družico, poskrbi za njeno zamenjavo. Odločil se je z njo deliti njeno usodo. Če mora umreti ona, bo umrl z njo. Vendar pa, je

razmišljal,/56/ ali ne morejo biti kačine besede resnica? Eva je stala pred njim tako lepa in na videz tako nedolžna, kakor je bila pred tem dejanjem neposlušnosti. Izrazila mu je globljo ljubezen kakor prej. Na njej ni bilo opaziti nikakršnega znaka smrti, zato se je odločil kljubovati posledicam. Segel je po sadežu in ga hitro pojedel.

Po svojem prestopku si je Adam sprva umišljal, da stopa v stanje višjega obstoja. Toda kmalu ga je prestrašila misel, da se je pregrešil. Zrak, ki je imel do zdaj blago in stalno temperaturo, je začel hladiti padli par. Njuna dosedanja ljubezen in mir sta izginila, na njuno mesto pa so prišli občutek greha, groza pred prihodnostjo in golota duše. Oblačilo svetlobe, ki ju je obdajalo, je izginilo. Da bi ga nadomestila, sta si prizadevala poskrbeti pokrivalo, kajti brez njega nista mogla pred oči Bogu in svetim angelom.

Zdaj sta začela spoznavati pravi značaj svojega greha. Adam je očital svoji družici neumnost, da je odšla od njega in dovolila, da jo je kača zapeljala. Oba pa sta se tolažila, da jima bo ta, ki jima je dal toliko dokazov o svoji ljubezni, oprostil ta edini prestopki, ali pa da ne bosta tako strašno kaznovana, kakor sta se bala.

Satan je vriskal zaradi svojega uspeha. Ženo je zapeljal, da ni zaupala Božji ljubezni, marveč dvomila o njegovi modrosti in prestopila njegov zakon, po njej pa je povzročil Adamov padec.

Veliki Zakonodajalec pa se je pripravljaj Adamu in Evi oznaniti posledice njunega prestopka. V vrtu se je razodela božanska navzočnost. V svoji nedolžnosti in svetosti sta zmeraj veselo pozdravila prihod svojega Stvarnika; zdaj pa sta v strahu iskala skrivališče v najbolj oddaljenem kotu vrta. "Pokliče pa Gospod Bog Adama in mu reče: Kje si? In odgovori: Tvoj glas sem slišal na vrtu, zbal sem se pa, zato ker sem nag, in skril sem se. Reče pa Bog: Kdo pa ti je povedal, da si nag? Ali si mar jedel od drevesa, za katero sem ti zapovedal, da ne jej od njega?" ([1 Moj 3,9-11](#))

Adam ni mogel svojega greha niti zanikati niti opravičiti. Toda namesto da bi pokazal obžalovanje, si je prizadeval krivdo zvaliti na svojo ženo in tako na samega Boga: "Žena, ki **si mi jo dal**, da bodi z menoj, ona mi je dala od drevesa, in jedel sem." ([1 Moj 3,12](#)) Ta, ki se je iz ljubezni do Eve namenoma odločil izgubiti/57/ Božje odobravanje, svoj dom v raju in večno radostno življenje, si je zdaj po svojem padcu prizadeval zvaliti odgovornost za svoj prestopki na svojo družico in celo samega Stvarnika. Tako strašna je moč greha.

Ko je bila žena vprašana: "Kaj si to storila?" je odgovorila: "Kača me je zapeljala, in jedla sem." ([1 Moj 3,13](#)) "Zakaj si ustvaril kačo? Zakaj si ji dovolil stopiti v Raj?" to so

vprašanja, zajeta v njenem opravičilu za greh. Tako je kakor Adam odgovornost za njen padec pripisala Bogu. Duh samoopravičevanja izvira iz očeta laži, naši prvi starši so se mu vdali, kakor hitro so prišli pod Satanov vpliv, to pa kažejo vsi Adamovi sinovi in hčere. Namesto da bi ponižno priznala svoje grehe, sta se poskusila opravičiti tako, da sta obdolžila druge, okoliščine ali Boga. Tako so celo njegovi blagoslovi postali priložnost za godrnjanje proti njemu.

Gospod je potem izrekel kazen kači: "Ker si storila to, bodi prekleta pred vsemi živalmi in pred vsemi poljskimi zvermi; po svojem trebuhu hodi in prah jej vse dni svojega življenja." ([1 Moj 3,14](#)) Odkar je kača služila Satanu kot posrednik, je pod božansko obsodbo. Iz najlepšega in najbolj občudovanega bitja na površju je postala plazeča se in osovražena od vseh, da se je bojita in jo sovražita človek in zver. Naslednje kači izgovorjene besede se nanašajo naravnost na Satana in kažejo na njegov končni poraz in uničenje: "In sovraštvo postavljam med tebe in ženo, in med tvoje potomstvo in njeno potomstvo: to ti stare glavo, ti pa mu stareš peto." ([1 Moj 3,15](#))

Evi je bilo povedano o žalosti in bolečini, ki bosta odslej njen delež. In Gospod je rekel: "In po tvojem možu bodi tvoje poželenje, in on ti gospoduj." ([1 Moj 3,16](#)) Ob stvarjenju jo je Bog naredil enako Adamu. Če bi ostala poslušna Bogu, v sozvočju z njegovim vzvišenim zakonom ljubezni, bi za vedno ostala v sozvočju drug z drugim. Greh pa je vnesel nesoglasje, njuna zveza pa se lahko ohrani in sozvočje obdrži samo tako, da se ena stran podredi drugi. Eva je prva grešila. V skušnjavo je padla zato, ker se je navkljub božanskemu navodilu oddaljila od svojega sopotnika. Zaradi njenega spodbujanja je grešil še Adam, zdaj pa je bila postavljena v pokornost svojemu možu. Če bi se padli rod držal načel, /58/ ki so zajeta v Božjem zakonu, bi se ta obsodba izkazala za njegov blagoslov, čeprav izhaja iz posledic greha. Toda zloraba nadvlade, ki je bila dana moškim, je prepogosto mnogim ženskam zagrenila in obremenila življenje.

Eva je bila ob moževi strani v svojem domu v Edenu popolnoma srečna, toda laskalo ji je upanje kakor nespokojnim sodobnim Evam, da bi segla proti več, kakor pa ji je določil Bog. Poskušala se je dvigniti nad svoj prvotni položaj, vendar je padla daleč podenj. Podobno bodo doživeli vsi, ki se upirajo vedro sprejeti svoje življenjske dolžnosti skladno z Božjim načrtom. Mnoge se trudijo doseči položaj, za katerega jih Bog ni usposobil, vendar puščajo prazne prostore, kjer bi lahko bile v blagoslov. V svojem hrepenenju po višjem položaju so mnoge žrtvovale resnično žensko dostojanstvo in plemenitost značaja ter pustile neopravljeno delo, ki so jim ga določila Nebesa.

Gospod je izjavil Adamu: "Ker si poslušal glas svoje žene in si jedel od drevesa, za katero sem ti zapovedal, rekoč: Ne jej od njega - prekleta bodi zemlja zaradi tebe: s trudom se živi od nje vse dni svojega življenja; trnje in osat naj ti poganja, ti pa jej poljsko zelenjavo. V potu svojega obraza uživaj kruh, dokler se ne povrneš v zemljo, ker si bil vzet iz nje; kajti prah si in v prah se povrneš." ([1 Moj 3,17-19](#))

Božja volja ni bila, da bi brezgrešni par vedel kaj o zlu. Prostovoljno jima je dal dobro in zadržal zlo. Toda v nasprotju z njegovo zapovedjo sta jedla s prepovedanega drevesa, in če bosta še naprej jedla z njega, bosta imela spoznanje o zlu vse svoje žive dni. Od takrat naprej bo rod prizadet s Satanovimi skušnjavami. Namesto veselega dela, ki jima je bilo določeno, bo njuna usoda zaskrbljenost in garanje. Izpostavljena bosta razočaranju, žalosti in bolečini ter končno smrti.

Pod prekletstvom greha je vsa narava pričala človeku o značaju in posledicah upora proti Bogu. Ko je Bog upodobil človeka, ga je naredil za vladarja nad zemljo in vsemi živimi bitji. Dokler je Adam ostal zvest Nebesom, mu je bila podvržena vsa narava. Ko pa se je uprl božanskemu zakonu, so se nižja bitja uprla njegovemu vladanju. Tako je/59/ Gospod v svoji veliki milosti človeku prikazal svetost svojega zakona in mu po njegovi izkušnji dal spoznati nevarnost teptanja zakona, četudi v najmanjši obliki.

Življenje garanja, skrbi in trpljenja, ki je bilo odslej človekova usoda, je bilo dano iz ljubezni. Zaradi greha je bila potrebna disciplina, da bi ustavila popuščanje strasti in teku ter bi se razvile navade samonadzora. To je bil del velikega Božjega načrta za človekovo rešitev iz pogube in bede greha.

Opozorilo, ki je bilo dano našim prvim staršem: "Zakaj tisti dan, ko boš jedel od njega, zagotovo zapadeš smrti!" ([1 Moj 2,17](#)) ne pravi, da bosta umrla tisti dan, ko bosta jedla prepovedani sad. Tisti dan bo objavljena nepreklicna sodba. Nesmrtnost jima je bila obljubljena pod pogojem, da ostaneta poslušna, s prestopanjem sta izgubila večno življenje. Tisti dan sta bila obsojena na smrt.

Da bi človek živel večno, je moral stalno jesti z drevesa življenja. Če ne bi jedel z njega, bi njegova življenjska sila postopno pojemala, dokler ne bi življenje ugasnilo. Satanov načrt je bil, da Adam in Eva z neposlušnostjo izzoveta Božje nezadovoljstvo; in če jima spodleti dobiti odpuščanje, je upal, da bosta jedla od drevesa življenja ter tako za vedno ohranila obstoj greha in bede. Po človekovem padcu pa so bili sveti angeli takoj poslani stražiti drevo življenja. Okoli teh angelov so žareli prameni svetlobe in dajali videz bleščečega meča. Nikomur iz Adamove družine ni bilo dovoljeno iti mimo ovire, da bi vzel sad, ki daje življenje; zato ni nesmrtnega grešnika.

Plimo gorja, ki je potekla zaradi prestopka naših prvih staršev, imajo mnogi za prestrašno kazen za tako majhen greh. Zato obtožujejo Božjo modrost in pravičnost v njegovem ravnanju s človekom. Če pa bi se poglobili v to vprašanje, bi spoznali svojo napako. Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, prostega greha. Zemlja naj bi bila naseljena z bitji, ki bi bila samo malo nižja od angelov. Njihova poslušnost pa mora biti preizkušena. Bog namreč ne bo dovolil, da bi se svet napolnil s temi, ki ne spoštujejo njegovega zakona. Pa vendar v svoji veliki milosti Adamu ni določil neprizanesljivega preizkusa. In prav ta lahkost prepovedi je naredila greh neizmerno velik. Če Adam ni mogel zdržati najmanjšega preizkusa, ne bo sposoben/60/ opraviti večje preizkušnje, če bi mu bila zaupana višja odgovornost.

Ko bi bil pred Adama postavljen večji preizkus, potem bi tisti, katerih srce se nagiba k zlu, sami sebe opravičevali, rekoč: "To je neznatna stvar, in Bog ni tako natančen glede majhnih stvari." Potem bi neprestano prestopali stvari, na katere se gleda kot na majhne in ostajajo med ljudmi negrajane. Gospod pa nam je dal jasno vedeti, da greh katere koli stopnje zanj pomeni žalitev.

Evi se je zdela malenkost biti neposlušna Bogu z okušanjem sadu prepovedanega drevesa in tudi svojega moža zapeljati, da je grešil. Ampak njun greh je odprl vrata, ki so pomenila jez zoper gorje na svetu. Kdo se v trenutku skušnjave zaveda strašnih posledic, ki bodo sad enega napačnega koraka?

Marsikdo, ki uči, da Božji zakon ni obvezen za človeka, pravi, da se ni mogoče ravnati po njegovih predpisih. Vendar ko bi bilo to res, zakaj je potem Adam moral trpeti kazen za svoj prestop? Greh naših prvih staršev je na svet prinesel krivdo in žalost, in če ne bi bilo Božje dobrote in milosti, bi pahnil rod v brezupnost. Nihče naj se ne slepi. "Plačilo za greh je smrt." ([Rim 6,23](#)) Božji zakon ne more biti danes prestopan nič manj nekaznovano kakor takrat, ko je bila izrečena kazen nad očetom človeštva.

Po svojem grehu Adam in Eva nista več mogla prebivati v Edenu. Iskreno sta prosila, da bi lahko ostala v domu svoje nedolžnosti in veselja. Priznala sta, da sta zapravila vse pravice do tega srečnega doma, za prihodnje pa sta se zaobljubila, da bosta Bogu strogo poslušna. Povedano pa jima je bilo, da je njuna narava zaradi greha pokvarjena. Zmanjšala sta moč za upiranje zlu in odprla pot Satanu, da ima do njiju večji dostop. V svoji nedolžnosti sta popustila skušnjavi. Zdaj pa sta v stanju zavestne krivde imela manj moči, da bi obdržala svojo poštenost.

Ponižno in z neizrekljivo žalostjo sta se poslovila od svojega čudovitega doma ter odšla živeti v svet, na katerem je počivalo prekletstvo greha. Ozračje, ki je bilo nekoč tako blago in se v njem ni spreminjala temperatura, je bilo zdaj podvrženo izrazitim

spremembam. Gospod jima je milostno priskrbel oblačilo iz kože kot zaščito pred skrajno vročino in mrazom./61/

Ko sta bila Adam in njegova družica priči odmiranju rož in odpadanju listja, prvim znakom razpada, sta žalovala bolj, kakor ljudje danes žalujejo nad svojimi mrtvimi. Smrt krhkih, občutljivih cvetic je bila res vzrok žalovanja. Ko pa so čudovita drevesa odvrгла listje, je prizor živo zarisal v misli kruto dejstvo, da je smrt usoda vsakega živega bitja.

Rajski vrt je ostal na zemlji še dolgo po tistem, ko je bil človek izgnan iz njegovih prijetnih poti. Padlemu rodu je bilo dolgo dovoljeno strmeti v dom nedolžnosti, njihov vstop so varovali samo angeli stražarji. Ob Rajskih vratih, ki so jih stražili kerubi, se je razodevala božanska slava. Semkaj je prihajal Adam s svojimi sinovi častit Boga. Tukaj so obnovili svoje obljube, da bodo poslušni tistemu zakonu, katerega prestopok jih je pregnal iz Edena. Ko je plima krivičnosti zajela svet in je zlobnost ljudi določila njihovo uničenje s potopom, je Eden umaknila z zemlje ista roka, ki ga je zasadila. Ob končni obnovitvi, ko bosta "novo nebo in nova zemlja", ([Raz 21,1](#)) pa bo obnovljen bolj veličastno kakor v začetku.

Potem bodo ti, ki so držali Božje zapovedi, živeli v nesmrtni moči poleg drevesa življenja. Skozi neskončna stoletja bodo prebivalci brezgrešnih svetov v tem vrtu naslade opazovali vzorce popolnega dela Božjega stvarjenja, nedotaknjene s prekletstvom greha - vzorce tega, kar bi postala zemlja, če bi človek le izpolnil Stvarnikov veličastni načrt./62/

4. Načrt odrešitve

([angleško](#))

Človekov padec je vsa nebesa napolnil z žalostjo. Svet, ki ga je Bog naredil, je zadelo prekletstvo greha in naselila so ga bitja, obsojena na bedo in smrt. Videti je bilo, da ni rešitve za tiste, ki so prestopili zakon. Angeli so prenehali peti hvalnice. Nebeški dvori so se napolnili z žalovanjem zaradi uničenja, ki ga je povzročil greh.

Božjega Sina, nebeškega veličastnega Poveljnika, je prevzelo globoko usmiljenje do padlega rodu. Njegovo srce je ganilo neskončno sočutje, ko se je pred njim dvignilo gorje izgubljenega sveta. Božanska ljubezen pa je naredila načrt, po katerem bo človek lahko odrešen. Prekršeni Božji zakon je zahteval grešnikovo življenje. V vsem veselju je bil samo eden, ki bi lahko v človekovo korist zadovoljil njegove zahteve. Ker je božanski zakon svet kakor sam Bog, je lahko samo nekdo enak z Bogom naredil spravo za njegovo prestopanje. Nihče poleg Kristusa ni mogel odrešiti padlega človeka od obsodbe zakona ter ga ponovno spraviti v sozvočje z Nebesi. Kristus bo nase vzel krivdo in sramoto greha - greha, ki je tako odvraten za svetega Boga, da je moral ločiti Očeta in Sina. Kristus bo segel do globin bede, da bo rešil uničeni rod.

Medtem ko je pred Očetom prosil v grešnikovo korist, so nebeške vojske čakale na izid z zanimanjem, ki se ne da izraziti z besedami. Dolgo je trajal skrivnostni posvet - "sklep miru" ([Zah 6,13](#)) - za padle človeške sinove. Načrt zveličanja je bil narejen pred stvaritvijo zemlje, kajti Kristus je "Jagnje, zaklano od ustanovitve sveta". ([Raz 13,8](#)) Pa vendar je bilo hudo, celo Kralju veselja, ko je moral dati svojega Sina, da umre za padli rod. "Kajti Bog je tako ljubil svet, da je dal edinorojenega Sina, da se ne pogubi, kdor koli veruje vanj, temveč ima večno življenje." ([Jan 3,16](#)) O, skrivnost/63/ odrešitve! Božja ljubezen do sveta, kateri ga ni ljubil! Kdo more spoznati globine te ljubezni, ki presega spoznanje? Skozi veke se bodo nesmrtni umi z občudovanjem in začudenjem trudili dojeti skrivnost nedoumljive ljubezni.

Bog se je razodel v Kristusu "in svet spravil s seboj". ([2 Kor 5,19](#)) Človeka je greh tako izrodil, da sam ne more doseči skladnosti z njim, čigar narava sta čistost in dobrot. Kristus pa lahko potem, ko odreši človeka obsodbe zakona, podeli božansko moč, da se združi s človeškim trudom. Tako so lahko s spokorjenjem pred Bogom in z vero v Kristusa padli Adamovi otroci ponovno postali "Božji otroci". ([1 Jan 3,2](#))

Edini načrt, po katerem je zagotovljeno človekovo zveličanje, je zajel vsa nebesa v neskončno daritev. Angeli se niso mogli veseliti, ko jim je Kristus predočil načrt

odrešitve, ker so videli, da človekovo zveličanje zahteva od njihovega ljubljenega Poveljnika neizrekljivo bolečino. Žalostni in z začudenjem so poslušali njegove besede, ko jim je govoril, da se mora spustiti z nebeške čistosti in miru, njenega veselja, slave in nesmrtnega življenja ter priti v stik z bedo zemlje, zdržati žalost, sramoto in smrt. Stopil naj bi med grešnika in kazen za greh, in samo malo jih bo, ki ga bodo sprejeli kot Božjega Sina. Zapustil bo svoj visok položaj Veličastva nebes, se pojavil na zemlji in se ponižal v človeka ter po lastni izkušnji spoznal žalost in skušnjave, ki jih mora prenašati človek. Vse to je potrebno, da bo zmožen pomagati skušanim. ([Heb 2,18](#)) Ko bo opravil učiteljsko poslanstvo, bo izdan v roke zlobnežev in izpostavljen vsaki žaljivki in mučenju, s katerimi jih bo spodbudil Satan, naj jih uporabijo. Umreti bo moral najokrutnejše smrti, dvignjen bo med nebo in zemljo kakor kriv grešnik. Preživeti bo moral dolge ure tako strašnega smrtnega boja, da ga angeli ne bodo mogli pogledati, temveč si bodo zagnili obraze pred tem prizorom. Zdržati bo moral duševno tesnobo, prikritje Očetovega obličja, medtem ko bo na njem počivala krivda prestopka - teža grehov vsega sveta.

Angeli so se razprostrli pred nogami svojega Poveljnika ter se ponudili v daritev za človeka. Toda angelsko/64/ življenje ni moglo izplačati dolga; samo On, ki je ustvaril človeka, ga ima moč odrešiti. Pa vendar bodo angeli odigrali vlogo v načrtu zveličanja. Kristus naj bi bil "za malo časa ponižan pod angele, zaradi trpljenja smrti". ([Heb 2,9](#)) Ker bo nase vzel človeško naravo, njegova moč ne bo enaka njihovi, in oni naj bi mu služili v njegovem trpljenju in mu ga lajšali. Bili naj bi tudi službujoči duhovi, poslani v službo njim, ki bodo podedovali zveličanje. ([Heb 1,14](#)) Varovali naj bi varovance milosti pred močmi hudobnih angelov in pred temo, s katero jih bo nenehno obdajal Satan.

Ko bodo angeli priče smrtnemu boju in ponižanju svojega Gospoda, jih bo napolnila žalost in ogorčenost ter si bodo zaželeli, da bi ga osvobodili njegovih morilcev. Vendar se ne bodo smeli vmešavati, da bi preprečili kar koli, kar bodo videli. Del načrta zveličanja je bil, da Kristus trpi posmehovanje in sramotitev zlobnih ljudi. Z vsem tem se je strinjal, ko je postal človekov Odrešenik.

Kristus je angelom zagotovil, da bo s svojo smrtjo odkupil mnoge in uničil njega, ki je imel moč smrti. Obnovil bo kraljestvo, ki so ga ljudje izgubili s prestopanjem. Odrešeni ga bodo skupaj z njim podedovali in v njem bivali za večno. Greh in grešniki bodo izbrisani, nikoli več ne bodo motili nebeškega ali zemeljskega miru. Angelski vojski je velel, naj se drži načrta, ki ga je sprejel njegov Oče, in naj se veseli, da bo po njegovi smrti človek spravljen z Bogom.

Potem je nebеса napolnilo nepopisno veselje. Slava in blagoslovljenost odrešenega sveta sta presegla celo trpljenje in daritev Kneza življenja. Po nebeških dvorih so

odmevali prvi zvoki pesmi, ki bo donela nad betlehenskimi griči: "Slava na višavah Bogu in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji." ([Luk 2,14](#)) Zdaj so še z večjim veseljem kakor v zamaknjenosti nove stvaritve "pele vkup jutranje zvezde in vsi Božji sinovi radostno ukali". ([Job 38,7](#))

Človek je dobil prvi namig o odrešitvi, ko je bila v vrtu izrečena kazen za Satana. Gospod je izjavil: "Sovraštvo postavljam med tebe in ženo, in med tvoje potomstvo in njeno potomstvo: to ti stare glavo, ti pa mu stareš peto." ([1 Moj 3,15](#)) Ta kazen, izrečena v/65/ navzočnosti naših prvih staršev, je bila zanje obljava. Medtem ko je napovedala vojno med človekom in Satanom, je oznanila, da bo moč velikega sovražnika končno uničena. Adam in Eva sta stala pred pravičnim Sodnikom kakor zločinca in čakala na kazen, ki jo je terjal prestopok; toda preden sta slišala za garaško in žalostno življenje, ki bo njun delež, ali pa za odločitev, da se bosta vrnila v prah, sta poslušala besede, ki so jima vtile upanje. Čeprav bosta trpela zaradi moči svojega mogočnega sovražnika, sta se lahko veselila končne zmage.

Satan je slišal, da naj bi vladalo sovraštvo med njim in ženo ter med njegovim in njenim potomstvom, in tedaj mu je postalo jasno, da bo njegovo delo popačevanja človeške narave ovirano in da se bo človeku nekako mogoče upreti njegovi moči. Po popolnem razodetju načrta zveličanja so se Satan in njegovi angeli veselili, ker so povzročili človekov padec in tako potegnili Božjega Sina z njegovega vzvišenega položaja. Izjavil je, da so njegovi načrti na zemlji do zdaj uspešni in da bo Kristus premagan, ko bo nase vzel človeško naravo. Tako bo odrešitev padlega rodu preprečena.

Nebeški angeli so našim prvim staršem popolneje razodeli načrt, ki je bil izumljen za njuno zveličanje. Adam in njegova družica sta bila prepričana, da kljub njenemu velikemu grehu ne bosta prepuščena Satanovi oblasti. Božji Sin je ponudil svoje življenje v spravo za njun prestopok. Preizkusna doba jima je bila zagotovljena ter bosta lahko s spokorjenjem in vero v Kristusa ponovno postala Božja otroka.

Zahtevana daritev po njunem prestopku je Adamu in Evi razodela sveti značaj Božjega zakona. Krivdo greha in njegove strašne posledice sta videla tako, kakor jih nista še nikoli prej. V svojem kesanju in tesnobi sta prosila, naj kazen ne zadene njega, čigar ljubezen je vir vseh radosti; naj raje zadene njiju in njuno potomstvo.

Povedano jima je bilo, da je Jahvejev zakon temelj njegove vladavine kakor v nebesih tako tudi na zemlji, zato niti sámo angelsko življenje ne more biti sprejemljivo kot daritev za prestopok. Niti eden njegovih predpisov ne sme biti ukinjen ali spremenjen, da bi ustrezal človeku v njegovem padlem položaju; edino Božji Sin, ki je

ustvaril človeka, lahko doseže spravo zanj. Kakor je Adamov/66/ prestopok povzročil bedo in smrt, tako bo Kristusova daritev prinesla življenje in nesmrtnost.

Ne samo človek, marveč tudi zemlja je z grehom prišla pod oblast zlobnega, zato bo po načrtu odrešitve obnovljena. Ob svoji stvaritvi je bil Adam postavljen za gospodarja nad zemljo. S popustitvijo skušnjavi pa je padel pod Satanovo oblast. "Kajti od kogar je kdo premagan, tistemu je postal suženj." ([2 Pet 2,19](#)) Ko je človek postal Satanov suženj, je oblast, ki jo je imel, prešla k njegovemu zmagovalcu. Tako je Satan postal "bog tega sveta". ([2 Kor 4,4](#)) Prevzel je oblast nad zemljo, ki je bila prvotno dana Adamu. Kristus pa bo s svojo daritvijo plačal kazen za greh. Tako ne bo le odrešil človeka, temveč tudi obnovil oblast, ki jo je zapravil. Vse, kar je izgubil prvi Adam, bo drugi obnovil. Prerok pravi: "In ti, stolp črede, hrib sionske hčere, do tebe dospe in k tebi pride prejšnje gospostvo." ([Miha 4,8](#)) Apostol Pavel pa kaže naprej na "odrešitev Božje lastnine". ([Ef 1,14](#)) Bog je ustvaril zemljo, da bi bila prebivališče svetih in srečnih bitij. Gospod "jo je utrdil, ni je ustvaril puste, ampak upodobil jo je v prebivanje". ([Iz 45,18](#)) Ta namen bo izpolnjen, ko bo z Božjo močjo prenovljena in osvobodena greha in žalosti ter postala večno prebivališče odrešenih. "Pravični podedujejo deželo in bivali bodo večno v njej. In nobenega prekletstva ne bo več. In Božji in Jagnjetov prestol bo v njem; in njegovi hlapci mu bodo služili." ([Ps 37,29](#); [Raz 22,3](#))

Adam je v svoji nedolžnosti užival odprto občestvo s svojim Stvarnikom, greh pa je ločil Boga in človeka. Samo Kristusova sprava lahko premosti prepad in omogoči zvezo blagoslova ali zveličanja iz nebes na zemljo. Človek je bil še vedno odrezan od neposrednega pristopa k svojemu Stvarniku, toda Bog bo z njim vzdrževal zvezo po Kristusu in angelih.

Tako so bili Adamu razodeti pomembni dogodki v zgodovini človeštva od časa, ko je bila v Edenu izrečena božanska kazen, do potopa in naprej do prvega prihoda Božjega Sina. Pokazano mu je bilo, da Kristusova daritev zadostuje za rešitev vsega sveta. Vendar bodo mnogi raje izbrali življenje greha kakor pa spokorjenje in poslušnost./67/ Zločin bo postopoma naraščal skozi rodove in prekletstvo greha bo vedno z večjo težo pritiskalo na človeški rod, na zveri in na zemljo. Človekovi dnevi se bodo skrajšali zaradi njegovega napačnega načina življenja. Zniževala se bo telesna postava in zdržljivost ter moralna in razumska moč, dokler ne bo svet napolnjen z bedo vsake vrste. Zaradi popuščanja teku in strastem bo človek postal nesposoben ceniti vzvišene resnice načrta odrešitve. Pa vendar bo Kristus ostal zvest načrtu, zaradi katerega je zapustil nebesa, nadaljeval svoje delo za ljudi, ter jih še dalje vabil, da skrijejo svoje šibkosti in pomanjkljivosti v njem. Oskrboval bo potrebe vseh, ki bodo v veri pristopili k njemu. Vedno jih bo nekaj, ki bodo ohranili Božje spoznanje in ostali neomadeževani sredi prevladujoče krivčnosti.

Bog je predpisal žgalne daritve, da bi bile človeku večni spomenik in spokorniško priznanje njegovega greha ter izražanje vere v obljubljenega Odrešenika. Na padli rod naj bi vtisnile svečano resnico, da je greh povzročil smrt. Za Adama je bilo darovanje prve daritve zelo boleče dejanje. Njegova roka je morala vzeti življenje, ki ga je lahko dal samo Bog. Bilo je prvič, da je bil priča smrti, in vedel je, da ne bi bilo smrti ne živali ne človeka, če bi ostal poslušen Bogu. Ko je zaklal nedolžno žrtev, je vztrepetal ob misli, da se mora zaradi njegovega greha preliti kri brezmadežnega Božjega Jagnjeta. Ta prizor je storil, da je globlje in jasneje razumel pomen o velikosti svojega prestopka, ki ga ne more umiti nič, razen smrt Božjega ljubljenega Sina. Čudil se je neskončni dobroti, ki bo dala tako odkupnino, da reši grešnika. Zvezda upanja je razsvetlila temo in strašno prihodnost ter ga osvobodila skrajnega obupa.

Vendar je imel načrt odrešitve še globlji in obsežnejši namen kakor pa zveličanje človeka. Kristus ni prišel na zemljo samo zato. Ni prišel zgolj zato, da bi prebivalci tega malega planeta ravnali z Božjim zakonom, kakor si zasluži; temveč zato, da bi Božji značaj opravičil pred vesoljem. Teh sadov velike daritve - njenega vpliva tako na bitja drugih svetov kakor tudi na človeka - se je Zveličar veselil, ko je tik pred križanjem rekel: "Zdaj je sodba tega sveta; zdaj bo vojvoda tega sveta vržen ven. In jaz, kadar bom povišan od zemlje, vse potegnem k/68/ sebi." ([Jan 12,31.32](#)) Kristusova smrt za človekovo zveličanje ne bo samo nebesa približala človeku, temveč bo pred vsem vesoljem opravičila Boga in njegovega Sina ter njuno ravnanje s Satanovim uporom. Utrdila bo večni Božji zakon in razodela naravo in posledice greha.

Že od začetka se je bil veliki boj proti Božjemu zakonu. Satan je želel dokazati, da je Bog nepravilen, njegov zakon pa je pomanjkljiv, in zato ga je za blaginjo vesolja potrebno spremeniti. Z napadom na zakon je nameraval strmoglaviti oblast samega Zakonodajalca. V tem spopadu naj bi se dokazalo, ali so božjanski predpisi pomanjkljivi in se morajo spremeniti ali pa so popolni in nespremenljivi.

Satan se je po izgonu iz nebes odločil, da bo zemljo spremenil v svoje kraljestvo. Ko je skušal in premagal Adama in Evo, je mislil, da je pridobil oblast nad tem svetom. Kajti rekel je: "Izbrala sta me za vladarja." Trdil je, da je nemogoče, da bi bilo grešniku zagotovljeno odpuščanje, zatoorej so pripadniki padlega rodu njegovi zakoniti podložniki, svet pa je bil njegov. Ampak Bog je dal svojega ljubega Sina, enakega sebi, da nosi kazen za prestopke in tako priskrbi pot, po kateri bodo lahko obnovljeni po njegovi podobi ter vrnjeni v dom v Edenu. Kristus je prevzel odrešenje človeka in reševanje sveta iz Satanovega prijema. Veliki boj, ki se je začel v nebesih, bo odločen na svetu samem, prav na tem polju, za katero Satan trdi, da je njegovo.

Vse veselje se je čudilo, da se bo Kristus ponižal, da bi rešil padlega človeka. Skrivnost, ki so jo brezgrešna bitja drugih svetov želela razumeti, je bila, da bo On, ki

sega od zvezde do zvezde, od sveta do sveta, in vodi vse po svoji previdnosti ter skrbi za potrebe vsake vrste bitij v svojem obsežnem stvarjenju, odložil svojo slavo in nase vzel človeško naravo. Ko je Kristus prišel na naš svet v človeški podobi, so mu želeli slediti vsi, kamor koli je potoval, korak za korakom po s krvjo omadeževani poti od jasli do Golgote. Nebesa so zapisala žalitve in posmehovanje, ki jih je bil deležen. Vedela so, da jih je naščuval Satan. Zapisala so delovanje nasprotnikov, kako je Satan neprestano pritiskal s temo, žalostjo in trpljenjem na človeški rod ter kako je Kristus deloval proti temu. Opazovali so bitko med svetlobo in temo, ko je naraščala. In ko je Kristus/69/ v svojem zadnjem smrtnem boju vzkliknil: "Dopolnjeno je!" ([Jan 19,30](#)) je po vsakem svetu in po samem vesolju odmeval vzklik zmage. Veliki spor, ki je tako dolgo napredoval, je bil zdaj odločen. Kristus je bil zmagovalec. Njegova smrt je odgovorila na vprašanje, ali imata Oče in Sin dovolj ljubezni, da bi se za človeka odrekla sebi in se darovala. Satan je razodel svoj pravi značaj lažnivca in morilca. Če bi mu bilo dovoljeno nadzorovati nebeška bitja, bi očitno pokazal istega duha, s katerim je vladal človeškim otrokom, ki jih je imel pod svojo oblastjo. Zvesto veselje se je enoglasno združilo v hvaljenju božanske vladavine.

Ko bi bilo zakon možno spremeniti, bi bil človek lahko rešen, ne da bi se Kristus daroval. Dejstvo pa, da je Kristus moral dati svoje življenje za padli rod, dokazuje, da Bog ne bo razrešil grešnika obveznosti do zakona. Dokazano je, da je kazen za greh smrt. Ko je Kristus umrl, je bilo Satanovo uničenje zagotovljeno. Ko pa bi bil zakon na križu razveljavljen, kakor trdijo mnogi, bi bila smrtni boj in smrt Božjega ljubljenega Sina storjena samo zato, da bi Satanu ponudila to, kar je hotel. Potem bi slavil knez zla, ker bi bile njegove obtožbe proti božanski vladavini podkrepljene. Samo dejstvo, da je Kristus nosil kazen za človekov prestop, je mogočen dokaz vsem ustvarjenim bitjem, da je zakon nespremenljiv, da je Bog pravičen, milosten in nesebičen, v upravi njegove vladavine pa sta združeni neskončna pravičnost in milost./70/

5. Preizkušnja Kajna in Abela

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 4,1-15](#)

Adamova sinova Kajn in Abel sta se po značaju zelo razlikovala. Abel je gojil duha zvestobe do Boga; v Stvarnikovem ravnanju s padlim rodом je videl pravičnost in milost ter hvaležno sprejel upanje odrešitve. Kajn pa je gojil čustva upora in je godrnjal zoper Boga zaradi prekletstva, ki je bilo izrečeno nad zemljo in človeškim rodом po Adamovem grehu. Svojemu umu je dovolil delovati v isti smeri, ki je vodila do Satanovega padca - popuščal je želji po samopoviševanju ter dvomil o božanski pravičnosti in oblasti.

Ta brata sta morala biti preizkušena, kakor je bil pred njima preizkušen Adam, da bi dokazala, ali bosta verovala in poslušala Božjo besedo. Bila sta seznanjena z načrtom, predvidenim za zveličanje človeka, in razumela sistem daritev, ki ga je določil Bog. Vedela sta, da s temi daritvami izražata vero v Zveličarja, ki so ga predstavljale daritve, istočasno pa priznavata, da sta za odpuščanje popolnoma odvisna od njega. Vedela sta, da dokazujeta svojo poslušnost Božji volji, če se tako prilagajata božanskemu načrtu za njuno odrešitev. Brez prelitja krvi ne bi bilo odpuščanja greha, zato sta morala pokazati svojo vero v Kristusovo kri kot obljubljeno spravo z darovanjem prvencev svoje črede v daritev. Poleg tega so morali biti prvi sadovi zemlje prineseni pred Gospoda v zahvalno daritev.

Brata sta postavila podobna oltarja in vsak je prinesel daritev. Abel je prinesel daritev iz črede skladno z Gospodovimi navodili. "In ozre se Gospod na Abela in na njegovo daritev." ([1 Moj 4,4](#)) Ogenj je šinil z nebes in použil daritev. Toda Kajn ni ubogal Gospodovega navodila in izrecnega ukaza, zato je prinesel samo daritev od sadu. Nobenega znamenja ni bilo iz nebes, ki bi pokazalo, da je bila daritev sprejeta. Abel je rotil/71/ brata, naj pristopi k Bogu tako, kakor je On sam predpisal. Kajn pa se je po njegovih prošnjah samo še trdneje odločil, da bo ravnal po svoji volji. Kot najstarejši se ni zmenil za bratova svarila in je preziral njegov nasvet.

Kajn je prišel pred Boga godrnjav in z nezvestobo v srcu glede na obljubljeno daritev in potrebnost žrtvenih daritev. Njegov dar ni izražal spokorjenja za greh. Čutil je kakor mnogi danes, da bi priznal šibkost, če bi se ravnal natančno po načrtu, ki ga je napravil Bog, in svoje zveličanje v celoti zaupal spravi obljubljenega Zveličarja. Izbral je pot samoodvisnosti. Prišel je s svojimi zaslugami. Ni hotel prinesiti jagnjeta in zlit

njegove krvi z daritvijo, temveč je prinesel **svoje** sadove, sadove **svojega** dela. Svojo daritev je predstavil kot Bogu storjeno uslugo, s čimer je pričakoval, da si bo zagotovil božansko odobravanje. Kajn je ubogal in zgradil oltar, ubogal je in prinesel daritev, vendar je to bila le delna poslušnost. Izpustil je pomembni del, namreč priznanje, da mu je potreben Odrešenik.

Kar se tiče rojstva in verske vzgoje, sta bila brata enaka. Oba sta bila grešnika in priznavala Božje zahteve po spoštovanju in češčenju. Na zunaj je bila njuna vera videti enaka do neke točke, toda za tem je bila med njima velika razlika.

"Po veri je daroval Abel Bogu boljše žrtev mimo Kajna." ([Heb 11,4](#)) Abel je doumel velika načela odrešitve. Sebe je videl kot grešnika, videl je greh in kazen zanj, smrt, ki stoji med njim in občestvom z Bogom. Prinesel je zaklano žrtev, darovano življenje in tako priznal zahteve prekršenega zakona. Po preliti krvi je zrl v prihodnjo daritev - Kristusa, ki umira na golgotškem križu. Po zaupanju v spravo, ki bo tam opravljena, je imel pričevanje, da je pravičen, in njegova daritev je bila sprejeta.

Kajn je imel enako priložnost učenja in sprejemanja teh resnic, kakor jo je imel Abel. Ni bil žrtev samovoljnosti. Ni bil en brat izvoljen, da ga bo Bog sprejel, drugega pa bo zavrnil. Abel je izbral vero in poslušnost; Kajn pa nevero in upor. Tukaj je jedro vsega.

Kajn in Abel predstavljata dve skupini, ki bosta obstajali na svetu do konca časa. Ena skupina si pomaga s predpisanimi/72/ daritvami za greh; druga pa se upa naslanjati na lastne zasluge. Njihova daritev nima neoporečnosti božanskega razmišljanja, zato ne more človeka pripeljati do Božje naklonjenosti. Naši prestopki so nam lahko odpuščeni samo po Jezusovih zaslugah. Tisti, ki čutijo, da ne potrebujejo Kristusove krvi in si lahko brez božanske milosti s svojimi deli zagotovijo Božje odobravanje, delajo enako napako kakor Kajn. Če ne sprejmejo očiščujoče krvi, so pod obsodbo. Noben drug ukrep ni narejen, da bi po njem lahko bili rešeni suženjstva grehu.

Skupina častilcev, ki sledi Kajnovemu zgledu, pokriva daleč večji del sveta; kajti skoraj vsako lažno verstvo temelji na istem načelu - da je lahko človek za zveličanje odvisen od lastnega truda. Nekateri trdijo, da človeški rod ne potrebuje odrešitve, temveč razvoj - da bi se lahko prečistil, dvignil in obnovil. Kakor je Kajn mislil, da si lahko zagotovi božansko naklonjenost z daritvijo, ki ne vsebuje žrtvene krvi, tako ti pričakujejo, da bodo povzdignili človeštvo do božanskih meril neodvisno od sprave. Kajnova zgodovina kaže, kaj so sadovi tega. Kaže, kaj postane človek, če je ločen od Kristusa. Človeštvo nima moči za lastno obnovev. Ne teži navzgor, proti božanskemu, temveč navzdol, proti satanskemu. Kristus je naše edino upanje. "In v nikomer drugem ni zveličanja; zakaj ni ga tudi pod nebom ljudem danega drugega imena, po katerem bi se mi mogli zveličati." ([Dej 4,12](#))

Prava vera, ki sloni na Kristusu, se bo razodevala s poslušnostjo vsem Božjim zahtevam. Od Adamovih dni do danes se je bil veliki boj glede poslušnosti Božjemu zakonu. V vseh vekih so bili taki, ki so se sklicevali na pravico do Božje naklonjenosti, kljub temu da niso upoštevali nekatere njegovih zapovedi. Toda Sveto pismo pravi, da je iz del "vera popolna", in da je brez del poslušnosti vera "mrtva". ([Jak 2,22.17](#)) Kdor trdi, da pozna Boga, "a ne drži njegovih zapovedi, je lažnik in v njem ni resnice". ([1 Jan 2,4](#))

Ko je Kajn videl, da je njegova daritev zavrnjena, je bil jezen na Gospoda in na Abela. Bil je jezen, da Bog ni sprejel človeškega nadomestka namesto daritve, ki jo je določil. Na brata se jezil zato, ker je izbral, da bo poslušal Boga, /73/ namesto da bi se mu pridružil v upor proti njemu. Čeprav Kajn ni ubogal božanskega ukaza, ga Bog ni prepustil samemu sebi. Blagovolil se je pogovoriti s človekom, ki se je izkazal tako nerazumen. In Gospod je rekel Kajnu: "Zakaj si se raztogotil in zakaj je upadlo tvoje obličje?" ([1 Moj 4,6](#)) Angel poslanec mu je sporočil božansko opozorilo: "Ne bo li ti, če dobro delaš, povišanja? Če pa ne delaš dobrega, preži greh pred durmi." ([1 Moj 4,7](#)) Kajn se je moral sam odločiti. Če bo zaupal v zasluge obljubljenega Zveličarja in bo poslušen Božjim zahtevam, bo užival njegovo naklonjenost. Če pa bo vztrajal v neveri in prestopanju, ne bo imel osnove za pritožbo, ker ga bo Gospod zavrgel.

Namesto da bi Kajn priznal greh, se je še naprej pritoževal čez Božjo nepravico ter gojil ljubosumnost in sovraštvo do Abela. Jezno je okaral svojega brata in ga poskušal pritegniti v spor glede Božjega ravnanja z njima. Abel pa je ponižno, vendar brez strahu in odločno zagovarjal Božjo pravičnost in dobroto. Pokazal je Kajnu na njegovo zmoto in ga poskusil prepričati, da je napaka v njem. Spomnil ga je na Božjo sočutnost, saj je njune starše ohranil žive, ko bi ju lahko kaznoval s takojšnjo smrtjo. Opominjal ga je, da jih Bog ljubi, drugače ne bi dal svojega nedolžnega in svetega Sina, da bo pretrpel kazen, ki so si jo sami zaslužili. Vse to je povzročilo, da se je Kajnova jeza še bolj razvnela. Razum in vest sta mu govorila, da ima Abel prav. Vendar ga je jezilo, da se ta, ki je rad poslušal njegove nasvete, zdaj z njim ne strinja, in ga ne more pridobiti za svoj upor. V navalu svojih čustev je ubil svojega brata.

Kajn je sovražil in ubil svojega brata, vendar ne zaradi tega, ker bi Abel naredil kaj narobe, marveč "ker so bila njegova dela hudobna, dela njegovega brata pa pravična". ([1 Jan 3,12](#)) Tako so v vseh časih hudobni sovražili tiste, ki so bili boljši od njih samih. Abelovo poslušno življenje in neomajna vera sta Kajna nenehno grajala. "Vsak namreč, kdor dela hudobno, sovraži luč in ne hodi k luči, da se ne karajo njegova dela." ([Jan 3, 20](#)) Kolikor jasnejša je nebeška luč, ki odseva iz značaja Božjih zvestih služabnikov, toliko jasneje so razkriti grehi nepobožnih, zato pa si bodo še odločneje prizadevali uničiti kalilce njihovega miru. /74/

Umor Abela je bil prvi primer sovraštva, za katero je Bog izjavil, da bo obstajalo med kačo in ženinim potomstvom - med Satanom in njegovimi podložniki ter Kristusom in njegovimi sledilci. Po človekovem grehu je Satan pridobil nadzor nad človeškim rodом, vendar jih bo Kristus usposobil odvreči Satanov jarem. Kadar po veri v Božje Jagnje človek opusti službo grehu, se vname Satanov srd. Sveto Abelovo življenje je pričalo proti Satanovi trditvi, da človeku ni mogoče izpolnjevati Božjega zakona. Ko je Kajn, spodbujen z duhom hudobnega, videl, da ne more voditi Abela, je bil tako besen, da je uničil njegovo življenje. In kjer koli bo kdo, ki bo stal v obrambo pravičnosti Božjega zakona, se bo proti njemu razodel isti duh. To je duh, ki je skozi vse veke postavljал mučilne kole in prižigal grmade za Kristusove učence. Toda h krutostim, ki so se nakopičile nad Jezusovim sledilcem, hujska Satan in njegove vojske, ker ga ne morejo prisiliti, da bi se podredil njihovemu nadzoru. To je bes poraženega sovražnika. Vsak Jezusov mučenec je umrl kot zmagovalec. Prerok pravi: "In oni so ga premagali (velikega zmaja, staro kačo, ki se imenuje Hudič in Satan) z avoljo Jagnjetove krvi in avoljo besede svojega pričevanja, in niso ljubili svojega življenja prav do smrti." ([Raz 12,11.9](#))

Morilec Kajn je bil kmalu poklican odgovarjat za svoj zločin. "In reče Gospod Kajnu: Kje je Abel, tvoj brat? On pa odgovori: Ne vem, ali sem jaz varuh svojega brata?" ([1 Moj 4,9](#)) Kajn je zabredel v greh tako daleč, da je izgubil občutek nenehne Božje navzočnosti ter njegove velikosti in vsevednosti. Tako se je zatekel k laži, da bi prikril svojo krivdo.

In Gospod je rekel Kajnu: "Kaj si storil? Glas krvi tvojega brata vpije z zemlje do mene." ([1 Moj 4,10](#)) Bog je dal Kajnu priložnost, da bi priznal svoj greh. Imel je čas razmisliti. Poznal je grozoto dela, ki ga je storil, in laž, ki jo je izgovoril, da bi ga prikril. Vendar je bil še vedno uporen in kazen je bila neodložljiva. Božanski glas, ki ga je bilo slišati v prošnji in svarilu, je zdaj izgovoril strašne besede: "Ti torej bodi sedaj preklet in pregan z zemlje, ki je odprla svoja usta, da prejme kri tvojega brata iz tvoje roke. Ko boš obdeloval zemljo, ne da ti odslej svoje moči; potikal se boš in begal po zemlji." ([1 Moj 4,11.12](#))/77/

Čeprav si je Kajn s svojimi hudodelstvi zaslužil smrtno kazen, mu je usmiljeni Stvarnik ohranil življenje in mu zagotovil priložnost za spokorjenje. Kajn pa je živel in le še zakrknil srce, spodbujal upor proti božanski oblasti in postal vodja drznih, zapuščenih grešnikov. Ta eden odpadnik, ki ga je vodil Satan, je postal skušnjavec drugim. Njegov vzor in vpliv sta kazala izprijeno moč, dokler ni zemlja postala tako pokvarjena in napolnjena z nasiljem, da je klicala po uničenju.

S tem ko je Bog prizanesel življenje prvemu morilcu, je pokazal pred vesoljem nauk, ki ga nosi veliki boj. Temna zgodovina Kajna in njegovih potomcev je prikaz tega, kaj bi

nastalo, če bi bilo grešniku dovoljeno večno živeti in se upirati Bogu. Božja potrpežljivost je povzročila, da so zlobni postajali le še bolj drzni in pokvarjeni v svoji krivičnosti. Petnajst stoletij po tistem, ko je bila izrečena kazen nad Kajnom, je bilo veselje priča izpolnitvi njegovega vpliva in vzora v hudodelstvu in nemorali, ki sta preplavila zemljo. Pokazalo se je, da je smrtna kazen, določena nad padlim človeškim rodом zaradi prestopanja Božjega zakona, pravična in milostna. Dlje ko so ljudje živeli v grehu, bolj razuzdani so postali. Božanska kazen, ki je presekala razvoj razuzdane krivičnosti in osvobodila svet vpliva tistih, ki so postali zakrknjeni uporniki, je bila bolj blagoslov kakor pa prekletstvo.

Satan je nenehno na delu, s silno energijo in pod tisočimi krinkami se trudi napačno predstaviti Božji značaj in vladavino. Z obširnimi in dobro organiziranimi načrti ter čudovito močjo dela, da bi prebivalce sveta zadržal v svojih prevarah. Bog, Neskončni in vsevedni, vidi konec že od začetka in v ravnanju z zlom so njegovi načrti daljnosežni in vsezajemajoči. Njegov načrt je ne samo zadušiti upor, marveč vsemu vesolju prikazati njegovo naravo. Božji načrt je razprostrt in kaže njegovo pravičnost in usmiljenje ter popolnoma zagovarja njegovo modrost in pravičnost v ravnanju z zlom.

Sveti prebivalci drugih svetov so z velikim zanimanjem opazovali dogodke na zemlji. V stanju sveta, ki je obstajalo pred potopom, so videli prikaz posledic uprave, ki si jo je Lucifer/78/ prizadeval ustanoviti v nebesih, ko je zavrnil Kristusovo oblast in odvrigel Božji zakon. V tistih samovoljnih grešnikih predpotopnega sveta so videli podložnike, s katerimi je upravljal Satan. Misli človeških src so bile nenehno hudobne. ([1 Moj 6,5](#)) Vsako čustvo, vsaka spodbuda in zamisel so se vojskovali z božanskimi načeli čistosti, miru in ljubezni. Odstraniti od Božjih stvarstev spone njegovega svetega zakona je bil primer strašne pokvarjenosti, ki je posledica Satanovega upravljanja.

Z dejstvi, ki se bodo razvijala z napredovanjem velikega boja, bo Bog prikazal načela pravil svoje vladavine. Ta so Satan in vsi, ki jih je zavedel, predstavili neresnično. Njegovo pravičnost bo končno priznal ves svet, čeprav bo priznanje prepozno, da bi rešilo uporne. Bog uživa naklonjenost in odobravanje celotnega vesolja, ko njegov velik načrt korakoma napreduje do svoje popolne izpolnitve. Užival jih bo v končnem uničenju upora. Videti bo, da so se vsi, ki so opustili božanske predpise, postavili na Satanovo stran v vojskovanje proti Kristusu. Pri sojenju knezu tega sveta in ko bodo vsi, ki so se združili z njim, delili njegovo usodo, bo vse veselje kot priča kazni izjavilo: "Velika in čudovita so tvoja dela, o Gospod Bog, Vsegamogočni, pravične in resnične tvoje poti, o Kralj narodov." ([Raz 15,3](#))/79/

6. Set in Enoh

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 4,25 do 6,2](#)

Adamu je bil dan še en sin, da bi bil dedič božanske obljube, dedič duhovne prvorojenske pravice. Ime Set, ki ga je dal sinu, je pomenilo "določen" ali "nadomestek", kajti mati je rekla: "Povrnili mi je Bog drugega potomca za Abela, ker ga je Kajn ubil." ([1 Moj 4,25](#)) Set je bil še plemenitejše postave kakor Kajn ali Abel in je odseval Adama popolneje kakor drugi sinovi. Imel je vreden značaj in hodil po Abelovi poti. Pa vendar ni podedoval nič več naravne dobrote kakor Kajn. Glede Adamove stvaritve je rečeno: "Po Božji podobi ga je ustvaril." ([1 Moj 1,27](#)) Toda človek je po padcu "rodil sina po **svoji** podobi, po **svoji** sličnosti". ([1 Moj 5,3](#)) Adam je bil ustvarjen brezgrešen, po Božji podobi, Set pa je kakor Kajn podedoval padlo naravo svojih staršev. Prejel pa je tudi spoznanje o Odrešeniku in navodila o pravičnosti. Z božansko milostjo je služil Bogu in ga častil. Delal je, kakor bi delal Abel, ko bi še živel. Obračal je namreč um grešnikov, da bi spoštovali in ubogali svojega Stvarnika.

"Tudi Setu se je rodil sin, in imenoval je njegovo ime Enos. Tedaj so začeli klicati Gospodovo ime." ([1 Moj 4,26](#)) Zvesti so častili Boga tudi prej, toda ko je število ljudi naraščalo, so postale razlike med dvema skupinama očitnejše. Ena skupina je javno izpovedovala zvestobo Bogu, druga pa je kazala nezadovoljstvo in neposlušnost.

Pred padcem so naši prvi starši posvečevali soboto, ki je bila ustanovljena v Edenu. To sta nadaljevala tudi po izgonu iz Raja. Okusila sta grenke sadeže neposlušnosti in se naučila, kar bo prej ali slej spoznal vsak, ki trepeta pred Božjimi zapovedmi - da so Božji predpisi sveti in nespremenljivi ter da bo kazen za prestopanje zagotovo dosojena. Soboto so spoštovali/80/ vsi Adamovi otroci, ki so ostali zvesti Bogu. Kajn in njegovi potomci pa niso spoštovali dneva, v katerem je Bog počival. Izbrali so si svoje dneve za delo in počitek, ne glede na Jahvejevo izrecno zapoved.

Ko je Kajna doletelo Božje prekletstvo, se je umaknil iz očetove hiše. Najprej se je ukvarjal s poljedelstvom, potem pa je postavil mesto ter ga imenoval po imenu svojega najstarejšega sina. Odšel je iz Gospodove navzočnosti in zavrgel vse obljube o obnovljenem Raju. Iskat je šel svoje zemljišče in zabavo na zemlji pod prekletstvom greha. Tako je stal na čelu velike skupine ljudi, ki častijo boga tega sveta. Znani so postali po tem, kar se nanaša le na posvetni in materialni napredek. Za Boga se niso

zmenili in so nasprotovali njegovim namenom za človeka. Hudodelstvu umora, v katerem je vodil Kajn, je Lameh, peti potomec, dodal mnogoženstvo in je bahavo izzivalno priznal Boga samo zato, da bi iz maščevalnega Kajna izlekel zagotovilo o lastni varnosti. Abel je živel pastirsko življenje, živeč v šotoru ali uti. Setovi potomci so šli po isti poti ter se šteli za "tujce in priseljence na zemlji", hrepeneli pa so "po boljši, to je nebeški domovini". ([Heb 11,13,16](#))

Nekaj časa sta skupini ostali ločeni. Potem pa se je Kajnov rod razširil iz kraja prvotne nastanitve in se razkropil čez hribe in doline, kjer so bivali Setovi otroci. Ti so se pozneje, da bi ušli zastrupljajočemu vplivu, umaknili v gore in si tam ustvarili domove. Dokler so bili ločeni, so ohranili češčenje Boga v čistosti. Toda sčasoma so si po malem drznili pomešati se s prebivalci dolin. Ta povezava je obrodila najslabše sadove. Med drugim "so videli Božji sinovi človeške hčere, da so lepe". ([1 Moj 6,2](#)) Setovi otroci, ki jih je privlačila lepota hčera Kajnovih potomcev, niso ugodili Gospodu, ko so se z njimi poročali. Mnogi častilci Boga so bili zapeljani v greh s čari, ki so jim bili stalno pred očmi, in so izgubili posebni, sveti značaj. Ker so se pomešali s pokvarjenimi, so postali v duhu in delih kakor oni. Za omejitve sedme zapovedi se niso zmenili: "In so si jemali od vsakršnih žene, katere koli so si izbrali." ([1 Moj 6,2](#)) Setovi otroci so šli/81/ "po Kajnovi poti". ([Juda 11](#)) Svoj um so usmerili na posvetni napredek in zadovoljstva ter zanemarili Gospodove zapovedi. "Kljub temu, da so spoznali Boga, ga niso slavili kot Boga, niti se mu zahvalili, temveč so zabredli v ničeve misli in njihovo nerazumno srce je potemnelo." ([Rim 1,21](#)) Zatorej "jih je Bog izročil popačeni pameti". ([Rim 1,28](#)) Greh se je razširil po zemlji kakor smrtonosna gobavost.

Skoraj tisoč let je Adam živel med ljudmi in bil priča posledicam greha. Zvesto je poskušal zajezi plimo zla. Zapovedano mu je bilo, naj pouči svoje potomstvo Gospodove poti. Skrbno je pomnil, kar mu je Bog razodel, ter to ponavljal prihodnjim rodovom. Svojim otrokom in njihovim otrokom do devetega rodu je opisoval človekovo sveto in srečno stanje v Raju ter ponovil zgodovino svojega padca. Pripovedoval jim je o trpljenju, po katerem ga je Bog učil potrebe po strogi vdanosti njegovemu zakonu, in jim razložil milostne ukrepe za njihovo zveličanje. Pa vendar jih je bilo le malo, ki so se zmenili za njegove besede. Pogosto je dobil grenke očitke zaradi greha, ki je prinesel takšno gorje na njegovo potomstvo.

Adamovo življenje je bilo polno žalosti, ponižnosti in kesanja. Ko je zapustil Eden, ga je napolnila z grozo misel na to, da mora umreti. Prvič je spoznal resničnost smrti v človeški družini, ko je prvorojenec Kajn postal morilec svojega brata. Bil je poln globokega usmiljenja do svojega sina in dvojno oropan zaradi Abelove smrti in Kajnovih zavrnitve. To ga je strlo od bolečine. Bil je priča divjemu širjenju pokvarjenosti, ki bo končno povzročila uničenje sveta s potopom. Čeprav se je smrtna kazen, ki mu jo je naložil njegov Stvarnik, sprva zdela strašna, je potem, ko je skoraj

tisoč let opazoval posledice greha, čutil, da je milostno od Boga, ko bo končal življenje žalosti in trpljenja.

Kljub hudobnosti predpotopnega sveta to obdobje ni bilo, kakor se pogosto misli, obdobje nevednosti in barbarstva. Ljudem je bila zagotovljena priložnost doseganja visoke stopnje v moralnih in umskih spretnostih. Imeli so veliko telesno in duševno moč in njihove prednosti za doseganje verskega in znanstvenega znanja so bile neprimerljive. Napačno si je zamišljati, da je njihov um dozorel kasneje,^{/82/} ker so dosegali visoko starost. Njihove duševne moči so se razvile zgodaj in tisti, ki so gojili Božji strah in živeli v sozvočju z njegovo voljo, so še napredovali v spoznanju in modrosti skozi vse življenje. Če bi lahko primerjali sijajne znanstvenike našega časa z ljudmi enake starosti v obdobju pred potopom, bi bili precej slabši v umski in telesni moči. Ko so človekova leta upadala in je njegova telesna moč pešala, so se zmanjšale tudi duševne sposobnosti. Danes imamo ljudi, ki naporno študirajo v obdobju od dvajsetega do petdesetega leta, in svet občuduje njihove dosežke. Toda kako omejene so te spretnosti v primerjavi s tistimi, ki so jih imeli ljudje, katerih duševne in telesne moči so se razvijale več stoletij!

Res je, da imajo ljudje sodobnega časa korist od dosežkov svojih prednikov. Človek ustvarjalnega uma, ki je načrtoval, proučeval in pisal, je zapustil svoje delo naslednikom. Toda tudi če upoštevamo samo to, kar se tiče človeškega znanja, so imeli ljudje starega časa veliko večje prednosti. Več sto let so imeli med sabo njega, ki je bil upodobljen po Božji podobi in ga je sam Stvarnik razglasil za dobrega - človeka, ki ga je Bog poučil v vsej modrosti, ki se tiče materialnega sveta. Adam se je od Stvarnika učil zgodovine stvarjenja. Sam je bil priča dogodkom devetih stoletij. Svoje znanje pa je prenašal potomcem. Predpotopni ljudje niso imeli knjig, nobenih pisanih poročil. Toda z veliko telesno in duševno močjo so imeli dober spomin, ki je bil zmožen sprejeti in ohraniti to, kar jim je bilo sporočeno, ter prenesti neokrnjeno svojim potomcem. In nekaj sto let je na zemlji živelo sedem pokolenj hkrati in imelo priložnost, da se skupaj posvetujejo in drug drugega obogatijo z znanjem in izkušnjami vseh.

Prednosti, ki so jih uživali ljudje tistega časa glede pridobivanja znanja o Bogu po njegovih delih, od takrat naprej niso več bile enake. Še zdaleč tisto ni bilo obdobje verske teme, temveč obdobje velike luči. Ves svet je imel priložnost prejemati navodila od Adama, tisti pa, ki so se bali Gospoda, so imeli za svoje učitelje tudi Kristusa in angele. In imeli so tiho pričo resnice, Božji vrt, ki je toliko stoletij ostal med ljudmi. Ob Rajskih vratih, ki so jih stražili kerubi,^{/83/} se je razodevala Božja slava in tja so prihajali častilci. Tam so postavili svoje oltarje in darovali daritve. Tja sta prinesla svoje daritve Kajn in Abel in tam se je Bog blagovolil pogovarjati z njima.

Dvomljivost ne more zanikati obstoja Edena, ker je stal vsem na očeh, njegov vhod pa so stražili angeli. Zapovrstje stvarjenja, namen vrta, zgodovina dveh dreves, ki sta tako tesno povezani s človeško usodo, so bila nesporna dejstva. Obstoj Boga in njegova nadvlada ter obveznost do njegovega zakona so bile resnice, o katerih ljudje niso mogli dvomiti, ko je bil še Adam med njimi.

Navkljub prevladujoči krivičnosti je obstajala vrsta svetih ljudi, ki so vzvišeni in oplemeniteni zaradi občestva z Bogom živeli kakor v občestvu nebes. To so bili ljudje mogočnega razuma in čudovitih sposobnosti. Zaupano jim je bilo vzvišeno in sveto poslanstvo - razviti pravičen značaj in učiti nauk pobožnosti poleg ljudi svojega časa tudi prihodnje rodove. Samo nekaj najodličnejših je omenjenih v Svetem pismu; toda Bog je imel skozi vse veke zveste priče, iskrene častilce.

O Enohu je zapisano, da je živel petinšestdeset let in dobil sina. Po tem je tristo let hodil z Bogom. V prvih letih je Enoh ljubil Boga, se ga bal in izpolnjeval njegove zapovedi. Bil je iz svete vrste, eden tistih, ki so ohranili resnično vero, eden izmed prednikov obljubljenega potomstva. Iz Adamovih ust je spoznal temno zgodbo padca in veselo novico o Božji milosti, ki je očitna v obljubi. Zanesel se je na to, da bo prišel Odrešenik. Enoh je po rojstvu svojega prvega sina dosegel višjo izkušnjo, z Bogom je dosegel še tesnejše občestvo. Popolneje je spoznal svoje dolžnosti in odgovornosti Božjega otroka. In ko je videl otrokovo ljubezen do očeta in njegovo preprosto zaupanje v zaščito ter občutil globoko in hrepenečo nežnost svojega srca do prvorojenca, se je naučil dragocenega nauka o čudoviti Božji ljubezni do ljudi, katerim je podaril svojega Sina, in o zaupanju, ki naj bi ga imeli Božji otroci v svojega nebeškega Očeta. Neskončna in nedoumljiva Božja ljubezen po Kristusu je postala cilj njegovega razmišljanja noč in dan. Z vso vnetostjo svojega srca si je prizadeval to ljubezen razodeti ljudem, med katerimi je prebival./84/

Enohova hoja z Bogom ni bila zamaknjenost ali prikazen, ampak se je kazala v vseh dolžnostih vsakdanjega življenja. Ni postal puščavnik, ki bi se zaprl pred svetom, kajti opraviti je moral delo za Boga na svetu. V družini in v svojih pogovorih z ljudmi kot mož, oče, prijatelj in meščan je bil stanovit, neomajen Gospodov služabnik.

Njegovo srce je bilo uglašeno z Božjo voljo; kajti "moreta li dva skupaj hoditi, če se ne sporazumeta"? ([Am 3,3](#)) In ta sveta hoja se je nadaljevala tristo let. Le malo je kristjanov, ki ne bi bili še bolj iskreni in predani, če bi vedeli, da bodo živeli samo še malo časa ali pa da je Kristusov prihod pred vrati. Enohova vera pa se je razvijala v močnejšo in njegova ljubezen postajala še bolj goreča, ko so minevala stoletja.

Enoh je bil mož z močno in visoko razvitim umom ter obširnim znanjem. Bil je počaščen s Božjim posebnim razodetjem, pa vendar je kljub nenehnemu občestvu z

Nebesi in zaradi občutka božanske velikosti in popolnosti, ki sta mu bili vedno pred očmi, ostal eden najponižnejših ljudi. Kolikor tesnejša je bila njegova povezava z Bogom, toliko globlji je bil občutek lastne šibkosti in nepopolnosti.

Enoh je bil žalosten zaradi naraščajoče hudobnosti brezbožnih in se bal, da bi njihova nezvestoba zmanjšala njegovo spoštovanje do Boga. Zato se je izogibal nenehni družbi z njimi in veliko časa prebil v samoti ter se predajal razmišljanju in molitvi. Tako je čakal pred Gospodom in iskal jasnejše spoznanje njegove volje, da bi jo lahko izvrševal. Molitev mu je bila kakor dihanje duše; živel je v samem nebeškem ozračju.

Po svetih angelih je Bog Enohu razodel svoj načrt, da bo uničil svet s potopom. Prav tako mu je popolneje predočil načrt odrešitve. Z duhom preroštva ga je odnesel skozi rodove, ki bodo živeli po potopu, ter mu pokazal velike dogodke, povezane z drugim Kristusovim prihodom in koncem sveta.

Enoh je bil zaskrbljen zaradi smrti. Zdelo se mu je, da bodo šli pravični in hudobni skupaj v prah in da bo to njihov konec. Ni mogel videti življenja pravičnih onstran groba. V preroški prikazni je bil poučen glede Kristusove smrti in videl je njegov prihod v slavi, ko ga bodo spremljali vsi sveti angeli, da bi odkupil ljudi iz groba. Prav tako je videl pokvarjeno stanje sveta, /85/ ko se bo Kristus pojavil drugič. Videl je, da bo to bahav, prevzetan, svojevoljen rod, ki bo zanikal edinega Boga in Gospoda Jezusa Kristusa, teptal zakon in preziral spravo. Videl je pravične, kronane s slavo in častjo, hudobni pa so izginili iz Gospodove navzočnosti in so bili uničeni z ognjem.

Enoh je postal oznanjevalec pravičnosti, in je oznanjal ljudem, kar mu je razodel Bog. Tisti, ki so se bali Gospoda, so iskali tega svetega moža, da bi jih poučil in z njimi molil. Deloval je tudi javno in nosil Božja sporočila vsem, ki so želeli slišati opozorila. Njegovo delo ni bilo omejeno na Setovce. V deželi, kamor je pobegnil Kajn izpred božanske Navzočnosti, je Božji prerok oznanil čudovite prizore, ki jih je videl v prikazni. Izjavil je: "Glej, prišel je Gospod z miriadami svojih svetih izvršit sodbo nad vsemi in kaznovat vse brezbožne za vsa dela brezbožnosti." ([Juda 14.15](#))

Neustrašno je grajal greh. Medtem ko je ljudem svojega časa oznanjal Božjo ljubezen v Kristusu in jih rotil, naj zapuste hudobne poti, je grajal prevladujočo krivičnost in ljudi svojega pokolenja opozarjal, da bo prestopnika zagotovo doletela sodba. Kristusov Duh je govoril po Enohu. Razodet ni bil samo v izrazih ljubezni, sočutja in prošnji, kajti sveti ljudje ne govorijo samo ušesom prijetnih stvari. Bog je v srce in usta svojih poslancev polagal tudi resnice, ki so ostre in režejo kakor dvorezen meč.

Tisti, ki so poslušali, so čutili Božjo moč, ki je delovala po njegovem služabniku. Nekateri so se zmenili za opozorilo in opustili grehe. Toda množice so se posmehovale resnemu sporočilu in še drznejše napredovale na svojih hudobnih poteh. Božji služabniki bodo svetu v zadnjem času sporočali podobno sporočilo ter bodo prav tako sprejeti z nevero in posmehovanjem. Predpotopni svet je zavrnil opozorilne besede njega, ki je hodil z Bogom. Tako se bo zadnji rod posmehoval opozorilom Gospodovih poslancev.

Sredi dejavnega življenja je Enoh stanovitno ohranil svoje občestvo z Bogom. Kolikor večje in napornejše je bilo njegovo delo, toliko vztrajnejše in iskrenejše so bile njegove molitve. Včasih/86/ se je izključil iz vsake družbe. Potem ko je nekaj časa ostal med ljudmi in delal, da bi jim koristil s poučevanjem in vzorom, se je umaknil, da bi nekaj časa preživel v samoti, lačen in žejen božanskega spoznanja, ki ga lahko da samo Bog. Ko se je tako družil z Bogom, je vse bolj odseval božansko podobo. Njegov obraz je žarel s sveto svetlobo, enako tisti, ki žari z Jezusovega obraza. Ko je tako prihajal s teh božanskih znamenj, so celo nepobožni s strahom opazovali odsev nebes na njegovem obličju.

Hudobnost ljudi je dosegla tako stopnjo, da je bilo nad njimi napovedano uničenje. Z minevanjem let je postajala človeška hudobnost globlja in globlja ter so se zbirali vse temnejši oblaki božanske sodbe. Pa vendar je Enoh, priča vere, stal na svoji poti, opozarjal, rotil, prosil in se bojeval, da bi odvrnil plimo krivičnosti in ustavil puščico maščevanja. Čeprav so grešni in zadovoljstvo ljubeči ljudje zavračali opozorila, je imel pričevanje, da je Bogu po volji, in se je še naprej zvesto bojeval proti prevladujočemu zlu, dokler ga ni Bog umaknil s sveta greha v čiste radosti nebes.

Ljudje tistega rodu so se norčevali iz njega, ker si ni nabiral zlata ali srebra ali zbiral nepremičnin tukaj. Enohovo srce je bilo z večnimi zakladi. Gledal je v nebeško mesto. Videl je Kralja v slavi sredi Siona. Njegov um, srce in pogovor so bili v nebesih. Kolikor večja je postajala krivičnost, toliko bolj goreče je hrepenel po Božjem domu. Čeprav je bil še vedno na zemlji, je z vero že prebival v kraljestvu svetlobe.

"Blagor jim, ki so čistega srca, ker oni bodo videli Boga." ([Mat 5,8](#)) Tristo let je Enoh hrepenel po čistosti srca, da bi bil v skladnosti z Nebesi. Tri stoletja je hodil z Bogom. Dan za dnem je koprnel po tesnejšem občestvu z njim. To pa je raslo, dokler ga ni Bog vzel k sebi. Stal je na pragu večnega sveta, samo korak med njim in blaženo deželo. Tedaj so se vrata odprla. Hoja z Bogom, ki je dolgo trajala na zemlji, se je nadaljevala po prihodu skozi vrata svetega mesta - kot prvi izmed ljudi, ki je stopil tja./87/

Na zemlji so čutili njegovo izgubo. Pogrešali so glas, ki jih je dan za dnem opozarjal in učil. Bilo je nekaj takih, pravičnih in hudobnih, ki so bili priče njegovemu odhodu; in

ker so upali, da je bil prenesen na kakšen svoj kraj, kjer je počival, so ga tisti, ki so ga ljubili, vneto iskali, kakor so kasneje preroški sinovi iskali Elija; vendar brezuspešno. Poročali so, da ga ni, ker ga je vzel Bog.

Z Enohovim prenosom nas Gospod želi naučiti pomembnega nauka. Obstajala je nevarnost, da bi se ljudje vdali malodušju zaradi strašnih posledic Adamovega greha. Mnogi so bili pripravljeni vzklkniti: "Kakšno korist imamo, če se bojimo Gospoda in spolnjujemo njegove zapovedi, ko pa nad človeškim rodom počiva hudo prekletstvo in je smrt delež vseh?" Toda navodila, ki jih je dal Bog Adamu, in jih je Set ponovil, so z Enohom ponazorjena. Odstranila so potlačenost in temo in dala upanje človeku, da kakor je po Adamu prišla smrt, tako bo po obljubljenem Odrešeniku prišlo življenje in nesmrtnost. Satan je pritiskal na ljudi, da so verjeli, da ni nagrade za pravične ali kazni za hudobne ter da človeku ni mogoče izpolnjevati božanskih odredb. Toda v Enohovem primeru Bog izjavlja: "Mora verovati, da je Bog in da bo plačevalec tistim, ki ga iščejo." ([Heb 11,6](#)) Tako je pokazal, kaj bo naredil za spolnjevalce njegovih zapovedi. Ljudje so bili poučeni, da je mogoče biti poslušen Božjemu zakonu, da so celo, ko živijo sredi greha in pokvarjenosti, sposobni z Božjo milostjo upreti se skušnjavi ter ostati čisti in sveti. V njegovem vzoru so videli blagoslovljenost takega življenja. Njegov prenos pa je bil dokaz resnice njegovega prerokovanja glede prihodnosti, z nagradami radosti, slave in nesmrtnosti za poslušnega ter z obsodbo, gorjem in smrtjo za prestopnika.

Po veri je bil Enoh "umaknjen, da ni videl smrti; ... kajti preden je bil umaknjen, je dobil pričanje, 'da je Bogu po volji'." ([Heb 11,5](#)) Sredi sveta, ki je bil zaradi svoje krivičnosti obsojen na uničenje, je živel življenje tako tesnega občestva z Bogom, da mu ni bilo dovoljeno pasti pod oblast smrti. Pobožni značaj tega preroka predstavlja stanje svetosti, ki ga morajo doseči tisti, ki bodo/88/ "odkupljeni od zemlje" ([Raz 14,3](#)) v času drugega Kristusovega prihoda. Takrat bo kakor v času pred potopom prevladovala krivičnost. Ker se bodo ljudje ravnali po prišepetavanju svojega pokvarjenega srca in naukih zavajajočih filozofij, se bodo uprli oblasti Nebes. Toda kakor Enoh bodo Božji ljudje iskali čistost srca in podrejenost njegovi volji, dokler ne bodo odsevali podobnosti Kristusu. Kakor Enoh bodo svarili svet o drugem Gospodovem prihodu in o sodbi, ki bo izrečena nad prestopkom, s svojim svetim govorom in vzorom pa bodo obsojali greh nepobožnih. Kakor je bil Enoh prenesen v nebesa, preden je bil svet uničen z vodo, tako bodo živi pravični preneseni z zemlje, preden bo uničena z ognjem. Apostol pravi: "Vsi ne zaspimo, a vsi se spremenimo, v hipu, v trenutku, ob poslednji trobenti. Kajti Gospod sam stopi dol iz nebes s poveljem, z glasom nadangela in z Božjo trobento. Kajti trobenta zatrobi in mrtvi vstanejo netrohljivi, in mi se spremenimo. Mrtvi v Kristusu vstanejo najprej; potem bomo mi živeči, ki preostanemo, z njimi vred vzeti v oblakih Gospodu naproti v zrak;

in tako bomo vedno z Gospodom. Zato se tolažite med seboj s temi besedami."
([1 Kor 15,51.52](#); [1 Tes 4,16-18](#))/89/

7. Potop

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 6 in 7](#)

V Noetovih dneh je na zemlji počivalo dvojno prekletstvo kot posledica Adamovega prestopka in umora, ki ga je zagrešil Kajn. Pa vendar to ni zelo spremenilo zunanjega videza narave. Videti je bilo znake razpada, toda zemlja je bila še vedno bogata in lepa v darovih Božje previdnosti. Hribi so bili okronani z mogočnimi drevesi, katerih veje so bile obložene s sadjem. Širne, vrtovom podobne planjave so bile ozaljšane z zelenjem in odete z vonjem tisočih cvetic. Plodovi zemlje so bili raznovrstni in skoraj brezštevilni. Drevesa so v lepoti, velikosti in popolnem razmerju daleč presegala vsako današnje drevo. Njihov les je bil iz finih vlaken in trden, zelo podoben kamnu in komaj manj zdržljiv. Zlata, srebra in dragocenih kamnov je bilo v obilici.

Človeški rod je še ohranil večji del svoje prve krepkosti. Komaj nekaj rodov je minilo, odkar je imel Adam dostop k drevesu, ki naj bi podaljšalo življenje; in človekov obstoj se je še vedno meril s stoletji. Če bi se ti dolgo živeči ljudje s svojimi izjemnimi močmi, s katerimi so načrtovali in izvrševali, posvetili službi Bogu, bi Stvarnikovo ime oslavili na zemlji in bi tako izpolnili namen, za katerega jim je dal življenje. Toda tega niso naredili. V tistem času je živelo mnogo velikanov, moč velike postave in moči, ki so sloveli po modrosti, spretnostih izumljanja najbolj spretnih in čudovitih del; toda njihova krivda, ker so popustili vajeti krivičnosti, je bila v sorazmerju z njihovimi spretnostmi in umsko sposobnostjo.

Bog je te predpotopne prebivalce obdaril z mnogimi in bogatimi darovi. Ti pa so uporabili njegovo radodarnost, da so povečali sebe in jih obrnili v prekletstvo, s tem ko so usmerili svoja čustva na darove namesto na Darovalca. Zlato in srebro ter dragocene kamne in izbran les so uporabljali za izgradnjo svojih prebivališč ter si prizadevali drug drugega prekositi v olepševanju svojih bivališč z najbolj spretnim načinom obdelave. Želeli/90/ so zadovoljiti samo želje svojega ošabnega srca in se zabavati v prizorih zadovoljstva in hudobnosti. Ker niso želeli v svoji zavesti ohraniti Boga, so kmalu začeli zanikati njegov obstoj. Častili so naravo namesto Boga narave. Poveljevali so človeško nadarjenost, častili dela svojih rok in poučevali svoje otroke pripogibati se pred rezanimi podobami.

Na zelenih poljih in v senci ljubkih dreves so postavili oltarje svojim malikom. Širni gaji, ki so vse leto zadržali svoje liste, so bili posvečeni češčenju lažnih bogov. S temi

gaji so bili povezani lepi vrtovi, njihovi dolgi, vijugasti drevoredi, polni raznih sadnih dreves. Vse to je bilo okrašeno s kipi in opremljeno z vsem, kar razveseljuje čute ali pa služi pohotnim željam ljudi ter jih tako privablja, da sodelujejo v malikovalskem češčenju.

Ljudje so pozabili na Boga in častili stvarstva po svoji domišljiji, posledica tega pa je bila, da so postali vse bolj ponižani. Psalmist opisuje učinek, ki ga je oboževanje malikov zapustilo na častilcih. Pravi: "Njim so podobni, ki jih delajo, vsi, ki vanje upajo." ([Ps 115,8](#)) Zakon človeškega uma je, da se človek z opazovanjem spreminja v to, kar gleda. Mnogi se ne bodo povzpeli više od svojih dojemanj resnice, čistosti in svetosti. Če uma nikoli ne povzdignemo nad raven človeškega, če ga ne povzdigne vera k razmišljanju o neskončni modrosti in ljubezni, se bo človek vse bolj pogrezal. Častilci lažnih bogov so svoja božanstva odeli s človeškimi lastnostmi in strastmi ter tako znižali svoje merilo značaja do podobnosti grešnemu človeštvu. Kot posledica tega so bili omadeževani. Gospod je torej videl, "da se množi človekova hudobnost na zemlji, in da so vsi naklepi in misli njegovega srca samo hudo ves čas. In zemlja je bila popačena pred Božjim obličjem, in zemlja je bila napolnjena s silovitostjo." ([1 Moj 6,5,11](#)) Bog je dal človeku zapovedi kot življenjsko pravilo, vendar so njegove zapovedi prestopali in posledica je bil vsak mogoč greh. Človeška hudobnost je bila odkrita in drzna, pravičnost poteptana v prah, vpitje zatiranih pa je seglo do nebes.

Mnogoženstvo se je začelo zgodaj in je bilo nasprotno prvotnemu božanskemu namenu. Gospod je dal Adamu eno ženo/91/ in tako prikazal svojo voljo v tem pogledu. Po padcu pa so se ljudje odločili streči svojim grešnim željam. Kot posledica tega sta hitro narasla hudodelstvo in beda. Spoštovali niso niti zakonskega odnosa niti pravice do lastnine. Kdor koli si je poželet ženo ali posest bližnjega, ju je vzel na silo, in moške so se veselili v svojih nasilnih dejanjih. Uživali so v pobijanju živali; uporaba mesa za hrano pa jih je naredila še bolj krute in krvoločne, dokler niso na človeško življenje gledali z osupljivo brezbriznostjo.

Svet je bil v svojem otroštvu, pa vendar je krivičnost postala tako globoka in razširjena, da je Bog ni mogel več prenašati. Rekel je: "Potrebil bom človeka, ki sem ga ustvaril, s površja zemlje." ([1 Moj 6,7](#)) Izjavil je, da se njegov Duh ne bo večno prepiral z grešnim rodом. Če ne bodo odnehali s svojimi grehi kvariti sveta in njegovih bogatih zakladov, jih bo izbrisal iz svoje stvaritve in uničil stvari, s katerimi jih je rad blagoslavljal; odstranil bo poljsko živino in rastlinstvo, ki jih je oskrbovalo s tako obilno hrano, ter preoblikoval lepo zemljo v neskončen prizor opustošenja in pogube.

Sredi prevladujoče pokvarjenosti so Metuselah, Noe in mnogi drugi delali, da bi ohranili živo spoznanje o pravem Bogu in ustavili plimo moralnega zla. Sto dvajset let

pred potopom je Gospod po svetem angelu Noetu razodel svoj namen ter mu ukazal zgraditi barko. Med gradnjo barke je moral oznanjati, da bo Bog na zemljo spustil povodenj, da bi uničil zlobne. Tistim, ki bodo verjeli sporočilu in se pripravili na dogodek s spokorjenjem in prenovno, bo odpuščeno in bodo rešeni. Enoh je svojim otrokom ponovil, kar mu je Bog pokazal glede potopa, in Metuselah in njegovi sinovi, ki so poslušali Noetovo oznanjanje, so vztrajno gradili barko.

Bog je dal Noetu natančne mere barke in jasna navodila glede njene zgradbe v vsaki podrobnosti. Človeška modrost ne bi mogla izumiti gradnje tako velike moči in zdržljivosti. Izumitelj je bil Bog, Noe pa graditelj. Barka je bila narejena kakor ladijski trup, da bi lahko plavala na vodi, v nekaterih stvareh pa je bila bolj podobna hiši. Imela je tri nadstropja, a samo 92/ ena vrata na strani. Svetloba je prihajala od zgoraj in različni oddelki so bili razvrščeni tako, da so bili vsi osvetljeni. Les, ki so ga uporabljali za gradnjo, je bil cipresovina ali gofrovinna, ki bi ostal nepoškodovan več stoletij. Gradnja te ogromne stavbe je bil počasen in mučen postopek. Zaradi velikosti dreves in narave lesa je bilo potrebno veliko več dela kakor zdaj, da so ga obdelali, čeprav so bili možje precej močnejši. Vse, kar so lahko ljudje storili, je bilo narejeno, da bi bilo delo čimbolj popolno, pa vendar barka sama ni mogla zdržati nevihte, ki bo doletela zemljo. Samo Bog je lahko ohranil svoje služabnike nad divjimi vodami.

"Po veri je prejel Noe vest o tem, kar se še ni videlo, in boječ se, je napravil barko v rešenje svoje hiše; po njej je obsodil svet in postal dedič pravičnosti, ki je po veri." ([Heb 11,7](#)) Medtem ko je Noe oznanjal opozorilno sporočilo svetu, je njegovo delo pričalo o njegovi iskrenosti. Tako je bila dovršena njegova vera in je postala očitna. Svetu je dal vzor verovanja temu, kar pravi Bog. Vso svojo lastnino, je vložil v barko. Ko je začel graditi to ogromno ladjo na suhih tleh, so prihajale množice iz vseh smeri, da bi videle čuden prizor in slišale iskrene, navdušene besede edinstvenega pridigarja. Vsak udarec po barki je bil priča ljudem.

Sprva se je zdelo, da mnogi sprejemajo opozorilo, pa vendar se niso obrnili k Bogu in se resnično spokorili. Niso se bili pripravljeni odpovedati svojim grehom. V času, ki je mineval pred prihodom potopa, je bila preizkušana njihova vera, vendar preizkusa niso zdržali. Premagala jih je prevladujoča nevera, zato so se končno pridružili prejšnjim družabnikom v zavračanju resnega sporočila. Nekateri so bili globoko prepričani in so se zmenili za opozorilne besede, vendar so se zaradi množice tistih, ki so se posmehovali in norčevali, navzeli istega duha, uprli vabilom milosti ter kmalu postali najdrznejši in najbolj kljubovalni posmehljivci. Kajti nihče ni tako brezobziren in ne gre v tako globino greha, kakor tisti, ki so nekoč imeli luč, pa so se uprli prepričevanju Božjega Duha.

Ljudje tistega rodu niso bili vsi malikovalci v najpolnejšem pomenu izraza. Mnogi so trdili, da so služijo/95/ Bogu. Trdili so, da njihovi maliki predstavljajo Božanstvo in da lahko po njih ljudje jasneje dojamajo božansko Bitje. Ta skupina je vodila pri zavračanju Noetovega oznanila. Ko so si prizadevali Boga predstaviti z materialnimi stvarmi, so bili umsko slepi za njegovo veličastvo in moč. Niso spoznali svetosti njegovega značaja ali svete, nespremenljive narave njegovih zahtev. Ko je greh postal splošen, se je zdel vse manj grešen. Zato so končno izjavili, da božanski zakon ne velja več, da je kaznovanje prestopanja v nasprotju z Božjim značajem, in zanižali so, da bodo njegove sodbe prišle nad zemljo. Če bi ljudje tistega rodu spolnjevali božanski zakon, bi prepoznali Božji glas v svarjenju njegovega služabnika. Ampak njihov um je bil tako zaslepljen zaradi zavračanja luči, da so resnično verjeli, da je Noetovo sporočilo zabloda.

Množice ali večina niso bile na strani pravice. Svet se je postavil proti Božji pravičnosti in njegovim zakonom, Noeta pa so imeli za skrajneža. Ko je Satan skušal Evo, da bi bila neposlušna Bogu, ji je rekel: "Nikakor ne umrjeta." ([1 Moj 3,4](#)) Veliki, posvetni, čašчени in modri možje so ponavljali isto. Govorili so: "Božje grožnje imajo namen prestrašiti, nikoli pa ne bodo izpolnjene. Naj vas ne bo strah. Dogodek, kakršen je uničenje sveta, ki naj bi ga opravil Bog, kateri ga je naredil, in kaznovanje bitij, ki jih je ustvaril, se ne bosta nikoli zgodila. Bodite mirni, ne bojte se. Noe je divji skrajnež." Svet se je smejal norosti starca v zmoti. Namesto da bi svoje srce ponižali pred Bogom, so bili še naprej neposlušni in zlobni, kakor da jim Bog ne bi bil nič spregovoril po svojem služabniku.

Noe pa je stal kakor skala sredi viharja. Sredi vsesplošnega zaničevanja in posmehovanja se je razlikoval po svoji sveti osebnosti in neomajni zvestobi. Moč je spremljala njegove besede, saj so bile Božji glas, ki je prihajal k ljudem po njegovem služabniku. Zveza z Bogom ga je krepila z močjo neskončne moči, medtem ko je sto dvajset let njegov resni glas prihajal na ušesa tega rodu o dogodkih, ki so bili nemogoči, če bi jih presojali v mejah človeške modrosti.

Svet pred potopom se je naslanjal na dejstvo, da so bili stoletja zakoni narave trdni. Letni časi so se menjavali po redu. Do sedaj še nikoli ni padal dež, zemljo je napajala/96/ pršica ali rosa. Reke še nikoli niso prestopile svojih meja, temveč so svoje vode varno vodile v morje. Trdni odloki so zadrževali vode pred prestopitvijo bregov. Ampak ti razumniki niso pripoznavali roke njega, ki je ustavil vode, rekoč: "Do tod pojdeš in nikar naprej." ([Job 38,11](#))

Ko je mineval čas in ni bilo opaziti očitne spremembe v naravi, so ljudje, katerih srce je prej trepetalo od strahu, postajali vse bolj prepričani. Modrovali so kakor mnogi danes, da je narava nad Bogom narave in da so njeni zakoni tako trdno ustanovljeni,

da jih tudi sam Bog ne more spremeniti. Modrovanje, da bi bila narava spravljena iz svojih tirnic, če bi bilo Noetovo sporočilo pravilno, so naredili v mislih sveta za sporočilo zablode - velike goljufije. Razodevali so svoje zaničevanje do Božjega opozorila tako, da so počeli prav to, kar so delali, preden je bilo dano opozorilo. Še dalje so veseljačili in prirejali gostije požrešnosti; jedli so in pili, sadili in gradili, delali načrte glede prednosti, ki so jih upali dobiti v prihodnosti. V zlobi in kljubovalnem nasprotovanju Božjim zahtevam so šli še globlje in s tem pričali, da se ne bojijo Neskončnega. Trdili so, da bi ugledni ljudje - modri, razsodni in veliki ljudje - razumeli stvar, če bi bilo kaj resnice v tem, kar govori Noe.

Če bi predpotopni prebivalci verjeli svarilu in se spokorili za svoja zlobna dejanja, bi Gospod odvrnil svoj srd, kakor ga je pozneje z Niniv. Toda s svojo vztrajno upornostjo očitkom vesti in svarilom Božjega preroka je rod napolnil mero svoje krivičnosti in dozorel za uničenje.

Preizkusna doba je bila tik pred iztekom. Noe je zvesto sledil navodilom, ki jih je sprejemal od Boga. Barka je bila dokončana v vsakem delu, kakor je ukazal Gospod, ter založena s hrano za ljudi in živali. Zdaj je Božji služabnik še zadnjič resno pozval ljudi. Z mučno željo, ki je besede ne morejo izraziti, jih je rotil, naj si poiščejo zatočišče, dokler ga je še najti. Ponovno so zavrnili njegove besede in povzdignili svoje glasove v posmehovanju in roganju. Nenadoma je posmehujočo se množico zajela tišina. Vsakovrstne živali, tako krute kakor tudi najbolj nežne, so prihajale iz gora in gozdov ter si tiho utirale pot proti barki. Bilo je slišati hrup kakor veter, in glej, iz vseh smeri so/97/ priletavale ptice, njihova množičnost je zatemnila nebo. V popolnem redu so prišle do barke. Živali so bile poslušne Božjemu ukazu, ljudje pa ne. Z vodstvom svetih angelov so šle "po dvoje k Noetu v ladjo", ([1 Moj 7,9](#)) od čistih živali pa po sedem. Svet je gledal z začudenjem, nekateri v strahu. Modrijani so bili poklicani, da bi razložili dogodek, vendar zaman. To je bila skrivnost, ki je niso mogli doumeti. Vztrajno zavračanje luči je ljudi tako zakrnilo, da je celo ta prizor zapustil le trenuten vtis. Ko je obsojeni rod ugledal sonce, ki je sijalo v svoji slavi, in zemljo, ki je bila oblečena v skoraj edensko lepoto, je pregnal svoje porajajoče se strahove z bučnim smehom. Kaže pa, da so z nasilnimi dejanji nadse priklicali že prebujeno Božjo jezo.

Bog je zapovedal Noetu: "Pojdi ti in vsa tvoja družina v ladjo, zakaj tebe sem videl pravičnega pred seboj v tem rodu." ([1 Moj 7,1](#)) Svet je zavrnil Noetova svarila, toda njegov vpliv in zgled so bili blagoslov njegovi družini. Bog pa je nagradil njegovo zvestobo in neoporečnost tako, da je rešil vse člane njegove družine skupaj z njim. Kakšna spodbuda starševski zvestobi!

Milost se je nehala potegovati za krivi rod. Poljske zveri in nebeške ptice so stopile v zatočišče. Noe in njegova družina so bili v barki, "in Gospod je zaprl za njim". [\(1 Moj 7,16\)](#) Videti je bilo odsev bleščečega sonca in oblak slave, ki je bil jasnejši kakor blisk, da se je spuščal iz nebes in lebdel pred vhodom v barko. Masivna vrata, ki jih je bilo tistim znotraj nemogoče zapreti, je nevidna roka počasi premaknila na svoj prostor. Noe je bil zaprt noter, uporniki zoper Božjo milost pa so ostali zunaj. Na vratih je bil pečat Nebes, Bog jih je zaprl in samo On jih lahko odpre. Tako bodo pred Kristusovim prihodom z nebeškimi oblaki zapahnjena vrata milosti, ko bo nehal posredovati za krivce. Potem božanska milost ne bo več zadrževala hudobnih in Satan bo popolnoma zavladal nad temi, ki so zavrgli milost. Prizadevali si bodo uničiti Božje ljudstvo; toda kakor je bil Noe zaprt v barki, tako bo pravične zaščitila božanska moč.

Sedem dni zatem, ko so Noe in njegova družina stopili v barko, ni bilo znamenja prihajajoče nevihte. V tem obdobju je bila preizkušena njihova vera. To je bil čas zmagoslavja za zunanji svet. Navidezna zamuda jih je utrdila v verovanju, da je bilo Noetovo sporočilo/98/ zabloda in da potopa ne bo. Kljub resnim prizorom, ki so jim bili priča, ko so zveri in ptice stopale v barko in je Božji angel zaprl vrata, so še naprej veseljačili in razuzdano živeli ter se celo norčevali iz znamenj razodevanja Božje moči. V velikem številu so se zbrali okoli barke in zasmehovali njene prebivalce z drznim nasiljem, ki si ga prej niso upali uporabiti.

Osmi dan pa so nebo zakrili oblaki. Začelo je grmeti in se bliskati. Kmalu so začele padati velike kaplje dežja. Svet ni bil še nikoli priča čemu takemu in srca ljudi so se napolnila s strahom. Vsi so skrivnostno povpraševali: "Ali je mogoče, da je imel Noe prav in da je svet obsojen na uničenje?" Nebo je postajalo vse temnejše in dež je padal vse močnejše. Zveri so tavale naokrog v divjem strahu in njihovo neusklajeno oglašanje se je zdelo kakor žalovanje nad svojo in človeško usodo. Potem "se razkoljejo vsi studenci velikega brezna in zapornice neba se odpro". [\(1 Moj 7,11\)](#) Zdelo se je, da prihaja voda iz oblakov v mogočnih slapovih. Reke so prestopile svoje meje in poplavlile doline. Curki vode so bruhali iz zemlje z nepopisno silo, metali so masivne skale več deset metrov v zrak, te pa so se zarile globoko v zemljo, ko so padle na tla.

Ljudje so najprej videli uničeno delo svojih rok. Njihove čudovite zgradbe in prelepi vrtovi ter gaji, kamor so postavili svoje malike, so uničile strele z neba, ruševine pa je razmetalo daleč naokoli. Oltarji, na katerih so darovali človeške žrtve, so bili podrti, častilci pa so zatrepetali ob moči živega Boga in ob spoznanju, da so s svojo pokvarjenostjo in malikovalstvom nadse priklicali uničenje.

Ko je silovitost nevihte naraščala, so drevesa, zgradbe, skale in zemlja leteli na vse strani. Groze ljudi in živali se ne da opisati. Iz hrumenja viharja je bilo slišati stok ljudi,

ki so zaničevali Božjo oblast. Sam Satan, ki je bil prisiljen ostati sredi majajočih se prvin, se je bal za svoj obstoj. Veselil se je nadzorovati tako mogočen rod in je želel, da bi živeli in izvajali svoje ogabnosti ter se še dalje upirali Vladarju nebes. Zdaj je izrekel kletev proti Bogu/99/ ter ga obtožil nepravčnosti in krutosti. Mnogi ljudje so kakor Satan preklinjali Boga in če bi bili sposobni, bi ga vrgli s prestola moči. Drugi so bili vsi iz sebe od strahu in so stegovali roke proti barki ter prosili, da bi lahko vstopili. Ampak njihove prošnje so bile zaman. Končno se je prebudila zavest, da obstaja Bog, ki vlada v nebesih. Iskreno so ga klicali, toda njegovo uho je ostalo zaprto za njihov klic. V tej strašni uri so spoznali, da je prestopanje Božjega zakona povzročilo njihovo pogubo. Pa vendar, ko so zaradi strahu pred kaznijo priznali svoj greh, niso čutili niti iskrenega kesanja niti nikakršnega studa do zla. Povrnili bi se k svojemu kljubovanju Nebesom, če bi bila sodba odstranjena. Tako bodo, ko bo Božja sodba padla na zemljo, preden bo ta uničena z ognjem, zakrknjenci vedeli, kakšen in kje je njihov greh - zaničevanje njegovega svetega zakona. Pa še vedno ne bodo nič bolj resnično spokorjeni, kakor so bili grešniki starega sveta.

Nekateri so si prizadevali vdreti v barko, ker pa je bila trdno zgrajena, je zdržala njihove napore. Drugi so se oklepali barke, dokler jih niso odnesle visoke vode ali pa so trčili ob skale in drevesa. V masivni barki se je treslo vsako vlakno, ko so jo bičali neusmiljeni vetrovi in je udarjala ob valove. Stok živali znotraj barke je izražal njihov strah in bolečino. Toda sredi majajočih se prvin je barka varno plula. Angelom, ki so se odlikovali v moči, je bilo naročeno, da jo ohranijo.

Zveri, ki so bile izpostavljene neurju, so hitele proti ljudem in pričakovale pomoč od njih. Nekateri so sebe in svoje otroke privezali na močne živali, vedoč, da so žilave in bodo splezale na najvišje vrhove, da bi zbežale pred naraščajočimi vodami. Nekateri so se oprijeli visokih dreves na vrhu hribov ali gora. Vendar je drevesa izruvalo in skupaj z bremenom živih bitij jih je vrglo v kipeče valove. Točke, ki so obetale varnost, so bile zapuščene druga za drugo. Ko so vode naraščale, so ljudje tekli v zavetje najvišjih gora. Pogosto sta se človek in zver skupaj borila za oporo, dokler ju ni skupaj odneslo.

Z najvišjih vrhov so ljudje zrli v ocean brez kopnega. Resna opozorila Božjega služabnika niso bila več predmet posmeha in norčevanja. Kako so ti obsojeni grešniki hrepeneli po priložnostih, katerih niso upoštevali! Kako so/100/ prosili za preizkusno dobo ene ure, eno samo prednost milosti, en sam klic iz Noetovih ust! Toda sladkega glasu milosti ne bodo več slišali. Ljubezen in pravičnost sta enako zahtevali, naj Božja sodba ustavi greh. Vode maščevanja so pometle še zadnje zatočišče in zaničevalci Boga so pomrli v črnih globinah.

"Po Božji besedi, ... je tedanji svet poginil z vodo potopljen; sedanja nebesa pa in zemlja so bila po isti besedi shranjena za ogenj in se vzdržujejo za dan sodbe in pogube brezbožnih ljudi." ([2 Pet 3,5-7](#)) Prihaja še ena nevihta. Zemljo bo še enkrat pometla opustošujoča Božja jeza, greh in grešniki pa bodo uničeni.

Grehi, ki so nad predpotopne prebivalce priklicali maščevanje, obstajajo tudi danes. Božji strah je odstranjen iz človeških src, z njegovim zakonom pa se ravna brezbržno in prezirljivo. Silna posvetnost tistega rodu je enaka posvetnosti današnjega. Kristus je rekel: "Kakor so namreč v onih dnevih pred potopom žrli in pili, ženili se in močile do tistega dne, ko je stopil Noe v barko, in niso spoznali, dokler ni prišla povodenj in jih je vse pobrala: tako bo prihod Sina človekovega." ([Mat 24,38.39](#)) Bog ni obsodil predpotopnih prebivalcev zaradi jedi in pitja. Saj jim je dal obilo zemeljskih sadov, da bi bile zadovoljene njihove telesne potrebe. Njihov greh je bil v tem, da so uživali te sadove, ne da bi bili hvaležni Darovalcu, in da so se poniževali z neomejenim popuščanjem teku. Zakonito je bilo, da so se poročali. Zakon je po Božjem redu; bil je ena prvih ustanov, ki jih je vzpostavil. Glede te uredbe je dal posebna navodila ter jo odel s svetostjo in lepoto. Vendar so ta navodila pozabili, zato je zakon postal pokvarjen in je služil strastem.

Podobno stanje teh stvari obstaja tudi danes. Pretirava se v tem, kar je sicer zakonito. Tek se zadovoljuje brez kakršne koli omejitve. Navidezni Kristusovi sledilci danes jedo in popivajo s pijanci, medtem ko je njihovo ime zapisano v spoštljivih cerkvenih zapisih. Nezmernost je omrtvičila moralne in duhovne moči ter pripravila pot vdajanju nižjim strastem. Množice se ne čutijo moralno obvezane, da bi brzdale svoje čutne želje, in tako postanejo sužnji poželenja. Ljudje živijo za zadovoljevanje/101/ čutov, in sicer samo za ta svet in za to življenje. Objestnost prežema vse družbene sloje. Poštenost je žrtvovana za razkošje in razkazovanje. Ti, ki hlepijo po bogastvu, sprevačajo pravico in zatirajo revne, sužnji in duše ljudi pa so še vedno na prodaj. Prevara, podkupovanje in tatvine se nekarane šopirijo tako na visokih kakor tudi nizkih položajih. V časopisih mrgoli zapisov o umoru - hudodelstva so tako hladnokrvna in neosnovana, da se zdi, kakor da bi bili izbrisani vsi instinkti človeštva. In te krutosti so postale tako običajni dogodki, da komajda izzbijajo opazko ali zbudijo presenečenje. Duh brezvladja prežema vse narode in izbruhi, ki od časa do časa povzročijo grozo sveta, so samo kazalci potlačenih plamenov strasti in brezpostavnosti, ki bo napolnila zemljo z gorjem in opustošenjem, ko bo enkrat ušla z vajeti. Slika, ki jo je dalo Navdihnjenje o predpotopnem svetu, preveč resnično predstavlja stanje, v katero hiti sodobna družba. Celó zdaj v tem stoletju in v dozdevnih krščanskih deželah se vsak dan dogajajo hudodelstva, ki so tako črna in grozna kakor tista, zaradi katerih so bili uničeni starodavni grešniki.

Pred potopom je Bog poslal Noeta posvariti svet, da bi se ljudje spokorili in tako ušli grozečemu uničenju. Ko se približuje čas drugega Kristusovega prihoda, Gospod pošilja svoje služabnike z opozorilom svetu, da bi se pripravil za veliki dogodek. Množice živijo v prestopanju Božjega zakona, in zdaj jih v svoji milosti kliče, da so poslušni njegovim svetim predpisom. Vsem, ki bodo zavrgli svoje grehe s spokorjenjem pred Bogom in z vero v Kristusa, je ponujeno odpuščanje. Mnogi pa mislijo, da odstranitev greha zahteva preveliko žrtev. Ker njihovo življenje ni usklajeno s čistimi načeli Božje moralne vladavine, zavračajo njegova opozorila in zanikajo oblast njegovega zakona.

Od obsežnega prebivalstva zemlje pred potopom je samo osem ljudi verovalo in ubogalo Božjo besedo po Noetu. Sto dvajset let je pridigar pravičnosti opozarjal svet o prihajajočem uničenju, toda njegovo sporočilo so zavrgli in zaničevali. Tako bo tudi zdaj. Preden bo Zakonodajalec prišel kaznovati neubogljive, bodo prestopniki opozorjeni, naj se spokorijo in povrnejo k vdanosti, ampak za večino bodo ta opozorila zaman. Apostol Peter je rekel: "To najprej vedoč, da pridejo v zadnjih dneh posmehovalci z zasmehovanjem, ki živijo po svojih lastnih poželjenih in/102/ govore: Kje je obljuba njegovega prihoda? Saj odkar so zaspali očetje, je vse, kakor je bilo od začetka stvaritve." ([2 Pet 3,3.4](#)) Ali ne slišimo teh besed, pa ne samo od odkritih nevernikov, temveč od mnogih, ki zasedajo prižnice po naši deželi? "Ni vzroka za preplah," vpijejo. "Preden bo prišel Kristus, bo spreobrnjen ves svet in pravičnost bo vladala tisoč let. Mir, mir! Vse je, kakor je bilo na začetku. Naj vas ne motijo vznemirljiva sporočila teh preplašencev." Toda ta nauk o tisočletju se ne ujema z naukom Kristusa in njegovih apostolov. Jezus je zastavil pomembno vprašanje: "Toda, kadar pride Sin človekov, najde li pač to vero na zemlji?" ([Luk 18,8](#)) In kakor smo videli, izjavlja, da bo stanje sveta kakor v Noetovih dneh. Pavel nas opozarja, da se bo hudobnost pomnožila, ko se bo bližal konec: "Duh pa razločno pravi, da bodo v poslednjih časih nekateri odpadli od vere in poslušali zapeljive duhove in nauke hudobnih duhov." ([1 Tim 4,1](#)) Apostol pravi: "V zadnjih dneh nastanejo nevarni časi." ([2 Tim 3,1](#)) Podaja pozornost zbujujoč seznam grehov, ki jih bo najti med tistimi, ki hranijo podobo pobožnosti.

Ko se je preizkusno obdobje predpotopnih prebivalcev približevalo koncu, so se ti vdajali vznemirljivim zabavam in veseljačenju. Tisti, ki so imeli vpliv in moč, so se trudili misli ljudi ohraniti v veselju in zadovoljstvu, da le ne bi na koga naredilo vtisa zadnje resno sporočilo. Ali ne vidimo, kako se isto ponavlja danes? Medtem ko Božji služabniki podajajo sporočilo, da se bliža konec vseh stvari, je svet vsrkalo veselje in iskanje zadovoljstva. Obstaja nenehno vznemirjenje, ki povzroča brezbržnost do Boga in ljudem preprečuje, da bi nanje naredile vtis resnice, ki jih edine lahko rešijo pred prihajajočim uničenjem.

V Noetovih dneh so modrijani izjavili, da je nemogoče, da bi bil svet uničen z vodo. Zdaj pa si znanstveniki prizadevajo prikazati, da svet ne more biti uničen z ognjem - da bi bilo to v nasprotju z zakoni narave. Toda Bog narave, Stvarnik in Nadzornik njenih zakonov, lahko uporabi dela svojih rok, da bi služila njegovemu namenu.

Ko so veliki in modri ljudje dokazali v svoje zadovoljstvo, da je nemogoče, da bi bil svet uničen z vodo, ko/103/ je strah ljudi potihnil, ker so vsi imeli Noetovo napoved za zablodo in so gledali nanj kot na skrajneža - potem je prišel Božji čas. "Razkoljejo se vsi studenci velikega brezna in zapornice neba se odpro" ([1 Moj 7,11](#)) in posmehovalce so preplavile vode potopa. Z vsem svojim bahaškim modrovanjem so ljudje prepozno spoznali, da se je njihova modrost izkazala za neumnost, da je Zakonodajalec večji kakor zakoni narave in da Vsemogočnemu ne manjka sredstev, da bi dosegel svoj namen. "In kakor je bilo v Noetovih dneh, ... ravno tako bo tisti dan, ko se razodene Sin človekov. Pride pa Gospodov dan kakor tat, v katerem preidejo nebesa z velikim ropotom in prvine razpadejo v požaru in zemlja in vsa dela na njej zgore." ([Luk 17,26.30](#); [2 Pet 3,10](#)) Ko bo modrovanje filozofov pregnalo strah pred Božjimi sodbami, ko bodo verski učitelji kazali na dolgo obdobje miru in blaginje ter bo svet, obseden z opravi in zadovoljstvom, sajenjem in gradnjo, veseljačenjem in sklepanjem zakonov, zavrgel Božja opozorila in se posmehoval njegovim poslancem - tedaj jih bo doletelo nenadno uničenje, in ne bodo ušli. ([1 Tes 5,3](#))/104/

8. Po potopu

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 7,20 do 9,17](#)

Vode so narasle sedem metrov in pol nad najvišje gorovje. Družini znotraj barke se je pogosto zdelo, da bodo pogubljeni, saj je njihovo ladjo pet dolgih mesecev premetavalo, na videz na milost in nemilost vetra in valov. To je bil težek preizkus, vendar Noetova vera ni omahovala, ker je imel zagotovilo, da je za krmilom božanska roka.

Nato so vode začele upadati, in Gospod je odpeljal barko na kraj, ki so ga varovale skupine gora, katere je ohranil s svojo močjo. Razdalja med temi gorami je bila majhna in barka se je premikala v tem zatišnem pristanu in ni je več premetavalo na brezmejnem oceanu. Utrujene, nemirne popotnike je to potolažilo.

Noe in njegova družina so zaskrbljeno nestrpno čakali, da bi vode upadle, kajti želeli so si spet na zemljo. Štirideset dni potem, ko so vrhovi gora postali vidni, so poslali vrana, ptiča z dobro občutljivostjo za slabo vreme, da bi odkril, ali se je zemlja osušila. Ptič je, ker ni našel drugega kakor vodo, letal od barke in spet nazaj. Sedem dni pozneje so poslali goloba, ki se je, ker ni našel suhe zemlje, vrnil v barko. Noe je počakal še sedem dni in ponovno poslal goloba. Ko se je zvečer vrnil z oljkovo vejico v kljunu, so se zelo veselili. Pozneje "je Noe odkril streho ladje in se oziral, in glej, posušena je površine zemlje". ([1 Moj 8,13](#)) Pa še vedno je potrpežljivo čakal znotraj barke. Kakor je vstopil na Božji ukaz, je čakal na posebna navodila za odhod.

Končno se je spustil angel z nebes, odprl težka vrata in velel očaku in njegovi družini, naj gredo na zemljo in s sabo vzamejo vsa živa bitja. Noe v svojem veselju, ker je bil rešen, ni pozabil njega, po čigar milostni zaščiti so bili ohranjeni. Njegovo prvo dejanje potem, ko je zapustil barko, je/105/ bilo postaviti oltar. Na njem je daroval od vsake vrste čiste živali in ptice daritev ter tako razodel svojo hvaležnost Bogu za rešitev in svojo vero v Kristusa kot veliko daritev. Ta daritev je bila Gospodu prijetna; blagoslov je bil očiten ne samo očaku in njegovi družini, temveč tudi vsem, ki bodo živeli na zemlji. "In Gospod zaduha tisti prijetni duh, in reče Gospod v svojem srcu: Ne bom več preklel zemlje zaradi človeka. ... Dokler bo zemlja, ne preneha setev in žetev, ne mraz in vročina, ne leto in zima, ne dan in noč." ([1 Moj 8,21.22](#)) To je bil nauk za vse prihodnje rodove. Noe je prišel na opustošeno zemljo, ampak preden je pripravil hišo zase, je postavil oltar Bogu. Njegova čreda govedi je bila majhna in je bila

ohranjena z velikimi stroški, pa vendar je radostno odstopil del Gospodu kot pripoznanje, da je vse njegovo. Enako naj bi bila naša prva skrb izročiti svoje prostovoljne daritve Bogu. Vsako razodetje njegove milosti in ljubezni do nas naj bo hvaležno priznано z obojim; z dejanji izročitve in darovi za njegovo delo.

Da ne bi zbirajoči se oblaki in dež strašili človeka z nenehno grozo pred naslednjim potopom, je Gospod Noetovo družino spodbudil z obljubo: "Ustanavljam torej z vami svojo zavezo, in nikoli več ne bode pokončano vse meso od voda potopa. Mavrico svojo sem razpel na oblaku, katera bode v znamenje med menoj in zemljo. In zgodi se, ko z oblaki prevlečem zemljo in se prikaže mavrica na oblaku, ... se ozrem vanjo ter se spomnim večne zaveze med Bogom in vsako živo stvarjo."

[\(1 Moj 9,11.13. 14.16\)](#)

Kako velika je Božja ljubeznivost in njegovo sočutje do motečih se bitij, da je postavil tako čudovito mavrico v oblakih kot znak svoje zaveze z ljudmi! Gospod izjavlja, da se bo, ko se ozre na mavrico, spomnil svoje zaveze. To ne pomeni, da bo sploh kdaj pozabil. Govori nam v našem jeziku, da bi ga lahko bolje razumeli. Božji namen je bil, da bi, ko bodo otroci poznejših rodov spraševali po pomenu veličastnega obloka, ki se razteza na nebu, njihovi starši lahko ponovili zgodbo o potopu. Povedali naj bi jim, da je Najvišji oblikoval in razpel mavrico na nebu kot zagotovilo, da vode nikoli več ne bodo poplavljele zemlje. Tako bo iz roda v rod/106/ človeku pričala o božanski ljubezni ter krepila njegovo zaupanje v Boga.

V nebesih mavrica obdaja prestol in se boči nad Kristusovo glavo. Prerok pravi: "Kakor se vidi mavrica, ki je na oblakih v dan dežja, taka se je videla svetloba okoli (prestola). To je bila prikazen podobe Gospodove slave." ([Ezek 1,28](#)) Razodevalec izjavlja: "Prestol je postavljen v nebesih in na prestolu sedi eden ... in mavrica okrog prestola je videti podobna smaragdu." ([Raz 4,2.3](#)) Ko človek s svojo veliko zlobnostjo priklje božanske sodbe, Zveličar, ki posreduje pri Očetu v njegovo korist, pokaže na mavrico v oblakih, na mavrico okoli prestola in nad svojo glavo kot znak Božje milosti do spokorjenega grešnika.

Z zagotovitvijo, ki je bilo dano Noetu glede potopa, je sam Bog povezal eno najdragocenejših obljub svoje milosti: "Kajti kakor Noetove vode mi je to: kakor sem prisegel, da ne pridejo več Noetove vode na zemljo, tako sem prisegel, da se ne razsrdim zoper tebe in te ne pokaram. Kajti gore se bodo pač umaknile in hribi se ganili, a moja milost se ne umakne od tebe in zaveza mojega miru se ne gane, govori Gospod, tvoj milostnik." ([Iz 54,9.10](#))

Ko se je Noe ozrl na mogočne živali roparice, kako prihajajo iz barke, se je zbal za svojo družino, ki je štela samo osem članov, da bi jih te uničile. Gospod pa je poslal

angela k svojemu služabniku s prepričljivim sporočilom: "In strah do vas in trepet pred vami obhajaj vse živali na zemlji in vse ptice pod nebom; vse, kar koli se giblje na suhem, in vse ribe v morju so vam dane v pest. Vse, kar se giblje, kar je živega, bodi vam v živež; kakor zelena zelišča sem vam dal vse." ([1 Moj 9,2,3](#)) Pred tem Bog ni dovolil človeku jesti hrane živalskega izvora; njegov namen je bil, da bi se rod prehranjeval v celoti samo z zemeljskimi sadovi. Ampak zdaj, ko je bila vsaka zelena stvar uničena, jim je dovolil jesti meso čistih živali, ki so se ohranile v barki.

Potop je spremenil celotno zemeljsko površje. Tretje grozno prekletstvo je počivalo na njej kot posledica greha. Ko so vode začele upadati, je gore in hribe obdajalo/107/ prostrano in motno morje. Povsod so ležala trupla ljudi in živali. Gospod ni dovolil, da bi razpadala in onesnaževala zrak, zato je iz zemlje naredil obsežno pokopališče. Silen veter, ki je pihal, da bi posušil vode, jih je pomikal z veliko silo, ponekod je celo odnašal vrhove gora in kopicil drevesa, skale in zemljo nad trupli. Enako je zlato in srebro, izbran les in dragocene kamne, ki so plemenitili in krasili svet pred potopom in so jim malikovali prebivalci, silno delovanje voda skrilo pogledu in iskanju ljudi. Tako je kopicilo zemljo in skale na te zaklade in ponekod celo nad njimi oblikovalo gore. Bog je videl, da bolj ko je bogatil in osrečeval grešne ljudi, bolj so pokvarili svoje poti pred njim. Bogastvo, ki naj bi jih vodilo k poveličevanju radodarnega Darovalca, so oboževali, Boga pa so sramotili in zaničevali.

Zemlja je predstavljala zmedo in opustošenje, ki ju ni mogoče opisati. Planine, ki so bile nekoč tako lepe v svoji popolni simetričnosti, so bile polomljene in neenakomerne. Kamni, skalne police in ostre skale so bile raztresene po zemljinem obličju. Na mnogih krajih so hribi in planine izginili, ne da bi za seboj pustili sled, kjer so nekoč stali. Planjave pa so bile nadomeščene z nizom gora. Te spremembe so bile ponekod bolj opazne kakor drugod. Kjer je bilo nekoč najbogatejše zemeljsko nahajališče zlata, srebra in dragih kamnov, je bilo videti najtežje sledi prekletstva. V deželah, ki niso bile naseljene in v katerih ni bilo toliko hudodelstva, prekletstvo ni bilo tako očitno.

V tem času je bilo pokopanih mnogo gozdov. To se je od takrat spremenilo v premog, ki je oblikoval obsežne premogovne sklade, ki zdaj obstajajo in prav tako dajejo veliko količino nafte. Premog in nafta se pod zemeljskim površjem pogosto vnameta in gorita. Tako se skale segrejejo, vžge se apnenec in topi se železova ruda. Delovanje vode na apnenec še bolj dviguje vročino ter povzroča potrese, vulkanske in ognjene izbruhe. Ko prideta ogenj in voda v stik s skalnatim slojem in rudo, pride do velikih podzemeljskih eksplozij, ki jih je slišati kakor pridušeno grmenje. Zrak postane vroč in zadušljiv. Sledijo izbruhi vulkanov; po navadi pa ni dovolj odprtin/108/ za segrete prvine, zemlja sama se krči, tla se dvignejo in izbočijo kakor morski valovi, pojavi se velika razpoka in včasih pogoltne mesta, vasi in goreče gore. Ta čudovita razodetja

bodo vse pogostejša in strašnejša tik pred drugim Kristusovim prihodom in koncem sveta kot znamenje njegovega skorajšnjega uničenja.

Globočine zemlje so Gospodova orožarna, od koder je prišlo orožje za uničenje starega sveta. Vode, ki so brizgale iz zemlje, so se združile z vodami iz neba, da bi opravile opustošenje. Od potopa dalje sta ogenj in voda Božja pomočnika v uničevanju zelo hudobnih mest. Te sodbe so poslane, da bi ti, ki lahko jemljejo Božji zakon in teptajo njegovo oblast, začeli trepetati pred njegovo močjo in priznali njegovo pravično nadoblast. Ko so ljudje zagledali goreče gore, ki so bruhalo ogenj in plamene ter potoke stopljene rude, ki so izsuševali reke, pustošili naseljena mesta in povsod širili uničenje in razdejanje, je še tako pogumno srce napolnila groza, neverniki in bogokletniki pa so bili prisiljeni pripoznati neskončno Božjo moč.

Stari prerok je o teh prizorih rekel: "O da bi predril nebesa in prišel dol, da bi se od tvojega obličja raztopile gore (kakor ogenj požira protje in voda vre od ognja), da oznaniš svoje ime svojim nasprotnikom, da bi strepetali narodi pred tvojim obličjem, s tem da delaš strahovite reči, ki jih nismo pričakovali; o da stopiš dol, da bi se od tvojega obličja raztopile gore! Gospodova pot je v viharju in nevihti in oblaki so prah njegovim nogam. On zapreti morju in ga osuši, in vse reke izsušuje." ([Iz 64,1-3](#); [Nah 1,3.4](#))

Ob drugem Kristusovem prihodu bo svet priča strašnejšemu razodetju, kakor ga je kdaj videl. "Gore se tresejo pred njim in hribi se tajajo; pred njegovim obličjem se giblje zemlja in vesoljni svet in vsi, ki na njem prebivajo. Kdo more stati vpričo njegovega srda in kdo obstoji ob gorečnosti njegove jeze? Gospod, nagni svoja nebesa ter stopi dol, dotakni se gora, in se bodo kadile. Strelo zaženi in razkropi jih, izstreli svoje pšice in zbegaj jih." ([Nah 1,5.6](#); [Ps 144,5.6](#))/109/

"In pokažem čudeže gori na nebu in znamenja doli na zemlji, kri in ogenj in kajenje dima. In nastanejo bliski in glasovi in gromi, in nastane velik potres, kakršnega ni bilo, odkar so bili ljudje na zemlji, tolik potres, tako grozen! In vsi otoki so bežali in gora ni bilo najti. In toča velika, kakor talent težka, pada z neba na ljudi." ([Dej 2,19](#); [Raz 16,18.20.21](#))

Ko se bodo nebeške strele združile z ognjem na zemlji, bodo gore gorele kakor peč in bruhalo strašne potoke lave, da bodo prekrili vrtove in polja, vasi in mesta. Stopljena snov, ki bo padla v reko, bo povzročila vretje vode, sama pa se bo strčila v velike skale, ki bodo plavale z nepopisno silo ter raztresale odkrušene kose na zemljo. Reke bodo usahnile. Zemlja bo zgubana; povsod bodo strašni potresi in izbruhi vulkanov.

Tako bo Bog uničil hudobne na zemlji. Pravični pa bodo ohranjeni sredi teh nemirov, kakor je bil Noe ohranjen v barki. Bog bo njihovo pribežališče in pod njegovimi perutmi se bodo skrili. Psalmist pravi: "Ti, Gospod, si moje pribežališče, Najvišjega si postavil za svoje prebivališče, ne zadene te nobena nesreča in šiba se ne približa tvojemu šotoru. Kajti On me skriva v svoji koči ob dnevu nesreče, prikriva me v skrivališču svojega šotora." ([Ps 91,9.10; 27,5](#)) Božja obljuba je: "Ker mi je vdan v ljubezni, pravi Bog, ga hočem oteti, na varno ga postavim, ker pozna moje ime." ([Ps 91,14](#))/110/

9. Dobeseden teden

([angleško](#))

Kakor sobota tako tudi teden izvira iz stvarjenja, svetopisemska zgodovina pa nam ga je ohranila in približala. Sam Bog je izmeril prvi teden kot vzorec naslednjih tednov do konca časa. Kakor vsak drug teden je bil tudi tisti sestavljen iz sedmih dobesednih dni. Šest dni je Bog porabil za delo stvarjenja; sedmi dan pa je počival, ga blagoslovil in odločil kot dan počitka za človeka.

V zakonu, ki je dan na Sinaju, je Bog pripoznal teden in dejstva, na katerih je bil osnovan. Po dajanju zapovedi: "Spominjaj se sobotnega dne, da ga posvečuješ," in določanju, kaj naj bi se delalo šest dni in česa naj ne bi delali sedmi dan, je navedel razlog za tako spolnjevanje tedna. Pokazal je namreč na svoj zgled: "Zakaj v šestih dneh je Gospod ustvaril nebesa in zemljo, morje in vse, kar je v njih, in sedmi dan je počival: zato je blagoslovil sobotni dan in ga posvetil." ([2 Moj 20,8.11](#)) Ta razlog se izkaže lep in mogočen, ko razumemo, da so dnevi stvarjenja dobesedni. Prvih šest dni vsakega tedna je danih človeku za delo, ker je Bog ravno toliko časa prvega tedna uporabil za delo stvarjenja. Sedmi dan naj se človek zdržuje dela v spomin na Stvarnikov počitek.

Domneva, da dogodki prvega tedna zahtevajo tisoče in tisoče let, udari naravnost ob temelje četrte zapovedi. Predstavlja Stvarnika, ki zapoveduje človeku, naj spolnjuje teden dobesednih dni v spomin na obsežna, nedoločljiva obdobja. To ni podobno njegovemu ravnanju s svojimi stvarstvi. Za nedoločljivo in mračno naredi to, kar je naredil zelo jasno. To je nezvestoba v najbolj zahrbtni in zato najnevarnejši obliki; njen pravi značaj je tako zakrinkan, da se ga držijo in učijo mnogi, ki trdijo, da verujejo v Sveto pismo./111/

"Z Gospodovo besedo so ustvarjena nebesa in z dihom njegovih ust vsa nebeška vojska. Kajti On je rekel, in se je zgodilo, On je zapovedal, in stalo je trdno." ([Ps 33,6.9](#)) Sveto pismo ne priznava dolgih vekov, v katerih naj bi se zemlja počasi razvijala iz zmede. O vsakem zapovrstnem dnevu stvarjenja sveti zapis pravi, da je imel večer in jutro kakor vsi naslednji dnevi. Na koncu vsakega dneva je podan sad Stvarnikovega dela. Na koncu poročila prvega tedna je zapisana izjava: "To so početki nebes in zemlje, ko so bila ustvarjena." ([1 Moj 2,4](#)) To pa ne izraža zamisli, da so dnevi stvarjenja kaj drugega kakor dobesedni. Vsak dan je imenovan početek, ker je v njem Bog počel ali naredil nekaj novega deleža svojega dela.

Geologi trdijo, da so našli iz same zemlje dokaz, da je veliko starejša kakor uči Mojzesovo poročilo. Odkrili so okostja ljudi in živali, pa tudi bojne pripomočke, zoglelena drevesa in tako dalje, ki so veliko večja od današnjih ali pa tistih spred tisoč let. Iz tega sklepajo, da je bila zemlja naseljena že dolgo pred časom, ki je zapisan v poročilu o stvarjenju, naseljeval pa naj bi jo rod bitij, ki je bil po velikosti veliko večji od vsakega danes živečega človeka. Tako modrovanje je pripeljalo mnoge dozdevne svetopisemske vernike, da so sprejeli stališče, da so bili dnevi stvarjenja neizmerna, nedoločljiva obdobja.

Ampak ločeno od Svetega pisma geologi ne morejo dokazati ničesar. Tisti, ki tako zaupno modrujejo o odkritjih, nimajo ustreznih predstav o velikosti človeka, živali in dreves pred potopom ali pa o velikih spremembah, do katerih je takrat prišlo. Ostanki, ki so jih našli v zemlji, dajejo dokaze o razmerah, ki so se v številnih pogledih razlikovale od današnjih. Vendar se o času, ko so obstajale te razmere, da izvedeti samo iz Navdihnjenega poročila. V zgodovini o potopu je navdihnjenje pojasnilo to, česar sami geologi ne bi nikoli dognali. V Noetovih dneh so bili ljudje, živali in drevesa - mnogokrat večji od današnjih - pokopani in tako ohranjeni kot dokaz poznejšim rodovom, da je predpotopne prebivalce zares pogubil potop. Bog je načrtoval, da bi odkritja teh stvari utrdila vero v navdihnjeno zgodovino. Ljudje pa so s svojimi praznimi modrovanji padli v isto zmoto kakor ljudje pred potopom - stvari, ki jim jih je dal Bog v njihovo dobro, so spreobrnil v prekletstvo, ker so jih zlorabili./112/

To je ena Satanovih zvijač, s katero vodi ljudi, da sprejmejo bajke o nezvestobi. Tako namreč lahko zamračijo Božji zakon, ki je sam po sebi jasn, in opogumi ljudi, da se uprejo božanski vladavini. Njegovi naporji so posebno usmerjeni proti četrti zapovedi, ker tako jasno kaže na živega Boga, Stvarnika nebes in zemlje.

Ljudje se nenehno trudijo pojasniti delo stvarjenja kot sad naravnih vzrokov, človeška modrovanja pa sprejemajo celo dozdevni kristjani v nasprotju z jasnimi svetopisemskimi dejstvi. Mnogo jih je, ki nasprotujejo preiskovanju prerokb, zlasti Danijelovih in Razodetja. Pravijo, da so tako nejasne, da jih ne moremo razumeti. Ampak prav te osebe željno sprejemajo domneve geologov, ki so v protislovju z Mojzesovim poročilom. Toda če je to, kar je razodel Bog, tako težko za razumevanje, kako protislovno je potem sprejeti gole domneve glede tega, česar ni razodel.

"Skrivne reči so Gospoda, našega Boga, a kar je razodetega, naše je in naših otrok vekomaj." ([5 Moj 29,29](#)) Kako je Bog opravil stvarjenje, ni nikoli razodel človeku; človeška znanost ne more preiskati skrivnosti Najvišjega. Njegova ustvarjalna moč je tako nedoumljiva kakor njegov obstoj.

Bog je dovolil, da je na svet izlita poplava luči tako v znanosti kakor umetnosti. Toda ko dozdevni znanstveni možje s temi stvarmi ravna samo še s človeškega stališča, bodo zagotovo prišli do napačnih sklepov. Razgabljati o ozadju tega, kar je razodela Božja beseda, je lahko nedolžno, vse dokler naše teorije ne nasprotujejo dejstvom v Svetem pismu. Toda tisti, ki pustijo Božjo besedo in iščejo vzrok za njegova ustvarjena dela v znanstvenih načelih, se brez zemljevida ali kompasa spuščajo na neznani ocean. Tudi največji umi, če jih v njihovi preiskavi ne vodi Božja beseda, zablodijo v svojih poskusih, da bi izsledili povezavo med znanostjo in razodetjem. Ker so Stvarnik in njegova dela tako visoko nad njihovim dojemanjem, da jih ne morejo pojasniti z naravnimi zakoni, imajo svetopisemsko zgodovino za nezanesljivo. Tisti, ki dvomijo o zanesljivosti poročila Stare in Nove zaveze, bodo šli še korak dalje in dvomili o Božjem obstoju. Potem pa so, ker so izgubili svoje sidro, prepuščeni, da se razbijejo na skalah nevere./113/

Te osebe so izgubile preprostost vere. Vera v božansko oblast Božje svete besede mora biti ukoreninjena. Svetega pisma naj ne preizkušajo človeške znanstvene zamisli. Človeško znanje je nezanesljiv vodnik. Dvomljivci, ki berejo Sveto pismo zaradi dlakocepstva, lahko zaradi nepopolnega dojemanja ali znanosti ali razodetja trdijo, da so našli protislovja med njima; če pa jih razumejo pravilno, bodo v popolnem sozvočju. Mojzes je pisal pod vodstvom Božjega Duha in pravilna teorija geologije se ne bo nikoli sklicevala na odkritja, ki jih ni mogoče uskladiti s temi izjavami. Vsa resnica, naj bo v naravi ali v razodetju, je sama s seboj združljiva v vseh svojih pojavih.

V Božji besedi se porajajo mnoga vprašanja, na katera ne morejo odgovoriti niti najbolj globokoumni učenjaki. Te stvari pritegujejo pozornost, da bi videli, koliko tega je, celo med navadnimi stvarmi vsakdanjega življenja, česar omejeni človeški um z vso bahaško modrostjo ne bo nikoli popolnoma razumel.

Pa vendar znanstveniki mislijo, da lahko doumejo Božjo modrost glede tega, kar je naredil ali lahko naredi. Široko prevladuje zamisel, da ga utesnjujejo lastni zakoni. Ljudje ali zanikajo ali pa se ne zmenijo za njegov obstoj ali pa mislijo, da lahko pojasnijo vse, celo delovanje njegovega Duha na človeško srce. Zato nič več ne spoštujejo njegovega imena in se ne bojijo njegove moči. Ne verujejo v nadnaravno, ne razumejo Božjih zakonov ali neskončne moči, da po njih izvršuje svojo voljo. Splošno rabljen izraz "zakon narave" obsega, kar je bil človek zmožen odkriti glede na zakone, ki vladajo fizičnemu svetu. Toda kako omejeno je njihovo znanje in kako obširno področje, na katerem deluje Stvarnik uglaseno s svojimi zakoni, pa vendar v celoti nad dojemanjem omejenih bitij!

Mnogi učijo, da stvari imajo življenjsko moč; da so v snov vsajene določene lastnosti, kar je potem puščeno delovati po svoji vrojeni energiji; ter da so delovanja narave usklajena z ustaljenimi zakoni, v katere se Bog ne more vmešavati. To je napačni nauk in ga Božja beseda ne podpira. Narava je služabnica svojega Stvarnika. Bog ne ukinja svojih zakonov ali dela v nasprotju z njimi, temveč jih nenehno uporablja kot svoja orodja. Narava priča o razumu, navzočnosti, aktivni energiji, ki deluje v njenih zakonih in po njih. V naravi je trajno delo Očeta in Sina. Kristus pravi: "Moj Oče dela doslej, tudi jaz delam." ([Jan 5,17](#))/114/

Leviti so v svoji hvalnici, ki jo je zapisal Nehemija, peli: "Ti si Gospod, ti edini! Ti si naredil nebo, nebesa nebes in vso njih vojsko, zemljo in vse, kar je na njej. ... In ti jim vsem **vzdržuješ** obstanek." ([Neh 9,6](#)) Kar se tiče tega sveta, je Božje delo stvarjenja dokončano. Čeprav so bila Božja dela končana od ustanovitve sveta, ([Heb 4,3](#)) se vendar njegova energija še vedno uporablja za vzdrževanje vseh stvari njegove stvaritve. Utripi, vdih in izdih si ne sledijo zaradi mehanizma, ki bi bil enkrat vzpostavljen v delovanje in deluje po svoji vrojeni energiji. Ampak vsak vdih, vsak utrip srca, je dokaz vseprežemajoče skrbi njega, v komer "živimo in se giblamo in smo". ([Dej 17,28](#)) Zemlja ni radodarna in se ne giblje leto za letom okoli sonca zaradi vrojene moči. Božja roka vodi planete in jih ohranja v položaju gibanja po redu skozi nebesa. "On, ki vodi po številu njih vojsko, jih kliče vse po imenu; zaradi presilne njegove moči in ker je mogočen v krepkoti, se niti ena ne pogreša." ([Iz 40,26](#)) Po njegovi moči uspeva zelenje, se pojavljajo listi in cvetijo rože. On "daje, da seno rodevajo gore", ([Ps 147,8](#)) in po njem so doline sadonosne. "Vse gozdne živali ... zahtevajo od mogočnega Boga svojo hrano" ([Ps 104,20.21](#)) in vsako živo bitje, od najmanjše mušice do človeka, je vsak dan odvisno od njegove previdne skrbi. Psalmist je lepo povedal: "Vse to čaka tebe, da jim daš njih živeža o svojem času. Kadar jim daješ, pobirajo, odpreš jim svojo roko in sitijo se z dobrotami." ([Ps 104,27.28](#)) Njegove besede nadzorujejo prvine; On prekriva nebo z oblaki in pripravlja dež zemlji. "Daje sneg kakor volno, slano razsiplje kakor pepel. Ko se On oglašča, nastane šum voda na nebu; On vzdiguje sopare od krajev zemlje, bliske dela za dež in pripeljava veter iz svojih zakladnic." ([Ps 147,16](#); [Jer 10,13](#))

Bog je temelj vsega. Vsa resnična znanost je v sozvočju z njegovimi deli; vsa prava izobrazba vodi k poslušnosti njegovi vladavini. Znanost odpira našemu pogledu nova čudesa; visoko leta in raziskuje nove globine, toda nič od njenih raziskav ni v nasprotju z božanskim razodetjem. Nevednost lahko podpira lažne poglede na Boga s sklicevanjem na znanost, toda knjiga narave in pisana beseda razlivata luč druga na drugo./115/ Tako smo pripeljani do tega, da ljubimo Stvarnika in imamo razumno zaupanje v njegovo besedo.

Noben omejen um ne more popolnoma dojeti obstoja, moči, modrosti ali dejanj Neskončnega. Sveti pisec pravi: "Moreš li Božjo globokost z umom doseči ali popolnosti Vsegamogočnega do dna priti? Višave so to nebeške - kaj hočeš početi? Globlja je kakor šeol - kaj moreš vedeti? Daljša nego zemlja je njena mera in širša nego morje." ([Job 11,7-9](#)) Niti najmogočnejši umi zemlje ne morejo dojeti Boga. Ljudje lahko vedno raziskujejo, se večno učijo, pred njimi pa bo še vedno neskončnost.

Pa vendar dela stvarjenja pričajo o Božji moči in velikosti. "Nebesa oznanjajo slavo mogočnega Boga in delo njegovih rok kaže nebesni oblok." ([Ps 19,1](#)) Tisti, ki vzamejo pisano besedo za svojega svetovalca, bodo našli v znanosti pomoč, da bodo lažje razumeli Boga. "Kajti kar se od njega ne more videti, njegova večna moč in božanstvo, to se od ustvarjenja sveta zaznava z umom in vidi po njegovih delih." ([Rim 1,20](#))/116/

10. Babilonski stolp

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 9,25-27; 11,1-9](#)

Bog je ponovno želel naseliti opustošeno zemljo, ki jo je potop končno očistil njene moralne pokvarjenosti. Zato je ohranil samo Noetovo družino. Povedal mu je: "Zakaj tebe sem videl pravičnega pred seboj v tem rodu." ([1 Moj 7,1](#)) Pa vendar se je v treh Noetovih sinovih pospešeno razvijala ista velika razlika, ki jo je bilo videti v svetu pred potopom. V Semu, Hamu in Jafetu, ki naj bi bili osnivalci človeškega rodu, je bil očrtan značaj njihovega potomstva.

Noe je govoril po božanskem navdihu in napovedal zgodovino treh velikih rodov, ki bodo izšli iz teh očetov človeštva. Ko je sledil potomcem Hama, je namesto za sina izjavil za vnuka: "Preklet bodi Kanaan; hlapec hlapcev bodi svojim bratom." ([1 Moj 9,25](#)) Nenaravno hudodelstvo Hama je razkrilo, da je otroško spoštovanje dolgo pred tem izginilo iz njegove duše in razodelo brezbožnost in podlost njegovega značaja. Te zle značilnosti so se nadaljevale v Kanaanu in njegovem potomstvu, katerega ponavljajoča se krivda je nanje priklicala Božjo sodbo.

Po drugi strani pa je spoštovanje, ki sta ga pokazala Sem in Jafet do svojega očeta in s tem do božanskih predpisov, obljubljalo svetlejšo prihodnost za njune potomce. Za ta sinova je bilo rečeno: "Hvaljen Gospod, Semov Bog, in Kanaan mu bodi hlapec. Razširi naj Bog Jafeta in naj prebiva v Semovih šotorih, in Kanaan mu bodi hlapec." ([1 Moj 9,26.27](#)) Semov rod naj bi bil izvoljeno ljudstvo, rod Božje zaveze, obljubljenega Odrešenika. Jahve je bil Semov Bog. Iz njega bo prišel Abraham in Izraelovo ljudstvo, po katerem pride Kristus: "Blagor ljudstvu, čigar Bog je Gospod." ([Ps 144,15](#)) In Jafet "naj prebiva/117/ v Semovih šotorih". ([1 Moj 9,27](#)) Jafetovi potomci naj bi imeli poseben delež v blagoslovih evangelija.

Kanaanovo potomstvo se je spustilo na najnižjo obliko poganstva. Čeprav jih je preroško prekletstvo obsodilo na suženjstvo, je bilo to stoletja zadržano. Bog je prenašal njihovo brezbožnost in pokvarjenost, dokler niso prestopili meje božanskega potrpljenja. Potem so bili razlaščeni in postali sužnji Semovim in Jafetovim potomcem.

Noetovo prerokovanje ni bilo samovoljna napoved srda ali objava naklonjenosti. Ni zapečatilo značaja in usode njegovih sinov. Pokazalo je, kaj bo posledica smeri

življenja, ki so jo posamezniki izbrali, in značaja, ki so ga razvili. To je bil izraz Božjega namena zanje in za njihovo potomstvo glede na vedenje in značaj. Pravilo je, da otroci podedujejo nagnjenja svojih staršev ter posnemajo njihov zgled. Otroci namreč iz roda v rod ponavljajo grehe staršev. Tako sta se podlost in nespoštovanje Hama odrazila na njegovem potomstvu ter prinesla prekletstvo nad mnoge rodove po njem. "Eden grešnik pokazi mnogo dobrega." (Prop 9,18)

Po drugi strani pa, kako bogato je bilo nagrajeno Semovo spoštovanje do očeta, in kakšna sijajna vrsta svetih mož je izšla iz njegovih potomcev! "Gospod pozna dneve popolnoma mu vdanih ... in v blagoslovu je njegovo potomstvo. Vedi torej, da Gospod, tvoj Bog, sam je Bog, zvesti mogočni Bog, ki hrani zavezo in milost do tisoč rodov tistim, ki ga ljubijo in drže njegove zapovedi." ([Ps 37,18.26](#); [5 Moj 7,9](#))

Noetovi potomci so še nekaj časa bivali med gorami, kjer se je ustavila barka. Ko je naraščalo število prebivalstva, je odpadništvo kmalu povzročilo ločitev. Tisti, ki so želeli pozabiti svojega Stvarnika in odvreči omejitve njegovega zakona, so se nenehno neprijetno počutili zaradi naukov in zgleda njihovih bogaboječih družabnikov. Zato so se čez čas odločili zapustiti tiste, ki so služili Bogu. Zatorej so potovali v Sinearsko deželo na bregovih reke Evfrat. Pritegnila jih je lepota predela in rodovitna zemlja, in tukaj so se odločili postaviti dom.

Tam so se odločili zgraditi mesto in v njem tako visok stolp, da bi se mu čudil ves svet./118/ Ta podvig je bil mišljen, da bi preprečil ljudem razseliti se v tujino. Bog je ljudem ukazal, naj se razkropijo po zemlji, naj jo napolnijo in si jo podredijo. Graditelji Babela pa so se odločili, da bodo svojo skupnost zadržali združeno v enem telesu ter da bodo osnovali monarhijo, ki bi obsegala ves svet. Tako bi njihovo mesto postalo središče svetovnega cesarstva, njegova slava bi zapovedovala, da jo obožuje in spoštuje svet, in slavila osnovalce. Mogočni stolp, ki naj bi segal do nebes, bi stal kot spomenik moči in modrosti njegovih graditeljev ter ovekovečil sloves še naslednjim rodovom.

Prebivalci Sinearske dežele niso verjeli Božji zavezi, da ne bo več povzročil potopa na zemlji. Mnogi od njih so zanikali Božji obstoj in pripisali potop delovanju naravnih vzrokov. Drugi so verjeli v Vзвиšeno bitje in da je to uničilo predpotopni svet. Njihovo srce je kakor Kajnovο vstalo v upor proti njemu. Cilj postavitve stolpa je bil zagotoviti lastno varnost ob ponovnem potopu. Ker bodo gradili veliko višje, kakor pa so segale vode potopa, so mislili, da bodo zunaj nevarnosti. In če se bodo zmožni povzpeti do območja oblakov, so upali, da bodo dognali vzrok potopa. Ves podvig so zamislili tako, da bi še bolj poviševal ošabnost njegovih načrtovalcev in misli prihodnjih rodov obrnil stran od Boga ter jih vodil v malikovalstvo.

Nekaj prostorov delno dokončanega stolpa so uporabili za bivališča graditeljev, druge oddelke pa so sijajno okrasili in olepšali ter posvetili malikom. Ljudje so se veselili svojega uspeha in hvalili zlate in srebrne bogove ter sami sebe postavljali proti Vladarju nebes in zemlje. Nepričakovano je bilo ustavljeno delo, ki je tako čudovito napredovalo. Angeli so bili poslani, da bi preprečili namen graditeljev. Stolp je dosegel veličastno višino in delavcem na vrhu ni bilo mogoče neposredno govoriti s tistimi na dnu. Zato so postavili ljudi na različne točke. Vsak je sprejemal in poročal tistemu pod seboj navodila za potrebni material ali pa druge ukaze glede dela. Ko so poročila tako potovala od enega do drugega, je bil zmešan jezik, tako da so naročali material,^{119/} ki ga niso potrebovali. Oddana sporočila pogosto niso bila enaka prejetim. Nastala sta zmeda in strah. Vse delo je prenehalo. Nič več ni bilo skladnosti in sodelovanja. Graditelji se sploh niso mogli sporazumeti zaradi čudnih medsebojnih sporočil, zato so v besu in razočaranju grajali drug drugega. Njihova zveza se je končala v prepiru in prelivanju krvi. Kot dokaz Božjega nezadovoljstva so strele z neba odlomile zgornji del stolpa in ga zvrnile na zemljo. Tako so bili ljudje prisiljeni čutiti, da obstaja Bog, ki vlada v nebesih.

Dotlej so vsi ljudje govorili isti jezik; zdaj pa so se tisti, ki so razumeli govor drug drugega, združili in odšli po skupinah v svojo smer. "Tako jih je razkropil Gospod odtod po vsej zemlji." ([1 Moj 11,8](#)) Razkropitev je bila sredstvo naselitve zemlje. Tako je bil Božji namen dosežen po sredstvih, s katerimi so ljudje poskušali preprečiti njegovo izpolnitev.

Ampak kakšna izguba je to bila za tiste, ki so nasprotovali Bogu! Njegov namen je bil, da bi ljudje, ko bi odšli osnovat narode na različnih delih sveta, s seboj nosili spoznanje njegove volje, da bi luč resnice nezastirto lahko svetila prihodnjim rodovom. Noe, zvesti oznanjevalec pravičnosti, je živel še tristo petdeset let po potopu, Sem pa petsto. Tako so njuni potomci imeli priložnost seznaniti se z Božjimi zahtevami in zgodovino njegovih ravnanj z njihovimi očeti. Niso pa bili voljni poslušati teh zanje neprijetnih resnic, niso čutili želje, da bi v svojem znanju ohranili Boga. Zatorej so bili po pomešanju jezikov precej odrezani od stikov s temi, ki bi jim lahko dali luč.

Graditelji babilonskega stolpa so se vdali duhu godrnjanja proti Bogu. Namesto da bi se hvaležno spominjali njegovega usmiljenja do Adama in veličastne zaveze z Noetom, so se pritoževali zoper njegovo strogost, ko je izgnal prvi par iz Edena in uničil svet s potopom. Medtem ko so mrmrali zoper Boga, da je samovoljen in strog, so sami sprejemali pravila najkrutejših tiranov. Satan si je prizadeval vnesti nezadovoljstvo zaradi žrtvenih daritev, ki so slikovito predstavljale Kristusovo smrt. Ko so bili umi ljudi zatemnjeni z malikovanjem, jih je napeljal, da so popačili te daritve in žrtvovali lastne otroke/^{120/} na oltarjih svojih bogov. Ko so se ljudje odvrnili od

Boga, so božanske lastnosti - pravičnost, čistost in ljubezen - nadomestili zatiranje, nasilje in surovost.

Babilonci so se odločili vzpostaviti vlado, ki bi bila neodvisna od Boga. Med njimi je bilo nekaj takih, ki so se bali Gospoda, vendar so bili zapeljani s pretvezami brezbožnih in vpleteni v njihove zarote. Zaradi teh zvestih je Gospod prelagal svojo sodbo in dal ljudem čas, da bi si razvili pravi značaj. Ko je bil ta razvit, so Božji sinovi delali, da bi jih odvrnili od načrtov, toda ljudstvo je bilo popolnoma združeno v svojem podvigu proti nebesom. Če bi neovirano nadaljevali, bi spridili svet v njegovi otroškosti. Njihova zveza je bila osnovana na upor, zaradi samopoviševanja je bilo vzpostavljeno kraljestvo, v katerem Bog ne bi imel ne vlade ne časti. Če bi bila ta zveza dovoljena, bi mogočna moč povzročila, da bi z zemlje izginila pravičnost, z njo pa mir, sreča in varnost. Kajti božansko zapoved, ki je "sveta in pravična in dobra", ([Rim 7,12](#)) so si ljudje prizadevali prilagoditi, da bi ustrezala njihovemu sebičnemu in krutemu srcu.

Tisti, ki so se bali Gospoda, so ga klicali, naj ukrepa. "Ali Gospod pride dol pogledat mesto in stolp, ki so ga gradili človeški otroci." ([1 Moj 11,5](#)) Iz milosti do sveta je uničil načrt graditeljev stolpa in podrl spomenik njihove predrznosti. Iz usmiljenja jim je zmešal govor in s tem postavil oviro na njihov namen upora. Bog je dolgo prenašal človeško pokvarjenost in jim dajal veliko priložnosti za spokorjenje. Zabeležil pa si je tudi vse njihove izmišljotine, s katerimi so se nameravali upreti oblasti njegovega pravičnega in svetega zakona. Od časa do časa se je nevidna roka, ki drži vladarsko žezlo, iztegnila, da bi preprečila krivičnost. Dan je nezmotljiv dokaz, da je Stvarnik vesolja, Edini neskončni v modrosti in ljubezni in resnici, glavni Vladar nebes in zemlje ter da ne more nihče nekaznovano kljubovati njegovi moči.

Načrti graditeljev Babilona so se končali sramotno in porazno. Spomenik njihovi ošabnosti je postal spomenik njihove norosti. Pa vendar si ljudje še vedno prizadevajo hoditi po isti poti - zanašati se nase in zavračati Božji zakon. To je načelo, ki ga je Satan poskušal izpeljati v nebesih, isto načelo, ki je vodilo Kajna, ko je prinesel svojo daritev.

Tudi v našem času ljudje gradijo stolpe. Neverniki razvijajo svoje/123/ teorije iz domnevnih sklepanj znanosti in pri tem zavračajo razodeto Božjo besedo. Drznejo si izrekati obtožbo zoper Božjo moralno vladavino, prezirajo njegov zakon in se bahajo z zadostnostjo človeškega razuma. Ker pa "se hitro ne izvrši sodni izrek proti hudemu dejanju, zato je srce človeških otrok polno smelosti, da delajo hudo". (Prop 8,11)

V dozdevnem krščanskem svetu mnogi zapustijo jasne svetopisemske nauke in si izoblikujejo prepričanje iz človeških ugibanj in prijetnih izmišljotin. Potem pa kažejo

na svoj stolp kot pot, po kateri se da splezati do nebes. Ljudje občudujejo visijo na zgovornih ustih, ki učijo, da prestopnik ne bo umrl in da se zveličanje lahko zagotovi brez poslušnosti Božjemu zakonu. Če bi dozdevni Kristusovi sledilci sprejeli Božja pravila, bi jih to združilo. Dokler pa je človeška modrost povzdignjena nad njegovo Sveto besedo, bodo razkoli in nesoglasja. Sedanja zmeda sprtih veroizpovedi in ločin je ustrezno predstavljena z izrazom "Babilon", ki ga prerokovanje ([Raz 14,8; 18,2](#)) uporablja za cerkve zadnjih dni, ki ljubijo svet.

Mnogi si želijo ustvariti nebesa s kopičenjem bogastva in moči. "Rogajo se in hudobno govore o zatiranju," ([Ps 73,8](#)) teptajo človeške pravice in ne upoštevajo božanske oblasti. Ošabni imajo lahko nekaj časa veliko moč in lahko uspevajo v vsem, česar se lotijo. Ampak na koncu jih čaka samo razočaranje in beda.

Čas Božje preiskave je pred vrati. Najvišji bo prišel pogledat, kaj so zgradili njegovi človeški otroci. Njegova vrhovna moč se bo razodela, dela človeške ošabnosti bodo porušena. "Iz nebes gleda Gospod, vidi vse človeške sinove. Z mesta svojega prebivališča gleda na vse prebivalce zemlje. Gospod uničuje sklepe narodov, misli ljudstev podira. Gospodov sklep pa ostane vekomaj, misli njegovega srca od roda do roda." ([Ps 33,13.14.10. 11](#))/124/

11. Abraham poklican

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 12](#)

Po razkropitvi iz Babilona je malikovalstvo ponovno postalo malodane splošno. Gospod je končno pustil, da so zakrknjeni prestopniki hodili po svoji hudobni poti. Izbral pa si je Abrahama iz Semove veje in ga naredil za varuha svojega zakona za prihodnje rodove. Abraham je odrasel sredi vraževerja in poganstva. Celo očetova družina, ki je ohranila spoznanje o Bogu, je popuščala zapeljivim vplivom, ki so jih obdajali. Služili so drugim bogovom in ne Jahveju. Prava vera pa ne bo izginila. Bog je vedno ohranil ostanek, da bi mu služil. Adam, Set, Enoh, Metuselah, Noe, Sem so v nepretrgani vrsti iz veka v vek ohranili dragocena razodetja njegove volje. Terahov sin je postal dedič svete vere. Z vsake strani ga je vabilo malikovanje, toda zaman. Zvest med nevernimi, ker ga ni pokvarilo prevladujoče odpadništvo, je stanovitno ostal zvest češčenju edinega pravega Boga. "Blizu je Gospod vsem, ki ga kličejo, vsem, ki ga kličejo v resnici." ([Ps 145,18](#)) Bog je svojo voljo sporočil Abrahamu ter mu dal razločno spoznanje o zahtevah svojega zakona in o zveličanju, ki bo doseženo po Kristusu.

Abrahamu je bila dana obljuba, ki je bila še posebno ljuba ljudstvu tistega časa, o številnem potomstvu in narodovi velikosti: "In storil te bom v velik narod in te blagoslovil, in poveljčam tvoje ime, in v blagoslov bodi." ([1 Moj 12,2](#)) Temu je bilo dodano zagotovilo, ki je bilo dediču vere dragocenejše od katerega koli, da pride iz njegovega potomstva Odrešenik sveta: "In blagoslovljene bodo v tebi vse rodovine zemlje." ([1 Moj 12,3](#)) Pa vendar je bil kot prvi pogoj izpolnitve potreben preizkus vere; potrebna je bila daritev./125/

Abraham je prejel sporočilo od Boga: "Pojdi iz svoje dežele in od svoje sorodovine in iz hiše svojega očeta v deželo, ki ti jo pokažem." ([1 Moj 12,1](#)) Da bi Bog lahko usposobil Abrahama za veliko delo oskrbnika svetih prerokovanj, ga je moral ločiti od spominov prejšnjega življenja. Vpliv sorodnikov in prijateljev bi oviral vzgojo, ki jo je Gospod namenil svojemu služabniku. Zdaj ko je bil Abraham v posebnem smislu povezan z nebesi, je moral bivati med tujci. Njegov značaj je moral biti svojski, popolnoma se je moral razlikovati od sveta. Svojega delovanja tudi ni mogel pojasniti tako, da bi ga razumeli prijatelji. Duhovne stvari se duhovno razsojajo in malikovalski sorodniki niso mogli dojeti njegovih spodbud in dejanj.

"Po veri je slušal Abraham, ko je bil poklican, naj odide v kraj, ki ga je imel dobiti v dediščino, in odšel je, ne vedoč, kam pride." ([Heb 11,8](#)) Abrahamova brezpogojna poslušnost je eden najočitnejših dokazov vere, kar jih je možno najti v vsem Svetem pismu. Njemu je bila vera "trdno pričakovanje tistega, kar upamo, uverjenje o stvareh, ki jih ne vidimo". ([Heb 11,1](#)) Zanašajoč se na božansko obljubo, brez najmanjšega vidnega zagotovila o njeni izpolnitvi, je zapustil dom, sorodnike in rodni kraj, da bi šel, kamor ga bo vodil Bog, ne da bi vedel, kam bo prišel. "Po veri se je preselil v deželo obljube kakor v tujino in stanoval v šotorih z Izakom in Jakobom, sodedičema iste obljube." ([Heb 11,9](#))

Abrahamu ni bila določena lahka preizkušnja, niti se ni od njega zahtevala majhna žrtev. Na deželo, sorodstvo in dom so ga vezale močne vezi. Vendar se ni obotavljal poslušati klica. Ni spraševal o obljubljeni deželi: Ali je zemlja rodovitna in podnebje zdravo, ali ponuja sprejemljivo okolico in priložnosti za kopičenje bogastva? Bog je rekel in njegov služabnik mora ubogati. Najsrečnejši kraj na svetu mu je bil ta, kjer ga je želel Bog.

Mnogi so še vedno preizkušani tako, kakor je bil Abraham. Božjega glasu ne slišijo govoriti naravnost iz nebes, temveč jih kliče po naukih svoje besede in dogodkih svoje previdnosti. Morda se od njih zahteva, da zapustijo poklicni uspeh, ki obljublja bogastvo in čast, da zapustijo primerne in dobičkonosne družbe./126/ se ločijo od sorodstva in se podajo v to, kar se zdi samo pot samozatajevanja, garanja in žrtve. Bog ima zanje določeno delo; lahkotno življenje ter vpliv prijateljev in sorodstva pa bi oviral razvoj prav tistih lastnosti, ki so pomembne za njegovo dovršitev. Kliče jih stran od človeških vplivov in pomoči ter jih vodi, da občutijo potrebo po njegovi pomoči in so odvisni samo od njega, da bi se jim lahko razodel. Kdo se je pripravljen ob klicu Previdnosti odreči priljubljenim načrtom in domačim vezem? Kdo bo sprejel nove dolžnosti in stopil na nepreizkušena polja, opravljal Božje delo z odločnim in voljnim srcem ter izgubo zavoljo Kristusovega dela imel za dobiček? Kdor bo počel to, ima Abrahamovo vero in bo z njim delil "nad vse obilno večno množino slave", s katero "trpljenje sedanjega časa ni vredno, da se primerja". ([2 Kor 4,17](#); [Rim 8,18](#))

Klic iz nebes je prišel Abrahamu prvič, ko je bival v Kaldejskem Uru. Iz poslušnosti temu klicu se je preselil v Haran. Tako daleč je šla z njim tudi očetova družina, kajti v češčenje pravega Boga so pomešali malikovanje. Abraham je ostal tukaj do Terahove smrti. Po očetovem pokopu ga je božanski glas spodbujal, naj gre naprej. Njegov brat Nahor se je s svojo družino oklepal svojega doma in malikov. Poleg Sare, Abrahamove žene, se je samo še Lot, sin Harana, ki je bil že dolgo mrtev, odločil živeti očakovo romarsko življenje. Pa vendar se je iz Mezopotamije odpravila velika skupina. Abraham je bil lastnik že velike črede ovac in goveda, bogastev Vzhoda, in obdan s številnimi služabniki in spremljevalci. Odhajal je iz dežele svojih očetov, kamor se ne

bo vrnil nikoli več, s seboj pa je vzel vse, kar je imel: "Z vsem svojim premoženjem, katero so pridelali, in z dušami, ki so jih pridobili v Haranu." ([1 Moj 12,5](#)) Med temi je bilo veliko takih, ki jih je vodilo nekaj več kakor le služba in lastna korist. V času njihovega prebivanja v Haranu sta Abraham in Sara vodila ljudi k češčenju in službi pravega Boga. Ti so se navezali na očkovo družino in se jim pridružili na poti v obljubljeno deželo. "In odpotujejo, da bi šli v Kanaansko pokrajino. In prišli so v Kanaansko deželo." ([1 Moj 12,5](#))

Kraj, v katerem so se najprej nastanili, je bil Sihem. Abraham se je utaboril v senci Morejevih hrastov, v široki travnati dolini z nasadi oljk in deročimi izviri, med gorama Ebal/127/ in Gerazim. Očak je stopil v dobro in prijetno deželo: "V deželo potokov, studencev in jezer, ki izvirajo po dolinah in gorah, v deželo, kjer je dosti pšenice in ječmena, vinske trte in smokvovih dreves in margaranovih jabolk, v deželo, kjer je obilo oljk in medu." ([5 Moj 8,7.8](#)) Toda za Jahvejevega častilca je ležala težka senca na gozdnatih gričih in sadjerodnih planjavah. "Bival pa je tedaj Kanaanec v deželi." ([1 Moj 12,6](#)) Abraham je dosegel cilj svojih upov: našel je deželo, ki jo je zasedel tuji rod in v njej razširil malikovalstvo. V gajih so stali oltarji lažnih bogov, na bližnjih višavah pa so darovali človeške žrtve. Medtem ko se je oklepal božanske obljube, ni postavil šotora brez žalostnih slutenj. "In Gospod se prikaže Abrahamu ter reče: Tvojemu potomstvu hočem dati to deželo." ([1 Moj 12,7](#)) Njegovo vero je okrepilo zagotovilo, da je z njim božanska navzočnost, da ni prepuščen na milost in nemilost hudobnih. "Abraham pa je postavil tam oltar Gospodu, ki se mu je bil prikazal." ([1 Moj 12,7](#)) Še vedno kot popotnik se je kmalu odpravil bliže Betelu in ponovno postavil oltar in klical Gospodovo ime.

Abraham, Božji prijatelj, nam je dal zgled. Njegovo življenje je bilo življenje molitve. Kjer koli je postavil šotor, je poleg njega postavil oltar in klical vse v svojem taboru k jutranji in večerni daritvi. Ko je prestavil svoj šotor, je oltar ostal. V letih, ki so sledila, so bili med potepuški Kanaanci tam mnogi, ki so prejeli navodila od Abrahama. Kadar koli je kateri izmed njih prišel k takšnemu oltarju, je vedel, kdo je bil tam pred njim. Najprej je postavil šotor, potem pa še popravil oltar in tam častil živega Boga.

Abraham je nadaljeval svoje potovanje proti jugu in njegova vera je bila ponovno preizkušena. Nebesa so zadržala dež, potoki v dolini so prenehali teči in trava na planjavah se je posušila. Črede ovac in govedi niso imele paše in vsemu taboru je grozila lakota. Ali je zdaj očaj podvomil o vodstvu Previdnosti? Ali se ni oziral v preteklost s hrepenenjem po obilju Kaldejskih planjav? Vsi so željno čakali, da bi videli, kaj bo naredil Abraham, ko so se nad njim druga za drugo zgrinjale težave. Dokler se je zdelo njegovo zaupanje neomajno, so čutili, da obstaja upanje; bili so prepričani, da je Bog s svojim prijateljem in da ga še vedno vodi./128/

Abraham ni mogel pojasniti vodstva Previdnosti, ni dočakal svojih pričakovanj, temveč se je trdno držal obljube: "In blagoslovil te bom, in poveljčam tvoje ime, in v blagoslov bodi." ([1 Moj 12,2](#)) V goreči molitvi je premišljal, kako bo ohranil življenje ljudi in črede, ni pa dovolil, da bi okoliščine omajale njegovo vero v Božjo besedo. Da bi se izognil lakoti, je odšel v Egipt. Ni zapustil Kanaana ali pa se v svoji skrajno hudi težavi odpravil nazaj v Kaldejsko deželo, od koder je prišel in kjer ni bilo pomanjkanja kruha. Poiskal je začasno zatočišče kolikor se je dalo blizu obljubljenе dežele, ker se je v kratkem nameraval vrniti tja, kamor ga je postavil Bog.

Gospod je v svoji previdnosti nad Abrahamom položil to tegobo, da bi ga naučil nauka pokornosti, potrpežljivosti in vere. Ti nauki so morali biti zapisani v dobro vseh, ki bodo pozneje poklicani zdržati trpljenje. Bog vodi svoje otroke po poti, ki je ne poznajo, vendar ne pozablja, niti ne zavrača tistih, ki zaupajo vanj. Dovolil je, da je prišlo trpljenje nad Joba, ni pa ga pozabil. Dovolil je, da je bil ljubljeni Janez izgnan na samotni Patmos, ampak tam se je z njim srečal Božji Sin in njegova prikazen je polna prizorov večne slave. Bog dovoli, da ljudi zadenejo nadloge. Tako s svojo neomajnostjo in poslušnostjo lahko obogatijo in njihov zgled lahko postane vir moči za druge. "Zakaj jaz dobro vem misli, ki jih mislim za vas, govori Gospod, misli o miru, ne pa o nadlogi." ([Jer 29,11](#)) Prav te nadloge, ki najbolj neprizanesljivo preizkušajo našo vero in dajejo videz, da nas je Bog zapustil, nas vodijo bliže h Kristusu, da bi lahko svoje breme položili k njegovim nogam in doživeli mir, ki nam ga daje v zameno.

Bog je vedno preizkušal svoje ljudstvo v peči trpljenja. Vročina peči povzroči, da se žlindra loči od pravega zlata krščanskega značaja. Jezus opazuje preizkušanje; ve, kaj je potrebno, da bi se dragocena kovina prečistila, in bi lahko odsevala blišč njegove ljubezni. Z vztrajnimi, preizkusnimi nadlogami Bog vzgaja svoje služabnike. Vidi, da ima nekdo moč, ki bi lahko bila uporabljena za napredek njegovega dela, in te osebe postavi na preizkušnjo. V svoji previdnosti jih vodi v položaje, ki preizkušajo njihov značaj ter razkrijejo pomanjkljivosti in slabosti, ki so bile skrite tudi njihovemu lastnemu spoznanju. Daje/129/ jim priložnost popraviti te pomanjkljivosti in jih usposobi za njegovo službo. Kaže jim njihove slabosti in jih uči naslanjati se nanj, kajti On je edina pomoč in zaščita. Tako doseže svoj cilj. Poučeni, izurjeni in vzgojeni pa so pripravljeni izpolniti veliki cilj, za katerega jim je dal moči. Ko jih Bog pokliče na delo, so pripravljeni, in nebeški angeli se lahko z njimi združijo v opravilu, ki mora biti dokončano na zemlji.

Abraham je med bivanjem v Egiptu pokazal, da ni brez človeške slabosti in pomanjkljivosti. Ko je zatajil, da je Sara njegova žena, je pokazal nezaupanje v božansko skrb, pomanjkanje veličastne vere in poguma, ki sta bila v njegovem življenju tako pogosto in plemenito ponazorjena. Sara je bila lepa na pogled in ni

dvomil, da si bodo temnopolti Egipčani poželeli lepo tujko in se ne bodo obotavljali ubiti njenega moža, da bi jo dobili. Menil je, da ni nič slabega ali pa laž, če Saro predstavi za svojo sestro. Saj je bila hči njegovega očeta, ne pa tudi njegove matere. Toda zatajitev resničnega razmerja med njima je bila prevara. Bog ne odobrava nobenega odklona od stroge poštenosti. Zaradi Abrahamovega pomanjkanja vere je bila Sara v veliki nevarnosti. Potem ko je egipčanski kralj zvedel za njeno lepoto, jo je vzel v svojo palačo, da bi mu postala žena. Gospod pa je v svoji veliki milosti Saro zaščitil tako, da je poslal obsodbo na kraljevsko družino. Po teh sredstvih je vladar spoznal resnico. Prizadet zaradi prevare pa je okaral Abrahama ter mu vrnil ženo, rekoč: "Kaj si mi to storil? ... Zakaj si rekel: Sestra je moja? In vzel sem jo, da mi bodi žena. In sedaj, glej, tu imaš svojo ženo, vzemi jo in odidi!" ([1 Moj 12,18.19](#))

Abrahamu je bil kralj zelo naklonjen. Faraon niti zdaj ni dovolil, da bi se zgodilo kaj žalega njemu ali komu iz njegove družbe, temveč je naročil, da jih straža varno odpelje izven meja njegovega ozemlja. V tem času so zakoni Egipčanom prepovedovali družiti se s tujimi pastirji v domačnostih, kakršne so jesti ali piti z njimi. Faraon je prijazno in velikodušno odslovil Abrahama, vendar ga je rotill, naj zapusti Egipt. Ni se mu namreč upal dovoliti, da ostane. Nevede bi mu skoraj resno škodoval, toda posreboval je Bog in/130/ rešil vladarja, preden je storil tako velik greh. Faraon je v tem tujcu videl človeka, ki ga je Bog nebes spoštoval. Bal se je v svojem kraljestvu imeti koga, ki tako očitno uživa božansko naklonjenost. Če bi Abraham ostal v Egiptu, bi njegovo naraščajoče bogastvo in čast izzvala zavist ali poželenje Egipčanov, lahko bi mu prizadejali škodo, za katero bi bil odgovoren vladar in ki bi ponovno priklicala obsodbo nad kraljevsko hišo.

Opozorilo, ki je bilo dano faraonu, je bilo Abrahamu dokaz zaščite v njegovih poznejših stikih s poganskimi ljudstvi, kajti zadeva ni mogla ostati skrita. Očitno je bilo, da bo Bog, ki ga časti Abraham, zaščitil svojega služabnika, in da bo maščevana vsaka škoda, ki mu bo prizadejana. Nevarno je škodovati kateremu od otrok Kralja nebes. Psalmist misli na to poglavje v Abrahamovi izkušnji, ko pravi v govoru o izvoljenem ljudstvu, da je Bog "kralje strahoval zavoljo njih: Ne dotaknite se mojih maziljencev in ne storite žalega mojim prerokom!" ([Ps 105,14.15](#))

Obstaja zanimiva podobnost med Abrahamovo izkušnjo v Egiptu in izkušnjo njegovega potomstva stoletja pozneje. Oboji so šli v Egipt zaradi lakote in so bili tam začasno. Po razodetju božanske obsodbe v njihovo korist je Egipčane zajel strah pred njimi, in obogateni z darovi, ki so jih prejeli od teh poganov, so izšli z velikim premoženjem./131/

12. Abraham v Kanaanu

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 13 do 15; 17,1-16; 18](#)

Abraham se je vrnil v Kanaan "silno bogat živine, srebra in zlata". ([1 Moj 13,2](#)) Lot je bil še vedno z njim in ponovno sta prišla v Betel ter tam postavila svoje šotore ob oltarju, ki sta ga postavila prejšnjič. Kmalu sta spoznala, da se z naraščanjem lastnine množijo težave. Sredi težav in preizkušenj sta skupaj živela v sozvočju, v blaginji pa je obstajala nevarnost, da se bosta sprla. Paša ni zadostovala za črede ovac in govedi obeh in pogoste prepire med pastirji sta morala poravnati gospodarja. Bilo je očitno, da se morata raziti. Abraham je bil po letih starejši od Lota in njegov nadrejeni v sorodstvu, bogastvu in položaju. Zato je prvi predlagal načrte za ohranitev miru. Čeprav mu je vse ozemlje dal osebno Bog, se je vljudno odpovedal tej pravici.

Rekel je: "Nikar ne bodi prepira med menoj in teboj, med mojimi pastirji in tvojimi pastirji, ker sva moža brata. Ali ni pred teboj vsa dežela? Loči se, prosim, od mene: če torej na levo, pojdem jaz na desno, če pa na desno, pojdem na levo." ([1 Moj 13,8.9](#))

Tukaj se je razodel plemeniti, nesebični Abrahamov duh. Koliko ljudi bi se v podobnih razmerah vsekakor oklepalo pravic in prednosti, ki jih imajo kot posamezniki! Koliko družin je tako razpadlo! Koliko cerkev se je tako razdelilo, zaradi česar je delo resnice postalo pregovor in očitke med hudobnimi! Abraham je rekel: "Nikar ne bodi prepira med menoj in teboj, ... ker sva moža brata," ([1 Moj 13,8](#)) ne samo po naravnem sorodstvu, temveč kot častilca resničnega Boga. Božji otroci povsod po svetu so ena družina. Vlada naj jim isti duh ljubezni in sprave. "Z bratovsko/132/ ljubeznijo srčno ljubite drug drugega; v spoštovanju dajajte prednost drug drugemu." ([Rim 12,10](#)) To uči naš Zveličar. Gojenje vzajemne spoštljivosti in pripravljenost drugim delati to, kar želimo, da bi kdo storil nam, bi izničilo polovico življenjskih tegob. Duh samopovelečevanja je Satanov. Srce, v katerem gojimo Kristusovo ljubezen, pa bo vsebovalo ljubezen, ki ne išče svojega. Taki bodo poslušali božansko zapoved: "Ne glejte vsak na svoje, ampak vsak tudi na to, kar je drugega." ([Filip 2,4](#))

Čeprav je Lot dolgoval svojo blaginjo zvezi z Abrahamom, ni pokazal hvaležnosti svojemu dobrotniku. Vljudnost bi narekovala, da bi izbiro prepustil Abrahamu. Namesto tega pa si je sebično prizadeval prigrabiti vse prednosti. "In Lot povzdigne oči in vidi vso Jordanovo ravan, da jo je povsod namakala voda ... kakor Gospodov vrt, kakor Egipčevsko deželo, do tja, kjer se pride v Zoar." ([1 Moj 13,10](#))

Najrodovitnejše območje v vsej Palestini je bila Jordanska dolina, ki je opazovalce spominjala na izgubljeni Raj ter enačila lepoto in rodovitnost z ravninami, ki jih je namakal Nil in so jih nedavno zapustili. Imela je tudi bogata in lepa mesta, ki so vabila k donosnemu prometu v svojih polnih trgih. Lot je zaslepljen z vizijo posvetnega dobička spregledal moralno in duhovno zlo, na katero bo tam naletel. Prebivalci ravnine so bili "hudobni in veliki grešniki pred Gospodom". ([1 Moj 13,13](#)) Tega Lot ni vedel ali pa se za to ni menil. Izbral je "vso Jordanovo ravan" in je "pomikal prav do Sodome svoje šotore". ([1 Moj 13,11.12](#)) Kako malo se je zavedal strašnih posledic sebične izbire!

Abraham je po ločitvi z Lotom znova prejel od Gospoda obljubo o darovanju celotne dežele. Kmalu potem se je preselil v Hebron, postavil svoj šotor pod Mamrejevimi hrasti in poleg njega tudi oltar Gospodu. Prebival je v prostranosti visoko ležečih planjav, z oljkovimi nasadi in vinogradi, s polji valovitega žita, zadovoljen s svojim preprostim življenjem očaka, Lotu pa je prepustil nevarno razkošje Sodomske doline.

Okoliška ljudstva so Abrahama spoštovala kot mogočnega kneza ter modrega in sposobnega poveljnika. Sosedov ni prikrajšal za svoj vpliv. Njegovo življenje in značaj sta v občutnem nasprotju z življenjem in značajem častilcev malikov kazala/133/ zgovoren vpliv v prid prave vere. Njegova vdanost Bogu je bila neomahljiva, vljudnost in dobrota sta vlivali zaupanje in prijateljstvo, neizumetničena velikost pa je zapovedovala spoštovanje in čislanje.

Svoje vere ni ljubosumno čuval kakor dragocen zaklad, da bi jo užival kot edini lastnik. Prave vere ne moremo tako omejiti, ker tak duh nasprotuje načelom evangelija. Če v srcu prebiva Kristus, ni mogoče prikriti luči njegove navzočnosti, sicer, bo ta luč oslabela. Nasprotno pa bo vedno svetlejša, ko bomo iz dneva v dan s svetlimi žarki Sonca pravičnosti preganjali meglice sebičnosti in greha, ki ovijajo dušo.

Božji ljudje so njegovi predstavniki na zemlji. Namenjeni so za luč v moralni temi tega sveta. Razkropljeni po vsej deželi, v mestih, predmestjih in vaseh so Božje priče, prenosniki, po katerih neverujočemu svetu sporoča spoznanje svoje volje in čudesa svoje milosti. Njegov načrt je, da bi vsi deležniki velikega zveličanja postali njegovi misijonarji. Kristjanova pobožnost postavlja merilo, po katerem posvetni sodijo evangelij. Potrpežljivo prenašanje tegob, hvaležnost za prejete blagoslove, ponižnost, prijaznost, usmiljenje in ljubezen, ki se kažejo iz navade, so luči, ki svetijo v značaju pred svetom ter tako razodevajo nasprotje s temo, ki izhaja iz sebičnosti naravnega srca.

Abraham je imel obilno vero, bil je plemenit v radodarnosti, neomahljiv v poslušnosti in ponižen v preprostosti svojega romarskega življenja. Poleg tega je bil prav tako

moder v vedenju ter pogumen in spreten v boju. Kljub temu da je bil znan kot učitelj nove vere, so mu ponudili prijateljstvo trije kraljevski bratje, vladarji Amorejske planjave, v kateri je bival. Ponudili so mu pristop v zvezo z njimi zaradi večje varnosti. Dežela je bila namreč polna nasilja in zatiranja. Kmalu se je ponudila priložnost, da se je okoristil s to zvezo.

Kedorlaomer, elamski kralj, je štirinajst let poprej zavzel Kanaan ter si ga podvrzel. Nekaj knezov se je zdaj uprlo, zato je elamski kralj s štirimi zavezniki vdrl v deželo, da bi jih prisilil k pokornosti. Pet kanaanskih kraljev je združilo svoje čete in se spopadlo z zavojevalci v Sidimski dolini, vendar so bili popolnoma poraženi. Velik/134/ del vojske so pomorili, kdor pa se je rešil, je zbežal na varno v planine. Zmagovalci so oplenili nižinska mesta in odšli z ogromnim plenom in množico ujetnikov. Med njimi so bili tudi Lot in njegova družina.

Abraham, ki je v miru bival v nasadu Mamrejevih hrastov, je od ubežnikov zvedel vse o bitki in nesreči, ki je doletela njegovega nečaka. Abraham ni gojil neprijetnih spominov na Lotovo nehvaležnost. V njem so se prebudila čustva do Lota. Zato se je odločil, da ga bo rešil. Najprej se je posvetoval z Bogom in se pripravil na boj. Iz lastnega tabora je zbral tristo osemnajst izurjenih služabnikov. Ti so bili vzgojeni v Božjem strahu, služili so svojemu gospodarju in imeli spretno roke. Njegovi zavezniki Mamre, Eskol in Aner so se mu pridružili s svojimi trumami ter so skupaj začeli zasledovati zavojevalce. Elamci in njihovi zavezniki so taborili v Danu, na severni kanaanski meji. Razvneti zaradi zmage in brez strahu pred napadom poraženih sovražnikov so se prepustili veseljačenju. Očak je razdelil svoje sile tako, da so se jim približali iz različnih smeri in tabor napadli ponoči. Z napadom, ki je bil tako silovit in nepričakovan, je hitro dosegel zmago. Elamski kralj je bil ubit in njegove zaradi strahu ohromljene čete so bile uničene. Lot in njegova družina z vsemi ujetniki in njihovimi dobrinami so bili osvobojeni, bogat plen pa je prišel v roke zmagovalcev. Zmaga je bila Abrahamova zasluga pod Božjim vodstvom. Jahvejev častilec ni samo pomagal državi, temveč se je izkazal za pogumnega moža. Izkazalo se je, da pravičnost ni strahopetnost in da je Abrahama vera naredila pogumnega, ko je treba obvarovati pravico in zaščititi zatirane. Njegovo junaško dejanje je naredilo velik vpliv na okoliška plemena. Ob vrnitvi mu je sodomski kralj prišel naproti s spremstvom, da bi počastil zmagovalca. Ponujal mu je plen, samo za ujetnike je prosil, naj jih izpusti. Po vojaških navadah je plen pripadal zmagovalcu; toda Abraham se tega dejanja ni lotil, da bi kaj pridobil, zato se ni hotel okoristiti s tujo nesrečo. Pogodil se je samo, da bi njegovi zavezniki prejeli del, do katerega so bili upravičeni.

Le malo bi se jih izkazalo za tako plemenite, če bi bili podvrženi enakemu preizkusu kakor Abraham. Le malo bi se jih uprlo skušnjavi/135/ in si ne bi zagotovili bogate koristi. Njegov zgled graja sebičnega koristoljubnega duha. Abraham je spoštoval

zahteve pravice in človečnosti. Njegovo vedenje ponazarja navdihnjeno geslo: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe." ([3 Moj 19,18](#)) Abraham je rekel: "Povzdigujem svojo roko proti Gospodu, mogočnemu Bogu, Najvišjemu, Stvarniku nebes in zemlje, da ne vzamem ne niti, ne jermena, ne ničesar, kar je tvojega, da ne porečeš: Jaz sem obogatil Abrahama." ([1 Moj 14,22,23](#)) Ni jim hotel dati priložnosti, da bi mislili, da se je bitke udeležil zaradi dobička, ali da bi lahko pripisali njegovo blaginjo svojim darovom ali podpori. Bog je obljubil, da bo blagoslavljal Abrahama, in njemu je bilo treba pripisati slavo.

Drugi, ki je prav tako prišel izraziti dobrodošlico zmagošlavnemu očaku, je bil Melhizedek, salemski kralj. Prinesel je tudi kruh in vino za osvežitev Abrahamove vojske. Kot "duhovnik mogočnega Boga, Najvišjega" ([1 Moj 14,18](#)) je izrekel blagoslov nad Abrahamom in se zahvalil Gospodu, ki je izvršil tako veličastno osvoboditev po svojem služabniku. In Abraham "mu da desetino od vsega". ([1 Moj 14,20](#))

Abraham se je z veseljem vrnil v svoj šotor in k svojim čredam, vendar so mu um spreletavale mučne misli. Bil je miroljuben mož. Kolikor se je dalo, se je izogibal sovraštva in boja. Z grozo se je spominjal prizorov pobijanja, ki jim je bil priča. Ljudstva, katerih čete je porazil, bodo nedvomno ponovno napadla Kanaan, on pa jim bo poseben cilj maščevanja. Ko se je tako vmešal v mednarodne spore, je bilo njegovo mirno življenje končano. Še več, ni stopil v kanaansko ozemlje, zdaj niti ni mogel upati na dediča, kateremu bi se izpolnila obljuba.

V nočni prikazni je ponovno slišal božanski glas: "Ne boj se, Abraham, jaz sem ti ščit, tvoje zelo veliko plačilo," so bile besede Kneza knezov. ([1 Moj 15,1](#)) Toda njegove misli so bile tako obremenjene s slutnjami, da se ni mogel oprijeti obljube z brezpogojnim zaupanjem kakor prej. Molil je za otipljiv dokaz, da bo obljuba izpolnjena. In kako naj bi se uresničila zavezna obljuba, ko pa še ni dobil sina? Vprašal je: "Kaj mi hočeš dati, ker jaz preminem brez otrok, in je on, ki bo posestnik moje hiše, Eliezer Damaščan." ([1 Moj 15,2](#)) Predlagal je, da bi posvojil svojega zvestega služabnika Eliezarja za sina in s tem za dediča svoje posesti. Toda dano mu je bilo zagotovilo, da/136/ bo dedič njegov lasten otrok. Potem je bil odveden izven šotora, kjer je moral pogledati v neštete zvezde, ki so se bleščale na nebu. Ko se je ozrl gor, je slišal besede: "Tako bo tvoje potomstvo." ([1 Moj 15,5](#)) "Veroval pa je Abraham Bogu, in zaračunalo se mu je za pravičnost." ([Rim 4,3](#))

Očak pa je še vedno moledoval za vidno znamenje v potrditev svoje vere in kot dokaz za poznejše rodove, da bodo izvršeni Božji nameni zanje. Gospod se je prijazno spustil v zavezo s svojim služabnikom in sicer na tak način, ki je bil v navadi med ljudmi za potrditev svečane obljube. Po božanskem navodilu je Abraham daroval telico, kozo in ovna, vsi so bili triletniki. Trupla je razkosal in male kose položil tako, da so bili

nekoliko narazen. Temu je dodal še grlico in mladega goloba, katerih pa ni razkosal. Ko je to opravil, je spoštljivo obšel dele daritev in svečano obljubil Bogu nenehno poslušnost. Bedel je in odločno ostal poleg trupel do sončnega zahoda ter jih stražil, da jih ne bi omadeževale ali pojedle ptice roparice. Ko je sonce zašlo, se je pogreznil v trden spanec. "In glej, strah in velika tema ga obideta." ([1 Moj 15,12](#)) Slišal je glas Boga, ki mu je rekel, naj ne pričakuje takojšnje zasedbe obljubljenе dežele. Vnaprej mu je pokazal čas, v katerem bodo njegovi potomci trpeli, preden se bodo naselili v Kanaanu. Pred njim je bil razprostrt načrt odrešitve s Kristusovo smrtjo, veliko daritvijo, in z njegovim prihodom v slavi. Abraham je videl tudi zemljo, ki je bila obnovljena do rajske lepote, da mu bo dana v večno last kot končna in popolna izpolnitev obljube.

Kot jamstvo te zaveze Boga z ljudmi sta kadeča se peč in goreča plamenica, simbola božanske navzočnosti, obšla razkosane žrtve in jih popolnoma použila. Abraham je ponovno slišal glas, ki je potrdil, da bo kanaansko ozemlje darovano njegovim potomcem "od egiptovske reke do one velike reke, reke Evfrata". ([1 Moj 15,18](#))

Ko je bil Abraham v Kanaanu približno petindvajset let, se mu je prikazal Gospod in mu rekel: "Jaz sem Bog silni, Vsemogočni; neprestano hodi pred menoj in popoln bodi." ([1 Moj 17,1](#)) Očak je v spoštovanju padel na obraz in sporočilo se je nadaljevalo: "Jaz sem, glej, moja zaveza je s teboj, in oče boš množici narodov." ([1 Moj 17,4](#)) V/137/ znak izpolnitve te zaveze je Bog njegovo ime, ki se je prej imenovalo Abram, spremenil v Abraham, kar pomeni oče velike množice. Sarajino ime je spremenil v Saro - kneginja, kajti, pravi božanski glas: "Blagoslovil jo bom, da bo mati narodov, kralji ljudstev bodo iz nje." ([1 Moj 17,16](#))

Ta čas je bilo Abrahamu dano znamenje obreze kot "pečat pravičnosti vere, ki jo je imel v neobrezi". ([Rim 4,11](#)) Očak in njegovi potomci naj bi ga opravljali kot znak, da so posvečeni Bogu in tako ločeni od malikovalcev, Bog pa jih je sprejel kot svoj posebni zaklad. S tem obredom so bili naprošeni, da sami izpolnijo pogoje zaveze, ki je bila dana Abrahamu. S pogani se niso smeli poročati, ker bi s tem izgubili spoštovanje do Boga in njegovega svetega zakona. Skušani bi bili vpeljati grešne običaje drugih narodov in bili tako zapeljani v malikovalstvo.

Bog je Abrahamu izkazal veliko čast. Nebeški angeli so z njim hodili in govorili kakor s prijateljem. Ko naj bi Sodomo doletela obsodba, mu to dejstvo ni bilo prikrito. Postal je posrednik med Bogom in grešniki. Njegov pogovor z angeli nam kaže lep primer gostoljubnosti.

V vročem poletnem opoldnevu je očak sedel na pragu svojega šotora in strmел v tiho pokrajino. V daljavi je zagledal tri približujoče se popotnike. Preden so se približali

šotoru, so se popotniki ustavili, kakor da se posvetujejo o nadaljnji poti. Ne da bi Abraham počakal na prošnjo, je hitro vstal. Ko so se navidezno obrnili v drugo smer, je pohitel za njimi in jih s skrajno vljudnostjo poprosil, naj ga počastijo in ostanejo pri njem, da se osvežijo. Lastnoročno je prinesel vodo, da bi si lahko umili prašne noge. Sam je izbral hrano zanje. Medtem ko so se hladili v drevesni senci, je bila pripravljena hrana. Spoštljivo je stal poleg njih, dokler so uživali v njegovi gostoljubnosti. To vljudno dejanje je imel Bog za dovolj pomembno, da ga je dal zapisati v svojo besedo. Tisoč let pozneje se je na ta zapis obrnil navdihnjeni apostol: "Gostoljubnosti ne pozabite: z njo so namreč nevedoma nekateri vzeli pod streho angele." ([Heb 13,2](#))

Abraham je v svojih gostih videl samo tri utrujene popotnike./138/ Ni mu prišlo na misel, da je med njimi On, kogar lahko časti, ne da bi grešil. Toda zdaj se je razodel pravi značaj nebeških poslancev. Čeprav so bili na svojih opravih kot služabniki jeze, so Abrahamu, možu vere, najprej govorili o blagoslovih. Bog sicer strogo obtoži krivičnost in kaznuje prestopke, vendar se ne veseli maščevanja. Delo uničevanja je neobičajno zanj, ki je neskončen v ljubezni.

"Gospodova skrivnost je očitna njim, ki se ga boje." ([Ps 25,14](#)) Abraham je spoštoval Boga in Gospod je spoštoval njega. Vpeljal ga je v svoje načrte in mu razodel svoje namene. Gospod je rekel: "Ali naj bi skrival pred Abrahamom, kar nameravam storiti? Vpitje iz Sodome in Gomore je res veliko in njihov greh res silno težak: zdaj pa pojdem dol in videl bom, ali so docela tako delali, kakor se glasi njih vpitje, ki je prišlo do mene; če pa ne, bom spoznal." ([1 Moj 18,17.20.21](#)) Bog je dobro poznal mero sodomske krivde, vendar se je izrazil po človeški navadi, da bi lahko razumeli pravičnost njegovega ravnanja. Preden bo izvršil obsodbo nad prestopniki, bo sam raziskal njihovo ravnanje. Če niso prestopili meja božanske milosti, jim bo zagotovil čas za spokorjenje.

Dva nebeška poslanca sta odšla in pustila Abrahama samega z njim, za katerega je zdaj vedel, da je Božji Sin. In mož vere se je potegoval za Sodomljane. Enkrat jih je že rešil s svojim mečem, zdaj pa si jih je prizadeval rešiti z molitvijo. Lot in njegova družina so še vedno prebivali tam. Nesebična ljubezen, ki je silila Abrahama, da jih je rešil pred Elamci, ga je zdaj silila, da jih reši, če je po volji Bogu, pred nevihto božanske sodbe.

Z globokim spoštovanjem in ponižnostjo je izrekel svojo prošnjo: "Glej, prosim, drznil sem se govoriti h Gospodu, jaz, ki sem prah in pepel." ([1 Moj 18,27](#)) V teh besedah ni bilo samozaupnosti, niti bahanja o lastni pravičnosti. Ni zahteval naklonjenosti na podlagi svoje poslušnosti ali daritev, ki jih je storil, ko je izvrševal Božjo voljo. Sam je bil grešnik, in je prosil za grešnike. Takega duha naj bi imeli vsi, ki se bližajo Bogu. Pa

vendar je Abraham razodel zaupanje otroka, ki se poteguje pred ljubljenim očetom. Približal se je nebeškemu Poslancu in goreče izustil svojo prošnjo. Čeprav je postal Lot prebivalec Sodome, ni sodeloval v krivičnosti njenih prebivalcev. Abrahamu se je zdelo, da mora biti v tako naseljenem mestu še kakšen častilec resničnega Boga./139/ S tem v mislih je prosil: "Ne bodi tega, da bi kaj takega storil ter v smrt dal pravičnega s krivičnim. ... Ali Sodnik vse zemlje ne bi delal po pravici?" ([1 Moj 18,25](#)) Abraham ni vprašal samo enkrat, temveč večkrat. Ko so bile njegove prošnje uslišane, je postal srčnejši in nadaljeval, dokler ni dobil zagotovila, da bo mestu prizaneseno, če se v njem najde samo deset pravičnih oseb.

Abrahamovo molitev je navdihnili ljubezen do ljudi, ki so bili pred pogubo. Medtem ko je sovražil grehe pokvarjenega mesta, je želel, da bi bili grešniki rešeni. Njegovo globoko zanimanje za Sodomo kaže zaskrbljenost, ki bi jo morali čutiti do zakrknjenih. Gojiti moramo sovraštvo do greha, vendar pa usmiljenje in ljubezen do grešnika. Povsod okoli nas so ljudje, ki padajo v pogubo, ki je tako brezupna in strašna kakor tista, ki je doletela Sodomo. Vsak dan se konča preizkusna doba nekaterih. Vsako uro kateri stopijo izven dosega milosti. Kje so glasovi opozoril in prošenj, ki bi grešnika pripravili k begu pred to strašno usodo? Kje so roke, ki naj bi ga iztegnjene potegnile iz smrti? Kje so tisti, ki s ponižnostjo in stanovitno vero prosijo Boga zanj?

Abraham je imel Kristusovega duha. Sam Božji Sin je veliki Posrednik v grešnikovo korist. On, ki je plačal ceno za našo odrešitev, pozna človekovo vrednost. Kristus je s sovražtvom do zla, ki lahko obstaja samo v brezmadežno čisti naravi, razodel do grešnika ljubezen, ki jo lahko spočne samo neskončna dobrota. V smrtnem boju križanja je sam obtežen s strašno težo grehov vsega sveta molil za svoje sramotilce in morilce: "Oče, odpusti jim! Saj ne vedo, kaj delajo." ([Luk 23,34](#))

O Abrahamu je zapisano: "'Božji prijatelj' je bil imenovan." ([Jak 2, 23](#)) Bil je "oče vsem, ki verujejo". ([Rim 4,11](#)) Božje pričevanje o tem zvestem očaku pa je: "Ker je Abraham poslušal moj glas in je bil pokoren mojim poveljem, mojim zapovedim, mojim naredbam in postavam." ([1 Moj 26,5](#)) In spet: "Zakaj spoznal sem ga s tem namenom, da bo zapovedoval svojim otrokom in svoji rodbini za seboj, naj se drže Gospodove poti in strežejo pravičnosti in pravu, da bi Gospod izpolnil Abrahamu, kar mu je obljubil." ([1 Moj 18,19](#)) Abraham je bil poklican k vzvišenemu poklicu, da bo oče ljudstvu, ki je bilo stoletja čuvaj in ohranjevalec Božje resnice za/140/ svet - ljudstvu, po katerem bodo blagoslovljeni vsi narodi zemlje s prihodom obljubljenega Mesija. Toda ta, ki je poklical očaka, ga je spoznal za vrednega. Bog je ta, ki govori. On, ki razume misli, ko so še daleč, in pravilno presodi ljudi, je rekel: "Spoznal sem ga." Abraham ne bo izdal resnice v sebične namene. Držal se bo zakona in ravnal pravično in pošteno. Ne bo se bal Boga sam, temveč bo gojil vero v domu. Svojo družino bo poučeval v pravičnosti. Božji zakon bo pravilo v njegovem domu.

Abrahamova družina je obsegala več kakor tisoč ljudi. V njegovem taboru so našli dom taki, ki so jih Abrahamovi nauki vodili k posvečevanju edinega Boga. In tam so kakor v šoli prejeli taka navodila, ki so jih pripravila za predstavnike prave vere. Tako je na njem počivala velika odgovornost. Poučeval je družinske poglavarje, njegove metode vladanja pa so ti uporabili v svojih družinah.

Nekdaj je bil oče vladar in duhovnik v družini. Tak oče je izvrševal oblast nad svojimi otroki celo, ko so ti že imeli lastne družine. Njegovi potomci so bili naučeni, da so nanj gledali kot na svojega vodja tako v verskih kakor tudi posvetnih zadevah. Tak patriarhalni sistem vladanja si je Abraham prizadeval nadaljevati, saj je imel za cilj ohraniti spoznanje o Bogu. Bilo je potrebno povezati člane družine, da bi zajezili malikovalstvo, ki se je tako zelo razširilo in poglobilo. Abraham si je z vsemi močmi prizadeval zaščititi sostanovalce svojega tabora, da se ne bi pomešali s pogani in se udeleževali njihovih malikovalskih običajev. Vedel je, da bi domačnost z zlom brezčutno pokvarila načela. Zelo je skrbel, da bi odvrnil vsako obliko lažne vere in naredil vtis na um z veličastnostjo in slavo živega Boga kot pravega predmeta češčenja.

Sam Bog je modro poskrbel, da je svojemu ljudstvu onemogočil, kolikor je bilo mogoče, povezavo s pogani. Naredil je, da so bivali sami in se niso šteli med ljudstva. Ločil je Abrahama od malikovalskega sorodstva, da bi oče lahko poučeval in vzgajal svojo družino proč od zapeljivih vplivov, ki bi jih/141/ obdajali v Mezopotamiji. Tako bodo njegovi potomci lahko ohranili pravo vero v njeni čistosti iz roda v rod.

Abrahama je ljubezen do otrok in njegove družine vodila, da je varoval vero in jim vcepil spoznanje božanskih predpisov kot najdragocenejšo zapuščino, ki jo lahko zapusti njim, po njih pa svetu. Vse je poučil, da so pod upravo nebeškega Boga. Starši niso smeli izvrševati pritiska, otroci pa niso smeli biti neubogljivi. Božji zakon je vsakemu določil njegovo dolžnost in samo s poslušnostjo njemu si je lahko kdo zagotovil srečo ali blaginjo.

Abrahamov zgled, tihi vpliv njegovega vsakdanjega življenja, je bil nenehni nauk. V domu so se razodevali neomahljiva nedotakljivost, dobrotljivost in nesebična vpljdnost, ki so pridobile celo občudovanje kraljev. Bilo je čutiti vonjavo življenja, plemenitost in ljubkost značaja, ki so vsem razodevali, da je povezan z Nebesi. Zanimaril ni niti najponižnejšega služabnika. V njegovem domu ni veljal za gospodarja en zakon, za služabnika pa drug; kraljevske poti za bogate in druge za uboge. Z vsemi je ravnal pravično in sočutno, saj so bili skupaj z njim dediči milosti življenja.

"Bo zapovedal ... svoji rodbini." ([1 Moj 18,19](#)) Ne bo kriv za nebrzdane zlih nagnjenj svojih otrok, ne bo jih razvajal s slabotno, nespametno prizanesljivo pristranskostjo, svojih prepričanj o dolžnosti ne bo podrejal zahtevam zmotnih čustev. Abraham ne bo samo dajal prava navodila, temveč bo zadržal oblast neoporečnih in pravičnih zakonov.

Kako malo je v današnjih dneh takih, ki sledijo temu zgledu! Pri mnogih starših je videti slepo in sebično čustvenost, napačno imenovano ljubezen. Ta pa se kaže tako, da otroke z njihovo neoblikovano presojo in neukročenimi strastmi prepustijo nadzoru njihove lastne volje. To je skrajno kruto do mladine in veliko zlo za svet. Starševska prizanesljivost povzroča nered v družinah in družbi. V mladih utrjuje željo, da strežejo svojim nagnjenjem, namesto da bi se podredili božanskim zahtevam. Tako odrastejo s srcem, ki se upira izvrševanju Božje volje. Tako prenašajo duha nevere in upornosti na svoje otroke in otroke otrok. Starši bi morali zapovedovati svojim družinam kakor Abraham. Poslušnost/142/ oblasti staršem je treba vzgajati in utrjevati kot prvi korak k poslušnosti Božji oblasti.

Zrahljano spoštovanje, s katerim gledajo na Božji zakon celo verski voditelji, je obrodilo veliko zla. Nauk, da božanske odredbe niso več obvezne za ljudi, se je zelo razširil in vpliva na moralo ljudi enako kakor malikovalstvo. Tisti, ki želijo zmanjšati zahteve svetega Božjega zakona, udarjajo naravnost v temelje vodstva družin in narodov. Verni starši, ki ne upoštevajo njegovih odredb, svojim družinam ne zapovedujejo, naj se držijo Gospodove poti. Božjega zakona nimajo za življenjsko pravilo. Ko si otroci ustvarijo lastne družine, se ne čutijo dolžne poučiti svojih otrok o tem, o čemer sami nikoli niso bili poučeni. Zato je toliko brezbožnih družin; zato je pokvarjenost tako ukoreninjena in razširjena.

Dokler se ne bodo sami starši držali Gospodovega zakona z nerazdeljenim srcem, ne bodo pripravljani svojim otrokom zapovedovati, naj jih posnemajo. V tem pogledu je potrebna temeljita in obširna prenova. Starši potrebujejo prenovu, duhovniki jo potrebujejo; v svojem domu potrebujejo Boga. Da bi videli razliko v razmerah, morajo v svoj dom vnesti njegovo besedo, ki naj bo njihov svetovalec. Otroke morajo poučiti, da jih nagovarja Božji glas, ki ga morajo brezpogojno ubogati. Potrpežljivo naj jih vzgajajo ter jih prijazno in neutrudljivo učijo, kako naj živijo, da bi bili Bogu po volji. Otroci iz takih družin so se pripravljani spoprijeti z varljivo nezvestobo. Sveto pismo so sprejeli za osnovo svoje vere, s čimer so pridobili temelj, ki ga ne bo mogla odstraniti prihajajoča plima dvomljivosti.

V premnogih družinah zanemarjajo molitev. Staršem se zdi, da nimajo dovolj časa za jutranje in večerno bogoslužje. Ne morejo si privoščiti nekaj trenutkov za zahvaljevanje Bogu za njegovo obilno milost - za blagoslov sonca in plohe dežja,

zaradi česar uspeva rastlinstvo, in za varstvo svetih angelov. Nimajo časa, da bi molili za božansko pomoč in vodstvo ter za neprestano Jezusovo navzočnost v svojem domu. Na delo odidejo, kakor gresta vol ali konj, ne da bi sploh pomislili na Boga ali nebesa. Tako dragoceni so, da je dal Božji Sin zanje svoje življenje, in jih odkupil, namesto da je dovolil, da bi bili brezupno izgubljeni. Oni pa tako malo/143/ cenijo njegovo veliko dobroto, kakor jo cenijo poginjajoče zveri.

Izpovedovalci ljubezni do Boga naj povsod, kjer koli razpnejo svoj šotor, postavijo oltar Gospodu, kakor so to delali starodavni očaki. Če je bil kdaj čas, ko naj bi bil vsak dom dom molitve, potem je to zdaj. Očetje in matere naj bi pogosto povzdigovali svoje srce k Bogu v ponižni prošnji zase in za svoje otroke. Oče naj kot družinski duhovnik na Božji oltar položi jutranjo in večerno daritev, žena in otroci pa naj se združijo v molitvi in hvalnici. Jezus bo rad prebival v taki družini.

Iz vsakega krščanskega doma mora svetiti sveta luč. Ljubezen naj bi bila razodeta v dejanjih. Pretakala naj bi se v vsakem domačem druženju ter se kazala v obzirni prijaznosti, v nežni in nesebični spoštljivosti. Obstajajo domovi, v katerih živijo po tem načelu, domovi, v katerih častijo Boga in kjer vlada prava ljubezen. Iz teh domov se dviga k Bogu jutranja in večerna molitev kakor sladka dišava, njegova milost in blagoslovi pa se spuščajo na prosilce kakor jutranja rosa.

Dobro urejen krščanski dom je mogočen dokaz v korist resničnosti krščanske vere. Je dokaz, ki ga neverniki ne morejo zanikati. Vsi lahko vidijo, da je v tej družini na delu vpliv, ki vpliva na otroke, in da je z njimi Abrahamov Bog. Če imajo domovi, ki se štejejo za krščanske, pravilno versko osnovo, bodo kazali mogočen vpliv za dobro. Resnično bodo "luč svetu". Nebeški Bog z besedami, ki so bile namenjene Abrahamu, govori vsakemu zvestemu roditelju: "Zakaj spoznal sem ga s tem namenom, da bo zapovedal svojim otrokom in svoji rodbini za seboj, naj se drže Gospodove poti in strežejo pravičnosti in pravu, da bi Gospod izpolnil Abrahamu, kar mu je obljubil." ([1 Moj 18,19](#))/144/

13. Preizkušanje vere

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 16; 17,18-20; 21,1-14; 22,1-19](#)

Abraham je brez vprašanj sprejel obljubo o sinu, vendar ni čakal, da bi Bog uresničil besedo ob svojem času in na svoj način. Bog je dovolil zamudo, da bi preizkusil Abrahamovo vero v Božjo moč. Ta pa preizkusa ni opravil. Sara je mislila, da v svoji starosti ne more pričakovati otroka. Zato je predlagala načrt, po katerem naj bi se izpolnil božanski namen. Abraham naj bi eno od njenih služabnic vzel za drugo ženo. Poligamija se je tako razširila, da je niso več imeli za greh. Ampak ni bila nič manj kršenje Božjega zakona in je bila usodna za svetost in mir družinskega odnosa. Abrahamova poroka z Agaro se ni izkazala za slabo samo za njegovo družino, temveč tudi za prihodnje rodove.

Agara je bila polaskana s častjo novega položaja Abrahamove žene in dobila upanje, da bo mati velikega ljudstva, ki bo nastalo iz njega. Zato se je prevzela in postala domišljava. Svojo gospodarico je prezirala. Obojestranska ljubosumnost je motila mir nekoč srečnega doma. Abraham je bil prisiljen poslušati pritožbe obeh, zato si je zaman prizadeval povrniti skladnost. Čeprav je bila poroka z Agaro Sarina goreča prošnja, je zdaj karala Abrahama kot krivca. Hotela je odgnati svojo teknico, toda Abraham tega ni dovolil. Agara je namreč pričakovala njegovega otroka, za katerega je upal, da bo obljubljeni sin. Ker pa je bila Sarina služabnica, jo je pustil v njenem nadzoru. Agarin ošabni duh pa se ni sprijaznil z osornostjo, ki jo je izzvala njena nesramnost. "Torej jo je poniževala Saraj, in ona je pobegnila izpred njenega obličja." ([1 Moj 16,6](#))

Ušla je v puščavo. Ko pa je osamljena in brez prijateljev počivala poleg studenca, se ji je prikazal Gospodov angel v človeški podobi. Nagovoril jo je kot "Agara, Sarajina dekla", s čimer jo je spomnil na njen položaj in dolžnost, potem pa ji je rekel: "Vrni/145/ se k svoji gospodinji in ponižaj se pod njeno roko." ([1 Moj 16,8.9](#)) Vendar je bila z očitanjem pomešana tudi tolažba: "Gospod je zaslišal tvojo stisko. Silno pomnožim tvoje potomstvo, da ga ne bo moč šteti od množine." ([1 Moj 16,11.10](#)) In kot večni spomenik njegove milosti je bila naprošena, da sina imenuje Izmael - "Bog sliši".

Abraham je imel skoraj sto let, ko mu je bila ponovljena obljuba o sinu z zagotovilom, da bo prihodnji dedič Sarin otrok. Toda Abraham še ni razumel obljube. Njegove misli

so se takoj obrnile k Izmaelu in se oprijele verovanja, da bodo po njem izpolnjeni Božji milostni nameni. V svoji naklonjenosti do sina je vzkliknil: "O, da bi le Izmael živel pred teboj!" ([1 Moj 17,18](#)) Zdaj je bila obljuba ponovljena z besedami, ki jih ni bilo mogoče napačno razumeti: "Vendar ti pa Sara, tvoja žena, bo rodila sina, in ga imenuj Izaka; in svojo zavezo ustanovim z njim." ([1 Moj 17,19](#)) Bogu je bilo mar za očetove molitve. Rekel je: "A tudi za Izmaela sem te uslišal: glej, blagoslovil sem ga, ... in pomnožim ga presilno." ([1 Moj 17,20](#))

Izakovo rojstvo je po dolgem čakanju in izpolnitvi najljubše želje napolnilo Abrahamove in Sarine šotore z veseljem. Agari pa je ta dogodek uničil najgloblje gojene srčne želje. Izmaela, ki je bil zdaj mladenič, so imeli vsi v taboru za dediča Abrahamovega bogastva in naslednika blagoslovov, ki so bili obljubljeni njegovim potomcem. Zdaj pa je bil nenadoma odrinjen. V svojem razočaranju sta mati in sin zasovražila Sarinega otroka. Splošno veselje je povečalo njuno ljubosumnost, dokler se ni Izmael drznil javno posmehovati dediču Božje obljube. Sara je v Izmaelovem vzkipljivem razpoloženju videla nenehno nesoglasje, zato je to povedala Abrahamu in ga rotila, naj pošlje Agaro in Izmaela proč iz tabora. Očaka je zajel velik nemir. Kako naj izžene Izmaela, svojega še vedno ljubljenega sina? V svoji zmedenosti je prosil za božansko vodstvo. Gospod mu je po svetem angelu ukazal, naj ugotovi Sarini želji. Njegova ljubezen do Izmaela ali Agare ne sme ovirati ohranitve složnosti in sreče v družini. Angel mu je dal tolažilno obljubo, da Bog ne bo pozabil Izmaela, ohranil bo njegovo življenje in bo postal oče velikega/146/ ljudstva, četudi bo ločen od doma. Abraham je ubogal angelove besede, vendar ne brez grenkega trpljenja. Očetovsko srce je bilo obteženo s tihim žalovanjem, ko je odposlal Agaro in svojega sina.

Abrahamu dano navodilo glede svetosti zakonskega odnosa naj bo nauk za vse čase. Objavlja, da morajo biti pravice in sreča tega odnosa skrbno čuvane, celo za ceno velike žrtve. Sara je bila edina resnična Abrahamova žena. Njenih pravic žene in matere ni imela pravice deliti nobena druga. Spoštovala je svojega moža in v tem je v Novi zavezi predstavljena kot vzoren zgled. Ni pa bila pripravljena Abrahamovih čustev deliti še s kom, in Gospod je ni karal zaradi prošnje za izgon svoje tekmice. Ne Abraham ne Sara nista zaupala Božji moči, in ta napaka je vodila v zakon z Agaro.

Bog je Abrahama poklical, da bi bil oče zvestih. Njegovo življenje je moralo biti zgled vere prihodnjim rodovom. Njegova vera pa ni bila popolna. Pokazal je nezaupanje v Boga, ko je zatajil dejstvo, da je Sara njegova žena, in ponovno, ko se je poročil z Agaro. Da bi dosegel najvišje merilo, ga je Bog podvrigel še enemu preizkusu, najtežjemu, ki ga je bil človek kdaj poklican zdržati. V nočni prikazni mu je bilo ukazano, naj odide v deželo Morijo in tam daruje sina kot žgalno daritev na gori, ki mu bo pokazana.

Ko je Abraham prejel ta ukaz, je bil star sto dvajset let. Celo vrstniki so ga imeli za starca. V svojih mlajših letih je zlahka prenašal garanje in ključoval nevarnostim, zdaj pa je gorečnost njegove mladosti minila. Nekdo se lahko v krepkosti močatosti pogumno srečuje s težavami in bedo, ki bodo pozneje v življenju povzročile, da bo njegovo srce pešalo, ko se bodo noge opotekale proti grobu. Bog pa je prihranil svoj zadnji in najtežji preizkus za Abrahama do časa, ko so ga leta zelo težila in je hrepenel po počitku od zaskrbljenosti in garanja.

Očak je bival v Bersebi, kjer sta ga obdajala blaginja in čast. Bil je zelo bogat, zato so ga deželni vladarji častili kot mogočnega kneza. Tisoče ovac in govedi je pokrivalo planjave, ki so se razprostirale za njegovim taborom. Povsod so bili šotori njegovih hlapcev, domovi nekaj sto zvestih služabnikov. Obljubljeni sin je ob njem zrasel v moža. Zdelo se je, da so nebesa s svojim/147/ blagoslovom kronala požrtvovalno življenje v potrpežljivi vztrajnosti zakasnelega upanja.

S poslušnostjo vere je Abraham zapustil rojstno deželo - se odvrnil od grobov svojih očetov in doma svojih sorodnikov. Kakor tujec je taval v deželi svoje dediščine. Dolgo je čakal na rojstvo obljubljenega dediča. Na Božji ukaz je odposlal sina Izmaela. In zdaj, ko je dolgo pričakovani otrok prehajal iz otroka v moža in je očak končno razpoznal izpolnitev svojih upov, je bil pred njim preizkus, ki je bil večji od vseh prejšnjih.

Ukaz je bil izrečen z besedami, ki so očetovo srce obdale s tesnobo. "Vzemi sedaj svojega sina, svojega edinca, ki ga ljubiš, ... ter daruj mi ga ... v žgalno daritev." ([1 Moj 22,2](#)) Izak je bil luč njegovega doma, razvedrilo na stara leta, predvsem pa dedič obljubljenega blagoslova. Če bi izgubil takega sina v nesreči ali zaradi bolezni, bi bolečina razparala očetovo srce; upognila bi njegovo sivo glavo zaradi žalovanja. Ampak ukazano mu je bilo z lastnimi rokami preliti kri tega sina. To se mu je zdelo strašna nemogoča stvar.

Satan ga je bil pripravljen zapeljati, saj božanski zakon pravi: "Ne ubijaj," ([2 Moj 20,13](#)) in Bog ne bi zahteval, kar je bil nekoč prepovedal. Ko je Abraham stopil iz šotora, se je ozrl v tiho in jasno nebo in si v spomin priklical obljubo, ki jo je dobil pred skoraj petdesetimi leti, da bo njegovo potomstvo nešteto kakor zvezde na nebu. Kako naj usmrti Izaka, če naj bo po njem izpolnjena obljuba? Abraham je bil skušan z vero, da se mu je vse skupaj dozdevalo. V svojem strahu in tesnobi je pokleknil na zemljo in molil, kakor ni molil še nikoli doslej. Molil je za kakšno potrditev ukaza, če mora zares izvršiti to strašno dolžnost. Spomnil se je angelov, ki so bili poslani, da mu razodenejo Božji načrt uničenja Sodome, in ti so mu prenesli obljubo, da bo dobil tega sina Izaka. Šel je na kraj, kjer je nekajkrat srečal nebeške poslane. Upal je, da jih bo ponovno srečal in prejel nadaljnja navodila. Toda nihče mu ni prišel na pomoč.

Zdelo se je, da ga je ovila tema, v ušesih pa mu je zvenel Božji ukaz: "Vzemi sedaj svojega sina, svojega edinca, ki ga ljubiš." ([1 Moj 22,2](#)) Ubogati je moral ta ukaz in ni si drznil odlašati. Približeval se je dan in moral se je podati na pot.

Ko se je vrnil v svoj šotor, je stopil do prostora, kjer je Izak spal globok, neobtežen spanec mladosti in nedolžnosti. Za/148/ trenutek se je oče ozrl na ljub obraz svojega sina, potem pa se tresoč obrnil. Stopil je do Sare, ki je prav tako spala. Ali naj jo zbudi, da bo še zadnjič objela svojega otroka? Ali naj ji pove o Božji zahtevi? Želel ji je izliti breme svojega srca in z njo podeliti to strašno odgovornost, vendar se je bal, da bi ga utegnila ovirati. Izak je bil njeno veselje in ponos; njeno življenje je bilo izpolnjeno v njem, zato bi materina ljubezen lahko zavrnila daritev.

Končno je Abraham poklical sina in mu povedal o ukazu, da mora darovati na oddaljeni gori. Izak je pogosto odhajal z očetom k bogoslužju k enemu od številnih oltarjev, ki so označevali očetova tavanja, zato ta klic ni izzval začudenja. Priprave za potovanje so bile kmalu končane. Drva so bila pripravljena in položena na osla in še z dvema služabnikoma so se odpravili.

Oče in sin sta v tišini potovala drug ob drugem. Očak je razmišljal o svoji obremenjujoči skrivnosti, zato ni mogel govoriti. Njegove misli so bile pri ponosni, ljubeči materi in dnevu, ko se bo vrnil domov sam. Dobro je vedel, da ji bo nož predrl srce, ko bo vzeto življenje njenemu sinu.

Tisti dan - najdaljši, kar ga je Abraham kdaj doživel - se je počasi približeval koncu. Medtem ko so sin in služabnika spali, je preživel noč v molitvi. Upal je, da bo prišel nebeški poslanec in rekel, da je dovolj preizkušanja in da se lahko mladenič nepoškodovan vrne k svoji materi. Toda nobeno olajšanje ni doseglo njegove izmučene duše. Še en dolg dan in noč ponižnosti in molitve, medtem ko mu je v ušesih odmeval ukaz, ki naj bi ga pustil brez otroka. Satan je bil blizu in mu šepetal dvome in nevero, toda Abraham se je upiral njegovim predlogom. Tik preden so odšli na pot tretji dan, je očak, oziraje se na sever, opazil obljubljeni znak, oblak slave, ki je obdajal goro Morijo. Vedel je, da je glas, ki mu je spregovoril, prišel iz nebes.

Celo zdaj ni godrnjal zoper Boga, temveč je krepil svojo dušo z razmišljanjem o dokazih Gospodove dobrote in zvestobe. Ta sin mu je bil dan nepričakovano, in ali nima On, ki mu je dal dragoceni dar, pravice odpoklicati svoje lastnine? Potem je vera ponovila obljubo: "V Izaku se ti bo imenovalo potomstvo," ([1 Moj 21,12](#)) in sicer bo tako številno kakor zrna peska na obali. Izak je bil čudežen otrok, ali ga ne bi mogla obnoviti moč, ki/151/ mu je dala življenje? Abraham je gledal vse to in se oprijel božanske besede. Pomislil je, "da more Bog zbudati tudi od mrtvih". ([Heb 11,19](#))

Nihče razen Boga ni mogel razumeti, kako velika je bila očetova žrtev, ko je moral privoliti v sinovo smrt. Abraham ni želel, da bi bil še kdo poleg Boga priča poslovilnemu prizoru. Služabnikoma je ukazal, naj ostaneta zadaj, rekoč: "Ostanita tukaj z oslom, jaz pa in deček pojdeva do tja, in ko odmoliva, se vrneva k vama." ([1 Moj 22,5](#)) Položil je drva na Izaka, ki bo darovan, oče pa je vzel nož in ogenj in skupaj sta se vzpenjala proti gorskemu vrhu. Mladenič se je na tiho spraševal, kje bosta tako daleč od črede dobila daritev. Končno je spregovoril: "Oče moj! ... Glej, ogenj in drva, a kje je jagnje za žgalno daritev?" ([1 Moj 22,7](#)) O, kakšen preizkus je bil to! Kako so ljubke besede "moj oče" prebodle Abrahamovo srce! Pa še vedno mu ni mogel povedati. "Bog si preskrbi jagnje za žgalno daritev, moj sin," je odvrnil. ([1 Moj 22,8](#))

Na določenem mestu sta postavila oltar in nanj položila drva. Potem je Abraham s tresočim se glasom svojemu sinu razkril božansko sporočilo. Izak je s strahom in začudenjem zvedel za svojo usodo, vendar se ni upiral. Lahko bi ušel svoji usodi, če bi hotel. Od žalosti strt starec, izčrpan od boja zadnjih treh strašnih dni, ne bi mogel nasprotovati volji krepkega mladeniča. Ampak Izak je bil od mladosti naučen hitro in zaupljivo ubogati, in ko mu je bil razodet Božji namen, se je voljno prepustil. Bil je sodeložnik Abrahamove vere in se je čutil počaščenega, ko je bil poklican dati svoje življenje kot daritev Bogu. Nežno je poskušal ublažiti očetovo žalost in pomagal njegovim nemirnim rokam, ko so ga vezale na oltar.

Tedaj so bile izgovorjene zadnje besede ljubezni, prelite zadnje solze in opravljen zadnji objem. Oče je dvignil nož, da bi zaklal svojega sina, ampak tedaj se je njegova roka nenadoma ustavila. "Abraham, Abraham!" Hitro je odgovoril: "Tu sem!" In spet je bilo slišati glas: "Ne iztezaj svoje roke na dečka in nič mu ne stori: kajti sedaj sem spoznal, da se bojiš Boga, ker mi nisi odrekel svojega sina, svojega edinca." ([1 Moj 22,11.12](#))/152/

Potem je Abraham zagledal ovna, ki je bil "z rogovi zapleten v trnje". ([1 Moj 22,13](#)) Hitro je pograbil novo žrtev in jo daroval "namesto svojega sina". ([1 Moj 22,13](#)) V svojem veselju in hvaležnosti je Abraham na novo poimenoval sveti kraj v "Jahve jire ... Gospod preskrbi". ([1 Moj 22,14](#))

Na gori Moriji je Bog ponovno obnovil svojo zavezo in s svečano prisego potrdil blagoslov Abrahamu in njegovemu potomstvu po vseh prihodnjih rodovih: "Pri sebi samem prisegam, govori Gospod: Ker si to storil in mi nisi odrekel svojega sina, svojega edinca, te bom obiloma blagoslovil in silno pomnožil tvoje potomstvo kakor zvezde na nebu in kakor pesek ob morskem obrežju, in tvoje potomstvo bo v last imelo vrata svojih sovražnikov; in blagoslovljeni bodo vsi narodi zemlje v tvojem potomstvu, ker si poslušal moj glas." ([1 Moj 22,16-18](#))

Abrahamovo veliko dejanje vere stoji kakor steber luči, ki razsvetljuje pot Božjih služabnikov v vseh naslednjih vekih. Abraham se ni poskušal opravičiti, da mu ne bi bilo treba izvršiti Božje volje. V tistih treh dnevih potovanja je imel dovolj časa za premislek, da bi lahko dvomil o Bogu, če bi bil nagnjen k dvomu. Lahko bi razglabljal, da bi ga umor sina označil za morilca, drugega Kajna. Posledica tega bi bila, da bo njegov nauk zavržen in preziran ter bo uničena njegova moč, da dela dobro soljudem. Lahko bi se pogajal, da so leta opravičilo za njegovo neposlušnost. Toda očak se ni zatekel k nobenemu teh izgovorov. Abraham je bil človek, čigar hrepenenja in navezanost so bila kakor naša, vendar se ni ustavljal pri vprašanju, kako bo izpolnjena obljuba, če bo Izak zaklan. Ni se pogajal s svojim bolečim srcem. Vedel je, da je Bog pravičen in pošten v vseh svojih zahtevah, ter je ubogal ukaz do zadnje črke.

"Abraham pa je veroval Bogu, in vštelo se mu je za pravičnost, in Božji prijatelj je bil imenovan." ([Jak 2,23](#)) Pavel pa pravi: "Spoznajte torej, da so tisti, ki so iz vere, Abrahamovi sinovi." ([Gal 3,7](#)) Abrahamova vera se je razodevala z deli. "Ali ni bil Abraham, naš oče, opravičen iz del, ko je daroval Izaka, svojega sina, na oltarju? Vidiš torej, da je vera sodelovala z njegovimi deli, in iz del je bila vera popolna." ([Jak 2,21.22](#)) Mnogo jih je, ki ne razumejo povezave med vero in deli. Taki pravijo: "Samo veruj v Kristusa, pa boš rešen. Ni ti treba izpolnjevati/153/ zapovedi." Vendar se bo pristna vera pokazala v poslušnosti. Kristus je rekel neverujočim Judom: "Ko bi bili Abrahamovi sinovi, bi delali Abrahamova dela." ([Jan 8,39](#)) Glede očeta zvestih pa Gospod izjavlja: "Abraham je poslušal moj glas in je bil pokoren mojim poveljem, mojim zapovedim, naredbam in mojim postavam." ([1 Moj 26,5](#)) Apostol Jakob pa je rekel: "Tako tudi vera, ako nima del, je mrtva sama ob sebi." ([Jak 2,17](#)) Janez, ki se je zelo ukvarjal z ljubeznijo, pa nam pravi: "Kajti to je Božja ljubezen, da držimo njegove zapovedi." ([1 Jan 5,3](#))

Po simbolu in obljubi je Bog "naprej oznanil Abrahamu blagovestje". ([Gal 3,8](#)) Očakova vera je bila uperjena na prihajajočega Odrešenika. Kristus je rekel Judom: "Abraham, vaš oče, se je veselil, da bo videl moj dan; in videl ga je in se je vzradoval." ([Jan 8,56](#)) Oven, ki je bil darovan namesto Izaka, je predstavljal Božjega Sina, ki bo darovan namesto nas. Ko je bil človek obsojen na smrt zaradi prestopkov Božjega zakona, je Oče, gledajoč svojega Sina, rekel grešniku: "Ostani živ, našel sem odkupnino."

Bog je zapovedal Abrahamu zaklati sina, da bi to vtisnilo na njegov um resničnost evangelija in hkrati preizkusilo njegovo vero. Smrtni boj, ki ga je preživel v temnih dnevih grozne preizkušnje, je bil dovoljen, da bi lahko iz lastne izkušnje razumel nekaj o velikosti daritve, ki jo bo neskončni Bog daroval za človekovo odrešitev. Noben drug preizkus ne bi Abrahamu prizadel toliko duševne muke kakor prav darovanje lastnega sina. Bog je prepustil svojega Sina smrtnemu boju in sramotitvi. Angelom, ki so bili

priče poniževanju in duševni tesnobi Božjega Sina, ni bilo dovoljeno posredovati, kakor so pri Izaku. Ni bilo glasu, ki bi zaklical: "Dovolj je." Da bi rešil padli rod, je Kralj slave daroval svoje življenje. kateri močnejši dokaz bi lahko bil dan o Božjem neskončnem sočutju in ljubezni? "On, ki lastnemu Sinu ni prizanesel, temveč ga je dal za nas vse, kako ne bo tudi z njim nam vsega podaril?" ([Rim 8,32](#))

Daritev, ki je bila zahtevana od Abrahama, ni bila samo za njegovo dobro in ne samo za korist prihodnjih rodov. Bila je tudi v pouk brezgrešnim bitjem nebes in drugim svetovom. Bojišče med Kristusom in Satanom - polje, na katerem se izvršuje načrt odrešitve - je učbenik veselja. Ker je Abraham/154/ pokazal pomanjkanje vere v Božje obljube, ga je Satan pred Bogom in angeli obtožil, da ni izpolnil pogojev zaveze, in zato ni vreden njenih blagoslovov. Bog je želel dokazati zvestobo svojega služabnika pred vsemi nebesi. Želel je prikazati, da ne more sprejeti ničesar manj od popolne poslušnosti, in jim hkrati popolneje pokazati načrt zveličanja.

Nebeška bitja so bila priče prizoru, ko sta bili preizkušeni Abrahamova vera in Izakova pokornost. Preizkus je bil veliko težji od Adamovega. Sporazum o prepovedi, ki je bil naložen našim prvim staršem, ni zajemal trpljenja, ukaz Abrahamu pa je zahteval najbolj bolečo žrtev. Vsa nebesa so z občudovanjem in začudenjem opazovala Abrahamovo odločno poslušnost. Vsa nebesa so ploskala njegovi zvestobi. Satanove obtožbe so se izkazale za lažne. Bog je izjavil svojemu služabniku: "Sedaj sem spoznal, da se bojiš Boga, ker mi nisi odrekel svojega sina, svojega edinca," čeprav te je Satan obtožil. ([1 Moj 22,12](#)) Božja zaveza, ki je bila Abrahamu potrjena s prisego pred razumnimi bitji drugih svetov, je pričala, da bo poslušnost nagrajena.

Celo angelom je bilo težko dojeti skrivnost odrešitve - dojeti, da mora Poveljnik nebes, Božji Sin, umreti za prestopnike. Ko je bil Abrahamu dan ukaz, naj daruje svojega sina, je to zbudilo zanimanje vseh nebeških bitij. S silno vnemo so opazovali vsak korak v izpolnitvi tega ukaza. Ko je na Izakovo vprašanje: "A kje je jagnje za žgalno daritev?" ([1 Moj 22,7](#)) Abraham odgovoril: "Bog si priskrbi jagnje," ([1 Moj 22,8](#)) in ko je bila očetova roka ustavljena ravno, ko je hotel zaklati sina, ter je bil namesto Izaka darovan oven - je na skrivnost odrešitve posijala svetloba. Tedaj so celo angeli jasneje razumeli čudovit ukrep, ki ga je Bog storil za človekovo zveličanje. ([1 Pet 1,12](#))/155/

14. Uničenje Sodome

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 19](#)

Najlepše med mesti Jordanske doline je bilo Sodoma, ki je ležalo na planjavi in je bilo po rodovitnosti in lepoti "kakor Gospodov vrt". ([1 Moj 13,10](#)) Tukaj je uspevalo bujno tropsko rastlinstvo. Tukaj je bil dom palmovih dreves, oljk in trte, rože pa so širile svojo dišavo skozi vse leto. Polja so bila odeta v bogato žetev, okoliške hribe pa so napolnjevale črede ovac in govedi. Umetnost in trgovina sta prispevali k obogatitvi ponosnega nižinskega mesta. Zakladi Vzhoda so krasili njegove palače, puščavske karavane pa so mu prinašale zaloge dragocenih stvari, da bi preskrbele trgovsko središče. Z malo premišljevanja ali dela je bilo mogoče zadovoljiti vsako življenjsko potrebo, vse leto se je zdelo ena sama zabava.

Obilje, ki je vladalo vsepovsod, je povzročilo razkošje in ošabnost. Brezdelje in dobrine zakrniyo srce, ki ga nikoli niso težile potrebe ali žalost. Lagodnost in bogastvo sta pospešila ljubezen po uživanju in ljudje so se prepustili čutnim užitkom. Prerok pravi: "Glej, to je bila pregreha tvoje sestre Sodome: v prevzetnosti, v vsem obilju in brezskrbnem pokoju je živela s svojimi hčerami, roke pa ubogim in potrebnim ni pokrepčala; a prevzetovala so in počenjale gnusobe pred mojimi očmi. Zato sem jih odpravil, ko sem bil to videl." ([Ezek 16,49.50](#)) Med ljudmi ni stvari, ki bi si je bolj želeli kakor bogastvo in brezdelje. Pa vendar je to povzročilo grehe, ki so uničili nižinska mesta. Njihovo nevredno in prazno življenje jih je naredilo za plen Satanovim skušnjavam in so popačili Božjo podobo ter raje postali satanski kakor božanski. Brezdelje je največje prekletstvo, ki lahko zadene človeka, saj mu sledijo pregrešnost in hudodelstvo. Slabi um, kvari razumevanje in znižuje dušo. Satan preži v zasedi, pripravljen uničiti nezavarovane, /156/ katerih brezdelje mu daje priložnost, da se pritihtopi v privlačni preobleki. Nikoli ni uspešnejši kakor tedaj, kadar pride k ljudem, ko so brez dela.

V Sodomi je bilo veseljačenje in popivanje, zabava in pijančevanje. Najnizkotnejših in krutih strasti niso brzdali. Ljudje so odprto kljubovali Bogu in njegovemu zakonu ter se veselili v nasilnih delih. Čeprav so imeli pred sabo vzor predpotopnega sveta in so vedeli, kako se je pokazala Božja jeza, ko ga je uničil, so vseeno hodili po isti poti hudobnosti.

Ob času Lotove selitve v Sodomo pokvarjenost še ni postala splošna in Bog je v svoji milosti dovolil, da so med moralno pokvarjenostjo svetili žarki luči. Ko je Abraham osvobodil jetnike, ki so jih zajeli Elamci, so ljudje postali pozorni na pravo vero. Abraham je bil Sodomljanom znan in njegovo češčenje nevidnega Boga je postalo predmet posmehovanja med njimi. Toda njegova zmaga nad številčno močnejšimi silami in plemenit odnos do jetnikov in plena sta izzvala občudovanje in začudenje. Ko so hvalili njegovo spretnost in pogum, ni nihče mogel podvomiti, da ga je božanska moč naredila za zmagovalca. Njegov plemeniti in nesebični duh, ki je bil tako tuj sebičnim Sodomljanom, pa je bil še en dokaz premoči vere, ki jo je častil s svojim pogumom in zvestobo.

Melhizedek je z blagoslovitvijo Abrahama priznal Jahveja kot izvir njegove moči in zmage. "Blagoslovljen bodi Abraham od mogočnega Boga, Najvišjega, Stvarnika nebes in zemlje; in hvaljen bodi mogočni Bog, Najvišji, ki je izdal tvoje sovražnike v tvojo roko." ([1 Moj 14,19,20](#)) Bog je govoril tem ljudem po svoji previdnosti, toda tudi zadnji žarek luči so zavrgli kakor vse prej.

Zdaj se je približevala zadnja noč Sodome. Oblaki kazni so že zatemnili obsojeno mesto. Vendar ljudje tega niso zaznali. Medtem ko sta se angela približevala v svojem poslanstvu uničenja, so ljudje sanjarili o blaginji in zadovoljstvu. Zadnji dan je bil kakor vsi drugi, ki so prišli in odšli. Večer je padel na prizor ljubkosti in varnosti. Pokrajina nepopisne lepote se je kopala v žarkih zahajajočega sonca. Večerni hlad je priklical mestne prebivalce/157/ in veseljačenja željne množice so hitele sem in tja, zaverovane v užitke.

V somraku sta se mestnim vratom približala dva tujca. Očitno sta bila popotnika, ki sta prišla prenočit. Nihče ni mogel v teh ponižnih romarjih prepoznati mogočnih glasnikov božanske sodbe in vesela, brezskrbna množica ni niti malo pomislila, da bo z ravnanjem s tema nebeškima poslancema to noč dosegla vrhunec krivde, ki je obsodila njihovo ponosno mesto. Bil pa je mož, ki je tema tujcema pokazal prijazno pozornost in ju povabil v svoj dom. Lot ni vedel za njun pravi značaj, ampak vljudnost in gostoljubnost sta mu bili v krvi. Bili sta del njegovih verskih naukov, ki se jih je naučil od Abrahamovega zgleda. Če ne bi gojil duha vljudnosti, bi bil prepuščen pogubi skupaj z drugimi Sodomljani. Mnoge družine, ki zapirajo vrata tujcem, tako zapro vrata Božjemu poslancu, ki bi jim prinesel blagoslov, upanje in mir.

Vsako življenjsko dejanje, naj bo še tako majhno, pričuje za dobro ali slabo. Zvestoba ali pa zanemarjanje v navidezno malih dolžnostih lahko odprejo vrata za najbogatejše življenjske blagoslove ali pa največjo nesrečo. Male stvari preizkusijo značaj. Bog z naklonjenostjo gleda na skromna vsakdanja dela nesebičnosti, ki so opravljena z veseljem, voljnimi srcem. Ne živimo zase, temveč za druge. In le s samozatajevanjem, z

gojenjem ljubečega, na pomoč pripravljenega duha lahko svoje življenje naredimo za blagoslov. Majhne pozornosti, majhna, skromna ustrežljivost nas lahko zelo osreči, zanemarjanje teh pomembnih osnov pa povzroča človeško bedo.

Lot je videl sramotenje, ki sta mu bila izpostavljena tujca v Sodomi, zato je začutil kot svojo dolžnost, da ju obvaruje, ko bosta vstopila, tako da jima ponudi pogostitev v svoji hiši. Ko sta se tujca približala, je sedel ob mestnih vratih, opazoval ju je, potem pa vstal in jima šel naproti. Vljudno se je priklonil in rekel: "Glejta, moja gospoda, ustavita se, prosim, v hiši svojega hlapca, ter prenočita in umijta si noge."

([1 Moj 19,2](#)) Kaže, da sta odklonila njegovo gostoljubnost, rekoč: "Ne, ampak na ulicah bova prenočila." ([1 Moj 19,2](#)) Njun cilj tega odgovora je bil dvojen: preizkusiti Lotovo iskrenost in prav tako pokazati se, kakor da ne poznata značaja Sodomljanov, kakor da sta predvidevala, da je varno ostati ponoči na ulici. Po njunem odgovoru/158/ se je Lot še trdneje odločil, da ju ne bo prepustil na milost in nemilost tolpe. Vztrajal je pri svoji odločitvi, dokler se nista vdala in se mu pridružila v njegovi hiši.

Tujca je pripeljal v svoj dom po ovinkasti poti. Upal je namreč, da mu bo pred brezdelneži ob vratih uspelo prikriti to namero. Toda zaradi njunega obotavljanja in zamude ter njegovega vztrajnega prepričevanja so postali opazni. Še preden so se spravili počivat, se je pred hišo zbrala razuzdana množica. To je bila ogromna družba mladih in priletnih ljudi, ki so jih enako podžigale hudobne strasti. Tujca sta povpraševala o značaju mesta. Lot pa ju je posvaril, naj to noč ne stopita iz hiše. In prav tedaj so zaslišali tuljenje in posmehovanje drhali, ki je zahtevala, naj jim ju Lot izroči.

Lot je vedel, da bodo zlahka vdrlji v hišo, če bodo izzvani k nasilju. Zato je stopil ven in jih skušal prepričati. Rekel je: "Ne, prosim, bratje, ne delajte zlega!" ([1 Moj 19,7](#)) Izraz bratje je uporabil v smislu sosedje. Upal je namreč, da jih bo pomiril in da jih bo sram hudobnih naklepov. Toda te besede so bile kakor olje na ogenj. Njihov bes je postal kakor divjanje viharja. Norčevali so se iz Lota, da se ima za njihovega sodnika, ter mu zagrozili, da bodo z njim ravnali še huje, kakor pa so nameravali narediti z gostoma. Skočili so k njemu in bi ga raztrgali na kose, če ga ne bi rešila Božja angela. Nebeška poslanca sta iztegnila svoje roke "in potegneta Lota k sebi v hišo in zapreta vrata". ([1 Moj 19,10](#)) Dogodki, ki so sledili, so razodeli značaj gostov, ki ju je povabil. "A tiste može, ki so bili pri hišnih vratih, udarita s slepoto, od najmanjšega do največjega, tako da so onemogli in niso našli vrat." ([1 Moj 19,11](#)) Če jih ne bi zadela dvojna slepota, ne bi odstopili od srčne zakrknjenosti in Božji udarec ne bi povzročil strahu, da bi odstopili od svojega hudobnega dela. Zadnje noči niso označili nič večji grehi od mnogih prejšnjih; toda tako dolgo prezirana milost se je končno prenehala potegovati zanje. Sodomljani so prestopili meje božanske prizanesljivosti - nevidno mejo med

Božjo potrpežljivostjo in jezo. Ogenj njegovega maščevanja je bil tik pred tem, da zagori v Sidimski dolini.

Angela sta Lotu razodela cilj svojega poslanstva: "Kajti pokončala bova ta kraj, zato ker je veliko njih vpitje pred Gospodovim obličjem, in poslal naju je Gospod ga/159/ pogubit." ([1 Moj 19,13](#)) Tujca, ki si ju je Lot prizadeval zaščititi, sta zdaj obljubila, da bosta zaščitila njega in rešila tudi njegovo družino, ki bo z njim zbežala iz hudobnega mesta. Drhal se je naveličala in odšla, Lot pa se je odpravil posvariti svoje otroke. Ponovil je besede angelov: "Vstanita, pojdita iz tega kraja, kajti Gospod pokonča mesto." ([1 Moj 19,14](#)) Vendar se jim je zdel, kakor da se mu meša. Smejali so se temu, kar so imeli za njegove vraževerne strahove. Na njegovi hčeri sta vplivala njuna moža. Dobro jima je bilo, kjer sta bili. Nista videli nevarnosti. Vse je bilo kakor po navadi. Imeli so veliko posesti in niso mogli verjeti, da bi utegnili biti čudovita Sodoma uničena.

Lot se je žalostno vrnil domov in povedal o svojem neuspehu. Angela sta ga rotila, naj vstane, vzame svojo ženo in dve hčeri, ki sta še živeli z njim, in zapusti mesto. Toda Lot se je obotavljal. Kljub šoku zaradi dnevnih prizorov zločnosti ni imel pravega spoznanja o poniževalni in ostudni krivici, ki so jo opravljali v tem pokvarjenem mestu. Ni spoznal strašne potrebe po Božji sodbi, ki bo ustavila greh. Nekateri njegovi otroci so se oklepali Sodome, žena pa ni hotela oditi brez njih. Misel, da bi odšel brez najdražjih na svetu, se mu je zdela nevzdržna. Bilo je težko zapustiti razkošni dom in vse bogastvo, ki ga je pridobil z življenjskim delom, ter postati reven popotnik. Omamljen od žalosti je zavlačeval in ni hotel oditi. Če ne bi bilo Božjih angelov, bi vsi umrli v pogubi Sodome. Nebeška poslanca sta prijela Lota, njegovo ženo in hčeri za roke ter jih vodila iz mesta.

Tam sta jih angela zapustila in se vrnila v Sodomu dokončat uničenje. Drugi - Ta, s komer se je pogajal Abraham - se je približal Lotu. V vseh nižinskih mestih ni bilo najti deset pravičnih, toda v odgovor na očkovo molitev je bil uničenju iztrgan edini človek, ki se je bal Boga. Silovito mu je bil dan ukaz. "Reši se zaradi svoje duše, ne oziraj se za seboj in ne ustavi se na vsej tej ravnini; otmi se na ono goro, da ne pogineš." ([1 Moj 19,17](#)) Zdaj bi bila obotavljanje in muja usodna. Ozreti se hrepeneče na ljubljeno mesto, obotavljati se za trenutek zaradi obžalovanja, da so zapustili tako lep dom, bi jih/160/ stalo življenja. Vihar božanske sodbe je čakal samo na to, da ti ubogi ubežniki zbežijo.

Lot pa ga je zmeden in prestrašen prepričeval, da ne more storiti, kakor je zahtevano, da ga ne bi dohitelo zlo in bi umrl. Zaradi življenja v tistem hudobnem mestu sredi nevere je njegova vera postala slabotna. Nebeški knez mu je stal ob strani, pa vendar je prosil za svoje življenje, kakor da ga Bog, ki je razodel tako skrb in ljubezen zanj, ne

bi še naprej varoval. Popolnoma bi se moral prepustiti božanskemu Poslancu, izročiti svojo voljo in življenje v Gospodove roke brez dvoma ali vprašanj. Toda kakor mnogi drugi si je prizadeval načrtovati sam: "Glej, prosim, to mesto! Blizu je, lahko tja zbežim, in prav majhno je: tja naj se, prosim, otmem (ni li prav majhno?), da živi moja duša." ([1 Moj 19,20](#)) Tukaj omenjeno mesto je bilo Bela, ki so ga potem preimenovali v Zoar. Bilo je le nekaj kilometrov oddaljeno od Sodome in prav tako pokvarjeno ter obsojeno na uničenje. Lot pa je prosil, da bi bilo temu mestu prizaneseno, roteč, da je to le majhna prošnja, in njegovi želji je bilo ustreženo. Gospod mu je zagotovil: "Glej, ozrl sem se milostno nate tudi v tej stvari, da ne razdenem mesta, za katero si govoril." ([1 Moj 19,21](#)) O, kako velika Božja milost do njegovih grešnih stvarjenj!

Spet je bil dan resen ukaz, naj pohiti, ker bo ognjena nevihta samo še malo preložena. Vendar si je ena od ubežnic drznila pogledati nazaj na obsojeno mesto in postala je spomenik Božje sodbe. Če se Lot ne bi obotavljal ubogati angelskega opozorila in bi vneto zbežal v gore brez pogajanja in pritožb, bi tudi njegova žena ubežala. Vpliv njegovega zgleda bi jo rešil greha, ki je zapečatil njeno usodo. Ampak njegovo obotavljanje in odlašanje sta povzročila, da je površno vzela božansko opozorilo. Medtem ko je bila s telesom na planjavi, se je njeno srce oklepalo Sodome, zato je umrla skupaj z njo. Uprla se je Bogu, ker so njegove sodbe zajemale njeno posest in otroke v pogubi. Čeprav je imela to prednost, da je bila poklicana iz hudobnega mesta, je čutila, da se z njo ravna brezobzirno, ker bo pogubljeno bogastvo, ki ga je toliko let zbirala. Namesto da bi hvaležno sprejela rešitev, se je domišljavo ozrla po življenju tistih, ki so zavrgli božansko opozorilo. Njen greh je pokazal, da ni/161/vredna življenja, zaradi ohranitve katerega je čutila tako malo hvaležnosti.

Pazimo, da ne bomo zlahka jemali Božjih milostnih ukrepov za naše zveličanje. So kristjani, ki pravijo: "Ni mi mar, da bi bil rešen, če ne bodo z menoj rešeni tudi moj tovariš in otroci." Mislijo, da nebesa zanje ne bodo nebesa brez navzočnosti njihovih dragih. Ampak ali imajo ti, ki gojijo take občutke, pravo predstavo o svojem odnosu do Boga, glede na njegovo veliko dobroto in milost do njih? Ali so pozabili, da so zvezani z najmočnejšimi vezmi ljubezni in časti in zvestobe s službo svojega Stvarnika in Odrešenika? Milostna vabila so namenjena vsem. Ali se bomo tudi mi obrnili stran, ker naši prijatelji zavračajo Zveličarjevo prosečo ljubezen? Odrešitev ljudi je dragocena. Kristus je plačal neskončno ceno za naše zveličanje. Zato nihče, ki ceni vrednost te velike daritve ali pa vrednost človeka, ne bo preziral Božje ponujene milosti, ker to počnejo drugi. Dejstvo, da se drugi ne menijo za njegove pravične zahteve, bi nas moralo spodbuditi k večji marljivosti, da bi sami častili Boga in vodili vse, na katere lahko vplivamo, da sprejmejo njegovo ljubezen.

"Sonce je vzhajalo nad zemljo, ko je Lot prihajal v Zoar." ([1 Moj 19, 23](#)) Jasni jutranji žarki so bili videti, kakor da prinašajo nižinskim mestom samo blaginjo in mir. Na

ulicah se je začel življenjski vrvež. Ljudje so odhajali po številnih opravkih ali pa na vsakodnevne užitke. Lotova zeta sta se posmehovala strahovom in opozorilom slaboumnega starca. Nenadoma in nepričakovano pa, kakor strela z jasnega, se je pojavil vihar. Gospod je z nebes dežil žveplo in ogenj na mesta in rodovitno nižino, na palače in svetišča, na dragocena prebivališča, vrtove in vinograde in na veselo, zabave iščočo trumo, ki je prejšnjo noč žalila nebeška poslanca. Vsi so bili uničeni. Dim požara se je dvigal kakor dim velike peči. Lepa Sidimska dolina pa je bila opustošena, prostor, ki ne bo nikoli več pozidan ali poseljen - priča vsem rodovom o gotovosti Božje sodbe nad prestopkom.

Plameni, ki so použili nižinska mesta, mečejo svojo svarilno svetlobo celo na naš čas. Poučeni smo o strašnem in resnem nauku, da dokler je Božja milost s prestopnikom, obstaja meja, ki je človek ne sme prestopiti v/162/ grehu. Ko doseže to skrajnost, so milostne ponudbe umaknjene, začne pa se opravljati sodba.

Odrešenik sveta pravi, da obstajajo večji grehi od teh, zaradi katerih sta bili uničeni Sodoma in Gomora. Ti, ki slišijo evangeljsko vabilo, ko vabi grešnike k spokorjenju, in se zanj ne zmenijo, so pred Bogom bolj krivi kakor prebivalci Sidimske doline. Še večji greh pa je greh tistih, ki trdijo, da poznajo Boga in spolnjujejo njegove zapovedi, pa vendar odbijajo Kristusa v svojem značaju in vsakodnevem življenju. V luči Zveličarjevega svarila usoda Sodome resno opozarja ne samo te, ki so krivi greha, temveč vse, ki se igrajo z lučjo in prednostmi, katere so poslala Nebesa.

Resnična Priča je sporočila cerkvi v Efezu: "Toda imam zoper tebe, da si opustil svojo prvo ljubezen. Spominjaj se torej, odkod si padel, in spokori se in delaj prva dela; ako pa ne, ti pridem in premaknem tvoj svečnik z njegovega mesta, če se ne spokoriš." ([Raz 2,4,5](#)) Zveličar opreza za odgovori na svoje ponudbe ljubezni in odpuščanja z nežnejšim sočutjem od tistega, ki gane srce pozemskega roditelja, da odpusti svojeglavemu, trpečemu sinu. Za izgublencem vpije: "Vrnite se k meni in obrnem se k vam." ([Mal 3,7](#)) Toda če tisti v zmoti vztrajno zavrača glas, ki ga kliče z usmiljeno in nežno ljubeznijo, bo nazadnje puščen v temi. Srce, ki je dolgo zavračalo Božje usmiljenje, zakrke v grehu in ni več dovzetno za vpliv Božje milosti. Strašna bo usoda takega človeka, o katerem bo posredujoči Zveličar nazadnje rekel: "Združil se je z maliki, pusti ga." ([Oz 4,17](#)) Na dan sodbe bo lažje nižinskim mestom kakor pa tistim, ki so poznali Kristusovo ljubezen, pa so se vseeno obrnili stran in izbrali užitke grešnega sveta.

Vi, ki prezirate milostne ponudbe, pomislite na dolg seznam števil, ki se zbirajo proti vam v nebeških knjigah. Obstaja namreč zapis o brezbožnosti ljudstev, družin in posameznikov. Bog lahko dolgo prenaša, vendar se zapiski kopičijo. Vabila k spokorjenju in ponudbe odpuščanja so lahko dani, vendar bo prišel čas, ko bo

poročilo polno in bo odločeno o človeku ter bo njegova usoda zapečateni po lastni izbiri. Takrat bo dano znamenje, da se izvrši sodba./165/

Danes razmere v verskem svetu povzročajo preplah. Z Božjo milostjo se igra. Množice razveljavljajo Jahvejev zakon, "učec nauke, človeške zapovedi". ([Mat 15,9](#)) V mnogih cerkvah naše dežele prevladuje nevera, ne nevera v širšem smislu - odkrito zanikanje Svetega pisma - temveč nevera, odeta v krščanska oblačila, ki pravzaprav spodkopava vero v Sveto pismo kot Božje razodetje. Goreča izročitev in življenjska pobožnost sta se umaknili praznemu formalizmu. Sad tega je prevladovanje odpadništva in čutnosti. Kristus je izjavil: "Enako tudi, kakor je bilo v Lotovih dneh, ... ravno tako bo tisti dan, ko se razodene Sin človekov." ([Luk 17,28.30](#)) Dnevno poročilo tekočih dogodkov priča o izpolnitvi njegovih besed. Svet hitro dozoreva za žetev uničenja. Kmalu bodo izlite Božje sodbe, greh in grešniki pa bodo uničeni.

Naš Zveličar je rekel: "Pazite pa nase, da ne bodo kdaj vaša srca obtežena s požrešnostjo in pijanstvom in skrbmi tega življenja, in vas ne zadene ta dan iznenada kakor zanka. Kajti tako pride na vse, ki prebivajo na licu vse zemlje - (na vse, ki jih zanima samo ta svet). Bedite torej vsak čas in molite, da boste mogli ubežati vsemu temu, kar se ima zgoditi, in stati pred Sinom človekovim." ([Luk 21,34-36](#))

Pred uničenjem Sodome je Bog poslal Lotu sporočilo: "Reši se zaradi svoje duše, ne oziraj se za seboj, in ne ustavi se na vsej tej ravnini, otmi se na ono goro, da ne pogineš." ([1 Moj 19,17](#)) Enak opozorilni glas so slišali Kristusovi učenci pred uničenjem Jeruzalema. "Kadar pa boste videli, da vojske oblegajo Jeruzalem, tedaj vedite, da se je približalo njegovo razdejanje. Takrat naj, kateri so v Judeji, zbeže na gore." ([Luk 21,20.21](#)) Ne smejo ostati, da bi vzeli kar koli svojega, temveč morajo izkoristiti priložnost in zbežati.

Takrat je oditi, odločno se ločiti od hudobnih, pomenilo rešiti si življenje. Tako je bilo v Noetovih dneh; z Lotom; z učenci pred uničenjem Jeruzalema; in tako bo v zadnjih dneh. Spet je slišati Božji glas v opozorilnem sporočilu, proseč svoje ljudstvo, naj se loči od prevladujoče krivičnosti./166/

Stanje pokvarjenosti in odpadništva, ki bo obstajalo v zadnjih dneh v verskem svetu, je predstavil prerok Janez s prikaznijo o Babilonu: "Je veliko mesto, ki ima kraljestvo nad kralji zemlje." ([Raz 17,18](#)) Pred njegovim uničenjem bo poslano vabilo iz nebes: "Izidite iz nje, moje ljudstvo, da se ne udeležite njenih grehov in da ne prejmete od njenih šib." ([Raz 18,4](#)) Kakor v Noetovih in Lotovih dneh mora biti vidna ločitev od greha in grešnikov. Med Bogom in svetom ne more biti sporazuma, nobenega obračanja nazaj, da bi zavarovali posvetne zaklade. "Ne morete Bogu služiti in mamonu." ([Mat 6,24](#))

Kakor prebivalci Sidimske doline ljudje tudi danes sanjarijo o napredku in miru. "Reši se zaradi svoje duše," ([1 Moj 19,17](#)) se glasi opozorilo Božjih angelov. Drugi glasovi pa pravijo: "Ne vznemirjaj se, ni vzroka za preplah." Množice vzdikajo: "Mir in varnost," ([1 Tes 5,3](#)) medtem ko Nebesa oznanjajo, da bo prestopnika doletelo hitro uničenje. Noč pred njihovim uničenjem so nižinska mesta razgrajala v zabavah ter se posmehovala strahu in opozorilom Božjega poslanca, toda ti zasmehovalci so pomrli v plamenih. Prav tisto noč so se za vedno zaprla vrata milosti hudobnim in brezskrbnim prebivalcem Sodome. Bogu se ne bo večno posmehovalo, niti se ne bo z njim večno igralo. "Glej, Gospodov dan prihaja, grozoviten, poln srda in goreče jeze, da spremeni v puščavo to deželo, da iztrebi njene grešnike iz nje." ([Iz 13,9](#)) Velika svetovna množica bo zavrgla Božjo milost ter bo premagana v hitri in nepopravljivi pogubi. Tisti pa, ki upoštevajo opozorilo, bodo bivali "v zavetju Najvišjega" in počivali "v senci Vsemogočnega". ([Ps 91,1](#)) Njegova resnica bo njihov ščit in zaščita. Njim velja obljuba: "Nasitim ga z dolgostjo življenja in storim, da z veseljem gleda moje zveličanje." ([Ps 91,16](#))

Lot je le malo časa bival v Zoaru. Kakor v Sodomi je tudi tam prevladovala krivičnost, zato se je bal ostati, ker bi bilo mesto lahko uničeno. Ne dolgo zatem je bil požgan tudi Zoar, kakor je načrtoval Bog. Lot se je napotil v gore in bival v jami, oropan vsega, zaradi česar si je drznil svojo družino izpostaviti vplivom hudobnega mesta. Ampak prekletstvo Sodome mu je sledilo celo sem. Grešno vedenje njegovih hčera je bilo posledica zlobne povezanosti s tistim pokvarjenim krajem. Njegova moralna pokvarjenost se je/167/ tako vtkala v njun značaj, da nista mogli ločiti med dobrim in zlim. Edini Lotovi potomci so bili Moabci in Amonci. Bili so nizkotni in malikovalski rodovi, uporniki proti Bogu in zagrizeni sovražniki njegovega ljudstva.

Kako zelo se je Lotovo življenje razlikovalo od Abrahamovega! Nekoč sta bila tovariša, opravljala sta bogoslužje ob enem oltarju, bivala skupaj v romarskih šotorih, zdaj pa tako daleč narazen! Lot si je izbral Sodomo zaradi užitka in dobička. Ko je zapustil Abrahamov oltar in vsakodnevno darovanje živemu Bogu, je dovolil svojim otrokom, da se pomešajo s pokvarjenim in malikovalskim ljudstvom. Pa vendar je v njegovem srcu ostal Božji strah, saj je zanj v Svetem pismu rečeno, da je pravičen. Njegovo pravično dušo so žalostili nizkotni pogovori, katere je moral poslušati, ter nasilje in zločini, ki jih ni mogel preprečiti. Nazadnje je bil rešen kakor "glavnja, potegnjena iz ognja", ([Zah 3,2](#)) vendar brez vse lastnine, zapuščen brez žene in otrok, bivajoč v jami kakor divja zver, pokrit s sramoto v zreli dobi; svetu pa ni dal rodu pravičnih, temveč dva malikovalska naroda, ki sta bila v sovraštvu z Bogom in v vojni z njegovim ljudstvom, dokler ne bodo, ko bo njihova čaša krivičnosti polna, določeni za uničenje. Kako strašne so bile posledice, ki so nastale zaradi enega samega napačnega koraka!

Modri mož je rekel: "Ne trudi se, da bi obogatel: te svoje razumnosti se odvadi! Nesrečno dela svojo hišo, kdor se žene za dobičkom, kdor pa sovraži darila, bo živel." ([Preg 23,4; 15,27](#)) In apostol Pavel izjavlja: "Kateri pa hočejo biti bogati, padejo v skušnjava in past in v mnoga nespametna in škodljiva poženja, ki pogrezajo ljudi v pogubljenje in pogin." ([1 Tim 6,9](#))

Ko je Lot prišel v Sodomo, se je nameraval držati stran od krivičnosti in enako zapovedati svoji družini. Vendar mu je popolnoma spodletelo. Vplivi pokvarjenosti okoli njega so učinkovali na njegovo vero, povezava njegovih otrok s Sodomljani pa je nekoliko povezala njegovo zanimanje z njihovim. Sad nam je znan.

Mnogi počenjajo podobne napake. Ko izbirajo dom, se ozirajo bolj po pridobitvi posvetne prednosti, kakor pa po moralnih in družbenih vplivih, ki bodo obdajali nje same in družino. Izberejo si lepo in rodovitno pokrajino ali pa se odselijo v uspešno mesto, v upanju, da si bodo zagotovili večjo/168/ blaginjo. Toda njihove otroke obdaja skušnjava in prepogosto sklenejo prijateljstva, ki niso naklonjena razvoju pobožnosti in izoblikovanju pravega značaja. Razpoloženje medle morale, nevere in brezbriznosti do verskih stvari teži k nasprotovanju staršem. Zgledi upora starševski in božanski oblasti so mladim vedno na voljo. Mnogi se navežejo na nevernike in združijo svojo usodo z Božjimi sovražniki.

Ko izbiramo dom, Bog želi, da najprej razmislimo o moralnih in verskih vplivih, ki bodo obdajali nas in našo družino. Lahko da bomo postavljeni v preizkusne okoliščine, saj mnogi ne morejo bivati, kjer bi hoteli; in kadar koli nas kliče dolžnost, nas bo Bog usposobil, da bomo stali nepokvarjeni, če bomo pazili in molili ter zaupali v Kristusovo milost. Ne smemo pa se po nepotrebnem izpostavljati vplivom, ki niso naklonjeni razvoju krščanskega značaja. Ko se prostovoljno izpostavimo ozračju posvetnosti in nevere, žalimo Boga in izženemo svete angele iz našega doma.

Tisti, ki svojim otrokom za ceno večnosti zagotovijo posvetno bogastvo in čast, bodo na koncu spoznali, da so te prednosti strašna izguba. Mnogi vidijo kakor Lot svoje otroke pogubljene in komaj rešijo lastno dušo. Njihovo življenjsko delo je izgubljeno, njihovo življenje je žalosten neuspeh. Če bi uporabljali pravo modrost, bi imeli njihovi otroci morda manj posvetne blaginje, zagotovili pa bi si upravičenost do nesmrtné dediščine.

Dediščina, ki jo je Bog obljubil svojemu ljudstvu, ni od tega sveta. Abraham ni imel posesti na zemlji "še za stopinjo noge ne". ([Dej 7,5](#)) Bil je lastnik velike vrednosti in jo uporabljal na slavo Bogu in za blaginjo svojih bližnjih, na ta svet pa ni gledal kot na svoj dom. Gospod ga je poklical, naj zapusti svoje malikovalske rojake, in mu obljubil Kanaansko deželo kot večno posest, čeprav je nista dobila ne on ne njegov sin ne

vnuk. Ko je Abraham potreboval grob za svojega mrtvega, ga je moral kupiti od Kanaancev. Vsa njegova posest v obljubljeni deželi je bil kamniti grob v Makpelski jami.

Toda Božja beseda ni razočarala; ni pa se dokončno izvršila niti tedaj, ko je izraelsko ljudstvo posedlo Kanaan. "Abrahamu pa so bile dane obljube in njegovemu potomstvu." /169/ ([Gal 3,16](#)) Sam Abraham naj bi bil deležen dediščine. Zdelo se je, da izpolnitev Božje obljube dolgo zamuja, kajti "en dan je pred Gospodom kakor tisoč let in tisoč let kakor en dan". ([2 Pet 3,8](#)) Zdelo se je, da zamuja, ampak ob določenem času "gotovo pride, se ne zakasni". ([Hab 2,3](#)) Dar Abrahamu in njegovemu potomstvu ni zajemal samo Kanaanske dežele, temveč ves svet. Apostol pravi: "Kajti ni se dala po postavi obljuba Abrahamu ali njegovemu potomstvu, da bo **dedič sveta**, ampak po pravičnosti vere." ([Rim 4,13](#)) In Sveto pismo jasno uči, da bodo Abrahamu dane obljube izpolnjene po Kristusu. Vsi, ki so Kristusovi, so "Abrahamovo potomstvo, in po obljubi dediči" - dediči "v prejem neminljive in neoskrunjene in nevenljive dediščine" - zemlje, rešene prekletstva greha. ([Gal 3,29](#); [1 Pet 1,4](#)) "In kraljestvo in gospostvo in velikost kraljestev pod vsem nebom se bo dala ljudstvu svetnikov Najvišjega. Krotki bodo podedovali deželo in se radovali v obilosti miru." ([Dan 7,27](#); [Ps 37,11](#))

Bog je dal Abrahamu videti nesmrtno dediščino, in s tem upanjem je bil zadovoljen. "Po veri se je preselil v deželo obljube kakor v tujino in stanoval v šotorih z Izakom in Jakobom, sodedičema iste obljube; čakal je namreč mesta, stoječega na trdnih temeljih, katerega zidar in stvarnik je Bog." ([Heb 11,9,10](#))

O Abrahamovih potomcih je zapisano: "V veri so umrli ti vsi in niso prejeli izpolnitve obljub, temveč so jih od daleč gledali, jih pozdravljali in pripoznavali, da so tujci in priseljenci na zemlji." ([Heb 11,13](#)) Tudi mi moramo tukaj bivati kakor tujci in priseljenci, če želimo pridobiti boljšo, to je nebeško domovino. ([Heb 11,16](#)) Tisti, ki so Abrahamovi otroci, bodo iskali mesto, ki ga je iskal sam, "katerega zidar in stvarnik je Bog". ([Heb 11,10](#))/170/

15. Izakova poroka

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 24](#)

Abraham se je postaral in pričakoval skorajšnjo smrt. Čakalo ga je še eno dejanje, da bi zagotovil izpolnitev obljube potomcem. Izaka je Bog določil za naslednika kot izpolnjevalca Božjega zakona in očeta izvoljenega ljudstva, vendar še ni bil poročen. Kanaanci so bili predani malikovalstvu in Bog je prepovedal poroke med njimi in njegovim ljudstvom, ker je vedel, da take zveze vodijo v odpadništvo. Očak se je bal kvarnih vplivov, ki so obdajali njegovega sina. Abrahamova stalna vera v Boga in podrejenost njegovi volji sta odsevali v Izakovem značaju. Ampak mladeničeva čustva so bila močna, zato je bil nagnjen k nežnosti in popustljivosti. Če bi se družil s kakšno, ki se ne boji Boga, bi bil v nevarnosti, da žrtvuje načela zaradi skladnosti. Abrahamu je bila izbira žene za sina zelo pomembna stvar. Želel ga je poročiti s tako, ki ga ne bo odpeljala od Boga.

V starih časih so priprave na poroko v glavnem opravili starši. To je bila navada tudi med tistimi, ki so častili Boga. Od nikogar se ni zahtevalo, da se poroči s kom, kogar ne ljubi. Toda kot dokaz svoje naklonjenosti so mlade vodili njihovi izkušeni, bogaboječi starši. Starši so bili osramočeni in štelo se je celo za hudodelstvo, če se ni ravnalo tako.

Izak je zaupal očetovi modrosti in ljubezni in mu zadovoljno prepustil zadevo. Veroval je namreč, da bo tudi sam Bog vodil izbiro. Očakove misli so se vrnile k sorodstvu njegovega očeta v Mezopotamiji. Čeprav niso bili prosti malikovalstva, so gojili spoznanje pravega Boga in ga tudi častili. Izak ne sme zapustiti Kanaana, da bi odšel k njim, toda morda je med njimi najti tako, ki bi zapustila dom in se pridružila Izaku pri vzdrževanju/171/ čistega češčenja živega Boga. Abraham je pomembno zadevo zaupal "svojemu najstarejšemu hlapcu", pobožnemu, izkušenemu možu z zdravim razsojanjem, ki mu je že dolgo in zvesto služil. ([1 Moj 24, 2](#)) Od hlapca je zahteval, da svečano priseže pred Gospodom, da ne bo vzel Izaku žene izmed Kanaank, temveč bo izbral mladenko iz Nahorjeve družine v Mezopotamiji. Naročil mu je, naj ne jemlje Izaka s seboj. Če poslanec ne bo mogel najti mladenke, ki bo pripravljena zapustiti svoje sorodnike, bo prost te prisege. Očak je opogumil hlapca za težavno in občutljivo nalogo in mu zagotovil, da bo Bog storil uspešno njegovo poslanstvo. Rekel je: "Gospod, Bog nebes, ki me je vzel iz hiše mojega očeta, ... on pošlje svojega angela pred teboj." ([1 Moj 24,7](#))

Poslanec ni odlašal. S seboj je vzel deset kamel za svojo družbo in da se bo nevesta lahko vrnila z njim. Poskrbel je tudi za darove za bodočo ženo in njene prijateljice ter odpotoval čez Damask in naprej do rodovitnih nižin ob robu veletoka Vzhoda. Ko je prispel v Haran, "Nahorjevo mesto", ([1 Moj 24,10](#)) je počival zunaj obzidja blizu vodnjaka, h kateremu so ob večerih hodile zajemat ženske. Bil je zaskrbljen. Njegova izbira bo obrodila pomembne sadove ne samo za družino njegovega gospodarja, temveč tudi prihodnjim rodovom. In kako naj izbere modro med popolnimi tujkami? Spomnil se je Abrahamovih besed, da bo Bog pred njim poslal angela, zato je goreče molil za jasno vodstvo. V domu svojega gospodarja je bil navajen nenehne prijaznosti in gostoljubnosti, zato je zdaj prosil, da bi dejanje ustrežljivosti pokazalo mladenko, ki jo je izbral Bog.

Komaj je izgovoril molitev, že je bil dan odgovor. Med ženami, ki so se zbrale pri vodnjaku, je njegovo pozornost pritegnilo vljudno vedenje ene izmed njih. Ko je šla od vodnjaka, ji je šel tujec naproti in jo prosil za vodo iz vrča, ki je visel čez njeno ramo. Prošnja je naletela na prijazen odgovor in ponudbo, da bo napojila tudi kamele. To je bilo delo, ki je bilo v navadi tudi za hčere knezov, da so napojile očetove črede ovac in govedi. Tako je bilo dano želeno znamenje. Deklica je bila "silno lepe postave", njena pripravljenost pomagati pa je pričala o prijaznem srcu ter delavni/172/ in energični naravi. ([1 Moj 24,16](#)) Tako daleč je bila božanska roka z njim. Ko je poslanec nagradil njeno prijaznost z bogatimi darovi, je vprašal po njenih starših, in ko je spoznal, da je hči Betuela, Abrahamovega nečaka, se je "priklonil in molil Gospoda". ([1 Moj 24,26](#))

Mož je vprašal, ali lahko ostane v očetovi hiši, s svojimi izrazi hvaležnosti pa je razodel dejstvo o svoji povezavi z Abrahamom. Ko se je vrnila domov, je mladenka povedala, kaj se je zgodilo, njen brat Laban pa je takoj pohitel pripeljat tujca in njegove spremljevalce, da bi jih pogostili.

Eliezer pa ni hotel pokusiti hrane, dokler ni razložil svoje naloge, svoje molitve ob vodnjaku in okoliščin, ki so to spremljale. Potem je rekel: "Sedaj torej, če vas je volja milost in zvestobo izkazati mojemu gospodu, mi povejte; če pa ne, mi povejte, da grem na desno ali na levo." ([1 Moj 24,49](#)) Odgovorili so: "Od Gospoda je izšla ta reč, ne moreva ti reči slabega ali dobrega. Glej, Rebeka ti je na voljo, vzemi jo in odidi, in žena bodi sinu tvojega gospodarja, kakor je govoril Gospod." ([1 Moj 24,50.51](#))

Potem ko je družina privolila, so povprašali tudi Rebeko, ali bi šla tako zelo daleč od očetove hiše, da bi se poročila z Abrahamovim sinom. Iz dogodkov je sklejala, da jo je Bog izbral za Izakovo ženo, zato je rekla: "Pojdem." ([1 Moj 24,58](#))

Ker je služabnik vedel, kako vesel bo gospodar zaradi uspeha njegovega poslanstva, je želel hitro oditi. Zjutraj so se odpravili na pot domov. Abraham je bival v Bersebi in Izak, ki je šel pogledat črede v sosednjo deželo, se je vrnil v očetov šotor, da bi pričakal prihod poslanca iz Harana. "In Izak je šel premišljat po polju, ko se je večerilo; in ko povzdigne oči in pogleda, glej, velblode, ki so se bližali. In Rebeka povzdigne oči in zagleda Izaka, in spusti se dol z velbloda. In reče hlapcu: Kdo je oni mož, ki prihaja po polju nam naproti? In hlapec reče. Ta je moj gospod. Ona pa vzame svoje zagrinjalo ter se pokrije. Tedaj pove hlapec Izaku vse, kar je bil opravil. In Izak jo pelje v šotor Sare, svoje matere, in vzame Rebeko, da mu bo žena, in ljubil jo je. Tako se je Izak potolažil po svoji materi." ([1 Moj 24,63-67](#))

Abraham je poznal posledice mešane poroke teh, ki se bojijo Boga, s temi, ki se ga ne boje, od Kajnovega/173/ do svojega časa. Pred očmi je imel posledice svojega zakona z Agaro in zakonske zveze Izmaela in Lota. Pomanjkanje vere pri Abrahamu in Sari je z Izmaelovim rojstvom mešalo pravično potomstvo z brezbožnim. Očetovemu vplivu na sina je nasprotovalo materino malikovalsko sorodstvo in Izmaelova zveza s poganskimi ženami. Ljubosumnost Agare in žena, ki jih je izbrala Izmaelu, so obdajale njegovo družino z oviro, ki si jo je Abraham zaman prizadeval premagati.

Abrahamovi prejšnji nauki so vplivali na Izmaela, toda vpliv njegovih žen je povzročil, da so v njegovi družini malikovali. Izmael je bil ločen od očeta in zagrenjen zaradi zdrah in povezanosti z domom, v katerem je manjkalo ljubezni in Božjega strahu. Zato je bil primoran izbrati divje in roparsko življenje puščavskega poveljnika; "njegova roka bo zoper vse in vseh roke zoper njega". ([1 Moj 16,12](#)) V poznejših dnevih se je spokoril zaradi svojih hudobnih poti in se vrnil k očetovemu Bogu, vendar je ostalo njegovo potomstvo ožigosano za zmeraj. Mogočno ljudstvo, ki je izšlo iz njega, je bilo nemirno in pogansko ljudstvo ter je vedno nadlegovalo in žalostilo Izakove potomce.

Lotova žena je bila sebična in neverna ženska ter se je trudila ločiti svojega moža od Abrahama. Če ne bi bilo nje, Lot ne bi ostal v Sodomi in ne bi bil prikrajšan za nasvet modrega, bogaboječega očaka. Vpliv njegove žene in zveza s hudobnim mestom bi ga pripeljala do tega, da bi odpadel od Boga, če ne bi imel zveste izobrazbe, ki jo je prej prejel od Abrahama. Lotova poroka in njegova izbira Sodome za dom sta bili prva člena v verigi dogodkov, ki so bili nevarni za svet v naslednjih rodovih.

Nihče, ki se boji Boga, se ne more brez nevarnosti povezati s kom, ki se ga ne boji. "Moreta li dva skupaj hoditi, če se ne sporazumeta?" ([Am 3,3](#)) Sreča in blaginja zakonskega odnosa temeljita na enotnosti zakoncev. Med vernikom in nevernikom pa obstaja osnovna razlika v okusu, nagnjenjih in namenih. Takšna služita dvema gospodarjema, med katerima ne more biti soglasja. Naj bodo načela enega še tako čista in pravilna, bo vpliv nevernega težil k temu, da bi ga oddaljil od Boga./174/

Kdor je sklenil zakon pred spreobrnjenjem, postane s svojo spreobrnitvijo še bolj obvezen biti zvest partnerju, naj se še tako razlikujeta glede vere. Vendar mora Božje zahteve spoštovati nad vsako pozemsko povezavo, čeprav zaradi tega lahko nastopijo preizkušnje in preganjanje. Z duhom ljubezni in krotkosti ima lahko taka zvestoba vpliv, da pridobi neverujočega. Poroča kristjana z nevernim pa je v Svetem pismu prepovedana. Gospodov ukaz je: "Ne vlecite tujega jarma z neverniki." ([2 Kor 6,14](#))

Izaka je Bog zelo počastil, ko ga je naredil za dediča obljub, ki bodo v blagoslov svetu. Pa vendar se je pri štiridesetih letih pokoril očetovi presoji, ko je določil izkušenega bogaboječega služabnika, da mu izbere ženo. Sad te poroke je, kakor kaže Sveto pismo, nežna in lepa slika domače sreče: "In Izak jo pelje v šotor Sare, svoje matere, in vzame Rebeko, in ljubil jo je. Tako se je Izak potolažil po svoji materi." ([1 Moj 24,67](#))

Kakšno nasprotje med Izakom in mladino naših dni, celo med tistimi, ki trdijo, da so kristjani! Mladi prepogosto mislijo, da je izročitev njihovih čustev stvar, o kateri se morajo posvetovati samo s seboj. Stvar, ki naj je ne bi nadzirali ne starši ne Bog. Že dolgo preden postanejo zreli moški in ženske, se imajo za sposobne za odločanje brez pomoči svojih staršev. Nekaj let zakonskega življenja po navadi zadostuje, da uvidijo svojo napako, vendar je pogosto prepozno, da bi preprečili njene pogubne posledice. Zaradi enakega pomanjkanja modrosti in samonadzora, ki sta narekovala naglo izbiro, je dovoljeno, da se zadeva slabša, vse dokler zakon ne postane težak jarem. Mnogi so si tako uničili srečo v tem življenju in upanje v prihodnje življenje.

Če obstaja kaj, kar mora biti skrbno premišljeno in v čemer moramo prositi za nasvet starejše in bolj izkušene osebe, potem je to zakon. Če je bilo Sveto pismo kdaj potrebno kot svetovalec, če moramo kdaj prositi za božansko vodstvo v molitvi, potem je to, preden storimo korak, ki zveže osebi za vse življenje.

Starši ne smejo nikoli pozabiti svoje odgovornosti za prihodnjo srečo svojih otrok. Izakovo spoštovanje/175/ očetove presoje je bilo sad vzgoje, ki ga je učila ljubiti življenje poslušnosti. Medtem ko je Abraham zahteval od svojih otrok, da spoštujejo starševsko oblast, je njegovo vsakdanje življenje pričalo, da ta oblast ni sebično ali samovoljno nadzorovanje, temveč temelji na ljubezni in ima za cilj otrokovo blaginjo in srečo.

Očetje in matere bi morali čutiti, da so dolžni voditi čustva mladih, da bi vzljubili primerno družbo. Za dolžnost bi morali imeti s svojimi nauki in zgledi ob pomoči Božje milosti oblikovati značaj otrok že od najzgodnejših let, da bi bili čisti in plemeniti ter bi jih privlačilo, kar je dobro in prav. Podobno privlači podobno;

podobno ceni podobno. Vsadite ljubezen do resnice in čistosti in dobrote že zelo zgodaj v otroka, pa bo otrok iskal družbo tistih, ki imajo te značilnosti.

Starši naj v svojem značaju in domačem življenju ponazorijo ljubezen in dobrotljivost nebeškega Očeta. Dom naj bo poln sončne svetlobe. To bo vašim otrokom pomenilo veliko več kakor pa zemljišče ali denar. Domača ljubezen naj bo živa v njihovem srcu, da se bodo lahko na dom svojega otroštva ozirali kot na kraj miru in sreče, ki je skoraj nebeški. Člani družine nimajo vsi enakega značaja, zato bodo kdaj priložnosti za vajo iz potrpežljivosti in obzirnosti, toda z ljubeznijo in samodisciplino bodo lahko vsi povezani v najtesnejše občestvo.

Prava ljubezen je vzvišeno in sveto načelo. Po značaju se zelo razlikuje od ljubezni, ki jo prebudi vzgib in ki umre, ko je neprizanesljivo preizkušena. Z zvestobo do dolžnosti v domu staršev se morajo mladi pripraviti za svoj dom. Tukaj naj vadijo nesebičnost in razodevajo prijazno, vljudno in krščansko sočustvovanje. Tako bo ljubezen v srcu ostala topla, kdor pa bo šel iz takega doma osnovat svojo družino, bo vedel, kako povečati srečo nje, ki jo je izbral za življenjsko družico. Tako poroka ne bo konec ljubezni, temveč zgolj njen začetek./176/

16. Jakob in Ezav

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 25,19-34; 27](#)

Izakova sinova dvojčka Jakob in Ezav predstavljata osupljivo nasprotje tako v značaju kakor tudi v življenju. To različnost je napovedal Božji angel, še preden sta se rodila. V odgovor na Rebekino žalostno molitev je izjavil, da bo rodila dva sinova, in ji predložil njuno prihodnjo zgodovino. Vsak od njiju bo postal načelnik mogočnega naroda, vendar bo eden večji od drugega, mlajši pa bo prevladal.

Ezav je zrasel in ljubil užitke ter vsa svoja zanimanja vlagal v sedanost. Ker ni maral omejitev, je užival v divji svobodi lova, zato je zgodaj izbral lovčevno življenje. Bil je očetov ljubljencek. Tihega in miroljubnega pastirja sta privlačila smelost in živahnost njegovega starejšega sina, ki se je neustrašno podil čez hribe in puščavo ter se vračal domov z ulovom za očeta in vznemirljivimi poročili o svojih pustolovščinah. Jakob pa je bil resen, marljiv in skrben. Vedno je bolj mislil na prihodnost kakor pa sedanost. Zadovoljen je bil, če je bil doma, zaposlen s skrbjo za črede in obdelovanjem zemlje. Njegovo potrpežljivo vztrajnost, varčnost in previdnost pa je cenila mati. Njegova čustva so bila globoka in močna, njegova neprestana pozornost jo je veliko bolj osrečevala kakor priložnostna, bučna Ezavova prijaznost. Rebeka je bolj ljubila Jakoba.

Izak in Rebeka sta imela obljube, dane Abrahamu in potrjene njegovemu sinu, za velik cilj svojih želja in upov. Jakob in Ezav sta dobro poznala te obljube. Bila sta poučena, da sta imela pravico po dediščini za stvar velike pomembnosti, saj ni zajemala samo dediščine posvetne blaginje, temveč tudi duhovno premoč. Kdor jo je prejel, je postal duhovnik svoje družine in po njegovem potomstvu bo prišel Odrašenik sveta. Po drugi strani pa so na imetniku pravice do dediščine ležale obveznosti. Kdor/177/ bo podedoval njene blagoslove, mora svoje življenje posvetiti službi Bogu. Biti mora poslušen božanskim zahtevam kakor Abraham. V zakonu, v družinskih zvezah in v javnem življenju se mora posvetovati z Božjo voljo.

Izak je sinovoma pojasnil te prednosti in pogoje ter jasno navedel, da ima Ezav kot najstarejši pravico do prvorojenstva. Toda Ezav ni ljubil posvetitve, ni bil nagnjen k verskemu življenju. Zahteve, ki so spremljale rojstno pravico do dediščine, so bile zanj nedobrodošla in celo osovražena omejitev. Božji zakon, ki je bil pogoj božanske zaveze z Abrahamom, se je Ezavu zdel kakor suženjski jarem. Nagnjen k popuščanju

samemu sebi si ni ničesar želel bolj kakor svobodo, da lahko počne, kar mu je všeč. Srečo so mu pomenili moč in bogastvo, zabava in bučno veseljačenje. Žarel je v neomejeni svobodi svojega divjega, klateškega življenja. Rebeka si je zapomnila angelove besede in je jasneje videla značaj svojih sinov kakor pa njen mož. Prepričana je bila, da je dediščina božanske obljube namenjena Jakobu. Izaku je ponovila angelove besede, ampak očetova čustva so bila osredotočena na starejšega sina, zato je bil v svojem namenu neomajen.

Jakob je od svoje matere zvedel za božansko napoved, da naj bi prvorojenska pravica pripadla njemu. Zato je neubesedljivo hrepenel po prednostih, ki bi se prenesle nanj. Ni hrepenel po očetovem bogastvu, cilj njegovega hrepenenja je bila duhovna prvorojenska pravica. Da bi bil v občestvu z Bogom kakor pravični Abraham, daroval spravno daritev za svojo družino, bil duhovni oče izvoljenega ljudstva in obljubljenega Mesija ter podedoval nesmrtno posesti, ki so zajete v zaveznem blagoslovu - to so bile prednosti in časti, ki so zanetile njegove najbolj goreče želje. Njegov um je segal v prihodnost in posegal po nevidnih blagoslovih.

S skritim hrepenenjem je prisluhnil vsemu, kar je oče povedal o duhovni prvorojenski pravici. Previdno je hranil, česar se je naučil od matere. Stvar je dan in noč zaposlovala njegove misli, dokler ni to postalo to, kar ga je najbolj zanimalo v življenju. Ampak čeprav je Jakob tako cenil večne blagoslove nad začasnimi, ni imel praktičnega spoznanja o Bogu, ki ga je častil. Božanska milost še ni obnovila njegovega srca. Veroval je, da se obljuba glede njega ne more izpolniti, /178/ dokler ima Ezav pravico prvorojenca. Zato je nenehno premišljal, kako bi si izmislil način, da bi si zagotovil blagoslov, ki ga je brat jemal tako površno, njemu samemu pa je bil tako dragocen.

Nekega dne pa se je Ezav vrnil domov utrujen in izčrpan zaradi lova ter prosil za hrano, ki jo je pripravil Jakob. Ta, ki mu je bila glavna samo ena misel, je segel po priložnosti in bil pripravljen potolažiti bratovo lakoto za ceno pravice prvorojenstva. Nespameten in popustljiv lovec je zavpil: "Glej, proti smrti hitim, čemu mi tisto prvorojenstvo?" ([1 Moj 25,32](#)) Za krožnik rjave jedi se je odpovedal prvorojenstvu in potrdil prenos s prisego. V kratkem času bi mu večina zagotovila hrano v očetovem šotoru, ampak da bi zadovoljil trenutno željo, je brezskrbno prodal slavno dediščino, ki jo je sam Bog obljubil njegovim očetom. Zanimala ga je samo sedanost. Bil je pripravljen žrtvovati nebeško za pozemsko, zamenjati prihodnjo blaginjo za trenutni užitek.

"Tako je Ezav zaničeval prvorojenstvo." ([1 Moj 25,34](#)) Ko se ga je znebil, je čutil olajšanje. Zdaj je bila njegova pot prosta, lahko je počel, kar je hotel. Koliko jih še

vedno proda svoje prvorojenstvo čiste in neomadeževane večne dediščine v nebesih za divje zadovoljstvo, ki ga imenujejo svoboda!

Ezav je bil vedno podložen samo zunanjim in zemeljskim privlačnostim, zato si je vzel dve ženi izmed Hetovih hčera. Bili sta častilki lažnih bogov, njuno malikovalstvo pa je grenko žalostilo Izaka in Rebeko. Ezav je prekršil enega od pogojev zaveze, ki je prepovedovala poroko med izvoljenim ljudstvom in pogani, Izak pa kljub temu ni odstopil od namena, da mu podeli prvorojenstvo. Rebekino prepričevanje, Jakobova močna želja po blagoslovu in Ezavova brezbržnost do njenih dolžnosti niso vplivali na spremembo očetovega namena.

Leta so minevala. Izak je ostarel in oslepel ter pričakoval skorajšnjo smrt. Tedaj se je odločil, da ne bo več odlašal podelitve blagoslova starejšemu sinu. Ker pa je vedel za Rebekino in Jakobovo nasprotovanje, se je odločil na skrivaj izpeljati svečan obred. V skladnosti z običajem, da se ob taki priložnosti naredi slavlje, je očak naročil Ezavu: "Pojdi na polje ter ulovi mi lov; in pripravi mi okusno jed, ... da te blagoslovi moja duša, preden umrem." ([1 Moj 27,3.4](#))/179/

Rebeka je sprevidela njegov namen. Bila je prepričana, da je to v nasprotju s tem, kar je Bog razodel kot svojo voljo. Izak je bil v nevarnosti, da si bo nakopal Božje nezadovoljstvo in prikrajšal svojega mlajšega sina za položaj, h kateremu ga je poklical Bog. Zaman je poskušala pregovoriti Izaka, zato se je odločila zateči k zvijači.

Ezav se ni nič prej odpravil po svojem opravku, kakor se je Rebeka odločila za izpeljavo svojega načrta. Jakobu je povedala, kaj se je zgodilo, in poudarila, da je potrebno nemudno ukrepati, da bi dokončno in nepreklicno preprečila podelitev blagoslova Ezavu. Sinu je zagotovila, da ga lahko dobi, kakor je obljubil Bog, če bo ubogal njena navodila. Jakob ni rade volje privolil v načrt, ki ga je predlagala. Misel, da bo prevaral očeta, ga je zelo vznemirila. Čutil je, da bi tak greh prej prinesel prekletstvo kakor pa blagoslov. Toda njegovi pomisleki so bili premagani in izvršil je materine predloge. Ni imel namena naravnost izgovoriti laž, ampak po prihodu v očetovo navzočnost se mu je zdelo, da je šel že predaleč in da se ne more več umakniti. Tako je s prevaro dobil želeni blagoslov.

Jakobu in Rebeki je uspel načrt, toda s prevaro sta si nakopala le težave in žalost. Bog je izjavil, da bo Jakob prejel prvorojenstvo, in njegova beseda bi se izpolnila ob njegovem času, če bi v veri čakala, da dela za njiju. Toda kakor mnogi, ki danes trdijo, da so Božji otroci, nista bila pripravljena stvari prepustiti njegovim rokam. Rebeka se je bridko spokorila zaradi napačnega nasveta, ki ga je dala sinu. To je bilo sredstvo, ki ju je ločilo, in nikoli več ni videla njegovega obličja. Od ure, ko je prejel prvorojenstvo, je Jakoba težilo samoobtoževanje. Grešil je zoper očeta, brata, sebe in Boga. V kratki

uri je zakrivil delo, ki je vse življenje zahtevalo spokorjenje. V poznejših letih mu je bil ta prizor živ pred očmi, ko je njegovo dušo tiščalo hudobno ravnanje njegovih lastnih sinov.

Jakob je zapustil očetov šotor, šele ko je vstopil Ezav. Čeprav je Ezav prodal svoje prvorojenstvo in potrdil prenos s svečano prisego, je bil zdaj odločen, da si zagotovi blagoslov, ne glede na bratovo sklicevanje. Z duhovnim prvorojenstvom je bilo povezano tudi posvetno. Z njim bi postal vodja družine in dobil v posest dvojni delež očetovega/180/ premoženja. To so bili blagoslovi, ki jih je cenil. Rekel je: "Vstani, moj oče, ter jej od lova svojega sina, da me blagoslovi tvoja duša." ([1 Moj 27,31](#))

Trepetajoč od začudenja in žalosti je slepi, ostareli oče spoznal prevaro, ki so mu jo podtaknili. Njegovi dolgo in ljubeče gojeni upi so bili preprečeni in močno je čutil razočaranje, ki je moralo doleteti njegovega starejšega sina. Skozenj je šinilo prepričanje, da je Božja previdnost preprečila njegov namen in izvršila stvar, ki jo je želel preprečiti. Spomnil se je angelovih besed Rebeki in kljub grehu, katerega je bil zdaj kriv Jakob, je videl v njem tega, ki je najbolj usposobljen doseči Božje namene. Ko je še izgovarjal blagoslov, je čutil nad sabo Duha navdihnjenja, in zdaj, ko je poznal okoliščine, je potrdil blagoslov, ki ga je nevede izgovoril nad Jakobom: "In sem ga blagoslovil. Tudi ostane blagoslovljen." ([1 Moj 27,33](#))

Ezav je malo cenil blagoslov, dokler mu je bil dosegljiv, zdaj, ko ga je za vedno izgubil, pa ga je želel imeti. Zbudile so se vse sile njegove vzkipljive, strastne narave. Njegova žalost in jeza sta bili strašni. S skrajno bridkim vzklikom je zaklical: "Blagoslovi me, tudi mene, moj oče! Ali imaš le edin blagoslov, moj oče?" ([1 Moj 27,38](#)) Vendar se dana obljuba ni mogla preklicati. Prvorojenstva, ki ga je tako brezskrbno prodal, ne more dobiti nazaj. Za krožnik leče, za trenutno zadovoljitev teka, ki ga ni nikoli brzdal, je Ezav prodal svojo dediščino; ko pa je spoznal svojo neumnost, je bilo prepozno, da bi povrnil blagoslov. "Ko je hotel pozneje zadobiti blagoslov, (je bil) zavržen, (ni dosegel namreč izpremene misli), dasi ga je želel s solzami." ([Heb 12,17](#)) Ezav ni bil prikrajšan za prednost iskanja Božje naklonjenosti s spokorjenjem, ni pa mogel povrniti prvorojenstva. Njegova žalost ni izvirala iz prepričanja o grehu, ni se želel spraviti z Bogom. Obžaloval je posledice svojega greha, ne pa njega samega.

Ezav je zaradi svoje brezbržnosti do božanskih blagoslovov in zahtev v Svetem pismu imenovan "nečistnik". ([Heb 12,16](#)) Predstavlja tiste, ki ne cenijo dovolj odrešenja, ki jim ga je pripravil Kristus, ter so pripravljeni žrtvovati svojo dediščino do nebes za minljive pozemske stvari. Množice živijo za sedanost, ne da bi pomislile ali skrbele za prihodnost. Kakor Ezav/181/ vpijejo: "Jejmo in pijmo, kajti jutri umremo!" ([1 Kor 15,32](#)) Nad njimi vladajo nagnjenja in raje se bodo odpovedali najvrednejšim stvarjem, kakor pa da bi vadili samoodpoved. Če mora kdo opustiti ali zadovoljitev

pokvarjenega teka ali nebeške blagoslove, obljubljene samo nesebičnim in bogaboječim, prevladajo zahteve teka, Bog in nebesa pa so resnično prezirani. Koliko celo dozdevnih kristjanov se oklepa zadovoljstev, ki so škodljiva za zdravje in hromijo rahločutnost duše. Ko jim je predstavljena dolžnost, da se očistijo vse umazanije mesenosti in duha ter izboljšajo svetost v Božjem strahu, so užaljeni. Vidiijo, da ne morejo pridobiti teh škodljivih užitkov in si zagotoviti nebes. Zato sklenejo, da ne bodo več hodili po poti v večno življenje, ker je tako ozka.

Množice prodajajo prvrojenstvo za čutna zadovoljstva. Žrtvujejo zdravje, duševne sposobnosti oslabijo in zapravijo nebesa. Vse to le za začasni užitek - za zadovoljitev, ki slabi in ponižuje. Kakor se je Ezav prebudil in videl norost svoje prenagljene zamenjave, ko je bilo prepozno za povrnitev izgubljenega, tako bo tudi na dan Božje sodbe s tistimi, ki so svojo nebeško dediščino zamenjali za sebične užitke./182/

17. Jakobov beg in izgnanstvo

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 28 do 31](#)

Jakobu je grozila smrt zaradi Ezavove jeze, zato je pobegnil iz hiše svojega očeta, s sabo pa odnesel njegov blagoslov. Izak mu je ponovil zavezno obljubo in ga prosil, da si kot njen dedič poišče ženo v družini svoje matere v Mezopotamiji. Jakob se je na samotno potovanje odpravil z obteženim srcem. Samo s palico v roki je moral prepotovati stotine kilometrov skozi pokrajino, ki so jo naseljevala divja, klateška plemena. V svojem kesanju in plahosti se je izogibal ljudi, da ga njegov jezni brat ne bi izsledil. Bal se je, da je za zmeraj izgubil blagoslov, ki mu ga je Bog načrtoval dati, Satan pa je bil takoj ob njem, da ga je skušal.

Na večer drugega dne je bil že daleč od očetovih šotorov. Občutil je, da je izgnanec. Zavedal se je, da so vse težave prišle nadenj zaradi lastnih napak. Tema obupa je pritiskala nanj in komaj si je upal moliti. Toda bil je tako zelo osamljen, da je čutil potrebo po Božji zaščiti, kakor je še nikoli ni. V joku in globoki ponižnosti je priznal svoj greh ter milo prosil za kak dokaz, da ni popolnoma pozabljen. Njegovo obremenjeno srce pa še vedno ni čutilo olajšanja. Izgubil je vse zaupanje vase in se bal, da ga je zavrnil Bog njegovih očetov.

Ampak Bog ni pozabil Jakoba. Njegova milost se je še vedno razprostirala nad njegovim tavajočim, nezaupljivim služabnikom. Gospod je sočutno razodel prav to, kar je Jakob potreboval - Zveličarja. Grešil je, vendar se je njegovo srce napolnilo hvaležnosti, ko je videl razodeto pot, po kateri bo lahko spet pridobil Božjo naklonjenost.

Izčrpan od poti je popotnik legel na tla in za vzglavnik uporabil kamen. Ko je zaspal, je v sanjah videl jasno in svetlečo lestev, katere začetek je bil na zemlji, konec pa je segal do neba. Po tej lestvi so se vzpenjali in sestopali angeli. Na vrhu je bil Gospod slave in iz/183/ nebes je bilo slišati njegov glas: "Jaz sem Gospod, Bog Abrahama, tvojega očeta, in Izakov Bog." ([1 Moj 28,13](#)) Zemlja, na kateri je ležal kot izgnanec in ubežnik, je bila obljubljena njemu in njegovim potomcem z zagotovilom: "In v tebi in v tvojem potomstvu bodo blagoslovljene vse rodovine zemlje." ([1 Moj 28,14](#)) Ta obljuba je bila dana Abrahamu in Izaku, zdaj pa je bila ponovljena Jakobu. Potem so mu bile posebej zaradi sedanje osamljenosti in žalosti izrečene tolažilne in spodbudne besede: "Glej pa, jaz sem s teboj in te ohranim, kamor koli pojdeš, in te

pripeljem nazaj v to deželo; kajti ne zapustim te, dokler ne izpolnim, kar sem ti obljubil." ([1 Moj 28,15](#))

Gospod je poznal hudobne vplive, ki bodo obdajali Jakoba, in nevarnosti, katerim bo izpostavljen. V milosti je pred spokorjenim ubežnikom razprostrl prihodnost, da bi lahko razumel božanski namen glede sebe in bil pripravljen za upiranje skušnjavam, ki ga bodo zagotovo doletele, ko bo sam med malikovalci in spletkarji. Vedno bo pred njim visoko merilo, katero mora doseči, in spoznanje, da bo po njem Bog izvrševal svoj namen, ga mora nenehno spodbujati k zvestobi.

V tej prikazni je bil Jakobu pokazan načrt odrešitve, ne sicer v celoti, temveč v takih delih, ki so bili zanj v tistem času pomembni. Skrivnostna lestev, ki jo je videl v sanjah, je bila ista, o kateri je Kristus spregovoril v svojem pogovoru z Natanaelom. Rekel je: "Videli boste nebesa odprta in Božje angele stopati gor in dol do Sina človekovega." ([Jan 1,51](#)) Do časa človekovega upora proti Božji vladavini je obstajalo prosto občestvo med Bogom in človekom. Adamov in Evin greh pa je ločil zemljo od nebes, tako da človek ne more govoriti s svojim Stvarnikom. Ampak svet vseeno ni bil prepuščen samotarskemu brezupu. Lestev predstavlja Jezusa, določenega posrednika za zvezo. Če ne bi z lastnimi zaslugami premostil prepada, ki ga je naredil greh, službujoči angeli ne bi mogli ohranjati občestva s padlim človekom. Kristus povezuje človeka v njegovi šibkosti in nebogljenosti z izvirom neskončne moči.

Vse to je bilo Jakobu razodeto v sanjah. Čeprav je njegov um doumel del razodetja, je njegove velike in skrivnostne resnice proučeval vse življenje, in te so se vse bolj razkrivale njegovemu razumevanju./184/

Jakob se je prebudil iz sna, ko je bila še tiha noč. Svetleče oblike njegove prikazni so izginile. Njegove oči so videle samo medle obrisе samotnih hribov in nad njimi nebo polno svetlečih zvezd. Imel pa je svečan občutek, da je Bog z njim. Nevidna navzočnost je napolnila samotnost. Rekel je: "Resnično, Gospod je v tem kraju, in jaz nisem vedel! ... Ni nič drugega kakor Božja hiša, in tu so nebeška vrata!" ([1 Moj 28,16.17](#))

"In Jakob vstane zgodaj tisto jutro ter vzame kamenje, ki si ga je položil za podglavje, in ga postavi v spomenik in izlije olja na njegov vrh." ([1 Moj 28,18](#)) V skladu z navado počastitve pomembnih dogodkov je Jakob postavil spomenik Božje milosti, da se bo vedno, ko bo šel tod mimo, lahko ustavil na tem svetem mestu in častil Gospoda. Kraj je imenoval Betel ali "Božja hiša". Z globoko hvaležnostjo je ponovil obljubo, da bo Božja navzočnost z njim, potem pa je svečano prisegel: "Ako bo Bog z menoj ter me ohrani na tej poti, po kateri sedaj potujem, in mi da kruha za jed in oblačila, da ga oblečem, in se vrnem srečno na dom svojega očeta: tedaj mi Gospod bodi Bog, in to

kamenje, katero sem postavil v spomenik, bodi Božja hiša; in kar koli mi boš dal, od vsega ti dam desetino." ([1 Moj 28, 20-22](#))

Jakob se ni želel pogajati z Bogom. Gospod mu je že obljubil blaginjo, zato je bila prisega izliv hvaležnosti polnega srca zaradi zagotovila Božje ljubezni in milosti. Jakob je čutil, da ima Bog nad njim pravico, ki jo mora priznati, in da so mu posebni znaki božanske naklonjenosti zagotovili zaproseno vrnitev. Tako vsak blagoslov, ki nam je dan, zahteva odgovor Viru vseh naših milosti. Kristjan bi se moral pogosto spominjati preteklega življenja in hvaležno priklicati v spomin dragocene rešitve, ki jih je zanj storil Bog - podpiral ga je v težavah in mu kazal pot, ko se je vse zdelo temno in nevarno, ter ga osveževal, ko je omagoval. Vse to bi moral prepoznati kot dokaze budne čuječnosti nebeških angelov. Če ima v mislih te neštete blagoslove, bi moral pogosto ponižno in s hvaležnim srcem vprašati: "Kaj naj povrnem Gospodu za vse njegove dobrote meni?" ([Ps 116,12](#))

Naš čas, naši talenti in naša lastnina bi morali biti sveto izročeni njemu, ki nam je zaupal te blagoslove. Kadar koli je za naše dobro storjena rešitev ali pa so nam zagotovljene nove in/187/ nepričakovane milosti, moramo priznati Božjo dobroto ne samo z izražanjem hvaležnosti z besedami, temveč kakor Jakob z darovi in daritvami za njegovo delo. Kakor nenehno prejemamo Božje blagoslove, tako moramo nenehno dajati.

Jakob je rekel: "In kar koli mi boš dal, od vsega ti dam desetino." ([1 Moj 28,22](#)) Ali naj bomo manj naklonjeni podelitvi mi, ki uživamo popolno luč in prednosti evangelija, in zadovoljni, če dajemo Bogu manj, kakor so dajali tisti, ki so živeli prej? Ne. Ali naj naše dolžnosti ne rastejo sorazmerno z velikostjo blagoslovov, ki jih uživamo? Ampak kako malo jih cenimo! Kako jalovi so poskusi, da bi z matematičnimi pravili, časom, denarjem in ljubeznijo izmerili ljubezen, ki je neizmerljiva, in dar nepredstavljive vrednosti. Desetina za Kristusa! O boren obrok, sramotno povračilo za nekaj, kar je veliko stalo! Z golgotskega križa kliče Kristus po nepridržani posvečenosti. Vse, kar imamo in kar smo, moramo posvetiti Bogu.

Jakob je nadaljeval svojo pot v "deželo Jutrovcev" ([1 Moj 29,1](#)) z novo in trajno vero v božanske obljube ter prepričan o navzočnosti in zaščiti nebeških angelov. Kako drugačen je bil njegov prihod od Abrahamovega poslanca pred skoraj sto leti! Služabnik je prijezdil na kamelah s sprevedom spremljevalcev in z bogatimi darovi zlata in srebra. Rebekin sin pa je bil osamljen potnik bolečih nog, brez posesti razen palice. Kakor Abrahamov služabnik se je tudi Jakob ustavil ob studencu in tukaj je srečal Rahelo, Labanovo mlajšo hčer. Zdaj je stregel Jakob, ko je odvalil kamen z vodnjaka in napojil čredo. Ko je oznanil svojo rodovino, so ga povabili v Labanov dom. Čeprav je prišel brez deleža in spremstva, je nekaj tednov pokazalo vrednost njegove

marljivosti in spretnosti, zato so ga prosili, naj ostane. Dogovorili so se, da bo sedem let služil za Rahelino roko.

V prejšnjih časih je moral ženin po običaju pred sklenitvijo zakona plačati tastu vsoto denarja ali pa enako vrednost v drugem blagu, kar je bilo odvisno od razmer. To je bilo jamstvo za zakonsko zvezo. Očetje so menili, da ni varno zaupati sreče hčera možu, ki ni poskrbel za vzdrževanje družine. Če niso imeli dovolj prihrankov ali moči, da bi vodili posel in pridobili živino ali zemljo, se je bilo bati, da/188/ se bo njihovo življenje izkazalo za ničvredno. Vendar je bilo poskrbljeno tudi za preizkus tistih, ki niso imeli s čim plačati za ženo. Dovoljeno jim je bilo delati za očeta hčere, ki so jo ljubili, čas dela pa je določala vrednost zahtevane dote. Če se je snubec izkazal zvest v delu in se tudi drugače izkazal za vrednega, je dobil hčer za ženo. Po navadi ji je bila dana ob ženitvi dota, ki jo je oče prejel. Pri Raheli in Leji je Laban sebično zadržal doto, ki bi jima jo moral dati. Na to sta mislili, ko sta tik pred odhodom iz Mezopotamije rekli: "Saj naju je prodal in tudi izkupiček za naju je požrl."

[\(1 Moj 31,15\)](#)

Starodavni običaj je obrodil dobre sadove, čeprav so ga včasih zlorabili kakor Laban. S tem ko je bilo snubcu ponujeno služiti, da bi dobil nevesto, so preprečili prenačljeno poroko in pridobili priložnost preizkusiti globino njegovih čustev, pa tudi njegovo sposobnost za samostojno vzdrževanje družine. V našem času se mnogokrat izkaže slabo, ker se ravna drugače. Pogosto se dogaja, da imata osebi pred poroko premalo priložnosti, da bi spoznala navade in nagnjenja drug drugega. Zato sta si, kar se tiče vsakdanjega življenja, tujca, ko združita svoje koristi pred oltarjem. Mnogi prepozno spoznajo, da niso drug za drugega, in posledica zveze je nesreča, ki traja vse življenje. Žena in otroci pogosto trpijo zaradi brezbriznosti in nesposobnosti ali pa zaradi moževih in očetovih slabih navad. Če se snubčev značaj preizkusi pred poroko v skladnosti s starodavnim običajem, se lahko prepreči veliko gorje.

Jakob je plačal za Rahelo sedem let zveste službe in leta, ko je služil, "so se mu zdela kakor nekaj dni, zato ker jo je ljubil". [\(1 Moj 29,20\)](#) Sebični in lakomni Laban pa je želel obdržati tako dobrega pomočnika, zato je s kruto prevaro zamenjal Lejo za Rahelo. Ker je sama Leja sodelovala v prevari, je Jakob ni mogel ljubiti. Njegov ogorčen očitek Labanu je naletel na ponudbo, naj dela še sedem let za Rahelo. Oče je vztrajal, da naj Leje ne odslovi, ker bi to osramotilo družino. Jakob je bil tako postavljen v boleč in preizkusen položaj. Končno se je odločil zadržati Lejo in se poročiti z Rahelo. Rahela je bila vedno najbolj ljubljena, toda njegova posebna nagnjenost do nje/189/ je vzbudila Lejino ljubosumnje in zavist. Tekmovalnost med sestrama ženama je Jakobu grenilo življenje.

Jakob je ostal v Mezopotamiji dvajset let in služil Labanu, ki ni gledal na družinske vezi, temveč si je v zvezi z njimi prizadeval zagotoviti vse dobrote. Za svoji hčeri je zahteval štirinajst let garanja, in v tem času se je Jakobovo plačilo spremenilo desetkrat. Jakob pa je kljub temu ostal marljiv in zvest. Besede, ki jih je namenil Labanu v njunem zadnjem pogovoru, živo opisujejo neutrudno pazljivost, ki jo je posvetil zahtevnemu gospodarju. "Dvajset let je, odkar sem bil s teboj: tvoje ovce in koze niso bile jalove, in ovnov tvoje črede nisem jedel. Raztrganih živali nisem prinesel k tebi: sam sem škodo trpel, iz moje roke si to zahteval, ukradeno mi podnevi, ukradeno mi ponoči. Tako je bilo: podnevi me je morila vročina in mraz ponoči, spanje se je umikalo mojim očem." ([1 Moj 31,38-40](#))

Pastir je moral čuvati črede noč in dan. Bile so v nevarnosti pred roparji in pred neštetiimi, drznimi divjimi živalmi. Pogosto so v nezaščiteni čredi povzročile pravi pokol. Jakob je imel za skrb obsežne Labanove črede na voljo pomočnike, vendar je bil sam odgovoren za vse. V določenih letnih obdobjih je moral biti osebno s čredami, da jih je v sušnem obdobju obvaroval pred poginom zaradi žeje. V hladnejših mesecih pa jih je čuval pred zmrznitvijo v hladnih nočnih zmrzalih. Jakob je bil glavni pastir, služabniki, ki so mu služili, so bili nižji pastirji. Če je kakšna ovca manjkala, je izgubo utrpel glavni pastir. Ta je poklical služabnike, katerim je zaupal skrb za čredo. Zahteval je strogo poročilo, če čreda ni bila v dobrem stanju.

Pastirjevo marljivo in skrbno življenje ter njegovo nežno sočutje do neblogljenih bitij, ki so mu bila zaupana, so navdihnjeni pisci uporabili za ponazoritev nekaterih najdragocenejših evangelijskih resnic. Kristus je v povezavi s svojim ljudstvom primerjan s pastirjem. Po padcu je videl svoje ovce obsojene na pogubo na temnih poteh greha. Da bi rešil tavajoče, je pustil čast in slavo Očetove/190/ hiše. Pravi: "Izgubljene poiščem, razgnane pripeljem nazaj, ranjene obvežem in bolne pokrepčam. Rešim svoje ovce, da vam ne bodo več v plen. Tudi zveri zemlje jih ne bodo žrle." ([Ezek 34, 16.22.28](#)) Slišati je njegov glas, ki jih kliče v svojo čredo: "In koča bo za senčnico proti vročini podnevi in za pribežališče in zavetje pred viharjem in pred dežjem." ([Iz 4,6](#)) Njegova skrb za čredo je vztrajna. Krepča šibke, tolaži trpeče, zbira jagnjeta okoli sebe in jih nosi v svojem naročju. Zato ga njegove ovce ljubijo. "A za tujcem ne gredo, temveč beže od njega, ker ne poznajo glasu tujcev." ([Jan 10,5](#))

Kristus pravi: "Dobri pastir da svoje življenje za ovce. Najemnik pa, ki ni pastir, ki mu ovce niso lastne, vidi volka, da gre, in zapusti ovce in zbeži, in volk trga in razganja ovce, on pa beži, ker je najemnik, in ne mara za ovce. Jaz sem dobri pastir, in poznam svoje in moje poznajo mene." ([Jan 10,11-14](#))

Kristus, glavni Pastir, je zaupal skrb za svojo čredo svojim služabnikom kot nižjim pastirjem. Nje prosi, naj bodo enako skrbni, kakor je bil On, in naj čutijo enako sveto

odgovornost za nalogo, ki jim jo je zaupal. Resno jim je zapovedal, naj bodo zvesti, naj hranijo čredo, krepčajo šibke, poživljajo omagujoče in jih zaščitijo pred požrešnimi volkovi.

Da bi Kristus rešil svoje ovce, je dal življenje. Svojim pastirjem tako kaže ljubezen, ki je bila razodeta kot zgled. On, ki je "najemnik ... ki mu ovce niso lastne", se v resnici ne meni za čredo. Dela samo zaradi zaslužka in skrbi le zase. Razmišlja o lastnem dobičku, namesto da bi mislil na svojo nalogo. V času nevarnosti bo zbežal in zapustil čredo.

Apostol Peter opominja nižje pastirje: "Pasite Božjo čredo, ki je pri vas, nadzorujoč jo ne po sili, ampak prostovoljno, po Bogu; tudi ne za grd dobiček, ampak radovoljno, tudi ne kakor gospodovalci svoje posesti, temveč tako, da ste zgledi čredi." ([1 Pet 5,2.3](#)) Pavel pravi: "Pazite torej nase in na vso čredo, v kateri vas je Sveti/191/ Duh postavil za škofe, da pasete Božjo cerkev, ki si jo je pridobil z lastno krvjo. Jaz vem, da pridejo po mojem odhodu med vas grabljivi volkovi, ki ne bodo prizanašali čredi." ([Dej 20,28.29](#))

Vse, ki imajo zvestim pastirjem naloženo skrb in breme za nedobrodošlo nalogo, apostol kara: "Ne po sili, ampak prostovoljno, po Bogu; tudi ne za grd dobiček, ampak radovoljno." ([1 Pet 5,2](#)) Vse take nezveste pastirje bo glavni Pastir radovoljno razrešil. Kristusova cerkev je bila odkupljena z njegovo krvjo. Zato mora vsak pastir spoznati, da je za vsako ovco v njegovi oskrbi plačana neskončna daritev. Z vsako mora ravnati kakor z neprecenljivo vrednostjo in si mora neutrudno prizadevati, da bi jih ohranil zdrave in v dobrem stanju. Pastir, ki ga spodbuja Kristusov Duh, bo posnemal njegov nesebični zgled, nenehno bo delal za blaginjo svoje naloge, čreda pa bo uspevala v njegovi oskrbi.

Vsi bodo poklicani podati natančno poročilo o svoji službi. Gospodar bo vsakega pastirja vprašal: "Kje je tista čreda, ki ti je bila izročena, čreda tvoje slave?" ([Jer 13,20](#)) Kdor bo spoznan za zvestega, bo prejel bogato nagrado. Apostol pravi: "In ko se prikaže višji Pastir, prejmete nevenljivi venec slave." ([1 Pet 5,4](#))

Jakob se je utrudil od služenja Labanu in mu predlagal, da se vrne v Kanaan. Tedaj je rekel svojemu tastu: "Odpusti me, da odidem v svoj kraj in v svojo deželo. Daj mi moji ženi in moje otroke, za katere sem ti služil, da odidem; ti namreč znaš mojo službo, s katero sem ti služil." ([1 Moj 30, 25.26](#)) Laban pa ga je rotill, naj ostane, rekoč: "Zaznal sem, da me je Gospod blagoslovil zaradi tebe." ([1 Moj 30,27](#)) Videl je, da njegovo imetje narašča v zetovi oskrbi.

Jakob je odvrnil: "Zakaj kar si malega imel pred mojim prihodom, to se je pomnožilo." ([1 Moj 30,30](#)) Sčasoma pa je postal Laban zavisten, ker je imel Jakob večjo blaginjo. "Tako je ta mož silno obogatel, in imel je veliko drobnice in dekel in hlapcev in velblodov in oslov." ([1 Moj 30,43](#)) Labanovi sinovi so bili kakor oče zavistni in Jakobu je prišlo na ušesa njihovo zlobno govorjenje. "Vzel je Jakob, kar koli je imel naš oče, in iz imetja našega očeta si je pridobil vso tisto slavo. Videl je/192/ tudi Jakob Labanovo obličje, in glej, ni bilo do njega kakor prej." ([1 Moj 31,1,2](#))

Jakob bi že prej zapustil svojega zvitega sorodnika, če se ne bi bal srečanja z Ezavom. Zdaj se mu je zdelo, da je v nevarnosti tudi pred Labanovimi sinovi, ki so imeli njegovo lastnino za svojo in bi si jo lahko prigrabili nasilno. Bil je zelo zaskrbljen in žalosten ter ni vedel, kam naj se obrne. Toda z mislijo na obljubo iz Betela je zadevo prinesel pred Boga in od njega prosil za navodilo. V sanjah mu je bila uslišana molitev: "Vrni se v deželo svojih očetov in k svoji rodovini, in bom s teboj." ([1 Moj 31,3](#))

Ko Labana ni bilo doma, se je ponudila priložnost za odhod. Hitro so zbrali črede ovac in govedi in jih poslali naprej, Jakob pa je z ženama, otroki in služabniki prečkal Evfrat ter hitel proti Gileadu na kanaanskih mejah. Po treh dneh je Laban zvedel za njihov odhod in se odpravil za njimi. Dohitel jih je sedmi dan svojega potovanja. Bil je rdeč od jeze in jih silil, da se vrnejo. Brez dvoma bi jih lahko prisilil, saj je imel veliko močnejše spremstvo. Ubežniki so bili zares v veliki nevarnosti.

Laban ni izpeljal svojega sovražnega načrta samo zato, ker je sam Bog ukrepal in zaščitil svojega služabnika. Laban je rekel: "Bilo bi v moči moje roke hudo vam storiti, ali Bog vašega očeta me je ogovoril sinoči takole: Varuj se, da ne govoriš z Jakobom bodi dobro bodi hudo." ([1 Moj 31,29](#)) To pomeni, da ga ni smel ne siliti ne prositi z laskajočim pregovarjanjem, da se vrne.

Laban je zadržal doto svojih hčera in je z Jakobom vedno ravnal zvijačno in strogo. Zdaj pa ga je z značilnim hlinjenjem okaral zaradi skrivnega odhoda, zaradi česar ni imel priložnosti prirediti poslovnega slavlja, niti se posloviti od svojih hčera in njunih otrok.

V odgovoru je Jakob jasno predočil Labanovo sebično in lakomno ravnanje in se sklical nanj kot na pričo svoje zvestobe in iskrenosti. Jakob je rekel: "Ako bi mi ne bil Bog mojega očeta, Bog Abrahamov in Izakov Strah, na strani, ti bi me bil sedaj odpustil praznega. Bog se je ozrl na moje ponižanje in trud mojih rok, in te je posvaril nocoj." ([1 Moj 31,42](#))

Laban ni mogel zanikati navedenih dejstev, zato je/193/ predlagal skleniti zavezo miru. Jakob je privolil v predlog, in postavila sta kup kamenja v znak dogovora. Laban je temu stebru dal ime "Micpa", straža, rekoč: "Straži naj Gospod med menoj in teboj, ko ne bova drug drugega videla." ([1 Moj 31,49](#))

"Še reče Laban Jakobu: Glej ta kup in glej ta spomenik, ki sem ga postavil med menoj in teboj: ta kup bodi priča in ta spomenik bodi priča, da ne pojdem jaz čez ta kup do tebe in da tudi ti ne pojdeš čez ta kup in ta spomenik do mene na hudo. Abrahamov Bog in Nahorjev Bog, Bog nijju očeta, naj sodi med nama! In Jakob priseže pri Strahu svojega očeta Izaka." ([1 Moj 31,51-53](#)) Priredili so slavje, da bi potrdili dogovor. Noč so preživeli v prijateljskem druženju, ob zori pa so se Laban in njegovo spremstvo odpravili. Po tej ločitvi so prenehale vse vezi med Abrahamovimi otroki in Mezopotamci./194/

18. Nočni boj

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 32 in 33](#)

Čeprav je Jakob zapustil Padan-aram poslušen božanskemu ukazu, je bil kljub temu zaskrbljen, ko se je vrnil na pot, po kateri je pred dvajsetimi leti bežal kot ubežnik. Greh, da je prevaral svojega očeta, mu je bil vedno pred očmi. Vedel je, da je dolgoletno izgnanstvo neposredna posledica tega greha. O teh stvareh je razmišljal dan in noč, očitki obtožujoče vesti pa so storili, da je bilo njegovo potovanje zelo žalostno. Ko so se v daljavi pred njim prikazali hribi rodne dežele, je bilo očakovo srce globoko vznemirjeno. Vsa preteklost se mu je živo prikazala pred očmi. S spominom na greh se je pojavila tudi misel, da mu je Bog naklonjen ter mu je obljubil svojo pomoč in vodstvo.

Bolj ko se je približeval cilju svojega potovanja, bolj ga je skrbela misel na Ezava. Ko je Jakob ušel, se je imel Ezav za edinega dediča očetovega imetja. Novice o Jakobovi vrnitvi bodo prebudile strah, da je prišel zahtevati dediščino. Ezav bi lahko zdaj bratu prizadejal veliko škodo, če bi hotel. Lahko da bo nasilno razpoložen do njega ne samo zaradi želje po maščevanju, temveč da zaščiti neskalijeno bogastvo, katero je imel tako dolgo zase.

Gospod je Jakobu ponovno podal znak o božanski skrbi. Ko je potoval južno od gore Gilead, sta ga dve četi nebeških angelov obdajali spredaj in zadaj, z njim sta napredovali in ga ščitili. Jakob se je spomnil davno minule prikazni pri Betelu. Njegovo obteženo srce se je olajšalo ob dokazu, da ga pri vrnitvi ščitijo božanski poslanci, ki so mu vlili upanje in pogum ob begu iz Kanaana. Rekel je: "Tabor Božje vojske je to; zato je imenoval tisti kraj Mahanaim" - dvojni tabor. ([1 Moj 32,2](#))

Jakob pa je vendar čutil, da mora storiti nekaj za svojo varnost. Zato je k bratu poslal poslanca s spravnim/195/ pozdravom. Poučil jih je, s katerimi besedami naj pozdravijo Ezava. Pred rojstvom je bilo o dveh bratih napovedano, da bo starejši služil mlajšemu. Če pa bi spomin na to povzročal zagrenjenost, je Jakob naročil služabnikom, da jih pošilja k "mojemu gospodu Ezavu". Ko pa bodo pripeljani predenj, se morajo o svojem gospodarju izražati kot o "njegovem hlapcu Jakobu". Želel je odstraniti strah, da se vrača kot obubožan popotnik, ki želi očetovo dediščino. Zato je bil previden in izjavil v sporočilu: "Imam pa volov in oslov, čred, hlapcev in

dekel, zato sem poslal poročat to svojemu gospodu, da najdem milost v tvojih očeh." ([1 Moj 32,4,5](#))

Hlapci so se vrnili z novico, da se Ezav približuje s štiristo možmi in ni odgovoril na prijateljsko sporočilo. Zdelo se je gotovo, da se prihaja maščevat. Tabor je prežela groza: "In Jakob se silno zboji, in bil je zbezan." ([1 Moj 32,7](#)) Ni mogel nazaj, naprej pa se je bal. Njegovo spremstvo je bilo neoboroženo in nemočno, popolnoma nepripravljeno na sovražni spopad. Zatorej jih je razdelil v dve skupini, če bo ena napadena, bo imela druga priložnost ubežati. Iz svojih obsežnih čred je poslal Ezavu radodarno darilo s prijateljskim sporočilom. Storil je vse, kar je mogel, da bi se odkupil za napako, ki jo je storil bratu, in preprečil grozečo nevarnost. Potem pa je ponižno in v spokorjenju prosil za božansko zaščito. "Veel si mi: Vrne se v svojo deželo in k svoji sorodovini, in obsujem te z dobrim. Nevreden sem vseh milosti in vse zvestobe, ki si jo izkazal svojemu hlapcu; kajti samo s svojo palico sem prekoračil ta Jordan, sedaj pa sem gospodar dveh krdel. Otmi me, prosim, iz roke mojega brata, iz roke Ezava, zakaj bojim se ga, da ne pride in me pobije, matere z otroki." ([1 Moj 32,9-11](#))

Tako so prispeli do reke Jabok. Ko se je znočilo, je Jakob poslal svojo družino po plitvini čez reko, sam pa je ostal zadaj. Odločil se je noč preživeti v molitvi, želel je biti sam z Bogom. Bog lahko omehča Ezavovo srce. V njem je bilo očakovo edino upanje.

Bilo je v samotnem gorskem predelu, shajališču divjih zveri in skrivališču roparjev in morilcev. Osamljen in nezaščiten Jakob je bil žalosten sklonjen nad zemljo. Bila je polnoč. Vsi, ki so mu bili v življenju ljubi, so bili daleč, /196/ izpostavljeni nevarnosti in smrti. Najgorenkejša pa je bila misel, da je njegov greh spravil v nevarnost tudi nedolžne. Z iskrenimi vzkliki in solzami je molil pred Bogom. Nenadoma se je nanj spustila močna roka. Pomislil je, da ga hoče sovražnik umoriti, zato se je prizadeval osvoboditi prijema svojega napadalca. V temi sta se dva borila za prevlado. Niti beseda ni bila izgovorjena, Jakob se je z vso močjo trudil in ni niti za trenutek popustil. Ko se je tako boril za življenje, je nanj pritiskal občutek njegove krivde. Pred njim so se pojavili njegovi grehi, da bi ga ločili od Boga. Toda v svoji skrajni sili se je spomnil Božjih obljub in z vsem srcem ga je rotil za milost. Boj se je nadaljeval skoraj do svita, ko je tujec položil svoj prst na Jakobovo stegno. V hipu je bil pohabljen. Očak je sedaj razpoznal značaj svojega nasprotnika. Vedel je, da se je spopadal z nebeškim poslancom, zato tudi s skoraj nadnaravno močjo ni mogel zmagati. To je bil Kristus, "Angel zaveze", ([Mal 3,1](#)) ki se je osebno razodel Jakobu. Očak je bil zdaj nemočen in je trpel predirno bolečino, vendar ni popustil svojega prijema. Ves skesan in potr se je oprijel Angela: "Jokal je in ga milo prosil," rotil za blagoslov. ([Oz 12,5](#)) Moral je dobiti zagotovilo, da mu je greh odpuščen. Telesna bolečina ni zadoščala, da bi ločila njegov um od tega cilja. Njegova odločnost se je še okrepila, njegova vera je postala

še bolj goreča in stanovitna do samega konca. Angel se je poskušal osvoboditi, prosil je: "Pusti me, kajti zarja že vzhaja." Jakob pa je odgovoril: "Ne pustim te, razen če me blagosloviš." ([1 Moj 32,26](#)) Če bi bila to bahaška, domišljava predrznost, bi bil Jakob v trenutku uničen. Vendar je šlo za gotovost tega, ki priznava svojo nevrednost, pa vseeno zaupa zvestobi Boga, ki drži zavezo.

Jakob se je "boril z angelom in premagal". ([Oz 12,5](#)) Po ponižnosti, spokorjenju in samoizročitvi je ta grešni in napak poln smrtnik premagal Veličastvo nebes. Hitro se je tresoč oprijel Božjih obljub in srce Neskončne ljubezni ni moglo zavriniti grešnikove prošnje.

Napaka, ki je vodila Jakoba v greh, da si je pridobil prvorojenstvo s prevaro, je bila zdaj jasno pred njim. Ni zaupal Božjim obljubam, temveč je sam poskušal/197/ izpeljati to, kar bi Bog dovršil ob svojem času in na svoj način. Za dokaz, da mu je odpuščeno, je bilo njegovo ime spremenjeno iz tistega, ki ga je spominjalo na greh, v takšno, ki je spominjalo na njegovo zmago. Angel je rekel: "Ne Jakob (goljuf) se bo imenovalo tvoje ime, ampak Izrael: zakaj boril si se z Bogom in z ljudmi, in si zmagal." ([1 Moj 32,28](#))

Jakob je prejel blagoslov, po katerem je tako hrepenel. Njegov greh spodrivača in zapeljivca je bil odpuščen. Kriza v njegovem življenju je minila. Dvom, zmedenost in očitane so mu grenili obstoj, zdaj pa se je vse spremenilo. Nastopil je slaek mir sprave z Bogom. Jakob se ni več bal srečanja z bratom. Bog, kateri mu je odpustil greh, lahko gane Ezavovo srce, da bo sprejel njegovo ponižanje in spokorjenje.

Med Jakobovim bojem z Angelom je bil drug nebeški poslanec poslan k Ezavu. V sanjah je Ezav uzrl svojega brata, ki je bil dvajset let izgnan iz očetove hiše, bil je priča njegovi žalosti, ko je zvedel za materino smrt, videl ga je obdanega z Božjimi četami. Te sanje so spodbudile Ezava, da je vojakom ukazal, naj ne ranijo Jakoba, ker je z njim Bog njegovega očeta.

Dve skupini sta se nazadnje približali druga drugi, puščavski poveljnik je vodil svoje vojšake, Jakob pa je bil s svojima ženama in otroki, skupaj s pastirji in deklami, ki so jim sledile dolge vrste čred ovac in govedi. Opirajoč se na palico, je šel oča naprej, da bi se srečal s skupino vojakov. Bil je bled in nemočen zaradi nedavnega boja. Hodil je počasi in šepal pri vsakem koraku. Toda njegovo obličje sta razsvetljevala veselje in mir.

Ob pogledu na šepavega trpina mu "Ezav priteče naproti, ga objame, se mu oklene vratu in ga poljubi; in oba jočeta". ([1 Moj 33,4](#)) Celo srce grobih Ezavovih vojakov je

bilo ganjeno ob pogledu na ta prizor. Kljub temu da jim je povedal o svojih sanjah, niso mogli verjeti spremembi, ki je prišla nad njihovega poveljnika. Čeprav so videli očakovo slabost, niso mislili, da je ta šibkost njegova moč.

V noči tesnobe poleg Jaboka, ko se je zdelo, da je pred njim uničenje, je bil Jakob poučen o tem, kako ničeva je/198/ človeška pomoč, kako neosnovano je vse zaupanje v človeško moč. Spoznal je, da mora vsa moč priti od njega, zoper kogar je tako žalostno grešil. Nemočen in nevreden se je potegoval za Božjo obljubo o milosti do spokorjenega grešnika. Ta obljuba je bila njegovo zagotovilo, da mu bo Bog odpustil in ga sprejel. Prej bosta prešla nebo in zemlja kakor pa njegova beseda; to ga je držalo pokonci v tistem strašnem boju.

Jakobova izkušnja v noči bojevanja in tesnobe predstavlja preizkušnjo, skozi katero mora iti Božje ljudstvo pred drugim Kristusovim prihodom. Prerok Jeremija je rekel, ko je v sveti prikazni gledal v današnji čas: "Glas trepeta čujemo, strah je in nič miru. ... In vseh obličja so obledela. Gorje! Ker velik je ta dan, da mu ni enakega: to je čas Jakobove stiske, vendar bo rešen iz nje." ([Jer 30,5-7](#))

Ko bo Kristus opravil svoje delo posrednika v človekovo korist, se bo začel čas stiske. Potem bo odločeno o vsakem človeku in ne bo več pravne krvi, ki bi očistila od greha. Ko bo Jezus zapustil svoj položaj kot človekovega posrednika pred Bogom, bo svečano oznanjeno: "Kdor dela krivico, naj jo dela še, in kdor je nesnažen, bodi še nesnažen; in kdor je pravičen, delaj še bolj pravico, in sveti naj se še bolj posvečuje." ([Raz 22,11](#)) Potem bo z zemlje umaknjen Božji Duh, ki zadržuje zlo. Kakor je Jakobu s smrtjo grozil njegov jezni brat, tako bo Božje ljudstvo v nevarnosti pred hudobnimi, ki jih bodo želeli uničiti. In kakor se je očak vso noč bojeval za rešitev iz Ezavove roke, tako bodo pravični vpili k Bogu dan in noč za rešitev pred sovražniki, kateri jih bodo obdajali.

Satan je pred Božjimi angeli obtožil Jakoba in se skliceval na pravico, da ga lahko uniči zaradi njegovega greha. Ezava je spodbudil, da je korakal proti Jakobu, in v dolgi noči očakovega bojevanja si je Satan prizadeval, da bi mu vsilil občutek njegove krivde, da bi mu vzel pogum in uničil njegovo zaupanje v Boga. Ko se je Jakob v svoji stiski trdno oprijel Angela in ga s solzami prosil, je nebeški Poslanec preizkusil njegovo vero tako, da ga je spomnil na njegov greh in mu poskusil pobegniti. Ampak Jakob se ni dal odgnati. Vedel je, da je Bog milostljiv, zato se je oklenil njegove milosti. Pokazal je/201/ na svoje spokorjenje za greh in prosil za rešitev. Ko se je spominjal svojega življenja, ga je skoraj prevzel obup, toda trdno se je držal Angela in z gorečimi, odločnimi kriki ponavljal svojo gorečo prošnjo, dokler ni zmagal.

Taka bo izkušnja Božjega ljudstva v končni bitki s hudobnimi močmi. Bog bo preizkusil njihovo vero, njihovo stanovitnost in zaupanje v njegovo moč, da jih lahko reši. Satan si jih bo prizadeval prestrašiti z mislijo, da so njihovi primeri brezupni, da so njihovi grehi preveliki, da bi jim bilo odpuščeno. Imeli bodo globok občutek o pomanjkljivosti in če bodo v spomin priklicali svoje preteklo življenje, bo njihovo upanje tonilo. Ko pa se bodo spomnili velike Božje milosti in svojega iskrenega spokorjenja, se bodo sklicevali na njegove obljube, ki so bile dane po Kristusu za nemočne, spokorjene grešnike. Njihova vera ne bo omahnila, ker ne bo takojšnjega odgovora na molitve. Trdno se bodo oprijeli Božje moči, kakor se je Jakob oprijel Angela, in spregovorili bodo: "Ne pustim te, razen če me blagosloviš." ([1 Moj 32,26](#))

Če se Jakob ne bi prej spokoril za greh, da je s prevaro dobil prvorojenstvo, mu Bog ne bi mogel uslišati molitev in milostno ohraniti življenja. Tako bo v času stiske. Božje ljudstvo bo premagano, če se mu bodo prikazovali grehi, ki se zanje ni spokorilo, in ga bosta mučila strah in tesnoba. Obup jim bo uničil vero in ne bodo imeli zaupanja sklicevati se na Boga za rešitev. Dokler pa bodo imeli globok občutek o svoji nevrednosti, ne bo nobenih skritih napak, ki bi lahko bile razodete. Njihove grehe je zbrisala spravna Kristusova kri, zato se jih ne bodo mogli spomniti.

Satan mnoge navaja k verovanju, da bo Bog spregledal njihovo nezvestobo v manjših življenjskih zadevah; toda Gospod je s svojim ravnanjem z Jakobom pokazal, da ne more dovoliti ali dopuščati zla. Satan bo premagal vse, ki se prizadevajo opravičevati ali skriti svoje grehe in dovolijo, da ostanejo zapisani v nebeških knjigah nepriznani in neodpuščeni. Kolikor višji je njihov poklic in bolj častitljiv njihov položaj, toliko bolj boleče bo njihovo dejanje v Božjih očeh in bolj prepričljivo bo nasprotnikovo zmagoslavje.

Pa vendar je Jakobova zgodovina zagotovilo, da Bog ne bo zavrgel tistih, ki so padli v greh in se resnično spokorjeni povrnili/202/ k njemu. Jakob je s samoizročitvijo in zaupno vero pridobil to, česar mu ni uspelo dobiti z bojem z lastno močjo. Bog je tako naučil svojega služabnika, da mu samo božanska moč in milost lahko dasta blagoslov, za katerega prosi. Tako bo s tistimi, ki bodo živeli v zadnjem času. Ko jih bodo obdajale nevarnosti in jih bo pritiskal obup, se morajo v celoti zanesti na pravne zasluge. Ničesar ne moremo storiti sami. V vsej svoji nebogljeni nevrednosti moramo zaupati v zasluge križanega in vstalega Zveličarja. Nihče ne bo pogubljen, če bo ravnal tako. Pred očmi Neskončnega je dolg, črn spisek naših prestopkov. Seznam je popoln, nobena naša žaljivka ni pozabljena. Toda On, ki je prisluhnil klicem starodavnih služabnikov, bo uslišal molitev vere in odpustil naše prestopke. Obljubil je in izpolnil bo svojo besedo.

Jakob je zmagal, ker je bil stanovit in odločen. Njegova izkušnja priča o moči vztrajne molitve. Zdaj se moramo naučiti tega nauka vztrajne molitve in nepopustljive vere. Največje zmage Kristusove cerkve ali posameznega kristjana niso te, ki so pridobljene s talenti ali vzgojo, bogastvom ali naklonjenostjo ljudi. To so zmage, ki so pridobljene v izbi z Bogom, ko se goreča, odločna vera oprime mogočne roke moči.

Ti, ki niso pripravljeni zapustiti vsak greh in iskreno prositi za Božji blagoslov, ga ne bodo dobili. Vsem pa, ki se bodo trdno oprijeli Božjih obljub, kakor se je Jakob, in bodo prav tako goreči in vztrajni kakor on, bo uspelo in bodo dosegli svoj cilj. "Ali ne bo tudi Bog izvršil pravice svojim izvoljencem, ki vpijejo k njemu dan in noč, čeprav jim odlaša? Pravim vam, da jim stori pravico v kratkem." ([Luk 18,7.8](#))/203/

19. Vrnitev v Kanaan

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 34; 35; 37](#)

Jakob je prestopil Jordan in prišel "v miru do mesta Sihema, ki je v Kanaanski deželi". ([1 Moj 33,18](#)) Tako je bila uslišana očakova molitev pri Betelu, da bi ga Bog ponovno pripeljal v miru v njegovo deželo. Nekaj časa je bival v Sihemski dolini. Tukaj je Abraham pred več kakor sto leti postavil svoj prvi tabor in oltar v obljubljeni deželi. Tukaj je Jakob "kupil kos polja, na katerem je razpel svoj šotor, od sinov Hamorja, Sihemovega očeta, za sto kesit. In tu je postavil oltar in ga je imenoval: Mogočni Bog je Izraelov Bog." ([1 Moj 33,19.20](#)) Kakor Abraham je tudi Jakob poleg šotora postavil oltar Gospodu ter zjutraj in zvečer klical družinske člane k daritvi. Tukaj je tudi izkopal vodnjak, h kateremu je sedemnajst stoletij pozneje prišel Jakobov Sin in Zveličar, ob njem počival v opoldanski vročini in povedal svojim začudenim poslušalcem o vodi, "ki teče v večno življenje". ([Jan 4,14](#))

Bivanje Jakoba in njegovih sinov v Sihemu se je končalo z nasiljem in prelivanjem krvi. Edina hči v družini je bila osramočena in užaloščena, dva brata sta bila vpletena v umor, vse mesto je bilo uničeno in poklano v maščevanju zaradi nezakonitega dejanja enega prenatrženega mladeniča. Začetek, ki je vodil v tako strašne posledice, je bilo dejanje Jakobove hčere, ki je "šla gledat hčere tistega kraja" in se tako povezala z nevernimi. ([1 Moj 34,1](#)) Ta, ki išče zabavo med temi, ki se Boga ne bojijo, se podaja na Satanovo območje in privlači njegove skušnjave.

Zahrbtna krutost Simeona in Levija ni bila neizzvana, vendar sta s svojim ravnanjem proti Sihemcem povzročila žalosten greh. Pred Jakobom sta skrbno prikrila svoje/204/ namere in novice o njunem maščevanju so ga napolnile z grozo. Z bolečim srcem zaradi prevare in nasilja svojih sinov je rekel samo: "V nesrečo sta me spravila, ker sta storila, da smrdim pri prebivalcih tega kraja ... ko imam le malo ljudi; če se zbero zoper mene, me pobijejo, in pokončan bom jaz in moja hiša." ([1 Moj 34,30](#)) Žalost in stud zaradi krvavega dejanja pa sta prikazana v besedah, s katerimi se je skoraj petdeset let pozneje spomnil dejanja, ko je legel na smrtno posteljo v Egiptu: "Simeon in Levi sta brata: silovitosti orodje njiju meča. V njun skrivni posvet ne pridi moja duša, v njiju shod se ne družijo moja slava. ... Prekleta njiju jeza, ker je bila silna, in njiju togota, ker je bila neusmiljena." ([1 Moj 49,5-7](#))

Jakob je občutil vzrok za globoko ponižnost. V značaju njegovih sinov sta se razodela krutost in hinavstvo. V taboru so bili lažni bogovi in malikovalstvo je nekoliko dobilo oporo celo v njegovem domu. Ali naj bi Gospod z njimi ravnal, kakor si zaslužijo, ali naj bi jih prepustil maščevanju okoliških narodov?

Jakoba so strle težave, in tedaj mu je Gospod ukazal potovati južno od tod proti Betelu. Misel na ta kraj ni očaka spomnila samo na prikazen o angelih in na Božje obljube milosti, temveč tudi na prisego, ki jo je tam storil, da bo Gospod njegov Bog. Odločil se je, da se mora njegova družina očistiti madeža malikovalstva, preden se odpravijo na tisti sveti kraj. Zato je vsemu taboru ukazal: "Stran tuje bogove, ki so med vami, in očistite se ter preoblecite! In vstanimo in pojdimo gor v Betel, da napravim tam oltar mogočnemu Bogu, ki me je uslišal v dan moje stiske in mi je bil ob strani na poti, po kateri sem hodil." ([1 Moj 35,2,3](#))

Jakob je ganjen ponovil zgodbo o svojem prvem obisku Betela, ko je zapustil očetov šotor kot osamljen popotnik, bežeč pred smrtjo, in kako se mu je prikazal Gospod v nočni prikazni. Ko je tako obnovil čudovito Božje ravnanje z njim, se je njegovo srce omehčalo, tudi njegovih otrok se je dotaknila pomirjujoča moč. Na najučinkovitejši način jih je pripravil, da se mu pridružijo v češčenju Boga, ko bodo prispeli v Betel. "Izročite torej Jakobu vse tuje bogove, ki/205/ so bili v njihovih rokah, in obodce, ki so bili v njihovih ušesih; in Jakob jih zakoplje pod hrastom, ki je blizu Sihema." ([1 Moj 35,4](#))

Bog je povzročil, da je nad prebivalci tiste dežele počival strah, tako da niso poskušali maščevati pokola v Sihemu. Popotniki so nemoteno prispeli v Betel. Tukaj se je Gospod ponovno prikazal Jakobu in mu ponovil zavezo obljubo. "In Jakob postavi spomenik na mestu, kjer je govoril z njim, kamnit spomenik." ([1 Moj 35,14](#))

V Betelu je Jakob žaloval, ker je izgubil nekoga, ki je bil dolgo časa spoštovan član očetove družine - Rebekino dojitelj Deboro, ki je spremljala svojo gospodarico iz Mezopotamije v Kanaan. Navzočnost te stare ženske je bila Jakobu zelo dragocena, ker ga je spominjala na njegovo otroštvo in mladost, še posebej pa na mater, ki ga je tako nežno in močno ljubila. Deboro so pokopali z izrazi tako velike žalosti, da so hrast, pod katerim je bil njen grob, imenovali "Hrast joka". Nikar ne spreglejmo, da sta se spomin na njeno življenje zveste službe in žalovanje nad to družinsko članico štela za dovolj vredna, da se ohranita v Božji besedi.

Iz Betela je bilo samo dva dni potovanja v Hebron, toda Rahelina smrt je Jakoba zelo razžalostila. Dvakrat po sedem let je služil zanj in zaradi ljubezni se mu je vse to garanje zdelo lahkotno. Kako globoka in trajna je bila ta ljubezen, se je pokazalo, ko je bil dolgo zatem Jakob v Egiptu blizu smrti. Jožef je prišel obiskat svojega očeta, ostarelega očaka, ki je zroč nazaj v življenje, rekel: "Jaz pa, ko sem se vračal iz Padana, je umrla meni v žalost Rahela v Kanaanski deželi na poti, ko je bilo še malo hoda do Efrate, in pokopal sem jo na poti v Efrato, to je Betlehem." ([1 Moj 48, 7](#)) V družinski zgodovini svojega dolgega in težavnega življenja se je ponovno spomnil izgube zaradi Rahele.

Rahela je pred smrtjo rodila še drugega sina. Z zadnjimi zdihljaji je imenovala sina Benoni, "sin moje bolečine". Njegov oče pa ga je klical Benjamin, "sin desnice" ali "moja moč". ([1 Moj 35,18](#)) Rahela je bila pokopana, kjer je umrla, in tam so postavili spomenik, da je ohranjal njen spomin.

Na poti v Efrato je Jakobovo družino zaznamoval še en hudodelski madež, ki je prvorojencu Rubenu odvzel prednosti in časti prvorojenstva./206/

Končno je Jakob dočakal konec svojega potovanja. Prišel je "k Izaku, svojemu očetu, v Mamro pri Kirjat-arbi, to je Hebron, kjer je nekdanj Abraham tujčeval in potem Izak". ([1 Moj 35,27](#)) Tukaj je ostal, vse dokler mu oče ni umrl. Izaku, ki je bil bolan in slep, je bila prijazna pozornost tega dolgo odsotnega sina v tolažbo v letih samote in izgubi ljubljene osebe.

Jakob in Ezav sta se srečala ob očetovi smrtni postelji. Nekoč je starejši brat na ta dogodek gledal kot na priložnost za maščevanje, toda od takrat so se njegova čustva zelo spremenila. Jakob pa, ki je bil zelo zadovoljen z duhovnimi blagoslovi prvorojenstva, je prepustil starejšemu bratu dediščino očetovega imetja - edino dediščino, ki jo je Ezav želel in cenil. Nič več ju nista ločevala zavist ali sovraštvo, pa vendar sta odšla vsak na svojo stran. Ezav se je preselil na goro Seir. Bog, ki je obilen v blagoslavljanju, je Jakobu zagotovil posvetno bogastvo kot dodatek višji blaginji, za katero je prosil. Posesti dveh bratov "sta bili preobili, da bi mogla prebivati skupaj, in

zemlja njenega tujčevanja jima je bila pretesna zavoljo njunih čred". ([1 Moj 36,7](#)) Njuna ločitev se je ujemala z božanskim namenom glede Jakoba. Ker sta se brata tako zelo razlikovala glede vere, je bilo zanju boljše, da bivata narazen.

Ezav in Jakob sta bila enako poučena v spoznanju Boga in oba sta lahko živila po njegovih zapovedih in prejemala njegovo naklonjenost, pa vendar tega nista izbrala oba. Brata sta hodila po različnih poteh in njune poti so se vedno bolj razhajale.

Bog ni opravil samovoljne izbire, po kateri bi bil Ezav prikrajšan za blagoslov zveličanja. Darovi njegove milosti po Kristusu so na voljo vsem. Ni izbire razen posameznikove odločitve, po kateri je pogubljen. Bog je po svoji besedi sporočil pogoje, po katerih bo vsak človek lahko izbran za večno življenje - poslušnost njegovim zapovedim po veri v Kristusa. Bog je izbral značaj v sozvočju s svojim zakonom in vsak, kdor bo dosegel merilo, kakršno je On postavil, bo lahko stopil v kraljestvo slave. Sam Kristus je rekel: "Kdor veruje v Sina, ima večno življenje; a kdor je neveren Sinu, ne bo videl življenja. Ne pride vsak, kdor mi pravi: Gospod, Gospod, v nebeško kraljestvo, ampak kdor **izpolnjuje voljo mojega Očeta**, ki je v nebesih." ([Jan 3,36](#); [Mat 7,21](#)) In v Razodetju izjavlja: /207/ "Blagor jim, ki pero svoja oblačila, da imajo oblast do drevesa življenja in da gredo skozi vrata v mesto." ([Raz 22,14](#)) Kar zadeva človekovo končno zveličanje, je to edino izvoljenje, ki je zapisano v Božji besedi.

Izvoljen je vsak človek, ki dela za svoje zveličanje s strahom in trepetom. Izvoljen je ta, ki si bo nadel orožje in bojeval v dobrem boju vere. Izvoljen je ta, ki bo čul v molitvi, preiskoval Sveto pismo in bežal pred skušnjava. Izvoljen bo ta, ki bo imel vztrajno vero in bo poslušen vsaki besedi, ki pride iz Božjih ust. **Ukrepi** odrešitve so na voljo vsem, **sadove** odrešitve pa bodo uživali samo tisti, ki so izpolnili pogoje.

Ezav je zaničeval blagoslove zaveze. Cenil je posvetno bolj kakor duhovne dobrote in dobil je, kar je želel. Po svoji lastni izbiri se je ločil od Božjega ljudstva. Jakob je izbral dediščino vere. Prizadeval si je pridobiti z zvijačo, zahrbtnostjo in lažjo, toda Bog je dovolil njegov greh, da bi se poboljšal. Vendar Jakob nikoli v vsej svoji grenki izkušnji poznejših let ni odstopil od svoje izbire ali jo opustil. Spoznal je, da se je bojeval proti Bogu, ko se je zatekel k človeški spretnosti in zvijačnosti. Od tiste noči boja poleg Jakoba je postal drug človek. Samozaupanje je bilo izkoreninjeno. Prejšnje zvijačnosti ni bilo več videti. Namesto zvijače in prevare sta njegovo življenje zaznamovali preprostost in resnica. Naučil se je nauka preprostega zanašanja na Vsemogočno Roko in sredi preizkušenj in trpljenja se je v ponižni pokornosti uklonil Božji volji. Nižje značajske prvine so bile uničene v ognjeni peči, pravo zlato je bilo prečiščeno, dokler se ni v Jakobu pokazala Abrahamova in Izakova neskaljena vera.

Jakobov greh in dogodki, ki jih je povzročil, so kazali vpliv za hudo - vpliv, ki je razodel grenke sadove v značaju in življenju njegovih sinov. Ko so ti sinovi dosegli zrelo dobo, so razvili resne napake. Posledice poligamije so se pokazale v družini. To strašno zlo teži k temu, da izsuši izvir ljubezni. Njegov vpliv oslabi najsvetejše vezi. Ljubosumnost posameznih mater je/208/ zagrenila družinski odnos. Otroci so zrastle v prepirljive in nepotrpežljive, očetovo življenje pa sta zatemnili zaskrbljenost in žalost.

Kljub temu pa je bil nekdo popolnoma drugačnega značaja - starejši Rahelin sin Jožef, čigar redka osebna lepota se je zdela kakor odsev notranje lepote uma in srca. Čist, marljiv in vesel je fant pričal o moralni iskrenosti in trdnosti. Bil je poslušen očetovim navodilom in je rad ubogal Boga. Kakovosti, ki so ga pozneje odlikovale v Egiptu - nežnost, zvestoba in resnicoljubnost - so se razodevale v njegovem vsakdanjem življenju. Ko je njegova mati umrla, so se njegova čustva še bolj oklenila očeta in Jakobovo srce se je navezalo na tega otroka, ki ga je dobil v starosti. "Izrael pa je bolj ljubil Jožefa, nego vse svoje sinove." ([1 Moj 37,3](#))

Ampak prav ta privrženost je postala vzrok težav in žalosti. Jakob je nemodro razodeval svojo nagnjenost do Jožefa, kar je pri drugih sinovih zbudilo ljubosumnost. Ko je bil Jožef priča hudobnemu ravnanju svojih bratov, je bil zelo nesrečen. Nežno jim je očital, s čimer je le še povečal sovraštvo in zamero. Ni prenesel, ko je videl, da grešijo zoper Boga, zato je zadevo povedal očetu. Upal je namreč, da jih bo njegova oblast vodila k spremembi.

Jakob se je skrbno izogibal, da bi zbujal njihovo jezo z osornostjo in strogostjo. Globoko ganjen je izrazil zaskrbljenost za svoje otroke in jih rotil, naj imajo spoštovanje do njegovih sivih las in ne sramotijo njegovega imena, predvsem pa naj ne onečaščajo Boga s takim nespoštovanjem njegovih predpisov. Mladeniče je bilo sram, ker se je razvedelo za njihovo slabost, zato so pokazali, da so se spokorili. Vendar so samo skrili svoja resnična čustva, ki so zaradi tega razkrinkanja postala še bolj zagrenjena.

Očetovo nepremišljeno darilo Jožefu, dragocen plašč ali jopa, kakršno so po navadi nosile pomembne osebe, jim je bilo še en dokaz njegove pristranskosti. Zbudilo je sum, da namerava obiti starejše otroke in podeliti prvorojenstvo Rahelinemu sinu. Njihova zloba je še narasla, ko jim je deček nekega dne povedal svoje sanje. Rekel je: "Glejte, vezali smo snope na polju, in glejte, moj snop se je vzdignil in je stal, glejte pa, vaši snopi so hodili okoli in se priklanjali mojemu snopu." ([1 Moj 37,7](#))/209/

V zavistni jezi so bratje vzkliknili: "Hočeš li kar kraljevati nam ali nam kar gospodovati?" ([1 Moj 37,8](#))

Kmalu je imel še ene sanje, enako pomembne, ki jih je prav tako povedal: "Glejte pa, sonce in mesec in enajst zvezd se je klanjalo meni." ([1 Moj 37,9](#)) Te sanje je razodel tako brez obotavljanja kakor prve. Oče, ki je bil navzoč, je karajoče rekel: "Kake so te sanje, ki si jih imel? Pridemo li res jaz in tvoja mati in tvoji bratje, da se ti priklonimo do tal?" ([1 Moj 37,10](#)) Kljub navidezni strogosti svojih besed je Jakob verjel, da je Gospod Jožefu razkril prihodnost.

Ko je deček stal pred brati, je njegovo lepo obličje razsvetljeval Duh navdihnjenja, zato se niso mogli zadrževati, da ga ne bi občudovali. Toda niso hoteli zapustiti svojih hudobnih poti, temveč so sovražili čistost, ki je karala njihove grehe. Isti duh, ki je spodbujal Kajna, je podpihoval njihovo srce.

Bratje so se morali seliti iz kraja v kraj, da so svojim čredam zagotovili pašo, zato so bili občasno zdoma več mesecev skupaj. Po pravkar opisanih okoliščinah so se odpravili v kraj, ki ga je oče kupil pri Sihemu. Nekaj časa je minilo in nobenih novic ni bilo o njih. Zato se je oče pričel bati zanje zaradi njihove nekdanje krutosti do Sihemcev. Poslal je torej Jožefa, da jih poišče in mu prinese poročilo o njih. Če bi Jakob poznal resnična čustva svojih sinov do Jožefa, ga nikakor ne bi pustil samega k njim. Toda oni so svoja čustva previdno prikrivali.

Jožef je z veselim srcem odšel od očeta. Niti ostareli mož niti mladenič nista sanjala o tem, kaj vse se bo zgodilo, preden se bosta spet videla. Ko je po dolgem in samotnem potovanju Jožef prispel v Sihem, ni našel ne čred ne svojih bratov. Ko je poizvedoval o njih, so ga usmerili v Dotan. Prepotoval je že več kakor sedemdeset kilometrov, zdaj pa je bilo pred njim nadaljnjih petindvajset. Pohitel je naprej in pozabil na svojo utrujenost. Misli je namreč na olajšanje strahu svojega očeta in na srečanje z brati, ki jih je kljub njihovi neprijaznosti še vedno ljubil.

Bratje so ga videli prihajati, pa vseeno nobena misel na dolgo potovanje, ki ga je opravil, da bi jih videl, ali na njegovo utrujenost in lakoto ter na njegovo pravico do njihove gostoljubnosti in bratsko ljubezen/210/ ni omehčala grenkobe njihovega sovraštva. Pogled na plašč, - znak očetove ljubezni, jih je napolnil z besom. Posmehujoč so zavpili: "Glejte, tisti gospod sanj prihaja." ([1 Moj 37,19](#)) Prevzela sta jih zavist in sla po maščevanju, ki so ju tako dolgo skrivaj gojili. Rekli so: "Dejte, umorimo ga in vrzimo ga v enega tistih vodnjakov, pa porečemo: Huda zver ga je požrla; in bomo videli, kaj bo iz njegovih sanj." ([1 Moj 37,20](#))

Če ne bi bilo Rubena, bi izvršili svoj namen. Zgrozil se je pred sodelovanjem v umoru svojega brata in predlagal, da ga vržejo v vodnjak živega ter pustijo tam umreti. Skrivaj ga je nameraval rešiti in vrniti k očetu. Ko je Ruben vse prepričal, da so se

strinjali s tem načrtom, je zapustil družbo. Bal se je, da ne bo mogel nadzirati svojih čustev in da bodo razkrili njegove resnične namere.

Jožef je prišel in ni nič slutil o nevarnosti. Bil je vesel, da je dosegel cilj svojega iskanja. Namesto vesele dobrodošlice so ga prestrašili jezni in maščevalni pogledi, s katerimi se je srečal. Zgrabili so ga in mu slekli plašč. Roganje in grožnje so razodeli, da ga nameravajo usmrtiti. Njegovih prošenj niso upoštevali. Popolnoma je bil v oblasti tistih ponorelih mož. Grobo so ga zvlekli h globokemu vodnjaku, ga vrgli vanj in poskrbeli, da ne bi mogel uiti. Pustili so ga tam, da bi umrl od lakote, potem pa so sedli, "da použijejo kruh". ([1 Moj 37,25](#))

Toda nekateri so bili nezadovoljni zaradi popustljivosti. Niso čutili zadovoljstva, ker so odstopili od svojega maščevanja. Kmalu so videli prihajati družbo popotnikov. To je bil sprevod Izmaelcev izza Jordana. Potovali so v Egipt z začimbami in drugim trgovskim blagom. Juda je zdaj predlagal, da bi brata prodali tem poganskim trgovcem, namesto da bi ga pustili umreti. Tako bi ga zagotovo spravili s poti in ostali čisti njegove krvi. Poudarjal je: "Zakaj naš brat je, naše meso." ([1 Moj 37,27](#)) Vsi so se strinjali s tem predlogom in Jožefa hitro potegnili iz vodnjaka.

Ko je zagledal trgovce, ga je prešinila strašna resnica. Postati suženj je bila usoda groznejša od smrti. V smrtnem strahu se je zaman obrnil na vsakega od bratov. Nekateri so ga ganilo sočutje, vendar so bili tihi zaradi strahu pred posmehom. Vsi so vedeli, da so šli predaleč, da bi se umaknili. Če bi Jožefu prizanesli, bi nedvomno o tem poročal očetu. /211/ Ta pa jim ne bi spregledal njihove krutosti do svojega najljubšega sina. Zaprli so svoje srce pred njegovimi prošnjami in ga izročili v roke poganskih trgovcev. Sprevod je nadaljeval pot in kmalu ga ni bilo več videti.

Ruben se je vrnil k vodnjaku, ampak Jožefa ni bilo tam. V strahu in očitanju si je raztrgal oblačila, poiskal svoje brate in vzkliknil: "Dečka ni tu, jaz pa kam naj se obrnem?" ([1 Moj 37,30](#)) Ko je Ruben zvedel za Jožefovo usodo in da ga ni mogoče rešiti, je bil prisiljen, da se je pridružil drugim, ko so poskušali prikriti svojo krivdo. Zaklali so kozliča in v njegovo kri natopili Jožefovo suknjo ter jo odnesli k očetu. Rekli so mu, da so jo našli na polju in da se bojijo, da je bratova. Dejali so: "Poglej vendar, ali je to suknja tvojega sina ali ne?" ([1 Moj 37,32](#)) S strahom so čakali na ta prizor, niso pa bili pripravljeni na srce trgajočo žalost, skrajno bridkost, ki so ji bili priča. Jakob je rekel: "Suknja je mojega sina; huda zver ga je požrla; raztrgan, da, raztrgan je Jožef." ([1 Moj 37,33](#)) Zaman so si ga sinovi in hčere prizadevali potolažiti. Jakob je raztrgal svoja oblačila ter si ogrnil ledja z žimovino, "in žaloval je po svojem sinu mnogo dni". ([1 Moj 37,34](#)) Videti je bilo, da čas ni prinesel olajšanja njegovemu žalovanju. Obupno je jokal: "Kajti dol pojdem žalosten k svojemu sinu v grob." ([1 Moj 37,35](#)) Mladi možje so zgroženi zaradi svojega dejanja in strahu pred očetovimi

očitki še vedno prikrivali v svojem srcu spoznanje o svoji krivdi, ki se je sedaj celo njim zdela zelo velika./212/

20. Jožef v Egiptu

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 39 do 41](#)

Jožef je s svojimi lastniki potoval v Egipt. Ko se je sprevod pomikal južno proti kanaanskim mejam, je deček v daljavi lahko razločil hribe, med katerimi so stali očetovi šotori. Bridko je jokal ob pomisli na ljubečega očeta, ki bo osamljen in žalosten. Spet je podoživel prizore v Dotanu. Videl je svoje jezne brate in čutil vase uprte njihove besne poglede. Boleče žaljivke, s katerimi so odgovarjali na njegove vzdihujoče prošnje, so mu odzvanjale v ušesih. Plašno je zrl v prihodnost. Kakšna sprememba v okoliščinah - iz nežnega cenjenega sina v preziranega in nebogljenega sužnja! Kakšna bo usoda tega samega dečka brez prijateljev v tuji deželi, kamor so ga vodili? Za trenutek se je Jožef prepustil neobvladani žalosti in grozi.

Ampak po Božji previdnosti mu je bila celo ta izkušnja v blagoslov. V nekaj urah je spoznal to, česar drugače v nekaj letih ne bi mogel. Njegov oče, ki je bil močan in nežen kakor njegova ljubezen, mu je s pristranskostjo in prizanesljivostjo škodoval. Ta nemodra naklonjenost je razjezila brate in jih izzvala h krutemu dejanju, zaradi česar se je moral ločiti od doma. Učinki so se pokazali tudi v njegovem značaju. Izzvane so bile napake, ki jih je bilo zdaj treba popraviti. Postajal je samozadovoljen in zahteven. Navajen je bil na nežnost očetove skrbi, zato se ni čutil pripravljen za spopad s težavami, ki so bile pred njim v življenju tujca, za katerega ne skrbijo, in sužnja.

Potem so se njegove misli usmerile k očetovemu Bogu. V otroštvu so ga učili, da ga ljubi in se ga boji. Pogosto je v očetovem šotoru poslušal zgodbo o prikazni, ki jo je Jakob videl, ko je zbežal z očetovega doma kot ubežnik in izgnanec. Povedano mu je bilo o Gospodovih obljubah Jakobu in kako so se izpolnile - kako so ga v uri potrebe prišli Božji angeli/213/ poučit, tolažiti in zaščititi. Zvedel je o Božji ljubezni, s katero je ljudem priskrbel Odrešenika. Zdaj so vsi ti dragoceni nauki živo stali pred njim. Jožef je veroval, da bo Bog njegovih očetov njegov Bog. Potem se je kar tam popolnoma izročil Gospodu in molil, da bi bil Izraelov Čuvaj z njim v deželi njegovega izgnanstva.

Njegovo srce je bilo vznemirjeno, ko se je odločil, da se bo izkazal zvest Bogu - da bo v vseh okoliščinah ravnal kakor podložnik Kralja nebes. Gospodu bo služil z nerazdeljenim srcem. S preizkušnjami in s svojo usodo se bo srečeval pogumno in vsako dolžnost bo opravil zvesto. Izkušnja samo enega dne je bila prelomnica v

Jožefovem življenju. Njegova strašna nesreča ga je spremenila iz razvajanega otroka v pazljivega, pogumnega in prisebnega moškega.

Ko so prispeli v Egipt, so Jožefa prodali Potifarju, poveljniku kraljeve straže. V njegovi službi je ostal deset let. Tu je bil izpostavljen skušnjavam, ki so bile vse prej kot navadne. Bil je sredi malikovalstva. Češčenje lažnih bogov je spremljal ves kraljevi blišč, ki so ga podpirali bogastvo in kultura najbolj izobraženih narodov, ki so takrat obstajali. Vendar je Jožef ohranil svojo preprostost in zvestobo Bogu. Povsod okrog njega si lahko videl in slišal pregreho, on pa je bil kakor ta, ki ni tega ne videl ne slišal. Njegovim mislim ni bilo dovoljeno ustavljati se na prepovedanih temah. Želja, da bi si pridobil naklonjenost Egipčanov, ga ni mogla navesti, da bi prikril svoja načela. Če bi poskušal to narediti, bi ga premagala skušnjava. On pa se ni sramoval vere svojih očetov in si ni prizadeval skriti dejstva, da je Jahvejev častilec.

"A Gospod je bil z Jožefom, in bil je mož, ki mu je šlo vse po sreči. ... In njegov gospodar je videl, da je Gospod z njim in da vse, kar on počenja, pospešuje Gospod v njegovi roki." ([1 Moj 39,2,3](#)) Potifarjevo zaupanje v Jožefa je vsak dan naraščalo in končno ga je povišal v svojega oskrbnika, ki je imel popoln nadzor nad vsem njegovim imetjem. "Zato je prepustil vse, kar je imel, Jožefovi roki, in ni se brigal za nobeno stvar pri njem razen za hrano, ki jo je sam užival." ([1 Moj 39,6](#))

Vidna blaginja, ki je spremljala vse, kar je bilo položeno v Jožefovo oskrbo, ni bila sad neposrednega čudeža, ampak je marljivost, skrbnost in delavnost kronal božanski blagoslov. Jožef je svoj uspeh pripisal Božji naklonjenosti in celo njegov malikovalski gospodar je sprejel to kot skrivnost njegovega neprimerljivega/214/ uspeha. Seveda brez odločnih, dobro načrtovanih prizadevanj nikoli ne bi dosegel uspeha. Bog je bil poveljčan z zvestobo svojega služabnika. Njegov namen je bil, da bi bil vernik v Boga zaradi svoje čistosti in poštenosti v očitnem nasprotju z malikovalci - da bi tako luč nebeške milosti lahko svetila sredi teme poganstva.

Jožefova nežnost in zvestoba sta osvojili srce poveljnika straže, ki ga je cenil kakor lastnega sina in ne kakor sužnja. Mladenič je prihajal v stik z možmi visokega položaja in znanja. Pridobil si je znanje o znanosti, jezikih in dogodkih - pouk, ki je bil potreben za prihodnost egipčanskega prvega ministra.

Jožefova vera in poštenost pa sta morali biti preizkušeni v ognju preizkušnje. Žena njegovega gospodarja si je prizadevala zapeljati mladeniča, da bi prestopil Božji zakon. Do zdaj je ostal neomadeževan pred mrgolečo pokvarjenostjo v poganski deželi, ampak kako se bo spopadel s to nenadno, močno in zapeljivo skušnjo? Jožef je dobro vedel, kaj bo posledica odpora. Na eni strani so bili prikrivanje, naklonjenost, užitki in nagrade; na drugi pa sramota, ječa in mogoče smrt. Njegovo prihodnje

življenje je bilo odvisno od trenutne odločitve. Ali bo zmagalo načelo? Ali bo Jožef še vedno zvest Bogu? Angeli so opazovali prizor z neizrazljivim strahom.

Jožefov odgovor odkriva moč verskega načela. Ni želel izdati zaupanja svojega pozemskega gospodarja in bo ne glede na posledice ostal zvest svojemu nebeškemu Gospodarju. Pod budnim očesom Boga in svetih angelov si mnogi prisvojijo prednosti, za katere pred soljudmi ne bodo krivi, toda Jožefova prva misel je bila o Bogu. Rekel je: "Kako bi torej jaz storil toliko zlo in grešil zoper Boga?" ([1 Moj 39,9](#))

Če bi gojili stalni vtis, da Bog vidi in sliši vse, kar naredimo in rečemo, ter hrani zvest zapis o naših besedah in dejanjih in da bomo odgovarjali za vse, bi se bali grešiti. Mladi naj si zapomnijo, da so v Božji navzočnosti, kjer koli so. Noben del našega vedenja ne ostane neopažen. Pred Najvišjim ne moremo skriti svojih poti. Čeprav so človeški zakoni občasno strogi, se jih prestopa, ne da bi bilo to odkrito, in zato ostanejo prestopki nekaznovani. Z Božjim zakonom pa ni tako. Tudi najtemnejša polnočna tema ne more prekriti nekogaršnje krivde. Lahko se mu zdi, da je sam, vendar obstaja za/217/ vsako delo nevidna priča. Božanskemu nadzoru so odprti vsi srčni vzgibi. Vsako dejanje, vsaka beseda, vsaka misel je natančno zabeležena, kakor da bi bila na svetu samo ena oseba in bi bila pozornost nebes osredotočena nanjo.

Jožef je zaradi svoje poštenosti trpel, saj se je njegova zapeljivka maščevala tako, da ga je obtožila za gnusni zločin, zaradi česar so ga vrgli v ječo. Ko bi Potifar verjel ženinim obtožbam zoper Jožefa, bi mladi Hebrejec umrl, vendar sta bili skromnost in poštenost, ki sta bili v celoti značilni za njegov značaj, dokaz njegove nedolžnosti. Da pa bi bil rešen ugled gospodarjeve hiše, je bil prepuščen sramoti in jetništvu.

Sprva so ječarji z Jožefom ravnali izredno strogo. Psalmist pravi: "Njegove noge so vklenili v spone, železo ga je stiskalo do duše, do časa, ko se je uresničila njegova beseda: Gospodov govor ga je bil prečistil." ([Ps 105,18.19](#)) Jožefov pravi značaj pa je svetil celo v temi ječe. Odločno se je držal svoje vere in potrpežljivosti. Njegova leta zveste službe so bila poplačana najbolj kruto, pa se kljub temu ni prepustil čemernosti ali nezaupljivosti. Imel je mir, ki prihaja iz nedolžne vesti, zato je svoj primer zaupal Bogu. Ni razglabljal o lastnih napakah, temveč je pozabil svojo žalost tako, da je poskusil ublažiti žalost drugih. Celó v ječi je našel delo, ki ga je bilo treba opraviti. Bog ga je v šoli trpljenja pripravil za večjo uporabnost, Jožef pa ni zavrnil potrebne vzgoje. Ko je bil v ječi priča posledicam zatiranja, tiranije in zločina, je spoznal nauke o pravičnosti, naklonjenosti in usmiljenju, ki so ga pripravili, da je svojo oblast uporabljal modro in sočutno.

Jožef je postopno pridobival zaupanje jetniškega čuvaja, da mu je končno zaupal pregled nad vsemi jetniki. Vloga, ki jo je odigral v ječi - neoporečno vsakdanje

življenje in sočutje do teh v težavah in nesreči - mu je odprla pot za prihodnjo blaginjo in čast. Vsak žarek svetlobe, ki ga razlijemo na druge, se odbije na nas. Vsaka prijazna in sočutna beseda, ki jo spregovorimo žalujočemu, vsako dejanje, ki osvobodi zatirane, vsak dar potrebnim bo obrodil blagoslove dajalcu, če ga spodbuja pravi motiv./218/

Glavni kraljevi pek in točaj sta bila vržena v ječo zaradi žalitve in prišla sta v Jožefovo oskrbo. Ko sta bila neko jutro videti zelo žalostna, ju je Jožef prijazno vprašal po vzroku. Povedala sta mu, da je vsak od njiju sanjal izredne sanje, katerih pomen sta si zelo želela izvedeti. Jožef je rekel: "Ali ni razlaganje od Boga? Povejta mi, prosim." ([1 Moj 40,8](#)) Ko mu je vsak povedal svoje sanje, je Jožef spoznal, da so pomembne. V treh dneh bo točaj vrnjen na svoj položaj in bo faraonu podajal čašo kakor prej, pek pa bo po kraljevem ukazu usmrčen. V obeh primerih se je zgodilo, kakor je bilo povedano.

Kraljevi točaj je Jožefu izrazil najglobljo hvaležnost za razveseljivo razlago njegovih sanj in za prijazna dela, ki mu jih je storil. Pozneje mu je Jožef najbolj ganljivo povedal o tem, da je sam nepravilno zaprt, in ga prosil, naj v povračilo njegov primer predstavi kralju. Rekel je: "Samo spomni se mene pri sebi, ko se ti bo dobro godilo, in izkaži mi, prosim, milost in me omeni pred faraonom, da bi me izpeljal iz te hiše; zakaj prav po tatinsko sem bil ukraden iz Hebrejske dežele, in tudi tukaj nisem storil ničesar, za kar naj sem bil dejan v to temnico." ([1 Moj 40,14.15](#)) Glavni točaj je videl, da so se sanje izpolnile do potankosti. Ampak ko si je ponovno pridobil kraljevo naklonjenost, je pozabil na svojega dobrotnika. Jožef je ostal v ječi še dve leti. Upanje, ki je bilo zaneteno v njegovem srcu, je postopno zamrlo in vsem drugim preizkušnjam je bil dodan grenak občutek nehvaležnosti.

Božanska roka pa se je odločila odpreti vrata ječe. Egipovski kralj je neko noč sanjal dvoje sanj, ki so na videz kazale na isti dogodek in so napovedovale veliko katastrofo. Ni mogel določiti njihovega pomena, in so kar naprej obremenjevale njegov um. Magi in modreci njegovega kraljestva mu jih nikakor niso mogli razložiti. Kraljeva zaskrbljenost in žalost sta naraščali, po njegovem dvoru pa se je razširil strah. Splošna vznemirjenost je spomnila glavnega točaja na njegove sanje. Skupaj s tem se je spomnil Jožefa in vest ga je zapekla zaradi njegove pozabljivosti in nehvaležnosti. Takoj je kralja obvestil, kako je njegove in pekove sanje razložil hebrejski jetnik in da so se napovedi izpolnile./219/

Za faraona je bilo ponižujoče odvrniti se od magov in modrecev svojega kraljestva ter se posvetovati s tujcem in sužnjem, vendar je bil pripravljen sprejeti tudi najnižjega služabnika, da bi bil njegov obremenjen um olajšan. Nemudoma so poslali po Jožefa.

Ta je slekel jetniško obleko in se obril, saj so njegovi lasje v času sramote in zapora zelo zrasli. Potem je bil pripeljan pred kralja.

"Tedaj reče faraon Jožefu. Imel sem sanje, a ni nikogar, da bi jih razložil. Slišal sem pa o tebi praviti: ko čuješ sanje, jih lahko razložiš. Odgovori pa Jožef faraonu in reče: To ni moja reč. Bog bo odgovoril, kar je v srečo faraonu." ([1 Moj 41,15,16](#)) Jožefov odgovor kralju kaže njegovo ponižnost in vero v Boga. Skromno je odklonil čast, da ima sam najvišjo modrost. "To ni moja reč." Samo Bog lahko razlaga take skrivnosti.

Faraon je potem pripovedoval sanje: "Stal sem na bregu Nila. In glej, iz reke stopa sedem krav, debelih in lepih, in pasle so se po travi. Nato, glej, pride sedem drugih krav za njimi, suhih in zelo grdih in mršavih; nisem videl po grdosti njim podobnih v vsej Egiptovski deželi. In požrle so te mršave in grde krave prejšnjih sedem debelih krav, in dasi so jim prišle v trebuh, ni bilo tega zaznati, ampak bile so videti grde kakor poprej. In prebudil sem se. Še sem videl v svojih sanjah in glej, sedem klasov je zraslo na enem stebelu, polnih in lepih. Glej pa, sedem klasov drobnih in suhih, ki jih je vzhodni veter osmodil, je pognalo za njimi. Tisti drobni klasi pa so pogoltnili sedem lepih klasov. In to sem povedal pismoukom, a nobenega ni bilo, ki bi mi razložil." ([1 Moj 41,17-24](#))

Jožef je odvrnil: "Faraonove sanje so ene. Kar hoče storiti Bog, je razodel faraonu." ([1 Moj 41,25](#)) Nastopilo bo sedem let obilice. Polja in vrtovi bodo obrodili obilneje kakor prej. Temu obdobju pa bo sledilo sedem let lakote. "In nič se ne bo vedelo v deželi za obilost zavoljo lakote, ki pride potem, zato ker bo silno huda." ([1 Moj 41,31](#)) Ponovitev sanj je dokazovala, da so zanesljive in da se bodo kmalu izpolnile. Nadaljeval je: "Zdaj naj torej faraon poskrbi za razumnega in modrega moža in naj ga postavi čez Egiptovsko deželo. To naj stori faraon in naj postavi oblastnike tej deželi, da pobere petino/220/ pridelkov Egiptovske dežele v sedmih letih obilosti. Oni naj zbero vse žito dobrih let, ki pridejo, in zneso naj žito faraonu pod roko, v živež po mestih, in ga shranijo. In ta živež bodi v zalogo deželi za tistih sedem let lakote." ([1 Moj 41,33-36](#))

Razlaga je bila tako razumna in skladna in način podajanja tako zdrav in spreten, da ni bilo mogoče dvomiti o njeni pravilnosti. Toda komu naj se zaupa izvršitev načrta? Od modrosti te izbire je odvisna ohranitev naroda. Kralja so mučile težave. Nekaj časa je razmišljal o imenovanju. Po glavnem točaju je vladar spoznal Jožefovo modrost in razsodnost pri gospodarjenju v ječi. Bilo je očitno, da vsebuje upravno sposobnost višje kakovosti. Točaj, ki ga je dajalo samoočitanje, se je poskušal odkupiti za prejšnjo nehvaležnost. Zato je hvalil dobrotnika. Nadaljnja kraljeva poizvedovanja so dokazala, da so točajeva poročila pravilna. V vsem kraljestvu je bil Jožef edini obdarjen z modrostjo, da bi opozoril na nevarnost, ki je grozila kraljestvu, in na potrebne

priprave, da se pripravijo nanjo. Kralj je bil prepričan, da je Jožef najbolj usposobljen za izvršitev načrtov, ki jih je predlagal. Bilo je očitno, da je bila z njim božanska moč in da med kraljevimi državnimi uslužbenci ni bilo nikogar, ki bi bil tako zelo sposoben opraviti z narodnimi zadevami v tej težavi. Dejstvo, da je bil Hebrejec in suženj, ni bilo pomembno, ko pa so bili na drugi strani tehtnice njegova modrost in zdravo razsojanje. Kralj je vprašal svoje svetovalce: "Najdemo li mar temu enakega moža, ki je v njem Božji Duh?" ([1 Moj 41,38](#))

Imenovanje so izglasovali in sporočili Jožefu nepričakovano oznanilo: "Ker ti je Bog razodel vse to, nihče ni razumen in moder kakor ti. Ti boš čez mojo hišo in po tvojem povelju se bo ravvalo moje ljudstvo, samo za ta prestol bom višji od tebe." ([1 Moj 41,39.40](#)) Kralj je nadaljeval s podelitvijo oblasti. "In faraon sname pečatni prstan s svoje roke ter ga natakne na Jožefovo roko in veli mu obleči oblačila iz tenčice in zlato verižico mu dene okoli vratu. In ukaže, naj ga peljejo na njegovem drugem vozu, in klical so pred njim: Priklonite se!" ([1 Moj 41,42.43](#))/221/

"Postavil ga je za gospoda svoji družini in za poglavarja vsej svoji posesti, da bi zvezaval njegove kneze po svoji volji in učil modrosti njegove starešine." ([Ps 105,21.22](#)) Iz ječe je bil Jožef povišan v vladarja čez vso Egipčansko deželo. To je bil časten položaj, toda poln težav in nevarnosti. Človek ne more stati na visokem položaju brez nevarnosti. Kakor vihar ne poškoduje najnižjih cvetic v dolini, medtem ko izkorenini visoka drevesa na gorskih vrhovih, tako lahko skušnjave, ki spremljajo posvetni uspeh in čast, potegnejo v jamo tiste, ki so ohranili poštenost v skromnem življenju. Jožefov značaj pa je zdržal preizkušnje enako v nadlogi kakor v blaginji. Enako zvestobo je izkazoval Bogu, ko je stal na faraonovem dvoru in ko je bil v ječi. Še vedno je bil tujec v poganski deželi, ločen od svojih sorodnikov, ki so častili Boga. Popolnoma pa je verjel, da njegove korake usmerja božanska roka, in v nenehnem zanašanju na Boga je zvesto opravljal dolžnosti svojega položaja. Po Jožefu se je pozornost kralja in pomembnih Egipčanov usmerila na resničnega Boga, in čeprav so se držali malikovalstva, so se naučili spoštovati načela, ki sta jih razodela življenje in značaj Jahvejevega častilca.

Kako je Jožefu uspelo biti tako trden v značaju, pošten in moder? V mlajših letih je raje upošteval dolžnost kakor nagnjenje. Mladičeva poštenost, preprosto zaupanje in plemenita narava so obrodili sad v dejanjih, ko je postal mož. Čisto in preprosto življenje sta prispevala k živahnemu razvoju telesnih in umskih moči. Občestvo z Bogom po njegovih delih in razmišljanje o vzvišenih resnicah, ki so bile zaupane dedičem vere, so povzdignili in oplemenitili njegovo duhovno naravo, razširili in okrepili um, kakor ga ne bi moglo nobeno drugo proučevanje. Zvesta pozornost vsem dolžnostim od najnižjih do najvišjih ravni je vzgojila moč za najvišjo službo. Kdor živi v

skladnosti s Stvarnikovo voljo, si zagotovi pravilen in plemenit razvoj značaja. "Glej, Gospodov strah je modrost, in ogibati se hudega je razumnost." ([Job 28,28](#))

Le malo jih je, ki spoznajo vpliv malih življenjskih stvari na razvoj značaja. Prav nič ni res majhno, s čimer imamo opraviti. Različne okoliščine, s katerimi imamo dan za dnem opraviti, /222/ so določene, da preizkusijo našo zvestobo in nas usposobijo za večje naloge. Z vdanostjo načelu v izvrševanju vsakdanjega življenja se um privadi držati zahtev dolžnosti nad zadovoljstvom in nagnjenji. Tako vzgojen um ne omahuje med pravilnim in nepravilnim, kakor trepeče trs v vetru, temveč je predan dolžnosti, ker se je vzgojil, da se bo ravnal po zvestobi in resnici. Z zvestobo v najmanjših stvareh pridobijo moč, da bodo zvesti v večjih.

Pošten značaj je vrednejši kakor ofirsko zlato. Brez tega se ne more nihče dvigniti do visokega položaja. Vendar se značaj ne podeduje. Ne more se ga kupiti. Moralna izvirnost in dobre duševne kakovosti niso sad naključja. Najdragocenejši darovi nimajo vrednosti, če niso izkoriščeni. Izoblikovanje plemenitega značaja je življenjsko delo in mora biti sad marljivega in vztrajnega truda. Bog daje priložnosti, uspeh pa je odvisen od tega, kako jih bomo izkoristili. /223/

21. Jožef in njegovi bratje

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Moj 41,54-56; 42 do 50](#)

Na samem začetku rodovitnih let se je začela priprava na prihajajočo lakoto. Pod Jožefovim vodstvom so postavili ogromna skladišča v vseh glavnih krajih po Egiptu in se pripravili, da bodo lahko shranili presežek pričakovane žetve. Enako so ravnali v vseh sedmih letih obilja, dokler ni bilo žita v skladišču več, kakor so pričakovali.

Po Jožefovi napovedi se je približevalo sedem let pomanjkanja. "In bila je lakota po vseh deželah, v vsej Egiptovski deželi pa je bilo kruha. In ko je vsa Egiptovska dežela trpela lakoto, je vpilo ljudstvo k faraonu zaradi kruha; faraon pa reče vsem Egipčanom: Pojdite k Jožefu, in kar vam veli, storite! In lakota je bila po vsem površju zemlje. In Jožef je odprl vsa skladišča in prodajal Egipčanom." ([1 Moj 41,54-56](#))

Lakota se je razširila v Kanaansko deželo in v delu dežele, kjer je bival Jakob, so jo že zelo čutili. Ko so slišali o obilni zalogi, ki jo je shranil egiptovski kralj, se je deset Jakobovih sinov odpravilo na pot, da bi kupili žito. O prihodu so jih napotili h kraljevemu namestniku in skupaj z drugimi so se prišli predstaviti deželnemu vladarju. In se "priklonijo ponižno do tal. Spoznal je torej Jožef svoje brate, a oni ga niso spoznali." ([1 Moj 42,6.8](#)) Njegovo hebrejsko ime mu je kralj spremenil in le malo sta si bila podobna glavni egiptovski minister in mladenič, ki so ga prodali Izmaelcem. Ko je Jožef videl brate, kako se priklanjajo, so mu prišle na misel sanje in pretekli prizori so oživeli pred njim. Njegovo ostro oko je s pregledom skupine opazilo, da med njimi ni Benjamina. Ali je tudi on postal/224/ žrtev izdajalske krutosti teh divjakov? Odločil se je zvedeti resnico. Strogo je rekel: "Ogleduhi ste, prišli ste ogledovat nezavarovane kraje v deželi." ([1 Moj 42,9](#))

Odgovorili so: "Ne, moj gospod, tvoji hlapci so prišli kupiti žita. Mi vsi smo sinovi enega moža; poštene smo, nikdar niso bili ogleduhi tvoji hlapci." ([1 Moj 42,10.11](#)) Želel je zvedeti, ali so še vedno ošabni, kakor so bili, ko je bil še z njimi. Prav tako pa je hotel iz njih potegniti kakšen podatek o njihovem domu, čeprav je vedel, da je lahko njihova izjava lažna. Ponovil je obtožbo, in oni so odgovorili: "Dvanajst je bilo tvojih hlapcev; bratje smo, sinovi enega moža v Kanaanski deželi; najmlajši, glej, je sedaj pri našem očetu, enega pa ni več." ([1 Moj 42,13](#))

Ker je kraljevi namestnik dvomil o resničnosti njihove zgodbe in je še vedno nanje gledal kot na vohune, je izjavil, da jih bo preizkusil. Zahteval je, da ostanejo v Egiptu, eden izmed njih pa naj gre in pripelje sem najmlajšega brata. Če tega ne bodo storili, bodo z njimi ravnali kakor z vohuni. S tem pa se Jakobovi sinovi niso mogli strinjati, saj bi zahtevani čas pri njihovih družinah povzročil gladovanje; in kdo bi šel sam na pot ter pustil druge brate v ječi? Kako naj pridejo v takih okoliščinah očetu pred oči? Videti je bilo, da bodo verjetno umorjeni ali pa bodo postali sužnji, in če pripeljejo Benjamina, bi morda samo delil njihovo usodo. Odločili so se, da raje ostanejo in skupaj trpijo, kakor pa da bi dodatno ožalostili očeta z izgubo svojega edinega ostalega sina. Torej so bili vrženi v ječo, in v njej so ostali tri dni.

V letih, ko je bil Jožef ločen od svojih bratov, pa so se ti Jakobovi sinovi značajsko spremenili. Prej so bili zavistni, vzkipljivi, varljivi, kruti in maščevalni, zdaj pa, ko jih je zadela nadloga, so se izkazali za nesebične, zveste drug drugemu, predane očetu in podložni njegovi oblasti, čeprav so bili že v zrelih letih.

Trije dnevi v egiptovski ječi so bili dnevi grenke žalosti, ko so se spomnili svojih preteklih grehov. Če ne bodo pripeljali Benjamina, je kazalo, da bo njihova krivda kot vohunov dokazana, in le malo upanja so imeli, da bi oče privolil ostati brez njega. Tretji dan je Jožef poklical brate predse. Ni si jih drznil imeti dlje zaprtih./225/ Najbrž oče in družine, ki so z njim, že zdaj trpijo lakoto. Rekel je: "To storite in si ohranite življenje - Boga se bojim jaz: če ste poštene, naj ostane eden vaš brat zvezan na mestu vaše ječe; vi pa pojdite, odnesite žito, da ne stradajo vaše rodbine. Svojega najmlajšega brata pa pripeljite k meni, in resnične se izkažejo vaše besede in ne umrete." ([1 Moj 42,18-20](#)) Odločili so se sprejeti ta predlog, čeprav je bilo le malo upanja, da bi oče dovolil, da se Benjamin vrne z njimi. Jožef je govoril z njimi po prevajalcu, in ker so mislili, da jih namestnik ne razume, so v njegovi navzočnosti prosto razpravljali med seboj. Obtožili so se ravnanja z Jožefom: "Res, krivi smo zaradi svojega brata, ki smo videli bridkost njegove duše, ko nas je prosil usmiljenja, a nismo poslušali; zato nas je zadela ta stiska." ([1 Moj 42,21](#)) Ruben, ki je načrtoval Jožefa v Dotanu rešiti, je spregovoril: "Ali vam nisem prigovarjal, rekoč: Ne grešite zoper dečka? Pa me niste poslušali, zato se tudi sedaj, glejte, zahteva njegova kri." ([1 Moj 42,22](#)) Jožef, ki je to poslušal, ni mogel nadzorovati svojih čustev, in je odšel ven ter se zjokal. Ko se je vrnil, je ukazal, naj pred njim Simeona zvežejo in odpeljejo nazaj v ječo. Njega je izbral, ker je bil pobudnik in glavni izvršitelj krutega ravnanja z bratom.

Preden je Jožef dovolil bratom oditi, je ukazal, naj jih oskrbijo z žitom ter skrivoma vsakemu vrnejo denar na vrh vreče. Prav tako so jih oskrbeli z živežem za živali na poti domov. Na poti je eden iz skupine razvezal svojo vrečo in presenečen v njej odkril srebro. Ko je to povedal drugim, so se zelo prestrašili in zbegali ter rekli drug

drugemu: "Kaj nam je to storil Bog?" ([1 Moj 42,28](#)) Ali naj to vzamejo kot dober znak od Gospoda ali pa je to dovolil, da bi jih kaznoval za njihove grehe in jih pahnil še globlje v nesrečo? Priznali so, da je Bog videl njihove grehe in da jih zdaj kaznuje.

Jakob je vznemirjen čakal na vrnitev svojih sinov in ob njihovi vrnitvi se je ves tabor nestrpno zbral okoli njih, ko so očetu poročali, kaj se je zgodilo. Vsako srce sta napolnila preplah in zaskrbljenost. Vedenje egiptovskega namestnika je, kakor kaže, pomenilo zlobne namere. Njihovi strahovi so bili potrjeni, ko so v svojih razvezanih vrečah odkrili vsak svoj/226/ denar. Ostareli oče je v žalosti vzkliknil: "Pripravite me ob otroke! Jožefa ni več, in Simeona ni več, in Benjamina bi mi radi vzeli; zoper mene je vse to." ([1 Moj 42,36](#)) Ruben je odgovoril: "Ta dva moja sinova daj v smrt, ako ga ne pripeljem zopet k tebi. Daj ga meni v roko, in jaz ga pripeljem zopet k tebi." ([1 Moj 42,37](#)) Ta srčni govor ni olajšal Jakobovega uma. Njegov odgovor se je glasil: "Ne pojde dol moj sinček z vami; zakaj njegov brat je umrl, in ta je sam ostal, in če njega zadene nesreča na poti, na katero se pripravljate, spravite mojo sivo glavo z žalostjo v grob." ([1 Moj 42,38](#))

Toda suša se je nadaljevala in sčasoma je pošla zaloga žita, ki so ga kupili v Egiptu. Jakobovi sinovi so dobro vedeli, da bi bila vrnitev v Egipt brez Benjamina zaman. Imeli so malo upanja, da se bo očetov sklep spremenil, zato so tiho čakali na iztek. Sence lakote so se vse bolj bližale. Starec je na zaskrbljenih obrazih vseh v taboru bral njihove potrebe, in končno rekel: "Pojdite zopet, kupite nam malo hrane." ([1 Moj 43,2](#))

Juda je odgovoril: "Resno nam je zatrdil oni mož in rekel: Ne boste videli mojega obličja, ako ne bo vašega brata z vami. Če hočeš poslati našega brata z nami, pojdemo dol in ti kupimo žito. Ako pa ga nočeš poslati, ne pojdemo dol, zakaj oni mož nam je rekel: Ne boste videli mojega obličja, ako ne bo vašega brata z vami." ([1 Moj 43,3-5](#)) Ko je videl, da oče v svoji odločitvi omahuje, je dodal: "Pošlji dečka z menoj, in vstanimo ter odidimo, da si ohranimo življenje in ne umremo mi in ti in naši otročiči." ([1 Moj 43,8](#)) Ponudil se je za poroštvo za svojega brata in da bo za zmeraj nosil krivdo, če mu ne uspe vrniti Benjamina očetu.

Jakob ni več mogel zavlačevati odločitve in je sinovom ukazal, naj se pripravijo na pot. Velel jim je tudi, naj vladarju odnesejo darilo - stvari, ki jih ima lačna dežela na voljo: "Malo balzama in malo medu, dišav in mire, kločkov in mandljev" in dvojno vsoto denarja. ([1 Moj 43,11](#)) Rekel je: "Tudi svojega brata vzemite ter vstanite, vrnite se k onemu možu." ([1 Moj 43,13](#)) Ko so se sinovi pripravili za odhod na negotovo pot, je ostareli oče dvignil svoje roke proti nebu in molil: "Silni Bog, Vsemogočni vam daj usmiljenje pred tistim možem, da vam izpusti onega vašega brata in Benjamina. Jaz pa, če bom brez otrok, naj bom brez otrok." ([1 Moj 43,14](#))

Spet so potovali v Egipt in se predstavili/227/ Jožefu. Ko je zagledal Benjamina, sina svoje matere, je bil globoko ganjen. Toda še vedno je skrival čustva in velel, naj jih odvedejo v njegovo hišo, da bi z njimi kosil. Ko so jih pripeljali v namestnikov dvorec, so se bratje prestrašili, da bodo poklicani na zagovor zaradi denarja, ki so ga našli v vrečah. Mislili so, da so jim ga namenoma položili vanje; tako bi namreč dobili priložnost, da bi jih zaslužnili. V svoji nesreči so se posvetovali z upravnikom Jožefove hiše in mu povedali okoliščine svojega obiska v Egiptu. Kot dokaz o nedolžnosti so ga obvestili, da so prinesli s seboj denar, ki so ga našli v vrečah, in tudi denar za nakup hrane ter dodali: "Ne vemo, kdo je položil naš denar v naše vreče." ([1 Moj 43,22](#)) Mož je odgovoril: "Mir vam, ne bojte se! Vaš Bog in Bog vašega očeta vam je dal zaklad v vaše vreče; vaš denar sem prejel." ([1 Moj 43,23](#)) Tedaj jim je odleglo. Ko pa se jim je pridružil Simeon, ki so ga spustili iz ječe, so čutili, da je Bog res milosten z njimi.

Namestnik se je ponovno srečal z njimi. Tedaj so mu predstavili svoje darove in se mu ponižno "priklonili do tal". ([1 Moj 43,26](#)) Ponovno so mu na misel prišle njegove sanje, in ko je pozdravil svoje goste, jih je takoj vprašal: "Ali se dobro godi vašemu očetu, starčku, o katerem ste govorili? Ali še živi?" ([1 Moj 43,27](#)) Ko so se mu ponovno priklonili, je dobil odgovor: "Dobro se godi tvojemu hlapcu, našemu očetu, še živi." ([1 Moj 43,28](#)) Potem je spet pogledal Benjamina in rekel: "Tale je tisti vaš najmlajši brat, o katerem ste mi govorili? ... Bog ti bodi milosten, moj sin!" ([1 Moj 43,29](#)) Ker so ga premagala čustva nežnosti, ni mogel ničesar več reči. "In stopi v svojo stanico, ter je jokal v njej." ([1 Moj 43,30](#))

Ko se je zbral, se je vrnil, in slavlje se je začelo. Po zakonu kast je bilo Egipčanom prepovedano jesti skupaj z ljudmi druge narodnosti. Zato so imeli Jakobovi sinovi mizo zase, namestnik je zaradi svojega visokega čina jedel sam, Egipčani pa so prav tako imeli ločene mize. Ko so vsi sedli, so bili bratje presenečeni, ko so videli, da so razvrščeni natanko po letih. In Jožef je "jemaje jedi pred seboj, pošiljal k njim", ([1 Moj 43,34](#)) toda Benjaminov delež je bil petkrat tolikšen kakor drugih. S tem znakom naklonjenosti Benjaminu je preveril, ali so do najmlajšega brata prav tako zavistni in sovražni, kakor so bili do njega. Ker so bratje še vedno menili, da Jožef ne/228/ razume njihovega jezika, so se sproščeno pogovarjali drug z drugim. Tako je imel Jožef priložnost spoznati njihove resnične občutke. Še jih je hotel preizkušati, zato je pred njihovim odhodom naročil, naj srebrno čašo, iz katere sam pije, skrijejo v vrečo najmlajšega.

Veselo so se odpravili na pot domov. Simeon in Benjamin sta bila z njimi, živali so bile naložene z žitom in vsi so mislili, da so varno ušli nevarnosti, za katero se je zdelo, da jih obdaja. Dosegli pa so komaj rob mesta, ko jih je dohitel namestnikov strežaj in jih ostro vprašal: "Zakaj vračate hudo za dobro? Ali ni tisto, iz česar pije moj gospod in s česar pomočjo prerokuje? Hudo ste ravnali, ko ste to storili." ([1 Moj 44,4.5](#)) Ta kupa

je imela moč odkriti strupeno snov, če je bila v pijači. V tistih časih so take kupe izredno cenili kot zaščito pred umorom z zastrupitvijo.

Popotniki so odgovorili na strežajeve obtožbe: "Zakaj govori naš gospod take besede? Tega ne, da bi tvoji hlapci storili tako stvar! Glej, denar, ki smo ga našli zvrha v svojih vrečah, smo prinesli zopet k tebi iz Kanaanske dežele; kako bi bili torej ukradli iz hiše tvojega gospoda srebro ali zlato? Pri katerem izmed tvojih hlapcev se najde, on naj umre, in tudi mi naj bomo hlapci našemu gospodu." ([1 Moj 44,7-9](#))

Strežaj je rekel: "Bodi torej po vaši besedi: pri katerem se najde, on mi bo hlapec, vi pa bodite nedolžni." ([1 Moj 44,10](#))

Preiskava se je nemudoma začela. "Hitro so torej deli vsak svojo vrečo na tla," ([1 Moj 44,11](#)) strežaj pa je vsako preiskal. Začel je pri Rubenovi in nadaljeval po vrsti do najmlajšega. V Benjaminovi so odkrili kupo.

Bratje so raztrgali svoja oblačila v znak največje žalosti in se počasi vrnili v mesto. Po njihovi lastni obljubi je bil Benjamin obsojen na življenje sužnja. Sledili so strežaju na dvor in tam našli namestnika ter popadali pred njegovim obličjem. Vprašal jih je: "Kakšna je to pregreha, ki ste jo storili? Niste li vedeli, da mož, kakršen sem jaz, more prerokovati?" ([1 Moj 44,15](#)) Jožef se je namenil iz njih izmamiti priznanje greha. Nikoli si ni pripisoval božanske moči, zdaj pa jih je hotel navesti, da bi verjeli, da lahko bere skrivnosti njihovega življenja.

Juda je odgovoril: "Kaj bi rekli svojemu gospodu? Kaj/229/ bi pravili? Ali kako bi se opravičili? Bog sam je našel krivico tvojih hlapcev. Glej, mi smo hlapci svojemu gospodu, mi in on, v čigar roki se je našla tista kupa." ([1 Moj 44,16](#))

Odgovor se je glasil: "Ne tako, da bi jaz to storil! Mož, v čigar roki se je našla kupa, on mi bodi hlapec, vi pa pojdite v miru k svojemu očetu." ([1 Moj 44,17](#))

V svoji globoki žalosti se je Juda približal namestniku in vzkliknil: "Prosim, moj gospod, govori naj tvoj hlapec besedo v prijazen posluš svojega gospoda, in ne razsrdi se zoper svojega hlapca; ti namreč si prav kakor faraon." ([1 Moj 44,18](#)) Zgovorno je opisal očetovo žalost ob izgubi Jožefa in njegovo nasprotovanje, da bi šel Benjamin z njimi v Egipt, saj je bil on edini ostali sin matere Rahele, ki jo je Jakob tako vdano ljubil. Rekel je: "Zdaj torej, kadar pridem k tvojemu hlapcu, svojemu očetu, in tega dečka ne bo z nami, ko je očetova duša zvezana z njegovo dušo, se zgodi, da umre, ko bo videl, da ni tu dečka: tako bodo tvoji hlapci sivo glavo tvojega hlapca, našega očeta, z žalostjo spravili v grob. Tvoj hlapec je namreč postal porok za dečka

pred svojim očetom, ker je rekel: Ako ti ga ne pripeljem, naj bom kriv zoper svojega očeta vse žive dni. Zdaj torej naj ostane, prosim, tvoj hlapec namesto dečka kot suženj svojemu gospodu, deček pa naj gre gor s svojimi brati. Kajti kako naj grem gor k svojemu očetu, ko ne bo dečka z menoj? Ne, naj ne vidim bridkosti, ki bo zgrabila mojega očeta!" ([1 Moj 44,30-34](#))

Jožef je bil zadovoljen. V svojih bratih je videl sadove resnične spokorjenosti. Ko je slišal Judovo plemenito ponudbo, je ukazal, naj se umaknejo vsi razen teh mož. Potem je, na glas jokajoč, zavpil: "Jaz sem Jožef! Ali še živi moj oče?" ([1 Moj 45,3](#))

Bratje so negibno obstali, nemi od strahu in začudenja. Egiptovski vladar, njihov brat Jožef, ki so mu zavidali in bi ga umorili, vendar so ga končno prodali za sužnja! Doživeli so vse njihovo okrutno ravnanje z njim. Spomnili so se, kako so prezirali njegove sanje in kako so se trudili, da bi preprečili njihovo izpolnitev. Pa vendar so odigrali svojo vlogo v izpolnitvi teh sanj. Zdaj, ko so bili popolnoma v njegovi oblasti, se bo nedvomno maščeval za vse hudo, ki ga je pretrpel.

Videl je njihovo zmedo in prijazno rekel: "Pristopite sem k meni!" Ko so se približali, je nadaljeval: "Jaz sem Jožef, vaš brat, ki ste ga prodali v Egipt. Ali sedaj se ne/230/ žalite in ne jezite se sami nad seboj, da ste me prodali sem: zakaj Bog me je poslal pred vami, da ohrani življenje." ([1 Moj 45,4.5](#)) Ker je čutil, da so že dovolj pretrpeli zaradi svoje krutosti z njim, se je plemenito potrudil odstraniti njihove strahove in zmanjšati grenkobo njihove samograje.

Nadaljeval je: "Že je namreč dve leti lakota v deželi; še je pa pet let, v katerih ne bo oratve, ne žetve. Toda Bog me je poslal pred vami, da vam zavaruje ostanek na zemlji in vas ohrani v življenju za veliko rešitev. Tako torej, nikakor me niste vi poslali sem, temveč Bog, ki me je postavil za očeta faraonu in za gospodarja vsej njegovi hiši ter za oblastnika vsej Egiptovski deželi. Hitite in pojdite gor k mojemu očetu ter mu recite: Tako pravi tvoj sin Jožef: Postavil me je Bog za gospoda vsemu Egiptu; pridi dol k meni, ne odlašaj! In boš prebival v Gosenski deželi, in blizu mi boš ti in tvoji sinovi in sinovi tvojih sinov in tvoje črede in tvoja goveda in vse, kar imaš. In živil te bom tam, ker bo še pet let lakota, da ne obubožaš ti in tvoja rodbina in vse, kar imaš. Glejte pa, vaše oči in oči mojega brata Benjamina vidijo, da so moja usta, ki z vami govorim. Nato se oklene vratu svojega brata Benjamina in se zjoka, tudi Benjamin je jokal ob njegovem vratu. In poljubi vse svoje brate in joka ob njihovem vratu. Šele potem spregovore njegovi bratje z njim." ([1 Moj 45,6-12.14.15](#)) Ponižno so priznali svoj greh in ga prosili za odpusčanje. Dolgo so trpeli v tesnobi in se kesali, zdaj pa so se veselili, da je še vedno živ.

Novice o tem, kar se je zgodilo, so se hitro razširile do kralja. Ta je želel izkazati Jožefu hvaležnost, zato je potrdil namestnikovo povabilo njegovi družini, rekoč. "Kar je najboljšega v vsej Egiptovski deželi, vaše je." ([1 Moj 45,20](#)) Bratje so bili odposlani z obilno zalogo in z vsem potrebnim za selitev njihovih družin in spremstva v Egipt. Benjamina je Jožef obdaroval z dragocenejšimi darovi kakor druge brate. Ker pa se je bal, da se bodo na poti domov prepirali, jim je naročil: "Ne prepirajte se po poti!" ([1 Moj 45,24](#))

Jakobovi sinovi so se vrnili k očetu z veselimi novicami: "Jožef še živi in je oblastnik čez vso Egiptovsko deželo." ([1 Moj 45,26](#)) Sprva je bil ostareli mož zadržan, ni mogel/231/ verjeti, kar je slišal. Ko pa je videl dolg sprevoz kočij in otovorjenih živali in da je Benjamin z njimi, je bil prepričan. Izredno vesel je vzkliknil: "Dovolj mi je! Še živi Jožef, moj sin; pojdem in videl ga bom, preden umrem." ([1 Moj 45,28](#))

Desetim bratom je ostalo še eno dejanje ponižnosti. Očetu so zdaj priznali prevaro in krutost, ki je dolga leta grenila njegovo in njihovo življenje. Jakob od njih ni pričakoval tako poniževalnega greha, vendar je videl, da je vse premagalo dobro, zato jim je odpustil in blagoslovil svoje v greh padle otroke.

Oče, sinovi, njihove družine, črede ovac in govedi ter številni spremljevalci so se kmalu odpravili v Egipt. Pot so premagovali s srčnim zadovoljstvom. Po prihodu v Bersebo je očak daroval daritve hvaležnosti in prosil Gospoda, naj jim zagotovi, da pojde z njimi. V nočni prikazni je slišal božansko besedo: "Ne boj se iti dol v Egipt, zakaj ondi te storim v velik narod. Jaz pojdem s teboj dol v Egipt, jaz te gotovo tudi nazaj pripeljem gor." ([1 Moj 46,3,4](#))

Zagotovilo: "Ne boj se iti dol v Egipt, zakaj ondi te storim v velik narod," je bilo pomembno. Abrahamu je bila dana obljuba o potomcih, ki bodo nešteti kakor zvezde, število izvoljenega ljudstva pa je vseeno naraščalo tako počasi. Kanaanska dežela ni mogla nuditi polj za razvoj takega ljudstva, kakršno je bilo napovedano. Zasedala so ga mogočna poganška plemena, ki bodo pregnana šele "v četrtem rodu". ([1 Moj 15,16](#)) Če bi Izraelovi potomci tukaj postali številno ljudstvo, bi morali ali izgnati prebivalce ali pa se razkropiti mednje. Slednjega po božanskem navodilu niso smeli narediti. Če bi se pomešali s Kanaanci, bi bili v nevarnosti, da jih zapelje malikovalstvo. Egipt je ponujal razmere, potrebne za izpolnitev božanskega namena. Tam jih je čakal del ozemlja, ki je bil dobro namakan in rodovit in ter je ponujal vse ugodnosti za njihov hitri prirastek. Nenaklonjenost, s katero se bodo morali spopasti v Egiptu zaradi svojega poklica, "zakaj gnus je Egipčanom vsak pastir drobnice", pa jim bo v pomoč, da se ne bodo pomešali in bodo ostali ločeno ljudstvo. ([1 Moj 46,34](#)) To jim bo pomagalo, da ne bodo sodelovali v egiptovskem malikovalstvu./232/

Po prihodu v Egipt je skupina nadaljevala pot naravnost v Gosensko deželo. Tja je prišel Jožef v svoji državniški kočiji, ki jo je spremljalo razkošno spremstvo. Blišč njegovega spremstva in dostojanstvo njegovega položaja sta bila pozabljena. Njegove misli je napolnila samo ena misel, eno samo hrepenenje je preželo njegovo srce. Ko je videl prihajajoče popotnike, ni več mogel nadzirati ljubezni, katere koprnjenje je bilo toliko let zatirano. Skočil je iz kočije in pohitel naprej svojemu očetu izrazit dobrodoščilo. "In se oklene njegovega vratu, in je dolgo jokal ob njegovem vratu. In Izrael reče Jožefu: Rad umrem sedaj, ko sem videl tvoje obličje, da še živiš." ([1 Moj 46,29.30](#))

Jožef je vzel pet bratov, da jih predstavi faraonu in prejme od njega zagotovilo o zemlji, ki bo v prihodnje njihov dom. Hvaležnost do prvega namestnika je vodila vladarja, da bi jih počastil z imenovanjem v državno službo. Jožef pa, pravi Jahvejev častilec, je želel svoje brate obvarovati pred skušnjavami, ki bi jim bili izpostavljeni na poganskem dvoru. Zato jim je svetoval, naj kralju iskreno povedo svoj poklic, ko jih bo povprašal o njem. Jakobovi sinovi so ubogali ta nasvet in skrbno tudi navedli, da so prišli bivat v deželo, ne da bi postali njeni stalni prebivalci, temveč da si pridržijo pravico oditi, kadar koli si bodo želeli. Kralj jim je dodelil dom in ponudil "najboljši kraj te dežele", Gosensko deželo. ([1 Moj 47,6](#))

Kmalu po prihodu je Jožef kralju predstavil tudi svojega očeta. Očak je bil tujec na kraljevskih dvorih, vendar se je sredi dostojanstvenih prizorov narave pogovarjal z mogočnejšim Vladarjem in je zdaj v navzočnosti nadvlade dvignil svoje roke in blagoslovil faraona.

Ko je Jakob prvič pozdravil Jožefa, je spregovoril, kakor da je po srečnem koncu svoje dolgotrajne žalosti in tesnobe zdaj pripravljen umreti. Zagotovljeno mu je bilo še sedemnajst let v mirnem zavetju Gosenske dežele. Ta leta so bila srečno nasprotje tistim pred njimi. V svojih sinovih je videl dokaze resničnega spokorjenja. Svojo družino je videl obdano z vsemi razmerami, ki so potrebne za razvoj velikega naroda. Njegova vera se je oprijela gotove obljube o njihovi prihodnji ustanovitvi v Kanaanu. Sam je bil obdan z vsemi dokazi ljubezni in naklonjenosti, ki mu jih je lahko dal glavni egiptovski namestnik. Srečen v družbi svojega dolgo izgubljenega sina je počasi in mirno tonil v grob./233/

Ko je začutil bližajočo se smrt, je poslal po Jožefa. Še vedno se je trdno oklepal Božje obljube o posesti v Kanaanu, zato je rekel: "Nikar me ne pokoplji v Egiptu. Kadar bom ležal s svojimi očeti, nesi me nazaj iz Egipta in me pokoplji v njihovem grobišču." ([1 Moj 47,29.30](#)) Jožef je obljubil, da bo tako storil, vendar Jakob ni bil zadovoljen; zahteval je svečano prisego, da ga bodo položili poleg njegovih očetov v Makpelski jami.

Še ena pomembna zadeva je vredna pozornosti. Jožefova sinova sta morala biti uradno priznana za izraelska otroka. Ko je Jožef prišel na zadnji pogovor z očetom, je s seboj pripeljal Efraima in Manaseja. Ta mladeniča sta bila po svoji materi povezana z najvišjim redom egiptovskega duhovništva in položaj njunega očeta jima je odprl poti do bogastva in ugleda, če bi izbrala, da se povežeta z Egipčani. Jožefova želja pa je bila, da bi se pridružila njegovemu ljudstvu. Razodel je svojo vero v zavezno obljubo in se v korist svojih sinov odpovedal vsem častem, ki jih je ponujal egiptovski dvor, za prostor med preziranimi pastirskimi plemeni, katerim so bile zaupane Božje prerokbe.

Jakob je rekel: "In sedaj tvoja dva sinova, ki sta se ti rodila v Egiptovski deželi, preden sem prišel k tebi v Egipt, bosta moja; Efraim in Manase bodita moja kakor Ruben in Simeon." ([1 Moj 48,5](#)) Posvojena sta bila za njegova in tako sta lahko postala načelnika dveh ločenih plemen. Tako je ena od prvorojenskih prednosti, ki jo je napravil Ruben, padla na Jožefa - to je, dvojni delež v Izraelu.

Jakobove oči so bile od starosti meglene, zato se ni zavedal navzočnosti mladeničev. Ko pa je zagledal njuna obrisa, je rekel: "Kdo sta ta dva?" Ko mu je bilo povedano, je dodal: "Privedi ju, prosim, k meni, da ju blagoslovim." ([1 Moj 48,8.9](#)) Ko sta se približala, ju je očak objel in poljubil. Svečano je nanju položil roki za blagoslov. Potem je molil: "Bog, pred čigar obličjem sta vedno hodila moja očeta Abraham in Izak, Bog, ki mi je bil pastir, odkar živim do tega dne; Angel, ki me je rešil iz vsakega zla, blagoslovi ta mladeniča." ([1 Moj 48,15.16](#)) To ni bil duh neodvisnosti, niti zanašanje na človeško moč ali zvijača. Bog je bil njegov zaščitnik in podpora. Ni bilo slišati nobene pritožbe o preteklih dneh. Preizkušenj in tegob ni več imel za stvari, ki so bile/234/ proti njemu. Spominjal se je le Božje milosti in ljubeče prijaznosti, ki sta bili z njim ves čas romanja.

Jakob je po končanem blagoslavljanju dal svojemu sinu zagotovilo - za prihodnje rodove, ki bodo dolga leta v sužnosti in trpljenju, mu je pustil pričevanje o svoji veri: "Glej, skoraj umrem, a Bog bo z vami in vas pripelje nazaj v deželo vaših očetov." ([1 Moj 48,21](#))

Na koncu so se ob umirajočem očetu zbrali vsi Jakobovi sinovi. In Jakob je zaklical svojim sinovom in rekel: "Zberite se in čujte, Jakobovi sinovi, poslušajte, pravim, Izraela, svojega očeta, da vam oznamim, kar se vam bo zgodilo v poznejših dnevih." ([1 Moj 49,2.1](#)) Pogosto in nemirno je razmišljal o njihovi prihodnosti. Prizadeval si je naslikati zgodovino različnih rodov. Zdaj pa, ko so otroci čakali na prejetje zadnjega blagoslova, je nad njim počival Duh navdihnjenja in v preroški prikazni mu je bila razodeta prihodnost njegovih potomcev. Drugo za drugim so bila omenjena imena

njegovih sinov, opisan je bil značaj vsakega, natanko je bila napovedana prihodnja zgodovina vsakega plemena.

"Ruben, ti si moj prvenec, moja moč in začetek moje mogočnosti, prednji v visokosti in prednji v krepkosti!" ([1 Moj 49,3](#))

Tako je oče opisal, kakšen bo položaj Rubena kot prvorojenca. Njegov ostuden greh v Edarju ga je naredil za nevrednega, da bi prejel blagoslov prvorojenstva. Jakob je nadaljeval: "Vzkipel si kakor voda, ne boš imel prednosti." ([1 Moj 49,4](#))

Duhovništvo je bilo dodeljeno Leviju, kraljestvo in mesijanska obljuba Judu, dvojni delež dediščine pa Jožefu. Rubenov rod se ni nikoli dvignil do kakega ugleda v Izraelu, ni bil tako številen kakor Juda, Jožef ali Dan, in bil je med prvimi, ki so bili odpeljani v ujetništvo.

Naslednja po letih za Rubenom sta bila Simeon in Levi. Združila sta se v svoji krutosti proti Sihemcem. Prav tako sta bila najbolj kriva za prodajo Jožefa. O njiju je bilo izjavljeno: "Razdelim ju v Jakobu in ju razkropim v Izraelu." ([1 Moj 49,7](#))

Pri štetju Izraela tik pred vstopom v/235/ Kanaan je bil Simeonov rod najmanjši. Mojzes v svojem zadnjem blagoslovu ni omenil Simeona. Ob nastanitvi v Kanaanu je imel ta rod le majhen delež Judovega žreba in te družine so, ko so pozneje postale mogočne, ustanovile kolonije in se nastanile na ozemlju zunaj meja Svete dežele. Levi prav tako ni prejel dediščine razen osemindesetih mest, razporejenih v različnih delih dežele. Ta rod je ostal zvest Jahveju, ko so drugi rodovi odpadli. Tako si je zagotovil določitev za sveto svetiščno službo, s čimer je bilo prekletstvo spremenjeno v blagoslov.

Najvišji blagoslovi prvorojenstva so bili preneseni na Juda. Pomen imena - označuje namreč hvalo - razodeva preroška zgodovina tega rodu: "Juda, tebe, da, tebe bodo slavili tvoji bratje; tvoja roka bo tvojim sovražnikom na tilniku, priklanjali se ti bodo sinovi tvojega očeta. Levov mladič je Juda; od plena, moj sin, si prišel kvišku. Počivajoč leži kakor lev in kakor levinja, kdo se ga drzne zbuditi? Ne vzame se žezlo od Juda, niti vladarska palica izmed njegovih nog, dokler ne pride Šilo, in njemu bo pokorščina narodov." ([1 Moj 49,8-10](#))

Lev, kralj gozda, je ustrezen simbol tega rodu, iz katerega je prišel David in Davidov Sin, Šilo, pravi Lev Judovega rodu, kateremu se bodo poklonile vse moči in vsi narodi mu bodo izkazovali spoštovanje.

Večini svojih otrok je Jakob napovedal dobro prihodnost. Nazadnje je omenil Jožefovo ime in očetovo srce je prekipevalo, ko je priklical blagoslov na "glavi Jožefovi in na temenu Odličnega med svojimi brati". ([1 Moj 49,26](#))

"Sin rodovitnega drevesa je Jožef, sin rodovitnega drevesa ob studencu, njegove mladike se vzpenjajo čez zidovje. Hudo so ga užalili in nanj streljali in ga preganjali lokostrelci: vendar nepremičen ostane njegov lok in gibčni lahti njegovih rok, po rokah Mogočnega Jakobovega. Odtod je pastir, kamen Izraelov:/236/ od mogočnega Boga tvojega očeta, ki ti bo pomagal, in od Vsemogočnega, ki te bo blagoslovil z blagoslovi nebes od zgoraj, z blagoslovi globine od spodaj, z blagoslovi prsi in maternice. Blagoslovi tvojega očeta presegajo blagoslove mojih prednikov do meje večnih hribov; bivajo naj na Jožefovi glavi in na temenu Odličnega med svojimi brati." ([1 Moj 49,22-26](#))

Jakob je bil vedno goreče ljubezniv mož. Njegova ljubezen do sinov je bila močna in nežna in njegovo zadnje pričevanje ni bilo izrekanje pristranskosti ali zamere. Vsem je odpustil in ljubil jih je do zadnjega. Njegova očetovska nežnost je našla izraze samo v spodbudnih besedah in v upanju, toda nad njim je počivala Božja moč, in pod vplivom Navdihnjenja je bil prisiljen izreči resnico, naj je bila še tako boleča.

Po izrečenem zadnjem blagoslovu je Jakob ponovil naročilo glede pokopa: "Ko bom zbran k svojemu ljudstvu, me pokopljite pri mojih očetih, ... v jamo, ki je na njivi Makpeli. ... Tam so pokopali Abrahama in Saro, njegovo ženo, tam so pokopali Izaka in Rebeko, njegovo ženo, in tam sem pokopal Lejo." ([1 Moj 49,29-31](#)) Tako je zadnje dejanje v njegovem življenju razodelo vero v Božjo obljubo.

Jakobova zadnja leta so prinesla večer spokojnosti in miru po težavnem in utrujajočem dnevu. Oblaki so naredili temo nad njegovo potjo, vendar je njegovo sonce zašlo čisto in svetloba nebes je razsvetljevala njegove zadnje ure. Sveto pismo pravi: "In zgodi se, da bo ob času večera svetloba. Opazuj poštenega in glej pravičnega: res, bodočnost ima mož miru." ([Zah 14,7](#); [Ps 37,37](#))

Jakob je grešil in globoko obžaloval. Mnoga leta garanja, skrbi in žalosti je okusil od dneva, ko je zaradi svojega velikega greha moral zbežati iz očetovih šotorov. Brezdomni ubežnik, ločen od svoje matere, ki je nikoli več ni videl, je sedem let delal za svojo ljubljeno, na koncu pa je bil ponižujoče ogoljufan. Dvajset let je garal v službi pohlepnega in skopega sorodnika. Videl je, kako njegovo bogastvo narašča in kako rastejo sinovi okoli njega, vendar je našel le malo veselja v nezadovoljnem in razdeljenem domu. Ožaloščen zaradi hčerine osramotitve, maščevanja njenih bratov,/237/ zaradi Raheline smrti in nenaravnega Rubenovega zločina, Judovega greha krute prevare in zlobe do Jožefa - kako dolg in temen je seznam hudobnih del,

na voljo očem! Spet in spet je videl med sinovi ponavljajoče se grehe, ki jih je bil tudi sam kriv. Toda ne glede na to, kako grenka je bila vzgoja, je dokončala svoje delo. Očiščen pa tudi žalosten je obrodil "miru poln sad pravičnosti". ([Heb 12,11](#))

Navdihnjenje je zvesto zapisalo spodrseljaje dobrih ljudi, tistih, ki jih označuje Božja naklonjenost. Zares so njihovi spodrseljaji opisani natančneje kakor njihove čednosti. Temu so se čudili mnogi, neverniki pa so dobili priložnost, da so se posmehovali Svetemu pismu. Ampak eden najmočnejših dokazov o resničnosti Svetega pisma je, da dejstva niso polepšana, niti niso prikriti grehi glavnih oseb. Človeški um je tako podložen predsodkom, da človeška zgodovina ne more biti popolnoma nepristranska. Če bi Sveto pismo napisale nenavdihnjene osebe, bi brez dvoma predstavljalo značaj svojih čaščenih ljudi v bolj laskajoči luči. Ker pa je takšno, kakršno je, imamo pravičen zapis njihovih izkušenj.

Ljudje, ki so Bogu všeč in katerim je zaupal velike odgovornosti, so včasih podlegli v skušnjavah in storili greh, prav tako kakor se tudi mi v današnjih časih trudimo, omahujemo in občasno zaidemo v zmoto. Njihovo življenje z vsemi napakami in neumnostmi je razodeto nam za spodbudo in opozorilo. Če bi bili predstavljeni, kakor da so brez napak, bi mi z grešno naravo lahko obupali ob naših napakah in spodrseljajih. Ko pa vidimo, da so se drugi borili z malodušnostjo, kakršna je naša, da so podlegali skušnjavam kakor mi, pa vendar spet vstali in premagali po Božji milosti, smo opogumljeni v našem prizadevanju za pravičnost. Kakor so si opomogli oni, čeprav so bili kdaj poraženi, in jih je Bog blagoslovil, tako smo tudi mi lahko zmagovalci v Jezusovi moči. Po drugi strani pa nam lahko zapis o njihovem življenju služi kot opozorilo. Kaže, da Bog nikakor ne bo očistil krivih. Greh vidi v svojih najbolj ljubljenih in z njim obračuna v njih celo bolj strogo kakor pri teh, ki imajo manj luči in odgovornosti./238/

Po Jakobovem pogrebu je srce Jožefovih bratov ponovno napolnil strah. Čeprav je bil prijazen z njimi, so zaradi zavesti o svoji krivdi postali nezaupljivi in sumničavi. Lahko da je samo preložil svoje maščevanje zaradi svojega očeta, zdaj pa jih bo kaznoval za njihovo hudodelstvo. Niso si drznili prikazati pred njim osebno, temveč so poslali sporočilo: "Tvoj oče je zapovedal pred smrtjo, veleč: Tako recite Jožefu: Ah, odpusti, prosim, prestopke svojih bratov in njih greh, da so ti hudo storili. Odpusti torej zdaj, prosimo, prestopke hlapcem Boga svojega očeta." ([1 Moj 50, 16.17](#)) To sporočilo je pripravilo Jožefa v jok, to pa je spodbudilo brate, da so prišli in padli predenj z besedami: "Glej, tvoji smo hlapci!" ([1 Moj 50,18](#)) Jožefova ljubezen do bratov je bila globoka in nesebična. Zato ga je bolela misel, da se ga bojijo, ker bi lahko gojil duha maščevanja do njih. Rekel je: "Ne bojte se; kajti, sem li jaz na Božjem mestu? Vi ste res hudo nameravali zoper mene, a Bog je obrnil v dobro, da je storil, kakor je danes,

in ohranil v življenju mnogo ljudstva. Sedaj torej se ne bojte: jaz bom živil vas in vaše otroke." ([1 Moj 50,19-21](#))

Jožefovo življenje ponazarja Kristusovo življenje. Zavist je ganila Jožefove brate, da so ga prodali za sužnja. Upali so, da mu bodo tako preprečili postati večji, kakor so bili sami. Ko je bil odpeljan v Egipt, so si laskali, da jih ne bo več nadlegoval s svojimi sanjami, ker so odstranili vse možnosti za njihovo izpolnitev. Vendar je njihovo ravnanje ovrgel Bog, da se je zgodilo prav tisto, kar so nameravali zadržati. Tako so tudi judovski duhovniki in starešine zavidali Kristusu. Bali so se, da bo pritegnil pozornost ljudi od njih. Usmrtili so ga, da bi mu preprečili postati kralj. S tem pa so pripomogli, da se je zgodilo prav to.

Jožef je po svoji sužnosti v Egiptu postal rešitelj za očetovo družino, čeprav to dejanje ni zmanjšalo krivde njegovih bratov. Tako je sovražnikovo križanje Kristusa naredilo za Odrešenika človeštva, Zveličarja padlega rodu in Vladarja nad vsem svetom; hudodelstvo njegovih morilcev pa je bilo prav tako ostudno, kakor če Božja previdna roka ne bi nadzorovala dogodkov za njegovo slavo in blaginjo človeštva.

Kakor so bratje prodali Jožefa poganom, tako/239/ je Kristusa prodal njegovim najhujšim sovražnikom eden njegovih učencev. Jožef je bil lažno obtožen in vržen v ječo zaradi svoje kreposti; tako je bil Kristus preziran in zavržen, ker je njegovo pravično in nesebično življenje grajalo greh; in čeprav ni bil kriv ničesar, je bil obsojen zaradi pričevanja lažnivih prič. Jožefova potrpežljivost in krotkost v nepravici in zatiranju, njegova pripravljenost odpuščanja in plemenita dobrohotnost do svojih nečloveških bratov predstavljajo Zveličarjevo potrpežljivo prenašanje zlobe in zlorabe hudobnih ljudi ter njegovo odpuščanje ne samo njegovim morilcem, temveč vsem, ki so prišli k njemu, mu priznali svoje grehe in ga prosili za odpuščanje.

Jožef je preživel očeta za štiriinpetdeset let. Živel je tako dolgo, da "je videl Efraimove otroke do tretjega rodu, tudi sinovi Mahirja, Manasejevega sina, so se rodili Jožefu na kolenih". ([1 Moj 50,23](#)) Bil je priča množenju svojega ljudstva in njegovi blaginji. Skozi vsa leta je ostala neomajna njegova vera v Božjo premestitev Izraela v obljubljeno deželo.

Ko je videl, da se mu približuje konec, je okoli sebe zbral vse svoje sorodnike. V deželi faraonov je bil zelo spoštovan, vendar je bil Egipt zanj le kraj izgnanstva. Njegovo zadnje dejanje označuje, da je bila ta usoda določena Izraelu. Njegove zadnje besede so bile: "Bog pa vas gotovo obišče in da, da pojedete gor iz te dežele v deželo, ki jo je s prisego obljubil Abrahamu, Izaku in Jakobu." ([1 Moj 50,24](#)) Izraelovi otroci so mu morali svečano obljubiti, da bodo odnesli njegove kosti s sabo v Kanaansko deželo. "Nato umre Jožef, star sto in deset let; in ko so ga pomazilili z dišavami, je bil položen

v rakev v Egiptu." ([1 Moj 50,26](#)) Skozi garaška desetletja, ki so sledila, je rakev, pomnik na zadnje Jožefove besede, pričala Izraelu, da so v Egiptu samo popotniki, ter jim velevala upati na obljubljeni deželo, kajti osvoboditev bo zagotovo prišla./240/

22. Mojzes

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Moj 1 do 4](#)

Egipčani so v času lakote, da bi se oskrbeli s hrano, prodali kralju svojo živino in zemljo ter se končno obsodili na tlačanstvo. Jožef je modro poskrbel zanje, dovolil jim je postati kraljevi najemniki. Zadržali so kraljevo zemljo in plačali letni prispevek, ki je znašal petino vsega njihovega pridelka.

Jakobovim otrokom pa ni bilo potrebno sprejeti takih pogojev. Zaradi službe, ki jo je Jožef opravljal Egipčanom, jim ni bil zagotovljen samo del ozemlja kot dom, temveč so bili tudi oproščeni plačevanja davka in so se prosto oskrbovali s hrano, dokler je trajala lakota. Kralj je javno oznanil, da Egipt uživa v obilici zaradi milostnega posega Jožefovega Boga, medtem ko drugi narodi umirajo od lakote. Videl je tudi, da je Jožefovo upravljanje zelo obogatilo kraljestvo, zato je njegova hvaležnost obdajala Jakobovo družino s kraljevsko naklonjenostjo.

Ko pa je čas tekel dalje, je umrl veliki mož, kateremu je Egipt toliko dolgoval in po čigar delu so bila ljudstva blagoslovljena. "Nastopi pa v Egiptu nov kralj, ki ni poznal Jožefa." ([2 Moj 1,8](#)) Ni šlo toliko zato, da mu ni bila znana Jožefova služba narodu. Ampak je ni hotel priznati in si je na vso moč prizadeval, da bi čimprej utonila v pozabo. "Ta reče svojemu ljudstvu: Glejte, ljudstvo Izraelovih sinov je številnejše in mogočnejše od nas. Dajte, pametno ravnajmo proti njemu, da se ne razmnoži, in zgodilo bi se, ako nastane vojna, da se tudi ono pridruži našim sovražnikom in se bo vojskovalo zoper nas in odšlo iz dežele." ([2 Moj 1,9.10](#))

Izraelci so se že zelo namnožili. Bili so "plodoviti, rodili so se obilo, razmnoževali so se in postali/241/ so zelo, zelo mogočni; in napolnila se je zemlja z njimi". ([2 Moj 1,7](#)) S pomočjo Jožefove redne skrbi in naklonjenosti kralja, ki je takrat vladal, so se hitro razširili po deželi. Ohranili pa so se ločene, nič skupnega niso imeli z Egipčani glede običajev ali vere. Njihovo naraščajoče število je zdaj prebudilo strah kralja in njegovega ljudstva, da bi se ob vojni pridružili egiptovskim sovražnikom. Vodstvo je prepovedalo Izraelcem oditi iz dežele. Mnogi so bili sposobni in razumni delavci in so veliko prispevali k narodni blaginji. Kralju so bili taki delavci potrebni za postavitev veličastnih dvorov in templjev. Zatorej jih je uvrstil med Egipčane, ki so sebe skupaj s posestvom prodali kraljestvu. Kmalu so bili nadnje postavljeni priganjači in njihovo suženjstvo je postalo popolno. "In neusmiljeno so Egipčani priganjali Izraelove sinove

k delu; in grenili so jim življenje s trdim delom z ilovico in opeko in z vsakovrstnim opraviлом na polju, z vsem njih delom, katero so jim nakladali neusmiljeno. A čim bolj so jih tlačili, tem bolj so se razmnoževali, tem bolj so se razširjali." ([2 Moj 1,13.14.12](#))

Kralj in njegovi svetovalci so upali, da bodo podjarmili Izraelce s težaškim delom ter tako zmanjšali njihovo število in zlomili njihovega neodvisnega duha. Ker jim to ni uspelo, so se zatekli k še krutejšim ukrepom. Babicam so ukazali, naj ob rojstvu uničijo hebrejske dečke. Te zadeve je spodbudil Satan. Vedel je, da bo Osvoboditelj obujen izmed Izraelcev. Ko je kralja napeljal, da uniči njihove otroke, je upal, da bo uničil božanski načrt. Babice pa so se bale Boga in si niso drznile izvršiti krutega ukaza. Gospod je bil zadovoljen z njimi in jim je pomagal k uspehu. Kralj, ki je bil jezen zaradi neuspeha svojega načrta, je ukazal še bolj resno in obširno. Ves narod je bil poklican izslediti in pobiti nemočne žrtve. "In zapove faraon vsemu svojemu ljudstvu, rekoč: Vsakega sina, ki se jim narodi, vrzite v reko, a vsako hčer ohranite živo." ([2 Moj 1,22](#))

Med popolno veljavo tega odloka se je rodil sin Amramu in Jokebedi, ki sta bila pobožna Izraelca iz Levijevega rodu. Otrok je bil "zalo dete". ([Heb 11,23](#)) Ker so bili starši prepričani, da se približuje čas Izraelove osvoboditve in da bo Bog obudil rešitelja svojemu ljudstvu, so se odločili, da svojega otroka/242/ ne bodo žrtvovali. Vera v Boga je okrepila njihovo srce, "in niso se bali kraljevega ukaza". ([Heb 11,23](#))

Materi je uspelo skrivati otroka tri mesece. Potem pa je, ko je ugotovila, da ga ne more več obvarovati, pripravila majhno košaro iz ločja, jo prevlekla z ilovico in smolo, da je bila zatesnjena proti vdiranju vode, vanjo položila dečka ter ga odnesla na breg reke med ločje. Ni si upala ostati, da bi ga čuvala, saj bi bila tako oba z otrokom usmrčena. Ostala pa je njegova sestra Mirjama, ki se je na videz brezbrizna pomudila in nestrpno čakala, da bi videla, kaj se bo zgodilo z njenim bratcem. Navzoči pa so bili še drugi opazovalci. Materine goreče molitve so izročile otroka Božji skrbi, in nevidni angeli so lebdeli nad njegovo zibajočo se posteljico. Angel je tja poslal faraonovo hčer. Njeno radovednost je pritegnila majhna košara, in ko je v njej zagledala ljubkega otročička, ji je bilo v trenutku vse jasno. Otrokove solze so v njej prebudile sočutje in sočustvovala je z neznano materjo, ki se je zatekla k temu, da bi ohranila življenje svojega dragocenega otroka. Odločila se je, da mora biti rešen; posvojila ga bo za svojega.

Mirjama je skrivaj opazovala vsak trenutek, ko pa je videla, da z otrokom ravnajo nežno, je stopila bliže in končno spregovorila: "Ali naj grem in ti pokličem ženo dojnico izmed Hebrejk, da ti odgoji to dete?" ([2 Moj 2,7](#)) Dobila je dovoljenje.

Sestra je pohitela k materi z veselo novico in se z njo nemudoma vrnila k faraonovi hčeri. Princeza je rekla: "Vzemi tega otročička in odgoji mi ga, in dam ti tvoje plačilo." ([2 Moj 2,9](#))

Bog je uslišal materine molitve, njena vera pa je bila nagrajena. Z globoko hvaležnostjo se je lotila zdaj varne in srečne naloge. Zvesto je izkoristila priložnost in svojega otroka vzgojila za Boga. Bila je prepričana, da je bil ohranjen zaradi nekega velikega dela. Vedela je, da ga bo kmalu treba izročiti njegovi kraljevski materi, kjer ga bodo obdajali vplivi, ki ga bodo poskušali odpeljati stran od Boga. Vse to je pripomoglo, da ga je še bolj marljivo in skrbno poučila kakor druge svoje otroke. Prizadevala si je njegov um prežeti z Božjim strahom in ljubeznijo do resnice in pravičnosti ter goreče molila, ^{/243/} da bi bil zaščiten pred vsakim kvarnim vplivom. Pokazala mu je neumnost in grešnost malikovalstva ter ga zgodaj naučila poklekniti in moliti živega Boga, ki ga edini lahko sliši in mu pomaga v vsaki težavi.

Fanta je obdržala, kolikor dolgo je mogla, vendar ga je bila dolžna izročiti, ko mu je bilo dvanajst let. Iz svoje skromne kočje je bil odpeljan na kraljevski dvor k faraonovi hčeri, "in bil ji je za sina". ([2 Moj 2,10](#)) Celo tukaj ni pozabil vtisov, ki jih je prejel v otroštvu. Naukov, ki se jih je naučil ob materi, ni mogel pozabiti. Ščitili so ga pred ošabnostjo, nevero in pregreho, ki je cvetela med dvornim bliščem.

Kako daljnosežen je bil vpliv ene Hebrejke, ki je bila povrh vsega izgnanka in sužnja! Celotno prihodnje Mojzesovo življenje in veliko poslanstvo, ki ga je izpolnil kot Izraelov vodja, priča o pomembnosti dela krščanske matere. Nobeno delo se ne more izenačiti s tem. Mati v veliki meri drži v rokah usodo svojih otrok. Opraviti ima z razvijajočim se umom in značajem, učinek njenega dela pa ni samo začasen, temveč večni. Seje seme, ki bo poglajalo in obrodilo sad ali za dobro ali za slabo. Ni ji treba poslikati modela z lepoto na platnu ali ga izklesati iz marmorja, marveč mora v človeško dušo vtisniti podobo božanskega. Odgovornost izoblikovanja značaja svojega otroka počiva na njej zlasti v zgodnjih letih. Vtisi, ki jih pridobijo razvijajoči se umi zdaj, bodo ostali z njimi vse življenje. Starši bi morali nadzorovati pouk in vzgojo svojih otrok, dokler so še zelo mladi, pa do konca, da bodo lahko kristjani. Zaupani so nam v vzgojo, ne zato da bi postali dediči prestola pozemskega kraljestva, temveč da bodo kot kralji pri Bogu vladali skozi neskončne veke.

Vsaka mati naj čuti, da so njeni trenutki neprecenljivi, njeno delo bo preizkušeno na svečan dan obračuna. Takrat se bo videlo, da je mnogo človeških spodrsrljajev in hudodelstev nastalo zato, ker česa niso vedeli in so kaj zanemarili tisti, katerih dolžnost je bila voditi otroške noge na pravo pot. Takrat bo jasno, da so se mnogi, ki so blagoslavljali svet z lučjo nadarjenosti, resnice in svetosti, krščanski materi, ki je

veliko molila, dolžni zahvaliti za načela, ki so bila izvir njihovega vpliva in uspeha./244/

Na faraonovem dvoru je bil Mojzes deležen najvišje meščanske in vojaške vzgoje. Vladar se je odločil, da bo svojega posvojenega vnuka naredil za prestolonaslednika, zato so mladeniča šolali za tako velik položaj. "In naučil se je Mojzes vse modrosti Egiptčanov, in je bil mogočen v svojih besedah in dejanjih." ([Dej 7,22](#)) Zaradi svoje sposobnosti vojaškega voditelja je postal priljubljen v egiptčanskih vojskah in na splošno so ga imeli za izredno osebnost. Satanov namen je bil poražen. Sam odlok, ki je hebrejske otroke obsodil na smrt, je Bog izrabil za izobraževanje in vzgojo bodočega voditelja svojega ljudstva.

Izraelove starešine so angeli poučili, da je čas njihove osvoboditve blizu, in da je Mojzes človek, ki ga bo Bog uporabil za dokončanje tega dela. Angeli so poučili tudi Mojzesa, da ga je Jahve izbral, da bi prelomil okove njegovega ljudstva. Mojzes je predvideval, da naj bi svobodo pridobili z vojaško silo. Pričakoval je, da bo povedel hebrejsko vojsko v boj proti egiptčanski. S tem v mislih je čuval svoja čustva, da si ne bi v stiku z mačeho ali s faraonom zapravlil možnost za izvršitev Božje volje.

Po egiptovskem zakonu so morali biti člani duhovniškega reda vsi, ki so zasedli faraonov prestol. Mojzes je moral biti kot njihov naslednik vpeljan v skrivnosti ljudske vere. Ta dolžnost je bila zaupana duhovnikom. Medtem ko je bil marljiv in neutruden učenec, ga ni bilo mogoče napeljati, da bi sodeloval v češčenju bogov. Grozili so mu z izgubo prestola in ga svarili, da se mu bo princesa odrekla, če bo vztrajal v vdanosti hebrejski veri. Toda Mojzes je bil neomajen v svoji odločitvi, da ne bo izkazoval spoštovanja nikomur drugemu razen edinemu Bogu, Stvarniku nebes in zemlje. Prepričeval je duhovnike in častilce ter jim kazal neumnost njihovega vraževernega češčenja brezčutnih stvari. Nihče ni mogel ovreči njegovih dokazov ali spremeniti njegovega namena. Nekaj časa so prenašali njegovo odločnost zaradi njegovega visokega položaja in naklonjenosti, ki sta mu jo izkazovala kralj in ljudstvo.

"Po veri se je Mojzes, ko je bil odrasel, branil imenovan biti sin faraonove hčere, ker je rajši hotel zlo trpeti z Božjim ljudstvom nego imeti začasen užitek od greha, in je imel Kristusovo sramoto za večje bogastvo/245/ nad egiptovske zaklade; kajti gledal je na povračilo." ([Heb 11, 24-26](#)) Mojzes je bil usposobljen prevzeti oblast med zemeljskimi velikaši, da bi svetil na dvorih najveličastnejšega kraljestva in vodil žezlo njegove moči. Umska velikost ga je odlikovala med velikaši vseh vekov. Kot zgodovinarju, pesniku, filozofu, poveljniku vojsk in zakonodajalcu mu ni bilo para. Pa vendar je imel v svetu, v katerem je živel, moralno moč, da se je odrekel laskajočim obetom bogastva, velikosti in slave, "ker je rajši hotel zlo trpeti z Božjim ljudstvom nego imeti začasen užitek od greha". ([Heb 11,25](#))

Mojzes je bil poučen o končni nagradi, ki bo dana ponižnim in poslušnim Božjim služabnikom. V primerjavi z njo se mu je zdel posvetni dobiček povsem nepomemben. Veličastna faraonova palača in vladarjev prestol so bili Mojzesu izpostavljeni kot spodbuda. On pa je vedel, da so na odličnem dvoru grešni užitki, ki povzročijo, da človek pozabi Boga. Zrl je čez sijajno palačo, čez vladarjevo krono do visokih časti, ki bodo podeljene svetim Najvišjega v kraljestvu, ki ga ni omadeževal greh. Z vero je videl neuničljivo krono, ki jo bo Kralj nebes položil na zmagovalčevo čelo. Ta vera ga je vodila, da se je odvrnil od pozemskih imenitnosti in se pridružil ponižnemu, ubogemu in preziranemu ljudstvu, ki je raje izbralo poslušnost Bogu, kakor da bi služilo grehu.

Mojzes je ostal na dvoru do svojega štiridesetega leta. Pogosto je mislil na hlapčevsko stanje svojega ljudstva in obiskoval rojake v njihovi sužnosti ter jih spodbujal z zagotovitvijo, da jih bo Bog osvobodil. Pogosto ga je zbolelo, ko je videl nepravico in zatiranje, in je kar gorel ob misli, da bi se maščeval za krivico nad njimi. Ko je bil nekega dne daleč, je videl, da Egipčan tepe Izraelca. Planil je in ubil Egipčana. Razen Izraelca ni bilo druge priče dejanju, in Mojzes je nemudoma zagrebel truplo v pesek. Zdaj se je pokazal pripravljenega braniti stvar svojega ljudstva in upal je, da jih bo videl, kako bodo znova vzpostavili svobodo. "Menil je pa, da njegovi bratje umejo, da jim hoče Bog po njegovi roki dati odrešenje; toda oni tega niso razumeli." ([Dej 7,25](#)) Niso še bili pripravljeni na svobodo. Naslednji dan je Mojzes videl, da se prepirata dva Hebrejca, /246/ eden od njiju je bil očitno kriv. Mojzes je okaral krivca, ta pa se je takoj znesel nad grajavcem, da se nima pravice vmešavati, ter ga nizkotno obtožil hudodelstva. "Kdo te je postavil za kneza in sodnika nam?" je vprašal. "Misliš li me umoriti, kakor si umoril Egipčana?" ([2 Moj 2,14](#))

Vsa stvar je bila hitro naznanjena Egipčanom in je zelo napihnjena kmalu dosegla faraonova ušesa. Kralju je bilo predstavljeno, da to dejanje veliko pomeni, da se je Mojzes odločil svoje ljudstvo popeljati proti Egipčanom, strmoglaviti vlado in zasesti prestol. Zatorej ne bo varnosti za kraljestvo, dokler živi. Vladar se je takoj odločil, da ga je treba ubiti. Ko se je Mojzes zavedel nevarnosti, je ušel v Arabijo.

Gospod je vodil njegovo pot in našel je dom pri Jetru, madianskem duhovniku in knezu, ki je prav tako častil Boga. Čez nekaj časa se je Mojzes poročil z eno od Jetrovih hčera. V službi svojega tasta, kjer je pasel njegove črede, je ostal štirideset let.

Mojzes je z ubojem Egipčana naredil enako napako, ki so jo tako pogosto naredili njegovi očetje - v svoje roke je vzel delo, za katero je Bog obljubil, da ga bo opravil. Ni bila Božja volja, da osvobodi svoje ljudstvo z vojno, kakor je menil Mojzes, temveč z lastno mogočno močjo, da bi bilo možno slavno moč pripisati samo njemu. Toda celo

to prenapljeno dejanje je Bog uporabil, da je uresničil svoj namen. Mojzes še ni bil pripravljen za svoje veliko delo. Še se bo moral učiti enakega nauka vere, ki sta se ga morala naučiti Abraham in Jakob - ne zanašati se na človeško moč ali modrost, marveč na Božjo moč, da bo izpolnil svoje obljube. Obstajali so tudi drugi nauki, ki jih je sprejemal Mojzes sredi gorske samote. V šoli samoodpovedi in težkega dela se je moral naučiti potrpežljivosti in krotjenja svojih strasti. Preden bo lahko modro vladal, se mora naučiti ubogati. Njegovo srce mora biti popolnoma v sozvočju z Bogom, preden bo lahko Izraela učil o spoznanju Božje volje. Z lastnimi izkušnjami se mora pripraviti izvrševati očetovsko skrb nad vsemi, ki bodo potrebovali njegovo pomoč.

Človek bi opustil to dolgo časovno obdobje garanja in nejasnosti, saj bi ga imel za veliko izgubo časa. Toda Neskončna Modrost je poklicala njega, ki naj bi postal vodja njegovega ljudstva, da je porabil/247/ štirideset let v ponižnem delu pastirja. Navade varovanja, pozabljanja nase in nežne skrbi za čredo, ki jih bo tako razvijal, ga bodo pripravile, da bo postal sočuten in potrpežljiv Izraelov pastir. Nobena prednost, ki jo lahko nudi človeška vzgoja ali nega, ne more zamenjati te izkušnje.

Mojzes se je naučil mnogo tega, kar mu je bilo odveč. Vplivi, ki so ga obdajali v Egiptu - ljubezen njegove mačehe, visok položaj kot kraljevi vnuk, zapravljanje na vsakem koraku, uglajenost, pretkanost in skrivnostnost lažne vere, blišč malikovalskega češčenja, svečana imenitnost gradbeništva in kiparstva - vse to se je globoko vtisnilo v njegov razvijajoči se um in nekoliko oblikovalo njegove navade in značaj. Samo čas, sprememba okoliščin in občestvo z Bogom so lahko odstranili te vplive. Od Mojzesa je to zahtevalo boj kakor za življenje, da bi se odrekel zmoti in sprejel resnico, vendar ko so se boji zdeli pretežavni za človeško moč, je bil Bog njegov pomočnik.

V vseh, ki so bili izbrani dokončati delo za Boga, je videti človeško prvino. Pa vendar ne gre za ljudi ustaljenih navad in značaja, ki bi bili zadovoljni in ostali v tem stanju. Iskreno si želijo pridobiti modrost od Boga in se naučiti delati zanj. Apostol pravi: "Če pa ima kdo izmed vas premalo modrosti, naj je prosi Boga, ki vsem daje obilo in nikomur ne oponaša; in dala se mu bo." ([Jak 1,5](#)) Bog pa ne bo podelil ljudem božanske luči, če so zadovoljni s tem, da ostanejo v temi. Da bi bil človek deležen Božje pomoči, mora spoznati svojo šibkost in pomanjkljivost; svoj um mora usmeriti na veliko spremembo v sebi, spodbujen mora biti k iskreni in vztrajni molitvi in trudu. Napačne navade in običaje je treba zavreči. Samo z odločnim prizadevanjem je možno popraviti napake in se podrediti pravičnim načelom, da se lahko pridobi zmaga. Mnogi se nikoli ne povzpnejo do položaja, ki bi ga lahko zasedli, ker čakajo, da bo Bog naredil zanje to, za kar jim je dal moč, da lahko naredijo sami. Vsi, ki so sposobni za koristnost, morajo biti vzgajani z najstrožjo duševno in moralno disciplino, Bog pa jim bo pomagal z združitvijo božanske moči in človeškega truda.

Mojzes je bil zaprt med gorskimi braniki sam/248/ z Bogom. Veličastni templji v Egiptu s svojo vraževernostjo in krivo vero niso nič več vplivali na njegove misli. V svečani veličastnosti večnih gora je opazoval dostojanstvo Najvišjega in v nasprotju spoznal, kako nemočni in nepomembni so egiptovski bogovi. Povsod okrog njega je bilo zapisano Stvarnikovo ime. Zdelo se je, da Mojzes stoji v njegovi navzočnosti in ga zasenčuje njegova moč. Tukaj je odvrnil svojo ošabnost in samozadostnost. V neizprosni preprostosti svojega puščavskega življenja so izginile posledice egiptovske lagodnosti in razkošja. Mojzes je postal potrpečljiv, spoštljiv in ponižen, "zelo krotek, bolj kakor vsi ljudje, ki so bili na zemlji", ([4 Moj 12,3](#)) pa vendar močan v veri v mogočnega Jakobovega Boga.

Ko so minevala leta in je taval s svojimi čredami v osamljenih krajih ter razmišljal o razmerah svojega zatiranega ljudstva, je razglabljal o Božjem ravnanju z njegovimi očeti in obljubah, ki so bile dediščina izvoljenega ljudstva. Noč in dan so se dvigovale njegove molitve za Izraela. Nebeški angeli so okoli njega razlili svojo luč. Tukaj je pod navdihom Svetega Duha napisal prvo Mojzesovo knjigo. Dolga leta, ki jih je preživel sredi samotne puščave, so bila bogato blagoslovljena ne samo za Mojzesa in njegovo ljudstvo, temveč tudi za svet v vseh naslednjih vekih.

"In zgodi se v mnogih tistih dneh, da umre egiptovski kralj. In Izraelovi sinovi so zdihovali zaradi tlake in vpili so, in njih vpitje od tlačanstva je prišlo k Bogu. In uslišal je Bog njihovo stokanje, in spomnil se je Bog svoje zaveze z Abrahamom, z Izakom in z Jakobom. In Bog je pogledal na Izraelove sinove, in spoznal jih je Bog." ([2 Moj 2,23-25](#)) Prišel je čas Izraelove osvoboditve. Božji namen bo izpolnjen na način, da se bo na človeški napuh izlilo nezadovoljstvo. Osvoboditelj naj bi šel naprej kot ponižni pastir, samo s palico v roki, Bog pa bo naredil palico za simbol svoje moči. Ko je Mojzes nekega dne vodil svojo čredo blizu Horeba, Božje gore, je videl goreči grm. Veje, listje in deblo, vse je gorelo, pa ni zgorelo. Prišel je bliže, da bi si ogledal čudoviti prizor, ko je iz notranjosti gorečega grma zaslišal glas, ki ga je poklical po imenu. S trepetajočimi ustnami je odgovoril: "Tukaj sem." ([2 Moj 3,4](#)) Bil je posvarjen, naj se ne približuje nespoštljivo: "Sezuj obuvalo s svojih nog, kajti mesto, ki na njem stojiš, je sveta zemlja. ... Jaz sem Bog/251/ tvojega očeta, Bog Abrahamov, Bog Izakov in Bog Jakobov." ([2 Moj 3,5,6](#)) To je bil On, ki se je kot Angel zaveze razodel očetom v preteklih letih. "In Mojzes si zastre obraz, kajti boji se ozreti v Boga." ([2 Moj 3,6](#))

Ponižnost in spoštljivost bi morali označevati vse, ki pridejo v Božjo navzočnost. V Jezusovem imenu lahko pridemo pred Boga z zaupanjem, ne smemo pa se mu približati s poudarjeno domišljavostjo, kakor da bi bil eden izmed nas. Obstajajo taki, ki se obračajo na velikega in vsemogočnega ter svetega Boga, ki prebiva v nepristopni svetlobi, kakor da bi se obrnili na sebi enakega ali celo nižjega. So taki, ki se v njegovi hiši vedejo tako, kakor si nikoli ne bi drznili v dvorani posvetnega vladarja. V mislih

morajo imeti, da so pred očmi njega, ki ga častijo serafimi in pred komer si angeli zastirajo svoj obraz. Boga je treba zelo spoštovati. Vsi, ki se resnično zavedajo njegove navzočnosti, se bodo ponižno priklonili pred njim in vzdiknili kakor Jakob, ko je ugledal Božjo prikazen: "Kako častljiv je ta kraj! Ni nič drugega kakor Božja hiša, in tu so nebeška vrata!" ([1 Moj 28,17](#))

Ko je Mojzes v spoštljivem strahu čakal pred Bogom, je slišal besede: "Videl sem, videl stisko svojega ljudstva, ki je v Egiptu, in njihovo vpitje pred njihovimi priganjači sem slišal, kajti jaz poznam njegove bolečine. In stopil sem dol, da ga otmem iz rok Egiptčanov in odpeljem iz one dežele v dobro in prostrano deželo, v deželo, v kateri teče mleko in med. Sedaj torej pojdi, da te pošljem k faraonu, in popelji moje ljudstvo, Izraelove sinove, iz Egipta." ([2 Moj 3,7.8.10](#))

Mojzesa je ukaz presenetil in prestrašil, zato se je umaknil, rekoč: "Kdo sem jaz, da naj grem k faraonu ter popeljem Izraelove sinove iz Egipta?" ([2 Moj 3,11](#)) Odgovor se je glasil: "Jaz bom s teboj, in to ti bodi znamenje, da sem te jaz poslal: ko popelješ ljudstvo iz Egipta, boste služili Bogu na tejle gori." ([2 Moj 3,12](#))

Mojzes je pomislil na težave, ki jih bo treba premagati, na nevednost, omejenost in nevero svojega ljudstva, na mnoge, ki so bili skoraj brez kakršnega koli spoznanja o Bogu. Rekel je: "Glej, ko pridem k Izraelovim sinovom in jim porečem:/252/ Bog vaših očetov me je poslal k vam, in mi oni reko: Katero je njegovo ime? Kaj naj jim povem?" ([2 Moj 3,13](#)) Odgovor je bil: "JAZ SEM, KI SEM. ... Tako boš rekel Izraelovim sinovom: JAZ SEM me je poslal k vam." ([2 Moj 3,14](#))

Mojzesu je bilo zapovedano, naj najprej zbere Izraelove starešine, najplemenitejše in najpravičnejše med njimi, ki so dolgo žalovali zaradi svoje sužnosti, ter jim oznani sporočilo od Boga z obljubo o rešitvi. Potem je moral iti s starešinami pred kralja in mu reči:

"Gospod, Bog Hebrejcev, nam je prišel naproti. In sedaj dovoli, da gremo tri dni hoda v puščavo in darujemo Gospodu, svojemu Bogu." ([2 Moj 3,18](#))

Mojzes je bil vnaprej opozorjen, da se bo faraon uprl pozivu, naj pusti Izraela oditi. Pogum Božjega služabnika pa ni smel upasti, ker naj bi Gospod iz tega naredil priložnost za razodetje svoje moči pred Egiptčani in svojim ljudstvom. "In iztegnem svojo roko in udarim Egipt z vsemi svojimi čudovitimi deli, katera bom storil sredi njega; in potem vas izpusti." ([2 Moj 3,20](#))

Dan je bil tudi ukaz glede priprave na potovanje. Gospod je izjavil: "In zgodi se, ko izidete, ne pojdete prazni: marveč vsaka žena bo izprosila od svoje sosedice domačinke srebrnih in zlatih dragotin ter oblačil." ([2 Moj 3,21.22](#)) Egipčani so se nepravilno obogatili z delom Izraelcev. Ko se bodo kasneje odpravili na potovanje v svoj novi dom, je bilo prav, da zahtevajo nagrado za leta svojega garanja. Prosili naj bi za vredne in lahko prenosljive stvari, Bog pa bo poskrbel, da si bodo pridobili naklonjenost Egipčanov. Mogočni čudeži, ki se imajo zgoditi za njihovo rešitev, bodo prestrašili zatiralce, da bodo ustregli zahtevam sužnjev.

Mojzes je pred sabo videl težave, ki so se zdele nepremostljive. Kakšen dokaz naj da svojemu ljudstvu, da ga je v resnici poslal Bog? Rekel je: "Glej, pa oni mi ne bodo verovali in ne bodo poslušali mojega glasu, ampak porečejo: Ni se ti prikazal Gospod." ([2 Moj 4,1](#)) Dan mu je bil dokaz, ki je ugajal njegovim čutom. Rečeno mu je bilo, naj vrže na tla svojo palico. Naredil je to "in postala je kača, in Mojzes zbeži pred njo". ([2 Moj 4,3](#)) Bilo mu je ukazano, naj jo zgrabi, in v njegovi roki se je spremenila v palico./253/ Nadalje je slišal, naj vtakne roko v nedrje. Ubogal je, in "ko jo iztegne, glej, njegova roka je gobava in bela kakor sneg". ([2 Moj 4,6](#)) Ko jo je po naročilu ponovno vtaknil v nedrje, je ob izvleki ugotovil, da je ponovno čista kakor druga. S temi znamenji je Gospod Mojzesu zagotovil, da bo njegovo ljudstvo s faraonom vred prepričano, da se je med njimi razodel nekdo Mogočnejši od egiptovskega kralja.

Božjega služabnika pa je še vedno mučila misel na čudno in čudovito delo, ki ga je čakalo. V svoji žalosti in strahu se je zdaj izgovarjal, da ni govornik: "Prosim, Gospod, jaz nisem zgovoren mož, niti nisem bil kdaj poprej, niti odkar si spregovoril s svojim hlapcem; kajti imam okorna usta in težek jezik." ([2 Moj 4,10](#)) Tako dolgo je bil stran od Egipčanov, da ni več tako dobro obvladal njihovega jezika kakor tedaj, ko je bil še med njimi.

Gospod mu je rekel: "Kdo je naredil usta človeku? In kdo stori koga nemega ali gluhega ali videčega ali slepega? Ali ne jaz, Gospod?" ([2 Moj 4,11](#)) K temu je bilo dodano še drugo zagotovilo: "In sedaj pojdi, in jaz bom pri tvojih ustih in te naučim, kaj naj govoriš." ([2 Moj 4,12](#).) Mojzes pa je še naprej vztrajal, naj izbere primernejšo osebo. Ti izgovori so najprej prihajali iz ponižnosti in skromnosti. Ko pa je Gospod obljubil, da bo odstranil vse težave in mu dal končni uspeh, je nadaljnje umikanje in pritoževanje zaradi nesposobnosti kazalo nezaupanje v Boga. Vsebovalo je strah, da ga Bog ne more usposobiti za veliko delo, h kateremu ga je poklical, ali pa da je naredil napako, ko je izbral njega.

Mojzes je bil zdaj opozorjen na Arona, starejšega brata, ki je bil popolnoma sposoben govoriti egiptovski jezik, ker ga je uporabljal vsak dan. Bog mu je povedal, da mu prihaja Aron naproti. Naslednje Gospodove besede so bile brezpogojni ukaz:

"Ti pa govori k njemu in položi moje besede v njegova usta, in jaz bom pri tvojih ustih in pri njegovih ustih, in učil vaju bom, kaj naj storita. On naj govori ljudstvu namesto tebe; in zgodi se, da bo on tebi za usta in ti boš njemu kakor Bog. In v svojo roko vzemi to palico, ki boš z njo storil ona znamenja." ([2 Moj 4,15-17](#)) Nič več se ni mogel upirati, ker so bili odstranjeni vsi razlogi za izgovore./254/

Mojzes je dobil božanski ukaz, ko je bil brez zaupanja vase, nezgovoren in boječ. Premagal ga je občutek lastne nesposobnosti, da bi bil Božja usta Izraelu. Ko pa je enkrat sprejel delo, ga je opravljal z vsem srcem in popolnoma zaupal v Gospoda. Velikost njegovega poslanstva je zahtevala njegove najboljše umske moči. Bog je blagoslovil njegovo pripravljenost poslušati, in Mojzes je postal zgovoren, poln upanja, zbran in dobro usposobljen za največje delo, ki je bilo kdaj dano človeku. To je primer, kaj naredi Bog, da okrepi značaj tistih, ki mu popolnoma zaupajo in se neomejeno podredijo njegovim ukazom.

Če človek sprejme odgovornosti, ki mu jih naloži Bog, bo pridobil moč in zmogljivost ter jih bo izvrševal pravilno z vsem srcem. Naj bo človekov položaj še tako skromen ali njegova sposobnost še tako omejena, bo ob zaupanju v božansko moč pridobil resnično velikost in bo želel svoje delo opraviti zvesto. Če bi se Mojzes zanesel na lastno moč in modrost ter nestrpno sprejel veliko nalogo, bi pokazal popolno nesposobnost za tako delo. Dejstvo, da človek občuti svojo šibkost, vsaj nekoliko dokazuje, da se zaveda velikosti dela, ki mu je zaupano, in takemu bo Bog Svetovalec in njegova moč.

Mojzes se je vrnil k svojemu tastu in izrazil svojo željo, da bi obiskal rojake v Egiptu. Dobil je Jetrovo privoljenje in blagoslov: "Pojdi v miru!" ([2 Moj 4,18](#)) Mojzes se je odpravil na pot z ženo in otroki. Ni si drznil oznaniti namena svojega poslanstva, drugače jim mogoče ne bi bilo dovoljeno, da bi se mu pridružili. Preden so dospeli v Egipt, pa je sam pomislil, da bi bilo varneje zanje, če jih pošlje nazaj domov v Madian.

Strah pred faraonom in Egiptčani, katerih jezo je zanetil proti sebi pred štiridesetimi leti, Mojzesu še vedno ni dopuščal, da bi se vrnil v Egipt. Ko pa se je odločil ubogati božanski ukaz, mu je Gospod razodel, da so njegovi sovražniki mrtvi.

Na poti iz Madiana je Mojzesa doletelo vznemirljivo in strašno Gospodovo nezadovoljstvo. Na grozen način se mu je prikazal angel, kakor da ga bo takoj uničil. Nobeno pojasnilo mu ni bilo dano, vendar se je Mojzes spomnil, da ni upošteval ene od Božjih zahtev. Vdal se je/255/ prepričevanju svoje žene in ni opravil obreda obreze na najmlajšem sinu. Ni izpolnil pogoja, po katerem bodo njegovi otroci upravičeni do blagoslovov Božje zaveze z Izraelom. Pri ljudstvu bi se utegnili zmanjšati moč božanskih navodil, če bi jih zanemarjal njihov izbrani voditelj. Zifora je obred opravila

sama, ker se je zbala, da bo njen mož usmrčen. Potem je angel dovolil Mojzesu nadaljevati potovanje. V svojem poslanstvu pred faraonom bo Mojzes izpostavljen veliki nevarnosti. Njegovo življenje bo ohranjeno samo z zaščito svetih angelov. Ampak dokler zanemarja znane dolžnosti, ne bo zaščiten, ker ga Božji angeli ne bodo zavarovali.

V času stiske tik pred Kristusovim prihodom bodo pravični ohranjeni s posegom nebeških angelov. Toda za prestopnika Božjega zakona ne bo varnosti. Angeli ne morejo zaščititi takih, ki prezirajo eno samo božansko navodilo./256/

23. Egiptovske šibe

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Moj 5 do 10](#)

Aron se je po nasvetu angelov odpravil naproti svojemu bratu, od katerega je bil tako dolgo ločen. Srečala sta se v samotni puščavi blizu Horeba. Tukaj sta se pogovarjala; in Mojzes je povedal Aronu "vse Gospodove besede, s katerimi ga je poslal, in vsa znamenja, ki mu jih je ukazal". ([2 Moj 4,28](#)) Skupaj sta odpotovala v Egipt in po prihodu v Gosensko deželo zbrala izraelske starešine. Aron jim je ponovil vse Božje ravnanje z Mojzesom, in potem so bila ljudstvu pokazana tudi znamenja, ki mu jih je dal Bog. "In ljudstvo je verovalo. In ko so slišali, da je Gospod obiskal Izraelove sinove in da se je ozrl na njihovo bedo, so se priklonili in molili Gospoda." ([2 Moj 4,31](#))

Mojzesu je bilo naročeno tudi, da odnese sporočilo kralju. Brata sta stopila na faraonov dvor kot poslanca Kralja kraljev in spregovorila v njegovem imenu: "Tako pravi Gospod, Izraelov Bog: Pusti moje ljudstvo, da mi obhajajo praznik v puščavi." ([2 Moj 5,1](#))

Vladar je zahteval odgovor: "Kdo je Gospod, čigar glas naj poslušam, da izpustim Izraela? Ne poznam Gospoda, tudi Izraela ne bom izpustil." ([2 Moj 5,2](#))

Njun odgovor se je glasil: "Bog Hebrejcev nam je prišel naproti. Pusti nas, prosimo, da gremo tri dni hoda v puščavo in darujemo Gospodu, svojemu Bogu, da nas ne kaznuje s kugo ali z mečem." ([2 Moj 5,3](#))

Novice o njiju in o zanimanju, ki ga vzbujata med ljudstvom, so že dosegle kralja. Njegova jeza se je razvnela. Rekel je: "Zakaj hočeta, Mojzes in Aron, oprostiti ljudstvo njegovega dela? Pojdita le k svoji raboti." ([2 Moj 5,4](#)) Kraljestvo je že čutilo izgubo zaradi vmešavanja teh tužcev. Ob misli na to je dodal: "Glejta, preveč je že ljudstva/257/ v deželi, in vidva mu hočeta dati še počitek od njegove rabote!" ([2 Moj 5,5](#))

V sužnosti so Izraelci nekoliko izgubili znanje o Božjem zakonu in niso izpolnjevali njegovih predpisov. Zelo veliko je bilo nespoštovanje sobote, izsiljevanje priganjačev pa je njeno praznovanje naredilo na videz nemogoče. Mojzes pa je pojasnil svojemu ljudstvu, da je poslušnost Bogu prvi pogoj za rešitev. Zatiralci pa so opazili trud, ki so ga vložili, da bi obnovili praznovanje sobote.^(a)

Kralj se je zelo vznemiril, saj je pričakoval, da se nameravajo Izraelci upreti njegovi službi. Nezadovoljstvo je bilo nesmiselno, saj jim ni ostalo nič časa za nevarno kovanje načrtov. Takoj je sprejel ukrepe, da bi zategnil njihove spona in uničil njihovega svobodnega duha. Še isti dan je izdal ukaze, ki so naredili delo še bolj kruto in zatiralsko. Najbolj uporabljan gradbeni material te dežele so bile na soncu posušene opeke. Iz njih so bili narejeni zidovi najmenitnejših zgradb, ki so jih potem obdali s kamni. Izdelava opeke je zahtevala veliko množico sužnjev. Narezano slamo so mešali z glino, da jo je držala skupaj; zato so za delo potrebovali velike količine slame. Kralj pa je zdaj ukazal, naj sužnjev več ne oskrbujejo s slamo, temveč jo morajo delavci poiskati sami, hkrati pa ne sme upasti število izdelane opeke.

Ta zahteva je med Izraelci povsod po deželi povzročila veliko gorje. Egipčovski priganjači so določili hebrejske nadzornike za nadzorovanje dela, ti pa so bili odgovorni, da so pod njihovim nadzorom opravili delo. Ko je začela veljati kraljeva zahteva, so se po deželi razkropili ljudje, da bi zbirali strn namesto slame. Vendar je bilo nemogoče dosegati običajno količino dela. Zaradi tega neizpolnjevanja so bili hebrejski nadzorniki kruto pretepeni.

Ti nadzorniki so menili, da prihaja to zatiranje od samih priganjačev, ne pa od kralja. Zato so s pritožbami odšli k njemu. Faraon se je njihovim pritožbam posmehoval: "Nič ne delate, nič ne delate! Zato govorite: Pojdimo darovat Gospodu." ([2 Moj 5,17](#)) Ukazal jim je, da se vrnejo na delo, in povedal, da se jim ne bo olajšalo njihovo breme. Ob vrnitvi so srečali Mojzesa in Arona in jima zavpili: "Gospod poglej na vaju in naj sodi, ker sta naš duh smrdljiv storila pred faraonom in pred njegovimi služabniki, da bi dala meč v njihove roke, da nas pomore." ([2 Moj 5,21](#))/258/

Ko je Mojzes slišal te očitke, je bil zelo žalosten. Trpljenje ljudstva je še naraslo. V vsej deželi je bilo slišati obupen jok mladih in starih, vsi pa so se združili in ga obtožili za grozovito spremembo njihovega stanja. V svoji duševni zagrenjenosti je stopil pred Boga in vpil: "Gospod, zakaj ravnaš tako hudo s tem ljudstvom? Zakaj si me vendar poslal? Kajti odkar sem šel k faraonu, da bi govoril v tvojem imenu, ravna še huje s tem ljudstvom, in ti nisi nikakor rešil svojega ljudstva." ([2 Moj 5,22.23](#)) Odgovor se je glasil: "Sedaj boš videl, kaj storim faraonu: kajti z mogočno roko storim, da jih odpošlje, in z mogočno roko, da jih izžene iz svoje dežele." ([2 Moj 6,1](#)) Spet je bil usmerjen na zavezo, ki jo je Bog sklenil z očeti, in zagotovljeno mu je bilo, da bo izpolnjena.

V času suženjstva v Egiptu so bili med Izraelci taki, ki so ostali zvesti češčenju Jahveja. Te je globoko prizadelo, ko so videli svoje otroke, da so priča poganskim ogabnostim in se celo klanjajo lažnim bogovom. V svoji žalosti so vpili h Gospodu za rešitev iz egiptovskega jarma, da bi bili prosti pred kvarnim vplivom malikovalstva. Svoje vere

niso skrivali, temveč so Egipčanom dali vedeti, da častijo Stvarnika nebes in zemlje, edinega resničnega in živega Boga. Naštevali so dokaze njegovega obstoja in moči od stvarjenja do Jakobovih dni. Tako so Egipčani imeli priložnost seznaniti se s hebrejsko vero, vendar so zavrnili pouk svojih sužnjev. Častilce Boga so celo poskušali zavesti z obljubami o nagradah, ko pa jim to ni uspelo, pa z grožnjami in krutostmi.

Izraelski starešine so si prizadevali podkrepiti ugašajočo vero svojih bratov tako, da so jim ponavljali obljube, dane njihovim očetom, in Jožefove preroške besede, ki jih je izgovoril pred smrtjo in so napovedale osvoboditev iz Egipta. Nekateri so prisluhnili in verovali. Drugi pa so glede na okoliščine, v katerih so bili, izgubili upanje. Ko so Egipčani zvedeli, kaj se govori med njihovimi sužnji, so se posmehovali njihovemu pričakovanju in posmehljivo zanikali moč njihovega Boga. Kazali so na njihovo stanje kot ljudstvo sužnjev in porogljivo govorili: "Če je vaš Bog pravičen in milostljiv ter ima moč nad egiptovskimi bogovi, zakaj ne osvobodi svojega ljudstva?" S tem so opozorili na lastno stanje. Častili so božanstva, /259/ za katera so Izraelci trdili, da so lažni bogovi, pa vendar so bili bogat in mogočen narod. Izjavili so, da so jih njihovi bogovi blagoslovili z blaginjo ter jim dali Izraelce za sužnje. Zato so se ponašali s svojo močjo, da lahko zatirajo in uničujejo Jahvejeve častilce. Sam faraon se je bahal, da jih hebrejski Bog ne more rešiti iz njegove roke.

Take besede so uničile upe mnogih Izraelcev. Zadeva se jim je zdela taka, kakor so jo predstavili Egipčani. Res je bilo, da so sužnji in da morajo prenesti vse, kar jim naložijo njihovi kruti priganjači. Njihove otroke so lovili in ubijali, in celo lastno življenje jim je bilo v breme. Kljub temu so slavili Boga nebes. Če je Jahve resnično nad vsemi bogovi, jih prav gotovo ne bo pustil takole sužnjevati malikovalcem. Tisti, ki so bili zvesti Bogu, so razumeli, da je zaradi Izraelovega odpada od Boga - zaradi nagnjenja k porokam s poganskimi ljudstvi, ki so vodile v malikovalstvo - Gospod dovolil, da so postali sužnji. Zaupno so svojim bratom zagotovili, da bo kmalu strl jarem njihovih zatiralcev.

Hebrejci so pričakovali, da bodo pridobili svobodo brez kakega posebnega preizkusa svoje vere ali pravega trpljenja ali garanja. Vendar še niso bili pripravljeni na osvoboditev. Imeli so malo vere v Boga in niso bili pripravljeni potrpežljivo zdržati svojih stisk, dokler se Bogu ne bo zdelo, da so pripravljeni, da bi delal zanje. Mnogi so bili pripravljeni raje ostati v suženjstvu, kakor pa se srečati s težavami, ki bodo spremljale odhod iz tuje dežele. Navade nekaterih so postale tako podobne egipčanskim, da bi raje bivali v Egiptu. Zato jih Gospod ni osvobodil o prvem razodetju svoje moči pred faraonom. Vodil je dogodke, da so popolneje razvili tiranskega duha egiptovskega kralja in se je tudi sam razodel ljudstvu. Ko bodo videli njegovo pravičnost, njegovo moč in ljubezen, bodo hoteli zapustiti Egipt in se izročiti

njegovi službi. Mojzesova naloga bi bila mnogo lažja, če ne bi toliko Izraelcev postalo tako pokvarjenih, da niso hoteli zapustiti Egipta.

Gospod je ukazal Mojzesu, naj gre ponovno k ljudstvu in jim ponovi obljubo o osvoboditvi s svežim zagotovitvom o božanski naklonjenosti. Šel je, kakor mu je bilo ukazano, vendar niso hoteli poslušati. Sveto pismo pravi: "A oni ga zaradi bridkosti duha in zaradi trde sužnosti niso poslušali." ([2 Moj 6,9](#)) Mojzes je ponovno prejel božansko sporočilo:/260/ "Pojdi noter, govori faraonu, egiptovskemu kralju, da odpusti Izraelove sinove iz svoje dežele." ([2 Moj 6,11](#)) V malodušju je odvrnil: "Glej, Izraelovi sinovi me niso poslušali, kako me bo pač poslušal faraon, ker sem okornega jezika?" ([2 Moj 6,12](#)) Rečeno mu je bilo, naj s seboj povede Arona in stopi pred faraona ter ponovno zahteva, "da bi Izraelovi sinovi šli iz Egiptovske dežele". ([2 Moj 6,13](#))

Obveščen je bil, da vladar ne bo popustil, dokler Bog ne bo obiskal Egipta s sodbami ter izpeljal Izraela z vidnim razodetjem svoje moči. Mojzes bo pred vsako šibo opisal njeno naravo in učinek, da bi se kralj lahko rešil pred njo, če bi si tako izbral. Vsaki zavrtni kazni bo sledila še strožja, dokler se ne bo njegovo ošabno srce ponižalo ter bo priznal Stvarnika nebes in zemlje za resničnega in živega Boga. Gospod bo dal Egipčanom priložnost videti, kako ničeva je modrost njihovih mogočnih mož, kako jalova moč njihovih bogov, ko nasprotujejo Jahvejevim ukazom. Egiptovsko ljudstvo bo kaznoval zaradi njihovega malikovalstva in utišal bo njihovo bahanje o blagoslovih, ki naj bi jih prejeli od brezčutnih božanstev. Bog bo poveljčal svoje ime, da bodo druga ljudstva lahko slišala o njegovi moči in trepetala ob njegovih mogočnih dejanjih. To pa bo vodilo ljudi, da bi se odvrnili od malikovalstva in ga neomadeževano častili.

Aron in Mojzes sta ponovno stopila v gosposke dvorane egiptovskega kralja. Tam sta, obdana z visokimi stebri in bleščečimi okraski, z dragocenimi slikami in izrezljanimi podobami poganskih bogov, pred vladarjem najmogočnejšega kraljestva, ki je takrat obstajalo, stala dva predstavnika zasužnjenega rodu, da bi ponovila Božji ukaz za Izraelovo osvoboditev. Kralj je zahteval čudež kot dokaz njenega božanskega pooblastila. Mojzesu in Aronu je bilo rečeno, kako naj ravna ob takem ukazu. Aron je vzel palico in jo vrgel pred faraona. Spremenila se je v kačo. Vladar je poslal po svoje "modrijane in čarodeje. ... Vsak je vrgel svojo palico na tla, in postale so velike kače; a Aronova palica je požrla njihove palice." ([2 Moj 7, 11.12](#)) Kralj je še odločneje kakor prej objavil, da so njegovi čarodeji po moči enaki Mojzesu in Aronu, Gospodova služabnika je imenoval za sleparja ter se počutil varen pri zavračanju njunih zahtev. Pa čeprav je preziral njuno sporočilo, mu je božanska moč preprečevala, da bi jima storil kaj žalega./263/

Čudeže, ki so bili pokazani pred faraonom, je naredila Božja roka, ne pa kakšen človeški vpliv ali moč, ki bi jo imela Mojzes in Aron. Tisti znaki in čudeži so bili namenjeni, da prepričajo faraona, da je veliki JAZ SEM poslal Mojzesa in da je kralj dolžan izpustiti Izraela, da bi lahko služili živemu Bogu. Čarodeji so prav tako pokazali čudeže in znamenja, toda tega niso naredili s svojo spretnostjo, temveč z močjo njihovega boga, Satana, ki jim je pomagal pri posnemanju Jahvejevega dela.

V resnici niso čarodeji dosegli, da so se njihove palice spremenile v kače, temveč so bili zmožni ustvariti ta pojav s čarodejstvom in pomočjo velikega zapeljivca. Satan ni zmožen spremeniti palic v žive kače. Čeprav ima knez zla vso modrost in moč padlega angela, nima moči ustvarjati ali dati življenja. To je prednost samega Boga. Toda Satan je naredil vse, kar je bilo v njegovi moči, priredil je ponaredek. V človeških očeh so se palice spremenile v kače. Tako so verjeli faraon in njegov dvor. V njihovem videzu ni bilo nič, zaradi česar bi se razlikovale od Mojzesove kače. Čeprav je Gospod povzročil, da je resnična kača požrla nepravde kače, faraon tega ni imel za delo Božje moči, ampak za sad neke vrste boljše čarovnije od te, ki so jo izpeljali njegovi služabniki.

Faraon je hotel opravičiti svoje ključevalno zavračanje božanskega ukaza, zato je iskal izgovor za neupoštevanje čudežev, ki jih je Bog naredil po Mojzesu. Satan mu je dal prav to, kar je iskal. Z delom, ki ga je opravil po čarodejih, je povzročil, da se je Egipčanom zdelo, kakor da sta Mojzes in Aron samo čarovnika in čarodeja ter da sporočilo, ki ga prinašata, ne zasluži spoštovanja, kakor da prihaja od višjega bitja. Tako je Satanov ponaredek dosegel namen, opogumljal je namreč Egipčane k upiranju in povzročil, da je faraon zakrknil srce pred prepričanjem. Satan je prav tako upal, da bo omajal Mojzesovo in Aronovo vero o božanskem viru njunega poslanstva, po čemer bi lahko prevladala njegova orodja. Ni mu bilo prav, da bi bili Izraelovi otroci osvobojeni suženjstva in služili živemu Bogu.

Knez zla je imel še globlji cilj z razodevanjem svojih čudežev po čarodejih. Dobro je vedel, da je Mojzes z uničenjem jarma Izraelovih otrok predstavljal Kristusa, ki je imel uničiti vladavino greha nad 264/ človeško družino. Vedel je, da bo Kristus, ko se bo pojavil, naredil mogočne čudeže kot dokaz svetu, da je poslan od Boga. Satan je trepetal pred njegovo močjo. Ko je poskušal ponarediti Božje delo, ki je bilo opravljeno po Mojzesu, je upal, da ne bo samo preprečil osvoboditve Izraela, temveč tudi razširil vpliv, ki bo skozi prihodnje veke spodkopaval vero v Kristusove čudeže. Satan se neprestano trudi ponarediti Kristusovo delo ter vzpostaviti svojo oblast. Ljudi napelje, da si lastijo Kristusove čudeže tako, da jim jih prikaže kot sad človeške spretnosti in moči. V mnogih srcih tako uniči vero v Kristusa kot Božjega Sina in jih napelje, da zavrnejo ljubeznive darove milosti po načrtu odrešitve.

Mojzesu in Aronu je bilo ukazano, naj gresta naslednje jutro na rečni breg, kamor je po navadi zahajal kralj. Nilova polnost je bila vir hrane in blaginje vsemu Egiptu. Zato so reko častili kot boga, vladar pa ji je vsak dan prihajal izkazovat svojo privrženost. Tukaj sta mu brata ponovno ponovila svoje sporočilo, potem pa sta iztegnila palico in udarila vodo. Sveta reka je postala krvava, ribe so pomrle in reka se je usmradila. Tudi voda v hišah in zaloga v zbiralnikih se je spremenila v kri. "A egiptovski pismouki so naredili enako s svojim čarovništvom. ... In obrnil se je faraon in odšel na svoj dom, in niti to mu ni seglo do srca." ([2 Moj 7,22.23](#)) Sedem dni se je šiba nadaljevala, toda ni imela učinka.

Ponovno sta iztegnila palico nad rekami, in iz njih so izšle žabe in se razširile po deželi. Posedle so hiše, si prilastile spalnice in celo pečice in nečke. Egipčani so imeli žabe za svete, zato jih niso hoteli uničevati; toda sluzave golazni niso mogli več prenašati. Mrgolele so celo v faraonovi palači. Kralj je postal nepotrpežljiv in ukazal, naj jih odstranijo. Čarodeji so na videz ustvarili žabe, niso jih pa mogli odstraniti. Ko je faraon to videl, se je nekoliko ponižal. Poslal je po Mojzesa in Arona in rekel: "Prositate Gospoda, da odpravi žabe od mene in mojega ljudstva, in odpustil bom ljudstvo, da daruje Gospodu." ([2 Moj 8,8](#)) Ko sta kralja spomnila na prejšnje bahanje, sta mu rekla, naj določi čas, ko naj molita za odstranitev šibe. Dogovoril se je za naslednji dan in skrivaj upal, da bodo v tem času žabe izginile same od sebe ter/265/ mu tako prihranile grenko ponižanje podreditve Izraelovemu Bogu. Šiba pa se je nadaljevala do dogovorjenega časa, ko so po vsem Egiptu žabe poginile, njihova razpadajoča telesa, ki so ostala, pa so onesnažila zrak.

Gospod bi lahko storil, da bi se v trenutku spremenile v prah, toda tega ni storil, saj bi potem kralj in ljudstvo razglasili tudi to za sad čarovnije ali čaranja, kakor da je delo čarovnikov. Žabe so poginile in so jih zbrali na kupe. Tako so imeli kralj in Egipt dokaz, za katerega njihova ničeva filozofija ni mogla trditi, da je delo čarovnije, ampak je sodba Boga iz nebes.

"Ko pa je videl faraon, da je prišla olajšava, je zakrknil svoje srce." ([2 Moj 8,15](#)) Na Božji ukaz je Aron iztegnil svojo roko, in zemeljski prah se je spremenil v komarje po vsej Egiptovski deželi. Faraon je pozval čarodeje, naj storijo enako, vendar tega niso mogli narediti. Tako se je Božje delo izkazalo za vzvišeno nad Satanovim. Sami čarodeji so priznali: "Božji prst je to!" ([2 Moj 8,19](#)) Kralja pa to še vedno ni ganilo.

Vabilo in opozorilo sta bila neučinkovita, in prizadela jih je druga kazen. Čas njenega nastopa je bil napovedan, da nihče ne bi mogel reči, da je prišla iznenada. Muhe so napolnile hiše in rojile po tleh, da "so pokvarile deželo". ([2 Moj 8,24](#)) Te muhe so bile velike in strupene, njihov pik je bil izjemno boleč za človeka in žival. Kakor je bilo napovedano, muhe niso prizadele Gosenske dežele.

Zdaj je faraon ponudil Izraelcem dovoljenje, da darujejo v Egiptu, oni pa niso hoteli sprejeti takih pogojev. Mojzes je rekel: "Ni spodobno, da tako storimo: zakaj gnusobo Egipčanov bi darovali Gospodu, svojemu Bogu; če pa darujemo gnusobo Egipčanov pred njihovimi očmi, ali nas ne bodo kamnali?" ([2 Moj 8,26](#)) Živali, katere bi morali darovati Hebrejci, so bile Egipčanom svete, in te živali so uživale tak ugled, da je bilo njihovo klanje, celo po nesreči, hudodelstvo, ki so ga kaznovali s smrtjo. Hebrejcem bi bilo nemogoče opraviti bogoslužje v Egiptu, ne da bi užalili svojih gospodarjev. Mojzes je ponovno predlagal, da bi šli tri dni hoda v puščavo. Vladar se je strinjal in rotil Božja služabnika, naj prosita, da bo šiba umaknjena. Obljubila sta, da bosta to naredila, posvarila pa sta ga, naj ju/266/ ne prevara. Šiba je bila ustavljena, kraljevo srce pa je otrdelo zaradi vztrajnega upiranja in še naprej ni hotel popustiti.

Nastopil je še strašnejši udarec - kuga nad vso egiptovsko govedjo, ki se je pasla po pašnikih. Svete in delovne živali - krave, biki in ovce, konji in kamele in osli - so bile pokončane. Jasno pa je bilo izjavljeno, da bodo hebrejske živali izvzete. Faraon se je prepričal o resničnosti te Mojzesove izjave, ko je poslal sle na izraelske domove. "Niti ena glava ni poginila Izraelovim sinovom." ([2 Moj 9,7](#)) Kralj pa je bil še vedno trdovraten.

Mojzesu je bilo potem ukazano, naj vzame pepel iz peči in "naj ga iztrese proti nebu pred faraonovimi očmi". ([2 Moj 9,8](#)) To dejanje je bilo zelo pomembno. Štiristo let prej je Bog pokazal Abrahamu prihodnje zatiranje njegovega ljudstva s prisposodob kadeci se peči in goreče plamenice. Tedaj je izjavil, da bo s sodbo obiskal njihove zatiralce in izpeljal ujetnike z velikim imetjem. Izrael je v Egiptu dolgo propadal v peči trpljenja. To Mojzesovo dejanje jim je pomenilo zagotovilo, da je prišel čas njihove osvoboditve.

Ko je bil pepel posipan proti nebu, je drobne delce odpihalo čez vso Egiptovsko deželo, in kamor koli so padli, so povzročili "ugnidje, ki se je v osepnicah izrinilo po ljudeh in govedih". ([2 Moj 9,10](#)) Duhovniki in čarodeji so prej podpirali faraona v njegovi trdoglavosti, zdaj pa jih je doletela sodba, ki je prizadela tudi nje. Prizadela jih je ogabna in boleča bolezen, njihova bahaška moč pa jih je naredila neznatne, saj se niso bili več zmožni kosati z Izraelovim Bogom. Vse ljudstvo je bilo primorano videti neumnost zaupanja v čarodeje, ki niso bili sposobni zaščititi niti samih sebe.

Faraonovo srce pa je še močnejše zakrknilo. Zdaj mu je Gospod poslal sporočilo, rekoč: "To pot pošljem vse svoje šibe nad tvoje srce in nad tvoje služabnike in nad tvoje ljudstvo, zato da spoznaš, da nikogar ni meni enakega na vsej zemlji. Ali zaradi tega sem te ohranil, da ti pokažem svojo moč." ([2 Moj 9,14.16](#)) Ne da bi ga Bog poklical v obstoj v ta namen, temveč je njegova previdnost vodila dogodke tako, da je prišel na prestol prav v času, ki je bil določen za Izraelovo osvoboditev. Kljub temu da je ta

naduti tiran s svojimi/267/ hudodelstvi zapravljal Božjo milost, mu je bilo življenje ohranjeno, po njegovi trdoglavosti pa je Gospod lahko razodel svoje čudeže v Egiptovski deželi. Božja previdnost ureja dogodke. Na prestol bi lahko postavil milostnejšega kralja, ki si ne bi drznil nasprotovati mogočnim razodetjem božanske moči. Toda v tem primeru Gospodov namen ne bi bil dosežen. Njegovemu ljudstvu je bilo dovoljeno izkusiti ostro egipčansko krutost, da bi jim bilo jasno glede ponižujočega vpliva malikovalstva. Gospod je v ravnanju s faraonom razodel svoje sovraštvo do malikovalstva in odločnost, da kaznuje krutost in zatiranje.

Bog je glede faraona rekel: "Jaz pa otrdim njegovo srce, da ne bo hotel odpustiti ljudstva." ([2 Moj 4,21](#)) Nobena nadnaravna moč ni vplivala na zakrknjenje kraljevega srca. Bog je dal faraonu najočitnejši dokaz o božanski moči, vladar pa je trmasto zavračal luč. Vsako razodetje neskončne moči, ki ga je zavrnil, ga je še odločneje pehalo v upor. Seme upora, ki ga je posejal, ko je zavrnil prvi čudež, je obrodilo žetev. Ko je nadaljeval hojo po svoji poti in se pomikal od ene stopnje trme do druge, je njegovo srce še bolj zakrknilo, dokler ni bil prisiljen pogledati na hladne, mrtve obraze prvorojencev.

Bog govori ljudem po svojih služabnikih, daje opomine in svarila ter graja greh. Vsakemu da priložnost popraviti svoje napake, preden se ustalijo v značaju. Če pa se kdo noče poboljšati, se božanska moč ne vmešava, da bi delala proti poganjanju k njegovim dejanjem. Takšnemu se zdi vedno lažje ponavljati isto stvar. Zapira srce pred vplivom Svetega Duha. Nadaljnje zavračanje luči ga spravi v položaj, kjer še toliko močnejši vplivi ne bodo učinkoviti, da bi naredili trajen vtis.

Ta, ki se je enkrat vdal skušnjavi, se bo drugič vdal brez obotavljanja. Vsako ponavljanje greha zmanjšuje moč odpora, zaslepljuje njegove oči in duši prepričanje. Vsako seme popuščanja, ki je bilo posejano, bo obrodilo sad. Bog ne dela čudežev, da bi preprečil žetev. "Kajti kar človek seje, to bo tudi žel." ([Gal 6,7](#)) Ta, ki razodeva neverno predrznost, neobčutljivo brezbržnost do božanske resnice, žanje/268/ to, kar je sam posejal. Tako prihajajo množice z mirno ravnodušnostjo poslušat resnice, ki so nekoč vznemirile njihovo dušo. Posejali so zanemarjanje in odpor do resnice, in taka je tudi žetev, ki jo žanjejo.

Tisti, ki mirijo slabo vest z mislijo, da lahko spremenijo smer zla, kadar hočejo, da se lahko šalijo z vabilom milosti, ki bo nanje ponovno in ponovno vplivala, hodijo po tej poti v svojo nevarnost. Mislijo, da bodo lahko v trenutku skrajne sile, ko jih obdaja nevarnost, menjali voditelje, potem ko so se popolnoma podvrgli vplivu velikega upornika. Vendar tega ni lahko storiti. Izkušnja, vzgoja, način življenja grešnega popuščanja so tako temeljito izoblikovali značaj, da ne morejo prejeti Jezusove podobe. Če njihove poti ne bi osvetljevala svetloba, bi bilo drugače. Milost bi lahko

posredovala in jim dala priložnost sprejeti njene predloge, toda potem ko so dolgo zavračali luč in jo prezirali, bo končno umaknjena.

Naslednja šiba, ki je grozila faraonu, je bila šiba toče, pred njo pa je bilo podano svarilo: "Zdaj pa pošlji in spravi v zavetje svojo živino in kar koli imaš na polju; zakaj vsak človek in vsaka žival, ki bo na polju in se ne shrani v hiši, pogine, ko se usuje toča." ([2 Moj 9,19](#)) V Egiptu sta bila dež in toča neobičajna in še nikoli niso doživeli take nevihte, kakršna je bila zdaj napovedana. Poročilo se je hitro razširilo in vsi, ki so verovali Gospodovi besedi, so zbrali svoje govedo, preziralci opozorila pa so ga pustili na pašnikih. Tako se je sredi sodbe razodela Božja milost, ljudje so bili preizkušeni in pokazalo se je, koliko jih je razodevanje njegove moči pripeljalo do tega, da se bojijo Boga.

Nevihta je prišla, kakor je bilo napovedano. Med grmenjem in točo je ogenj "švigal na zemljo, in Gospod je dežil točo na Egiptovsko deželo. In padala je toča in ogenj je neprestano švigal med točo, zelo hudo, kakršne ni bilo v vsej Egiptovski deželi. ... Kar koli je bilo na polju, od človeka do živine, in vso zelenjavo na polju je potolkla toča in polomila sleherno drevo na polju." ([2 Moj 9,23-25](#)) Poguba in opustošenje sta zaznamovala pot uničujočega angela. Samo Gosenski deželi je bilo prizaneseno. Egipčanom je bilo prikazano, da je zemlja pod nadzorom živega Boga, da prvine ubogajo njegov glas in je edina varnost v poslušnosti njemu./269/

Ves Egipt je trepetal pred strašnim izlitjem božanske sodbe. Faraon je hitro poslal po brata in vpil: "Pregrešil sem se tokrat. Gospod je pravičen, jaz pa in moje ljudstvo smo krivčniki. Prosite Gospoda, in dovolj bodi Božjega groma in toče, in izpustim vas, in ne ostanete več tukaj." ([2 Moj 9,27,28](#)) Odgovor se je glasil: "Ko pridem iz mesta, razproستم svoje roke proti Gospodu: grmenje poneha in toče ne bo več, zato da spoznaš, da je zemlja Gospodova. Vem pa, da se ti in tvoji služabniki še ne bojite Gospoda Boga." ([2 Moj 9,29,30](#))

Mojzes je vedel, da spor še ni končan. Faraonovo priznanje in obljube niso bile sad kakšne korenite spremembe v njegovem umu ali srcu, temveč so izvirale iz njegovega strahu in tesnobe. Mojzes pa je obljubil, da bo ugodil njegovi zahtevi, saj mu ne bo dal priložnosti za nadaljnjo trmo. Prerok je odšel in ga ni skrbelo vihanje nevihte. Faraon in njegove čete so bili priče Jahvejevi moči, da ohrani svojega poslanca. Ko je prišel iz mesta, Mojzes "razprostrem roke proti Gospodu, in nehala je grmeti, tudi dež ni več lil na zemljo". ([2 Moj 9,33](#)) Toda kralj si še ni dokončno opomogel od strahu, njegovo srce pa se je že vrnilo k svoji pokvarjenosti.

Gospod je rekel Mojzesu: "Idi k faraonu; kajti zakrknil sem njegovo srce in srce njegovih hlapcev zato, da bi napravil ta svoja znamenja med njimi, in zato, da bi ti

pripovedoval ušesom svojih sinov in sinov svojih otrok, kar sem izvršil v Egiptu, in o mojih znamenjih, ki sem jih naredil med njimi, da boste spoznali, da sem jaz Gospod." ([2 Moj 10,1,2](#)) Gospod je razodeval svojo moč, da bi utrdil Izraelovo vero vanj kot edinega resničnega in živega Boga. Dal je nezmotljiv dokaz o razliki, ki jo je naredil med njimi in Egipčani. Hotel je, da vsa ljudstva vedo, da so Hebrejci, ki jih prezirajo in zatirajo, pod zaščito nebeškega Boga.

Mojzes je opozoril vladarja, da bo zaradi njegovega nadaljevanja svojeglavosti poslana šiba kobilic, ki bodo pokrile površje zemlje in požrle vsako zeleno bilko, ki je še ostala, napolnile bodo hiše in tudi sam dvor. Toliko bo te nadloge, je dodal, "kolikor jih niso videli tvoji očetje in dedje, odkar so na zemlji do današnjega dne". ([2 Moj 10,6](#))/270/

Faraonovi svetovalci so bili osupli. Ljudstvo je utrpelo veliko izgubo s poginom govedi. Toča je ubila mnogo ljudi. Gozdovi so bili potolčeni in pridelek uničen. Hitro so izgubljali vse, kar so pridobili z delom Hebrejcev. Vsej deželi je grozila lakota. Knezi in dvorjani so pritiskali na kralja in jezno zahtevali: "Doklej nam bo ta mož za zanko? Odpusti tiste ljudi, da služijo Gospodu, svojemu Bogu! Ali mar še ne veš, da je Egipt pri koncu?" ([2 Moj 10,7](#))

Spet so poklicali Mojzesa in Arona, in vladar jima je rekel: "Pojdite, služite Gospodu, svojemu Bogu! Kateri pa so tisti, ki naj gredo?" ([2 Moj 10,8](#))

Odgovor se je glasil: "S svojo mladino in s svojimi starci pojdemo; s svojimi sinovi in hčerami, s svojo drobnico in govedjo odidemo; ker imamo Gospodov praznik." ([2 Moj 10,9](#))

Kralj se je razbesnel. Zavpil je: "Bodi tako Gospod z vami, kakor jaz odpuščam vas in vaše otročiče! Glejte, da imate v mislih kaj hudega! Ne tako! Pojdite le vi možje, in služite Gospodu; zakaj to je, kar ste želeli. In izgnali so ju izpred faraonovega obličja." ([2 Moj 10,10,11](#)) Faraon si je prizadeval Izraelce uničiti z napornim delom, zdaj pa se je pretvarjal, kakor da ga zanima njihov blagor in kakor da ga skrbijo njihovi otročiči. Njegov pravi cilj je bil obdržati ženske in otroke za jamstvo, da se bodo možje vrnili.

Mojzes je iztegnil palico čez deželo, zapihal je vzhodni veter in prinesel kobilice. "Nikdar prej ni bilo takšnih kobilic, tudi pozneje ne bo takih." ([2 Moj 10,14](#)) Napolnile so nebo, dokler ni bila dežela temna. Požrle so vse zelenje, ki je še ostalo. Faraon je v naglici poslal po preroka in rekel: "Grešil sem zoper Gospoda, vašega Boga, in zoper vas. Sedaj pa, odpusti, prosim, moj greh, samo še zdaj, in prosita Gospoda, vašega Boga, da odvrne od mene vsaj to smrt." ([2 Moj 10,16,17](#)) Naredila sta tako, in zapihal

je močan zahodnik in odnesel kobilice proti Rdečemu morju. Kralj pa je še vztrajal v svoji trmasti odločitvi.

Egipčani so obupavali. Nadloge, ki so jih že prizadele, so se zdele nezdržne, in bali so se prihodnosti. Ljudstvo je častilo faraona kot predstavnika svojega boga, toda mnogi/271/ so se zdaj prepričali, da se upira njemu, ki je naredil vse naravne sile za služabnike svoje volje. Hebrejski sužnji, katerim je bil tako čudežno naklonjen, so začeli zaupati v rešitev. Njihovi priganjači si jih niso več drznili zatirati kakor prej. Povsod po Egiptu se je razširil tihi strah, da bi se zasužnjeni rod povzdignil in maščeval. Povsod so ljudje pritajeno spraševali: Kaj bo naslednje gorje?

Nenadoma je deželo prekrila tema, tako črna in gosta, da se je zdelo, "da jo bodo kar tipali". ([2 Moj 10,21](#)) Ne samo da ljudje niso imeli svetlobe, temveč je bilo ozračje tako zelo soparno, da je bilo oteženo dihanje. "Niso videli drug drugega, nihče tudi ni vstal s svojega mesta v teh treh dneh; a vsi Izraelovi sinovi so imeli svetlo v svojih prebivališčih." ([2 Moj 10,23](#)) Egipčani so častili sonce in mesec; s to skrivnostno temo je ljudi in njihove bogove enako prizadela sila, ki se je zavzela za stvar sužnjev.^(b) Ne glede na to, kako strašna je bila ta sodba, dokazuje Božje sočutje in njegovo nepripravljenost za uničevanje. Na ta način je ljudem dal čas za premislek in spokorjenje, preden je nanje poslal zadnjo in najstrašnejšo šibo.

Strah je iz faraona nazadnje izcedil dovoljenje. Ob koncu tretjega dne teme je poklical Mojzesa in dovolil odhod njegovega ljudstva, črede pa naj bi pustili. Nepopustljivi Hebrejec je odgovoril: "Tu ne sme ostati niti en parkelj; ... kajti mi ne vemo, s čim naj služimo Gospodu, dokler ne pridemo tjakaj." ([2 Moj 10,26](#)) Kralj ni več mogel nadzorovati svoje jeze. Zavpil je: "Pojdi izpred mene! Varuj se, da ne vidiš več mojega obličja, zakaj v dan, kadar bi zagledal moje obličje, umreš." ([2 Moj 10,28](#))

Mojzes je odgovoril: "Prav si povedal: nikoli več ne bom videl tvojega obličja." ([2 Moj 10,29](#))

"Mojzes je bil zelo imeniten mož v Egiptovski deželi, v očeh faraonovih služabnikov in v očeh ljudstva." ([2 Moj 11,3](#)) Egipčani so ga spoštovali. Kralj se mu ni upal škodovati, saj je ljudstvo nanj gledalo kot na tega, ki ima edini moč odstraniti šibe. Želeli so, da bi bilo Izraelcem dovoljeno oditi iz Egipta. Samo kralj in duhovniki so do konca nasprotovali Mojzesovim zahtevam./272/

24. Pasha

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Moj 11 do 12,32](#)

Ko je bila egiptovskemu kralju prvič omenjena zahteva za izpustitev Izraela, je bilo hkrati dano opozorilo o najstrašnejši vseh šib. Mojzes je moral reči faraonu: "Tako pravi Gospod: Izrael je moj sin, moj prvenec. In velel sem ti, da odpustiš mojega sina, da mi služi; a ker si se branil ga pustiti, glej, umorim tvojega sina, tvojega prvenca." ([2 Moj 4,22,23](#)) Čeprav so Egipčani prezirali Izraelce, jih je Bog cenil, saj jih je namreč postavil, da bodo zaupniki njegovega zakona. V posebnih blagoslovih in prednostih, ki so jim bili podeljeni, so bili vzvišeni med narodi, kakor je prvorojenec med svojimi brati.

Sodba, na katero je bil Egipt najprej opozorjen, je bila izvršena zadnja. Bog je potrpežljiv in obilen v milosti. Nežno skrbi za bitja, ki so oblikovana po njegovi podobi. Če bi izguba žetve in živine pripeljala Egipt k spokorjenju, otroci ne bi bili udarjeni, toda ljudstvo je trmasto zavrnilo božanski ukaz in tik pred izvršitvijo je padel zadnji udarec.

Mojzesu je bilo z grožnjo smrti prepovedano pojaviti se pred faraonom, vendar je bilo še vedno treba odnesti zadnje Božje sporočilo upornemu vladarju in ponovno je stopil preden s strašnim oznanilom: "Tako pravi Gospod: Opolnoči pojdem sredi Egipta; in umrjo vsi prvorojenci v Egiptovski deželi, od faraonovega prvenca, ki bi mu bilo sedeti na njegovem prestolu, do prvenca dekle pri ročnem mlinu in vsa prvenščina živali. In bo veliko vpitje po vsej Egiptovski deželi, kakršnega nikoli ni bilo in ga nikdar več ne bo. A pri vseh Izraelovih sinovih niti pes ne migne s svojim jezikom, ne proti ljudem, ne proti živini, zato da sprevidite, da/273/ Gospod dela razloček med Egipčani in Izraelom. In pridejo k meni dol vsi ti tvoji služabniki ter, priklanjajoč se mi, poreko: Izidi ti in vse ljudstvo, ki ti sledi; in potem izidem." ([2 Moj 11,4-8](#))

Pred izvršitvijo te kazni je Gospod dal po Mojzesu ukaz Izraelovim otrokom glede njihovega odhoda iz Egipta, še posebej glede njihove ohranitve pred prihajajočo sodbo. Vsaka družina, samostojno ali skupaj z drugimi, je morala zaklati jagnje ali kozliča "brez madeža" in s šopkom izopa namazati njegovo kri na "oba podboja in naddurje pri hišah", ([2 Moj 12,7](#)) da angel uničevalec, ko bo ob polnoči šel mimo, ne bi stopil v to bivališče. Meso so morali pojesti pečeno z nekvašenim kruhom in

grenkimi zelišči, ponoči, kakor je rekel Mojzes: "Ledja imejte opasana, svoje opanke na nogah in palico v roki; in jedli ga boste, kakor da proč hitite. Gospodova je pasha." ([2 Moj 12,11](#))

Gospod je rekel: "Zakaj to noč pojdem skozi Egiptovsko deželo, in udarim vso prvenščino v Egiptovski deželi, od človeka do živali, in nad vsemi egiptovskimi bogovi napravim sodbo, jaz, Gospod. In ona kri vam bodi v znamenje na hišah, v katerih boste: in ko zagledam kri, pojdem mimo vas, in ne pride nad vas šiba, vam v pogubljenje, kadar udarim deželo Egipt." ([2 Moj 12,12.13](#))

V spomin na to veliko rešitev bodo Izraelci v vseh prihodnjih rodovih vsako leto priredili slavlje. "In ta dan vam bodi za spomin, in praznovali ga boste v praznik Gospodu; kot večno postavo v svojih prihodnjih rodovih ga praznujte." ([2 Moj 12,14](#)) Ko bodo v prihodnjih letih praznovali, naj tudi ponovijo otrokom zgodbo o tej veliki osvoboditvi, jih je rotil Mojzes: "Daritev pashe je to Gospodu, ki je šel mimo hiš Izraelovih sinov v Egiptu, ko je tepel Egipčane, in naše hiše je otel." ([2 Moj 12,27](#))

Poleg tega so bili prvorojenci od ljudi in živali Gospodovi in so jih morali odkupiti. Tako so priznavali, da so bili med morjenjem egiptovskih prvorojencev Izraelovi milostno ohranjeni zaradi spravne daritve, čeprav so bili izpostavljeni enaki usodi. Gospod je rekel: "Zakaj vse prvorojeno je moje; v dan, ko sem udaril vse prvorojeno/274/ v Egiptovski deželi, sem posvetil zase vse prvence v Izraelu, od človeka do živali, naj bodo moji." ([4 Moj 3,13](#)) Po vzpostavitvi svetiščne službe si je Gospod izbral Levijev rod za delo v svetišču namesto prvorojencev izmed ljudstva. Rekel je: "Zakaj dani so, meni so dani izmed Izraelovih sinov; namesto vsega, kar prodira maternico, namesto vsega prvorojenega Izraelovih sinov sem si jih vzel." ([4 Moj 8,16](#)) Od vseh ljudi pa se je še naprej zahtevalo, da v priznanje Božje milosti plačajo odkupnino za prvorojenega sina. ([4 Moj 18,15.16](#))

Pasha je imela spominski in simbolični pomen. Ni kazala samo nazaj na rešitev iz Egipta, temveč tudi naprej na večjo rešitev, ki jo bo opravil Kristus, ko bo osvobodil svoje ljudstvo spon greha. Daritveno jagnje je predstavljalo "Božje Jagnje", v katerem je naše zveličavno upanje. Apostol je rekel: "Kajti tudi naše pashalno Jagnje je bilo darovano, Kristus." ([1 Kor 5,7](#)) Ni bilo dovolj zaklati pashalno jagnje; njegovo kri je bilo treba namazati na naddurje; tako je treba zasluge Kristusove krvi pripisati duši. Verjeti moramo, ne samo da je umrl za svet, temveč da je umrl za nas - posameznika. Prilastiti si moramo moč spravne daritve.

Izop, ki je bil uporabljen za mazanje krvi, je bil simbol očiščenja. Uporabljali so ga pri očiščevanju gobavcev in tistih, ki so se oskrnili z dotikom mrtvega. Njegov pomen je

viden tudi v psalmistovi molitvi: "Očisti me z izopom, da bom čist, operi me, da bom bolj bel kakor sneg." ([Ps 51,7](#))

Jagnje so morali pripraviti célo, zlomiti mu niso smeli niti ene kosti; tako kakor ni bila polomljena kost Božjemu Jagnjetu, ki je umrl za nas. ([Jan 19,36](#)) Tudi s tem je bila prikazana popolnost Kristusove daritve.

Meso so morali pojesti. Ni dovolj, da samo verujemo, da nam bo Kristus odpustil grehe. Z vero moramo od njega iz njegove besede nenehno prejemati duhovno moč in hrano. Kristus je rekel: "Če ne jeste mesa Sina človekovega in ne pijete njegove krvi, nimate življenja v sebi. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje." ([Jan 6,53,54](#)) Da bi pojasnil pomen tega, je dodal: "Besede, ki sem vam jih jaz govoril, so duh in so življenje." ([Jan 6,63](#)) Jezus/277/ je sprejel zakon svojega Očeta, v svojem življenju izvrševal njegova načela, razodeval njegovega duha in pokazal njegovo blagodejno moč v srcu. Janez pravi: "In Beseda je postala meso in je prebivala med nami (in videli smo njeno slavo, slavo kakor Edinorojenega od Očeta), polna milosti in resnice." ([Jan 1,14](#)) Kristusovi sledilci morajo biti sodelavniki njegove izkušnje. Prejeti morajo in osvojiti Božjo besedo tako zelo, da bo postala gibalna sila življenja in dejanja. Po Kristusovi moči se morajo spremeniti v podobnost njemu in odsevati božanske lastnosti. Jestí morajo meso in piti kri Božjega Sina ali pa v njih ni življenja. Kristusov duh in delo morata postati duh in delo njegovih učencev.

Jagnje je bilo treba zaužiti z grenkimi zelišči, kar je kazalo na grenkobo sužnosti v Egiptu. Ko se torej hranimo pri Kristusu, to delajmo s skrušenim srcem zaradi svojih grehov. Prav tako pomembna je bila uporaba nekvašenega kruha. V pashalni postavi je bilo strogo ukazano in Judje so v svojem običaju to upoštevali, da naj ne bo najti kvasa v njihovih hišah, medtem ko traja praznovanje. Prav tako morajo kvas greha odstraniti vsi, ki želijo prejeti življenje in hrano od Kristusa. Tako piše Pavel korintski cerkvi: "Postrgajte torej stari kvas, da boste novo testo, kakor ste opresni. Kajti tudi naše pashalno Jagnje je bilo darovano, Kristus: zato praznujmo ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobnosti in malopridnosti, temveč v presnini čistote in resnice." ([1 Kor 5,7,8](#))

Pred osvoboditvijo so morali sužnji pokazati svojo vero v veliko rešitev, ki se ima zgoditi. Na svoje hiše so morali namazati krvno znamenje, s svojimi družinami so se morali ločiti od Egipčanov in se zbrati znotraj lastnega bivališča. Če Izraelci ne bi upoštevali katerega koli ukaza, ki jim je bil dan, če ne bi ločili svojih otrok od Egipčanov, če bi jagnje samo zaklali, pa ne bi namazali podbojev s krvjo, ali pa če bi kdo šel iz hiše, ne bi bili varni. Lahko bi iskreno verovali, da so naredili vse potrebno, toda njihova iskrenost jih ne bi rešila. Vsi, ki ne bi izpolnili Gospodovih ukazov, bi izgubili svojega prvorojenca po uničevalčevi roki./278/

S poslušnostjo so ljudje dokazovali svojo vero. Tako morajo spoznati vsi, ki upajo na rešitev po zaslugah Kristusove krvi, da imajo tudi sami opraviti pri zagotovitvi svojega zveličanja. Samo Kristus nas lahko reši pred kaznijo za prestop, mi pa se moramo obrniti od greha k poslušnosti. Človek je lahko zveličan z vero, ne z deli, vendar pa mora svojo vero pokazati z deli. Bog je dal svojega Sina, da je umrl kot sprava za greh, razodel je luč resnice in pot življenja, dal je pripomočke, predpise in prednosti. Zdaj pa mora človek sodelovati s temi zveličavnimi pomočniki; ceniti mora in uporabiti pomoč, ki jo je priskrbel Bog - verjeti in biti poslušen vsem božanskim zahtevam.

Ko je Mojzes ponovil Izraelu Božje ukrepe za njihovo rešitev, "se je ljudstvo priklonilo in molilo Boga". ([2 Moj 12,27](#)) Veselo upanje o svobodi, strašno spoznanje neizbežne sodbe, ki je visela nad njihovimi zatiralci, skrb in priprave za njihov hitri odhod - vse je bilo sprejeto s hvaležnostjo njihovemu milostnemu Rešitelju. Mnogo Egipčanov je pripoznalo Boga Hebrejcev kot edinega resničnega Boga, in ti so zdaj prosili, da bi jim bilo dovoljeno zateči se v domove Izraelcev, ko bo šel angel uničevalec skozi deželo. Bili so veselo sprejeti in obljubili so, da bodo odslej služili Jakobovemu Bogu in bodo z njegovim ljudstvom izšli iz Egipta.

Izraelci so se ravnali po ukazih, ki jih je dal Bog. Hitro in na skrivaj so se pripravili na odhod. Zbrali so svoje družine, zaklali pashalno jagnje, spekli meso na ognju ter pripravili nekvašen kruh in grenka zelišča. Očetje in duhovniki v družini so poskropili podboje in se pridružili družinam v hiši. V naglici in tišini so jedli pashalno jagnje. V strahu je ljudstvo molilo in bedelo, srce najstarejšega rojenega, od močnega možaka do otročička, je trepetalo od neskončne groze. Očetje in matere so vzeli v naročje svojega ljubljenega prvorojenca, ko so pomislili na grozen udarec, ki bo zadan to noč. Toda angel pokončevalec ni obiskal nobenega izraelskega doma. Znamenje krvi - znak Zveličarjeve zaščite - je bilo na njihovih vratih, in pokončevalec ni vstopil.

Opolnoči je "nastalo veliko vpitje po Egiptu, kajti ni bilo/279/ hiše, v kateri ne bi bilo mrtveca". ([2 Moj 12,30](#)) Vsi prvorojenci v deželi, "od faraonovega prvenca, ki bi bil sedel na njegovem prestolu, do jetnikovega prvenca, ki je bil v ječi, tudi vso prvenščino živali", ([2 Moj 12,29](#)) je udaril pokončevalec. Po vsem širnem egiptovskem kraljestvu je bil ponižan ponos vsakega doma. Jok in stok žalovalcev sta napolnila ozračje. Kralj in dvorjani so z zagnjenimi obrazi in trepetajočimi udi osuplo stali ob prevladujoči grozi. Faraon se je spomnil, kako je nekoč vzkliknil: "Kdo je Gospod, čigar glas naj poslušam, da izpustim Izraela? Ne poznam Gospoda, tudi Izraela ne bom pustil." ([2 Moj 5,2](#)) Zdaj se je njegov predrzni ponos ponižal do prahu. "In pokliče Mojzesa in Arona ponoči in veli: Vstanite in odidite izmed mojega ljudstva, vidva in Izraelovi sinovi, in pojdite, služite Gospodu, kakor sta govorila. Tudi svoje črede in svoja goveda vzemite s seboj, kakor sta govorila, in pojdite; in me tudi blagoslovite!"

([2 Moj 12,31.32](#)) Tudi kraljevi svetovalci in ljudstvo so rotili Izraelce, naj odidejo "iz dežele; kajti govorili so: Vsi poginemo!" ([2 Moj 12, 33](#))/280/

25. Izhod

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Moj 12,34 do 15](#)

Z opasanimi ledji, s sandali na nogah in s palico v roki je stalo izraelsko ljudstvo tiho, spoštljivo in v pričakovanju. Čakali so kraljevski odlok, da lahko odidejo. Preden je napočilo jutro, so že potovali. V času trajanja šib, ko je razodevanje Božje moči zanetilo vero v srcu sužnjev in vneslo strah v njihove zatiralce, so se Izraelci postopoma zbrali v Gosenski deželi. Kljub nenadnosti njihovega naglega odhoda je bilo poskrbljeno za organizacijo in nadzor seleče se množice; razdeljeni so bili v skupine, katerim so bili določeni voditelji.

In odšlo jih je "okoli šeststo tisoč pešcev, mož brez otrok. Pa tudi dosti mešane drhali je šlo gor z njimi." ([2 Moj 12,37.38](#)) V tej množici niso bili samo taki, ki jih je spodbudila vera v Izraelovega Boga, temveč tudi veliko večja množica, ki je želela samo ubežati pred šibami, ali pa taki, ki so sledili premikajoči se množici samo zaradi vznemirljivosti in radovednosti. Ta skupina je bila Izraelu vedno prepreka in past.

Ljudje so s seboj vzeli tudi "črede in goveda, živine jako veliko". ([2 Moj 12,38](#)) To je bila lastnina Izraelcev, ki svojega imetja nikoli niso prodali kralju, kakor so to storili Egipčani. Jakob in njegovi sinovi so črede ovac in govedi pripeljali s seboj v Egipt, tam pa so se zelo razmnožile. Preden so zapustili Egipt, je ljudstvo po Mojzesovem ukazu zahtevalo odškodnino za neplačano delo. Egipčani jih tega niso prikrajšali, ker so si goreče želeli, da bi se jih znebili. Sužnji so odšli naloženi z dragotinami svojih zatiralcev.

Ta dan se je izpolnila zgodovina, ki je bila stoletja prej razodeta Abrahamu v preroški prikazni: "Vedi zagotovo, da bodo tvoji potomci tujci v deželi, ki ni njihova, in jih bodo zasužnjili in jih stiskali štiristo let. A tudi narod, ki mu bodo/281/ sužnjevali, bom jaz sodil, in potem izidejo z obilnim blagom." ([1 Moj 15,13.14](#))^(c) Štiristo let se je izpolnilo. "Zgodilo se je ravno tisti dan, da so odrinile vse Gospodove vojske iz Egipta." ([2 Moj 12,41](#)) Ko so Izraelci šli iz Egipta, so s seboj nosili dragoceno zapuščino - Jožefove kosti, ki so tako dolgo čakale na izpolnitev Božje obljube in so bile v temnih letih sužnosti pomnik o Izraelovi rešitvi.

Namesto da bi šli naravnost po poti v Kanaan, ki je vodila skozi Filistejsko deželo, jih je Gospod vodil južno, proti obalam Rdečega morja. "Rekel je namreč Bog: Morda bi

bilo ljudstvu žal, ko bi videli vojno; in bi se povrnili v Egipt." ([2 Moj 13,17](#)) Če bi poskušali prečkati Filistejo, bi naleteli na odpor. Filistejci bi jih namreč imeli za sužnje, ki so pobegnili svojim gospodarjem, zato se ne bi obotavljali iti v boj z njimi. Izraelci so bili slabo pripravljeni na spopad s tem mogočnim in bojevitim ljudstvom. Le malo so poznali Boga in imeli vanj le malo vere, zato bi se ustrašili in postali malodušni. Bili so neoboroženi in nevajeni bojevanja, njihov duh je bil zadušen zaradi dolgotrajnega suženjstva, za nameček pa so imeli s seboj še ženske in otroke ter črede. S tem ko jih je Gospod vodil po poti do Rdečega morja, se je izkazal tako za Boga sočutja kakor sodbe.

"In odrinili so iz Sukota, in taborili so v Etamu, kraj puščave. In Gospod je šel pred njimi, podnevi v oblakovem stebru, da bi jih vodil po poti, ponoči pa v ognjenem stebru, da bi jim svetil: tako so mogli potovati podnevi in ponoči. Nikoli se ni umaknil oblakov steber podnevi, ne ognjeni steber ponoči izpred ljudstva." ([2 Moj 13,20-22](#)) Psalmist je napisal: "Razgrnil je oblak, da jih zaslanja, in ogenj, da razsvetljuje noč." ([Ps 105,39](#); glej tudi [1 Kor 10,1.2](#)) Prapor njihovega nevidnega Vodja je bil vedno z njimi. Čez dan je oblak vodil njihovo potovanje ali pa se kakor baldahin raztegnil čeznje. Služil je za zaščito pred žgočo vročino in s svojo hladnostjo in vlago dajal hvale vredno osvežitev v suhi, žejni puščavi. Ponoči se je spremenil v ognjeni steber, ki je razsvetljeval njihov tabor in jih nenehno prepričeval o božanski navzočnosti./282/

V enem najbolj čudovitih in tolažilnih odstavkov Izaijevih prerokb je zapisano poročilo o oblakovem in ognjenem stebru. Z njim je predstavljena Božja skrb za njegovo ljudstvo v velikem končnem boju s silami zla: "In Gospod ustvari nad vsakim prebivališčem Sionske gore in nad njenimi zbori oblak in dim podnevi in svit plamtečega ognja ponoči; zakaj nad vso slavo bo okrilje. In kočja bo za senčnico proti vročini podnevi in za pribežališče in zavetje pred viharjem in pred dežjem." ([Iz 4,5.6](#))

Potovali so čez puščobno, mrko prostranstvo. Že so se spraševali, kam vodi njihova pot. Utrudili so se od naporene poti in v nekaterih srcih se je pojavil strah pred egiptovskim preganjanjem. Oblak je šel naprej, oni pa so šli za njim. Nenadoma je Gospod ukazal Mojzesu, naj zavijejo na stran v skalnat branik in se utaborijo poleg morja. Razodeto mu je bilo, da jih bo faraon zasledoval, Bog pa se bo poveljal z njihovo rešitvijo.

Po Egiptu se je razširilo poročilo, da se Izraelovi otroci niso zadržali v puščavi, da bi tam opravili bogoslužje, temveč so nadaljevali pot proti Rdečemu morju. Faraonovi svetovalci so oznanili kralju, da so jim sužnji ušli in se ne bodo nikoli več vrnili. Ljudje so objokovali svojo norost, da so smrt prvorojencev pripisali Božji moči. Ko so si njihovi velikaši opomogli od strahu, so šibe pripisali naravnim vzrokom. Slišalo se je

njihovo zagrenjeno vpitje: "Kaj smo to storili, da smo odpustili Izraelce iz svoje službe?" ([2 Moj 14,5](#))

Faraon je zbral svojo vojsko "šeststo izbranih voz in vse egiptovske vozove", konjenike, poveljnike in vojake. ([2 Moj 14,7](#)) Sam kralj, ki so ga spremljali velikaši njegovega kraljestva, je vodil svojo bojovito četo. Da bi si pridobili naklonjenost bogov in si tako zagotovili uspeh v napadu, so se jim pridružili tudi duhovniki. Kralj se je namenil zastrašiti Izraelce z velikim razkazovanjem svoje moči. Egipčani so se bali, da bi jih njihova prisiljena podreitev Izraelovemu Bogu podvrgla zasmehovanju drugih narodov. Če pa bodo zdaj šli naprej z velikim razkazovanjem moči in pripeljali nazaj ujetnike, bodo odkupili svojo slavo in si spet pridobili sužnje.

Hebrejci so taborili poleg morja, katerega vode/283/ so predstavljale na videz neprehodno oviro pred njimi, na jugu pa so njihovo napredovanje ovirale skalnate gore. Nenadoma so v daljavi zagledali bliskajoče se orožje in premikajoče se vozove, ki so naznanjali prihod velike vojske. Ko so se približali, je bilo očitno, da jih zasledujejo egiptovske čete. Srca Izraelcev je napolnila groza. Nekateri so vpili h Gospodu, veliko več pa jih je pohitelo k Mojzesu s svojimi obtožbami: "Ni li bilo morda nobenih grobov v Egiptu, da si nas odpeljal, da umremo v puščavi? Zakaj si nam to storil, da si nas izvedel iz Egipta? Ali ni to beseda, ki smo ti jo govorili v Egiptu, rekoč: Pusti nas, naj služimo Egipčanom, zakaj bolje nam je služiti Egipčanom kakor umreti v puščavi." ([2 Moj 14,11.12](#))

Mojzes je bil zelo žalosten, ko je videl, kako malo vere v Boga kaže njegovo ljudstvo, kljub temu da so bili večkrat priče razodetjem njegove moči v njihovo dobro. Kako ga lahko obtožijo nevarnosti in težav tega položaja, ko pa je ubogal izrecni Božji ukaz? Res ni bilo možnosti, da bi se rešili, razen če bo sam Bog posredoval za njihovo rešitev. Mojzesa pa je v ta položaj pripeljala poslušnost božanskemu navodilu, zato se ni bal posledic. Njegov miren in prepričljiv odgovor ljudstvu je bil: "Ne bojte se, stojte trdno in glejte Gospodovo rešitev, ki jo za vas izvrši danes; zakaj Egipčanov, ki jih danes vidite, ne boste nikdar več videli na veke. Gospod se bo za vas bojeval, vi pa bodite mirni!" ([2 Moj 14,13.14](#))

Izraelovih čet ni bilo lahko ohraniti mirnih pred Gospodom. Pomanjkanje vzgoje in samonadzora je povzročilo, da so postali nasilni in nerazumni. Pričakovali so, da bodo padli v roke svojih zatiralcev, zato je bilo njihovo tarnanje in žalovanje glasno in globoko. Čudovitemu oblakovemu stebru so sledili kot Božjemu znamenju, naj gredo naprej. Zdaj pa so se spraševali, ali ni morda naznanil velike nesreče, ko jih je takole vodil na napačno stran gora in neprehodno pot? Tako se je Božji angel prikazal njihovim zapeljanim umom kot glasnik pogube.

Ko so se jim zdaj približale egiptovske čete, ki so jih imele za lahek plen, se je oblakov steber veličastno dvignil v nebo, prešel preko Izraelcev in se spustil mednje in egiptovske vojske. Temni zid se je postavil/284/ med preganjane in preganjalce. Egipčani niso mogli več videti hebrejskega tabora in so se bili prisiljeni ustaviti. Ko pa je postala nočna tema še temnejša, je postal oblakov steber Hebrejcem velika luč, ki je ves tabor razsvetljevala z dnevno svetlobo.

V srce Izraelcev se je vrnilo upanje. Mojzes je povzdignil svoj glas h Gospodu, On pa mu je odvrnil: "Zakaj vpiješ k meni? Veli Izraelovim sinovom, naj gredo naprej! Ti pa povzdigni svojo palico in iztegni roko nad morje ter ga razdeli, in šli bodo Izraelovi sinovi sredi morja po suhem." ([2 Moj 14,15.16](#))

Psalmist takole opeva Izraelov prehod čez morje: "Skozi morje je šla tvoja pot in tvoja steza skozi široke vode, kjer tvoji sledovi niso znani. Vodil si kakor čredo svoje ljudstvo po Mojzesu in Aronu." ([Ps 77,19.20](#)) Mojzes je iztegnil svojo palico, in vode so se razdelile. Izrael je šel po sredi morja po suhih tleh, vode pa so na vsaki strani stale kakor stene. Svetloba od Božjega ognjenega stebra je osvetljevala spenjene valove in pot, ki je bila izsekana kakor mogočen žleb skozi morje in se je izgubila v nejasnosti oddaljene obale.

"In Egipčani so gnali za njimi, in prišli so vsi faraonovi konji, njegovi vozovi in konjeniki v sredo morja. In zgodi se ob jutranji straži, da pogleda Gospod na vojsko Egipčanov iz ognjenega in oblakovega stebra in napravi zmešnjava v vojski Egipčanov." ([2 Moj 14,23.24](#)) Skrivnostni oblak se je spremenil v ognjeni steber pred njihovimi začudenimi očmi. Grmelo je in se bliskalo. "Izlili so oblaki vode, glas so zagnali gornji oblaki, tudi tvoje pšice so švigale sem ter tja. Bobnel je tvoj grom v viharju, bliski so razsvetljevali vesoljni svet, potresla se je zemlja in trepetala." ([Ps 77,17.18](#))

Egipčane sta zajeli zmeda in groza. Sredi razbesnelih prvin, v katerih so slišali glas jeznega Boga, so si prizadevali zbežati nazaj na obalo, ki so jo zapustili. Toda Mojzes je iztegnil svojo palico, in nakopičene vode so sikajoče, razbesnele in željne svojega plena pohitele skupaj ter pogoltnile egipčansko vojsko v svoje črne globine.

Ko je napočilo jutro, so Izraelove množice videle, kar je ostalo od mogočnega sovražnika - v oklepe odeta telesa, ki jih je vrglo/287/ na obalo. Ena noč je iz najstrašnejše nevarnosti prinesla popolno rešitev. Ta velika, nemočna truma boja nevajenih sužnjev, žensk, otrok in živine, z morjem pred sabo in mogočnimi egipčanskimi vojskami za sabo - je doživela, da se je pred njimi odprla pot skozi vode in požrla sovražnike v trenutku, ko so pričakovali zmago. Sam Jahve jih je rešil in k njemu so se v hvaležnosti in veri obrnila srca vseh. Svoja čustva so izrazili v hvalnici.

Božji Duh je počival na Mojzesu in skupaj z ljudstvom je pel zmagoslavno pesem hvaležnosti, prvo in eno najbolj vzvišenih, ki so nam znane.

"Pel bom Gospodu, ker se je slavno poveličal: konja in njegovega jezdeca je pahnil v morje. Moja moč in moja pesem je Gospod, On mi je postal rešitev. Ta je moj mogočni Bog, slavil ga bom, Bog mojega očeta, poveličeval ga bom. Gospod je pravi vojščak, Gospod je njegovo ime. Faraonove vozove in njegovo vojsko je pahnil v morje, in njegovi najizvrstnejši vojvode so se pogreznili v Rdeče morje. Valovje jih je zagnilo, pogreznili so se v globočine kakor kamen.

Tvoja desnica, Gospod, se je poveličala v moči, tvoja desnica, Gospod, je strla sovražnika. ...

Kdo je tebi enak med bogovi, Gospod? Kdo je kakor ti, poveličan v svetosti, poln vzvišene slave, čudeže delajoč? ... Ti si peljal v svojem usmiljenju ljudstvo, ki si ga bil odkupil; peljal si jih v svoji moči k prebivališču svoje svetosti. Začuvši to, so vztrepotali narodi. ... Naj jih obidejo strahovi in prešine groza, zaradi mogočnosti tvoje roke naj otrpnejo kakor kamen, dokler ne prejde mimo tvoje ljudstvo, Gospod, dokler ne prejde mimo ljudstvo, ki si ga sebi pridobil. Vpeljal jih boš in jih zasadil na gori svoje dediščine, na mesto, ki si ga pripravil, Gospod, za svoje prebivanje, v svetišče, Gospod, ki so ga utrdile tvoje roke." ([2 Moj 15,1-17](#))

Kakor glas iz velikih globin se je slišalo petje obsežnih Izraelovih čet, ki so odpevale veličasten pripev. Izraelove žene, ki jih je vodila Mojzesova sestra Mirjama, so/288/ igrale na bobne in plesale. Daleč čez puščavo in morje je odmevalo veselo prepevanje in gore so odbijale odmev besed njihove hvalnice: "Pojte Gospodu, ker se je slavno poveličal." ([2 Moj 15,21](#))

Ta pesem in velika rešitev, na katero spominja, sta dali vtis, da ne bosta nikoli zbrisani iz spomina hebrejskega ljudstva. Skozi stoletja je odmevala, ko so jo prepevali preroki in Izraelovi pevci, ki so tako pričali, da je Jahve moč in rešitev tem, ki zaupajo vanj. Pesem ne pripada samo judovskemu ljudstvu. Vnaprej kaže na uničenje vseh sovražnikov pravičnosti in na končno zmago Izraelovega Boga. Prerok s Patmosa je videl v belo oblečeno množico, ki je zmagala in stala na steklenem morju, namešanim z ognjem, in imela Božje citre v rokah. "In pojo pesem Mojzesa, Božjega hlapca, in Jagnjetovo pesem." ([Raz 15,3](#))

"Ne nam, Gospod, ne nam, temveč svojemu imenu daj čast, zaradi svoje milosti, zaradi svoje resnice!" ([Ps 115,1](#)) Takšen duh je prežemal Izraelovo pesem rešitve in to je duh, ki naj bi prebival v srcu vseh, ki ljubijo Boga in se ga bojijo. Ko je Bog osvobodil

našo dušo sužnjevanja grehu, je za nas izvršil rešitev, ki je večja kakor rešitev Hebrejcev ob Rdečem morju. Kakor so naredile hebrejske čete, bi morali Gospoda slaviti s srcem in dušo in glasom za njegova čudovita dela človeškim otrokom. Tisti, ki bivajo v Božji veliki milosti in ne pozabljajo njegovih najmanjših darov, si bodo opasali veselje in v svojem srcu peli Gospodu. Vsakodnevni blagoslovi, ki jih prejemo iz Božje roke, in predvsem Jezusova smrt, ki nam je omogočila srečo in nebesa, naj bo snov nenehne hvaležnosti. Kakšno sočutje, kakšno neprimerljivo ljubezen nam je pokazal Bog, nam izgubljenim grešnikom, ko nas je povezal s sabo, da smo mu poseben zaklad! Kako se je naš Odrešenik žrtvoval, da se lahko imenujemo Božji otroci. Slavimo Boga za blagoslovljeno upanje, ki nam je ponujeno v velikem načrtu odrešenja, slavimo ga za nebeško dediščino in za njegove bogate obljube: slavimo ga, ker Jezus živi, da se poteguje za nas.

Stvarnik pravi: "Kdor daruje hvalo, me prav časti." ([Ps 50,23](#)) Vsi nebeški prebivalci so se združili v češčenju Boga. Naučimo se zdaj pesmi angelov, da jo bomo peli, ko se bomo pridružili njihovim sijočim vrstam. Recimo skupaj s psalmistom: "Hvalil/289/ bom Gospoda v svojem življenju, psalme prepeval svojemu Bogu, dokler bom živ. Slave naj te ljudstva, o Bog, slave te naj vsa ljudstva." ([Ps 146,2; 67,5](#))

Bog je v svoji previdnosti Hebrejce pripeljal v varnost gora pred morje, da bi lahko razodel svojo moč v njihovi rešitvi in popolnoma ponižal ošabnost njihovih zatiralcev. Lahko bi jih rešil kako drugače, toda ta način je izbral, da bi preizkusil njihovo vero in okrepil njihovo zaupanje vanj. Ljudje so bili utrjeni in prestrašeni. Vendar če bi se umaknili, ko jim je Mojzes ukazal, naj gredo naprej, Bog nikoli ne bi odprl poti pred njimi. "Po veri so Izraelci prešli Rdeče morje kakor po suhem." ([Heb 11, 29](#)) Ko so korakali v vodo, so pokazali, da verujejo Božji besedi, ki jo je govoril Mojzes. Naredili so vse, kar je bilo v njihovi moči, potem pa je Izraelov Mogočni razdelil morje, da je naredil pot njihovim nogam.

Velik nauk, ki se ga tukaj lahko naučimo, velja za vse čase. Krščansko življenje pogosto obdajajo nevarnosti in se zdi težko opraviti dolžnost. Domišljajske slike pretijo s pogubo spredaj in s sponami ali smrtjo zadaj. Pa vendar Božji glas jasno pravi: "Pojdite naprej." Ubogajmo ta ukaz, čeprav naše oči ne morejo predreti teme in čeprav čutimo okoli svojih nog hladne valove. Ovire, ki preprečujejo naš napredek, ne bodo nikoli izginile pred negotovim in dvomečim duhom. Tisti, ki odlašajo poslušnost, dokler ne izgine vsaka senca negotovosti in dokler ne izgine tveganje, da bi nam spodletelo ali da bi bili poraženi, sploh ne bodo nikoli ubogali. Ne vera šepeta: "Počakajva, dokler ne bodo prepreke odstranjene in bova jasno videla pot." Vera pa pogumno priganja naprej, vse upa, vse veruje.

Oblak, ki je bil Egipčanom temna stena, je bil Hebrejcem morje svetlobe, ki je razsvetljevala ves tabor in razlivala sijaj na pot prednje. Tako ravnanja Previdnosti neverujočemu prinesejo temo in obup, zaupajoči duši pa so polna svetlobe in miru. Steza, po kateri vodi Bog, morda pelje skozi puščavo ali morje, vendar je to kljub temu varna pot./290/

26. Od Rdečega morja do Sinaj

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Moj 15,22 do 18](#)

Izraelske množice so se od Rdečega morja odpravile na pot pod vodstvom oblakovega stebra. Prizori okoli njih so bili pusti - gole puščobne gore, neplodne planjave in morje, ki se je raztezalo v daljavi in katerega obala je bila posuta s trupli njihovih sovražnikov. Vendar so bili veseli. Zavedali so se prostosti, zato je bila utišana vsaka misel na nezadovoljstvo.

Tri dni, kolikor so potovali, niso našli vode. Zaloga, ki so jo vzeli s seboj, jim je pošla. Nič ni bilo, kar bi potešilo njihovo gorečo žejo, ko so se prebijali čez s soncem ožgano ravnino. Mojzes, ki je ta predel poznal, je vedel nekaj, česar drugi niso. Vedel je, da bodo v Mari, najbližjem počivališču, kjer je izvir, naleteli na neuporabno vodo. Z naraščajočo bojznijo je opazoval vodeči oblakov steber. Z upadlim srcem je slišal veseli vzklik: "Voda, voda!" ki je odmeval v vrstah. Možje, žene in otroci so se z veselo naglico zbrali ob studencu, potem pa je iz čet izbruhnili tesnobno vpitje; voda je bila grenka.

V svoji grozi in obupu so grajali Mojzesa, ker jih je tako vodil. Pozabili so, da je božanska navzočnost v tistem skrivnostnem oblakovem stebru vodila tako nje kakor njega. V žalosti in obupu je Mojzes storil, kar so oni pozabili narediti. Goreče je vpil k Bogu za pomoč. "In pokaže mu Gospod les, in ko ga je vrgel v vodo, je voda postala sladka." ([2 Moj 15,25](#)) Tukaj je bila Izraelu po Mojzesu dana obljuba: "Ako boš res poslušal glas Gospoda, svojega Boga, in delal, kar je prav v njegovih očeh, in pazil na njegove zapovedi in čuval vse njegove postave, ne pošljem nadte nobene teh bolezni,/291/ ki sem jih poslal nad Egipt, zakaj jaz sem Gospod, tvoj zdravnik." ([2 Moj 15,26](#))

Iz Mare je ljudstvo potovalo v Elim, kjer so našli "dvanajst studencev in sedemdeset palm". ([2 Moj 15,27](#)) Tukaj so ostali nekaj dni, preden so stopili v Sinsko puščavo. Mesec dni po odhodu iz Egipta so se prvič utaborili v puščavi. Njihova zaloga živil je začela pojemati. V puščavi je bilo le malo trave, in živina je začela hujšati. Kako naj priskrbijo hrano za tako obsežno množico? Dvom je napolnil srce in ponovno so godrnjali. Celo knezi in starešine so se pridružili obtožbam proti vodjem, ki jih je določil Bog: "O, da bi bili umrli po Gospodovi roki v Egiptovski deželi, ko smo sedeli

pri loncih mesa in jedli kruh do sita! Kajti izpeljala sta nas v to puščavo, da vso tole množico pomorita z lakoto." ([2 Moj 16,3](#))

Niso še trpeli lakote, njihove tekoče potrebe so bile zadovoljene, bali pa so se prihodnosti. Niso mogli razumeti, kako bi lahko ta velika množica obstala med potovanjem po puščavi. V svoji domišljiji so že videli svoje otroke, ki stradajo. Gospod je dovolil, da so jih doletele težave in jim je zmanjkalo živil, da bi se obrnili k njemu, ki je bil doslej njihov Rešitelj. Če bi ga v svojih potrebah klicali, bi jim zagotovil znake svoje ljubezni in skrbi. Obljubil je, da jih ne bo doletela nobena bolezen, če bodo poslušni njegovim zapovedim. Njihova grešna nevera je bila tista, ki je predvidevala, da bi oni in njihovi otroci lahko umrli od lakote.

Bog je obljubil, da bo njihov Bog, da jih bo posvojil kot ljudstvo in jih bo vodil v večjo in boljšo deželo. Vendar so bili pripravljeni omagati ob vsaki oviri, ki se je pojavila na poti v deželo. Na čudovit način jih je izpeljal iz egiptovske sužnosti, da bi jih lahko povzdignil in oplemenitil ter naredil za hvalnico na zemlji. Potrebno pa je bilo, da se spopadejo s težavami in zdržijo bedo. Bog jih je vodil iz stanja bede in jih usposabljal, da bi zasedli časten prostor med narodi ter prejeli pomembno in sveto nalogo. Če bi imeli vero vanj glede na to, kaj vse je storil zanje, /292/ bi veselo prenašali neprijetnosti, težave in celo pravo trpljenje. Ampak niso bili pripravljeni zaupati Gospodu, brž ko niso bili priče nenehnim dokazom njegove moči. Pozabili so na svoje grenko služenje v Egiptu. Pozabili so na Božjo dobroto in moč, ki sta se razodeli njim v dobro, ko so bili rešeni sužnosti. Pozabili so, da je bilo njihovim otrokom prizaneseno, ko je uničujoči angel pobil vse egiptovske prvorojence. Pozabili so na veliko dejanje božanske moči pri Rdečem morju. Pozabili so, da so sami varno prešli po poti, ki se jim je odprla, medtem ko so vojsko njihovih sovražnikov, ki jim je poskušala slediti, premagale morske vode. Videli in čutili so samo navzoče sitnosti in tegobe. Namesto da bi rekli: "Gospod je storil velike stvari za nas; ko smo bili še sužnji, nas je storil v velik narod," so govorili o naporni poti in se spraševali, kdaj bo konec njihovega težkega romanja.

Zgodovina Izraelovega življenja v puščavi je bila zapisana za blaginjo Božjemu Izraelu ob koncu časa. Poročilo o Božjem ravnanju s tavajočimi v puščavi z vsemi potmi sem in tja, o njihovi izpostavljenosti lakoti, žeji in utrujenosti in o presenetljivem razodetju njegove moči za njihovo olajšanje je polno opozoril in navodil za njegovo ljudstvo vseh časov. Raznovrstne izkušnje Hebrejcev so bile šola priprave za njihov obljubljeni dom v Kanaanu. Bog želi, da njegovo ljudstvo sedanjega časa s ponižnim srcem in dovetnim duhom pregleda preizkušnje, skozi katere je šel starodavni Izrael, da bi se poučili za svojo pripravo za nebeški Kanaan.

Mnogi se ozirajo po Izraelcih in se čudijo njihovi neveri in godrnjanju. Menijo, da sami ne bi bili tako nehvaležni. Ko pa je preizkušena njihova vera, celo z majhnimi preizkušnjami, ne pokažejo nič več vere ali potrpežljivosti, kakor jo je starodavni Izrael. Ko so stiskani, godrnjajo zaradi postopka, po katerem jih Bog očiščuje. Čeprav imajo mnogi zadovoljene svoje sedanje potrebe, niso pripravljeni zaupati Bogu v prihodnje in so v nenehnem strahu, da jih ne bi zadelo pomanjkanje in bi bili njihovi otroci prepuščeni trpljenju. Nekateri nenehno pričakujejo zlo ali napihujejo dejanske težave, tako da so njihove oči slepe za mnoge blagoslove, ki zahtevajo njihovo hvaležnost. Ovire, s katerimi se spopadajo, /293/ jih ločujejo od Boga, ker se zbuja nemirni in nejevoljni, namesto da bi jih vodile po pomoč k njemu, ki je edini Izvir moči.

Ali je prav, da smo tako neverni? Zakaj bi bili nehvaležni in nezaupljivi? Jezus je naš prijatelj, vsa nebesa se zanimajo za našo blaginjo, naša zaskrbljenost in strah pa žalita Božjega Svetega Duha. Ne smemo popuščati skrbi, ki nas samo straši in obremenjuje, ne pomaga nam pa prenašati preizkušenj. Ne dajamo prostora nezaupanju v Boga, zaradi katerega priprava za prihodnost postane glavna življenjska naloga, kakor da bi bila naša sreča sestavljena iz teh pozemskih stvari. Ni po Božji volji, da bi njegovo ljudstvo obremenjevale skrbi. Toda naš Gospod nam ne govori, da na naši poti ni nevarnosti. Ne namerava svojega ljudstva umakniti s sveta zla in greha, temveč nas usmerja k zanesljivemu zatočišču. Vabi utrujene in obremenjene: "Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obremenjeni, in jaz vas upokojim." ([Mat 11,28](#)) Odložite jarem zaskrbljenosti in posvetne skrbi, ki ste si ga naložili na pleča, in "vzemite moj jarem nase in učite se od mene, ker sem krotek in iz srca ponižen; in najdete pokoj svojim dušam". ([Mat 11,29](#)) V Bogu lahko najdemo pokoj in mir, če vržemo nanj vse svoje skrbi, saj On skrbi za nas. (Glej [1 Pet 5,7](#))

Apostol Pavel je rekel: "Glejte, bratje, da ne bo v kom izmed vas hudobnega srca nevere, ki odpade od živega Boga." ([Heb 3,12](#)) Z vsem tem v mislih, kar je Bog storil za nas, mora biti naša vera močna, dejavna in stanovitna. Namesto godrnjanja in pritoževanja naj naše srce govori: "Slavi, moja duša, Gospoda, in vse, kar je v meni, njegovo sveto ime! Slavi, moja duša, Gospoda in ne pozabi nobene njegovih dobrot." ([Ps 103,1.2](#))

Bog ni bil brezbrizen do Izraelovih potreb. Njegovemu vodju je rekel: "Glej, dežil vam bom kruh z neba." ([2 Moj 16,4](#)) Dana so bila navodila, naj ljudje nabirajo dnevno zalogo, šesti dan pa dvojno količino, da bi lahko ohranjali sveto praznovanje sobote.

Mojzes je zagotovil zboru, da bodo njihove potrebe zadovoljene: "Proti večeru boste jedli meso in zjutraj se nasitili kruha." ([2 Moj 16,12](#)) Dodal je: "Kaj sva pač midva? Ne zoper naju je mrmranje vaše, temveč zoper/294/ Gospoda." ([2 Moj 16,8](#)) Potem je

naročil Aronu, naj jim reče: "Približajte se Gospodu, kajti slišal je vaše mrmranje." ([2 Moj 16,9](#)) Ko je Aron še govoril, "se obrnejo proti puščavi, in glej, Gospodova slava se je prikazala v oblaku". ([2 Moj 16,10](#)) Blišč, kakršnega niso videli še nikoli, je predstavljal božansko navzočnost. Po razodetju, ki je delovalo na njihova čutila, naj bi prejeli spoznanje o Bogu. Morali so se naučiti, da njihov vodja ni samo človek Mojzes, temveč Najvišji, čigar imena naj se bojijo in ubogajo njegov glas.

Ob sončnem zahodu so tabor preplavile jate prepelic. Dovolj jih je bilo za vse ljudi. Zjutraj pa je na zemeljskem površju ležalo "nekaj drobnega, luskinastega, drobnega kakor slana. Bilo je pa kakor belo koriandrovo seme." ([2 Moj 16,14,31](#)) Ljudje so ga imenovali mana. Mojzes je rekel: "To je tisti kruh, ki vam ga je dal Gospod za jed." ([2 Moj 16,15](#)) Ljudje so pobirali mano in spoznali, da je dovolj za vse. Mleli "so jo v mlinčkah ali trli v možnarjih in kuhali v loncih in pripravljali iz nje kolače. In njegov okus je bil kakor medeni kolači." ([4 Moj 11,8](#); [2 Moj 16,31](#)) Ukazano jim je bilo, naj je vsak dan naberejo gomer za vsako osebo in je ne smejo pustiti do jutra. Nekateri so poskušali narediti zalogo za naslednji dan, ampak drugi dan ni bila več uporabna. Dnevno zalogo je bilo treba nabrati zjutraj, kolikor pa je je ostalo na zemlji, jo je stopilo sonce.

Ko so nabirali mano, so ugotovili, da nekateri naberejo več in nekateri manj od dogovorjene količine. Potem pa "so merili z gomerom: in kdor je mnogo nabral, mu ni ničesar preostalo, in kdor je malo nabral, mu ni ničesar manjkalo". ([2 Moj 16,18](#)) Razlago tega zapisa kakor tudi praktičen nauk iz njega nam daje apostol Pavel v svojem drugem pismu Korinčanom. Tam pravi: "Ne mislim namreč, da naj imajo drugi olajšavo, a vi tisko, temveč po načelu enakosti: vaša obilost v sedanjem času naj služi za njihovo pomanjkanje, da bi tudi onih obilost služila za vaše pomanjkanje, da bo enakost; kakor je pisano: Kdor je mnogo nabral, ni imel preobilo, in kdor je malo, ni mu manjkalo." ([2 Kor 8,13-15](#))

Šesti dan je ljudstvo nabralo dva gomerja za vsako osebo. Poglavarji so hiteli Mojzesu povedati, kaj se godi. Njegov odgovor je bil: "To je, kar je govoril/295/ Gospod: Jutri bo praznik, svet počitek Gospodu; kar hočete peči, pecite, in kar hočete kuhati, kuhajte, in kar koli preostane, denite na stran, da se prihrani do jutra." ([2 Moj 16,23](#)) Tako so delali in ugotovili, da je ostala hrana nepokvarjena. "In Mojzes reče: Jejite to danes, kajti danes je praznik Gospodu, danes ne najdete nič tega na polju. Šest dni boste nabirali, a sedmi dan je počitek, tedaj ne bo tega." ([2 Moj 16,25,26](#))

Bog zahteva, da se njegov sveti dan v današnjem času prav tako sveto posvečuje, kakor se je v času Izraela. Hebrejcem dano zapoved bi morali vsi kristjani imeti za Jahvejev ukaz njim samim. Dan pred soboto naj bo dan priprave, da bo vse pripravljeno za njene svete ure. Naš lasten posel nikakor ne bi smel posegati v sveti

čas. Bog je ukazal, da je treba poskrbeti za bolne in trpeče. Zahtevano delo, da bi jim bilo udobno, je delo usmiljenja, ne pa kršitev sobote, izogibati pa se je treba vsakemu nepotrebnemu delu. Mnogi malomarno odlašajo do začetka sobote drobna opravila, ki bi lahko bila opravljena na dan priprave. Tega naj ne bo. Delo, ki smo ga zanemarjali do začetka sobote, naj ostane neopravljeno, dokler sobota ne mine. To naj si zapomnijo nepremišljeni, da bi postali bolj skrbni in bi svoje delo opravili v šestih delovnih dnevih.

Vsak teden v svojem dolgem potovanju po puščavi so bili Izraelci priče trojnemu čudežu, katerega namen je bil v njihov um vtisniti zavest o svetosti sobote: šesti dan je padla dvojna količina mane, nič je ni padlo sedmi dan, za soboto potrebni del je ostal sladek in čist, če pa so ga pustili čez noč kak drug dan, je postal neužiten.

V okoliščinah, ki so povezane z dajanjem mane, imamo prepričljiv dokaz, da sobota ni bila ustanovljena šele tedaj, ko je bil dan zakon na Sinaju, kakor trdijo mnogi. Še preden so Izraelci prispeli do Sinaja, so razumeli, da jim je izpolnjevanje sobote obveza. Ko so bili tako obvezani vsak petek nabrati dvojno količino mane kot pripravo za soboto, ko mana ni padala, je sveta narava dneva počitka nenehno delala vtis nanje. In ko je šlo nekaj ljudi/296/ v soboto nabirat mano, je Gospod vprašal: "**Doklej se pa boste upirali**, da spoštujete moje ukaze in moja povelja?" ([2 Moj 16,28](#))

"In jedli so Izraelovi sinovi mano štirideset let, dokler niso prišli v naseljeno deželo; jedli so mano, dokler niso prišli do meje Kanaanske dežele." ([2 Moj 16,35](#)) Štirideset let jih je čudežna skrb spominjala na Božjo zanesljivo skrb in nežno ljubezen. Po psalmistovih besedah jim je Bog dajal "nebeško žito. Kruh močnih je jedel človek." ([Ps 78,24.25](#)) To pa pomeni, da so jim hrano priskrbeli angeli. Oskrbovani z nebeškim žitom so bili vsak dan poučeni, da so, ker imajo Božjo obljubo, tako varni, kakor da bi jih obdajala polja valujočega žita na rodovitnih kanaanskih ravninah.

Mana, ki je padala z neba za hrano Izraelu, je bila simbol njega, ki je prišel od Boga, da bi dal življenje svetu. Jezus je rekel: "Jaz sem kruh življenja. Vaši očetje so jedli mano v puščavi in so pomrli. Ta je kruh, ki prihaja iz nebes, da ne umre, kdor je od njega. ... Če kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj. Kruh pa, ki ga jaz dam, je moje meso, ki ga dam za življenje sveta." ([Jan 6,48-51](#)) In med obljubami blagoslovov Božjemu ljudstvu v prihodnjem življenju je zapisano: "Njemu, kdor premaga, dam skrite mane." ([Raz 2,17](#))

Ko so Izraelci zapustili Sinsko puščavo, so se utaborili v Rafidimu. Tukaj ni bilo vode, in ponovno so pokazali nezaupanje v Božjo previdnost. V svoji slepoti in drznosti so prišli ljudje k Mojzesu z zahtevo: "Dajta nam vode, da pijemo!" ([2 Moj 17,2](#)) Ampak on ni izgubil potrpežljivosti. Rekel je: "Kaj se pričitate z menoj? Zakaj izkušate

Gospoda?" ([2 Moj 17,2](#)) Jezni so vpili: "Zakaj si nas izpeljal iz Egipta? Da z žejo umoriš mene, moje otroke in mojo živino?" ([2 Moj 17,3](#)) Ko so bili tako obilno preskrbljeni s hrano, so se s sramom spominjali svoje nevere in mrmranja ter obljubili, da bodo v prihodnje zaupali Gospodu. Toda kmalu so pozabili na svojo obljubo in padli na prvi preizkušnji svoje vere. Videti je bilo, da oblakov steber, ki jih je vodil, zagrinja strašno skrivnost. In Mojzes - kdo sploh je? so se spraševali, in kaj je cilj tega, da jih je izpeljal iz Egipta? Sumničavost in nezaupanje sta napolnila njihova srca. Drzno so ga obtožili, da jih je skupaj z otroki nameraval umoriti/297/ s pomanjkanjem in nadlogami, da bi samega sebe obogatil z njihovim imetjem. V vznemirjenosti zaradi besa in ogorčenosti je le malo manjkalo, da bi ga kamnali.

Mojzes je v obupu zavpil h Gospodu: "Kaj naj storim s tem ljudstvom?" ([2 Moj 17,4](#)) Ukazano mu je bilo, naj vzame Izraelove starešine in palico, s katero je delal čudeže v Egiptu, ter stopi pred ljudi. In Gospod mu je rekel: "Glej, jaz bom stal pred teboj na Horebu tam na skali; ti pa udari skalo, in voda priteče iz nje, da bo ljudstvo pilo." ([2 Moj 17,6](#)) Mojzes je ubogal in vode so bruhnile v živem potoku, ki je obilno oskrbel tabor. Namesto da bi Gospod ukazal Mojzesu dvigniti palico in nad zlobno godrnjavo vodje priklicati strašne šibe, kakršne so doletele Egipt, je v svoji veliki milosti palico uporabil za pripomoček, da je po njej izvršil rešitev.

"Razklal je skale v puščavi in jih je obilo napojil kakor iz globočin. Potoke je izpeljal iz skale in storil, da so vode tekle dol kakor reke." ([Ps 78,15.16](#)) Mojzes je udaril skalo, toda v oblakov steber zaviti Božji Sin je stal poleg Mojzesa in dal, da je tekla voda, ki daje življenje. Gospodovo slavo je zagledal ves zbor, ki je stal ob strani, ne pa samo Mojzes in starešine. Če bi se oblak odstranil, bi vsi popadali mrtvi zaradi strašne svetlobe njega, ki je bival znotraj oblaka.

V svoji žeji je ljudstvo skušalo Boga, rekoč: "Ali je Gospod sredi nas, ali ga ni? - Če nas je Bog pripeljal sem, zakaj nam ne da vode kakor tudi kruha?" ([2 Moj 17,7](#)) Tako razodeta nevera je bila hudodelstvo, in Mojzes se je bal, da jih bo doletela Božja sodba. In tisti kraj je imenoval Masa, skušnjava, in Meriba, zdražba ali prepir, v spomin na njihov greh.

Potem jim je zagrozila nova nevarnost. Ker so godrnjali proti Gospodu, je dovolil, da so jih napadli sovražniki. Amaleki, nasilno in bojevito pleme, ki je naseljevalo tisto področje, so prišli nanje in udarili šibke in utrujene, ki so hodili zadaj. Mojzes je vedel, da večina ljudi ni pripravljena na boj. Zato je ukazal Jozuetu, naj zbere vojake iz posameznih rodov ter jih zjutraj povede proti sovražniku, medtem ko bo/298/ sam stal na bližnji vzpetini z Božjo palico v roki. Zatorej so naslednji dan Jozue in njegova družba napadli sovražnika, Mojzes, Aron in Hur pa so stali na griču in opazovali bitko. Z rokami, dvignjenimi proti nebu, in z Božjo palico v desnici je Mojzes molil za uspeh

Izraelovih vojsk. Z razvojem bitke so zapazili, da tako dolgo, dokler so bile njegove roke iztegnjene navzgor, zmaguje Izrael, ko pa jih spusti, zmaguje sovražnik. Ko se je Mojzes utrudil, sta Aron in Hur podpirala njegove roke in tako sta jih držala vse do sončnega zahoda, ko je bil sovražnik pognan v beg.

Ko sta Aron in Hur podpirala Mojzesove roke, sta ljudstvu kazala njihovo dolžnost, da ga podpirajo v njegovem napornem delu, ko je prejemal besede od Boga in jih prenašal njim. Tudi Mojzesova drža je bila pomembna. Kazala je, da Bog drži njihovo usodo v svojih rokah, in dokler mu zaupajo, se bojuje zanje ter premaguje sovražnika. Ko pa se ne zanašajo več nanj in zaupajo v lastno moč, bodo celo šibkejši kakor tisti, ki nimajo spoznanja o Bogu, sovražniki pa jih bodo premagali.

Kakor so Hebrejci zmagovali, ko je Mojzes z rokami segal proti nebu in posredoval zanje, tako Božji Izrael zmaguje, ko se po veri zanese na moč svojega mogočnega Pomočnika. Pa vendar mora biti božanska moč združena s človeškim trudom. Mojzes ni verjel, da bi Bog premagal sovražnika, če bi Izrael ostal nedejaven. Medtem ko se je veliki voditelj zavzemal pred Gospodom, so se Jozue in njegovi pogumni sledilci na vso moč trudili odbiti Izraelove in Božje sovražnike.

Po porazu Amalekovcev je Bog ukazal Mojzesu: "Zapiši to v knjigo za spomin in ponavljaj vpričo Jozueta, da bom dočista izbrisal spomin Amalekov izpod neba." ([2 Moj 17,14](#)) Tik pred smrtjo je veliki vodja izročil svojemu ljudstvu svečano nalogo: "Spominjaj se, kaj ti je storil Amalek na poti, ko ste šli iz Egipta: kako te je napadel ob poti in pobil tvoj zadnji voj, vse slabotne, ki so zaostali, ko ste bili trudni in onemogli, in ni se bal Boga. ... Tedaj izbriši spomin Amaleka izpod/299/ neba. Ne pozabi tega!" ([5 Moj 25,17-19](#)) Glede tega zlobnega ljudstva je Gospod izjavil: "Gospodova vojska bo zoper Amaleka od roda do roda." ([2 Moj 17,16](#))

Amalekovci so poznali Božji značaj ali njegovo nadoblast, toda namesto da bi se ga bali, so se upirali njegovi moči. Čudežem, ki jih je storil Mojzes pred Egipčani, so se Amalekovci posmehovali in se rogali strahu okoliških ljudstev. Svojim bogovom so zaprisegli, da bodo Hebrejce pobili in ne bo ušel niti eden. Bahali so se, da se jim Izraelov Bog ne bo mogel upreti. Izraelci jim niso niti grozili niti jih ranili. Njihov napad ni bil z ničimer izzvan. Božje ljudstvo so želeli uničiti, da bi razodeli svoje sovrašтво in kljubovanje Bogu. Amalekovci so bili dolgo obupni grešniki in njihova hudodelstva so vpila k Bogu po maščevanju. Vendar jih je njegova milost še vedno klicala k spokorjenju. Ko pa so Amalekovci napadli utrujene in nebogljenе Izraelove vrste, so zapečatili usodo svojega naroda. Božja skrb še posebej bedi nad najšibkejšim izmed njegovih otrok. Nobeno kruto dejanje ali zatiranje ne uide nebeškim očem. Nad vsemi, ki ga ljubijo in se ga boje, se njegova roka razteza kakor ščit. Ljudje naj bodo previdni, da ne udarijo teh rok, ker drži meč pravice.

Nedaleč stran od sedanjega Izraelovega tabora je imel dom Mojzesov tast Jetro. Ta je slišal za osvoboditev Hebrejcev. Zdaj se jih je odpravil obiskat in Mojzesu vrniti njegovo ženo in dva sina. Sli so velikega vodja obvestili, da se jim približujejo, in on se jim je vesel odpravil naproti. Ko so se pozdravili, jih je odpeljal do svojega šotora. Svojo družino je poslal nazaj, ko je odhajal v nevarnosti izpeljave Izraela iz Egipta. Zdaj je lahko ponovno užival v podpori in tolažbi njihove družbe. Jetru je poročal o čudovitem Božjem ravnanju z Izraelom, in očak se je veselil in poveličeval Gospoda. Pridružil se je Mojzesu in starešinam pri darovanju in priredil svečano slavlje v spomin na Božjo milost.

Ko je bil Jetro nekaj časa v taboru, je kmalu spoznal, kako težko breme je počivalo na Mojzesu. Zadržati red in disciplino med tako obsežno in neizobraženo ter nevzgojeno množico je bila resnično težka naloga. Mojzes je bil njihov priznani/300/ vodja in sodnik. Predenji so prinašali ne samo splošne zadeve in dolžnosti ljudi, temveč tudi spore, ki so nastajali med njimi. To je dovolil, ker je imel tako priložnost poučiti jih, kakor je rekel: "In jim naznanjam Božja pravila in njegove postave." ([2 Moj 18,16](#)) Jetro pa je temu ugovarjal, rekoč: "Pretežavno je to delo zate; sam ga ne moreš vršiti. Preveč se utrušiš." ([2 Moj 18,18](#)) Potem mu je svetoval, naj določi prave osebe za načelnike čez tisoč in načelnike čez sto in načelnike čez petdeset in čez deset. Ozrl naj bi se "po vrljih možeh, bogaboječih, ki so vdani resnici, sovražni krivičnemu dobičku". ([2 Moj 18,21](#)) Ti naj bi razsojali manj pomembne stvari, težje in pomembnejše pa naj bi še vedno prinašali pred Mojzesa. On naj bo ljudstvu, kakor je rekel Jetro: "Bodi zastopnik ljudstva pred Bogom in donašaj njihove zadeve pred Boga; in razjasnijo jim pravila in postave in oznanjaj jim pot, po kateri naj hodijo, in delo, ki naj ga opravljajo." ([2 Moj 18,19,20](#)) Mojzes je sprejel ta nasvet, ki mu ni le olajšal dela, temveč je med ljudmi vpeljal popolnejši red.

Gospod je zelo cenil Mojzesa in po njegovi roki izvrševal čudeže, vendar pa dejstvo, da je bil izbran za poučevanje drugih, ni pomenilo, da sam ni potreben navodil. Izbrani izraelski voditelj je veselo prisluhnil predlogom pobožnega madianskega duhovnika in sprejel njegov načrt kot moder ukrep.

Iz Rafidima je ljudstvo nadaljevalo svoje potovanje in šlo za oblakovim stebrom. Njihova pot je vodila čez puste ravnine, strme vzpetine in čez skalnate soteske. Mnogokrat so med prečkanjem peščenih predelov pred seboj zagledali robate gore kakor velike branike, ki so se nakopičili prav na njihovo pot in na videz preprečevali napredovanje. Ko pa so se približali, se jim je tu in tam pokazal prehod v gorski steni, za njo pa je bilo videti ravnino. Pravkar so prečkali enega globokih, peščenih prehodov. To je bil veličasten in imeniten prizor. Med skalnatimi previsi, ki so se na eni strani dvigovali nekaj sto metrov v višino, so se pomikali Izraelci s svojimi čredami kakor živo valovanje, kolikor daleč je seglo oko. Zdaj je pred njimi v svečani

veličastnosti dvignila svoje mogočno pročelje gora Sinaj. Oblakov steber je počival na njenem vrhu, ljudje pa so postavili svoje šotore na planjavi podnjo. Tukaj je bil njihov dom skoraj leto dni. Ponoči/301/ jim je ognjeni steber zagotavljal božansko zaščito, in medtem ko so mirno spali, je na tabor tiho rosil nebeški kruh.

Jutranja zarja je pozlatila temne gorske vrhove in zlati sončni žarki so prodrli v globoke soteske. Utrujenim popotnikom so se zdeli kakor žarki milosti z Božjega prestola. Na vsakem koraku so te širne, grobe višine v svoji samotni veličini pričale o trajnosti in veličastnosti. Tukaj sta svečanost in spoštovanje naredila vtis na um. Človek je občutil svojo šibkost v navzočnosti njega, ki je "s tehtnico pretehtal gore in hribe na njenih torilih". ([Iz 40,12](#)) Tukaj je Izrael prejel najčudovitejše razodetje, ki ga je Bog kdaj dal ljudem. Tukaj je Gospod zbral svoje ljudstvo, da bi jim vtisnil svetost njegovih zahtev, tako da je s svojim glasom oznanil svoj sveti zakon. V njihovem življenju je moralo priti do velikih in korenitih sprememb, saj so poniževalni vplivi sužnjevanja in dolgotrajne povezave z malikovalstvom na njihovem značaju in navadah pustili svoje znamenje. Bog je deloval, da bi jih povzdignil na višjo moralno raven tako, da jim bo dal spoznanje o sebi./302/

27. Izrael sprejema zakon

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Moj 19 do 24](#)

Kmalu po utaboritvi pod Sinajem je bil Mojzes poklican na goro, da bi se sešel z Bogom. Sam se je povzpел po strmi in grobi poti ter se približal oblaku, ki je označeval prostor Jahvejeve navzočnosti. Izrael bo zdaj vzet v tesnejši in posebni odnos z Najvišjim - da bo kot cerkev in kot ljudstvo postavljen pod Božjo vladod. Mojzesu dano sporočilo za ljudstvo je bilo:

"Sami ste videli, kaj sem storil Egiptu in kako sem vas nosil na orlovih perutih in vas privedel k sebi. In sedaj, če boste resno poslušali moj glas in držali mojo zavezo, boste moja dragotina pred vsemi narodi, kajti moja je vsa zemlja; in boste mi kraljestvo duhovnikov in svet narod." ([2 Moj 19, 4-6](#))

Mojzes se je vrnil v tabor, zbral Izraelove starešine in jim ponovil božansko sporočilo. Njihov odgovor je bil: "Storiti hočemo vse, kar je govoril Gospod." ([2 Moj 19,8](#)) Tako so sklenili svečano zavezo z Bogom in se obvezali, da ga bodo sprejeli za svojega vladarja, po čemer so v posebnem smislu postali podložniki njegove oblasti.

Vodja se je ponovno odpravil na goro in Gospod mu je spregovoril: "Glej, jaz pridem k tebi v temnem oblaku, zato da bi čulo ljudstvo moj govor s teboj ter da bi ti tudi verovalo vekomaj." ([2 Moj 19,9](#)) Ko so jih na poti doletele težave, so godrnjali proti Mojzesu in Aronu ter ju obtožili, da sta Izraelove množice vodila iz Egipta, da bi jih uničila. Gospod pa je želel pred njimi počastiti Mojzesa, da bi mu zaupali v njegovih navodilih.

Bog je nameraval iz priložnosti, ko bo izgovoril svoj zakon, narediti prizor strašne imenitnosti skladno z njegovim vzvišenim značajem. Na ljudi naj bi se vtisnilo dejstvo, da se mora z največjim spoštovanjem ravnati z vsem, kar je povezano s službo Bogu./303/ Gospod je Mojzesu rekel: "Idi k ljudstvu in posveti jih danes in jutri, in naj operejo svoja oblačila, in naj bodo pripravljeni za tretji dan, zakaj tretjega dne pride Gospod pred očmi vsega ljudstva na goro Sinaj." ([2 Moj 19,10.11](#)) V teh vmesnih dneh so si morali vsi vzeti čas in se resno pripraviti, da se pokažejo pred Bogom. Njihova osebnost in obleka morata biti čisti. In ko bo Mojzes pokazal njihove grehe, se morajo ponižati, postiti in moliti, da bi bilo njihovo srce očiščeno krivde.

Priprave so potekale po ukazu. Mojzes je poslušen nadaljnjim nalogam zapovedal, naj postavijo okrog gore ograjo, da niti človek niti žival ne bi stopila na sveto področje. Če si je kdo drznil, da bi se je dotaknil, je bila kazen takojšnja smrt.

Zjutraj tretji dan, ko so bile oči vsega ljudstva obrnjene proti gori, je njen vrh pokrival temen oblak, ki je postajal vse bolj črn in gost. Spuščal se je dol, dokler ni bilo vse gorovje ogrnjeno v temo in strašno skrivnostnost. Potem je bilo slišati kakor glas trobente, ki je klicala ljudi, da bi se srečali z Bogom, Mojzes pa jih je vodil k vznožju gore. Iz goste teme so švigale žive strele, med bližnjimi višavami pa je odmevalo grmenje. "Vsa gora Sinaj pa se je kadila, zato ker je bil Gospod stopil nanjo v ognju, in njen dim se je valil kvišku kakor dim iz topilne peči; in vsa gora se je silno tresla." ([2 Moj 19,18](#)) V očeh zbrane množice je bila Gospodova slava kakor goreč ogenj na vrhu gore. "In glas trobente je bil čimdalje močnejši." ([2 Moj 19,19](#)) Dokazi Jahvejeve navzočnosti so bili tako strašni, da je Izraelove množice prevzel strah in so padli na obličje pred Gospoda. Celo Mojzes je vzkliknil: "V strahu sem in trepetu." ([Heb 12,21](#))

Potem je gr menje ponehalo, trobent ni bilo več slišati, zemlja se je umirila. Nastalo je obdobje svečane tišine in zaslišali so Božji glas. Gospod je spregovoril iz goste teme, ki ga je obdajala. Stal je na gori sredi spremstva angelov in tako oznanil svoj zakon. Mojzes, ki je opisal prizor, je dejal: "Gospod je/304/ prišel s Sinaja, in vstal jim je s Seira; prikazal se je v svetlobi iznad Paranske gore in prišel od desetisočev svetih; v njegovi desnici je bila ognjena postava zanje. Res, on ljubi ljudstva! Vsi njihovi svetniki so v tvoji roki; sedli so pri tvojih nogah, vsak prejme od tvojih govorov." ([5 Moj 33,2,3](#))

Jahve se ni razodel samo v strašni dostojanstvenosti sodnika in zakonodajalca, temveč tudi kot sočuten zaščitnik svojega ljudstva: "Jaz sem Gospod, tvoj Bog, ki sem te izpeljal iz Egiptovske dežele, iz hiše sužnosti." ([2 Moj 20,2](#)) On, ki so ga že poznali kot svojega Vodnika in Osvoboditelja ter jih je izpeljal iz Egipta, jim odprl pot skozi Rdeče morje ter premagal faraona in njegove čete, On, ki se je tako izkazal, da je nad vsemi egiptovskimi bogovi - je zdaj podal svoj zakon.

Zakon ni bil v tem času dan samo za blaginjo Hebrejcev. Bog jih je počastil, ko jih je naredil za čuvaje in izpolnjevalce zakona, toda čuvati so ga morali kot sveto upanje za ves svet. Predpisi desetih zapovedi so prilagojeni za vse človeštvo in so dani kot navodila za vlado vseh. Deset kratkih, razumljivih in oblastnih predpisov obsega človekove dolžnosti do Boga in do soljudi. Vseh deset temelji na velikem temeljnem načelu ljubezni. "Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje moči in iz vse svoje pameti, svojega bližnjega pa kakor samega sebe." ([Luk 10,27](#); glej tudi [5 Moj 6,4,5](#); [3 Moj 19,18](#)) V desetih zapovedih sta ti načeli izpeljani do podrobnosti ter prilagojeni človeškim razmeram in možnostim.

"Ne imej drugih bogov zraven mene." ([2 Moj 20,3](#))

Jahve, večni, samoobstoječi in neustvarjeni, Izvir in Vzdrževalec vsega, je edini upravičen do največjega spoštovanja in češčenja. Človeku je prepovedano dati kateri koli drug predmet na prvi prostor v njegovih čustvih ali službi. Če gojimo kar koli, kar teži k temu, da zmanjšuje našo ljubezen do Boga ali pa moti službo njemu, iz tega delamo boga.

"Ne delaj si rezanih podob, niti nikakršnih podob tega, kar je zgoraj na nebu, kar je spodaj na zemlji in kar je v vodah pod zemljo: ne moli jih in ne časti jih."

([2 Moj 20,4.5](#))/305/

Druga zapoved prepoveduje češčenje pravega Boga s podobami ali slikami. Mnogi poganski narodi so trdili, da so njihove podobe samo kipi ali prispodobe, s katerimi častijo Božanstvo, ampak Bog je tako češčenje označil za greh. Poskus, da bi Večnega predstavili z otipljivimi predmeti, zmanjšuje človekovo dožemanje Boga. Um, ki bi se odvrnil od neskončne Jahvejeve popolnosti, bi pritegnilo stvarstvo, namesto da bi ga pritegnil Stvarnik. In ko bi bilo znižano njegovo dožemanje Boga, bi se znižal tudi sam.

"Zakaj jaz sem Gospod, tvoj Bog, mogočni Bog, goreči." ([2 Moj 20,5](#)) Tesni in sveti odnos Boga z njegovim ljudstvom je predstavljen s prispodobo zakonske zveze. Malikovalstvo je duhovno prešuštvo, Božje nezadovoljstvo zaradi tega pa je ustrezno imenovano ljubosumnost.

"Obiskujem krivico očetov na sinovih do tretjega in četrtega pokolenja tistih, ki me sovražijo." ([2 Moj 20,5](#)) Neizogibno je, da otroci trpijo zaradi posledic napačnega ravnanja svojih staršev, toda ne bodo kaznovani za krivdo, ki so jo zagrešili starši, razen če sodelujejo v njihovih grehih. Ampak po navadi grede otroci po stopinjah svojih staršev. Z dednostjo in zgledom postanejo sinovi sodelležniki grehov svojih staršev. Napačne težnje, pokvarjen tek in nizka morala kakor tudi telesne bolezni in izrojenost se prenesejo kot zapuščina z očeta na sina do tretjega in četrtega rodu. Ta strašna resnica bi morala imeti močan vpliv na ljudi, da bi jih odvrnila od grešnega življenja.

"In izkazujem milost tisočim onih, ki me ljubijo in izpolnjujejo moje zapovedi." ([2 Moj 20,6](#)) Druga zapoved s prepovedjo češčenja lažnih bogov zajame češčenje resničnega Boga. Zvestim v njegovi službi je obljubljena milost ne samo do tretjega in četrtega rodu, kakor grozi jeza tem, ki ga sovražijo, temveč **tisočim** rodovom.

"Ne imenuj po nemarnem imena Gospoda, svojega Boga, zakaj Gospod ne pusti brez kazni njega, ki bi imenoval njegovo ime po nemarnem." ([2 Moj 20,7](#))

Ta zapoved nas ne svari samo pred lažno prisego in navadnim preklinjanjem, temveč nam tudi prepoveduje Božje ime uporabljati lahkotno ali malomarno, ne da bi se zavedali njegovega spoštljivega pomena. Sramotimo ga z nepremišljeno omembo Boga v navadnih pogovorih, s sklicevanjem nanj v nepomembnih stvareh ter s pogostim in/306/ lahkomiselnim ponavljanjem njegovega imena. "Sveto in strašno je njegovo ime." ([Ps 111,9](#)) Vsi bi morali razmišljati o njegovi veličastnosti, čistosti in svetosti, da bi občutek njegovega vzvišenega značaja naredil vtis na srce; njegovo sveto ime pa moramo izgovarjati spoštljivo in svečano.

"Spominjaj se sobotnega dne, da ga posvečuješ. Šest dni boš delal in opravljal ves svoj posel, ali sedmi dan je čas počitka Gospodu, tvojemu Bogu: v njem ne opravljaj nobenega dela ne ti ne tvoj sin ne tvoja hči ne tvoj hlapec ne tvoja dekla ne tvoja živina, niti tujec, ki je v tvojih vratih. Zakaj v šestih dneh je ustvaril Gospod nebo in zemljo, morje in vse, kar je v njih, in sedmi dan je počival: zato je blagoslovil sobotni dan in ga posvetil." ([2 Moj 20,8-11](#))

Sobota ni predstavljena kot nova naredba, marveč kot ustanovljena ob stvarjenju. Spominjati se je moramo in jo posvečevati kot spomenik Stvarnikovega dela. Z usmerjanjem na Boga kot na Stvarnika nebes in zemlje loči resničnega Boga od vseh lažnih bogov. Vsi, ki posvečujejo sedmi dan, s tem dejanjem potrjujejo, da so Jahvejevi častilci. Tako je sobota znamenje človekove vdanosti Bogu tako dolgo, dokler bo kdo na zemlji, ki mu bo služil. Četrta zapoved je edina od vseh desetih, v kateri se omenja ime in naslov Zakonodajalca. Je edina, ki kaže, po čigavi oblasti je bil dan zakon. Tako vsebuje Božji pečat, ki je pritrjen k njegovemu zakonu kot dokaz njegove verodostojnosti in obvezujoče sile.

Bog je dal ljudem šest dni za delo in zahteva, da svoje delo opravijo v šestih delavnikih. V soboto so dovoljena samo dejanja usmiljenja in nujnosti; za bolne in trpeče je treba poskrbeti v vsakem času, nepotrebnemu delu pa se je treba strogo izogibati. "Če obrneš od sobote svojo nogo, da ne boš delal, kar te veseli, v moj sveti dan, in boš soboto imenoval naslado, sveti častljiv Gospodov dan, in če ga boš častil, ne hodeč po svojih poteh, ne delajoč, kar te veseli." ([Iz 58,13](#)) Toda prepoved se tukaj ne konča. Prerok pravi: "In ne govoreč praznih besed." Tisti, ki v soboto razpravljajo o poslovnih stvareh ali zanje delajo načrte, veljajo pri Bogu kakor da dejansko izvršujejo posel. Da bi soboto zares posvečevali, ne smemo niti svojim mislim dovoliti, da se ustavljajo pri stvareh posvetnega značaja. Zapoved zajema vse znotraj našega doma. Sostanovalci v/307/ domu morajo v času svetih ur odložiti svoje posvetne posle. Vsi naj se združijo v češčenju Boga z voljno službo v njegovem svetem dnevu.

"Spoštuj svojega očeta in svojo mater, da se podaljšajo tvoji dnevi v deželi, katero ti da Gospod, tvoj Bog." ([2 Moj 20,12](#))

Starši so upravičeni do stopnje ljubezni in spoštovanja, kakršna ne pripada nobeni drugi osebi. Sam Bog, ki je na starše položil odgovornost za duše, ki so jim zaupane v oskrbo, je ukazal, naj svojim otrokom v mlajših letih življenja stojijo na Božjem prostoru. Kdor zavrne zakonito oblast svojih staršev, zavrača Božjo oblast. Peta zapoved zahteva, da otroci svojim staršem ne nudijo samo spoštovanja, poslušnosti in pokornosti, temveč tudi ljubezen in nežnost, jim lajšajo skrbi, ščitijo njihov ugled ter jih na starost vzdržujejo in tolažijo. Zapoved prav tako predpisuje spoštovanje do duhovnikov in vladarjev in do vseh drugih, katerim je Bog zaupal oblast.

Apostol pravi, da je ta "prva zapoved z obljubo". ([Ef 6,2](#)) Za Izraelce, ki so pričakovali, da bodo kmalu stopili v Kanaan, je jamčila dolgo življenje v tej dobri deželi, če bodo poslušni; imela pa je tudi širši pomen. Zajemala je vsega Božjega Izraela in obljubljala večno življenje na zemlji, ko bo osvobodjena prekletstva greha.

"Ne ubijaj." ([2 Moj 20,13](#))

Vsa nepravilna dejanja, ki težijo k skrajšanju dolgotrajnosti življenja; duh sovraštva in maščevalnosti ali pa popuščanje kateri koli strasti, ki nas napelje v krivična dejanja do drugih ali pa samo povzroči, da jim želimo slabo (kajti "vsak, kdor sovraži svojega brata, je ljudomorec" - [1 Jan 3, 15](#)); sebično zanemarjanje skrbi za potrebne ali trpeče, vsako popuščanje samemu sebi ali nepotrebno prikrajšanje ali pretirano delo, ki slabi zdravje - vse to je manjše ali večje prestopanje šeste zapovedi.

"Ne prešuštuj." ([2 Moj 20,14](#))

Ta zapoved ne prepoveduje samo nečistih dejanj, temveč tudi pohotne misli ali želje ali pa katero koli navado, ki jih spodbujajo. Čistost se zahteva ne le v zunanem življenju, temveč tudi v skrivnih nakanah in čustvih srca. Kristus, ki je učil o daljnosežni obveznosti Božjega zakona, je označil zlobno misel ali pogled za tako resen greh, kakor je nepostavno delo.

"Ne kradi." ([2 Moj 20,15](#))/308/

V to prepoved spadajo javni in zasebni grehi. Osmo zapoved obsoja krajo ljudi in trgovino s sužnji ter prepoveduje osvajalne vojne. Obsoja krajo in rop. Zahteva strogo poštenost tudi v najmanjših podrobnostih življenjskih zadev. Prepoveduje ukanjanje pri kupčijah in zahteva pravično plačilo dolgov ali plače. Pravi, da je vsak poskus

okoriščanja z nevednostjo, šibkostjo ali nesrečo drugega v nebeških knjigah zapisan kot prevara.

"Ne govori krivega pričevanja zoper svojega bližnjega." ([2 Moj 20,16](#))

Tukaj so zajete lažne govorice glede česar koli in vsak poskus ali namen, da bi zavedel svojega bližnjega. Namen zavajanja je osnova laži. Laž je lahko z bežnim pogledom, gibom roke in izrazom obličja povedana enako učinkovito kakor z besedami. Vsako namerno pretiravanje, vsak namig ali šepet, s katerim želimo izzvati zmoten ali pretiravan vtis, celo izjava o dejstvih, ki je povedana zavajajoče, je laž. Ta predpis prepoveduje vsak trud, da bi prizadeli sosedov dober glas z napačnim predstavljanjem ali zlobnimi ugibanji, z opravljanjem ali s prenašanjem izmišljotin. Celó namerno zamlčanje resnice, zaradi česar bodo drugi prizadeti, je kršitev devete zapovedi.

"Ne poželi hiše svojega bližnjega, ne poželi žene svojega bližnjega, ne njegovega hlapca, ne njegove dekle, ne vola, ne osla, ne ničesar, kar je tvojega bližnjega." ([2 Moj 20,17](#))

Deseta zapoved udari v samo korenino vsega greha, prepoveduje namreč sebično željo, iz katere požene grešno dejanje. Kdor se v poslušnosti Božjemu zakonu kroti pred popuščanjem grešni želji do tega, kar je last drugega, ne bo kriv slabega dejanja svojim sobitjem.

To so bili sveti predpisi desetih zapovedi, ki so bili izgovorjeni sredi groma in bliskanja ter s čudovitim prikazom moči in veličastnosti mogočnega Zakonodajalca. Bog je pri oznanitvi svojega zakona razodel svojo moč in slavo, da njegovo ljudstvo ne bi nikoli pozabilo tega prizora in bi ga vedno napolnjevalo globoko spoštovanje do Zakonodajalca, Stvarnika nebes in zemlje. Vsem ljudem je prav tako želel pokazati svetost, pomembnost in trajnost svojega zakona.

Izraelce je prevzela groza. Strašna moč Božjega govora se je zdela več, kakor pa lahko prenese njihovo trepetajoče srce. Ko jim je bil zakon prikazan kot Božje veliko merilo pravičnosti, /309/ so spoznali žaljiv značaj greha in svoje lastne krivde v očeh svetega Boga, kakor ga niso še nikoli prej. V strahu in spoštovanju so se odmaknili od gore. Množica je vpila k Mojzesu: "Govori ti z nami, in poslušali bomo; nikar pa naj ne govori z nami Bog, da ne umrjemo." ([2 Moj 20,19](#)) Vodja je odgovoril: "Ne bojte se, kajti zato, da bi vas izkusil, je prišel Bog, in zato, da bo njegov strah pred vašim obličjem, da ne grešite." ([2 Moj 20,20](#)) Ljudje so ostali odmaknjeni in z grozo opazovali prizor, ko se je Mojzes "približal temi, v kateri je bil Bog". ([2 Moj 20,21](#))

Um ljudi, ki je bil zaslepljen in ponižan zaradi suženjstva in poganstva, ni bil pripravljen v celoti ceniti daljnosežnih načel Božjih desetih predpisov. Da bi dolžnosti desetih zapovedi popolneje razumeli in uveljavili, so bili dani dodatni predpisi, ki so ponazorili in uporabili načela desetih zapovedi. Ti zakoni so bili imenovani sodne pravice, ker so bili oblikovani v neskončni modrosti in nepristranskosti ter naj bi po njih sodili sodniki. Za razliko od desetih zapovedi so bili dani samo Mojzesu, ta pa jih je moral sporočiti ljudstvu.

Prvi od teh zakonov se je nanašal na sužnje. V starodavnosti so včasih sodniki hudodelce prodali v suženjstvo, v nekaterih primerih so dolžnike prodali njihovi upniki, revščina pa je pripeljala ljudi celo tako daleč, da so prodajali celo sebe ali svoje otroke. Hebrejca pa niso mogli prodati, da bi bil suženj za vse življenje. Njegovo obdobje službe je bilo omejeno na šest let, ko je nastopilo sedmo leto, so ga morali osvoboditi. Kraja ljudi, namerni umor in upor proti staršem so morali biti kaznovani s smrtjo. Dovoljeno je bilo imeti sužnje, ki niso bili izraelskega rodu, toda njihovo življenje in osebnost sta bila strogo zaščitena. Morilec sužnja je moral biti kaznovan; suženj, ki mu je gospodar zadal rano, čeprav je šlo samo za izgubo zoba, je bil upravičen do svobode.

Izraelci so bili še pred kratkim sužnji, in zdaj, ko naj bi sami imeli sužnje, so morali paziti, da ne bi bili kruti in prezahtevni, kar so izkusili sami pod egiptovskimi priganjači. Spomin na lastno grenko sužnost naj bi jim pomagal postaviti se v kožo sužnjev, biti z njimi prijazni in sočutni ter ravnati z drugimi, kakor bi želeli, da drugi ravnaajo z njimi.

Posebej so bile zaščitene pravice vdov in sirot. Za njihovo stanje neboljlenosti je bila dodana nežna pozornost./310/ Gospod je izjavil: "Če jih kakor koli razžališ in bodo vpile k meni, gotovo uslišim njihovo vpitje; in razvname se moja jeza, in vas pomorim z mečem, da bodo vaše žene vdove in vaši otroci sirote." ([2 Moj 22,23.24](#)) Tujci, ki so se pridružili Izraelu, so morali biti zaščiteni pred krivico ali zatiranjem. "Tujcu ne delaj sile in ga ne tlači, kajti tujci ste bili v Egiptovski deželi." ([2 Moj 22,21](#))

Prepovedano je bilo jemati obresti od ubogih. Od reveža v zastavilo vzeto oblačilo ali odeja sta morala biti vrnjena pred sončnim zahodom. Kdor je bil kriv tatvine, je moral povrniti dvojno. Sodniki in vladarji naj bi uživali spoštovanje in sodniki so bili posvarjeni, naj ne sprevrčajo sodbe, ne podpirajo lažnive pravde ali prejmejo podkupnine. Prepovedana sta bila obrekovanje in opravljanje, prijaznost pa se je morala izkazovati tudi sovražnikom.

Ljudstvu je bil ponovno obujen spomin na sveto posvečevanje sobote. Določeni so bili letni prazniki, ko naj bi se vsi ljudje zbrali pred Gospodom, mu prinesli svoje

daritve hvaležnosti in prve sadove njegove radodarnosti. Pojasnjen je bil cilj teh pravil: niso izvirala iz samovoljne nadoblasti, vsa so bila dana za Izraelovo blaginjo. Gospod je rekel: "In sveti možje mi bodite" ([2 Moj 22,31](#)) - vredni biti priznani od svetega Boga.

Mojzes je moral te zakone zapisati in jih skrbno varovati kot temelj narodnega zakona in so bili skupaj z desetimi predpisi, katere so pojasnjevali, pogoj za izpolnitev Božjih obljub Izraelu.

Tedaj so dobili sporočilo od Jahveja: "Glej, jaz pošiljam svojega angela pred teboj, da te varuje na poti in te pripelje v kraj, katerega sem pripravil. Pazi se njegovega obličja in poslušaj njegov glas; ne upiraj se mu, ker ne izpregleda vaših prestopkov, zakaj moje ime je v njem. Če pa boš pazljivo poslušal njegov glas in delal vse, kar govorim: bom sovražnik tvojim sovražnikom in nasprotnik tvojim nasprotnikom." ([2 Moj 23,20-22](#)) Med Izraelovim potovanjem je bil Kristus njihov Voditelj v oblakovem in ognjenem stebru. Medtem ko so simboli kazali na prihajajočega Zveličarja, je bil Zveličar tudi navzoč in je dajal Mojzesu ukaze za ljudstvo in bil pred njimi poslan kot edina pot blagoslova.

Ko se je Mojzes spustil z gore, je šel in povedal "ljudstvu vse Gospodove besede in vse sodne pravice;/311/ in vse ljudstvo odgovori z enim glasom, rekoč: Storit ćemo vse besede, ki jih je govoril Gospod." ([2 Moj 24,3](#)) To zaobljubo je Mojzes zapisal v knjigo skupaj z Gospodovimi besedami, ki so jih zavezovale k poslušnosti.

Potem je sledila potrditev zaveze. Ob vznožju gore so postavili oltar in poleg njega dvanajst stebrov "po številu dvanajstih Izraelovih rodov", ([2 Moj 24,4](#)) kot pričevanje njihovega sprejemanja zaveze. Mladenci, ki so bili izbrani za to službo, so potem darovali daritve.

Ko so oltar poskropili s krvjo daritev, Mojzes "vzame knjigo zaveze in bere, da sliši ljudstvo". ([2 Moj 24,7](#)) Tako so slovesno ponovili zavezne pogoje in vsi so prosto izbrali, ali se jim bodo podredili ali ne. Že takoj so obljubili, da bodo poslušni Božjemu glasu; ampak od takrat so slišali še oznanitev njegovega zakona in podrobno razlago njegovih načel, da bi lahko vedeli, kaj vse zajema ta zaveza. Ljudstvo je ponovno enodušno odgovorilo: "Storit ćemo vse, kar je govoril Gospod, in pokorni bomo. Ko je bil namreč Mojzes vsako zapoved po postavi oznanil vsemu ljudstvu, je vzel kri ... ter je pokropil knjigo samo in vse ljudstvo, govoreč: To je kri zaveze, ki vam jo je zapovedal Bog." ([2 Moj 24,7](#); [Heb 9,19,20](#))

Zdaj je bilo treba pripraviti vse potrebno za končno osnovanje izvoljenega ljudstva pod oblastjo Jahveja kot njihovega kralja. Mojzes je prejel ukaz: "Pridi gor h Gospodu, ti in Aron, Nadab in Abihu in sedemdeset izmed Izraelovih starešin, in molite oddaleč. In Mojzes sam naj pristopi h Gospodu." ([2 Moj 24,1,2](#)) Medtem ko je ljudstvo častilo ob vznožju, so bili ti izbrani moške poklicani na goro. Sedemdeset starešin naj bi pomagalo Mojzesu pri vladanju Izraelu in Bog je nanje položil svojega Duha ter jih počastil s svojo močjo in mogočnostjo. "In videli so Izraelovega Boga: in pod njegovimi nogami je bilo kakor tla iz safirovih plošč in kakor nebo, kadar je jasno." ([2 Moj 24,10](#)) Niso videli Božanstva, temveč so ugledali slavo njegove navzočnosti. Pred tem ne bi zdržali takega prizora, toda razodetje Božje moči jih je pripravilo k spokorjenju, premišljali so o njegovi slavi, brezmadežnosti in milosti, preden so pristopili bliže k njemu, ki je bil predmet njihovega premišljevanja./312/

Mojzes in "Jozue, njegov strežnik", ([2 Moj 24,13](#)) sta bila zdaj povabljeni na srečanje z Bogom. In ker ju nekaj časa ne bo, je vodja določil Arona in Hura, naj delujeta namesto njega, njima pa bodo pomagali starešine. "In Mojzes stopi na goro, in oblak pokrije goro. In Gospodova slava je počivala na Sinajski gori." ([2 Moj 24,15,16](#)) Šest dni je oblak pokrival goro v znamenje Božje posebne navzočnosti. Vendar se ni razodel ali sporočil svoje volje. V tem času je Mojzes čakal, da bo poklican pred Najvišjega. Prejel je ukaz: "Stopi k meni na goro in bodi tukaj." ([2 Moj 24,12](#)) Čeprav sta bili preizkušani njegova potrpežljivost in poslušnost, se ni utrudil od čakanja ali pa zapustil svojega prostora. Čas čakanja je bil zanj čas priprave in globokega samopreiskovanja. Celo ta priljubljeni Božji služabnik ni mogel kar takoj pristopiti v Božjo navzočnost in zdržati razodevanja njegove slave. Šest dni je moral posvetiti izročitvi sebe Bogu s preiskovanjem srca, premišljevanjem in molitvijo, preden je bil pripravljen, da bi se naravnost pogovarjal s svojim Stvarnikom.

Sedmi dan, ki je bil sobota, je bil Mojzes poklican stopiti v oblak. Gosti oblak se je odprl pred očmi vsega Izraela in Gospodova slava se je pokazala kakor požirajoč ogenj. "In Mojzes je šel v sredo oblaka in stopil na goro; in bil je Mojzes na gori štirideset dni in štirideset noči." ([2 Moj 24,18](#)) Štirideset dni bivanja na gori ne zajema šestih dni priprave. V teh šestih dneh je bil Mojzes z Jozuetom in skupaj sta jedla mano in pila iz potoka, ki je tekel z gore. Jozue ni stopil z Mojzesom v oblak. Ostal je zunaj in dalje jedel in pil ter čakal na Mojzesovo vrnitev; Mojzes pa se je vseh štirideset dni postil.

Mojzes je med bivanjem na gori prejel navodila za gradnjo svetišča, v katerem se bo posebno razodela božanska navzočnost. "In narede naj mi svetišče, da bom prebival med njimi," ([2 Moj 25,8](#)) se je glasil Božji ukaz. Že tretjič pa je bilo omenjeno posvečevanje sobote. Gospod je izjavil: "Znamenje je to med menoj in Izraelovimi sinovi na veke, ... da veste, da sem jaz Gospod, ki vas posvečujem. Imejte torej v čislh

dan počitka, ker je svet za vas; kdor koli ga oskruni, mora umreti; kajti kdor koli bi delal kako delo v njem, ta duša bo iztrebljena izmed svojega ljudstva." ([2 Moj 31,17.13.14](#))/313/ Dana so bila navodila za nemudno postavitvev svetišča za bogoslužje, in zdaj bi ljudje lahko sklepali, da bodo opravičeni, če bodo gradili na sobotni dan. Saj naj bi stavbo postavili v slavo Bogu, poleg tega pa so tudi tako zelo potrebovali prostor za bogoslužja. Da bi jih zaščitil pred to zmoto, jim je dal opozorila. Celo svetost in nujnost tega posebnega dela za Boga jih ne smeta zapeljati, da bi prekršili njegov sveti dan počitka.

Od tedaj naj bi bilo ljudstvo počaščeno z nenehno navzočnostjo njihovega Kralja. "In prebival bom sredi Izraelovih sinov in jim bom Bog ... in šotor bo posvečen po moji slavi," ([2 Moj 29,45.43](#)) se je glasilo Mojzesu dano zagotovilo. Kot simbol Božje oblasti in upodobitev njegove volje je bil Mojzesu dan izvod desetih zapovedi. Ta je bil s prstom samega Boga vtisnjen na dve kamniti plošči, ([5 Moj 9,10](#); [2 Moj 32,15.16](#)) da bi bili sveto spravljani v svetišču. To bo namreč vidno središče narodovega bogoslužja, ko bo narejeno.

Izraelci so bili iz rodu sužnjev povzdignjeni nad vse narode, da bodo poseben zaklad Kralja kraljev. Bog jih je ločil od sveta, da bi jim zaupal sveto odgovornost. Postavil jih je za zaupnike svojega zakona in po njih je nameraval ohraniti spoznanje o sebi. Tako bo nebeška luč svetila svetu, ki je odet v temo, in slišati bo glas, ki vabi vsa ljudstva, naj se obrnejo od malikovalstva, da bi služili živemu Bogu. Če bi Izraelci ostali zvesti svoji odgovornosti, bi postali velika svetovna sila. Bog bi bil njihova zaščita in bi jih povzdignil nad vse druge narode. Njegova luč in resnica bi bili razodeti po njih in stali bi v njegovi modri in sveti upravi kot zgled nadvlade njegovega češčenja nad vsako obliko malikovanja./314/

28. Malikovalstvo pod Sinajem

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Moj 32 do 34](#)

Medtem ko Mojzesa ni bilo, so Izraelci preživljali čas čakanja in negotovosti. Ljudstvo je vedelo, da se je povzpel na goro z Jozuetom in stopil v oblak goste teme, ki so ga videli s planjave, da je počival na gorskem vrhu in so ga tu in tam razsvetlile strele božanske Navzočnosti. Željno so čakali na njegovo vrnitev. Ker so bili še iz Egipta vajeni snovne predstavitve božanstva, jim je bilo zdaj težko zaupati v nevidno bitje. Zato so se zanesli na Mojzesa kot podporo svoje vere. Zdaj pa jim je bil odvzet. Minevali so dnevi in tedni, on pa se še vedno ni vrnil. Četudi so videli oblak, jih je bilo mnogo v taboru prepričanih, da jih je njihov vodja zapustil ali pa da ga je požrl uničujoči ogenj.

Med čakanjem so imeli čas razmišljati o Božjem zakonu, ki so ga slišali, ter pripraviti svoje srce na nadaljnja razodetja, ki jim bodo dana. Nihče ni imel preveč časa za to delo; če pa bi iskali jasnejše razumevanje Božjih zahtev in ponižali svoje srce pred Bogom, bi bili zaščiteni pred skušnjavo. Toda tega niso počeli. Kmalu so postali lahkomiselní, brezbrizni in razuzdani. Taka je bila posebno mešana množica. Bili so nepotrpežljivi na poti v obljubljeni deželo - deželo, kjer tečeta mleko in med. Prijetna dežela pa jim je bila obljubljena samo pod pogojem poslušnosti, na to pa so pozabili. Bili so taki, ki so predlagali vrnitev v Egipt, večina ljudstva pa se je odločila, da ne bo več čakala Mojzesa, ne glede na to, ali bodo šli naprej v Kanaan ali nazaj v Egipt.

Z občutkom nemoči zaradi odsotnosti svojega voditelja so/315/ se vrnili k starim vraževernostim. "Mešana drhal" je bila prva, ki je popustila godrnjanju in nepotrpežljivosti, v njej so bili voditelji v odpadništvo, ki je temu sledilo. Med predmeti, ki so jih Egipčani imeli za prisposobe božanstva, je bil vol ali tele. Tisti, ki so tako obliko malikovanja opravljali v Egiptu, so predlagali, naj naredijo tele in ga častijo. Ljudstvo je želelo, da bi kaka podoba predstavljala Boga in šla pred njimi namesto Mojzesa. Bog ni pokazal nobene svoje podobe in je celo prepovedal kakršno koli snovno predstavitev v tak namen. Mogočni čudeži v Egiptu in ob Rdečem morju so bili namenjeni za utemeljitev vere vanj kot nevidnega, vsemogočnega Izraelovega Pomočnika, edinega resničnega Boga. Želja po kakšnem vidnem razodetju njegove navzočnosti je bila zagotovljena v oblakovem in ognjenem stebru, ki je vodil njihove čete, ter v razodetju njegove slave na gori Sinaj. Še ko je bil oblak njegove Navzočnosti pred njimi, so se povrnili v svojem srcu k egiptovskemu malikovanju in predstavili slavo nevidnega Boga s podobo vola.

V Mojzesovi odsotnosti je bil za sodno oblast določen Aron. Velika množica se je zbrala ob njegovem šotoru in zahtevala: "Vstani, naredi nam bogove, ki naj gredo pred nami; zakaj tistemu možu Mojzesu, ki nas je odpeljal iz Egiptovske dežele, ne vemo, kaj se mu je zgodilo." ([2 Moj 32,1](#))^(c) Rekli so, da oblak, ki jih je doslej vodil, sedaj stalno počiva na gori, in da ne bo več usmerjal njihove poti. Namesto tega potrebujejo podobo. Če pa se odločijo vrniti v Egipt, kakor je bilo predlagano, si bodo pri Egipčanih pridobili naklonjenost, ker bodo pred sabo nesli podobo v priznanje, da je njihov bog.

Takšna kriza je zahtevala čvrstega in odločnega moža z neomajnim pogumom; takega, ki mu Božja čast pomeni več kakor priljubljena naklonjenost, osebna varnost ali celo samo življenje. Toda tedanji Izraelov vodja ni imel takega značaja. Aron je šibko ugovarjal ljudstvu. Njegova omahljivost in boječnost v kritičnem trenutku pa jih je naredila samo še odločnejše. Hrup je naraščal. Množico je zajela nerazumna in slepa blaznost. Bilo jih je nekaj, ki so ostali zvesti svoji zavezi z Bogom, toda večji del ljudstva se je pridružil odpadništvu. Maloštevilni, ki so si drznili ožigosati predlagano izdelavo podobe/316/ za malikovalstvo, so bili izpostavljeni. Z njimi se je kruto ravnalo, dokler niso v zmedi in vznemirjenju končno izgubili življenje.

Aron se je bal za lastno varnost. Namesto da bi se plemenito postavil pokonci za Božjo čast, se je uklonil zahtevam množice. Najprej je ukazal, naj od vseh zberejo zlate obodce in jih prinesejo predenj. Upal je, da jim ponos ne bo dovolil take žrtve. Toda voljno so dali svoje okraske. Iz njih je naredil tele, posnetek egiptovskih bogov. Ljudstvo je razglasilo: "To je tvoj bog, o Izrael, ki te je pripeljal gor iz Egiptovske dežele." ([2 Moj 32,4](#)) Aron je ravnodušno dovolil to žaljenje Jahveja. Še več. Ko je videl, s kakšnim zadovoljstvom so sprejeli zlatega boga, je pred njim zgradil oltar in razglasil: "Jutri bodi praznik Gospodu!" ([2 Moj 32,5](#)) Oznanilo so pozdravili s trobentami od skupine do skupine povsod po taboru. "In zjutraj vstanejo zgodaj, in darovali so žgalne in prinesli mirovne daritve; in ljudstvo je sedlo jest in pit in vstalo igrat." ([2 Moj 32,6](#)) Z izgovorom, da imajo praznik za Gospoda, so se prepustili požrešnosti in samopašnemu veseljačenju.

Kako pogosto je v našem času ljubezen do užitka preoblečena v podobo pobožnosti! Vera, ki dovoljuje ljudem, da se predajajo sebičnim ali čutnim zadovoljstvom, medtem ko opravljajo obrede češčenja, je množicam danes prav tako v veselje, kakor je bila v Izraelovih dneh. In še imamo popustljive Arone, ki imajo visok položaj v cerkvi, vendar se uklanjajo željam neposvečenih ter jih tako spodbujajo v greh.

Odkar so Hebrejci sklenili svečano zavezo z Bogom, da bodo poslušali njegov glas, je minilo samo nekaj dni. Stali so in trepetali od strahu pred goro in poslušali Gospodove besede: "Ne imej drugih bogov poleg mene." ([2 Moj 20,3](#)) Božja slava je

še naprej lebdela nad Sinajem vsem na očeh, toda oni so se odvrnili in prosili za druge bogove. "Naredili so tele pri Horebu in so se klanjali uliti podobi, in so zamenjali svojo čast s podobo vola, ki muli travo." ([Ps 106,19.20](#)) Kako bi lahko pokazali večjo nehvaležnost ali še bolj užalili njega, ki se jim je razodel kot nežni oče in vsemogočni kralj!

Mojzes je bil na gori opozorjen na odpadništvo v taboru/317/ in prejel je ukaz, naj se vrne brez odlašanja. Božje besede so se glasile: "Pojdi, stopi dol! Zakaj tvoje ljudstvo, ki si ga pripeljal iz Egiptovske dežele, se je skazilo. Hitro so zašli s poti, ki sem jim jo zaukazal; naredili so si ulito tele in se poklanjali pred njim." ([2 Moj 32,7.8](#)) Bog bi lahko ustavil razvoj na začetku, vendar je dovolil, da se je razvilo toliko, da bi lahko vse naučil nauk, ko bo kaznoval nezvestobo in odpadništvo.

Božja zaveza z njegovim ljudstvom je bila razveljavljena in Mojzesu je povedal: "Sedaj torej me pusti, da se vname moj srd zoper nje in jih pokončam; tebe pa storim v velik narod." ([2 Moj 32,10](#)) Izraelci, še posebno mešana drhal, bodo neprenehoma nagnjeni k uporabi proti Bogu. Prav tako bodo godrnjali proti voditelju in ga žalili s svojo nevero in trmo. Voditi jih v obljubljeno deželo bo garaško in naporno delo. Njihovi grehi so že zapravili Božjo naklonjenost, in pravičnost je zahtevala njihovo uničenje. Gospod je torej predlagal, da bi jih uničil in Mojzesa storil v mogočen narod.

Bog je rekel: "Sedaj torej me pusti ... in jih pokončam." ([2 Moj 32,10](#)) Kdo bi se mogel potegovati za Izraela, če bi ga Bog nameraval uničiti? Kako malo ljudi ne bi prepustilo grešnikov njihovi usodi! Kako malo bi jih bilo, ki bi veselo zamenjali usodo garanja in bremena in žrtvovanja, ki bo poplačano z nehvaležnostjo in godrnjanjem, za lahkoten in časten položaj, ko je vendar sam Bog ponudil olajšanje.

Toda Mojzes je uvidel, da je upanje tam, kjer se je zdelo, da sta samo malodušje in srd. Božje besede: "Sedaj me torej pusti," ([2 Moj 32,10](#)) je razumel, kakor da ne prepovedujejo, temveč spodbujajo posredovanje z namigom, da Izraela ne more rešiti nič drugega kakor Mojzesove molitve. Če bo kdo prosil zanj, bo Bog prizanesel svojemu ljudstvu. "Mojzes pa milo prosi Gospoda, svojega Boga, govoreč: Zakaj, o Gospod, se vnema tvoj srd zoper tvoje ljudstvo, ki si ga peljal iz Egiptovske dežele z veliko močjo in mogočno roko?" ([2 Moj 32,11](#))

Bog je naznanil, da več ne priznava svojega ljudstva. O njih je Mojzesu govoril kot **"tvoje"** ljudstvo, ki **si** ga pripeljal iz Egiptovske dežele". ([2 Moj 32,7](#)) Toda Mojzes je ponižno zanikal, da vodi Izraela. Oni niso njegovi, marveč Božji: **"Tvoje"** ljudstvo, ki **si** ga peljal iz Egiptovske dežele z veliko močjo in mogočno/318/ roko." Rotil je: "Zakaj naj bi govorili Egipčani: Za nesrečo jih je izpeljal, da jih pomori v gorah in zatre s površja zemlje." ([2 Moj 32,12](#))

V teh nekaj mesecih, odkar je Izrael zapustil Egipt, se je poročilo o njihovi čudoviti rešitvi razširilo med vse okoliške narode. Pogane sta prevzela strah in strašna slutnja. Vsi so čakali, da bi videli, kaj bo Izraelov Bog storil za svoje ljudstvo. Če bi bili zdaj uničeni, bi slavili njihovi sovražniki, Bog pa bi bil onečaščen. Egipčani bi trdili, da so bile obtožbe resnične - namesto da bi peljal svoje ljudstvo v puščavo darovat, jih je žrtvoval. Ne bi pomislili na Izraelove grehe; uničenje ljudstva, ki mu je do tedaj tako vidno izkazoval čast, bi očrnilo njegovo ime. Kako velika odgovornost počiva na njih, ki jih je Bog visoko počastil, da bi njegovo ime naredili za hvalnico na zemlji! S kakšno skrbjo bi se morali varovati greha, da ne bi priklicali njegovih sodb in povzročili, da bi neverni sramotili njegovo ime!

Ko je Mojzes posredoval za Izraela, se je njegova plahost izgubila v globoki skrbi in ljubezni zanje, za katere je bil sredstvo v Božjih rokah za vse, kar je bilo narejeno. Gospod je poslušal njegove prošnje in uslišal njegovo nesebično molitev. Bog je preizkušal svojega služabnika, želel je videti, kolikšna je njegova zvestoba in ljubezen do grešnega, nehvaležnega ljudstva, Mojzes pa je plemenito zdržal preizkus. Njegovo potegovanje za Izraela ni izviralo iz sebičnih vzgibov. Blaginja Božjega izvoljenega ljudstva mu je bila ljubša kakor osebna čast, ljubša kakor prednost postati oče mogočnega naroda. Bogu so ugajale njegova zvestoba, srčna preprostost in poštenost, zato mu je kot zvestemu pastirju zaupal veliko nalogo - voditi Izraela v obljubljeno deželo.

Ko sta se Mojzes in Jozue vrnila z gore, Mojzes pa je nosil "plošči pričevanja", ([2 Moj 32,15](#)) sta slišala krike in vpitje vznemirjene množice, ki je očitno zelo razgrajala. Jozue, ki je bil vojak, je najprej pomislil na sovražnikov napad. Rekel je: "Bojno vpitje je v taboru." ([2 Moj 32,17](#)) Mojzes pa je pravilneje presodil pravo naravo razburjenosti. To ni bil zvok bojevanja, ampak veseljačenja. "To ni glas takih, ki ukajo zaradi zmage, ne glas takih, ki vpijejo v poboju; jaz slišim glas pevajočih." ([2 Moj 32,18](#))/319/

Ko sta se približala izraelskemu taboru, sta videla, da ljudstvo vpije in pleše okoli svojega malika. To je bil prizor poganškega praznovanja, posnemanje malikovalskega proslavljanja Egipčanov. Kako zelo se je razlikovalo od svečanega in spoštljivega češčenja Boga! Mojzes je bil osupel. Pravkar je prišel iz navzočnosti Božje slave. Sicer je bil posvarjen o dogajanju, vendar ni pričakoval takega strašnega prikaza Izraelove izprijenosti. Bil je besen. Da bi pokazal svoj stud nad njihovim hudodelstvom, je odvrغل kamniti plošči, da sta se pred očmi vsega ljudstva zlomili. Tako je pokazal, da je Bog tako prelomil svojo zavezo z njimi, kakor so jo oni z njim.

Potem je Mojzes stopil v tabor, šel mimo množice veseljakov, pograbil malika in ga vrغل v ogenj. Potem ga je zdrobil v prah in ga raztresel v potok, ki je tekел z gore, ter

ljudi primoral, da so iz njega pili. Tako je prikazal skrajno nevrednost boga, ki so ga častili.

Veliki vodja je poklical svojega krivega brata in ga strogo vprašal: "Kaj ti je storilo to ljudstvo, da si nadnje pripravil velik greh?" ([2 Moj 32, 21](#)) Aron si je prizadeval sebe zaščititi tako, da je poročal o zahtevi ljudi, da bi ga umorili, če jim ne bi ustregel. Rekel je: "Ne razvnama naj se jeza mojega gospoda! Saj poznaš ljudstvo, da je hudobno. Rekli so mi namreč: Naredi nam bogove, ki naj gredo pred nami, zakaj tistemu možu Mojzesu, ki nas je pripeljal iz Egiptovske dežele, ne vemo, kaj se mu je prigodilo. Jaz pa sem rekel: Kdo ima zlata? Odtргali so si ga in mi dali, in vrgel sem ga v ogenj, in izšlo je to tele." ([2 Moj 32,22-24](#)) Mojzesa je hotel napeljati, da bi verjel, da se je zgodil čudež - da je bilo v ogenj vrženo zlato, po nadnaravni sili pa se je spremenilo v tele. Toda njegovi izgovori in sprevrčanje dejstev mu niso pomagali. Z njim se je pravično ravnalo kot z glavnim krivcem.

Dejstvo, da je bil Aron blagoslovljen in čaščen veliko bolj kakor ljudstvo, je še povečalo njegov greh. Aron, ki je bil "Gospodov svetnik", ([Ps 106,16](#)) je naredil malika in oznanil praznik. On, ki je bil določen za Mojzesovega govornika in za kogar je sam Bog pričal, "da je on zelo zgovoren", ([2 Moj 4,14](#)) ni ustavil malikovalcev v njihovem predrznem namenu./320/ On, po katerem je Bog izvršil sodbe nad Egipčani in njihovimi bogovi, je hladnokrvno poslušal razglas pred stopljeno podobo: "To je tvoj bog, o Izrael, ki te je pripeljal gor iz Egiptovske dežele." ([2 Moj 32,4](#)) On, ki je bil z Mojzesom na gori in gledal Gospodovo slavo ter videl, da v razodetju te slave ni ničesar, iz česar bi se dalo narediti podobo - on je spremenil to slavo v prisposodo bika. On, komur je Bog zaupal vladanje ljudstvu ob Mojzesovi odsotnosti, je podpiral njihov upor. "Tudi nad Aronom se je srdil Gospod silno, hoteč vas pokončati." ([5 Moj 9,20](#)) Toda Aronu je bilo prizaneseno zaradi Mojzesovega gorečega posredovanja. S kesanjem za svoj velik greh in s ponižnostjo si je ponovno pridobil Božjo naklonjenost.

Če bi bil Aron imel pogum stati za pravičnost, ne glede na posledice, bi lahko preprečil odpad. Če bi neomajno ohranil svojo zvestobo Bogu, če bi ljudstvu omenil nevarnosti Sinaja in jih spomnil na svečano zavezo z Bogom, da bodo poslušni njegovemu zakonu, bi bilo zlo ustavljeno. Toda njegova popustljivost željam ljudstva in hladna samozavest, s katero je nameraval izpeljati svoj načrt, sta ljudstvo spodbudili k še globljemu grehu, kakor pa so ga imeli v mislih.

Mojzes se je ob vrnitvi v tabor srečal z uporniki. Tedaj se je njegovim strogim ukorom in ogorčenosti, ki jih je izrazil, ko je strl sveti plošči desetih zapovedi, uprlo ljudstvo z bratovim prijaznim govorom in uglaženim vedenjem, zato so potegnili z Aronom. Aron se je trudil opravičiti tako, da je za svojo šibkost obdolžil ljudstvo, ker se je

moral podrediti njegovemu ukazu. Kljub temu pa so občudovali njegovo nežnost in potrpežljivost. Bog pa ne gleda, kakor gleda človek. Aronov popustljiv duh in njegova želja, da bi ustregel, sta oslepila njegove oči tako zelo, da je dopustil strašni zločin. Njegovo podpiranje greha v Izraelu je stalo življenja tisočev. Kako zelo drugače od njega je ravnal Mojzes, ki je med zvestim izvrševanjem Božje sodbe pokazal, da mu je Izraelov blagor ljubši od lastne blaginje ali časti ali življenja.

Od vseh grehov, ki jih bo Bog kaznoval, ni noben v njegovih očeh ogabnejši od tega, ki druge spodbuja h grehu. Bog/323/ želi, da njegovi služabniki dokažejo svojo zvestobo s tem, da bodo odločno obsodili prestopke, ne glede na to, kako boleče je lahko dejanje. Kateri so počaščeni z božanskim pooblastilom, ne smejo biti šibki in upogljivi prilizovalci. Ne smejo se poganjati k samopoviševanju ali se izmikati neljubim dolžnostim. Božje delo morajo opraviti z neomajno vdanostjo.

Čeprav je Bog uslišal Mojzesovo molitev in prizanesel Izraelu uničenje, je moralo biti njihovo odpadništvo očitno kaznovano. Če ne bi bili hitro uničeni razuzdanost in nepokorščina, v katero je Aron dovolil, da so zabredli, bi nemir spremenili v hudobnost in ljudstvo zapletli v nepopravljivo pogubo. Zlo mora biti odstranjeno s strašno strogostjo. Stoječ ob vratih tabora, je Mojzes vpil ljudstvu: "Sem k meni, kdor je Gospodu na strani." ([2 Moj 32,26](#)) Kdor ni sodeloval v odpadništvu, je moral stopiti na Mojzesovo desno stran, kdor pa je bil kriv in se je spokoril, na levo. Ukaz so ubogali. Ugotovili so, da Levijev rod ni sodeloval v malikovalskem češčenju. Bilo pa je iz drugih rodov veliko število takih, ki so grešili, zdaj pa so se spokorili. Velika skupina, v glavnem mešana množica, ki je tudi zahtevala, da bi napravili tele, pa je trmasto vztrajala v svojem uporu. V imenu Gospoda, Izraelovega Boga, je Mojzes zdaj zapovedal, naj si tisti na njegovi desni strani, ki se niso omadeževali z malikovanjem, opašejo meče in pomorijo vse, ki vztrajajo v uporu. "In padlo jih je tisti dan izmed ljudstva blizu tri tisoč mož." ([2 Moj 32,28](#)) Vodje v hudobnosti so bili pokončani, ne glede na položaj, rod ali prijateljstvo, kdor pa se je spokoril in se ponižal, mu je bilo prizaneseno.

Izvrševalci te strašne obsodbe so ravnali po božanski oblasti, opravili so kazen Kralja nebes. Ljudje morajo paziti, da ne bi v svoji človeški zaslepljenosti sodili in obsodili soljudi, ko pa jim Bog zapove, naj izvršijo kazen nad krivičnostjo, ga morajo ubogati. Tisti, ki so opravili to boleče dejanje, so s tem pokazali svoj stud do upora in malikovanja ter se še bolj posvetili službi resničnemu Bogu. Gospod je počastil njihovo zvestobo tako, da je posebej odlikoval Levijev rod.

Izraelci so bili krivi verolomnosti, in sicer proti Kralju, ki jih je zalagal z dobrinami in čigar oblast so se prostovoljno zavezali ubogati. Da bi zadržali božansko/324/ vladavino, je morala izdajalce doleteti pravica. Celo tukaj se je pokazalo Božje

usmiljenje. Medtem ko je ohranil svoj zakon, je zagotovil svobodo izbire in možnost spokoritve za vse. Uničeni so bili samo tisti, ki so vztrajali v upor.

Ta greh je bilo potrebno kaznovati kot pričevanje okoliškim narodom o Božjem nezadovoljstvu do malikovalstva. Z izvršitvijo pravičnosti nad krivdo je Mojzes kot Božje orodje moral zapustiti poročilo o resnem in javnem protestu proti njihovem hudodelstvu. Ko bodo Izraelci odslej obsojali malikovalstvo okoliških ljudstev, jih bo sovražnik zasipaval z obtožbami, da je ljudstvo, ki je trdilo, da je Jahve njihov Bog, naredilo tele in ga častilo na Horebu. Čeprav bo Izrael prisiljen priznati to nečastno resnico, bo lahko pokazal na strašno usodo prestopnikov kot dokaz, da njihov greh ni bil odobren ali opravičen.

Tudi ljubezen je enako kakor pravičnost zahtevala obsodbo za ta greh. Bog je zaščitnik prav tako kakor vladar svojega ljudstva. Pogublja odločne upornike, da ne bi v pogubo vodili še drugih. Ko je Bog prizanesel Kajnovemu življenju, je veselju pokazal, kaj bo posledica nekaznovanega greha. Vpliv, ki ga je imel na potomce s svojim življenjem in naukom, je povzročil pokvarjenost, ki je zahtevala uničenje vsega sveta s potopom. Zgodovina predpotopnih prebivalcev priča, da za grešnika dolgo življenje ni blagoslov; veliko Božje potrpljenje ni zatrlo njihove hudobnosti. Kolikor dlje so ljudje živeli, toliko bolj pokvarjeni so postajali.

Tako je bilo tudi z odpadništvom na Sinaju. Če prestopnikov ne bi hitro doletela kazen, bi se ponovno pokazali isti sadovi. Zemlja bi postala pokvarjena kakor v Noetovih dnevih. Če bi bilo tem prestopnikom prizaneseno, bi sledilo večje zlo od tistega, ki je bilo posledica ohranitve Kajnovega življenja. Božje usmiljenje je bilo, da je trpljenje tisočev preprečilo obiskanje sodbe nad milijoni. Da bi rešil mnoge, je moral kaznovati nekatere. Še več, ko je ljudstvo zavrglo svojo zvestobo Bogu, so zapravili božansko zaščito in brez obrambe je bil ves narod izpostavljen moči njihovih sovražnikov. Če zlo ne bi bilo nemudoma odstranjeno, bi hitro postali plen številnega in mogočnega sovražnika. Za Izraelovo/325/ blaginjo in za nauk vsem prihodnjim rodovom je bilo potrebno zločin takoj kaznovati. Onemogočiti grešnikom delati zlo je pomenilo milost tudi njim samim. Če bi jim prizanesli, bi se isti duh, ki jih je napeljal v upor proti Bogu, pokazal v sovraštvu in medsebojnih bojih, tako da bi sčasoma uničili drug drugega. Zaradi ljubezni do sveta, ljubezni do Izraela in celo do prestopnikov je bilo hudodelstvo kaznovano z naglo in strašno neprizanesljivostjo.

Ko so ljudje videli obsežnost svoje krivde, je ves tabor prevzela groza. Bali so se, da bo vsak prestopnik pogubljen. Ker mu je bilo žal za gorje, je Mojzes obljubil, da bo še enkrat prosil Boga zanje.

Rekel je: "Pregrešili ste se z velikim grehom; sedaj hočem iti gor h Gospodu, morda dosežem pomirjenje za vaš greh." ([2 Moj 32,30](#)) Šel je in v priznanju pred Bogom dejal: "Ah, pregrešilo se je to ljudstvo z velikim grehom, ko si je naredilo boga iz zlata. In sedaj, o da bi odpustil njihov greh! Če pa ne, izbriši me, prosim, iz svoje knjige, ki si jo pisal!" Odgovor se je glasil: "Kdor koli je grešil zoper mene, njega izbrišem iz svoje knjige. In sedaj pojdi, vodi ljudstvo tja, kamor sem ti povedal. Glej, moj angel pojde pred teboj; ali v dan svojega obiskovanja bom na njih kaznoval njihov greh." ([2 Moj 32,31-34](#))

V Mojzesovi molitvi so naše misli usmerjene k nebeškim zapisom, v katerih je vpisano ime vsakega človeka in njegova dela - dobra ali slaba - so zvesto zabeležena. Knjiga življenja vsebuje imena vseh, ki so sploh kdaj stopili v Božjo službo. Če je kdo od teh odšel od Boga in zaradi trmaste vztrajnosti v grehu končno postal neobčutljiv za vpliv njegovega Svetega Duha, bo njegovo ime na sodbi izbrisano iz knjige življenja, sam pa bo izročen uničenju. Mojzes je spoznal, kako grozna bo grešnikova usoda, vendar je želel, da se njegovo ime izbriše iz knjige skupaj z njihovimi, če bo Gospod zavrgel izraelsko ljudstvo. Ne bi mogel gledati, kako se Božja kazen izliva na te, ki so bili tako milostno rešeni. Mojzesovo posredovanje v korist Izraela ponazarja Kristusovo posredovanje za grešnike. Toda Gospod ni dovolil Mojzesu nositi prestopnikov krivde, kakor jo je Kristus. Rekel je: "Kdor koli/326/ je grešil zoper mene, njega izbrišem iz svoje knjige." ([2 Moj 32,33](#))

Ljudstvo je v globoki žalosti pokopalo svoje mrtve. Tri tisoč jih je padlo po meču, kmalu potem je v taboru izbruhnila kuga. Potem so prejeli sporočilo, da jih božanska navzočnost ne bo več spremljala na njihovem potovanju. Jahve je oznanil: "Jaz ne pojdem med vami, ker si trdovratno ljudstvo, da te ne pokončam kje na poti." ([2 Moj 33,3](#)) Dan je bil ukaz: "In sedaj odloži svoje lepотиčje, da bom vedel, kaj naj ti storim." ([2 Moj 33,5](#)) Po vsem taboru je bilo žalovanje. V obžalovanju in ponižnosti "so sneli Izraelovi sinovi lepottičje s sebe pri Horebski gori". ([2 Moj 33,6](#))

Po božanskem navodilu so šotor, ki je služil kot začasen prostor za bogoslužja, prestavili "daleč od taborišča". ([2 Moj 33,7](#)) To je bil še en dokaz, da je Bog umaknil svojo navzočnost. Razodeval se bo Mojzesu in ne takemu ljudstvu. Čutili so ostro grajo in množici, ki jo je pekla vest, se je to zdelo kot napoved še večje katastrofe. Ali ni Gospod odstranil Mojzesa iz tabora, da bi jih lahko uničil? Vendar niso bili puščeni brez upanja. Šotor je bil postavljen zunaj tabora, toda Mojzes ga je imenoval šotor shoda. Kdor koli se je resnično spokoril in si je želel vrniti h Gospodu, je smel oditi tja priznat svoje grehe in prosit za njegovo usmiljenje. Ko so se ljudje vrnili v svoje šotore, je Mojzes stopil v svetišče. Ljudstvo je z mučnim zanimanjem čakalo na kakšen znak, da je bilo sprejeto njegovo posredovanje zanje. Če se bo Bog spustil k srečanju z njim, so lahko upali, da ne bodo dokončno pogubljeni. Ko se je spustil

oblakov steber in stal pred vhodom v svetišče, je ljudstvo zajokalo od veselja in "vstajalo in se poklanjalo, vsak ob vhodu svojega šotora". ([2 Moj 33,10](#))

Mojzes je dobro poznal pokvarjenost in zaslepljenost teh, ki so mu bili zaupani v oskrbo. Poznal je težave, s katerimi se mora bojevati. Toda spoznal je, da mora imeti pomoč od Boga, če želi obvladati ljudstvo. Prosil je za jasnejše razodetje Božje volje in za zagotovilo njegove navzočnosti: "Glej, ti mi velelaš: Vodi to ljudstvo gor, a nisi mi ga dal spoznati, koga pošlješ z menoj, čeprav si/327/ rekel: Poznam te po imenu, in našel si milost v mojih očeh. Zdaj torej, če sem našel milost v tvojih očeh, mi pokaži svojo pot, da te spoznam in vem, čemu najdem milost v tvojih očeh; in glej, ta narod je tvoje ljudstvo." ([2 Moj 33,12.13](#))

Odgovor se je glasil: "Moje obličje te bo spremljalo, in dam ti pokoj." ([2 Moj 33,14](#)) Mojzes pa še ni bil zadovoljen. Njegovo dušo je pritiskal občutek strašnih posledic, če bo Bog prepustil Izraela trdovratnosti in zakrknjenosti. Ni prenesel misli, da bi bile njegove koristi drugačne od koristi njegovih rojakov. Zato je molil, da bi bila ljudstvu povrnjena Božja naklonjenost in da bi znak njegove navzočnosti še naprej vodil njihova potovanja: "Ako nas ne bo spremljalo tvoje obličje, ne pelji nas iz tega kraja. In po čem naj bo vendar očitno, da sem našel milost v tvojih očeh, jaz in tvoje ljudstvo? Ne li po tem, da hodiš z nami in smo odlikovani, jaz in tvoje ljudstvo, izmed vseh ljudstev, kar jih je na površju zemlje?" ([2 Moj 33,15.16](#))

In Gospod je odvrnil: "Tudi to reč, ki si jo govoril, hočem storiti, kajti našel si milost v mojih očeh in poznam te po imenu." ([2 Moj 33,17](#)) Prerok pa še vedno ni nehal prositi. Vsaka molitev je bila uslišana, vendar je hrepenel po večjih dokazih Božje naklonjenosti. Zdaj je prosil nekaj, česar še noben človek ni prosil: "Pokaži mi, prosim, svojo slavo!" ([2 Moj 33,18](#))

Bog ni okaral njegove prošnje kot predrznost, temveč je milostno spregovoril: "Storim, da pojde mimo tebe vsa moja dobrot." ([2 Moj 33, 19](#)) Nihče ni mogel gledati v tem smrtnem stanju nezastrite Božje slave in ostati živ, Mojzesu pa je bilo zagotovljeno, da bo ugledal toliko božanske slave, kolikor je lahko prenese. Spet je bil poklican na gorski vrh, potem pa je roka, ki je naredila svet, roka, ki "premakne gore, in nihče ne zapazi", ([Job 9,5](#)) vzela to bitje iz prahu, tega mogočnega človeka vere, in ga postavila v skalno razpoko, medtem ko je šla pred njim Božja slava in vsa njegova dobrot.

Ta izkušnja - predvsem obljuba, da bo božanska Navzočnost z njim - je bila Mojzesu zagotovilo o uspehu v delu, ki ga je čakalo. Imel jo je za neskončno vrednejšo od vsega spoznanja v Egiptu ali vsega, kar je dosegel kot državnik ali vojskovodja.

Nobena pozemska moč ali sposobnost ali spoznanje ne more nadomestiti Božje navzočnosti./328/

Za prestopnike je strašno pasti v roke živega Boga, Mojzes pa je stal sam v navzočnosti Večnega, in se ni bal, saj je bila njegova duša uglašena z voljo njegovega Stvarnika. Psalmist je rekel: "Ako bi se bil namenil v hudobnost v svojem srcu, Gospod ne bi bil slišal." ([Ps 66,18](#)) Toda "Gospodova skrivnost je očitna njim, ki se ga boje, in svojo zavezo jim razodeva". ([Ps 25,14](#))

Samo Božanstvo je oznanilo: "Gospod, Gospod, mogočni Bog, poln usmiljenja in milostiv, počasen za jezo in obilen v milosti in resnici, ki hrani milost tisočim, ki odpušča krivico in prestopke in greh, ki pa krivega nikakor ne šteje za nedolžnega." ([2 Moj 34,6.7](#))

"In Mojzes se hitro pripogne k zemlji in moli." ([2 Moj 34,8](#)) Spet je prosil, da bi Bog odpustil krivdo svojega ljudstva in jih vzel za svojo dediščino. Njegova molitev je bila uslišana. Gospod je milostno obljubil, da bo obnovil naklonjenost do Izraela in v njihovo dobro naredil čudeže, kakršnih še ni storil "na vsej zemlji in med vsemi narodi". ([2 Moj 34,10](#))

Mojzes je ostal na gori štirideset dni in noči. Med tem časom je bil čudežno oskrbljen. Nobenemu človeku ni bilo dovoljeno iti z njim, niti se niso smeli v njegovi odsotnosti približati gori. Na Božji ukaz je pripravil dve kamniti plošči in ju odnesel s sabo na vrh. Gospod je ponovno napisal "na plošči besede zaveze, desetero besed". ([2 Moj 34,28](#))^(d)

V tem dolgem obdobju, ki ga je Mojzes preživel v občestvu z Bogom, je njegov obraz odseval slavo božanske navzočnosti. Ne da bi vedel, je njegov obraz odseval bleščečo svetlobo, ko se je spustil z gore. Taka svetloba je razsvetljevala Štefanov obraz, ko je bil pripeljan pred sodnike: "In ostro ga pogledajo vsi, ki sede v Velikem zboru, in vidijo njegovo obličje kakor obličje angela." ([Dej 6,15](#)) Kakor vsi drugi se je tudi Aron odmaknil od Mojzesa, in "bali so se k njemu približati". ([2 Moj 34,30](#)) Ko je videl njihovo zmedo in strah, ni pa poznal vzroka, jim je rekel, naj pridejo bliže. Pred njimi je potrdil jamstvo Božje sprave in jim zagotovil pridobljeno naklonjenost. V njegovem glasu ni bilo ničesar razen ljubezni in prošnje, in končno se mu je eden upal približati. Preveč prestrašen, da bi govoril, je tiho pokazal na Mojzesov obraz in potem proti/329/ nebu. Veliki vodja je razumel njegov pomen. Zaradi zavesti o krivdi so se še čutili pod božanskim nezadovoljstvom, zato niso mogli zdržati nebeške svetlobe, ki bi jih razveselila, če bi bili poslušni Bogu. Kdor je kriv, ima tudi vzrok za strah. Človek, ki je prost greha, se ne bo želel skriti pred nebeško svetlobo.

Mojzes jim je imel veliko sporočiti. Iz sočutja do njihovega strahu si je zagrnil obraz. Tako je delal vedno, ko se je s srečanja z Bogom vrnil v tabor.

S to svetlobo je Bog nameraval Izraelu vtisniti sveti in vzvišeni značaj svojega zakona in slave evangelija, ki jo je razodel Kristus. Ko je bil Mojzes na gori, mu je Bog pokazal ne samo plošči zakona, temveč tudi načrt zveličanja. Videl je, da je Kristusova daritev predstavljena z vsemi prisposodobami in simboli judovske dobe. Nebeška luč ni izvirala z Golgote nič manj kakor slava Božjega zakona, ki je odsevala svetlobo z Mojzesovega obraza. Božanski žarki so predstavljali slavo uredbe, katere je bil Mojzes vidni posrednik, predstavnik edinega resničnega Posrednika.

Odsev slave z Mojzesovega obličja ponazarja blagoslove, ki jih bodo po Kristusovem posredovanju prejeli zapovedi izpolnjujoči ljudje. To priča, da se bomo bolj približali božanski podobi in bomo bolj pripravljeni postati deležniki božanske narave, čim tesnejše bo naše občestvo z Bogom in čim jasnejše bomo poznali njegove zahteve.

Mojzes je bil prisposodba Kristusa. Kakor si je Izraelov posrednik zagrnil obličje, ker ljudje niso mogli zdržati pogleda na njegovo slavo, tako je Kristus, božanski posrednik, zagrnil svojo božanskost s človeško naravo, ko je prišel na zemljo. Če bi prišel odet z nebeško slavo, ne bi našel pristopa k ljudem v njihovem grešnem stanju. Ne bi zdržali slave njegove navzočnosti. Zatorej se je ponižal in bil storjen "v podobnosti grešnega mesa", da je lahko dosegel padli rod in ga dvignil.

[\(Rim 8,3\)](#)/330/

29. Satanovo sovraštvo do zakona

([angleško](#))

Prvi Satanov poskus, da bi strmoglavil Božji zakon - narejen že med brezgrešnimi nebeškimi prebivalci - se je nekaj časa zdel uspešen. Velika množica angelov je bila zapeljana, toda Satanovo navidezno zmagoslavje se je končalo s porazom in izgubo, ločitvijo od Boga in izgnanstvom iz nebes.

Ko se je boj ponovil na zemlji, je Satan ponovno pridobil navidezno prednost. S prestopkom je človek postal njegov ujetnik in človekovo kraljestvo je bilo izdano v roke glavnega upornika. Tedaj se je zdelo, da je Satanu odprta pot, da bi ustanovil neodvisno kraljestvo in kljuboval oblasti Boga in njegovega Sina. Načrt zveličanja pa je omogočil človeku ponovno uskladitev z Bogom in izročitev poslušnosti njegovemu zakonu ter kakor človeku tako tudi zemlji odrešitev izpod oblasti zlobnega.

Satan je bil znova poražen in spet se je zatekel k prevari. Upal je namreč, da bo svoj poraz obrnil v zmago. Da bi zanetil upor v padlem rodu, je Boga predstavil kot nepravilnega, ker je dovolil, da je človek prestopil njegov zakon. Zviti skušnjavec je izjavil: "Zakaj je Bog dovolil biti človeku preizkušan, da je grešil ter povzročil bedo in smrt, ko pa je vedel, kaj bo posledica?" Adamovi otroci so pozabili na potrpežljivo milost, ki je človeku zagotovila še en preizkus. Postali so brezbrizni do osupljive in strašne daritve, ki je Kralja nebes ogromno stala zaradi njegovega upora. Poslušali so skušnjavca in godrnjali zoper edino Bitje, ki jih lahko reši pred uničevalno Satanovo močjo.

Danes slišimo odmev tisočih, ki odzvanjajo isto uporno pritožbo proti Bogu. Ne vidijo, da prikrajšati človeka za prosto izbiro pomeni oropati ga za prednost razumskega bitja, s čimer bi postal robot. Bog nima namena lomiti volje. Človek je bil ustvarjen kot svoboden moralen/331/ predstavnik. Kakor so bili prebivalci vseh drugih svetov, mora biti tudi on podvržen preizkusu poslušnosti; toda nikoli ni bil pripeljan v tak položaj, da bi podvreči se zlu postalo neizbežno. Nadenj ni dovoljeno priti nobeni preizkušnji ali skušnjavi, ki se ji ne more upreti. Bog je zadostno poskrbel, da človeku nikoli ni treba biti poražen v boju s Satanom.

Ljudje so se namnožili na zemlji in skoraj ves svet se je pridružil uporniškimi četami. Še enkrat se je zdelo, da je Satan zmagal. Toda vsemogočna moč je ponovno uničila delo krivičnosti in zemlja je bila s potopom očiščena moralne onesnaženosti.

Prerok pravi: "Zakaj ko zadevajo tvoje sodbe zemljo, se uče pravičnosti prebivalci sveta. Če se izkaže milost brezbožniku, se ne uči pravičnosti ... in noče videti Gospodove visokosti." ([Iz 26,9.10](#)) Tako je bilo po potopu. Prebivalci zemlje so se spet uprli Gospodu, ko so bili rešeni njegovih sodb. Svet je dvakrat zavrgel Božjo zavezo in njegove odredbe. Ljudje pred potopom in Noetovi potomci so zavrgli božansko oblast. Potem je Bog sklenil zavezo z Abrahamom in si določil ljudstvo, da je postalo zaupnik njegovega zakona. Da bi Satan zapeljal in uničil to ljudstvo, je začel takoj nastavlјati pasti. Jakobovi otroci so bili v skušnjavi, da bi sklenili zakonsko zvezo s pogani in čistili njihove malike. Toda Jožef je bil zvest Bogu in njegova zvestoba je bila nenehno pričevanje prave vere. Da bi Satan ugasnil to svetlobo, je uporabil zavist Jožefovih bratov, da so ga prodali za sužnja v pogansko deželo. Bog je nadzoroval dogodke tako, da so spoznanje o njem dobili tudi Egipčani. V Potifarjevi hiši in v ječi je bil Jožef deležen vzgoje in pouka, ki sta ga skupaj z Božjim strahom pripravila za višji položaj prvega narodnega ministra. Iz faraonove palače je bilo njegov vpliv čutiti po vsej deželi in spoznanje o Bogu se je na široko razširilo. Izraelci so postali v Egiptu številni in bogati in so med njimi ostali zvesti Bogu ter so imeli v svojem okolju velik vpliv. Malikovalski duhovniki so se prestrašili, ko so videli, da je nova vera postala priljubljena. Navdihnjeni s Satanom in njegovim sovraštvom do Boga nebes, so se odločili ugasniti to luč. Duhovnikom je bila zaupana/332/ vzgoja prestolonaslednika in ta duh odločnega nasprotovanja do Boga in gorečnost do malikovalstva sta oblikovala značaj prihodnjega vladarja ter vodila v krutost in zatiranje Hebrejcev.

V času štiridesetih let, ko je Mojzes zbežal iz Egipta, se je zdelo, da je malikovalstvo zmagalo. Z vsakim letom je bilo upanje Izraelcev šibkejšje. Kralj in ljudstvo sta se veselila v svoji moči ter se rogala Izraelovemu Bogu. Ta duh je rasel, dokler ni dosegel vrhunca v faraonu, ki se je soočil z Mojzesom. Ko je prišel hebrejski vodja pred kralja s sporočilom od Jahveja, Izraelovega Boga, je kljubovanje njegovi moči, ne pa nepoznanje pravega Boga spodbudilo odgovor: "Kdo je Gospod, čigar glas naj poslušam? ... Ne poznam Gospoda." ([2 Moj 5,2](#)) Faraonovo nasprotovanje božanskemu ukazu je bilo od začetka do konca posledica sovraštva in trme, ne pa nevednosti.

Čeprav so Egipčani tako dolgo zavračali spoznanje o Bogu, jim je Gospod še vedno dajal priložnost za spokorjenje. V Jožefovih dneh je bil Egipt zavetišče za Izraela. Bog je bil počaščen s prijaznostjo, ki je bila izkazana njegovemu ljudstvu. Zdaj pa je Potrpežljivi, počasen za jezo in poln sočutja, dal vsaki sodbi čas, da opravi svoje delo. Egipčani so dobili, prekleti po samih predmetih, ki so jih čistili, dokaz o Jahvejevi moči. Kdor koli pa je hotel, se je lahko podredil Bogu in se izognil njegovim sodbam. Pobožnjaštvo in kraljeva trma sta pospešila širjenje spoznanja o Bogu ter mnoge Egipčane privedla do tega, da so se izročili njegovi službi.

Ker so bili Izraelci tako naklonjeni povezavi s pogani in posnemanju njihovega malikovalstva, je Bog dovolil, da so odšli v Egipt. Tam je bilo zelo čutiti Jožefov vpliv zvestobe in so jim bile okoliščine naklonjene, da so ostali ločeno ljudstvo. Tam naj bi jih tudi veliko malikovalstvo Egipčanov ter njihova krutost in zatiranje med zadnjim delom bivanja Hebrejcev navdihnili z gnusom do malikovanja in jih vodila v zavetje k Bogu njihovih očetov. To skrb je Satan obrnil v sredstvo, ki je služilo njegovemu namenu, zatemnilo misli Izraelcev in jih vodilo k posnemanju obredov njihovih poganskih gospodarjev. Zaradi vraževernega češčenja, po katerem so Egipčani častili živali, Hebrejcem ni bilo/333/ dovoljeno darovati v času njihovega suženjstva. Tako njihove misli niso bile usmerjene s to službo na veliko Daritev in njihova vera je oslabela. Ko je prišel čas za Izraelovo osvoboditev, se je Satan uprl Božjim namenom. Odločil se je, da veliko ljudstvo, ki je štel več kakor dva milijona ljudi, ostane nevedno in vraževerno. Ljudstvo, ki mu je Bog obljubil blagoslove in številnost, da bo mogočno na zemlji in po komer se bo razodelo spoznanje njegove volje - ljudstvo, ki ga bo naredil za čuvaja svojega zakona - prav to ljudstvo je želel Satan obdržati v temi in sponah, da bi lahko izbrisal spomin na Boga iz njihovih misli.

Ko so bili pred kraljem narejeni čudeži, je Satan preprečeval njihov vpliv in faraona odvrnil od priznanja Božje nadvlade in poslušnosti njegovi oblasti. Do skrajnosti se je trudil ponarediti Božje delo in se upreti njegovi volji. Edini sad je bil priprava poti še večjim razodetjem božanske moči in slave ter še očitneje Izraelcem in vsemu Egiptu pokazati obstoj in nadvlado pravega in živega Boga.

Bog je rešil Izraela z mogočnim razodetjem svoje moči in s sodbami, ki so doletele vse egiptovske bogove. "Zato je izpeljal svoje ljudstvo z veseljem, s petjem svoje izvoljence; ... da se naj drže njegovih postav in hranijo njegove zakone." ([Ps 105,43-45](#)) Rešil jih je iz suženjstva, da bi jih pripeljal v dobro deželo - deželo, ki je bila v njegovi previdnosti pripravljena zanje kot zatočišče pred sovražniki. Tam bodo lahko bivali v senci njegovih peruti in jih bo privel k sebi ter jih obdal s svojimi večnimi rokami. V zameno za vso njegovo dobroto in milost do njih je od njih zahteval, naj nimajo drugih bogov poleg njega, živega Boga, ter naj povišujejo njegovo ime in ga poveljujejo na zemlji.

V času sužnosti so mnogi Izraelci precej izgubili spoznanje o Božjem zakonu in pomešali njegove zakone s poganskimi navadami in izročili. Zatorej jih je Bog pripeljal na Sinaj in jim tam s svojim glasom oznanil zakon.

Satan in zlobni angeli so bili na delu. Celo v času, ko je Bog oznanjal zakon svojemu ljudstvu, je Satan načrtoval, da jih zapelje v greh. To ljudstvo, ki ga je izvolil Bog, je hotel popačiti pred samimi nebese. Ko jih bo popeljal v/334/ malikovalstvo, bo uničil učinkovitost vsega češčenja. Kako je namreč lahko človek povišan z oboževanjem

česa, kar ni višje od njega samega in je lahko izdelek njegovega lastnega ročnega dela? Če bodo ljudje postali slepi za moč, mogočnost in slavo neskončnega Boga, da si ga bodo predstavili z rezano podobo ali celo z živaljo ali plazilcem; če bodo tako zelo pozabili svoje božansko sorodstvo, da so bili oblikovani po podobi svojega Stvarnika, da se bodo priklanjali tem mrtvim predmetom - potem je odprta pot popolni razuzdanosti. Hudobna poželenja srca bodo neomejena, Satan pa bo imel popolnoma proste roke.

Ob samem vznožju Sinaja je Satan začel izvrševati svoje načrte za strmoglavljenje Božjega zakona. Nadaljeval je isto delo, ki ga je začel v nebesih. V štiridesetih dneh, ko je bil Mojzes na gori z Bogom, je Satan neutrudno spodbujal dvom, odpadništvo in upor. Medtem ko je Bog zapisoval svoj zakon, da bi ga izročil svojemu zaveznemu ljudstvu, so Izraelci zanikali zvestobo Jahveju in zahtevali zlate bogove. Ko se je Mojzes vrnil iz strašne navzočnosti božanske slave s predpisi zakona, katerega so se obvezali ubogati, jih je našel, da so javno nasprotovali njegovim zapovedim in se priklanjali v češčenju pred zlato podobo.

Satan je vodil Izraela v to drzno žalitev in bogokletnost do Jahveja, ker je načrtoval njihovo pogubo. Izkazali so se za skrajno pokvarjene, izgubili vsak smisel za prednosti in blagoslove, ki jim jih je ponudil Bog, ter so pozabili na lastno svečano in ponovljeno obljubo o zvestobi. Zato je verjel, da jih bo Bog ločil od sebe in izročil pogubi. Tako bi bilo zagotovljeno izginotje Abrahamovega potomstva, tistega potomca obljube, ki naj bi ohranil spoznanje o živem Bogu in po katerem bo prišel - namreč pravi Potomec, ki bo premagal Satana. Veliki upornik je načrtoval uničiti Izraela in tako preprečiti Božje načrte. Toda ponovno je bil poražen. Kolikor koli je bilo Izraelovo ljudstvo grešno, ni bilo uničeno. Medtem ko so bili pogubljeni tisti, ki so trmasto vztrajali na Satanovi strani, je bilo ponižnemu in spokorjenemu ljudstvu milostno odpuščeno. Zgodovina tega greha bo stala kot večno pričevanje o krivdi in kaznovanju malikovalstva ter o resnici in potrpežljivi Božji milosti.

Vse veselje je bilo priča prizorom na Sinaju. Iz izvrševanja oblasti dveh uprav je bilo videti/335/ nasprotje med Božjim in Satanovim vladanjem. Brezgrešni prebivalci drugih svetov so ponovno videli posledice Satanovega odpadništva in kakšno vlado bi vzpostavil v nebesih, ko bi mu bilo dovoljeno zagospodariti.

Satan je povzročil, da so ljudje prestopili drugo zapoved. S tem je želel znižati njihovo pojmovanje božanskega Bitja. Ko bi odstranil četrto zapoved, bi povzročil, da bi popolnoma pozabili Boga. Božja pravica do češčenja in spoštovanja nad poganskimi bogovi temelji na dejstvu, da je On Stvarnik in da mu vsa bitja dolgujejo svoj obstoj. Tako je to predstavljeno v Svetem pismu. Prerok Jeremija je rekel: "Gospod pa je Bog v resnici, živi Bog in večni kralj. ... Bogovi, ki niso ustvarili nebes in zemlje, izginejo

iznad zemlje in izpod neba. On je naredil zemljo s svojo krepostjo, ustanovil vesoljni svet s svojo modrostjo in s svojo razumnostjo je razpel nebesa. Nespameten je postal vsak človek, je brez spoznanja; vsak zlatar se osramočuje z mališko podobo; kajti lažniva je njegova ulita podoba in sape ni v nobeni med njimi. Nečimrnost so, smeha vredno delo; ob času njihovega obiskovanja poginejo. Njim ni podoben On, ki je Jakobov delež, kajti On je upodobil vse." ([Jer 10,10-12.14-16](#)) Sobota kot spomenik Božji ustvarjalni moči kaže nanj kot stvarnika nebes in zemlje. Zato je stalna priča njegovemu obstoju in spomin na njegovo mogočnost, modrost in ljubezen. Če bi soboto vedno sveto posvečevali, nikoli ne bi bilo nevernikov ali malikovalcev.

Ustanova sobote, ki izvira iz Raja, je stara kakor sam svet. Posvečevali so jo vsi očaki od stvaritve dalje. Med suženjstvom v Egiptu so priganjači prisilili Izraelce kršiti soboto, zato so zelo pozabili njeno svetost. Ko je bil na Sinaju oznanjen zakon, so bile prve besede četrte zapovedi: "Spominjaj se sobotnega dne, da ga posvečuješ." ([2 Moj 20,8](#)) To kaže, da sobota ni bila dana takrat, temveč nas opozarja na njen izvir pri stvarjenju. Da bi Satan iz spomina ljudi izbrisal Boga, je želel podreti ta veliki spomenik. Če bi lahko ljudi napeljal, da pozabijo svojega Stvarnika, se ne bi upirali moči zla, in Satan bi si zagotovil plen./336/

Satanovo sovraštvo do Božjega zakona ga je spodbudilo, da se je boril proti vsakemu predpisu desetih zapovedi. Z velikim načelom ljubezni in zvestobe Bogu, Očetu vseh, je zelo povezano načelo otroške ljubezni in poslušnosti. Zaničevanje starševske oblasti bo kmalu povzročilo zaničevanje Božje oblasti. Zato se Satan trudi, da bi zmanjšal obveznost pete zapovedi. Med pogani se je načelo te zapovedi malo upoštevalo. Pri mnogih narodih so starše zapustili ali usmrtili takoj, ko zaradi starosti niso več mogli skrbeti zase. V družini so le malo cenili mater in ob smrti njenega moža so od nje zahtevali, da se podvrže oblasti najstarejšega sina. Mojzes je pridružil otroško poslušnost, toda ko so Izraelci odstopili od Gospoda, pete zapovedi skupaj z drugimi niso več spoštovali.

Satan "je bil ubijalec ljudi od začetka". ([Jan 8,44](#)) Brž ko je prejel moč nad človeškim rodом, jih ni samo podžigal k sovraštvu in ubijanju drug drugega, temveč da bi tudi še drznejše kljubovali Božji oblasti, je naredil kršitev šeste zapovedi za del njihove vere.

S popačenim dojemanjem božanskih lastnosti so bili poganski narodi zapeljani v verovanje, da so človeške žrtve potrebne za zagotovitev naklonjenosti njihovih božanstev. Pod številnimi oblikami malikovalstva so bile opravljene najgroznejše krutosti. Med njimi je bila navada, da so otroke pošiljali skozi ogenj pred maliki. Ko je kakšen prišel iz ognja nepoškodovan, so ljudje verjeli, da je bilo njihovo darovanje sprejeto. Ta pa, ki je tako prišel skozi ogenj, so ga spoštovali, kakor da uživa posebno

naklonjenost pri bogovih in je poln ugodnosti. Še pozneje so ga vedno zelo cenili. Četudi je storil še tako ostuden zločin, ni bil nikoli kaznovan. Če pa je bil kdo ožgan, ko je šel skozi ogenj, je bila njegova usoda zapečatená. Verjeli so, da lahko pomirijo jezo bogov samo tako, da žrtev umorijo in jo darujejo kot daritev. V časih velikega odpadništva so prevladovalé te gnusobe nekoliko celo med Izraelci.

Sedmo zapoved so prav tako kmalu kršili v imenu vere. Najbolj razuzdani in nagnusni obredi so postali del poganskega češčenja. Bogovi/337/ sami so bili predstavljeni kot nečisti in njihovi čistilci so prepustili vajeti nizkotnim poželenjem. Nenaravne pregrehe so prevladale in verska slava je označevala splošna in javna nečistost.

Že zelo zgodaj so se spustili v mnogoženstvo. To je bil eden grehov, ki je bil kriv za Božjo jezo nad predpotopnim svetom. Po potopu se je ponovno razraslo. Satan se je premišljeno trudil popačiti ustanovo zakonske zveze, da bi oslabil njene obveznosti in zmanjšal njeno svetost. To je bil najzanesljivejši način, da bi se popačila Božja podoba v človeku in odprla vrata bedi in pregrehi.

Od začetka velikega boja je bil Satanov namen, da bi napačno predstavil Božji značaj in zanetil upor proti njegovemu zakonu. Zdelo se je, da je njegovo delo doseglo uspeh. Množice so prisluhale Satanovim prevaram in se uprle Bogu. Sredi delujočega zla pa so se Božji načrti zanesljivo približevali k svoji izpolnitvi; vsem ustvarjenim bitjem razodevala svojo pravičnost in dobrohotnost. Po Satanovih skušnjavah je ves človeški rod postal prestopnik Božjega zakona. Daritev Božjega Sina pa je odprla pot, po kateri se lahko vrne k Bogu. Kristusova milost jih bo usposobila, da bodo poslušni Očetovemu zakonu. Tako Bog v vseh vekih sredi odpadništva in upora zbira ljudi, ki so mu zvesti - ljudi, ki imajo njegovo "postavo v svojem srcu". ([Iz 51,7](#))

Satan je s prevaro zapeljal angele. Tako nadaljuje svoje delo v vseh časih med ljudmi in ga bo nadaljeval do konca. Če bi se odkrito boril proti Bogu in njegovemu zakonu, bi se ga ljudje pazili. Ampak on se zakrinka in meša resnico z zmoto. Najnevarnejše laži so tiste, ki so pomešane z resnico. Tako so sprejete zmote, ki človeka zasušnjujejo in pogubijo. S temi sredstvi Satan zapeljuje svet. Prihaja pa dan, ko bo njegovega zmagoslavja za vedno konec.

Božje ravnanje z uporom bo dokončno razkrinkalo delo, ki je bilo tako dolgo opravljano pod krinko. Posledice Satanovega vladanja in sadovi odrivanja božanskih odredb bodo dani na ogled vsem ustvarjenim bitjem. Božji zakon bo popolnoma opravičen. Tedaj se bo pokazalo, da so/338/ bila vsa Božja ravnanja narejena s spoštovanjem do večne blaginje za njegovo ljudstvo in za dobro vseh svetov, ki jih je ustvaril. Sam Satan bo v navzočnosti vesolja priznal zakonitost Božje vladavine in pravičnost njegove postave.

Ni daleč čas, ko bo Bog vstal in opravičil svojo poteptano oblast. "Zakaj, glej, Gospod prihaja iz svojega kraja kaznovat prebivalce zemlje za njihovo krivico. Kdo pa more prenesti dan njegovega prihoda in kdo obstoji, kadar se On prikaže?" ([Iz 26,21](#); [Mal 3,2](#)) Izraelcem je bilo zaradi njihove grešnosti prepovedano približati se gori, ko naj bi se nanjo spustil Bog in oznanil svoj zakon. Če bi to storili, bi jih pogubila goreča slava njegove navzočnosti. Če so taki prikazi njegove moči označili prostor, ki je bil izbran za razglasitev Božjega zakona, kako strašno bo šele njegovo sodišče, ko bo prišel izvršit te svete odredbe. Kako bodo tisti, ki so teptali njegovo oblast, zdržali njegovo slavo na veliki dan končnega plačila? Sinajske grozote naj bi ljudstvu predstavile prizore sodbe. Zvok trobente je sklical Izraela k srečanju z Bogom. Glas Nadangela in Božja trobenta bosta z vse zemlje zbrala žive in mrtve pred njihovega Sodnika. Oče in Sin, ki so ju spremljale množice angelov, sta bila navzoča na gori. Na veliki sodni dan bo Kristus prišel "v slavi svojega Očeta s svojimi angeli". ([Mat 16, 27](#)) Potem bo sedel na prestol svoje slave in pred njim se bodo zbrali vsi narodi.

Ob razodetju božanske Navzočnosti na Sinaju je bila Gospodova slava v očeh Izraelcev kakor požirajoči ogenj. Ko pa bo prišel Kristus v slavi vseh svetih angelov, bo vsa zemlja blestela v strašanski svetlobi njegove navzočnosti. "Pride naš Bog in nikar ne bo molčal; požirajoč ogenj gre pred njim in okrog njega silen vihar. Nebesom kliče od zgoraj in zemlji, da sodi svoje ljudstvo." ([Ps 50,3.4](#)) Ognjen potok bo tekel izpred njega, zaradi česar se bodo prvine stopile z ognjeno vročino, prav tako bodo zgorela zemlja in dela, ki so na njej. "Kadar se razodene Gospod Jezus z neba z angeli svoje moči v 339/ plamenečem ognju, ... bo kaznoval tiste, ki ne poznajo Boga in niso pokorni evangeliju." ([2 Tes 1,7.8](#))

Še nikoli po stvarjenju človeka ni bilo takega razodetja božanske moči kakor takrat, ko je bil oznanjen zakon s Sinaja. "Tresla se je zemlja, tudi nebesa so se rosila od Božje pričujočnosti, pa tisti Sinaj je trepetal od pričujočnosti Boga, Izraelovega Boga." ([Ps 68,8](#)) Sredi najstrahovitejših nemirov narave je bilo slišati Božji glas kakor zvok trobente iz oblaka. Gora se je tresla od temeljev do vrha, Izraelove množice so prebledele in trepetale od strahu ter padle z obrazi na zemljo. On, čigar glas je pretresel zemljo, je oznanil: "Še enkrat potresem ne samo zemljo, ampak tudi nebo." ([Heb 12,26](#)) Sveto pismo pravi: "Gospod bo rjovel z višave in iz prebivališča svoje svetosti; in gibljeta se nebo in zemlja." ([Jer 25,30](#); [Joel 3,16](#)) Na ta veliki bližajoči se dan bo samo nebo izginilo kakor "knjiga, ko se zvije". ([Raz 6,14](#)) Vsaka gora in otok se bosta premaknila s svojega prostora. "Zemlja bo omahovala kakor pijanec, zibala se bo kakor viseča rogoznica; in hudo jo bo težila njena pregreha, in padla bo, da več ne vstane." ([Iz 24, 20](#))

"Zatorej bodo omahovale vse roke, zaripljeno bo njihovo obličje in tajalo se bo vsako človeško srce; in zbegani bodo, krč in bolečine jih zgrabijo. In spokorim naseljeno

zemljo za njih hudobnost," pravi Gospod, "In konec storim napuhu prevzetnih ter ponos silovitnikov ponižam." ([Iz 13,7.8.11](#); glej [Jer 30,6](#))

Ko se je Mojzes vrnil iz božanske Navzočnosti na gori, kjer je prejel plošči pričevanja, krivi Izrael ni mogel zdržati svetlobe, ki je krasila njegovo obličje. Koliko manj bodo prestopniki mogli gledati v Božjega Sina, ko se bo pojavil v slavi svojega Očeta, obdan z vsemi nebeškimi četami, da bi opravil sodbo nad tistimi, ki so prestopali njegov zakon in zavračali njegovo spravo. Tisti, ki niso upoštevali Božjega zakona in so teptali Kristusovo kri, "kralji zemlje in velikaši in vojaški poveljniki in bogatini in mogočniki" se bodo skrili "v jame in skalne razpokline v gorah", in/340/ govorili bodo goram in skalam: "Padite na nas in skrijte nas pred obličjem njega, ki sedi na prestolu, in pred Jagnjetovo jezo, kajti prišel je veliki dan njiju jeze, in kdo more stati? Tisti dan vrže človek krtom in netopirjem svoje srebrne in zlate malike, ... da bi zlezel v votline pečin in v skalne razpoke izpred Gospodove groze in izpred slave njegovega veličastva, ko se dvigne, da ostrashi zemljo." ([Raz 6,15-17](#); [Iz 2,20.21](#))

Takrat bo vidno, da je Satan s svojim uporom zoper Boga uničil samega sebe in vse, ki so si izbrali, da bodo njegovi podložniki. Prikazal je, kakor da bo prestopek obrodil veliko blaginjo, izkazalo pa se bo, da je smrt plačilo za greh. "Kajti glej, prihaja dan, ki gori kakor peč, in vsi prevzetniki in vsi, ki delajo brezbožno, bodo strnišče; in dan, ki prihaja, jih sežge, pravi Gospod nad vojskami, da jim ne pusti ne korenine ne mladike." ([Mal 4,1](#)) Satan, korenina vsega zla, in vsi, ki delajo zlo, kot njegove veje, bodo dokončno posekani. Greh bo pokončan z vsem gorjem in bedo, ki sta bila njegova posledica. Psalmist pravi: "Pokaral si narode, pogubil krivičnika, njihovo ime si izbrisal na večne čase. Sovražnikov je konec, razdejani so na veke." ([Ps 9,5.6](#))

Sredi viharja božanske sodbe pa Božji otroci ne bodo imeli vzroka za strah. "A Gospod je pribežališče svojemu ljudstvu in trdnjava Izraelovim sinom." ([Joel 3,16](#)) Dan, ki bo prestopnikom Božjega zakona prinesel grozo in uničenje, bo napolnil poslušne z "veseljem, ki bo neizrečno in polno slave". ([1 Pet 1,8](#)) Gospod je rekel: "Zberite mi moje svetnike, ki so storili zavezo z menoj pri daritvi! In nebesa oznanjajo njegovo pravičnost, kajti Bog je sodnik." ([Ps 50,5.6](#))

"Tedaj se obrnete in boste videli razloček med pravičnim in brezbožnim, med njim, ki služi Bogu, in njim, ki mu ne služi. Poslušajte me vi, ki poznate pravičnost, **ljudstvo, ki ima mojo postavo v svojem srcu**. Glej, iz tvoje roke jemljem omotno čašo, ... ne boš je več pila. Jaz, jaz sam sem vaš tolažitelj. Kajti gore se bodo pač umaknile in hribi se ganili, a moja milost se ne umakne od tebe/341/ in zaveza mojega miru se ne gane, govori Gospod, tvoj milostnik." ([Mal 3,18](#); [Iz 51,7.22.12](#); [54,10](#))

Veliki odrešitveni načrt se bo končal v popolni vrnitvi sveta v Božjo naklonjenost. Vse, kar je bilo po grehu izgubljeno, bo obnovljeno. Ne samo človek, temveč tudi zemlja je odrešena, da bo večno prebivališče poslušnim. Šest tisoč let se je Satan bojeval, da bi zadržal zemljo v svoji oblasti. Zdaj pa je izpolnjen Božji prvotni načrt za stvarjenje. "Svetniki Najvišjega prejmejo kraljestvo in obdrže kraljestvo na vekomaj, da, do vekov večnosti." ([Dan 7,18](#))

"Od sončnega vzhoda do zahoda naj se hvali Gospodovo ime! Tisti dan bo en Gospod in eno njegovo ime in Gospod bo kralj nad vso zemljo." ([Ps 113,3](#); [Zah 14,9](#)) Sveto pismo pravi: "Na vekomaj, o Gospod, je utrjena tvoja beseda v nebesih. Zanesljive so vse njegove zapovedi, utrjene za vedno in na veke." ([Ps 119,89](#); [111,7.8](#)) Svete uredbe, ki jih je Satan sovražil in si jih prizadeval uničiti, bodo spoštovali povsod po brezgrešnem veselju. "Kakor namreč zemlja rodi svoje rastline in kakor vrt poganja svojo setev, tako stori Gospod Jahve, da bo rasla pravičnost in hvala pred vsemi narodi." ([Iz 61,11](#))/342/

30. Shodni šotor in njegove službe

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Moj 25 do 40](#); [3 Moj 4 in 16](#)

Mojzes je bil na gori z Bogom in od njega dobil ukaz: "In naredi naj mi svetišče, da bom prebival med njimi." ([2 Moj 25,8](#)) Dobil je popolna navodila za gradnjo svetišča. S svojim odpadom so Izraelci zapravili blagoslov božanske Navzočnosti in nekaj časa niso mogli postaviti svetišča za Boga med njimi. Ko pa so ponovno pridobili naklonjenost nebes, je veliki vodja lahko začel izvrševati božanski ukaz.

Izbrane može je Bog posebej obdaroval s sposobnostmi in modrostjo za gradnjo svete stavbe. Sam Bog je dal Mojzesu načrt te zgradbe s posebnimi navodili glede njene velikosti in oblike, materiala, ki naj ga uporabijo, in vsakega dela pohištva, ki ga bo vsebovala. Z roko narejeni sveti prostori morajo biti "podoba pravega svetišča, podoba nebeških stvari". ([Heb 9,24,23](#)) Biti morajo zmanjšan prikaz nebeškega svetišča, kjer bo Kristus, naš Veliki duhovnik, po darovanju svojega življenja deloval v grešnikovo korist. Bog je pred Mojzesom na gori predstavil nebeško svetišče in mu zapovedal, naj naredi vse stvari natanko po vzorcu, ki mu je bil pokazan. Vsa ta navodila je Mojzes skrbno zabeležil in jih sporočil voditeljem ljudstva.

Za gradnjo svetišča so bile potrebne velike in drage priprave; treba je bilo dobiti veliko najdragocenejšega in najdražjega materiala, vendar pa je Gospod sprejemal samo prostovoljne daritve. Mojzes je pred zborom ponovil božanski ukaz: "Od vsakega, kogar spodbode njegovo srce, vzemite dar povzdignjenja meni." ([2 Moj 25,2](#)) Izročitev Bogu in požrtvovalni duh sta bila prvi potrebščini v pripravi bivališča za Najvišjega./343/

Vsi ljudje so se enoglasno odzvali. "In pridejo, kogar koli je sililo njegovo srce, vsak, čigar duh je bil radovoljen, in prineso Gospodov dar povzdignjenja za zgradbo shodnega šotora in za vse službovanje pri njem in za sveta oblačila. In prihajali so možje in žene, kolikor koli jih je bilo radovoljnega srca, noseč zapestnice in uhanes in pečatne prstane in ovratnice, vsakovrstno zlatnino, in vsakdo, ki je daroval dar majanja od zlata Gospodu.

In vsak, kdor je imel višnjevo in zagorelordeče blago in karmezin in tenčico in kozjo dlako in rdeče ovnove kože in jazbečeve kože, jih je prinesel. Vsak, kdor je poklonil

dar povzdignjenja od srebra in brona, je prinesel Gospodov dar; in kdor koli je imel akacijevega lesa za katero koli napravo službe, ga je prinesel.

In vse žene, ki so bile modrega srca, so predle same in prinesle prejo: višnjevo in zagorelordečo in karmezin in tenčico. In vse žene, ki jih je podpiralo njihovo srce v modrosti, so predle kozjo dlako.

Knezi pa so prinesli onihovih kamnov in dragega kamenja, ki se z njim obložijo naramnik in naprsnik, in dišav in olja za svetilo in za mazilno olje in za blagodišeče kadilo." ([2 Moj 35,21-28](#))

Medtem ko je svetišče raslo, so stari in mladi - moške in žene in otroci - še naprej prinašali svoje darove, dokler niso odgovorni za delo ugotovili, da imajo dovolj, pa še celo več kakor bodo lahko porabili. Mojzes je naročil, naj po taboru sporoče: "Ne mož ne žena naj nič več ne dela za dar povzdignjenja svetišču. In nehala je ljudstvo prinašati." ([2 Moj 36,6](#)) Izraelovo godrnjanje in Božje sodbe nad njimi zaradi njihovih grehov so zapisani za opozorilo poznejšim rodovom. Njihova predanost, vnema in radodarnost pa so posnemanja vreden zgled. Vsi, ki ljubijo češčenje Boga in cenijo blagoslov njegove svete navzočnosti, bodo razodevali istega radodarnega duha v pripravi hiše, kjer se bo srečeval z njimi. Gospodu bodo želeli prinesiti dar od najboljšega, kar imajo. Stavba, ki je zgrajena za Boga, naj ne bo v dolgovih, saj ga s tem sramotimo. Radodarno naj bo dan znesek za dovršitev dela, da bodo delavci/344/ kakor nekoč graditelji svetišča lahko rekli: "Ne prinašajte več darov."

Svetišče je bilo zgrajeno tako, da so ga lahko Izraelci razstavili in vzeli s seboj na vseh potovanjih. Zato je bilo majhno, dolgo nič več kakor sedemnajst metrov, široko nekaj čez pet metrov in prav toliko visoko. Pa vendar je bila to veličastna stavba. Les, ki so ga uporabili za gradnjo in njeno pohištvo, je bil akacijev, ki je bil manj nagnjen k razpadanju od drugih na Sinaju razpoložljivih vrst lesa. Stene so sestavljale pokonci postavljene deske, okovane s srebrom, podpirali pa so jih trdni stebri in povezani drogovi. Vse to je bilo prevlečeno z zlatom, kar je dajalo stavbi videz, da je narejena iz čvrstega zlata. Streha je bila oblikovana iz štirih slojev pregrinjaj, notranji je bil iz "iz sukane tenčice in višnjevega in zagorelordečega blaga in karmezina, s kerubi umetno pretkane", ([2 Moj 36,8](#)) drugi trije pa so bili iz kozje dlake, rdeče ovnove kože in jazbečeve kože. Bili so razporejeni tako, da so dajali popolno zaščito.

Stavba je bila razdeljena v dva oddelka z bogato okrašeno zaveso ali zagrinjalom, ki je bilo obešeno na štirih z zlatom prevlečenih stebrih. Podobno zagrinjalo je zapiralo vhod v prvi oddelek. To je bilo kakor notranje zagrinjalo, ki je oblikovalo strop, iz najlepših barv, karmezina, zagorelordeče in višnjeve, s sukano tenčico pa sta bila

vtkana keruba. Predstavljala sta angelske čete, ki so povezane z delom nebeškega svetišča in so služabni duhovi Božjemu ljudstvu na zemlji.

Sveti šotor je bil obdan z odprtim prostorom, imenovanim dvorišče, ki ga je obdajal zastor ali zavesa iz fine lanene preje, nataknjena na bronaste stebre. Vhod v ta prostor je bil z vzhodne strani. Zastrt je bil z zaveso iz dragocenih snovi in zelo lepe izdelave, čeprav manj lepo kakor je bila tista v svetišču. Ker so bili zastori dvorišča samo pol toliko visoki kakor stene svetišča, so ljudje lahko jasno videli stavbo od zunaj. Na dvorišču in blizu vhoda je stal bronast oltar za žgalne daritve. Na njem so bile darovane vse žgalne daritve Gospodu, po rogovih oltarja pa je bila poškopljena pravna kri. Med vrati in oltarjem svetišča je stal umivalnik prav tako iz brona. Naredili so ga iz ogledal, ki so jih prostovoljno darovale Izraelke. V njem so si duhovniki umili svoje roke in noge, kadar koli/347/ so se namenili v svete prostore ali pa so se približali oltarju, da bi darovali žgalne daritve Gospodu.

V prvem oddelku ali svetem so stali miza s kruhi obličja, svečnik in kadilni oltar. Miza s kruhi obličja je stala na severu. Prevlečena je bila s čistim zlatom in okrašena z zlatim vencem. Nanjo so duhovniki vsako soboto postavili dvanajst hlebcev, razporejenih v dva kupa in posipanih s kadilom. Odstranjene hlebce so šteli za svete in so jih morali pojesti duhovniki. Na jugu je stal sedemkraki svečnik s sedmimi svetilnicami. Njegovi kraki so bili okrašeni z izredno lepo izdelanimi cvetovi, podobnimi lilijam, svečnik pa je bil narejen iz enega kosa čistega zlata. Ker v svetišču ni bilo oken, nikoli niso pogasnili vseh svetilnic naenkrat, temveč so dan za dnem dajale svojo svetlobo. Tik pred zagrinjalom, ki je ločevalo sveto od najsvetejšega in neposredne Božje navzočnosti, je stal zlat kadilni oltar. Na tem oltarju je moral duhovnik vsako jutro in večer zažgati kadilo, njegove rogove so poškopili s krvjo daritve za greh in s krvjo na veliki dan sprave. Ogenj na tem oltarju je zanetil sam Bog in so ga sveto čuvali. Dan in noč je sveto kadilo širilo svojo vonjavo po svetih oddelkih in daleč okoli svetišča.

Za notranjim zagrinjalom je bilo najsvetejše, kjer so se opravljale simbolične službe sprave in posredovanja. Te so bile vezni člen med nebosi in zemljo. V tem oddelku je bila skrinja, zaboj iz akacijevega lesa, znotraj in zunaj obložena z zlatom, z zlatim vencem na vrhu. Bila je narejena, da bi se v njej shranili kamniti plošči, na kateri je sam Bog napisal deset zapovedi. Zato so jo poimenovali skrinja Božjega pričevanja ali skrinja zaveze, saj je bilo deset zapovedi osnova zaveze, ki je bila sklenjena med Bogom in Izraelom.

Pokrov svete skrinje je bil imenovan prestol milosti. Narejen je bil iz enega kosa čvrstega zlata, nad katerim sta se dvigala dva keruba in sta stala vsak na enem koncu. Ena perut vsakega angela se je razprostirala navzgor, druga pa je pokrivala telo (glej

[Ezek 1,11](#)) v znak spoštovanja in ponižnosti. Položaj kerubov, ki sta bila z obrazi obrnjena/348/ drug proti drugemu in sta spoštljivo gledala navzdol proti skrinji, je predstavljal spoštovanje, s katerim nebeške čete gledajo na Božji zakon, in njihovo zanimanje za načrt odrešitve.

Nad prestolom milosti je bila šekina, razodetje božanske navzočnosti, med keruboma pa je Bog sporočal svojo voljo. Božanska sporočila so bila včasih velikemu duhovniku sporočena z glasom iz oblaka. Včasih je padla svetloba na angela na desni strani, da bi naznanila odobravanje ali sprejemanje, ali pa je senca ali oblak počival na drugem, levem angelu, da bi pokazal neodobravanje ali zavračanje.

Božji zakon, ki je bil spravljen v skrinji, je bil veliko pravilo pravičnosti in sodbe. Zakon je razglasil smrt prestopniku, toda nad zakonom je bil milostni prestol. Na njem se je razodevala Božja navzočnost in po njem je bilo z učinkovitostjo sprave zagotovljeno odpuščanje spokorjenemu grešniku. Tako je v Kristusovem delu za naše odrešenje s svetiščno službo predstavljeno tole: "Milost in resnica se bosta srečevali, pravičnost in mir se poljubita." ([Ps 85,10](#))

Noben jezik ne more opisati slave prizora, ki je bil predstavljen znotraj svetišča - z zlatom obite stene, ki so odsevale svetlobo z zlatih svečnikov, lesketajoče se barve bogato okrašenih zaves s svojimi sijočimi angeli, miza in kadilni oltar, ki sta se bleščala od zlata. Za drugim pregrinjalom je stala sveta skrinja s skrivnostnima keruboma in nad njo je lebdela sveta šekina, vidno razodetje Jahvejeve navzočnosti. Vse to je le bled odsev slave Božjega svetišča v nebesih, velikega središča dela za človekovo odrešitev.

Za izdelavo svetišča so potrebovali približno pol leta. Ko je bilo dokončano, je Mojzes pregledal vse delo graditeljev, ter ga primerjal z vzorcem, ki mu je bil pokazan na gori, in z ukazi, ki jih je prejel od Boga. "Kakor je bil Gospod zapovedal, tako so ga napravili; in Mojzes jih je blagoslovil." ([2 Moj 39,43](#)) Z nestrpnim zanimanjem so se Izraelove množice zbrale, da bi videle sveto stavbo. Medtem ko so s spoštljivim zadovoljstvom občudovali prizor, je oblakov steber zaplaval nad svetišče in se spustil nadenj. "In Gospodova slava je napolnila prebivališče." ([2 Moj 40,34](#)) To je bilo razodetje božanske veličastnosti in nekaj časa celo Mojzes ni/349/ mogel vstopiti. Ljudje so globoko ganjeni opazovali znamenje, da je delo njihovih rok sprejeto. Ni bilo glasnih izrazov veselja. Na vseh je počivalo svečano spoštovanje. Srčno veselje je bilo opaziti v solzah veselja in mrmrajoče so se iskreno zahvaljevali, ker se je Bog spustil, da bi prebival med njimi.

Po božanskem navodilu je bil Levijev rod določen za svetiščno službo. V prejšnjih časih je bil vsak mož duhovnik svojega doma. V Abrahamovih časih so imeli

duhovništvo za od rojstva določeno pravico, ki je doletela najstarejšega sina. Zdaj pa je namesto vseh prvorojencev v Izraelu Gospod sprejel Levijev rod za delo v svetišču. S tem častnim znamenjem je pokazal, koliko je cenil njihovo zvestobo, ki so jo pokazali tako z vdanostjo njegovi službi kakor z izvrševanjem njegovih sodb, ko je Izrael odpadel ob češčenju zlatega teleta. Toda duhovniška služba je bila omejena na Aronovo družino. Samo Aronu in njegovim sinovom je bilo dovoljeno služiti pred Gospodom; drugi pripadniki rodu so bili odgovorni za svetišče in njegovo opremo. Lahko so stregli duhovnikom pri njihovi službi, niso pa smeli darovati, žgati kadila ali pa videti svetih stvari, dokler so bile nepokrite.

Skladno z njihovo dolžnostjo je bila duhovnikom določena posebna obleka. Božanski ukaz Mojzesu se je glasil: "In narede sveta oblačila Aronu, tvojemu bratu," ([2 Moj 28,4](#)) za slavo in lepoto. Oblačilo navadnega duhovnika je bilo iz belega lanenega platna in stkano iz enega kosa. Dolgo je bilo skoraj do stopal in okoli pasu je imelo bel pas, okrašen z modro, vijolično in rdečo barvo. Platnen turban ali kapa je spadala k zunanji obleki. Mojzesu je bilo ob gorečem grmu ukazano, naj sezuje obuvalo, saj je bila zemlja, kjer je stal, sveta. Prav tako duhovniki niso smeli stopiti v svetišče obuti. Drobci prahu, ki so se jih držali, bi omadeževali sveti prostor. Čevlje so morali pred vstopom v svetišče pustiti na dvorišču in si tudi umiti roke in noge, preden so služili v svetišču ali pri oltarju za žgalne daritve. Tako jim je bil nenehno pred očmi nauk, da se mora odstraniti vsa umazanija teh, ki stopijo v Božjo navzočnost.

Oblačila velikega duhovnika so bila narejena iz dragocenih snovi in čudovito izdelana, kar je ustrezalo njegovemu vzvišenemu položaju. Kot dodatek/350/ k lanenemu oblačilu navadnega duhovnika je nosil modro oblačilo prav tako stkano iz enega kosa. Rob je bil okrašen z zlatimi zvončki in modrimi, vijoličnimi in škrlatnimi granatnimi jabolki. Čez to je nosil naramnik, krajši zgornji del oblačila iz zlata, modro, vijolično, škrlatno in belo oblačilo. K temu je bil pridanih leporejen pas enakih barv. Naramnik je bil brez rokavov in na njegovih z zlatom ozaljšanih ramenih sta bila dva oniksova kamna, na katerih so bila imena dvanajstih Izraelovih rodov.

Čez naramnik je bil dan naprsnik, najsvetejši del od duhovniške obleke. Bil je iz iste snovi kakor naramnik. Oblikovan je bil štirioglat, meril je štiriindvajset centimetrov in z ramen je visel na dveh spletenih modrih vrvicah, pripetih na zlatih obročkih. Rob je bil obložen s številnimi dragocenimi kamni, kakršni so oblikovali dvanajst temeljev Božjega mesta. Znotraj roba je bilo dvanajst kamnov, razporejenih v štirih vrstah in so imeli tudi vklesana imena rodov kakor tisti v naramnem delu. Gospod je ukazal: "In Aron naj nosi imena Izraelovih sinov na naprniku sode na svojem srcu, kadar pojde v svetišče, v spomin pred Gospodom vselej." ([2 Moj 28,29](#)) Tako nosi Kristus, Veliki duhovnik, ki kaže na svojo kri pred Očetom v korist grešnikov, na svojem srcu ime

vsakega spokorjenega verujočega človeka. Psalmist je rekel: "Ubog sem res in potreben, ali Gospod skrbi zame." ([Ps 40,17](#))

Na desni in levi strani naprsnika sta bila vdelana dva velika bleščeča kamna. Ta sta bila znana po imenu Urim in Tumim. Po njiju je bila velikemu duhovniku oznanjena Božja volja. Ko so pred Gospoda prišli z vprašanji, ki jih je bilo treba rešiti, je bil venec svetlobe okoli dragocenega kamna na desni strani znak božanskega odobravanja ali strinjanja, oblaček, ki je zasenčil kamen na levi strani, pa je bil dokaz zanikanja ali neodobravanja.

Kapa velikega duhovnika je bila iz belega lanenega turbana, na katerega je bil pritrjen moder trak, ki je nosil zlato ploščo z napisom "Svetost Gospodu". ([2 Moj 39,30](#)) Vse, kar je bilo povezano z obleko in vedenjem duhovnikov, je moralo biti takšno, da je pri opazovalcu spodbudilo vtis Božje svetosti, svetosti njegovega češčenja in čistosti, ki se je bila zahtevala od teh, ki pridejo v njegovo navzočnost.

"Podobi in senci nebeških stvari" ni služilo samo svetišče, temveč tudi službovanje/351/ duhovnikov. ([Heb 8,5](#)) Torej je bilo zelo pomembno in Gospod je dal po Mojzesu zelo jasno in nedvoumno navodilo glede vsake točke simbolične službe. Svetiščna služba je bila sestavljena iz dveh delov - iz dnevne in letne službe. Vsakodnevna služba se je opravljala pri oltarju za žgalne daritve na svetiščnem dvorišču in v svetem, letna služba pa v najsvetejšem.

Nobeno smrtno oko, razen velikega duhovnika, ni smelo videti notranjosti najsvetejšega. Tja je duhovnik vstopil samo enkrat letno, in sicer po zelo skrbni in svečani pripravi. Trepetajoče je stopil pred Boga in ljudje so ga v spoštljivi tišini čakali, da se vrne, srce pa so dvigovali v iskreni molitvi za božanski blagoslov. Pred milostnim prestolom je veliki duhovnik opravil spravo za Izraela in v oblaku slave se je Bog srečal z njim. Kadar je ostal tukaj dlje, kakor pa so bili vajeni, jih je napolnil strah. Morda ga je Gospodova slava umorila zaradi njihovih ali pa njegovih osebnih grehov.

Vsakodnevno službo sta sestavljali jutranja in večerna žgalna daritev, daritev kadila na zlatem oltarju in posebnih daritev za posameznikove grehe. Imeli pa so tudi daritve za soboto, mlaje in posebne praznike.

Vsako jutro in večer so na oltarju darovali leto dni staro jagnje. Zraven tega je bila prinesena tudi hrana, ki je predstavljala vsakodnevno posvetitev ljudstva Jahveju in njihovo nenehno odvisnost od pravne Kristusove krvi. Bog je posebej ukazal, da mora biti vsaka daritev za svetiščno službo "brez madeža". ([2 Moj 12,5](#)) Duhovniki so morali pregledati živali, ki so bile prinesene za daritev, in zavrniti vsako, na kateri so

odkrili hibo. Samo brezmadežna daritev je lahko bila simbol popolne čistosti njega, ki se bo daroval kot jagnje "brez hibe in brez madeža". ([1 Pet 1,19](#)) Apostol Pavel kaže na te daritve kot ponazoritev tega, kar naj bi postali Kristusovi sledilci. Pravi: "Prosim vas torej, bratje, po mnogem Božjem usmiljenju, da podaste svoja telesa za žrtev živo, sveto, Bogu prijetno: to naj bo vaše pametno bogoslužje." ([Rim 12,1](#)) Izročiti se moramo Božji službi in si prizadevati darovati čim popolnejšo daritev. Bog ne bo zadovoljen z ničimer/352/ manj, kakor pa z najboljšim, kar lahko ponudimo. Kdor ga ljubi z vsem srcem, mu bo želel posvetiti najboljšo službo v življenju in si bo nenehno prizadeval vsako moč svojega bitja uskladiti z zakoni, ki bodo pomagali njegovim sposobnostim, da bo opravljal njegovo voljo.

Pri darovanju kadila je bil duhovnik bolj neposredno v Božji navzočnosti kakor pa pri katerem koli drugem dejanju vsakodnevne službe. Ker notranje svetiščno zagrinjalo ni segalo do stropa stavbe, je bila Božja slava, ki se je razodela nad milostnim prestolom, delno vidna iz prvega oddelka. Ko je duhovnik daroval kadilo pred Gospodom, je gledal proti skrinji, in ko se je oblak kadila dvignil, se je božanska slava spustila na milostni prestol in napolnila najsvetejše. Pogosto je tako napolnila oba oddelka, da je bil duhovnik primoran umakniti se do šotorskih vrat. Kakor je duhovnik v tej simbolični službi z vero pogledal na milostni prestol, ki ga ni mogel videti, tako mora Božje ljudstvo zdaj pošiljati svoje molitve h Kristusu, svojemu Velikemu duhovniku, ki neviden človeškim očem posreduje v njihovo korist v nebeškem svetišču.

Kadilo, ki se je dvigalo z Izraelovimi molitvami, predstavlja Kristusove zasluge in posredovanje, njegovo popolno pravičnost, ki je po veri vračunana njegovemu ljudstvu in po kateri postane češčenje grešnih bitij Bogu sprejemljivo. Pred zagrinjalom najsvetejšega je bil oltar neprestanega posredovanja, pred svetim pa oltar neprestane sprave. S krvjo in kadilom so se lahko približali Bogu - to pa sta simbola, ki kažeta na Velikega posrednika, po katerem lahko grešniki pristopijo k Jahveju in po katerem sta spokorjenemu verujočemu človeku zagotovljena milost in zveličanje.

Ko so duhovniki zjutraj in zvečer stopili v sveto v času darovanja kadila, je bila na zunanjem dvorišču za darovanje na oltarju pripravljena dnevna daritev. To je bil trenutek napetega pričakovanja za častilce, ki so se zbrali pred svetiščem. Pred vstopom v Božjo navzočnost po službovanju duhovnika so morali iskreno preiskati svoje srce in priznati greh. Združili so se v tihi molitvi, z obrazi obrnjenimi proti svetemu. Tako so se njihove prošnje dvigovale z oblakom kadila, vera pa se je trdno oklepala zaslug obljubljenega Zveličarja, ki so ga predstavljale pravne daritve. Ure, ki so bile določene za jutranje in večerno darovanje,/353/ so bile svete in so jih posvečevali kot čas, določen za bogoslužje v vsem judovskem ljudstvu. In ko so bili

kasneje Judje razkropljeni kot ujetniki v oddaljenih deželah, so se še vedno ob določeni uri obrnili z obrazi proti Jeruzalemu in prosili Izraelovega Boga. V tej navadi imamo kristjani zgled za jutranjo in večerno molitev. Bog obsoja rutinske obrede brez duha češčenja. Ampak z velikim zadovoljstvom se ozira nanje, ki ga ljubijo in se zjutraj in zvečer priklonijo pred njim, da bi prosili za odpuščanje storjenih grehov, ter zaprosili za potrebne blagoslove.

Hlebci kruha so bili vedno pred Gospodom kot nenehna daritev. Tako so bili del vsakodnevnih daritev. Imenovali so se "kruhi obličja", ([2 Moj 25,30](#)) ker so bili venomer pred Gospodovim obličjem. Bili so priznanje človekove odvisnosti od Boga tako za telesno kot za duhovno hrano, ki jo je možno prejeti samo po Kristusovem posredovanju. Bog je Izraela hranil v puščavi s kruhom iz nebes in še vedno so bili odvisni od njegove radodarnosti glede telesne hrane in duhovnih blagoslovov. Mana in postavljeni kruhi so kazali na Kristusa, živi Kruh, ki je za nas vedno v Božji navzočnosti. On sam je rekel: "Jaz sem živi kruh, ki je prišel iz nebes." ([Jan 6,51](#)) Na hlebce je bilo položeno kadilo, ko pa so jih vsako soboto zamenjali s svežimi, so na oltarju zažgali kadilo v znamenje spomina na Boga.

Najpomembnejši del vsakdanje službe je bila služba, ki je bila opravljena v dobro posameznikov. Spokorjeni grešnik je prinesel svojo daritev pred vrata shodnega šotora, položil svoje roke na žrtvino glavo, priznal grehe in jih tako simbolično prenesel s sebe na nedolžno žrtev. Potem je s svojo roko zaklal žival, duhovnik pa je odnesel kri v svetišče ter jo poškopril pred zagrinjalom, za katerim je bila skrinja z zakonom, ki ga je grešnik prekršil. S tem obredom se je greh po krvi simbolično prenesel v svetišče. V nekaterih primerih krvi niso odnesli v svetišče,^(e) ampak je moral duhovnik pojesti meso, kakor je Mojzes ukazal Aronovima sinovoma, rekoč: "In On vama jo je dal, da bi nosila krivico občine."/354/ ([3 Moj 10,17](#)) Oba obreda enako simbolizirata prenašanje greha s spokorjenca v svetišče.

Takšno delo so opravljali dan za dnem vse leto. Ker so bili grehi Izraelcev tako preneseni v svetišče, je bilo sveto omadeževano in potrebno je bilo posebno delo za odstranitev grehov. Bog je zapovedal, da mora biti opravljena sprava za vsak svet oddelek, in naj oltar "očisti in posveti od nečistot Izraelovih sinov". ([3 Moj 16,19](#))

Enkrat letno, na veliki dan sprave, je duhovnik stopil v najsvetejše, da ga je očistil. Tam opravljeno delo je dokončalo letni krog službe.

Na dan sprave so pred vrata svetišča pripeljali dva kozla in zanju vrgli žreb, "en žreb za Gospoda in en žreb za azazela". ([3 Moj 16,8](#)) Kozla, ki ga je doletel prvi žreb, so zaklali kot daritev za grehe ljudstva. Duhovnik je prinesel njegovo kri znotraj zagrinjala in jo poškopril po milostnem prestolu. "In tako naj izvrši poravnavo za

svetišče zaradi nečistot Izraelovih sinov in zaradi njihovih prestopkov po vseh njihovih grehih; in enako naj stori za shodni šotor, ki biva med njimi sredi njihovih nečistot." ([3 Moj 16,16](#))

"In Aron naj položi obe svoji roki živemu kozlu na glavo in pripoznaj nad njim vse krivice Izraelovih sinov in vse njihove prestopke po vseh njihovih grehih; in položi naj jih na glavo kozlu ter ga pošlje po pripravljenem možu v puščavo." ([3 Moj 16,21](#)) Dokler ni bil kozel poslan stran, se ljudstvo ni imelo za prosto bremena svojih grehov. Vsak človek je trpel v resnem preiskovanju samega sebe, medtem ko je potekala pravna služba. Vsi posli so bili dani na stran in ves Izraelov zbor je preživel dan v svečani ponižnosti pred Bogom, z molitvijo, postom in globokim preiskovanjem srca.

S to letno službo je bilo ljudstvo poučeno o pomembnih resnicah o spravi. V daritvah za greh, ki so bile opravljene med letom, je bil namesto grešnika sprejet nadomestek. Kri daritve pa ni naredila popolne sprave za greh. Bila je predvidena samo kot sredstvo, po katerem je bil greh/355/ prenesen v svetišče. Grešnik je z darovanjem krvi priznal oblast zakona, izpovedal krivdo svojega prestopka in izrazil vero vanj, ki ima odvzeti greh sveta. S tem ni pa bil popolnoma prost obsodbe zakona. Na dan sprave je daroval veliki duhovnik daritev za ves zbor, šel v najsvetejše s krvjo in jo poškropil po milostnem prestolu, nad ploščama zakona. Tako so bile zadovoljene zahteve zakona, ki so terjale grešnikovo življenje. Potem je duhovnik kot posrednik prevzel grehe nase in s sabo odnesel breme Izraelove krivde ter zapustil svetišče. Ob vratih svetišča je položil svoje roke na glavo kozla za azazela ter nad njim priznal "vse krivice Izraelovih sinov in vse njihove prestopke po vseh njihovih grehih; in položi naj jih na glavo kozlu". ([3 Moj 16,21](#)) In ko so odgnali kozla, ki je nosil njihove grehe, so bili grehi skupaj z njim upoštevanji kot ločeni od ljudi. Taka je bila služba, opravljena po "podobi in senci nebeških stvari". ([Heb 8,5](#))

Kakor piše, je pozemsko svetišče zgradil Mojzes. Zgledoval se je po vzorcu, ki mu je bil pokazan na gori. To je bila "podoba za sedanjo dobo; v katerem se darujejo darovi in žrtve"; njegova dva sveta prostora sta bila "podobe nebeških stvari"; Kristus, naš veliki Duhovnik pa je "oskrbnik svetišča in pravega šotora, ki ga je postavil Gospod in ne človek". ([Heb 9,9.23; 8,2](#)) Ko je bilo v prikazni apostolu Janezu pokazano Božje svetišče v nebesih, je tam ugledal, da "sedem ognjenih bakel gori pred prestolom". ([Raz 4,5](#)) Videl je angela, ki je imel "zlato kadilnico; in mu je bilo dano mnogo kadil, da jih daruje z molitvami vseh svetih na zlatem oltarju pred prestolom". ([Raz 8,3](#)) Tukaj je bilo preroku dovoljeno videti prvi oddelek nebeškega svetišča. Tam je opazil sedem ognjenih bakel in zlat oltar, ki sta jih v zemeljskem svetišču predstavljala zlat svečnik in kadilni oltar. Ponovno se "odpre Božje svetišče" ([Raz 11,19](#)) in pogledal je v prostor znotraj zagrinjala, v najsvetejše. Tukaj je opazil "skrinjo njegove zaveze", ([Raz 11,19](#))

njo pa predstavlja sveta skrinja, ki jo je dal narediti Mojzes, da je bil v njej spravljen Božji zakon./356/

Mojzes je dal postaviti pozemsko svetišče "po podobi, ki jo je videl". ([Dej 7,44](#)) Pavel pravi, da so bili "šotor in vse orodje Božje službe", ko so bili dokončani, "podobe nebeških stvari". ([Heb 9,21.23](#)) In Janez pravi, da je videl nebeško svetišče. Svetišče, v katerem deluje Jezus v našo korist, je veliki izvirnik, svetišče, ki ga je zgradil Mojzes, pa je samo njegova kopija.

Nebeško svetišče je bivališče Kralja kraljev, kjer mu služijo "tisoči tisočev ... in miriade miriad stoje pred njim". ([Dan 7,10](#)) To svetišče je polno slave večnega prestola, kjer si serafimi, svetli varuhi, zagrinjajo svoja obličja v češčenju. Ampak nobena pozemska zgradba ne more predstavljati njegove obsežnosti in slave. Toda vseeno se je bilo treba s pozemskim svetiščem in njegovimi službami naučiti pomembnih resnic glede nebeškega svetišča in velikega dela, ki se tam opravlja za človekovo odrešenje.

Naš Zveličar je po svojem vnebohodu začel delo kot Veliki duhovnik. Pavel pravi: "Kajti Kristus ni šel v svetišče, z roko narejeno, ki je le podoba pravega svetišča, temveč v samo nebo, da se sedaj kaže Božjemu obličju za nas." ([Heb 9,24](#)) Kakor je bilo Kristusovo službovanje sestavljeno iz dveh velikih delov, od katerih se vsak odvija v določenem času in v določenem prostoru v nebeškem svetišču, tako je bila tudi simbolična služba sestavljena iz dveh delov, vsakodnevne in letne službe, vsaki od teh pa je bil posvečen oddelek v svetišču.

Kakor se je Kristus po svojem vnebohodu pokazal v Božji navzočnosti, da je kazal na svojo kri v korist spokorjenih vernikov, tako je duhovnik v vsakodnevni službi poškropil kri daritev v svetem v korist grešnikov.

Čeprav je Kristusova kri osvobodila spokorjenega grešnika pred obsodbo zakona, vendar ni takoj zbrisala greha; ta je ostal zapisan v svetišču do končne sprave; tako je bil v simbolu krvi daritve za greh ta odstranjen s spokorjenca, ostal pa je v svetišču do dneva sprave.

Na veliki dan končne sodbe bodo mrtvi sojeni "po tem, kar je bilo pisano v knjigah, po svojih delih". ([Raz 20,12](#)) Potem bodo po neoporečnosti pravne Kristusove krvi grehi vseh resnično spokorjenih izbrisani iz nebeških knjig. Tako bo svetišče prosto ali/357/ očiščeno poročil o grehu. Simbolično je to veliko delo sprave ali brisanje grehov prikazano s službami na dan sprave - z očiščenjem grehov pozemskega svetišča, ki je bilo opravljeno z odpravo po neoporečni krvi daritve; očiščeno je bilo grehov, s katerimi je bilo tudi oskrunjeno.

Kakor bodo v končni spravi grehi resničnega spokorjenca izbrisani iz nebeških poročil, da se jih ne bo več omenjalo ali da ne bi prišli na misel, tako so bili simbolično odpeljani v puščavo in za vedno ločeni od ljudi.

Ker je Satan začetnik greha, neposredni pobudnik vseh grehov, ki so povzročili smrt Božjega Sina, pravičnost zahteva, da bo končno tudi kaznovan. Kristusovo delo, da bi odrešil ljudi in vesolje očistil greha, bo končano z odstranitvijo grehov iz nebeškega svetišča in z njihovo položitvijo na Satana, ki mora prejeti končno kazen. Tako se je v simbolični službi letni krog obredov končal z očiščenjem svetišča in priznanjem grehov nad glavo kozla za azazela.

Ljudje so bili vsak dan s službo v svetišču in v templju, ki je pozneje zasedel ta prostor, poučevani o velikih resnicah v zvezi s Kristusovo smrtjo in njegovo službo. Enkrat vsako leto so bile njihove misli usmerjene na sklepne dogodke velikega boja med Kristusom in Satanom, na končno očiščenje vesolja od greha in grešnikov./358/

31. Nadabov in Abihujev greh

([angleško](#))

Temeljno besedilo [3 Moj 10,1-11](#)

Po posvetitvi svetišča so bili duhovniki posvečeni za svojo sveto službo. To je trajalo sedem dni, vsak dan pa je zaznamoval poseben obred. Osmi dan so začeli služiti. Aron je ob pomoči svojih sinov daroval daritve, ki jih je zahteval Bog, in dvignil roke ter blagoslovil ljudstvo. Vse je bilo narejeno, kakor je zahteval Bog. Zato je sprejel daritev ter razodel svojo slavo na nenavaden način. Od Gospoda je prišel ogenj in zaužil daritev na oltarju. Ljudstvo je s strahom in skrajnim zanimanjem opazovalo to čudovito razodetje božanske moči. V njem so videli znamenje Božje slave in naklonjenosti, zato se je slišalo vsesplošno češčenje in petje hvalnic. Padli so na obličje, kakor da bi pred njimi stal sam Jahve.

Kmalu pa je družino velikega duhovnika doletela nenadna in strašna nesreča. Ob času bogoslužja, ko so se k Bogu dvigovale molitve in hvalnice ljudstva, sta dva Aronova sinova vzela vsak svojo kadilnico in v njiu zažgala kadilo, da se je dvigoval sladek duh pred Gospodom. Toda prestopila sta njegovo zapoved, ko sta uporabila "tuj ogenj". ([3 Moj 10,1](#)) Da sta zažgala kadilo, sta uporabila navaden ogenj namesto svetega, ki ga je zanetil sam Bog in ga ukazal uporabljati v ta namen. Zaradi tega greha je od Gospoda izšel ogenj in ju usmrtil pred očmi vsega ljudstva.

Poleg Mojzesa in Arona sta imela Nadab in Abihu najvišji položaj v Izraelu. Gospod ju je posebej počastil, ko jima je skupaj s sedemdesetimi starešinami dovolil ugledati njegovo slavo na gori. Zaradi tega pa njun prestopek ni bil opravičljiv, niti se ga ni dalo zlahka jemati. Vse to je naredilo njun greh še težji. Moža sta prejela veliko svetlobo, stopila na goro kot Izraelova kneza, imela prednost govoriti z Bogom in bivati v/359/ luči njegove slave. Vendar si zato nista smela laskati, da lahko nekaznovano grešita in da Bog ne bo strogo kaznoval njune krivde zaradi tega, ker sta bila tako počaščena. To je usodna prevara. Veliko podeljene luči in prednosti zahteva v povračilo čednosti in svetost, ki ustreza dani luči. Kar koli je manj od tega, Bog ne more sprejeti. Veliki blagoslovi ali prednosti naj vas nikoli ne zazibljejo v varnost ali lahkomiselnost. Nikoli ne dajejo dovoljenja za greh in ne povzročijo, da bi prejemniki čutili, da Bog z njimi ne bo strog. Vse od Boga dane prednosti so njegovo sredstvo za prižiganje gorečnosti našega duha, za vnemo in krepkost v izvrševanju njegove svete volje.

Nadab in Abihu v svoji mladosti nista bila vzgojena, da bi pridobila navade samonadzora. Očetovo nagnjenje k popuščanju, njegovo pomanjkanje odločnosti za pravičnost, ga je vodilo, da je zanemaril vzgojo svojih otrok. Njegovima sinovoma je bilo dovoljeno slediti nagnjenjem. Navade popuščanja, ki sta jih dolgo gojila, so ju zadrževale, da celo odgovornost najsvetejše službe tega ni mogla zlomiti. Nista bila naučena spoštovati oblasti svojega očeta in nista spoznala potrebe po strogi poslušnosti Božjim zahtevam. Aronovo napačno popuščanje sinovoma ju je pripravilo, da sta postala predmet božanskih sodb.

Bog je želel poučiti svoje ljudstvo, da se mu morajo približati s spoštovanjem in strahom, in sicer tako, kakor je določil On. Ne more sprejeti delne poslušnosti. Ni zadoščalo, da je bilo pri tem svečanem obdobju bogoslužja **skoraj** vse opravljeno, kakor je ukazal. Bog je izrekel prekletstvo nad vsakim, ki odstopi od njegovih zapovedi in ne razlikuje med navadnimi in svetimi stvarmi. Po preroku izjavlja: "Gorje jim, ki pravijo hudemu dobro in dobremu hudo, ki imajo temo za luč in luč za temo. ... Gorje jim, ki so modri v svojih očeh in razumni sami pri sebi, ... ki opravičujejo krivičnega zaradi daru in pravičnim jemljejo njihovo pravico! ... Zaničevali so postavbo Gospoda nad vojskami in zavrgli besedo Izraelovega svetnika." ([Iz 5,20-24](#)) Nihče naj se ne slepi z vero, da del Božjih zapovedi ni pomemben ali da bo Bog sprejel nadomestek za tisto, kar je zahteval. Prerok Jeremija je rekel: "Kdo je, ki je velel, in se je zgodilo, če ni tega zapovedal Gospod?" ([Žal 3,37](#)) Bog ni v svojo besedo dal nobene zapovedi, ki bi jo ljudje/360/ lahko izpolnjevali ali pa ne, kakor bi želeli, in ne bi trpeli posledic. Če ljudje izberejo katero koli drugo pot kakor pa popolno poslušnost, bodo ugotovili, da je "njen konec pot v smrt". ([Preg 14,12](#))

"In Mojzes reče Aronu in Eleazarju in Itamarju, njegovima sinovoma: Ne odkrivajte si glav in svojih oblačil ne trgajte, da ne umrete, ... zakaj olje Gospodovega maziljenja je na vas." ([3 Moj 10,6.7](#)) Veliki vodja je spomnil brata na Božje besede: "Posvečen bom v njih, ki se mi bližajo, in pred obličjem vsega ljudstva se oslavim." ([3 Moj 10,3](#)) Aron je molčal. Smrt njegovih sinov, ki sta padla brez opozorila v tako strašnem grehu - grehu, za katerega je zdaj videl, da je posledica njegovega zanemarjanja dolžnosti - je očetovo srce ovila z bolečino, toda svojih čustev ni izrazil. Z nobenim razodetjem žalosti ni smel sočustvovati z grehom. Ljudje ne smejo biti napeljeni, da bi godrnjali zoper Boga.

Gospod je želel poučiti svoje ljudstvo, da pripoznajo pravičnost njegovih kazni, da bi se drugi bali. V Izraelu so bili taki, ki bi jih opozorilo o tej strašni sodbi lahko rešilo pred domišljavostjo o Božjem prizanašanju dotlej, da bi tudi sami zapečatili svojo usodo. Božanska graja zadene lažno naklonjenost do grešnika, ki si prizadeva opravičiti njegov greh. Učinek greha omrtvi moralno zaznavanje tako, da prestopnik ne spoznava velikosti prestopka. Brez prepričevalne moči Svetega Duha pa ostane

pristransko slep za svoj greh. Dolžnost Kristusovih služabnikov je prikazati tem prestopnikom nevarnost. Taki, ki uničujejo učinek opozorila z zatiskanjem grešnikovih oči pred pravim značajem in posledicami greha, pogosto sami sebi laskajo, da tako dokazujejo svojo usmiljenost. Ampak taki naravnost nasprotujejo in ovirajo delo Božjega Svetega Duha. Grešnika zazibljejo, da počiva na robu uničenja, sami pa tako postanejo deležniki v njegovi krivdi in si nakopljejo odgovornost za njegovo upornost. Mnogi so bili pogubljeni zaradi take lažne in varljive naklonjenosti.

Nadab in Abihu ne bi nikoli storila tega usodnega greha, če se ne bi najprej delno upijani z vinom. Razumela sta, da je za vstop v svetišče, kjer se je razodevala božanska Navzočnost, potrebna najskrbnejša in najbolj svečana priprava. Toda z nezmernostjo sta se onesposobila za svojo sveto službo. Njune misli so bile/361/ zmedene in njuno moralno dožemanje je otopelo, da nista mogla več razločiti razlike med svetim in navadnim. Aronu in njegovima preživelima sinovoma je bilo dano opozorilo: "Vina in opojne pijače ne pij ne ti ne tvoji sinovi s teboj, kadar vhajate v shodni šotor, da ne umrete. Večna bodi to postava po vaših rodovih, da morete razpoznati, kaj je sveto in kaj nesveto, kaj je čisto in kaj nečisto, in da učite Izraelove sinove vse postave, katere jim je govoril Gospod po Mojzesu." ([3 Moj 10,9-11](#))

Uporaba alkoholnih pijač oslabi telo, zmede um in zniža moralo. Ljudem preprečuje prepoznavati svetost svetih stvari ali obvezujoče moči Božjih zahtev. Vsi, ki zasedajo položaje svete odgovornosti, morajo biti ljudje s strogo zmernostjo. Tedaj bodo njihovi možgani bistri za razpoznavanje med pravilnim in napačnim, da bodo imeli trdna načela in modrost za izvrševanje pravice in izkazovanje usmiljenja.

Enaka dolžnost počiva na vsakem Kristusovem sledilcu. Apostol Peter izjavlja: "Vi pa ste izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo, svet narod." ([1 Pet 2,9](#)) Bog od nas zahteva, da ohranimo vsako sposobnost v najboljšem možnem stanju, da bi lahko podali sprejemljivo službo našemu Stvarniku. Če uporabljamo opojne pijače, se bo zgodilo enako kakor v primeru teh Izraelovih duhovnikov. Zavest bo izgubila svojo občutljivost za greh in najbolj verjetno bo prišlo do zakrnjenosti, dokler navadno in sveto ne izgubita vseh bistvenih razlik. Kako lahko potem zadovoljimo merilo božanskih zahtev? "Ali pa ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki prebiva v vas, ki ga imate od Boga, in niste sami svoji? Kajti kupljeni ste za drago ceno. Proslavite torej Boga v svojem telesu! Če torej jeste ali pijete ali kar koli delate, vse delajte Bogu na slavo." ([1 Kor 6,19.20; 10,31](#)) Kristusovi cerkvi vseh časov je namenjeno resno in strašno svarilo: "Če kdo pokvari Božji tempelj, tega pogubi Bog; zakaj Božji tempelj je svet, kateri ste vi." ([1 Kor 3,17](#))/362/

32. Zakon in zavezi

([angleško](#))

Adam in Eva sta že od stvarjenja poznala Božji zakon. Vedela sta, kaj zahteva od njiju. Njegovi predpisi so bili zapisani v njuno srce. Ko je človek prekršil zakon, se slednji ni spremenil, temveč je bil ustanovljen obnovitveni sistem, da bi ga povrnil v poslušnost. Dana je bila obljuba o Zveličarju, ustanovljene daritve za greh pa so kazale na Kristusovo smrt. Če pa ne bi bil nikoli prestopan Božji zakon, ne bi bilo ne smrti ne potrebe po Zveličarju, zato niti ne bi bile potrebne daritve.

Adam je svoje potomce poučeval o Božjem zakonu in očetje so ga predajali sinovom skozi zaporedne rodove. Toda kljub veličastni skrbi za človekovo odrešenje je bilo malo takih, ki so ga sprejeli in mu bili pokorni. Zaradi prestopka je svet postal tako hudoben, da ga je bilo potrebno s potopom očistiti pokvarjenosti. Noe in njegova družina so ohranili zakon in Noe je svoje potomce učil o desetih zapovedih. Ko je človek ponovno odšel od Boga, je Gospod izbral Abrahama, o katerem je izjavil: "Abraham je poslušal moj glas in je bil pokoren mojim poveljem, mojim zapovedim, mojim naredbam in postavam." ([1 Moj 26,5](#)) Njemu je bil dan obred obreze kot znamenje, da so tisti, ki so jo sprejeli, bili predani Božji službi - znamenje zaveze, da so se ločili od malikovalstva in bili poslušni Božjemu zakonu. Spodrsrljaj Abrahamovih potomcev, da ohranijo to zavezo, kar se vidi v njihovem nagnjenju k sklepanju zavezništva s pogani in privzemanju njihovih navad, je povzročil njihovo bivanje in suženjstvo v Egiptu. Ker so se poročali z malikovalci in so jih Egipčani podjarmili, so se božanski predpisi še bolj izpridili zaradi vpliva hudobnih in krutih poganskih nauk. Zato/363/ jih je Gospod izpeljal iz Egipta, jih pripeljal pod Sinaj, zastrl s slavo in obdal z angeli ter jim s strašno veličastnostjo podal svoj zakon, da so ga slišali vsi ljudje.

Celo tedaj ni zaupal svojih navodil spominu ljudstva, ki je bilo nagnjeno k pozabljanju njegovih zahtev, temveč jih je zapisal na kamniti plošči. Iz Izraela je odstranil vse možnosti mešanja poganskih izročil z njegovimi svetimi navodili ali pa zamenjave njegovih zahtev s človeškimi predpisi ali običaji. Ni pa se ustavil pri dajanju navodil desetih zapovedi. Ljudstvo se je izkazalo za tako, ki zlahka zaide, zato ni pustil nezastraženih nobenih vrat skušnjave. Mojzesu je bilo ukazano zapisati, kakor mu je naročil Bog; na kratko pa mu je razložil zahteve sodb in postav. Navodila glede dolžnosti ljudstva do Boga, drug do drugega in do tujcev so bila le razširjena načela desetih zapovedi. Dana so bila na poseben način, da nikomur ne bi bilo treba grešiti. Načrtovana so bila kot zaščita svetosti desetih zapovedi, ki so bile vklesane na kamniti plošči.

Če bi se človek držal Božjega zakona, kakršen je bil dan Adamu po njegovem padcu in ga je Noe ohranil ter Abraham izpolnjeval, ne bi bilo potrebe po obredu obreze. In če bi se Abrahamovi potomci držali zaveze, katere znamenje je bila obreza, nikoli ne bi bili zapeljani v malikovalstvo, niti jim ne bi bilo potrebno trpeti v egiptovski sužnosti. Božji zakon bi ohranili v umu in ga ne bi bilo treba razglasiti s Sinaja ali vklesati na kamniti plošči. In če bi ljudje upoštevali načela desetih zapovedi, ne bi bilo treba Mojzesu dati dodatnih navodil.

Daritveni sistem, ki je bil zaupan Adamu, so njegovi potomci prav tako popačili. Vraževerje, malikovalstvo, krutost in razuzdanost so pokvarili preprosto in pomembno od Boga določeno službo. Po dolgotrajnem sklepanju zakonske zveze s pogani so Izraelci pomešali mnogo poganskih običajev s svojim češčenjem, zato jim je Gospod na Sinaju dal jasno navodilo glede daritvene službe. Po postavitvi svetišča je govoril z Mojzesom iz oblaka slave nad prestolom milosti in mu dal popolna navodila glede sistema daritev in oblik češčenja, ki naj se/364/ opravljajo v svetišču. Tako je bila Mojzesu dana obredna postava in zapisal jo je v knjigo. Toda zakon desetih zapovedi, ki so bile sporočene s Sinaja, je sam Bog zapisal na kamniti plošči in je bil sveto spravljen v skrinjo.

Mnogo jih je, ki poskušajo spojiti ta sistema in uporabljajo besedilo, ki govori o obredni postavi, da bi dokazali, da je bil moralni zakon odpravljen. Toda to je sprevačanje Svetega pisma. Razlika med dvema sistemoma je velika in jasna. Obredni sistem so sestavljali simboli, ki so kazali na Kristusa, njegovo daritev in duhovniško službo. Obredno postavo z njenimi daritvami in predpisi pa so Judje izvrševali, dokler se ni simbol srečal z vzorcem v smrti Kristusa, Božjega Jagnjeta, ki odjemlje greh sveta. Takrat so prenehale vse daritve. Ta zakon je Kristus "odpravil, pribivši ga z žebli na križ". ([Kol 2,14](#)) Glede zakona desetih zapovedi pa psalmist pravi: "Na vekomaj, o Gospod, je utrjena tvoja beseda v nebesih." ([Ps 119,89](#)) In sam Kristus pravi: "Ne mislite, da sem prišel razveljavljat postavo. ... Kajti resnično vam pravim: - s tem je na najvišji možni način poudaril izjavo - Dokler ne prejmeta nebo in zemlja, ne izgine niti najmanjša črka ali pičica iz postave, dokler se vse ne zgodi." ([Mat 5,17.18](#)) Tukaj ne uči samo, kaj so zahteve Božjega zakona bile prej in takrat, temveč da bodo te zahteve držale dotlej, dokler bosta stala nebo in zemlja. Božji zakon je nespremenljiv kakor njegov prestol. Njegove zahteve so obvezne za človeški rod v vseh vekih.

Nehemija pravi glede zakona, ki je bil objavljen s Sinaja: "In prišel si dol na goro Sinaj in govoril si z njimi iz nebes ter jim dal **pravične sodbe in resnične zakone ter dobre postave in zapovedi**." ([Neh 9,13](#)) In Pavel, apostol poganov, pravi: "Tako je postava res sveta, in zapoved je sveta in pravična in dobra." ([Rim 7,12](#)) To ne more biti nič drugega kakor deset zapovedi, saj ta zakon pravi: "Ne poželi!" ([Rim 7,7](#))

Medtem ko je Zveličarjeva smrt končala postavo simbolov in senc prihodnjih reči, niti najmanj ni zmanjšala obveznosti do moralnega zakona. Nasprotno, samo dejstvo, da je Kristus moral umreti, da bi zadostil za prestopke tega zakona, dokazuje, da je nespremenljiv.

Tisti, ki trdijo, da je Kristus prišel razveljaviti Božji zakon/365/ in preklicati Staro zavezo, govorijo o judovskem obdobju kot o temačnem obdobju in predstavljajo hebrejsko vero kot tako, ki sestoji iz samih navad in obredov. Toda to je zmota. Skozi vse strani svete zgodovine, kjer so zapisana Božja ravnanja z njegovim izvoljenim ljudstvom, obstajajo goreče sledi velikega JAZ SEM. Nikoli ni dal človeškim sinovom bolj odprtega dokaza svoje moči in slave kakor takrat, ko se je sam priznal za Izraelovega vladarja in je dal zakon svojemu ljudstvu. Tu je bilo žezlo, ki ga ni vihtela človeška roka. Dostojanstveno napredovanje Izraelovega nevidnega Kralja je bilo nedopovedljivo veličastno in strašno.

V vseh teh razodetjih božanske navzočnosti se je Božja slava razodevala po Kristusu. Ne samo v Zveličarjevem prihodu, temveč skozi vse veke po padcu in obljubi o odrešenju, je bil Bog "v Kristusu in je svet spraval s seboj". ([2 Kor 5,19](#)) Kristus je bil temelj in središče daritvenega sistema v obdobju očakov in Judov. Od greha naših prvih staršev dalje se Bog ni več neposredno pogovarjal z ljudmi. Oče je izročil svet v Kristusove roke, da bi po njegovem posredniškem delu lahko odrešil ljudi ter zagovarjal oblast in svetost Božjega zakona. Vsaka zveza med nebesi in padlim rodom se opravlja po Kristusu. Božji Sin je dal našim prvim staršem obljubo o odrešenju. On se je razodel očakom. Adam, Noe, Abraham, Izak, Jakob in Mojzes so razumeli evangelij. Veselili so se zveličanja po človekovem Namestniku in Jamstvu. Ti stari sveti možje so vzdrževali občestvo z Zveličarjem, ki naj bi prišel na naš svet v človeškem telesu. Nekateri med njimi so govorili s Kristusom in nebeškimi angeli iz oči v oči.

Kristus ni bil samo vodja Izraelcev v puščavi - Angel, v katerem je bilo ime Jahve in ki je šel pred njimi, odet v oblakov steber - temveč je bil ta, ki je dal Izraelu zakon.^(f) Sredi strašne sinajske slave je Kristus oznanil vsemu ljudstvu deset predpisov Očetovega zakona. On je dal Mojzesu zakon, vklesan na kamnitih ploščah.

Kristus je spregovoril svojemu ljudstvu po prerokih. Apostol Peter v pismih krščanski cerkvi pravi, da so/366/ preroki "prerokovali o vam namenjeni milosti, preiskujejoč, za kateri in kakšen čas je oznanjal **Kristusov Duh**, ki je bil v njih in je naprej pričal za Kristusova trpljenja in veliko jim sledečo slavo". ([1 Pet 1,10.11](#)) Kristusov glas nam govori po Stari zavezi. "Kajti Jezusovo pričevanje je duh prerokovanja." ([Raz 19,10](#))

Jezus je v svojih naukih, ko je živel med ljudmi v človeški podobi, usmerjal misli ljudi na Staro zavezo. Judom je rekel: "Preiskujete pisma, ker mislite, da imate v njih večno

življenje, in ta so, ki pričajo zame." ([Jan 5,39](#)) V tistem času so bile starozavezne knjige edini del Svetega pisma, ki je obstajal. Božji Sin je ponovno objavil: "Mojzesa imajo in preroke, poslušajo naj jih." Dodal je: "Če Mojzesa in prerokov ne poslušajo, se tudi ne dajo prepričati, če kdo iz mrtvih vstane." ([Luk 16,29.31](#))

Kristus je dal obredno postavo. Celo ko je ni bilo več treba izpolnjevati, jo je Pavel predstavil Judom v njenem pravem položaju in pokazal njeno pravo vrednost ter njen prostor v načrtu odrešitve in na njeno povezavo s Kristusovim delom. Veliki apostol pravi, da je ta postava veličastna in vredna njenega božanskega Začetnika. Svečana služba v svetišču je predstavljala vzvišene resnice, ki so morale biti razodete prihodnjim rodovom. Oblak kadila, ki se je dvigal skupaj z Izraelovimi molitvami, predstavlja njegovo pravičnost, ki edina lahko naredi grešnikovo molitev sprejemljivo Bogu. Krvaveča žrtev na daritvenem oltarju je pričala o prihajajočem Odrešeniku; iz najsvetejšega pa je sijalo vidno znamenje božanske navzočnosti. Tako se je vera ohranila živa skozi veke teme in odpadništva v srcih ljudi, dokler ni prišel čas za prihod obljubljenega Mesija.

Jezus je bil luč svojega ljudstva - Luč sveta - še preden je prišel na svet v človeški podobi. Prvi žarek svetlobe, ki je predril mrak, s katerim je greh ovil svet, je prišel od Kristusa. In od njega je prišel vsak žarek nebeškega sijaja, ki je padel na zemeljske prebivalce. V načrtu odrešitve je Kristus Alfa in Omega - Prvi in Poslednji.

Odkar je Zveličar prelił svojo kri za rešitev od grehov in odšel v nebesa, "da se sedaj kaže Božjemu obličju za/367/ nas", ([Heb 9,24](#)) sije svetloba z golgotskega križa in iz svetih prostorov zgornjega svetišča. Toda jasnejša svetloba, ki nam je zagotovljena, nam ne dopušča prezirati tiste, katero so v prejšnjih časih prejeli po simbolih, ti pa so kazali na prihajajočega Zveličarja. Kristusov evangelij razliva svetlobo na judovsko ureditev in daje pomen obredni postavi. Ko so bile razodete nove resnice in je bilo tisto, kar je bilo znano od začetka, še bolj osvetljeno, so se Božji nameni in značaj pokazali v njegovih ravnanjih z izvoljenim ljudstvom. Vsak dodaten žarek svetlobe, ki ga prejmemo, nam daje jasnejše razumevanje načrta odrešitve, ki je izvršitev božanske volje v človekovem zveličanju. V navdihnjeni besedi vidimo novo lepoto in moč ter proučujemo njene strani z globljim in dovetnejšim zanimanjem.

Mnogi menijo, da je Bog postavil med Hebrejce in zunanji svet ločitveni zid in sta bili njegova skrb in ljubezen precej umaknjeni od človeštva in namenjeni predvsem Izraelu. Toda Bog ni nameraval, da bi njegovo ljudstvo postavilo ločilni zid medse in druge ljudi. Srce neskončne Ljubezni je naklonjeno vsem zemeljskim prebivalcem. Čeprav so ga zavrgli, se jim je neprestano razodeval ter jih delal za deležnike njegove ljubezni in milosti. Njegov blagoslov je bil zagotovljen izvoljenemu ljudstvu, da bi lahko blagoslavljali druge.

Bog je poklical Abrahama, mu pomagal k blaginji in ga počastil. Očakova zvestoba je bila luč ljudstvu v vseh deželah, kamor je potoval. Abraham se ni zaprl pred ljudmi okoli sebe. S kralji okoliških narodov je vzdrževal prijateljske odnose in nekateri izmed njih so ga zelo spoštovali. Njegova poštenost in nesebičnost, pogum in dobroteljskost so predstavljale Božji značaj. Nebeški Bog je bil razodet po svojem predstavniku v Mezopotamiji, Kanaanu, v Egiptu in celo Sodomljanom.

Prav tako se je Egipčanom in vsem narodom, ki so bili povezani s tem mogočnim kraljestvom, Bog razodel po Jožefu. Zakaj je Gospod tako zelo povišal Jožefa med Egipčani? Lahko bi kako drugače izpolnil svoje namene za Jakobove otroke, toda želel je Jožefa narediti za luč. Zato ga je pripeljal v/368/ kraljevo palačo, da bi se nebeška svetloba širila blizu in daleč. Jožef je bil Kristusov predstavnik z modrostjo in pravičnostjo, brezmadežnostjo in dobrohotnostjo v vsakdanjem življenju, s predanostjo ljudskim zadevam - in sicer zadevam ljudstva, ki je bilo malikovalsko. V svojem dobrotniku, kateremu je hvaležnost in priznanje izražal ves Egipt, je lahko ta poganski narod videl ljubezen svojega Stvarnika in Odrešenika. Tako je tudi po Mojzesu Bog postavil luč poleg prestola največjega pozemskega kraljestva, da bi vsi, ki bi to želeli, lahko izvedeli za resničnega in živega Boga. Vsa ta luč je bila Egipčanom dana prej, preden je nadnje iztegnil roko v sodbah.

Z osvoboditvijo Izraela iz Egipta se je spoznanje o Božji moči razširilo blizu in daleč. Bojevito ljudstvo jerihonske utrdbe je trepetalo. Rahaba je dejala: "In ko smo to slišali, nam je kopnelo srce in nič ni ostalo poguma v nikomer zaradi vas; zakaj Gospod, vaš Bog, je Bog v nebesih zgoraj in na zemlji spodaj." ([Joz 2,11](#)) Stoletja po izhodu so filistejski duhovniki opozorili ljudstvo na egiptovske šibe in jih posvarili pred upiranjem Izraelovemu Bogu.

Bog je poklical Izraela, ga blagoslovil in povišal, ampak ne samo zato, da bi s poslušnostjo njegovemu zakonu lahko prejeli njegovo naklonjenost in postali izključni prejemniki njegovih blagoslovov, temveč da bi se po njih razodel tudi vsem zemeljskim prebivalcem. Zaradi izpolnitve tega namena jim je zapovedal, da morajo ostati ločeni od okoliških malikovalskih narodov.

Malikovalstvo in vsi grehi, ki so sledili, so bili Bogu ogabni, zato je svojemu ljudstvu zapovedal, naj se ne mešajo z drugimi narodi, da bi delali **"po njihovih delih"** ([2 Moj 23,24](#)) in pozabili Boga. Prepovedal jim je sklepanje zakonskih zvez z malikovalci, da se njihovo srce ne bi odvrnilo od njega. Kakor je bilo takrat, tako je še danes potrebno, da ostane Božje ljudstvo čisto, neomadeževano od sveta. Ostati morajo svobodni pred njegovim duhom, ker ni združljiv z resnico in pravičnostjo. Bog pa ni načrtoval, da bi se njegovo ljudstvo v samopravični izključnosti zaprlo pred svetom in ne bi vplivalo nanj.

Kristusovi sledilci so morali biti kakor njihov Učitelj v vsakem obdobju luč svetu. Zveličar je rekel: "Mesto, ki stoji na/369/ vrhu gore, se ne more skriti. Tudi ne prižigajo sveče in je ne devljejo pod mernik, ampak na svečnik: in sveti vsem, ki so v hiši" - to je, vsemu svetu. Potem dodaja: "Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in slave vašega Očeta, ki je v nebesih." ([Mat 5,14-16](#)) Prav to so delali Enoh, Noe, Abraham, Jožef in Mojzes. Ravno to je načrtoval Bog, da bi delalo njegovo ljudstvo Izrael.

Njihovo lastno srce nevere, ki ga je nadzoroval Satan, jih je vodilo, da so skrili svojo luč, namesto da bi svetili na okoliške narode. Isti fanatični duh je povzročil, da so izvajali poganške pokvarjene običaje ali pa se zaprli v svoji ošabni izključnosti, kakor da bi bili Božja ljubezen in skrb samo zanje.

Kakor Sveto pismo predstavlja dva zakona - enega nespremenljivega in večnega ter drugega, ki je bil prehodni in začasen, tako obstajata dve zavezi. Milostna zaveza je bila prvič sklenjena s človekom v Edenu, ko je bila po padcu dana božanska obljuba, da bo ženin potomec strl kači glavo. Ta zaveza je vsemu človeštvu ponujala odpuščanje in Božjo milost kot pomoč, da bi v prihodnje lahko bili poslušni po veri v Kristusa. Prav tako jim je obljubila večno življenje pod pogojem, da ostanejo zvesti Božjemu zakonu. Tako so očaki prejeli upanje o zveličanju.

Ta ista zaveza je bila obnovljena z Abrahamom v obljubi: "In blagoslovljeni bodo vsi narodi zemlje v tvojem potomcu." ([1 Moj 22,18](#)) Ta obljuba je kazala na Kristusa. Tako jo je Abraham razumel (glej [Gal 3,8,16](#)) in zaupal je Kristusu za odpuščanje grehov. Ta vera se mu je štela za pravičnost. Zaveza z Abrahamom je vsebovala tudi oblast Božjega zakona. Gospod se je prikazal Abrahamu in rekel: "Jaz sem Bog silni, Vsemogočni; neprestano hodi pred menoj in bodi popoln." ([1 Moj 17,1](#)) Božje pričevanje o njegovem zvestem služabniku je bilo: "Abraham je poslušal moj glas in je bil pokoren mojim poveljem, mojim zapovedim, mojim naredbam in postavam." ([1 Moj 26,5](#)) Gospod mu je izjavil: "In ustanovim svojo zavezo med seboj in teboj in tvojim potomstvom za teboj po njegovih rodovih, da bo **večna zaveza**, da sem ti jaz Bog in tvojemu potomstvu za teboj." ([1 Moj 17,7](#))

Čeprav je bila ta zaveza sklenjena z Adamom in obnovljena Abrahamu, ni mogla biti potrjena do Kristusove smrti./370/ Obstajala je po Božji obljubi, odkar je bil dan prvi namig o odrešitvi, sprejeta je bila po veri, imenujemo pa jo **nova** zaveza, odkar jo je Kristus potrdil. Božji zakon je bil osnova te zaveze, ki je bila preprosto ukrep za uskladitev ljudi z božansko voljo, za njihovo uvrstitev tja, kjer bodo lahko poslušni Božji postavi.

Še en dogovor - ki je v Svetem pismu imenovan stara zaveza - je bil sklenjen med Bogom in Izraelom pod Sinajem in je bil potrjen s krvjo daritve. Abrahamova zaveza je bila potrjena s Kristusovo krvjo in je imenovana "druga" ali "nova" zaveza, ker je bila kri, s katero je bila zapečatenata, prelita po krvi prve zaveze. Da je bila nova zaveza veljavna v Abrahamovih dneh, je razvidno iz dejstva, da je bila takrat potrjena z Božjo obljubo in prisego - po dveh "nespremenljivih rečeh, v katerih ni mogoče, da bi Bog lagal". ([Heb 6,18](#))

Toda če je Abrahamova zaveza vsebovala obljubo o odrešitvi, zakaj je bila potem na Sinaju narejena še ena zaveza? V suženjstvu je ljudstvo v velikem obsegu izgubilo spoznanje o Bogu in načelih Abrahamove zaveze. Ko ga je Bog rešil iz Egipta, mu je želel razodeti svojo moč in milost, da bi ga ljubilo in mu zaupalo. Pripeljal jih je do Rdečega morja, kjer se jim je preganjanje od Egipčanov zdelo nemogoče ubežati, vendar pa so tako spoznali svojo skrajno neobglednost in potrebo po božanski pomoči. Potem pa jih je rešil. Tako so bili polni ljubezni in hvaležnosti do Boga ter zaupanja v njegovo moč, da jim bo pomagal. Povezal jih je s sabo kot njihov rešitelj iz zemeljskega suženjstva.

Ampak v njihove misli je morala biti vtisnjena še večja resnica. Za življenje sredi malikovalstva in pokvarjenosti niso imeli prave predstave o Božji svetosti, o preobilni grešnosti svojega srca, o svoji skrajni nesposobnosti, o svoji nezmožnosti biti poslušni Božjemu zakonu in o svoji potrebi po Zveličarju. O vsem tem jih je bilo treba poučiti.

Bog jih je pripeljal na Sinaj, jim razodel svojo slavo in jim dal svoj zakon ter jim obljubil obilne blagoslove, če bodo poslušni: "In sedaj, če boste resno poslušali moj glas in držali mojo zavezo, mi boste ... kraljestvo duhovnikov in svet narod." ([2 Moj 19,5,6](#)) Ljudstvo se ni zavedalo/371/ grešnosti lastnega srca in da brez Kristusa ne morejo izpolnjevati Božjega zakona, zato so rade volje storili zavezo z Bogom. Čutili so, da so sposobni doseči lastno pravičnost, zato so izjavili: "Storiti hočemo vse, kar je govoril Gospod, in pokorni bomo." ([2 Moj 24,7](#)) Bili so priče razglasitvi zakona v strašni veličastnosti in so trepetali od groze pred goro; pa vendar je minilo samo nekaj tednov, da so prelomili zavezo z Bogom in se klanjali uliti podobni. Niso mogli upati več na Božjo naklonjenost po zavezi, ki so jo prelomili. In zdaj, ko so spoznali svojo grešnost in potrebo po odpuščanju, so čutili potrebo po Zveličarju, ki se je razodel v Abrahamovi zavezi in je bil napovedan v daritvah. Zdaj so se z vero in ljubeznijo povezali z Bogom kot s svojim rešiteljem iz suženjstva grehu. Šele sedaj so bili pripravljeni ceniti blagoslove nove zaveze.

Pogoji stare zaveze so bili: Ubogaj in boš živel. "Po katerih bo živel človek, če jih izpolnjuje." ([Ezek 20,11](#); [3 Moj 18,5](#)) Toda "preklet bodi, kdor ne potrdi besed te postave, izpolnjujoč jih". ([5 Moj 27,26](#)) Nova zaveza je bila ustanovljena na boljših

obljubah - namreč na obljubi o odpuščanju grehov in o Božji milosti, da bo obnovil srce in ga uskladi z načeli Božjega zakona. "Kajti to je zaveza, ki jo sklenem z Izraelovo hišo po tistih dnevih, govori Gospod: **svojo postavo dam** v njih osrčje in **v srce jim jo zapišem**. ... **Odpuštim** njih krivico in ne bom se več spominjal njihovih grehov." ([Jer 31,33,34](#))

Isti zakon, ki je bil vklesan na kamnitih ploščah, je s Svetim Duhom zapisan na plošče srca. Namesto doseganja lastne pravičnosti sprejememo Kristusovo. Njegova kri je sprava za naše grehe. Njegova poslušnost je pripisana nam. Potem bo po Svetem Duhu obnovljeno srce obrodilo "sad Duha". Po Kristusovi milosti bomo živeli v poslušnosti Božjemu zakonu, ki je zapisan na naše srce. Če bomo imeli Kristusovega Duha, bomo hodili, kakor je živel On. Po preroku je o sebi izjavil: "Veselje mi je delati tvojo voljo, moj Bog, in tvoja postava je v mojem srcu." ([Ps 40,8](#)) In ko je bil med ljudmi, je rekel. "Ni me pustil samega, zakaj jaz delam vsekdar to, kar je njemu pogodu." ([Jan 8,29](#))/372/

Apostol Pavel jasno prikazuje odnos med vero in zakonom v novi zavezi. Pravi: "Ker smo torej **opravičeni po veri**, imamo mir z Bogom po našem Gospodu Jezusu Kristusu. Ali torej postavo odpravljamo po veri? Nikakor ne, temveč postavo postavljamo. Kar je namreč bilo postavi nemogoče, v čemer je bila nezmožna zaradi mesa," ni zmogla opravičiti človeka, ker zaradi svoje grešne narave ni mogel izpolnjevati zakona, "to je storil Bog, ko je poslal svojega Sina v podobnosti grešnega mesa in kot daritev za greh, in je greh obsodil v mesu, da se izpolni **pravična zahteva postave** v nas, ki živimo ne po mesu, ampak po Duhu". ([Rim 5,1; 3,31; 8,3,4](#))

Božje delo je v vseh časih enako, čeprav obstajajo različne stopnje razvoja in različna razodetja njegove moči, da bi ustregel potrebam človeštva v različnih obdobjih. S prvo evangelijsko obljubo in vse do dobe očakov in Judov, pa celo do sedanjega časa, so se postopno razkrivali Božji nameni v načrtu odrešitve. Zveličar, ki je bil napovedan v obredih in uredbah judovske postave, je isti, kateri je razodet v evangeliju. Oblaki, ki so obdajali njegovo božansko podobo, so se umaknili, meglice in sence so izginile; Jezus, Odrešenik sveta, pa je viden vsem. On, ki je oznanil zakon s Sinaja in izročil Mojzesu navodila obredne postave, je isti, ki je govoril pridigo na Gori blagrov. Velika načela ljubezni do Boga, ki jih je postavil kot temelj zakona in prerokov, so samo ponovitev tega, kar je po Mojzesu povedal Hebrejcem: "Poslušaj, Izrael: Gospod, naš Bog, je edini Gospod. Zato ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje moči. Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe." ([5 Moj 6,4,5; 3 Moj 19,18](#)) V obeh uredbah je učitelj isti. Božje zahteve so iste. Načela njegove vladavine so ista. Kajti vse prihaja od njega "pri katerem ni spremembe ali sence zaradi obrata svetil". ([Jak 1,17](#))/373/

33. Od Sinaja do Kadesa

([angleško](#))

Temeljno besedilo [4 Moj 11 in 12](#)

Gradnja svetišča se ni začela kar nekaj časa potem, ko so Izraelci že prispeli na Sinaj. Sveta stavba je bila postavljena ob začetku drugega leta po izhodu iz Egipta. Temu je sledila posvetitev duhovnikov, praznovanje pashe, štetje ljudstva in dokončanje številnih dogovorov, ki so bili potrebni za državljanski ali verski sistem, tako da so bili skoraj leto dni utaborjeni ob Sinaju. Tukaj so dokončno izoblikovali bogoslužje, dobili so zakone za vladanje ljudstvu in učinkoviteje so se organizirali za vstop v Kanaansko deželo.

Izraelovo vlado je označevala zelo temeljita organizacija, čudovito podobna njeni dovršenosti in preprostosti. Pozornost zbujajoč red, ki se je kazal v popolnosti in razvrstitvi vseh Božjih ustvarjenih del, je bil razodet v hebrejskem gospodarstvu. Bog je bil središče oblasti in vlade, Izraelov vladar. Bog je določil Mojzesa za njihovega vidnega vodja, da izvaja zakone v njegovem imenu. Kasneje so iz rodovnih starešin izbrali sedemdeset takih, ki so pomagali Mojzesu v splošnih ljudskih stvareh. Naslednje so izbrali duhovnike, ki so se posvetovali z Gospodom v svetišču. Posameznim rodovom so vladali načelniki ali knezi. Pod njihovo roko pa so bili poglavarji, "vojvode čez tisoč, vojvode čez sto, vojvode čez petdeset in vojvode čez deset", ([5 Moj 1,15](#)) in nazadnje poveljniki, ki so jim bile dodeljene posebne dolžnosti.

Hebrejski tabor je bil urejen po natančnem redu. Razdeljen je bil v tri velike oddelke, vsak je imel svoj določen prostor v taboru. V središču je stalo svetišče, bivališče nevidnega Kralja. Okoli njega so bili razvrščeni/374/ duhovniki in leviti. Za njimi pa so bili utaborjeni vsi drugi rodovi.

Levitom je bilo zaupano svetišče in kar koli je z njim povezano v taboru in na potovanju. Ko se je tabor odpravil naprej, so morali podreti sveti šotor; ko pa so se ustavili, so ga morali spet postaviti. Nobena oseba iz drugega rodu se mu ni smela približati, sicer bi jo doletela smrt. Leviti so bili razdeljeni na tri dele, kot potomci treh Levijevih sinov, in vsakemu je bil določen poseben položaj in delo. Pred svetiščem in njemu najbližje sta bila šotora Mojzesa in Arona. Na jugu so bili Kahatovci, katerih dolžnost je bila skrbeti za skrinjo in drugo opremo. Na severu so bili Merarijci, ki so

skrbeli za stebre, podstavke, deske in podobno. Na koncu pa so bili Gersonovci, katerim je bila zaupana skrb za zavese in pregrinjala.

Prav tako je bil določen prostor za vsak rod. Vsak je moral hoditi in se utaboriti po določilih, ki jih je zapovedal Gospod: "Izraelovi sinovi naj postavijo svoje šotore vsakteri pri svojem praporu, ob znamenjih hiš svojih očetov; v smeri proti shodnemu šotoru kroginkrog naj si razpenjajo šotore. Kakor bodo utaborjeni, tako naj se odpravijo na potovanje, vsakteri na svojem mestu, pri svojih praporih." ([4 Moj 2,2.17](#)) Mešana množica, ki se je pridružila Izraelu na poti iz Egipta, ni smela prebivati z drugimi rodovi, temveč so morali bivati na robu tabora, in njihovi potomci so bili izključeni iz skupnosti do tretjega rodu. ([5 Moj 23,7.8](#))

Tankovestno snažnost in strogi red je bilo čutiti povsod po taboru in njegovem okolju. Veljala so temeljita sanitarna pravila. Nobena oseba, ki je bila zaradi česar koli nečista, ni smela stopiti v tabor. Ti ukrepi so bili nujno potrebni za ohranitev zdravja v tej veliki množici. Prav tako je bilo potrebno, da so vzdrževali popoln red in čistočo, da bi Izrael lahko užival v navzočnosti svetega Boga. Tako je izjavil: "Zakaj Gospod, tvoj Bog, hodi po tvojem taborišču, da bi te reševal in tvoje sovražnike ti izročal: zato naj bo tvoje taborišče sveto." ([5 Moj 23,14](#))

Na vseh Izraelovih potovanjih je šla "skrinja Gospodove zaveze pred njimi, ... da jim najde počivališče"./375/ ([4 Moj 10,33](#)) Sprevod je vodila sveta skrinja, v kateri je bil sveti Božji zakon in so jo nosili Kahatovci. Pred njo sta šla Mojzes in Aron; duhovniki, ki so nosili srebrne trobente, pa so bili nastanjeni blizu. Ti duhovniki so prejeli navodila od Mojzesa, potem pa so jih s trobentami sporočili ljudstvu. Dolžnost vodij vsake skupine je bila dati dokončna navodila glede vseh nadaljnjih selitev, kakor so naznačile trobente. Kdor je zanemaril izpolnitev danih navodil, je bil kaznovan s smrtjo.

Bog je Bog reda. Kar koli je povezano z nebesi, je v popolnem redu. Pokornost in temeljita disciplina sta značilna za gibanje angelskih čet. Uspeh se lahko pričakuje samo tam, kjer je red in usklajeno delovanje. Od vseh, ki delajo v njegovem delu, Bog danes zahteva red in organiziranost enako kakor v Izraelovih dnevih. Vsi, ki delajo zanj, morajo delati razumno, ne pa brezskrbno in naključno. Bog želi, da je njegovo delo opravljeno z vero in natančnostjo, da bi ga lahko zapečatil s pečatom svojega odobravanja.

Sam Bog je vodil Izraela na vseh njegovih potovanjih. Prostor, kjer so se morali utaboriti, je bil označen s spuščanjem oblakovega stebra in tam so morali ostati, vse dokler je ta počival nad shodnim šotorom. Ko naj bi nadaljevali potovanje, se je dvignil visoko nad sveti šotor. Svečan poziv je označil postanek in odhod. "In bilo je,

kadar je skrinja šla na pot, da je dejal Mojzes: Vstani, o Gospod, in naj se razkrope tvoji sovražniki, in tisti, ki te sovražijo, naj beže pred tvojim obličjem. Kadar pa je počivala, je dejal: Vrne se, o Gospod, k miriadam Izraelovih tisočev." ([4 Moj 10,35.36](#))

Med Sinajem in Kadesom, ki je bil na meji Kanaana, je bilo samo enajst dni potovanja, in z upanjem na hiter vstop v dobro deželo so Izraelove čete šle na pot, ko je oblak končno dal znamenje za odhod. Jahve je delal čudeže, ko jih je izpeljal iz Egipta, in zakaj naj ne bi zdaj pričakovali blagoslovov, ko so se nedavno zavezali, da ga sprejmejo za svojega Vladarja, in so bili priznani za izvoljeno ljudstvo Najvišjega?

Pa vendar so nekateri skoraj z odporom zapustili kraj, kjer so toliko časa taborili. Skoraj so ga že imeli za svoj dom. V zavetju tistih granitnih skal/376/ je Bog zbral svoje ljudstvo stran od drugih narodov, da bi jim ponovil svoj sveti zakon. Radi so imeli pogled na sveto goro, na katere sivih vrhovih in pustih grebenih se je tako pogosto pokazala božanska slava. Prizor je bil tako tesno povezan z Božjo navzočnostjo in svetimi angeli, da se je zdel presvet, da bi ga brezskrbno ali celo veselo zapustili.

Ob znaku trobent pa se je vendar ves tabor odpravil naprej s svetiščem v sredini, z vsakim rodом na določenem prostoru in pod svojim praporom. Vse oči so se nestrpnо ozirale, da bi videle, v katero smer bo vodil oblak. Ko se je pomaknil proti vzhodu, kjer so bile nakopičene le črne in puste gore, se je v mnogih srcih pojavil občutek žalosti in dvoma.

Pot je postajala vse težja. Vodila jih je skozi kamnite grape in neplodne puščave. Vsenaokoli je bila velika puščava - pusta in jamnata dežela, dežela suše in smrtnе sence, dežela, "koder ne hodi nihče in kjer ne prebiva noben človek". ([Jer 2,6](#)) V skalnatih soteskah, blizu in daleč, so se gnetli moški, ženske in otroci skupaj z živalmi in tovorom ter dolgimi sprevodi čred drobnice in govedi. Napredovali so počasi in mukoma, saj množica po dolgem taborjenju ni bila pripravljena prenašati nevarnosti in neugodja poti.

Po treh dneh potovanja je bilo slišati pritožbe. Te so izvirale iz mešane množice, od njih mnogi niso bili popolnoma združeni z Izraelom in so nenehno iskali vzrok za obsojanje. Nergači niso bili zadovoljni s smerjo potovanja. Zato so kar naprej iskali napake na poti, po kateri jih je vodil **Mojzes**, čeprav so dobro vedeli, da on sam z njimi vred hodi za vodečim oblakom. Nezadovoljstvo je nalezljivo in kmalu se je razširilo po taboru.

Ponovno so začeli zahtevati meso. Kljub obilni oskrbi z mano niso bili zadovoljni. Izraelci so bili med sužnostjo v Egiptu prisiljeni uživati preprosto in naravno hrano, toda dober tek, ki so ga povzročili pomanjkanje in težaško delo, jim je to hrano približal. Mnogi Egipčani, ki so odšli z njimi, so bili navajeni na razkošno hrano. Ti so bili/377/ pobudniki pritožb. Ob dajanju mane jim je Gospod, tik preden je Izrael dosegel Sinaj, zagotovil meso v odgovor na njihove zahteve, toda z njim so bili oskrbljeni samo en dan.

Bog bi jim zlahka priskrbel meso skupaj z mano, vendar jih je tega prikrajšal zaradi njihove blaginje. Nameraval jih je oskrbeti s hrano, ki je bolj ustrezala njihovim potrebam kakor pa prehrana, na katero so se mnogi navadili v Egiptu. Popačen tek se je moral popraviti, da bi lahko uživali hrano, ki je bila človeku prvotno namenjena - sadove zemlje, ki jih je Bog dal Adamu in Evi v Eden. Zato so bili Izraelci precej prikrajšani za hrano živalskega izvora.

Satan jih je zapeljal, da so imeli to prepoved za nepravilno in kruto. Povzročil je, da so hlepeli po prepovedanih stvareh, ker je videl, da bo nebrzdano popuščanje teku težilo k poželjivosti ter bodo ljudje tako lažje prišli pod njegov nadzor. Začetnik bolezni in bede bo napadel ljudi tam, kjer bo imel največji uspeh. Po skušnjavah v teku je obilno vodil ljudi v greh od takrat, ko je zapeljal Evo, da je jedla prepovedani sad. Na isti način je napeljal Izraela, da je godrnjal zoper Boga. Nezmernost pri hrani in pitju vodi v popuščanje nizkotnim strastem in pripravlja ljudem pot, da ne spoštujejo nobene moralne obveznosti. Ko jih napadejo skušnjave, imajo le malo moči, da bi se jim uprli.

Bog je izpeljal Izraelce iz Egipta, da bi jih lahko nastanil v Kanaanski deželi kot brezmadežne, svete in srečne ljudi. Da bi dosegel ta namen, jih je podvrgel disciplini zaradi blaginje njih in njihovih potomcev. Če bi se ubogljivo odrekli teku in bili poslušni njegovim modrim prepovedim, ne bi poznali jalovosti in bolezni. Njihovi potomci bi imeli telesno in umsko moč. Jasneje bi dojemali resnico in dolžnost, ostro bi razlikovali in zdravo razsojali. Toda njihova nepripravljenost, da bi se pokorili Božjim omejitvam in zahtevam, jim je precej preprečila, da niso dosegli visoke stopnje, katero je Bog želel, da bi jo dosegli. Prav tako jim je preprečila prejeti blagoslove, ki jim jih je bil pripravljen podariti./378/

Psalmist je rekel: "In izkušajoč mogočnega Boga v svojem srcu, so zahtevali jed po želji svojega srca. In grdo govoreč zoper Boga, so rekli: Ali bi mogel mogočni Bog pripraviti mizo v tej puščavi? Glejte, ob skalo je udaril, da so tekle vode, in potoki so se udrli - ali bo mogel dati tudi kruha ali pa oskrbeti mesa svojemu ljudstvu? Zato se je Gospod, ko je to slišal, razsrdil." ([Ps 78,18-21](#)) Med potovanjem od Rdečega morja na Sinaj so pogosto godrnjali in netili nemire, toda Bog iz usmiljenja do njihove

nevednosti in zaslepljenosti ni obiskal greha s sodbami. Vendar se jim je od takrat že razodel na Horebu. Prejeli so veliko luč, ko so bili priče Božji veličastnosti, moči in usmiljenju, njihova nevera in nezadovoljstvo pa sta jim nakopala večjo krivdo. Še več, zavezali so se, da sprejmejo Jahveja za svojega kralja, čigar oblast bodo ubogali. Njihovo godrnjanje je bilo zdaj upor in kot tako je moralo biti deležno nemudne in vidne kazni, če naj bo Izrael zaščiten pred brezvladjem in pogubo. "In vname se Gospodov ogenj med njimi ter požre najzadnji del tabora." ([4 Moj 11,1](#)) Nergače, ki so bili najbolj krivi, je zadela strela iz oblaka.

Ljudstvo je v grozi rotilo Mojzesa, naj milo prosi Gospoda zanje. Storil je tako, in ogenj je ponehal. V spomin na to sodbo so ta kraj imenovali Tabera - "požar".

Vendar se je zlo kmalu poslabšalo. Namesto da bi te strašne sodbe preživele spodbudile k ponižanju in spokorjenju, se je zdelo, da je godrnjanje še večje. Ljudje so se zbirali povsod ob vratih svojih šotorov, jokali in žalovali. "Mešana drhal pa, ki je bila med njimi, se je vdala poželjivosti, pa tudi Izraelovi sinovi so vnovič jokali in govorili: Kdo nam da najesti se mesa? Spominjamo se na ribe, ki smo jih jedli v Egiptu brezplačno, in kumare in dinje in luk in čebulo in česen. Sedaj pa je naša duša suha; ničesar nimamo tu, samo tisto mano vidijo naše oči." ([4 Moj 11,4-6](#)) Tako so pokazali svoje nezadovoljstvo zaradi hrane, ki jim jo je priskrbel njihov Stvarnik. Neprestano so prejeli dokaze, da je prilagojena njihovim potrebam, saj kljub garanju, ki so ga prenašali, ni bilo onemoglih v nobenem rodu.

Mojzesu je upadlo srce. Prosil je, naj Izrael ne bo uničen, četudi bi njegovo potomstvo postalo velik narod. V svoji ljubezni do njih je molil, da naj bo raje njegovo/379/ ime izbrisano iz knjige življenja, kakor pa da bi bili prepuščeni pogubi. Vse je položil na kocko zanje, sedaj pa so mu tako odgovorili. Za vse svoje težave, celo dozdevna trpljenja so krivili njega, njihovo zlobno godrnjanje pa je podvojilo teža bremena skrbi in odgovornosti, pod katero se je opotekal. V svojem obupu je bil celo v skušnjavi, da podvomi o Bogu. Njegova molitev je bila skoraj obtožba. "Zakaj tako hudo ravnaš s svojim hlapcem? In zakaj nisem našel usmiljenja v tvojih očeh, da mi nakladaš težo vsega tega ljudstva? Od kod naj vzamem mesa, da ga dam vsemu temu ljudstvu? Kajti jokajo pred mano ter govore: Daj nam mesa, da jemo! Ne morem sam nositi vsega tega ljudstva, ker mi je pretežko." ([4 Moj 11,11.13.14](#))

Gospod je prisluhnil njegovi molitvi in mu ukazal, naj zbere sedemdeset mož iz Izraelovih starešin - ne samo mož, ki so starejši, temveč so tudi dostojanstveni, razumni in izkušeni. Rekel je še: "In privedi jih k shodnemu šotoru, in naj stojе tam pri tebi. Jaz pa stopim dol in bom ondi govoril s teboj, in vzamem od duha, ki je nad teboj, ter ga dam nadnje, da nosijo s teboj težo ljudstva, da ne bi tebe samega težilo." ([4 Moj 11,16.17](#))

Gospod je Mojzesu dovolil, da si sam izbere najzvestejše in najspodobnejše može, da bodo z njim delili odgovornost. Njihov vpliv bo pomagal nadzirati nasilje med ljudstvom in dušiti upore; vendar pa je njihova izbira na koncu imela hude posledice. Nikoli ne bi bili izbrani, če bi Mojzes razodel vero ustrezno dokazom, ki jim je bil priča o Božji moči in dobroti. Toda pretiraval je pri opisovanju svojih bremen in služb in skoraj pozabil na dejstvo, da je sam le orodje, po katerem deluje Bog. Niti malo mu ni bilo do popuščanja duhu godrnjanja, ki je bil Izraelovo prekletstvo. Če bi se popolnoma zanesel na Boga, bi ga Gospod neprestano vodil in mu dajal moč za vsako nujo.

Mojzesu je bilo ukazano pripraviti ljudstvo za tisto, kar bo zanje storil Bog. "Posvetite se za jutri, in jedli boste meso; zakaj jokali ste na ušesa Gospodu in govorili: Kdo nam da jesti mesa? Res se nam je v Egiptu dobro godilo. Zato vam da Gospod mesa, da boste jedli;/380/ ne en dan ga boste jedli, ne dva ne pet ne deset ne dvajset dni, marveč cel mesec dni, dokler vam ne poleze iz nosa in se vam zagnusi, zato ker ste zaničevali Gospoda, ki je sredi vas, in jokali pred njim, govoreč: Zakaj smo šli iz Egipta?" ([4 Moj 11,18-20](#))

Mojzes je vzklíknil: "Šeststo tisoč mož pešcev je tega ljudstva, med katerimi jaz bivam, in ti praviš: Dam jim mesa, da ga uživajo mesec dni! Pokolje li se toliko ovac in goved, da jim bo zadosti? Ali se jim bodo semkaj zbrale vse ribe morja, da jim bo zadosti?" ([4 Moj 11,21.22](#))

Za svoje nezaupanje je bil okaran: "Ali je Gospodova roka prekratka? Zdaj pa boš videl, ali se ti zgodi po moji besedi ali ne." ([4 Moj 11,23](#))

Mojzes je zboru ponovil Gospodove besede in oznanil izvolitev sedemdesetih starešin. Naloga velikega vodja, ki jo je naložil tem izbranim možem, bo služila kot vzorec sodne poštenosti sodnikom in zakonodajalcem sodobnega časa: "Zaslišujte pravde svojih bratov in pravično sodite vsakega in njegovega brata in tujca, ki biva z njim. Ne ozirajte se na osebe v sodbi, temveč poslušajte malega kakor velikega; nikogar se ne bojte, zakaj Božja je sodba." ([5 Moj 1,16.17](#))

Mojzes je sedaj poklical sedemdeseterico pred svetišče. "In Gospod stopi dol v oblaku ter govori z njimi in vzame od duha, ki je bil nad njim, in ga da nad sedemdesetere starešine. In zgodi se, ko počije duh nad njimi, da so prerokovali, pozneje pa nič več." ([4 Moj 11,25](#)) Dana jim je bila moč od zgoraj kakor učencem na petdesetnico. Gospod jih je želel tako pripraviti za delo in jim izkazati čast pred zborom, da bi ljudje imeli zaupanje vanje kot v može, ki jih je Bog izbral, da se pridružijo Mojzesu v vladanju nad Izraelom.

Po drugi strani pa je bil to še en dokaz o vzvišenem, nesebičnem duhu velikega vodja. Dva od sedemdesetih, ki sta se ponižno štela za nevredna odgovornega položaja, se nista pridružila zbranim pred svetiščem. Prišel pa je nadnju Božji Duh tam, kjer sta bila, in tudi onadva sta izkusila preroški dar. Ko je bil Jozue o tem obveščen, je želel preveriti tako nepravilnost, ker se je bal, da teži k neslogi. Goreč za čast/381/svojega gospodarja je rekel: "Moj gospod, Mojzes, brani jima!" Odgovor se je glasil: "Kaj si tako vnet zame? O da bi vse ljudstvo Gospodovo bili preroki, da bi Gospod dal svojega duha nadnje!" ([4 Moj 11,28.29](#))

Tedaj je zapihal močan veter. "In prinese prepelice od morja sem in jih spusti, da lete nad taboriščem, dan hoda po tej strani in dan hoda po oni strani okrog taborišča, dva komolca visoko nad zemljo." ([4 Moj 11,31](#)) Ves tisti dan in noč, pa še naslednji dan so ljudje zbirali hrano, ki je bila priskrbljena na tako čudežen način. Zagotovljene so jim bile ogromne količine. "In kdor je najmanj nabral, je imel deset homerov." ([4 Moj 11,32](#)) Česar niso mogli porabiti takoj, so ohranili s sušenjem, tako da je zaloga zadostovala za ves mesec, kakor je bilo obljubljeno.

Bog je dal ljudem to, kar jim ni bilo najbolj koristno, ker so pri tem vztrajali. Ne bi se zadovoljili s stvarmi, ki bi se izkazale za njihovo korist. Ustreženo je bilo njihovim upornim željam, toda posledice so morali nositi sami. Gostili so se brez omejitev in njihova nezmernost je bila hitro kaznovana. "In Gospod udari ljudstvo s silno veliko šibo." ([4 Moj 11,33](#)) Veliko število jih je pomrlo zaradi vročice, največji krivci med njimi pa so bili zadeti takoj, ko so okusili hrano, po kateri so hlepli.

V Hazerotu, v naslednjem taboru po odhodu iz Tabere, je Mojzesa čakal še grenkejši preizkus. Aron in Mirjama sta zasedla visoki, častni in vodilni položaj v Izraelu. Oba sta bila obdarjena s preroškim darom in oba sta bila po božanski previdnosti povezana z Mojzesom pri osvoboditvi Hebrejcev. "In poslal sem pred teboj Mojzesa, Arona in Mirjamo," ([Miha 6,4](#)) so bile Gospodove besede po preroku Mihui. Mirjamin močan značaj se je pokazal že zgodaj, ko je kot otrok ob Nilu opazovala majhno košaro, v kateri je bil skrit dojenček Mojzes. Njen samonadzor in tankočutnost je Bog uporabil kot orodje za ohranitev rešitelja svojega ljudstva. Bogato obdarjena z darovi pesništva in glasbe je vodila Izraelke v petju in plesanju na obali Rdečega morja. Po priljubljenosti med ljudstvom in spoštovanju Nebes je bila takoj za Mojzesom in Aronom. Toda isto zlo, ki je najprej povzročilo razdor v nebesih, je pognalo tudi v srcu te Izraelke. Uspelo ji je najti privrženca v svojem nezadovoljstvu.

Pri določitvi sedemdesetih starešin ni bilo posvetovanja/382/ z Mirjamo in Aronom. To pa je zbudilo zavist do Mojzesa. V času Jetrovega obiska, ko so bili Izraelci na poti proti Sinaju, je takojšnje Mojzesovo sprejetje tastovega nasveta v Aronu in Mirjami prebudilo strah, da bo njegov vpliv velikega vodja presegel njunega. Pri organiziranju

sveta starešin sta čutila, da sta bila njun položaj in oblast prezrta. Mirjama in Aron nista nikoli občutila teže skrbi in odgovornosti, ki je počivala na Mojzesu. Ker pa sta bila izbrana za njegova pomočnika, sta mislila, da enako delita z njim tudi breme vodenja, zato sta imela za nepotrebno določitev nadaljnjih pomočnikov.

Mojzes se je zavedal pomembnosti velikega dela, ki mu je bilo zaupano, kakor se ga ni še nikoli nihče. Zavedal se je lastne šibkosti in je prosil Boga za nasvet. Aron pa se je cenil više in je manj zaupal v Boga. Ko mu je bila zaupana odgovornost, je razočaral in tako dokazal šibkost svojega značaja, ko je nizkotno privolil v malikovalsko češčenje na Sinaju. Mirjama in Aron sta zaslepljena z zavistjo na to pozabila. Bog je Arona zelo počastil, ko je njegovo družino določil za sveto duhovniško službo. Celo to je bilo zdaj dodano k želji po samopoviševanju. "Ali je res Gospod govoril samo z Mojzesom? Ne govori li tudi z nami?" ([4 Moj 12,2](#)) Ker sta menila, da jima je Bog enako naklonjen kakor Mojzesu, sta mislila, da sta upravičena do enakega položaja in oblasti.

Mirjama je popustila duhu nezadovoljstva in našla vzrok za pritoževanje v dogodkih, ki jih je vodil osebno Bog. Mojzesova poroka ji ni bila po volji. Ker je izbral ženo iz drugega naroda, namesto da bi vzel Hebrejko, je s tem žalil njeno družino in ljudsko čast. Z Ziforo so prezirljivo ravnali.

Mojzesovo ženo so imenovali kušitska ženska, ([4 Moj 12,1](#)) v bistvu pa je bila Madianka in tako Abrahamova potomka. Po zunanjem videzu se je razlikovala od Hebrejk, ker je imela nekoliko temnejšo polt. Čeprav Zifora ni bila Izraelka, je bila častilka pravega Boga. Bila je krotka in nevsiljiva, nežna in čustvena, ob prizoru trpljenja se je zelo razžalostila. Zato je Mojzes na poti v Egipt privolil, da se vrne v Madian./383/ Želel ji je prizanesti bolečino ob opazovanju kazni, ki bodo prizadele Egipčane.

Ko se je Zifora pridružila svojemu možu v puščavi, je opazila, da mu breme odvzema moč. Svoje bojazni je zaupala Jetru, on pa je predlagal ukrepe za Mojzesovo olajšanje. To je bil glavni razlog, da je Mirjama sovražila Ziforo. Mirjama je imela Mojzesovo ženo za vzrok vsega domnevnega zapostavljanja nje in Arona. Sklepala je, da je njen vpliv preprečil, da bi se Mojzes posvetoval z njima kakor prej. Če bi Aron odločno stal za pravico, bi lahko ustavil zlo, toda namesto da bi Mirjami pokazal grešnost njenega vedenja, je z njo sočustvoval, prisluhnil njenim pritožbam in z njo delil zavist.

Mojzes je njune obtožbe sprejel s potrpežljivim molkom. Izkušnja, ki jo je pridobil med leti garanja in čakanja v Madianu - duh ponižnosti in potrpežljivosti, ki ga je tam razvil - je Mojzesa pripravila, da je potrpežljivo sprejel nevero in godrnjanje ljudstva ter zavist in ošabnost teh, ki naj bi bili njegovi neomajni pomočniki. Mojzes je bil "zelo krotek, bolj ko vsi ljudje, ki so bili na zemlji", in zato sta mu bila zagotovljena

božanska modrost in vodstvo bolj kakor drugim. ([4 Moj 12,3](#)) Sveto pismo pravi: "Vodi krotke, da hodijo po pravici, in krotke uči svojo pot." ([Ps 25,9](#)) Gospod vodi krotke, ker so dovzetni in se radi učijo. Iskreno si želijo spoznati in izpolnjevati Božjo voljo. Zveličarjeva obljuba se glasi: "Če hoče kdo njegovo voljo izpolnjevati, razpozna ... nauk." ([Jan 7,17](#)) In po apostolu Jakobu objavlja: "Če pa ima kdo izmed vas premalo modrosti, naj je prosi Boga, ki vsem daje obilo in nikomur ne oponaša; in dala se mu bo." ([Jak 1,5](#)) Obljuba pa velja samo tem, ki so pripravljeni popolnoma slediti Gospodu. Bog ne sili nikogar, zato ne more voditi nikogar, ki je preošaben, da bi bil poučen, in se je odločil, da bo ravnal po svoje. O dvoličnem človeku - ki želi izpolniti svojo voljo, trdi pa, da izpolnjuje Božjo - je zapisano: "Naj vendar ne misli tisti človek, da kaj dobi od Gospoda." ([Jak 1,7](#))

Bog je izbral Mojzesa in vanj dal svojega Duha. Mirjama in Aron sta bila zaradi svojega godrnjanja kriva/384/ nezvestobe ne samo do postavljenega voditelja, temveč tudi do samega Boga. Uporniški obrekovalci so bili pozvani v svetišče, kjer so se soočili z Mojzesom. "In Gospod pride dol v oblakovem stebru in stopi k šotorovim vratom in pokliče Arona in Mirjamo." ([4 Moj 12,5](#)) Njuna zahteva po preroškem daru ni bila oporekana, Bog bi jima lahko spregovoril v prikazni in sanjah. Toda Mojzesu, o komer je sam Gospod izjavil, da je "v vsej moji hiši zvest", je bilo zagotovljeno tesnejše občestvo. ([4 Moj 12,7](#)) Z njim je Bog govoril od ust do ust. "Zakaj se torej nista bala govoriti zoper mojega služabnika, zoper Mojzesa? In vname se Gospodov srd zoper njiju, ter odide." ([4 Moj 12,8,9](#)) V znak Božjega nezadovoljstva je oblak izginil iz svetišča, Mirjama pa je doletela kazen. Postala je "gobava, bela kakor sneg". ([4 Moj 12,10](#)) Aronu je bilo prizaneseno, vendar je bila za njega Mirjamina kazen oster ukor. Zdaj, ko je bila njena ošabnost ponižana do prahu, je Aron priznal njun greh in posredniško prosil, da sestra ne bi bila prepuščena pogubi zaradi te ogabne in smrtne šibe. V odgovor na Mojzesove molitve je bila gobavost očiščena. Mirjama pa je bila izključena iz tabora za sedem dni. Šele ko je bila odstranjena iz tabora, je simbol Božje naklonjenosti ponovno počival nad svetiščem. Iz spoštovanja do njenega visokega položaja in zaradi žalosti ob šibi, ki jo je zadela, je ves tabor ostal v Hazerotu ter čakal njeno vrnitev.

To razodetje Gospodovega nezadovoljstva je bilo načrtovano kot svarilo vsemu Izraelu, da bi ustavilo naraščajočega duha nezadovoljstva in nepokorščine. Če Mirjamina ošabnost in nezadovoljstvo ne bi bila vidno grajana, bi iz tega nastalo veliko zlo. Nevoščljivost je ena največjih satanskih lastnosti, ki lahko obstaja v človeškem srcu, in je po svojem učinku najbolj pogubna. Modrec je rekel: "Grozovita je togota in jeza je kakor povodenj, ali kdo naj obstane pred nevoščljivostjo?" ([Preg 27,4](#)) Nevoščljivost je prva povzročila neslogo v nebesih in popuščanje nevoščljivosti je povzročilo med ljudmi neizmerno zlo. "Kjer je namreč zavist in sebičnost, tam je nerednost in vse zlo dejanje." ([Jak 3,16](#))

Ne jemljimo zlahka zlobnega govorjenja ali sojenja o nekogaršnjih vzgibih ali dejanjih. "Kdor obrekuje brata ali sodi svojega brata, obrekuje postavo in sodi postavo; če pa sodiš postavo, nisi izpolnjevalec postave, ampak sodnik." ([Jak 4,11](#)) Obstaja samo en sodnik - On, "ki razsvetli,/385/ kar je skritega v temi, in odkrije misli src". ([1 Kor 4,5](#)) In kdor koli prevzame sojenje in sodi svojega bližnjega, si prisvaja Stvarnikovo pravico.

Sveto pismo nas jasno uči, naj se varujemo obtoževanja teh, ki jih je Bog poklical, da delajo kot njegovi poslanci. Apostol Peter pravi, ko opisuje skupino zapuščenih grešnikov: "Predrzneži, svojevoljneži, ne boje se preklinjati veličanstev, ko vendar angeli, večji po krepkosti in moči, ne izrekajo zoper nje pred Gospodom preklinjajoče sodbe." ([2 Pet 2,10.11](#)) In Pavel v svojih navodilih za te, ki so postavljeni nad cerkev, pravi: "Zoper starešino ne sprejmi tožbe, razen na dve priči ali tri." ([1 Tim 5,19](#)) On, ki je na ljudi položil težko odgovornost vodenja in poučevanja svojega ljudstva, ima ljudstvo odgovorno za način, kako ravna z njegovimi služabniki. Spoštovati moramo nje, ki jih je Bog počastil. Sodba, ki je doletela Mirjamo, naj bo ukor vsem, ki se prepuščajo zavisti in godrnjanju zoper te, ki jim je Bog naložil breme svojega dela./386/

34. Dvanajst oglednikov

([angleško](#))

Temeljno besedilo [4 Moj 13 in 14](#)

Enajst dni po odhodu z gore Horeb se je hebrejska množica utaborila v Kadesu v Paranski puščavi, ki je bila blizu meje z obljubljenim deželo. Tukaj so ljudje predlagali, da bi poslali oglednike, ki naj raziščejo deželo. Mojzes je stvar predstavil Gospodu in dobil dovoljenje z navodilom, naj v ta namen izberejo po enega kneza iz vsakega rodu. Izbrali so jih, kakor je bilo ukazano, in Mojzes jim je velel, naj si gredo ogledat deželo, kakšna je, njen položaj in naravne ugodnosti, kakšni so ljudje, ki tam bivajo, ali so močni ali šibki, ali jih je malo ali veliko. Prav tako naj si ogledajo sestavo prsti in njeno rodovitnost ter prinesejo od sadu te dežele.

Šli so in si ogledali vso deželo. Vstopili so na južni meji in nadaljevali proti severni. Hodili so štirideset dni, preden so se vrnili. Izraelci so gojili visoke upe in nestrpnost čakali. Novica o vrnitvi oglednikov se je raznesla od roda do roda in vsi so se razveselili. Ljudje so hiteli naproti poslancem, ki so varno ušli nevarnostim svojega tvegane podviga. Ogledniki so prinesli vzorce sadežev, ki so pričali o rodovitnosti prsti. Bil je čas zorenja grozdja, zato so prinesli grozd, ki je bil tako velik, da sta ga nosila dva moža. Prinesli so še fige in granatna jabolka, ki jih je bilo tam v obilici.

Ljudje so se veselili, da se bodo polastili tako dobre dežele, zato so pozorno prisluhnili poročilu, ki je bilo sporočeno Mojzesu, da jim ne bi ušla niti besedica. Ogledniki so pričeli: "Prišli smo v deželo, kamor si nas bil poslal, in zares teče v njej mleko in med, in to je njen sad." ([4 Moj 13,27](#)) Ljudstvo je bilo navdušeno in goreče želelo poslušati Gospodov glas in takoj oditi, da bi posedli deželo. Ampak/387/ po opisu lepot in rodovitnosti dežele so vsi razen dveh oglednikov napihili težave in nevarnosti, ki čakajo Izraelce, če se bodo lotili osvajanja Kanaana. Naštevali so mogočna ljudstva, ki so živela v posameznih delih dežele, ter dejali, da so mesta obzidana in zelo velika, ljudje pa, ki v njih živijo, so močni ter jih ni mogoče premagati. Prav tako so povedali, da so videli velikane, Enakove sinove, zato je nesmiselno misliti na osvojitve dežele.

Prizor se je zdaj spremenil. Upanje in pogum sta odstopila prostor strahopetnemu obupu, ko so ogledniki izrekli mnenja svojega neverujočega srca, ki je bilo polno malodušnosti, ki jo je spodbudil Satan. Njihova nevera je zbor zasenčila z mračno senco in mogočna Božja moč, ki se je tolikokrat razodela v dobro njegovega izvoljenega ljudstva, je bila pozabljena. Ljudstvo ni premislilo. Niso razmislili o tem, da

jim bo On, ki jih je pripeljal tako daleč, gotovo dal deželo. Niso se spomnili tega, kako čudovito jih je Bog rešil njihovih zatiralcev, jim odprl pot skozi morje in uničil faraonove preganjalske čete. Niso pomislili na Boga in so ravnali, kakor da se morajo zanesti samo na moč svojih rok.

V svoji neveri so omejili Božjo moč in niso zaupali roki, ki jih je doslej varno vodila. Ponovili so staro napako in godrnjali zoper Mojzesa in Arona. Rekli so: "To je torej konec naših velikih upov. To je dežela, za katero smo potovali vso pot iz Egipta, da bi jo posedli." Obtožili so vodja, da sta zapeljala ljudstvo in nad Izraela spravila težave.

Ljudstvo je bilo obupano v svojem razočaranju in brezupu. Tarnanje v smrtnem strahu se je mešalo z zmedenim mrmranjem. Kaleb je dojel položaj in pogumno stopil v obrambo Božje besede. Naredil je vse, kar je mogel, da bi premagal zlobni vpliv svojih nezvestih tovarišev. Za trenutek so ljudje utihnili in prisluhnili njegovim besedam upanja in poguma z ozirom na dobro deželo. Ni nasprotoval že rečenemu; zidovi so bili visoki in Kanaanci so bili močni. Toda Bog je obljubil deželo Izraelcem. Kaleb je rotil: "Dajte, da gremo gor in jo posedemo, zakaj prav lahko jo obvladamo." ([4 Moj 13,30](#))

Ampak deseteri so ga prekinili in ovire opisali še s temnejšimi barvami kakor prvič. Izjavili so: "Nikakor ne moremo iti gor proti tistemu ljudstvu,/388/ kajti močnejši so od nas. ... In kar smo videli ljudstva v njej, vsi so možje visoke postave. Videli smo tam tudi velikane, Enakove sinove, ki so iz velikanov, in zdelo se nam je, da smo kakor kobilice, in taki smo tudi bili v njihovih očeh." ([4 Moj 13,31-33](#))

Ti možje so stopili na napačno pot in se kljubovalno postavili zoper Kaleba in Jozuela, zoper Mojzesa in zoper Boga. Z vsakim nadaljnjim korakom so postali še odločnejši. Sklenili so jim vzeti pogum za vsak trud, da bi posedli Kanaan. Popačili so resnico, da bi podprli svoj pogubni vpliv. Rekli so: To "je dežela, ki požira svoje prebivalce". ([4 Moj 13,32](#)) To ni bilo samo hudobno poročilo, temveč tudi lažno. Bilo je protislovno. Ogledniki so izjavili, da je dežela rodovitna in cvetoča ter so v njej ljudje visoke postave. Vse to ne bi bilo mogoče, če bi bilo podnebje tako nezdravo, da bi se za deželo lahko reklo, da požira prebivalce. Ko so možje vdali svoje srce neveri, so se podredili Satanovemu nadzoru in nihče ni vedel, do kake globine jih bo vodil.

"Tedaj zažene vsa občina krik in vpije, in ljudstvo prejoka vso noč." ([4 Moj 14,1](#)) Hitro se je pojavilo nezadovoljstvo in prišlo do odkritega upora, saj je Satan močno deloval in ljudje so se zdeli oropani razuma. Preklinjali so Mojzesa in Arona ter pozabili, da Bog posluša njihovo hudobno govorjenje in je bil v oblakov steber odet Angel njegove navzočnosti priča njihovemu strašnemu izbruhu besa. Polni ogorčenja so vpili: "O da bi umrli v Egiptovski deželi ali da bi poginili v tej puščavi!" ([4 Moj 14,2](#)) Potem so se

njihova čustva razplamtela zoper Boga: "In zakaj nas vodi Gospod v to deželo, da pademo pod mečem? Naše žene in naši otročiči pridejo v plen: ali nam ni bolje vrniti se v Egipt? In drug govori drugemu: Postavimo si poglavarja in pojdimo nazaj v Egipt!" ([4 Moj 14,3,4](#)) Tako niso obtožili prevare samo Mojzesa, temveč tudi samega Boga, ker jim je obljubil deželo, ki je ne morejo posesti. Šli so tako daleč, da so si določili poglavarja, ki jih bo vodil nazaj v deželo trpljenja in sužnosti, iz katere jih je rešila močna roka Vsemogočnega.

V ponižnosti in obupu sta Aron in Mojzes padla "z obličjem na zemljo pred vsem zborom občine Izraelovih sinov". ([4 Moj 14,5](#)) Nista vedela, kaj bi naredila, da bi jih odvrnila od prenatrženega in vročerkrnega namena. Kaleb in Jozue sta si prizadevala utišati/389/ nemir. Z raztrganimi oblačili v znak žalovanja in ogorčenosti sta pohitela med ljudi, njuna doneča glasova pa je bilo slišati nad viharjem žalostink in upornega žalovanja: "Dežela, ki smo jo prehodili, da si jo ogledamo, je zelo dobra. Če bomo po volji Gospodu, nas pripelje v tisto deželo ter nam jo da, deželo, ki v njej teče mleko in med. Samo ne upirajte se Gospodu, tudi se ne bojte ljudstva tiste dežele, kajti pojemo jih kakor kruh. Njih zaslonba se je od njih umaknila, a z nami je Gospod, ne bojte se jih." ([4 Moj 14,7-9](#))

Kanaanci so napolnili čašo svoje krivičnosti, zato jih Gospod ni želel več prenašati. Ker jim je bila njegova zaščita umaknjena, bi bili lahek plen. Po Božji zavezi je bila dežela zagotovljena Izraelu. Toda lažno poročilo nezvestih oglednikov je bilo sprejeto in po njem je bil zaveden ves zbor. Izdajalci so opravili svoje delo. Če bi slabo poročala samo dva in bi jih deset spodbujalo, naj posedejo deželo v Gospodovem imenu, bi še vedno zaradi hudobne nevere raje verjeli dvema kakor desetim. Ampak resnico, sta govorila samo dva, deset pa jih je bilo na strani upora.

Nezvesti ogledniki so glasno obtožili Kaleba in Jozueta ter zahtevali, da ju kamnajo. Ponorela množica je pograbila kamne, s katerimi je hotela pobiti zvesta moža. Pohiteli so naprej z blaznim kričanjem, ko pa so kamni na lepem padli iz njihovih rok, so utihnili in se tresli od strahu. Bog je posredoval, da bi ustavil njihov morilski načrt. Slava njegove navzočnosti je kakor žareč plamen razsvetlila šotor. Vse ljudstvo je ugledalo Gospodovo znamenje. Mogočnejši od njih se jim je razodel in nihče si ni drznil nadaljevati upora. Ogledniki, ki so prinesli slabo poročilo, so se strti od strahu umaknili in z zadržanim dihom stekli v svoje šotore.

Mojzes je vstal in stopil v svetišče. Gospod mu je objavil: "Udariti jih hočem s kugo in zatreti, tebe pa storim v večji in močnejši narod, kakor je ta." ([4 Moj 14,12](#)) Mojzes pa je ponovno prosil za svoje ljudstvo. Ni mogel dopustiti, da bi bili uničeni, sam pa bi bil storjen v večji narod. Skliceval se je na Božjo milost in rekel: "Naj se torej, prosim, velika izkaže Gospodova moč, kakor si govoril, rekoč: Gospod je počasen na jezo in

obilan v milosti. ... Odpusti, prosim, krivico tega ljudstva po svoji veliki/390/ milosti in kakor si prizanašal temu ljudstvu od Egipta do semkaj." ([4 Moj 14,17-19](#))

Gospod je obljubil, da bo prizanesel Izraelu in ga ne bo takoj uničil, ampak zaradi njihove nevere in strahopetnosti ni mogel razodeti svoje moči, da bi premagal njihove sovražnike. Zato jim je v svoji veliki milosti velel, naj se obrnejo nazaj proti Rdečemu morju, kar je bila zanje edina varna pot.

V svojem uporu je ljudstvo vzklikalo: "O ... da bi poginili v tej puščavi!" ([4 Moj 14,2](#)) Zdaj je bila ta molitev uslišana. Gospod je objavil: "Kakor ste govorili na moja ušesa, prav tako vam hočem storiti! V tej puščavi bodo popadala vaša trupla; in kar vas je seštetih po vsem vašem številu, od dvajsetletnih in više. Vaše otročiče pa, o katerih ste dejali, da pridejo v plen, nje popeljem tja, in uživali bodo deželo, ki ste jo vi zavrgli." ([4 Moj 14,28.29.31](#)) In o Kalebu je rekel: "Ampak svojega služabnika Kaleba, ker je bil v njem drug duh in je zvesto hodil za menoj, njega hočem privedi v deželo, v katero je bil šel, in njegovo potomstvo jo bo imelo v lasti." ([4 Moj 14,24](#)) Kakor so ogledniki potovali štirideset dni, tako bodo Izraelove čete štirideset let tavale po puščavi.

Ko je Mojzes ljudstvu objavil božansko odločitev, se je njihov bes spremenil v žalovanje. Vedeli so, da je njihova kazen pravična. Deset nezvestih oglednikov je umrlo pred očmi vsega Izraela, saj jih je zadela božanska kazen. V njihovi smrti je ljudstvo videlo lastno obsodbo.

Zdaj je bilo videti, da so se iskreno spokorili zaradi svojega grešnega vedenja, toda žalovali so zaradi posledic zla, ne pa zaradi občutka svoje nevhvaležnosti in neposlušnosti. Ko so spoznali, da Gospod ni popustil v svoji odločitvi, je ponovno zrasel njihov jaz, in dejali so, da se ne bodo vrnili v puščavo. Ko je Bog zapovedal, da se umaknejo z ozemlja svojih sovražnikov, je preizkusil njihovo navidezno pokornost in pokazal, da ni bila prava. Vedeli so, da so zelo grešili, ko so dovolili, da so jih prevzela prenagljena čustva in so hoteli pobiti oglednika, ki sta jih rotila, naj poslušajo Boga. Toda prestrašili so se le, ko so spoznali, da so naredili strašno napako, katere posledice bi se izkazale pogubne zanje. Njihova srca so ostala nespremenjena in potrebovali so samo kakšen izgovor, da bi naredili podoben prestop. To se je tudi zgodilo, ko jim je Mojzes z Božjo oblastjo zapovedal, naj se vrnejo v puščavo./391/

Odlok, naj Izrael štirideset let ne stopi v Kanaan, je povzročil grenko razočaranje za Mojzesa in Arona, Kaleba in Jozueta. Pa vendar so božansko odločitev sprejeli brez mrmranja. Tisti, ki pa so se pritoževali nad Božjim ravnanjem z njimi in izjavili, da se bodo vrnili v Egipt, so jokali in na veliko žalovali, ko jim je bil odvzet blagoslov, ki so ga do tedaj zaničevali. Pritoževali so se brez razloga, zdaj pa jim je Bog dal razlog za

jok. Če bi bili jokali zaradi svojega greha, ko jim je bil zvesto prikazan, ta kazen ne bi bila izrečena. Ker pa so jokali zaradi sodbe, njihova žalost ni bila spokorjenje in ni mogla zagotoviti umika njihove kazni.

Vso noč so žalovali, zjutraj pa so dobili novo upanje. Odločili so se odkupiti za svojo strahopetnost. Prej jim je Bog ukazal posesti deželo, ampak tega niso hoteli. Ko pa jim je zdaj naročil, naj se umaknejo, so se spet upirali. Odločili so se napasti deželo in jo osvojiti. Mogoče bo Bog sprejel njihovo delo in spremenil svoj načrt zanje.

Bog jim je dal prednost in dolžnost, da bi stopili v deželo takrat, ko je On tako določil, toda zaradi njihovega trmastega omalovaževanja je bilo to dovoljenje umaknjeno. Satan je dosegel svoj namen, ko jim je preprečil stopiti v Kanaan. Zdaj pa jih je spodbujal, naj navkljub božanski prepovedi naredijo prav to, česar niso hoteli izpolniti, ko je tako zahteval Bog. Tako je veliki zapeljivec pridobil zmago, ko jih je že drugič zapeljal v upor. Niso zaupali v Božjo moč, ki bi sodelovala z njihovim trudom v zasedanju Kanaana. Zdaj pa so hoteli s svojimi močmi izpolniti delo neodvisno od božanske pomoči. Vpili so: "Grešili smo zoper Gospoda, hočemo pa iti gor in se bojevati, prav kakor nam je zapovedal Gospod." ([5 Moj 1,41](#)) Tako strašno so postali zaslepljeni po prestopku. Gospod jim ni nikoli zapovedal, naj gredo gor in se bojujejo. Ni bil njegov namen osvojiti deželo z bojem, temveč s strogo poslušnostjo njegovim zapovedim.

Čeprav so bila njihova srca nespremenjena, so priznali svojo grešnost in neumnost upora ob poročilu oglednikov. Zdaj so videli vrednost blagoslova, ki so ga tako zaletavo zavrgli. Priznali so, da jim je lastna nevera preprečila stopiti v Kanaan. "Grešili/392/ smo," so rekli. Priznali so, da je krivda v njih in ne v Bogu, ki so ga tako hudobno obtožili, da ni izpolnil njim dane obljube. Čeprav njihovo priznanje ni izviralo iz resničnega spokorjenja, je pripomoglo, da se je izkazala pravičnost Božjega ravnanja z njimi.

Gospod še vedno dela na podoben način, da bi poveljčal svoje ime, ko vodi ljudi, da priznajo njegovo pravičnost. Včasih se ti, ki pravijo, da ga ljubijo, pritožujejo nad njegovo previdnostjo, prezirajo njegove obljube in podlegajo skušnjavam ter se združijo s hudobnimi angeli, ki želijo ovirati Božje načrte. Tedaj pa Gospod pogosto vodi okoliščine tako, da te osebe pripelje tja, kjer mogoče ne bo pravega spokorjenja. Vendarle pa bodo prepričane o svojem grehu in prisiljene priznati hudobnost svojega ravnanja ter Božjo pravičnost in dobroto v ravnanju z njimi. Tako Bog uporablja nasprotnike pri delu, da bi razodel dela teme. Duh, ki je spodbudil hudobno ravnanje, se sicer ne spremeni korenito. Nastanejo pa vendar priznanja, ki dokažejo Božjo čast in opravičijo njegove zveste grajalce, katerim so nasprotovali in jih obrekovali. Tako bo tudi takrat, ko se bo dokončno izlila Božja jeza. Ko bo prišel "Gospod z miriadami

svojih svetih izvršit sodbo nad vsemi", bo prav tako kaznoval "vse brezbožne za vsa dela brezbožnosti". ([Juda 14.15](#)) Vsak grešnik bo prisiljen videti in priznati pravičnost svoje obsodbe.

Ne glede na božansko kazen so se Izraelci pripravljali osvojiti Kanaan. Opremljeni z orožjem za boj so bili po lastni presoji popolnoma pripravljeni za spopad. Bili pa so žalostno pomanjkljivi v Božjih očeh in očeh njegovih žalostnih služabnikov. Ko je skoraj štirideset let kasneje Gospod ukazal Izraelu zavzeti Jeriho, jim je obljubil, da bo šel z njimi. Pred vojskami so nosili skrinjo, ki je vsebovala njegov zakon. Voditelji, ki jih je določil On, so usmerjali njihove premike pod božanskim nadzorom. S takim vodstvom se jim ni moglo zgoditi nič žalega. Toda zdaj so se šli spoprijet s sovražnikovimi vojskami nasprotno Božjemu ukazu in resni prepovedi njihovih vodij, brez skrinje in brez Mojzesa.

Trobenta je zatrobila preplah in Mojzes je pohitel za njimi z opozorilom: "Zakaj tako prestopate Gospodovo besedo? Ne boste v tem imeli sreče. Ne hodite tja gor,/393/ zakaj Gospod ni sredi vas; da vas ne pobijejo vaši sovražniki. Kajti Amalekovci in Kanaanci so tu pred vami, in padli boste pod mečem." ([4 Moj 14,41-43](#))

Kanaanci so slišali za skrivnostno moč, za katero je kazalo, da ščiti to ljudstvo, in za čudeže, ki so bili storjeni v njegovo korist. Zbrali so močne sile, da bi odgnali zavojevalce. Napadajoča vojska ni imela vodja. Niso niti molili, da bi jim Bog dal zmago. Odpravili so se z brezupno odločitvijo, da spremenijo svojo usodo ali pa umrejo v boju. Kljub neizurjenosti v vojskovanju je bilo veliko oborožencev. Upali so, da bodo z nenadnim in silovitim napadom strli ves odpor. Domišljajo so izzivali sovražnika, ki si jih ni drznil napasti.

Kanaanci so se utaborili na kamnitem, ravnem zemljišču, ki se ga je dalo doseči samo skozi težavne prehode ter strme in nevarne vzpone. Mnogoštevilnost Hebrejcev bi lahko samo še pridala njihovem porazu. Počasi so se pomikali po gorskih poteh, izpostavljeni smrtnim izstrelkom sovražnikov, ki so bili nad njimi. Velike skale so se valile navzdol in zaznamovale pot s krvjo ubitih. Tisti, ki so dosegli vrh, so bili izčrpani zaradi vzpona in silovito poraženi ter odbiti z veliko izgube. Bojišče je bilo prekrito s telesi umrlih. Izraelova vojska je bila popolnoma poražena. Posledica tega upornega poskusa sta bila razdejanje in smrt.

Prisiljeni k pokornosti so se preživel končno vrnili in jokali pred Gospodom, a Gospod ni hotel poslušati njihovega glasu. ([5 Moj 1,45](#)) Zaradi spodbudne zmage so bili Izraelovi sovražniki, ki so prej s strahom čakali na približevanje mogočne čete, sedaj navdihnjeni z zaupanjem, da se jim bodo uprli. Vsa poročila, ki so jih slišali glede čudovitih stvari, kar jih je Gospod storil za svoje ljudstvo, so imeli sedaj za lažna.

Menili so, da nimajo več vzroka za strah. Ta prvi Izraelov poraz, ki je navdihnil Kanaance s pogumom in odločnostjo, je zelo povečal težavnost zmage. Izraelu ni ostalo nič drugega, kakor da so izginili spred oči zmagoslavnim sovražnikom v puščavo in vedeli, da bo tam pokopan ves rod./394/

35. Korahov upor

([angleško](#))

Temeljno besedilo [4 Moj 16 in 17](#)

Sodbe, ki so obiskale Izraela, so za nekaj časa ukrotile godrnjanje in nepokorščino. Duh upora pa je bil še vedno v srcu in sčasoma je obrodil najgrenkejšo sadovo. Prejšnji upori so bili samo nenadni nemiri, ki so vzniknili iz trenutnih vzgibov vznemirjene množice. Zdaj pa se je oblikovala globoka zarota, posledica odločnega namena, da se strmoglavni oblast vodij, ki jih je postavil sam Bog.

Korah, vodja tega gibanja, je bil Levit iz Kahatove družine in Mojzesov bratranec. Bil je sposoben in vpliven mož. Določen je bil za svetiščno službo, toda postal je nezadovoljen zaradi svojega položaja in hrepenel po duhovniškem dostojanstvu. Podelitev duhovniške službe Aronu in njegovi družini, tako da je služba sprva pripadala prvorojenemu sinu iz vsake družine, je zbudila zavist in nezadovoljstvo. Korah je nekaj časa skrivoma nasprotoval Mojzesovi in Aronovi oblasti, ni pa si drznil upreti javno. Končno je skoval drzni načrt za strmoglavljenje državljanske in verske oblasti. Seveda mu je uspelo najti privrženca. V bližini Korahovih in Kahatovih šotorov na južni strani svetišča je stal tabor Rubenovega rodu. Šotori Datana in Abirama - knezov tega rodu - pa so bili čisto blizu Korahovega. Ta kneza sta se mu radi volje pridružila v njegovem častihlepem načrtu. Ker sta bila potomca najstarejšega Jakobovega sina, sta trdila, da jima pripada državljanska oblast. Odločila sta se s Korahom podeliti duhovniške časti.

Človeška čustva so bila naklonjena Korahovemu načrtu. V zagrenjenosti razočaranja so se vrnili prejšnji dvomi, zavist in sovraštvo, njihove obtožbe pa so bile ponovno usmerjene proti potrpežljivemu vodju. Izraelci/395/ so nenehno pozabljali dejstvo, da so pod božanskim vodstvom. Pozabili so, da je Angel zaveze njihov nevidni vodja, da je pred njimi šla Kristusova navzočnost, ogrnjena v oblakov steber, in da je od njega Mojzes dobil vsa navodila.

Niso se bili pripravljani pokoriti strašni kazni, da morajo vsi umreti v puščavi. Zato so izkoristili vsak izgovor za verovanje, da jih ne vodi in njihove usode ni oznanil Bog, temveč Mojzes. Najboljši napor najkrotkejšega človeka na zemlji niso mogli obvladati nepokorščine tega ljudstva. Čeprav so bili pred njimi še vedno znaki Božjega nezadovoljstva zaradi prejšnjih napak - praznine v vrstah in manjkajoči - si nauka niso vzeli k srcu. Spet jih je premagala skušnjava.

Ponižno pastirsko Mojzesovo življenje je bilo veliko mirnejše in srečnejše kakor pa sedanji položaj vodja te velike množice nemirnih duhov. Vendar si Mojzes ni drznil izbirati. Namesto pastirske palice mu je bila dana palica moči, ki je ni mogel odložiti, dokler ga ne razreši Bog.

Bralec skrivnosti vseh src je ožigosal načrte Koraha in njegovih tovarišev ter dal svojemu ljudstvu opozorilo in nauk, ki bi jih usposobila ubežati prevari teh spletkarskih mož. Videli so sodbo, ki je doletela Mirjamo zaradi njene zavisti in pritožb zoper Mojzesa. Gospod je izjavil, da je Mojzes večji od preroka. "Od ust do ust govorim z njim." Potem je dodal: "Zakaj se torej nista bala govoriti zoper mojega služabnika, zoper Mojzesa?" ([4 Moj 12,8](#)) Ti nauki niso bili namenjeni samo Aronu in Mirjami, temveč vsemu Izraelu.

Korah in njegovi privrženci v zaroti so bili možje, ki so imeli prednost videti posebna razodetja Božje moči in mogočnosti. Bili so izmed tistih, ki so šli z Mojzesom na goro in so videli božansko slavo. Toda od takrat je prišlo do sprememb. Sprva prezrta skušnjava se je potuhnila, ob novi spodbudi pa se je okrepila. Nazadnje pa je njihove misli nadziral Satan, da so si upali izraziti nezadovoljnost. Govorili so o velikem zanimanju za blaginjo ljudstva in najprej šepetali nezadovoljstvo drug drugemu, potem pa vodilnim Izraelovim možem. Njihovi namigi so bili tako z lahkoto/396/ sprejeti, da so si drznili iti dalje. Nazadnje so prav zares sami sebi verjeli, da jih vodi gorečnost za Boga.

Uspelo jim je prepričati dvesto petdeset prvakov, ki so uživali dober sloves v zboru. Zaradi te močne in vplivne podpore so bili prepričani, da jim bo uspela korenita sprememba v vladi in bodo na veliko izboljšali Mojzesovo in Aronovo upravljanje.

Ljubosumnost je vodila v zavist, ta pa v upor. Razpravljali so o vprašanju Mojzesove pravice do tako velike oblasti in časti. Nazadnje so ugotovili, da uživa zelo zavidljiv položaj, ki bi ga kdo izmed njih prav tako dobro zapolnil. Drug drugega so zapeljali v mišljenje, da sta si Mojzes in Aron sama prilastila položaj, ki ga imata. Nezadovoljneži so dejali, da sta se vodja sama povzdignila nad Gospodov zbor, ko sta si prilastila duhovništvo in vlado, toda njuna hiša ni upravičena do ugleda nad drugimi v Izraelu. Nič bolj nista sveta od drugih in dovolj bi jima moralo biti, da sta na istem položaju kakor njuni bratje, ki jim je enako naklonjena Božja posebna navzočnost in zaščita.

Zarotniki so se potem obrnili k ljudstvu. Zapeljanim, ki zaslužijo grajo, ni nič ljubše, kakor če prejmejo naklonjenost in hvalo. Tako so Korah in njegovi zavezniki pridobili pozornost in podporo zbora. Obtožba, da je godrnjanje ljudstva nadnje spravila Božjo jezo, je bila označena za zmoto. Rekli so, da ne gre kriviti zbora, saj niso zahtevali

ničesar drugega kakor pravice. Mojzes pa naj bi bil prevzet en vladar, ker je grajal ljudstvo kot grešnike, ko so vendar sveti ljudje in je Gospod med njimi.

Korah je obnovil zgodovino njihovih potovanj skozi puščavo, kjer so bili pripeljani v hude težave in jih je mnogo pomrlo zaradi godrnjanja in neposlušnosti. Poslušalci so mislili, da bi se lahko izognili vsem težavam, če bi Mojzes ravnal drugače. Odločili so se vse nesreče pripisati njemu. Menili so, da je izločitev iz Kanaana posledica Mojzesovega in Aronovega nepravilnega ravnanja. Če pa bi bil njihov vodja Korah in bi jih spodbujal s premišljevanjem o njihovih dobrih/397/ delih, namesto da bi karal njihove grehe, bi imeli zelo mirno in uspešno potovanje. Namesto tavanja sem in tja po puščavi bi lahko odšli naravnost v obljubljeni deželo.

V tem nezadovoljstvu sta obstajala večja zveza in sozvočje med neskladnimi prvinami zbora kakor kdaj prej. Korahov uspeh pri ljudstvu je povečal njegovo samozaupanje in ga utrdil v veri, da lahko postane usodno za svobodo Izraela, če ne bodo ustavili Mojzesove prilastitve oblasti. Prav tako je trdil, da mu je Bog odprl zadevo in ga pooblastil opraviti spremembe v vladi, preden bo prepozno. Toda mnogi niso bili pripravljeni sprejeti Korahovih obtožb zoper Mojzesa. Pred njimi je oživel spomin na njegovo potrpežljivo in samopožrtveno delo, in zavest je bila zbegana. Zato je bilo potrebno nakazati nekaj sebičnih spodbud v njegovem globokem zanimanju za Izraela. Ponovljena je bila stara obtožba, da jih je peljal v puščavo umret, da bi si lahko prilastil njihovo imetje.

Nekaj časa je to delo napredovalo skrivoma. Kakor hitro pa je gibanje pridobilo dovolj moči za odprt upor, se je na čelu stranke pojavil Korah in javno obtožil Mojzesa in Arona, da sta si prisvojila oblasti, do katere so enako upravičeni Korah in njegovi zavezniki. Obtožena sta bila tudi, da je bilo ljudstvo prikrajšano za svobodo in neodvisnost. Zarotniki so dejali: "Dosti naj vama bo! Zakaj vsa občina, vsi so svetniki, in Gospod je sredi njih. Zakaj se vidva povzdigujeta nad Gospodov zbor?" ([4 Moj 16,3](#))

Mojzes ni pričakoval do potankosti izdelane zarote, ko pa ga je zadel njen strašen pomen, je padel na obličje in se tiho obrnil na Boga. Vstal je zares žalosten, vendar miren in okrepljen. Božansko vodstvo mu je bilo zagotovljeno. Rekel je: "Jutri pokaže Gospod, kdo je njegov in kdo je svet in se mu sme bližati; njemu, kogar si izvoli, veli, naj se mu bliža." ([4 Moj 16,5](#)) Preizkus je bil preložen na naslednji dan, da bi vsi imeli čas razmisliti. Kdor je hrepenel po duhovništvu, je moral priti s kadilom in ga darovati pred svetiščem v navzočnosti zbora. Postava je bila zelo jasna, da lahko v svetišču služi samo, kdor je bil posvečen za sveto službo. Celotni duhovnik Nadab in Abihu sta/398/ bila uničena, ker sta si drznila darovati tuji ogenj in nista spoštovala božanskega ukaza. Zdaj pa je Mojzes izzval svoje tožnike, naj razgrnejo zadevo pred Bogom, če si upajo lotiti tako nevarnega priziva.

Mojzes je pokazal na Koraha in njegove tovariše Levite in dejal: "Ali vam je premalo, da je prav vas Izraelov Bog odločil iz Izraelove občine, veleč, da bodite blizu njega, da bi opravljali službo pri Gospodovem prebivališču ter stopali pred občino, da jim strežete? Premalo li je, da je k sebi dovolil pristop tebi in vsem tvojim bratom s teboj? Iščete li še duhovništva? Zares, prav zoper Gospoda ste se zbrali, ti in tvoja družba. Kaj neki je Aron, da zoper njega mrmrate?" ([4 Moj 16,9-11](#))

Datan in Abiram nista bila tako predrzna kakor Korah. Mojzes je upal, da sta vpletena v zaroto, ne da bi se popolnoma pokvarila. Zato ju je poklical predse, da bi slišal obtožbe zoper sebe. Vendar nista prišla in nesramno nista hotela priznati njegove oblasti. Njun odgovor, ki je bil izrečen pred zborom, se je glasil: "Je li premalo, da si nas peljal iz dežele, v kateri teče mleko in med, da nas pomoriš v puščavi? Hočeš li se vzdigniti celo še za vladarja nad nami? Saj nas nisi pripeljal v deželo, v kateri teče mleko in med, in nisi nam dal njiv in vinogradov v posest! Hočeš li še oči izdreti tem ljudem? Midva ne greva tja gor." ([4 Moj 16,13,14](#))

Tako so se sklicali na prizor svojega suženjstva z uporabo jezika, s katerim je Gospod opisal obljubljeno dediščino. Mojzesa so obtožili za hlinjeno delovanje pod božanskim vodstvom, da bi s tem vzpostavil svojo oblast. Izjavili so, da se ne bodo več pustili voditi kakor slepci zdaj proti Kanaanu, zdaj proti puščavi, kakor bi pač najbolj ustrezalo njegovim častihlepnim načrtom. Tako je bil on, ki je bil kakor nežni oče, potrpežljiv pastir, predstavljen z najgršim značajem tirana in vsiljivca. Za izključitev iz Kanaana, ki je bila kazen za njihove grehe, so obtožili njega.

Očitno je bilo, da ljudstvo sočustvuje z nezadovoljno stranko. Toda Mojzes se ni trudil zagovarjati sebe. Resno se je obrnil na Boga pred zborom kot na pričo brezmadežnosti njegovih vzgibov in poštenosti svojega vedenja ter ga prosil, naj bo njegov sodnik./399/

Naslednje jutro se je dvesto petdeset prvakov s Korahom na čelu pojavilo s svojimi kadiilnicami. Odpeljali so jih na svetiščno dvorišče, ljudje pa so se zbrali zunaj, da bi videli, kaj bo. Zbora ni zbral Mojzes, da bi videli poraz Koraha in njegovih tovarišev, temveč so jih sklicali uporniki v svoji slepi domišljavosti, da bi bili priče njihovi zmagi. Velik del zbora se je javno postavil na stran Koraha, čigar upi so bili usmerjeni zoper Arona.

Tako pred Bogom zbrani množici se je prikazala Gospodova slava. Mojzesu in Aronu je bilo sporočeno božansko opozorilo: "Ločita se iz te občine, da jih namah pokončam." ([4 Moj 16,21](#)) Ta dva pa padeta na obličje in molita: "O mogočni Bog, Bog duhov vsega mesa! Ta eden greši, in hočeš se li jeziti nad vso občino?" ([4 Moj 16,22](#))

Korah se je umaknil izmed zbranih, da bi se pridružil Datanu in Abiramu, ko je Mojzes s sedemdesetimi odšel z zadnjim opozorilom k možema, ki nista hotela priti k njemu. Sledila je množica, in preden je Mojzes podal svoje sporočilo, je po božanskem ukazu rotil ljudstvo: "Odstopite, prosim, od šotorov teh brezbožnih ljudi in ne dotaknite se nobene njihove reči, da ne poginete v vseh njihovih grehih." ([4 Moj 16,26](#)) Ubogali so opozorilo, saj je nad vsemi lebdela slutnja o preteči sodb. Glavni uporniki so videli, da so jih zapuščali tisti, katere so zapeljevali, toda njihova predrznost je ostala neomajna. Stali so s svojimi družinami pred vrati svojih šotorov in kljubovali božanskemu opozorilu.

Tedaj je Mojzes v imenu Izraelovega Boga pred vsem zborom izjavil: "Po tem spoznate, da me je Gospod poslal, da naj izvršim vsa ta dela, in da niso prišla iz mojega srca: Ako umrjo ti z navadno smrtjo vseh ljudi in bodo kaznovani, kakor se kaznujejo vsi ljudje, tedaj me ni poslal Gospod. Ako pa ustvari Gospod novo stvar, da odpre zemlja svoje žrelo ter jih požre z vsem, kar imajo, da se živi pogreznejo v kraj mrtvih: tedaj spoznajte, da so ti možje zaničevali Gospoda." ([4 Moj 16,28-30](#))

Oči vsega Izraela so bile uprte v Mojzesa, ko so v strahu in pričakovanju čakali nadaljnji dogodek. Ko je nehal govoriti, se je trdna zemlja razprla in uporniki so se živi pogreznili v brezno, /400/ z vsem, kar jim je pripadalo, in "poginili so izmed občine". ([4 Moj 16,33](#)) Ljudje so se razbežali, ker so se čutili krive kot soudeleženi v grehu.

Toda sodbe se niso končale. Ogenj, ki je šinil iz oblaka, je použil dvesto petdeset prvakov, ki so darovali kadilo. Ker ti možje niso bili začetniki upora, niso bili uničeni z glavnimi zarotniki. Dovoljeno jim je bilo videti njihov konec, hkrati pa so imeli priložnost za spokorjenje. Oni pa so sočustvovali z uporniki, in zato so delili njihovo usodo.

Ko je Mojzes rotal Izraela, naj beži pred prihajajočim uničenjem, bi bila celo takrat lahko ustavljena božanska sodba, če bi se Korah in njegova družba spokorili in prosili za odpuščanje. Kljubovalna vztrajnost pa je zapečatila njihovo usodo. Ves zbor je sodeloval v njihovi krivdi, saj so vsi bolj ali manj sočustvovali z njimi. Pa vendar je Bog v svoji veliki milosti razlikoval med voditelji upora in zapeljanimi. Ljudem, ki so se dovolili zapeljati, je bila dana priložnost za spokorjenje. Dan je bil silen dokaz o tem, da se motijo in da ima Mojzes prav. Vidno razodetje Božje moči je odstranilo vse negotovosti.

Jezus, Angel, ki je šel pred Izraelci, jih je želel rešiti pred uničenjem. Odpuščanje si je prizadevalo zanje. Božja sodba se je zelo približala in jih vabila, naj se spokorijo. Posebno, neustavljivo posredovanje iz nebes je zadržalo njihov upor. Če se bodo zdaj odzvali na posredovanje Božje previdnosti, bodo rešeni. Ampak bežali so od sodb

zaradi strahu pred uničenjem, zato njihov upor ni bil ozdravljen. Tisto noč so se vrnili v šotore zgroženi, vendar ne spokorjeni.

Korah in njegova družba so jim tako dolgo laskali, da so resnično verovali, da so dobri ljudje ter jih je Mojzes zapeljal in zlorabljal. Če bi dopustili možnost, da se Korah in njegova družba motijo in da ima Mojzes prav, potem bi bili prisiljeni sprejeti kazen, da morajo umreti v puščavi, kakor je povedala Božja beseda. Temu se niso bili pripravljeni pokoriti, zato so poskušali verjeti, da jih je Mojzes zapeljal. Nespametno so gojili upanje, da bo vzpostavljen nov sistem, v katerem bo hvala nastopila namesto graje in blaginja namesto zaskrbljenosti in spora./401/ Možje, ki so umrli, so govorili laskajoče besede in kazali, kako zelo jim gre zanje in koliko jih ljubijo. Zato je ljudstvo sklepalo, da morajo biti Korah in njegovi tovariši dobri ljudje, Mojzes pa je nekako vzrok njihovega uničenja.

Ljudje skoraj ne morejo bolj sramotiti Boga, kakor če prezirajo in zavržejo sredstva, ki jih uporablja za njihovo zveličanje. Izraelci niso naredili samo tega, temveč so nameravali oba, Mojzesa in Arona, usmrtiti. Niso spoznali potrebe po iskanju odpuščanja od Boga za svoj veliki greh. Ta preizkusna noč ni minila v spokorjenju in priznanju, temveč v iskanju načina, da bi se uprli dokazom, ki so jim pokazali, da so največji izmed grešnikov. Še vedno so gojili sovraštvo do ljudi, ki jih je izbral Bog, in se upirali njihovi oblasti. Satan je bil poleg, da je popačil njihovo razsojanje in jih slepo vodil v pogubo.

Ves Izrael je preplašeno bežal ob vpitju obsojenih grešnikov, ki so se pogrezali v brezno. Govorili so: "Da nas ne požre zemlja! A drugi dan je mrmrala vsa občina Izraelovih sinov zoper Mojzesa in Arona, govoreč: Vidva sta usmrtila Gospodovo ljudstvo." ([4 Moj 16,34.41](#)) Hoteli so nadaljevati nasilje zoper zvesta in samopožrtovalna voditelja.

Nad svetiščem je bilo v oblaku videti razodetje božanske slave in glas iz oblaka je spregovoril Mojzesu in Aronu: "Umaknita se izmed te občine, da jih namah pokončam." ([4 Moj 16,44](#))

Na Mojzesu ni počivala krivda za greh, zato se ni bal in ni hitel stran ter prepustil zbora pogubi. Mojzes je zavračeval in v tej strašni stiski pokazal pravo pastirsko zanimanje za čredo, ki mu je zaupana v oskrbo. Rotil je, da Božji srd ne bi popolnoma pokončal ljudstva, ki ga je izvolil. S svojim posredovanjem je ustavil roko maščevanja, da neposlušni in uporni Izrael ne bi bil dokončno pokončan.

Toda poslanec srda je nadaljeval, šiba je opravljala svoje morilsko delo. Po bratovem navodilu je Aron vzel kadilnico in pohitel med ljudstvo, da bi opravil "spravo zanje. In stal je med mrtvimi in živimi." (4 Moj 16, 46.48) Ko se je dvigal dim kadila, so se k Bogu dvigale tudi molitve Mojzesa v svetišču. Šiba je bila/402/ ustavljena, vendar ne prej, dokler jih ni padlo štirinajst tisoč iz Izraela kot dokaz krivde mrmranja in upora.

Dan je bil še en dokaz, da duhovništvo pripada samo Aronovi družini. Po božanskem navodilu je vsako pleme pripravilo palico in nanjo napisalo ime svojega rodu. Aronovo ime je bilo na Levijevi palici. Palice so bile položene v svetišče, "v šotor pričevanja". (4 Moj 17,7) Brstenje katere izmed palic bo znamenje, da je Gospod izbral ta rod za duhovništvo. Zjutraj je "Aronova palica za hišo Levijevo bila v cvetu: pognala je brstje in cvetje in rodila zrele mandlje". (4 Moj 17,8) Pokazali so jo ljudstvu in pozneje je ostala v svetišču kot priča naslednjim rodovom. Čudež je učinkovito rešil vprašanje duhovništva.

Zdaj je bilo popolnoma jasno, da sta Mojzes in Aron govorila z božansko oblastjo, in ljudje so bili prisiljeni verjeti neprijetni resnici, da bodo umrli v puščavi. Vpili so: "Glej, mrjemo in ginemo, da, mi vsi poginemo!" (4 Moj 17,12) Priznali so, da so grešili, ko so se uprli vodjema, in da so Korah in njegova družba prejeli pravično Božjo sodbo.

V Korahovem uporu je videti sicer bolj omejeno delovanje istega duha, ki je vodil Satana k upor v nebesih. Ošabnost in častihlepnost sta spodbudila Luciferja, da se je pritoževal nad Božjo vlado in želel ovreči red, ki je bil vzpostavljen v nebesih. Vse od njegovega padca je njegov cilj vlti v človekov um istega duha zavisti in nezadovoljstva, isto poganjanje za položajem in častjo. Tako je deloval na Korahov, Datanov in Abiramov um, da bi zanetil željo po samopoviševanju in razplamtel zavist, nezaupanje in upor. Satan je povzročil, da so zavrgli Boga kot svojega voditelja, ko so zavrgli ljudi, ki jih je določil Bog. Bili so tako zapeljani, da so mislili, da so pravični, ko so mrmrali zoper Mojzesa in Arona ter preklinjali Boga; za tiste pa, ki so zvesto grajali njihove grehe, so menili, da jih je spodbudil Satan.

Ali ne obstaja še danes isto zlo, ki leži ob temelju Korahove pogube? Ošabnost in stremuštvo sta povsod razširjena. Ko gojimo to dvojico, odpremo vrata zavisti in hlepenju po nadvladi; odtujimo se Bogu in nezavedno/403/ nas potegne v Satanove vrste. Kakor Korah in njegovi tovariši celo mnogi dozdevni Kristusovi sledilci razmišljajo, načrtujejo in goreče hrepenijo po samopoviševanju. Za pridobitev človeške naklonjenosti in podpore so pripravljani popačiti resnico, lagati in napačno predstavljati Gospodove služabnike. Pripravljani so jih celo obtožiti nizkotnih in sebičnih vzgibov, ki navdihujejo njihovo lastno srce. Potem ko vztrajno ponavljajo laž kljub vsem dokazom, nazadnje verujejo, da je to res. Medtem ko si prizadevajo uničiti

zaupanje ljudi v tiste, ki jih je določil Bog, resno verjamejo, da sodelujejo v dobrem delu in da resnično opravljajo Božjo službo.

Hebrejci se niso bili pripravljeni pokoriti Gospodovim navodilom in omejitvam. Zaradi brzdanja so bili nezadovoljni in so se upirali graji. To je bila skrivnost njihovega godrnjanja zoper Mojzesa. Če bi jim bilo dovoljeno delati, kakor jim je ustrezalo, bi se manj pritoževali zoper voditelja. Skozi vso cerkveno zgodovino so se morali Božji služabniki srečevati z istim duhom.

Ljudje s popuščanjem grehu dopuščajo Satanu stopiti v njihov um ter se tako z ene stopnje hudobnosti pomikajo na drugo. Zavrnitev luči potemni um in zakrknje srce, tako da jim je lažje narediti naslednji korak v greh in zavrniti še jasnejšo luč, dokler se končno njihove navade zmotnega ravnanja ne ustalijo. Greh se jim ne zdi več grešen. On, ki zvesto oznanja Božjo besedo in tako obsoja njihov greh, si pogosto nakoplje njihovo sovraštvo. Ker niso pripravljeni zdržati bolečine in žrtev, kar je potrebno za prenavo, se obrnejo proti Gospodovemu služabniku in žigosajo njegove graje kot stroge in nepotrebne. Kakor Korah pravijo, da je ljudstvo brez krivde; kdor graja, povzroča vse težave. Pomirjevanje njihove vesti s tem zavajanjem in zavist sta združena z nezadovoljstvom, da bi sejala neslogo v cerkvi in oslabila roke teh, ki bi jo postavili.

Vsak napredek, ki ga dosežejo od Boga poklicani voditelji njegovega dela, je zanetil dvome, vsako dejanje je bilo napačno predstavljeno zaradi zavisti in dlakocepstva. Tako je bilo v času Lutra, Wesleya in drugih reformatorjev. Tako je tudi danes.

Korah ne bi ravnal tako, kakor je, ko bi **vedel**, da je vsa navodila in graje Izraelu sporočil Bog. Toda to bi lahko vedel. Bog je dal silen/404/ dokaz o tem, da On vodi Izraela. Korah in njegovi tovariši pa so zavrgli luč, dokler niso bili tako zaslepljeni, da celo najočitnejša razodetja njegove moči niso bila dovolj, da bi jih prepričala. Vsa so pripisali človeškemu ali Satanovemu delovanju. Isto so naredili ljudje, ki so dan po uničenju Koraha in njegove družbe prišli k Mojzesu in Aronu ter rekli: "Vidva sta usmrtila Gospodovo ljudstvo." ([4 Moj 16,41](#)) Čeprav je Bog najbolj prepričljivo dokazal svoje nezadovoljstvo zaradi njihovega ravnanja, ko je uničil ljudi, kateri so jih zapeljali, so si drznili pripisati njegove sodbe Satanu. Rekli so, da sta Mojzes in Aron z močjo hudobnega povzročila smrt dobrih in svetih mož. To dejanje je zapečatilo njihovo usodo. Zagrešili so greh proti Svetemu Duhu, greh, po katerem človeško srce popolnoma zakrknje vplivu božanske milosti. Kristus je rekel: "In če kdo reče besedo zoper Sina človekovega, mu bo odpuščeno, kdor pa reče zoper Svetega Duha, mu ne bo odpuščeno ne v tem veku ne v prihodnjem." ([Mat 12,32](#)) Te besede je spregovoril naš Zveličar, ko so veličastna dela, ki jih je storil po Božji moči, Judje pripisali

Belzebubu. Bog se pogovarja s človekom s pomočjo Svetega Duha. Kdor naklepno zavrača to pomoč kot Satanovo, je prekinil potek pogovora med človekom in Nebesi.

Bog deluje z razodevanjem svojega Duha, ki graja in prepričuje grešnika. Če je delo Duha dokončno zavrnjeno, ni nič več, kar bi Bog lahko storil za človeka. Uporabljen je bil zadnji vir božanske milosti. Prestopnik se je obrnil od Boga, greh pa nima zdravila, da bi se ozdravil sam. Nobena prihranjena moč ne obstaja, po kateri bi Bog lahko prepričal in spreobrn timer grešnika. Božanski ukaz se glasi: "Pusti ga!" ([Oz 4,17](#)) Potem "ni nobene žrtve več za grehe, ampak neko strašno pričakovanje sodbe in gorečnost ognja, ki bo ugonabljal nasprotnike". ([Heb 10,26.27](#))/405/

36. V puščavi

([angleško](#))

Skoraj štirideset let so bili Izraelovi otroci izgubljeni v zakotni puščavi. Mojzes pravi: "Časa pa, v katerem smo šli od Kades-barnee, dokler nismo prestopili potoka Zereda, je bilo osemintrideset let; v tem času je izumrl ves rod vojščakov izmed tabora, kakor jim je bil prisegel Gospod. Da, Gospodova roka je bila proti njim, da bi jih potrebil izmed tabora, dokler niso pomrli." ([5 Moj 2,14.15](#))

V teh letih so se ljudje nenehno spominjali, da so pod božansko grajo. V uporabi pri Kadesu so zavrgli Boga, in Bog je za nekaj časa zavrgel nje. Ker so se izkazali za nezveste njegovi zavezi, niso smeli prejeti znamenja zaveze - obreda obreze. Njihova želja po vrnitvi v deželo suženjstva je pokazala, da niso vredni svobode. Zato niso smeli praznovati obreda pashe, ki je bila ustanovljena v spomin na njihovo rešitev iz sužnosti.

Nadaljevanje svetiščne službe je vendarle pričalo, da Bog ni dokončno zapustil svojega ljudstva. V svoji previdnosti je še vedno skrbel za njihove potrebe. Mojzes je v pripovedovanju zgodovine njihovega tavanja rekel: "Zakaj Gospod, tvoj Bog, te je blagoslovil pri vsem delu tvojih rok; vedel je za tvoje potovanje po tej veliki puščavi, teh štirideset let je bil Gospod, tvoj Bog, s teboj, ničesar ti ni zmanjkalo." ([5 Moj 2,7](#)) Levitska hvalnica, ki jo je zapisal Nehemija, živo opisuje Božjo skrb za Izraela celo v letih zavrženosti in pregnanstva. "Ti jih vendar nisi zapustil v svojem mnogoterem usmiljenju v puščavi: oblakov steber se ni umaknil iznad njih podnevi, da bi jih vodil po poti, ne ognjeni steber ponoči, da bi jim svetil na pot, po kateri naj gredo. Ti si tudi dal svojega/406/ dobrega Duha, da jih poučuje, in njih ustom nisi odrekel svoje mane, in dajal si jim vode, ko so bili žejni. Štirideset let si jih oskrboval v puščavi, ... njihova obleka se ni razdrapala in njihove noge niso otele." ([Neh 9,19-21](#))

Tavanje po puščavi ni bilo določeno samo kot sodba za upornike in nezadovoljneže, temveč naj bi služilo kot vzgoja mlajšemu rodu in priprava na vstop v obljubljeno deželo. Mojzes jim je oznanil: "Spoznaj torej v svojem srcu, da te strahuje Gospod, tvoj Bog, kakor strahuje mož svojega sina, da bi te ponižal in izkusil, da spozna, kaj je v tvojem srcu, ali boš držal njegove zapovedi ali ne. In te ... vodil v lakoto; in živil te je z mano, ki je nisi poznal ne ti ne tvoji očetje, da ti pokaže, da ne živi človek ob samem kruhu, temveč ob vsem, kar prihaja iz Božjih ust." ([5 Moj 8,5.2.3](#))

"Našel ga je v deželi puščave, v pustinji, v tuljenju divjega kraja; obdal ga je, pazil je nanj, varoval ga je kakor punčico svojega očesa. V vsej njihovi stiski je bil sam stiskan, in angel njegovega obličja jih je reševal. V svoji ljubezni in usmiljenosti jih je odkupil sam in dvignil jih je nase ter jih nosil vse nekdane dni." ([5 Moj 32,10](#); [Iz 63,9](#))

Pa vendar so edini zapisi o njihovem življenju v puščavi primeri upora zoper Gospoda. Korahovo nasprotovanje je povzročilo uničenje štirinajst tisoč Izraelcev. Bili pa so tudi osamljeni primeri, ki so kazali enakega duha zaničevanja božanske oblasti.

Ob neki priložnosti je sin Izraelke in Egipčana, eden izmed mešane množice, ki je prišla iz Egipta z Izraelom, zapustil svoj del tabora in stopil v del, ki je pripadal Izraelcem ter zahteval pravico, da tam postavi svoj šotor. Božanski zakon mu je to prepovedoval, saj so bili egipčanski potomci izključeni iz zbora do tretjega rodu. Med njim in Izraelci se je vnel spor, in zadevo so sporočili sodniku, in ti so bili odločno proti prestopniku.

Besen zaradi odločitve je preklel sodnika in v vroči jezi preklinjal Božje ime. Nemudoma so ga pripeljali pred Mojzesa. Poznali so ukaz: "In kdor/407/ preklinja svojega očeta ali svojo mater, mora umreti," ([2 Moj 21, 17](#)) toda v tem primeru niso naredili ničesar, da bi zadostili zahtevam. Zločin je bil tako strašen, da so čutili potrebo po posebnem Božjem ukazu. Človeka so zaprli, dokler se ne bodo prepričali o Gospodovi volji. Sam Bog je izrekel kazen, po božanskem navodilu je bil prestopnik odpeljan izven tabora in kamnan do smrti. Tisti, ki so bili priče grehu, so položili svoje roke na njegovo glavo in tako potrdili resničnost tožbe zoper njega. Potem so prvi vrgli kamne, in ljudje, ki so stali okoli, so se pridružili izvrševanju kazni.

Potem je bil objavljen zakon, ki bo veljal v podobnih prestopkih: "Kdor preklinja svojega Boga, bo nosil svoj greh. In kdor zasramuje Gospodovo ime, mora umreti; brez ugovora naj ga vsa občina omeče s kamenjem: tujca in rojaka, ko zasramuje to ime, naj usmrte." ([3 Moj 24,15,16](#))

So taki, ki dvomijo o Božji ljubezni in pravičnosti pri izvrševanju tako strogih kazni za besede, ki so bile izgovorjene v jezi. Toda ljubezen in pravičnost zahtevata, da se vidi, da so z zlobo zoper Boga navdihnjene besede velik greh. Kazen, ki je doletela prvega prestopnika, bo svarilo drugim, da se mora Božje ime spoštovati. Če bi greh tega moža ostal nekaznovan, bi se tudi drugi pokvarili, sad tega pa bi bilo mnogo izgubljenih življenj.

Mešana množica, ki je prišla iz Egipta skupaj z Izraelci, je bila vir nenehnih skušnjav in težav. Trdili so, da so se odrekli malikovanju in da častijo pravega Boga. Ampak prva

vzgoja in pouk sta oblikovala njihove navade in značaj, tako da so bili bolj ali manj pokvarjeni z malikovanjem in nespoštljivostjo do Boga. Ponavadi so prav oni netili spore in se pritoževali ter prežemali ves tabor s svojimi malikovalskimi navadami in godrnjanjem proti Bogu.

Kmalu po vrnitvi v puščavo se je zgodil prestop ek sobote v okoliščinah, ki so ga imeli za posebni greh. Gospodova objava, da bo/408/ razdedinil Izraela, je oživila duha upora. Eden izmed ljudstva je bil jezen zaradi izključitve iz Kanaana. Zato se je odločil kljubovati Božjemu zakonu, in sicer si je drznil javno prestopiti četrto zapoved, tako da je šel v soboto nabirat dračje. Med potovanjem v puščavi je bilo netenje ognja na sedmi dan strogo prepovedano. Prepoved ne bi veljala za Kanaansko deželo, kjer bi bil ogenj potreben zaradi neprizanesljivega podnebja. V puščavi pa ogenj ni bil potreben, ker je bilo dovolj toplo. Dejanje tega človeka je bilo zavestno in naklepno kršenje četrte zapovedi - greh, ki ni bil storjen zaradi nepremišljenosti ali nevednosti, temveč iz predrznosti.

Zasačili so ga pri dejanju samem in pripeljali pred Mojzesa. Objavljeno je že bilo, da je treba prestopnike sobote kaznovati s smrtjo, ni pa še bilo razodeto, kako naj kazni izvršijo. Mojzes je zadevo predstavil Gospodu, ta pa je dal naslednji ukaz: "Umreti mora ta mož, s kamenjem naj ga posuje vsa občina zunaj taborišča." ([4 Moj 15,35](#)) Greha bogokletja in namernega prestopanja sobote sta bila deležna enake kazni, saj sta oba izražala zaničevanje Božje oblasti.

Danes jih je mnogo, ki zavračajo soboto stvarjenja kot judovsko postavo in trdijo, da če jo je treba posvečevati, je treba tudi njene prestopnike kaznovati s smrtjo. Vidimo pa, da je bilo preklinjanje Božjega imena deležno enake kazni kakor prestopanje sobote. Ali naj potemtakem sklepamo, da je tudi tretja zapoved uporabna samo za Jude? Pa vendar se dokaz iz smrtne kazni nanaša na tretjo, peto in skoraj vseh deset zapovedi s četrto vred. Četudi Bog morda zdaj ne bi kaznoval prestopanja svojega zakona s pozemskimi kaznimi, njegova beseda kljub temu oznanja, da je kazen za greh smrt. V končni izvršitvi sodbe bo odločeno, da je smrt delež njih, ki kršijo njegove svete predpise.

V času štiridesetih let v puščavi je ljudstvo imelo vsak teden spomin na sveto sobotno dolžnost s čudežem - z mano. Vendar jih niti to ni vodilo v poslušnost. Čeprav si niso drznili tako javno in predrzno delati prestopka kakor tisti, ki je bil zaradi tega vidno kaznovan,/409/ so zelo površno izpolnjevali četrto zapoved. Bog je po svojem preroku oznanil: "In silno so oskrunjali moje sobote." ([Ezek 20,13.16.21.24](#)) To je všteto med razloge, zaradi katerih je bil prvi rod izključen iz obljubljene dežele. Vendar se njihovi otroci niso naučili nobenega nauka. V štiridesetih letih tavanja so silno zanemarjali soboto. Bog jim sicer ni preprečil vstopa v Kanaan, vendar je objavil,

da bodo kljub temu razkropljeni med pogane, potem ko se naselijo v obljubljeni deželi.

Izraelovi otroci so se iz Kadesa obrnili spet nazaj v puščavo. Ko se je končalo njihovo obdobje potovanja po njej, je prišla "vsa množica Izraelovih sinov v Zinsko puščavo v prvem mesecu, in ljudstvo je ostalo v Kadesu". ([4 Moj 20,1](#))

Tukaj je umrla in bila pokopana Mirjama. Od prizora radovanja na obalah Rdečega morja, ko je Izrael pel in plesal, da bi proslavil Jahvejevo zmago, do puščavskega groba, v katerem se je končalo vse življenje dolgo tavanje - taka je bila usoda milijonov, ki so z vzvišenimi upi odšli iz Egipta. Greh je od njihovih ust odtrgal čašo blagoslova. Ali se bo naslednji rod naučil nauka?

"Ob vsem tem času so še grešili in niso verovali v njegova čudovita dela. Ko jih je pobijal, tedaj so povpraševali po njem, in so se izpreobrnili ter zjutraj že iskali mogočnega Boga, spomnivši se, da je bil Bog njihova skala in mogočni Bog, Najvišji, njihov Odrešenik." ([Ps 78,32.34.35](#)) Pa vendar se niso k Bogu obrnili z iskrenim namenom. Kljub temu da so prosili za pomoč njega, ki jih je edini lahko rešil, ko so jih stiskali sovražniki, "njihovo srce ni bilo utrjeno pri njem in niso se izkazali zvesti njegovi zavezi. Toda On je usmiljen, odpušča krivico in ne pokončuje; in mnogokrat je ustavil svoj srd in ni vnemal vse svoje jeze. Spominjal se je namreč, da so meso, sapa, ki gre in se ne vrne." ([Ps 78,37-39](#))/410/

37. Udarjena skala

([angleško](#))

Temeljno besedilo [4 Moj 20,1-13](#)

Iz udarjene skale pri Horebu je prvič pritekel poživljajoč potok, ki je osvežil Izraela v puščavi. V času vsega svojega tavanja so bili, kjer koli je obstajala potreba, oskrbljeni z vodo s čudežem Božje milosti. Voda pa ni kar tekla iz Horeba. Kjer koli so na svojih potovanjih želeli vodo, tam je iz skalnih razpoklin izvirala na površje poleg njihovega tabora.

Kristus je z močjo svoje besede povzročil, da je za Izraela tekel osvežujoč potok. "Pili so namreč iz duhovne skale, ki jih je spremljala, a ta skala je bila Kristus." ([1 Kor 10,4](#)) On je bil vir vseh pozemskih in tudi duhovnih blagoslovov. Kristus, prava Skala, je bil z njimi na vseh njihovih tavanjih. "In žejni niso bili, ko jih je vodil po puščavah; točil jim je vode iz skale: razklal je skalo, in vode so tekle! Tekle so po pušči kakor reka." ([Iz 48,21](#); [Ps 105,41](#))

Udarjena skala je bila prispodoba Kristusa in po tem simbolu so se učili najdragocenejših duhovnih resnic. Kakor je iz udarjene skale potekla voda, ki daje življenje, tako od Kristusa, "ki ga je Bog udaril" in "je bil ranjen zaradi naših prestopkov, je bil potrjen zaradi naših krivic", ([Iz 53,4.5](#)) teče potok zveličanja za izgubljeni rod. Kakor je bila skala udarjena enkrat, tako se je Kristus "enkrat daroval, da bi odvzel grehe mnogih". ([Heb 9,28](#)) Naš Zveličar ne bo darovan še drugič; in ti, ki prosijo za blagoslove njegove milosti, naj samo prosijo v Jezusovem imenu in izlivajo želje srca v spokorniški molitvi. Taka molitev bo pred Gospoda nad vojskami prinesla Jezusove rane in ponovno bo stekla kri, ki daje življenje in jo je v simbolu predstavljala tekoča živa voda za Izraela./411/

Izraelci so bruhanje vode iz skale v puščavi proslavili po nastanitvi v Kanaanu z velikim radovanjem. V Kristusovem času je postalo to radovanje najvplivnejši obred. Godilo se je ob času praznika šotorov, ko so se ljudje iz vse dežele zbrali v Jeruzalemu. Vseh sedem dni praznika so duhovniki z glasbo in zborom levitov odšli z zlato posodo po vodo k siloamskemu izviru. Sledila jim je množica vernikov, in kolikor se jih je lahko približalo potoku, je pilo iz njega, medtem ko je bilo slišati navdušene glasove: "In zajemali boste vodo iz studencev zveličanja." ([Iz 12,3](#)) Potem so vodo, ki so jo natočili duhovniki, odnesli v svetišče sredi odmevanja trobent in svečanega opevanja: "Naše noge že stoje med tvojimi vrati, Jeruzalem!" ([Ps 122,2](#)) Vodo so izlili na oltar za žgalne

daritve, odmevale so hvalnice, množica pa se je pridružila zmagoslavnemu petju z glasbeno spremljavo in globokodonečimi trobentami.

Zveličar je uporabil to simbolično službo, da je usmeril misli ljudstva na blagoslove, ki jim jih je prinesel. Poslednji veliki dan praznika je njegov glas odmeval po tempeljskih dvorih: "Če je kdo žejen, naj pride k meni in pije. Kdor veruje v mene, kakor pravi Pismo, reke žive vode poteko iz njegovega telesa. To," pravi Janez, "je pa rekel o Duhu, ki so ga imeli prejeti ti, ki so verovali vanj." ([Jan 7,37-39](#)) Osvežujoča voda, ki je tekla po izsušeni in pusti zemlji, ter povzročila, da je puščava zacvetela, in tekla, da bi dala življenje umirajočim, je znamenje božanske milosti. Njo lahko podari samo Kristus ter kakor živa voda očisti, osvežuje in krepi dušo. Ta, v komer biva Kristus, ima v sebi neusahljivi vrelec milosti in moči. Jezus razveseljuje življenje in razsvetljuje pot vseh, ki ga iskreno iščejo. Njegova v srce sprejeta ljubezen bo obrodila dobra dela za večno življenje. Ampak ne blagoslavlja samo duše, iz katere izvira, temveč bo iz nje tekel tudi živi potok v besedah in delih pravičnosti, da bi osvežil žejne okoli sebe.

Isto prisposodobijo je Kristus uporabil v svojem pogovoru s Samarijanko ob Jakobovem studentu: "Kdor koli pa se napije vode, ki mu jo jaz dam, ne bo žejen vekomaj, temveč/412/ voda, ki mu jo jaz dam, postane v njem studenec vode, ki teče v večno življenje." ([Jan 4,14](#)) V Kristusu sta združena dva simbola. On je skala in živa voda.

Enako lepe in izrazite prisposodbe najdemo po vsem Svetem pismu. Stoletja pred Kristusovim prihodom je Mojzes pokazal nanj kot na skalo Izraelovega zveličanja; ([5 Moj 32,15](#)) psalmist je pel o njem in ga imenoval "moja skala", "skala prebivališča", "skala mojega srca", "skala mojega pribežališča", imel ga je za "skalo svoje moči", za "skalo višjo od mene". ([Ps 19,14](#); [71,3](#); [73,26](#); [94,22](#); [62,7](#); [61,2](#)) V Davidovi pesmi je njegova milost opisana tudi kot hladne tihe vode sredi zelenih pašnikov, na katere nebeški Pastir vodi svojo čredo. ([Ps 23,2](#)) In spet pravi: "In iz reke svojih sladkosti jih napajaš. Kajti pri tebi je vir življenja." ([Ps 36,8,9](#)) In modrec pravi: "Vrvrajoč potok je vrelec modrosti." ([Preg 18,4](#)) Jeremiju je Kristus "vir živih voda"; ([Jer 2,13](#)) Zahariju "studenec odprt ... v očiščenje greha in nečistosti". ([Zah 13,1](#))

V Izaiju je opisan kot "skala vekov" in "senca velike skale v žejni deželi". ([Iz 26,4](#); [32,2](#)) Zapisal je dragoceno obljubo, s katero v misli živo prikličje potok, ki je pritekel za Izraela: "Ubožce in siromake, ki iščejo vode, pa je ni, ki se jim jezik suši od žeje, jaz, Gospod, jih uslišim, jaz, Izraelov Bog, jih ne zapustim. Kajti vode razlijem čez žejno in potoke na suho; zakaj privrele so v puščavi vode in potoki v samoti." ([Iz 41,17](#); [44,3](#); [35,6](#)) Dano je vabilo: "Hej, vsi, kateri koli ste žejni, pridite k vodam." ([Iz 55,1](#)) To vabilo odmeva tudi na zadnjih straneh Svete besede. Kristalno čista reka vode življenja teče izpod prestola Boga in Jagnjeta in milostno vabilo odmeva skozi stoletja: "Kdor hoče, vzemi vodo življenja brezplačno." ([Raz 22,17](#))

Tik preden je izraelska množica prispela v Kades, je prenehal teči živi potok, ki je toliko let tekel poleg njihovega tabora. Gospod je ponovno nameraval preizkusiti svoje ljudstvo. Preizkusil bo, ali zaupajo njegovi previdnosti ali pa posnemajo nevero svojih očetov.

Pred sabo so imeli kanaanske griče. Nekajdnevna/413/ hoja bi jih pripeljala do meja obljubljenе dežele. Le malo je manjkalo do Edoma, ki je pripadal Ezavovim potomcem in skozi katerega je tekla pot v Kanaan. Mojzesu je bil dan ukaz: "Krenite proti severu! Ljudstvu pa zapovej takole: Potovali boste skozi pokrajine svojih bratov, Ezavovih sinov, ki prebivajo v Seiru, in se vas bodo bali. Živeža si od njih kupite za denar, da boste jedli, tudi vode kupite od njih za denar, da boste pili." ([5 Moj 2,3.4.6](#)) Ti ukazi bi morali zadoščati, da bi vedeli, zakaj so jim bile ukinjene zaloge vode. Prečkali bodo z vodo dobro preskrbljeno rodovitno pokrajino naravnost v Kanaan. Bog jim je obljubil nemoten prehod skozi Edom ter priložnost za nakup hrane in vode, ki bosta zadoščali za množico. Ustavitev čudežnega bruhanja vode bi torej morala povzročiti veselje, saj je bila znamenje, da je tavanje po puščavi končano. Če ne bi bili zaslepljeni z nevero, bi to razumeli. Toda kar bi moralo biti dokaz izpolnitve Božje obljube, je postalo povod za dvom in godrnjanje. Ljudstvo je na videz prenehalo upati, da jih bo Bog pripeljal do posesti Kanaana, zato so glasno zahtevali puščavske blagoslove.

Preden jim je Bog dovolil stopiti v Kanaan, morajo pokazati, da verjamejo njegovi obljubi. Voda je prenehala teči, preden so prispeli v Edom. To je bila zanje priložnost, da bi malo časa hodili v veri, ne pa v tem, kar se vidi. Toda prvi preizkus je izzval istega vzkipljivega, nehvaležnega duha, ki so ga pokazali njihovi očetje. Nič prej ni bilo v taboru slišati stoka po vodi kakor takrat, ko so pozabili roko, ki je toliko let oskrbovala njihove potrebe. Namesto da bi se obrnili po pomoč k Bogu, so godrnjali zoper njega in v obupu vzklikali: "O da bi bili poginili, ko so poginili naši bratje pred Gospodom!" ([4 Moj 20,3](#)) To je pomenilo, da so želeli biti med njimi, ki so bili uničeni ob Korahovem uporu.

Vpili so zoper Mojzesa in Arona: "Zakaj sta privedla Gospodov zbor v to puščavo, da tu umremo mi in naša živina? In zakaj sta nas peljala gor iz Egipta, da nas spravita v/414/ ta slabi kraj, ki se ne da obsejati, ne rodi ne smojev ne trte ne margaranovih jabolk, še grla si tu ne moremo omočiti z vodo!" ([4 Moj 20,4.5](#))

Voditelja sta šla proti vratom shodnega šotora in padla z obrazom na tla. "In prikaže se jima Gospodova slava" in Mojzesu je bilo naročeno: "Vzemi palico in skliči občino ti in Aron, tvoj brat, in govorita skali pred njihovimi očmi, da naj dá svoje vode. Tako jim izpelji vodo iz skale in napoji občino in njihovo živino." ([4 Moj 20,6.8](#))

Brata sta stopila pred množico, Mojzes pa je imel Božjo palico v svoji roki. Zdaj sta bila že starca. Dolgo sta prenašala upor in Izraelovo svojeglavost, tokrat pa je popustila celo Mojzesova potrpežljivost. Zavpil je: "Čujte vendar, uporneži! Bova li vam izpeljala vodo iz te skale?" ([4 Moj 20,10](#)) In namesto da bi govoril skali, kakor mu je ukazal Gospod, jo je dvakrat udaril s palico.

Voda je drla, da bi zadovoljila množico. Toda storjen je bil velik prekršek. Mojzes je spregovoril razdražen; njegove besede so bile bolj izraz človeške jeze kakor pa svete prizadetosti, ker je bil Bog onečaščen. Rekel je: "Čujte vendar, uporneži!" ([4 Moj 20,10](#)) Ta obtožba je bila resnična, vendar se celo resnica ne sme izgovoriti v jezi ali nepotrpežljivosti. Ko je Bog ukazal Mojzesu, naj obtoži Izraela za upor, so ga besede bolele, nje pa prizadele, vendar ga je Bog vseeno podpiral v prenašanju sporočila. Ko pa jih je sam obtožil, je užalil Božjega Duha in ljudstvu samo škodil. Njegovo pomanjkanje potrpežljivosti in samonadzora je bilo očitno. Tako je bil ljudstvu dan povod, da so dvomili o tem, da je bilo njegovo minulo delovanje pod Božjim nadzorom, in opravičevali lastne grehe. Mojzes je z njimi vred užalil Boga. Rekli so, da je bilo njegovo delovanje že od začetka vredno kritiziranja in graje. Zdaj pa so našli izgovor, ki so ga iskali, da bi lahko zavrnili vse ukore, ki jim jih je Bog poslal po svojem služabniku.

Mojzes je pokazal nezaupanje do Boga. "Bova li vam izpeljala vodo?" je spraševal, kakor da Gospod ne bo storil, kar je obljubil. Gospod je objavil bratoma: "Nista verovala vame, da bi me svetega izkazala vpričo Izraelovih sinov." ([4 Moj 20,12](#)) V času, ko je voda nehala teči, je bila njuna vera v izpolnitev Božje obljube omajana zaradi godrnjanja in upora ljudstva. Prvi rod je bil obsojen na pogubo/417/ v puščavi zaradi svoje nevere, pa vendar se je isti duh pokazal v njihovih otrocih. Ali tudi ti ne bodo doživeli izpolnitve obljube? Mojzes in Aron se izčrpana in malodušna nista trudila zadržati toka priljubljenih čustev. Če bi sama pokazala neomahljivo vero v Boga, bi lahko zadevo predstavila ljudstvu v taki luči, ki bi ju usposobila zdržati ta preizkus. Z nemudno in odločno uporabo oblasti, ki jima je bila zaupana kot sodnikoma, bi lahko utišala godrnjanje. Njuna dolžnost je bila storiti vse, kar je v njuni moči, da bi izboljšala stanje stvari, preden sta prosila Boga, naj dela zanje. Koliko zla bi bilo prizanesenega, če bi bilo godrnjanje v Kadesu takoj ustavljeno!

S svojim lahkomiselnim dejanjem je Mojzes oslabil nauk, ki jih ga je Bog nameraval naučiti. Skala, ki je simbol Kristusa, bi morala biti udarjena enkrat, kakor bo Kristus darovan enkrat. Drugič je bilo potrebno skali samo spregovoriti, kakor moramo mi samo prositi za blagoslove v Jezusovem imenu. Ker pa je še enkrat udaril skalo, je uničil pomen te lepe prispodobe o Kristusu.

Še več, Mojzes in Aron sta si prilastila moč, ki pripada samo Bogu. Potreba po božanskem posredovanju je zahtevala veliko resnost. Izraelska voditelja bi morala poskrbeti, da bi bilo ljudstvo spoštljivo do Boga. Utrditi bi morala njihovo vero v njegovo moč in dobroto. Ko sta jezno vpila: "**Bova** li vam izpeljala vodo iz te skale?" sta stopila na Božji položaj, kakor da bi bila moč v njiju, ki imata kot človeka le slabosti in strasti. Zaradi stalnega mrmranja in upiranja med ljudstvom je utrujeni Mojzes izgubil spred oči Vsemogočnega pomočnika. Brez božanske pomoči pa je omadeževal svojo zgodovino z izražanjem človeške slabosti. Človek, ki bi lahko stal čist, trden in nesebičen do konca svojega življenja, je bil nazadnje premagan. Bog je bil pred vsem Izraelovim zborom osramočen, ko bi moral biti povišan in povišan.

Bog tokrat ni izrekel sodbe nad temi, katerih hudobna ravnanja so izzvala Mojzesa in Arona. Vsa graja je zadela voditelja. Božja predstavnika ga nista počastila. Mojzes in Aron sta se čutila prizadeta, spred oči pa sta izgubila dejstvo, da godrnjanje ljudstva ni bilo uperjeno proti njima, temveč proti Bogu. Ker sta/418/ gledala vase in upoštevala samo svoja čustva, sta nezavedno padla v greh in se jima ni posrečilo ljudstvu razodeti njegove velike krivde pred Bogom.

Grenka in globoko ponižujoča sodba je bila takoj izrečena. "Gospod reče Mojzesu in Aronu: Ker nista verovala vame, da bi me svetega izkazala vpričo Izraelovih sinov, zato ne pripeljeta te občine v deželo, ki sem jim jo dal." ([4 Moj 20,12](#)) Z upornim Izraelom bosta morala umreti, preden bodo prečkali Jordan. Če bi Mojzes in Aron gojila domišljavost ali pa bi popuščala duhu besa kljub božanskemu opozorilu in graji, bi bila njuna krivda še večja. Vendar nista bila kriva namernega ali premišljenega greha; premagala ju je nenadna skušnjava in njuno kesanje je bilo takojšnje in globoko. Gospod je sprejel njuno spokorjenje, čeprav zaradi škode, ki bi jo lahko povzročil njun greh med ljudstvom, ni mogel zmanjšati kazni.

Mojzes svoje kazni ni prikrival. Povedal je ljudstvu, da jih ne bo mogel peljati v obljubljeno deželo, ker ni pripisal slave Bogu. Rotil jih je, naj si zapomnijo strogo kazen, ki ga je doletela. Potem pa naj razmislijo, kako Bog gleda na njihovo godrnjanje, ko so enega samega obremenili s sodbami, ki so si jih povzročili s svojimi grehi. Povedal jim je, kako je prosil Boga za zmanjšanje kazni, vendar je bil zavrjen. Rekel je: "Gospod pa se je srdil name zaradi vas in me ni uslišal." ([5 Moj 3,26](#))

Ob vsaki težavi ali preizkušnji, so bili Izraelci pripravljeni obtožiti Mojzesa, da jih je peljal iz Egipta, kakor da Bog ne bi sodeloval v zadevi. Vseskozi na njihovih potovanjih, ko so se pritoževali zaradi težav na poti in godrnjali zoper voditelja, jim je Mojzes govoril: "Ne zoper naju je vaše mrmranje, ampak zoper Gospoda." ([2 Moj 16,8](#)) Toda njegove prenatlagljene besede pred skalo "**bova** li vam izpeljala vodo?" so v bistvu priznale njihove obtožbe in jih tako utrdile v njihovi neveri ter

opravičile njihovo mrmranje. Gospod je želel za vedno odstraniti ta vtis iz njihovega uma tako, da je Mojzesu prepovedal stopiti v obljubljeni deželo. Tukaj imamo nezmotljiv dokaz, da njihov vodja ni bil Mojzes, temveč mogočni Angel, o katerem je Gospod rekel: "Glej, jaz pošiljam svojega Angla pred teboj, da te varuje na poti in te pripelje v kraj, katerega sem pripravil. Pazi se njegovega obličja in poslušaj njegov glas; ... zakaj moje ime je v njem." ([2 Moj 23,20,21](#))/419/

Mojzes je rekel: "Gospod pa se je srdil name zaradi vas." ([5 Moj 3,26](#)) Oči vsega Izraela so bile uprte v Mojzesa, njegov greh pa je napačno odseval Boga, ki ga je izbral za voditelja svojega ljudstva. Prestopek je bil znan vsemu zboru. Če bi bil torej obravnavan površno, bi dobili vtis, da sta nevera in nepotrpežljivost opravičeni, kadar sta izzvani pri njih, ki so na visokih položajih. Ko pa je bilo oznanjeno, da Mojzes in Aron zaradi tega enega greha ne bosta stopila v Kanaan, je ljudstvo vedelo, da se Bog ne ozira na osebe in bo zagotovo kaznoval prestopnika.

Zgodovina Izraela je morala biti zapisana za pouk in v svarilo prihodnjim rodovom. Ljudje vseh časov morajo videti, da Bog nebes kot nepristranski vladar nikakor ne opravičuje greha. Toda malo jih spozna skrajno grešnost greha. Ljudje si laskajo, da je Bog predober, da bi kaznoval prestopnika. V luči svetopisemske zgodovine pa je očitno, da Božja dobrot in njegova ljubezen zahtevata, da opravi z grehom kot s hudobnostjo, ki je usodna za mir in srečo vesolja.

Celo Mojzesova poštenost in zvestoba nista mogli odvrniti posledice za njegovo napako. Bog je odpustil ljudstvu tudi večje prestopke, ne more pa dopuščati greha pri voditeljih enako kakor pri njih, ki so vodeni. Mojzesa je spoštoval bolj kakor kogar koli drugega na zemlji. Razodel mu je svojo slavo in po njem sporočil Izraelu svoje predpise. Dejstvo, da je Mojzes užival tako veliko luč in spoznanje, je naredilo njegov greh še bridkejši. Pretekla zvestoba ne more zadostiti za eno napačno dejanje. Kolikor večja luč in prednosti so zagotovljene človeku, toliko večja je njegova odgovornost, toliko hujši njegov spodrsrlaj in težja njegova kazen.

Mojzes ni bil kriv večjega zla, kakor bi mogoče ljudje razumeli zadevo; njegov greh je bil navaden pojav. Psalmist pravi: "In govoril je nepremišljeno s svojimi ustnimi." ([Ps 106,33](#)) Po človeški presoji se to zdi lahka stvar; toda če je Bog tako strogo opravil s tem grehom pri svojem najzvestejšem in najbolj spoštovanem služabniku, ga ne bo opravičil pri drugih. Duh samopoviševanja in nagnjenost k obsojanju svojih bratov Bogu nista všeč. Kdor popušča temu zlu, meče dvom na Božje delo in daje dvomljivcem opravičilo za njihovo nevero. Kolikor pomembnejši je čigav položaj in večji njegov vpliv, toliko večja je potreba, da goji potrpežljivost in ponižnost./420/

Kadar Božje otroke, še posebej te, ki so na odgovornih položajih, zanese, da si lastijo slavo, ki pripada Bogu, Satan vriska od veselja. Pridobil je zmago. Na tak način je sam padel. Tako najuspešneje skuša druge, da bi jih pogubil. Bog je dal v svoji besedi toliko naukov, ki učijo o nevarnosti samopoviševanja, zato da bi nas obvaroval Satanovih zvijač. Tukaj ni pomemben vzgib naše narave, niti sposobnost našega uma ali nagnjenost srca, temveč moramo biti vsak trenutek pod nadzorom Božjega Duha. Ni ga blagoslova, ki ga Bog podari človeku, niti preizkušnje, ki ji dovolj priti nadenj, da Satan ne bi mogel ali hotel poseči po njem za skušanje, trpinčenje in uničenje človeka, če mu damo samo malo prednost. Zatorej ne glede na velikost nekogaršnje duhovne luči, ne glede na to, koliko uživa božansko naklonjenost in blagoslov, mora vedno ponižno hoditi pred Gospodom, prositi v veri, naj Bog usmerja vsako misel in nadzoruje vsak vzgib.

Vsi, ki trdijo, da so pobožni, so sveto dolžni varovati duha in se nadzorovati v največjih izzivih. Na Mojzesu so počivala zelo velika bremena. Malo mož bo kdaj tako strogo preizkušenih, kakor je bil on. Vendar to vseeno ni opravičevalo njegovega greha. Bog je obilno poskrbel za svoje ljudstvo, in če se zanesejo na njegovo moč, ne bodo nikoli postali žrtev okoliščin. Tudi najmočnejša skušnjava ne more opravičiti greha. Ne glede na velikost pritiska, ki ga kdo prenaša, je prestopek njegovo lastno dejanje. Niti zemlja niti pekel nimata moči prisiliti koga, da bi delal zlo. Satan nas napada na naših šibkih točkah, to pa še ne pomeni, da moramo biti premagani. Četudi bo napad še tako neprizanesljiv ali nepričakovan, nam bo Bog priskrbel pomoč, in v njegovi moči bomo lahko zmagali./421/

38. Potovanje okoli Edoma

([angleško](#))

Temeljno besedilo [4 Moj 20,14 do 21,9](#).

Izraelov tabor ob Kadesu je bil blizu edomske meje. Mojzes in ljudstvo so si zelo želeli skozi to pokrajino v obljubljeni deželo; zato so poslali edomskemu kralju sporočilo, kakor jim je ukazal Bog.

"Tako pravi tvoj brat Izrael: Ti poznaš vse težave, ki so nas zadele: kako so šli naši očetje dol v Egipt, in prebivali smo v Egiptu dolgo časa, a Egipčani so hudo ravnali z nami in z našimi očeti. In ko smo vpili h Gospodu, je uslišal naš glas ter poslal Angela in nas peljal iz Egipta. In glej, smo v mestu Kadesu ob tvoji skrajni meji. Dovolj nam, prosimo, iti skozi tvojo deželo: ne pojdemo čez njive ali skozi vinograde, tudi ne bomo pili vode iz vodnjakov; po kraljevi cesti pojdemo in ne krenemo ne na desno ne na levo, dokler ne prestopimo tvojih mej." ([4 Moj 20,14-17](#))

Na to vljudno prošnjo so odgovorili z grožnjo: "Ne hodi čez moje, sicer ti pridem nasproti z mečem." ([4 Moj 20,18](#))

Izraelovi voditelji so bili presenečeni zaradi zavrnitve. Kralju so poslali še drugo prošnjo z obljubo: "Radi bi šli po uglajeni poti, in ako bomo pili tvoje vode mi in naša živina, hočemo plačati; ničesar več - samo da pojdemo peš skozi pokrajino." ([4 Moj 20,19](#))

"Ne pojdeš skozi njo," se je glasil odgovor. ([4 Moj 20,20](#)) Oborožene edomske skupine so že bile poslane na težavne prehode, tako da ni bilo mogoče mirno napredovati v tej smeri, Hebrejcem pa je bilo prepovedano uporabiti silo. Morali so na dolgo pot okoli Edomske dežele.

Če bi ljudje zaupali v Boga, ko so bili pripeljani v preizkušnjo, bi jih Poveljnik Gospodove vojske vodil skozi Edom./422/ Prebivalci te dežele bi se jih bali. Namesto sovraštva bi jim izkazali naklonjenost. Ampak Izraelci niso ravnali v skladnosti z Božjo besedo, in medtem ko so se pritoževali in godrnjali, je minila zlata priložnost. Ko so bili končno pripravljeni predstaviti svojo prošnjo kralju, je bila zavrnjena. Odkar so zapustili Egipt, jim je Satan venomer postavljaj na pot ovire in skušnjave, da ne bi podedovali Kanaana. S svojo nevero so mu znova in znova odpirali vrata, da je nasprotoval Božjemu namenu.

Pomembno je verovati Božji besedi in po njej tudi takoj delovati, medtem ko njegovi angeli čakajo, da bi delali za nas. Hudobni angeli so se pripravljali boriti za vsak korak napredka. In ko Božja previdnost veli otrokom iti naprej in je On pripravljen storiti velike stvari zanje, jih Satan skuša, da jezijo Gospoda z neodločnostjo in obotavljanjem. Zanetiti želi duha prepira ali pa podpihniti godrnjanje ali nevero ter jih tako prikrajšati za blagoslove, ki jim jih želi podariti Bog. Božji služabniki bi morali biti vedno pravočasno pripravljene za premik, kakor hitro njegova previdnost odpre pot. Njihovo obotavljanje pa daje Satanu čas, da povzroči njihov poraz.

V prvih Mojzesu danih navodilih za prečkanje Edoma, ko jim je povedal, da se bodo Edomci bali Izraela, je Gospod prepovedal svojemu ljudstvu, da bi to uporabili v svojo korist. Ker je bila Božja moč uporabljena v dobro Izraela in bi zaradi strahu Edomcev ti postali lahek plen, Hebrejci niso smeli prežati nanje. Ukazano je bilo takole: "Ali skrbno se varujte, da ne začnete boja z njimi; zakaj njih dežele vam ne dam še za stopinjo noge ne, ker Ezavu sem dal Seirsko gorovje v lastnino." ([5 Moj 2,4.5](#)) Edomci so bili Abrahamovi in Izakovi potomci in zaradi teh svojih služabnikov je Bog izkazal naklonjenost Ezavovim otrokom. V posest jim je dal Seirsko gorovje in nihče jih ni smel motiti, razen če bi se s svojimi grehi postavili izven dosega njegove milosti. Izraelci bodo morali razlastiti in dokončno uničiti prebivalce Kanaana, ki so napolnili mero svoje krivičnosti. Edomci pa so bili še vedno na preizkušnji, zato so morali z njimi ravnati milostno. Bog se veseli v milosti in razodeva svoje sočutje, preden pošlje svoje sodbe. Poučil/423/ je Izraela prizanesti Edomcem, preden je od njih zahteval, da uničijo Kanaanske prebivalce.

Edomski in Izraelovi predniki so bili bratje in med njimi bi morala obstajati bratska prijaznost in vljudnost. Izraelcem niti v prihodnosti ni bilo dovoljeno, da bi se maščevali za sramotenje, ki so ga doživeli, ko jim je bilo onemogočeno prečkati deželo. Niso smeli pričakovati, da bodo posedli kateri koli del Edomske dežele. Ker so bili Izraelci izvoljeno ljudstvo, so morali paziti na vse omejitve, ki so jim bile dane. Bog jim je obljubil precejšnjo dediščino, vendar ne smejo misliti, da imajo samo oni vse pravice na zemlji in da lahko uničijo vse druge. Za vse svoje stike z Edomci so dobili navodila, naj se varujejo, da jim ne bi storili krivice. Z njimi lahko trgujejo, kupujejo potrebne zaloge in prejeto takoj plačajo. Da bi Bog spodbudil Izraela, naj zaupa v Boga in uboga njegovo besedo, jih je spomnil: "Zakaj Gospod, tvoj Bog, te je blagoslovil, ... ničesar ti ni zmanjkalo." ([5 Moj 2,7](#)) Niso bili odvisni od Edomcev, saj so imeli v vsem bogatega Boga. Ne smejo si s silo ali z zvijačo pridobiti ničesar, kar ni njihovo, temveč morajo v vseh svojih stikih ponazarjati načelo božanskega zakona: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe." ([3 Moj 19,18](#))

Če bi Edom prečkali tako, kakor je Bog načrtoval, bi se prehod izkazal za blagoslov ne samo zanje, temveč tudi za prebivalce dežele. Dobili bi namreč priložnost seznaniti se

z Božjim ljudstvom in njegovim bogoslužjem ter biti priče temu, kako Jakobov Bog osrečuje nje, ki ga ljubijo in se ga boje. Ampak vse to je preprečila Izraelova nevera. Bog je dal ljudstvu vodo v odgovor na njihovo glasno zahtevanje, toda dovolil je, da jih kaznuje sama njihova nevera. Ponovno morajo skozi puščavo in gasiti žejo iz čudežnega izvira, ki ga ne bi več potrebovali, če bi zaupali v Boga.

Tako so se torej Izraelove čete ponovno obrnile proti jugu in se usmerile čez puste predele. Ti so bili ob pogledu na zelene predele med edomskimi hribi in dolinami videti še bolj puščobni. Iz gorske verige, ki se je dvigovala nad žalostno puščavo, se je dvigovala gora Hor. Na njenem vrhu je umrl Aron in bil tam tudi pokopan. Po prihodu Izraelcev pod to goro je Mojzes dobil božanski ukaz:/424/ "Vzemi Arona in njegovega sina Eleazarja ter ju pelji vrh gore Hora, in sleci Aronu njegova oblačila in obleci vanje Eleazarja, njegovega sina. In Aron bo zbran k svojemu ljudstvu in tam umre." [\(4 Moj 20,25.26\)](#)

Z muko so se starčka in mladenič povzpeli na gorski vrh. Mojzesova in Aronova glava sta bili beli, saj sta čakala že stodvajset zim. Njuno dolgo in dogodkov polno življenje je bilo označeno z najtežjimi preizkušnjami in največjimi častmi, ki so kdaj doletele človekovo usodo. Bila sta moža velikih naravnih sposobnosti in vse njune moči so bile razvite, povišane in oplemenitene po občestvu z Neskončnim. Življenje sta preživela v nesebičnem delu za Boga in svoje rojake. Njuno obličje je pričalo o veliki razumski moči, odločnosti in plemenitosti namena ter močnih čustvih.

Mojzes in Aron sta si mnogo let stala ob strani v svojih skrbih in delu. Skupaj sta kljubovala neštetim nevarnostim in delila znamenja Božjega blagoslova, ampak prišel je čas, ko sta se morala ločiti. Premikala sta se zelo počasi, saj jima je bil dragocen vsak trenutek v družbi drug drugega. Vzpon je bil strm in naporen. Med pogostimi premori, da si odpočijeta, sta se pogovarjala o preteklosti in prihodnosti. Pred njima se je razprostiral, kolikor daleč jima je seglo oko, kraj njihovega puščavskega tavanja. Na planjavi spodaj so bile utaborjene obširne Izraelove množice, za katere sta ta moža porabila boljši del svojega življenja. Za njihovo blaginjo sta čutila zelo veliko zanimanje in se toliko žrtvovala. Nekje za edomskimi gorami je bila pot, ki vodi v obljubljeni deželo - deželo, katere blagoslovov Mojzes in Aron ne bosta uživala. V njunih srcih ni bilo prostora za občutke nezadovoljstva, iz njunih ust ni bilo slišati godrnjanja; vendar je bilo na njunem obličju zaznati resno žalost, ko sta se spomnila, kaj jima je odtegnilo dediščino njunih očetov.

Aronovo delo za Izraela je bilo opravljeno. Pred štiridesetimi leti, ko jih je imel triinosemdeset, ga je Bog poklical, da se pridruži Mojzesu v njegovem velikem in pomembnem poslanstvu. S svojim bratom je sodeloval, ko sta izpeljala izraelove otroke iz Egipta. Držal je kvišku roke velikega voditelja, ko so hebrejske čete imele

bitko z Amalekom. Dovoljeno mu je bilo povzpeti se na goro Sinaj, se približati Božji navzočnosti in ugledati božansko slavo. Gospod je Aronovi družini podelil/425/ duhovniško službo ter ga počastil tako, da ga je posvetil za velikega duhovnika. Podpiral ga je v sveti službi s strašnimi razodetji božanske sodbe v uničenju Koraha in njegove družine. Šiba je bila ustavljena zaradi Aronovega posredovanja. Ko sta bila pogubljena njegova sinova, ker nista upoštevala Božjega ukaza, se ni uprl, niti godrnjal. Pa vendar je zapis o njegovem plemenitem življenju omadeževan. Aron je storil velikanski greh, ko je popustil zahtevam ljudstva in naredil zlato tele na Sinaju. In spet, ko se je pridružil Mirjami v zavisti in godrnjanju zoper Mojzesa. Skupaj z Mojzesom je užalil Gospoda ob Kadesu, ko nista ubogala ukaza, po katerem naj bi spregovorila skali, da bi iz nje potekla voda.

Božji namen je bil, da bi bila ta velika voditeljja njegovega ljudstva Kristusova predstavnika. Aron je na svojih prsih nosil imena Izraelovih rodov. Ljudstvu je sporočal Božjo voljo. Na dan sprave je stopil v najsvetejše s krvjo kot posrednik za vsega Izraela. Ko je opravil to delo, je prišel ven, da bi blagoslovil zbor, kakor bo prišel Kristus blagoslovit svoje čakajoče ljudstvo, ko bo opravil svoje pravno delo v njihovo korist. Aronov greh ob Kadesu je bil tako ogrožen zaradi vzvišenega značaja svete službe, ki jo je opravljal kot predstavnik našega velikega Duhovnika.

Mojzes je z globoko žalostjo Aronu slekel sveta oblačila in jih dal Eleazarju, ki je tako postal njegov naslednik po božanskem določilu. Zaradi greha v Kadesu je bil Aron prikrajšan za prednost, da nadaljuje svojo službo kot Božji veliki duhovnik v Kanaanu - darovanja prve daritve v dobri deželi in posvečenja Izraelove dediščine. Mojzes je še naprej nosil svoje breme in vodil ljudstvo do same kanaanske meje. Obljubljeno deželo je videl, ni pa vanjo stopil. Kako drugačna bi bila usoda teh Božjih služabnikov, ko bi pred skalo v Kadesu brez godrnjanja zdržala preizkušnjo, ki jima je bila naložena! Napačnega dejanja ne moremo nikoli popolnoma popraviti. Morda niti delo vsega življenja ne bo povrnilo tega, kar smo izgubili v enem edinem trenutku skušnjave ali celo nepremišljenosti.

Ker sta velika voditeljja zapustila taborišče in ju je spremljal Eleazar, o katerem so vedeli, da bo Aronov naslednik v sveti službi, se je v ljudstvu prebudil/426/ strah in so nestrpnost čakali njihovo vrnitev. Ljudstvo jih je iskalo med sabo v obsežnem zboru. Tedaj so opazili, da so umrli v puščavi skoraj vsi odrasli, ki so zapustili Egipt. Vsi so slutili zlo, ko so se spomnili kazni, ki je bila izrečena za Mojzesa in Arona. Nekateri so slutili cilj skrivnostnega potovanja na vrh gore Hor in njihova zaskrbljenost za voditelja se je stopnjevala z grenkimi spomini in samoobtožbami.

Končno so razložili postavi Mojzesa in Eleazarja, ki sta se počasi spuščala z gore, ampak Arona ni bilo z njima. Na Eleazarju so bila duhovniška oblačila, ki so kazala, da

je nasledil očeta v sveti službi. Ko se je ljudstvo s težkim srcem zbralo okoli svojega vodja, jim je Mojzes povedal, da je Aron umrl v njegovih rokah na gori Hor in da sta ga pokopala. Zbor je žaloval in objokoval, saj so Arona vsi ljubili, kljub temu da so mu tolikokrat povzročili žalost. "In ko je videla vsa občina, da je Aron mrtev, je jokala po njem trideset dni vsa Izraelova hiša." ([4 Moj 20,29](#))

O pokopu Izraelovega velikega duhovnika daje Sveto pismo samo preprost zapis: "Tam je umrl Aron in tam je bil pokopan." ([5 Moj 10,6](#)) V kakšnem presenetljivem nasprotju z običaji današnjih dni je bil ta pokop izpeljan po Božjem ukazu. V sodobnih časih so pokopi ljudi na visokih položajih pogosto priložnosti za bahava in objestna razkazovanja. Ko je umrl Aron, eden najslavnejših mož, ki so kdaj živeli, sta bila navzoča ob njegovi smrti in pokopu samo dva najbližja prijatelja. In ta samotni grob na gori Horu je bil za vedno skrit pred pogledi Izraela. Bog ni počaščen ob velikih razkazovanjih, ki jih pogosto priredimo za mrtve, in v velikih stroških, ki si jih naprtimo za povrnitev njihovega telesa v prah.

Ves zbor je žaloval za Aronom, vendar izgube niso občutili tako močno kakor Mojzes. Aronova smrt je Mojzesa živo spomnila, da se bliža tudi njegov konec. Toda ne glede na to, kako kratek bo še njegov čas na zemlji, je globoko čutil izgubo svojega nenehnega tovariša - njega, ki je z njim delil radosti in žalosti, upe in bojzani toliko dolgih let. Mojzes mora zdaj nadaljevati delo sam; vendar je vedel, da je Bog njegov prijatelj, zato se je še bolj naslonil nanj.

Kmalu po odhodu izpod gore Hor so Izraelci doživeli poraz/427/ v bitki z Aradom, enim od kanaanskih kraljev. Ko so iskreno iskali pomoč od Boga, jim je bila zagotovljena božanska pomoč, in sovražniki so bili uničeni. Namesto da bi ta zmaga navdihnila ljudstvo s hvaležnostjo in jih vodila v občutek odvisnosti od Boga, jih je naredila bahaške in samozaupne. Kmalu so padli v staro navado godrnjanja. Zdaj so bili nezadovoljni, ker Izraelove vojske niso stopile v Kanaan takoj po uporih ob poročilu oglednikov pred skoraj štiridesetimi leti. Svoje dolgo potovanje po puščavi so razglasili za nepotrebno zamudo ter modrovali, da bi lahko premagali sovražnike tako zlahka kakor zdaj.

Na potovanju dalje proti jugu jih je njihova pot vodila skozi vročo, peščeno dolino, ki ni imela ne sence ne rastlinstva. Pot se je zdela dolga in težavna, trpeli so zaradi utrujenosti in žeje. Ponovno niso zdržali preizkusa vere in potrpežljivosti. Z nenehnim razmišljanjem o temni strani svojih izkušenj so se vedno bolj ločevali od Boga. Spred oči so izgubili dejstvo, da jim ne bi bilo treba potovati okoli Edoma, če ne bi godrnjali, ko je v Kadesu prenehala teči voda. Bog je zanje načrtoval boljše reči. Njihova srca bi morala biti polna hvaležnosti do njega, ki je tako nežno kaznoval njihov greh. Namesto tega so si laskali, da bi lahko imeli v posesti obljubljeno deželo, če se ne bi

vmešala Bog in Mojzes. Sami so si nakopali težave in si otežili usodo bolj, kakor je načrtoval Bog, potem pa so ga obdolžili za nesrečo. Tako so gojili grenke misli o njegovem ravnanju z njimi, da nazadnje niso bili zadovoljni z ničimer. Egipt se jim je zdel boljši in so si ga želeli bolj kakor svobode in dežele, v katero jih je vodil Bog.

Ker so Izraelci popuščali duhu nezadovoljstva, so našli napako celo v blagoslovih. "In govori ljudstvo zoper Boga in zoper Mojzesa: Zakaj ste nas peljali iz Egipta, da umremo v puščavi? Kajti tu ni kruha, ne vode; in naši duši se že studi tista prelahka jed." ([4 Moj 21,5](#))

Mojzes je ljudstvu zvesto predložil njihov veliki greh. Samo Božja moč jih je ohranila v "puščavi, veliki in grozoviti, kjer so ognjene kače in škorpijoni,/428/ žejna tla, a vode nobene". ([5 Moj 8,15](#)) Vsak dan njihovega potovanja jih je ohranjal čudež božanske milosti. Na vsej poti, kjer jih je vodil Bog, so našli vodo, da so si gasili žejo, kruh iz nebes, da so potešili svojo lakoto, ter mir in varnost pod senčnim oblakom podnevi in ognjenim stebrom ponoči. Angeli so jim stregli, ko so se vzpenjali po kamnitih višavah ali hodili po robatih puščavskih poteh. Kljub prestanim težavam ni bilo v njihovih vrstah nikogar slabotnega. Njihove noge niso otekle na dolгих potovanjih, niti se niso postarala njihova oblačila. Bog je pred njimi ukrotil najstrašnejše prežeče zveri ter strupene puščavske plazilce. Ker se je ljudstvo kljub vsem tem znamenjem njegove ljubezni še vedno pritoževalo, se je Gospod odločil, da bo umaknil svojo zaščito, dokler ne bodo cenili njegove milostne skrbi in se povrnili k njemu s spokorjenjem in ponižnostjo.

Ker jih je ščitila božanska moč, niso spoznali nešteti nevarnosti, ki so jih neprestano obdajale. V svoji nehvaležnosti in neveri so omenjali smrt, zdaj pa je Gospod dovolil, da jih je zadela. Strupene kače, ki jih je v puščavi mrgolelo, so imenovali ognjene zaradi strašnega učinka njihovega ugriza, ki je povzročil hudo vnetje in hitro smrt. Ker se je Božja zaščitna roka umaknila od Izraela, so ta strupena bitja napadla veliko ljudi.

Povsod po taboru sta vladala strah in zmeda. Skoraj v vsakem šotoru so bili umirajoči ali pa mrtvi. Nihče ni bil varen. Pogosto so nočno tišino prekinili divji kriki, ki so govorili o novih žrtvah. Vsi so bili zaposleni s strežbo trpečim ali pa so si z mučno skrbjo prizadevali zaščititi tiste, ki še niso bili prizadeti. Iz njihovih ust se zdaj ni slišalo nobeno godrnjanje. Če so sedanje trpljenje primerjali s preteklimi težavami in preizkušnjami, se jim niso zdele vredne spomina.

Ljudstvo se je zdaj ponižalo pred Bogom. K Mojzesu so prišli s svojimi priznanji in prošnjami. Dejali so: "Grešili smo, ko smo govorili zoper Gospoda in zoper tebe." ([4 Moj 21,7](#)) Le malo prej so ga obtoževali, da je njihov najhujši sovražnik ter vzrok vseh njihovih nadlog in bede. Vendar so vedeli, da je obtožba lažna, ko so bile besede

še v njihovih ustih. Brž ko jih je doletela prava težava, so tekli k/429/ njemu kot k edinemu, ki lahko posreduje zanje pred Bogom. Vpili so: "Moli h Gospodu, da vzame od nas kače." ([4 Moj 21,7](#))

Mojzesu je bilo po božanskem naročilu ukazano, naj naredi bronasto kačo, ki bo predstavljala žive, in jo povzdigne na drog med ljudstvom. Nanjo naj pogleda vsak, kogar je ugriznila kača, in bo takoj ozdravel. Storil je, kakor mu je bilo ukazano, in po taboru je odmevala vesela novica, da vsi, ki jih je ugriznila kača, lahko pogledajo na bronasto kačo in živijo. Mnogi so že umrli, in ko je Mojzes dvignil kačo na drog, nekateri niso verjeli, da jih bo ozdravil samo pogled na kovinsko podobo; ti so umrli zaradi svoje nevere. Bilo pa je mnogo takih, ki so verovali v Božji ukrep. Očetje, matere, bratje in sestre so nestrpno pomagali trpečim, umirajočim prijateljem usmeriti njihove medle oči v kačo. Če so ti kljub omedlevici in umiranju lahko samo enkrat pogledali, so popolnoma ozdraveli.

Ljudstvo je dobro vedelo, da v bronasti kači ni moči, ki bi povzročala tako spremembo v teh, ki so pogledali nanjo. Moč za ozdravljenje je lahko prišla samo od Boga. V svoji modrosti je izbral to pot razodevanja svoje moči. S tem preprostim sredstvom je bilo ljudstvo primorano spoznati, da so jim ta udarec zadali njihovi grehi. Prav tako jim je bilo zagotovljeno, da nimajo vzroka za strah, dokler ubogajo Boga, ker jih bo obvaroval.

Povzdignjenje bronaste kače je moralo Izraela naučiti pomembnega nauka. Sami se niso mogli rešiti usodnega učinka strupa v svojih ranah. Samo Bog jih je bil sposoben ozdraviti. Vendar morajo sami pokazati vero v priskrbljeni ukrep. Da bi živeli, so morali pogledati. Po svoji veri so bili Bogu prijetni in z gledanjem v kačo so pokazali svojo vero. Vedeli so, da v sami kači ni nikakršne sposobnosti, marveč je simbol Kristusa; tako je bila njihovemu umu predstavljena potreba po veri v njegove zasluge. Do sedaj so mnogi prinašali Bogu svoje daritve in mislili, da so zadostili spravi za svoje grehe. Niso se popolnoma zanesli na prihajajočega Odrešenika, na katerega so kazale te daritve. Gospod jih je sedaj želel poučiti, da njihove daritve same po sebi nimajo nič več moči ali sposobnosti kakor bronasta kača, temveč le kakor ona usmerjajo misli na Kristusa, veliko daritev za greh./430/

"In kakor je Mojzes povišal kačo v puščavi, tako mora biti povišan Sin človekov, da se ne pogubi, kdor koli veruje vanj, temveč da ima večno življenje." ([Jan 3,14,15](#)) Vsi, ki so kdaj živeli na zemlji, so občutili smrtni ugriz stare kače, "ki se imenuje Hudič in Satan". ([Raz 12,9](#)) Usodne učinke greha lahko odstrani samo Božji ukrep. Izraelci so ohranili svoje življenje s pogledom na dvignjeno kačo. Ta pogled je vseboval vero. Živeli so, ker so verjeli Božji besedi in zaupali v sredstvo, ki ga je priskrbel za njihovo ozdravitev. Tako lahko grešnik pogleda Kristusa in živi. Po veri v pravno daritev

prejme odpuščanje. Za razliko od negibnega in mrtvega simbola ima Kristus v samem sebi moč in sposobnost ozdraviti spokorjenega grešnika.

Čeprav se grešnik ne more rešiti sam, mora vseeno nekaj storiti, da si zagotovi zveličanje. Kristus pravi: "In tega, ki k meni prihaja, ne pahnem ven." ([Jan 6,37](#)) Toda **pri**ti moramo k njemu; in ko se spokorimo za svoje grehe, moramo verjeti, da nas sprejema in nam odpušča. Vera je Božji dar, moč, da jo izvršimo, pa je naša. Vera je roka, s katero se človek oprime božanskih darov milosti in usmiljenja.

Nič razen Kristusove pravičnosti nam ne daje pravice do blagoslovov zaveze milosti. Mnogo jih je, ki so dolgo hrepeneli in poskušali dobiti te blagoslove, vendar jih niso prejeli, ker so gojili zamisel, da lahko sami nekaj naredijo, da bi jih bili vredni. Niso pogledali stran od sebe in verovali, da je Jezus zadostni Zveličar. Ne smemo misliti, da nas bodo rešile naše zasluge; Kristus je naše edino upanje v zveličanje. "Zakaj ni ga tudi pod nebom ljudem danega drugega imena, po katerem bi se mi mogli zveličati." ([Dej 4,12](#))

Ko popolnoma zaupamo Bogu, ko se zanesemo na zasluge Jezusa kot Zveličarja, ki odpušča grehe, bomo prejeli vso pomoč, ki smo si jo želeli. Nihče naj ne gleda nase, kakor da ima moč, da bi se sam rešil. Jezus je umrl za nas, ker sami ne moremo tega narediti. V njem je naše upanje, opravičenje in naša pravičnost. Ko vidimo svojo grešnost, ne klonimo in se ne bojmo, da nimamo Zveličarja ali pa da nima milosti za nas. Prav v takšnih trenutkih nas vabi, da pridemo k njemu v svoji nebogljenosti, in nas bo rešil./431/

Mnogi Izraelci niso videli pomoči v zdravlilu, ki so ga določila Nebesa. Mrtvi in umirajoči so ležali povsod okoli njih in vedeli so, da bodo brez božanske pomoči zagotovo propadli; vendar pa so še dalje objokovali svoje rane, bolečine, svojo gotovo smrt, dokler ni njihova moč pošla in oči oslabele, v resnici pa bi lahko takoj ozdraveli. Če se zavedamo svojih potreb, ne porabimo nobene svoje moči za žalovanje nad njimi. Medtem ko spoznavamo svoje nebogljeno stanje brez Kristusa, se ne vdajamo malodušju, temveč se zanesimo na zasluge križanega in vstalega Zveličarja. Poglejmo in živimo. Jezus jamči za svoje besede. Rešil bo vse, ki pridejo k njemu. Čeprav bodo milijoni, ki potrebujejo ozdravljenje, zavrnili njegovo ponujeno milost, ne bo prepuščen pogubi niti eden, ki zaupa v njegove zasluge.

Mnogi niso pripravljeni sprejeti Kristusa, dokler jim ni pojasnjena popolna skrivnost načrta zveličanja. Zavračajo pogled vere, čeprav vidijo tisoče, ki so pogledali in čutili učinkovitost gledanja na Kristusov križ. Mnogi tavajo v labirintih modrovanja ter iščejo razloge in dokaze, ki jih ne bodo nikoli našli, zavračajo pa dokaz, ki ga je voljan dati Bog. Nočejo hoditi v luči Sonca pravičnosti, dokler jim ne bo pojasnjeno, zakaj

sije. Nihče, ki vztraja na tej poti, ne bo spoznal resnice. Bog ne bo nikoli odstranil vsakega povoda za dvom. Dovolj dokazov daje, na katerih lahko temeljimo svojo vero. Če pa teh ne sprejmemo, ostane um v temi. Če bi ti, katere je pičila kača, najprej nehali dvomiti in se spraševati ter bi šele nato privolili v pogled, bi umrli. Naša dolžnost je najprej pogledati, in pogled vere nam bo omogočil življenje./432/

39. Zmaga nad Basanom

([angleško](#))

Temeljno besedilo [5 Moj 2 do 3,11](#)

Po prehodu na jug Edoma so se Izraelci obrnili proti severu ter ponovno naravnali svoja obličja proti obljubljeni deželi. Pot jih je zdaj vodila čez širno, dvignjeno planjavo, kjer je pihljal hladen svež vetrič s hribov. To je bila dobrodošla sprememba po žgoči dolini, skozi katero so potovali, in šli so naprej krepki in polni upanja. Ko so prečkali potok Zered, so šli do vzhoda Moabske dežele, saj jim je bil dan ukaz: "Ne vedite se sovražno proti Moabcem in ne spustite se v vojno z njimi; zakaj od njihove dežele ti ne dam posesti, ker sem dal Ar Lotovim sinovom v lastnino." ([5 Moj 2,9](#)) Isti ukaz je bil ponovljen v zvezi z Amonci, ki so bili prav tako Lotovi potomci.

Ko so izraelske množice še hodile proti severu, so kmalu dosegle Amorejsko deželo. To močno in bojovito ljudstvo je prvotno zasedalo južni del Kanaanske dežele. Nato pa so se namnožili in prečkali Jordan, se bojevali z Moabci ter zasedli del njihovega ozemlja. Tukaj so se ustalili in popolnoma zagospodarili nad vso deželo od Arnona daleč na sever do Jaboka. Pot do Jordana, po kateri so hoteli iti Izraelci, je vodila prav skozi to področje. Zato je Mojzes poslal prijateljsko sporočilo amorejskemu kralju Sihonu v njegovo glavno mesto: "Dovoli mi, da grem skozi tvojo deželo; naravnost po cesti hočem iti, ne ganem se ne na desno ne na levo. Živeža mi prodaš za denar, da jem, in vode mi daš za denar, da pijem, samo mi dovoli iti peš skozi deželo." ([5 Moj 2,27.28](#)) V odgovor je dobil odločno zavrnitev. Vse amorejske čete so bile poklicane nasprotovati napredovanju zavojevalcev. Ta ogromna vojska je Izraelce prestrašila, saj so bili slabo pripravljeni za spopad z dobro oboroženimi in dobro izurjenimi silami. Kar se/433/ tiče bojnih veščin, so imeli sovražniki prednost. Po človeški presoji bo Izraela kmalu konec.

Ampak Mojzes je imel svoj pogled uprt v oblakov steber in ljudstvo spodbudil z mislijo, da je znamenje Božje navzočnosti še vedno med njimi. Istočasno jim je ukazal narediti vse, kar je v človeški moči, da bi se pripravili za vojno. Njihovi sovražniki so bili vneti za bitko in prepričani, da bodo izbrisali nepripravljene Izraelce iz dežele. Lastnik vseh dežel pa je Izraelovemu voditelju ukazal: "Vstanite, odpravite se in pojdite čez potok Arnon! Poglej, dal sem ti v roko Sihona Amorejca, kralja v Hesbonu, in njegovo deželo: začni jo posedati in spusti se v boj z njim. Danes začnem pošiljati strah in grozo pred teboj nad ljudstva pod vsem nebom, da se bodo, ko začujejo glas o tebi, tresli in trepetali pred teboj." ([5 Moj 2,24.25](#))

Ljudstvom na kanaanskih mejah bi bilo prizaneseno, če se ne bi uprla Božji besedi in nasprotovala Izraelovemu napredovanju. Gospod se je izkazal za potrpežljivega, zelo prijaznega in nežno sočutnega celo do poganskih ljudstev. Ko je bilo Abrahamu v prikazni pokazano, da bodo njegovi potomci, Izraelovi otroci, štiristo let tujci v tuji deželi, mu je Gospod obljubil: "Oni pa se vrnejo sem v četrtem rodu; zakaj krivica Amorejcev ni dozdej še dopolnjena." ([1 Moj 15,16](#)) Kljub temu da so bili Amorejci malikovalci, ki so si zaradi svoje velike hudobnosti zapravili življenje, jih je Bog ohranil štiristo let. Tako jim je nezmotljivo pričal, da je edini resnični Bog, Stvarnik nebes in zemlje. Znani so jim bili vsi njegovi čudeži, ko je izpeljal Izraela iz Egipta. Dano jim je bilo dovolj dokazov. Lahko bi spoznali resnico, če bi se bili voljni odvrniti od malikovanja in razuzdanosti. Vendar so zavrnili luč in se oprijeli svojih malikov.

Ko je Gospod drugič pripeljal svoje ljudstvo do kanaanskih mej, je bil poganskim narodom zagotovljen dodaten dokaz o njegovi moči. Videli so, da je bil Bog z Izraelom, ko so premagali kralja Arada in Kanaance. O tem je pričal tudi čudež, ki je bil izvršen, da bi bili rešeni umirajoči zaradi ugriza kač. Čeprav je bil Izraelcem zavrnjen prehod skozi Edomsko deželo in so bili prisiljeni iti po/434/ dolgi in težavni poti ob Rdečem morju na vseh svojih potovanjih in utaboritvah, ko so šli mimo Edomske, Moabske in Amonske dežele, niso kazali sovražnosti in niso škodovali ljudstvu ali njihovemu imetju. Ko je Izrael prispel do meje Amorejcev, je prosil za dovoljenje za prehod skozi deželo in obljubil, da bo spoštoval enaka pravila, ki so veljala za stike z drugimi ljudstvi. Amorejski kralj pa je zavrnil to vljudno prošnjo in izzivalno zbral svoje čete za bitko, s tem pa je napolnil njihovo čašo krivičnosti. Zato je Bog zdaj uporabil svojo moč za njihovo uničenje.

Izraelci so prečkali reko Arnon in napredovali proti sovražniku. Prišlo je do boja, v katerem so Izraelove vojske slavile zmago. Zaradi te prednosti so kmalu obvladali Amorejsko deželo. Poveljnik Gospodovih vojsk je porazil sovražnike svojega ljudstva; isto bi naredil osemindeset let prej, ko bi Izrael zaupal vanj.

Izraelova vojska je polna upanja in poguma vneto napredovala, in ker so se še vedno pomikali proti severu, so kmalu dosegli deželo, ki bo dobro preizkusila njihov pogum in vero v Boga. Pred njimi je ležalo mogočno in gosto naseljeno Basanovo kraljestvo, polno velikih utrjenih mest, ki so vse do tega dne vzbujala čudenje sveta. "Vsa ta mesta so bila utrjena z visokimi zidovi, z vrati in zapahi, razen mnogoštevilnih trgov brez obzidja." ([5 Moj 3,5](#)) Hiše so bile zgrajene iz ogromnih črnih kamnov take izredne velikosti, kakor da bi hoteli zgradbo narediti popolnoma nepremagljivo za katero koli silo tistega časa, ki bi prišla nadnje. To je bila dežela polna divjih votlin, globokih prepadov, zevajočih brezen in skalnatih trdnjav. Prebivalci te dežele so bili potomci velikanov. Bili so zelo visoki in močni ter zelo znani po nasilju in krutosti, tako da so

bili groza za vse okoliške narode. Velikost in pogum Oga, kralja te dežele, pa sta bila omembe vredna celo za narod velikanov.

Ampak oblakov steber se je pomikal naprej. Hebrejske množice so šle za njegovim vodstvom in prispele v Edrej, kjer je kralj velikanov s svojimi silami čakal na njihov prihod. Og je spretno izbral kraj spopada. Mesto Edrej je stalo na meji visoke planote, ki se je strmo dvigala iz dolin in je bila pokrita z nazobčanimi skalami vulkanskega izvora. Približal si se ji lahko samo po ozkih/435/ stezicah, ki so bile strme in vzpon po njih težaven. Če bi bil poražen, bi njegove čete našle zatočišče v tej skalnati divjini, kamor tujci ne bi mogli za njimi.

O uspehu prepričan kralj je šel z ogromno vojsko naprej na odprto ravnino, zgoraj s planote, kjer je bilo videti kopja tisočev željnih spopada, pa je bilo slišati izzivalne krike. Ko so se Hebrejci ozrli na veliko postavo tega velikana velikanov, ki je stal visoko nad vojaki svoje vojske, ko so videli čete, ki so ga obdajale, in ko so ugledali na videz nepremagljivo trdnjavo, za katero so bili vkopani tisoči, so srca mnogih v Izraelu vztrepetala od strahu. Mojzes pa je bil miren in odločen; Gospod je rekel glede basanskega kralja: "Ne boj se ga, zakaj izročil sem njega in vse ljudstvo in njegovo deželo v tvojo roko, in stori mu, kakor si storil Sihonu, kralju Amorejcev, ki je prebival v Hesbonu." ([5 Moj 3,2](#))

Neomajna vera njihovega voditelja je navdihnila ljudstvo z zaupanjem v Boga. Vse so zaupali njegovi vsemogočni roki in ni jih pustil na cedilu. Pred Poveljnikom Gospodove vojske niso mogli obstati ne mogočni velikani ne obzidana mesta, niti oborožene vojske niti kamnite trdnjave. Gospod je vodil vojsko, Gospod je premagoval sovražnika, Gospod je zmagal v Izraelovo korist. Velikanski kralj in njegova vojska sta bila uničena in Izraelci so kmalu posedli vso deželo. Tako je bilo z zemlje izbrisano čudno ljudstvo, ki se je vdajalo krivici in nagnusnemu malikovanju.

V zmagi nad Gileadom in Basanom se jih je mnogo spomnilo dogodkov, ki so skoraj štirideset let prej v Kadesu obsodili Izraela na dolgo tavanje po puščavi. Videli so, da je bilo poročilo oglednikov glede obljubljenе dežele v mnogih ozirih pravilno. Mesta so bila obzidana in zelo velika ter poseljena z velikani. Hebrejci so bili v primerjavi z njimi kakor pritlikavci. Zdaj pa so lahko videli tudi, da je bila usodna napaka njihovih očetov nezaupanje v Božjo moč. Samo to jim je preprečilo, da niso mogli takoj stopiti v dobro deželo.

Prva priprava za vstop v Kanaan je bila daleč manj težavna kakor sedanja. Bog je svojemu ljudstvu obljubil, da bo šel pred njimi in se bojeval zanje, če bodo poslušali njegov glas; prav tako bi poslal/436/ sršene, da bi pregnali prebivalce dežele. Večina ljudstev se jih ni bala in le malo so se pripravljali za nasprotovanje njihovemu

napredku. Ko pa je zdaj Gospod velel Izraelu, naj gre naprej, so morali napredovati proti čuječim in mogočnim sovražnikom ter se boriti s številčno močnejšimi in dobro izurjenimi vojskami, ki so se pripravljale za upor proti njim.

V boju z Ogom in Sihonom so bili ljudje pripeljani pred enako preizkušnjo, v kateri so njihovi očetje popolnoma padli. Toda preizkus je bil zdaj mnogo strožji kakor takrat, ko je Bog ukazal Izraelu, naj gre naprej. Težave na njihovi poti so se zelo pomnožile, ker niso hoteli kreniti naprej, ko jim je bilo rečeno, naj to storijo v Gospodovem imenu. Tako Bog še vedno preizkuša svoje ljudstvo. In če ne zdržijo preizkušnje, jih ponovno pripelje do iste točke, samo da je drugič preizkus težji in strožji od prejšnjega. To se nadaljuje, dokler ne zdržijo preizkusa ali pa, če so še vedno uporni, Bog umakne svojo luč od njih in jih pusti v temi.

Hebrejci so se zdaj spomnili, kako so bili poraženi in tisoči pobiti nekoč prej, ko so šle njihove čete v bitko. Ampak takrat so šli v nasprotju z Božjim ukazom. Šli so brez Mojzesa, od Boga določenega voditelja, brez oblakovega stebra, simbola božanske navzočnosti, in brez skrinje. Zdaj pa je bil Mojzes z njimi in krepil njihova srca z besedami upanja in vere; Božji Sin, ovit v oblakov steber, je kazal pot, sveta skrinja pa je spremljala množico. Ta izkušnja vsebuje nauk za nas. Mogočni Izraelov Bog je naš Bog. Vanj lahko zaupamo, in če ubogamo njegove zahteve, bo deloval za nas na prav tako viden način, kakor je deloval za svoje starodavno ljudstvo. Vsakogar, kdor želi hoditi po poti dolžnosti, bosta včasih napadla dvom in nevera. Pot bo včasih posuta z na videz tako nepremagljivimi ovirami, da bo vzela pogum njim, ki popuščajo malodušju. Bog takim pravi: Pojdite naprej. Opravite svojo nalogo, ne glede na ceno. Težave, ki se zde tako ogromne, da polnijo vašo dušo s strahom, bodo izginile, ko boste šli naprej po poti poslušnosti in ponižno zaupali v Boga./437/

40. Balaam

([angleško](#))

Temeljno besedilo [4 Moj 22 do 24](#)

Po zmagi nad Basanom so se Izraelci vrnili na Jordan ter se pripravljali za takojšnji napad na Kanaan. Utaborili so se poleg reke nad izlivom v Mrtvo morje in ravno nasproti Jerihonski ravnini. Bili so ob samih mejah Moaba. Moabci pa so se prestrašili zaradi neposredne bližine zavojevalcev.

Izrael ni nadlegoval Moabcev, ti pa so vendar s strahom opazovali vse, kar se je zgodilo v okoliških deželah. Amorejce, pred katerimi so se bili prisiljeni umakniti, so Hebrejci premagali. Ozemlje, ki so ga Amorejci iztrgali Moabcem, je bilo zdaj v Izraelovi lasti. Basanske čete so pred skrivnostno, v oblakov steber ovito močjo, popustile in velikanske trdnjave so zasedli Hebrejci. Moabci si niso drznili tvegati in jih napasti; klic k orožju je bil brezupen glede na nadnaravne pomočnike, ki so delali v njihovo korist. Odločili pa so se, kakor se je faraon, najeti moč čarodejstva, da bi preprečili Božje delo. Izraela bodo prekleli.

Moabci so bili tesno povezani z Madianci tako z vezmi narodnosti kakor z vero. Balak, moabski kralj, je zbudil strah v sorodnem ljudstvu in si zagotovil njegovo sodelovanje v svojih načrtih zoper Izraela s sporočilom: "Zdaj pa požre ta množica vse okrog nas, kakor pomuli vol vso travo na polju." ([4 Moj 22,4](#)) Za Balaama, ki je bival v Mezopotamiji, so govorili, da ima nadnaravne moči, in njegov sloves je segel v Moabsko deželo. Odločili so se ga poklicati na pomoč. Zato so poslali "starešine Moabcev in Madiancev," ([4 Moj 22,7](#)) da bi zvedeli za njegovo napoved in bi izrekel urok zoper Izraela./438/

Tedaj so se poslanci odpravili na dolgo potovanje čez gore in prečkali puščavo do Mezopotamije. Poiskali so Balaama in mu povedali sporočilo svojega kralja: "Glej, iz Egipta je prišlo ljudstvo; glej, pokrilo je površje zemlje in ustanovilo se je tu meni nasproti. Pridi torej zdaj, prosim, in mi prekolni to ljudstvo, ker je močnejše od mene: morda se mi ga posreči poraziti ter izgnati iz dežele; zakaj vem, da je blagoslovljen, kogar ti blagosloviš, in preklet, kogar prekolneš." ([4 Moj 22,5,6](#))

Balaam je bil nekoč dober mož in Božji prerok, vendar je odpadel in se vdal poželjivosti. Še vedno se je izdajal za služabnika Najvišjega. Znano mu je bilo Božje delo v korist Izraela, in ko so sli sporočili svoj opravek, je dobro vedel, da je njegova

dolžnost zavrniti Balakove darove in odpustiti sle. Vendar si je drznil poigravati se s skušnjavo. Poslancem je rekel, naj ostanejo pri njem čez noč, ker ne more dati odgovora, dokler ne vpraša za nasvet Gospoda. Balaam je vedel, da to prekletje Izraelu ne more škodovati. Bog je bil na njihovi strani in dokler mu bodo zvesti, jih nobena sovražna zemeljska ali peklena moč ne more premagati. Njegovi ošabnosti so prijale besede poslancev: "Da je blagoslovljen, kogar ti blagosloviš, in preklet, kogar prekolneš." ([4 Moj 22,6](#)) Podkupnina dragocenih darov in bodoče povišanje sta spodbudila njegovo poželjivost. Pohlepno je sprejel ponujene dragocenosti. Zato je najprej izjavil strogo poslušnost Božji volji, potem pa poskušal ustreči Balakovim željam.

Ponoči pa je Božji angel prišel k Balaamu s sporočilom: "Ne hodi z njimi; ne kolni ljudstva, zakaj blagoslovljeno je." ([4 Moj 22,12](#))

Zjutraj je Balaam z nejevoljo odpustil poslance, vendar jim ni povedal, kaj je rekel Gospod. Jezen, ker so se nenadoma razblinile njegove prikazni o dobičku in časti, je čemerno rekel: "Pojdite v svojo deželo; zakaj Gospod mi noče dopustiti, da bi šel z vami." ([4 Moj 22,13](#))

Balaam je "ljubil plačilo krivice". ([2 Pet 2,15](#)) Greh poželjivosti, ki ga je Bog razglasil za malikovalstvo, je Balaama naredil za preračunljivca. Po tej eni napaki je Satan pridobil/439/ popoln nadzor nad njim. To je povzročilo njegovo pogubo. Skušnjavec vedno ponuja posvetni dobiček in čast, da bi zapeljal od službe Bogu. Pravi jim, da jim njihova pretirana natančnost preprečuje blaginjo. Tako so mnogi napeljani, da si drznejo stopiti s poti stroge poštenosti. En sam napačen korak olajša naslednjega, in ljudje postanejo vedno bolj predrzni. Ko se enkrat prepustijo oblasti lakomnosti in želji po moči, počnejo in si drznejo storiti najstrašnejše stvari. Mnogi si laskajo, da lahko zaradi posvetnih prednosti za nekaj časa odstopijo od stroge poštenosti, saj lahko po doseženem cilju ponovno spremenijo svojo pot, kadar bodo želeli. Taki se zapletajo v Satanove pasti in redko mu pozneje lahko uidejo.

Poslanci so sporočili Balaku, da se jim prerok ni hotel pridružiti. Ampak niso mu omenili, da mu je Bog to prepovedal. Ker je kralj predvideval, da se Balaam obotavlja zaradi želje po večji nagradi, je poslal več knezov, ki so bili tudi bolj ugledni od prvih. Obljubil mu je večje časti in vse, kar bi Balaam zahteval. Balakovo nujno sporočilo preroku se je glasilo: "Ne daj si, prosim, z ničimer zabraniti, da ne bi prišel k meni. Zakaj z mnogimi častmi te hočem obsipati, in kar koli mi porečeš, rad storim; pridi torej, prosim, prekolni mi to ljudstvo." ([4 Moj 22,16.17](#))

Balaam je bil preizkušen drugič. V odgovor na moledovanje poslancev je hlinil veliko vestnost in poštenost ter jim zagotavljal, da ga nobena vsota zlata ali srebra ne

moreta napeljati k nasprotovanju Božji volji. Toda želel si je izpolniti kraljevo zahtevo. Čeprav mu je bila Božja volja že dokončno znana, je rotil poslanca, naj ostanejo, da bi lahko povprašal Boga, kakor da bi bil Neskončni človek, ki se ga da prepričati.

Ponoči se je Balaamu prikazal Gospod in rekel: "Ako so te prišli ti možje klicat, vstani in pojdi z njimi; ali stori samo to, kar ti bom govoril." ([4 Moj 22,20](#)) Gospod mu je dovolil, da je delal po svoji volji, ker se je tako Balaam sam odločil. Ni hotel izpolniti Božje volje, temveč je izbral svojo pot in si potem prizadeval zagotoviti Gospodovo odobritev.

Na tisoče ljudi je danes, ki ravnaajo podobno. Ne bi jim bilo težko razumeti/440/ svoje dolžnosti, če bi se ujemala z njihovimi nagnjenji. Ta jim je jasno razodeta v Svetem pismu ali pa jim jo jasno pokažejo okoliščine in razum. Ker pa ti dokazi nasprotujejo njihovim željam in nagnjenjem, jih pogosto zavračajo in si upajo oditi k Bogu, da bi spoznali svojo dolžnost. Z veliko navidezno vestnostjo dolgo in goreče molijo za luč. Toda z Bogom se ne da šaliti. Takim pogosto dovoli, da sledijo svojim željam in trpijo posledice. "Ali moje ljudstvo ni poslušalo mojega glasu. ... Zatorej sem jih pustil, naj hodijo po zakrknjenosti svojega srca in hodili so po svojih krivih naklepih." ([Ps 81,11.12](#)) Ko kdo jasno pozna svojo dolžnost, naj si ne drzne stopiti pred Boga z molitvijo, da bi bil oproščen njene izpolnitve. Namesto tega naj raje s ponižnim in pokornim duhom prosi za božansko moč in modrost, da bo izpolnil njene zahteve.

Moabci so bili pokvarjeno, malikovalsko ljudstvo, pa vendar v očeh Nebes njihova krivda glede na luč, ki so jo prejeli, ni bila tako velika kakor Balaamova. Ker je Balaam trdil, da je Božji prerok, bi moral vse, kar je izrekel, reči z božansko oblastjo. Zato mu ni bilo dovoljeno govoriti, kakor bi želel, temveč je moral oznaniti sporočilo, ki mu ga bo dal Bog. Božanski ukaz se je glasil: "Stori samo to, kar ti bom govoril." ([4 Moj 22,20](#))

Balaam je prejel dovoljenje, da lahko gre s poslanci iz Moaba, če ga pridejo zjutraj klicat. Ampak ti so vznejevoljeni zaradi njegovega obotavljanja in ker so pričakovali še eno zavrnitev, odpotovali proti domu, ne da bi se še enkrat posvetovali z njim. Zdaj je bil odstranjen vsak izgovor za izpolnitev Balakove zahteve. Balaam pa se je odločil dobiti svojo nagrado; vzel je oslico, na kateri je po navadi jahal, ter se podal na pot. Bal se je, da bi celo zdaj ostal brez božanskega dovoljenja, zato je nepotrpežljivo hitel, da mu ne bi zaradi česa spodletelo dobiti želene nagrade.

Toda "Gospodov angel mu stopi na pot kot nasprotnik". ([4 Moj 22,22](#)) Žival je videla božanskega sla, ki je bil človeku neviden, zato se je obrnila s poti na polje. Balaam je s krutimi udarci vrnil oslico na pot, toda na ozkem prostoru, ki so ga zapirale stene, se je ponovno pokazal angel. Žival se je poskušala izogniti preteči podobi, zato je

pritisnila gospodarjevo nogo k steni. Balaam je bil slep za nebeško posredovanje in ni vedel, da mu je Bog/441/ zaprl pot. Mož se je razjezil in neusmiljeno tepel oslico ter jo silil, naj gre dalje.

Spet "Gospodov angel gre dalje in se postavi v tesnino, kjer se ni bilo kam izogniti ne na desno ne na levo". ([4 Moj 22,26](#)) Pojavil se je kakor prej v preteči drži in uboga žival se je, trepetajoč od strahu, ustavila ter padla na zemljo pod jezdecem. Balaam je bil neznansko besen in je s palico tepel žival še bolj kruto kakor prej. Zdaj je Bog odprl njena usta in "brezglasno vprežno živinče je spregovorilo s človeškim glasom ter zabranilo prerokovo nespamet. Kaj sem ti storila, da me že v tretjič tepeš?" je vprašala. ([2 Pet 2,16](#); [4 Moj 22,28](#))

Balaam je besen, ker je bil tako ustavljen na svojem potovanju, odgovoril oslici, kakor da bi se pogovarjal z razumnim bitjem: "Ker se norčuješ z menoj! O da bi imel meč v roki, kar ubil bi te!" ([4 Moj 22,29](#)) Tukaj imamo dozdevnega čarodeja, ki se je podal na pot preklet vse ljudstvo, da ohromi njihovo moč, ni pa imel moči, da bi ubil žival, na kateri je jahal!

Zdaj so se odprle Balaamove oči. Zagledal je Božjega angela, ki je stal z mečem v roki in ga bil pripravljen ubiti. V strahu je povedal teme ter padel na obraz. Angel mu je rekel: "Zakaj si tepel svojo oslico zdaj že trikrat? Glej, izšel sem, da ti bom nasprotnik, ker tvoja pot drži v pogubo pred menoj. In oslica me je videla in se mi že trikrat izognila; sicer bi te bil, ko se mi ne bi bila umaknila, takoj umoril, njo pa ohranil živo." ([4 Moj 22,32.33](#))

Balaam je dolgoval svoje življenje ubogi živali, s katero je tako kruto ravnal. Mož, ki je zase trdil, da je Gospodov prerok, in izjavil, da so njegove oči odprte in je videl prikazen Vsemogočnega, je bil tako zaslepljen zaradi pohlepa in stremuštva, da ni mogel opaziti Božjega angela, ki ga je videla njegova žival. "Jim je bog tega sveta nevernim oslepil misli." ([2 Kor 4,4](#)) Koliko jih je tako zaslepljenih! Hitijo na prepovedane poti, prestopajo božanski zakon in ne morejo razločiti, da so Bog in njegovi angeli proti njim. Kakor Balaam se jezijo nanje, ki želijo preprečiti njihovo pogubo.

Balaam je s svojim ravnanjem z živaljo pokazal, kakšen duh ga vodi. "Pravični skrbi za življenje svoje živine, srce brezbožnih pa je neusmiljeno."/442/ ([Preg 12,10](#)) Malo jih spozna tako, kakor bi morali, da je greh zlorabljeni živali ali pa jih puščati, da trpijo zaradi zanemarjanja. Ta, ki je ustvaril človeka, je prav tako ustvaril preproste živali, in "njegovo usmiljenje gre čez vsa njegova dela". ([Ps 145,9](#)) Živali so bile ustvarjene, da služijo človeku, vendar mu to ne daje pravice, da jim zadaja bolečino z grobimi udarci ali krutim primoravanjem.

Zaradi človekovega greha "vse stvarstvo skupno zdihuje in je v porodnih bolečinah prav do sedaj". ([Rim 8,22](#)) Trpljenje in smrt sta tako prenesena ne samo na človeški rod, temveč tudi na živali. Prav gotovo mora zato človek težiti k lajšanju in ne k povečevanju bremena, ki ga je njegov greh naprtil Božjim stvarstvom. Kdor slabo ravna z živalmi, ker jih ima v svoji oblasti, je strahopetec in tiran. Nagnjenje k povzročanju bolečine, bodisi bližnjemu ali živalim, je satansko. Mnogi ne vedo, da bo njihova krutost nekoč znana, ker je namreč uboga žival ne more razodeti. Toda če bi se lahko oči teh ljudi odprle, kakor so se Balaamove, bi videli Božjega angela, da stoji kot priča, ki bo pričal zoper nje v zgornjih dvorih. Poročilo gre v nebesa in prihaja dan, ko bo izrečena sodba zoper take, ki zlorablajo Božja stvarstva.

Ko je Balaam zagledal Božjega sla, je v strahu vzkliknil: "Grešil sem, zakaj nisem vedel, da ti stojiš na poti proti meni; in sedaj, če se ti vidi hudobno, se vrnem." ([4 Moj 22,34](#)) Gospod mu je dopustil nadaljevati potovanje, toda dal mu je vedeti, da naj bodo njegove besede pod nadzorom božanske moči. Bog je želel Moabu dokazati, da so Hebrejci pod nebeško zaščito; in to je uspešno storil, ko jim je pokazal, kako nemočen je bil Balaam celo pri izgovorjavi prekletstva zoper nje brez božanskega dovoljenja.

Moabskemu kralju pa so sporočili, da se približuje Balaam. Tedaj je šel z velikim spremstvom do meje svojega kraljestva, da bi ga sprejel. Začudil se je zaradi Balaamove zamude, v mislih je namreč imel bogate nagrade, ki so ga čakale. Prerok mu je odgovoril: "Glej, zdaj pa sem prišel k tebi; toda morem li sploh kaj govoriti? Besedo, katero Bog dene v moja usta, to moram govoriti." ([4 Moj 22,38](#)) Balaam je zelo obžaloval to omejitev; bal se je, da ne bo mogel izpeljati svojega namena, ker je bil pod Gospodovim nadzorom.

Z velikim bliščem je kralj z glavnimi dostojanstveniki svojega/443/ kraljestva pospremil Balaama do baalskih višav, od koder je lahko opazoval hebrejsko množico. Opazujte preroka, ko stoji na visokem prostoru in opazuje tabor Božjega izvoljenega ljudstva. Kako malo so Izraelci vedeli, kaj se dogaja tako blizu njih! Kako malo so vedeli o Božji skrbi, ki je bila nad njimi razpeta noč in dan! Kako omejeno je dojemanje Božjega ljudstva! Kako počasni so v vsakem obdobju za razumevanje njegove velike ljubezni in milosti! Ali ne bi bilo njihovo srce napolnjeno s hvaležnostjo za njegovo ljubezen in s spoštovanjem ob misli na njegovo veličastnost in moč, če bi lahko razločili čudovito Božjo moč, ki se nenehno odkriva v njihovo korist?

Balaam je nekoliko poznal daritve Hebrejcev in upal je, da jih bo prekosil v dragocenih darovih in si zagotovil Božji blagoslov ter zajamčil izpolnitev svojih grešnih načrtov. Tako so čustva malikovalskih Moabcev prevzela nadzor nad njegovim umom. Njegova modrost je postala neumnost, njegovo duhovno gledanje je potemnelo; s popuščanjem Satanovi moči si je nakopal slepoto.

Po Balaamovem navodilu so postavili sedem oltarjev. Na njih je daroval daritev. Potem se je umaknil "na gol hrib", da bi se srečal z Bogom, in obljubil, da bo Balaku oznanil vse, kar mu bo razodel Gospod. ([4 Moj 23,3](#))

Kralj je stal z moabskimi plemenitaši in knezi poleg daritev, okoli njih pa se je zbrala radovedna množica, ki je čakala na prerokovo vrnitev. Končno je prišel in ljudje so čakali na besede, ki bodo za vedno uničile tisto čudežno moč, ki je tolikokrat delovala v korist osovraženih Izraelcev. Balaam je rekel:

"Iz Arama, z jutrovih planin, me je poklical Balak, moabski kralj: Pridi, prekolni mi Jakoba, pridi, jezo skliči nad Izraela! Kako naj kolnem, kogar Bog mogočni ne preklinja? In kako naj jezo skličem, na kogar se Gospod ne jezi? Zakaj z vrhov skal ga vidim in s hribov ga gledam: glej, ljudstvo je, ki prebiva posebej in se med poganske narode ne šteje. Kdo prešteje Jakobov prah in število četrtnine Izraela? O, da bi umrl s smrtjo pravičnih in da bi bil moj konec podoben koncu teh!" ([4 Moj 23,7-10](#))/444/

Balaam je priznal, da je prišel preklet Izraela; toda izgovorjene besede so bile naravnost v nasprotju s čustvi njegovega srca. Prisiljen je bil izreči blagoslove, medtem ko je bila njegova duša polna prekletstev.

Ko je Balaam zrl na izraelski tabor, je začuden opazil dokaz njihove blaginje. Prikazani so mu bili kot neolikana, neorganizirana množica, ki pustoši deželo v klateških skupinah, te pa so v nadlogo in strah okoliškim narodom. Njihov videz pa je bil prav nasproten. Videl je zelo obsežno in popolno ureditev njihovega tabora, vse je pričalo o temeljiti disciplini in redu. Pokazana mu je bila naklonjenost, s katero je Bog obravnaval Izraela, ter njihov poseben značaj, ki so ga imeli kot njegovo izvoljeno ljudstvo. Ni jim bilo namenjeno stati na ravni z drugimi ljudstvi, temveč so bili povišani nad vsemi. "Glej, ljudstvo je, ki prebiva posebej in se med poganske narode ne šteje." ([4 Moj 23,9](#)) Ob času, ko so bile izgovorjene te besede, Izraelci niso imeli stalnega bivališča in njihov poseben značaj, njihove navade in običaji Balaamu niso bili znani. Toda kako presenetljivo se je izpolnilo to prerokovanje v poznejši Izraelovi zgodovini! V vseh letih njihovega ujetništva in skozi vsa obdobja, odkar so bili razkropljeni med narodi, so ostali posebno ljudstvo. Tako je Božje ljudstvo - resnični Izrael - kljub razkropljenosti po vseh narodih samo popotnik na zemlji, katerega državljanstvo je v nebesih.

Balaamu ni bila pokazana samo zgodovina hebrejskega ljudstva kot naroda, temveč je videl tudi naraščanje in blaginjo resničnega Božjega Izraela ob koncu časa. Videl je posebno naklonjenost Najvišjega, katera spremlja te, ki ga ljubijo in se ga boje. Videl je, kako jih podpira njegova roka, ko so stopili v temno dolino smrtne sence. Zagledal jih je, kako prihajajo iz svojih grobov okronani s slavo, častjo in nesmrtnostjo. Videl je

odrešene veseliti se v neminljivi slavi nove zemlje. Med opazovanjem prizora je vzkliknil: "Kdo prešteje Jakobov prah in število četrtnine Izraela?" ([4 Moj 23,10](#)) In ko je zagledal na vsaki glavi krono slave ter veselje, ki je blestelo z vsakega obličja, in ko se je ozrl v brezkončno življenje neponarejene sreče, je izrekel svečano molitev: "O, da bi umrl s smrtjo pravičnih in da bi bil moj konec podoben koncu teh." ([4 Moj 23,10](#))/447/

Ko bi bil Balaam voljan sprejeti luč, ki jo je dal Bog, bi uresničil svoje besede; takoj bi pretrgal vse povezave z Moabom. Nič več ne bi izkoriščal Božje milosti, temveč bi se vrnil k njemu z globokim spokorjenjem. Balaam pa je ljubil plačilo nepravici in tega se je namenil dobiti.

Balak je samozavestno pričakoval prekletstvo, ki bo Izraela zadelo kakor uničevalna poguba. Ob teh prerokovih besedah je vročevrno vzkliknil: "Kaj si mi to naredil? Da prekolneš moje sovražnike, sem te poklical, in glej, ti si samo blagoslovil!" ([4 Moj 23,11](#)) Balaam je to želel prikazati kot potrebno, zato je dejal, da je govoril natančno po Božji volji besede, ki jih je božanska moč izsilila iz njegovih ust. Odgovoril je: "Ni li mi treba paziti, da govorim to, kar mi Gospod dene v usta?" ([4 Moj 23,12](#))

Balak celo zdaj ni opustil svojega načrta. Menil je, da je mogočen pogled na obsežen hebrejski tabor tako prestrašil Balaama, da si ni drznil prerokovati zoper nje. Kralj se je odločil preroka popeljati na točko, kjer je bilo videti samo majhen del množice. Če bi Balaama lahko navedel, da bi jih prekel v posameznih delih, bi bil kmalu ves tabor prepuščen uničenju. Na vrhu griča, imenovanega Pizga, so poskusili še enkrat. Ponovno so postavili sedem oltarjev in nanje položili enake daritve kakor prvič. Kralj in njegovi knezi so ostali pri daritvah, Balaam pa se je umaknil, da bi se srečal z Bogom. Preroku je bilo spet zaupano božansko sporočilo, ki ga ni mogel spremeniti ali zadržati.

Ko se je pojavil pred željno, pričakujočo družbo, mu je bilo zastavljeno vprašanje: "Kaj je govoril Gospod?" ([4 Moj 23,17](#)) In odgovor je kakor prej vnesel strah v srce kralja in knezov:

"Mogočni Bog ni človek, da bi lagal, tudi sin človečji ni, da bi se kesal: rekel li je kaj, a tega ne bo storil, govoril je, pa ne bo izpolnil? Glej, prejel sem, da blagoslavljam; On je blagoslovil, in jaz ne morem prevreči. Ne gleda krivici v Jakobu in ne vidi nepravice v Izraelu. Gospod, njegov Bog, je z njim, in glas kraljeve trobente v njem." ([4 Moj 23,19-21](#))/448/

Balaam je prestrašen zaradi teh razodetij vzkliknil: "Kajti ni vraževanja zoper Jakoba, ne vedeževanja zoper Izraela." ([4 Moj 23,23](#)) Veliki čarodej je preizkusil svojo moč čaranja skladno z željo Moabcev; toda glede tega dogodka bi moralo biti o Izraelu rečeno: "Kaj je Bog storil!" Dokler so bili pod božansko zaščito, jih nobeno ljudstvo ali narod ne more premagati, četudi bi mu pomagale vse Satanove moči. Ves svet naj bi se čudil ob občudovanja vrednem delu, ki ga je Bog storil v dobro svojega ljudstva - in sicer da je človeka, ki se je odločil iti po grešni poti, tako nadzorovala božanska moč, da je namesto prekletstva izrekel najbogatejše in najdragocenejše obljube v jeziku vzvišenega in razvnetega pesništva. V tem času razodeta Božja naklonjenost do Izraela je bila zagotovilo o njegovi zaščitni skrbi do njegovih poslušnih, zvestih otrok v vseh časih. Ko bo Satan navdihnil hudobne ljudi, da bodo napačno predstavljali, mučili in uničevali Božje ljudstvo, se bodo ti spomnili tega dogodka, da bo okreplil njihov pogum in vero v Boga.

Moabski kralj je malodušen in razžaloščen vpil: "Pa ga ne preklinjaj in tudi ne blagoslavlaj več!" ([4 Moj 23,25](#)) Še vedno je v njegovem srcu tlelo blede upanje in odločil se je poskusiti še enkrat. Zdej je Balaama popeljal na goro Peor, kjer je bil tempelj, posvečen razuzdanemu posvečevanju Baala, njihovega boga. Tukaj so postavili enako število oltarjev in darovali enako število daritev kakor prej, toda Balaam se tokrat ni oddaljil, kakor prejšnjikrat, da bi spoznal Božjo voljo. Ni se pretvarjal, da čara, temveč je stal poleg oltarjev in gledal na Izraelove šotore. Ponovno je prišel nadenj Božji Duh in iz njegovih ust je prišlo božansko sporočilo:

"Kako so lepi tvoji šotori, o Jakob, tvoja prebivališča, o Izrael! Kakor doline se razprostirajo, kakor vrtovi poleg reke, kakor alojeva drevesa, ki jih je Gospod zasadil, kakor cedre pri vodah. Voda poteče zvrhoma iz njegovih veder in njegovo seme bo v obilnih vodah; višji od Agaga bo njegov kralj in njegovo kraljestvo se poviša. ... Legel je, da bi počival, kakor lev in kakor levinja; kdo ga zbudi? Kdor koli te blagoslovi, bodi blagoslovljen, in kdor te preklinja, bodi preklet!" ([4 Moj 24,5-9](#))/449/

Blaginja Božjega ljudstva je tukaj predstavljena z nekaterimi najlepšimi prisposodobami, ki jih najdemo v naravi. Prerok primerja Izraela z rodovitnimi dolinami, ki jih pokriva obilna žetev; s cvetočimi vrtovi, ki jih namakajo neusahljivi izviri; z dišečim sandalovim drevesom in z veličastno cedro. Nazadnje omenjena prisposoba je ena najbolj osupljivo lepih in primernih, ki jih najdemo v navdihnjeni besedi. Libanonsko cedro so častili vsi narodi Vzhoda. Vrsto drevesa, ki mu je pripadala, je najti povsod po zemlji, kamor je šel človek. Uspevajo od arktičnih predelov, kjer kljubujejo mrazu, do tropskega pasu, kjer se vesele v vročini; poganjajo v bogatem obilju ob rečnem bregu in se visoko vzpenjajo v izsušeni in žejni puščavi. Svoje korenine poženejo globoko med gorske skale in drzno kljubujejo viharju. Njeni listi ostanejo sveži in zeleni, ko je vse drugo poginilo zaradi diha zime. Nad vsemi drugimi drevesi se

libanonska cedra odlikuje po svoji debelini, trdnosti in izredni moči. To je uporabljeno kot prispodoba teh, katerih življenje je "skrito s Kristusom v Bogu". ([Kol 3,3](#)) Sveto pismo pravi: "Kakor palma bo zelenel pravičnik, kakor cedra na Libanonu bo rasel." ([Ps 92,12](#)) Božanska roka je povišala cedro kot kralja nad gozdom. "Ciprese se niso mogle enačiti z njegovimi vejami in javori niso bili kakor njegove mladike, nobeno drevo na Božjem vrtu mu ni bilo enako v lepoti." ([Ezek 31,8](#)) Cedra je ponovno uporabljena kot simbol kraljestva, njena uporaba v Svetem pismu, ko predstavlja pravične, kaže, kako Nebesa gledajo na te, ki spolnjujejo Božjo voljo.

Balaam je prerokoval, da bo Izraelov Kralj večji in mogočnejši od Agaga. To ime je bilo dano kralju Amalekovcev, ki so bili v tem času mogočen narod; toda če bo Izrael zvest Bogu, si bo podjarmil vse sovražnike. Izraelov Kralj je bil Božji Sin, in njegov prestol bo nekega dne ustanovljen na zemlji, njegova moč pa bo povišana nad vsa pozemska kraljestva.

Ko je Balak poslušal prerokove besede, so ga premagali potrto upanje, strah in bes. Bil je ogorčen, ker ga je Balaam zelo malo spodbudil z naklonjenim odgovorom, ko se je vse zarotilo zoper njega. Prerokovemu sporazumevanju in varljivi poti se je posmehoval. Kralj je silovito vzkliknil: "Zdaj pa se hitro poberi v svoj kraj! Mislim sem te s častmi obsipati, a glej, Gospod ti ni privoščil časti." ([4 Moj 24,11](#)) Odgovor se je glasil, /450/ da je bil kralj poprej posvarjen, da lahko Balaam poda samo sporočilo, ki mu ga bo dal Bog.

Preden se je Balaam vrnil k svojemu ljudstvu, je izrekel najlepše in najveličastnejše prerokovanje o Odrešeniku sveta in končnem uničenju Božjih sovražnikov: "Vidim jo, ali ne sedaj, gledam jo, a ne od blizu: zvezda vzhaja iz Jakoba in žezlo se dviguje iz Izraela, ki potare obedve strani Moabcem in razdere sinove hruma." ([4 Moj 24,17](#))

Končal je z napovedjo popolnega uničenja Moaba in Edoma, Amaleka in Kenejcev ter tako moabskemu kralju ugasnil vsak žarek upanja.

Balaam se je vrnil s svojega poslanstva, ki si ga je sam izbral, razočaran v svojih upih glede bogastva in napredovanja, ker mu kralj ni bil več naklonjen in ker se je zavedal, da je zanetil Božje nezadovoljstvo. Po prihodu domov ga je zapustila nadzorujoča moč Božjega Duha in njegova pohlepnost, ki jo je bilo težko krotiti, je prevladala. Bil se je pripravljen zateči h kateremu koli sredstvu, da bi pridobil nagrado, ki mu jo je obljubil Balak. Vedel je, da je Izraelova blaginja odvisna od njihove poslušnosti Bogu in da ni poti, po kateri bi povzročil njihov padec, razen da jih zapelje v greh. Zdaj si je odločil zagotoviti Balakovo naklonjenost tako, da je Moabcem svetoval, kako bodo nad Izraela priklicali prekletstvo.

Nemudoma se je vrnil v Moabsko deželo in razložil svoje načrte kralju. Sami Moabci so bili prepričani, da bo Bog Izraelov ščit tako dolgo, dokler mu bodo zvesti. Načrt, ki ga je predlagal Balaam, naj bi jih ločil od Boga z zapeljevanjem v malikovalstvo. Če bi jih lahko zapeljali v razuzdano češčenje Baala in Astarte, bi jim njihov vsemogočni Zaščitnik postal sovražnik, zato bi kmalu postali plen krutih in bojevitih ljudstev okoli njih. Ta načrt je kralj sprejel brez obotavljanja, sam Balaam pa je ostal, da bi ga pomagal izvršiti.

Balaam je bil priča uspehu svojega peklenskega naklepa. Videl je Božje prekletstvo, ki je zadelo njegovo ljudstvo in tisoče, ki so padli pod njegovimi sodbami; toda božanska pravica, ki je kaznovala greh v Izraelu, ni dovolila skušnjavcem ulti. Balaam je bil ubit v vojni med Izraelci in Moabci. Zaslužil je, da je blizu njegov konec, ko je vzkliknil:/451/ "O, da bi umrl s smrtjo pravičnih in da bi bil moj konec podoben koncu teh!" ([4 Moj 23,10](#)) Vendar ni izbral življenja pravičnih in njegova usoda je bila zapečaten z Božjimi sovražniki.

Balaamova usoda je podobna Judeževi in njuna značaja sta si zelo podobna. Oba moža sta poskušala združiti službo Bogu in mamonu ter doživela strašen poraz. Balaam je priznal pravega Boga in hlinil, da mu služi; Judež je veroval v Jezusa kot Mesija in se je pridružil njegovim sledilcem. Toda Balaam je upal, da mu bo služba Jahveju samo stopnica za doseg bogastva in pozemskih časti; to mu ni uspelo, spotaknil se je, padel in bil uničen. Judež je pričakoval, da si bo s povezavo s Kristusom zagotovil bogastvo in napredovanje v posvetnem kraljestvu, za katero je veroval, da ga je prišel vzpostaviti Mesija. Njegovi neizpolnjeni upi so ga pahnil v odpadništvo in pogubo. Balaam in Judež sta prejela veliko luč in uživala posebne prednosti, toda vsak posamezno sta gojila greh, ki je zastrupil ves značaj in povzročil njuno uničenje.

Nevarno je dovoliti nekrščanski lastnosti bivati v srcu. Kdor goji greh, bo po malem znižal značaj in vse plemenite moči podredil hudobni želji. Odstranitev ene zaščite iz zavesti, popuščanje eni hudobni navadi, eno zanemarjanje visokih zahtev dolžnosti uniči obrambo telesa in odpre pot Satanu, ki pride in nas odpelje stran. Edina varna pot je, da se iz našega srca vsak dan iskreno dvigajo molitve, kakor se je Davidova:

"Vzdržal sem svoje korake na tvojih stezah, niso se spotaknile moje noge."

([Ps 17,5](#))/452/

41. Odpadništvo pri Jordanu

([angleško](#))

Temeljno besedilo [4 Moj 25](#)

Zmagoslavna Izraelova vojska se je vrnila iz Basana z veselim srcem in obnovljeno vero v Boga. Pridobili so že dragoceno ozemlje in bili so prepričani o takojšnji osvojitvi Kanaana. Samo reka Jordan jih je ločevala od obljubljene dežele. Prav čez reko je bila bogata ravnina, pokrita z zelenjem, namakana s potoki in izviri in vsa v senci bujnih palmovih dreves. Na zahodni meji ravnine so se dvigovali stolpi in palače Jeriha, ki je bil tako obdan s palmovimi drevesi, da so ga imenovali Palmovo mesto.

Na vzhodni strani Jordana, med reko in visoko planoto, ki so jo prečkali, je bila prav tako ravnina, široka nekaj kilometrov in se raztezala nekaj kilometrov vzdolž reke. Ta zaščitena dolina je imela tropsko podnebje; tukaj je uspeval sitim ali akacija, drevo, po katerem se dolina imenuje Sitimska dolina. Tukaj so se Izraelci utaborili in v akacijevih nasadih poleg rečnega brega so našli ustrezno zatočišče.

Toda sredi te prijetne okolice so se morali spopadati z zlom, ki je bilo celo bolj pogubno od mogočnih čet oboroženih mož ali divjih puščavskih zveri. To z naravnimi ugodnostmi bogato deželo so oskrunjali njeni prebivalci. Med javnim češčenjem Baala, glavnega božanstva, so neprestano uprizarjali najsramotnejša in izprijena dejanja. Povsod so bili prostori, namenjeni malikovanju in razuzdanosti, sama imena so govorila o nizkotnosti in pokvarjenosti ljudi.

To okolje je kvarno vplivalo na Izraelce. Njihovemu umu so se udomačile hudobne misli, ki so bile nenehno pred očmi; njihovo lahkotno in brezdelno življenje je obrodilo pokvarjen sad. Skoraj nezavedno so/453/ odšli od Boga in prišli v stanje, kjer so bili lahek plen skušnjavi.

Ko so bili utaborjeni poleg Jordana, se je Mojzes pripravljal na zasedbo Kanaana. Veliki vodja se je popolnoma zakopal v to delo, toda za ljudstvo je bil ta čas negotovosti in pričakovanja velika skušnjava. Preden je minilo nekaj tednov, je bila njihova zgodovina že omadeževana z najstrašnejšim odstopanjem od čistosti in poštenosti.

Sprva je bilo malo stikov med Izraelci in njihovimi poganskimi sosedi, toda po nekem času so se v njihov tabor začele tihotapiti Madianke. Njihov prihod ni izzval preplaha

in tako tiho so izpeljale svoje načrte, da Mojzes zadevi ni posvetil pozornosti. Cilj teh žensk je bil družiti se s Hebrejci in jih zapeljati v prestopanje Božjega zakona, pritegniti njihovo pozornost k poganskim obredom in navadam ter jih voditi v malikovalstvo. Te vzgibe so premišljeno skrile pod obleko prijateljstva, da celo ljudska straža ne bi posumila.

Na Balaamov predlog je moabski kralj priredil veliko slavlje v čast njihovih bogov. Pripravljeno je bilo na skrivaj, da bi Balaam napeljal Izraelce k sodelovanju. Imeli so ga za Božjega preroka, zato mu ni bilo težko izpeljati svojega načrta. Veliko število ljudstva je obiskalo slavlje. Drznili so si stopiti na prepovedano ozemlje in se zapletli v Satanovo past. Zaslepila sta jih glasba in ples ter očarala lepota poganskih vestalk, da so odvrgli zvestobo Jahveju. Ko so sodelovali v veseljačenju in zabavanju, je uživanje vina omračilo njihove čute in podrlo pregrade samonadzora. Strast je popolnoma prevzela vajeti; ko so svojo vest oskrunili z nespodobnostjo, so jih prepričali, da so se priklonili malikom. Darovali so na poganskih oltarjih in sodelovali v najsramotnejših obredih.

Ni bilo dolgo, ko se je strup kakor smrtna okužba razširil po izraelskem taboru. Te, ki bi v bitki porazili svoje sovražnike, so premagale zvijače pogank. Zdelo se je, da je vse ljudstvo zaslepljeno. Poglavarji in vodilni moške so bili med prvimi, ki so se pregrešili. Toliko ljudi je bilo krivih, tako da je odpadništvo postalo vseljudo. "In Izrael se je oprijel Baal-peorja." ([4 Moj 25,3](#)) Ko je Mojzes/454/ opazil zlo, so bile sovražnikove zarote že tako uspešne, da Izraelci niso samo sodelovali v razuzdanem češčenju na gori Peor, temveč so poganske obrede opravljali v izraelskem taboru. Ostareli vodja je bil ogorčen in vnel se je Božji srd.

Razvratna dejanja so Izraelcem povzročila to, česar vsa Balaamova čaranja niso mogla - ločili so se od Boga. Po hitrih sodbah se je ljudstvo zavedlo grozote svojega greha. V taboru je izbruhnila strašna kuga, katere plen so hitro postali desetisoči. Bog je zapovedal, naj sodniki usmrtijo odpadle vodje. Ta ukaz so nemudoma ubogali. Prestopniki so bili pomorjeni, potem pa so njihova trupla obesili pred vsem Izraelom, da bi občina videla, kako strogo so kaznovali voditelje, po čemer bi lahko občutila Božji stud do njihovega greha in grozo njegovega srda zoper nje.

Vsi so čutili, da je kazen pravična, in ljudstvo je hitelo proti svetišču, kjer so v solzah in globokem ponižanju priznali svoj greh. Ko so tako jokali pred Bogom ob svetiščnih vratih in je šiba še vedno opravljala svoje smrtno delo ter so sodniki še vedno izvrševali svojo strašno nalogo, je v tabor drzno stopil Simri, izraelski plemič, v družbi z madiansko vlačugo, princezo poglavarja "očetovine med Madiani". ([4 Moj 25,15](#)) Oba sta šla v njegov šotor. Nikoli ni bila pregreha drznejša ali upornejša. Opit z vinom je Simri razodel svoj greh kakor sodomski in užival v svoji sramoti. Duhovniki in

voditelji so bili v ponižnosti in žalosti na kolenih, jokali so med preddverjem in oltarjem ter rotili Gospoda, naj prizanese svojemu ljudstvu, naj ne daje svoje dediščine v sramoto. Ta knez pa se je v Izraelu šopiril s svojim grehom pred očmi vse občine, kakor da bi izzival Božje maščevanje in se rogal narodovim sodnikom. Pinehas, sin velikega duhovnika Eleazarja, se je dvignil izmed občine in pograbil kopje, šel "za tistim izraelskim možem v kočo" ter ju oba umoril. ([4 Moj 25,8](#)) Tako je bila ustavljena šiba, duhovnik, ki je izvršil božansko sodbo, pa je bil počaščen pred vsem Izraelom. Njemu in njegovi družini je bilo duhovništvo za večno zagotovljeno.

Pinehas je odvrnil Božjo jezo od Izraelovih sinov, božansko sporočilo pa se je glasilo: "Zato reci: Glej, dajem mu svojo zavezo, zavezo miru; in njemu in njegovemu/455/ zarodu po njem naj velja zaveza večnega duhovništva, zato ker je gorel za svojega Boga in storil poravnavo za Izraelove sinove." ([4 Moj 25,12.13](#))

Sodbe, ki so doletele Izraela zaradi greha v Sitimu, so uničile preživele izmed tiste velike množice, ki so Izraelu skoraj štirideset let prej nakopali kazen. "Gotovo umrjo v puščavi." ([4 Moj 26,65](#)) Štetje ljudstva po božanskem naročilu med njihovim taborjenjem na Jordanskih ravninah je pokazalo, da "ni bilo onih, ki sta jih preštela Mojzes in Aron, duhovnik, ko sta štela Izraelove sinove v Sinajski puščavi. ... Ni ostalo torej nobenega izmed njih razen Kaleba, Jefunovega sina, in Jozueta, Nunovega sina". ([4 Moj 26, 64.65](#))

Bog je nad Izraela poslal sodbe zaradi popuščanja madianskim skušnjavam; toda povzročitelji greha ne bodo ušli srdu božanske pravice. Amaleki, ki so napadli Izraela pri Rafidimu ter naskočili oslabele in šibke, še dolgo niso bili kaznovani, Madianci pa, ki so jih zapeljali v greh, so kmalu občutili Božje sodbe, saj so bili nevarnejši sovražniki. "Maščuj Izraelove sinove nad Madianci," se je glasil Božji ukaz Mojzesu, "potem boš zbran k svojemu ljudstvu." ([4 Moj 31,2](#)) Ta ukaz so takoj ubogali. Iz vsakega rodu so izbrali tisoč mož in jih poslali pod Pinehasovo poveljstvo. "In vojska je šla na Madiance, kakor je bil Gospod zapovedal Mojzesu. ... Pobili so tudi madianske kralje z drugimi pobitimi vred: Evija, Rekema, Zura, Hura in Reba, pet madianskih kraljev; Balaama tudi, sina Beorjevega, so umorili z mečem." ([4 Moj 31,7.8](#)) Tudi ženske, ki so jih ujele napadajoče čete, so po Mojzesovem naročilu pobili kot najbolj krive in najnevarnejše Izraelove sovražnice.

Tak je bil konec teh, ki so zoper Božje ljudstvo načrtovali zlo. Psalmist je rekel: "Pogreznili so se narodi v jamo, ki so jo sami napravili; v mrežo, ki so jo skrito nastavili, se je ujela njihova noga. Kajti Gospod ne zavrže svojega ljudstva in svoje dediščine ne zapusti. Temveč k pravičnosti se mora vrniti sodba." ([Ps 9,15; 94,14.15](#)) Ko se ljudje "zbirajo proti duši pravičnega," Gospod "obrača proti njim njihovo krivico in po njihovi hudobnosti jih pokonča". ([Ps 94,21.23](#))/456/

Ko je bil Balaam poklican preklet Hebrejce, z nobenimi vražami ni mogel nadnje priklicati zla, kajti Gospod "ne gleda krivičnosti v Jakobu", niti ni "vedeževanja zoper Izraela". ([4 Moj 23,21.23](#)) Ko pa so s popuščanjem skušnjavi prestopili Božji zakon, je njihova obramba odstopila od njih. Ko je Božje ljudstvo zvesto njegovim zapovedim, "ni vraževanja zoper Jakoba, ne vedeževanja zoper Izraela". ([4 Moj 23,23](#)) Zato je Satan uporabil vse moči in zvijačnosti, da bi jih zapeljal v greh. Če ti, ki trdiš, da jim je zaupan Božji zakon, postanejo prestopniki njegovih predpisov, se ločijo od Boga in ne bodo sposobni stati pred sovražniki.

Izraelci, ki jih madianske roke ali zvijače niso mogle premagati, so postali plen njihovih vlačug. Taka je moč, ki jo je uporabila ženska, pridobljena za Satanovo službo, da je ujela in uničila ljudi. "Ker mnogo jih je prebodla in na tla zvrnila, in veliko jih je, katere je vse pomorila." ([Preg 7,26](#)) Tako so bili Setovi otroci zapeljani od svoje poštenosti in sveto potomstvo se je pokvarilo. Tako je bil skušan Jožef. Tako je Samson izdal svojo moč, Izraelovo obrambo, v filistejske roke. Tukaj se je spotaknil David. In Salomon, najmodrejši vseh kraljev, ki ga je Bog trikrat imenoval ljubljenega, je postal suženj strasti ter je žrtvoval svojo poštenost isti čarobni moči.

"To vse pa se jim je zgodilo kot zgledi, a napisalo se je za svarilo nam, na katere so prišli konci vekov. Kdor torej misli, da stoji, naj gleda, da ne pade." ([1 Kor 10,11.12](#)) Satan dobro pozna snov, s katero ima opraviti v človeškem srcu. Pozna - saj je vražje vneto proučeval tisoče let - točke v vsakem značaju, ki jih je najlažje napasti; in po naslednjih rodovih je deloval, da bi strmoglavil najmočnejše može, kneze v Izraelu, z istimi skušnjavami, ki so se izkazale za tako uspešne ob Baal-peorju. Skozi stoletja so vidne naplavljenе razbitine značajev, ki so se razbili na skalah čutne popustljivosti. Ko se bližamo koncu časa in ko Božje ljudstvo stoji na mejah nebeškega Kanaana, bo Satan, kakor v preteklosti, podvojil svoje napore, da bi jim preprečil vstop v dobro deželo. Vsakemu človeku nastavlja pasti. Zato morajo vsi stražiti, ne samo nevedni in neizobraženi, /457/ skušnjave bo pripravil tudi tem na najvišjih položajih, v najsvetejši službi. Če jih bo lahko zapeljal, da onesnažijo svoje duše, bo po njih lahko uničil mnoge. Zdaj uporablja enaka sredstva, kakor jih je uporabljal pred tisoč leti. S posvetnimi prijateljstvi, z lepoto, z iskanjem zadovoljstva, veselja, zabave ali čaše vina skuša doseči prekršitev sedme zapovedi.

Satan je zapeljal Izraela v razuzdanost, preden jih je odpeljal v malikovanje. Kdor bo onečastil Božjo podobo in oskrnil njegov tempelj v sebi, se ne bo obotavljal osramotiti Boga, da bi zadovoljil željo svojega pokvarjenega srca. Vdajanje čutnosti slabi um in ponižuje človeka. Moralne in umske moči ohromijo in odrevenijo zaradi zadovoljevanja živalskih nagonov. Suženj strasti ne more prepoznati svete dolžnosti do Božjega zakona, spoštovati sprave ali pravilno ceniti človeka. Ogenj poželenja poišče dobroto, čistost in resnico, spoštovanje do Boga in ljubezen do svetih stvari -

vse te svete občutke in plemenite želje, ki povezujejo človeka z nebeškim svetom. Človek postane mračna in opustošena puščava, prebivališče hudobnih duhov in "ječa vseh nečistih in sovražnih ptičev". ([Raz 18,2](#)) Bitja, ki so upodobljena po Božji podobi, so ponižana na raven živali.

Hebrejci so bili zaradi druženja z malikovalci in udeležbe na slavnih zapeljani k prestopanju Božjega zakona in so nakopali ljudstvu njegove sodbe. Tako je sedaj, ko se Kristusovi sledilci družijo z brezbožnimi in se udeležujejo zabav, s katerimi jih Satan zelo uspešno zapelje v greh. "Zato odidite izmed njih in se ločite, govori Gospod, in nečistega se ne dotikajte." ([2 Kor 6,17](#)) Bog tudi danes zahteva od svojega ljudstva enako veliko razliko od sveta v navadah, običajih in načelih, kakor jo je zahteval od starodavnega Izraela. Če bodo zvesto sledili naukom njegove besede, bo ta razlika obstajala; drugače ne more biti. Hebrejcem dana opozorila glede druženja s pogani niso bila nič bolj neposredna ali določna od teh, ki kristjanom prepovedujejo prilagajanje duhu in navadam brezbožnih. Kristus nam pravi: "Ne ljubite sveta, ne tega, kar je na svetu. Če kdo ljubi svet, ni Očetove ljubezni v njem. Ali ne veste, da je prijateljstvo/458/ sveta sovraštvo do Boga? Kdor koli torej hoče biti svetu prijatelj, postane Bogu sovražnik." ([1 Jan 2,15](#); [Jak 4,4](#)) Kristusovi sledilci se morajo ločiti od grešnikov; njihovo družbo si smejo izbrati samo, kadar imajo priložnost, da bi jim delali dobro. Odločno se moramo izogibati družbi teh, ki se trudijo, da bi nas ločili od Boga. Ko molimo, "ne vpelji nas v skušnjava", se moramo kolikor je mogoče izogibati skušnjavi. ([Mat 6,13](#))

Ko so bili Izraelci na zunaj varni in so lahko živeli, so bili zapeljani v greh. Pozabili so imeti vselej pred seboj Boga, zanemarili so molitev in gojili duha samozaupanja. Lagodnost in samozadovoljnost sta pustili dostop v dušo nezaščiten, in sramotne misli so našle prost vstop. Izdajalci znotraj zidov so podrli trdnjave načela in izdali Izraela v Satanovo oblast. Satan še vedno želi na enak način pogubiti človeka. V kristjanovem srcu se odvija dolg pripravljalen postopek, ki je svetu neznan, preden ta stori javen greh. Um se ne spusti kar naenkrat iz čistosti in svetosti v pokvarjenost, izprijenost in hudodelstvo. Potreben je čas, da bi se bitja, ki so oblikovana po Božji podobi, ponižala do živalske ali satanske ravni. Z gledanjem se spreminjamo. S popuščanjem nečistim mislim lahko človek tako vzgoji svoj um, da mu postane prijeten greh, ki ga je nekoč sovražil.

Satan uporablja vsa sredstva, da bi hudodelstvo in sramotno pregreho naredil priljubljena. Ne moremo iti po ulicah naših mest, ne da bi se srečali s kričečimi podobnostmi s hudodelstvom, ki je bilo predstavljeno v kakšnem romanu ali pa odigrano v gledališču. Um je vzgojen tako, da mu greh postane domač. Nizkotno in razuzdano ravnanje je prikazano ljudem večkrat na dan, in vse, kar lahko izzove strast, jim je predloženo v vznemirljivih zgodbah. Slišijo in vidijo toliko nizkotnih

hudodelstev, da dotlej tenkočutna vest zakrknje, čeprav so se nekoč zgražali ob takih prizorih, in premišlujejo o teh stvareh s poželjivim zanimanjem.

Danes v svetu mnoge priljubljene zabave, celo pri teh, ki trdijo, da so kristjani, težijo k istemu koncu kakor poganke. Resnično jih je med njimi le malo, ki jih Satan ne uporablja kot sredstvo za uničevanje ljudi. Stoletja je deloval po drami, da bi izzval strast in poveličal pregreho. Opero z njenim očarljivim razkazovanjem in osupljivo/459/ glasbo, maškarado, ples in kartanje Satan uporablja, da bi polomil pregrade načel in odprl vrata čutnemu popuščanju. V vsakem zbiranju k zadovoljstvu, kjer se pospešuje ošabnost ali vdaja teku, kjer je kdo napeljan, da pozabi Boga in izgubi izpred oči večne koristi, je navzoč Satan, ki okoli duše veže verigo.

Nasvet modreca se glasi: "Bolj nego vse, kar je stražiti, čuvaj svoje srce, kajti v njem so viri življenja." ([Preg 4,23](#)) Kajti človek "odmerja vse v svojem srcu". ([Preg 23,7](#)) Srce mora biti prenovljeno z božansko milostjo ali pa bo zaman hrepenelo po življenjski čistosti. Kdor si prizadeva izoblikovati plemenit, kreposten značaj neodvisno od Kristusove milosti, zida svojo hišo na živem pesku. Če pridrvijo silovite nevihte skušnjave, jo zagotovo podrejo. Davidova molitev naj bo prošnja vsakega človeka: "Čisto srce mi ustvari, o Bog, in trdnega duha ponovi v meni." ([Ps 51,10](#)) Ko smo postali deležniki nebeškega daru, napredujmo do popolnosti, mi, ki nas "Božja moč čuva in po veri ohrani". ([1 Pet 1,5](#))

Pa vendar se moramo upreti skušnjavi. Kdor ne želi postati plen Satanovih zvijač, mora dobro varovati dohode v dušo. Izogiblje naj se branju, gledanju ali poslušanju tega, kar vsiljuje nečiste misli. Misli naj ne tavajo brezciljno po vsaki temi, ki jo lahko predlaga človekov sovražnik. "Opašite ledja svojega razuma," pravi apostol Peter: "Bodite trezni, ... ne ravnajte se po prejšnjih željah v času svoje nevednosti, marveč po Svetem, ki vas je poklical, bodite tudi vi sveti v vsem svojem vedenju." ([1 Pet 1,13-15](#)) Pavel pravi: "Sicer pa, bratje, kar je resnično, kar čestito, kar pravično, kar čisto, kar ljubeznivo, kar sloveče, če je kaka čednost in če kaka hvala, to premišlajte." ([Filip 4,8](#)) To zahteva resno molitev in stanovitno čuječnost. Pomagati nam mora stalni vpliv Svetega Duha, ki bo naše misli usmerjal navzgor in jih privajal, da se ukvarjajo s čistimi in svetimi stvarmi. Marljivo moramo preiskovati Božjo besedo. Psalmist je rekel: "Kako ohrani mladenič svojo stezo brez madeža? Držeč se je po tvoji besedi. V svojem srcu sem shranil tvoj govor, da ne grešim zoper tebe." ([Ps 119, 9.11](#))/460/

Izraelov greh pri Baal-peorju je nad narod priklical Božje sodbe. Četudi mogoče isti grehi ne bodo kaznovani tako hitro, bodo zagotovo kaznovani. "Če kdo pokvari Božji tempelj, tega pogubi Bog." ([1 Kor 3,17](#)) Narava je pripisala tem hudodelstvom strašne kazni - kazni, ki bodo prej ali slej doletele vsakega prestopnika. Ti grehi so bolj kakor

kateri drugi povzročili strašno izprijenost našega rodu ter težo bolezni in bede, s katero je preklet svet. Človeku lahko uspe prikriti svoj prestopok pred svojimi bližnjimi, toda to ne pomeni, da ne bo požel manj posledic v trpljenju, bolezni, slaboumnosti ali smrti. Po tem življenju pa ga čaka sodišče s sodbo in njeno plačilo večne kazni. "Tisti, ki to delajo, ne bodo podedovali Božjega kraljestva," ([Gal 5,21](#)) temveč bodo imeli skupaj s Satanom in hudobnimi angeli delež v ognjenem jezeru, ki "je druga smrt". ([Raz 20,14](#))

"Zakaj med cede ustne tujke in glajša od olja so njena usta. Ali njen konec je grenek kakor pelin, oster kakor dvorezen meč. Daleč od nje hodi svojo pot in ne bližaj se durim njene hiše, da ne bi dal drugim svoje dike in svojih let grozovitniku; da se ne bi sitili tujci s tvojim premoženjem in tvoji trudi ostali v hiši inostranca. In ne bi zdihoval ob svojem koncu, ko se ti posuši meso in telo. Kajti v smrt se nagiblje njena hiša. ... Kateri koli zahajajo k njej, se ne povrnejo. Njeni povabljeni so mrtvi, tam, v globočinah smrtnega kraja." ([Preg 5,3.4.8-11; 2,18.19; 9,18](#))/461/

42. Ponovljeni zakon

([angleško](#))

Temeljno besedilo [5 Moj 4 do 6; 28](#)

Gospod je Mojzesu objavil, da je pred njimi čas, določen za zavzetje Kanaana. Ko je ostareli prerok stal na vzpetini in opazoval reko Jordan in obljubljeni deželo, je z globokim zanimanjem strmel v dediščino svojega ljudstva. Ali je mogoče, da bi bila preklicana kazen, izrečena zoper njega zaradi njegovega greha ob Kadesu? Zelo goreče je rotil: "Gospod Jahve, ti si začel kazati svojemu hlapcu svojo velikost in svojo mogočno roko; kajti kje je mogočni Bog v nebesih ali na zemlji, ki bi delal tebi enaka dejanja in tebi enaka mogočna dela? Daj, prosim, da grem čez Jordan in vidim to dobro deželo na oni strani, to lepo gorovje in Libanon." ([5 Moj 3,24.25](#))

Odgovor je bil: "Dosti ti bodi; nikar mi več ne govori o tem. Stopi na vrh Pizge in povzdigni oči proti zahodu in severu, proti jugu in jutru in jo poglej s svojimi očmi; zakaj čez ta Jordan ne pojdeš." ([5 Moj 3,26.27](#))

Mojzes se je brez godrnjanja pokoril Božji odločitvi. Zdaj je veljala vsa njegova skrb Izraelu. Kdo se bo zanimal za njihovo blaginjo, kakor se je on? Iz prekipjavajočega srca je izlil molitev: "Postavi naj Gospod, Bog duhov vsega mesa, nad občino moža, ki naj bi hodil pred njimi ven in noter, da ne bo Gospodova občina kakor ovce brez pastirja." ([4 Moj 27,16.17](#))

Gospod je prisluhnil molitvi svojega služabnika in mu odgovoril: "Vzemi si Jozueta, Nunovega sina, moža, v katerem je Duh, in položi roko nanj, ter ga postavi pred Eleazarja in pred vso občino in mu zapovej vpričo njih, in deni nanj svoje časti, da bi mu bila poslušna vsa občina Izraelovih otrok." ([4 Moj 27,18-20](#)) Jozue je dolgo/462/stregel Mojzesu in ker je bil moder, sposoben in zvest, je bil izbran za njegovega naslednika.

Potem ko je Mojzes položil roke na Jozueta in z njimi najvplivnejšo odgovornost, ga je svečano določil za Izraelovega vodja. Prav tako mu je bilo dovoljeno sodelovati v upravljanju. Mojzes je občini spregovoril Gospodove besede glede Jozueta: "In naj stopi pred Eleazarja, duhovnika, in ta naj vpraša zanj po sodbi Urima pred Gospodom: na njegovo povelje pridejo ven in na njegovo povelje pojdejo noter, on in vsi Izraelovi sinovi z njim, vsa občina." ([4 Moj 27,21-23](#))

Preden je Mojzes prepustil svoj položaj vidnega Izraelovega vodja, mu je bilo ukazano, naj jim ponovi zgodovino rešitve iz Egipta in njihovega potovanja v puščavi ter tudi poudari na Sinaju dan zakon. Ko je bil dan zakon, je bilo le malo navzočih v občini dovolj odraslih, da so dojeli spoštljivo resnost dogodka. Ker bodo kmalu prečkali Jordan in zavzeli obljubljeno deželo, jim je Gospod želel predstaviti zahteve svojega zakona in jim povedati, da je poslušnost pogoj blaginje.

Mojzes je stal pred ljudstvom, da bi ponovil svoja zadnja opozorila in opomine. Njegov obraz je razsvetljevala sveta svetloba. Njegovi lasje so bili zaradi starosti beli, toda bil je vzravnal, njegovo obličje je izražalo nezmanjšano moč in zdravje, njegov vid je bil jasen in nezatemnjen. To je bil pomemben dogodek in čuteče je opisal ljubezen in usmiljenje njihovega Vsemogočnega Zaščitnika: "Vprašaj vendar po starih časih, ki so bili pred teboj, od dne, ko je Bog ustvaril človeka na zemlji, in od enega konca neba do drugega, se li je kdaj zgodila taka velika reč ali se je slišalo kaj enakega! Je li katero ljudstvo slišalo glas Boga, govorečega iz sredi ognja, kakor si ti slišal, in je ostalo živo? Je li poskusil kateri bog priti, da si vzame narod izmed naroda z izkušnjami, z znamenji, s čudeži in z bojem, z mogočno roko in z iztegnjeno ramo ter z velikimi in groznimi deli, kakor je storil Gospod, vaš Bog, vse to za vas v Egiptu vam pred očmi? Tebi je bilo to pokazano, da bi spoznal, da Gospod je Bog in da razen njega ni drugega nobenega." ([5 Moj 4,32-35](#))/463/

"Ni se k vam Gospod nagnil v ljubezni in vas izvolil, ker je vas več bilo nego kateregasibodi ljudstva, saj si najmanjše med vsemi ljudstvi; marveč ker vas Gospod ljubi in hoče ohraniti prisego, ki jo je prisegel vašim očetom, vas je izpeljal z mogočno roko in odrešil iz hiše sužnosti, iz roke faraona, egiptovskega kralja. Vedi torej, da Gospod, tvoj Bog, sam je Bog, zvesti mogočni Bog, ki hrani zavezo in milost do tisoč rodov tistim, ki ga ljubijo in drže njegove zapovedi." ([5 Moj 7,7-9](#))

Izraelci so bili pripravljeni svoje težave pripisati Mojzesu. Zdaj pa so bili odstranjeni njihovi dvomi, da ga vodijo ošabnost, stremuštvu ali sebičnost, zato so zaupljivo prisluhnili njegovim besedam. Mojzes jim je zvesto predložil napake in prestopke njihovih očetov. Pogosto so bili nepotrpežljivi in uporni zaradi dolgotrajnega tavanja po puščavi, ampak Gospod ni bil kriv za to zamudo pri zavzetju Kanaana. Bil je bolj žalosten kakor oni, ker jih ni mogel takoj peljati v obljubljeno deželo in tako pokazati pred vsemi narodi svojo mogočno moč v rešitvi svojega ljudstva. Zaradi nezaupanja v Boga, ošabnosti in nevere niso bili pripravljeni stopiti v Kanaan. Nikakor ne bi mogli predstavljati ljudstva, katerega Bog je Gospod. Niso namreč imeli njegovega značaja čistosti, dobrote in dobrohotnosti. Če bi se njihovi očetje z vero pokorili Božjemu ukazu ter bili poslušni njegovim zakonom in živeli po njegovih predpisih, bi že zdavnaj poselili Kanaan kot uspešno, sveto in srečno ljudstvo. Njihova zamuda pri vstopu v dobro deželo je osramotila Boga in zmanjšala njegovo slavo v očeh okoliških narodov.

Mojzes, ki je razumel značaj in vrednost Božjega zakona, je prepričeval ljudstvo, da noben drug narod nima tako modrih, pravičnih in milostnih pravil, kakor so ta, ki so dana Hebrejcem. Rekel je: "Glejte, učim vas postave in sodbe, kakor mi je zapovedal Gospod, moj Bog, da tako ravnate v deželi, ki greste vanjo, da jo posedete. Hranite jih torej in izpolnajte; kajti to bo vaša modrost in razumnost vpričo ljudstev, ki bodo slišala vse te postave, tako da poreko: Res, modro in razumno ljudstvo je ta veliki narod!" ([5 Moj 4,5,6](#))/464/

Mojzes je obrnil njihovo pozornost na dan, ko so stali pred Gospodom, svojim Bogom, na Horebu. Izzval je izraelsko množico: "Zakaj kje je velik narod, ki bi mu bili bogovi tako blizu, kakor nam je Gospod, naš Bog, kadar koli ga kličemo? In kje je velik narod, ki ima postave in sodbe tako pravične, kakor je ves ta zakon, ki vam ga danes postavljam pred oči?" ([5 Moj 4,7,8](#)) Danes se lahko izziv Izraelu ponovi. Zakoni, ki jih je dal Bog svojemu starodavnemu ljudstvu, so bili modrejši, boljši in bolj človeški od katerih koli, ki so jih postavili najbolj civilizirani narodi na zemlji. Vsi človeški zakoni nosijo znamenja slabosti in strasti neobnovljenega srca, Božji zakon pa nosi pečat božanskega.

Mojzes je objavil: "Vas pa je Gospod vzel in peljal iz železne peči, iz Egipta, da bodite ljudstvo njegove dediščine." ([5 Moj 4,20](#)) Tako jim je opisal deželo, kamor naj bi kmalu vstopili in ki bo njihova pod pogojem, če bodo poslušni Božjemu zakonu - in kako so morale te besede ganiti srca Izraelcev, ko so se spomnili, da je ta, ki je tako navdušeno opisal blagoslove dobre dežele, zaradi njihovega greha izključen iz dediščine svojega ljudstva:

"Zakaj Gospod, tvoj Bog, te pelje v dobro deželo," ki "ni kakor Egiptovska dežela, iz katere ste odšli, kjer si sejal seme in moral napeljevati vodo nanje s svojo nogo kakor na zelenjavni vrt. Ampak dežela, kamor potujete, da se je polastite, je dežela hribov in dolin in pije vodo od dežja z neba." To je "dežela potokov, studencev in jezer, ki izvirajo po dolinah in gorah; v deželo, kjer je dosti pšenice in ječmena, vinske trte in smokovih dreves in margarantov jabolk, v deželo, kjer je obilo oljk in medu, v deželo, kjer ne boš jedel kruha po siromaško, kjer ti ničesar ne bo manjkalo; v deželo, katere kamni so železo in ki iz njenih gora lahko koplješ rude." Zanj "skrbi Gospod, tvoj Bog: vedno so oči Gospoda, tvojega Boga, obrnjene nanjo, od začetka do konca leta". ([5 Moj 8,7-9; 11,10-12](#))

"Ko te torej Gospod, tvoj Bog, pripelje v deželo, ki je zanj prisegel tvojim očetom, Abrahamu, Izaku in Jakobu, da ti jo da: velika in lepa mesta, ki jih nisi zidal, in hiše, vsega dobrega polne, ki jih nisi napolnil, in izkopane vodnjake, ki jih nisi izkopal, vinograde in oljkova drevesa, ki jih nisi zasadil, in ko boš od tega/465/ jedel in se nasitil: varuj se, da ne pozabiš Gospoda. Varujte se torej, da ne pozabite zaveze

Gospoda, svojega Boga. ... Zakaj Gospod, tvoj Bog, je ogenj, ki uničuje, je mogočni, goreči Bog." ([5 Moj 6,10-12; 4,23.24](#)) Če pa bodo delali, kar je hudobno v Gospodovih očeh, jim je Mojzes povedal: "Hitro in docela poginete s površja zemlje, v katero ste namenjeni iti čez Jordan, da jo posedete." ([5 Moj 4,26](#))

Po javni ponovitvi zakona je Mojzes dokončal pisanje vseh zakonov, odredb in sodb, ki mu jih je dal Bog, ter vse predpise glede daritvenega sistema. Knjiga, v kateri je bilo to zapisano, je bila zaupana določenim uslužbencem in zaradi varnosti shranjena ob skrinjo. Veliki vodja se je še vedno bal, da bo ljudstvo odšlo od Boga. Najveličastneje in ganljivo jim je predložil blagoslove, ki bodo njihovi pod pogojem poslušnosti, in prekletstva, ki bodo posledica prestopka:

"In zgodi se, če boš marljivo poslušal glas Gospoda, svojega Boga, in pazil, da izpolnjuješ vse njegove zapovedi, ki ti jih jaz zapovedujem danes; ... blagoslovljen boš v mestu, blagoslovljen na njivi. Blagoslovljen bo sad tvojega telesa, obrodek tvoje zemlje, prirastek tvoje živine, mladiči tvoje govedi in jagnjiči tvoje drobnice. ... Blagoslovljen bo tvoj koš in tvoje kadunje. Blagoslovljen boš, ko pojdeš noter, blagoslovljen tudi, ko pojdeš ven. Gospod stori, da bodo tvoji sovražniki, ki se vzpno zoper tebe, poraženi pred teboj. ... Zapove Gospod blagoslovu, da ti pride v žitnico in k vsakemu delu tvojih rok." ([5 Moj 28,1.3-8](#))

"Ako pa ne boš poslušal glasu Gospoda, svojega Boga, da bi hranil in izpolnjeval vse njegove zapovedi in postave, ki ti jih danes zapovedujem: vse te prekletve pridejo nadte in te dohite. In boš v grozo, v pregovore in zabavljice med vsemi ljudstvi, kamor te zažene Gospod. In Gospod te razkropi med vsa ljudstva, od enega konca zemlje do drugega, in tam boš služil tujim bogovom, katerih nisi poznal ne ti ne tvoji očetje, lesu in kamnu. In med temi narodi ti ne bo pokoja, in počivališča ne bo stopalu tvoje noge; in Gospod ti da trepetajoče srce, medle oči in onemoglo dušo. In tvoje življenje bo kakor na niti viseče tebi pred očmi, in v trepetu/466/ boš ponoči in podnevi, in ne boš si v svesti svojega življenja. Zjutraj porečeš: O, da bi bil že večer! In zvečer porečeš: O, da bi bilo že jutro! zaradi strahu svojega srca, v katerem boš trepetal, in zaradi tega, kar boš moral gledati s svojimi očmi." ([5 Moj 28,15.37.64-67](#))

Mojzes je z Duhom navdihnjenja gledal daleč naprej skozi stoletja in opisal strašne prizore Izraelovega končnega strmoglavljenja kot naroda, in uničenje Jeruzalema, ki ga bodo pokončale rimske vojske: "Gospod pripelje nadte narod od daleč, od kraja zemlje, ki leti kakor orel, narod, čigar jezika ne razumeš; narod trdega obličja, ki se ne ozira na osebo starčka in se mladine ne usmili." ([5 Moj 28,49.50](#))

Dokončno opustošenje dežele in strašno trpljenje ljudstva med obleganjem Jeruzalema pod Titovim vodstvom stoletja pozneje so bili živo opisani: "Ta poje

prirastke tvoje živine in tvoje zemlje, dokler ne boš pokončan. ... In pritiskal bo nate ob vseh tvojih vratih, dokler ne razruši po vsej deželi tvojih visokih in močnih zidov, na katere se zanašaš. ... Tedaj boš jedel sad svojega telesa, meso svojih sinov in hčer, ki ti jih je dal Gospod, tvoj Bog, pri obleganju in v stiski, s katero te bo stiskal tvoj sovražnik. ... Mehka in razvajena ženska med vami, ki še od mehkosti in razvajenosti ni poskusila postaviti svojega stopala na tla, bo nevoščljivo gledala naročja svojega moža in svojega sina in svojo hčer, zaradi trebeža, ki pride iz nje pri porodu, in zaradi otrok, katere rodi; kajti jedla jih bo skrivaj ob pomanjkanju vseh reči, pri obleganju in v stiski, s katero te bo stiskal tvoj sovražnik v tvojih vratih." ([5 Moj 28,51-57](#))

Mojzes je končal s temi vplivnimi besedami: "Za priči proti vam kličem danes nebo in zemljo. Predložil sem ti danes življenje in smrt, blagoslov in prekletstvo: izvoli si torej življenje, da bi živel ti in tvoj zarod, da ljubiš Gospoda, svojega Boga, poslušáš njegov glas in se ga oklepaš; zakaj v tem je tvoje življenje in podaljšanje tvojih dni, da bi prebival v deželi, za katero je Gospod prisegel tvojim očetom, Abrahamu, Izaku in Jakobu, da jim jo da." ([5 Moj 30,19,20](#))

Da bi veliki vodja globlje vtisnil te resnice v misli vseh, jih je izrazil v svetem verzu. Ta pesem ni bila/467/ samo zgodovinska, temveč tudi preroška. Med naštevanjem Božjega čudovitega ravnanja z njegovim ljudstvom v preteklosti je prav tako napovedal velike prihodnje dogodke in končno zmago zvestih, ko bo Kristus prišel drugič v moči in slavi. Ljudstvu je bilo ukazano, naj si zapomni to preroško pesem in jo prenese svojim otrokom in otrokom svojih otrok. Pojejo jo naj, ko se občina zbere pri bogoslužju, in ponavljajo, ko opravljajo vsakdanje delo. Dolžnost staršev je bila te besede tako vtisniti v do vzeten spomin svojih otrok, da je nikoli ne bodo pozabili.

Ker bodo Izraelci v posebnem pomenu čuvaji in oskrbniki Božjega zakona, morajo posebno poznati pomen njegovih predpisov in pomembnost poslušnosti. Po njih pa bo prenesen otrokom in njihovim otrokom. Gospod je zapovedal glede svojih zakonov: "In marljivo jih uči svoje otroke ter govori o njih, sedeč v svojem domu in hodeč po poti, ko ležeš in ko vstaneš. Zapiši jih na podboje svoje hiše in na svoja vrata." ([5 Moj 6,7,9](#))

V prihodnjem času bodo otroci vprašali: "Kaj so tista pričevanja in postave in sodbe, ki vam jih je ukazal Gospod, naš Bog?" ([5 Moj 6,20](#)) Tedaj naj starši ponovijo zgodovino Božjega milostnega ravnanja z njimi - kako jih je Gospod rešil, da bi bili poslušni njegovemu zakonu - in jim oznanijo: "Gospod nam je zapovedal, da izpolnujemo vse te postave, da se bojmo Gospoda, svojega Boga, nam v dobro vse dni, da bi nas ohranil v življenju, kakor se vidi današnji dan. In to nam bo pravičnost, ako bomo pazili, da izpolnimo vso to zapoved pred Gospodom, svojim Bogom, kakor nam je zapovedal." ([5 Moj 6,24,25](#))/468/

43. Mojzesova smrt

([angleško](#))

Temeljno besedilo [5 Moj 31 do 34](#)

V vseh Božjih ravnanjih s svojim ljudstvom sta njegovi ljubezen in milost pomešani z najočitnejšim dokazom njegove stroge in nepristranske pravičnosti. To je ponazorjeno v zgodovini hebrejskega ljudstva. Bog je Izraelu podaril velike blagoslove. Njegovo usmiljenje do njih je ganljivo opisano: "Kakor orel spodbuja k letanju svoje gnezdnike in nad svojimi mladiči leta, razprostira svoje peruti, jih nanje jemlje in jih nosi na svojih krilih: tako ga je Gospod sam vodil." ([5 Moj 32,11.12](#)) Pa vendar, kako hitro in strogo so bili kaznovani za svoje prestopke.

Neskončna Božja ljubezen se je razodela v daru njegovega edinorojenega Sina za odrešitev izgubljenega rodu. Kristus je prišel na zemljo, da bi ljudem razodel značaj svojega Očeta. Njegovo življenje je bilo napolnjeno z deli božanske nežnosti in sočutja. Pa vendar sam Kristus oznanja: "Dokler ne prejdeta nebo in zemlja, ne izgine niti najmanjša črka ali pičica iz postave." ([Mat 5,18](#)) Isti glas, ki potrpežljivo, ljubeznivo in roteče vabi grešnika, naj pride k njemu ter najde odpuščanje in mir, bo na sodbi ukazal njim, ki so zavračali njegovo milost: "Pojdite od mene, prekleti!" ([Mat 25,41](#)) V vsem Svetem pismu je Bog predstavljen ne samo kot nežni oče, temveč tudi kot pravični sodnik. Čeprav se veseli, ko izkazuje usmiljenje ter "odpušča krivico in prestopke in greh", pa "krivega nikakor ne šteje za nedolžnega". ([2 Moj 34,7](#))

Veliki vladar narodov je objavil, da Mojzes ne bo vodil izraelskega zbora v dobro deželo, in goreče prošnje Božjega služabnika niso mogle spremeniti njegove kazni. Vedel je, da mora umreti. Pa vendar ni niti za trenutek omahoval v svoji skrbi za Izraela. Zvesto si je prizadeval pripraviti zbor na vstop v obljubljeno dediščino. Na božanski ukaz sta Mojzes in Jozue odšla v/469/ svetišče, oblakov steber pa je prišel in se ustavil pri vratih. Tukaj je bilo ljudstvo slovesno izročeno Jozuetovi skrbi. Delo Mojzesa kot Izraelovega voditelja je bilo končano. Pa vseeno je pozabil nase v svojem zanimanju za ljudstvo. V navzočnosti zbrane množice je v Božjem imenu svojemu nasledniku za sveto spodbudo namenil tele besede: "Bodi močan in srčen; zakaj ti pripelješ Izraelove sinove v deželo, za katero sem jim prisegel, in jaz bom s teboj." ([5 Moj 31,23](#)) Potem se je obrnil k starešinam in uradnikom ter jim slovesno naročil, da zvesto ubogajo navodila, ki jim jih je sporočil od Boga.

Ljudje so strmeli v ostarelega moža, ki jim bo tako kmalu odvzet, in se znova spomnili, tokrat z novo in globljo hvaležnostjo, njegove starševske nežnosti, modrih nasvetov in neutrudnega dela. Kolikokrat so Mojzesove molitve prevladale pri Bogu, da jim je prizanesel, ko so s svojimi grehi priklicali nase Božje pravične sodbje! Njihovo žalost je povečevala očitajoča vest. Grenko so se spominjali, da je njihova lastna pokvarjenost izzvala Mojzesa, da je zagrešil greh, zaradi katerega bo moral umreti.

Odstranitev njihovega ljubljenega voditelja bo Izraelu veliko večja graja od katere koli druge, ki bi je bili deležni, če bi še živel in dalje opravljal svoje poslanstvo. Bog je želel, da bi občutili, da življenja svojega prihodnjega voditelja ne smejo otežiti tako, kakor so ga Mojzesu. Bog govori svojim ljudem po podarjenih blagoslovih; ko pa teh ne cenijo, jim spregovori z odstranitvijo blagoslovov, da bi videli svoje grehe in se povrnil k njemu z vsem srcem.

Prav tisti dan je Mojzes prejel ukaz: "Pojdi na ... goro Nebo, ... in poglej Kanaansko deželo, ki jo dam v lastnino Izraelovim sinovom, in umri na gori, na katero pojdeš, in boš zbran k svojemu ljudstvu." ([5 Moj 32, 49.50](#)) Mojzes je pogosto zapustil tabor, ko se je poslušno odzval božanskemu klicu, da bi imel občestvo z Bogom; ampak zdaj je moral oditi na novo in skrivnostno pot. Oditi je moral in izročiti svoje življenje v Stvarnikove roke. Mojzes je vedel, da mora umreti sam. Nobenemu pozemskemu prijatelju ni bilo dovoljeno, da mu streže v zadnjih urah. V prizoru, ki ga je čakal, je bilo čutiti skrivnostnost in grozo, zaradi česar se je njegovo srce krčilo od strahu. Najokrutnejši preizkus je bila njegova ločitev od ljudstva, ki ga je ljubil in zanj skrbel - ljudstva, za katero se je zanimal in bil tako dolgo povezan z njim./470/ Naučil pa se je Bogu zaupati in z neomajno vero je izročil sebe in svoje ljudstvo njegovi ljubezni in usmiljenju.

Mojzes je zadnjič stal pred zbranim ljudstvom. Spet je nad njim počival Božji Duh in v najveličastnejšem in ganljivem jeziku je izrekel blagoslov nad vsakim plemenom, končal pa z blagoslovom vseh:

"Ni ga, ki bi bil enak mogočnemu Bogu, o Ješurun, ki prijezdi po nebu tebi v pomoč in v svojem veličastvu na oblakih. Bog večnosti ti je prebivališče in pod teboj so večne rame; in On žene sovražnika pred teboj in veli: Pokončaj jih! In Izrael prebiva na varnem in posebej Jakobov vrecel, v deželi žita in vina, in izpod njegovega neba kaplja rosa. Blažen si, o Izrael! Kdo ti je enak, ljudstvo, rešeno po Gospodu, ki je ščit tvoje pomoči in meč tvojega veličastva." ([5 Moj 33,26-29](#))

Mojzes je potem zapustil občino in se tiho in sam odpravil na vrh gore. Šel je "z Moabskih planjav na goro Nebo, na vrh Pizge". ([5 Moj 34,1](#)) Stal je na samotni višavi in z bistrim očesom opazoval prizor pred seboj. Daleč na zahodu so se razprostirale

modre vode Velikega (Sredozemskega) morja; na severu se je dvigala gora Hermon in se stegovala proti nebu; proti vzhodu je ležala visoka Moabska planota in za njo je počival Basan, kjer so Izraelci zmagali; daleč proti jugu pa se je raztezala puščava, po kateri so tako dolgo taval.

Mojzes je v samoti preletel svoje spremenljivo življenje, ki je bilo polno težav, odkar se je odvrnil od dvorskih časti in obetavnega kraljestva v Egiptu, da bi svojo usodo združil z usodo Božjega izvoljenega ljudstva. V spomin je priklical dolga leta, ki jih je preživel v puščavi skupaj z Jetrovimi čredami, Angelov obisk v gorečem grmu in vabilo, naj osvobodi Izraela. Ponovno je uzrl mogočne čudeže Božje moči, ki so bili narejeni v korist izvoljenega ljudstva, in Božjo potrpežljivo milost v letih njihovega tavanja in upora. Kljub vsemu, kar je Bog/471/ storil zanje, kljub njegovim molitvam in delu, sta bila samo dva od vseh odraslih v veliki množici, ki sta zapustila Egipt in se izkazala za tako zvesta, da bosta lahko stopila v obljubljeni deželo. Ko je Mojzes preiskoval sadove svojega dela, se mu je skoraj zaman zdelo življenje, ki je bilo polno skušnjav in žrtev.

Vendar pa ni obžaloval bremen, ki jih je prenašal. Vedel je, da je sam Bog določil njegovo poslanstvo in delo. Ko je bil prvič poklican iz suženjstva, da bi postal Izraelov vodja, se je zbal odgovornosti; ko pa se je že lotil dela, bremena ni vrgel raz sebe. Celo ko ga je Gospod nameraval razrešiti in uničiti upornega Izraela, Mojzes ni mogel privoliti. Čeprav so bile njegove preizkušnje velike, je užival posebna znamenja Božje naklonjenosti. Med potovanjem po puščavi je pridobil bogato izkušnjo, ko je bil priča razodetju Božje moči in slave ter občestva njegove ljubezni. Čutil je, da se je modro odločil, ko je izbral, da bo raje skupaj z Božjim ljudstvom trpel stisko, kakor pa da bi kratek čas užival v zadovoljstvih greha.

Med opazovanjem svoje izkušnje voditelja Božjega ljudstva je videl zapis popackan z enim napačnim dejanjem. Menil je, da se ne bi bal smrti, ko bi bilo mogoče izbrisati ta prestop. Prepričan je bil, da sta spokorjenje in vera v obljubljenega Zveličarja vse, kar zahteva Bog, in ponovno je priznal svoj greh ter prosil za odpuščanje v Jezusovem imenu.

Zdaj mu je bilo dano videti panoramski pogled na obljubljeni deželo. Pred njim se je raztezal vsak del dežele, ne bled in negotov v oddaljenosti, temveč njemu v veselje zelo jasen, razločen in lep. V tem prizoru je bilo videti, ne kakor je bilo, temveč kakor bo z Božjim blagoslovom nad njo, ko ga posede Izrael. Zdela se je, da gleda na drugi Raj. Tam so bile gore, oblečene v libanonske cedre, hribi, rjavi od oljk in dišeči od vonja po grozdnem soku; tukaj prostrane zelene planjave, pisane od rož in rodovitne, tropska palmova drevesa; tam so bila spet valujoča polja pšenice in ječmena; sončne doline, po katerih so melodično vijugali potočki in odmevale pesmi ptic, krasna mesta

in lepi vrtovi, bogata jezera v "obilnosti morja"; ([5 Moj 33,19](#)) po hribih so se pasle črede, med skalami pa so divje čebele kopičile svoje zaklade. Resnično je bila to dežela, kakor jo je Mojzes, navdihnjen z Božjim Duhom, opisal Izraelu: "Blagoslovljena/472/ bodi od Gospoda ... s predragim darom neba, z roso in z globino, ki leži spodaj, in z najdražjimi pridelki sonca, ... in z najboljšimi rečmi starodavnih gora in z najdražjimi darovi večnih hribov, in z najdražjimi rečmi zemlje in njene obilnosti." ([5 Moj 33,13-16](#))

Mojzes je videl izvoljeno ljudstvo, ustaljeno v Kanaanu, vsak od rodov je imel svojo last. Dobil je prikazen o njihovi zgodovini po tem, ko se bodo naselili v obljubljeni deželi; pred njim se je razgrnila dolga žalostna zgodba o njihovem odpadništvu in kazni. Videl jih je, da so zaradi lastnih grehov razkropljeni med pogani, slava je odšla od Izraela, njegova lepa mesta so bila uničena, ljudje pa ujetniki v tujih deželah. Videl jih je vrnjene v deželo očetov in končno pripeljane pod rimsko oblast.

Dovoljeno mu je bilo pogledati vzdolž toka časa in ugledati prvi prihod našega Zveličarja. Videl je Jezusa kot dojenčka v Betlehemu. Slišal je glasove angelske čete, ki so prepevali veselo hvalno pesem Bogu in razglašali mir na zemlji. Na nebu je opazil zvezdo, ki je vodila modre z Vzhoda k Jezusu, in velika luč je preplavila njegov um, ko se je spomnil preroških besed: "Zvezda vzhaja iz Jakoba in žezlo se vzdiguje iz Izraela." ([4 Moj 24,17](#)) Videl je Kristusovo skromno življenje v Nazaretu, njegovo službovanje ljubezni in naklonjenosti ter zdravljenja, kako ga je ošaben in neveren narod zavrnili. Začuden je prisluhnil njihovem bahaškemu poviševanju Božjega zakona, medtem ko so zavrgli in prezirali njega, ki ga je dal. Videl je Jezusa na Oljski gori, ko se je jokajoč poslavljaj od svojega ljubljenega mesta. Ampak ko je Mojzes zagledal, da je Jezusa končno zavrglo to ljudstvo, ki so ga nebesa tako zelo blagoslavljala - ljudstvo, za katero je tako garal in molil in se žrtvoval ter je bil zanj pripravljen dopustiti izbrisati svoje ime iz knjige življenja - in je poslušal tiste strašne besede: "Glej, vaša hiša se vam ostavlja pusta," ([Mat 23,38](#)) se je njegovo srce stisnilo zaradi tesnobe, iz oči pa so mu kapljale grenke solze.

Sledil je Zveličarju v Getsemani in videl smrtni boj v vrtu, izdajstvo, roganje in bičanje - križanje. Mojzes je videl, da mora biti Božji Sin povzdignjen, kakor je sam povzdignil kačo v puščavi, "da se ne pogubi kdor koli veruje vanj, temveč da ima večno/475/ življenje". ([Jan 3,15](#)) Žalost, prizadetost in groza so napolnili Mojzesovo srce, ko je zrl v hinavstvo in satansko sovraštvo, ki ga je razodel judovski narod zoper svojega Odrešenika, mogočnega Angela, ki je hodil pred njihovimi očeti. Slišal je Kristusov smrtni krik: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?" ([Mar 15,34](#)) Videl ga je ležati v Jožefovem novem grobu. Zdelo se mu je, da svet obdaja tema brezupa. Še enkrat je pogledal in ga videl prihajati kot zmagovalca, ki odhaja v nebo v spremstvu častečih angelov in vodi množico ujetih. Videl je, da so se odprla svetleča vrata, da bi ga

sprejela, nebeške čete pa so z zmagoslavno pesmijo pozdravljale svojega Poveljnika. Tam mu je bilo razodeto, da bo sam eden izmed Zveličarjevih spremljevalcev, ki mu bodo odprli večna vrata. Ko je opazoval prizor, se je njegovo obličje bleščalo zaradi svetega sija. Kako majhne so se sedaj zdele preizkušnje in žrtve v njegovem življenju, ko jih je primerjal s temi, kar jih je preživel Božji Sin! Kako lahke so bile v nasprotju z "nadvse obilno večno množino slave". ([2 Kor 4,17](#)) Veselil se je, da mu je bilo dovoljeno vsaj malo biti deležen Kristusovih trpljenj.

Mojzes je videl Jezusove učence, ko so oznanjevali njegov evangelij po svetu. Videl je, da Bog vendarle ni zavrzel Abrahamovega potomstva, čeprav izraelsko ljudstvo po mesu ni bilo uspešno pri izpolnitvi visokega cilja, h kateremu ga je poklical Bog, in zaradi svoje nevere ni postalo luč svetu in čeprav so prezirali Božjo milost in kljubovali blagoslovom kot izvoljeno ljudstvo. Izpolnjeni bodo veličastni nameni, katerih se je lotil, da bi jih dosegel po Izraelu. Vsi, ki bodo po Kristusu postali otroci vere, bodo šteti za Abrahamovo potomstvo in bodo dediči zaveznih obljub; kakor Abraham so bili poklicani čuvati in oznaniti svetu Božji zakon ter evangelij njegovega Sina. Mojzes je videl luč evangelija svetiti po Jezusovih učencih narodu, "ki je sedel v temi", ([Mat 4,16](#)) in tisočim iz poganskih dežel, ki so se zbirali v jasnosti njenega vzhajanja. Ko je to videl, se je veselil zaradi Izraelovega napredka in blaginje.

Potem mu je bil prikazan naslednji prizor. Pokazano mu je bilo Satanovo delo zapeljevanja Judov, da zavržejo Kristusa, medtem ko trdijo, da častijo Očetov zakon. Zdaj je videl/476/ krščanski svet v pasti podobne prevare, trdeč, da sprejemajo Kristusa, zavračajo pa Božji zakon. Duhovnike in starešine je slišal besno vpiti: "Stran z njim! Križaj ga! Križaj ga!" Od hlinjenih krščanskih učiteljev pa je slišal vpitje: "Stran z zapovedmi!" Videl je teptano soboto, na njenem prostoru pa vzpostavljeno ponarejeno uredbo. Mojzes je bil spet poln začudenja in groze. Kako lahko tisti, ki verujejo v Kristusa, zavržejo zakon, ki ga je izgovoril sam s svete gore? Kako lahko kdo, ki se boji Boga, odvrže zakon, ki je temelj njegove vladavine v nebesih in na zemlji? Mojzes je radosten videl, da nekaj zvestih še vedno časti in poveljuje Božji zakon. Videl je zadnji veliki boj pozemskih moči, da bi uničile izpolnjevalce Božjega zakona. Veselil se je časa, ko bo Bog vstal, da kaznuje zemeljske prebivalce za njihovo krivičnost, kdor pa se je bal njegovega imena, bo na dan njegove jeze skrit in zaščiten. Slišal je Božjo zavezo miru s temi, ki spolnjujejo njegov zakon, in njegov glas, ki govori iz svetega prebivališča, ter kako se tresejo nebesa in zemlja. Videl je drugi Kristusov prihod v slavi, videl je vstajati mrtve pravične v nesmrtno življenje in žive svetnike, ki bodo spremenjeni, ne da bi videli smrt, kako skupaj odhajajo v Božje mesto s petjem veselih pesmi.

Na vpogled pa je imel še en prizor - zemljo, prosto prekletstva, ljubkejšo od lepe obljubljenе dežele, ki jo je videl malo prej. Greha ni in smrt nima vstopa. Tukaj so

narodi zveličanih našli svoj večni dom. Mojzes je z nepopisnim veseljem zrl na ta prizor - izpolnitev še veličastnejše rešitve, kakor pa si je v najsvetlejših upih lahko to predstavljal. Pozemska tavanja so za vedno minila, Božji Izrael je končno stopil v dobro deželo.

Prikazen je ponovno zbledela in njegove oči so počivale na Kanaanski deželi, ki se je v daljavi raztezala pred njim. Potem je, kakor utrujeni vojščak, legel počivat. "Umrli je torej Mojzes, Gospodov hlapec, ondi v Moabski deželi po Gospodovi besedi. In pokopal ga je v dolini, v Moabski deželi, nasproti Bet-peorju; ali nihče ne ve za njegov grob do današnjega dne." ([5 Moj 34,5.6](#)) Mnogi, ki niso ubogali Mojzesovih nasvetov, ko je bil še z njimi, so bili v nevarnosti, da bi zagrešili malikovanje/477/ nad njegovim truplom, ko bi vedeli, kje je pokopan. Zato je bil ta kraj ljudem skrit. Božji angeli so pokopali telo njegovega zvestega služabnika in čuvali osamljeni grob.

"A ni nastopil več noben prerok v Izraelu enak Mojzesu, katerega bi bil Gospod poznal od obličja do obličja, po vseh znamenjih in čudežih, ki jih ga je poslal Gospod izvršit ... in po vsej mogočni roki in po vseh velikih in grozovitih delih, ki jih je storil Mojzes pred očmi vsega Izraela." ([5 Moj 34,10-12](#))

Če Mojzesovega življenja ne bi oskrnil en greh, ko ni dal Bogu slave pri izpeljavi vode iz skale v Kadesu, bi stopil v obljubljeni deželo ter bil prenesen v nebesa, ne da bi videl smrt. Vendar ni dolgo ostal v grobu. Sam Kristus je z angeli, ki so Mojzesa pokopali, prišel iz nebes, da bi poklical spečega svetnika. Satan je vriskal od veselja zaradi uspeha, da je Mojzes grešil zoper Boga ter tako postal podložen smrti. Veliki sovražnik je izjavil, da mu je oblast nad mrtvimi dala božanska izjava: "Kajti prah si in v prah se povrneš." ([1 Moj 3,19](#)) Moč groba do tedaj ni bila nikoli strta, zato si je vse, ki so v grobu, lastil za svoje ujetnike, ki ne bodo nikoli rešeni iz temne ječe.

Prvič je dal Kristus mrtvemu življenje. Ko so se Knez življenja in svetleči (angeli) približali grobu, se je Satan ustrašil za svojo nadoblast. S svojim zlobnimi angeli je stal, da bi branil ozemlje, za katero je trdil, da je njegovo. Bahal se je, da je Božji služabnik postal njegov jetnik. Izjavil je, da celo Mojzes ni bil sposoben izpolniti Božjega zakona in si je prilastil slavo, ki pripada samo Jahveju - storil je isti greh, kateri je povzročil Satanovo izgnanstvo iz nebes - in je zaradi prestopka padel pod Satanovo oblast. Veleizdajalec je navedel izvirne obtožbe, ki jih je sam zagrešil zoper božansko vladavino, in ponovil svoje obtožbe o Božji nepravčnosti do njega.

Kristus se ni spustil v prerekanje s Satanom. Lahko bi mu navedel kruta dela, ki so jih v nebesih naredile njegove prevare, ter povzročile pogubo velike množice nebeških prebivalcev. Lahko bi pokazal na laži, ki jih je povedal/478/ v Raju, in so vodile Adama v greh ter prinesle smrt na človeški rod. Lahko bi Satana opomnil, da je prav on skušal

Izraela, naj godrnja in se upira, ter je s tem utrudil potrpežljivost njihovega voditelja; tako ga je v nečuječem trenutku presenetil, da je naredil greh, zaradi katerega je padel pod oblast smrti. Ampak Kristus je vse prepustil svojemu Očetu, rekoč: "Kaznuj te Gospod!" ([Juda 9](#)) Zveličar se ni spustil v prepir s svojim sovražnikom, temveč je tam in takrat začel svoje delo - zlomil je moč padlega sovražnika ter oživil mrtvega. Tukaj je dokaz, da Satan ni mogel oporekati nadvladi Božjega Sina. Vstajenje je bilo za zmeraj zagotovljeno. Satan je bil oropan svojega plena; umrli pravični bodo spet oživel.

Zaradi greha je prišel Mojzes pod Satanovo oblast. Po lastnih zaslugah je bil zakoniti ujetnik smrti; toda obujen je bil v nesmrtno življenje, sklicujoč se na Odrešenikovo ime. Mojzes je vstal iz groba poveljčan ter odšel s svojim Rešiteljem v Božje mesto.

Bog svoje pravičnosti in ljubezni vse dotlej, ko ju je pokazal s Kristusovo daritvijo, nikoli ni razodel bolj očitno, kakor prav ob svojem ravnanju z Mojzesom. Izključil ga je iz Kanaana, da bi ga naučil nauka, ki ga nikoli ne sme pozabiti - zahteva namreč strogo poslušnost, in ljudje morajo paziti, da si ne lastijo slave, ki pripada samo njihovemu Stvarniku. Ni mogel ustreči Mojzesovi molitvi, da bi bil deležen Izraelove dediščine, ni pa svojega služabnika pozabil ali ga zapustil. Bog nebes je razumel trpljenje, ki ga je prenašal Mojzes; zapazil je vsako dejanje zveste službe v dolгих letih težav in preizkušenj. Na vrhu Pizge je Bog poklical Mojzesa v dediščino, ki je neskončno veličastnejša od pozemskega Kanaana.

Na gori spremenjenja je bil Mojzes v družbi z Elijem, ki je bil spremenjen. Bila sta poslana kot nosilca luči in slave od Očeta k njegovemu Sinu. Tako je bila končno uslišana Mojzesova molitev, ki jo je izrekel stoletja pred tem. Stal je na lepem gorovju, v dediščini svojega ljudstva, in bil priča njemu, v katerem so zbrane vse Izraelove obljube. Tak je bil zadnji prizor, razodet smrtnemu pogledu o zgodovini človeka, ki so ga Nebesa zelo visoko častila./479/

Mojzes je bil prisposoda Kristusa. Sam je izjavil Izraelu: "Preroka izmed tebe, iz tvojih bratov, kakor sem jaz, ti obudi Gospod, tvoj Bog: njega poslušajte." ([5 Moj 18,15](#)) Bogu se je zdelo prav Mojzesa vzgojiti v šoli stiske in bede, preden bo pripravljen voditi Izraelove množice v pozemski Kanaan. Božji Izrael ima na svojem potovanju v nebeški Kanaan Poveljnika, ki ni potreboval človeških naukov, da bi bil usposobljen za svoje poslanstvo božanskega voditelja; pa vendar je bil izpopolnjen po trpljenju; in "v kolikor je sam trpel in izkušan bil, v toliko tudi more pomagati izkušanim". ([Heb 2,10.18](#)) Naš Odrešenik ni pokazal nobene človeške slabosti ali nepopolnosti, umrl je, da bi nam zagotovil vstop v obljubljeno deželo.

"In Mojzes je bil zvest v vsej njegovi hiši kakor služabnik, v pričanje tistega, kar se je imelo pozneje oznanjati; Kristus pa je zvest kakor Sin, vladajoč svoji hiši; čigar hiša smo mi, ako srčno zaupnost in hvalo upanja ohranimo trdno do konca."

([Heb 3,5.6](#))/480/

44. Prečkanje Jordana

([angleško](#))

Temeljno besedilo [Joz 1 do 5,12](#)

Izraelci so zelo žalovali po svojem voditelju in posvetili trideset dni posebnim službam v čast njegovemu spominu. Nikoli do sedaj, ko jim je bil odvzet, niso dokončno spoznali vrednosti njegovih modrih nasvetov, starševske nežnosti in stanovitne vere. Z novo in globljo hvaležnostjo so se spominjali dragocenih nauk, ki so jih prejeli od njega, ko je bil še živ.

Mojzes je umrl, toda njegov vpliv ni umrl z njim. Živel je naprej in se preslikal v srca njegovega ljudstva. Spomin na to sveto in nesebično življenje so dolgo gojili s tiho, prepričljivo močjo, da je oblikovala življenja celo tistih, ki so zanemarili njegove žive besede. Kakor žar zahajajočega sonca osvetljuje gorske vrhove še dolgo potem, ko je samo sonce že zašlo za hribi, tako dela čistih, svetih in dobrih ljudi mečejo luč na svet še dolgo po njihovi smrti. Njihova dela, besede in zgled bodo živeli vekomaj. "Kajti vekomaj ne omahne, v večnem spominu bo pravičnik." ([Ps 112,6](#))

Čeprav je bilo ljudstvo polno žalosti zaradi velike izgube, je vedelo, da niso puščeni sami. Oblakov steber je podnevi počival nad svetiščem, ponoči pa je bil nad njim ognjeni steber kot zagotovilo, da bo Bog še vedno njihov vodnik in pomočnik, če bodo hodili po poti njegovih zapovedi.

Jozue je bil sedaj potrjeni Izraelov vodja. V glavnem je bil znan kot vojščak, zato so njegove darove in čednosti posebno cenili na tem področju v zgodovini njegovega ljudstva. Pogumen, odločen, stovit, voljan, nepokvarjen, ni gledal na lastne koristi, temveč na koristi teh, ki so mu bili zaupani, najbolj pa ga je navdihovala živa vera v Boga - tak je bil značaj človeka, ki ga je izbral Bog, da bo vodil Izraelove množice v obljubljeni deželi. Med potovanjem skozi puščavo je bil/481/ Mojzesov strežnik. S svojo tiho, pristno zvestobo, stovitostjo, ko so drugi omahovali, z odločnostjo, da ohrani resnico sredi nevarnosti, je pričal o pripravnosti za Mojzesovega naslednika, celo že preden ga je na položaj poklical Božji glas.

Jozue je z veliko zaskrbljenostjo in nezaupanjem vase gledal na delo, ki je bilo pred njim. Strahovi so bili odstranjeni z Božjim zagotovitom: "Kakor sem bil z Mojzesom, tako bom s teboj: ne odtegnem se ti in te ne zapustim. ... Ti izročiš temu ljudstvu v dediščino deželo, za katero sem prisegel njihovim očetom, da jim jo dam. Vsak kraj, ki

stopi nanj podplat vaše noge, sem vam dal, kakor sem govoril Mojzesu." ([Joz 1,5.6.3](#))
Od Libanonskih višav v oddaljenosti do obal Velikega morja in do bregov Evfrata na
vzhodu - vse bo njihovo.

Tej obljubi je bila dodana zapoved: "Samo močan bodi in silno srčen, da si prizadevaš
delati po vsej postavi, ki ti jo je zapovedal Mojzes, moj hlapec." ([Joz 1,7](#)) Gospodov
ukaz se je glasil: "Ta knjiga postave naj ne gre od tvojih ust, temveč jo premišljaj dan
in noč; ... ne odstopi od nje, ne na desno, ne na levo; ... zakaj tedaj storiš uspešno
svojo pot, tedaj ti pojde po sreči." ([Joz 1,7.8](#))

Izraelci so bili še vedno utaborjeni na vzhodni strani Jordana, ki je predstavljal prvo
oviro za zasedbo Kanaana. Prvo Božje sporočilo Jozuetu je bilo: "Sedaj torej vstani,
pojdi čez ta Jordan, ti in vse to ljudstvo, v deželo, ki jo jaz dajem njim, Izraelovim
sinovom." ([Joz 1,2](#)) O poti, po kateri naj bi prečkali Jordan, ni bilo dano nobeno
navodilo. Jozue pa je vedel, da bo Bog svojemu ljudstvu omogočil pot, kjer koli bo to
zapovedal, in v tej veri je pogumni vodja takoj začel priprave za premik.

Nekaj kilometrov čez reko, prav nasproti izraelskega tabora, je bilo veliko in močno
utrjeno mesto Jeriho. To mesto je bilo dobesedno ključ do vse dežele in je
Izraelovemu uspehu pomenilo velikansko oviro. Zato je Jozue poslal dva mladeniča
kot oglednika, naj obiščeta mesto ter zvesta kaj o njegovem prebivalstvu, virih in
moči njegovih utrd. Prebivalci mesta so bili prestrašeni in nezaupljivi. Zato so bili
neprestano na preži,/482/ kar je poslancema pomenilo veliko nevarnost. Rešila ju je
Rahaba, Jerihonka, in spravila v nevarnost tudi svoje življenje. V zahvalo za njeno
prijaznost sta ji obljubila zaščito, ko bodo zavzeli mesto.

Oglednika sta se varno vrnila z novicami: "Res nam je dal Gospod v roke vso deželo,
tudi vsi prebivalci v njej obupavajo spričo nas." ([Joz 2,24](#)) V Jerihu jima je bilo rečeno:
"Slišali smo, kako je posušil Gospod vode Rdečega morja pred vami, ko ste šli iz
Egipta; in kar ste storili dvema kraljema Amorejcev, ki sta bila onostran Jordana,
Sihonu in Ogu, ki ste ju s prekletjem pokončali. In ko smo to slišali, nam je kopnelo
srce in nič ni ostalo poguma v nikomer zaradi vas; zakaj Gospod, vaš Bog, je Bog v
nebesih zgoraj in na zemlji spodaj." ([Joz 2,10.11](#))

Zdaj so bila izdana navodila za premik. Ljudje si morajo pripraviti tridnevno zalogo
hrane ter se pripraviti za bitko. Vsi so se srčno pokorili načrtom voditelja ter mu
zagotovili svoje zaupanje in podporo: "Vse, kar si nam zapovedal, storimo, in kamor
koli nas pošlješ, pojdemo. Kakor smo bili Mojzesu pokorni, bomo tudi tebi; samo da
bodi Gospod, tvoj Bog, s teboj, kakor je bil z Mojzesom." ([Joz 1,16.17](#))

Ko je množica zapustila svoj tabor v akacijevem nasadu v Sitimu, so se odpravili do brega Jordana. Vsi so vedeli, da brez božanske pomoči ne morejo upati na prehod. V tem času leta - v pomladnem obdobju - je stopljeni sneg z gora povzročil, da je Jordan tako narasel, da je prestopil bregove ter onemogočil prečkanje na običajnih plitkih mestih. Bog je želel, da bi bilo Izraelovo prečkanje Jordana čudežno. Jozue je po božanskem naročilu zapovedal ljudem, naj se posvetijo: odstraniti morajo svoje grehe izmed sebe in se osvoboditi vse zunanje nečistosti. Rekel jim je: "Kajti jutri stori Gospod čudeže med vami." ([Joz 3,5](#)) Skrinja zaveze bo vodila pot pred množico. Ko bodo videli znamenje Jahvejeve navzočnosti, ki ga bodo nosili duhovniki, da se je premaknilo s svojega prostora v središču tabora in da ga nosijo proti reki, takrat se morajo premakniti/483/ s svojega prostora in iti za njim. Okoliščine prečkanja so bile natančno napovedane, kakor je rekel Jozue: "Po tem spoznajte, da je živi mogočni Bog med vami ter da zagotovo izžene izpred vas Kanaance. ... Glejte, skrinja zaveze Gospoda vse zemlje pojde pred vami v Jordan." ([Joz 3,10.11](#))

Ob določenem času so se začeli pomikati naprej, skrinja, ki so jo na ramenih nosili duhovniki, je vodila sprevod. Ljudstvu je bilo ukazano držati se na določeni razdalji, da je bilo med njimi in skrinjo več kakor okoli kilometer presledka. Vsi so z globokim zanimanjem opazovali, kako se duhovniki približujejo jordanскому bregu. Videli so jih enakomerno premikati se s sveto skrinjo naprej proti besnemu, razburkanemu toku, dokler se noge nosačev niso potopile v vode. Takrat je zgornji val nenadoma pometlo nazaj, spodnji tok pa je odtekel. Rečna struga je bila prazna.

Po božanskem navodilu so duhovniki prišli do sredine korita in stali tam dotlej, dokler da se je vsa množica spustila in prešla na drugo stran. Tako si je ves Izrael vtisnil v spomin dejstvo, da je Jordanove vode ustavila ista moč, ki je pred štiridesetimi leti očetom odprla pot skozi Rdeče morje. Ko so vsi prešli, so skrinjo prenesli na zahodni breg. Nič prej niso spuščene vode pohitele navzdol v naravno rečno korito in se razlile po vseh svojih bregovih, dokler ni skrinja prišla na varno in so stopala duhovnikov stopila na suho.

Prihodnji rodovi niso smeli ostati brez vidnega pričevanja tega velikega čudeža. Medtem ko so duhovniki, ki so nosili skrinjo, še stali sredi Jordana, je dvanajst prej izbranih mož, po eden iz vsakega rodu, vzelo vsak po en kamen iz rečne struge, kjer so stali duhovniki, ter ga odneslo na zahodno stran. Ti kamni so bili postavljeni kot spomenik v prvi tabor tostran reke. Ljudstvu je bilo ukazano, naj svojim otrokom in otrokom otrok ponavljajo zgodbo o osvoboditvi, ki jo je zanje izvršil Bog, kakor je rekel Jozue: "Da bi spoznali vsi narodi zemlje Gospodovo roko, da je mogočna, da bi se vi bali Gospoda, svojega Boga, vse svoje dni." ([Joz 4,24](#))

Vpliv tega čudeža je imel velik pomen tako na Hebrejce, kakor tudi na njihove sovražnike. To je bilo zagotovilo/484/ Izraelu o Božji nenehni navzočnosti in zaščiti - dokaz, da bo po Jozuetu deloval zanje, kakor je deloval po Mojzesu. Takšen dokaz je bil potreben, da je vlil pogum v njihovo srce, ko so začeli osvajati deželo - ko so se lotili velikanske naloge, ki je štirideset let prej omajala vero njihovih očetov. Pred prečkanjem je Gospod objavil Jozuetu: "Danes te začnem povelečevati pred vsem Izraelom, da bi vedeli, kakor sem bil z Mojzesom, tako da bom s teboj." ([Joz 3,7](#)) In obljuba se je izpolnila. "Tisti dan je poveličal Gospod Jozueta pred očmi vsega Izraela, in bali so se ga, kakor so se bali Mojzesa, dokler je živel." ([Joz 4,14](#))

Namen izvršitve te božanske moči v korist Izraela je bil tudi, da bi se povečal strah okoliških narodov. Tako bo Izraelu pripravljena pot za lažjo in popolnejšo zmago. Ko so novice, da je Bog ustavil jordanske vode pred Izraelovimi otroki, dosegle kralja Amorejcev in Kanaancev, se je njuno srce topilo od strahu. Hebrejci so že pobili pet madianskih kraljev, mogočnega Sihona, amorejskega kralja Oga iz Basana, in zdaj je prehod čez narasli in siloviti Jordan okoliške narode napolnil z grozo. Kanaancem, vsemu Izraelu in samemu Jozuetu je bil dan nezmotljiv dokaz, da je živi Bog, Kralj nebes in zemlje, sredi svojega ljudstva in da jih ne bo razočaral ali zapustil.

Nedaleč od Jordana so Hebrejci postavili svoj prvi tabor v Kanaanu. Tukaj je Jozue "obrezal Izraelove sinove ob Hribu neobreze. In ko so Izraelovi sinovi taborili v Gilgalu, so praznovali pasho". ([Joz 5,3,10](#)) Ukinitve obreda obreze od upora v Kadesu je neprestano pričala Izraelu, da je prelomljena njihova zaveza z Bogom, katerega določen simbol je bila. Prekinitev pashe, spomenika njihove osvoboditve iz Egipta, je dokazovala Gospodovo nezadovoljstvo nad njihovo željo, da bi se vrnili v deželo suženjstva. Zdaj pa so bila leta zavrnitve končana. Bog je še enkrat priznal Izraela za svoje ljudstvo in znamenje zaveze je bilo obnovljeno. Obred obreze so opravili pri vseh, ki so bili rojeni v puščavi. Gospod je objavil Jozuetu: "Danes/485/ sem odvalil z vas sramoto Egipčanov; zato se je imenovalo tisto mesto Gilgal - odval - do tega dne." ([Joz 5,9](#))

Poganski narodi so sramotili Gospoda in njegovo ljudstvo, ker Hebrejci niso posedli Kanaana kmalu po zapustitvi Egipta, kakor so pričakovali. Njihovi sovražniki so slavili zmago, ker je Izrael tako dolgo taval v puščavi. Posmehljivo so izjavili, da jih hebrejski Bog ni zmožen pripeljati v obljubljeni deželo. Gospod je sedaj očitno razodel svojo moč in naklonjenost, ko je razdelil Jordan pred svojim ljudstvom. Sovražniki jih niso več mogli sramotiti.

"In ... so praznovali pasho štirinajsti dan meseca proti večeru na Jerihovih poljanah. In jedli so od starega žita te dežele drugi dan po pashi, opresne kruhe in oprazeno zrnje v isti dan. In mana je preminila drugi dan, ko so jedli od žita tiste dežele, in Izraelovi

sinovi niso več dobili mane, ampak so jedli od pridelkov Kanaanske dežele tisto leto." [\(Joz 5,10-12\)](#) Dolga leta tavanja po puščavi so bila končana. Noge Izraela so končno stopale po obljubljeni deželi./486/

45. Padec Jeriha

([angleško](#))

Temeljno besedilo [Joz 5,13 do 7](#)

Hebrejci so stopili v Kanaan, toda niso ga še zavzeli. Po človeško gledano je bitka za pridobitev dežele dolgotrajna in težavna. Deželo je naseljeval mogočen rod, ki je bil pripravljen nasprotovati vdoru na svoje ozemlje. Različna plemena so se združila iz strau pred skupno nevarnostjo. Njihovi konji in železni vozovi, poznanje dežele in vojna izobrazba so jim dajali prednost. Še več, deželo so varovale trdnjave - "velika, do neba obzidana mesta". ([5 Moj 9,1](#)) Samo zagotovilo o moči, ki ni od njih, bi Izraelcem vlilo upanje o uspehu v neizbežnem boju.

Ena najmočnejših trdnjav v deželi - veliko in mogočno mesto Jeriho - je ležala tik pred njimi, samo malo oddaljena od njihovega tabora v Gilgalu. Na meji rodovitne ravnine, ki je imela obilo bogatih in različnih tropskih sadežev, so stale palače in templji polni blišča in pregrehe. To ošabno mesto je za svojimi mogočnimi zidovi kljubovalo Izraelovemu Bogu. Jeriho je bilo ena glavnih prestolnic češčenja malikov. Posebej je bilo predano Astarti, boginji meseca. Tukaj je bilo združeno vse, kar je bilo prostaško in poniževalno v veri Kanaancev. Izraelci so imeli v mislih sveže in strašne posledice njihovega greha v Bet-peorju, zato so na to pogansko mesto lahko gledali samo z odporom in grozo.

Jozue je imel osvojitev Jeriha za prvi korak pri osvajanju Kanaana. Najprej si je želel zagotoviti božansko vodstvo, in to mu je bilo tudi dano. Ko se je umaknil iz tabora razmišljat in molit, da bi šel Izraelov Bog pred svojim ljudstvom, je zagledal visokega oboroženega vojščaka z gospodovalno držo, "s potegnjenim mečem v roki". Na Jozuetovo vprašanje: "Si li ti naš ali naših/487/ sovražnikov?" je bil dan odgovor: "Ne, temveč knez sem Gospodove vojske; sedaj sem prišel." ([Joz 5,13.14](#)) Isti ukaz, ki je bil dan Mojzesu na Horebu: "Sezuj obuvalo s svojih nog, zakaj mesto, ki stojš na njem, je sveto," ([Joz 5,15](#)) je razodel resnični značaj skrivnostnega tujca. Kristus, Vzvišeni, je stal pred Izraelovim vodjem. Jozue je spoštljivo padel na svoje obličje in ga slavil ter slišal zagotovilo: "Poglej, dal sem ti v roko Jeriho in kralja in njegove junaške može." ([Joz 6,2](#)) Prejel je tudi navodila za zavzetje mesta.

V poslušnosti božanski zapovedi je Jozue postrojil Izraelove vojske. Nikakor ne smejo napasti. Preprosto morajo obhoditi mesto, nositi pred seboj Božjo skrinjo in trobentati. Prvi so šli vojaki, izbrani možje, ki ne bodo zmagali zaradi lastnih veščin in

junaštva, temveč s poslušnostjo navodilom, ki jih je dal Bog. Sledilo je sedem duhovnikov s trobentami. Potem je šla Božja skrinja, ki jo je obdajal venec božanske slave. Nosili so jo duhovniki, oblečeni v obleko, ki je označevala njihovo sveto službo. Za njimi je šla Izraelova vojska, vsak rod pod svojim praporom. To je bil spreved, ki je obhodil obsojeno mesto. Slišati ni bilo ničesar, razen stopanja mogočne vojske in svečanega trobentanja, ki je odmevalo med hribi in donelo po jerihonskih ulicah. Ko je bil obhod končan, se je vojska tiho vrnila v svoje šotore, skrinjo pa so vrnili na njen prostor v svetišče.

Mestni stražarji so začudeno in pozorno pazili na vsak gib ter poročali oblastnikom. Niso poznali pomena te predstave, ampak ko so opazili, kako mogočna vojska vsak dan koraka okoli njihovega mesta skupaj s sveto skrinjo in spremljajočimi duhovniki, je skrivnostni prizor vnesel grozo v srca duhovnikov in ljudstva. Ponovno so pregledali svoje močne utrdbe in čutili, da se bodo zagotovo uspešno uprli tudi najmočnejšemu napadu. Mnogi so se posmehovali misli, da bi katera koli vojska lahko prodrla s temi nenavadnimi obhodi. Drugi so bili prestrašeni ob pogledu na spreved, ki je vsak dan šel okoli mesta. Spomnili so se, da se je pred tem ljudstvom razdelilo Rdeče morje, in da jim je bil pravkar omogočen prehod reke Jordan. Niso vedeli, katere čudeže lahko Bog še stori zanje.

Izraelova vojska je šest dni hodila okoli mesta. Ko je prišel sedmi dan, je Jozue ob zori razvrstil Gospodove vojske. Zdaj jim je bilo ukazano/488/ sedemkrat obhoditi Jeriho; ob mogočnem zvoku trobent pa naj glasno zavpijejo, zakaj Bog jim je dal mesto.

Ogromna vojska je svečano korakala okoli obsojenih zidov. Povsod je bila tišina, le stopinje mnogih stopal in občasni zvoki trobent so prekinjali mir zgodnjega jutra. Mogočni zidovi iz trdnega kamna so na videz kljubovali človeškemu obleganju. Čuvaji na obzidju so z naraščajočim strahom gledali, kako se vrstijo prvi krog, drugi, tretji, četrti, peti in šesti. Kaj je cilj tega skrivnostnega korakanja? Kakšen mogočen dogodek preti? Ni jim bilo treba dolgo čakati. Ko je bil sklenjen sedmi krog, se je dolgi spreved ustavil. Trobente, ki so bile v presledkih tiho, so zdaj zatrobile s takšno močjo, da se je stresla celo sama zemlja. Trdno kamnito obzidje z mogočnimi stolpi in grajskim obzidjem se je zamajalo in premaknilo s temeljev ter se s hrumom podrlo na zemljo. Prebivalci Jeriha so bili ohromljeni od strahu, izraelske množice pa so vkorakale v mesto in ga zavzele.

Izraelci niso zmagali z lastno močjo; zmaga je bila popolnoma Gospodova, zato so mesto z vsem v njem posvetili v daritev Bogu kot prve sadove dežele. Izrael si je moral zapomniti, da se v boju za Kanaan niso borili zase, temveč so bili preprosto orodja za izvršitev Božje volje. Zapomniti so si morali, da naj ne iščejo bogastva ali samopoviševanja, temveč slavo Jahveja, njihovega Kralja. Pred zavzetjem je bil dan

ukaz: "Mesto pa in vse, kar je v njem, bodi v prekletje. ... Vi pa se varujte prekletega, da ne bi, ko ste ga naredili v prekletje, vzeli česa iz prekletega in bi spravili tabor Izraelcev v prekletje in v nesrečo." ([Joz 6,17.18](#))

Vse mestne prebivalce z vsako živo stvarjo v njem, može in žene, mlade in stare, vole, ovce in osle bi morali pobiti z mečem. Samo Rahabi z njenimi domačimi je bilo prizaneseno kot izpolnitev obljube oglednikov. Samo mesto je bilo požgano. Njegove palače in svetišča, veličastna prebivališča z vsem razkošnim pohištvom, bogato založene trgovine in dragocena oblačila so bili prepuščeni plamenom. Česar ni mogel uničiti ogenj, "srebro in zlato in bronaste in železne posode", je bilo posvečeno svetiščni službi. ([Joz 6,19](#)) Sam mestni predel je bil preklet; Jeriho ne bo nikoli več pozidano/491/ kot trdnjava. Kdor koli bi poskušal obnoviti zidove, ki jih je podrla božanska moč, ga bodo doletele sodbe. Pred vsem Izraelom je bila oznanjena svečana objava: "Preklet bodi pred Gospodom mož, ki vstane, da sezida to mesto Jeriho: ko mu položi podstavo, naj izgubi svojega prvorojenca, in ko mu postavi vrata, naj izgubi svojega najmlajšega." ([Joz 6,26](#))

Dokončno uničenje Jerihoncev je bilo le izpolnitev zapovedi, ki so bile prej dane po Mojzesu glede Kanaancev: "In jih poraziš: tedaj jih pokončaš s prekletjem. Ali v mestih teh narodov ... ne pusti živega ničesar, kar diha." ([5 Moj 7,2; 20,16](#)) Mnogim se zde ti ukazi v nasprotju z duhom ljubezni in usmiljenja, ki so omenjeni v drugih delih Svetega pisma, toda v resnici so bili ukazi neskončne modrosti in dobrote. Bog je nameraval v Kanaanu naseliti Izraela, da bi med njimi razvil narod in vladavino, ki bosta predstavljala njegovo kraljestvo na zemlji. Ne bodo samo dediči prave vere, temveč tudi razširjevalci njenih načel po vsem svetu. Kanaanci so se do skrajnosti prepustili najbolj poniževalnemu poganstvu, zato je bilo potrebno deželo očistiti tega, kar bi zagotovo preprečilo izpolnitev Božjih milostnih namenov.

Prebivalcem Kanaana je bilo dano dovolj priložnosti za spokorjenje. Štirideset let prej so razdelitev Rdečega morja in sodbe nad Egiptom pričale o vrhovni moči Izraelovega Boga. Zdaj pa je strmoglavljenje madianskega, basanskega in gileadskega kralja nadalje pokazalo, da je Jahve nad vsemi bogovi. Svetost njegovega značaja in njegov stud do nečistosti sta se pokazala v sodbah, ki so doletele Izraela zaradi njihovega sodelovanja v gnusnih obredih v Baal-peorju. Vse te dogodke so Jerihonci poznali, in bilo jih je mnogo, ki so bili prepričani kakor Rahaba, da Jahve, Izraelov Bog, "je Bog v nebesih zgoraj in na zemlji spodaj", ([Joz 2,11](#)) ampak kljub temu niso hoteli poslušati. Kakor ljudje pred potopom so tudi Kanaanci živeli samo zato, da so sramotili nebesa in skrunili zemljo. Ljubezen in pravičnost sta zahtevali takojšnjo smrt teh upornikov zoper Boga in sovražnikov ljudi.

Kako zlahka so nebeške vojske podrle zidove Jeriha,/492/ ponosnega mesta, katerega zaščita je pred štiridesetimi leti vnesla grozo v neverne oglednike! Izraelov Mogočni je rekel: "Poglej, dal sem ti v roko Jeriho." ([Joz 6,2](#)) Proti tej besedi je človeška moč nebogljena.

"Po veri je padlo zidovje Jeriha." ([Heb 11,30](#)) Poveljnik Gospodove čete je govoril samo z Jozuetom; ni se razodel vsej občini. Sami so se morali odločiti, ali bodo verjeli Jozuetovim besedam ali ne, da bi ubogali ukaze, ki jim jih je dal v Gospodovem imenu, ali pa bodo zanikali njegovo oblast. **Niso** videli čet angelov, ki so jih spremljale pod vodstvom Božjega Sina. Morda so se spraševali: "Kakšno nesmiselno premikanje pa je to? In kakšna smešna predstava vsakodnevnega korakanja okoli mestnega obzidja ter trobljenja na trobente. To ne more učinkovati na ogromno utrdbo." Ampak sam načrt nadaljevanja tega obreda toliko časa, da bi zidovje končno padlo, je Izraelcem ponujal priložnost, da pokažejo svojo vero. V njihov um se je moralo vtisniti, da njihova moč ni v človeški modrosti, niti moči, temveč samo v Bogu njihovega zveličanja. Tako se bodo navadili popolnoma zanesti na božanskega Vodja.

Bog bo delal velike stvari zanje, ki zaupajo vanj. Njegovi dozdevni ljudje nimajo večje moči zato, ker preveč zaupajo lastni modrosti in ne dajo Gospodu priložnosti, da bi razodel svojo moč v njihovo korist. Svojim vernim otrokom bo pomagal v vsaki težavi, če bodo vse zaupanje stavili vanj in ga zvesto ubogali.

Kmalu po padcu Jeriha se je Jozue odločil napasti Aj, majhno mestece med soteskami nekaj kilometrov proti zahodu Jordanske doline. Tja poslani ogledniki so se vrnili s sporočilom, da je prebivalcev malo in da bo potrebno le malo moči, da premagajo mesto.

Velika zmaga, ki jo je Bog izbojeval zanje, je Izraelce naredila preveč samozaupne. Ker jim je Bog obljubil Kanaansko deželo, so se čutili varne in niso uvideli, da samo božanska pomoč daje uspeh. Celo Jozue je delal načrte za osvojitve Aja brez posvetovanja z Bogom.

Izraelci so začeli precenjevati lastno moč in podcenjevati svoje sovražnike. Pričakovali so lahko zmago, zato bo dovolj tri tisoč mož, da bi zavzeli/493/ mesto. Ti so pohiteli v napad brez zagotovila, da bo Bog z njimi. Prišli so skoraj do mestnih vrat, vendar so naleteli na odločen odpor. Brezglavo so se zaradi števila in skrbne pripravljenosti sovražnikov v zmedi pognali po pobočju. Kanaanci so jih vneto zasledovali, "in so jih podili izpred vrat ... in jih pobijali, ko so navzdol bežali". ([Joz 7,5](#)) Kljub majhni izgubi - pobitih je bilo šestintrideset mož - je poraz vzel pogum vsej občini. "In ljudstvu se je raztopilo srce in bilo je kakor voda." ([Joz 7,5](#)) Tokrat je bilo prvič, da so se s Kanaanci dejansko borili. Če so jih torej branitelji tega malega mesta pognali v beg, kaj bo šele

pri večjih spopadih, ki so jih čakali? Jozue je gledal na njihov neuspeh kot na izraz Božjega nezadovoljstva, in v obupu in zaskrbljenosti si "raztrga oblačila in pade z obličjem na zemljo pred Gospodovo skrinjo in leži do večera, on in Izraelove starešine, in sipljejo prah na svoje glave". ([Joz 7,6](#))

Vpil je: "Ah, Gospod, Jahve, zakaj si vendar peljal to ljudstvo čez Jordan, da nas daš v roke Amorejcem v pogubo? ... Oh, Gospod, kaj naj rečem, ko je Izrael zbežal pred svojimi sovražniki? In slišali bodo to Kanaanci in vsi prebivalci v deželi, in nas obsujejo in iztrebijo naše ime z zemlje! In kaj storiš za svoje veliko ime?" ([Joz 7,7-9](#))

Jahve je odgovoril: "Vstani! Zakaj ležiš tako na svojem obličju? Izrael je grešil, res, prestopili so mojo zavezo, ki sem jim jo zapovedal." ([Joz 7,10.11](#)) Bil je čas za takojšnje in odločno delo, ne pa za obup in žalovanje. V taboru je bil skrivni greh, ki ga je treba poiskati in odstraniti, preden bo Gospodova navzočnost in blagoslov spet z njegovim ljudstvom. "Več ne bom z vami, dokler ne odpravite izmed sebe prekletstva." ([Joz 7,12](#))

Nekdo izmed tistih, ki so bili določeni za izvršitev Božjih sodb, ni upošteval njegovega ukaza. Ves narod je bil kriv za prestopnikovo krivdo: "Ker so **vzeli** od prekletega, pa so tudi ukradli in še zatajili." ([Joz 7,11](#)) Jozuetu so bila dana navodila za razkritje in kazen zločinca. Za razkrinkanje krivca bodo uporabili žreb. Grešnik ni bil neposredno pokazan, temveč je za nekaj časa obstajal dvom, da bi ljudje lahko/494/ občutili svojo odgovornost za greh, ki je obstajal med njimi, ter začeli preiskovati svoje srce in se ponižali pred Bogom.

Zgodaj zjutraj je Jozue zbral ljudstvo po rodovih. Resna in vplivna svečanost se je začela. Preiskava je napredovala korakoma. Strašen preizkus se je vse bolj približeval. Najprej rod, potem rodbina in družina, potem so našli moža. Ahana, Karmijevega sina iz Judovega rodu, je pokazal Božji prst, da je vzrok za Izraelovo nadlogo.

Da bi bila njegova krivda nedvomna in ne bi bilo osnove za obtožbo, da je nepravilno obsojen, je Jozue resno zaprisegel Ahana, da je priznal resnico. Pomilovanja vreden mož je popolnoma priznal svoj zločin: "Resnično, pregrešil sem se zoper Gospoda, Izraelovega Boga. ... Videl sem med plenom dragocen babilonski plašč in dvesto seklov srebra in šibiko zlata, petdeset seklov težko, in sem se tega polakomnil ter sem vzel, in glej, zakopano je sredi mojega šotoru v zemlji." ([Joz 7,20.21](#)) V šotor so nemudoma poslali sle, da so odkopali zemljo na določenem mestu. "In glej, skrito je bilo v njegovem šotoru, in srebro odspodaj. In vzemo te stvari izpod šotoru in jih prineso Jozuetu in pred vse Izraelove sinove in jih položijo pred Gospodom." ([Joz 7,22.23](#))

Izrečena je bila kazen in takoj izvršena. Jozue je rekel: "Kako si nas pripravil v nesrečo! Naj te Gospod spravi v nesrečo ta dan!" ([Joz 7,25](#)) Kakor so bili ljudje odgovorni za Ahanov greh in so trpeli zaradi njegovih posledic, tako so morali po svojih predstavnikih sodelovati v njegovem kaznovanju. "In ves Izrael ga luča s kamenjem." ([Joz 7,25](#))

Nad njim so postavili velik kup kamenja - pričo greha in njegovega kaznovanja. "Zato se imenuje tisti kraj dolina Ahar - nesreča." ([Joz 7,26](#)) Knjiga letopisov ima zapis v njegov spomin: "Ahar, ki je v nesrečo spraval Izraela." ([1 Let 2,7](#))

Ahanov greh je bil storjen kljub neposrednim in resnim opozorilom in najmogočnejšim razodetjem Božje moči. "Vi pa se varujte prekletga, da ne bi, ko ste ga naredili v prekletje, vzeli česa iz prekletga in bi spravili tabor Izraelov v prekletje in v nesrečo," ([Joz 6,18](#)) je bilo oznanjeno vsemu Izraelu. Ukaz je bil dan takoj po čudežnem prehodu Jordana in priznanju Božje zaveze z obrezo ljudstva - po praznovanju/495/ pashe in prikazu Angela zaveze, Poveljnika Gospodove čete. Sledil mu je padeč Jeriha, ki je pričal o uničenju, kakršno bo zagotovo doletelo vse prestopnike Božjega zakona. Dejstvo, da je samo božanska moč dala zmago Izraelu in niso zavzeli Jeriha z lastno močjo, je dalo resno težo ukazu, ki jim je prepovedoval prisvojiti plen. Bog je z mogočnostjo lastne besede podrl to trdnjavo; zmaga je bila njegova in samo njemu naj bo posvečeno mesto z vsem, kar je v njem.

Od milijonov Izraelcev je bil samo eden, ki si je v svečani uri zmagoslavja in sodbe drznil prestopiti Božji ukaz. Ahanov pohlep je vzplamtel ob pogledu na dragoceno Sinarjevo obleko. Celo ko je gledal smrti v oči, jo je imenoval "**dragocen** babilonski plašč". ([Joz 7,21](#)) En greh je vodil v drugega in prilastil si je zlato in srebro, posvečeno za Gospodovo zakladnico - Boga je oropal za prve sadove Kanaanske dežele.

Smrtni greh, ki je vodil v Ahanovo pogubo, je imel korenine v pohlepu. To je eden izmed grehov, ki je najpogostejši in se ga jemlje najbolj zlahka. Medtem ko druge prestopke raziskujemo in kaznujemo, prestopanje desete zapovedi le redko obsojamo. Ogromnost tega greha in njegove strašne posledice so nauki Ahanove zgodovine.

Lakomnost je zlo, ki se postopno razvija. Ahan je gojil pohlep po dobičku tako dolgo, da je to postalo navada, ki ga je zvezala z nezdroljivimi verigami. Čeprav je užival v tem zlu, ga je napolnjevala groza ob misli na to, da bi prinesel nesrečo nad Izraela. Greh pa je omrtvil njegova dojetanja, in ko je prišla skušnjava, je postal lahek plen.

Ali ne grešimo enako kljub resnim in jasnim svarilom? Prav tako jasno nam je prepovedano popuščati lakomnosti, kakor je bilo Ahanu prepovedano prilastiti si jerihonski plen. Bog je to razglasil za malikovanje. Opozorjeni smo: "Ne morete služiti Bogu in mamonu. Glejte in varujte se vsake lakomnosti. Naj se še imenuje ne med vami." ([Mat 6,24](#); [Luk 12,15](#); [Ef 5,3](#)) Pred sabo imamo strašno Ahanovo, Judežovo, Ananijevo in Safirino usodo. Pred vsemi temi pa imamo usodo Luciferja, sina jutranje zarje, ki/496/ si je poželed višji položaj ter za vedno zapravljal nebeško jasnost in blaženost. Kljub vsem tem opozorilom se lakomnost bohoti.

Vsepovsod je videti njeno umazano sled. V družinah ustvarja nezadovoljstvo in nesoglasja. Neti zavist in sovraštvo med ubogimi in bogatimi; spodbuja bogate, da mučno zatirajo uboge. To zlo ne obstaja samo v svetu, temveč tudi v cerkvi. Kako običajno je tudi tukaj najti sebičnost, lakomnost, prekanjanje, zanemarjanje dobrotljivosti in ukanjanje Boga v desetinah in darovih. Med verniki na dobrih in urejenih položajih je, ojoj! mnogo Ahanov. Mnogo ljudi pride redno v cerkev in sedi za Gospodovo mizo, medtem ko med svojim imetjem skrivajo nezakonito pridobljeni dobiček, stvari, ki jih je Bog preklel. Za dragocen babilonski plašč mnogi žrtvujejo odobravanje vesti in upanje na nebesa. Množice za vrečko srebrnih seklov menjajo svojo poštenost in sposobnosti, s katerimi bi bili koristni. Kriki trpečih ubožcev so neopaženi. Evangeljska luč je na svoji poti ovirana. Roganje posvetnih zanetijo običaji, ki lažejo o krščanski zaobljubi; in vendar pohlepen izpovedovalec vere še dalje kopiči zaklade. "Ali sme človek ukanjati Boga, da me ukanjate?" pravi Gospod. ([Mal 3,8](#))

Ahanov greh je prinesel nesrečo nad ves narod. Zaradi greha enega človeka bo Božje nezadovoljstvo počivalo nad njegovo cerkvijo, dokler prestopka ne razišče in odstrani. Vpliv, ki naj se ga cerkev najbolj boji, ni od odprtih nasprotnikov, nevernikov in bogokletnežev, temveč od protislovnih Kristusovih izpovedovalcev. To so tisti, ki prikrajšujejo Izraelu Božji blagoslov in slabijo njegovo ljudstvo.

Ko je cerkev v težavi, ko v njej obstajata hladnost in duhovno pojevanje, ki dajeta Božjim sovražnikom priložnost za zmago, takrat naj verniki namesto vitja rok in žalovanja nad nesrečnim stanjem raziščejo, ali ni med njimi Ahan. S ponižnostjo in preiskovanjem srca naj vsak išče, da bi odkril skrite grehe, ki preprečujejo Božjo navzočnost.

Ahan je priznal svojo krivdo, ampak šele tedaj, ko je bilo prepozno, da bi mu priznanje koristilo. Videl je, da so se Izraelove vojske vrnile iz Aja poražene in malodušne, pa vseeno ni prišel naprej in priznal svojega greha. Videl je Jozueta in/497/ Izraelove starešine, ki so se sklanjali k zemlji v žalovanju, ki se ne da opisati z besedami. Če bi takrat priznal, bi dokazal resnično spokorjenje. On pa je še vedno molčal. Slišal je objavo, da je bilo storjeno hudodelstvo. Slišal je celo natančno opisan

njegov značaj. Toda njegove ustnice so bile še vedno zapečatenе. Potem je prišla resna preiskava. Kako je bil prestrašen, ko je videl, da je pokazan njegov rod, potem njegova rodovina in družina! Pa še vedno ni izrekel priznanja, dokler ni Božji prst pokazal nanj. Potem ko greha ni bilo več možno skrivati, je priznal resnico. Kako pogosto slišimo podobna priznanja. Velika razlika obstaja med priznanjem dejstev, potem ko so bila dokazana, in priznanjem grehov, ki jih vemo le sami in Bog. Ahan ne bi priznal, če ne bi upal, da bo tako odvrnil posledice svojega zločina. Njegovo priznanje je služilo samo kot prikaz, da je njegova kazen pravična. V njem ni bilo nobenega pristnega spokorjenja za greh, nobenega kesanja, nobene spremembe namena, nobenega studa do zla.

Takšna priznanja bodo dajali nespokorjeni, ko bodo stali pred Božjim sodiščem, potem ko bo vsak primer odločen za življenje ali smrt. Posledice, ki se bodo nanašale na vsakega, bodo iz njega izmamile priznanje greha. Iz duše ga bo izsilil grozen občutek obsodbe in strašno pričakovanje sodbе. Toda takšna priznanja grešnika ne morejo rešiti.

Dokler lahko svoje prestopke skrivajo pred bližnjimi se mnogi kakor Ahan počutijo varne in si laskajo, da Bog ne bo strog pri kaznovanju krivičnosti. Vse prepozno bodo njihovi grehi postali očitni na dan, ko ne bodo očiščeni z daritvijo ali žrtvijo za vedno. Ko se bodo odprle nebeške knjige, Sodnik ne bo z besedami objavil človeku njegove krivde, marveč ga bo bežno, prepričljivo in predirno pogledal. In vsako delo, vsako dejanje v življenju se bo živo pojavilo v prestopnikovem spominu. Osebe ne bo treba kakor v Jozuetovih časih izslediti od rodu do družine, temveč bodo sramoto priznale njegove lastne ustnice. Pred ljudmi skriti grehi bodo takrat oznanjeni vsemu svetu./498/

46. Blagoslovi in prekletstva

([angleško](#))

Temeljno besedilo [Joz 8](#)

Po izvršitvi kazni nad Ahanom je Jozue zapovedal razvrstiti vse vojake in ponovno iti zoper Aj. Božja moč je bila z njegovim ljudstvom in kmalu so zavzeli mesto.

Vojaške operacije so bile začasno odložene, da bi se ves Izrael lahko posvetil svečani verski službi. Ljudstvo je bilo željno naselitve v Kanaanu, saj zdaj še niso imeli domov ali zemlje za svoje družine. Da bi si to pridobili, morajo izgnati Kanaance. To pomembno delo pa se mora odložiti, saj je pozornost zahtevala neka višja dolžnost.

Preden bodo posedli svojo dediščino, morajo obnoviti svojo zavezo zvestobe Bogu. V zadnjih Mojzesovih navodilih je bil dvakrat dan ukaz o sklicu rodov na gorah Ebal in Garizim v Sihemu zaradi svečanega priznanja Božjega zakona. V poslušnosti tem nalogam je vse ljudstvo, ne samo moški, marveč tudi žene "in otročiči in tujci, ki so bivali med njimi", ([Joz 8,35](#)) zapustilo svoj tabor v Gilgalu in odšlo skozi deželo svojih sovražnikov do Sihemske doline blizu središča dežele. Čeprav so jih obdajali še nepremagani sovražniki, so bili varni pod Božjo zaščito tako dolgo, dokler so mu bili zvesti. Zdaj je kakor v Jakobovih časih Božji strah "navdajal mesta, ki so bila okrog njih", ([1 Moj 35,5](#)) in Izraelcev niso nadlegovali.

Prostor, ki je bil izbran za to svečano službo, je bil že svet zaradi povezave z zgodovino njihovih očetov. Tukaj je Abraham postavil svoj prvi oltar Jahveju v Kanaanski deželi. Tukaj sta Abraham in Jakob postavila svoja šotora. Tukaj je Jakob kupil polje in na njem so pokopali Jožefovo telo. Tukaj je bil tudi vodnjak, ki ga je izkopal/499/ Jakob, in hrast, pod katerim je pokopal malike svoje družine.

Izbrano mesto je bilo najlepše v vsej Palestini, zato je bilo vredno, da bi postalo prizorišče, kjer se bo odigral ta veliki in vplivni prizor. Prekrasna dolina z zelenimi polji, polna oljkovih dreves, namakana s potoki iz živih izvirov in okrašena z divjimi cveticami, se je zapeljivo širila med pustimi hribi. Ebal in Garizim, ki sta stala vsak na svoji strani, sta si bila zelo blizu. Njuna nižja obronka sta oblikovala naravno prižnico. Vsaka beseda, ki je bila izgovorjena na enem, se je jasno slišala na drugem, medtem ko je bilo na pobočju dovolj prostora za veliko množico.

Po navodilih, ki so bila dana Mojzesu, je bil spomenik iz velikih kamnov postavljen na gori Ebal. Na teh kamnih, ki so jih prej premazali z mavcem, je bil napisan zakon - ne samo deset predpisov, ki so bili oznanjeni z gore Sinaj in vklesani na kamniti plošči, temveč tudi postava, ki jo je Bog oznanil Mojzesu, ta pa jo je zapisal v knjigo. Poleg spomenika je stal oltar iz neotesanega kamna in na njem so Gospodu darovali daritve. Dejstvo, da je bil oltar postavljen na gori Ebal, na gori, ki je bila prekleta, je pomenilo, da je zaradi njihovega prestopanja Božjega zakona Izraela pravično zadela njegova jeza. Ta jih bo takoj obiskala, če ne bo Kristusove sprave, ki jo je predstavljal daritveni oltar.

Šest rodov - vsi so izhajali iz Leje in Rahele - je bilo razporejenih na gori Garizim; drugi pa, ki so izhajali iz priležnic, skupaj z Rubenom in Zebulonom, so bili na Ebalu. Duhovniki se so skupaj s skrinjo postavili v dolino med njimi. Na znak trobente je zavladala tišina. V globoki tišini in v navzočnosti velikega zbora je Jozue, stoječ poleg svete skrinje, prebral blagoslove, ki bodo sad poslušnosti Božjemu zakonu. Vsi rodovi na gori Garizim so odgovorili z amen. Potem je prebral prekletstva, in rodovi na gori Ebal so na enak način pritrdili. Tisoče glasov se je združilo kakor glas enega moža v svečanem odgovoru. Potem so brali Božji zakon skupaj z odredbami in predpisi, ki jim jih je izročil Mojzes.

Izrael je prejel zakon naravnost iz Božjih ust na Sinaju. Njegovi sveti predpisi, napisani z njegovo lastno roko, so bili/500/ še vedno spravljani v skrinji. Zdaj je bilo ponovno napisano, da so lahko to vsi brali. Vsi so imeli prednost sami videti pogoje zaveze, pod katerimi bodo posedli Kanaan. Vsi so morali naznaniti svoje sprejemanje pogojev zaveze in privoliti v blagoslove ali prekletstva za njeno posvečevanje ali zanemarjanje. Zakon ni bil samo napisan na spomenik, temveč ga je Jozue prebral vsemu Izraelu. Ni minilo veliko tednov, odkar je Mojzes izročil celotno Peteroknjžje ljudem, zdaj pa je Jozue ponovno prebral zakon.

Branju zakona niso prisluhnili samo Izraelovi mošje, marveč tudi žene in otroci, saj je bilo pomembno, da tudi oni poznajo in opravljajo svojo dolžnost. Bog je zapovedal Izraelu glede njegovih odredb: "Zato si vtisnite te moje besede v srce in v svojo dušo in privežite si jih za znamenje na roko in naj bodo kot čelno vezilo med vašimi očmi. In učite jih svoje otroke, ... da se pomnože vaši in vaših otrok dnevi, kakor se množe dnevi neba nad zemljo, v deželi, ki jo je s prisego obljubil Gospod vašim očetom, da jim jo da." ([5 Moj 11,18-21](#))

Vsako sedmo leto so prebrali celoten zakon pred vsem Izraelom, kakor je zapovedal Mojzes: "Ob koncu vsakega sedmega leta, v določeni čas leta odpuščanja, pri prazniku šotorov, ko pride ves Izrael prikazovat se pred Gospodom, tvojim Bogom, na mestu, ki si ga izvoli, beri ta zakon vpricho vsega Izraela, da vsi slišijo. Zberi ljudstvo,

može in žene in otročiče in tujce, ki so v tvojih mestih, da bi čuli in da bi se učili bati se Gospoda, vašega Boga, in paziti, da izpolnjujejo vse besede tega zakona; da bi slišali tudi njihovi otroci, ki še ne umejo tega, in se učili bati se Gospoda, vašega Boga, vse dni, dokler boste živeli v deželi, v katero greste čez Jordan, da jo posedete."

[\(5 Moj 31,10-13\)](#)

Satan si vedno prizadeva popačiti vse, kar je govoril Bog, da bi zaslepil um in potemnil razumevanje ter tako vodil ljudi v greh. Zato je Gospod tako nedvoumen in svoje zahteve tako jasno pove, da ni potrebno, da bi se kdo motil. Bog si stalno prizadeva ljudi pritegniti bliže pod svojo zaščito, da Satan na njih ne bi izvrševal svoje krute in zapeljive moči. Spustil se je, da bi jim govoril z lastnim/503/ glasom, da bi s svojo roko zapisal žive prerokbe. Te blagoslovljene besede, prežete z življenjem in razsvetljene z resnico, so posvečene ljudem kot popoln vodnik. Ker je Satan tako pripravljen ujeti um in odvrniti vdanost od Gospodovih obljub in zahtev, je potrebna večja marljivost, da jih utrdimo v umu in vtisnemo v srce.

Verski učitelji bi morali večjo pozornost posvečati poučevanju ljudi o dejstvih in naukah svetopisemske zgodovine ter Gospodovim opozorilom in zahtevam. To naj bi bilo predstavljeno v preprostem jeziku in prilagojeno otroškemu razumevanju. Del naloge duhovnikov in staršev bi moralo biti preverjanje, ali so mladi poučeni v pismih.

Starši morejo in morajo zbuditi zanimanje svojih otrok v najrazličnejšem znanju, ki ga je najti na svetih straneh. Toda če hočejo zbuditi zanimanje svojih sinov in hčera za Božjo besedo, se morajo zanjo zanimati tudi sami. Seznanjeni morajo biti z njenimi nauki in, kakor je Bog zapovedal Izraelu, govoriti o njej, "ko sediš v svoji hiši, ko hodiš po poti, ko greš spat in ko vstajaš". [\(5 Moj 11,19\)](#) Kdor želi, da njegov otrok ljubi in spoštuje Boga, mora govoriti o njegovi dobroti, veličastnosti in moči, kakor je razodeto v njegovi besedi in v delih stvarjenja.

Vsako poglavje in vsaka vrsta Svetega pisma je pogovor Boga z ljudmi. Privežimo si njegove predpise za znamenje na roke in med oči. Če jih bomo proučevali in poslušali, bo Božje ljudstvo vodil, kakor je Izraelce podnevi vodil ognjeni, ponoči pa oblakov steber./504/

47. Zveza z Gibeonci

([angleško](#))

Temeljno besedilo [Joz 9 in 10](#)

Iz Sihema so se Izraelci vrnili v svoj tabor v Gilgalu. Tukaj jih je kmalu obiskalo tuje odposlanstvo, ki je z njimi želelo skleniti dogovor. Poslanci so trdili, da so prišli iz oddaljene dežele, kar je potrjeval njihov videz. Njihova oblačila so bila stara in izrabljena, obutev zakrpana, zaloge plesnive, mehovi pa, ki so jih imeli za zalogo vina, so bili raztrgani in povezani, kakor bi jih na poti na hitro zakrpali.

Daleč doma - trdili so, da živijo daleč za mejami Palestine - so njihovi sodržavljeni, tako so rekli, slišali za čudeže, ki jih je Bog storil za svoje ljudstvo, zato so jih poslali, da sklenejo zavezništvo z Izraelom. Hebrejci so bili posebej opozorjeni, naj ne sklepajo zavezništva s kanaanskimi malikovalci, in v mislih voditeljev se je pojavil dvom, ali so resnične besede tujcev. Rekli so: "Morebiti prebivate med nami?" Na to so poslanci odgovorili: "Hlapci smo tvoji." Jozue pa jih je naravnost vprašal: "Kdo ste? In od kod ste prišli?" ([Joz 9,7.8](#)) Ponovili so prejšnjo izjavo in dodali kot dokaz svoje iskrenosti: "Ta naš kruh, ki smo ga iz svojih hiš vzeli za brašno, je bil še gorak, ko smo odhajali na pot k vam, zdaj pa, glej, je trd in plesniv. In te vinske mehove smo napolnili nove, pa glej, razdrti so. In ta naša obleka in naše obuvalo se je prestaralo po silno dolgem potovanju." ([Joz 9,12.13](#))

To opisovanje je prevladalo. Hebrejci niso vprašali "za svet Gospodovih ust. In Jozue sklene mir z njimi in jim stori zavezo, da bodo ohranjeni pri življenju; in knezi občine so jim prisegli." ([Joz 9,14.15](#)) Tako so sklenili zavezo. Tri dni kasneje so izvedeli resnico. "Da so oni njihovi sosedi ter da prebivajo/505/ med njimi." ([Joz 9,16](#)) Gibeonci so vedeli, da se Hebrejcem ni mogoče upreti. Zato so se zatekli k načrtu, da bi si ohranili življenje.

Izraelce je zajela velika razkačenost, ko so spoznali prevaro, s katero so jih prevarali. Ta se je še stopnjevala, ko so po tridnevnem potovanju dosegli gibeonska mesta blizu središča dežele. "In mrmrala je vsa občina na kneze;" ([Joz 9,18](#)) toda ti niso hoteli razdreti zaveze, kljub temu da je bila sklenjena z zvijačo, ker so jim "prisegli pri Gospodu, Izraelovem Bogu. A Izraelovi sinovi jih niso pobili." ([Joz 9,18.19](#)) Gibeonci so se zaobljubili, da bodo opustili malikovanje in sprejeli češčenje Jahveja; ohranitev njihovih življenj ni bilo kršenje Božjega ukaza, naj uničijo malikovalske Kanaance. Tako se torej Hebrejci z obljubo niso zavezali grešiti. In čeprav je bila obljuba dobljena

s prevaro, so jo morali spoštovati. Obveza, katere jamstvo je nekogaršnja beseda - čega ne zavezuje izvršiti slabo dejanje - naj bo sveta. Nobena misel na dobiček, maščevanje ali korist nikakor ne more vplivati na neprekršljivost prisega ali jamstva. "Gnusoba so Gospodu lažnive ustne." ([Preg 12,22](#)) Na Gospodovo goro bo odšel in na mestu njegove svetosti bo stal ta, ki po storjeni prisegi ne prevrača besede, četudi bo zato oškodovan. ([Ps 24,3; 15,4](#))

Gibeoncem je bilo dovoljeno živeti, vendar so bili določeni kot sužnji svetišču, da so opravljali vsa hlapčevska dela. "In Jozue je tisti dan postavil, da sekajo drva in nosijo vodo občini in h Gospodovemu oltarju." ([Joz 9,27](#)) Te pogoje so hvaležno sprejeli, saj so se zavedali, da so naredili napako, in so bili veseli, če so lahko odkupili življenje za kakršno koli ceno. Jozuetu so dejali: "Sedaj pa, glej, v tvoji roki smo: stori, kar se ti zdi dobro in prav, da z nami storiš." ([Joz 9,25](#)) Stoletja so bili njihovi potomci povezani s svetiščno službo.

Gibeonsko ozemlje je obsegalo štiri mesta. Ljudstvo ni bilo pod kraljevo oblastjo, temveč so jim vladali starešine ali senatorji. Najpomembnejše od vseh mest, namreč Gibeon, "je bil veliko mesto, kakor kraljevo mesto, ... in vsi njegovi meščani so bili junaki". ([Joz 10,2](#)) Ker pa so se ljudje takega mesta zatekli k tako poniževalni in zvijačni metodi, da so si ohranili življenje, kaže očitno grozo, s katero so Izraelci navdali kanaanske prebivalce./506/

Za Gibeonce bi bilo daleč boljše, če bi z Izraelom ravnali iskreno. Medtem ko jim je podreditev Jahveju ohranila življenje, jim je prevara prinesla le sramoto in suženjstvo. Bog je poskrbel, da bodo blagoslovov zaveze deležni vsi, ki se odrečejo poganstvu in se povežejo z Izraelom. Bili so zajeti pod pogoje za "tujca, ki biva med vami". ([2 Moj 12,49](#)) Z nekaj izjemami je ta sloj užival enake naklonjenosti in prednosti z Izraelom. Gospod je ukazal: "In ako gostuje tujec pri tebi v vaši deželi, ga ne smete dreti; kakor vaš rojak vam bodi tujec, ki biva med vami, in ljubi ga kakor samega sebe." ([3 Moj 19,33.34](#)) Glede pashe in daritev je bilo zapovedano: "O zbor, ena postava veljaj za vas in za tujca, gostujočega pri vas: ... kakor vi, bodi tujec pred Gospodom." ([4 Moj 15,15](#))

Takega razmerja bi lahko bili deležni Gibeonci namesto prevare, h kateri so se zatekli. Ni bilo ravno malo ponižanje meščanom kraljevskega mesta, kjer so bili vsi junaki, postati sekači drv in nosači vode skozi rodove. Toda za prevaro so priredili svoja oblačila v revna in držala so se jih kakor znak nenehne sužnosti. Tako bo njihovo suženjsko stanje skozi rodove pričalo o Božjem sovraštvu do laži.

Podreditev Gibeoncev Izraelcem je napolnila kanaanske kralje s strahom. Takoj so storili vse potrebno za maščevanje nad njimi, ki so sklenili mir z zavojevalci. Pod

vodstvom Adonizeka, jeruzalemskega kralja, je pet kanaanskih kraljev sklenilo zavezo proti Gibeonu. Naglo so prodirali, Gibeonci pa niso bili pripravljeni na obrambo, zato so poslali Jozuetu v Gilgal sporočilo: "Ne odtegni svoje roke od svojih hlapcev; pridi hitro gor k nam in nas reši ter nam pomagaj: zakaj vsi kralji Amorejcev, ki prebivajo na gorah, so se zbrali zoper nas." ([Joz 10,6](#)) Nevarnost ni grozila samo Gibeoncem, temveč tudi Izraelu. Mesto je imelo prehode v srednjo in južno Palestino, zato ga morajo obdržati, če hočejo osvojiti deželo.

Jozue se je takoj pripravil za odhod na pomoč Gibeonu. Prebivalci obleganega mesta so se bali, da bo zavrnil/507/ njihovo prošnjo zaradi prevare, s katero so ga prevarali. Toda ker so se pokorili Izraelcem in sprejeli češčenje Boga, se je čutil dolžnega, da jih zaščiti. Tokrat ni želel kreniti brez božanskega nasveta in Gospod ga je spodbudil k podvigu. Božansko sporočilo se je glasilo: "Ne boj se jih, kajti dal sem jih v tvoje roke; nihče od njih ne bo mogel stati pred teboj. Jozue se torej napoti gor iz Gilgala, on in z njim vsi vojščaki in junaški moške." ([Joz 10,8.7](#))

Po celonočnem pešačenju je zjutraj privedel svoje sile pred Gibeon. Z muko so zavezniški knezi zbrali svoje vojske okoli mesta, ko je bil tam Jozue. Napadalcı so bili poraženi. Brezštevilna četa je bežala pred Jozuetom v Bethoronske gore. Ko so prišli do vrha, so pohiteli po strmini na drugo stran. Tukaj jih je dočakala silovita nevihta s točo. "Gospod je metal veliko kamenje z neba nanje. ... Več jih je pomrlo od kamnite toče, nego so jih pomorili Izraelovi sinovi z mečem." ([Joz 10,11](#))

Medtem ko so Amorejci nepremišljeno bežali, da bi našli zatočišče v hribovskih jamah, je Jozue, ki je gledal z gorskega grebena, opazil, da bo dan prekratek za dokončanje dela. Če ne bodo sovražnikov popolnoma izkoreninili, se bodo ponovno zbrali in napadli. "Takrat je govoril Jozue z Gospodom, ... in je dejal vpričo Izraela: Sonce, stoj mirno v Gibeonu, in, mesec, v dolini Ajalonu. In mirno je stalo sonce in mesec je obstal, dokler se narod ni sovražnikom maščeval. ... In stalo je sonce sredi neba, in ni hitelo, da bi zašlo, skoraj ves dan." ([Joz 10,12.13](#))

Preden je nastopil večer, je bila Jozuetu dana Božja obljuba izpolnjena. Vsa sovražnikova vojska mu je bila dana v roke. Dogodki tega dne bodo dolgo ostali v Izraelovem spominu. "In ni bilo temu enakega dne ne prej, ne poslej, da bi Gospod tako uslišal človekov glas; zakaj Gospod se je bojeval za Izraela. Sonce in mesec sta stopila v svoje bivališče ob luči tvojih pšic, ko so frčale, ob svetlosti tvoje bliskajoče se sulice. V togoti si stopal po zemlji, v srdı si teptal narode. Izšel si v rešenje svojega ljudstva." ([Joz 10,14](#); [Hab 3,11-13](#))/508/

Božji Duh je navdihnil Jozuetovo molitev, da bi bil ponovno dan dokaz o moči Izraelovega Boga. Zato prošnja ni kazala voditeljeve drznosti. Jozue je prejel obljubo,

da bo Bog zagotovo porazil Izraelove sovražnike, vendar se je sam vneto trudil, kakor da bi bil uspeh odvisen samo od izraelskih vojsk. Naredil je vse, kar je v človekovi moči, potem pa je v veri vpil po božanski pomoči. Skrivnost uspeha je zveza božanske moči s človeškim trdom. Največje sadove doseže ta, ki se brezpogojno zanaša na Vsemogočno roko. Človek, ki je zapovedal: "Sonce, stoj mirno v Gibeonu in, mesec, v dolini Ajalonu," ([Joz 10,12](#)) je ta, ki je štiri ure ležal na zemlji pri molitvi v taboru v Gilgalu. Ljudje molitve so ljudje moči.

Mogočni čudež priča, da je vse stvarstvo pod Stvarnikovim nadzorom. Satan želi pred ljudmi zatajiti božansko pomoč v fizičnem svetu - želi očem prikriti sveže delo prvega velikega dela. Ta čudež kara vse, ki povišujejo naravo nad njenega Boga.

Bog po svoji volji kliče naravne sile, da bi premagal moč sovražnikov - "ogelj in toča, sneg in sopara, viharji in vetrovi, ki izpolnjujejo njegovo besedo". ([Ps 148,8](#)) Ko so se poganski Amorejci odločili upreti njegovim namenom, je Bog posegel vmes in metal "veliko kamenje z neba" na Izraelove sovražnike. ([Joz 10,11](#)) Povedano nam je o večjih bitkah, do katerih bo prišlo v sklepnih dogodkih zemeljske zgodovine, ko bo "Gospod odprl svojo orožnico in vzel iz nje orožje svoje nevolje". ([Jer 50,25](#)) On sprašuje: "Si li došel do skladišč snega in videl zaloge toče, ki sem jih prihranil za čas nadloge, za dan boja in vojske?" ([Job 38,22.23](#))

Pisec razodetja opisuje uničenje, do katerega bo prišlo, ko bo zadonel velik glas iz svetišča, govoreč: "Zgodilo se je!" Pravi: "In velika toča, kakor talent težka, pada z neba na ljudi." ([Raz 16,17.21](#))/509/

48. Delitev Kanaana

([angleško](#))

Temeljno besedilo [Joz 10,40 do 11; 14 do 22](#)

Po zmagi v Bethoronu je bil hitro osvojen južni Kanaan. "Tako je Jozue premagal vso deželo, gorovje in vso južno stran in nižavo. ... In vse te kralje in njihove dežele je zavzel Jozue naenkrat, kajti Gospod, Izraelov Bog, se je bojeval za Izraela. In Jozue in z njim ves Izrael se je vrnil zopet v tabor v Gilgal." ([Joz 10,40-43](#))

Plemena severne Palestine so bila zgrožena zaradi uspeha, ki je spremljal izraelske vojske, zato so se zdaj povezala proti njim. Na čelu te zveze je bil Jabin, kralj Hazorja - ozemlja zahodno od Meromskega jezera. "In ti se vzdignejo in vsa njihova vojna krdela z njimi." ([Joz 11,4](#)) To je bila veliko večja vojska od katere koli, s katero so se Izraelci prej spopadli v Kanaanu - "velika množina ljudstva kakor peska na morskem bregu, tudi silno veliko konj in voz. Vsi ti kralji se zbero in pridejo ter se utabore pri vodi Meromu, da bi se bojevali z Izraelom." ([Joz 11,4.5](#)) Jozuetu je bilo spet izrečeno spodbudno sporočilo: "Ne bodi te strah spričo njih, zakaj jutri obsore ti jih izročim, da bodo vsi pobiti pred Izraelom." ([Joz 11,6](#))

Blizu Meromskega jezera je planil v tabor zaveznikov in uničil njihove sile. "In Gospod jih je dal Izraelu v roko, in jih porazijo ter jih pode ... in pobijejo jih, da jim ni ostalo nikogar." ([Joz 11,8](#)) Voz in konj, ki so bili ponos Kanaancev in so se z njimi bahali, si Izraelci niso smeli prilastiti. Na Božji ukaz so vozove zažgali, konje pa ohromili, da so bili nesposobni za boj. Izraelci niso smeli zaupati v vozove ali konje, marveč v ime "Gospoda, svojega Boga". ([Ps 20,7](#))

Drugo za drugim so zavzemali mesta, Hazor, trdnjavo zaveznikov, pa so zažgali. Vojna se je nadaljevala/510/ nekaj let, toda ob njenem koncu je bil Jozue gospodar Kanaana. "In počivala je dežela od vojne." ([Joz 11,23](#))

Čeprav je bila moč Kanaancev uničena, niso bili popolnoma pregnani. Na zahodu so imeli Filistejci še vedno v lasti rodovitno ravnino vzdolž morske obale, severno od njih pa je bilo ozemlje Sidoncev. V njihovi lasti je bil tudi Libanon; južni del dežele proti Egiptu pa so deželo še vedno naseljevali Izraelovi sovražniki.

Jozuetu pa ni bilo rečeno, naj nadaljuje vojno. Preden bo prepustil vodenje Izraela, je velikega vodja čakalo drugo delo. Vso deželo, dele, ki so jih že osvojili, in tiste, ki jih še

niso podredili, je bilo treba razdeliti med rodove. Dolžnost vsakega rodu je bila popolnoma osvoboditi del dediščine, ki mu bo dodeljena. Če se bodo ljudje izkazali zvesti Bogu, bo pred njimi izgnal njihove sovražnike. Obljubil je, da jim bo dal še večje posesti, če bodo le zvesti njegovi zavezi.

Delitev dežele je bila zaupana Jozuetu, Eleazarju, velikemu duhovniku, in rodovnim poglavarjem. Dediščino vsakega rodu bo določil žreb. Sam Mojzes je določil meje dežele, kako naj bo razdeljena med rodove, ko bodo posedli Kanaan, in določil kneze iz vsakega rodu, ki bodo spremljali delitev. Levijev rod, ki je bil posvečen svetiščni službi, ni bil štet v izžrebani delež. Levitom je bilo za dediščino določenih osemindvajset mest v različnih delih dežele.

Preden se je začela delitev dežele, je Kaleb skupaj s poglavarji svojega rodu izrekel posebno prošnjo. Poleg Jozueta je bil Kaleb zdaj najstarejši mož v Izraelu. Kaleb in Jozue sta bila edina med ogledniki, ki sta prinesla dobro poročilo o obljubljeni deželi ter spodbudila ljudstvo, naj gre in jo posede v Gospodovem imenu. Kaleb je zdaj spomnil Jozueta na takrat dano obljubo kot na nagrado za njegovo zvestobo: "Gotovo bo dežela, po kateri je stopala tvoja noga, tebi in tvojim otrokom dediščina vekomaj, ker si zvesto hodil za Gospodom, mojim Bogom." ([Joz 14,9](#)) Potem je predstavil prošnjo, da bi dobil v last Hebron. Tukaj je bil mnogo let dom Abrahama, Izaka in Jakoba; tukaj so bili pokopani, v jami Makpeli./511/ Hebron je bil dom Enakimov, ki so zbujali grozo in katerih strašen videz je tako prestrašil oglednike, da so uničili ves Izraelov pogum. To je bil kraj, ki si ga je Kaleb, zaupajoč v Božjo moč, izbral za svojo dediščino med vsemi drugimi.

Rekel je: "In sedaj, glej, Gospod me je ohranil v življenju, kakor je govoril, teh štirideset in pet let, odkar je govoril to besedo Mojzesu, ko je Izrael potoval po puščavi. In sedaj, glej, danes sem petinosemdeset let star: in še danes sem tako krepak kakor tisti dan, ko me je Mojzes odposlal; kakršna je bila moja moč takrat, je tudi sedaj, da se bojujem in hodim ven in noter. Sedaj torej mi daj to gorovje, ki je o njem govoril Gospod tisti dan; kajti slišal si takrat, da so ondi Enakimi in velika in utrjena mesta. Morda bo Gospod z menoj, da jih preženem, kakor je govoril Gospod." ([Joz 14,10-12](#)) Prošnjo so podprli tudi Judovi poglavarji. Kaleb, ki je bil sam določen iz tega rodu za delitev dežele, se je združil s temi možmi v predstavitvi svoje prošnje, da ne bi bilo videti, kakor da je uporabil svojo oblast za sebične namene.

Njegova prošnja je bila takoj uslišana. Nikomur ne bi mogla biti zanesljiveje zaupana osvojitve te velikanske trdnjave. "Tedaj ga blagoslovi Jozue ter da Hebron v dediščino Kalebu, Jefunovemu sinu, ... ker je zvesto hodil za Gospodom, Izraelovim Bogom". ([Joz 14,13-14](#)) Kalebova vera je bila zdaj prav takšna, kakršna je bila, ko je s svojim pričevanjem nasprotoval slabemu poročilu oglednikov. Veroval je Božji obljubi, da bo

pripeljal svoje ljudstvo do kanaanske posesti, in v tem je popolnoma sledil Gospodu. S svojim ljudstvom je zdržal dolgo tavanje v puščavi ter z njimi delil razočaranja in bremena krivde. Ampak nad tem se ni pritoževal, temveč je poviševal Božjo milost, ki ga je ohranila v puščavi, ko so bili njegovi bratje pokončani. Gospod ga je ohranil sredi vseh stisk, nevarnosti in šib v času tavanja skozi puščavo ter v letih vojskovanja, odkar so stopili v Kanaan. Zdaj, ko je bil star več kakor osemdeset let, je bila njegova življenjska moč nezmanjšana. Zase ni prosil ozemlja, ki bi bilo že osvojeno, marveč prostor, za katerega so ogledniki bolj kakor za druge menili, da ga ni mogoče podjarmiti. Z Božjo pomočjo bo iztrgal to trdnjavo iz rok samih velikanov, katerih moč je omajala Izraelovo vero. Kalebova prošnja ni bila napihnjena z željo po časti ali poviševanju. Pogumni stari/512/ bojevniki si je želel ljudem dati zgled, ki bo v čast Bogu, in opogumiti rodove, da bi popolnoma pokorili deželo, ki se je njihovim očetom zdela nepremagljiva.

Kaleb je dobil dediščino, po kateri je štirideset let hrepenelo njegovo srce. Ker je zaupal v Boga, da bo z njim, je "izgnal odondod tri Enakove sinove". ([Joz 15,14](#)) Ko je tako zagotovil posest sebi in svoji družini, njegova gorečnost ni popustila. Ni se zadovoljil z uživanjem dediščine, temveč je še dalje osvajal ozemlja v korist naroda in v slavo Bogu.

Strahopetci in uporniki so pomrli v puščavi, poštena oglednika pa sta jedla od eškolskega grozdja. Vsakemu je bilo dano glede na njegovo vero. Neverujoči so videli izpolnitev svojih strahov. Kljub Božji obljubi so izjavili, da ni mogoče podedovati Kanaana, zato ga niso posedli. Kateri pa so zaupali v Boga in niso toliko gledali na težave, ki jih je treba premagati, temveč na moč Vsemogočnega Pomočnika, so stopili v dobro deželo. Po veri so starodavni junaki "premagovali kraljestva, ... ubežavali osti meča, v slabosti prejemali moč, junaki postajali v vojski, odbijali napade tujcev. In to je zmaga, ki je premagala svet: naša vera." ([Heb 11,33.34](#); [1 Jan 5,4](#))

Še ena zahteva glede delitve dežele je razkrila duha, ki je bil zelo drugačen od Kalebovega. Predstavili so jo Jožefovi otroci, Efraimov rod s polovico Manasejevega roda. Zaradi svoje mnogoštevilnosti sta ta rodova zahtevala dvojni delež ozemlja. Zanju določen žreb je bil najbogatejši del dežele, skupaj z rodovitno Saronsko ravnino. Ampak mnogo glavnih mest v dolini je bilo še vedno v lasti Kanaancev; rodova sta se prestrašila garanja in nevarnosti, ki spremljajo osvajanje posesti. Zato sta želela dodaten delež ozemlja, ki je že bil podjarmljen. Efraimov rod je bil eden največjih v Izraelu, kakor tudi tisti, kateremu je pripadal sam Jozue. Njegovi člani so se seveda imeli za upravičene do posebne pozornosti. Rekli so: "Zakaj si dal meni samo en delež in del v dediščino, ko sem vendar veliko ljudstvo?" ([Joz 17,14](#)) Toda pri neomajnem vodju ni bilo mogoče doseči niti najmanjšega odstopanja od stroge pravice.

Njegov odgovor je bil: "Ako si veliko ljudstvo, pojdi gor v gozd in iztrebi ondi v deželi/513/ Ferizejcev in Refaimov, ko ti je Eraismsko gorovje pretesno." ([Joz 17,15](#))

Njihov odgovor je pokazal pravi vzrok pritožbe. Manjkala jim je vera in pogum, da bi izgnali Kanaance. Odvrnili so: "To gorovje nam ne bo zadosti; vsi Kanaanci pa, ki prebivajo v ravnini, imajo železne vozove." ([Joz 17,16](#))

Moč Izraelovega Boga je bila obljubljena njegovemu ljudstvu. Če bi imeli Efraimci Kalebov pogum in vero, noben sovražnik ne bi mogel stati pred njimi. Njihovi očitni želji, da bi se izognili težavam in nevarnostim, je Jozue odločno nasprotoval. Rekel je: "Veliko si ljudstvo in veliko imaš moč; ... zakaj ti preženeš Kanaance, čeprav imajo železne vozove in čeprav so močni." ([Joz 17,17.18](#)) Tako so bili njihovi dokazi obrnjeni proti njim. Ker so bili veliko ljudstvo, kakor so trdili, so bili popolnoma sposobni, da si utrejo pot, kakor so naredili njihovi bratje. Z Božjo pomočjo se jim ni bilo treba bati železnih voz.

Do sedaj je bil Gilgal glavni sedež naroda in tu je bilo tudi svetišče. Zdaj pa so morali svetišče prenesti na prostor, ki je bil izbran za njegovo stalno namestitev. To je bil Silo, majhno mesto, ki je po žrebu pripadlo Efraimu. Bilo je blizu središča dežele in do njega so imeli lahek dostop vsi rodovi. Ta del dežele je bil že popolnoma podjarmljen, tako da častilcev ni bilo mogoče vznemirjati. "In vsa občina Izraelovih sinov se je zbrala v Silu, in tu so razpeli shodni šotor." ([Joz 18,1](#)) Rodovi, ki so bili še vedno utaborjeni, ko je bil shodni šotor umaknjen iz Gilgala, so mu sledili in se utaborili ob Silu. Tukaj so ostali, dokler se niso razkropili po svojih posestih.

Skrinja je ostala v Silu tristo let, dokler ni končno zaradi grehov Elijeve hiše padla v roke Filistejcev. Ko je bil Silo uničen, skrinja ni bila nikoli več vrnjena v tukajšnje svetišče, svetiščno službo pa so navsezadnje prenesli v jeruzalemsko svetišče. Silo je postal nepomembno mesto. Samo ruševine označujejo prostor, kjer je nekoč stalo. Dolgo po tem je njegova usoda postala opozorilo Jeruzalemu. Gospod je objavil po preroku Jeremiju: "Pojdite pa, pravim, v moj kraj, ki je bil v Silu, kjer sem bil storil, da je prvič prebivalo ondi moje ime, in glejte, kaj sem mu storil zavoľo hudobnosti svojega ljudstva Izraela! Zato storim tej hiši, ki se imenuje po mojem imenu, na katero se vi zanašate, in temu kraju, ki/514/ sem ga dal vam in vašim očetom, kakor sem storil Silu." ([Jer 7,12.14](#))

"Tako so končali delitev dežele" in vsem rodovom je bila dodeljena njihova dediščina. ([Joz 19,49](#)) Tedaj je Jozue predstavil svojo zahtevo. Njemu in Kalebu je bila dana posebna obljuba o dediščini; vendar ni prosil za obsežno pokrajino, temveč za eno samo mesto. In "so mu dali ... mesto, ki ga je želel. ... In sezidal je mesto in prebival v njem." ([Joz 19,50](#)) Ime mesta je bilo Timnat-serah, delež, ki ostane - vidno pričevanje

o plemenitem značaju in nesebičnem osvajalčevem duhu. Namesto da bi bil prvi v prilaščanju plena zmage, je počakal s svojo prošnjo, dokler ni bilo poskrbljeno tudi za najskromnejšega med njegovimi ljudmi.

Šest mest, dodeljenih Levitom - po tri na vsaki strani Jordana - je bilo določenih za zavetna mesta, kamor so se lahko na varno zatekli ubijalci. Določitev teh mest je zapovedal Mojzes: "Tja naj pribeži ubijalec, ki ubije človeka neradovoljno. In ta mesta naj vam bodo v zavetišča pred krvnim maščevalcem, da ne umre ubijalec, dokler se ne postavi pred občino zaradi sodbe." ([4 Moj 35,11.12](#)) Ta milostni ukrep je bil potreben zaradi starodavne navade zasebnega maščevanja, po kateri je kaznovanje umora pripadalo najbližjemu sorodniku ali naslednjemu dediču umrlega. Kadar je bila krivda očitna, ni bilo treba čakati na sodbo s sodniki. Maščevalec je lahko zasledoval hudodelca kamor koli, in ga umoril, kjer ga je pač našel. Gospodu se v tistem času ni zdelo prav odpraviti te navade, poskrbel pa je za varnost tistih, ki so koga umorili nenamerno.

Zavetna mesta so bila razmeščena tako, da so bila pol dneva hoje na vsako stran dežele. Poti, ki so vodile vanje, so morale biti dobro vzdrževane; ob poti pa so bili postavljeni znaki, na katerih je bilo z jasnimi in velikimi črkami napisano "Zavetišče", da se bežeči niso predolgo mudili. Katera koli oseba - Izraelec, tujec ali popotnik - je lahko uporabila to prednost. Toda če nedolžnih ni kazalo pre nagljeno pobiti, tudi krivi niso smeli uiti kazni. Primer vsakega begunca so podrobno razsodile ustrezne oblasti, in šele ko so se izkazali, da niso zagrešili naklepne umora, so se lahko zatekli v zavetno mesto. Krivi so bili/515/ izročeni maščevalcu. Kdor je bil upravičen do zaščite, je lahko bil deležen samo pod pogojem, da bo ostal v določenem zavetišču. Če bi kdo zataval izven predpisanih meja ter bi ga našel krvni maščevalec, je moral s svojim življenjem plačati to neupoštevanje Gospodove preskrbe. Ko pa je umrl veliki duhovnik, so se smeli vsi, ki so iskali zavetje v zavetnih mestih, prosto vrniti na svojo posest.

Pri sojenju za umor obtoženi ni smel biti obsojen, če je pričevanje slonelo na eni sami priči, četudi so proti njemu govorili natančni dokazi. Gospodov ukaz je bil: "Kdor koli umori človeka, bodi umorjen po izpovedi priči; samo ena priča naj ne govori zoper koga za smrt." ([4 Moj 35,30](#)) Kristus je dal Mojzesu ta navodila za Izraela. In ko je bil osebno z učenci na zemlji in jih je učil, kako naj ravnaajo z grešniki, je vzvišeni Učitelj ponovil nauk, da pričevanje enega ni dovolj za oprostitev ali obsodbo. Stališča ali mnenja enega človeka ne razrešijo spornih vprašanj. V vseh teh primerih se morata povezati dva ali trije in skupaj naj nosijo odgovornost, "da se opira na usta dveh ali treh priči vsaka beseda". ([Mat 18,16](#))

Če se kdo, ki mu je sojeno za umor, izkaže za krivega, ga ne more rešiti nobena sprava ali odkupnina. "Kdor prelije človekovo kri, po človeku bodi prelita njegova kri. Nikar ne sprejmite odkupnine za življenje morilca, ki je kriv smrti, on mora umreti." ([1 Moj 9,6](#); [4 Moj 35,31](#)) Božji ukaz se je glasil: "Odpraviš ga celo od mojega oltarja, da umrje. In za kri, ki se je v deželi prelila, ni mogoča poravnava, razen po krvi tistega, ki jo je preli." ([2 Moj 21,14](#); [4 Moj 35,33](#)) Varnost in čistost naroda je zahtevala strogo kazen za morilčev greh. Človeško življenje, ki ga lahko da samo Bog, je treba sveto varovati.

Zavetna mesta, ki so bila določena za starodavno Božje ljudstvo, so bila prisposoda zavetja v Kristusu. Isti usmiljeni Zveličar, ki je določil tista začasna zavetna mesta, je s prelitjem svoje krvi priskrbel prestopnikom Božjega zakona varno zatočišče, v katero lahko zbežijo, da bi bili varni pred drugo smrtjo. Nobena sila ne more iz njegovih rok iztrgati ljudi, ki pridejo k njemu po odpuščanje. "Zatorej ni sedaj nobene/516/ obsodbe za te, ki so v Kristusu Jezusu. Kdo je, ki jih bo obsodil? Kristus Jezus je, ki je umrl, pa bo tudi vstal, ki je na desnici Boga, ki tudi prosi za nas;" da bi "imeli krepko tolažilo mi, ki smo pribežali oprijeti se ponujenega nam upanja". ([Rim 8,1,34](#); [Heb 6,18](#))

Kdor je bežal v zavetno mesto, se ni smel obotavljati. Zapustil je družino in zaposlitev. Ni bilo časa za poslavljanje od svojih ljubljenih. Njegovo življenje je bilo v nevarnosti, zato je moralo biti vse drugo podvrženo temu edinemu cilju - priti do varnega mesta. Pozabil je na utrujenost in težave. Ubežnik si ni niti za trenutek drznil upočasniti koraka, dokler ni bil znotraj mestnega obzidja.

Grešnik je izpostavljen večni smrti, dokler ne najde skrivališča v Kristusu. Kakor sta lahko postopanje in brezskrbnost oropala ubežnika za njegovo edino upanje za življenje, tako lahko obotavljanje in brezbržnost pogubita dušo. Veliki sovražnik Satan je na sledi vsakemu prestopniku Božjega svetega zakona, in kdor ne čuti svoje nevarnosti in ne išče iskreno zavetja v večnem zatočišču, bo postal plen uničevalcu.

Jetnik, ki je ob katerem koli času šel iz zavetnega mesta, je bil prepuščen krvnemu maščevalcu. Tako so se ljudje naučili trdno držati metod, ki jih je neskončna modrost določila za njihovo varnost. Vendar ni dovolj, da grešnik samo **veruje** v Kristusa za odpuščanje greha; z vero in poslušnostjo mora **prebivati** v njem. "Ako namreč prostovoljno grešimo, potem ko smo prejeli spoznanje resnice, ni nobene žrtve več za grehe, ampak neko strašno pričakovanje sodbe in gorečnost ognja, ki bo ugonabljal nasprotnike." ([Heb 10,26,27](#))

Dva Izraelova rodova, Gadov in Rubenov, in polovica Manasejevega rodu so prejeli svojo dediščino pred prečkanjem Jordana. Pastirjem so obsežno višavje ter bogati

gileadski in basanski gozdovi dajali prostrane pašnike za njihove črede, hkrati pa so vsebovali privlačnosti, ki jih ni bilo najti v samem Kanaanu. Zato so se potomci dveh rodov in pol želeli ustaliti tukaj in so se zaobljubili, da bodo dajali svoj del oboroženih mož, ki se bodo pridružili bratom pri prečkanju Jordana ter se bojevali na njihovi strani, dokler tudi ti ne dobijo dediščine. Ta obljuba je bila zvesto izpolnjena. Ko je/517/ deset rodov stopilo v Kanaan, je štirideset tisoč "Rubenovih in Gadovih sinov in polovica Manasejevega rodu ... oboroženih za vojsko ... prešlo pred Gospodom v boj na poljane ob Jerihu". ([Joz 4,12.13](#)) Štiri leta so se pogumno borili ob strani svojih bratov. Tedaj pa je prišel čas, da odidejo v deželo, kjer imajo svojo posest. Kakor so se združili s svojimi brati v bojih, tako so si razdelili tudi plen; in vrnilo so se "z mnogim blagom, ... z jako mnogoštevilno živino, s srebrom, zlatom, bronom in z železom in z mnogimi oblačili", z vsem, kar bodo delili s tistimi, ki so ostali doma pri svojih družinah in čredah. ([Joz 22,8](#))

Zdaj bodo bivali daleč od Gospodovega svetišča in s težkim srcem je Jozue opazoval njihov odhod. Vedel je, kako močne bodo skušnjave v njihovem osamljenem in tavajočem življenju, da bi sprejeli običaje poganskih plemen, ki so prebivali ob njihovih mejah.

Ko so misli Jozueta in drugih voditeljev še vedno pritiskale mučne slutnje, so slišali za čudne novice. Poleg Jordana blizu kraja Izraelovega čudežnega prečkanja reke sta dva rodova in pol postavila velik oltar, podoben oltarju za žgalne daritve v Silu. Božji zakon je prepovedoval s smrtno kaznijo vzpostavitev katerega drugega češčenja razen tistega v svetišču. Tak namen tega oltarja bi vodil ljudi stran od prave vere, če mu bo dovoljeno, da ostane.

Predstavniki ljudstva so se zbrali v Silu ter sredi najbolj vročega vznemirjenja in ogorčenja predlagali, da bi se vojskovali s prestopniki. Zaradi vpliva previdnejših je bilo sklenjeno, da najprej odpošljejo odpravo, ki bo od dveh rodov in pol dobila razlago njihovega obnašanja. Izbranih je bilo deset knezov, po en iz vsakega rodu. Vodil jih je Pinehas, ki se je v Peorjevi zadevi odlikoval z gorečnostjo.

Dva rodova in pol so takoj pograjali, ne da bi jim dali priložnost pojasniti dejanje, ki je bilo deležno tako velikih sumničenj. Poslanci so bili prepričani, da so njihovi bratje krivi, zato so jih ostro grajali. Obtožili so jih upora zoper Gospoda in jim veleli, naj se spomnijo, kako so Izraela doletele sodbje, ker se je pridružil Baal-peorju. V imenu vsega Izraela je Pinehas objavil Gadovim/518/ in Rubenovim otrokom, da bi bili dobrodošli uporabljati posesti in prednosti svojih bratov na drugi strani, če niso hoteli prebivati v deželi brez žrtvenega oltarja.

V odgovor so obtoženi pojasnili, da njihov oltar ni namenjen žrtvovanju, marveč je preprosto priča, da so iste vere kakor njihovi bratje v Kanaanu, čeprav jih ločuje reka. Bali so se, da bi bili v prihodnosti njihovi otroci izključeni od svetišča, kakor da nimajo deleža v Izraelu. Takrat bi bil ta oltar, ki je bil postavljen po vzorcu Gospodovega oltarja v Silu, priča, da so njegovi graditelji prav tako častilci živega Boga.

Poslanci so to pojasnilo sprejeli z velikim veseljem in nemudoma odnesli novice njim, ki so jih poslali. Vse misli na vojno so bile opuščene, ljudstvo pa se je združilo v radovanju in hvali Boga.

Gadovi in Rubenovi otroci so zdaj na oltar dali napis, ki je pojasnjeval namen, čemu je bil postavljen. Dejali so: "On je priča med nami, da je Jahve Bog." ([Joz 22,34](#)) Tako so preprečili napačno razumevanje in odstranili to, kar bi lahko bil vzrok skušnjave.

Kako pogosto se iz preprostega nesporazuma razvijajo resne težave celo med njimi, ki imajo najbolj poštene namene. Kako resne in celo usodne posledice lahko sledijo brez vljudnosti in popuščanja. Deset rodov se je spomnilo, kako je v Ahanovem primeru Bog negodoval zaradi pomanjkanja budnosti, da bi odkrili grehe, ki so med njimi. Zdaj so sklenili delovati nemudoma in odločno; toda ko so se želeli izogniti prvi napaki, so odšli v drugo skrajnost. Namesto da bi vljudno povprašali o dejstvih v celotnem primeru, so svoje brate grajali in obsodili. Če bi Gadovci in Rubenovci odvrnili v istem duhu, bi izbruhnila vojna. Medtem ko je po eni strani pomembno, da se izognemo popustljivosti v ravnanju z grehom, je enako pomembno, da se izognemo prenapli obsodbi in neutemeljenim sumničenjem.

Medtem ko so mnogi zelo občutljivi, kadar se graja njihovo ravnanje, so prav ti prestrogi v ravnanju z njimi, za katere menijo, da so v zmoti. Nihče se še ni odvrnil od napačnega položaja s karanjem in očitki. Mnoge prav na ta način odženemo dlje od prave poti in povzročimo, da zakrkeje srce pred/519/ prepričanjem. Duh prijaznega, vljudnega in potrpežljivega obnašanja lahko reši grešnike in pokrije množico grehov.

Modrost, ki so jo razodeli Rubenovci in njihovi tovariši, je vredna posnemanja. Čeprav so jih napačno razumeli in strogo grajali, medtem ko so iskreno želeli povišati pravo vero, vseeno niso pokazali zamere. Vljudno in potrpežljivo so poslušali obtožbe svojih bratov, preden so se branili, potem pa popolnoma pojasnili svoje vzgibe in dokazali svojo nedolžnost. Tako je bila prijateljsko rešena težava, ki bi lahko imela resne posledice.

Celo ko so obtoženi po krivem, se lahko ti, ki imajo prav, vedejo mirno in premišljeno. Bog je seznanjen z vsem, kar ljudje napačno razumejo in predstavijo, zato lahko z

gotovostjo prepustimo svoj primer njegovim rokam. Tako zanesljivo bo branil zadevo njih, ki postavljajo svoje zaupanje vanj, kakor je preiskal Ahanovo krivdo. Ti, ki jih spodbuja Kristusov Duh, bodo razodevali usmiljenje, ki vse prenaša in je dobrotljivo.

Božja volja je, da med njegovim ljudstvom obstajata edinost in bratska ljubezen. Kristusova molitev tik pred križanjem je bila, da bi bili njegovi učenci eno, kakor je On eno z Očetom, da bi svet veroval, da ga je poslal Bog. Ta najbolj ganljiva in čudovita molitev sega skozi veke celo do danes. Njegove besede so bile: "Ne prosim pa samo za te, ampak tudi za tiste, ki bodo po njih besedi verovali v mene." ([Jan 17,20](#)) Naš stalni cilj naj bi bil doseči to stanje edinosti, čeprav ne smemo žrtvovati niti enega načela resnice. To je dokaz, da smo tudi mi njegovi učenci. Jezus je rekel: "V tem spoznajo vsi, da ste moji učenci, ako imate ljubezen drug do drugega." ([Jan 13,35](#)) Apostol Peter opominja cerkev: "Slednjič pa, vsi bodite enega mišljenja, sočutni, bratoljubni, milosrčni, ponižni; ne vračajte hudega za hudo ali psovanja za psovanje, ampak rajši blagoslovajte, kajti za to ste poklicani, da podedujete blagoslov." ([1 Pet 3,8.9](#))/520/

49. Jozuetove zadnje besede

([angleško](#))

Temeljno besedilo [Joz 23 in 24](#)

Vojne in osvajanja so se končala, Jozue pa se je umaknil v mirno zavetje svojega doma v Timnat-serah. "In po mnogih dnevih, ko je bil dal Gospod pokoj Izraelu od vseh njegovih sovražnikov povsod okoli, ... Jozue ... skliče vse Izraelce in njihove starešine, poglavarje, sodnike in oblastnike." ([Joz 23,1.2.](#))

Minilo je nekaj let, odkar so se ljudje ustalili na svoji posesti, in že je bilo videti, kako poganja isto zlo, ki je doslej prinašalo sodbe nad Izraela. Jozue je začutil, da ga slabijo starostne betežnosti, in spoznal, da mora kmalu končati svoje delo, zato ga je zaskrbelo za prihodnost ljudstva. Ko so se zbrali okoli ostarelega poglavarja, jih je nagovoril bolj kakor le z očetovsko zaskrbljenostjo. Rekel je: "Vi pa ste videli vse, kar je storil Gospod, vaš Bog, vsem tem narodom spričo vas, zakaj Gospod, vaš Bog, On je, ki se je bojeval za vas." ([Joz 23,3](#)) Čeprav so bili Kanaanci pokorjeni, so imeli v lasti še vedno znaten delež dežele, ki je bila obljubljena Izraelu. Jozue je bodril ljudstvo, naj se ne ustali v lagodnosti in pozabi na Gospodov ukaz, da naj popolnoma izžene te malikovalske narode.

Ljudstvo je bilo na splošno počasno, da bi docela izgnalo poganje. Rodovi so se razpršili po svojih posestih, vojska je bila razpuščena, in na podvig, da bi obnovili vojno, se je gledalo dvomljivo in težko. Jozue je objavil: "Gospod pa, vaš Bog, jih izpahne pred vami ter jih prežene izpred vašega obličja, in posedete njihovo deželo, kakor vam je obljubil Gospod, vaš Bog. Bodite torej prav trdni, da hranite in izpolnujete vse, kar je pisano v knjigi Mojzesovega zakona, da se od tega ne ganete ne na desno ne na levo." ([Joz 23,5.6](#))/521/

Jozue je ljudstvo nagovoril kot pričo, ki ji je doslej, dokler so izpolnjevali pogoje, Bog zvesto izpolnil njegove obljube. Rekel je: "Spoznajte torej z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo, da ni izginila ne ena beseda iz vseh dobrih obljub, ki jih je za vas govoril Gospod, vaš Bog; vse se je uresničilo, ne ena beseda ni izginila." ([Joz 23,14](#)) Povedal jim je, da bo Gospod uresničil tudi svoje grožnje, kakor je izpolnil obljube. "Kakor pa se je izpolnila vsaka dobra beseda, ki jo je Gospod, vaš Bog, govoril za vas, tako stori Gospod, da se uresniči nad vami vsaka huda beseda. ... Ako prestopite zavezo Gospoda, svojega Boga, ... tedaj se vname Gospodova jeza zoper vas, in hitro poginete s površja te dobre dežele, ki vam jo je dal." ([Joz 23,15.16](#))

Satan mnoge zapelje s sladkobesedno teorijo, da je Božja ljubezen do njegovega ljudstva tako velika, da bo opravičil greh. S tem govori, da grožnje Božje besede služijo določenemu namenu v njegovi moralni vladavini, vendar ne bodo nikoli dobesedno izpolnjene. Toda v vseh svojih ravnanjih z bitji je Bog obdržal načela pravičnosti, tako da je razodel pravi značaj greha - pokazal je, da so njegove zagotove posledice beda in smrt. Brezpogojnega odpuščanja greha nikoli ni bilo in ga nikoli ne bo. Takšno odpuščanje bi pokazalo opustitev načel pravičnosti, ki so sam temelj Božje vladavine. Prebivalce nepadlih svetov bi to napolnilo z osuplostjo. Bog je zvesto pokazal posledice greha, in če ta opozorila niso resnična, kako smo lahko prepričani, da bodo njegove obljube izpolnjene? Tako imenovana dobrohotnost, ki bi porinila na stran pravičnost, ni dobrohotnost, temveč slabost.

Bog je darovalec življenja. Že od začetka so bili vsi njegovi zakoni dani za življenje. Greh pa je prekinil red, ki ga je ustanovil Bog, in nastala je nesloga. Kakor dolgo obstaja greh, sta trpljenje in smrt neizogibna. Samo zato, ker je Odrešenik zdržal prekletstvo greha v naše dobro, lahko človek upa na osebno osvoboditev pred strašnimi posledicami.

Preden je Jozue umrl, so se poglavarji in predstavniki rodov poslušni njegovemu vabilu ponovno zbrali v Sihemu. Noben kraj v vsej deželi ni imel toliko svetih povezav ter jih spominjal na Božjo zavezo z Abrahamom in Jakobom, pa še na njihovo svečano obljubo ob/522/ vstopu v Kanaan. Tukaj sta bili gori Ebal in Garizim, nemi pričci obljub, ki so jih želeli obnoviti zdaj, ko so bili zbrani v navzočnosti umirajočega voditelja. Povsod so bili dokazi tega, kar je Bog storil zanje; kako jim je dal deželo, za katero niso garali, in mesta, ki jih niso zgradili, vinograde in oljkove nasade, ki jih niso zasadili. Jozue je še enkrat pregledal Izraelovo zgodovino. Naštel je čudovita Božja dela, da bi vsi občutili njegovo ljubezen in usmiljenje ter bi mu služili "s popolno vdanostjo in v resnici". ([Joz 24,14](#))

Po Jozuetovem navodilu so skrinjo prinesli iz Sila. To je bil zelo svečan dogodek in ta prispevka Božje navzočnosti bo poglobila vtis, ki ga je želel narediti na ljudi. Ko je predstavil Božjo dobroto do Izraela, jim je zaklical v Jahvejevem imenu, naj izberejo, komu bodo služili. Še vedno so nekoliko skrivoma častili malike. Jozue si jih je zato prizadeval pripeljati do odločitve, ki bo pregnala ta greh iz Izraela. Rekel je: "A če se vam zdi slabo služiti Gospodu, izberite si danes, komu boste služili." ([Joz 24,15](#)) Jozue jih je hotel napeljati, da bi rade volje služili Bogu, ne pa prisiljeno. Ljubezen do Boga je sam temelj vere. Služiti mu samo iz upanja na nagrado ali zaradi strahu pred kaznijo nič ne koristi. Hinavstvo in navidezno čiščenje bolj žalita Boga kakor pa odprto odpadništvo.

Ostareli vodja je rotil ljudstvo, naj premislijo glede vseh razmer o tem, kar jim je predstavil, ter se odločijo, ali resnično želijo živeti, kakor so živeli izprijeni malikovalski narodi okoli njih. Če se jim je zdelo slabo služiti Jahveju, viru moči, izviru blagoslova, naj ta dan izberejo, komu bodo služili: "Ali bogovom, ki so jim služili vaši očetje," od katerih je bil poklican Abraham, "ali bogovom Amorejcev, ki prebivate v njih deželi." ([Joz 24,15](#)) Te zadnje besede so bila ostra graja Izraelu. Amorejski bogovi niso mogli zaščititi svojih častilcev. Zaradi njihovih gnusnih in sramotnih grehov je bil ta brezbožni narod uničen, dobra dežela, ki je bila nekoč njihova last, pa je bila dana Božjemu ljudstvu. Kakšna neumnost bi bila za Izraela, če bi izbrali božanstva, zaradi katerih češčenje so bili Amorejci uničeni! Jozue je dejal: "Jaz pa in moja hiša hočemo služiti Gospodu." ([Joz 24,15](#)) Ista sveta gorečnost, ki je navdihovala voditeljevo srce, je zajela ljudstvo. Njegova vabila/523/ so klicala po takojšnjem odgovoru: "Bog ne daj, da bi zapustili Gospoda in služili drugim bogovom!" ([Joz 24,16](#))

Jozue je rekel: "Vi ne morete služiti Gospodu, zakaj On je presveti Bog, goreči Bog; On ne bo prenašal vaših prestopkov in vaših grehov." ([Joz 24,19](#)) Pred stalno preobrazbo mora ljudstvo občutiti svojo skrajno nezmožnost, da bi bili s svojo močjo poslušni Bogu. Prestopili so njegov zakon, ki jih je obsodil kot prestopnike, in ni bilo poti za rešitev. Dokler so zaupali v lastno moč in pravičnost, jim ni bilo mogoče doseči odpuščenja grehov; niso zadostili zahtevam Božjega popolnega zakona, zato je bilo zaman, da so se zaobljubili služiti Bogu. Samo z vero v Kristusa so si lahko zagotovili odpuščenje greha in prejeli moč za poslušnost Božjemu zakonu. Morali so se nehati zanašati na lasten trud za zveličanje in popolnoma zaupati v zasluge obljubljenega Zveličarja, da bodo sprejemljivi Bogu.

Jozue si je prizadeval voditi svoje poslušalce, da bi dobro pretehtali svoje besede in se vzdržali obljub, ki jih niso pripravljene izpolniti. Z globoko vnemo so ponovili izjavo: "Nikar, temveč Gospodu hočemo služiti." ([Joz 24,21](#)) Ko so svečano pritrdili, da so priče zoper sebe, da so izbrali Jahveja, so še enkrat ponovili svojo zaobljubo o zvestobi: "Gospodu, svojemu Bogu, hočemo služiti in njegov glas poslušati." ([Joz 24,24](#))

"Tako je storil Jozue tisti dan zavezo z ljudstvom in mu je dal postavo in sodbo v Sihemu." ([Joz 24,25](#)) Ko je zapisal poročilo o tem svečanem dogovoru, ga je dal skupaj s knjigo postave v skrinjo zaveze. V spomin je postavil steber, rekoč: "Glej, ta kamen bodi priča zoper nas; kajti slišal je vse Gospodove besede, ki nam jih je govoril, zato bodi priča zoper vas, da ne zatajite svojega Boga. Potem razpusti Jozue ljudstvo, vsakega v njegovo dediščino." ([Joz 24,27.28](#))

Jozuetovo delo za Izraela je bilo opravljeno. Popolnoma je sledil Gospodu in v Božjo knjigo je zapisan kot "Gospodov hlapec". ([Joz 24,29](#)) Najplemenitejše pričevanje o

njegovem značaju kot javnem vodju je zgodovina rodu, ki je užival njegova dela: "In Izrael je služil Gospodu, dokler je živel Jozue in dokler so, še dosti časa za Jozuetom, živeli starešine." ([Joz 24,31](#))/524/

50. Desetine in darovi

([angleško](#))

V izraelskem gospodarstvu so desetino prihodka dajali na stran za podporo javnega bogoslužja. Mojzes je Izraelu objavil: "In vse desetine zemlje, od semena njive in od sadja dreves, so Gospodove: sveto je Gospodu. In vse desetine od govedi in drobnice, ... deseto bodi sveto Gospodu." ([3 Moj 27,30,32](#)) Toda sistem desetinjenja se ni začel z Izraelci. Že prej si je Gospod lastil desetino, in to zahtevo so pripoznali in jo spoštovali. Abraham je plačal desetino Melhizedeku, duhovniku Najvišjega, Boga. ([1 Moj 14,20](#)) Ko je bil Jakob v Betelu kot izgnanec in popotnik, je Gospodu obljubil: "In kar koli mi boš dal, od vsega ti dam desetino." ([1 Moj 28,22](#)) Ko so bili Izraelci tik pred tem, da postanejo narod, jim je bil ponovno potrjen zakon desetinjenja kot božanski odlok, od katerega poslušnosti je bila odvisna njihova blaginja.

Namen sistema desetin in daritev je bil v misli ljudi vtisniti veliko resnico - da je Bog vir vsakega blagoslova svojim bitjem in da njemu pripada človekova hvaležnost za dobre darove njegove previdnosti.

"Sam daje vsem življenje in dihanje in vse." ([Dej 17,25](#)) Gospod izjavlja: "Ker moja je vsaka zver v gozdovih, živali na tisočerih gorah. Moje je srebro in moje je zlato." ([Ps 50,10](#); [Hag 2,8](#)) In Bog je ta, ki daje človeku moč, da pridobi bogastvo. ([5 Moj 8,18](#)) Gospod je ukazal, da mu del njegove radodarnosti povrnemo v darovih in daritvah, da bi tako vzdrževali njegovo češčenje in s tem potrdili, da vse izhaja od njega. "In vse desetine, ... so Gospodove." ([3 Moj 27,30](#)) Tukaj je uporabljena ista oblika izraza kakor v zakonu o soboti: "Sedmi dan je čas počitka Gospodu, tvojemu Bogu." ([2 Moj 20,10](#)) Bog si je prihranil 525/ zase določen del človekovega časa in njegovih sredstev. Nihče si tega ne more prilastiti brez krivde.

Desetina je morala biti izključno posvečena uporabi Levitov, rodu, ki je bil odločen za svetiščno službo. To pa vsekakor ni bila omejitev prispevkov za verske namene. Shodni šotor in kasneje svetišče sta bila v celoti postavljena s prostovoljnimi darovi. Da pa bi Mojzes poskrbel za potrebna popravila in druge stroške, je ukazal, da vsak ob ljudskem štetju prispeva šekel za svetiščno službo. V Nehemijevem času so v ta namen prispevali vsako leto. (Glej [2 Moj 30,12-16](#); [2 Kralj 12,4,5](#); [2 Let 24,4-13](#); [Neh 10,32,33](#)) Od časa do časa so Bogu prinesli tudi daritve za greh in zahvalne daritve. Te so v velikem številu darovali ob letnih praznikih. Najbolj velikodušno se je prilagalo tudi za uboge.

Celo še preden so desetino lahko dali na stran, je že obstajalo priznanje Božje zahteve. Prvo, kar je dozorelo od vsakega sadu zemlje, je bilo posvečeno Bogu. Prva volna, ki so jo ostrigli z ovac, prvo žito, ki je bilo omlateno, prvo olje in vino, vse je bilo dano na stran za Boga. Prav tako je bilo s prvorojenci pri živalih; za prvorojenega sina so plačali odkupnino. Prve sadove so prinesli pred Gospoda v svetišče in jih tam posvetili v uporabo duhovnikom.

Tako so imeli ljudje nenehno pred očmi dejstvo, da je Bog pravi lastnik polj, govedi in drobnice, da jim On pošilja sončno svetlobo in dež v času setve in žetve, ter da je vse, kar imajo, njegovo stvarjenje, nje pa je postavil za oskrbnike svojih dobrin.

S prvimi sadovi polja, sadovnjaka in vinograda obloženi Izraelci so se zbrali v svetišču in javno priznali Božjo dobroto. Duhovniki so sprejeli dar, darovalec pa je, vedoč, da je v Jahvejevi navzočnosti, dejal: "Izgubljen Aramejec je bil moj oče." ([5 Moj 26,5](#))
Zatem je opisal potovanje v Egipt in stisko, iz katere je Bog rešil Izraela "z mogočno roko in iztegnjeno ramo, z veliko grozo, z znamenji in s čudeži". ([5 Moj 26,8](#)) Potem je rekel: "Ter nas je privedel v ta kraj in nam dal to/526/ deželo, deželo, v kateri teče mleko in med. In sedaj, glej, sem prinesel prvine zemeljskih sadov, ki si mi jih dal ti, o Gospod." ([5 Moj 26,9.10](#))

Od Hebrejcev zahtevani prispevki za verske in dobrodelne namene so znašali četrtno njihovega dohodka. Zaradi tako velike obremenitve virov ljudstva bi pričakovali, da jih bo to privedlo do uboštva. Ampak nasprotno, zvesto izpolnjevanje teh predpisov je bil eden izmed pogojev njihove blaginje. Pod pogojem poslušnosti jim je Bog obljubil: "In pokaram zavoljo vas požrešnika, da vam sadu zemlje več na pokvari, tudi trta na polju vam ne bo nerodovitna. ... In vsi narodi vas bodo blagrovali; kajti dežela boste blagougodja, pravi Gospod nad vojskami." ([Mal 3,11.12](#))

V dneh preroka Hagaja je bila dana pozornost zbujajoča ponazoritev posledic, ker so sebično zadrževali prostovoljne daritve, ki so namenjene za Božje delo. Po vrnitvi iz ujetništva v Babilonu so se Judje oprijeli prenovitve Gospodovega templja. Ko so naleteli na odločno nasprotovanje svojih sovražnikov, so prenehali delati. Strašna suša, ki je njihovo število zelo razredčila, jih je prepričala, da gradnje templja ni mogoče dokončati. Rekli so: "Ni še prišel čas, čas Gospodovi hiši, da jo zgradimo." ([Hag 1,2](#)) Gospodov prerok pa jim je prenesel sporočilo: "Za vas same pa je čas, da prebivate v svojih z deskami obitih hišah, ta hiša pa bodi pusta? Sedaj pa pravi tako Gospod nad vojskami: Pazite na svoje poti! Veliko ste sejali, a malo ste spravili pod streho; jeste, pa se ne nasitite, pijete, pa se ne napijete; oblačite se, a nihče se ne ogreje; in kdor prisluži plačilo, ga vrže v raztrgano mošnjo." ([Hag 1,4-6](#)) Dan je bil tudi razlog: "Po velikem ste gledali, in glej, malo je postalo; in če ste kaj prinesli domov, sem to razpihnil. Zakaj to? govori Gospod nad vojskami. Zavoljo moje hiše, ker je

pusta, a vi hitite vsak za svojo hišo. Zato je nebo zadržalo roso nad vami in zemlja je zadržala svoj sad. In poklical sem sušo na deželo in na gore, na žito in vino in na vse, kar rodi zemlja, in na ljudi in na živino in na vse delo rok. Ko je kdo prišel h kopi žita za dvajset mer,/527/ jih je bilo le deset; ko je prišel v tlačilnico, da zajme petdeset veder, jih je bilo le dvajset. Udaril sem vas s snetjo in strupeno roso in s točo vse delo vaših rok." ([Hag 1,9-12; 2,16.17](#))

Zaradi teh opozoril so ljudje začeli graditi Božjo hišo. Potem je prišla Gospodova beseda: "Pazite vendar na čas od tega dne in poprej, od štiriindvajsetega dne devetega meseca, namreč od dne, ko se je položila podstava Gospodovemu templju, ... a od tega dne bom blagoslavljal!" ([Hag 2,18.19](#)) Modrec je rekel: "Nekateri razdaja obilo in bogati še bolj; drugi zadržuje celo, kar se spodobi, pa gre v siromaštvo." ([Preg 11,24](#)) Apostol Pavel v Novi zavezi uči enak nauk: "Kdor skopo seje, bo tudi skopo žel, in kdor seje bogato, bo tudi bogato žel. Bog pa more čez vas razliti obilo vsake milosti, da imate v vsem vsekdar obilost in ste bogati za vsako dobro delo." ([2 Kor 9,6.8](#))

Bog je nameraval, da bi bilo njegovo ljudstvo Izrael nosilec luči vsem Zemljanom. Z ohranjanjem javnega bogoslužja so pričali o obstoju in nadvladi živega Boga. Imeli so prednost podpirati to bogoslužje kot izraz svoje ljubezni do njega. Gospod je ukazal, naj bi bila razširjenost luči in resnice na zemlji odvisna od truda in daritev tistih, ki so deležniki nebeškega daru. Za poslane svoje resnice bi lahko postavil angele, svojo voljo bi lahko oznanil, kakor je oznanil zakon s Sinaja, z lastnim glasom. Ampak v svoji neskončni ljubezni in modrosti je za svoje sodelavce poklical ljudi in jih izbral za to delo.

V Izraelovih dneh so bile desetine in prostovoljni darovi potrebni za vzdrževanje obredov božanske službe. Ali naj Božje ljudstvo v tem času daje manj? Kristusovo načelo je, da naj bi bile naše daritve Bogu v sorazmerju z užito lučjo in prednostmi. "Od vsakega, komur je dano mnogo, se bo mnogo zahtevalo." ([Luk 12,48](#)) Ko je Zveličar poslal svoje učence, jim je dejal: "Brezplačno ste prejeli, brezplačno dajajte." ([Mat 10,8](#)) Ko naši blagoslovi in prednosti/528/ naraščajo - predvsem pa, ko imamo pred sabo neprimerljivo daritev veličastnega Božjega Sina - ali naj ne bo naša hvaležnost izražena še v obilnejših darovih, da bi se sporočilo zveličanja razširilo še do drugih? Ko se evangeljsko delo širi, zahteva večjo skrb za svojo vzdrževanje, kakor pa je bila potrebna v starih časih. Zato je zakon o daritvah in darovih še bolj potreben kakor v času hebrejskega gospodarstva. Če bi njegovo ljudstvo radodarno vzdrževalo njegovo delo s prostovoljnimi darovi, namesto da se zateka k nekrščanskim in neposvečenim metodam, da bi napolnilo zakladnico, bi bil Bog počaščen, za Kristusa pa bi bilo pridobljenih veliko več ljudi.

Mojzesov načrt, da bi zbral sredstva za gradnjo shodnega šotora, je bil zelo uspešen. Ni mu bilo treba nagovarjati ljudi. Niti ni uporabil katere od zvijač, h katerim se današnje cerkve tako pogosto zatekajo. Ni pripravil velikanskega slavlja. Ljudstva ni povabil na zabavo, ples in splošno veseljačenje; niti ni pripravil loterije ali česa podobno nečastnega, da bi pridobil sredstva za postavitve Božjega svetišča. Gospod je Mojzesu ukazal, naj Izraelove otroke povabi, da prinesejo darove. Darove naj bi sprejel od vsakega, ki je dajal prostovoljno in iz srca. In darovi so prihajali v obilju, da je Mojzes ukazal ljudstvu, naj neha prinašati, saj so zbrali več, kakor so lahko porabili.

Bog je postavil ljudi za svoje oskrbnike. Imetje, ki jim ga je dal v roke, je sredstvo, ki ga je priskrbel za širjenje evangelija. Tistim, ki so se izkazali za zveste oskrbnike, bo zaupal še večjo odgovornost, saj je Gospod rekel: "Tiste, ki me časte, počastim tudi jaz. Kajti veselega dajalca ljubi Bog." ([1 Sam 2,30](#); [2 Kor 9,7](#)) In ko mu njegovo ljudstvo s hvaležnim srcem prinaša darove in daritve, "ne z žalostjo ali po sili," ([2 Kor 9,7](#)) jih bodo spremljali blagoslovi. Obljubil je namreč: "Prinesite vso desetino v žitnice, da bo živeža v moji hiši; in izkusite me vendar v tem, pravi Gospod nad vojskami, če vam ne odprem zatvornic na nebu ter vam izlijem blagoslov do preobilice." ([Mal 3,10](#))/529/

51. Božja skrb za uboge

([angleško](#))

Za podpiranje ljudskih shodov v verske namene in zaradi skrbi za uboge je bila vzpostavljena druga desetina od vsega dohodka. O prvi desetini je Gospod oznanil: "Levijeve sinovom sem dal **vse desetine** v Izraelu." ([4 Moj 18,21](#)) Za drugo pa je zapovedal: "In uživaj pred Gospodom, svojim Bogom, na mestu, ki si ga izvoli, da bi ondi prebivalo njegovo ime, desetino svojega žita, vina in olja in prvence svoje govedi in drobnice, da se naučiš bati se Gospoda, svojega Boga, vse dni. Naj pride levit, ker nima deleža, ne dediščine kakor ti, in tujec, sirota in vdova, ki bivajo v tvojem mestu, in naj jedo ter se nasitijo, da bi te blagoslovil Gospod, tvoj Bog, pri vsem delu tvojih rok, ki ga opravljaš." ([5 Moj 14,23.29](#); glej tudi 16,11-14) To desetino ali njeno protivrednost v denarju so dve leti prinašali na prostor, kjer je bilo postavljeno svetišče. Ko so darovalci dali zahvalno daritev Bogu in določen delež duhovnikom, so ostanek uporabili za versko pojedino. Te pa so se udeležili leviti, tujci, sirote in vdove. Tako je bilo poskrbljeno za zahvalne daritve in pojedine ob letnih praznikih, ljudje pa so šli v družbo duhovnikov in levitov, da bi jim ti dali navodila in jih ohrabili v Božji službi.

Vsako tretje leto pa je bila druga desetina uporabljena doma za vzdrževanje levitov in ubogih, kakor je rekel Mojzes: "Da jedo znotraj tvojih vrat in se nasitijo." ([5 Moj 26,12](#)) Ta desetina je zagotavljala sklad za potrebe dobrodelnosti in gostoljubnosti.

Za uboge je bilo poskrbljeno še drugače. Po njihovem spoznanju Božjih zahtev ni nič, kar bi po Mojzesu dane zakone bolj odlikovalo kakor velikodušen, nežen in prijazen duh, ki so ga kazali do ubogih. Čeprav je Bog obljubil, da bo zelo blagoslovil svoje ljudstvo, ni bilo v njegovem načrtu, da bi jim bilo uboštvo popolnoma neznano. Izjavil je, da ubogi ne bodo nikoli izginili iz dežele. Vedno bodo taki med njegovim ljudstvom, ki ga bodo vabili k izkazovanju/530/ naklonjenosti, nežnosti in radodarnosti. Ljudje so tako kakor danes doživljali nesrečo, bolezen in izgubo imetja; vendar med njimi ni bilo beračev, niti takega, ki bi bil lačen, dokler koli so upoštevali navodila, ki jim jih je dal Bog.

Božji zakon je ubogim dopuščal pravico do določenega deleža zemeljskih pridelkov. Ko je bil človek lačen, je lahko mirne duše šel na sosedovo njivo ali sadovnjak ali vinograd ter jedel od žita ali sadja, da je potešil lakoto. V skladnosti s tem zakonom so Jezusovi učenci smukali žito in ga jedli, ko so šli po polju na sobotni dan.

Vse, kar je ostalo na požetem polju, obranem sadovnjaku ali vinogradu, je pripadalo ubogim. Mojzes je rekel: "Ko boš žel žito na svoji njivi, pa pozabiš kak snop na njej, ne vrni se, da ga vzameš. ... Ko boš tresel sad s svojih oljk, ne obiraj še veje za vejo. ... Ko si trgal v svojem vinogradu, ne pobiraj jagod za seboj: tujcu, siroti in vdovi ostani to. In spominjaj se, da si bil suženj v Egiptovski deželi." ([5 Moj 24,19-22](#); glej tudi [3 Moj 19,9. 10](#))

Vsako sedmo leto je veljal za uboge poseben ukrep. Sobotno leto, kakor je bilo imenovano, se je začelo ob koncu žetve. V času setve, ki je sledil žetvi, ljudje niso smeli sejati, niti spomladi obdelati vinograda; pričakovali naj ne bi ne žetve ne trgatve. Od tega, kar je samodejno zrastle na zemlji, so lahko jedli sveže, toda niso si smeli tega kopiciti v kašči. Pridelek tega leta je bil za tujce, sirote in vdove, pa tudi za poljske živali. ([2 Moj 23,10.11](#); [3 Moj 25,5](#))

Ampak kako naj preživijo v letu, ko niso spravljali pridelka, kadar je zemlja običajno obrodila le toliko, da je zadostovalo potrebam ljudstva? Bog je obljubil, da bo zato obilno poskrbel: "Zapovem, da vam pride moj blagoslov v šestem letu, in obrodi pridelkov za tri leta; in boste sejali v osmem letu in jedli stare pridelke do devetega leta; dokler ne dozore njegovi pridelki, boste jedli starino." ([3 Moj 25,21.22](#))/531/

Posvečevanje sobotnega leta je moralo biti koristno za zemljo in ljudi. Prst, ki je leto dni počivala neobdelana, je kasneje obilneje obrodila. Ljudstvo je bilo prosto del na polju. Medtem ko je bilo veliko različnih delovnih panog, ki so jih lahko opravili v tem času, so imeli vsi več prostega časa. Tako so imeli priložnost za obnovitev telesnih moči, ki bodo prišle prav v naslednjih letih. Imeli so več časa za premišljevanje in molitev, za seznanjanje z Gospodovimi nauki in zahtevami ter za poučevanje družine.

Na sobotno leto so hebrejske sužnje osvobodili in jih odpustili, vendar ne praznih rok. Gospodov ukaz je bil: "In ko ga odpustiš na svobodo, ne pusti ga praznega, ampak obloži ga z darili od svojih ovac in s svojega gumna in iz svoje tlačilnice; daj mu od tega, s čimer te je blagoslovil Gospod, tvoj Bog." ([5 Moj 15,13.14](#))

Najetega delavca so morali takoj plačati: "Ne tlači ubogega in potrebnega najemnika, bodi izmed tvojih bratov ali izmed tujcev, ki bivajo v tvoji deželi po tvojih mestih. Tisti dan, ko dela, mu daj plačilo, še preden zaide sonce, zakaj potreben je in duša mu hrepeni po njem." ([5 Moj 24,14.15](#))

Posebna navodila so zajela tudi ravnanje z ubežniki iz službe: "Ne daj njegovemu gospodarju nazaj hlapca, ki je k tebi pribežal od njega. Pri tebi naj ostane, sredi

tvojega ljudstva, na kraju, ki si ga izvoli v enem tvojih mest, kjer mu je všeč; ne delaj mu sile." ([5 Moj 23,15,16](#))

Ubogim je sedmo leto pomenilo leto razrešitve dolga. Hebrejci so bili v vseh časih povabljeni, naj pomagajo svojim potrebnim bratom s posojanjem denarja brez obresti. Vzeti od ubogega obresti ali dobiček je bilo izrecno prepovedano: "In ako tvoj brat poleg tebe obuboža in mu roka opeša, podpiraj ga, kakor tujec in naselnik naj živi pri tebi. Ne jemlji od njega zakupnine in obresti, temveč boj se svojega Boga, da živi tvoj brat pri tebi. Svojega denarja mu ne dajaj na obresti in svoje hrane ne zaradi dobička." ([3 Moj 25,35-37](#)) Če je dolg ostal nepoplačan/532/ do leta razrešitve, osnovne glavnice ni bilo mogoče dobiti nazaj. Ljudstvo je bilo glede tega posebej opozorjeno pred odtegotvanjem pomoči svojim bratom: "Ako bo med vami ubožec, eden tvojih bratov, ... ne zakrni svojega srca ter ne zapri svoje roke proti svojemu ubogemu bratu. Varuj se, da ne bo hudobne misli v tvojem srcu, da bi rekel: Bliža se sedmo leto, leto odpuščanja, in tvoje oko bi bilo hudobno proti tvojemu ubogemu bratu, in ničesar mu ne daš, in on bo vpil h Gospodu proti tebi, in greh bo na tebi. Zakaj ubogih ne bo kar zmanjkalo v deželi, zatorej ti takole zapovedujem: Rad odpri roko svojemu bratu, potrebnemu in siromaku v tvoji deželi, in voljno mu daj naposodo, kolikor zadostuje njegovi potrebi." ([5 Moj 15,7. 9,11.8](#))

Nikomur se ni bilo treba bati, da bo zaradi radodarnosti obubožal. Poslušnost Božjim zapovedim je gotovo prinašala napredek. Rekel je: "Tedaj boš posojeval mnogim narodom, sam pa ne boš ničesar jemal naposodo, vladal boš mnogim narodom, a tebi ne bo nihče vladal." ([5 Moj 15,6](#))

Po sedmih sobotnih letih, po sedemkrat sedmih letih, je nastopilo leto odpuščanja - jubilejno leto. "Na dan sprave naj se razlega trobenta po vsej vaši deželi. In posvetite petdeseto leto in razglasite svobodo po deželi vsem njenim prebivalcem; leto veselega trobentanja vam bodi, ko naj se vsakdo vrne k svoji lastnini in vsakdo zopet pride k svoji rodovini." ([3 Moj 25,9,10](#))

"In daj glasno trobentati deseti dan sedmega meseca; na dan sprave." ([3 Moj 25,9](#)) Jubilejno trobentanje je bilo slišati po vsej deželi, kjer koli so bivali Judje. Oznanjalo je Jakobovim otrokom, naj pozdravijo leto razrešitve. Veliki dan sprave je prinašal Izraelu odpuščanje grehov in ljudje so z veselim srcem pozdravili jubilejno leto.

Kakor na sobotno leto tudi sedaj niso smeli sejati ali žeti, kar pa so pridelali, se je štel za zakonito lastnino ubogih. Nekateri sloji hebrejskih sužnjev - vsi, ki niso bili osvobojeni na sobotno leto - so bili osvobojeni sedaj. Posebna odlika jubilejnega leta pa je bila povrnitev vse zemljiške posesti družini,/533/ ki je bila prvotni lastnik. Po posebnem Božjem navodilu je bila zemlja razdeljena z žrebom. Po končani razdelitvi

ni nihče smel trgovati s svojim imetjem. Svojega ozemlja ni smel prodati, razen če ga je v to prisililo uboštvo. Če je bilo tako, ga kupec ni smel zavrniti, ko ga je kdo od njegovega rodu želel odkupiti. Če pa ga ni odkupil, je bilo ozemlje v jubilejnim letu vrnjeno prvemu lastniku ali njegovim dedičem.

Gospod je objavil Izraelu: "In zemlja naj se ne prodaja za vselej, zakaj moja je zemlja, ker vi ste tuji in priseljenci pri meni." ([3 Moj 25,23](#)) Dejstvo, da je Bog lastnik zemlje, ki jim jo je dovoljeno za nekaj časa posesti, naj bi na ljudstvo naredilo vtis. On je namreč zakoniti lastnik, prvotni lastnik, ki še posebej skrbi za uboge in nesrečne. V misli vseh je bilo treba vtisniti, da imajo ubogi prav toliko pravice živeti v Božjem svetu kakor premožnejši.

Taki so bili ukrepi našega usmiljenega Stvarnika, da bi zmanjšal trpljenje ter vnesel žarek upanja in sonca v življenje revnih in bednih.

Gospod je želel ustaviti nezmerno ljubezen do bogastva in moči. Posledica nenehnega kopičenja bogastva enega sloja ter uboštvo in beda drugega je veliko zlo. Brez kakšne omejitve bi moč bogatih postala njihova izključna pravica, uboge pa bi kljub temu, da so v Božjih očeh prav toliko vredni, imeli za podrejene in z njimi ravnali, kakor da so podrejeni svojim uspešnejšim bratom. Občutek takega zatiranja bi zbudil strasti ubožnejšega razreda. Gojili bi obup in togoto, ki bi vodila k propadanju družbe in odprla vrata hudodelstvom vsake vrste. Predpisi, ki jih je vpeljal Bog, so bili določeni za pospeševanje družbene enakosti. Ukrepi sobotnega in jubilejnega leta so zelo popravili tisto, kar je bilo med temi obdobji narobe v družbenem in političnem narodnem gospodarstvu.

Ti ukrepi so bili namenjeni za blagoslov tako bogatim kakor tudi ubogim. Preprečevali so lakomnost in nagnjenost k samopoviševanju ter gojili plemenitega duha radodarnosti. S pospeševanjem dobre volje in zaupanja med vsemi razredi bodo podprli družbeni red - trdnost vlade. Vsi skupaj smo stkani v veliko tkanino človeštva/534/ in kar koli lahko storimo v korist in pomoč drugim, se bo zrcalilo v lastnih blagoslovih. Zakon medsebojne odvisnosti prežema vse družbene sloje. Ubogi niso nič bolj odvisni od bogatih, kakor so bogati odvisni od ubogih. Medtem ko en sloj prosi, da bi bil deležen blagoslovov, ki jih je Bog podaril njihovim premožnejšim sosedom, drug potrebuje zvesto službo, moč razuma, kosti in mišic, ki so glavica ubogih.

Izraelu so bili obljubljeni veliki blagoslovi pod pogojem poslušnosti Gospodovim navodilom. Izjavil je: "Vam bom dajal dež o pravem času, in zemlja bo rodila svoj sad in drevje na polju svoje sadje. In mlatitev vam bo trajala do trgatve in trgatev bo trajala do setve, in jedli boste svoj kruh do siteda in brez skrbi prebivali v svoji deželi.

In dam mir po vaši deželi, da boste spali in ne bo nikogar, ki bi vas strašil; in storim, da izginejo hude zverine iz vaše pokrajine, in meč ne pojde čez vašo deželo. ... In sprehajal se bom med vami, in bom vam Bog, vi pa boste moje ljudstvo. ... Ako pa me ne boste poslušali in ne boste izpolnjevali vseh teh zapovedi, in ... v nič devali mojo zavezo, ... boste zaman sejali svoje seme, ker vaši sovražniki ga použijejo. In obrnem svoje obličje zoper vas, da boste poraženi pred svojimi sovražniki, in vaši sovražilci vam bodo gospodovali, in bežali boste, ne da bi vas kdo podil." ([3 Moj 26,4-17](#))

Mnogo jih je, ki si z velikim navdušenjem prizadevajo za to, da bi imeli vsi ljudje enak delež v posvetnih Božjih blagoslovih. Toda to ni bil Stvarnikov namen. Raznovrstnost življenjskih razmer je eno od sredstev, s katerim Bog preizkuša in razvija značaj. Vendar meni, naj se imajo ljudje, ki imajo posvetne dobrine, samo za oskrbnike njegovih dobrot, kakor da so jim sredstva zaupana, da bi jih uporabili za blagoslov trpečih in potrebnih.

Kristus je rekel, da bodo ubogi vedno z nami. On svoje koristi združuje s tistimi, ki jih imajo trpeči. Srce našega Odrešenika sočustvuje z ubožnejšimi in siromašnejšimi med njegovimi zemeljskimi otroki. Pravi nam, da so njegovi predstavniki na zemlji. Med nas jih je naselil, da bi v našem srcu prebudil ljubezen, ki jo On čuti do trpečih in zatiranih. Usmiljenje in radodarnost, ki jim ju izkažemo, Kristus sprejme./535/ kakor da sta izkazana njemu. Kruto dejanje ali zanemarjanje do njih sta prav tako vzeta kakor storjena njemu.

Kako drugačno bi bilo moralno, duhovno in zemeljsko stanje na svetu, če bi še upoštevali zakon, ki ga je dal Bog v korist ubogih! Sebičnost in samopomembnost ne bi bili razodeti, kakor sta zdaj, temveč bi bil vsak prijazno pozoren do sreče in blaginje drugih. Tako razširjena beda, kakršno je videti danes v mnogih deželah, ne bi obstajala.

Načela, ki jih je naročil Bog, bi preprečila strašna zla, ki so v vseh stoletjih posledice zatiranja ubogih s strani bogatih ter nezaupljivosti in sovraštva ubogih do bogatih. Medtem ko bi ovirala kopičenje velikega bogastva in popuščanje nebrzdanemu obilju, bi preprečila posledice nevednosti in sramoto desetih tisočev, katerih slabo plačano hlapčevstvo je bilo zahtevano za doseganje velikanskega premoženja. Mirno bi rešila težave, ki zdaj grozijo, da bodo napolnile svet z neredi in prelivanjem krvi./536/

52. Letni prazniki

([angleško](#))

5Temeljno besedilo [3 Moj 23](#)

Trikrat na leto se je ves Izrael sešel k bogoslužju v svetišču. ([2 Moj 23,14-16](#)) Nekaj časa je bil prostor teh shodov Silo; kasneje pa je središče narodovega bogoslužja postal Jeruzalem, kjer so se zbirali rodovi k slovesnim praznikom.

Ljudstvo so obdajala nasilna, bojevita plemena, ki so si želela prilastiti njihovo ozemlje. Vendar je bilo trikrat vsako leto vsem vojaške službe zmožnim možem in vsemu ljudstvu, ki je lahko potovalo, ukazano zapustiti svoje domove ter se odpraviti na zborni prostor blizu središča dežele. Le kaj bo oviralo sovražnike, da ne bodo porušili nezavarovanih domov, da jih ne bodo opustošili z ognjem in mečem? Kaj bo preprečilo napad na deželo, kar bi povzročilo, da postane Izrael ujetnik kakšnega sovražnika? Bog je obljubil, da bo zaščitnik svojega ljudstva. "Šatorišče postavlja Gospodov angel okrog njih, ki se ga boje, in jih otiplje." ([Ps 34,7](#)) Ko so se Izraelci odpravili k bogoslužju, je božanska moč nadzorovala sovražnike. Božja obljuba se je glasila: "Kajti izženem narode pred teboj in razširim tvoje meje; nihče tudi ne poželi tvoje dežele, ako se pojdeš prikazat pred obličjem Gospoda, svojega Boga, trikrat v letu." ([2 Moj 34,24](#))

Prvi teh praznikov - pasha, praznik nekvašenih kruhov, je bil v mesecu abibu, prvem mesecu judovskega leta, ki ustreza zadnjim dnevom marca in začetku aprila. Hladna zima je minila, pozni dež je prenehal padati, vsa narava se je veselila v pomladni svežini in lepoti. Trava na gričih in v dolinah je ozelenela, divje rože so poživile travnike. Luna, ki se je približevala ščipu, je naredila večere očarljive. To je bilo obdobje, ki ga je sveti pesnik tako lepo opisal:/537/

"Zakaj, glej, zima je minila, deževje je prešlo, konec mu je. Cvetje se prikazuje po zemlji, čas petja je prišel, in glas grlice se sliši v naši deželi; smokovec rumeni zarodke svojih smokov, in vinske trte poganjajo očesca in vonjajo svoj duh." ([Vp 2,11-13](#))

Povsod po deželi so se skupine romarjev odpravljale proti Jeruzalemu. Pastirji od svojih čred ovac in govedi z gora, ribiči z Galilejskega jezera, poljedelci z njiv, preroški sinovi iz svetih šol - vsi so obrnili svoje korake proti kraju, kjer se bo razodela Božja navzočnost. Potovali so v kratkih razdobjih, saj so mnogi pešachi. Karavane so se neprestano večale in pogosto so bile zelo dolge, preden so prispele v sveto mesto.

Veselje v naravi je v srcu Izraela prebudilo radost in hvaležnost do Dajalca vsega dobrega. Spesnili so pomembne hebrejske psalme, da so poviševali slavo in veličastnost Jahveja. Ob trobentanju in cimbalah je pel zbor hvaležnosti, v katerem je zvenelo na stotine glasov:

"Veselim se tega, ko mi pravijo: Pojdimo v Gospodovo hišo! Naše noge že stoje med tvojimi vrati, Jeruzalem; ... kamor hodijo ... Gospodovi rodovi, ... da hvalijo Gospodovo ime. ... Prosite miru Jeruzalemu! V blaginji naj žive, ki ljubijo tebe!"
([Ps 122,1-6](#))

Ko so okoli sebe videli griče, kjer so imeli pogani navado zakuriti svoj ogenj za oltar, so Izraelovi otroci peli:

"Svoje oči povzdigam tja h goram: Od kod pride moja pomoč? Moja pomoč je od Gospoda, ki je naredil nebesa in zemljo. Kateri upajo v Gospoda, so podobni Sionski gori, ki se ne gane, vekomaj trdna ostane. Kakor obdajajo Jeruzalem gore, tako obdaja Gospod svoje ljudstvo od tega časa na vekomaj." ([Ps 121,1.2; 125,1.2](#))/538/

Ko so se vzpenjali na hribe, od koder je bilo videti Sveto mesto, so s strahom in spoštovanjem zrl v množice tistih, ki so hodili proti svetišču k bogoslužju. Videli so dim vzpenjajočega se kadila, in ko so zaslišali levitske trobente, ki so najavljale sveto službo, jih je ujel navdih tega trenutka v pesmi: "Velik je Gospod in visoke hvale vreden v mestu našega Boga, na gori svoje svetosti. Krasno se dviga, veselje vse zemlje je gora Sion, na severni strani, mesto velikega Kralja. Mir bodi v tvojem obzidju, pokoj v tvojih palačah! Odprite mi vrata pravičnosti, da stopim vanje in slavim Gospoda! Svoje obljube opravi Gospodu, da, opravi vpričo vsega njegovega ljudstva, v vežah Gospodove hiše, sredi tebe, Jeruzalem! Aleluja!"
([Ps 48,1.2; 122,7; 118,19; 116,18.19](#))

Vse hiše v Jeruzalemu so bile na stežaj odprte romarjem, sobe so bile oddane brezplačno, vendar jih ni bilo dosti za številno množico. Na vsakem primernem prostoru v mestu in na okoliških gričih so postavili šotor.

Štirinajsti dan meseca zvečer so praznovali pasho. Njeni svečani, prepričljivi obredi so spominjali na osvoboditev izpod egiptovskega suženjstva in kazali na daritev, ki bo rešila izpod sužnosti grehu. Ko je Zveličar umrl na Golgoti, je pomen pashe prenehal, namesto nje pa je bila vpeljana Gospodova večerja kot spomin na isti dogodek, katerega prispodoba je bila pasha.

Pashi je sledilo sedemdnevno praznovanje nekvašenega kruha. Prvi in sedmi dan sta bila dneva svetega zborovanja, ko se ni opravljal nobeno hlapčevsko delo. Drugi dan praznovanja so pred Boga prinesli prvino žetve. Ječmen je bil najzgodnejše žito v Palestini, ki je začelo zoreti ob začetku praznovanja. Duhovniki so snop tega žita majali pred Božjim oltarjem v priznanje, da je vse njegovo. Žetve niso pospravili, dokler ni bil opravljen ta obred./539/

Petdeseti dan od darovanja prvin je nastopila petdesetnica, ki so jo imenovali tudi praznik žetve in praznik tednov. Kot izraz hvaležnosti za žito, pripravljeno za hrano, so pred Boga prinesli dva kvašena hlebca. Petdesetnica je trajala samo en dan, ki je bil posvečen verski službi.

V sedmem mesecu je prišel praznik šotorov ali praznik trgatve. Ta je potrdil Božjo radodarnost v sadovih sadovnjakov, oljkovih nasadov in vinogradov. To je bila krona svečanega spravila letine. Zemlja je bogato obrodila, žetev so spravili v kašče, sadeže, olje in vino so spravili v shrambe, prvine pa so dali na stran; in zdaj je ljudstvo prihajalo s svojimi darovi hvaležnosti Bogu, ki jih je tako bogato blagoslovil.

Ta praznik je bil predvsem priložnost za veselje. Nastopil je neposredno po velikem dnevu sprave, ko je bilo dano zagotovilo, da se njihove krivičnosti ne bo več spominjalo. V miru z Bogom so zdaj prišli predenj, da mu priznajo njegovo dobroto in ga častijo za njegovo milost. Žetev je bila končana, garanje novega leta pa se še ni začelo. Zato so bili ljudje prosti skrbi in so se lahko prepustili svetemu in veselemu vplivu trenutka. Čeprav je bilo samo očetom in sinovom ukazano prikazati se na slavlju, so jih, kolikor je bilo mogoče, spremljali vsi družinski člani, služabniki, leviti, tujci, dobrodošli pa so bili tudi ubogi.

Pasha in praznik šotorov sta bila spominska praznika. V spomin na romarsko življenje v puščavi so ljudje morali zapustiti svoje domove ter bivati v utah ali brunaricah, ki so bile postavljene iz zelenih vej "dreves in palmovih mladik in vej z listnatih dreves in vrbja od potoka". ([3 Moj 23,40.42.43](#))

Prvi dan je bilo sveto zborovanje in sedmim prazničnim dnevom je bil dodan osmi in so ga praznovali enako slovesno kakor prvega.

Ob teh letnih shodih so bila spodbujena srca mladih in starejših v Božji službi, medtem ko je povezovanje ljudi iz različnih delov dežele okrepilo vezi, ki so jih povezovala z Bogom in drugega z drugim. Za današnje Božje ljudstvo bi bilo dobro imeti praznik/540/ šotorov - vesel spomin na njim namenjene Božje blagoslove. Kakor so Izraelovi otroci praznovali osvoboditev, ki jo je Bog opravil za njihove očete,

ter njegovo čudežno ohranitev med popotovanjem iz Egipta, tako bi se morali tudi mi s hvaležnostjo spominjati številnih poti, po katerih nas je pripeljal iz sveta in iz teme zmote v dragoceno luč njegove milosti in resnice.

Tisti, ki so živeli daleč stran od svetišča, so vsako leto porabili mesec dni zato, da so bili navzoči na letnih praznikih. Ta primer predanosti Bogu naj poudari pomembnost bogoslužja in potrebo, da svoje sebične in posvetne koristi podredimo duhovnim in večnim. Kadar zanemarimo prednost skupnega druženja, da bi krepili in spodbujali drug drugega v službi Bogu, trpimo izgubo. Resnice njegove besede izgubijo svojo živost in pomembnost v naših mislih. Naše srce preneha hrepeneti po razsvetlitvi in posvetitvenem vplivu. Takrat duhovno oslabimo. V svojem krščanskem druženju mnogo izgubimo, če nimamo naklonjenosti drug do drugega. Kdor se zapre vase, ne izvršuje vloge, ki mu jo je namenil Bog. Vsi smo otroci enega Očeta, naša sreča je odvisna drug od drugega. Lastita si nas Bog in človeštvo. S pravilnim negovanjem družbenih prvin naše narave si pridobimo naklonjenost svojih bratov ter doživimo srečo, ko se trudimo, da bi bili v blagoslov drugim.

Praznik šotorov ni bil samo spominski, temveč tudi simboličen. Ni samo kazal na potovanje po puščavi, marveč je kot praznik trgatve obhajal žetev zemeljskih sadov in kazal naprej na veliki dan končne žetve. Namreč na dan, ko bo Gospodar žetve poslal svoje žanjce, da zberejo skupaj ljuljko in jo povežejo za ogenj ter žito spravijo v žitnico. Takrat bodo vsi hudobni uničeni. Postali bodo "taki, ki jih nikdar ni bilo". ([Obd 16](#)) Vsi glasovi v veselju se bodo združili v veseli hvalnici Bogu. Pisec Razodetja pravi: "In vsako stvar, ki je v nebesih in na zemlji in pod zemljo in na morju, in vse, kar je v njih, sem čul, govoreče: Sedečemu na prestolu in Jagnjetu blagoslov in čast in slava in moč na vekov veke!" ([Raz 5,13](#))/541/ Izraelci so na praznik šotorov hvalili Boga, ko so se spominjali njegovega usmiljenja pri njihovi rešitvi iz egiptovske sužnosti ter njegove nežne skrbi zanje v času romarskega življenja v puščavi. Veselili so se tudi zato, ker so vedeli, da so jim grehi odpuščeni, saj se je ravno te dni končala služba dneva sprave. Ko pa bodo Gospodovi odkupljenci varno zbrani v nebeškem Kanaanu in za vedno rešeni suženjstva prekletstvu, v katerem "vse stvarstvo skupno zdihuje in je v porodnih bolečinah prav do sedaj", se bodo veselili z nepopisnim veseljem in polni slave. ([Rim 8,22](#)) Kristusovo veliko spravno delo za ljudi bo takrat dokončano in njihovi grehi bodo za vedno izbrisani. "Veselila se bosta puščava in samotni kraj, in radovala se bo pustinja in cvetela kakor roža. Prekrasno bo cvetela in se radovala v samem radovanju in petju; libanonska slava ji bo dana, lepota Karmela in Saron. Gledali bodo Gospodovo slavo, lepoto našega Boga.

Tedaj izpregledajo oči slepim in gluhi se odpro ušesa. Tedaj bo hromec skakal kakor jelen in jezik nemega bo prepeval; zakaj privrele so v puščavi vode in potoki v samoti. Peščeno zrcaljenje se je spremenilo v jezero in žejna tla v vrelce voda; v brlogu

šakalov, kjer leže, bo trava s trstjem in bičjem. In tam bo cesta, ki se bo imenovala Pot svetosti, po kateri ne bo hodil oskrunjeni, temveč bo zanje same; kdor hodi po tej poti, tudi nespametni, ne more zaiti. Tam ne bo leva in nobena silovita zver ne pride nanjo in je ne bo najti tam; a odrešenci pojdejo po njej. In Gospodovi odrešenci se povrnejo ter pridejo na Sion s petjem, in večno veselje bo nad njihovo glavo; veselje in radost jih objame, a žalovanje in zdihovanje pobegne." ([Iz 35,1.2.5-10](#))/542/

53. Prvi sodniki

([angleško](#))

Temeljno besedilo [Sod 6 do 8; 10](#)

Po nastanitvi v Kanaanu si rodovi niso učinkovito prizadevali, da bi popolnoma osvojili deželo. Njihova vnema je kmalu upadla, saj so bili zadovoljni z že pridobljenim ozemljem, zato niso nadaljevali vojne. "Ko pa se je ojačil Izrael, je podvrigel Kanaance davku, a ni jih dočista pregnal." ([Sod 1,28](#))

Gospod je zvesto izpolnil svoj delež oziroma obljube, ki jih je dal Izraelu; Jozue je zlomil kanaansko moč in razdelil deželo rodovom. Ostala jim je samo še dovršitev razlastitve prebivalcev, seveda z zaupanjem v zagotovilo o božanski pomoči. Tukaj pa jim je spodletelo. Ko so sklenili zavezništvo s Kanaanci, so neposredno prestopili Božji ukaz in tako niso izpolnili pogoja, pod katerim jim je Bog obljubil kanaansko deželo.

Že ko je Bog prvič govoril z njimi s Sinaja, so bili opozorjeni, da se varujejo malikovalstva. Takoj po oznanitvi zakona jim je bilo po Mojzesu poslano sporočilo glede kanaanskih narodov: "Ne klanjaj se njihovim bogovom in jim ne služi, tudi ne delaj po njihovih delih, marveč docela jih razruši in dočista poteri njihove stebre s podobami. In služite Gospodu, svojemu Bogu, in blagoslovil bo tvoj kruh in tvojo vodo, in odpravim bolezen izmed vas." ([2 Moj 23,24,25](#)) Dana jim je bila zanesljiva obljuba, da bo Bog pregnal njihove sovražnike pred njimi, dokler bodo poslušni: "Svoj strah pošljem pred teboj ter zbegam vsa ljudstva, h katerim prideš, in vse tvoje sovražnike požinem v beg pred teboj. In pošljem pred teboj sršene, ki bodo pregnali Hevejce, Kanaance in Hetejce izpred tebe. Ne preženem jih izpred tebe v enem letu, da se ne opustoši dežela in se ne pomnože poljske zveri zoper tebe. Po malem/543/ jih preženem izpred tebe, dokler se ne razmnožiš in ne posedeš dežele. ... V tvojo roko dam prebivalce tiste dežele, in izgnal jih boš pred seboj. Zaveze ne skleni z njimi, ne z njihovimi bogovi. Ne prebivajo naj v tvoji deželi, da te ne zapeljejo v greh zoper mene; zakaj če bi služil njihovim bogovom, bi ti gotovo bilo v zanko." ([2 Moj 23,27-33](#)) Ta navodila je Mojzes pred smrtjo ponovil na najbolj svečan način, ponovil pa jih je tudi Jozue.

Bog je nastanil svoje ljudstvo v Kanaanu kot mogočni prsobran, ki naj bi ustavil plimo moralnega zla, da ne bi poplavilo sveta. Če bi mu bil Izrael zvest, je imel zanj načrt, da bi šel zmagovat in bi zmagal. Izročil bi jim narode, ki so bili večji in močnejši od Kanaancev. Obljuba se je glasila: "Kajti če boste zvesto hranili vso to zapoved, ki vam

jo zapovedujem, ... tedaj prežene Gospod vse te narode pred vami in posedete last narodov, ki so večji in močnejši od vas. Vsak kraj, na katerega stopi vaša noga, bo vaš: od puščave in Libanona, od velereke Evfrata tja do Zahodnega morja bodo vaše meje. Nihče ne bo mogel obstati pred vami; strah in groza pred vami pošlje Gospod, vaš Bog, nad vso tisto deželo, po kateri boste hodili, kakor vam je obljubil." ([5 Moj 11,22-25](#))

Čeprav so imeli tako visoko določen namen, so si vendar izbrali pot lagodnosti in samoprizanesljivosti. Dovolili so, da se jim je izmuznila priložnost za dokončno osvojitve dežele. Mnogo rodov je trpelo ostanek teh malikovalskih ljudstev, ki so bili, po prerokovih besedah kakor "trnje v očeh in kakor ostni v bokih". ([4 Moj 33,55](#))

Izraelci so "se pomešali s poganskimi narodi in se naučili njihovih del". ([Ps 106,35](#)) Poročali so se s Kanaankami. Malikovalstvo se je kakor kuga razširilo po deželi. "In so služili njihovim malikom, in ti so jim bili v spotiko. In darovali so svoje sinove in svoje hčere hudim duhovom. ... Dežela je bila oskrunjena z njihovimi moritvami. ... Zato se je razsrdil Gospod nad svojim ljudstvom in pristudila se mu je njegova dedina." ([Ps 106,36-40](#))

Dokler ni preminil rod, ki je prejel navodila od Jozueta, je malikovalstvo le malo napredovalo, toda starši/544/ so pripravili pot za odpadništvo svojih otrok. Tisti, ki so prišli v Kanaan, niso upoštevali Gospodovih omejitev. S tem pa se je zasejalo seme zla, ki je prineslo grenke sadove mnogim rodovom.

Preproste navade so Hebrejcem zagotavljale telesno zdravje, povezovanje s pogani pa je vodilo k popuščanju strastem in teku. To pa je postopno zmanjšalo telesno odpornost ter oslabilo duševne in moralne moči. Izraelci so se s svojimi grehi ločili od Boga; njegova moč se je umaknila od njih in nič več niso mogli obvladovati sovražnikov. Tako so postali podložniki prav tistim narodom, ki bi si jih z Božjo pomočjo lahko podvrgli.

Zapustili so "Gospoda, Boga svojih očetov, ki jih je bil odpeljal iz Egipta. Vodil jih je kakor čredo po puščavi. Dražili so ga s svojimi višavami in s podobami svojih malikov so razvneli njegovo gorečnost." Zato je "zapustil prebivališče v Silu, šotor, ki ga je bil postavil med ljudmi. In dal je v sužnost svojo moč in svojo slavo zatiralcu v pest." ([Sod 2,12](#); [Ps 78,52.58.60.61](#)) Vendar ni popolnoma zapustil svojega ljudstva. Vedno je obstajal ostanek, ki je bil zvest Jahveju. Od časa do časa je Gospod obudil zveste in pogumne ljudi, da so odpravili malikovanje in rešili Izraelce pred sovražniki. Ko pa je rešitelj umrl in ljudstvo ni bilo več pod njegovo oblastjo, so se postopoma spet vrnili k malikom. Tako se je vedno znova ponavljala zgodba o ponovnih pregreških in kaznih, priznanju in rešitvi.

Mezopotamski in moabski kralj ter po njiju Filistejci in Kanaanci iz Hazorja, ki jih je vodil Sisera, so izmenoma postali Izraelovi tlačitelji. Otniel, Samgar, Ehud, Debora in Barak so bili obujeni kot rešitelji svojega ljudstva. Toda Izraelovi sinovi so znova "delali, kar je bilo zlo v Gospodovih očeh; in Gospod jih je dal v pest Madiancem". ([Sod 6,1](#)) Doslej je tlačiteljeva roka le neznatno pritiskala na rodove, ki so živeli vzhodno od Jordana, v sedanjih nadlogah pa so trpeli prvi.

Amalekovci, ki so bili južno od Kanaana, kakor tudi Madianci na vzhodni meji in onostran puščave so bili še vedno neizprosni Izraelovi sovražniki. Izrael je Madiance v času Mojzesa skoraj uničil, toda/545/ od takrat so zelo narasli in postali številčni in mogočni. Bili so žejni maščevanja in zdaj, ko se je Božja zaščitniška roka umaknila od Izraela, je prišla priložnost. Vsa dežela je trpela zaradi njihovega pustošenja in ne samo rodovi vzhodno od Jordana. Divji, siloviti puščavski prebivalci so pridrli v deželo "kakor roj kobilic" s svojimi čredami govedi in ovac. ([Sod 6,5](#)) Kakor požrešna kuga so se razširili po njej, od reke Jordana do Filistejske doline. Prišli so takoj, ko je začela zoreti žetev, in ostali, dokler niso pobrali še zadnjih zemeljskih plodov. S polj so pobrali pridelek, oropali in trpinčili prebivalce ter se potem vrnili v puščavo. Tako so bili na odprtem živeči Izraelci prisiljeni zapustiti svoje domove in se zbrati v obzidanih mestih, si poiskati zatočišče v trdnjavah ali pa si zavetje najti celo v jamah in skalnatih previsih med gorami. To tlačenje se je nadaljevalo sedem let, potem pa, ko se je ljudstvo v svoji nesreči zmenilo za Gospodovo grajo in priznalo svoje grehe, jim je Bog ponovno obudil pomočnika.

Gideon je bil Joasov sin iz Manasejevega rodu. Del rodu, ki je pripadal tej družini, ni imel vodilnega položaja, toda Joasova družina se je odlikovala s pogumom in poštenostjo. O teh pogumnih sinovih je rečeno: "Lepe postave kakor kraljevi otroci." ([Sod 8,18](#)) Vsi razen enega so padli v bitkah zoper Madiance in ta je povzročil, da so se zavojevalci bali njegovega imena. Gideon je prejel božanski klic, da osvobodi svoje ljudstvo. Ravno se je ukvarjal z mlatenjem pšenice. Uspelo jim je skriti le malo žita. Ni pa si ga upal omlatiti na običajnem prostoru, zato se je zatekel v bližino stiskalnice. Ker je bilo obdobje zorenja grozdja še daleč, vinogradi niso bili tako opazni. Ko je Gideon na skrivaj in v tišini delal, je žalostno razmišljal o Izraelovem stanju in razglabljal o tem, kako bi zlomil tlačiteljev jarem nad ljudstvom.

Nenadoma se je prikazal "Gospodov angel" in ga ogovoril z besedami: "Gospod s teboj, ti močni junak." ([Sod 6,12](#))

Gideon je odgovoril: "Ah, moj gospod, ako je Gospod z nami, zakaj nas je zadelo vse to? In kje so vsa njegova čudežna dela, ki so nam jih pripovedovali naši očetje, govoreč: Ni li nas Gospod odpeljal iz/546/ Egipta? A sedaj nas je Gospod zavrgel in dal Madiancem v pest!" ([Sod 6,13](#))

Nebeški poslanec je odgovoril: "Pojdi v tej svoji moči in reši Izraela Madianove roke! Nisem li te jaz poslal?" ([Sod 6,14](#))

Gideon je želel kakšno znamenje, da je ta, ki se z njim pogovarja, Angel zaveze, ki je v preteklosti deloval za Izraela. Božja angela, ki sta govorila z Abrahamom, sta bila nekoč deležna njegove gostoljubnosti; zato je Gideon zdaj rotil božanskega Poslanca, da bi ostal kot njegov gost. Pohitel je v svoj šotor in pripravil iz svoje skromne zaloge kozliča in nekvašene kolače ter jih je prinesel in postavil predenj. Toda Angel mu je velel: "Vzemi meso in opresne kruhe in položi na skalo tukaj in na vrh izlij juho!" ([Sod 6,20](#)) Gideon je naredil, kar mu je bilo rečeno, in potem mu je bilo dano znamenje, ki ga je želel: Angel se je s palico v roki dotaknil mesa in opresnih kruhov in ogenj iz skale je použil daritev. Potem mu je Angel izginil spred oči.

Gideonov oče Joas je sodeloval v odpadništvu svojih rojakov. V Ofri, kjer je bival, je postavil velik oltar Baalu in tja so hodili ljudje malikovat. Gideonu je bilo ukazano ta oltar uničiti in postaviti oltar Jahveju na skali, na kateri je bila použita daritev, ter tam darovati Gospodu. Darovanje daritve Bogu je bilo izročeno duhovnikom in omejeno na oltar v Silu, toda On, ki je vzpostavil obredno službo in na kogar so kazale vse daritve, je imel moč spremeniti njene zahteve. Pred Izraelovo osvoboditvijo je moralo priti do resnega ugovora zoper češčenje Baala. Gideon mora napovedati vojno malikovanju, preden gre v bitko zoper sovražnike svojega ljudstva.

Božanski ukaz je bil zvesto izvršen. Gideon je vedel, da mu bodo nasprotovali, če bo delo opravil javno, zato ga je opravil na skrivaj; s pomočjo služabnikov ga je dokončal v eni noči. Ljudje v Ofri so bili zelo besni, ko so se naslednje jutro prišli poklonit Baalu. Gideona bi ubili, če ne bi Joas - ki mu je bilo povedano o Angelovem obisku - branil svojega sina. Joas je rekel: "Se li vi hočete pravdati za Baala? Hočete ga li vi rešiti? Kdor bi se zanj potegoval, naj umre še/547/ to jutro! Ako je bog, naj se pravda sam zase, ker mu je zrušil oltar." ([Sod 6,31](#)) Če Baal ni mogel braniti svojega oltarja, kako mu lahko zaupajo, da bo lahko branil svoje častilce?

Vse zle misli zoper Gideona so bile opuščene. Ko je zatrobental na vojno trobento, so bili Ofrani med prvimi, ki so se zbrali pod njegovim praporom. Glasnike je poslal v Manasejev rod ter prav tako v Aserjev, Zebulonov in Neftalijev rod. Vsi so se odzvali klicu.

Gideon si ni upal stopiti na čelo vojske brez nadaljnjega dokaza, da ga je Bog poklical na to delo in da bo z njim. Molil je: "Ako hočeš rešiti Izraela po moji roki, kakor si govoril, glej, položim runo na gumno: ako bo rosa le na samem runu, po vsej zemlji pa suho, tedaj spoznam, da rešiš Izraela po moji roki, kakor si govoril." ([Sod 6,36.37](#)) Zjutraj je bilo runo mokro, zemlja pa suha. Toda zdaj se je pojavil dvom, saj volna po

naravi vsrkava vlago, če je ta v ozračju. Preizkus morda ni dokončen. Zato je prosil za nasproten preizkus in Gospoda rotil, ker mu morda ne bi bila po volji njegova skrajna previdnost. Njegova prošnja je bila uslišana.

Tako spodbujen je Gideon popeljal svoje čete, da bi se vojskovali z zavojevalci. "Tedaj se zbero vsi Madianci in Amalekovci in Jutrovci in preidejo Jordan in se utabore v Jezreelski dolini." ([Sod 6,33](#)) Vsa vojska pod Gideonovim nadzorom je štelala komaj dvaintrideset tisoč mož, toda ko se je neizmerna sovražnikova četa razširila pred njim, je prišla beseda od Gospoda: "Preveliko je ljudstva, ki je s teboj, da bi dal Madiana v njihove roke, ker bi se Izrael hvalil zoper mene, govoreč: Moja roka me je rešila. Zatorej razglasi sedaj, da sliši ljudstvo, in veli: Kdor se boji in trepeti, obrni se in pojdi nazaj z Gileadskega gorovja." ([Sod 7,2.3](#)) Kdor se ni bil voljan spoprijeti z nevarnostjo in naporu ali pa so mu posvetne zanimivosti odtegnile srce od Božjega dela, ni mogel pomagati Izraelovim vojskam. Njihova navzočnost bi se izkazala samo za vzrok šibkosti.

V Izraelu je obstajal zakon, da so morali pred odhodom v bitko oznaniti vojski: "Kdo je tu, ki je sezidal novo hišo in je še ni posvetil? Pojdi in vrni se v svojo hišo, da ne bi umrl v boju in bi jo kdo drug posvetil. Kdo je, /548/ ki je zasadil vinograd in ga še ni začel uživati? Vrni se in ostani doma, da ne bi umrl v boju in bi ga kdo drug užival. In kdo je, ki si je zaročil mladenko, a je še ni domov peljal? Vrni se in ostani doma, da ne bi umrl v boju in bi jo kdo drug vzel." ([5 Moj 20,5-7](#)) Oblastniki so morali ljudstvu povedati še to: "Kdo je boječ in plahega srca? Pojdi in ostani v svoji hiši, da ne oplaši srca svojim bratom, kakor je njegovo." ([5 Moj 20,8](#))

Ker je bil Gideon v primerjavi s sovražnikom številčno majhen, si ni upal objaviti tega sporočila. Bil je začuden ob izjavi, da je njegova vojska prevelika. Toda Gospod je videl ošabnost in nevero, ki je obstajala v srcih njegovega ljudstva. Rade volje so se prijavili ob Gideonovih vznemirljivih pozivih, toda mnogo se jih je zbal, ko so zagledali madianske množice. Toda prav ti bi si prilastili slavo, če bi Izrael zmagal, in zmage ne bi pripisali Bogu.

Gideon je ubogal Gospodov ukaz in s težkim srcem opazoval, ko je dvaindvajset tisoč mož ali več kakor dve tretjini vse vojske odšlo na svoje domove. Ponovno mu je prišla Gospodova beseda: "Še je preveč ljudstva. Pelji jih dol k vodi, in ondi jih izkusim zate, in za kogar ti porečem, da naj gre s teboj, pojde s teboj; in za kogar koli ti porečem, naj ne hodi s teboj, ne pojde." ([Sod 7,4](#)) Ljudstvo je bilo odpeljano k vodi in pričakovalo, da se bodo podali nad sovražnika. Nekaj jih je naglo zajelo malo vode v roko in jo posrkalo ter šlo dalje. Skoraj vsi pa so se spustili na kolena in ležerno pili iz potoka. Tistih, ki so zajeli vodo v roke, je bilo samo tristo od deset tisoč. Ti so bili izbrani, vsem drugim pa je bilo dovoljeno vrniti se na domove.

Značaj je pogosto preizkušen s preprostimi sredstvi. Kdor je v času nevarnosti zaverovan v oskrbovanje lastnih potreb, ni človek, ki mu gre v nuji zaupati. Gospod v svojem delu nima prostora za lene in samopopustljive. Ljudje po njegovi izbiri so bili redki, ki niso dovolili, da jih njihove potrebe zadržujejo na račun dolžnosti. Tristoteri izbrani niso bili samo možje poguma in/549/ samoobvladovanja, temveč so bili tudi možje vere. Niso se omadeževali z malikovanjem. Bog jih je lahko vodil in po njih je lahko rešil Izraela. Uspeh ni odvisen od števila. Bog lahko reši tako s peščico kakor tudi z množico. Časti mu ne izkaže veliko število, temveč predvsem značaj teh, ki mu služijo.

Izraelci so stali na robu hriba in opazovali dolino, kjer so bile utaborjene sovražnikove čete. "A Madianci in Amalekovci in vsi Jutrovci so bili pridrli v dolino kakor množica kobilic, in njihovih velblodov ni bilo sešteti, bilo jih je kakor peska ob morskem bregu." ([Sod 7,12](#)) Gideon je vztrepetal, ko je pomislil na jutrišnji spopad. Toda Gospod je ponoči spregovoril z njim in mu ukazal, naj gre s Purom v madianski tabor in prisluhne, da bi slišal kaj za spodbudo. Šel je in, ko je v temi in tišini čakal, je slišal vojaka, ki je tovarišu pripovedoval svoje sanje: "Videl sem, da se vali hlebec ječmenovega kruha k šotorišču Madiancev, in ko pride do šotora, butne vanj, da pade in se ves prevrne, in šotor je bil podrt." ([Sod 7,13](#)) Drugi je odgovoril z besedami, ki so razburile srce nevidnega poslušalca: "To ni nič drugega nego meč Gideona, Joasovega sina, izraelskega moža: njemu v roko je Bog dal Madiana in vso vojsko." ([Sod 7,14](#)) Gideon je spoznal glas Boga, ki mu je spregovoril po teh madianskih tujcih. Ko se je vrnil k maloštevilnim možem pod njegovo oblastjo, je rekel: "Vstanite! Zakaj Gospod nam je dal v roko vojsko Madiancev." ([Sod 7,15](#))

Po božanskem navodilu mu je bil predlagan načrt za napad, ki se ga je takoj odločil izvršiti. Tristo mož je razdelil v tri skupine. Vsakemu je dal trobento in baklo, skrito v glinast vrč. Ljudi je razporedil tako, da so se madianskemu taboru približali iz različnih smeri. V gluhi noči so ob znaku Gideonovega bojnega roga tri skupine zatrobile na trobente. Potem so razbili vrče in pokazale so se plameneče bakle. Nad sovražnika so pohiteli s strašnim bojnim krikom: "Meč za Gospoda in za Gideona!" ([Sod 7,20](#))

Speča vojska se je hitro prebudila. Na vsaki strani je bilo videti plameneče bakle. Z vsake strani so prihajali zvoki trobent z vpitjem napadalcev./550/ Vase verujoči Madianci so bili popolnoma zbegani zaradi občutka ogromne sile. Z divjimi, preplašenimi kiki so bežali, da bi si rešili življenje. Ker so po pomoti svoje tovariše imeli za sovražnike, so drug drugega pobijali. Ko se je novica o zmagi razširila, so se tisoči Izraelcev, ki so bili odpuščeni na svoje domove, vrnili in preganjali bežeče sovražnike. Madianci so se prebijali proti Jordanu in upali, da bodo prišli do svojega ozemlja na drugi strani reke. Gideon je poslal k Efraimovemu rodu poslanca, da so prestregli ubežnike ob južni plitvini. Gideon je medtem s tristo možmi, ki so bili

utrjeni in so vendar podili sovražnike, prečkal potok takoj za njimi, ki so že dosegli drugo stran. Zajel je dva kneza, Zeba in Zalmuna, ki sta bila poveljnika celotne čete ter sta ubežala z vojsko petnajst tisoč mož. Njihovo vojsko je Gideon popolnoma razkropil, vodja pa ujel in ubil.

V tem končnem porazu je bilo pogubljenih nič manj kakor enaindvajset tisoč zavojevalcev. Madianska moč je bila uničena in nikoli več se niso mogli vojskovati zoper Izraela. Na daleč in blizu so se hitro razširile novice, da se je Izraelov Bog ponovno vojskoval za svoje ljudstvo. Ni besed, ki bi opisale grozo okoliških narodov, ko so slišali o preprostih sredstvih, ki so prevladala nad močjo drznih in bojevitih ljudi.

Vodja, ki ga je Bog izbral za zmago nad Madianci, ni v Izraelu zasedal kakega vidnega položaja. Ni bil poglavar, duhovnik ali levit. V očetovi hiši se je imel za najmanjšega. Bog pa je v njem videl pogumnega in poštenega človeka. Ni zaupal vase - bil je voljan slediti Gospodovemu vodstvu. Bog za svoje delo ne izbira vedno ljudi z največjimi talenti, temveč izbere nje, ki jih lahko najbolje uporabi. "Pred častjo gre ponižnost." ([Preg 15,33](#)) Gospod lahko najučinkoviteje dela po njih, ki se najbolj zavedajo lastne nesposobnosti ter se bodo popolnoma zanesli nanj kot na voditelja in izvir svoje moči. Združil bo njihove šibkosti s svojo močjo ter jih bo naredil močne in modre, ker bo povezoval njihovo nevednost s svojo modrostjo.

Če bi Gospodovo ljudstvo bolj gojilo ponižnost, bi lahko več naredil zanje. Tako pa jih je le malo, ki jim gre zaupati kako večjo odgovornost ali uspeh, ne da bi postali/553/ samozaupni ali pa pozabili na svojo odvisnost od Boga. Ko Gospod tako izbira pomočnike za svoje delo, gre mimo njih, ki jih svet časti kot velike, nadarjene in odlične. Prepogosto so takšni ljudje ošabni in samozadostni. Čutijo se sposobni delati, ne da bi se posvetovali z Bogom.

Po Božji moči je bilo preprosto dejanje Jozuetove vojske okoli Jeriha, ki je trobila na trobente, in Gideonove male skupine okoli madianskih čet učinkovito, da je premagalo moč njegovih sovražnikov. Tudi najboljši sistem, ki so si ga kdaj izmislili ljudje, se bo ločen od Božje moči in modrosti izkazal za neuspešnega, medtem ko bodo najbolj neobetavne metode uspešne, če jih bo določil Bog in bodo izpeljane s ponižnostjo in vero. Zaupanje v Boga in poslušnost njegovi volji sta kristjanu v duhovni bitki pomembni kakor Gideonu in Jozuetu v njunih bitkah s Kanaanci. S ponavljajočimi se razodetji njegove moči v korist Izraela jih je Bog vodil do vere vanj - z zaupanjem so prosili za njegovo pomoč v vsaki težavi. Prav tako je danes voljan delati skupaj s trdom njegovega ljudstva in dokončati velike stvari po šibkih človeških orodjih. Vsa nebesa čakajo, da prosimo za njihovo modrost in moč. Bog pa "more nad vso mero storiti preobilo več, nego kar prosimo ali umemo". ([Ef 3,20](#))

Gideon se je vrnil z zasledovanja narodovih sovražnikov ter naletel na grajo in obtožbe svojih rojakov. Ko so se na njegov klic Izraelci zbrali zoper Madiance, je Efraimov rod ostal zadaj. Tak napor se jim je zdel tvegano dejanje; in ker jim Gideon ni poslal posebnih pozivov, so to uporabili za izgovor, da se niso pridružili bratom. Ko so Efraimci zvedeli za novico o Izraelovem zmagoslavju, so bili zavistni, ker niso sami sodelovali v njem. Po brezglavem begu Madiancev so Efraimci po Gideonovem ukazu zasedli brodovje na Jordanu in tako preprečili pobeg ubežnikov. Na tak način so pobili veliko sovražnikov, med njimi tudi dva kneza - Oreba in Zeba. Tako so Efraimci sodelovali v bitki in pomagali doseči zmago. Kljub temu so bili zavistni in jezni, kakor da bi Gideon deloval po lastni volji in presoji. Niso prepoznali Božje roke v Izraelovi zmagi, niti niso cenili njegove moči in usmiljenosti v svoji/554/ rešitvi. To dejstvo je pokazalo, da niso vredni, da bi bili izbrani za njegovo posebno orodje.

Po vrnitvi z zmagoslavnimi trofejami so jezo pristopili h Gideonu: "Zakaj si nam to storil, da nas nisi poklical, ko si šel v boj zoper Madiana?" ([Sod 8,1](#))

Gideon je odvrnil: "Kaj sem storil sedaj jaz in kaj vi? Ni li Efraimov **pobirek** boljši nego vsa Abiezerjeva **trgatev**? Vam je dal **Bog** v roko madianska kneza, Oreba in Zeba, in sem li mogel storiti kaj takega kakor vi?" ([Sod 8,2,3](#))

Zlahka bi se v prepir vmešal duh zavisti, ki bi povzročil razprtije in prelitje krvi. Toda Gideonov skromen odgovor je zadušil jezo Efraimcev, in ti so se v miru vrnili na svoje domove. Kar se tiče načel, je bil Gideon trden in nepopustljiv ter v vojni mogočen in pogumen mož, toda razodel je tudi duha spoštljivosti, ki smo mu redko priče.

Izraelci so v zahvalo ob rešitvi pred Madianci predlagali Gideonu, da bi postal njihov kralj in da bi bil prestol zagotovljen njegovim potomcem. Ta predlog je neposredno kršil načela bogovladja. Bog je bil Izraelov kralj in če bi na prestol postavili človeka, bi tako zavrgli Božanskega Vladarja. Gideon je prepoznal to dejstvo. Njegov odgovor kaže, kako resnični in plemeniti so bili njegovi vzgibi. Izjavil je: "Ne bom vam vladar, tudi moj sin vam ne bo vladar; Gospod vam bodi vladar." ([Sod 8,23](#))

Vendar je Gideon padel v drugo zmoto, ki je nad njegovo hišo in Izraela prinesla katastrofo. Obdobje brezdelja, ki nastopi po veliki bitki, je pogosto polno večjih nevarnosti kakor pa obdobje spopada. Tej nevarnosti je bil zdaj izpostavljen Gideon. Nad njim je bil duh nemira. Doslej je bil zadovoljen, da je lahko izpolnil Božja navodila, zdaj pa je začel načrtovati sam zase, namesto da bi čakal na božansko vodstvo. Ko Gospodove vojske očitno zmagajo, Satan podvoji svoje napore, da bi uničil Božje delo. Tako so bile Gideonu predlagane misli in načrti, zaradi katerih je Izraelovo ljudstvo zašlo.

Ker je bilo Gideonu ukazano darovati daritev na skali, kjer se mu je prikazal Angel, je sklepal, da/555/ je bil določen za duhovniško službo. Ne da bi čakal na božansko pritrditev, se je odločil poskrbeti za primeren prostor in vzpostaviti sistem češčenja, ki bo podoben temu, kakršen se odvija v svetišču. Zaradi priljubljenosti med ljudstvom ni imel težav pri uresničenju svojega načrta. Na njegovo zahtevo so mu za delež njegovega plena izročili vse zlate uhane, ki so jih vzeli Madiancem. Ljudstvo je prav tako zbralo druge dragocene stvari skupaj z bogato okrašenimi oblačili madianskih knezov. S tako dobljenimi stvarmi je Gideon napravil naramnik in naprsnik, ki sta bila podobna tistima, ki ju nosi veliki duhovnik. Njegovo ravnanje se je izkazalo za past zanj, za njegovo družino in za Izraela. Samovoljno češčenje je mnogo ljudi zapeljalo, da so dokončno zapustili Gospoda in začeli služiti malikom. Po Gideonovi smrti se je veliko njih, ki so bili iz njegove družine, pridružilo odpadništvu. Ljudstvo je stran od Boga zapeljal prav on, ki je nekoč zatiral njihovo malikovanje.

Malo jih je, ki se zavedajo, kako daljnosežen vpliv imajo njihove besede in dejanja. Kako pogosto imajo napake staršev najbolj pogubne posledice na njihovih otrocih in na otrocih njihovih otrok še dolgo po njihovi smrti. Vsak širi vpliv na druge in bo odgovoren za posledice tega vpliva. Besede in dejanja imajo učinkovito moč in dolgo potem se bo pokazal učinek našega tukajšnjega življenja. Vtis, ki ga naredijo naše besede in dejanja, se bo gotovo pokazal na nas kot blagoslov ali prekletstvo. Ta misel daje življenju vzvišeno resnost in bi nas morala pritegniti k Bogu v ponižni molitvi, da bi nas vodil po svoji modrosti.

Kdor je na visokem položaju, lahko zapelje. Tudi najpametnejši se motijo; in tudi najmočnejši se lahko spotaknejo in padejo. Zato je potrebno, da luč od zgoraj nenehno razsvetljuje našo pot. Naša edina varnost je, da svojo pot popolnoma zaupamo njemu, ki je rekel: "Pojdi za menoj."

Po Gideonovi smrti pa "se niso spominjali Izraelovi sinovi Gospoda, svojega Boga, ki jih je bil otel iz roke vseh njihovih sovražnikov vseokrog; tudi niso izkazali usmiljenja hiši Jerub-baal-Gideonovi, kakor je on storil vse dobro Izraelu". ([Sod 8,34,35](#)) Izraelsko ljudstvo je pozabilo vse, kar so dolgovali Gideonu, svojemu sodniku in rešitelju, ter sprejelo njegovega nezakonskega sina Abimeleka za svojega/556/ kralja. Ta je pomoril vse Gideonove zakonske otroke razen enega, da bi zadržal svojo moč. Ko ljudje zavržejo Božji strah, niso več daleč od opustitve časti in poštenosti. Če bomo cenili Gospodovo milost, se bo zgodilo, da bomo cenili te, ki so bili kakor Gideon uporabljeni kot pripomočki za blagoslov njegovemu ljudstvu. Od ljudi, ki so razodeli tako veliko nehvaležnost do Boga, je bilo pričakovati kruto Izraelovo ravnanje do Gideonove hiše.

Po Abimelekovi smrti je poglavar sodnikov, ki se je bal Gospoda, nekaj časa služil, da je ustavil malikovanje. Ampak v kratkem se je ljudstvo povrnilo k navadam poganjskih skupnosti okoli njih. Med severnimi rodovi sta imela sirska in sidonska bogova veliko privrženecv. Na jugozahodu pa so filistejski maliki in na vzhodu moabski in amonski odvrčali srce Izraela od Boga njihovih očetov.

Odpadništvo pa je hitro prineslo svojo kazen. Amonci so podjarmili vzhodne rodove. Ko so prečkali Jordan, so zavzeli Judovo in Efraimovo ozemlje. Na zahodu so s svoje ravnine poleg morja prišli Filistejci ter na vse strani požigali in plenili. Spet se je zdelo, da je Izrael prepuščen moči neusmiljenih sovražnikov.

Ljudstvo je poiskalo pomoč pri njem, ki so ga zapustili in žalili. "In Izraelovi sinovi so vpili h Gospodu, govoreč: Grešili smo zoper tebe, kajti zapustili smo svojega Boga in služili Baalom." ([Sod 10,10](#)) Obžalovanje pa ni spočelo resničnega spokorjenja. Ljudstvo je žalovalo, ker so jim njihovi grehi prinesli trpljenje, ne pa ker so osramotili Boga s prestopanjem njegovega svetega zakona. Resnično spokorjenje je več kakor žalovanje zaradi greha. To je odločna odvrnitev od hudobnega.

Gospod jim je odgovoril po enem svojih prerokov: "Nisem li vas rešil Egipčanov in Amorejcev, Amonovih sinov in Filistejcev? Tudi Sidonjani in Amalekovci in Maonci so vas stiskali, in ko ste vpili do mene, sem vas rešil njihove roke. In vendar ste me zapustili in služili drugim bogovom; zato vas ne bom več rešil. Pojdite in kličite k bogovom, ki ste si jih izvolili: naj vas rešijo v dan vaše stiske." ([Sod 10,11-14](#))

Te resne in strašne besede usmerjajo misli na drug prizor - veliki dan končne sodbe - ko/557/ se bodo zavračevalci Božje milosti in preziralci njegovega usmiljenja srečali z njegovo pravico. Na sodišču bodo morali odgovarjati ti, ki so svoje od Boga dane talente, čas, sredstva ali razum uporabili za služenje bogovom tega sveta. Pozabili so svojega pravega in ljubečega Prijatelja, da so hodili po poti udobnosti in posvetnega zadovoljstva. Nameravali so se po nekem času vrniti k Bogu, toda svet je s svojimi neumnostmi in prevarami prevzel njihovo pozornost. Objestne zabave, ošabnost v oblačenju in popuščanje teku so tako zakrknili srce in ohromili vest, da ni bilo slišati glasu resnice. Dolžnost je bila zaničevana. Stvari neskončne vrednosti so bile malo cenjene, dokler ni srce izgubilo sleherne želje, da bi se žrtvovalo zanj, ki je dal toliko za človeka. V času žetve bodo želi, kar so posejali.

Gospod pravi: "Toda, ko sem klicala, ste se branili, ko sem iztezala svojo roko, nihče se ni zmenil zanjo, temveč prezirali ste vse moje svete in mojega svarila si niste želeli. ... Kadar pride kakor besneča ujma, česar se bojite, in se približa vaša nesreča kakor nevihta, ko pridere nad vas stiska in nadloga. Tedaj me bodo klicali, pa jim ne odgovorim, skrbno me bodo iskali, a ne najdejo me: zato ker so sovražili znanje in

Gospodovega strahu niso izvolili, mojih svetov niso hoteli, a zaničevali so vse moje svarjenje. Zato bodo jedli od sadu svoje poti in se sitili s svojimi naklepi. Kdor pa mene posluša, bo brez skrbi prebival in mir užival, ne boječ se hudega." ([Preg 1,24-31.33](#))

Izraelci so se sedaj ponižali pred Gospodom. "In odpravili so tuje bogove izmed sebe in so služili Gospodu." In Gospodovemu ljubečemu srcu se je smililo - "**smililo**, da je Izrael tolikanj trpel." ([Sod 10,16](#)) O, potrpežljiva usmiljenost našega Boga! Ko je njegovo ljudstvo odstranilo grehe, ki so jih ločili od njega, je uslišal njihove molitve in takoj začel delati zanje.

Rešitelj je bil obujen v osebi Jefta, Gileadca, ki se je bojeval z Amonci in učinkovito uničil njihovo moč. Osemnajst let je Izrael trpel pod zatiranjem svojega sovražnika, pa vendar so ponovno pozabili nauk, ki so se ga naučili s trpljenjem.

Ko se je njegovo ljudstvo povrnilo na hudobne poti, je Gospod dovolil, da so jih še naprej zatirali njihovi mogočni sovražniki/558/ Filistejci. Mnogo let jih je ta kruti in bojeviti narod stalno nadlegoval in občasno popolnoma podjarmil. Pomešali so se s temi malikovalci, se združili z njimi v veseljačenju in češčenju, dokler se ni zdelo, da so z njimi eno v duhu in zanimanju. Potem so ti navidezni Izraelovi prijatelji postali njegovi najbolj ogorčeni sovražniki ter jih želeli za vsako ceno uničiti.

Tudi kristjani kakor Izrael prepogosto popustijo vplivu sveta ter se prilagodijo njegovim načelom in navadam, da bi pridobili prijateljstvo nevernih. Na koncu pa bodo spoznali, da so ti navidezni prijatelji najnevarnejši izmed sovražnikov. Sveto pismo jasno uči, da ne more biti složnosti med Božjimi ljudmi in svetom. "Ne čudite se, moji bratje, če vas svet sovraži." ([1 Jan 3,13](#)) Naš Zveličar pravi: "Vedite, da je mene prej sovražil nego vas." ([Jan 15,18](#)) Satan deluje po brezbožnih pod pretvezo lažnega prijateljstva, da bi zapeljal Božje ljudi v greh in jih ločil od Boga. Ko bo njihova obramba odstranjena, bo napeljal svoje pomočnike proti njim, da se jih bodo prizadevali uničiti./559/

54. Samson

([angleško](#))

Temeljno besedilo [Sod 13 do 16](#)

Sredi zelo razširjenega odpadništva so Božji zvesti častilci še naprej prosili Boga za Izraelovo rešitev. Čeprav na videz ni bilo odgovora in je iz leta v leto zatiralčeva moč še bolj pritiskala deželo, je Božja previdnost pripravljala pomoč zanje. In ravno v prvih letih filistejskega zatiranja se je rodil otrok, po katerem je Bog nameraval ponižati moč mogočnih sovražnikov.

Na meji hribovite dežele, ki je nadzorovala filistejsko ravnino, je stalo majhno mesto Zora. Tukaj je živela Manoahova družina, ki je bila iz Danovega rodu. Bili so ena izmed redkih družin, ki je sredi splošne popačenosti ostala zvesta Jahveju. Nerodovitni Manoahovi ženi se je prikazal "Gospodov Angel" ([Sod 13,3](#)) s sporočilom, da bo dobila sina, po katerem bo Bog začel osvobajati Izraela. S tem v mislih ji je dal Angel navodila glede njenih navad in tudi glede ravnanja z otrokom: "Sedaj pa, varuj se, pravim, da ne piješ vina in močne pijače in ne ješ nič nečistega." ([Sod 13,4](#)) Ista prepoved je veljala od samega začetka tudi za otroka. Dodano navodilo je določalo, naj mu ne strižejo las, saj bo posvečen Bogu kot posvečenec od rojstva.

Žena je poiskala moža, mu opisala Angela in ponovila njegovo sporočilo. Mož pa se je bal, da ne bi naredila kakšne napake v pomembnem delu, ki jima je bilo zaupano. Zato je molil: "O, Gospod, prosim, daj, da pride Božji mož, ki si ga bil poslal, zopet k nama ter naju pouči, kako naj ravnava z dečkom, ki se bo rodil." ([Sod 13,8](#))

Ko se je Angel ponovno prikazal, ga je Manoah nestrpno vprašal: "Kaj bodi pravilo za dečka in njegovo delo?" ([Sod 13,12](#)) Ponovljeno je bilo prejšnje navodilo: "Vsega, kar sem/560/ povedal ženi, naj se ona varuje. Naj ne uživa ničesar, kar pride iz vinske trte, niti ne pije vina, ne močne pijače in ne je nič nečistega; in vse, kar sem ji zapovedal, naj izpolnjuje." ([Sod 13,13.14](#))

Bog je imel v načrtu za obljubljenega Manoahovega otroka pomembno delo. Da bi mu zagotovil lastnosti, ki so potrebne zanj, so morale biti življenjske navade matere in otroka skrbno predpisane. Angelovo navodilo za Manoahovo ženo je bilo: "Naj ... ne pije vina, ne močne pijače in ne je nič nečistega; in vse, kar sem ji zapovedal, naj izpolnjuje." ([Sod 13,14](#)) Otroka bodo materine navade zaznamovale za dobro ali pa slabo. Sama mora živeti po načelih zmernosti in samoodpovedi, če želi dobro

svojemu otroku. Nespametni svetovalci materi svetujejo, da je potrebno zadovoljiti vsako željo in vzgib, toda tak nauk je lažen in škodljiv. Mati je z ukazom samega Boga najresneje obvezna izvajati samoobvladovanje.

Kakor matere tudi očetje nosijo to odgovornost. Oba starša prenašata na otroke svoje značajske lastnosti, duševne in telesne, svoja nagnjenja in strasti. Posledica starševske nezmernosti je, da otrokom pogosto manjka telesne odpornosti ter duševnih in moralnih moči. Uživalci alkohola in tobaka prenašajo na svoje otroke svoja nenasitna hrepenenja, razdraženo kri in preobčutljive živce. Samopašni pogosto zapustijo svojim potomcem kot zapuščino svoje nesvete želje in celo odvratne bolezni. In ker imajo otroci manj moči za upiranje skušnjavam, kakor so je imeli njihovi starši, vsak rod teži k temu, da pada vse nižje. Starši so precej odgovorni za betežnosti tisočih, ki se rodijo gluhi, slepi, bolni ali prizadeti, in ne samo za neobvladljive želje in pokvarjeni tek svojih otrok.

Vsaka mati in oče bi se morala vprašati: "Kaj bodi pravilo za otroka, ki se nama bo rodil?" Učinek predrojsnih vplivov mnogi jemljejo zlahka. Iz nebes poslano navodilo tem hebrejskim staršem, ki je bilo dvakrat ponovljeno na zelo jasen in resen način, kaže, kako naš Stvarnik gleda na to.

Ni bilo dovolj, da obljubljeni otrok prejme od staršev dobro zapuščino. Temu mora slediti skrbna/561/ vzgoja in oblikovanje pravih navad. Bog je ukazal, da mora biti prihodnji Izraelov sodnik in rešitelj že od otroštva vzgojen v strogi zmernosti. Od rojstva mora biti posvečenec in tako pod neprestano prepovedjo uporabe vina ali močne pijače. Naukov zmernosti, samoodpovedi in samonadzora moramo otroke učiti že kot dojenčke.

Angelova prepoved je obsegala uživanje vsega nečistega. Razlika med čisto in nečisto hrano ni bila samo obredni in samovoljni predpis, marveč je temeljila na zdravstvenih načelih. Izpolnjevanju te razlike lahko precej pripišemo čudovito čilost, ki je tisoče let odlikovala judovsko ljudstvo. Načela zmernosti zajemajo še vse drugo, ne pa samo prepoved uživanja opojnih pijač. Uporaba pozitivne in težko prebavljive hrane je pogosto enako škodljiva zdravju in v mnogih primerih poseje seme pijanstva. Prava zmernost nas uči opustiti vse, kar je škodljivo, in razumno uporabljati, kar je zdravo. Malo jih je, ki pravilno dojemajo, kako zelo imajo njihove prehrabene navade opraviti z njihovim zdravjem, značajem, z njihovo uporabnostjo na svetu in z večno usodo. Tek mora biti vedno podrejen moralnim in razumskim močem. Telo bi moralo služiti duhu, ne pa duh telesu.

Božanska obljuba Manoahu se je v primernem času izpolnila v rojstvu sina, ki so ga poimenovali Samson. Ko je deček rasel, je postalo očitno, da ima neprimerljivo

telesno moč. Samson in njegovi starši so dobro vedeli, da to ni odvisno od njegovih čvrstih mišic, temveč od njegovega stanja posvečenosti, katerega simbol so bili njegovi nestriženi lasje. Če bi Samson ubogal božanska navodila tako zvesto kakor njegovi starši, bi bila njegova usoda plemenitejša in srečnejša. Ampak zveza z malikovalci ga je pokvarila. Ker je bilo mesto Zora blizu filistejske dežele, se je Samson prijateljsko pomešal s Filistejci. Tako je v njegovi mladosti pognala domačnost in postala vpliv, ki je potemnil vse njegovo življenje. Mladenka, ki je živela v filistejskem mestu Timnati, je pritegnila Samsonovo pozornost, in sklenil se je z njo oženiti. Svojim bogaboječim staršem, ki so ga poskušali odvrniti od tega namena, je odgovoril: "Ker ta je prava mojim očem." ([Sod 14,3](#)) Starša sta končno popustila njegovim željam in prišlo je do poroke./562/

Ravno ko je Samson stopil v moško dobo, v čas, ko naj bi izvršil svoje božansko poslanstvo - v čas, ko naj bi bil skrajno zvest Bogu - se je povezal z Izraelovimi sovražniki. Ni spraševal, ali bo poveličeval Boga, če se bo povezal z ženo po svoji izbiri in se postavil v položaj, kjer ne bo mogel izpolniti namena s svojim življenjem. Bog je vsem, ki ga najprej želijo poveljati, obljubil modrost; ni pa obljube zanje, ki se trudijo zadovoljiti samo svoje želje.

Koliko jih ravna enako, kakor je Samson! Kako pogosto se sklepajo poroke med pobožnimi in brezbožnimi, ker pri izbiri mož in žena vlada samo telesna nagnjenost! Mladi ne vprašajo za nasvet Boga, niti nimajo pred očmi njegove slave. Krščanstvo bi moralo imeti odločilen vpliv na zakonsko zvezo. Prevečkrat se zgodi, da vzgibi, ki vodijo v to zvezo, niso v skladnosti s krščanskimi načeli. Satan si nenehno prizadeva okrepiti svojo moč nad Božjim ljudstvom tako, da jih napeljuje v zvezo s svojimi podložniki. Da bi to dosegel, si prizadeva v njihovih srcih zbuditi neposvečene strasti. Gospod je v svoji besedi jasno poučil svoje ljudstvo, naj se ne poročajo s tistimi, v katerih ne biva njegova ljubezen. "Kakšno pa soglasje Kristusa z Belijalom? Ali kakšen delež ima vernik z nevernikom? A kakšna je zveza Božjega templja z maliki?" ([2 Kor 6,15.16](#))

Na svojem poročnem slavu se je Samson sprijatelžil z njimi, ki so sovražili Izraelovega Boga. Kdor koli prostovoljno stori tako zvezo, bo čutil za potrebno, da se nekako prilagodi navadam in običajem svojih tovarišev. Tako porabljen čas je slabši od zapravljenega. Misli se in govori o tem, kar teži k uničenju trdnjav načel ter k oslabitvi zatočišča duše.

Žena, zaradi katere je Samson prestopil Božji ukaz, se je še pred koncem poročnega slavlja izkazala za nezvesto. Zaradi njene nezvestobe razkačen Samson jo je za nekaj časa zapustil in se sam vrnil na dom v Zoro. Kasneje se je omehčal in odšel po svojo nevesto. Tedaj pa je izvedel, da je žena drugemu. Njegovo maščevanje - uničil je vsa

filistejska polja in vinograde - je povzročilo, da so jo umorili. V bistvu pa so bile njihove grožnje tiste, ki so jo pripeljale do tega, da je izdala njega,/563/ s komer so se začele težave. Samson je že dokazal svojo nenavadno moč, ko je lastnoročno ubil mladega leva in trideset Askeloncev. Zdaj, ko je bil razkačen zaradi barbarskega umora njegove žene, je napadel Filistejce in jih udaril ter jim razbil "pleča in ledja s hudimi udarci". ([Sod 15,8](#)) Potem si je zaželel varno zatočišče pred sovražniki. Zato se je umaknil v skalno razpoko v Etamu v Judovem rodu.

Do tega kraja ga je preganjala močna sila. Judovi prebivalci so se prestrašeni strinjali, da ga izdajo njegovim sovražnikom. Skladno s tem se je k njemu odpravilo tri tisoč Judov. Toda tudi v taki nadštevilčnosti se mu niso upali približati, ker niso bili prepričani, da jim ne bo storil žalega. Samson je privolil, da ga zvežejo in izročijo Filistejcem, vendar je najprej zahteval od Judovcev obljubo, da ga sami ne bodo napadli in tako prisilili, da jih uniči. Dovolil jim je, da ga zvežejo z dvema novima vrvema in odvedejo v tabor njegovih sovražnikov, ki so se tega zelo razveselili. Toda ko so še njihovi kriki odmevali sredi hribov, je Gospodov Duh prišel z močjo nadenj. Raztrgal je močne nove vezi, kakor da bi bile v ognju ožgan lan. Potem je posegel po prvem orožju, ki mu je bilo pri roki. Kljub temu da je bila to samo oslovsko čeljust, je bila učinkovitejša od meča ali kopja. Filistejce je tolkel, dokler niso v strahu zbežali, in pustil tisoče mož mrtvih na polju.

Če bi bili Izraelci pripravljeni pridružiti se Samsonu in iti za njim v zmago, bi se lahko že takrat osvobodili moči svojih zatiralcev. Vendar so postali malodušni in strahopetni. Zanimarili so delo, ki jim ga je zapovedal izvršiti Bog - naj preženejo pogane - in se združili z njimi v ponižujočih običajih, dovoljevali njihovo krutost ter celo odobravali njihovo krivičnost, dokler ni bila usmerjena proti njim samim. Ko so se podvrgli zatiralčevi moči, so se divje prepustili sramoti, ki bi ji lahko ušli, če bi ubogali Boga. Tudi ko jim je Gospod obudil rešitelja, so ga pogosto zapustili in se združili s sovražniki.

Potem ko je Samson zmagal, so ga Izraelci postavili za sodnika. Izraelu je vladal dvajset let. Toda en napačen korak pripravi/564/ pot drugemu. Samson je prestopil Božji ukaz, ko je vzel za ženo Filistejko, in zopet si je v popustljivosti nepostavnemu poželenju upal mednje - in sicer med svoje smrtne sovražnike. Ker je zaupal v svojo veliko moč, ki je Filistejce navdala s tako grozo, je drzno šel v Gazo, da bi obiskal tamkajšnjo vlačugo. Mestni prebivalci so zvedeli za njegovo navzočnost. Bili so željni maščevanja. Njegov sovražnik je bil varno zaprt med zidovi najmočnejše utrjenega mesta. Bili so prepričani, da imajo svoj plen v pesti in so samo čakali na jutro, da bi izvršili svojo zmago. Opolnoči je Samson vstal. Obtožujoči glas vesti ga je napolnil z obžalovanjem, ko se je spomnil, da je prelomil svojo prisego posvečenosti. Kljub njegovemu grehu ga Božja milost ni zapustila. Njegova nenavadna moč mu je

ponovno pomagala, da se je rešil. Ko je prišel k mestnim vratom, jih je odtrgal s tečajev ter skupaj s podboji in zapahi odnesel na vrh hriba na poti v Hebron.

Toda tudi zdaj, ko je za las ušel, ni zapustil svojih hudobnih poti. Ni si več upal vrniti med Filistejce, marveč je iskal čutna zadovoljstva, ki so ga zvabila v pogubo. "Potem pa se zaljubi v ženo v dolini Soreku," ([Sod 16,4](#)) kar je bilo blizu njegovega rojstnega kraja. Ime ji je bilo Delila - "uničevalec". Soreška dolina je slovela po vinogradih. To je bila prav tako skušnjava za omahujočega posvečenca, ki je že popustil uporabi vina ter tako prelomil še eno vez, ki ga je povezovala s čistostjo in Bogom. Filistejci so budno pazili na svojega sovražnika, in ko se je ponižal s to novo zvezo, so se odločili, da ga pogubijo z Delilino pomočjo.

V Soreško dolino so poslali odpravo, ki so jo sestavljali vodilni možje iz vsake filistejske pokrajine. Niso si ga upali prijeti, dokler je imel tako veliko moč. Njihov namen pa je bil zvedeti, če je mogoče, kaj je skrivnost njegove moči. Zato so podkupili Delilo, da bi to raziskala in razodela.

Ko je izdajalka mučila Samsona z vprašanji, jo je zapeljal z izjavo, da bo postal šibak kakor drugi možje, če opravijo nekaj dejanj. Ko je zadevo preizkusila, je odkrila prevaro. Obtožila ga je laganja, rekoč: "Kako smeš reči, da me ljubiš, ko vendar tvoje srce ni z menoj? Že trikrat si se norčeval/565/ z menoj in mi nisi povedal, v čem je tvoja velika moč." ([Sod 16,15](#)) Trikrat je imel Samson najjasnejše dokaze, da so se Filistejci povezali z njegovo očarljivko, da bi ga pogubili. Po spodletelem namenu pa je ravnala, kakor da bi šlo za šalo, zato je Samson slepo odgnal strah.

Dan za dnem ga je Delila rotila, dokler da mu je duša obnemogla do smrti, ampak kljub temu ga je ob njej držala spretna moč. Končno je bil Samson premagan in ji je izdal skrivnost: "Nikoli mi ni prišla britev na glavo, kajti Božji posvečenec sem od materinega telesa. Ko bi me obrili, me zapusti moja moč, da oslabim in bom kakor kateri koli človek." ([Sod 16,17](#)) K filistejskim knezom je nemudoma poslala poslanca, da jih je rotil, naj brez obotavljanja pohitijo k njej. Medtem ko je vojščak spal, so mu z glave ostrigli goste pramene las. Potem je kakor že trikrat poprej zaklicala: "Filistejci nadte, Samson!" ([Sod 16,20](#)) Ko se je takoj zbudil, je hotel kakor prej uporabiti svojo moč, in jih uničiti; toda njegove slabotne roke niso izpolnile njegovih ukazov, in ni vedel, "da je Gospod odstopil od njega". ([Sod 16,20](#)) Ko so ga obrili, ga je začela Delila prva mučiti in preizkušati njegovo moč, kajti Filistejci si niso upali približati, dokler se niso popolnoma prepričali, da je njegova moč minila. Potem so ga prijeli, mu iztaknili oči in odpeljali v Gazo. Tam so ga v ječi zvezali z verigami in mu naložili naporno delo.

Kakšna sprememba zanj, ki je bil Izraelov sodnik in prvak! Zdaj je bil šibak, slep, ujet, ponižan do najbolj hlapčevske službe! Po malem je kršil pogoje svojega svetega

poklica. Bog ga je dolgo prenašal; ko pa se je podvrigel moči greha in izdal svojo skrivnost, ga je Gospod zapustil. V samih dolgih laseh ni bilo nobene moči; bili pa so znamenje njegove zvestobe Bogu. Ko je popustil poželenju in mu žrtvoval simbol, je prav tako zapravljal blagoslove, katerih znamenje so bili.

Samson je v trpljenju in ponižanju, kar je pomenilo zabavo za Filistejce, spoznal več o svoji šibkosti kakor kdaj prej. Njegova beda ga je vodila k spokorjenju. Ko so njegovi lasje rastle, se je postopoma vrnila tudi njegova moč. Ker pa so ga imeli njegovi sovražniki za uklenjenega in nemočnega jetnika, niso bili zaskrbljeni.

Filistejci so svojo zmago pripisali svojim bogovom. Vriskali/566/ so od veselja, da so se uprli Izraelovemu Bogu. V čast Dagonu, ribjemu bogu, zaščitniku morja, so pripravili slavlje. Iz mesta in dežele po vsej filistejski dolini so se zbrali ljudje in njihovi knezi. Trume častilcev so napolnile velik tempelj in se gnetle po hodnikih do strehe. To je bil prizor veseljačenja in radosti. Blišč daritvene službe sta spremljala glasba in veseljačenje. Potem so kot glavno trofejo Dagonove moči pripeljali Samsona. Njegov prihod so spremljali zmagoslavni vzkliki. Ljudstvo in poglavarji so se posmehovali njegovi bedi in častili boga, ki je premagal njihovega sovražnika. Po nekem času je Samson, kakor da bi bil utrujen, prosil za dovoljenje, da bi si odpočil med dvema nosilnima stebroma, ki sta podpirala tempeljsko streho. Potem je tiho molil: "O Gospod, Jahve, spomni se me, prosim, in mi vsaj le to pot daj moč, o Bog, da se enkrat maščujem nad Filistejci za obe svoji očesi!" ([Sod 16,28](#)) S temi besedami je s svojima močnima rokama objel stebra in zaklical: "Naj umrem s Filistejci!" ([Sod 16,30](#)) Nagnil se je, streha je padla in z enim pokom uničila vso množico. "In bilo je več mrtvih, ki jih je ubil v svoji smrti, nego njih, ki jih je pobil v svojem življenju." ([Sod 16,30](#))

Malik in njegovi častilci, duhovnik in kmet, vojščak in plemič, so bili skupaj pokopani pod ruševinami Dagonovega templja. Med njimi je bila velikanska podoba njega, ki ga je Bog izvolil, da bo rešitelj njegovega ljudstva. Novice o strašnem uničenju so prispele v Izraelovo deželo. Samsonovi sorodniki so prišli z gora ter neovirano rešili telo padlega junaka. In ga "odneso gor in ga pokopljejo med Zoro in Estaolom v grobišču Manoaha, njegovega očeta". ([Sod 16,31](#))

Božja obljuba, da bo po Samsonu začel "reševati Izraela iz roke Filistejcev", ([Sod 13,5](#)) je bila izpolnjena. Ampak kako temno in strašno je poročilo tega življenja, ki bi lahko bilo hvalnica Bogu in slava narodu! Če bi bil Samson zvest svojemu božanskemu poklicu, bi bil Božji načrt izvršen v njegovo čast in hvalo. On pa je popustil skušnjavi in se izkazal nezvestega zaupanju, ki mu je bilo izkazano. Njegovo poslanstvo se je izpolnilo v porazu, jetništvu in smrti.

V telesni moči je bil Samson najmočnejši človek na zemlji; toda v samonadzorovanju, poštenosti in odločnosti je bil med najšibkejšimi. Mnogi se motijo, ko imajo močna poželenja za močan/567/ značaj, toda resnica je, da je on, ki mu vladajo poželenja, šibak mož. Resnična človekova velikost se meri z močjo čustev, ki jih nadzira, ne pa s čustvi, ki ga nadzirajo.

Božja dobrotljiva skrb je počivala nad Samsonom, da bi bil pripravljen opraviti delo, za katero je bil poklican. Na samem začetku življenja je bil obdan z ugodnimi razmerami za telesno in duhovno moč ter moralno čistost. Toda pod vplivom hudobne družbe je zanemarljivo zvezo z Bogom, ki je človekova edina varnost, zato ga je odnesla plima zlega. Kogar dolžnost pripelje pred preizkušnjo, je lahko prepričan, da ga bo Bog ohranil. Če pa se človek samovoljno izpostavlja moči skušnjave, bo prej ali slej padel.

Prav te, ki jih Bog namerava uporabiti kot svoja orodja za posebno delo, želi Satan s skrajno močjo zapeljati. Napada nas na naših šibkih točkah, deluje po napakah v značaju, da bi zavladal nad celotnim človekom. Ve, da mu bo uspelo, če bomo gojili te hibe. Ampak nikomur ni treba biti premagan. Človek ni prepuščen samemu sebi, da bi premagal hudobno moč s svojimi slabotnimi naporami. Pomoč je pri roki in bo dana vsakemu človeku, ki si je res želi. Božji angeli, ki se vzpenjajo in sestopajo po lestvi, ki jo je videl Jakob v svoji prikazni, bodo pomagali vsakemu, ki želi, splezati celo do najvišjih nebes./568/

55. Otrok Samuel

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 1 do 2,11](#)

Elkana, levit z Efraimskega gorovja, je bil bogat in vpliven mož, ki je ljubil in se bal Gospoda. Njegova žena Ana je bila zelo pobožna. Bila je nežna in skromna, njen značaj pa sta označevali globoka iskrenost in velika vera.

Temu pobožnemu paru je bil prikrajšan blagoslov, ki si ga iskreno želi vsak Hebrejec. V njunem domu ni bilo slišati veselega otroškega glasu. Želja po ohranitvi imena je vodila njenega moža - kakor je vodila mnoge druge - da je sklenil drug zakon. Ampak ta korak, ki ga je spodbudilo pomanjkanje vere v Boga, ni prinesel sreče. V domu so se rojevali sinovi in hčere, toda veselje in lepota Božje svete ustanove sta bila omadeževana, družinski mir pa je bil uničen. Nova žena Penina je bila ljubosumna in ozkosrčna, ponašala se je z ošabnostjo in nesramnostjo. Ani se je zdelo, da se je upanje sesulo in življenje ji je postalo težko breme, vendar je kljub temu prestajala preizkušnjo s potrpežljivo ponižnostjo.

Elkana je zvesto izpolnjeval Božje predpise. Še vedno je potekalo bogoslužje v Silu, toda zaradi nerednosti službe v svetišču, ki jo je opravljal v njem kot levit, njegovih storitev niso več zahtevali. Navkljub temu se je ob določenih dnevih z družino odpravil k bogoslužju in darovanju.

Celo sredi svetih praznikov, ki so bili povezani z Božjo službo, je nagajal hudobni duh, ki je preklel njegov dom. Po darovanju zahvalnih daritev se je vsa družina po ustaljeni navadi zbrala k svečani, vendar veseli pojedini. Ob tej priložnosti je Elkana dal materi svojih otrok delež zanjo in za vsakega od otrok. V znak naklonjenosti je dal Ani dvojen delež, kar je kazalo, da so njegova čustva do nje enaka, kakor če bi imela sina. Potem je druga žena, podžgana zaradi ljubosumnosti, zahtevala prednost/569/ kot visoko cenjena od Boga in se rogala Ani zaradi njene nerodovitnosti, ki naj bi bila dokaz Gospodovega nezadovoljstva. To se je iz leta v leto ponavljalo, tako da Ana ni več mogla zdržati. Ker ni več mogla skrivati svoje žalosti, je zajokala in se umaknila s pojedine. Mož jo je zaman poskušal potolažiti. Vprašal jo je: "Ana, zakaj jokaš? In zakaj ne ješ? In zakaj ti je srce žalostno? Ali ti nisem jaz boljši od desetih sinov?" ([1 Sam 1,8](#))

Ana se ni pritoževala. Breme, ki ga ni mogla podeliti z zemeljskim prijateljem, je zvrnila na Boga. Iskreno je prosila, da bi ji odvzel sramoto in ji zagotovil dragocen dar - sina, ki bi ga vzredila in vzgojila zanj. Svečano se je zaobljubila, da bo svojega sina ob rojstvu posvetila Bogu, če ji bo uresničil prošnjo. Približala se je vhodu v svetišče in v duševni stiski "molila ... in silno jokala". ([1 Sam 1,10](#)) Tiho in brez besed se je pogovarjala z Bogom. V tistih slabih časih so bili redki taki prizori češčenja. Nespoštljiva požrešnost in celo pijančevanje nista bila neobičajna niti na verskih slavnostih. Ko je veliki duhovnik Eli opazoval Ano, je menil, da se je napila vina. Misleč, da je vredna graje, ji je strogo rekel: "Doklej boš pijana? Iztrezni se od svojega vina!" ([1 Sam 1,14](#))

Presenečena in v bridkosti je Ana nežno odgovorila: "Nikar, moj gospod, žena sem otožnega duha; vina in močne pijače nisem pila, temveč svoje srce sem izlila pred Gospodom. Ne rači šteti svoje dekle za Belijalovo hčer, zakaj od velikega žalovanja in razžaljenja sem doslej govorila." ([1 Sam 1,15.16](#))

Veliki duhovnik je bil globoko ganjen, saj je bil Božji mož. Namesto graje je zdaj izgovoril blagoslov: "Pojdi v miru! Izraelov Bog naj ti izpolni prošnjo, ki si jo prosila." ([1 Sam 1,17](#))

Anina prošnja je bila uslišana. Prejela je dar, za katerega je tako iskreno prosila. Ko je opazovala otroka, ga je imenovala Samuel, "kajti izprosila sem ga od Gospoda". ([1 Sam 1,20](#)) Brž ko je bil malčec dovolj star, da so ga ločili od matere, je izpolnila obljubo. Z vso predanostjo materinskega srca je ljubila svojega otroka. Dan za dnem se je vse bolj/570/ navezovala nanj, ko je opazovala njegove razvijajoče se moči in poslušala otroško čebljanje. Bil je njen edinec, posebni nebeški dar, toda sprejela ga je kot zaklad, posvečen Bogu; zato Dajalcu ne bo prikrajšala tega, kar je njegovo.

Še enkrat je Ana potovala s svojim možem v Silo in v Božjem imenu velikemu duhovniku predstavila svoj dragocen dar, rekoč: "Za tega dečka sem prosila, in Gospod mi je izpolnil prošnjo, ki sem jo prosila od njega. Zato ga tudi jaz izročam Gospodu; vse dni, dokler bo živel, je izročen Gospodu." ([1 Sam 1,27.28](#)) Na Elija sta vera in predanost te Izraelke naredili velik vtis. Sam je bil preveč popustljiv oče, zato je bil prestrašen in ponižan, ko je videl materino veliko daritev. Ločevala se je od svojega edinega otroka, da bi ga posvetila službi Bogu. Čutil se je grajanega za svojo sebično ljubezen. V ponižnosti in spoštovanju se je priklonil pred Gospodom in ga častil.

Materino srce se je napolnilo z veseljem in hvalo in hrepenela je po izlitju svoje hvaležnosti Bogu. Nadnjo je prišel Duh navdihnjenja: "In Ana je molila in rekla: Moje srce se raduje v Gospodu, moj rog je povišan po Gospodu; moja usta so se široko

odprla zoper moje sovražnike, kajti veselim se tvojega zveličanja. Nihče ni tako svet kakor Gospod, kajti razen tebe ni nobenega; in ni nobene Skale, kakor je naš Bog. Ne množite govorov o visokih rečeh, predrznost naj ne pride iz vaših ust: kajti Gospod je Bog mogočni, ki vse pozna, in človeške misli na tehtnico deva On. ... Gospod mori in oživlja, pelje v kraj smrti in zopet nazaj. Gospod spravi v uboštvo in obogati, On ponižuje, pa tudi povišuje. On povišuje ubožca iz prahu, siromaka vzdiguje iz blata, da ga posadi med plemenitnike in mu da podedovati prestol slave; kajti Gospodovi so stebri zemlje, in On je nanje postavil svet. On bo varoval noge svojih svetnikov, ali brezbožniki umolknejo v temi; zakaj po svoji moči človek ne pride kvišku. Zatrti bodo, kateri nasprotujejo Gospodu, /571/ zoper nje bo On grmel v nebesih. Gospod bo sodil kraje zemlje, in da moč svojemu kralju in poviša rog svojega maziljenca." ([1 Sam 2,1-10](#))

Anine besede so bile preroške. Govorila je o Davidu, ki bo vladal kot Izraelov kralj, in o Mesiju, Gospodovem Maziljencu. Ker je najprej spregovorila o širokoustenju nesramne in prepirljive ženske, pesem kaže na uničenje Božjih sovražnikov in o končni zmagi njegovega odrešenega ljudstva.

Iz Sila se je Ana tiho vrnila na svoj dom v Rami. Otroka Samuela je pustila, da se pod vodstvom velikega duhovnika izuči za službo v Božji hiši. Od najzgodnejšega prebujanja razuma je sina učila, da je ljubil in spoštoval Boga ter se zavedal, da pripada Gospodu. Z vsakim znanim predmetom, ki sta ga videla, je vodila otrokove misli gor k Stvarniku. Ko se je ločila od otroka, zvesta materina skrb ni prenehala. Vsak dan je molila zanj. Vsako leto je sama naredila zanj suknjico za službo in ko se je z možem odpravila k bogoslužju v Silo, je dala otroku ta spomin na njeno ljubezen. Vsako vlakno majhnega oblačila je bilo stkano z molitvijo, da bi bil otrok neomadeževan, plemenit in zvest. Za svojega sina ni prosila posvetne velikosti, temveč je iskreno prosila, da bi dosegel velikost, ki jo cenijo Nebesa - da bi častil Boga in bil v blagoslov svojim bližnjim.

Kakšna je bila Anina nagrada! In kakšno spodbudo za zvestobo daje njen zgled! Vsaki materi so zaupane priložnosti neprecenljive vrednosti, neskončno dragocene koristi. Na skromne dolžnosti, ki jih ima ženska za nevšečno nalogo, mora gledati kot na veliko in plemenito delo. Materina prednost je, da blagoslavlja svet s svojim vplivom. Ko to počne, bo tudi sama vesela. Noge svojih otrok lahko uravna po stezi, ki vodi skozi sonce in senco do veličastnih zgornjih višav. Toda samo ko v svojem življenju sledi Kristusovim naukom, lahko upa, da bo oblikovala otrokov značaj po božanskem vzorcu. Svet je prepoln kvarnih vplivov. Moda in običaj uveljavljata nad mladimi močan vpliv. Če je mati malomarna v dolžnosti poučevanja, da jih vodi in kroti, bodo njeni otroci seveda sprejeli zlo in /572/ se odvrnili od dobrega. Vsaka mati naj gre pogosto k Zveličarju z molitvijo: "Pouči naju, kako naj ravnava z otrokom in kako naj

ga vzgajava!" Naj si zapomni navodilo, ki ga je dal Bog v svoji besedi, pa ji bo dana modrost, ki jo potrebuje.

"A deček Samuel je vedno napredoval in je bil prijeten Gospodu in tudi ljudem." ([1 Sam 2,26](#)) Čeprav je Samuelova mladost minila v svetišču, namenjenem češčenju Boga, ni bil varen pred hudobnimi vplivi ali grešnimi zgledi. Elijeva sinova se nista bala Boga, niti nista spoštovala očeta. Samuel ni iskal njune družbe, niti ni posnemal njunega hudobnega ravnanja. Neprestano si je prizadeval postati to, kar je Bog želel, da bi bil. To je prednost vsakega mladega. Bog je zadovoljen, ko se celo majhni otroci izročijo njegovi službi.

Samuel je bil zaupan Elijevi oskrbi. Ljubkost njegovega značaja je iz ostarelega duhovnika priklicala topla čustva. Bil je prijazen, radodaren, poslušen in spoštljiv. Eli je v svoji nalogi našel tolažbo in blagoslov, saj ga je muhavost njegovih sinov zelo prizadela. Samuel je rad pomagal in bil sočuten. Nikoli ni noben oče nežneje ljubil svojega otroka, kakor je Eli ljubil tega mladeniča. Redkost je bila, da je med glavnim ljudskim upravnikom in preprostim otrokom obstajalo tako toplo čustvo. Ko so Elija prizadele starostne bolezni ter se je napolnil bojazni in kesanja zaradi pokvarjenega ravnanja svojih sinov, se je po tolažbo obrnil k Samuelu.

Po navadi leviti niso nastopili svoje običajne službe, dokler niso napolnili petindvajset let, Samuel pa je bil pri tem pravilu izjema. Vsako leto so mu bile zaupane pomembnejše naloge. Ko je bil še otrok, mu je bil v znak posvetitve svetiščnemu delu na ramena položen platnen naramnik. Že ko je bil Samuel zelo mlad pripeljan, da bi služil v svetišču, je moral izvrševati dolžnosti v Božji službi, seveda glede na svojo zmogljivost. Te so bile sprva zelo skromne in ne vedno prijetne. Kljub temu jih je opravil po svoji najboljši zmožnosti in z voljnim srcem. Svojo vero je prenesel v vsako življenjsko dolžnost. Imel se je za Božjega hlapca in svoje delo za Božje. Njegov trud je bil sprejet, ker ga je spodbudila ljubezen do Boga in iskrena želja, da bi opravljal njegovo voljo. Tako je Samuel postal/573/ sodelavec Gospoda nebes in zemlje. Bog pa ga je usposobil, da je opravil veliko delo za Izraela.

Če bi otroke učili ponižno opravljati vsakodnevne dolžnosti, ker je to od Gospoda določena smer in šola, v kateri bodo vzgojeni za zvesto in učinkovito službo, bi jim bilo njihovo delo bolj zadovoljivo in častno. Opraviti vsako dolžnost kakor Gospodu naredi mikavno še tako skromno zaposlitev in poveže delavce na zemlji s svetimi bitji, ki izvršujejo Božjo voljo v nebesih.

Uspeh v tem življenju in uspeh pri doseganju prihodnjega življenja sta odvisna od zvestega in vestnega posvečanja pozornosti majhnim rečem. Popolnost se vidi tako v najmanjšem kakor tudi v največjem Božjem delu. Roka, ki drži svetove v prostoru, je

roka, ki je z rahločutno spretnostjo naredila poljske lilije. In kakor je Bog popoln na svojem področju, bodimo tudi mi na svojem. Simetrična zgradba močnega in lepega značaja se oblikuje s posameznimi dolžnostmi. Zvestost naj označuje naše življenje tako v najmanjši kakor tudi v največji njegovi podrobnosti. Poštenost v majhnih stvareh, izvršitev majhnih dejanj natančnosti in drobna prijazna dela bodo razvedrili življenjsko pot. In ko bo naše življenje na zemlji končano, bo vidno, da je vsaka od najmanjših zvesto opravljenih dolžnosti širila vpliv za dobro - vpliv, ki nikoli ne more izginiti.

Mladina našega časa lahko v Božjih očeh postane tako dragocena, kakor je bil Samuel. Z zvestim ohranjanjem svoje krščanske poštenosti lahko širijo močan vpliv v delu prenove. V tem času potrebujemo take ljudi. Bog ima delo za vsakega od njih. Človek ni za Boga in človeštvo nikoli dosegel večjih sadov od teh, ki jih lahko dosežejo v teh dneh tisti, ki bodo zvesti svojemu od Boga danemu zaupanju./574/

56. Eli in njegova sinova

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 2,12-36](#)

Eli je bil Izraelov sodnik in duhovnik. Med Božjim ljudstvom je imel najvišji in najodgovornejši položaj. Ker je bil božansko izvoljen mož za opravilo svetih duhovniških dolžnosti in postavljen čez deželo kot najvišja sodna oblast, je bil človek, na katerega so gledali kot na zgled. Imel je velik vpliv na Izraelove rodove. Toda čeprav je bil določen, da vlada ljudstvu, ni vladal v svojem domu. Eli je bil popustljiv oče. Ker je ljubil mir in lagodnost, ni uporabljal svoje oblasti, da bi popravil zlobne navade in poželenja svojih otrok. Raje se je podredil njuni volji in jima pustil iti po njuni poti, kakor da bi se z njima pričkal ali pa ju kaznoval. Namesto da bi imel vzgojo svojih sinov za najpomembnejšo izmed svojih odgovornosti, je ravnal, kakor da ni pomembna. Izraelov duhovnik in sodnik ni bil puščen v temi glede dolžnosti brzdanja in vladanja otrokom, ki jih je Bog dal v njegovo oskrbo. Toda Eli se je izmaknil svoji dolžnosti, ker je zahtevala nasprotovanje volji njegovih sinov in bi ju bilo treba kaznovati in jima odrekati. Ne da bi premislil strašne posledice, ki bodo sledile njegovemu ravnanju, je popustil otrokoma v vsem, kar sta želela, in zanemaril njuno usposabljanje za Božjo službo in življenjske dolžnosti.

Bog je o Abrahamu rekel: "Zakaj spoznal sem ga s tem namenom, da bo **zapovedal** svojim otrokom in svoji rodbini za seboj, naj se drže Gospodove poti in strežejo pravičnosti in pravu." ([1 Moj 18,19](#)) Eli pa je svojim otrokoma dovolil, da sta imela nad njim oblast. Oče jima je postal podložen. Prekletstvo prestopka je bilo očitno v pokvarjenosti in hudobiji, ki sta označevali ravnanje njegovih sinov. Nikakor nista pravilno cenila Božjega značaja ali svetosti njegovega zakona. Njegova služba jima je bila običajna stvar. Od otroštva sta bila vajena svetišča in njegove službe. Toda namesto da bi postala spoštljivejša, /575/ sta izgubila vsakršen občutek o njegovi svetosti in pomenu. Oče se ni trudil popraviti njunih potreb po spoštljivosti do njegove oblasti, niti ni ustavil njunega nespoštovanja svečanih svetiščnih služb. Ko sta zrastle v moža, sta bila polna smrtnih sadov dvomljivosti in upora.

Čeprav sploh nista bila usposobljena za dolžnost, sta bila kot duhovnika poslana v svetišče služiti pred Bogom. Gospod je dal najnatančnejša navodila glede daritev. Ta brezbožna moža pa sta svoj prezir do oblasti pokazala celo pri Božji službi in se nista zmenila za postavbo o daritvah, ki naj bi bile darovane na najbolj svečan način. Namen daritev, ki so kazale naprej na Kristusovo smrt, je bil v srcih ljudi ohraniti vero v prihajajočega Odrešenika. Zato je bilo zelo pomembno strogo se držati Gospodovih

navodil glede njih. Mirovne daritve so bile še posebej izraz hvaležnosti Bogu. V teh daritvah je bilo treba na oltarju sežgati samo tolstino. Določen delež se je shranil za duhovnike, največji delež pa so vrnili darovalcu, da ga je pojedel skupaj s prijatelji na daritvenem prazniku. Tako naj bi bila vsa srca v hvaležnosti in veri usmerjena k veliki Daritvi, ki bo odvezla greh sveta.

Namesto da bi Elijeva sinova spoznala resnost te simbolične službe, sta mislila samo na to, kako bi jo naredila za sredstvo razbrzdanosti. Ker nista bila zadovoljna z deležem mirovne daritve, ki jima je bil določen, sta zahtevala dodaten delež. Veliko število daritev, ki so bile darovane ob letnih praznikih, je dalo duhovnikoma priložnost, da obogatita na račun ljudstva. Ne da sta samo zahtevala več, kakor pa je bila njuna pravica, temveč nista hotela čakati niti tako dolgo, da bi bila tolstina sežgana kot daritev Bogu. Vztrajala sta pri zahtevi deleža, ki jima je bil všeč, če pa jima ga je kdo odrekel, sta grozila, da ga bosta vzela na silo.

Nespoštljivost teh dveh duhovnikov je službo kmalu oropala njenega svečanega pomena, in ljudje "so zaničevali Gospodova darila". ([1 Sam 2,17](#)) Niso več cenili velike prisposodobne daritve, katere naj bi se veselili. "In greh mladeničev je bil silno velik pred Gospodom." ([1 Sam 2,17](#))

Ta nezvesta duhovnika sta prestopala Božji zakon in osramotila svojo sveto službo z nizkotnim in grešnim obnašanjem./576/ Kljub temu sta še naprej skrunila Božje svetišče s svojo navzočnostjo. Mnogo ljudi zaradi ogorčenosti ob pokvarjenosti Ofnija in Pinehasa ni hotelo prihajati na prostor, ki je bil določen za bogoslužja. Tako je bila služba, ki jo je določil Bog, prezirana in zanemarjena zaradi povezovanja z grehi hudobnih mož, tisti, katerih srca pa so bila nagnjena k hudemu, so se ojunali. Brezbožnost, izprijenost in celo malikovalstvo so se strašno razširili.

Eli je zelo grešil, ko je sinovoma dovolil služiti v sveti službi. Ko je opravičeval njuno ravnanje s takšnim ali drugačnim izgovorom, je oslepel za njune grehe. Končno pa sta dosegla stanje, ko si ni več mogel zatiskati oči pred hudodelstvi svojih sinov. Ljudstvo se je pritoževalo nad njunim nasiljem, veliki duhovnik pa je bil užaloščen in nesrečen. Ni si več drznil molčati. Toda njegova sinova sta bila vzgojena tako, da nista mislila na nikogar drugega razen nase, in tudi zdaj jima ni bilo mar za nikogar drugega. Videla sta očetovo žalost, kar pa ni ganilo njunih zakrknjenih src. Slišala sta njegove mile prošnje, kar pa ni naredilo nobenega vtisa nanju, niti nista spremenila svojega hudobnega ravnanja, čeprav sta bila opozorjena na posledice svojega greha. Če bi Eli pošteno ravnal s svojima sinovoma, bi bila izključena iz duhovniške službe in kaznovana s smrtjo. Ker se je bal, da bi jim tako nakopal javno sramoto in obsodbo, ju je zadržal v najsvetejših položajih oskrbnništva. Še naprej jima je dovolil mešati njuno pokvarjenost s sveto Božjo službo in zadevi resnice prizadeti rano, ki bo ostala vidna

še dolga leta. Ker pa je Izraelov sodnik zanemaril svoje delo, je Bog vzel stvar v svoje roke.

"Pride pa Božji mož k Eliju in mu reče: Tako pravi Gospod: Nisem li se razodel družini tvojega očeta, ko so še bili v Egiptu pri faraonovi hiši? In njega sem si izvolil izmed vseh Izraelovih rodov, da bo moj duhovnik, da daruje na mojem oltarju, da prižiga kadilo in nosi naramnik pred mojim obličjem; in hiši tvojega očeta sem dal vse daritve, ki jih po ognju darujejo Izraelovi sinovi. Zakaj teptate moje daritve in jedilna darila meni, ki sem jih zapovedal v svojem prebivališču? In svoja sinova bolj spoštujeteš kakor mene, da se redite z najboljšim od jedilnih daril Izraela, mojega ljudstva! Zato pravi Gospod, Izraelov Bog: Rekel sem bil res, da naj bi tvoja hiša in hiša tvojega očeta hodili pred mano vekomaj; ali sedaj pravi Gospod: Ne bodi tako; zakaj tiste, ki/577/me časte, počastim tudi jaz, in ki mene zaničujejo, malo jih bom cenil tudi jaz. ... In obudim si zvestega duhovnika, ki bo delal, kakor je po mojem srcu in po mojih mislih, in njemu sezidam stanovitno hišo; in hodil bo pred mojim maziljencem vse dni." ([1 Sam 2,27-35](#))

Bog je obtožil Elija, da spoštuje svoja sinova bolj kakor Gospoda. Eli je raje dovolil, da je daritev, ki jo je Bog določil za blagoslov Izraelu, postala nagnusna stvar, namesto da bi osramotil svoja sinova zaradi njunega nespoštljivega in gnusnega ravnanja. Kateri v slepi ljubezni do svojih otrok sledijo lastnim nagnjenjem in jim popuščajo v zadovoljevanju njihovih sebičnih želja ter ne uporabljajo Božje oblasti, da bi karali greh in popravili zlo, razodevajo, da častijo svoje hudobne otroke bolj kakor Boga. Bolj si želijo zaščititi svoj sloves, kakor pa da bi povelečevali Boga; bolj željni so ugoditi svojim otrokom, kakor pa da bi ugodili Gospodu in ohranili njegovo službo pred vsakim zlom.

Bog je imel Elija, ki je bil Izraelov duhovnik in sodnik, kot odgovornega za moralno in versko stanje njegovega ljudstva ter v posebnem smislu tudi za značaj njegovih sinov. Najprej bi si moral prizadevati obrzdati zlo z blagimi ukrepi. Če to ne bi zaleglo, bi moral zlo zatreti z najstrožjimi sredstvi. Ker ni karal greha in izvršil pravičnosti nad grešnikom, je izzval Gospodovo nezadovoljstvo. Nanj se ni dalo zanesti, da bi ohranil Izraela neomadeževanega. Kdor ima premalo poguma, da bi karal krivico, ali pa se zaradi brezbriznosti ali pomanjkanja zanimanja resno ne potruži očistiti družino ali Božjo cerkev, je odgovoren za zlo, ki je lahko posledica njegovega zanemarjanja dolžnosti. Za hudobnosti, ki bi jih lahko preprečili v drugih, če bi izvajali starševsko ali pastirsko oblast, smo prav tako odgovorni, kakor če bi dejanja storili sami.

Eli ni upravljal svojega doma po Božjih pravilih za vodenje družin. Delal je po lastni presoji. Nespameten oče je spregledal napake in grehe svojih sinov v njunem otroštvu ter si laskal, da bosta čez čas prerasla nagnjenost k slabemu. Mnogo jih

sedaj dela podobno napako. Menijo, da poznajo boljšo pot za vzgojo svojih otrok od te, ki jo je dal Bog v svoji besedi. V otrocih pospešujejo nagnjenost k napačnemu z izgovorom: "Premajhni so, da bi bili kaznovani. Naj odrastejo, da se bo dalo z njimi pogovoriti." Tako se napačne navade okrepijo, dokler ne postanejo/578/ njihova druga narava. Otroci odrastejo brez omejevanja, torej z značajskimi lastnostmi, ki so jim dosmrtno prekletstvo in podvržene, da se preslikajo v druge.

Ni ga večjega prekletstva nad družino kakor pa dovoliti mladini, da gre po svoji poti. Ko starši upoštevajo vsako otrokovo željo in mu popuščajo v stvareh, za katere vedo, da niso dobre zanj, otrok izgubi vsako spoštovanje do staršev, ne upošteva niti Božje niti človeške oblasti ter postane ujetnik Satanove volje. Vpliv slabo urejene družine je ogromen in poguben za vso družbo. Kopiči se v plimi zla, ki prizadene družine, skupnosti in države.

Zaradi Elijevega položaja je bil njegov vpliv še bolj daljnosežen, kakor pa bi bil, če bi bil navaden človek. Njegovo družinsko življenje so posnemali po vsem Izraelu. Pogubne sadove njegovega nemarnega in lagodnega ravnanja je bilo videti v tisoč domovih, ki so se ravnali po njegovem zgledu. Če otrokom popuščamo v hudobnem ravnanju, medtem ko so starši verni, se Božja resnica sramoti. Najboljši dokaz krščanstva v družini je tip značaja, ki se razvije zaradi njegovega vpliva. Dejanja govorijo glasneje kakor najpopolnejše izpovedovanje pobožnosti. Če so izpovedovalci vere namesto resnega, vztrajnega in vestnega napora, ki bi obrodil dobro urejeno družino, da bi bila priča ugodnostim vere v Boga, površni v svojem upravljanju in popuščajo zlobnim otroškim željam, delajo kakor Eli. Kristusovemu delu povzročajo sramoto ter pogubo sebi in svojemu domu. Kakor koli so že velike hudobnosti starševske nezvestobe v kateri koli okoliščini, so desetkrat večje, ko obstajajo v družinah teh, ki so določeni za učitelje ljudstva. Ko tem spodleti upravljati lastne domove, s svojim napačnim zgledom zapeljejo mnoge. Njihova krivda je toliko večja od krivde drugih, kolikor odgovornejši je njihov položaj.

Aronovi hiši je bila dana obljuba, da bo vedno hodila pred Bogom. Ta obljuba je bila dana pod pogojem, da se bodo posvetili delu v svetišču z nerazdeljenim srcem ter častili Boga na vseh svojih poteh, ne da bi služili sebi, niti sledili lastnim pokvarjenim nagnjenjem. Eli in njegova sinova so bili preizkušeni in Gospod jih je spoznal za popolnoma nevredne vzvišenega duhovniškega položaja v njegovi službi. Bog je izjavil: "Ne bodi tako." ([1 Sam 2,30](#)) Ni mogel/579/ dokončati dobrega, ki jim ga je namenil, ker niso odigrali svoje vloge.

Zgled teh, ki služijo v svetih stvareh, bi moral biti tak, da bi ljudi navdihnili s spoštovanjem do Boga in bi se ga bali užaliti. Ko ljudje, ki stojijo "namesto Kristusa", ([2 Kor 5,20](#)) oznanjajo ljudstvu Božje sporočilo milosti in sprave ter uporabijo svoj

sveti poklic kot krinko za zadovoljitev svojih sebičnih ali čutnih užitkov, postanejo najučinkovitejši Satanovi pomočniki. Kakor Ofni in Pinehas povzročijo, da ljudje zaničujejo Gospodova darila. Nekaj časa bodo morda to počeli na skrivaj, ko pa bo končno razkrinkan njihov resnični značaj, bo vera ljudstva doživela pretres. Pogosta posledica tega je uničeno zaupanje v vero. V umu ostane nezaupanje do vseh, ki pravijo, da učijo Božjo besedo. Sporočilo resničnega Kristusovega služabnika je sprejeto z dvomom. Neprestano se poraja vprašanje: "Ali se ne bo ta mož izkazal kakor tisti, za katerega smo mislili, da je tako svet, pa je bil vendar tako pokvarjen?" Tako Božja beseda izgublja svojo moč nad ljudmi.

V Elijevem očitku njegovima sinovoma so besede resnega in strašnega pomena - besede, o katerih naj bi razmišljali vsi, ki sodelujejo v sveti službi: "Ako kdo greši zoper človeka, Bog mu je sodnik, ko pa kdo greši zoper Gospoda, kdo se potegne zanj?" ([1 Sam 2,25](#)) Ko bi njuni prestopki prizadeli samo njune bližnje, bi sodnik lahko dosegel spravo z določitvijo kazni in z zahtevo po povračilu; tako bi lahko bila prestopnika opravičena. Če ne bi bila kriva greha predrznosti, bi bila lahko zanj darovana daritev za greh. Toda njuni grehi so bili tako vpleteni v njuno duhovniško službo Najvišjemu, namreč v darovanje daritve za greh, Božje delo pa pred ljudstvom tako oskrunjeno in osramočeno, da zanje ni bila sprejemljiva nobena poravnava. Čeprav je bil njun oče veliki duhovnik, si ni upal posredovati za njiju. Ni ju mogel zaščititi pred srdom svetega Boga. Od vseh grešnikov so najbolj krivi ti, ki prezirajo sredstva, ki so jih Nebesa priskrbela za človekovo odrešenje. Taki "sami zase znova križajo Božjega Sina in ga očitno sramote". ([Heb 6,6](#))/580/

57. Filistejska zaplenitev skrinje

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 3 do 7](#)

Elijevi hiši je bilo dano še eno opozorilo. Bog ni mogel govoriti z velikim duhovnikom in njegovima sinovoma, ker so njihovi grehi kakor gost oblak zakrili navzočnost njegovega Svetega Duha. Sredi zla pa je ostal otrok Samuel zvest Nebesom in obsodba Elijevi hiši je bila Samuelovo pooblastilo za preroka Najvišjega.

"In Gospodova beseda je bila redka v tistih dneh, prikazen se ni ponavljala. In zgodi se v tistem času, ko je Eli ležal na svojem mestu - njegove oči so bile že slabotne, da ni videl - in Božja svetilnica ni bila še ugasnjena, in Samuel je ležal ob Gospodovem svetišču, kjer je bila Božja skrinja, da pokliče Gospod Samuela." ([1 Sam 3,1-4](#)) Otrok je menil, da ga kliče Eli, zato je pohitel k duhovnikovi postelji, in rekel: "Tu sem, ker si me klical." Odgovor se je glasil: "Nisem klical; vrni se in spi!" ([1 Sam 3,5](#)) Samuel je bil trikrat poklican in trikrat se je odzval enako. Potem je Eli spoznal, da je skrivnosten klic Božji glas. Gospod je šel mimo svojega izbranega služabnika, sivolasega moža, da bi govoril z otrokom. To je bila sama po sebi grenka, vendar zaslužena graja Eliju in njegovi hiši.

V Elijevem srcu se nista prebudili zavist ali ljubosumnost. Samuelu je ukazal, naj odgovori, če bo ponovno poklican: "Govori, Gospod, ker posluša tvoj hlapec." ([1 Sam 3,9](#)) Glas se je slišal še enkrat, otrok pa je odgovoril: "Govori, ker posluša tvoj hlapec." ([1 Sam 3,10](#)) Tako prestrašen je bil ob misli, da bi veliki Bog utegnil govoriti z njim, da se ni mogel spomniti natančnih besed, ki mu jih je predlagal Eli.

"In Gospod reče Samuelu: Glej, jaz storim stvar v Izraelu, da bo zvenelo v obeh ušesih vsakemu, kdor bo slišal o njej. Tisti dan uresničim proti Eliju vse, kar sem govoril o njegovi hiši; začnem to/581/ in dovršim. Kajti povedal sem mu, da bom sodil njegovo hišo vekomaj zavoljo krivice, ki je vedel zanjo, da si spravljata njegova sinova prekletstvo nadse, pa jima ni zabranil. In zato sem prisegel Elijevi hiši: Krivica Elijeve hiše se ne bo poravnala z žgalnimi in jedilnimi žrtvami na vekomaj!" ([1 Sam 3,11-14](#))

Preden je Samuel prejel od Boga to sporočilo, "še ni poznal Gospoda, in Gospodova beseda mu še ni bila razodeta". ([1 Sam 3,7](#)) To pomeni, da še ni bil seznanjen s takimi neposrednimi razodetji Božje navzočnosti, kakršna so bila zagotovljena prerokom.

Gospodov namen je bil razodeti se na nepričakovan način, da bi Eli o tem slišal po mladeničevem presenečenju in zvedavosti.

Samuel je bil prestrašen in osupel ob misli, da mu je bilo zaupano tako strašno sporočilo. Zjutraj je šel po svoji navadi po opravkih s težkim bremenom na svojem mladem srcu. Gospod mu ni ukazal razkriti strašnega sporočila, zato je bil deček tiho in se je, kolikor se je dalo, izogibal Elija. Bal se je, da bi ga vprašanje prisililo objaviti božanske sodbe zoper njega, kogar je ljubil in spoštoval. Eli je bil prepričan, da je sporočilo napovedovalo kakšno veliko nesrečo njemu in njegovi hiši. Poklical je Samuela in mu ukazal, naj mu natančno sporoči, kaj mu je razodel Gospod. Mladenič je ubogal, starec pa se je priklonil grozni kazni v ponižni pokornosti. Dejal je: "Gospod je; naj stori, kar se mu vidi prav!" ([1 Sam 3,18](#))

Eli še ni pokazal pravih sadov resničnega spokorjenja. Priznal je svojo krivdo, ni pa se odrekel grehu. Leto za letom je Gospod prelagal strašne sodbe. V teh letih bi bilo lahko veliko narejenega, da bi odkupil pretekle napake, toda ostareli duhovnik ni učinkovito ukrepal, da bi popravil zla, ki so oskrunila Gospodovo svetišče in tisoče v Izraelu vodila v pogubo. Božje prizanašanje je pri Ofniju in Pinehasu povzročilo zakrknjenje srca in postala sta še drznejša v prestopanju. Eli je opozorilo in grajo, namenjeno svoji hiši, oznanil vsemu narodu. S tem je upal, da bo nekako nasprotoval hudobnemu vplivu preteklega zanemarjanja. Ljudstvo pa opozoril ni upoštevalo, kakor jih niso niti duhovniki. Tudi ljudstva okoliških narodov, ki so vedela za javno storjene krivice v Izraelu, so postala še drznejša v svojem hudodelstvu in malikovanju. Niso se čutili krive za svoje grehe, kakor bi se, /582/ če bi Izraelci ohranili svojo poštenost. Bližal pa se je dan povračila. Božja oblast je bila zavrnjena, njegovo češčenje zanemarjeno in prezirano, potrebno je bilo, da poseže vmes, da bi se ohranila čast njegovega imena.

"In Izrael je šel v boj zoper Filistejce; in so se utaborili pri Eben-ezerju, Filistejci pa so se utaborili v Afeku." ([1 Sam 4,1](#)) Te odprave so se Izraelci lotili brez posvetovanja z Bogom, brez soglasja velikega duhovnika ali preroka. "In Filistejci so se bojno uvrstili zoper Izraela; in ko se je vnela bitka, je bil Izrael poražen pred Filistejci, in pobili so jih iz bojnih vrst na polju okoli štiri tisoč mož." ([1 Sam 4,2](#)) Ko se je pretresena in malodušna vojska vrnila v svoj tabor, so rekli Izraelovi starešine: "Zakaj nas je Gospod danes udaril pred Filistejci?" ([1 Sam 4,3](#)) Ljudstvo je bilo zrelo za Božje sodbe, pa vendar še niso videli, da so njihovi grehi povzročili to strašno nesrečo. Rekli so: "Vzemimo k sebi iz Sila Gospodovo skrinjo zaveze, da pride med nas in nas reši roke naših sovražnikov". ([1 Sam 4,3](#)) Gospod ni ukazal ali dovolil, da bi skrinjo prinesli na bojišče. Izraelci pa so bili kljub temu prepričani, da bo zmaga njihova, in so glasno vpili, ko sta Elijeva sinova v tabor prinesla skrinjo.

Filistejci so na skrinjo gledali kot na Izraelovega Boga. Vsa mogočna dela, ki jih je Jahve izvršil za svoje ljudstvo, so bila pripisana njeni moči. Ko so ob njenem približevanju slišali vzklike veselja, so rekli: "Kaj pomeni glas takega močnega ukanja v taboru Hebrejcev? In zvedeli so, da je prišla Gospodova skrinja v tabor. In Filistejci se zboje, kajti pravijo: Bog je prišel v tabor. In reko: Gorje nam! Zakaj tega ni bilo včeraj in predvčerajšnjim. Gorje nam! Kdo nas otme iz roke teh veličastnih bogov? To so bogovi, ki so udarili Egipt v puščavi z mnogoterimi šibami! Trdni bodite in moški se držite, o Filistejci, da vam ne bo služiti Hebrejcem, kakor so oni služili vam, moški se držite in bojujte!" ([1 Sam 4,6-9](#))

Filistejci so silovito napadli in porazili Izraela z velikim pobjem. Trideset tisoč mož je ležalo mrtvih na polju in Božja skrinja je bila odvzeta, Elijeva sinova pa sta padla, ko sta se borila, da bi jo rešila. Tako je bilo ponovno/583/ na listu zgodovine zaznamovano pričevanje vsem prihodnjim rodovom - da krivda ljudi, ki trdijo, da so Božje ljudstvo, ne bo ostala nekažnovana. Kolikor večje je spoznanje Božje volje, toliko večji je greh njih, ki je ne upoštevajo.

Izraela je zadela najstrašnejša možna nesreča. Zajeli so Božjo skrinjo, da je bila sedaj v sovražnikovi lasti. Prav zares je slava odstopila od Izraela, ko je bil iz njihove srede odstranjen simbol Jahvejeve nenehne navzočnosti in moči. S to sveto skrinjo so bila povezana najčudovitejša razodetja Božje resnice in moči. Kadar koli se je pojavila, so se v preteklosti dogajale čudežne zmage. Zasenčevale so jo peruti zlatega kerubima in neizrekljiva slava šekine, vidnega simbola najvišjega Boga, je počivala nad njo v najsvetejšem. Zdaj pa ni prinesla zmage. Ob tej priložnosti se ni izkazala za obrambo, zato so žalovali po vsem Izraelu.

Niso spoznali, da imajo vero samo po imenu in da so izgubili vso njeno moč, da bi premagali z Bogom. Božji zakon, ki je bil v skrinji, je bil prav tako simbol njegove navzočnosti. Toda oni so zaničevali zapovedi, prezirali njihove zahteve in žalili Gospodovega Duha med sabo. Ko je ljudstvo ubogalo svete predpise, je bil Gospod z njimi in delal zanje s svojo neskončno močjo; ko pa so se ozrli na skrinjo in je niso povezali z Bogom, niti spoštovali njegove razodete volje s poslušnostjo njegovemu zakonu, jim ni koristila nič bolj kakor navaden zaboj. Na skrinjo so gledali kakor malikovalski narodi gledajo na svoje bogove, kakor da bi vsebovala prvine moči in zveličanja. Prestopili so zakon, ki ga je vsebovala, kajti njihovo češčenje skrinje je vodilo v zunanjo pobožnost, hinavstvo in malikovalstvo. Njihov greh jih je ločil od Boga, ki jim ni mogel dati zmage, dokler se ne bodo spokorili in zapustili svoje krivčnosti.

Ni bilo dovolj, da sta bila svetišče in skrinja sredi Izraela. Ni bilo dovolj, da so duhovniki darovali daritve in da so se ljudje imenovali Božji otroci. Gospod ne

upoštevajo prošnje njih, ki gojijo v srcu krivičnost. Pisano je: "Kdor odvrta svoje uho, da ne sliši postave, tudi njegova molitev je gnusoba." ([Preg 28,9](#))/584/

Ko je odšla vojska v boj, je ostal Eli v Silu, saj je bil star in slep. S slabimi slutnjami je pričakoval izid boja, "kajti srce mu je bilo v strahu zavoljo Božje skrinje". ([1 Sam 4,13](#)) Dan za dnem je sedel ob poti zunaj svetiščnih vrat in nestrpnostno čakal prihod poslanca z bojišča.

"In tekel je neki Benjaminec iz bojnih vrst. ... In raztrgal si je oblačilo in glavo posipal s prstjo." ([1 Sam 4,12](#)) Hitel je po vzpetini v mesto. Brezobzirno je šel mimo starca poleg poti in hitel v mesto ter ponovil željnimi množicam novice o porazu in izgubi.

Stražarja poleg svetišča je dosegel zvok tarnanja in objokovanja. Pripeljali so mu sla. In mož reče Eliju: "Izrael je zbežal pred Filistejci, vrhutega je bil velik poboj med ljudstvom, tudi tvoja dva sinova, Ofni in Pinehas, sta mrtva." ([1 Sam 4,17](#)) Eli bi to lahko zdržal, četudi je bilo še tako strašno, ker je to pričakoval. Ko pa je sel dodal, "in Božja skrinja je vzeta", ([1 Sam 4,17](#)) je njegov obraz spreletela neizrekljiva tesnoba. Misel na to, da je njegov greh tako onečastil Boga in povzročil, da je umaknil svojo navzočnost od Izraela, je bila več, kakor pa je lahko zdržal. Moč mu je pošla, padel je, si zlomil vrat in umrl.

Pinehasova žena je bila ženska, ki se je kljub moževi brezbožnosti bala Gospoda. Smrt njenega tasta in moža, zlasti pa strašna novica, da je bila Božja skrinja odvezeta, je povzročila njeno smrt. Čutila je, da je odšlo zadnje Izraelovo upanje; otroka, ki se je rodil v tem času nesreče, je poimenovala Ikabod - "Ni več slave." Z zadnjimi močmi je ponovila besede: "Slava je šla stran od Izraela, ker je vzeta Božja skrinja." ([1 Sam 4,22](#))

Gospod pa ni povsem zavrgel svojega ljudstva, niti ni dolgo prenašal zmagovalja poganov. Filistejce je uporabil kot sredstvo, da bi kaznoval Izraela, skrinjo pa je uporabil, da bi kaznoval Filistejce. V preteklosti jo je spremljala božanska Navzočnost, da bi bila moč in slava njegovega poslušnega ljudstva. Ta nevidna navzočnost jo je naprej spremljala, da bi prestopnikom njegovega svetega zakona vnesla grozo in uničenje. Gospod pogosto uporabi svoje najbolj ogorčene sovražnike, da bi kaznoval nezvestobo ljudstva, ki trdi, da je njegovo. Hudobni bodo morda nekaj časa proslavljali zmagovalje, ko vidijo Izraela, da trpi kazen, toda prišel bo/585/ čas, ko bodo tudi sami deležni kazni svetega Boga, ki sovraži greh. Kadar koli gojimo krivičnost, bodo sledile hitre in nezmotljive božanske sodbe.

Filistejci so odnesli skrinjo v znak zmage v Asdod, enega od svojih petih glavnih mest, ter jo položili v hišo svojega boga Dagona. Menili so, da bodo odslej imeli v lasti moč, ki je doslej spremljala skrinjo. Ta pa jih bo, ko bo združena z Dagonovo, naredila za nepremagljive. Ko so naslednji dan stopili v svetišče, so ugledali prizor, ki jih je navdal z grozo. Dagon je padel na svoje obličje na zemljo pred Jahvejevo skrinjo. Duhovniki so spoštljivo dvignili malika in ga vrnili na njegov prostor. Naslednje jutro so ga našli čudno pohabljenega, ponovno ležečega na zemlji pred skrinjo. Gornji del tega malika je bil podoben človeku, spodnji pa ribi. Zdaj je bil vsak del, ki je odseval človeško podobnost, odlomljen, ostalo je samo ribje telo. Duhovniki in ljudstvo so se zgrozili. Na ta skrivnostni dogodek so gledali kot na zlo znamenje, ki je napovedovalo uničenje njih samih in njihovih malikov pred Bogom Hebrejcev. Zdaj so odnesli skrinjo iz svetišča in jo postavili v posebno stavbo.

Asdodske prebivalce je udarila strašna in nevarna bolezen. Ko so se spomnili šib, ki jih je Izraelov Bog zadel Egiptu, so svoje stiske pripisali navzočnosti skrinje med njimi. Odločili so se, da jo odneso v Gat. Kmalu po premiku skrinje je sledila šiba, zato so jo morda tistega mesta prenesli v Ekron. Tukaj so jo ljudje sprejeli s strahom in vpili: "Prinesli so skrinjo Izraelovega Boga k nam, da pogubi nas in naše ljudstvo." ([1 Sam 5,10](#)) Za zaščito so se obrnili k svojim bogovom, kakor so naredili tudi ljudje iz Gata in Asdoda. Ampak uničevalčevo delo se je nadaljevalo, dokler ni v stiski "vpitje iz mesta šlo gor proti nebu". ([1 Sam 5,12](#)) Ker so se bali zadržati skrinjo med človeškimi domovi, so jo odnesli na odprto polje. Tam je sledila šiba miši, ki so preplavile deželo in uničile zemeljske pridelke tako v skladiščih kakor na polju. Zdaj je ljudstvu grozilo popolno uničenje, ali bolezen ali lakota.

Skrinja je ostala v Filisteji sedem mesecev in v tem času si je Izraelci niso prizadevali vrniti. Ampak zdaj so si Filistejci tako goreče želeli, da bi se rešili/586/ njene navzočnosti, kakor so si jo prej želeli dobiti. Namesto da bi jim bila vir moči, je bila veliko breme in težko prekletstvo. Še vedno pa niso vedeli, kaj storiti, saj so jim povsod sledile Božje sodbe, kamor koli so jo odnesli. Ljudstvo je sklicalo ljudske poglavarje, duhovnike in vrače ter željno povprašalo: "Kaj naj storimo z Gospodovo skrinjo? Poučite nas, s čim naj jo pošljemo v njen kraj?" ([1 Sam 6,2](#)) Prejeli so nasvet, naj jo vrnejo z dragoceno daritvijo za pregrešek. Duhovniki so rekli: "Tedaj ozdravite in spoznate, zakaj se njegova roka ni umaknila od vas." ([1 Sam 6,3](#))

Pogani v starodavnosti so za odvrnitev ali odstranitev šibe imeli običaj, da so iz zlata, srebra ali kakšne druge snovi naredili podobo tega, kar je povzročilo uničenje, ali pa stvar ali del telesa, ki je bil posebej prizadet. To so potem postavili na steber ali kakšen viden prostor in mislili, da je to učinkovita zaščita pred zlom, ki ga to predstavlja. Med nekaterimi poganskimi ljudstvi tak običaj obstaja še danes. Ko gre

obolela oseba prosit za ozdravitev v svetišče svojega malika, nese s seboj podobo prizadetega dela in ga daruje kot daritev svojemu bogu.

V skladnosti s tem prevladujočim vraževerjem so filistejski mogočniki ukazali ljudstvu, naj naredi podobe šib, ki so jih prizadele: "Pet zlatih tvorov in pet zlatih miši, po številu filistejskih knezov; zakaj ista nadloga je bila nad vami vsemi in nad vašimi knezi." ([1 Sam 6,4](#))

Ti modri možje so priznali skrivnostno moč, ki je spremljala skrinjo - moč, za katero niso imeli modrosti, ki bi ji bila kos. Kljub temu pa niso svetovali ljudstvu, naj se odvrne od malikovanja in začne služiti Gospodu. Še vedno so sovražili Izraelovega Boga, čeprav so bili prisiljeni s prevladujočimi sodbami podrediti se njegovi oblasti. Tako grešnike Božje sodbe lahko prepričajo, da je zaman, če se z njim pričkajo. Lahko so prisiljeni podrediti se njegovi moči, medtem ko se v srcu upirajo njegovemu nadzoru. Taka podreditev ne more rešiti grešnika. Srce se mora pokoriti Bogu - podjarmiti ga mora božanska milost - preden je lahko sprejeto človekovo spokorjenje.

Kako velika je Božja potrpežljivost do hudobnih! Malikovalski Filistejci in v greh pogrezajoči se Izrael so enako uživali darove njegove previdnosti. Desettisoče neopaženih blagoslovov/587/ je tiho padlo na pot nehvaležnih, upornih ljudi. Vsak blagoslov jim je govoril o Dajalcu, oni pa so bili brezbrizni do njegove ljubezni. Božja prizanesljivost do človeških otrok je bila zelo velika, toda ker so trmasto vztrajali v svoji zakrknjenosti, je od njih umaknil svojo zaščitno roko. Niso hoteli prisluhniti Božjemu glasu v njegovih ustvarjenih delih, opozorilih, nasvetih in grajah njegove besede, zato je bil prisiljen, da jim je spregovoril po sodbah.

Med Filistejci je bilo nekaj takih, ki se niso strinjali z vrnitvijo skrinje v njeno deželo. Tako priznanje moči Izraelovega Boga bi bilo za filistejsko ošabnost ponižujoče. Toda duhovniki in vedeži so svarili ljudstvo, naj ne posnema trmoglavosti faraona in Egipčanov in na sebe nakoplje še večje stiske. Tedaj so predlagali načrt, s katerim so se vsi strinjali in ga takoj udejanjili. Skrinjo so skupaj z zlato daritvijo za prekršek dali na nov voz, s tem so preprečili vsako nevarnost omadeževanja. V ta voz so vpregli dve kravi, ki še nikoli nista nosili jarma. Njuni teleti so pustili doma, kravi pa sta lahko šli, kamor jima je všeč. Če bo torej skrinja vrnjena Izraelcem po poti v Betsemes, ki je bilo najbližje levitsko mesto, bodo Filistejci to sprejeli kot dokaz, da jim je veliko zlo storil izraelski Bog. Dejali so: "Ako pa ne, bomo vedeli, da nas ni njegova roka udarila, temveč po naključju se nam je zgodilo." ([1 Sam 6,9](#))

Ko sta bili kravi prosti, sta se obrnili od svojih telet in se mukajoč obrnili naravnost na cesto v Betsemes. Potrpežljivi živali sta nadaljevali svojo pot, ne da bi ju vodila

človeška roka. Skrinjo je spremljala božanska navzočnost in jo varno pomikala proti določenemu kraju.

Bil je čas žetve in Betsemeščani so želi v dolini. "In ko povzdignejo oči, ugledajo skrinjo in se razvesele, da jo vidijo. Voz pa pride na njivo Betsemeščana Jozueta in se tam ustavi. In tam je bil velik kamen; in razsekajo les od voza in darujejo kravi v žgalno daritev Gospodu." ([1 Sam 6,13.14](#)) Filistejski knezi, ki so sledili skrinji do mej Betsemesa in so bili priče njenemu sprejemu, so se zdaj vrnili v/588/ Ekron. Šiba se je ustavila in bili so prepričani, da so bile njihove nesreče sodbe izraelskega Boga.

Betsemeščani so hitro razširili novico, da imajo skrinjo. Ljudstvo iz okoliških krajev se je zgrnilo, da bi pozdravilo njeno vrnitev. Skrinjo so položili na kamen, ki je najprej služil za oltar, in pred njo so darovali Gospodu dodatne daritve. Če bi se častilci spokorili za svoje grehe, bi jih spremljali Božji blagoslovi. Toda oni niso zvesto ubogali njegovega zakona. Ko so se veselili ob vrnitvi skrinje kot znanilca dobrega, niso resnično čutili njene svetosti. Namesto da bi pripravili primeren prostor za njeno vrnitev, so dovolili, da je ostala na žitnem polju. Še naprej so strmeli v sveto skrinjo in govorili o čudovitem načinu njene vrnitve ter začeli ugibati, kje leži njena posebna moč. Nazadnje jih je premagala radovednost, da so odstranili pregrinjala in si jo drznili odpreti.

Ves Izrael je bil naučen s strahom in spoštljivo ravnati s skrinjo. Ko je bilo zahtevano, da jo odnesejo iz kraja v kraj, je niti leviti niso smeli pogledati. Samo enkrat letno je bilo velikemu duhovniku dovoljeno pogledati Božjo skrinjo. Celopoganski Filistejci si niso drznili odstraniti njenih pregrinjal. Nevidni nebeški angeli so jo vedno spremljali na vseh njenih potovanjih. Nespoštljivo ravnanje Betsemeščanov je bilo hitro kaznovano. Mnoge je doletela nenadna smrt.

Preživele pa ta kazen ni vodila k spokorjenju za njihov greh, marveč samo do tega, da so na skrinjo gledali z vraževernim strahom. Ker so se Betsemeščani želeli rešiti njene navzočnosti, niso pa si je upali premakniti, so poslali sporočilo prebivalcem Kirjat-jearima, naj jo odnesejo. Ljudje tega kraja so z velikim veseljem pozdravili sveti zaboj. Vedeli so, da poslušni in zvesti uživajo jamstvo božanske naklonjenosti. S svečanim veseljem so jo prinesli v svoje mesto in jo položili v hišo levita Abinadaba. Ta mož je določil svojega sina Eleazarja, naj skrbi zanjo. Tam je ostala mnogo let.

V letih, odkar se je Gospod prvič razodel Aninemu sinu, je Samuelov klic v preroško službo priznal ves narod. Ko je Samuel zvesto povedal božansko svarilo Elijevi hiši, ne glede na to, kako boleča in/589/ preizkusna je bila njegova dolžnost, je dokazal svojo zvestobo kot Jahvejev poslanec. "In Gospod je bil z njim in ni pustil, da pade na

zemljo ne ena njegovih besed. In ves Izrael od Dana do Bersebe je spoznal, da je Samuel potrjen, da bo Gospodov prerok." ([1 Sam 3,19.20](#))

Izraelci so kot narod še vedno ostali v stanju nevere in malikovanja. Za kazen so ostali podjarmljeni Filistejcem. V tem času je Samuel obiskal mesta in vasi po vsej deželi in si prizadeval obrniti srca ljudstva k Bogu njihovih očetov. Njegov trud ni ostal brez dobrih sadov. Ko so Izraelci dvajset let trpeli zatiranje svojih sovražnikov, so "žalovali za Gospodom". ([1 Sam 7,2](#)) Samuel jim je svetoval: "Ako se hočete iz vsega srca spreobrniti h Gospodu, odpravite izmed sebe tuje bogove in Astarte in obrnite svoje srce h Gospodu in služite njemu samemu." ([1 Sam 7,3](#)) Tukaj vidimo, da so v Samuelovih dneh poučevali praktično pobožnost in srčno vero, kakor jo je učil Kristus, ko je bil na zemlji. Brez Kristusove milosti so bile za starodavnega Izraela zunanje podobe vere brez vrednosti. Isto velja za sodobnega Izraela.

Danes potrebujemo tako prenovitev prave srčne vere, kakršno je izkusil starodavni Izrael. Spokorjenje je prvi korak, ki ga morajo storiti vsi, ki se želijo vrniti k Bogu. Nihče ne more tega opraviti za drugega. Posamezniki moramo ponižati svoje srce pred Bogom in odstraniti svoje malike. Ko smo naredili vse, kar lahko, nam bo Gospod razodel svoje zveličanje.

S sodelovanjem s poglavarji rodov se je v Micpi zbrala velika množica. Imeli so svečan post. Z globokim ponižanjem je ljudstvo priznalo svoje grehe. V dokaz svoje odločnosti, da bodo poslušali slišana navodila, so Samuela izbrali za sodnika.

Filistejci so si razlagali to zborovanje kot posvet za vojno, zato so se odpravili z veliko vojsko razpedit Izraelce, preden bi ti lahko uresničili svoje načrte. Novice o njihovem približevanju so povzročile veliko grozo v Izraelu. Ljudstvo je rotilo Samuela: "Ne nehaj za nas vpiti h Gospodu, našemu Bogu, da nas reši roke Filistejcev!" ([1 Sam 7,8](#))

Ko je Samuel daroval jagnje v žgalno daritev, so se Filistejci približali, pripravljeni za boj. Potem je/590/ Mogočni, ki se je spustil na Sinaj sredi ognja in dima in grmenja ter razdelil Rdeče morje in naredil Izraelovim otrokom pot skozi Jordan, ponovno razodel svojo moč. Nad napredujočo četo se je razvila strašna nevihta. Zemlja je bila prekrita z mrtvimi telesi mogočnih vojščakov.

Izraelci so stali v tihem spoštovanju ter trepetali v upanju in strahu. Ko so videli poraz svojih sovražnikov, so vedeli, da je Bog sprejel njihovo spokorjenje. Čeprav so bili nepripravljeni na bitko, so pograbili orožje pobitih Filistejcev in preganjali bežečo četo do Betkarja. Ta vidna zmaga je bila dobljena prav na polju, kjer so dvajset let prej Filistejci premagali Izraelce, pobili duhovnike in vzeli Božjo skrinjo. Tako za

narode kakor za posameznike pot poslušnosti Bogu pomeni pot varnosti in sreče, medtem ko pot prestopkov vodi samo v nesrečo in poraz. Filistejci so bili sedaj tako popolnoma poraženi, da so izročili trdnjave, ki so jih odvzeli Izraelu, in odstopili od sovražnih dejanj za veliko let. Druga ljudstva so sledila temu zgledu in Izrael je užival mir do konca Samuelove službe.

Samuel je med Micpo in Šenom postavil v spomin velik kamen, da nikoli ne bi pozabili tega dogodka. Imenoval ga je Eben-ezer, "kamen pomoči". Ljudstvu pa je rekel: "Doslej nam je pomagal Gospod." ([1 Sam 7,12](#))/591/

58. Preroške šole

([angleško](#))

Sam Gospod je ukazal Izraelu izobraževanje. Njegova skrb ni bila omejena na vero; kar koli je vplivalo na njihov duševni ali telesni blagor, je bilo tudi predmet božanske previdnosti in zajeto v območje božanskega zakona.

Bog je Hebrejcem ukazal, naj svoje otroke učijo o njegovih zahtevah in jih seznaniijo z vsemi njegovimi ravnanji z njihovimi očeti. To je bila ena od posebnih dolžnosti vsakega roditelja - takšna namreč, ki je niso smeli zaupati komu drugemu. Namesto tujih ust naj bi otroke poučevala ljubeča srca očetov in mater. Misli o Bogu naj bi bile povezane z vsemi dogodki v vsakdanjem življenju. V izraelskih domovih naj bi pogosto govorili o mogočnih Božjih delih rešenja njegovega ljudstva in o obljubah o prihajajočem Odrešeniku. Uporaba podob in prispodob je povzročila, da so bili dani nauki trdneje zasidrani v spominu. V mlad um so bile vtisnjene velike resnice o Božji previdnosti in o prihodnjem življenju. Bil je naučen tako, da je videl Boga tako v naravnih prizorih kakor tudi v besedah razodetja. Nebeške zvezde, drevesa in poljske rože, visoke gore, vzvalovani potočki, vse je govorilo o Stvarniku. Svečana daritvena služba in bogoslužje v svetišču ter preroški izreki so bili Božje razodetje.

Takšna je bila vzgoja Mojzesa, ki je živel v skromni koči v Gosenu; Samuelova, ki ga je poučevala zvesta Ana; Davidova v gričevnatem bivališču ob Betlehemu; Danijelova, preden ga je ujetništvo ločilo od doma njegovih očetov. Takšna je bila mladost Kristusa iz Nazareta. Takšna je bila vzgoja, ki se je je otrok Timotej naučil o resnicah Svetih spisov iz ust svoje babice Loide in matere Evnike. ([2 Tim 1,5; 3,15](#))/592/

Za poučevanje mladih pa je bilo še bolj poskrbljeno z ustanovitvijo preroških šol. Če je mladenič želel globlje raziskati resnice Božje besede in iskati modrost od zgoraj, da bi lahko postal učitelj v Izraelu, so mu bile odprte te šole. Preroške šole je ustanovil Samuel, da bi služile kot pregrada pred razširjeno pokvarjenostjo, skrbele za moralno in duhovno blaginjo mladih ter pospeševale prihodnji uspeh naroda. Oskrbele naj bi ga namreč z ljudmi, ki bodo usposobljeni delovati kot voditelji in svetovalci v Božjem strahu. Za dovršitev tega cilja je Samuel zbral skupine mladeničev, ki so bili pobožni, razumni in učljivi. Ti so bili imenovani preroški sinovi. Ko so imeli občestvo z Bogom ter proučevali njegovo besedo in njegova dela, je bila njihovim naravnim sposobnostim dodana modrost od zgoraj. Učitelji so bili ljudje, ki niso bili samo dobro izurjeni v božanski resnici, temveč so sami uživali občestvo z Bogom in prejeli posebne sposobnosti od njegovega Duha. Uživali so spoštovanje in zaupanje ljudstva tako zaradi učenosti kakor tudi zaradi pobožnosti.

V Samuelovih časih sta bili dve takšni šoli - ena v Rami, kjer je bil prerok doma, druga pa v Kirjat-jearimu, kjer je bila takrat postavljena skrinja zaveze. Druge šole so bile ustanovljene pozneje.

Učenci v teh šolah so se vzdrževali z lastnim delom: orali so zemljo ali pa opravljali kakšno drugo delo. V Izraelu to ni bilo čudno ali ponižujoče; nasprotno imeli so za hudodelstvo, če je kdo dovolil otrokom rasti, ne da bi se naučili koristnega dela. Po Božjem ukazu se je vsak otrok moral izučiti kakšne obrti, čeprav se je učil za sveto službo. Mnogi verski učitelji so se vzdrževali z ročnim delom. Celo v apostolskem času nista bila Pavel in Akvila nič manj spoštovana, ker sta se preživljala s svojo obrtjo kot izdelovalca šotorov.

Glavni učni predmeti v teh šolah so bili Božji zakon, navodila, ki so bila dana Mojzesu, sveta zgodovina, sveta glasba in pesništvo. Način poučevanja se je zelo razlikoval od tega v današnjih teoloških šolah, v katerih mnogi študentje diplomirajo in imajo tedaj manj pravega spoznanja o Bogu in verski resnici, kakor pa so ga imeli, ko so stopili v šolo. V šolah starih časov je bil velik cilj vsega znanja učiti se, da bi spoznali/593/ Božjo voljo in človekovo dolžnost do njega. V zapisih svete zgodovine so zapisane Jahvejeve stopinje. Velike resnice so bile razodete s simboli, vera pa se je oprijela osrednjega predmeta celotnega sistema - Božjega Jagnjeta, ki bo odvzelo greh sveta.

Gojili so duha pobožnosti. Študentov niso učili samo o dolžnosti molitve, temveč tudi o tem, kako naj molijo, kako naj se približajo Stvarniku, kako naj uporabljajo vero vanj ter kako naj razumejo in ubogajo nauke njegovega Duha. Posvečeni umi so iz Božje zakladnice prinašali nove in stare stvari, Božji Duh pa se je razodel v preroštvu in sveti pesmi.

Namen glasbe je bil služiti svetemu cilju, povzdigovati misli k čistemu, plemenitemu in povišujočemu ter zbuditi v duši vdanost in hvaležnost Bogu. Kakšno nasprotje med starodavno navado in uporabo, kateri danes prepogosto posvečamo glasbo! Koliko jih uporablja ta dar, da bi se hvalili, namesto da bi ga uporabili za poveljevanje Boga! Ljubezen do glasbe nepremišljene vodi, da se združijo z ljubitelji posvetnega na zbirališčih zadovoljstva, kamor je Bog svojim otrokom prepovedal iti. Tako to, kar pravilno uporabljeno pomeni velik blagoslov, postane eno najuspešnejših sredstev, po katerem Satan odvrne um od dolžnosti in od razmišljanja o večnih stvareh.

Glasba v nebeških dvorih predstavlja del Božjega češčenja in tudi mi bi si morali prizadevati v naših hvalnicah, kolikor se da, približati ubranosti nebeških zborov. Pravilna vzgoja glasu je pomembna odlika v vzgoji in je ne smemo zanemariti. Petje je kot del verske službe prav tako dejanje bogoslužja kakor molitev. Srce mora čutiti duha pesmi, da bi ji lahko dalo pravi izraz.

Kako velika je razlika med šolami, v katerih so poučevali Božji preroki, in med našimi sodobnimi šolskimi ustanovami! Kako malo šol je najti, v katerih ne vladajo posvetna življenjska pravila in navade! Čutiti je obžalovanja vredno pomanjkanje pravilnega nadzorovanja in razsodne discipline. Obstoječa nepoučenost o Božji besedi med dozdevnimi kristjani je vznemirljiva. Prazno govorjenje in gola čustvenost se izdajata za poučevanje v morali in veri. V um mladih se ne vtisnejo Božja pravičnost in usmiljenje, lepota svetosti in zanesljiva nagrada za pravilno ravnanje,/594/ ostuden značaj greha in zanesljivost njegovih strašnih posledic. Zlobni tovariši poučujejo mlade o hudodelstvu, potratnosti in razuzdanosti.

Ali nimamo nikakršnih naukov iz starodavnih hebrejskih šol, ki bi jih vzgojitelji našega časa lahko koristno poučevali? On, ki je ustvaril človeka, je poskrbel za njegov razvoj telesa in uma in duše. Zato je pravi uspeh v vzgoji odvisen od zvestobe, s katero ljudje izpolnjujejo Stvarnikov načrt.

Pravi cilj vzgoje je v človeku obnoviti Božjo podobo. V začetku je Bog ustvaril človeka po svoji podobi. Obdaril ga je s plemenitimi lastnostmi. Njegov um je bil uravnotežen in vse moči njegovega bitja so bile usklajene. Padec in njegove posledice pa so te darove popačili. Greh je omadeževal in skoraj uničil Božjo podobo v človeku. Načrt zveličanja je bil narejen, da bi to obnovil, zato je bilo človeku zagotovljeno preizkusno življenje. Veliki življenjski cilj - cilj, ki ima prednost pred vsemi drugimi - je vrniti človeka v popolnost, v kateri je bil sprva ustvarjen. Naloga staršev in učiteljev je, da v vzgoji mladih sodelujejo z božanskim načrtom. Če delajo tako, so "Božji sodelavci".

[\(1 Kor 3,9\)](#)

Vse različne sposobnosti, ki jih ima človek - umske, duševne in telesne - so mu dane od Boga, da bi jih uporabil za doseg najvišje možne stopnje popolnosti. To pa ne sme biti sebična in nedostopna izobrazba, saj je Božji značaj, katerega podobnost moramo prejeti, dobrot in ljubezen. Vsako sposobnost in lastnost, ki nam ju je dal Stvarnik, moramo uporabiti v njegovo slavo in za povzdigovanje svojih bližnjih. V takšnem delu bomo našli najčistejšo, najplemenitejšo in najsrečnejšo nalogo.

Če bi bila tem načelom posvečena pozornost, ki jo zahteva njihova pomembnost, bi v nekaterih sedanjih metodah vzgoje prišlo do korenitih sprememb. Namesto sklicevanja na ponos in sebično častihlepnost ter podžiganja tekmovalnega duha bi si učitelji prizadevali prebuditi ljubezen do dobrote, resnice in lepote - prebuditi željo po popolnosti. Učenci bi v sebi poskušali razviti Božje darove, ne da bi prekašali druge, temveč da bi izpolnili Stvarnikov namen in mu postali podobni. Namesto da bi bili usmerjeni samo na pozemska merila ali da bi jih spodbujala/595/ želja po samopoviševanju, ki ovira rast in podcenjuje, bi bil um usmerjen k Stvarniku, da bi ga spoznali in postali kakor On.

"Gospodov strah je začetek modrosti, in **spoznanje Najsvetejšega** je razumnost." ([Preg 9,10](#)) Izoblikovanje značaja je veliko življenjsko delo, spoznanje Boga pa je temelj vsake prave vzgoje. Vsaditi to spoznanje in oblikovati značaj skladno z njim bi moral biti cilj vsakega učiteljevega dela. Božji zakon je odsev njegovega značaja. Zato je psalmist rekel: "Kajti vse tvoje zapovedi so pravične. Po tvojih poveljih pridobivam razumnost." ([Ps 119,172.104](#)) Bog se nam je razodel v svoji besedi in v delih, ki jih je ustvaril. Spoznanje o Bogu moramo pridobiti po navdihnjeni knjigi in knjigi narave.

Zakon uma je postopno prilagajanje predmetom, o katerih je naučen razmišljati. Če je zaposlen samo z vsakdanjimi stvarmi, bo oslabil in zakrnel. Če ga nikoli ne zaposlimo s težkimi problemi, bo čez nekaj časa skoraj izgubil moč, da se razvija. Sveto pismo ima vzgojno moč, ki nima tekmeca. V Božji besedi lahko najde um teme za najgloblje razmišljanje in uresničenje najbolj vzvišenih prizadevanj. Sveto pismo je najbolj poučna zgodovina, ki jo ima človek. Sveže prihaja od izvira večne resnice in božanska roka je ohranila njegovo čistost skozi vse veke. Razsvetluje oddaljeno preteklost, kamor si človeško raziskovanje zaman prizadeva prodreti. V Božji besedi vidimo moč, ki je položila temelj zemlje in razprostrla nebesa. Samo tukaj lahko najdemo zgodovino našega rodu neomadeževano s človeškimi predsodki ali človeško ošabnostjo. Tukaj so zabeleženi boji, porazi in zmage najpomembnejših ljudi, kar jih svet sploh pozna. Tukaj so pojasnjeni veliki problemi dolžnosti in usode. Dvignjena je zavesa, ki ločuje vidno od nevidnega sveta. Zato lahko vidimo boj nasprotujočih si sil dobrega in zla, odkar se je pojavil greh, do končne zmage pravičnosti in resnice. Vse to je samo razodetje Božjega značaja. V spoštljivem razmišljanju o resnicah, ki so predstavljene v njegovi besedi, je proučevalčev um v občestvu z neskončnim umom. Tako proučevanje ne bo samo prečistilo in oplemenitilo/596/ značaja, temveč bo tudi razvilo in okrepilo duhovne moči.

Svetopisemski nauk ima življenjski pomen za človekovo blaginjo v vseh razmerjih tega življenja. Pojasnjuje načela, ki so vogelnik narodove blaginje - načela, s katerimi je povezana blaginja družbe in so straža družine - načela, brez katerih ne more biti nihče uporaben, srečen in čaščen v tem življenju, niti ne more upati, da si bo zagotovil prihodnje nesmrtno življenje. V življenju ni položaja, niti stopnje človeške izkušnje, za katero svetopisemski nauk ne bi bil najvažnejša priprava. Če Božjo besedo proučujemo in ubogamo, bo dala svetu ljudi z močnejšim in dejavnejšim umom od najnatančnejše uporabe vseh učnih tem, ki jih zajema človeška filozofija. Dala bo ljudem močnega in trdnega značaja, ostrega dojemanja in zdrave presoje - ljudi, ki bodo Bogu v čast in svetu v blagoslov.

Tudi v proučevanju znanosti si pridobimo spoznanje o Stvarniku. Vsaka prava znanost je le tolmačenje Božjega rokopisa v stvarnem svetu. Znanost prinaša iz svojega raziskovanja samo sveže dokaze o Božji modrosti in moči. Če ju pravilno razumemo,

nas tako knjiga narave kakor pisana beseda seznanita z Bogom, in sicer tako, da nas poučita o modrih in koristnih zakonih, po katerih deluje.

Študente bi morali voditi tako, da bi videli Boga v vseh ustvarjenih delih. Učitelji bi morali posnemati zgled vzvišenega Učitelja, ki je iz znanih prizorov iz narave potegnil ponazoritve. Te so poenostavile njegove nauke in jih globlje vtisnile v um poslušalcev. Vse je služilo kot sredstvo poučevanja - pojoče ptice v listnatih vejah, rože v dolini, visoka drevesa, rodovitna polja, klijóče žito, puščava in zahajajoče sonce, ki je pozlatilo nebo s svojimi žarki. Vidna Stvarnikova dela je povezal z besedami življenja, ki jih je govoril, da bi se vedno, ko bodo njegovi poslušalci videli te stvari, spomnili naukov o resnici, ki jih je povezal z njimi.

Odtis Božanstva, ki je razodeto na straneh razodetja, je videti tudi v visokih gorah, rodovitnih dolinah ter v velikem in globokem oceanu. Stvari iz narave govorijo človeku o Stvarnikovi/599/ ljubezni. Povezal nas je s seboj z neštetimi znamenji na nebu in zemlji. Ta svet ni samo žalost in bolečina. "Bog je ljubezen," piše na vsakem odpirajočem se popku, na cvetnih lističih in na vsaki travni bilki. Čeprav je prekletstvo greha povzročilo, da zemlja poganja trnje in osat, so na tem osatu rože in trnje je skrito med cvetjem. Vse stvari v naravi pričajo o nežni, očetovski skrbi našega Boga in o njegovi želji, da bi osrečil svoje otroke. Njegove prepovedi in ukrepi niso namenjeni le temu, da bi razkazovali njegovo oblast. Ampak v vsem, kar dela, ima pred očmi blaginjo svojih otrok. Od njih ne zahteva, da bi se odrekli čemur koli, kar bi jim lahko bilo v največjo korist, če bi si to obdržali.

Mnenje, ki prevladuje v nekaterih družbenih slojih - da vera ne more prispevati k zdravju ali sreči v tem življenju - je eno najbolj škodljivih zmot. Sveto pismo pravi: "Gospodov strah ti je za življenje: v obilosti boš prebival in zlo te ne obišče. Kdo je oni mož, ki se veseli življenja, želi mnogo dni, da uživa dobro? Varuj svoj jezik hudega in svoje ustne, da ne govore zvijače. Umikaj se hudemu in delaj dobro, išči miru in hodi za njim." ([Preg 19,23](#); [Ps 34,12-14](#)) Besede modrosti so "življenje njim, ki jih dosežejo, in zdravje vsemu njihovemu telesu". ([Preg 4,22](#))

Prava vera človeka uskladi z Božjimi zakoni telesno, duševno in nravno. Uči nas samonadzorovanja, vedrine in zmernosti. Vera plemeniti um, izboljša okus in posveti presojo. Človeka naredi sodelavca nebeške čistosti. Vera v Božjo ljubezen in previdnost, ki vlada nad vsemi stvarmi, lajša bremena tesnobe in skrbi. Srce napolnjuje z veseljem in zadovoljstvom v najvišji ali najnižji usodi. Vera neposredno vpliva na izboljšanje zdravja, podaljšuje življenje in povečuje naše uživanje vseh njenih blagoslovov. Človeku odpira neusahljivi izvir sreče. Ko bi vsi, ki niso izbrali Kristusa, lahko spoznali, da jim ima podariti nekaj neskončno boljšega od tega, kar iščejo zase! Človek si zelo škoduje in je nepravilčen do sebe, ko misli in deluje v

nasprotju z Božjo voljo. Na poti, ki jo je prepovedal On, ki najbolje ve in načrtuje za blaginjo svojih stvarstev, ni najti pravega veselja. Pot prestopkov vodi v bedo in uničenje, toda poti modrosti "so poti miline in vse njene steze mir". ([Preg 3,17](#))/600/

Telesno in versko vzgojo, ki so ju izvajali v hebrejskih šolah, lahko koristno proučimo. Vrednost takšne vzgoje ni cenjena. Med umom in telesom obstaja tesna povezava, in da bi dosegli visoko merilo moralnega in umskega znanja, moramo upoštevati zakone, ki upravljajo naše telo. Da bi imeli močan in dobro uravnotežen značaj, moramo razvijati in vaditi duševne in telesne moči. Katero proučevanje je lahko mladim pomembnejše od učenja o čudovitem organizmu, ki nam ga je zaupal Bog, ter o zakonih, s katerimi ga lahko ohranimo zdravega?

Danes naj bi bil vsak mlad človek kakor v Izraelovih časih poučen o dolžnostih praktičnega življenja. Vsak bi se moral izučiti v kakšni panogi ročnega dela, s katerim bi se lahko preživljal, če bi bilo treba. To je pomembno ne samo kot zaščita pred življenjskimi spremembami, temveč zaradi vpliva na telesni, duševni in moralni razvoj. Četudi smo prepričani, da se komu ne bo nikoli treba zateči k rokodelstvu, da bi se preživljal, se mora vseeno naučiti delati. Brez telesnih vaj nihče ne more imeti zdrave telesne zgradbe in dobrega zdravja. Disciplina dobro uravnanega dela ni nič manj pomembna za zagotovitev močnega in dejavnega uma in plemenitega značaja.

Vsak študent naj bi del vsakega dneva posvetil dejavnemu delu. To bi izoblikovalo delovne navade in spodbudilo duha samozaupanja, mladi sami pa bi bili obvarovani mnovega zla in sramotnih dejanj, ki so tako pogosto sad brezdelja. Vse to je v skladnosti s prvotnim ciljem vzgoje, saj s spodbujanjem dejavnosti, marljivosti in čistosti pridemo v sozvočje s Stvarnikom.

Mladi naj razumejo cilj, zakaj so bili ustvarjeni; da bi živeli v čast Bogu in v blagoslov bližnjim. Vidijo naj nežno ljubezen, ki jo je Oče v nebesih razodel do njih; in visoki cilj, za katerega jih mora pripraviti vzgoja tega življenja; dostojanstvo in čast, h katerima so poklicani, da bi celo postali Božji otroci. Tedaj se bodo tisoči z gnusom in zaničevanjem obrnili od nizkih in sebičnih ciljev ter ničevih zadovoljstev, ki so jih do sedaj prevzemali. Naučili se bodo sovražiti greh in se mu izogibati. Tega pa ne bodo počeli samo zaradi upanja na nagrado ali zavoljo strahu pred kaznijo, temveč ker bodo občutili njegovo prirojeno/601/ nizkotnost. Postala bo namreč poniževalna za njihove od Boga dane moči in madež na njihovi Bogu podobni odraslosti.

Bog ne ukazuje mladim, da bi bili manj prizadevni. Značajskih prvin, ki človeka naredijo uspešnega in spoštovanega med ljudmi - nezadržne želje po večjem dobrem, trdne volje, marljivega truda in neutrudne stanovitnosti - ne smemo potlačiti. Z Božjo milostjo jih moramo usmeriti k ciljem, ki so veliko višji od sebičnih in posvetnih

koristi, kakor so nebesa višja od zemlje. V tem življenju začeta vzgoja se bo nadaljevala v prihodnjem. Dan za dnem se bodo čudovita Božja dela, dokazi njegove modrosti in moči v ustvaritvi in vzdrževanju vesolja, neskončna skrivnost ljubezni in modrosti v načrtu odrešitve, odpirali umu v novi lepoti. "Česar oko ni videlo in uho ni slišalo in kar v srce človeku ni prišlo, to je Bog pripravil tem, kateri ga ljubijo."

[\(1 Kor 2,9\)](#) Celo v tem življenju lahko bežno ujamemo njegovo navzočnost in okusimo veselje v občestvu z Nebesi, toda polnost nebeškega veselja in blagoslova bomo dosegli šele tam. Samo večnost bo lahko razkrila veličastno usodo, do katere lahko pride človek, ki je obnovljen v Božjo podobo./602/

59. Prvi Izraelov kralj

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 8 do 12](#)

Vlado v Izraelu so opravljali v imenu Boga in z njegovo oblastjo. Delo Mojzesa, sedemdeseterih starešin, poglavarjev in sodnikov je bilo uveljavljati zakone, ki jih je dal Bog. Ti ljudje niso imeli nobene oblasti, da bi ljudstvu dajali zakone. To je bil in je še vedno pogoj Izraelovega obstoja kot naroda. Iz veka v vek jim je Bog pošiljal svoje navdihnjene ljudi poučevat ljudstvo in usmerjat v uveljavljanju zakonov.

Gospod je vnaprej videl, da bo Izrael želel kralja, vendar ni privolil v spremembo načel, na katerih je temeljilo zakonodajno telo. Kralj bo namestnik Najvišjega. Boga je treba priznavati kot Glavo ljudstva, njegov zakon pa bo uveljavljen kot najvišji v deželi.^(g)

Ko so se Izraelci prvič nastanili v Kanaanu, so priznali načela bogovladja, ljudstvo pa je pod Jozuetovim vladanjem napredovalo. Toda porast ljudstva in sklepanje zakonskih zvez z drugimi narodi sta povzročila spremembo. Ljudstvo je prevzelo mnogo običajev svojih poganskih sosedov in tako zelo žrtvovali lastni, posebni in sveti značaj. Postopno so izgubili spoštovanje do Boga in nehali ceniti čast, da so njegovo izvoljeno ljudstvo. Izgubili so lastno preprostost, ker sta jih pritegnila blišč in bahanje poganskih vladarjev. Med rodovi sta pognali ljubosumnost in zavist. Notranji spori so jih oslabil in nenehno so bili izpostavljeni vdorom svojih poganskih sovražnikov. Zato je ljudstvo začelo verjeti, da se morajo rodovi združiti pod močno osrednjo vladavino, če želijo ohraniti svoj položaj med narodi. Ko so odstopili od poslušnosti Božjemu zakonu, so se želeli osvoboditi vladavine svojega božanskega Vladarja. Tako se je v Izraelu razširila zahteva po ustanovitvi monarhije.

Od Jozuetovih časov dalje ni bilo vladanje nikoli vodeno s toliko modrosti in uspeha, kakor pod Samuelovo/603/ upravo. Bog mu je podelil tri službe: službo sodnika, preroka in duhovnika. Z neutrudno in nesebično vnemo je delal za blaginjo svojega ljudstva, narod pa je uspeval pod njegovim modrim nadzorom. Red je bil obnovljen, povišala se je pobožnost in za nekaj časa je bil ustavljen duh nezadovoljstva. Toda z minevanjem let je bil prerok prisiljen skrbi vladanja podeliti z drugimi, zato je določil svoja sinova za pomočnika. Samuel je dalje opravljal dolžnosti svoje službe v Rami, mladeniča pa sta bivala v Bersebi in sodila pravico med ljudstvom blizu južne meje dežele.

Samuel je določil sinova za službo s popolno privolitvijo ljudstva, ona pa se nista izkazala vredna očetove izbire. Gospod je dal po Mojzesu ljudstvu posebna navodila, da naj Izraelovi poglavarji vladajo pošteno, pravično ravnaajo z vdovami in sirotami ter ne sprejemajo podkupnin. Samuelova sinova pa sta se "nagnila k lakomnosti in sta jemala darila in zavijala pravico". ([1 Sam 8,3](#)) Prerokova sinova nista upoštevala predpisov, ki jih je želel vtisniti v njun um. Nista posnemala čistega in nesebičnega očetovega življenja. Eliju dano opozorilo ni naredilo na Samuelov um takšnega vpliva, kakor bi moralo. Tudi on je bil nekako preveč popustljiv do svojih sinov, sad tega pa je bil viden v njunem značaju in življenju.

Nepravičnost teh sodnikov je povzročila mnogo nezadovoljstva, zato je prišlo do izgovora, da je potrebna sprememba, ki so si jo dolgo skrivaj želeli: "Tedaj se zbero vsi Izraelovi starešine in pridejo k Samuelu v Ramo in mu reko: Glej, ti si se postaral, in tvoja sinova ne hodita po tvoji poti: postavi nam torej kralja, da nas sodi, kakor imajo vsi narodi." ([1 Sam 8,4.5](#)) Samuel ni vedel za slabo ravnanje z ljudmi. Če bi poznal hudobne poti svojih sinov, bi ju odstranil brez obotavljanja. Ampak prosilci niso želeli tega. Samuel je videl, da je njihov pravi vzgib nezadovoljstvo in ošabnost ter da je njihova zahteva posledica preišljenega in odločnega namena. Nihče se ni pritoževal zoper Samuela. Vsi so priznavali poštenost in modrost njegovega upravljanja, toda ostareli prerok je gledal na/604/ prošnjo kot na grajo zoper sebe in kot na neposredni poskus, da bi ga odstavili. Seveda ni razkril svojih čustev, izgovoril ni nobenega očitka, temveč je zadevo v molitvi predstavil Gospodu in prosil za nasvet samo njega.

In Gospod je rekel Samuelu: "Poslušaj glas ljudstva v vsem, kar so ti govorili, zakaj niso zavrgli tebe, ampak mene, da jim ne bi bil kralj. Tudi tebi delajo, kakor so vselej delali od dne, ko sem jih peljal iz Egipta, do tega dne, ko so me zapuščali in služili drugim bogovom." ([1 Sam 8,7.8](#)) Prerok je bil oštet, ker je žaloval zaradi vedenja ljudstva do samega sebe kot posameznika. Svojega nespoštovanja niso izkazali do njega, temveč do oblasti Boga, ki je določil poglavarje svojemu ljudstvu. Kdor prezira in zavrne zvestega Božjega služabnika, kaže zaničevanje ne samo do človeka, temveč tudi do Gospodarja, ki ga je poslal. Zasmehovane so Božje besede, njegove graje in nasveti. Zavrnjena je njegova oblast.

Dnevi največje Izraelove blaginje so bili tisti, v katerih so priznavali Jahveja za svojega Kralja - ko so zakone in vladavino, ki ju je vzpostavil, imeli za vzvišene nad vsemi drugimi, ki so jih imeli drugi narodi. Mojzes je Izraelu povedal glede Gospodovih zapovedi: "Kajti to bo vaša modrost in razumnost vpričo ljudstev, ki bodo slišala vse te postave, tako da poreko: Res, modro in razumno ljudstvo je ta veliki narod!" ([5 Moj 4,6](#)) Z odstopanjem od Božjih zakonov pa Hebrejcem ni uspelo postati

ljudstvo, kakršno je Bog želel, da bi bili. Potem pa so vse zlo, ki je bilo sad njihovih grehov in neumnosti, pripisali Božji vladavini. Tako popolnoma jih je zaslepil greh.

Gospod je po prerokih napovedal, da bo Izraelu vladal kralj, kar pa ne pomeni, da je taka oblika vladanja zanje najboljša ali pa da je po njegovi volji. Dovolil je ljudem, da so sami izbrali, ker niso hoteli poslušati njegovega nasveta. Ozea pravi, da jim je Bog dal kralja v svoji jezi. ([Oz 13,11](#)) Ko ljudje želijo, da bi bilo po njihovem, ne da bi se posvetovali z Bogom, ali pa je kaj v nasprotju z njegovo razodeto voljo, pogosto ugodi njihovim željam, da bi skozi grenko izkušnjo,/605/ ki sledi, lahko spoznali svojo norost in se spokorili za svoj greh. Človeška ošabnost in modrost se bosta izkazali za nevarna vodnika. Kar srce želi v nasprotju z Božjo voljo, se bo na koncu izkazalo prej za prekletstvo kakor pa blagoslov.

Bog je želel, da bi njegovo ljudstvo gledalo nanj kot na edinega Zakonodajalca in Izvir svoje moči. Ko bi čutili svojo odvisnost od Boga, bi jih neprestano vleklo bliže k njemu. Postali bi vzvišeni in oplemeniteni, usposobljeni za visoko nalogo, h kateri jih je poklical kot svoje izvoljeno ljudstvo. Ko pa bodo na prestol postavili človeka, bo ta njihove misli odvrčal od Boga. Bolj bodo zaupali človeški kakor božanski moči. Kraljeve napake jih bodo vodile v greh in ločile narod od Boga.

Samuelu je bilo naročeno, da ustreže zahtevi ljudstva. Moral pa jih je opozoriti na Gospodovo neodobravanje in prav tako oznaniti posledice njihovega ravnanja. "In Samuel pove ljudstvu, ki je zahtevalo kralja, vse Gospodove besede." ([1 Sam 8,10](#)) Zvesto jim je predstavil breme, ki jim bo naloženo, ter pokazal nasprotje med takim tlačanskim in njihovim sedanjim sorazmerno svobodnim in uspešnim stanjem. Njihov kralj bo posnemal blišč in razkošje drugih vladarjev. Da bi to podprli, bo potrebno žalostno izterjevanje ljudi in lastnine. Najlepše mladeniče bo zahteval za svojo službo. Naredil jih bo za voznike voz, konjenike in tekače, ki bodo tekali pred njim. Morali bodo zapolniti vrste v **njegovi** vojski, obdelovati bodo morali **njegova** polja, žeti **njegovo** žito ter izdelovati vojna sredstva za **njegovo** službo. Izraelove hčere bodo kraljevski družini slaščičarke in kuharice. Da bi kralj podpiral svoje kraljevsko stanje, si bo prilastil najboljše ozemlje, ki ga je ljudstvu podaril sam Jahve. Vzel bo tudi njihove najvrednejše služabnike in živino ter "z njimi opravljal svoje delo". ([1 Sam 8,16](#)) Poleg vsega tega bo kralj zahteval deseti del vsega njihovega prihodka, dobiček njihovega dela ali pa poljski pridelek. Prerok je končal: "Vi mu boste morali biti hlapci. In tisti čas boste vpili zaradi svojega kralja, ki ste si ga izvolili, a Gospod vas tisti čas ne bo uslišal." ([1 Sam 8,17,18](#)) Ko bo enkrat vzpostavljeno vladarstvo, ga ne bo mogoče odstraniti, ne glede na to, kako bremenilne bodo njegove terjatve./606/

Ljudstvo pa je odgovorilo: "Kratko ne; temveč kralja hočemo imeti, da bomo tudi mi kakor vsi drugi narodi ter da nas sodi naš kralj in hodi pred nami in vodi naše boje." ([1 Sam 8,19,20](#))

"Kakor vsi drugi narodi." Izraelci niso spoznali, da je v tem pogledu biti drugačen od drugih narodov pomenilo posebno prednost in blagoslov. Bog je ločil Izraelce od drugih ljudstev, da bi jih naredil za svoj poseben zaklad. Oni pa so omalovaževali to visoko čast in si vneto želeli posnemati vzor poganov! Hrepenenje po prilagoditvi posvetnim dogajanjem in običajem obstaja med dozdevnim Božjim ljudstvom še danes. Ko odidejo od Gospoda, postanejo posvetno častihlepni in dobičkaželjni. Kristjani si neprestano želijo posnemati dejanja tistih, ki častijo boga tega sveta. Mnogi poudarjajo, da bi z združitvijo s posvetnimi in prilagoditvijo njihovim navadam lahko širili večji vpliv med brezbožnimi. Vsi, ki hodijo po tej poti, se na ta način ločujejo od Vira svoje moči. Ko postanejo prijatelji svetu, so Božji sovražniki. Za pozemski ugled so žrtvovali neizrekljivo čast, h kateri jih je poklical Bog, da naznanjajo hvalo njega, ki nas je poklical iz teme v svojo čudovito svetlobo. ([1 Pet 2,9](#))

Samuel je z globoko žalostjo prisluhnil besedam ljudstva, Gospod pa mu je rekel: "Poslušaj le njihov glas in stori jim kralja." ([1 Sam 8,22](#)) Prerok je opravil svojo dolžnost. Zvesto jih je posvaril in bil zavržen. S težkim srcem je razpustil ljudstvo in se odšel pripraviti za veliko spremembo v vladavini. Samuelovo čisto življenje in nesebična vdanost sta nenehno grajala samopašne duhovnike in starešine ter ošabni in čutni izraelski zbor. Čeprav ni zahteval blišča in se ni razkazoval, so njegova dela nosila znamenje Nebes. Spoštoval ga je Odrešenik sveta, pod čigar vodstvom je vladal hebrejskemu narodu. Ljudstvo pa se je utrudilo zaradi njegove pobožnosti in vdanosti; prezirali so njegovo ponižno oblast in ga zavrgli zaradi človeka, ki jim bo vladal kot kralj.

V Samuelovem značaju vidimo odsevati podobnost Kristusu. Satanov srd je izzvala čistost Zveličarjevega življenja. Tisto življenje je bilo luč svetu in/607/ je v srcih ljudi razodevalo skrito pokvarjenost. Kristusova svetost je vnela zoper njega najsilovitejšo strasti lažnih izpovedovalcev pobožnosti. Kristus ni prišel s pozemskim bogastvom in častmi, pa so vendar dela, ki jih je naredil, pokazala, da ima moč, ki je večja od moči vsakega človeškega princa. Judje so pričakovali Mesija, ki bi strl zatiralčev jarem, vendar so gojili grehe, ki so jim jarem privezali na vrat. Če bi Kristus zakril njihove grehe in hvalil njihovo pobožnost, bi ga sprejeli za svojega kralja. Niso pa mogli zadržati, ker je neustrašno grajal njihove pregrehe. Prezirali so lepoto značaja, v katerem so vladale dobrot, čistost in svetost ter je vseboval sovraštvo samo do greha. Tako je bilo v vseh časih. Luč iz nebes obsoja vse, ki nočejo hoditi v njej. Ko bodo hinavce pokarali ti, ki sovražijo greh, bodo postali Satanovi pomočniki ter bodo

mučili in preganjali zveste. "Pa tudi vsi, ki hočejo pobožno živeti v Kristusu Jezusu, bodo preganjani." ([2 Tim 3,12](#))

Čeprav je bila monarhična oblika vladavine za Izraela napovedana v prerokbi, si je Bog pridržal pravico, da izbere njihovega kralja. Hebrejci so do zdaj spoštovali Božjo oblast in so mu popolnoma prepustili izbiro. Izbran je bil Savel, Kisov sin iz Benjaminovega rodu.

Osebnost lastnosti bodočega vladarja so bile takšne, da so zadovoljile tisto srčno ošabnost, ki je spodbudila željo po kralju. "In ni ga bilo med Izraelovimi sinovi lepšega od njega." ([1 Sam 9,2](#)) Zaradi plemenitega in dostojanstvenega vedenja v cvetu življenja, bil je lep in visok, se je zdel kakor rojen za ukazovanje. Kljub zunanjim privlačnostim pa so Savlu manjkale višje kakovosti, ki določajo resnično modrost. V mladosti se ni naučil brzdati svojih prenačlenjenih in vihravih strasti; nikoli ni občutil obnovitvene moči božanske milosti.

Savel je bil sin mogočnega in bogatega starešina, vendar je v skladnosti s tedanjimi običaji opravljal s svojim očetom skromne poljedelske dolžnosti. Nekaj očetovih živali je zašlo v gorah in Savel se je s služabnikom odpravil, da jih poišče. Tri dni sta zaman iskala, ko je blizu Rame,^(h) Samuelovega doma, služabnik predlagal, da o pogrešani živini povprašata preroka. Rekel je: "Glej, imam četrtno srebrnega sekla pri sebi,/608/ to hočem dati Božjemu možu, da nama pove najino pot." ([2 Sam 9,8](#)) To je bilo v tistih časih običajno. Oseba, ki je obiskala po položaju višjo osebo, je prinesla majhno darilo kot izraz spoštovanja.

Ko sta se približala mestu, sta srečala nekaj mladenk, ki so prišle po vodo. Vprašala sta jih po vidcu. V odgovor so jima povedale, da je v pripravi verska služba in da je prerok že prišel in da bo daritev "na višavi", potem pa bo daritveni praznik. Pod Samuelovim upravnishtvom je prišlo do velike spremembe. Ko je prvič slišal Božji glas, so bile svetiščne službe zaničevane. "Ljudje so zaničevali Gospodova darila." ([1 Sam 2,17](#)) Zdaj pa so po vsej deželi častili Boga, ljudje so kazali zanimanje za versko službo. Ker ni bilo bogoslužja v shodnem šotoru, so začasno darovali drugje. V ta namen so bila izbrana mesta duhovnikov in levitov, kamor so se ljudje zatekali po navodila. Najvišje točke v mestu so bile navadno izbrane za kraj darovanja, zato so jih imenovali višave.

Ob mestnih vratih je Savel srečal samega preroka. Bog je Samuelu razodel, da se bo v tistem času pred njim pojavil izvoljeni izraelski kralj. Ko sta si zrla iz oči v oči, je Gospod rekel Samuelu: "Glej, to je mož, ki sem ti o njem povedal! Ta bo gospodoval mojemu ljudstvu." ([1 Sam 9,17](#))

Na Savlovo prošnjo: "Povej mi, prosim, kje je tu vidčeva hiša?" je Samuel odvrnil: "Jaz sem videc." ([1 Sam 9,18,19](#)) Zagotovil mu je, da so izgubljene živali našli, ter ga prosil, naj ostane in se udeleži slavlja. Hkrati mu je dal nekaj namigov o velikem položaju, ki je pred njim: "A na koga meri vsa Izraelova želja? Ne li nate in na vso hišo tvojega očeta?" ([1 Sam 9,20](#)) Poslušalčevo srce se je prestrašilo prerokovih besed. Savel je moral razumeti njihov pomen, saj je zahteva po kralju postala mikavno zanimanje vsega ljudstva. Vendar je s skromno ponižnostjo odgovoril: "Nisem li jaz Benjaminec, iz najmanjšega rodu v Izraelu? In moja rodovina je najmanjša vseh rodovin Benjaminovega rodu. Zakaj mi tako govoriš?" ([1 Sam 9,21](#))

Samuel je odvedel tujca do prostora, kjer so se zbrali glavni mestni možje. Med njimi/609/ je bil po prerokovem navodilu častni prostor dan Savlu. V času slavlja so predenj postavili najboljši delež. Po koncu bogoslužja je Samuel popeljal gosta v svoj dom. Na strehi se je z njim pogovorjal in mu razodel velika načela, na katerih je bila osnovana Izraelova vlada. Tako ga je poskušal vsaj nekoliko pripraviti za njegov visok položaj.

Ko je Savel odšel, je prerok zgodaj naslednje jutro šel z njim. Ko sta šla skozi mesto, je ukazal služabniku, naj gre pred njima. Potem je Savlu velel stati mirno, da bi prejel sporočilo od Boga. "Tedaj vzame Samuel oljenico in mu izlije olje na glavo ter ga poljubi in reče: Ali te ni Gospod pomazilil, da bodi vojvoda njegovi dediščini?" ([1 Sam 10,1](#)) Za dokaz, da je to storjeno po božanski oblasti, je napovedal dogodke, ki se mu bodo pripetili na poti domov, in ga prepričeval, da ga bo Božji Duh usposobil za položaj, ki ga čaka. Prerok je dejal: "Gospodov Duh pride z močjo nadte, in prerokoval boš z njimi, in spremenjen boš v drugega moža. In ko se ti dogode ta znamenja, stori, kar ti pod roko pride, kajti Bog je s teboj." ([1 Sam 10,6,7](#))

Ko se je Savel odpravil po svoji poti, se je vse odvijalo, kakor je napovedal prerok. Blizu Benjaminove meje so ga obvestili, da so našli izgubljene živali. V dolini Tabor je srečal tri može, ki so šli častit Boga v Betel. Eden od njih je nesel tri kozličke, drugi tri hlebce kruha in tretji meh vina za daritveno slavlje. Savla so pozdravili po navadi in mu dali dva od treh hlebcev kruha. Ko je prispel v Gibeo, svoje rojstno mesto, se je skupina prerokov vračala z višave. Peli so hvalo Bogu ter igrali na citre in piščali, na bobnice in brenklje. Ko se jim je Savel približal, je prišel tudi nadenj Gospodov Duh, in pridružil se jim je v petju hvale ter z njimi prerokoval. Govoril je tako tekoče in modro in tako resno sodeloval pri bogoslužju, da so tisti, ki so ga poznali, začudeni klicali: "Kaj se je prigodilo Kisovemu sinu? Ali je Savel tudi med preroki?" ([1 Sam 10,11](#))

Savel se je pridružil prerokom v češčenju, in tedaj je v njem po Svetem Duhu prišlo do velike spremembe. Luč božanske čistosti in svetosti je posijala v temo mesenega srca. Videl se je, kakor ga vidi Bog. Videl je/610/ lepoto svetosti. Zdaj je bil poklican

bojevat se zoper greh in Satana. Prisiljen je bil občutiti, da mora v tem boju moč v celoti dobiti od Boga. Načrt zveličanja, ki se mu je prej zdel meglen in negotov, je bil zdaj razodet njegovemu razumevanju. Gospod ga je obdaril s pogumom in modrostjo, ki ju je potreboval za svoj visok položaj. Razkril mu je Izvir moči in milosti ter razsvetlil njegovo razumevanje božanskih zahtev in svoje dolžnosti.

Savlovo pomaziljenje za kralja ni bilo oznanjeno narodu. Božja izbira bo javno razodeta z žrebom. V ta namen je Samuel sklical ljudstvo v Micpi. Najprej so molili za božansko vodstvo, potem pa je sledil svečan obred žrebanja. Zbrana množica je tiho čakala na izid. Rod, družina in hiša so bili uspešno določeni, potem pa je bil pokazan Savel, Kisov sin, kot izvoljeni posameznik. Toda Savla ni bilo v zboru. Zaskrbljen zaradi občutka velike odgovornosti, ki ga bo doletela, se je skrivaj umaknil. Pripeljali so ga nazaj v zbor. Ta ga je ponosno in zadovoljivo opazoval, ker je bil kraljevske postave in plemenite drže, bil je "za glavo višji kakor kdor koli iz ljudstva". ([1 Sam 10,23](#)) Celo Samuel je vzkliknil, ko ga je predstavil ljudstvu: "Vidite ga, ki si ga je izvolil Gospod? Saj mu ni enakega med vsem ljudstvom!" ([1 Sam 10,24](#)) V odgovor je bilo iz obsežne množice slišati dolg glasen vzklik veselja: "Živel kralj!" ([1 Sam 10,24](#))

Samuel je zatem ljudstvu razložil "pravice kraljestva" in navedel načela, na katerih je bila utemeljena monarhična vladavina in po katerih bo vodena. Kralj ne bo smel biti absolutni vladar, temveč bo moral svojo moč podrediti volji Najvišjega. Ta nagovor je bil zabeležen v knjigo, v kateri so bile predložene prednosti knezov ter pravice in prednosti ljudstva. Čeprav je ljudstvo preziralo Samuelovo svarilo, si je zvesti prerok še vedno, kolikor se je dalo, prizadeval zaščititi njihove pravice, medtem ko je bil prisiljen popustiti njihovim željam.

Medtem ko je bilo ljudstvo na splošno pripravljeno priznati Savla za svojega kralja, je velik del nasprotoval. Niso mogli zdržati, da je bil vladar izvoljen izmed Benjamina, najmanjšega Izraelovega rodu - in da sta bila zanemarjena največja in najmočnejša rodova, Juda in Efraim. Niso hoteli izkazati vdanosti Savlu ali mu prinesiti 611/običajnih darov. Tisti, ki so najglasneje zahtevali kralja, zdaj niso hoteli hvaležno sprejeti moža, ki ga je določil Bog. Člani vsake stranke so imeli svojega ljubljenca, ki so ga želeli videti na prestolu. Nekateri med voditelji pa so to čast želeli celo zase. V mnogih srcih sta zagoreli zavist in ljubosumje. Trud ošabnosti in častihlepa je obrodil razočaranje in nezadovoljstvo.

V takem stanju zadev se Savlu ni zdelo primerno, da bi prevzel kraljevsko dostojanstvo. Prepustil je Samuelu, naj upravlja vladu kakor prej, sam pa se je vrnil v Gibeo. Tja ga je častno pospremila družba, ki je v njegovem izvoljenju videla božansko izbiro. Ti so se odločili, da ga bodo podprli. Nikakor si ni s silo prizadeval ohraniti

pravice do prestola. V svojem domu na Benjaminovem višavju je tiho opravljaj dolžnosti poljedelca, vzpostavitev svoje oblasti pa je popolnoma prepustil Bogu.

Kmalu po Savlovi določitvi so Amonci pod vodstvom svojega kralja Nahasa napadli ozemlje rodov vzhodno od Jordana in grozili mestu Jabesu pri Gileadu. Prebivalci so poskusili zagotoviti mir tako, da so ponudili Amoncem, da jim bodo plačevali davek. V to kruti kralj ni privolil, razen če bo vsem iztaknil desno oko ter jih tako naredil za trajne priče svoje moči.

Ljudstvo obleganega mesta je prosilo za sedemdnevni odlog. V to je amonski kralj privolil, misleč, da bo tako zvišal čast svoji pričakovani zmagi. Iz Jabesa so takoj odposlali sle, da bi zaprosili za pomoč rodove zahodno od Jordana. Novice so odnesli v Gibeo in povzročili splošen preplah. Savel se je ponoči vrnil z voli s polja in slišal glasno tarnanje, ki je pričalo o veliki nesreči. Vprašal je: "Kaj je ljudstvu, da joče?" ([1 Sam 11,5](#)) Ko so mu ponovili sramotno zgodbo, so v njem oživele speče moči. "Nadenj pride Božji Duh z močjo. ... In vzame par volov in ju razseka in pošlje kosce po slih v vse Izraelove kraje in sporoči: Kdor koli ne pojde za Savlom in za Samuelom, z njegovo govedjo naredimo enako!" ([1 Sam 11,6.7.](#))

Pod Savlovim vodstvom se je v Bezeški ravnini zbralo tristo trideset tisoč mož. V oblegano mesto so nemudoma poslali sle/612/ z zagotovitvijo, da lahko pričakujejo pomoč naslednji dan, to je prav tedaj, ko naj bi se podredili Amoncem. Zaradi hitrega nočnega korakanja je Savel s svojo vojsko prečkal Jordan in prispel v Jabes "ob jutranji straži". ([1 Sam 11,11](#)) Kakor Gideon je razdelil svoje sile v tri skupine in napadel amonski tabor zgodaj zjutraj, ko niso slutili nevarnosti in so bili tako najmanj varni. V nastali paniki so bili kruto pobiti. "In kar jih je preostalo, so bili razkropljeni, da nista dva ostala skupaj." ([1 Sam 11,11](#))

Savlova urnost in pogumnost, pa tudi poveljevanje, ki ga je razodel v uspešnem ravnanju s tako veliko silo, so bile lastnosti, ki jih je izraelsko ljudstvo želelo imeti v vladarju, da bi bili sposobni obračunati z drugimi narodi. Zdaj so ga pozdravili kot svojega kralja ter čast zmage pripisali človeškim orodjem. Pozabili pa so, da bi bili brez posebnega Božjega blagoslova vsi njihovi naporji zaman. V svojem navdušenju so nekateri predlagali, da bi usmrtili tiste, ki sprva niso hoteli priznati Savlove oblasti. Kralj se je vmešal, rekoč: "Ta dan ne sme nihče umreti, zakaj danes je dal Gospod rešitev v Izraelu." ([1 Sam 11,13](#)) Tukaj je Savel dokazal spremembo, do katere je prišlo v njegovem značaju. Namesto da bi si lastil čast, je slavo pripisal Bogu. Namesto da bi pokazal željo po maščevanju, je razodel duha usmiljenja in odpuščanja. To je nezmotljivi dokaz, da v srcu prebiva Božja milost.

Samuel je zdaj predlagal, da bi v Gilgalu sklicali ljudsko zborovanje in javno izročili kraljestvo Savlu. Tako je tudi bilo. "In tam so darovali žrtve, mirovne daritve pred Gospodom. In Savel in vsi Izraelovi možje so se ondi silno veselili." ([1 Sam 11,15](#))

Gilgal je bil kraj, kjer so se Izraelci prvič utaborili v obljubljeni deželi. Tukaj je Jozue po božanskem navodilu postavil kup iz dvanajstih kamnov v spomin na čudežno prečkanje Jordana. Tukaj so obnovili obrezo. Tukaj so obhajali prvo pasho po grehu v Kadesu in potovanju po puščavi. Tukaj je prenehala padati mana. Tukaj se je Poveljnik Gospodovih vojsk razodel kot glavni vodja Izraelovih vojsk. Od tukaj so odšli v napad Jeriha in osvojitve Aja. Tukaj je Ahan dočakal kazen/613/ za svoj greh in tukaj je bila sklenjena pogodba z Gibeonci, ki je kaznovala Izraelov spodrsrljaj, ker se ni posvetoval z Bogom. Na tej ravnini, ki je bila povezana s toliko ganljivimi spomini, sta stala Savel in Samuel. Ko so pozdravni vzkliki kralju potihnili, se je ostareli prerok poslovil kot narodov vladar.

Rekel je: "Glej, poslušal sem vaš glas v vsem, kar ste mi govorili, in postavil sem vam kralja. Sedaj pa, glejte, vaš kralj vam hodi na čelu; a jaz sem se postaral in osivel, ... in jaz sem pred vami živel od svoje mladosti do današnjega dne. Glejte, tu sem! Izpričajte zoper mene pred Gospodom in pred njegovim maziljencem: komu sem vzel vola? Ali komu sem vzel osla? Ali sem komu krivico delal ali silo? Iz čigave roke sem vzel darilo in si dal zagrniti oči zaradi njega? Vse vam hočem povrniti." ([1 Sam 12,1-3](#))

Ljudstvo je enoglasno odvrnilo: "Nisi nam storil krivice, niti sile, tudi nisi iz nikogar roke kaj vzel." ([1 Sam 12,4](#))

Samuel ni hotel samo opravičiti svojega ravnanja. Že prej je predočil načela, ki naj vladajo kralju in ljudstvu, zdaj pa je želel svoje besede podkrepiti z lastnim zgledom. Od otroštva je bil povezan z Božjim delom in skozi svoje dolgo življenje je imel vedno pred sabo en cilj - Božjo slavo in največjo blaginjo za Izraela.

Preden lahko upajo na Izraelovo blaginjo, se morajo spokoriti pred Bogom. Zaradi greha so izgubili vero v Boga in svoje razločevanje njegove moči in modrosti, da vlada ljudstvu - izgubili so zaupanje v njegovo zmožnost, da zagovarja svoje delo. Preden bodo našli resnični mir, morajo videti in priznati prav greh, katerega so bili krivi. Za cilj svoje zahteve po kralju so razglasili, "da nas sodi naš kralj in hodi pred nami in vodi naše boje". ([1 Sam 8,20](#)) Samuel je obnovil Izraelovo zgodovino od dne, ko jih je Bog izpeljal iz Egipta. Jahve, Kralj kraljev, je šel pred njimi in bojeval njihove boje. Pogosto so jih njihovi grehi izročili v sovražnikove roke, toda nič prej se niso odvrnili s svojih hudobnih poti, kakor šele ko jim je Božja milost obudila rešitelja. Gospod je poslal Gideona in Baraka "in Jefta in Samuela in vas je ote/614/ iz roke vaših sovražnikov kroginkrog, in prebivali ste brez skrbi". ([1 Sam 12,11](#)) Ko pa jim je grozila

nevarnost, so izjavili: "Nikar, ampak kralj naj gospoduje nad nami," čeprav je bil po prerokovih besedah Gospod njihov kralj. ([1 Sam 12,12](#))

Samuel je nadaljeval: "Sedaj pa postojte tu in glejte to veliko reč, ki jo stori Gospod pred vašimi očmi. Ni li zdaj pšenična žetev? Jaz pa hočem klicati Gospoda, naj spusti grmenje in dež, da spoznate in vidite, kolikšno je zlo, ki ste ga storili pred Gospodovimi očmi, proseč si kralja. Nato kliče Samuel h Gospodu, in Gospod pošlje grmenje in dež tisti dan." ([1 Sam 12,16-18](#)) V času pšenične žetve, v maju in juniju, na Vzhodu ni deževalo. Nebo je bilo brez oblačka in zrak je bil čist in blag. Tako strašna nevihta v tem obdobju je napolnila vsa srca s strahom. Ponižno je sedaj ljudstvo priznalo svoj greh - greh, za katerega so bili krivi: "Prosi Gospoda, svojega Boga, za nas svoje hlapce, da ne umremo; zakaj vsem svojim grehom smo pridali še to zlo, da smo si prosili kralja." ([1 Sam 12,19](#))

Samuel ni pustil ljudstva v malodušnosti, saj bi to preprečilo ves trud za boljše življenje. Satan bi jih napeljal, da bi na Boga gledali kot na strogega in zamerljivega. Tako bi bili izpostavljeni mnogovrstnim skušnjavam. Bog je usmiljen in odpuščajoč, vedno želi izkazati naklonjenost svojemu ljudstvu, ko so poslušni njegovemu glasu. Bog je po svojem služabniku poslal sporočilo: "Ne bojte se! Res ste vse to zlo storili, ali vendar ne odstopite, da ne bi šli za Gospodom, ampak služite Gospodu iz vsega srca. Ne odstopite, da bi šli za ničevimi maliki, kajti ne morejo vam koristiti, ne vas rešiti, zakaj ničevosti so. Zakaj Gospod ne zapusti svojega ljudstva." ([1 Sam 12,20-22](#))

Samuel ni omenil ničesar o omalovaževanju njega, izgovoril ni nobenega očitka za nehvaležnost, s katero je Izrael poplačal njegovo vse življenje trajajočo vdanost. Jamčil pa jim je za svoje neprestano zanimanje zanje: "Tudi jaz - Bog ne daj, da bi se tako pregrešil Gospodu, da neham moliti za vas, temveč učiti vas hočem dobro in pravo pot. Bojte se le Gospoda in v resnici mu služite iz vsega svojega srca, kajti vidite, kakšne velike reči je storil za vas. Ako pa boste vendarle hudo delali, poginete vi in vaš kralj." ([1 Sam 12,23-25](#))/615/

60. Savlova predrznost

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 13 in 14](#)

Po zboru v Gilgalu je Savel razpustil vojsko, ki se je na njegov klic zbrala, da je premagala Amonce. Zadržal je samo dva tisoč mož, da bi bili pod njegovim vodstvom nameščeni v Mikmasu, in tisoč mož, ki so spremljali njegovega sina Jonatana v Gibeo. To je bila resna napaka. Njegova vojska je bila polna upanja in poguma zaradi nedavne zmage. Če bi takoj nadaljeval boj proti drugim izraelskim sovražnikom, bi bila to pomembna poteza v smeri osvobajanja Izraela.

Ves ta čas pa so bili njihovi bojevitih sosede Filistejci dejavni. Po porazu v Eben-ezerju so še vedno imeli v lasti nekatere hribovske trdnjave v Izraelovi deželi. Zdaj so se namestili v samem osrčju dežele. Kar se tiče pripomočkov, orožja in opreme, so imeli Filistejci pred Izraelom veliko prednost. V dolgem obdobju svoje zatiralske vladavine so si prizadevali okrepiti svojo moč tako, da so Izraelcem prepovedali ukvarjati se s kovaštvom, da ne bi izdelovali bojnega orožja. Po sklenitvi miru so Hebrejci morali iti v filistejske garnizije, če je bilo treba opraviti tako delo. Zaradi ljubezni do lagodja in klečeplaznega duha, kar je bilo posledica dolgega zatiranja, so Izraelci zelo zanemarili samooskrbo z bojnim orožjem. V boju so uporabljali loke in frače, kar so si Izraelci lahko priskrbeli. Toda nihče med njimi, razen Savla in njegovega sina Jonatana, ni imel kopja ali meča.

Šele v drugem letu Savlovega vladanja so poskusili premagati Filistejce. Prvi udarec je zadel Jonatan, kraljev sin, ki je napadel in premagal garnizijo v Gebi. Filistejci so bili razkačeni zaradi tega/616/ poraza in so se pripravili za hiter napad na Izraela. Savel je dal zdaj s trobento oznaniti vojno po vsej deželi. Vse za vojno sposobne moške je sklical, naj se skupaj z rodovi preko Jordana zberejo v Gilgalu. Ta ukaz so ubogali.

Filistejci so v Mikmasu zbrali brezmejno vojsko - "trideset tisoč voz, šest tisoč konjkov in množina ljudstva, kolikor je peska na morskem bregu". ([1 Sam 13,5](#)) Ko so to zvedeli Savel in vojska v Gilgalu, so se prestrašili ob misli na mogočno vojsko, s katero naj bi se bojevali. Niso se bili pripravljeni srečati s sovražnikom in mnogi so se tako prestrašili, da si niso upali priti na odločilni spopad. Nekateri so prečkali Jordan, drugi pa so se skrili v jamah in brezni in sredi obilnih skal tega področja. Ko se je približeval čas spopada, je število pobeglih naraščalo. Kdor ni ušel iz bojnih vrst, je bil poln slabih slutenj in strahu.

Ko je bil Savel pomaziljen za prvega izraelskega kralja, je prejel od Samuela jasna navodila glede ravnanja v takem času. Prerok je dejal: "In pridi pred menoj dol v Gilgal, in glej, pridem tja k tebi, da darujem žgalne in mirovne daritve. Sedem dni počakaj, da pridem k tebi in ti naznanim, kar ti je storiti." ([1 Sam 10,8](#))

Dan za dnem je Savel čakal, vendar se ni trudil, da bi spodbujal ljudstvo in jim vлил zaupanje v Boga. Preden se je iztekel čas, ki ga je napovedal prerok, pa je postal nepotrpežljiv zaradi zamude in si dovolil postati malodušen zaradi težkih okoliščin, ki so ga obdajale. Namesto da bi zvesto pripravljaval ljudstvo na službo, ki jo je Samuel prihajal izvršiti, se je vdal neveri in slabim slutnjam. Iskati Boga z daritvijo je bilo resno in pomembno delo. Bog je zahteval, da ljudstvo preišče svoje srce in se spokori za svoje grehe, da bi bila daritev zanj sprejemljiva in bi njegov blagoslov lahko spremljal njihov trud pri premagovanju sovražnika. Savel pa je postajal nemiren. Ljudstvo se je namesto, da bi zaupalo v Boga za pomoč, oziralo v izvoljenega kralja, da bi jih vodil in usmerjal./617/

Gospod pa je še vedno skrbel zanje in jih ni prepustil pogubi, ki bi jih zadela, če bi njihova edina podpora postala krhka mesena roka. Pripeljal jih je v tesen prostor, da bi jih prepričal o neumnosti zanašanja na človeka in da bi se obrnili k njemu kot svoji edini pomoči. Prišel je čas, da se Savel izkaže. Zdaj bo pokazal, ali se ali pa se ne zanaša na Boga in potrpežljivo čaka, kakor mu je bilo naročeno. Tako se bo razkril kot ta, ki mu Bog lahko zaupa v hudih razmerah kot vladarju svojega ljudstva, ali pa je omahljiv in nevreden svete odgovornosti, ki mu je bila naložena. Ali bo kralj, ki ga je izvolil Izrael, prisluhnil Vladarju vseh kraljev? Ali bo obrnil pozornost svojih plašnih vojakov vanj, v komer sta večna moč in rešitev?

Z vse večjo nepotrpežljivostjo je Savel pričakoval Samuelov prihod. Vzrok za zmedo, nesrečo in pobeg iz vojske je pripisal prerokovi odsotnosti. Prišel je določeni čas, Božji moč pa se ni takoj prikazal. Božja previdnost je zadržala njegovega služabnika. Savlovega nemirnega in vzkipljivega duha ni bilo več mogoče krotiti. Ker je čutil, da je treba nekaj storiti, da bi pomiril strah ljudstva, se je odločil sklicati zbor k bogoslužju in z daritvijo prositi za božansko pomoč. Bog je ukazal, da lahko darujejo daritve le tisti, ki so posvečeni za to službo. Toda Savel je zapovedal: "Prinesite žgalne in mirovne daritve sem k meni!" ([1 Sam 13,9](#)) Oblečen v oklep in bojno orožje se je približal oltarju in pred Bogom daroval daritev.

"Komaj pa konča darovanje žgalščine, glej, pride Samuel. In Savel mu stopi nasproti, da ga pozdravi." ([1 Sam 13,10](#)) Samuel je takoj videl, da je Savel ravnal v nasprotju z jasnimi navodili, ki so mu bila dana. Gospod je po preroku spregovoril, da bo ob tem času razodel, kako naj Izrael ravna v tej stiski. Če bi Savel izpolnil pogoje, pod katerimi je bila obljubljena božanska pomoč, bi Gospod za Izraela izvršil čudovito rešitev s

peščico ljudi, ki je ostala zvesta kralju. Savel pa je bil tako zadovoljen sam s seboj in s svojim delom, da je odšel pozdravit preroka kakor tisti, ki ga je treba pohvaliti namesto pokarati./618/

Samuelovo obličje je razodevalo tesnobo in skrb. Na njegovo vprašanje: "Kaj si storil?" je Savel svoje predrzno dejanje opravičil takole: "Ko sem videl, da se mi ljudstvo razteka in da nisi prišel ob določenih dnevih ter da so se Filistejci zbrali v Mikmasu, sem dejal: Zdaj pridero Filistejci dol nadme v Gilgal, in Gospodove naklonjenosti še nisem izprosil; tedaj sem se osmelil, in daroval sem žgalno daritev.

Samuel pa reče Savlu: Nespametno si ravnal, nisi ohranil zapovedi Gospoda, svojega Boga, ki ti jo je zapovedal; zakaj zdaj bi bil Gospod potrdil tvoje kraljestvo za vekomaj. Sedaj pa tvojemu kraljestvu ni obstanka. Poiskal si je Gospod moža po svojem srcu, in njemu je Gospod zapovedal, naj bo vojvoda njegovemu ljudstvu; ker ti nisi ohranil, kar ti je bil zapovedal Gospod. ... In Samuel vstane ter odide gor iz Gilgala v Benjaminovo Gibeo." ([1 Sam 13,11-14](#))

Ali bo Izrael nehal biti Božje ljudstvo ali pa je treba ohraniti načela, na katerih je bila osnovana vlada in bo ljudstvu vladala božanska moč. Če bi bil Izrael popolnoma Gospodov in če bi bili človeška in pozemska volja pokorni Božji, bi bil On še naprej Izraelov Vladar. Kolikor dolgo bodo ljudstvo in kralj podrejeni Bogu, tako dolgo bo On njihova zaščita. V Izraelu ni imela možnosti za uspeh nobena vlada, ki ni v vsem priznala Božje nadoblasti.

Če bi Savel v preizkušnji pokazal spoštovanje do Božjih zahtev, bi Bog po njem lahko izvršil svojo voljo. Njegov spodrsrlaj je pokazal, da ni ustrezen Božji namestnik njegovemu ljudstvu. Izraela bi zapeljal. Namesto Božje volje bi prevladovala njegova volja. Če bi bil Savel zvest, bi bilo njegovo kraljestvo utrjeno za večno. Ker pa se ni izkazal, mora Božji načrt izpolniti drugi. Vladanje Izraelu mora biti zaupano komu, ki bo ljudstvu vladal po nebeški volji.

Ne vemo, katere velike koristi so na kocki, ko nas Bog preizkuša. Ni je varnosti razen v strogi poslušnosti Božji besedi. Vse obljube je dal pod pogojem vere in poslušnosti. Če ne izpolnimo/621/ ukazov, izgubimo pravico do izpolnitve bogatih svetopisemskih zagotovil. Ne ravnajmo se po vzgibu, niti se ne zanašajmo na človeško presojo; ozmimo se po razodeti Božji volji in živimo po njegovi jasni zapovedi, ne glede na okoliščine, ki nas obdajajo. Bog bo poskrbel za sadove. Z zvestobo njegovi besedi lahko v času preizkušnje pred ljudmi in angeli dokažemo, da nam Gospod lahko zaupa, da bomo v hudih razmerah opravili njegovo voljo, povečali njegovo ime in bili v blagoslov njegovemu ljudstvu.

Savel je bil pri Bogu v nemilosti, pa kljub temu ni ponižal svojega srca v spokorjenju. Kar mu je primanjkovalo v pravi pobožnosti, je poskušal nadomestiti s svojo gorečnostjo pri obliki vere. Savel je vedel za Izraelov poraz, ko sta Ofni in Pinehas v tabor prinesla Božjo skrinjo. Ampak čeprav je vedel vse to, se je odločil poslati po sveto skrinjo in njena spremljevalna duhovnika. Upal je, če bo tako obnovil zaupanje ljudstva, da bo ponovno zbral svojo razkropljeno vojsko in se bojeval s Filistejci. Odvezal se bo Samuelove navzočnosti in podpore ter se tako osvobodil prerokove nedobrodošle kritike in graje.

Savlu je bil zagotovljen Sveti Duh, da bi razsvetlil njegovo razumevanje in omeščal srce. Prejel je zvesta navodila in grajo od Božjega preroka. Pa vendar, kako velika je bila njegova zabloda! Zgodovina Izraelovega prvega kralja nam daje žalosten zgled moči napačnih pozemskih navad. V svoji mladosti Savel ni ljubil Boga in se ga bal. Tako je bil vihrav duh, ki se ni zgodaj naučil pokoriti, vedno pripravljen upreti se božanski oblasti. Kdor v svoji mladosti goji sveto spoštovanje do Božje volje in zvesto izvršuje dolžnosti svojega položaja, bo pripravljen za višjo službo v poznejšem življenju. Ljudje ne morejo pričakovati, da bodo po letih napačnega uporabljanja od Boga danih moči ugotovili, da so te moči sveže in proste za popolnoma nasprotno smer, ko se bodo želeli spremeniti.

Pokazalo se je, da so Savlovi napor ostali neučinkoviti in ni mogel ohrabriti ljudstva. Ko je videl, da so njegove sile zređene na šeststo moŹ, je zapustil Gilgal in se umaknil v trdnjavo v Gebi, ki so jo nedavno vzeli Filistejcem. Utrdba je bila na juŹni strani globoke, strme doline ali grla, nekaj kilometrov severno od Jeruzalema. Na severu iste doline ob Mikmasu je stal filistejski tabor, njegovi oddelki pa so odhajali v razliĹne smeri in pustošili deŹelo./622/

Bog je dovolil nastop takšne stiske, da bi pogrjal Savlovo pokvarjenost in nauĹil ljudstvo nauka poniŹnosti in vere. Zaradi Savlovega greha, ko je tako predrzno opravil darovanje, mu Gospod ne bo podelil Ĺasti, da bi porazil Filistejce. Za orodje, ki bo rešilo Izraela, je bil izvoljen Jonatan, kraljev sin, ki se je bal Gospoda. Ganjen z boŹansko spodbudo je predlagal svojemu nosilcu oroŹja, da skrivaj napadeta sovraŹnikov tabor. Govoril je: "Morebiti da bo Gospod delal za naju; zakaj Gospodu ni teŹko storiti rešitve po velikem ali majhnem številu." ([1 Sam 14,6](#))

Oproda, ki je bil prav tako moŹ vere in molitve, je sprejel predlog, in skupaj sta se skrivoma odpravila iz tabora, da jima ne bi nasprotovali. Z iskreno molitvijo Vodniku svojih oĹetov sta si doloĹila znamenje, po katerem se bosta odloĹila, kako naj ravnata. Potem sta se spustila v grlo, ki je loĹevalo vojski. Tiho sta si utirala pot pod sencami peĹin in se delno skrivala ob nasipih in grebenih v dolini. Ko sta se pribliŹala filistejski utrdbi, ju je opazilo nekaj sovraŹnikov, ki so klicali: "Glej, Hebrejci lezejo iz

lukenj, kamor so se bili poskrili." Potem so ju izzvali: "Pridita gor k nam, da vama nekaj pokažemo!" ([1 Sam 14,11,12](#)) Hoteli so ju kaznovati za predrznost. Ta izziv je bil znamenje, za katero sta se Jonatan in tovariš strinjala, da ga sprejmeta za dokaz, da bo Gospod storil uspešno njuno početje. Zdaj sta se umaknila pogledu Filistejcev in izbrala skrivno in težavno pot. Vojščaka sta si utirala pot do vrha pečine, ki se je zdela nedostopna in ni bila močno zastražena. Tako sta se prebila v sovražnikov tabor in pobila stražo, ki se zaradi presenečenja in strahu ni upirala.

Angeli so štitali Jonatana in njegovega spremljevalca, borili so se na njuni strani in Filistejci so padali pred njimi. Zemlja se je tresla, kakor da se je približevala množica jezdecev in voz. Jonatan je prepoznal znamenje božanske pomoči, in celo Filistejci so uvideli, da Bog dela za Izraelovo rešitev. Četo na poljani in garnizijo je prevzel velik strah. V zmedu so svoje vojake zamenjali za sovražnike in se začeli pobijati med seboj./623/

Kmalu so vojni hrup slišali tudi v Izraelovem taboru. Kraljeva straža je poročala, da vlada med Filistejci velika zmeda in da njihovo število upada. Vendarle ni bilo znano, da bi kateri del hebrejske vojske zapustil tabor. Po preiskavi so ugotovili, da ne manjka nihče razen Jonatana in njegovega oproda. Ko je Savel videl, da Filistejci pešajo, je popeljal svojo vojsko v napad. Hebrejci, ki so ušli k sovražniku, so se zdaj obrnili proti njim; veliko jih je prišlo tudi iz svojih skrivališč, in ko so Filistejci premagani bežali, je Savlova vojska nad ubežniki zagrešila strašen pokol.

Kralj se je odločil čimbolj izkoristiti svojo prednost, zato je zaletavo velel svojim vojakom, naj se za ves dan odpovejo hrani. Svoj ukaz pa je podkrepil z resno prisego: "Preklet bodi mož, ki bi kaj jedel do večera, da se maščujem nad svojimi sovražniki." ([1 Sam 14,24](#)) Zmaga je že bila dobljena brez Savlove vednosti ali sodelovanja, toda upal je, da se bo posebno uveljavil, če bo popolnoma uničil poraženo vojsko. Ukaz o vzdržanju hrane je spodbudilo sebično stremušstvo. Ta ukaz je pokazal, da kralju niso mar potrebe njegovega ljudstva, kadar so v nasprotju z njegovo željo po samopoviševanju. Da je Savel potrdil svojo prepoved z resno zaobljubo, kaže, da je bil zaletav in brezbožen. Same besede prekletstva dokazujejo, da je bil Savel goreč zase in ne za Božjo čast. Izjavil je, da je njegov cilj, "da **se maščujem nad svojimi sovražniki**", in ne, da se Gospod maščuje nad njimi. ([1 Sam 14,24](#))

Sad prepovedi je bil, da so ljudje prestopali Božjo zapoved. Ves dan so se bojevali in so bili izčrpani zaradi lakote. Kakor hitro je minil čas, v katerem je veljala prepoved, so planili po plenu in jedli meso skupaj s krvjo. S tem so kršili zakon, ki je prepovedoval uživati kri.

V času dnevne bitke je Jonatan, ki ni slišal za kraljev ukaz, nevede pojedel malo medu, ko je šel skozi gozd. Savel je o tem slišal zvečer. Izjavil je, da mora biti kršenje njegovega ukaza kaznovano s smrtjo. Čeprav Jonatan ni bil kriv namernega greha in čeprav je Bog čudežno ohranil njegovo življenje in po njem izvršil rešitev, je kralj izjavil, da morajo izvršiti kazen. Če bi Savel prizanesel življenje lastnemu sinu, bi/624/ priznal, da je grešil, ko je storil tako zaletavo zaobljubo. To bi ponižalo njegovo ošabnost. Njegova strašna sodba se je glasila: "Bog mi stori to in ono, če gotovo ne umreš, Jonatan!" ([1 Sam 14,44](#))

Savel si ni mogel lastiti časti zmage, upal pa je, da ga bodo častili zaradi njegove gorečnosti, če bo zadržal svetost svoje zaobljube. Žrtvoval bo celo svojega sina, samo da bi prepričal svoje podložnike, da je treba ohraniti kraljevsko oblast. Malo časa pred tem si je v Gilgalu Savel drznil službovati kot duhovnik, kar je bilo v nasprotju z Božjo zapovedjo. Ko ga je Samuel okaral, se je trmasto opravičeval. Zdaj pa, ko niso ubogali njegovega ukaza - čeprav je bil nerazumen in kršen zaradi nevednosti - je kralj in oče obsodil na smrt lastnega sina.

Ljudstvo ni dovolilo izvršitve kazni. Izzvali so kraljevo jezo, ko so izjavili: "Jonatan naj li umre, ki je storil to veliko rešitev v Izraelu? Nikakor ne! Kakor res živi Gospod, še las mu ne pade z glave na zemljo! Zakaj z Bogom je danes delal." ([1 Sam 14,45](#)) Ošabni vladar si ni upal nasprotovati tej soglasni odločitvi ljudstva in Jonatanovo življenje je bilo ohranjeno.

Savel je čutil, da imajo Gospod in ljudstvo njegovega sina raje od njega samega. Jonatanova rešitev je bila stroga graja kraljevi zaletavosti. Slutil je, da se bodo njegova prekletstva povrnila na njegovo glavo. Ni se več vojskoval s Filistejci, temveč se je čemerin in nezadovoljen vrnil domov.

Vsi tisti, ki zlahka odpuščajo in opravičujejo svoje grehe, so pogosto najstrožji v presojanju in kaznovanju drugih. Mnogi kakor Savel nase spravijo Božje nezadovoljstvo, toda zavračajo nasvete in prezirajo navodila. Celo ko se prepričajo, da Gospoda ni z njimi, nočejo v sebi videti vzroka svojih težav. Gojijo ošabnega in hvalisavega duha ter dopuščajo krute sodbe ali stroge graje drugih, ki so boljši od njih. Dobro bi bilo, če bi taki samozvani sodniki premislili o teh Kristusovih besedah: "Kajti s kakršno sodbo sodite, s tako bodo sodili vas; in s kakršno mero merite, s tako se bo merilo vam." ([Mat 7,2](#))

Ti, ki se želijo povišati, so mnogokrat spravljani v položaj, kjer se razodene njihov resnični značaj. Tako je bilo/625/ v Savlovem primeru. Njegovo ravnanje je prepričalo ljudstvo, da so mu kraljevska čast in oblast ljubši od pravice, usmiljenja in dobrote. Tako je ljudstvo spoznalo lastno napako, ko so zavrgli vladavino, ki jim jo je dal Bog.

Pobožnega preroka, čigar molitve so prinašale blagoslove, so zamenjali za kralja, ki je v svoji slepi gorečnosti molil za njihovo prekletstvo.

Če se Izraelci ne bi vmešali in rešili Jonatanu življenje, bi njihov rešitelj umrl, kakor je ukazal kralj. S kakšnim dvomom je moralo ljudstvo odslej slediti Savlovemu vodstvu! Kako grenka je bila misel, da so ga sami postavili na prestol! Gospod dolgo prenaša človeško trmoglavost in vsem zagotavlja priložnost, da vidijo in zapustijo svoje grehe. Čeprav je mogoče videti, da pomaga njim, ki ne upoštevajo njegove volje in prezirajo njegova opozorila, jim bo ob svojem času zagotovo razodel njihovo neumnost./626/

61. Savel zavržen

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 15](#)

Savel ni opravil preizkusa vere v preizkusnih razmerah v Gilgalu in je onečastil Božjo službo. Njegove napake pa niso bile nepopravljive in Gospod mu je dal še eno priložnost, da bi ga naučil brezpogojne vere v njegovo besedo in poslušnosti njegovim ukazom.

Savel ni videl velikega greha v svojem ravnanju, ko ga je prerok okaral v Gilgalu. Čutil je, kakor da bi z njim ravnali nepravilno, zato si je prizadeval zagovarjati svoja dejanja in se opravičeval za napako. Od tega časa dalje se je le malo pogovarjal s prerokom. Samuel je ljubil Savla kakor lastnega sina, drzni in po značaju goreči Savel pa je preroka zelo spoštoval. Ker pa je bil užaljen zaradi Samuelove graje, se mu je izogibal, kolikor bolj se je dalo.

Gospod je poslal svojega služabnika k Savlu z drugim sporočilom. S poslušnostjo lahko še vedno pokaže svojo zvestobo Bogu in sebe izkaže vrednega, da vodi Izraela. Samuel je prišel h kralju in mu povedal Gospodovo besedo. Da bi vladar spoznal pomembnost poslušnosti ukazu, je Samuel posebej izjavil, da govori po božanskem navodilu, namreč z isto oblastjo, ki je Savla poklicala na prestol. Prerok je rekel: "Ozrl sem se na to, kar je Amalek storil Izraelu, kako mu je založil pot, ko je šel sem iz Egipta. Pojdi torej in udari Amaleka ter s prekletjem pogubi vse, kar imajo; nič jim ne prizanašaj, temveč pomori vse moše in žene, otroke in dojenčke, vole in ovce, velblode in osle." ([1 Sam 15,2.3](#)) Amalekovci so se prvi vojskovali z Izraelom v puščavi. Zaradi tega greha skupaj s kljubovanjem Bogu in njihovim sramotnim malikovanjem je Gospod po Mojzesu izrekel nad njimi kazen. Po božanskem navodilu je bila zgodovina njihove krutosti do Izraela zabeležena z ukazom: "Tedaj/627/ izbriši spomin Amaleka izpod neba. Ne pozabi tega!" ([5 Moj 25,19](#)) Izvršitev te kazni je bila preložena za štiristo let, toda Amalekovci se niso odvrnili od svojih grehov. Gospod je vedel, da bi to hudobno ljudstvo, če bi bilo mogoče, izbrisalo njegovo ljudstvo in njegovo češčenje z zemlje. Zdaj je prišel čas, da se izvrši kazen, ki je bila tako dolgo odlašana.

Prizanašanje, ki ga je Bog pokazal do hudobnih, samo še bolj opogumi ljudi za prestopke. Njihova kazen ne bo zaradi zamude nič manj gotova in strašna. "Kajti kakor na Perazimski gori vstane Gospod, razsrdi se kakor v dolini ob Gibeonu, da

opravi svoje dejanje - čudno je njegovo dejanje, in da izvrši svoje delo - neobičajno je njegovo delo." ([Iz 28,21](#)) Našemu milostnemu Bogu je kaznovanje čudno delo. "Kakor res živim, govori Gospod Jahve, nikakor mi ni po volji brezbožnikova smrt, temveč da se brezbožnik obrne od svoje poti in živi." ([Ezek 33,11](#)) Gospod je "poln usmiljenja in milostiv, počasen za jezo in obilen v milosti in resnici, ... ki odpušča krivico in prestopke in greh, ki pa krivega nikakor ne šteje za nedolžnega". ([2 Moj 34,6.7](#)) Ne veseli se maščevanja, vendar bo izvršil sodbo nad prestopniki svojega zakona. Prisiljen je to storiti, da zemeljske prebivalce obvaruje pred popolno pokvarjenostjo in pogubo. Da bi nekatere rešil, mora pogubiti tiste, ki so zakrknili v grehu. "Gospod je počasen za jezo in velik v moči, a krivca nikakor ne šteje za nedolžnega." ([Nah 1,3](#)) S strašnimi deli pravičnosti bo zagovarjal oblast svojega poteptanega zakona. Samo dejstvo o njegovem odporu do izvršitve pravice priča o velikosti grehov, ki kličejo po njegovih sodbah in o neprizanesljivosti povračila, ki čaka prestopnika.

Med določanjem sodbe pa se je Bog spomnil milosti. Amalekovci bodo uničeni, toda Kenejcem, ki so bivali med njimi, bo prizaneseno. Čeprav to ljudstvo ni bilo popolnoma čisto malikovalstva, so častili Boga in bili prijateljski z Izraelom. Iz tega rodu je bil tudi Mojzesov svak Hobab, ki se je pridružil Izraelcem pri njihovem potovanju skozi puščavo in jim s svojim poznavanjem dežele izredno pomagal.

Po porazu Filistejcev pri Mikmasu se je Savel bojeval z Moabci, Amonci in Edomci ter proti/628/ Amalekovcem in Filistejcem. Kamor koli se je podal s svojim orožjem, je zmagal. Ko je prejel nalogo zoper Amalekovce, je takoj razglasil vojno. Svojo oblast je podprl še s prerokovo, in ob klicu na vojno so se Izraelci zbrali pod njegovo zastavo. Tega pohoda se ne bodo lotili zato, da bi povelicali sebe. Izraelci ne bodo prejeli ne časti zmage ne plena svojih sovražnikov. V vojno gredo samo iz poslušnosti Bogu, da izvršijo njegovo sodbo nad Amalekovci. Božji namen je bil, da bi vsi narodi videli usodo ljudstva, ki je kljubovalo njegovi nadoblasti, in opazili znak, da jih je uničilo prav ljudstvo, ki so ga prezirali.

"In Savel udari Amalekovce od Havile tja do Sura, ki je nasproti Egiptu. Agaga pa, kralja Amalekovcev, je ujel živega; a vse ljudstvo je kot prekleto pomoril z ostrino meča. Toda Savel in ljudstvo je prizaneslo Agagu, in kar je bilo lepih ovac in govedi in pitane živine in jagnjet in vsega, kar je bilo dobrega, niso hoteli kot prekleto pokončati; kar koli pa je bilo slabega in nevrednega, so pokončali kot prekleto." ([1 Sam 15,7-9](#))

Zmaga nad Amalekovci je bila najsijajnejša zmaga, kar jih je Savel kdaj osvojil. Vendar pa je podžigala srčno ošabnost, ki je bila njegova največja nevarnost. Božanska odredba, da Božje sovražnike dokončno uničijo, je bila le delno izpolnjena. Da bi Savel povečal čast svoji zmagoslavni vrnitvi z ujetim kraljem, si je drznil posnemati navade

okoliških narodov in prizanesel Agagu, najstrašnejšemu in najbojevitejšemu amalekovskemu kralju. Ljudstvo je ohranilo najboljše iz čred ovac in govedi ter tovornih živali, svoj greh pa opravičevali, češ da so živali ohranili, da jih bodo darovali Gospodu. Njihov namen pa je bil, da jih uporabijo za zamenjavo, da bi ohranili svojo živino.

Savel je bil zdaj podvržen zadnjemu preizkusu. Njegovo ošabno neupoštevanje Božje volje, ki je kazalo odločnost, da vlada kot neodvisen vladar, je dokazalo, da se mu ne more zaupati kraljevska moč kot Gospodovemu namestniku. Medtem ko se je Savel s svojo vojsko vračal proti domu navdušen zaradi zmage, je v domu preroka Samuela vladala globoka žalost. Od Gospoda je prejel sporočilo, ki je obtoževalo kraljevo/629/ ravnanje: "Žal mi je, da sem postavil Savla za kralja; zakaj odvrnil se je, da ne bi šel za menoj, in ni izpolnil mojih besed." ([1 Sam 15,11](#)) Prerok je bil zelo užaloščen zaradi ravnanja upornega kralja. Vso noč je jokal in molil za preklicanje strašne kazni.

Božje obžalovanje ni kakor človeško. "Pa tudi Izraelov Stanovitnik ne laže in se ne kesa; ker On ni človek, da bi se kesal." ([1 Sam 15,29](#)) Človekovo spokorjenje zajema spremembo misli. Božje spokorjenje zajema spremembo okoliščin in odnosov. Človek lahko spremeni svoj odnos do Boga z izpolnitvijo pogojev, zaradi česar bo pripeljan v božansko naklonjenost; ali pa lahko s svojimi dejanji sebe izloči iz naklonjenosti. Gospod pa je "isti včeraj in danes in na veke". ([Heb 13,8](#)) Savlova neposlušnost je spremenila njegov odnos do Boga, pogoji za sprejem pri Bogu pa so ostali nespremenjeni - Božje zahteve so ostale iste, saj pri njem "ni spremembe ali sence zaradi obrata svetil". ([Jak 1,17](#))

Prerok se je naslednje jutro z bolečim srcem odpravil na srečanje z zašlim kraljem. Samuel je upal, da se bo Savel po premisleku morda zavedel svojega greha in bo s spokorjenjem in ponižanjem ponovno dobil božansko naklonjenost. Toda ko je na poti prestopka narejen prvi korak, postane pot lahka. Savel je, osramočen zaradi svoje neposlušnosti, prišel na srečanje s Samuelom z lažjo na ustih. Vzkliknil je: "Blagoslovljen bodi od Gospoda; izvršil sem Gospodovo povelje." ([1 Sam 15,13](#))

Zvoki, ki so prihajali v prerokova ušesa, so spodbijali izjavo neposlušnega kralja. Na vprašanje: "Kakšno je torej to beketanje ovac v mojih ušesih in mukanje volov, ki ga slišim?" je Savel odgovoril: "Od Amalekovcev so jih pripeljali; zakaj ljudstvo je prizaneslo boljšim ovcam in volom, da naj se darujejo Gospodu, tvojemu Bogu; ostalo pa smo kot prekleto pokončali." ([1 Sam 15,14.15](#)) Ljudstvo je ubogalo Savlove ukaze; da pa bi se Savel zaščitil, je bil pripravljen njim pripisati greh svoje neposlušnosti.

Sporočilo o Savlovi zavrnitvi je Samuelovemu srcu prineslo nepopisno žalost. Sporočiti bi ga moral pred vso Izraelovo vojsko, ko so bili polni ošabnosti in

zmagoslavnega veselja zaradi zmage, ki je bila pripisana pogumu in vodstvu/630/ njihovega kralja. Savel namreč ni pripisal Bogu Izraelovega uspeha v tem boju. Ko je prerok videl dokaz Savlovega upora, je postal ogorčen, ker je on, ki ga je Bog tako zelo cenil, prestopil nebeško zapoved in vodil Izraela v greh. Samuela kraljev izgovor ni zapeljal. Z mešanico žalosti in ogorčenja je izjavil: "Postoj, da ti povem, kaj mi je govoril Gospod nocoj. ... Ko si bil majhen v svojih očeh, si bil postavljen za glavo Izraelovim rodovom. In Gospod te je pomazilil za kralja nad Izraelom."

([1 Sam 15,16,17](#)) Ponovil je Gospodov ukaz glede Amaleka in zahteval razlog za kraljevo neposlušnost.

Savel je vztrajal v samoopravičevanju: "Saj sem poslušal Gospodov glas in sem šel po poti, na katero me je poslal Gospod, in sem pripeljal Agaga, kralja Amalekovcev, Amalekovce pa sem pogubil kot prekleto. Ljudstvo pa je vzelo od ropa, ovac in volov, kar je bilo najboljše med prekletim, da naj se daruje Gospodu, tvojemu Bogu, v Gilgalu." ([1 Sam 15,20,21](#))

S strogimi in resnimi besedami je prerok razkril laž in objavil nepreklicno kazen: "Ali so Gospodu toliko v veselje žgalne in klalne daritve, kakor da se posluša Gospodov glas? Glej, pokorščina je boljša kakor daritev, in poslušati je boljše kakor prinašati tolstino ovnov. Zakaj upor je kakor greh čaranja, in samovolja kakor malikovalstvo in podobočastje. Ker si zavrgel Gospodovo besedo, je tudi tebe zavrgel Gospod, da ne boš kralj." ([1 Sam 15,22,23](#))

Ko je kralj slišal to strašno kazen, je zavpil: "Grešil sem, ker sem prestopil Gospodovo povelje in tvoje besede; zakaj bal sem se ljudstva in poslušal njihov glas."

([1 Sam 15,24](#)) Savel je prestrašen zaradi prerokove obtožbe priznal svojo krivdo, ki jo je prej trmasto zanikal. Še vedno pa je krivdo valil na ljudstvo in trdil, da je grešil, ker se jih je bal.

Ne obžalovanje greha, temveč strah pred kaznijo je spodbudil Izraelovega kralja, ko je rotil Samuela: "Sedaj pa, prosim, odpusti mi moj greh in vrni se z mano, da molim Gospoda." ([1 Sam 15,25](#)) Če bi se Savel resnično spokoril, bi javno priznal svoj greh. Njegova glavna bojazen pa je bila, da bi zadržal svojo oblast in ohranil privrženost ljudstva. Želel si je čast Samuelove navzočnosti, da bi okreplil svoj vpliv pri narodu./631/

Prerok je odgovoril: "Ne vrnem se s teboj; zakaj ti si zavrgel Gospodovo besedo, in Gospod je tebe zavrgel, da ne boš kralj Izraelu." ([1 Sam 15,26](#)) Ko se je Samuel obrnil, da bi odšel, se je kralj v strahu oprijel njegovega plašča, da bi ga zadržal. Plašč se je strgal in mu ostal v rokah. O tem je prerok izjavil: "Gospod je danes odtrgal Izraelovo kraljestvo od tebe in ga je dal tvojemu bližnjemu, ki je boljši kakor ti." ([1 Sam 15,28](#))

Savla je bolj vznemirila Samuelova odtujitev kakor pa Božje nezadovoljstvo. Vedel je, da ljudstvo bolj zaupa preroku kakor njemu. Če bo po božanskem ukazu za kralja pomaziljen kdo drug, je Savel vedel, da ne bo mogel zadržati svoje oblasti. Bal se je takojšnjega upora, če ga bo Samuel popolnoma zapustil. Zato je Savel rotil preroka, naj ga počasti pred starešinami in ljudstvom ter se mu pridruži pri javnem bogoslužju. Samuel je po božanskem navodilu popustil kraljevi prošnji, da ne bi bilo priložnosti za upor. Ostal pa je le kot nema priča službe.

Do izvršitve pravičnega, strogega in strašnega dejanja bo šele prišlo. Samuel je moral javno oprati Božjo čast in pokarati Savlovo ravnanje. Ukazal je, da predenj pripeljejo amalekovskega kralja. Od vseh, ki so jih Izraelci pobili z meči, je bil Agag najbolj kriv in neusmiljen. Sovražil je Božje ljudstvo in ga želel uničiti. Njegov vpliv je najmočnejše pospeševal malikovalstvo. Na prerokov ukaz je prišel in si laskal, da je smrtna nevarnost minila. Samuel je objavil: "Kakor je tvoj meč mnogim materam vzel otroke, tako bodi tvoja mati brez otrok med ženami! In Samuel je razsekal Agaga v kose pred Gospodom v Gilgalu." ([1 Sam 15,33](#)) Ko je Samuel to opravil, se je vrnil na svoj dom v Rami, Savel pa v Gibeo. Od takrat sta se kralj in prerok srečala samo še enkrat.

Ko je bil Savel poklican na prestol, je imel o svojih sposobnostih skromno mnenje in je bil pripravljen za pouk. Manjkalo mu je znanje in izkušnje in je imel resne značajske napake. Toda Gospod mu je dal Svetega Duha, da bo njegov Vodnik in Pomočnik. Postavil ga je na položaj, kjer si bo lahko razvil lastnosti, ki jih mora imeti Izraelov vladar. Če bi ostal ponižen in bi neprestano iskal vodstvo božanske modrosti, bi bil/632/ usposobljen za uspešno in častno opravljanje dolžnosti svojega visokega položaja. Pod vplivom božanske milosti bi se okrepila vsaka dobra lastnost, nagnjenje k slabemu pa bi izgubilo svojo moč. To je delo, ki ga Gospod želi opraviti za vse, ki se mu posvetijo. Mnogo jih je poklical na položaj v svojem delu, ker imajo ponižnega in učljivega duha. V svoji previdnosti jih postavlja tja, kjer se lahko učijo od njega. Razodeva jim njihove značajske pomanjkljivosti, in vsem, ki iščejo njegovo pomoč, daje moč, da popravijo svoje napake.

Savel pa se je prevzel nad svojim povišanjem in osramotil Boga z nevero in neposlušnostjo. Čeprav je bil sprva, ko je bil poklican zasesti prestol, ponižen in ni zaupal vase, ga je uspeh naredil samozaupljivega. Prva zmaga v njegovem vladanju je razvnela srčno ošabnost, ki je bila njegova največja nevarnost. Pogum in vojaške spretnosti, ki jih je pokazal v osvoboditvi pri Jabesu v Gileadu, sta navdušila vse ljudstvo. Ljudstvo je častilo kralja in pozabilo, da je le orodje, po katerem deluje Bog. In čeprav je Savel sprva slavo pripisal Bogu, si je kasneje vso čast pripisal sebi. Izpred oči je izgubil odvisnost od Boga, zato je v srcu zapustil Gospoda. Tako je bila pripravljena pot grehu predrnosti in bogoskrunstva pri Gilgalu. Ista slepa samozaupljivost ga je vodila v zavrnitev Samuelove graje. Savel je priznal Samuela za

preroka, ki ga je poslal Bog. Zato je moral sprejeti grajo, čeprav sam ni videl, da je grešil. Če bi bil pripravljen videti in priznati zmoto, bi se ta grenka izkušnja izkazala za zaščito v prihodnosti.

Če bi Gospod takrat popolnoma zapustil Savla, mu ne bi ponovno spregovoril po preroku in mu zaupal določene naloge, da bi tako lahko popravil pretekle napake. Ko kdo, ki trdi, da je Božji otrok, postane malomaren v izpolnjevanju njegove volje in vpliva na druge, da ne spoštujejo Gospodovih prepovedi in se ne ozirajo nanje, je še vedno mogoče, da se njegovi spodrsaljci obrnejo v zmage, če bo le sprejel grajo s skesanim srcem in se ponižno in v veri vrnil k Bogu. Sramotni poraz se pogosto izkaže za blagoslov, ko nam pokaže, da nismo sposobni izvrševati Božje volje brez njegove pomoči.

Ko je Savel prezrl grajo, ki mu je bila poslana po Božjem/633/ Svetem Duhu, in vztrajal v svojem trmastem samoopravičevanju, je zavrnil samo sredstvo, po katerem bi Bog naredil, da bi se lahko rešil samega sebe. Premišljeno se je ločil od Boga. Božanske pomoči ali vodstva ne bo mogel prejeti, dokler se s priznanjem svojega greha ne bo povrnil k Bogu.

V Gilgalu je Savel naredil vtis velike vestnosti, ko je stal pred Izraelovo vojsko in daroval daritev Bogu. Toda ta pobožnost ni bila pristna. Verska služba, ki je bila opravljena naravnost nasprotno Božjemu ukazu, je služila samo za oslabitev Savlovih rok. Postavila ga je zunaj dosega pomoči, ki mu jo je bil Bog tako voljan zagotoviti.

V svojem pohodu zoper Amaleka je bil Savel prepričan, da je storil vse, kar je bilo pomembno v Gospodovem ukazu. Toda Gospod ni bil zadovoljen z delno poslušnostjo, niti ni bil pripravljen spregledati tega, kar je bilo zanemarjeno zaradi tako sladkobesednega razloga. Bog ni dal ljudem svobode, da odstopajo od njegovih zahtev. Gospod je Izraelu izjavil: "Ne delajte tako, ... vsakdo, kar koli se mu vidi prav," temveč "hrani in poslušaj vse te besede, ki ti jih zapovedujem." ([5 Moj 12,8.28](#)) Ko se odločamo, kako bomo ravnali, se ne sprašujemo, ali vidimo kakšne slabe posledice zaradi takega ravnanja, temveč ali se takšno ravnanje ujema z Božjo voljo. "Nekatera pot se zdi prava človeku, toda njen konec je pot v smrt." ([Preg 14,12](#))

"Pokorščina je boljša kakor daritev." ([1 Sam 15,22](#)) Daritve same po sebi v Božjih očeh nimajo vrednosti. Njihov namen je, da darovalec z njimi izrazi spokorjenje za greh in vero v Kristusa ter ga zavezuje k prihodnji poslušnosti Božjemu zakonu. Brez spokorjenja, vere in poslušnega srca so daritve brez vrednosti. Savel je naravnost kršil Božji ukaz, ko je predlagal, da daruje v daritev to, kar je Bog izročil pogubi. S tem je do božanske oblasti pokazal odprt prezir. Služba je bila žalitev za Nebesa. Pa vendar jih veliko ravna prav tako, čeprav poznajo Savlov greh in njegove posledice. Medtem

ko nočejo verovati in biti poslušni nekaterim Gospodovim zahtevam, vztrajajo, da Bogu darujejo svojo formalno versko službo. Božji Duh ne odgovarja na takšne službe. Ni pomembno, kako goreči so ljudje v svojem izpolnjevanju verskih obredov, Gospod tega ne more sprejeti, če vztrajno premišljeno kršijo njegove zapovedi./634/

"Zakaj upor je kakor greh čaranja, in samovolja kakor malikovalstvo in podobočastje." ([1 Sam 15,23](#)) Upor izvira od Satana in ves upor proti Bogu gre pripisati satanskemu vplivu. Kdor se postavi proti Božji vladavini, je sklenil zavezništvo z glavnim odpadnikom. Uporabljal bo svojo moč in spretnost, da bi prevaral čutila in zavedel razumevanje. Vse bo poskušal prikazati v lažni luči. Kdor je pod vplivom njegove začarane moči, bo kakor naši prvi starši videl samo velike prednosti, ki jih je možno pridobiti s prestopanjem.

O Satanovi zapeljivi moči ni mogoče dati močnejšega dokaza od tega, da ljudje, ki jih je zapeljal, sami sebe varajo z verovanjem, da služijo Bogu. Ko so se Korah, Datan in Abiram uprli Mojzesovi oblasti, so menili, da nasprotujejo samo človeškemu voditelju, možu, kakršni so sami. Začeli so verjeti, da resnično opravljajo Božjo službo. Toda ko so zavrnil Božje izvoljeno orodje, so zavrnil Kristusa. Užalili so Božjega Duha. Tako so v Kristusovem času judovski pismouki in starešine, ki so izpovedovali veliko gorečnost za Božjo čast, križali njegovega Sina. Isti duh še obstaja v srcih njih, ki so se odločili slediti lastni volji v nasprotju z Božjo.

Savel je imel najzadostnejši dokaz, da je Samuel božansko navdihnjen. Njegova predrznost, da ni upošteval Božjega ukaza, ki je bil dan po preroku, je bila zoper ukaz razuma in zdrave presoje. Njegovo usodno predrznost je treba pripisati satanski čarovniji. Savel je razodel veliko gorečnost v izkoreninjenju malikovalstva in čaranja. Vendar pa je njegovo neposlušnost božanskemu ukazu spodbudil isti duh nasprotovanja Bogu in prav tako resnično ga je spodbudil Satan kakor tiste, ki so čarali. Ko je bil grajan, je svojemu uporu dodal še trmo. Božjega Duha ne bi mogel bolj žaliti, tudi če bi se odprto pridružil malikovalcem.

Nevaren korak je, če omalovažujemo graje in svarila Božje besede ali njegovega Duha. Mnogi popustijo skušnjavi kakor Savel, dokler ne postanejo slepi za pravi značaj greha. Sebi laskajo, da imajo v mislih dobro stvar in da niso storili nič slabega, ko so zapustili Gospodove zahteve. Na tak način kljubujejo Duhu milosti, dokler nič več ne slišijo njegovega glasu in so prepuščeni zmotam, ki so jih izbrali./635/

V Savlu je dal Bog Izraelu kralja po njihovem srcu, kakor je rekel Samuel, ko je bilo v Gilgalu potrjeno kraljestvo Savlu: "Glejte kralja, **ki ste si ga izvolili in si ga izprosili.**" ([1 Sam 12,13](#)) Ker je bil ljubeč, plemenite postave in kraljevskega vedenja, se je njegova zunanost ujemala z njihovimi predstavami o kraljevskem dostojanstvu.

Njegov osebni pogum in sposobnost vodenja vojsk sta bili prav tako lastnosti, ki so jih imeli za najboljše, da si ohranijo spoštovanje in čast pri drugih narodih. Nič jih ni skrbelo, ali bo njihov kralj imel tudi višje kakovosti, ki ga edine lahko usposobijo, da bo vladal pravično in nepristransko. Niso iskali takšnega, ki bi bil plemenitega značaja, ljubil Boga in se ga bal. Niso povprašali Boga glede lastnosti, ki naj bi jih imel vladar, da bi ohranil njihov posebni, sveti značaj kot njegovo izvoljeno ljudstvo. Niso iskali Božje poti, temveč lastno. Zato jim je Bog dal kralja, ki so si ga želeli - njega, čigar značaj je bil odsev njihovega. Njihova srca niso bila pokorna Bogu, prav tako njihov kralj ni bil podvržen božanski milosti. Pod vladavino tega kralja bodo pridobili izkušnje, ki so potrebne, da bi uvideli svojo napako in postali znova vdani Bogu.

Ko je Gospod položil na Savla kraljevsko odgovornost, ga ni prepustil samemu sebi. Dal mu je Svetega Duha, ki je bedel nad Savlom, da bi mu razodeval njegovo šibkost in potrebo po božanski milosti. Če bi se Savel zanašal na Boga, bi bil Bog z njim. Dokler je njegovo voljo vodila Božja in se je prepuščal poučevanju njegovega Duha, je Bog lahko podaril uspeh njegovemu trudu. Ko pa je Savel izbral, da bo ravnal neodvisno od Boga, Gospod ni več mogel biti njegov vodnik in ga je bil prisiljen odstaviti. Potem je na prestol poklical "moža po svojem srcu" ([1 Sam 13,14](#)) - ne kakšnega, čigar značaj bi bil brez napak, temveč takega, ki se bo naslanjal na Boga in se pustil voditi njegovemu Duhu, namesto da bi zaupal vase, človeka, ki bo sprejel grajo in se poboljšal, ko bo grešil./636/

62. Davidovo pomaziljenje

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 16,1-13](#)

Nekaj kilometrov južno od Jeruzalema, mesta velikega Kralja, leži Betlehem. Tam je bil rojen David, Jesejev sin, več kakor tisoč let, preden so v jasli položili dojenčka Jezusa in preden so ga počastili modri z Vzhoda. Stoletja pred Zveličarjevim prihodom je David v deški dobi čuval svoje črede, ko so se pasle na gričih okoli Betlehema. Ta preprosti pastirček je pel pesmi, ki jih je spesnil sam. Glasba njegove harfe se je sladko ujemala z melodijo njegovega svežega mladega glasu. Gospod je izvolil Davida in ga v osamljenosti poleg črede pripravljal za veliko delo, ki mu ga je nameraval zaupati v poznejših letih.

Ko je David tako živel odmaknjeno skromno pastirsko življenje, je Gospod Bog spregovoril o njem preroku Samuelu. "Doklej boš žaloval nad Savlom, ker sem ga jaz zavrzel, da ne bo kralj Izraelu? Napolni svoj rog z oljem in pojdi, pošljem te k Jeseju Betlehemschemu; zakaj med njegovimi sinovi sem si ugledal kralja. ... Vzemijunico s seboj in reci: Prišel sem darovat Gospodu! In povabi Jeseja k daritvi, in pokažem ti, kaj naj storiš; in pomazili mi njega, za katerega ti bom velel. Samuel torej stori, kar je rekel Gospod, in pride v Betlehem. In mestni starešine mu pridejo s trepetom naproti in reko: Ali je tvoj prihod miren? On odgovori: Miren." ([1 Sam 16,1-5](#)) Starešine so sprejeli povabilo k darovanju, Samuel pa je povabil tudi Jeseja in njegove sinove. Postavili so oltar in daritev je bila pripravljena. Navzoča je bila vsa Jesejeva družina razen Davida, najmlajšega sina. Ta je ostal in čuval ovce, saj jih ni bilo varno pustiti nezaščitene./637/

Po koncu darovanja in pred udeležbo na daritvenem slavlju je Samuel začel s preroškim opazovanjem Jesejevih sinovih, ki so bili plemenitega videza. Eliab je bil najstarejši in je po zunanosti odseval Savlovo postavo in lepoto bolj kakor drugi. Njegove lepe poteze in spretno razvito telo sta pritegnila prerokovo pozornost. Ko je Samuel opazoval njegovo kraljevsko obnašanje, je pomislil: "To je gotovo mož, ki ga je Bog izbral za Savlovega naslednika." Čakal je na božansko potrditev, da bi ga lahko pomazilil. Toda Jahve se ni oziral na zunanji videz. Eliab se ni bal Gospoda. Če bi bil postavljen na prestol, bi bil ošaben in oblasten vladar. Gospod je rekel Samuelu: "Ne glej njegovega lica, ne visokosti njegove postave, ker sem ga zavrzel: zakaj ne gledam, kar gleda človek. Človek namreč gleda, kar je pred očmi, Gospod pa gleda v srce." ([1 Sam 16,7](#)) Zunanja lepota ne more priporočiti človeka Bogu. Modrost in odličnost, ki ju razodeva značaj, ter obnašanje izražajo človekovo resnično lepoto.

Notranja vrednost in srčna čednost pa določata našo sprejemljivost pri Gospodu nad vojskami. Kako globoko bi morali občutiti to resnico, ko presojamo sebe in druge. Iz Samuelove napake se lahko učimo, kako ničeva je ocena, ki počiva na lepoti obličja ali plemenitosti postave. Vidimo lahko, kako nesposobna je človekova modrost razumeti skrivnosti srca ali dojemati Božje nasvete brez posebne razsvetlitve iz nebes. Božje misli in poti v povezavi z njegovimi bitji so nad našimi omejenimi umi. Lahko pa smo prepričani, da bodo njegovi otroci postavljeni prav na prostor, za katerega so bili usposobljeni. Usposobljeni bodo dokončati delo, ki bo zaupano njihovim rokam, če bodo svojo voljo pokorili Bogu, tako da njegovih dobrotljivih načrtov ne bo pokvarila človekova sprijenost.

Samuel se je prenehal ozirati po Eliabu, toda prerokovemu opazovanju je sledilo šest bratov, ki so bili pri bogoslužju. Gospod pa ni označil svoje izbire pri nobenem od njih. Z bolečo negotovostjo se je Samuel ozrl po zadnjem od mladeničev. Prerok je bil zbehan in osupel. Jeseja je povprašal: "Ali so že vsi dečki?" Oče je odgovoril: "Še eden je, najmlajši, in glej, pase ovce." ([1 Sam 16,11](#)) Samuel je ukazal, naj ga pokličejo, rekoč: "Ne sedemo za mizo, dokler ne pride sem." ([1 Sam 16,11](#))/638/

Osamljeni pastir se je prestrašil ob nepričakovanem klicu sla, ki je oznanil, da je prišel prerok iz Betlehema in poslal ponj. Presenečeno je vprašal, zakaj ga želi Izraelov prerok in sodnik videti, vendar je brez obotavljanja ubogal vabilo. "In bil je rdečkast in lepega obličja in zale postave." ([1 Sam 16,12](#)) Ko je Samuel zadovoljno opazoval čednega, močatega in skromnega pastirja, mu je spregovoril Gospodov glas, rekoč: "Vstani in ga pomazili, zakaj ta je." ([1 Sam 16,12](#)) David se je izkazal za pogumnega in zvestega v ponižni pastirski službi. Zdaj ga je Bog izbral za poveljnika svojega ljudstva. "Tedaj vzame Samuel rog z oljem in ga pomazili sredi njegovih bratov. In Gospodov Duh je prišel z močjo nad Davida od tega dne in poslej." ([1 Sam 16,13](#)) Prerok je opravil določeno mu delo in z razbremenjenim srcem se je vrnil v Ramo.

Samuel ni oznanil svojega opravljanja niti Jesejevi družini in obred pomaziljenja Davida je bil opravljen na skrivnem. Mladeniču je le namignil o njegovem visokem položaju, ki ga čaka. To spoznanje ga je sredi različnih izkušenj in nevarnosti prihodnjih let navdihnilo, da je ostal zvest Božjemu namenu in ga s svojim življenjem dokončal.

David se ni prevzel zaradi velike časti, ki mu je bila podeljena. Kljub visokemu položaju, ki naj bi ga zasedel, je še naprej tiho opravljal svoje delo, in zadovoljno čakal na razvoj Gospodovih načrtov ob njegovem času in na njegov način. Prav tako skromen in ponižen pastirček, kakor je bil pred pomaziljenjem, se je vrnil na griče in pazil ter čuval svoje črede tako nežno kakor vedno. Svoje melodije je skladal z novim navdihom in jih igral na harfo. Pred njim se je razprostirala pokrajina bogata in polna lepote. Vinogradi z grozdnimi sadeži so se lesketali v soncu. Gozdna drevesa z

zelenim listjem so se nežno zibala v vetriču. Opazoval je sonce, ki je obsipavalo nebo s svetlobo, vzhajalo, kakor prihaja ženin iz svoje sobe, in se veselilo kakor močan mož, ki bo sodeloval v tekmi. Tam so bili ponosni vrhovi gora, ki so segali proti nebu. V oddaljenosti so se dvigovale puste pečine moabske gorske stene. Nad vsem pa se je raztezala nežna modrina vseobsegajočega neba. In za tem je bil Bog. Ni ga mogel videti, toda njegova dela so bila polna njegove hvale. Dnevna svetloba, ki je pozlačevala gozdove in gore, travnike in potoke, je dvigovala njegove misli k Očetu luči./641/ Začetnika vsakega dobrega in popolnega daru. Vsakodnevna razodetja značaja in veličastnosti njegovega Stvarnika so napolnila srce mladega pesnika z občudovanjem in veseljem. V razmišljanju o Bogu in njegovih delih so se Davidove sposobnosti uma in srca razvijale in krepile za delo v poznejšem življenjskem obdobju. Vsak dan je prihajal v tesnejše občestvo z Bogom. Njegove misli so neprestano prodirale v nove globine in iskale nove teme, da bi navdihnile njegovo pesem in zbudile glasbo njegove harfe. Bogata melodija njegovega glasu se je razlivala v zrak in odmevala med griči kakor odgovor na veselje angelskih pesmi v nebesih.

Kdo lahko izmeri posledice teh let truda in tavanja med samotnimi griči? Občestvo z naravo in Bogom, skrb za črede, nevarnosti in rešitve, žalosti in radosti njegove skromne usode niso oblikovale samo Davidovega značaja in vplivale na njegovo prihodnje življenje. Po psalmih Izraelovega sladkega pevca so tudi v vseh prihodnjih vekih netile ljubezen in vero v srcih Božjega ljudstva, jih približevale k večno ljubečemu srcu njega, v komer živijo vsa njegova bitja.

David se je v lepoti in krepkosti deške dobe pripravljaj, da bo zavzel visok položaj med najplemenitejšimi na zemlji. Njegovi darovi so bili kot dragoceni Božji darovi uporabljeni za povzdigovanje slave božanskega Darovalca. Priložnosti za razmišljanje in premišljevanje so ga obogatile s tisto modrostjo in pobožnostjo, ki je po njih postal priljubljen pri Bogu in angelih. Med premišljevanjem o popolnosti svojega Stvarnika so se mu odprle jasnejše predstave o Bogu. Mračne teme so bile razsvetljene, težave pojasnjene, zapletenosti usklajene in vsak žarek nove svetlobe je klical po svežem navdušenju in slajših predanih hvalnicah v slavo Boga in Odrešenika. Ljubezen, ki ga je ganila, bridkosti, ki so ga zadele, zmagoslavja, ki so ga spremljala; vse to so bile teme njegovega dejavnega razmišljanja. In ko je ugledal Božjo ljubezen v vseh dogodkih svojega življenja, je njegovo srce utripalo s še bolj gorečim občudovanjem in hvaležnostjo. Njegov glas je odmeval v še bogatejši melodiji, po harfi je udarjal s še radostnejšim veseljem. In pastirček je napredoval v moči in znanju, saj je bil nad njim Gospodov Duh./642/

63. David in Goliat

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 16,14 do 17](#)

Kralj Savel je spoznal, da ga je Bog zavrgel, in občutil moč besed obsodb, ki mu jih je namenil prerok. Tedaj se je napolnil z grenkim uporom in obupom. Kar je pripognilo glavo ošabnega kralja, ni bilo pravo spokorjenje. Ni še jasno dojel žaljivega značaja svojega greha in ni še začel prenavljati življenja. Namesto tega je razglabljal o tem, za kar je bil prepričan, da je Božja nepravičnost, ko ga je prikrajšal za Izraelov prestol in odvzel nasledstvo njegovemu potomstvu. Vedno so ga obletavale slutnje o pogubi, ki je doletela njegovo hišo. Čutil je, da naj bi pogum, ki ga je pokazal v boju s sovražniki, opravičil njegov greh neposlušnosti. Božjega opomina ni sprejel ponižno, marveč je njegov ošabni duh obupal, dokler da je prišel na rob izgube razuma. Njegovi svetovalci so mu svetovali, naj si poišče izkušenega glasbenika. Upali so namreč, da mu bodo veseli zvoki sladkega glasbila lahko pomirili žalostnega duha. Po Božji previdnosti je bil pred kralja pripeljan David, izurjen harfist. Njegove vzvišene in nebeško navdihnjene melodije so dosegle želeni učinek. Mračna otožnost, ki se je kakor temen oblak razprostrla nad Savlov um, je bila odgnana.

Ko Savel na dvoru ni potreboval glasbenih uslug, se je David vrnil k čredam med griče in zadržal preprostega duha in vedenje. Kadar je bilo potrebno, so ga poklicali služiti pred kralja, da je pomiril um zaskrbljenega vladarja, dokler ga ni hudobni duh zapustil. Toda kljub temu da se je Savel veselil Davida in njegove glasbe, je mladi pastir odšel iz kraljeve hiše na planjave in griče svoje paše z občutkom olajšanja in zadovoljstva.

Davidova priljubljenost je naraščala tako pri Bogu kakor pri ljudeh. Bil je poučen o Gospodovi poti in zdaj je svoje srce/643/ še trdneje kakor kdaj prej odločil za opravljanje Božje volje. Razmišljal je o novih temah. Bil je na kraljevem dvoru in videl odgovornosti kraljevanja. Odkril je nekaj skušnjav, ki so oblegale Savlovo srce, in prodrl v nekaj skrivnosti v značaju in ravnanjih prvega Izraelovega kralja. Videl je slavo kraljevanja, ki jo zatemnjuje oblak žalosti, in vedel je, da je Savlova družina v zasebnem življenju daleč od sreče. Vse to je služilo, da je njemu, ki je bil pomaziljen za kralja nad Izraelom, prineslo težavne misli. Medtem ko je globoko premišljeval in so ga vznemirjale tesnobne misli, je vzel harfo in s strunami priklical melodije, ki so povzdignile njegove misli k Začetniku vsega dobrega. Temni oblaki, ki so na videz zasenčili obzorje prihodnosti, so se razpršili.

Bog je učil Davida naukov zaupanja. Kakor je bil Mojzes poučen za svoje delo, tako je Gospod usposabljal Jesejevega sina, da bi postal vodja njegovega izvoljenega ljudstva. Z varovanjem svojih čred je spoznal skrb, ki jo ima Veliki Pastir za ovce svoje paše. Samotni griči in divje globeli, kjer je David taval s svojimi čredami, so bili skrivališča zveri. Kar pogosto je iz goščave ob Jordanu prišel lev ali pa medved iz svojega brloga med griči. Rjoveč od lakote, sta želela napasti njegove črede. Po navadi tistega časa je bil David oborožen samo s fračo in pastirsko palico. Pa vendar je že zgodaj dokazal svojo moč in pogum, da bi zaščitil svojega varovanca. Ko je kasneje opisal take spopade, je rekel: "In kadar je prišel lev ali medved in odnesel ovčico iz črede, sem šel za njim in ga udaril, in sem jo otel iz njegovega žrela. In ako se je postavil zoper mene, sem ga popadel za brado in ga udaril in ubil." ([1 Sam 17,34,35](#)) Njegove izkušnje v teh stvareh so dokazale Davidovo srčnost in v njem razvile pogum, trdnost in vero.

Celo preden je bil David poklican na Savlov dvor, se je razlikoval po svojih vestnih delih. Služabnik, ki ga je pripeljal pred kralja, je zanj povedal, da je "hraber junak in vojščak ter pameten v govoru", dodal je še, "in Gospod je z njim". ([1 Sam 16,18](#))

Ko je Izrael napovedal vojno zoper Filistejce, so se trije Jesejevi sinovi pridružili Savlovi vojski, David/644/ pa je ostal doma. Čez nekaj časa se je odpravil na obisk v Savlov tabor. Po očetovem navodilu je moral odnesti sporočilo in dar svojim starejšim bratom ter poizvedeti, ali so še vedno varni in zdravi. Jeseju pa ni bilo znano, da je bilo mlademu pastirju zaupano višje poslanstvo. Izraelove vojske so bile v nevarnosti, zato je angel ukazal Davidu, naj reši svoje ljudstvo.

Ko se je David približeval vojski, je zaslišal hrup zmešnjave, kakor da se bo začel boj. "Vojska pa, ki je ravnokar šla ven v boj, je zagnala bojni krik." ([1 Sam 17,20](#)) Izrael in Filistejci so se razporedili, da je stala vojska proti vojski. David je stekel k vojski in prišel pozdravit svoje brate. Ko se je z njimi pogovarjal, je izstopil Goliat, filistejski junak, ter žalil Izraelce in jih izzval, naj poiščejo moža iz svojih vrst, ki se bo z njim sam spopadel. Ponovil je svoj izziv. Ko je David videl, da je ves Izrael prestrašen, in spoznal, da so jih Filistejci izzivali iz dneva v dan, ne da bi Izrael poiskal junaka, ki bi utišal bahača, se je njegov duh vznemiril. Gorel je od vneme, da bi ohranil čast živega Boga in ugled svojega ljudstva.

Izraelove vojske so bile potrte. Njihov pogum je upadel. Drug drugemu so govorili: "Ali ste videli tega moža, ki je stopal sem gor? Res, da postavi na sramoto Izraela, je stopil gor proti nam." ([1 Sam 17,25](#)) Osramočen in ogorčen je David vzkliknil: "Kdo je pač Filistejec, ta neobrezanec, da sme v sramoto spravljati vojne vrste živega Boga?" ([1 Sam 17,26](#))

Eliab, Davidov starejši brat, je slišal te besede in dobro poznal občutke, ki so vznemirili srce mladega moža. Še kot pastir je David razodeval smelost, pogum in moč, ki jih je redko videti. Skrivnostni obisk Samuela v očetovi hiši in njegov tihi odhod sta v mislih bratov spodbudila sum o pravem cilju njegovega obiska. Postali so ljubosumni, ko so videli, da je David počaščen bolj kakor oni. Z njim niso ravnali spoštljivo in ljubeznivo, kakor bi ustrezalo njegovi poštenosti in bratski nežnosti. Nanj so gledali zgolj kot na mlečnozobega pastirja. Vprašanje, ki ga je zdaj zastavil, je Eliab vzel kot grajo svoje strahopetnosti, ker si ni prizadeval utišati filistejskega velikana. Starejši brat je jezno zaklical: "Zakaj si prišel dol?/645/ In pri kom si pustil tistih malo ovac v puščavi? Dobro poznam tvojo prevzetnost in hudobnost tvojega srca! Kajti prišel si dol, da gledaš bitko." ([1 Sam 17,28](#)) Davidov odgovor je bil spoštljiv, vendar odločen: "Kaj sem zdaj storil? Ni li mi razloga za to?" ([1 Sam 17,29](#))

Davidove besede so ponovili kralju, ki je dal poklicati mladeniča predse. Savel je začuden prislunil pastirjevim besedam, ko je dejal: "Nikomur naj ne upade srčnost zaradi njega; tvoj hlapec pojde in se bo bojeval s tem Filistejcem." ([1 Sam 17,32](#)) Savel je poskušal Davida odvrniti od njegovega namena, toda mladenič se ni dal. Odgovoril je preprosto in skromno ter povedal izkušnje, ki jih je pridobil med čuvanjem očetovih čred. In je rekel: "Gospod, ki me je otel iz krempljev levu in medvedu, me otme iz roke tega Filistejca. In Savel veli Davidu: Pojdi, Gospod bodi s teboj!" ([1 Sam 17,37](#))

Štirideset dni so Izraelove vojske trepetale pred ošabnim izzivanjem filistejskega velikana. Njihov pogum je upadel, ko so zagledali mogočno podobo, ki je v višino merila okoli 3,20 metra. Na glavi je imel bronasto čelado, odet je bil v oklep, ki je tehtal pet tisoč seklov, na nogah pa je imel bronaste škornje. Oklep je bil narejen iz bronastih ploščic, ki so prekrivale druga drugo kakor ribje luske. Tako tesno so se prilegale druga drugi, da oklepa ni mogla prodreti nobena puščica ali kopje. Na hrbtu je imel velikan veliko kopje ali sulico, ki je bila prav tako iz brona. "In njegovo suličiče je bilo kakor tkalsko vrtilo, in bodalo njegove sulice je imelo šeststo seklov železa; in tisti, ki mu je nosil ščit, je stopal pred njim." ([1 Sam 17,7](#))

Zjutraj in zvečer se je Goliat približal izraelskemu taboru in glasno vpil: "Čemu ste se šli pripravljati na boj? Nisem li jaz Filistejec in vi Savlovi hlapci? Izvolite moža zase, naj pride sem dol k meni! Ako se more boriti z menoj in me ubije, vam bomo hlapci; ako pa ga jaz premorem in ubijem, boste nam hlapci in nam morate služiti. Še reče Filistejec: Danes sem spravil v sramoto Izraelove vojne vrste; dajte mi moža, da se skupaj bojujeva!" ([1 Sam 17,8-10](#))

Čeprav je Savel dovolil Davidu, da sprejme Goliatov izziv, je imel kralj majhno upanje, da bo David uspešen/646/ v pogumnem podvigu. Ukazal je, naj mladeniča odenejo v

kraljev oklep. Na glavo so mu položili težko bronasto čelado in na telo oklepni plašč. Ob strani je imel vladarjev meč. Tako opremljen se je odpravil na svojo nalogo, toda kmalu se je vrnil. Prva misel v umu nestrpnih opazovalcev je bila, da se je David odločil, da ne bo tvegala lastnega življenja s srečanjem z nasprotnikom v tako neenakem spopadu. Toda misli pogumnega mladeniča so bile daleč od tega. Ko se je vrnil k Savlu, je zaprosil za dovoljenje, da odloži težek oklep, rekoč: "Ne morem iti v tem, zakaj nisem se privadil." ([1 Sam 17,39](#)) Odložil je kraljev oklep, namesto njega pa vzel v roko palico, pastirsko bisago in preprosto fračo. Izbral je pet gladkih kamnov iz potoka, jih dal v bisago in se s fračo v roki približal Filistejcu. Velikan je drzno korakal naprej in pričakoval spopad z najmočnejšim Izraelovim vojščakom. Njegov oproda je hodil pred njim. Videti je bilo, kakor da se mu ne more nič postaviti na pot. Ko se je približal Davidu, je videl le mlečnozobca, ki ga je zaradi njegove mladosti imenoval deček. Davidovo obličje je rdelo od zdravja, njegova dobro oblikovana postava, ki je ni ščitil oklep, pa je kazala prednost. Pa vendar je obstajalo vidno nasprotje med njegovimi mladostnimi potezami in ogromno Filistejevo velikostjo.

Goliat je bil osupel in besen. Zavpil je: "Sem li mar pes, da greš s palico k meni?" ([1 Sam 17,43](#)) Potem je na Davida izlil najstrašnejša prekletstva pri vseh svojih bogovih. Posmehljivo je klical: "Pridi k meni, in dam tvoje meso pticam pod nebom in zverem na polju." ([1 Sam 17,44](#))

David se ni ustrašil pred filistejskim junakom. Stopil je naprej in svojemu nasprotniku dejal: "Ti greš k meni z mečem, s sulico in s kopjem, a jaz grem k tebi v imenu Gospoda nad vojskami, Boga Izraelovih vojnih vrst, ki si jih sramotil. Današnji dan te Gospod izda v mojo roko, in udarim te in ti vzamem glavo, in dam danes trupla filistejske vojske pticam pod nebom in zverinam na zemlji; in vsa zemlja spozna, da je Bog v Izraelu. In ves ta zbor spozna, da Gospod rešuje, a ne z mečem, ne s sulico; zakaj Gospodov je boj, in On vas da v našo roko!" ([1 Sam 17,45-47](#))/647/

V njegovem glasu je bil zvok neustrašnosti, na njegovem nežnem obličju pa izraz zmage in veselja. Ta govor, ki ga je podal z jasnim in melodičnim glasom, je odmeval v zraku in ga je razločno slišalo na tisoče pripravljenih na boj. Goliatova jeza se je povzdignila do same vročice. V svojem besu je odvrget čelado, ki je ščitila njegovo čelo in pohitel naprej, da bi se maščeval nad nasprotnikom. Jesejev sin je bil pripravljen na svojega sovražnika. "In ko se je vzdignil Filistejec in šel bliže proti Davidu, pohiti David in teče k bojnim vrstam Filistejcu nasproti. In David seže v torbo in vzame iz nje kamen in ga zaluča ter zadene Filistejca v čelo; in kamen mu predre čelo, in pade z obrazom na zemljo." ([1 Sam 17,48,49](#))

Med vrstami dveh vojsk se je razširilo začudenje. Bili so prepričani, da bo David ubit, ko pa je kamen zasikal skozi zrak naravnost v tarčo, so videli, da je mogočen vojščak

zatrepetal in segel z rokami naprej, kakor da bi ga zadela nenadna slepota. Velikan se je opotekel in zamajal in kakor posekan hrast padel na tla. David ni čakal niti za trenutek. Stopil je nad razprostrto Filistejčevo telo in z obema rokama prijel za Goliatov težak meč. Še trenutek pred tem se je velikan bahal, da bo z njim odsekal mladeničevo glavo z ramen in njegovo telo dal pticam pod nebom. Zdaj ga je David dvignil v zrak in potem se je bahačeva glava skotalila od trupa, iz Izraelovega tabora pa je bilo slišati vzklike zmagoslavja.

Filistejce je prežela groza in posledica tega je bil hiter umik. Vzkliki zmagoslavnih Hebrejcev so odmevali med gorskimi vrhovi, ko so hiteli za bežečimi sovražniki; in so podili "Filistejce tja do doline in vrat v Ekron. In padali so ranjeni izmed Filistejcev po poti do Saraima, do Gata in do Ekrona. In ko so Izraelovi sinovi pregnali Filistejce, so se vrnili in oplenili njihovo taborišče. David pa je vzel Filistejčevo glavo in jo prinesel v Jeruzalem, njegovo orožje pa je zložil v svojem šotoru." ([1 Sam 17,52-54](#))/648/

64. David ubežnik

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 18 do 22](#)

Potem ko je David ubil Goliata, ga je Savel zadržal pri sebi in mu ni dovolil, da bi se vrnil v očetovo hišo. In zgodi se, da "se priklene Jonatanova duša Davidovi duši; in Jonatan ga je ljubil kakor svojo dušo". ([1 Sam 18,1](#)) Jonatan in David sta sklenila zavezo, da bosta kakor brata. In kraljev sin si je slekel "vrhno suknjo, ki jo je imel na sebi, in jo dal Davidu, pa tudi svojo obleko, celo svoj meč, lok in svoj pas". ([1 Sam 18,4](#)) Davidu so bile zaupane pomembne odgovornosti, vendar je kljub temu ohranil svojo skromnost in pridobil naklonjenost ljudstva, pa tudi kraljeve družine.

"In David je hodil, kamor koli ga je Savel pošiljal, in v vsem je ravnal razumno; in Savel ga je postavil nad vojščaki." ([1 Sam 18,5](#)) Bil je preudaren in zvest, očitno je bilo, da je nad njim počival Božji blagoslov. Savel pa je istočasno spoznal svojo nesposobnost za vladanje Izraelu. Čutil je, da bi bilo kraljestvo varnejše, če bi se z njim povezal kdo, ki prejema navodila od Gospoda. Savel je prav tako upal, da bo njegova povezanost z Davidom pomenila varnost zanj. David je užival Gospodovo naklonjenost in zaščito. Tako bi bil deležen zaščite tudi Savel, če bi David odhajal z njim v boj.

Božja previdnost je povezala Davida s Savlom. Davidu je položaj na dvoru omogočil vpogled v zadeve, da se bo pripravil za prihodnje pomembno delo. Usposobil ga je, da je pridobil zaupanje ljudstva. Spmembe in stiske, ki so ga doletele zaradi Savlovega sovraštva, so ga pripeljale do občutka popolne odvisnosti od Boga, zato je svoje zaupanje popolnoma postavil vanj. Davidovo prijateljstvo z Jonatanom je bilo prav tako Božja previdnost, da bi se ohranilo življenje prihodnjega Izraelovega vladarja. V vseh teh stvareh je Bog izvrševal svoje veličastne namene kakor za Davida tako tudi za Izraelovo ljudstvo./649/

Savel pa ni dolgo ostal prijazen z Davidom. Ko sta se vračala iz bitke s Filistejci, se zgodi, "da pripojajo in priplešejo kralju Savlu naproti žene iz vseh Izraelovih mest z veseljem, z bobnicami in citrami". ([1 Sam 18,6](#)) Ena skupina je pela: "Savel je pobil svoj tisoč," druga pa je odpevala: "A David svojih deset tisoč." ([1 Sam 18,7](#)) Kraljevo srce je napolnil hudobni duh ljubosumnosti. Bil je besen, ker je bil David v pesmi Izraelk povišan nad njega. Namesto da bi udušil te zavistne občutke, je razodel šibkost svojega značaja in vzkliknil: "Davidu so dale deset tisoč, a meni le tisoč; samo še kraljestva mu je treba." ([1 Sam 18,8](#))

Velika napaka v Savlovem značaju je bila ljubezen do pohvale. Ta lastnost je nadzorovala njegova dejanja in misli; vse je bilo označeno z njegovo željo po hvali in samopoviševanju. Njegovo merilo dobrega in slabega je bilo nizko merilo priljubljenega odobravanja. Nihče ni varen, če živi, da bi ugajal ljudem, in ne išče najprej Božjega odobravanja. Savlova srčna želja je bila biti prvi po človeški oceni. In ko so peli to hvalnico, je kraljev um napolnilo odločno prepričanje, da si bo David pridobil srca ljudi in vladal namesto njega samega.

Savel je odprl svoje srce duhu ljubosumnosti, s katerim je zastrupil svojo dušo. Čeprav je kralj prejel nauke od preroka Samuela, ki ga je poučil, da bo Bog dovršil, kar se je namenil, in ga nihče ne bo ustavil, je dokazoval, da ne pozna pravilno Božjih načrtov ali njegove moči. Izraelov vladar je svojevoljno nasprotoval volji Neskončnega. Savel med svojim vladanjem Izraelu ni spoznal, da mora vladati svojemu duhu. Dovolil je, da so njegovi vzgibi prevzeli nadzor nad njegovo presojo, dokler ga ni preplaval tok jeze. Doživljal je izbruhe besa in bil pripravljen umoriti vsakogar, ki bi si upal nasprotovati njegovi volji. Iz te blaznosti je zdrsnil v stanje potrnosti in samopreziranja, njegovo dušo pa je prevzelo obžalovanje.

Rad je poslušal Davida igrati na harfo in zdelo se je, da ga je za tisti čas zapustil hudobni duh. Nekega dne pa, ko je mladenič igral pred njim in iz glasbila privabljal sladko glasbo ter pel/650/ hvalnice Bogu, je Savel v pevca zagnal sulico, da bi ga umoril. Davida je ohranil Božji poseg, da je nepoškodovan zbežal pred besom blaznega kralja.

Ko je Savlovo sovraštvo do Davida naraščalo, je postajal vse bolj iznajdljiv in iskal priložnosti, da bi ga umoril. Noben njegovih načrtov zoper Gospodovega maziljenca pa ni bil uspešen. Savel se je prepustil oblasti hudobnega duha, ki je vladal nad njim, David pa je zaupal vanj, čigar nasvet je mogočen in rešitev uspešna. "Gospodov strah je začetek modrosti," ([Preg 9,10](#)) in Davidove molitve so bile neprestano usmerjene k Bogu, da bi lahko hodil pred njim v popolnosti.

Ker je kralj hotel odstraniti svojega tekmeca spred oči, ga je "odpravil od sebe in ga postavil za svojega tisočnika. Ali ves Izrael in [Juda](#) je ljubil Davida." ([1 Sam 18,13,16](#)) Ljudje so videli, da je David sposobna oseba in da modro in spretno vodi zadeve, ki so mu bile zaupane. Mladeničevi nasveti so bili po značaju modri in previdni, in izkazalo se je, da jih je varno ubogati, medtem ko je bila Savlova presoja včasih nezanesljiva, njegove odločitve pa nespametne.

Čeprav je bil Savel vedno pozoren na priložnosti, da bi uničil Davida, se ga je bal, saj je bilo očitno, da je Gospod z njim. Davidov brezmadežni značaj je prebudil kraljev srd. Menil je, da ga grajata že samo Davidovo življenje in njegova navzočnost, saj je

nasprotje predstavilo njegov značaj za pomanjkljiv. Zaradi zavisti je bil Savel nesrečen in je svoj prestol izpostavljal nevarnosti. Kolikšno neizrekljivo škodo je ta hudobna značajska poteza povzročila na našem svetu! Enako sovraštvo, ki je obstajalo v Savlovem srcu, je spodbudilo tudi Kajnovu srce zoper brata Abela. Zakaj Abelova dela so bila pravična in ga je Bog spoštoval, Kajnova dela pa so bila hudobna, zaradi česar ga Gospod ni mogel blagosloviti. Zavist je izvir ošabnosti, in če jo gojimo v srcu, bo vodila v sovraštvo in navsezadnje v maščevanje in umor. Satan je razodel lasten značaj, ko je razdražil Savla zoper njega, kateri mu ni nikoli storil hudega.

Kralj je strogo pazil na Davida. Upal je, da bo našel trenutek neprevidnosti ali nepremišljenosti. To bi lahko uporabil za izgovor, da bi ga pripeljal v nemilost. Čutil je, da ne bo zadovoljen,/651/ dokler ne bo mladeniča umoril in vendar pred ljudstvom opravičil svoje hudobno dejanje. Davidu je nastavil past in mu velel, naj vodi vojno zoper Filistejce še krepkeje in za nagrado obljubljal poroko z najstarejšo kraljevo hčerjo. Na ta predlog je David skromno odgovoril: "Kdo sem jaz in kakšno je moje življenje ali mojega očeta rodovina v Izraelu, da bi bil kraljev zet?" ([1 Sam 18,18](#)) Vladar je poročil princeso z drugim in tako pokazal neiskrenost.

Navezanost Mihale, Savlove najmlajše hčere, na Davida je kralju nudila dodatno priložnost za zaroto zoper tekmece. Mladeniču je ponudil Mihalino roko pod pogojem, da mu prinese dokaz o porazu in pogubi določenega števila narodnih sovražnikov. "Rekel si je namreč Savel: ... Da bodi roka Filistejcev zoper njega," ([1 Sam 18,21](#)) toda Bog je zaščitil svojega služabnika. David se je vrnil iz bitke kot zmagovalec, da bi postal kraljev zet. "A Mihala, Savlova hči, je ljubila Davida," ([1 Sam 18,20](#)) in vladar je bil besen, ko je videl, da je sad njegovih zarot povišanje njega, kogar je želel uničiti. Še bolj se je prepričal, da je to mož, o komer je Gospod rekel, da bo boljši kakor on in bo vladal na Izraelovem prestolu namesto njega. Ko je odvrnil vsako krinko, je izdal ukaz Jonatanu in dvorjanom, naj ubijejo njega, kogar sovraži.

Jonatan je razkril kraljevo namero Davidu in ga rotil, naj se skrije, sam pa bo prosil očeta, naj prizanesi življenje Izraelovemu rešitelju. Kralju je predstavil, kaj je David storil, da bi ohranil čast in celo življenje ljudstva, ter kakšna strašna krivda bo počivala na morilcu njega, ki ga je Bog uporabil, da je razkropil njihove sovražnike. Kraljeva vest je bila ganjena, njegovo srce se je omehčalo. "Kakor res živi Gospod, ne sme biti umorjen." ([1 Sam 19,6](#)) Davida so privedli pred Savla in služil je pred njim, kakor je to počel v preteklosti.

Ponovno so razglasili vojno med Izraelci in Filistejci in David je vodil vojsko zoper sovražnike. Hebrejci so izbojevali veliko zmago, in ljudje kraljevine so hvalili njegovo modrost in junaštvo. To pa je zanetilo prejšnjo Savlovo zagrenjenost zoper Davida. Ko

je mladenič igral pred kraljem in napolnjeval palačo s sladko melodijo,/652/ je Savla premagala jeza in v Davida je zagnal kopje, misleč, da bo glasbenika pribil na zid. Toda Gospodov angel je odvrnil smrtonosno orožje. David je ušel in zbežal v svojo hišo. Savel je poslal za njim oglednike, da bi ga ujeli zjutraj, ko bi prišel ven, in ga umorili.

Mihala je obvestila Davida o očetovem namenu. Velela mu je, naj beži, da si ohrani življenje, ter ga spustila skozi okno, da je pobegnil. Zbežal je k Samuelu v Ramo. Tam je prerok, ki se ni ustrašil kraljevega nezadovoljstva, pozdravil ubežnika. Samuelov dom je bil miroljuben kraj v nasprotju s kraljevsko palačo. Tukaj sredi gričev je spoštovani Gospodov služabnik nadaljeval svoje delo. Z njim je bila skupina vidcev, ki so podrobno proučevali Božjo voljo in spoštljivo prisluhnili poučnim besedam, ki jih je izgovoril Samuel. Nauki, ki se jih je David naučil od Izraelovega učitelja, so bili dragoceni. Verjel je, da Savlovim četam ne bo ukazano napasti tega svetega kraja, toda noben kraj se ni zdel svet zamračenemu umu obupanega kralja. Davidova povezava s Samuelom je prebudila kraljevo zavist. Bal se je, da bi ta, ki so ga spoštovali kot Božjega preroka po vsem Izraelu, podprl napredek njegovega tekmeca. Ko je kralj zvedel, kje je David, je poslal sle, da bi ga privedli v Gibeo. V njej je nameraval izpeljati svoj morilski načrt.

Sli so se odpravili na pot z odločitvijo, da bodo Davida umorili, toda vodil jih je višji od Savla. Srečali so se z nevidnimi angeli kakor Balaam, ko se je odpravil preklet Izraela. Začeli so prerokovati o tem, kaj se bo zgodilo v prihodnje, in oznanili Jahvejevo slavo in veličastnost. Tako je Bog prevladal človeški srd in razodel svojo moč, da je ustavil zlo; svojega služabnika pa je obdal z angelsko stražo.

Novice so prispele do Savla, ki je hrepeneče čakal, da bo dobil Davida v svojo oblast. Namesto da bi čutil Božjo grajo, je bil še bolj razkačen in je poslal druge poslanece. Tudi nje je prevladal Božji Duh in so se pridružili prvim v prerokovanju. Kralj je poslal tretje poslanece, toda ko so prišli v družbo prerokov, so tudi ti postali deležni božanskega vpliva, in so prerokovali. Savel se je zatem odločil oditi sam, saj je njegovo silovito sovraštvo/653/ postalo neobvladljivo. Odločil se je, da ne bo več čakal priložnosti za uboj Davida; takoj ko mu bo prišel blizu, ga je nameraval lastnoročno umoriti, ne glede na posledice.

Na poti pa ga je srečal Božji angel in ga obvladal. Božji Duh ga je prevzel v svojo oblast, da je dalje po poti molil k Bogu ter to mešal z napovedmi in svetimi melodijami. Prerokoval je o Mesiju, ki bo prišel kot Odrešenik sveta. Ko je prispel do prerokovega doma v Rami, je odložil vrhnje oblačilo, ki je označevalo njegov sloj, ter ves dan in vso noč ležal pred Samuelom in njegovimi učenci pod vplivom božanskega Duha. Ljudje so si prišli ogledat ta čuden prizor in o kraljevi izkušnji so poročali na vse

strani. Tako je proti koncu njegove vladavine v Izraelu ponovno nastal pregovor, da je bil tudi Savel med preroki.

Preganjalčev namen je bil znova poražen. Davidu je zagotovil, da je z njim v miru, ta pa je le malo zaupal v kraljevo spokorjenje. Priložnost je izkoristil za pobeg, da se ne bi kraljevo razpoloženje spremenilo kakor prej. Srce mu je krvavelo in hrepenel je, da bi še enkrat videl svojega prijatelja Jonatana. Ker se je zavedal svoje nedolžnosti, je poiskal kraljevega sina in se mu ganljivo potožil. Rekel je: "Kaj sem storil? Kaj je moja krivica in kaj moj greh vpricho tvojega očeta, da mi streže po življenju?" ([1 Sam 20,1](#)) Jonatan je verjel, da je njegov oče spremenil svoj načrt in ne namerava več streči Davidu po življenju. In Jonatan mu je rekel: "Bog ne daj! Ne umreš. Glej, moj oče ne stori ničesar ne velikega ne malega, da ne bi prej meni razodel. Zakaj bi mar to tajil pred menoj moj oče?" ([1 Sam 20,2](#)) Po izrednem prizoru Božje moči Jonatan ni mogel verjeti, da bi njegov oče še vedno hotel škodovati Davidu, saj bi bil to javni upor proti Bogu. Ampak David ni bil prepričan. Z iskreno gorečnostjo je izjavil Jonatanu: "Pa zares, kakor živi Gospod in kakor živi tvoja duša, samo stopinja je med menoj in smrtjo." ([1 Sam 20,3](#))

Ob času mlaja so v Izraelu obhajali praznik. Ta praznik je bil na dan po pogovoru med Davidom in Jonatanom. Ob tem slavlju je bilo pričakovati, da se bosta za kraljevo mizo prikazala oba mladeniča. Ker pa se je David bal priti, je bilo dogovorjeno, /654/ da bi obiskal brate v Betlehemu. Ob vrnitvi naj bi se skril na polju nedaleč od dvorane, kjer se je odvijalo slavlje. Tri dni naj se ne bi prikazal pred kraljem, da bi Jonatan izvedel kako bo to vplivalo na Savla. Če bi poizvedoval, kje je Jesejev sin, bi Jonatan povedal, da je odšel domov, da bo navzoč pri darovanju daritev očetove družine. Če kralj ne bo razodel jeze, temveč odgovoril: "Dobro!" potem bo varno, da se David vrne na dvor. Če pa bo kralj zaradi njegove odsotnosti besen, bo to odločilno za Davidov beg.

Prvi dan praznika kralj ni spraševal o Davidovi odsotnosti, toda ko je bil njegov prostor prazen drugi dan, je vprašal: "Zakaj ni prišel Jesejev sin k jedi ne včeraj ne danes? In Jonatan odgovori Savlu: David me je silno prosil, da bi smel iti v Betlehem; dejal je: Dovolj mi, prosim, zakaj naša rodovina opravlja daritev v mestu, in sam moj brat me je povabil; če sem torej našel milost v tvojih očeh, naj grem, prosim, da vidim svoje brate. Zato ni prišel h kraljevi mizi." ([1 Sam 20,27-29](#)) Ko je Savel slišal te besede, se je divje razbesnel. Izjavil je, da dokler David živi, Jonatan ne more do Izraelovega prestola. Zahteval je, da takoj pošljejo po Davida, da bi ga usmrtil. Jonatan je ponovno posredoval za prijatelja, roteč: "Zakaj bi moral umreti? Kaj je storil?" ([1 Sam 20,32](#)) To rotenje je kralja naredilo še bolj satanskega v njegovi jezi, in kopje, ki ga je namenil Davidu, je zdaj zagnal v svojega sina.

Princ je bil žalosten in ogorčen, zapustil je kraljevo navzočnost in ni več hotel biti gost na slavlju. Njegova duša je bila upognjena zaradi žalosti, ko je ob določenem času odšel na kraj, kjer je David moral spoznati kraljeve namere z njim. Drug drugega sta objela in grenko jokala. Temna kraljeva jeza je vrgla svojo senco na življenje mladeničev. Njuna žalost je bila prevelika, da bi se dala izraziti. David je zadnjič v svojem življenju slišal Jonatanove besede, ko sta se ločila in krenila vsak po svoji poti: "Pojdi v miru! Ker sva oba prisegla v Gospodovem imenu, rekoč: Gospod bodi med menoj in teboj in med mojim potomstvom in tvojim potomstvom, to veljaj vekomaj!" ([1 Sam 20,42](#))

Kraljev sin se je vrnil v Gibeo, David pa je pohitel, da/655/ bi prispel v Nob. To mesto je bilo oddaljeno vsega nekaj kilometrov in je prav tako pripadalo Benjaminovemu rodu. Shodni šotor so semkaj prinesli iz Sila in tukaj je služil Ahimelek, veliki duhovnik. David ni vedel, kam bi zbežal, pa je poiskal zavetje pri Božjem služabniku. Duhovnik ga je začudeno gledal, ko je prišel v naglici in očitno sam, njegovo obličje pa je kazalo tesnobo in žalost. Povprašal ga je, zakaj je prišel. Mladenič se je bal, da ga bodo odkrili, zato se je v skrajni sili zatekel k prevari. David je povedal duhovniku, da ga je kralj poslal na skrivno in nepreločljivo nalogo. Tukaj je razodel pomanjkanje vere v Boga, njegov greh pa je povzročil smrt velikega duhovnika. Če bi jasno navedel dejstva, bi Ahimelek vedel, kako naj ravna, da bi ohranil svoje življenje. Bog želi, da resnicoljubnost označuje njegovo ljudestvo celo v največjih nevarnostih. David je duhovnika prosil za pet hlebov kruha. Božji mož ni imel ničesar razen posvečenega kruha. Ampak Davidu je uspelo odstraniti njegove pomisleke in dobil je kruh, da je potešil lakoto.

Zdaj se je pojavila nova nevarnost. Doeg, načelnik Savlovih pastirjev, ki je sprejel vero Hebrejcev, je izpolnjeval svoje obljube v bogoslužnem prostoru. Ko ga je David videl, se je odločil poiskati drugo zavetje ter si pridobiti kakšno orožje, s katerim se bo branil, če po potrebo. Ahimeleka je prosil za meč, in on mu je povedal, da nima drugega razen Goliatovega, ki so ga za spomin hranili v svetišču. David je odvrnil: "Ni mu enakega, daj mi ga!" ([1 Sam 21,9](#)) Njegov pogum je oživel, ko je pograbil meč, ki ga je nekoč uporabil, da je ubil filistejskega junaka.

David je zbežal k Ahisu, kralju v Gatu, saj je čutil, da bo sredi sovražnikov svojega ljudstva bolj varen kakor pa na Savlovem ozemlju. Ahisu je bilo sporočeno, da je David mož, ki je pred leti umoril filistejskega junaka. Zdaj se je ta, ki je iskal zavetje pri Izraelovem sovražniku, znašel v veliki nevarnosti. Ker pa je hlinil norost, je prevaral sovražnike in ušel.

Prva Davidova napaka je bila nezaupanje v Boga v Nobu, druga pa prevara pred Ahisom. David je imel plemenite značajske poteze, njegova moralna vrednost pa je

osvojila/656/ naklonjenost ljudstva. Ampak ko je nadenj prišla preizkušnja, je bila njegova vera omajana in pokazale so se človeške slabosti. V vsakem človeku je videl vohuna in izdajalca. V trenutku velike nevarnosti se je David ozrl v Boga z neomajnim očesom vere in premagal filistejskega velikana. Veroval je v Boga in šel naprej v njegovem imenu. Ko pa so ga lovili in preganjali, so težave in nadloge skoraj skrile nebeškega Očeta njegovim očem.

Vendar se je David s to izkušnjo naučil modrosti, saj ga je vodila, da je spoznal svojo šibkost in potrebo po neprestanem zanašanju na Boga. O, kako dragocen je sladek vpliv Božjega Duha, ko pride v potrte ali obupane duše, spodbuja malodušne, krepí slabotne in daje pogum in pomoč skušanim Gospodovim služabnikom! O, kakšen je naš Bog, ki nežno ravna z grešniki in razodeva svojo potrpežljivost in nežnost, ko so v težavah ali pa jih pritiska katero veliko gorje!

Vsak spodrsrljaj Božjih otrok gre pripisati njihovemu pomanjkanju vere. Ko dušo obdajajo sence, ko nam manjka luči in vodstva, se ozrimo navzgor; tam je luč nad vsako temo. David ne bi smel dvomiti o Bogu niti za trenutek. Imel je vzrok, da mu je zaupal. Bil je Gospodov maziljenec in sredi nevarnosti so ga varovali Božji angeli; oborožen je bil s pogumom, da bi storil čudovite stvari. Če bi nehal misliti na nevarne razmere, v katerih se je znašel, in bi mislil na Božjo moč in veličastvo, bi bil miren celo sredi smrtnih senc. Z zaupanjem bi lahko ponovil Gospodovo obljubo: "Kajti gore se bodo pač umaknile in hribi ganili, a moja milost se ne umakne od tebe in zaveza mojega miru se ne gane." ([Iz 54,10](#))

Sredi Judejskih gora je David iskal zavetje pred Savlovim preganjanjem. Zbežal je v Adulamsko jamo, kraj, kjer bi se z maloštevilno četo lahko uprl veliki vojski. "Ko to slišijo njegovi bratje in vsa družina njegovega očeta, pridejo tja dol k njemu." ([1 Sam 22,1](#)) Davidova družina se ni počutila varna, vedoč, da se lahko ob vsakem času nerazumni Savlovi sumi obrnejo proti njim, ker imajo zvezo z Davidom. Zdaj so zvedeli - kar bo kmalu znano vsemu Izraelu - da je Bog/657/ izvolil Davida za prihodnjega vladarja svojemu ljudstvu. Verjeli so, da bodo z njim varnejši, čeprav je bil ubežnik v zapuščeni jami, kakor pa bi bili, če bodo izpostavljeni blazni norosti zavistnega kralja.

V Adulamski jami je bila družina združena v ljubezni in prisrčnosti. Jesejev sin je lahko pel in igral na harfo: "Glej, kako dobro in kako prijetno, da složno bratje prebivajo skupaj!" ([Ps 133,1](#)) Okusil je grenkobo nezaupanja s strani svojih bratov in sozvočje, ki je zasedlo prostor nesloge, je razveselilo izgnančevo srce. Tukaj je David napisal 57. psalm.

Ni bilo dolgo, ko so se Davidovi skupini pridružili še drugi, ki so želeli uiti kraljevemu izsiljevanju. Mnogo jih je izgubilo zaupanje v Izraelovega poglavarja, saj so lahko videli, da ga nič več ne vodi Gospodov Duh. "Kdor koli je bil v stiski in kogar je pritiskal upnik in kdor je bil žalostnega srca," se je zatekel k Davidu, "in on je postal njihov poglavar; in bilo jih je pri njem okoli štiristo mož". ([1 Sam 22,2](#)) Tukaj je imel David svoje majhno kraljestvo, kjer sta prevladovala red in disciplina. Toda celo v zatočišču med gorami se ni čutil varnega, saj je nenehno dobival dokaze, da kralj ni opustil svojega morilskega načrta.

Svojim staršem je poiskal zavetje pri moabskem kralju, potem pa je ob svarilu Gospodovega preroka pred nevarnostjo zbežal iz svojega skrivališča v gozd pri Haretu. Izkušnja, ki jo je doživljal David, ni bila nepotrebna ali neplodna. Bog ga je vzgajal, da bi ga usposobil za modrega vojskovodja ter tudi za pravičnega in usmiljenega kralja. S svojo skupino ubežnikov se je pripravljala na prevzem Savlovega dela, saj je Savel zaradi svoje morilske jeze in slepe nepremišljenosti postajal popolnoma neprimeren zanj. Ljudje ne morejo zavračati Božjih nasvetov in še dalje ohraniti mir in modrost, ki jih usposabljata, da ravna jo pravično in premišljeno. Nobena blaznost ni tako strašna in brezupna kakor slediti človeški modrosti, ki je ne vodi Božja modrost.

Savel se je pripravljala preslepiti in ujeti Davida v Adulamski jami, ko pa je odkril, da je David zapustil to zavetje, se je silno razjezil. Davidov beg/658/ je bil za Savla velika skrivnost. Lahko ga je doumel samo z verovanjem, da so v njegovem taboru izdajalci, ki so Jesejevega sina obvestili o njegovi bližini in namenu.

Svojim svetovalcem je trdil, da je zoper njega skovana zarota. Z bogatimi darovi in častnimi položaji jih je podkupil, da bi mu odkrili, kdo med njegovim ljudstvom je pomagal Davidu. Potem so mu povedali za Doega Edomca. Častihlepnost in lakomnost ter sovražstvo do duhovnika, ki je grajal njegove grehe, je Doega spodbudilo, da je poročal o Davidovem obisku pri Ahimeleku. Zadevo pa je predstavil v taki luči, da je zanetil Savlovo jezo proti Božjemu možu. Besede lažnivega jezika so zanetile peklenski ogenj in v Savlovem srcu razgibale najslabše strasti. Nor zaradi besa je izjavil, naj pogubijo celotno duhovnikovo družino. Strašno zapoved so takoj izvršili. Ne samo Ahimelek, temveč tudi člani očetove hiše - "petinosemdeset mož, ki so nosili platneni naramnik" ([1 Sam 22,18](#)) - so bili pobiti na kraljev ukaz, ki ga je izvršil Doeg.

"In Nob, mesto duhovnikov, je udaril z ostrino meča, može in žene, otroke in dojenčke, goved in osle in ovce z ostrino meča." ([1 Sam 22,19](#)) To je Savel naredil pod Satanovo oblastjo. Bog je Savlu rekel, da je čaša krivičnosti Amalekovcev polna, in mu ukazal, naj jih popolnoma uničijo. Tedaj se je imel za preveč usmiljenega, da bi izvršil

božansko kazen, in je prizanesel njim, ki so bili izročeni uničenju. Zdaj pa je brez Božjega ukaza pod Satanovim vodstvom pobil Gospodove duhovnike in pogubil prebivalce Noba. Tako pokvarjeno je človeško srce, ki zavrne Božje vodstvo.

To dejanje je Izraela napolnilo z grozo. Kralj, ki so ga izvolili, je opravil to nasilje. To je naredil po zgledu kraljev drugih narodov, ki se ne bojijo Boga. Skrinja je bila pri njih, toda duhovniki, katere so spraševali, so bili pobiti z mečem. Kaj se bo še zgodilo?/659/

65. Davidova velikodušnost

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 22,20 do 27](#)

Po Savlovem okrutnem poboj Gospodovih duhovnikov se je "eden sinov Ahimeleka, Ahitubovega sina, po imenu Abiatar, rešil, bežeč za Davidom. In Abiatar je oznanil Davidu, da je Savel pomoril Gospodove duhovnike. David pa reče Abiatarju: Vedel sem tisti dan, ko je bil ondi Doeg Edomec, da gotovo oznani Savlu; jaz sem povzročil smrt vseh oseb iz hiše tvojega očeta. Ostani pri meni in se ne boj! Zakaj kdor meni streže po življenju, streže tebi po življenju, in pri meni boš dobro obvarovan."

([1 Sam 22,20-23](#))

David ni našel kraja počitka ali varnosti, ker ga je kralj še preganjal. Mesto Keilo je njegova pogumna skupina rešila pred filistejskim zavzetjem, toda varni niso bili niti med ljudstvom, ki so ga osvobodili. Iz Keile so se odpravili v Zifsko puščavo.

V času, ko je bilo tako malo svetlih trenutkov na Davidovi stezi, se je razveselil nepričakanega Jonatanovega obiska. Jonatan je zvedel za njegovo zavetje. Trenutki, ki sta jih ta prijatelj užila v družbi drug drugega, so bili dragoceni. Izmenjala sta si različne izkušnje, in Jonatan je okrepil Davidovo srce, rekoč: "Ne boj se, zakaj roka Savla, mojega očeta, te ne zaloti, in kraljeval boš nad Izraelom, in jaz bom prvi pri tebi: to tudi ve Savel, moj oče." ([1 Sam 23,17](#)) Ko sta govorila o Božjih čudovitih ravnanjih z Davidom, se je preganjani ubežnik zelo opogumil. "In oba sta sklenila zavezo pred Gospodom. In David je ostal v logu, a Jonatan je šel domov."

([1 Sam 23,18](#))

Po Jonatanovem obisku je David opogumil svojo dušo s hvalnicami in zraven igral na harfo, ko je pel: /660/

"Gospod mi je zavetje - kako da govorite moji duši: Leti na vašo goro, ptica! Kajti glej, krivičniki natezajo lok, svojo pšico pokladajo na tetivo, da streljajo v temi nanje, ki so pravega srca. Ko se celo stebri podirajo, kaj naj počne pravični? Gospod je v templju svoje svetosti, Gospod, čigar prestol je v nebesih; njegove oči vidijo, njegove trepalnice preiskujejo človeške sinove. Gospod preiskuje pravičnika, brezbožnika pa in siloljubnega sovraži njegova duša." ([Ps 11,1-5](#))

Zifovci, v katerih divje predele se je David odpravil iz Keile, so Savlu v Gibeo sporočili, da vedo, kje se skriva David, in da bodo kralja peljali v njegovo skrivališče. David pa je spremenil skrivališče, potem ko so ga opozorili, in si zavetje poiskal v gorah med Maonom in Mrtvim morjem.

Savlu so ponovno sporočili: "Glej, David je v Engedijski puščavi. Tedaj vzame Savel tri tisoč izbranih mož iz vsega Izraela in odrine iskat Davida po skalah divjih koz."

([1 Sam 24,1,2](#)) David je imel v skupini samo šeststo mož, Savel pa je šel proti njemu z vojsko treh tisočev. V samotni jami so Jesejev sin in njegovi možje čakali na Božja navodila o tem, kaj je treba storiti. Ko se je Savel vzpenjal po gorah, se je ustavil in sam stopil prav v jamo, v kateri so bili skriti David in njegova skupina. Ko so Davidovi možje to videli, so veleli svojemu vodju, naj ubije Savla. Dejstvo, da je kralj sedaj v njihovi oblasti, so si razlagali kot prepričljiv dokaz, da jim je sam Bog izročil njihovega sovražnika v roke, da bi ga lahko uničili. David je bil v skušnjavi, da bi tudi sam tako gledal na stvar, toda spregovorila mu je vest, rekoč: "Ne dotakni se Gospodovega maziljenca."

Davidovi možje so neradi pustili Davida pri miru, zato so svojega poveljnika spomnili na Božje besede: "Glej, jaz ti dam tvojega sovražnika v roko, in storiš mu, kakor se ti bo zdelo prav. Tedaj vstane David in tiho odreže rob Savlovega plašča." ([1 Sam 24,4](#)) Kasneje ga je mučila zavest o tem, da je omadeževal kraljevo oblačilo./661/

Savel je vstal in šel iz jame, da bi dalje iskal, ko je prestrašen zaslišal glas, ki je dejal: "Moj gospod, kralj!" ([1 Sam 24,8](#)) Obrnil se je, da bi videl, kdo ga kliče, in glej! Bil je Jesejev sin, mož, ki ga že tako dolgo išče, da bi ga lahko ubil. David se je pred kraljem priklonil in ga priznal za gospodarja. Potem je Savla nagovoril z naslednjimi besedami: "Zakaj poslušáš besede ljudi, ki pravijo, da išče David tvoje nesreče? Glej, danes so videle tvoje oči, da te je Gospod dal v votlini meni v roko, in bilo mi je rečeno, naj te umorim; ali moje oko ti je zaneslo, in dejal sem: Ne iztegnem roke zoper svojega gospoda, kajti on je Gospodov maziljenec. Marveč glej, moj oče, glej rob svojega plašča v moji roki, da te res nisem hotel umoriti, ko sem odrezal rob tvojega plašča. Spoznaj in poglej, da ni nič hudega v moji roki, ne nobenega prestopka, in da nisem grešil zoper tebe, a ti mi strežeš po življenju, da bi mi ga vzel." ([1 Sam 24,9-11](#))

Ko je Savel slišal Davidove besede, se je ponižal in ni mogel drugače kakor priznati njihovo resničnost. Bil je globoko ganjen, ko je spoznal, kako popolnoma je bil v oblasti človeka, katerega je želel umoriti. David je stal pred njim resnično nedolžen. Z umirjenim duhom je Savel vzkliknil: "Ni li to tvoj glas, moj sin David? In Savel povzdigne svoj glas ter joka." ([1 Sam 24,16](#)) Potem je rekel Davidu: "Pravičnejši si od mene: kajti ti si mi izkazal dobro, jaz pa sem ti povrnil hudo. Saj če kdo zaloti svojega sovražnika, ali ga pusti mirno na poti? Zato ti Gospod poplačaj z dobrim, kar si mi

storil ta dan. In sedaj, glej, vem, da boš gotovo kralj ter da bo Izraelovo kraljestvo trdno stalo v tvoji roki." ([1 Sam 24,17.19.20](#)) David je sklenil zavezo s Savlom, da bo naklonjen Savlovi hiši, ko se bo to zgodilo, in ne bo zatrl njegovega imena.

David je vedel, kako je Savel ravnal v preteklosti, zato ni zaupal kraljevim zagotovilom, niti ni upal, da bo njegovo spokorniško stanje dolgo trajalo. Zato je še naprej ostal v gorski utrdbi, ko se je Savel vrnil domov.

Sovraštvo, ki ga gojijo do Božjih služabnikov oni, ki so popustili Satanovi moči, se včasih spremeni v spravo in naklonjenost, vendar se sprememba ne izkaže vedno za trajno. Ko se hudobno misleči zaposlijo z opravljanjem in govorjenjem zlobnih stvari zoper Gospodove služabnike,/662/ se prepričanje, da so ravnali napačno, včasih zelo oprime njihovih misli. Gospodov Duh se trudi z njimi, in oni ponižajo svoje srce pred Bogom in njimi, katerih vpliv so hoteli uničiti, lahko pa tudi spremenijo svoje ravnanje do njih. Ko pa znova odprejo vrata nagovarjanjem hudobnega, oživijo stari dvomi, prebudi se staro sovraštvo in povrnejo se k istemu delu, za katero so se spokorili in ga za nekaj časa zapustili. Znova govorijo hudobno in najbolj ogorčeno obtožujejo in obsojajo nje, katerim so ponižno priznali greh. Satan lahko ljudi uporabi po takem ravnanju z veliko večjo močjo kakor prej, saj so grešili zoper večjo luč.

"In Samuel je umrl, in ves Izrael se je zbral in žaloval po njem. In pokopali so ga v njegovi hiši v Rami." ([1 Sam 25,1](#)) Samuelovo smrt je imel Izraelov narod za nepopravljivo izgubo. Umrl je velik in dober prerok ter odličen sodnik. Žalovanje ljudstva je bilo globoko in iskreno. Samuel je že od svoje mladosti hodil pred Izraelom v poštenosti svojega srca, čeprav je bil Savel priznan kralj, je imel Samuel veliko večji vpliv od njega, ker je veljal za zvestega, poslušnega in vdanega. Beremo, da je sodil Izraela vse dneve svojega življenja.

Ljudje so primerjali Savlovo in Samuelovo ravnanje ter videli napako, ki so jo naredili, ko so si želeli kralja, da se ne bi razlikovali od okoliških narodov. Mnogi so s strahom opazovali družbeno stanje, ki se je hitro preželo z nevero in brezbožnostjo. Zgled njihovega vladarja je širil obsežen vpliv in Izrael je res lahko žaloval, ker je umrl Gospodov prerok Samuel.

Ljudstvo je izgubilo ustanovitelja in upravitelja svojih verskih šol, kar pa še ni bilo vse. Izgubilo je njega, h komur so ljudje zahajali s svojimi velikimi težavami - njega, ki je neprestano posredoval pri Bogu v korist svojega ljudstva. Samuelovo posredovanje je dajalo občutek varnosti; kajti "mnogo zmore goreča molitev pravičnega". ([Jak 5,16](#)) Ljudstvo je sedaj čutilo, da jih Bog zapušča. Videti je bilo, da je kralj na robu norosti. Pravica je bila izprijena, red pa spremenjen v zmedo./663/

Zdelo se je, da je Bog dal svojemu ostarelemu služabniku počitek prav takrat, ko so ljudstvo uničevali notranji spori, ter bi bil miren in bogaboječ Samuelov nasvet najbolj potreben. Ljudstvo je grenko premišljevalo, ko se je oziralo na njegov tihi kraj počitka, in se spominjalo svoje norosti, ko so ga zavrnil kot voditelja. Tako tesno je bil povezan z Nebesi, da se je zdelo, da vsega Izraela povezuje z Jahvejevim prestolom. Samuel jih je učil ljubiti in ubogati Boga; zdaj pa, ko je bil mrtev, je ljudstvo čutilo, da so prepuščeni na milost in nemilost kralju, ki se je povezal s Satanom in bo ločil ljudstvo od Boga in nebes.

David ni mogel biti navzoč pri Samuelovem pogrebu, vendar je za njim žaloval tako globoko in nežno, kakor zvesti sin žaluje po vdanem očetu. Vedel je, da je Samuelova smrt pretrgala še eno vez, ki je nekoliko ovirala Savlova dejanja. Čutil se je manj varnega kakor v času, ko je prerok živel. Ko je Savel še usmerjal svojo pozornost v žalovanje za Samuelom, je David izkoristil priložnost in si poiskal varnejši kraj. Tako je zbežal v Paransko puščavo. Tam je spesnil 120. in 121. psalm. Ko se je v opustošenih divjinah zavedel, da je prerok mrtev in da je kralj njegov sovražnik, je zapel:

"Moja pomoč je od Gospoda, ki je naredil nebesa in zemljo. Saj ne dopusti, da omahne tvoja noga, in tvoj varuh ne zadremlje. Glej, ne dremlje in ne spi Izraelov varuh! ... Gospod te bo varoval vsega zlega, varoval bo tvojo dušo. Gospod bo varoval tvoj odhod in tvoj prihod od tega časa do vekomaj." ([Ps 121,2-8](#))

Ko so bili David in njegovi možje v Paranski puščavi, so pred plenjenjem roparjev varovali črede ovac in govedi bogatega moža Nabala, ki je imel v tem predelu obsežno posest. Nabal je bil Kalebov potomec, vendar je bil po značaju surov in skopuški.

Tedaj je nastopil čas striženja ovac, to pa je bilo obdobje izkazovanja gostoljubnosti. David in njegovi možje so bili v veliki težavi zaradi pomanjkanja živeža. V skladnosti z običajem tistega časa je Jesejev sin poslal deset mladeničev/664/ k Nabalu. Naročil jim je, naj ga prijazno pozdravijo v imenu svojega gospodarja, ter dodal: "Recite: Sreča! Mir bodi tebi in tvoji hiši mir in vsemu, kar imaš, mir! Slišal sem, da imaš strižce. Pastirji pa, kar jih imaš, so bili pri nas, in nismo jim bili nadležni, tudi niso ničesar pogrešali vse dni, dokler so bili ob Karmelu."⁽ⁱ⁾ Vprašaj svoje mladeniče, in ti bodo povedali. Zato naj najdejo moji mladeniči milost v tvojih očeh; zakaj prišli smo na dober dan. Daj, prosim, svojim hlapcem in svojemu sinu Davidu, kar ti pride v roko." ([1 Sam 25,6-8](#))

David in njegovi možje so bili Nabalovim čredam kakor zaščitni zid. Zdaj so tega bogataša prosili, naj da od tega obilja za potrebe njih, ki so mu tako vredno služili. David in možje bi si lahko sami vzeli od čred, vendar si niso. Ravnali so pošteno. Nabal

pa ni cenil njihove prijaznosti. Odgovor, ki ga je poslal Davidu, je razodel njegov značaj: "Kdo je David? In kdo je Jesejev sin? Dandanes je čimdalje več hlapcev, ki uhajajo svojim gospodarjem. Ali naj vzamem svoj kruh in svojo vodo in meso živinčet, ki sem jih zaklal za svoje strižce, in naj to dam ljudem, za katere ne vem, od kod so?" ([1 Sam 25,10,11](#))

Ko so se mladeniči vrnili praznih rok in sporočili zadevo Davidu, je bil ogorčen. Ukazal je možem, naj se oborožijo za spopad, ker se je odločil kaznovati moža, ki mu je odrekel njegovo pravico in krivici dodal še žalitev. To vročerkavno dejanje je bilo bolj v skladnosti s Savlovim značajem kakor pa z Davidovim, toda Jesejev sin se je šele moral naučiti potrpežljivosti v šoli trpljenja.

Potem ko je Nabal odslovil Davidove mladeniče, je neki njegov služabnik pohitel k Abigaili, Nabalovi ženi, ter ji povedal, kaj se je zgodilo. Rekel je: "Glej, David je poslal sle iz puščave, da pozdravijo našega gospodarja, a on je kriče planil nanje. Toda tisti možje so nam bili dosti v prospeh, in žalega se nam ni nič zgodilo, tudi nismo ničesar pogrešali, dokler smo z njimi občevali, ko smo bili na polju; bili so nam kakor zidovje/665/ ponoči in podnevi, dokler smo pri njih pasli ovce. Zdaj torej pazi in premisli, kaj ti je storiti; zakaj hudo je sklenjeno zoper našega gospodarja in zoper vso njegovo hišo." ([1 Sam 25,14-17](#))

Ne da bi se Abigaila posvetovala z možem ali pa mu povedala o svojih namerah, je vzela živeža, ga natovorila na osle in jih poslala naprej po služabnikih, pa tudi sama se je odpravila na srečanje z Davidovo skupino. Srečala jih je v zavetju hriba. "In ko vidi Abigaila Davida, se hitro spusti z osla in pade pred Davidom na obraz in se prikloni do tal. In pade k njegovim nogam in reče: Na meni, moj gospod, na meni bodi ta pregreha, in dovoli, prosim, svoji dekli govoriti v tvoja ušesa, in čuj besede svoje dekle." ([1 Sam 25,23,24](#))

Abigaila je Davida ogovorila s tolikšnim spoštovanjem, kakor da bi govorila s kronanim vladarjem. Nabal je porogljivo vzkliknil: "Kdo je David?" Abigaila pa ga je imenovala "moj gospod". S prijaznimi besedami je želela ublažiti njegova razdražena čustva, rotila ga je v dobro svojega moža. Brez bahanja ali ošabnosti ter polna Božje modrosti in ljubezni je razodela moč svoje predanosti družini. Davidu je pojasnila, da neprijazno ravnanje njenega moža ni modro in mišljeno kot osebno sramotenje, temveč je bilo preprosto izbruh nesrečne in sebične narave.

"Zdaj pa, moj gospod, kakor res živi Gospod in živi tvoja duša: Gospod ti je zabranil, da nisi prišel prelivat krvi in se nisi maščeval z lastno roko. Naj torej bodo kakor Nabal tvoji sovražniki in kateri žele nesreče mojemu gospodu." ([1 Sam 25,26](#)) Abigaila si ni pripisovala razumnosti, da je odvrnila Davida od njegovega prenatrženega namena,

temveč je častila in hvalila Boga. Potem je Davidovim možem izročila bogat živež kot mirovno daritev ter še naprej prosila, kakor da bi sama povzročila poglavarjevo nezadovoljstvo.

Rekla je: "Odpusti, prosim, svoji dekli prestop; zakaj Gospod bo gotovo ustanovil trdno hišo mojemu gospodu, ker moj gospod se vojskuje v Gospodovih bojih, in nič hudega se ni našlo na tebi, odkar živiš." ([1 Sam 25,28](#)) Abigaila je samoumevno predstavila pot, ki bi jo moral ubrati David. Bojevati bi moral Gospodove bitke. Ne sme se maščevati za osebne žalitve, čeprav ga preganjajo kot izdajalca. Nadaljevala je: "In ako bi se vzdignil človek, da te preganja in ti streže po življenju,/666/ duša mojega gospoda bo zvezana v zvezi živečih pri Gospodu, tvojem Bogu. ... In kadar Gospod stori mojemu gospodu po vsem dobrem, kar ti je obljubil, in ti zapove, da bodi vojvoda Izraelu, ti tega ne bo žal, tudi srce ti tega ne bo očitalo, da nisi prelił krvi brez razloga in da ni samega sebe maščeval moj gospod. In ko Gospod stori dobro mojemu gospodu, spomni se svoje dekle." ([1 Sam 25,29-31](#))

Te besede so lahko izšle samo iz ust tega, ki je prejel modrost od zgoraj. Abigailina pobožnost je vsa nezavedno kakor vonj cvetice dihnila na površje v besedi in dejanju. V njenem srcu je bival Duh Božjega Sina. Njen govor, ki je bil osoljen z milostjo in poln prijaznosti in miru, je širil nebeški vpliv. David je začutil boljše vzgibe in zatrepetal je ob misli, kaj bi lahko bile posledice njegovega prenačljenega namena. "Blagor miroljubnim, ker oni se bodo imenovali Božji sinovi." ([Mat 5,9](#)) Da bi le bilo veliko več takšnih, kakor je bila ta Izraelka, da bi blažile razdražena čustva, preprečevale prenačljene vzgibe in odstranjevale velika zla z mirnimi in dobronamernimi modrimi besedami!

Posvečeno krščansko življenje vedno širi luč, tolažbo in mir. Značilne zanj so neomadeževanost, obzirnost, preprostost in uporabnost. Nadzira ga nesebična ljubezen, ki posvečuje vpliv. Polno je Kristusa in pušča sledove luči povsod, kamor gre njen lastnik. Abigaila je bila modra grajalka in svetovalka. Zaradi moči njenega vpliva in pregovarjanja je Davidova jeza izginila. Prepričal se je, da je ravnal nemodro in izgubil nadzor nad svojim duhom.

Grajo je sprejel s ponižnim srcem, skladno z lastnimi besedami: "Udari naj me pravični, ljubezen je to, in posvari naj me, je kakor mazilo glavi." ([Ps 141,5](#)) Zahvaljeval se je in blagoslavljal, ker mu je pravično svetovala. Mnogo jih misli, ko so grajani, da je vredno hvale, če so prejeli grajo, ne da bi postali nejevoljni; toda kako malo jih prejme grajo s srčno hvaležnostjo in blagoslovi nje, ki jih želijo rešiti pred izvršitvijo slabega dejanja.

Ko se je Abigaila vrnila domov, je našla Nabala in njegove goste pri velikem slavlju, ki so ga sprevrgli v/667/ prizor pijanskega veseljačenja. Šele naslednje jutro je možu povedala, kaj se je zgodilo v njenem pogovoru z Davidom. Nabal je bil strahopetec; ko je spoznal, da bi njegova neumnost kmalu povzročila njegovo smrt, se je zdelo, da ga je zadela ohromelost. V strahu, da bi David še vedno hotel izvršiti svoj maščevalni namen, je bil poln groze in je padel v stanje nemočne otopenlosti. Po desetih dnevih je umrl. Življenje, ki mu ga je dal Bog, je bilo svetu samo v prekletstvo. Sredi veseljačenja in zabavanja mu je Bog rekel, kakor je rekel bogatašu iz prilike: "To noč bodo zahtevali tvojo dušo od tebe." ([Luk 12,20](#))

Potem se je David poročil z Abigailo. Bil je že mož ene žene, toda običaji narodov tistega časa so pokvarili njegovo razsojanje in vplivali na njegova dejanja. Celo veliki in dobri možje so delali napake in se ravnali po svetovnih navadah. Grenko posledico poročanja z več ženami je bilo na žalost čutiti skozi vse Davidovo življenje.

Po Samuelovi smrti je imel David nekaj mesecev mir. Ponovno se je vrnil v samoto k Zifovcem, vendar so ti sovražniki, upajoč na kraljevo naklonjenost, obvestili kralja o Davidovem skrivališču. To poročilo je prebudilo hudobnega duha jeze, ki je dremal v Savlovih prsih. Še enkrat je zbral svoje vojake in jih vodil pri zasledovanju Davida. Prijateljski ogledniki so Jesejevemu sinu prinesli novico, da ga Savel ponovno preganja. Zato se je David z nekaj svojimi možmi odpravil odkrit tabor svojih sovražnikov. Bila je noč, ko so previdno napredovali in prišli do tabora ter pred sabo zagledali šotore kralja in njegovih spremljevalcev. Niso jih opazili, saj je tabor mirno spal. David je poklical svoje prijatelje, da gredo z njim prav med njegove sovražnike. V odgovor na njegovo vprašanje: "Kdo pojde z menoj dol k Savlu v tabor?" je Abisaj hitro odvrnil: "Jaz pojdem s teboj." ([1 Sam 26,6](#))

David in njegov spremljevalec sta skrita v globoki senci hribov stopila v sovražnikov tabor. Ko sta iskala, da bi dognala natančno število sovražnikov, sta našla spečega Savla, njegova sulica je bila zasajena v tla, poleg njegove glave pa je stal vrč vode. Poleg njega je ležal Abner, glavni poveljnik, in povsod naokoli vojaki, ki so globoko spali. Abisaj je dvignil svojo sulico in rekel Davidu: "Bog ti je danes izdal tvojega sovražnika v roko. Sedaj pa naj ga, prosim, zabodem/668/ s sulico v zemljo z enim mahljajem, da v drugič ne bo treba." ([1 Sam 26,8](#))

Čakal je na dovoljenje, toda do njegovih ušes so prispele šepetajoče besede: "Ne umori ga! Kajti kdo bi smel iztegniti svojo roko zoper Gospodovega maziljenca, pa ostati brez kazni? ... Kakor res Gospod živi, ako se ne zgodi, da ga Gospod udari ali pride njegov dan, da umre, ali da pojde v boj in pogine, mene Gospod obvaruj, da ne iztegnem roke na Gospodovega maziljenca! Sedaj pa vzemi, prosim, sulico, ki je pri njegovi glavi, in vrč vode, pa pojdiva! Tako vzame David sulico in vrč vode od Savlove

glave, in odideta; in nihče ju ne vidi, niti opazi, tudi se nihče ne prebudi, temveč so vsi spali, zakaj prišlo je nanje trdno spanje od Gospoda." ([1 Sam 26,9-12](#)) Kako zlahka Gospod oslabi najmočnejše, odvzame razumnost najmodrejšim in uniči spretnost najprevidnejšim!

Ko je bil David na varni razdalji od tabora, je stopil na vrh hriba in glasno zavpil ljudstvu in Abnerju, rekoč: "Ali nisi mož? In kdo je tebi enak v Izraelu? Zakaj nisi torej stražil svojega gospoda, kralja? Prišel je namreč nekdo iz ljudstva noter, da umori kralja, tvojega gospoda! To pa ni lepo, kar si storil. Kakor res Gospod živi, smrt ste zaslužili, ker niste stražili svojega gospoda, Gospodovega maziljenca. Sedaj pa, poglej, kje je kraljeva sulica in vrč vode, ki ju je imel pri glavi? V tem spozna Savel Davidov glas in reče: Ni li tvoj glas, moj sin David? In David odvrne: Moj glas, o moj gospod, kralj! Dalje reče: Zakaj tako preganja moj gospod svojega hlapca? Ker kaj sem ti storil? In kaj je hudega v moji roki? Sedaj pa, poslušaj, prosim, moj gospod, kralj, besede svojega hlapca." ([1 Sam 26,15-19](#))

S kraljevih ustnic je ponovno prišlo priznanje: "Grešil sem. Vrne se, moj sin David, zakaj ne storim ti več nobene žali, ker je bilo drago danes moje življenje v tvojih očeh; glej, nespametno sem ravnal in prehudo se motil. David odgovori in reče: Glej, tu je kraljeva sulica, naj pride eden mladeničev sem in jo odnese." ([1 Sam 26,21.22](#)) Čeprav je Savel obljubil: "Zakaj ne storim ti več nobene žali," se David ni hotel izpostavljati njegovi moči.

Drugi primer Davidovega spoštovanja do vladarjevega življenja je na Savlov um naredil še globlji vtis in ga spodbudil, da je še ponižneje priznal svojo napako./671/ Ob razodetju take prijaznosti je bil začuden in pomirjen. Ob slovesu z Davidom je Savel vzkliknil: "Blagoslovljen bodi, moj sin David! Ti izvršiš veliko in gotovo zmagaš." ([1 Sam 26,25](#)) Jesejev sin pa ni imel upanja, da bo kralj še dalje tako razpoložen.

David je obupal nad spravo s Savlom. Zdelo se je neizbežno, da bo končno postal žrtev kraljevega sovraštva, zato se je odločil znova poiskati zavetje v Filistejski deželi. S šeststo možmi pod svojo oblastjo je prešel k Ahisu, kralju Gata.

Davidov sklep, da bo Savel zagotovo izvršil svoj morilski naklep, je bil oblikovan brez posvetovanja z Bogom. Celó ko je Savel koval zarote in želel izvršiti uničenje, je Gospod delal, da bi Davidu zagotovil kraljestvo. Bog izvršuje svoje načrte, četudi so človeškim očem odeti v skrivnost. Ljudje ne morejo razumeti Božjih poti. Ker gledajo na zunanost, si razlagajo preizkušnje in skušnjave, katere Bog dovoli, da jih zadenejo, kot stvari, ki so proti njim in bodo povzročile njihovo pogubo. Tako je David gledal na zunanost, ne pa na Božje obljube. Dvomil je, da bo kdaj prišel na prestol. Dolge preizkušnje so oslabele njegovo vero in izčrpale njegovo potrpežljivost.

Gospod ni poslal Davida po zaščito k Filistejcem, najhujšim Izraelovim nasprotnikom. Ta narod bo do samega konca njegov najhujši sovražnik, pa vendar je v času potrebe zbežal po pomoč k njim. Ker je izgubil vse zaupanje v Savla in vanje, ki so mu služili, se je izročil na milost sovražnikom svojega ljudstva. David je bil pogumen vojskovodja. Izkazal se je za modrega in uspešnega vojaka. Po odhodu k Filistejcem je deloval naravnost proti lastnim koristim. Bog ga je določil, da v Judovi deželi postavi svojo zastavo. Zaradi pomanjkanja vere pa je zapustil svoje mesto dolžnosti brez Gospodovega ukaza.

Davidova nevera je osramotila Boga. Filistejci so se Davida bali bolj kakor Savla in njegove vojske. Ko pa se je David izročil v varstvo Filistejcem, jim je razkril slabost svojega ljudstva. Tako je te neusmiljene sovražnike spodbudil k zatiranju Izraela. David je bil pomaziljen, da bi stal v obrambo Božjega ljudstva. Gospod ne želi, da njegovi služabniki spodbujajo/672/ hudobneže z razkrivanjem slabosti njegovega ljudstva ali pa z videzom brezbriznosti do njihove blaginje. Še več, njegovi bratje v veri so dobili vtis, da je odšel k poganom služiti njihovim bogovom. S tem dejanjem je dal priložnost za napačno razlaganje svojih vzgibov in mnogi so imeli zoper njega predsodke. David je bil napeljan storiti prav to, kar je želel Satan, saj je s tem, ko je poiskal zavetje pri Filistejcih, povzročil veliko radost med sovražniki Boga in njegovega ljudstva. Ni se odpovedal češčenju Boga, niti ni prenehal biti vdan Božjemu delu, temveč je žrtvoval svoje zaupanje vanj za lastno varnost in tako omadeževal pošten in zvest značaj, kakršnega Bog želi, da bi imeli njegovi služabniki.

Kralj Filistejcev je prisrčno sprejel Davida. Prisrčnost tega sprejema gre delno pripisati dejstvu, da ga je kralj občudoval, in delno dejstvu, da je laskalo njegovi nečimrnosti, da je Hebrejec iskal varnost pri njem. David se je v Ahisovem kraljestvu počutil varnega pred izdajo. Pripeljal je svojo družino, družino svojega očeta in svojo lastnino, prav tako pa tudi njegovi možje. Na videz se je prišel za stalno naseliti v Filistejo. Vse to je ustrezalo Ahisu, ki je obljubil zaščito pobeglim Izraelcem.

Ob Davidovi prošnji, da bi bival v deželi daleč od kraljevskega mesta, je kralj velikodušno ponudil v posest Ziklag. David je spoznal, da bo zanj in za može nevarno, če bodo pod vplivom malikovalcev. V mestu, ki je popolnoma ločeno za njihovo uporabo, bodo lahko častili Boga z več svobode, kakor bi jo imeli, če bi ostali v Gatu, kjer so poganski obredi dokazovali vir zlega in nadlegovanja.

Med bivanjem v tem samotnem mestu se je David vojskoval z Gesurci, Girzejci in Amalekovci ter ni pustil nikogar živeti, da bi prenesel novice v Gat. Ko se je vrnil iz bitke, je Ahisu pojasnil, da se je boril zoper svoj narod, zoper Judo. S tem hlinjenjem je krepil roko Filistejcev; saj je kralj rekel: "Omrzil se je pri svojem ljudstvu Izraelu, zato bo moj hlapec vekomaj." ([1 Sam 27,12](#)) David je vedel, da je Božja volja, da

uničijo poganse rodove, in vedel je, da je določen, da opravi to delo; ni pa upošteval Božjega nasveta, ko je goljufal./673/

"Zgodi se pa v tem času, da skličejo Filistejci svoje bojne trume na vojsko, da se bojujejo z Izraelom. In Ahis veli Davidu: Vedi zagotovo, da pojdeš z mano na vojsko, ti in tvoje moštvo." ([1 Sam 28,1](#)) David ni imel namena dvigniti roke zoper svoje ljudstvo, ni pa bil prepričan, kako naj ravna, dokler okoliščine ne pokažejo, kaj je njegova dolžnost. Kralju je izmikajoče odgovoril: "Potem tudi zveš, kaj stori tvoj hlapec." ([1 Sam 28,2](#)) Ahis je te besede razumel kot obljubo za pomoč v bližajoči se vojni. Zaradi tega je zastavil svojo besedo in Davida zelo počastil ter mu dal visok položaj na filistejskem dvoru.

Kljub temu da je Davidova vera v Božje obljube nekako popustila, se je še spominjal, da ga je Samuel pomazilil za Izraelovega kralja. Spomnil se je zmag, ki mu jih je Bog dal nad njegovimi sovražniki v preteklosti. Premišljal je o veliki Božji milosti, ki ga je ohranila pred Savlovo roko, in se odločil, da ne bo izdal svete dolžnosti. Čeprav ga je izraelski kralj želel umoriti, se s svojimi četami ne bo pridružil sovražnikom svojega ljudstva./674/

66. Savlova smrt

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 28 in 31](#)

Med Izraelom in Filistejci je bila spet razglašena vojna. "Ko se torej zbero Filistejci ter pridejo in se utabore v Sunemu", ([1 Sam 28,4](#)) na severnem robu Jezreelske ravnine, se je Savel s svojimi četami utaboril samo nekaj kilometrov stran ob vznožju gore Gilboe na južni meji ravnine. Na tej ravnini je Gideon s tristo možmi pognal v beg madianske čete. Toda duh, ki je navdihoval izraelskega osvoboditelja, se je zelo razlikoval od tega, ki je sedaj spodbudil kraljevo srce. Gideon je šel naprej v veri v mogočnega Jakobovega Boga; Savel pa se je čutil osamljenega in nebogljenega, ker ga je zapustil Bog. Ko se je zazrl na filistejske čete, se je zbal in srce mu je obupalo.

Savel je zvedel, da so David in njegove čete s Filistejci. Pričakoval je, da bo Jesejev sin izkoristil to priložnost, da bi se maščeval za krivice, ki jih je trpel. Kralj je bil v stiski. Zaradi svoje nespametne jeze, ki ga je spodbujala, da bi umoril Božjega izvoljenca, je pripeljal ljudstvo v tako veliko nevarnost. Medtem ko se je zatopil v preganjanje Davida, je zanemaril obrambo svojega kraljestva. Filistejci so izkoristili to neprevidnost in vdrli v samo osrčje dežele. Medtem ko je Satan spodbujal Savla, da je vso moč uporabil za lov na Davida, da bi ga uničil, je isti hudobni duh spodbujal Filistejce, naj izkoristijo priložnost in Savla pogubijo ter strmoglavijo Božje ljudstvo. Kako pogosto veliki sovražnik še vedno uporablja isto tehniko! Gane nekaj neposvečenih src, da zanetijo v cerkvi zavist in spor, potem pa izkoristi prednost razdeljenega stanja Božjega ljudstva in spodbudi svoje pomočnike, da jih pogubijo.

Zjutraj se bo Savel moral spopasti s Filistejci. Sence grozeče usode so zgoščevale temo okoli njega; hrepenel/675/ je po pomoči in vodstvu. Zaman pa je iskal nasvet od Boga. "A Gospod mu ni odgovoril ne po sanjah ne po Urimu ne po prerokih." ([1 Sam 28,6](#)) Gospod ni nikoli zavrnil duše, ki je prišla k njemu iskrena in ponižna. Zakaj je Savla pustil oditi neuslišanega? Kralj je s svojim dejanjem zapravil ugodnosti vseh metod povpraševanja Boga. Zavrnil je nasvet preroka Samuela; izgnal je Davida, Božjega izvoljenca; pobil je Gospodove duhovnike. Ali je lahko pričakoval, da bi ga Bog uslišal, ko pa je prekinil vse poti za stik, ki so jih postavila Nebesa? Z grehom je odgnal Duha milosti, ali bi bil torej lahko uslišan po sanjah in razodetjih od Gospoda? Savel se ni obrnil k Bogu ponižno in v spokorjenju. Ni prosil za odpuščanje za greh in spravo z Bogom, temveč za rešitev pred nasprotniki. S svojo trmo in uporom se je odrezal od Boga. Ni se mogel vrniti po poti ponižnosti in spokorjenja, ampak se je ošabni vladar v stiski in obupu odločil zateči po pomoč k drugemu viru.

"Tedaj veli Savel svojim hlapcem: Poiščite mi ženo, ki se peča z rotnjem mrtvih, da bi šel k njej in jo vprašal." ([1 Sam 28,7](#)) Savel je zelo dobro poznal čarodejstvo. Gospod ga je izrecno prepovedal in zoper vse, ki se ukvarjajo s to nesveto dejavnostjo, je bila izrečena smrtna kazen. V času Samuelovega življenja je Savel zapovedal, naj usmrtijo vse čarovnike in nje, ki imajo podobnega duha. Zdaj pa se je v nepremišljenem obupu zatekel k čaranju, ki ga je obsodil kot gnusobo.

Kralju so povedali, da žena, ki ima takega duha, živi skrita v Endorju. Ta ženska je sklenila zavezo s Satanom in se podredila njegovi oblasti, da bi izpolnjevala njegove namene. V povračilo ji je knez zla delal čudeže in ji razodeval skrivnosti.

Savel se je preoblekel in ponoči odpravil z dvema spremljevalcema iskat vedeževalkino zatočišče. O, kako usmiljenja vreden prizor! Satan je vodil Izraelovega kralja kot svojega ujetnika po svoji volji! Ni jih temnejših poti od tistih, po katerih stopajo stopala njih, ki so vztrajali, da mora biti po njihovem, in se upirali svetim vplivom Božjega Duha! Ali je kateri jarem strašnejši od tega, ki ga nosi on, ki se je prepustil oblasti najhujšega nasilneža - samemu sebi! Zaupanje/676/ v Boga in poslušnost njegovi volji sta bila edina pogoja, pod katerima bi Savel mogel biti Izraelov kralj. Če bi ju izpolnjeval v svojem vladanju, bi bilo njegovo kraljestvo varno; Bog bi bil njegov vodnik, Vsemogočni njegov ščit. Bog je bil dolgo potrpežljiv s Savlom. Čeprav sta upor in svojeglavost zelo utišala božanski glas v njem, je še obstajala priložnost za spokorjenje. Ko pa se je v nevarnosti odvrnil od Boga, da bi prejel luč od Satanovega zaveznika, je pretrgal zadnjo vez, ki ga je povezovala s Stvarnikom. Popolnoma se je prepustil oblasti demonske moči, ki ga je mnoga leta uporabljala in ga pripeljala na rob uničenja.

Pod zavetjem teme so se Savel in njegova spremljevalca odpravili čez ravnino in varno šli mimo filistejske vojske, prečkali gorski predel do osamljenega doma endorske vedeževalke. Tukaj se je skrila ženska z vedeževalnim duhom, da bi lahko skrivoma nadaljevala svoja bogokletna čaranja. Kljub preobleki je Savlova visoka postava in kraljevska drža govorila, da ni navaden vojak. Ženska je sumila, da je njen obiskovalec Savel, njegov bogat dar pa je njena sumničenja okrepil. Na prošnjo: "Vedežuj mi, prosim, po duhu mrtvega in mi pripelji gor, kogar ti bom imenoval," je odgovorila: "Glej, ti veš, kar je storil Savel, kako je potrebil iz dežele rotlice duhov in vražarje; zakaj pa nastavljaš zanko moji duši, da me spraviš v smrt?" Potem "ji Savel priseže pri Gospodu, rekoč: Kakor res živi Gospod, za to te ne zadene nobena kazen!" In ko je vprašala: "Koga naj ti pripeljem gor?" je odgovoril: "Samuela!" ([1 Sam 28,8-11](#))

Potem ko je izrekla svoje zakletve, je dejala: "Vidim boga stopati gor iz zemlje. ... Star mož prihaja gor, ogrnjen s plaščem. In Savel zazna, da je Samuel, in se skloni z obličjem k tlom in stori poklon." ([1 Sam 28,13,14](#))

Ta, ki je prišel ob uroku vedeževalkinih zakletv, ni bil Božji sveti prerok. Samuel ni bil navzoč v tistem shajališču hudobnih duhov. Ta nadnaravni pojav je povzročila samo Satanova moč. Zlahka si je omislil Samuelovo podobo, kakor si je zlahka omislil podobo angela luči, ko je v puščavi skušal Kristusa./679/

Prve ženine besede pod urokom so bile namenjene kralju: "Zakaj si me prekanil? Ker ti si Savel." ([1 Sam 28,12](#)) Tako je prvo dejanje hudobnega duha, ki je poosebljal preroka, skrivaj sporočilo hudobni ženski, da bi jo opozorilo na prevaro, ki jo je doletela. Sporočilo Savlu od lažnega preroka se je glasilo: "Zakaj me vznemirjaš s tem, da me kličeš gor? In Savel odgovori: V veliki stiski sem, kajti Filistejci se vojskujejo z menoj, in Bog me je zapustil in mi ne odgovarja več ne po prerokih ne po sanjah; zato sem dal poklicati tebe, da mi oznaniš, kaj naj storim." ([1 Sam 28,15](#))

Ko je Samuel še živel, je Savel preziral njegov nasvet in mu zameril grajo. Zdaj v uri nesreče in nadloge pa je čutil, da je prerokovo vodstvo njegovo edino upanje, in da bi se pogovoril s poslancem Nebes, se je zaman zatekel k peklenskemu poslancu! Savel se je popolnoma izročil Satanovi moči. Zdaj je on, čigar edino veselje je povzročati bedo in uničenje, kar najbolj izkoristil priložnost, da bi uničil nesrečnega kralja. V odgovor na Savlovo mučno prošnjo, izgovorjeno v smrtnem strahu, je prišlo strašno sporočilo, dozdevno iz Samuelovih ust:

"Čemu pa vprašuješ mene, ker te je Gospod zapustil in je postal tvoj nasprotnik? In Gospod je storil zase, kakor je po meni govoril, in Gospod je odtrgal kraljestvo iz tvoje roke in ga dal tvojemu bližnjemu, Davidu. Ker nisi poslušal Gospodovega glasu in nisi izvršil silne njegove jeze nad Amalekom, zato ti je takole storil Gospod sedaj. Vrhutega bo dal Gospod Izraela s teboj vred v roko Filistejcem." ([1 Sam 28,16-19](#))

Satan je na vsej poti upora Savlu laskal in ga varal. Skušnjavčevo delo je podcenjevati greh, da bi bila pot prestopka videti lahka in privlačna ter bi zaslepila um pred Gospodovimi svarili in grožnjami. Satan je s svojo čarobno močjo vodil Savla, da se je opravičeval in se ni zmenil za Samuelove graje in opozorila. Zdaj pa se je v skrajni sili obrnil nanj, mu predstavil velikost njegovega greha in brezupnost odpuščanja, da bi ga pognal v obup. Nič ne bi delovalo bolj za uničenje njegovega poguma/780/ in zmedo njegove presoje ali ga pripeljalo v obup in samouničenje.

Savel je pešal zaradi pobitosti in posta; bil je prestrašen in pekla ga je vest. Ko je slišal grozno napoved, se je zamajal kakor hrast v viharju ter padel na zemljo.

Vedeževalka je bila prestrašena. Izraelov kralj je ležal pred njo kakor mrtev. Kakšne bodo posledice zanjo, če bo umrl v njenem skrivališču? Rotila ga je, naj vstane in zaužije hrano. Prosila ga je, naj ustreže njeni želji, da ohrani njeno življenje, ker je tudi ona spravila v nevarnost svoje življenje, ko mu je ustregla. Njegova služabnika sta se pridružila njenim prošnjam in Savel je nazadnje popustil. Ženska je predenj postavila pitano tele in nekvašen kruh, ki ju je v naglici pripravila. Kakšen prizor! V divji vedeževalkini jami, ki je še malo prej gmela usodne besede - v navzočnosti Satanovega poslanca - je sedel on, ki je bil od Boga pomaziljen za kralja nad Izraelom, da bi jedel in se pripravil za dnevno smrtno bitko.

Pred zoro se je s svojima spremljevalcema vrnil v izraelski tabor, da bi se pripravil za spopad. S posvetovanjem z duhom teme se je Savel uničil. Ker ga je samega tiščala groza obupa, ni mogel navdihniti vojske s pogumom. Ločen od Izvira moči ni mogel voditi misli Izraela, da bi pogledali k Bogu kot svojemu pomočniku. Tako se bo hudobna napoved dovršila.

Na Sunemski ravnini in po pobočjih gore Gilboe so se izraelske in filistejske čete zagnale v neizprosni dvoboj. Čeprav je strašen prizor v Endorski jami iz Savlovega srca pregnal vse upanje, se je za svoj prestol in kraljestvo bojeval z drznim pogumom. Ampak bilo je zaman. "In Izrael je zbežal pred Filistejci, in so padali pobiti na gorovju Gilboi." ([1 Sam 31,1](#)) Trije pogumni kraljevi sinovi so umrli ob njem. Lokostrelci so zasledovali Savla. Povsod okoli sebe je videl padati svoje vojake in njegovi knežji sinovi so ležali pobiti z mečem. Sam je bil ranjen, in se zato ni mogel ne boriti ne bežati. Beg je bil nemogoč. Ker pa se je odločil, da ga Filistejci ne bodo ujeli živega, je prosil svojega oproda: "Izderi svoj meč in me prebodi." ([1 Sam 31,4](#)) Ko mož ni hotel dvigniti roke/681/ zoper Gospodovega maziljenca, se je Savel ubil sam, tako da se je nabodel na meč.

Tako je umrl prvi Izraelov kralj s krivdo samomora. Njegovo življenje je bilo neuspeh, osramotil se je in obupal, ker se je s svojo pokvarjeno voljo uprl Božji.

Novice o porazu so se razširile na vse strani in povzročile grozo vsemu Izraelu. Ljudje so bežali iz mest in Filistejci so nemoteno zasedli posestva. Savlova vladavina, ki je bila neodvisna od Boga, se je izkazala za pogubo njegovega ljudstva.

Dan po spopadu so Filistejci preiskali bojišče, da bi oropali pobite. Odkrili so trupla Savla in njegovih treh sinov. Da bi izpopolnili svojo zmago, so odrezali Savlovo glavo

in mu odvzeli orožje; potem so glavo in orožje, oblito s krvjo, poslali v filistejsko deželo kot zmagoslavno trofejo, "da se ta vesela vest oznani v hiši njihovih malikov in med ljudstvom". ([1 Sam 31,9](#)) Orožje so dokončno položili v "Astartini hiši", ([1 Sam 31,10](#)) glavo pa so obesili v Dagonovem templju. Tako so slavo zmage pripisali moči lažnih bogov, Jahvejevo ime pa je bilo osramočeno.

Trupla Savla in njegovih sinov so odvedli v Betsan, v mesto blizu Gilboe in Jordana. Tukaj so jih obesili na verige, da bi jih požrle ptice roparice. Pogumni možje iz Jabesa v Gileadu pa so v spomin na Savlovo rešitev njihovega mesta v njegovih zgodnejših in srečnejših letih zdaj pokazali hvaležnost in rešili trupla kralja in knezov ter jih častno pokopali. Ponoči so prečkali Jordan. "In snamejo Savlovo truplo in trupla njegovih sinov z zida v Betsanu, ter jih prineso v Jabes in jih ondi sežgo. In vzamejo njihove kosti in jih pokopljejo pod tamarisko v Jabesu in se postijo sedem dni." ([1 Sam 31,12.13](#)) Tako je plemenito delo, ki je bilo opravljeno pred štiridesetimi leti, Savlu in njegovim sinovom zagotovilo pogreb po nežnih in usmiljenih rokah v tisti temni uri poraza in sramote./682/

67. Starodavno in sodobno čarovništvo

([angleško](#))

Svetopisemsko poročilo o Savlovem obisku ženske v Endorju povzroča zmedo pri mnogih proučevalcih Svetega pisma. Nekateri trdijo, da je bil Samuel dejansko navzoč v pogovoru s Savlom, toda samo Sveto pismo daje dovolj osnov za nasproten sklep. Če je bil Samuel v nebesih, kakor nekateri trdijo, je moral biti poklican od tam ali po Božji ali pa Satanovi moči. Nihče niti za trenutek ne verjame, da je Satan imel moč poklicati svetega Božjega preroka iz nebes, da bi počastil zaklinjanje malopridne ženske. Prav tako ne moremo sklepati, da ga je v vedeževalkino jamo poklical Bog, saj je Gospod že zavrnil pogovor s Savlom po sanjah, Urimu ali po prerokih. ([1 Sam 28,6](#)) To so bili od Boga določeni prenosniki sporočil in ni jih obšel, da bi oddal sporočilo po Satanovem pomočniku.

Samo sporočilo zadostno dokazuje, od kod izvira. Njegov cilj ni bil voditi Savla k spokorjenju, temveč ga pognati v pogubo. To pa ni Božje, temveč Satanovo delo. Še več, Savlovo posvetovanje z vedeževalko je v Svetem pismu navedeno kot eden od razlogov, zakaj ga je Bog zavrgel in ga prepustil propadu: "In tako je umrl Savel v svoji nezvestobi, ki se je z njo izneveril Gospodu, zoper Gospodovo besedo, ki je ni izpolnil, pa tudi zato, **ker je poiskal rotilko mrtvih**, da jo je vprašal, Gospoda pa ni vprašal. Zato ga je usmrtil in naklonil je kraljestvo Davidu, Jesejevemu sinu." ([1 Let 10,13,14](#)) Tukaj je jasno navedeno, da je Savel povprašal rotilko mrtvih, ne pa Gospoda. Ni govoril s Samuelom, Božjim prerokom, marveč se je po vedeževalki pogovarjal s Satanom. Satan ni mogel predstavljati pravega Samuela, je pa predstavil ponaredek, ki je služil njegovi prevari./683/

Skoraj vse oblike starodavnega čaranja in magije so bile utemeljene na verovanju, da imajo občestvo z mrtvimi. Kdor se je ukvarjal s klicanjem mrtvih, je trdil, da je govoril z duhovi umrlih in po njih prejel spoznanje o prihodnjih dogodkih. Ta običaj posvetovanja z mrtvimi je opisan tudi v Izaijevi prerokbi: "In ko vam poreko: Povprašajte rotilce mrtvih in vedeže, ki čivkajo in ki šepetajo, recite: Ali naj ne povprašuje ljudstvo svojega Boga? **Za žive naj vpraša mrtve?**" ([Iz 8,19](#))

To isto verovanje v občestvo z mrtvimi je oblikovalo vogelni kamen poganškega malikovanja. Verovali so, da so poganski bogovi poboženi duhovi umrlih junakov. Tako je bila poganška vera češčenje mrtvih. To je očitno iz Svetega pisma. V poročilu o Izraelovem grehu v Bet-peorju je navedeno: "Izrael pa je ostal v Sitimu; in ljudstvo začne nečistovati s hčerami Moabcev, ki so povabile ljudstvo k daritvam svojih bogov; in jedlo je ljudstvo in se priklanjalo njihovim bogovom. In Izrael se je oprijel Baal-

peorja." ([4 Moj 25,1-3](#)) Psalmist nam pove, katere vrste bogovom so darovali daritve. Ko govori o istem izraelskem odpadu, pravi: "Združili so se tudi z malikom Baal-peorjem in **jedli daritve mrtvim,**" ([Ps 106,28](#)) kar pomeni daritve, ki so jih darovali mrtvim.

Poboževanje mrtvih je imelo vodilno mesto v skoraj vsakem poganskem sistemu in prav tako domnevno občestvo z mrtvimi. Verjeli so, da bogovi sporočajo svojo voljo ljudem in prav tako dajejo nasvete, če jih zanje vprašajo. O tem nam govorijo razvpita preročišča v Grčiji in Rimu.

Verovanje v občestvo z mrtvimi še vedno obstaja celo v deželah, ki so priznane za krščanske. Pod imenom spiritizma se je zelo razširila navada vzdrževanja zveze z bitji, ki trdijo, da so duhovi umrlih. To je preračunano tako, da pridobi naklonjenost njih, ki so svoje ljubljene položili v grob. Duhovna bitja se včasih prikažejo osebam v obliki umrlih prijateljev in poročajo o dogodkih, ki so povezani z njihovim življenjem, ter opravljajo dejanja, ki so jih opravljali, ko so še živeli. Na ta način vodijo ljudi k verovanju, da so njihovi mrtvi prijatelji angeli, ki lebdiijo okoli njih in govorijo/684/ z njimi. Kdor tako domneva, da so to duhovi umrlih, je malikovalec, in za mnoge je njihova beseda veljavnejša od Božje.

Mnogi pa jemljejo spiritizem kot sleparstvo. Razodetja, s katerimi podpirajo svoje trditve o nadnaravnem značaju, so pripisana posrednikovi prevari. Medtem ko je res, da so bile posledice zvižace pogosto podtaknjene kot pristna razodetja, so obstajali tudi očitni dokazi o nadnaravni moči. Mnogi, ki zavrnejo spiritizem kot sad človeške spretnosti ali prekanjenosti, bodo sprejeli njegove trditve, ko se bodo srečali z razodetji, ki jih ne bodo mogli pripisati ničemur od tega.

Sodobni spiritizem in oblike starodavnega čaranja ter češčenje malikov - vse pa ima občestvo z mrtvimi za svoje osnovno načelo - so utemeljeni na prvi laži, s katero je Satan zapeljal Evo v Edenu: "Nikakor ne umreta. Bog namreč ve, da tisti dan, ko bosta jedla od njega, ... bosta kakor Bog." ([1 Moj 3,4.5](#)) Enako so utemeljeni na laži in jo ponavljajo enako, ker so enako od očeta laži.

Hebrejcem je bilo izrecno prepovedano na kakršen koli način sodelovati v lažnem občestvu z mrtvimi. Bog je ta vrata učinkovito zaprl, ko je dejal: "Mrtvi pa ničesar ne vedo. ... In nimajo več deleža vekomaj na vsem, kar se godi pod soncem. Njegov duh izide, pa se povrne v svoj prah, isti dan minejo vse njegove misli." (Prop 9,5.6; [Ps 146,4](#)) In Gospod je Izraelu izjavil: "Tudi zoper dušo, ki se obrača k rotilem mrtvih in k vražarjem, da bi šla v nečistosti za njimi, zoper tako dušo obrnem svoje obličje in ga iztrebim izmed njegovega ljudstva." ([3 Moj 20,6](#))

Vražarski duhovi niso duhovi umrlih, temveč hudobni angeli, Satanovi poslanci. Kakor smo videli, je starodavno malikovalstvo zajemalo oboje; češčenje mrtvih in domnevno občestvo z njimi. O tem pa Sveto pismo pravi, da je bilo demonsko češčenje. Apostol Pavel svari svoje brate pred kakršnim koli sodelovanjem v malikovanju svojih poganskih sosedov, rekoč: "Kar žrtvujejo pogani, ... žrtvujejo zlim duhovom in ne Bogu. Nočem pa, da boste vi/685/ deležniki zlih duhov." ([1 Kor 10,20](#)) Ko psalmist govori o Izraelu, pravi: "In darovali so svoje sinove in svoje hčere hudim duhovom," in v naslednji vrsti pojasnjuje, da so jih žrtvovali "kanaanskim malikom". ([Ps 106,37.38](#)) V svojem domnevnem češčenju mrtvih so ljudje v resnici častili hudobne duhove.

Sodobni spiritizem počiva na istem temelju, je le oživitev v novi podobi čaranja in češčenja hudobnih duhov, ki jih Bog obsoja in prepoveduje že od starodavnosti. V Svetem pismu je napovedano, "da bodo v poslednjih časih nekateri odpadli od vere in poslušali zapeljive duhove in nauke hudobnih duhov". ([1 Tim 4,1](#)) Pavel v drugem listu Tesaloničanom kaže na posebno Satanovo delovanje v spiritizmu kot na dogodek, ki se bo zgodil tik pred drugim Kristusovim prihodom. Ko govori o drugem Kristusovem prihodu, pravi: "Po Satanovem delovanju z vso močjo in z znamenji in lažnivimi čudeži." ([2 Tes 2,9](#)) In Peter opisuje nevarnosti, katerim bo izpostavljena cerkev v poslednjih dneh, ter pravi, kakor so bili lažni preroki, ki so vodili Izraela v greh, tako bodo lažni učitelji "vtihotapljali pogubne krive nauke in zatajevali celo Gospoda, ki jih je odkupil. ... In mnogo jih bo hodilo za njihovimi razuzdanostmi." ([2 Pet 2,1.2](#)) Tukaj je apostol pokazal na eno od značilnosti spiritističnih učiteljev. Nočejo priznati Kristusa za Božjega Sina. Glede takih učiteljev ljubljeni Janez govori: "Kdo je lažnik, če ne tisti, ki taji, da Jezus je Kristus? Ta je antikrist, ki taji Očeta in Sina. Vsak, ki taji Sina, tudi Očeta nima." ([1 Jan 2,22.23](#)) Spiritizem z zanikanjem Kristusa zanika oba - Očeta in Sina - Sveto pismo pa to razglša za razodetje antikrista.

Z napovedjo Savlove usode, ki je prišla po Endorki, je Satan načrtoval ujeti v past izraelsko ljudstvo. Upal je, da jih bo navdihnili zaupanje v vedeževalko in se bodo posvetovali z njo. Tako bi se odvrnili od Boga kot svojega svetovalca in se postavili pod Satanovo vodstvo. Vaba, s katero spiritizem privlači množice, je njena domnevna moč, da odgrinja zastor s prihodnosti in ljudem razodeva, kar je Bog skril. Bog nam je v svoji/686/ besedi razodel velike prihodnje dogodke - vse, kar je za nas pomembno vedeti - in dal varno vodstvo našim nogam sredi vseh nevarnosti. Satanov namen pa je uničiti človekovo zaupanje v Boga, ga narediti nezadovoljnega z življenjskimi razmerami in ga voditi, da išče spoznanje o tem, kar mu je Bog modro prikri, ter prezirati, kar je razkril v svoji Sveti besedi.

Mnogi postanejo nemirni, ko ne poznajo natančnega izida zadev. Ne prenesejo negotovosti in v svoji nepotrpežljivosti nočejo čakati, da bi videli Božje zveličanje. Pričakovana zla jih skoraj obnorijo. Prostor dajejo svojim upornim čustvom in tekajo sem ter tja v nebrzdani potrtosti ter iščejo pojasnitev glede tega, kar ni bilo razodeto. Če bi samo zaupali v Boga in čuli v molitvi, bi dobili božansko tolažbo. Njihov duh bi se umiril v občestvu z Bogom. Utrujeni in preobremenjeni bi našli pokoj svojim dušam, če bi le šli k Jezusu. Ko pa zanemarijo sredstva, ki jih je Bog namenil za njihovo tolažbo, in se zatekajo k drugim virom v upanju, da bodo zvedeli, kar jim je Bog zadržal, ponovijo Savlovo napako in končno doživijo le zlo.

Bog s takim ravnanjem ni zadovoljen, to pa je izrazil z najjasnejšimi izrazi. Ta nepotrpežljiva naglica, da bi odstranili zaveso s prihodnosti, razodeva pomanjkanje vere v Boga in pušča človeka odprtega za domneve mojstrskega zapeljivca. Satan vodi ljudi, da se posvetujejo z njimi, ki imajo vračarskega duha. Z razodevanjem skritih preteklih stvari navdihuje zaupanje v njegovo moč, da lahko napove prihodnje dogodke. Z izkušnjami, ki jih je pridobil v dolgih stoletjih, lahko sklepa z vzroka na posledice in pogosto napove precej natančno nekaj prihodnjih dogodkov v človekovem življenju. Tako prevara uboge, zapeljane ljudi in jih privede v svojo oblast ter jih naredi za ujetnike svoje volje.

Bog nam je dal po preroku opozorilo: "In ko vam poreko: Povprašajte rotlice mrtvih in vedeže, ki čivkajo in ki šepetajo, recite: Ali naj ne povprašuje ljudstvo svojega Boga? Za žive naj vpraša mrtve? Postave in pričevanja naj se oklepajo! Ako ne govore po tej besedi, ni zanje jutranje zarje." ([Iz 8,19.20](#))

Ali naj gredo oni, ki imajo svetega Boga, ki je neskončen v modrosti in/687/ moči, k vedežem, katerih znanje prihaja iz domačnosti s sovražnikom našega Gospoda? Sam Bog je luč svojemu ljudstvu; veleval jim, naj uprejo svoje oči z vero na blaženosti, ki so zastrte človeškim očem. Sonce pravičnosti pošilja svoje jasne žarke v njihovo srce; imajo luč z nebeškega prestola in se ne želijo odvrniti od izvira svetlobe k Satanovim poslancem.

Savlu namenjeno demonsko sporočilo kljub žigosanju greha in prerokbi o povračilu ni bilo namenjeno, da bi ga spremenilo, temveč da bi ga pognalo v obup in pogubo. Pogosteje pa bolje služi skušnjavčevemu namenu, če ljudi zvabi v uničenje z laskanjem. Nauk hudobnih duhov v starodavnih časih je pospeševal nizkotno svoboščino. Božanski predpisi, ki so obsojali greh in spodbujali pravičnost, so bili opuščeni. Resnica se je jemala zlahka, nečistost pa ni bila le dovoljena, marveč so jo tudi ukazali. Spiritizem pravi, da ni ne smrti, ne greha, ne sodbe, ne povračila; da so ljudje "nepadli polbogovi"; da je želja največji zakon in da je človek odgovoren le samemu sebi. Pregrade, ki jih je postavil Bog, da bi zaščitil resnico, čistost in

spoštovanje, so podrte, zaradi česar se mnogi opogumijo v grehu. Ali tak nauk ne spominja na vir, ki je podoben češčenju hudobnih duhov?

Gospod je Izraelu predstavil posledice vzdrževanja občestva s hudobnimi duhovi v ogabnosti Kanaancev: bili so brez naravnih čustev, malikovalci, prešuštniki, morilci in gnusni zaradi vsake pokvarjene misli in ostudnega delovanja. Ljudje ne poznajo lastnega srca, kajti "srce je nad vse varljivo in hudo popačeno". ([Jer 17,9](#)) Bog pa razume nagnjenja izprijene človeške narave. Takrat je kakor tudi zdaj Satan poskušal vzpostaviti razmere, ki bodo naklonjene upor, da bi se Izraelci priskutili Bogu kakor Kanaanci. Sovražnik ljudi je vedno na preži, da odpre poti za neomejen pretok zla v nas, saj želi našo pogubo in obsodbo pred Bogom.

Satan se je odločil zadržati svojo oblast nad Kanaanom. Ampak ko je Kanaan postal prebivališče Izraelovih otrok in je Božji zakon postal zakon dežele, je zasovražil Izraela s krutim in zlobnim sovraštvom ter koval njegovo uničenje./688/ S pomočjo hudobnih duhov so vpeljali tuje bogove. Zaradi prestopanja se je izvoljeno ljudstvo nazadnje razkropilo iz obljubljenе dežele. To zgodovino si Satan prizadeva ponoviti v današnjem času. Bog vodi svoje ljudstvo iz posvetne gnusobe, da bi lahko izpolnjevali njegov zakon, zaradi česar bes "tožnika naših bratov" ne pozna meja. "Ker dol je šel Hudič k vam z veliko jezo, ker ve, da ima malo časa." ([Raz 12,10.12](#)) Vzorčna obljubljena dežela je tik pred nami, Satan pa se je odločil, da bo uničil Božje ljudstvo in ga odrezal od njihove dediščine. Svarilo "čujte in molite, da ne zaidete v skušnjavo", ([Mar 14,38](#)) ni bilo še nikoli tako potrebno, kakor je prav zdaj.

Gospodova beseda starodavnemu Izraelu je namenjena tudi njegovemu ljudstvu v tem veku: "Ne obračajte se k rotilecem mrtvih, ne k vražarjem, ne iščite jih, da bi se po njih oskrunili; zakaj gnusoba je Gospodu, kdor koli dela kaj takega." ([3 Moj 19,31](#); [5 Moj 18,12](#))/689/

68. David v Ziklagu

([angleško](#))

Temeljno besedilo [1 Sam 29 in 30](#); [2 Sam 1](#)

David in njegovi možje niso sodelovali v bitki med Savlom in Filistejci, čeprav so šli s Filistejci do bojišča. Ko sta se vojski pripravljali na spopad, se je Jesejev sin znašel v zapletenem položaju. Pričakovali so, da se bo bojeval za Filistejce. Če bi med bitko zapustil dodeljeni prostor na bojišču, se ne bi le ožigosal za strahopetca, marveč tudi za nehvaležneža in Ahisovega izdajalca, kateri ga je zaščitil in mu zaupal. Tako dejanje bi mu omadeževalo ime in ga izpostavilo besu sovražnikov, ki se jih je bilo bati bolj kakor Savla. Pa vendar ni mogel niti za trenutek privoliti v boj zoper Izraela. Če bi to storil, bi postal izdajalec svoje dežele - sovražnik Boga in njegovega ljudstva. Za vedno bi si zapahnil pot do Izraelovega prestola, in če bi Savla ubili v bitki, bi bil David obtožen za njegovo smrt.

David je uvidel, da je zgrešil pot. Koliko boljše bi bilo zanj, če bi si bil poiskal zavetje v močni Božji trdnjavi - v gorah - kakor pa pri odkritih sovražnikih Jahveja in njegovega ljudstva. Toda Gospod zaradi svoje velike usmiljenosti ni kaznoval napake svojega služabnika in ga prepustil samemu sebi v času, ko so ga doletele težave in obup. Zakaj četudi je David izgubil prijem božanske moči, se spotaknil in odvrnil od poti stroge poštenosti, je v svojem srcu še vedno nameraval biti zvest Bogu. Na eni strani so bili Satan in njegove čete zaposleni, da bi pomagali Božjim in Izraelovim sovražnikom, ter so kovali načrte zoper kralja, ki ga je Bog zapustil; na drugi strani pa so Božji angeli reševali Davida iz nevarnosti, v katero je zašel. Nebeški poslanci so vplivali na filistejske kneze, da so začeli ugovarjati zoper navzočnost Davida in njegove vojske v spopadu, ki se je približeval./690/

"Kaj hočejo tu ti Hebrejci?" so vpili filistejski knezi in pritiskali na Ahisa. ([1 Sam 29,3](#)) Slednji ni bil pripravljen ločiti se od tako pomembnega zaveznika, zato je odgovoril: "Ali ta ni David, hlapec Savla, izraelskega kralja, ki je bil pri meni že mnogo dni ali let, in nisem ničesar našel na njem, odkar je uskočil k meni do tega dne?" ([1 Sam 29,3](#))

Knezi pa so jezno vztrajali pri svoji zahtevi: "Veli, da se vrne ta mož, da gre nazaj v svoje mesto, kamor si ga postavil, nikar naj ne hodi z nami dol v boj, da nam ne postane v bitki nasprotnik; kajti s čim bi si pridobil blagovoljnost svojega gospoda kakor z glavami teh mož? Ali ta ni David, o katerem so plešoč pele druga drugi, govoreč: Savel je pobil svoj tisoč, a David svojih deset tisoč?" ([1 Sam 29,4.5](#)) Poboj

njihovega slavnega junaka in zmaga Izraela ob tisti priložnosti sta bila v spominu filistejskih knezov še sveža. Niso verjeli, da bi se David boril zoper svoje ljudstvo. In če bi na vrhuncu bitke prestopil na njihovo stran, bi Filistejcem povzročil večjo škodo kakor vsa Savlova vojska.

Tako je bil Ahis prisiljen popustiti. Poklical je Davida, in mu rekel: "Kakor res Gospod živi, pošten si, in vseč bi mi bilo, da hodiš z menoj ven in noter v vojski, zakaj nisem nič hudega našel na tebi, odkar si prišel k meni do tega dne; ali knezom nisi po volji. Zato se zdaj vrni in pojdi v miru, da ne storiš, kar bi se videlo hudo filistejskim knezom." ([1 Sam 29,6.7](#))

David je v strahu, da bi izdal resnična čustva, dejal: "Kaj pa sem storil ali kaj si našel na svojem hlapcu, dokler sem bil pred tvojim obličjem do tega dne, da ne smem iti in se bojevati zoper sovražnike svojega gospoda, kralja?" ([1 Sam 29,8](#))

Ahisov odgovor je moral v Davidovem srcu izzvati sramoto in obžalovanje, ko je pomislil, kako so nevredne za Jahvejevega služabnika prevare, h katerim se je zatekel. Kralj je dejal: "Vem, da si dober v mojih očeh kakor Božji angel; ali knezi Filistejcev so dejali: Naj ne gre ta z nami v boj! Zatorej vstani zgodaj zjutraj s hlapci svojega gospoda, ki so prišli s teboj. In ko zjutraj, kakor hitro se zdani, vstanete, kar odrinite!" ([1 Sam 29,9.10](#)) Zanka, v katero se je zapletel David, se je pretrgala in bil je svoboden./691/

Po treh dneh potovanja so David in njegovih šeststo mož prispeli v Ziklag, svoj filistejski dom. Naleteli pa so na opustošenje. Amalekovci so izkoristili Davidovo odsotnost in se s svojo vojsko maščevali za njegove vdore na njihovo ozemlje. Presenetili so mesto, ki je bilo puščeno nezaščiten, ga oplenili in požgali. Ko so odšli, so s seboj odveli ženske in otroke za ujetnike ter veliko plena.

David in možje so obnemeli od groze in začudenja ter nekaj časa tiho strmeli v počrnele in kadeče se ruševine. Potem so doželi strašno opustošenje, in ti pogumni vojaki so povzdignili svoj glas in jokali "toliko, da niso mogli več jokati". ([1 Sam 30,4](#))

Tukaj je bil David ponovno kaznovan za pomanjkanje vere, ki ga je vodilo, da se je naselil med Filistejci. Imel je priložnost videti, koliko varnosti lahko najde med sovražniki Boga in njegovega ljudstva. Davidovi ljudje so se obrnili k njemu kot vzroku svoje nesreče. S svojim napadom na Amalekovce je izzval njihovo maščevanje. Ker pa se je počutil preveč varnega sredi sovražnikov, je pustil mesto nezaščiten. Razkačeni od žalosti in besa so bili njegovi vojaki sedaj pripravljeni na obupne ukrepe in so celo grozili, da bodo kamnali vodja.

Zdelo se je, da je David odrezan od vsake človeške podpore. Vse, kar mu je bilo na zemlji dragoceno, mu je bilo odvzeto. Savel ga je izgnal iz svoje dežele; Filistejci so ga odpravili iz svojega tabora; Amalekovci so opleni njegovo mesto; njegove žene in otroci so bili odpeljani za ujetnike, in njegovi pristni prijatelji so se združili proti njemu ter mu grozili celo s smrtjo.

V tem času skrajne težave se je David iskreno obrnil k Bogu po pomoč in ni dovolil svojemu umu muditi se na teh bolečih okoliščinah. "Ali David se ohrabri v Gospodu." ([1 Sam 30,6](#)) Na hitro je prelistal svoje preteklo, dogodkov polno življenje. Ali ga je Gospod kdaj zapustil? Okrepil se je v oživiljanju mnogih dokazov Božje naklonjenosti. Davidovi sledilci so s svojim nezadovoljstvom in nepotrpežljivostjo naredili stisko še nadležnejšo; Božji človek pa, ki je imel še večji vzrok za žalovanje, se je opogumil. "Ob dnevu, ko me strah obhaja, stavim svoje upanje vate," ([Ps 56,3](#)) je bil jezik njegovega srca. Čeprav sam/692/ ni mogel razločiti poti iz težave, jo je Bog lahko videl in On ga bo poučil, kaj naj naredi.

Ko je poslal po duhovnika Abiatarja, Ahimelekovega sina, je "vprašal Gospoda, rekoč: Ali naj udarim za tisto roparsko drhaljo? Ali jih dohitim?" Odgovor se je glasil: "Spusti se za njimi, zakaj gotovo jih dohitiš in izvršiš popolno rešitev!" ([1 Sam 30,8](#))

Ob teh besedah sta hrup žalosti in jeze ponehala. David in vojaki so se takoj odpravili za bežečimi nasprotniki. Tako hitro so korakali, da je bilo dvesto mož, ko so dospeli do potoka Besorja, ki se izteka blizu Gaze v Sredozemsko morje, prisiljenih zaostati zaradi izčrpanosti. David pa je z drugimi štiristo vztrajno napredoval.

Med potjo so naleteli na egiptovskega sužnja, ki je bil tik pred smrtjo zaradi utrujenosti in lakote. Ko se je najedel in odžejal, je oživel in zvedeli so, da ga je pustil umreti kruti gospodar, Amalekovec, ki je pripadal zavojevalcem. Povedal je zgodbo o napadu in plenjenju. Ko je prejel obljubo, da ga ne bodo ne ubili ne izročili njegovemu gospodarju, je privolil, da vodi Davidovo skupino v tabor njihovih sovražnikov.

Ko so prišli do kraja taborjenja, so zagledali prizor bučnega veseljačenja. Zmagoslavna vojska je praznovala. "Bili so razkropljeni po vsem tistem kraju in so jedli in pili in praznovali zaradi vsega velikega rop, ki so ga bili vzeli iz dežele Filistejcev in Judove dežele." ([1 Sam 30,16](#)) Ukazan je bil takojšen napad in preganjalci so se silovito pognali na svoj plen. Amalekovci so bili presenečeni in zmedeni. Bitka se je nadaljevala vso noč in naslednji dan, dokler ni bila skoraj vsa vojska pobita. Samo skupini štiristo mož, ki so jezdili kamele, je uspelo ulti. Gospodova beseda se je izpolnila. "In David je otel vse, kar so bili vzeli Amalekovci; tudi svoji dve ženi je osvobodil David. Nič se ni pogrěšalo, ne malo ne veliko, ne sinovi, ne hčere, prav nič, kar so jim bili poplenili: vse je David zopet dobil." ([1 Sam 30,18,19](#))

Ko je David zasedel amalekovsko ozemlje, je z mečem pobil vse prebivalce, ki so mu padli v roke./693/ Če ne bi bilo ustavljajoče Božje moči, bi se Amalekovci maščevali s pobojem Ziklažanov. Odločili so se prizanesti ujetnikom, da bi tako povečali čast zmage, ko bi domov pripeljali veliko število jetnikov in jih potem prodali za sužnje. Tako so nevede izpolnili Božji namen in ohranili jetnike nepoškodovane, da so se vrnili k svojim možem in očetom.

Vse pozemske moči so pod nadzorom Neskončnega. Najmogočnejšemu vladarju in najokrutnejšemu zatiralcu pravi: "Do tod pojdeš in nikar naprej." ([Job 38,11](#)) Božja moč neprestano deluje proti hudobnim silam; vedno dela za ljudi, ne za njihovo uničenje, temveč za njihovo poboljšanje in ohranitev.

Zmagovalci so se z velikim veseljem odpravili domov. Ko so prišli do onemoglih tovarišev, so najbolj sebični in samovoljni izmed štiristo mož veleni, da naj bi ne prejeli plena oni, ki niso sodelovali v bitki; zanje bo dovolj, če bo vsak dobil nazaj svojo ženo in otroke. David pa ni dovolil tega.

Rekel je: "Ne ravnajte tako, moji bratje, s tem, kar nam je dal Gospod. ... Marveč kakršen je del tistega, ki je šel v boj, takšen bodi del tega, ki je ostal pri prtljagi: po enako naj si razdelijo." ([1 Sam 30,23.24](#)) Tako je bila zadeva urejena in kasneje je v Izraelu postal predpis, da naj vsi, ki so častno povezani z vojaškim pohodom, enakopravno prejmejo plen s tistimi, ki so sodelovali v dejanskem boju.

Poleg tega da so David in njegova skupina povrnili ves plen, ki je bil odnesen iz Ziklaga, so zajeli obsežne črede ovac in govedi, ki so pripadale Amalekovcem. To so imenovali "Davidov plen", ([1 Sam 30,20](#)) in ko so se vrnili v Ziklag, je David od tega plena poslal darove starešinam svojega, to je Judovega rodu. V tem podeljevanju se je spomnil vseh, ki so pomagali njemu in njegovim sledilcem v gorskih trdnjavah, ko je bil prisiljen bežati iz kraja v kraj, da si ohrani življenje. Njihovo prijaznost in sočutje, ki sta bila preganjanemu ubežniku tako dragocena, je hvaležno nagradil.

Tri dni je že minilo, odkar so se David in njegovi vojščaki vrnili v Ziklag. Ko so obnavljali svoje uničene domove, so z zaskrbljenim srcem čakali na novice o bitki, za katero so/694/ vedeli, da se bije med Izraelom in Filistejci. Nenadoma je v mesto stopil sel "z raztrganimi oblačili in s prstjo na glavi". ([2 Sam 1,2](#)) Takoj so ga pripeljali pred Davida. Pred njim se je spoštljivo priklonil in mu izrazil priznanje za mogočnega kneza, čigar naklonjenosti si želi. David je nestrpno povprašal o poteku bitke. Ubežnik je poročal o Savlovem porazu in smrti ter o Jonatanovi smrti. Ni pa le navajal preprostih dejstev. Ker je očitno menil, da David goji sovraštvo do neusmiljenega preganjalca, je tujec upal, da si zagotovi čast, če pove, da je ubil kralja. Bahaško je poročal, da je med bitko našel Izraelovega vladarja ranjenega in da so ga preganjali

nasprotniki. Na njegovo zahtevo ga je ubil. Krono z njegove glave in zapestnico z roke je prinesel Davidu. Z gotovostjo je pričakoval, da bodo to novico sprejeli z vzkliki veselja in da bo sam prejel bogato nagrado za svoje ravnanje.

Toda "David prime za svoja oblačila in jih raztrga, enako tudi vsi možje, ki so bili pri njem; in so žalovali in jokali in se postili do večera po Savlu in po Jonatanu, njegovem sinu, in zavoljo Gospodovega ljudstva in Izraelove hiše, ker so bili padli po meču". ([2 Sam 1,11.12](#))

Prvi stres ob strašni novici je minil in Davidove misli so se povrnila k tujčevim novicam in k hudodelstvu, katero je zagrešil po lastni izjavi. Poglavar je od mladeniča zahteval: "Od kod si?" In on je odgovoril: "Sin sem tujca, Amalekovca. In David mu reče: Kako, da se nisi bal položiti svoje roke na Gospodovega maziljenca, da ga pogubiš?" ([2 Sam 1,13.14](#)) David je imel Savla dvakrat v svoji moči, toda ko so mu veleli, naj ga ubije, ni hotel dvigniti roke zoper njega, ki je bil po Božjem ukazu posvečen vladati nad Izraelom. Kljub temu se Amalekovec ni bal pohvaliti, da je ubil Izraelovega kralja. Obtožil se je zločina, ki je bil vreden smrti. Kazen so izvršili takoj. David je rekel: "Tvoja kri bodi na tvoji glavi! Zakaj tvoja usta so zoper tebe pričala, rekoč: Jaz sem usmrtil Gospodovega maziljenca." ([2 Sam 1,16](#))

Davidova žalost ob Savlovi smrti je bila iskrena in globoka. Pričala je o plemenitosti žlahtne narave. Ni se radoval smrti svojega sovražnika. Ovira, ki je preprečevala njegov dostop do/695/ Izraelovega prestola, je bila odstranjena, vendar se ob vsem tem ni veselil. Smrt je izbrisala spomin na Savlovo nezaupanje in krutost, iz njegovega življenja se je spominjal samo tega, kar je bilo plemenito in dostojanstveno. Savlovo ime je bilo povezano z Jonatanovim, ki mu je bil tako zvest in nesebičen prijatelj.

Pesem, v kateri je David izrazil svoja srčna čustva, je postala dragocenost njegovemu ljudstvu in Božjemu ljudstvu v vseh poznejših vekih: "Tvoja slava, o Izrael, je bila ubita na tvojih višinah! Kako so padli junaki! Ne pravite tega v Gatu, ne oznanjujte po ulicah v Askelonu, da se ne vesele hčere Filistejcev, da ne vriskajo radostno hčere neobrezancev! O gore Gilboe, da ne bi bilo rose ali dežja na vas, ne njiv, s katerih bi se prinašale daritve! Ker ondi je bil junakom ščit s sramoto odvržen, ščit Savlov, kakor bi ne bil z oljem maziljen. ... Savel in Jonatan, ljubezniva in draga sta bila v življenju, tudi v smrti nista ločena; bila sta hitrejša od orlov, močnejša od levov. Hčere Izraelove, jočite po Savlu, ki vas je mično oblačil v škrlat in je deval zlate dragotine na vaše obleke! Kako so padli junaki sredi boja! Jonatan je bil ubit na tvojih višinah. Žal mi je tebe, moj brat Jonatan; drag si mi bil zelo! Divna mi je bila tvoja ljubezen, bolj kakor ljubezen žena. Kako so padli junaki in je poginilo vojno orožje!" ([2 Sam 1,19-27](#))/696/

69. David poklican na prestol

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Sam 2 do 5,5](#)

Savlova smrt je odstranila nevarnosti, zaradi katerih je moral David zbežati. Zdaj mu je bila odprta pot, da se je lahko vrnil v svojo deželo. Ko so se končali dnevi žalovanja po Savlu in Jonatanu, je "David vprašal Gospoda, rekoč: Ali naj grem gor v katero Judovih mest? In Gospod mu reče: Pojdi! In David vpraša: Kam naj grem? Veli: V Hebron!" ([2 Sam 2,1](#))

Hebron je bil okoli dvaintrideset kilometrov severno od Bersebe in nekako na sredi med tem mestom in prihodnjim sedežem Jeruzalemom. Prvotno so ga klicali Kirjat-arba, mesto Arba, Enakovega očeta. Kasneje so ga preimenovali v Mamre in tukaj so bili pokopani očaki v jami Makpeli. Hebron je bil v Kalebovi posesti in je bilo zdaj glavno Judovo mesto. Ležalo je v dolini, obdano z rodovitno hribovito pokrajino in bogato zemljo. Na njenih mejah so bili najlepši palestinski vinogradi skupaj s številnimi nasadi oljk in drugih sadnih dreves.

David in njegovi sledilci so se nemudoma pripravili, da bodo poslušali navodilo, ki so ga prejeli od Boga. Kmalu je bilo na poti v Hebron šeststo oboroženih mož s svojimi ženami in otroki ter čredami ovac in govedi. Ko je sprevod stopil skozi mestna vrata, so jih tam čakali Judovci in pozdravili Davida kot prihodnjega Izraelovega kralja. Tako so se začeli pripravljati na njegovo kronanje. "In so ondi pomazilili Davida za kralja Judovi hiši." ([2 Sam 2,4](#)) Nikakor pa se ni nihče trudil, da bi vzpostavil njegovo oblast tudi nad drugimi rodovi.

Eno prvih dejanj na novo okronanega kralja je bilo izraziti sočutje do Savla in Jonatana. Ko je David zvedel o dejanju pogumnih mož iz Jabesa v Gileadu, da so rešili trupla padlih vodij in ju častno pokopali, je poslal v Jabes sporočilo:/697/ "Blagoslovljeni bodite od Gospoda, da ste izkazali to milost svojemu gospodu Savlu in ste ga pokopali! Sedaj pa izkaži Gospod milost in zvestobo vam, pa tudi jaz povrnem to dobro delo vam, ki ste ga storili." ([2 Sam 2,5.6](#)) Objavil je svojo zasedbo Judovega prestola in povabil k zavezi nje, ki so se izkazali za tako poštene.

Filistejci niso nasprotovali Judovemu dejanju, ko so Davida okronali za kralja. Pomagali so mu v izgnanstvu, da bi nadlegovali in oslabili Savlovo kraljestvo. Zdaj pa so upali, da bo Davidova razširjena oblast na koncu delovala v njihovo prednost, ker

so bili sami prej prijazni z njim. Toda Davidovo vladanje ne bo brez težav. Z okronanjem se je začela temna zgodovina zarot in uporov. David ni zasedel prestola kot kakšen izdajalec, Bog ga je izvolil za Izraelovega kralja, in ni bilo vzroka za nezaupanje ali nasprotovanje. Kljub temu so Judovci težko priznali njegovo oblast, ko je bil po Abnerjevem vplivu Savlov sin Isboset razglašen za kralja in postavljen na tekmečev prestol v Izraelu.

Isboset je bil slaboten in nesposoben predstavnik Savlove hiše, medtem ko se je David izkazal za ustrezno usposobljenega, da bo nosil kraljevske odgovornosti. Abner, glavni pomočnik pri povzdigovanju Isbosetove kraljevske moči, je bil poveljnik Savlove vojske in najodličnejši mož v Izraelu. Vedel je, da je Gospod določil Davida za Izraelov prestol. Ker pa ga je tako dolgo lovil in preganjal, zdaj ni hotel, da bi Jesejev sin nasledil kraljestvo, v katerem je vladal Savel.

Okoliščine, v katerih je deloval Abner, so razodele njegov pravi značaj. Izkazalo se je, da je stremuški in nenačelen. Tesno je bil povezan s Savlom, čigar duh je vplival nanj, da je preziral moža, ki ga je Bog izvolil za vladarja Izraelu. Njegovo sovraštvo je naraslo zaradi ostre graje, ki mu jo je izrekel David v času, ko je Savlu vzel vrč vode in kraljevo sulico, on pa je spal v taboru. Spomnil se je, kako je David vpil, da so slišali kralj in vse Izraelovo ljudstvo: "Ali nisi mož? In kdo je tebi enak v Izraelu? Zakaj torej nisi stražil svojega gospoda, kralja? ... To pa ni lepo, kar si storil. Kakor/698/ res Gospod živi, smrt ste zaslužili, ker niste stražili svojega gospoda, Gospodovega maziljenca." ([1 Sam 26,15.16](#)) Ta očitek je tlel v njegovih prsih. Zato se je odločil izvršiti svoj maščevalni načrt in v Izraelu ustvariti razdor, da bi bil sam poveljčan. Predstavnike minulega kraljestva je zaposlil, da bi uresničili njegove sebične želje in namene. Vedel je, da je ljudstvo ljubilo Jonatana. Spominjali so se ga, in vojska ni pozabila Savlovega prvega uspešnega pohoda. Uporni vodja se je odpravil izvršit svoje načrte z odločnostjo, ki bi bila vredna boljšega cilja.

Mahanaim, ki je bil na drugi strani Jordana, je bil izbran za kraljevsko prestolnico, ker je dajal največjo zaščito pred napadom bodisi pred Davidom bodisi pred Filistejci. Tam so okronali Isboseta. Njegovo vladanje so prvi sprejeli rodovi vzhodno od Jordana in končno se je njegovo vladanje razširilo nad vsega Izraela razen Juda. Dve leti je Savlov sin užival svoje časti v osamljeni prestolnici. Abner pa je nameraval razširiti svojo moč čez vsega Izraela, zato se je pripravil za napad. In "bil je dolgo boj med Savlovo in Davidovo hišo. In David je čimdalje bolj napredoval, Savlova hiša pa je bolj in bolj pešala." ([2 Sam 3,1](#))

Končno je izdaja strmoglavila prestol, ki sta ga ustanovila zahrbtnost in stremušstvo. Abner, ki je postajal besen zaradi slabotnega in nesposobnega Isboseta, se je zatekel k Davidu s ponudbo, da mu pripelje vse Izraelove rodove pod njegovo oblast. Kralj je

njegove predloge sprejel in ga odpustil z velikimi častmi, da doseže svoj namen. Naklonjen sprejem pogumnega in slavnega vojščaka pa je zanetil zavist Joaba, poveljnika Davidove vojske. Med Abnerjem in Joabom je obstajalo krvno maščevanje, saj je Abner ubil Joabovega brata Asahela v vojni med Izraelom in Judo. Zdaj je Joab videl priložnost, da maščuje bratovo smrt in se reši obetavnega tekmeca. Zato je nizkotno izkoristil priliko ter postavil zasedo in umoril Abnerja.

Ko je David slišal za ta zahrbtni napad, je zavpil: "Nedolžen sem in moje kraljestvo pred Gospodom vekomaj pri krvi Abnerja, Nerovega sina. Naj pride ta kri na glavo Joabu in na vso hišo njegovega očeta." ([2 Sam 3,28.29](#)) Ker je imel David v mislih negotovo kraljestvo ter moč in položaj morilca - Joabov brat Abisaj je bil združen z njim - ni mogel hudodelstva pravično kaznovati, ampak je javno/699/ pokazal svoj stud do krvavega dejanja. Abnerja so pokopali z javnimi častmi. Vojska je z Joabom na čelu morala sodelovati v obredu žalovanja z raztrganimi oblačili in odeta v raševnik. Kralj je pokazal svojo žalost tako, da se je na dan pogreba postil. Krsti je sledil kot glavni žalovalec, ob grobu pa je povedal žalostinko, ki je bila ostra graja morilcem. "In kralj je pel žalostinko nad Abnerjem, govoreč: Ali je moral umreti Abner, kakor umre nespametnik? Tvoje roke niso bile zvezane, ne tvoje noge vklenjene v spono; padel si, kakor pade človek pred malopridneži!" ([2 Sam 3,33.34](#))

Davidje s plemenitim priznanjem njega, ki je bil njegov zagrenjeni sovražnik, pridobil zaupanje in občudovanje vsega Izraela. "In vse ljudstvo je to priznalo in mu je ugajalo, kakor je bilo sploh, kar koli je storil kralj, dobro v očeh ljudstva. In spoznalo je vse ljudstvo in ves Izrael tisti dan, da ni prišlo od kralja, da je bil ubit Abner, Nerov sin." ([2 Sam 3,36.37](#)) V zasebnem krogu svojih zaupnih svetovalcev in spremljevalcev je kralj spregovoril o hudodelstvu in spoznal, da ne more kaznovati morilcev, kakor je želel. Zato jih je prepustil Božji pravičnosti: "Ne veste li, da je danes padel knez in velikan v Izraelu? Jaz pa sem še slaboten, čeprav maziljeni kralj. In ta dva moža, Zervijina sinova, sta mi pretrda. Gospod poplačaj tistemu, ki ravna krivično, po njegovi krivičnosti!" ([2 Sam 3,38. 39](#))

Abner je bil v svojih ponudbah in predstavitvah Davidu iskren, čeprav so bili njegovi vzgibi nizkotni in sebični. Vztrajno je nasprotoval kralju, ki ga je določil Bog, da bi si sam zagotovil čast. Zamera, ranjen ponos in jeza so ga vodili, da je zapustil zadevo, ki ji je tako dolgo služil. Ko je prešel k Davidu, je upal, da bo tudi v službi prejel najvišji častni položaj. Če bi dosegel svoj namen, bi njegovi talenti, želje, velik vpliv in pomanjkanje pobožnosti ogrozili Davidov prestol ter mir in blaginjo ljudstva.

"In ko je slišal Isboset, Savlov sin, da je Abner mrtev v Hebronu, mu omahnejo roke, in ves Izrael se ustraši." ([2 Sam 4,1](#)) Bilo je/700/ očitno, da kraljestvo ne bo več dolgo stalo. Kmalu je še eno izdajalsko dejanje dokončalo padec pojemajoče moči. Isboseta

sta dva njegovih poveljnikov izdajalsko umorila, mu odsekala glavo in z njo pohitela k Judovemu kralju. Upala sta, da si bosta tako zagotovila njegovo naklonjenost.

Pred Davidom sta se pojavila z okrvavljeno pričo svojega hudodelstva, rekoč: "Glej, glava Isboseta, Savlovega sina, tvojega sovražnika, ki ti je stregel po življenju! Gospod je danes maščeval mojega gospoda, kralja, nad Savlom in nad njegovim potomstvom." ([2 Sam 4,8](#)) Toda David, čigar prestol je ustanovil sam Bog, ki ga je tudi reševal pred sovražniki, si ni želel pomoči izdajalcev, da bi ustanovil svojo moč. Tema morilcema je povedal o usodi, ki je doletela njega, ki se je bahal s Savlovim umorom. Dodal je: "Koliko bolj, ko sta dva brezbožneža umorila pravičnega v njegovi hiši na njegovi postelji! Nimam li zdaj zahtevati njegove krvi iz vajinih rok in vaju potrebiti z zemlje? In David zapove svojim mladeničem, in ti so ju umorili. ... Isbosetovo glavo pa so vzeli in jo pokopali v Abnerjevem grobu v Hebronu." ([2 Sam 4,11.12](#))

Po Isbosetovi smrti se je med vodilnimi Izraelci pokazala splošna želja, da bi David postal kralj vseh rodov. "Tedaj pridejo vsi Izraelovi rodovi k Davidu v Hebron in ga ogovore, rekoč: Glej, tvoja kost smo in tvoje meso." ([2 Sam 5,1](#)) Izjavili so: "Ti si vodil ven in noter Izraela; in tebi je rekel Gospod: Ti boš pasel moje ljudstvo Izraela in ti boš vojvoda Izraelu. Tako so prišli vsi Izraelovi starešine h kralju v Hebron; in kralj David je sklenil zavezo z njimi v Hebronu pred Gospodom." ([2 Sam 5,2.3](#)) Tako je bila po Božji previdnosti odprta pot do prestola. Zadovoljiti ni imel nobenim osebnim željam, saj ni hrepenel po časti, do katere je bil pripeljan.

Več kakor osem tisoč Aronovih in Levijevih potomcev je čakalo na Davida. Sprememba v čustvih ljudstva je bila vidna in odločna. Revolucija je bila tiha in dostojanstvena, ustrezna velikemu delu, ki so ga opravljali. Skoraj pol milijona ljudi, ki so bili prejšnji Savlovi podložniki, se je zbralo v Hebronu in okolici. Griči in doline so vrveli od množic. Določena je bila ura kronanja; človek, ki je bil izločen iz Savlovega dvora ter je zbežal/701/ na gore in griče in v zemeljske jame, da bi si ohranil življenje, bo prejel najvišjo čast, ki jo lahko človeku podelijo njegovi soljudje. Duhovniki in starešine, odeti v oblačila svoje svete službe, častniki in vojaki z bleščečimi kopji in čeladami ter tujci iz oddaljenih krajev so stali in bili priče kronanju izvoljenega kralja. David je bil odet v kraljevsko oblačilo. Veliki duhovnik mu je na čelo izlil sveto olje, kajti maziljenje, ki ga je opravil Samuel, je napovedalo, kaj se bo zgodilo ob ustoličenju kralja. Nastopil je ta čas in David je bil v svečanem obredu posvečen za svojo službo kot Božji zastopnik. V roke so mu položili žezlo. Napisali so zavezo o njegovi zakoniti vladi, ljudstvo pa je priseglo zvestobo. Na čelo so mu položili krono in obred kronanja je bil končan. Izrael je imel kralja, ki ga je določil Bog. Ta, ki je potrpežljivo čakal Gospoda, je dočakal izpolnitev Božje obljube. "In David je bolj in bolj napredoval, zakaj Gospod, Bog nad vojskami, je bil z njim." ([2 Sam 5,10](#))/702/

70. Davidovo kraljevanje

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Sam 5,6 do 7; 9; 10](#)

Kakor hitro je bil David postavljen na Izraelov prestol, je začel iskati primernejši kraj za prestolnico svojega kraljestva. Za glavno mesto kraljestva so izbrali kraj, oddaljen iz Hebrona dvaintrideset kilometrov. Preden je Jozue peljal Izraelove vojske čez Jordan, se je imenoval Salem. Nedaleč od tod je Abraham dokazal svojo zvestobo Bogu. Osemsto let pred kronanjem Davida je bil to dom Melhizedeka, duhovnika najvišjega Boga. Stalo je v središču dežele in na višini, zavarovano pa je bilo s hribovitim okolišem. Ker je stalo na meji med Benjaminom in Judo, je bilo v neposredni bližini Efraima in od tam se je zlahka dalo priti do drugih rodov.

Da bi si Hebrejci zagotovili ta kraj, so morali pregnati ostanek Kanaancev, ki so zadržali utrjen položaj na gorah Sion in Morija. To trdnjavo so imenovali Jebus, prebivalci pa so bili znani kot Jebusejci. Stoletja so nanjo gledali kot na nepremagljivo, vendar so jo Hebrejci pod vodstvom Joaba naskočili in zavzeli, Joab pa je za nagrado za svoj pogum postal glavni poveljnik Izraelovih vojsk. Zdaj je Jebus postal ljudska prestolnica, njegovo pogansko ime pa so spremenili v Jeruzalem.

Hiram, kralj premožnega mesta Tira ob Sredozemskem morju, je hotel postati zaveznik z Izraelovim kraljem. Zato je Davidu ponudil svojo pomoč pri gradnji palače v Jeruzalemu. Iz Tira so poslali poslanca, te pa so spremljali stavbeniki in delavci ter dolgi sprevedi dragocenega lesa, cedrovine in drugih vrednih snovi.

Naraščajoča Izraelova moč zaradi združenja pod Davidovim vodstvom, pridobitev trdnjave v Jebusu in zavezništvo s Hiramom, tirskim kraljem, so izzvali sovraštvo Filistejcev, da so ponovno z vso silo napadli deželo in se utrdili/703/ v Refaimski dolini, le malo proč od Jeruzalema. David se je s svojimi vojaki umaknil v sionsko trdnjavo in počakal na božanski ukaz. "In David je vprašal Gospoda, rekoč: Ali naj grem gor zoper Filistejce? In ali jih hočeš dati v mojo roko? Gospod pa veli Davidu: Pojdi gor, kajti gotovo ti dam Filistejce v roko!" ([2 Sam 5,19](#))

David se je brž podal nad sovražnike, jih porazil in uničil ter jim vzel bogove, ki so jih prinesli s seboj, da bi jim zagotovili zmago. Filistejci so razkačeni zaradi ponižanja ob porazu zbrali še večjo vojsko in se vrnili v spopad. Spet so se razpostavili "v dolini

Refaimov". David je znova povprašal Gospoda in veliki JAZ SEM je prevzel vodstvo Izraelovih vojsk.

Bog je poučil Davida, rekoč: "Ne hodi gor, temveč obidi jih zadaj za njimi, da prideš nadnje od strani murvovih dreves. In ko začuješ šumenje iz vrhov dreves, kakor da prihaja vojska, tedaj se podvizaj: zakaj tedaj gre Gospod pred teboj, da premaga vojsko Filistejcev." ([2 Sam 5,23.24](#)) Če bi David ravnal po svoje kakor Savel, ne bi bil uspešen. Toda naredil je, kakor je ukazal Gospod, in "pobijali so vojsko Filistejcev od Gibeona do Gezerja. In Davidovo ime se je razglasilo po vseh deželah, in Gospod je spravil v strah pred njim vse narode." ([1 Let 14,16.17](#))

David se je zdaj, ko je bil utrjen na prestolu in ni bilo več vdorov tujih nasprotnikov, lotil izvršitve priljubljenega namena - pripeljati Božjo skrinjo v Jeruzalem. Veliko let je bila v Kirjat-jearimu, štirinajst kilometrov stran, vendar bi bilo primerno, da bi ljudsko prestolnico počastila z znamenjem božanske navzočnosti.

David je sklical trideset tisoč Izraelovih izbranih mož, saj je želel priložnost narediti za prizor velikega veselja in občudovanja vreden prikaz. Ljudje so se z veseljem odzvali vabilu. Veliki duhovnik in njegovi bratje v sveti službi ter knezi in vodilni možje rodov so se zbrali v Kirjat-jearimu. David je žarel od svete gorečnosti. Skrinjo so prinesli iz Abinadabove hiše in jo položili na nov voz. Vlekli so ga voli, spremljala pa sta jo dva izmed Abinadabovih sinov.

Izraelci so šli za njo z radostnimi vzkliki in veselimi/704/ pesmimi, množica glasov se je pridružila melodiji z glasbili: "A David in ves Izraelov rod je igral pred Gospodom na vsakovrstna godala iz cipresovine in na harfe in na strune s petjem in na bobne in zvončke in cimbale." ([2 Sam 6,5](#)) Izrael že dolgo ni bil priča takemu zmagoslavnemu prizoru. S svečanim veseljem je dolgi sprevod nadaljeval svojo pot med griči in dolinami proti Svetemu mestu.

"In ko so prišli k Nakonovemu gumnu, je Uza iztegnil roko po Božji skrinji in jo pridržal, zakaj volom je spodrsnilo. In vname se Gospodova jeza zoper Uza, in Bog ga je udaril tam za njegov pregrešek; in umrl je tam pri Božji skrinji." ([2 Sam 6,6.7](#)) Veselečo se množico je nenadoma obšla groza. David je bil začuden in zelo prestrašen, v svojem srcu je podvomil o Božji pravičnosti. Skrinjo je hotel počastiti kot simbol božanske navzočnosti. Zakaj je bila potem poslana strašna sodba, da bi sprevrgla čas veselja v bridkost in žalovanje? Ker je David čutil, da bi bilo nevarno imeti skrinjo ob sebi, se je odločil, da jo pusti, kjer je bila. Poiskali so prostor tam blizu, v hiši Obededoma Gatovca.

Uzova usoda je bila božanska kazen za kršitev izrecnega ukaza. Po Mojzesu je dal Gospod posebno navodilo glede prenašanja skrinje. Nobeden od duhovnikov, Aronovih potomcev, se je ni smel dotakniti ali jo celo pogledati, ko ni bila zakrita. Božanski ukaz se je glasil: "Naj pristopijo Kahatovi sinovi, da poneso svetišče, ali naj se ga ne dotaknejo, da ne umro." ([4 Moj 4,15](#)) Duhovniki so morali skrinjo pokriti, potem pa so jo Kahatovci dvignili z drogovoma, ki sta bila vdeta v obročke na vsaki strani skrinje in se ju nikoli ni odstranilo. Gersonovcem in Merarijevcem, ki so skrbeli za zavese, deske in svetiščne stebre, je dal Mojzes vozove in vole za prevoz tega, kar jim je bilo zaupano. "Ali Kahatovim sinovom ne da od tega, zakaj služba svetišča jim je bila naložena: **na ramah so ga nosili.**" ([4 Moj 7,9](#)) Tako je bil prenos skrinje iz Kirjat-jearima neposredno in neopravičljivo neupoštevanje Gospodovih navodil.

David in njegovi možje so se zbrali, da bi opravili sveto delo, lotili so se ga z veseljem in voljnimi srcem./705/ Ampak Gospod ni mogel sprejeti službe, ker ni bila opravljena skladno z njegovimi navodili. Filistejci, ki niso poznali Božjega zakona, so postavili skrinjo na voz, ko so jo vrnili v Izrael, in Gospod je sprejel njihov trud. Izraelci pa so imeli v rokah jasno izjavo Božje volje o vseh teh stvareh in njihovo zanemarjanje navodil je bilo sramotenje Boga. Na Uzu pa je počivala še večja krivda predrznosti. Prestopanje Božjega zakona je zmanjšalo Uzov občutek za njegovo svetost, in s svojimi nepriznanimi grehi si je, kljub božanski prepovedi, drznil dotakniti simbola Božje navzočnosti. Bog ne more sprejeti delne poslušnosti, niti površnosti pri izpolnjevanju svojih zapovedi. S kaznovanjem Uza je Bog nameraval vtisniti Izraelu pomembnost stroge poslušnosti njegovim zahtevam. Tako je smrt enega moža, ki je vodila ljudstvo k spokorjenju, lahko preprečila potrebo po kaznovanju tisočev.

Ker je David čutil, da njegovo srce ni popolnoma uravnano z Bogom, se je ob pogledu na udarec Uza zbal skrinje, da ne bi kakšen njegov greh pripeljal sodbje še nadenj. Obededom je s plašnim veseljem pozdravil sveti simbol kot jamstvo Božje naklonjenosti poslušnemu. Pozornost vsega Izraela se je zdaj obrnila na Gatovca in njegovo družino. Vsi so opazovali, da bi videli, kako bo uspelo pri njih. "In Gospod je blagoslovil Obededoma in vso njegovo hišo." ([2 Sam 6,11](#))

Božanska graja je opravila svoje delo na Davidu. Spoznal je kakor nikoli prej svetost Božjega zakona in potrebo po strogi poslušnosti. Naklonjenost, ki je bila izkazana Obededomovi hiši, je vodila Davida k ponovnemu upanju, da bo skrinja prinesla blagoslov njemu in ljudstvu.

Po treh mesecih se je odločil, da poskusi znova prenesti skrinjo. Zdaj se je iskreno potrudil izvršiti vsako posebno Gospodovo navodilo. Znova so sklicali ljudske poveljnike. Okoli Gatovčevega bivališča se je zbrala množica. Skrinjo so spoštljivo položili na ramena mož, ki so bili božansko določeni, množica se je zlila v vrsto, nato

se je obsežen sprevod s trepetajočimi srci odpravil naprej. Po šestih korakih je trobenta zatrobentala premor. Po Davidovem ukazu so darovali vola in pisanca. Strah in groza je zdaj zamenjalo veselje. Kralj je odložil/706/ kraljevsko oblačilo in se ovil v platnen naramnik, kakršnega so nosili duhovniki. S tem dejanjem ni označil, da opravlja duhovniške dejavnosti, saj so naramnik včasih nosili tudi drugi poleg duhovnikov. Ob tej sveti službi se je pred Bogom po položaju izenačil s svojimi podložniki. Na ta dan je bilo treba častiti Jahveja. On je moral biti edini cilj češčenja.

Dolg sprevod se je pomikal, glasba harf in rogov, trobent in cimbal pa je plavala proti nebu, spojena z mnogimi glasovi. "In David je plesal z vso močjo pred Gospodom," ([2 Sam 6,14](#)) v svojem veselju je vztrajal v pesmi.

Ljubitelji užitka navajajo Davidov ples v spoštljivem veselju pred Bogom kot opravičilo za priljubljeni sodobni ples, vendar ni osnove za takšen dokaz. V našem času je ples povezan z neumnim nočnim veseljačenjem. Zdravje in morala se žrtvujeta užitku. Obiskovalcem plesnih dvoran Bog ni cilj njihovega premišljevanja in spoštovanja; molitev ali hvalnica sta neustrezni na njihovih shodih. Ta preizkus bi moral biti odločilen. Kristjani naj se ne bi udeleževali zabav, ki težijo k oslabitvi ljubezni do svetih stvari in zmanjšujejo naše veselje v službi Bogu. Glasba in ples v veseli hvali Bogu ob prenosu skrinje nista niti bled odsev razuzdanosti sodobnega plesanja. Eno teži k spominu na Boga in povečevanju njegovega svetega imena, drugo pa je Satanova zvijača, da bi povzročil pri ljudeh, naj pozabijo Boga in ga osramotijo.

Zmagoslavni sprevod se je približal prestolnici; sledili so svetemu simbolu svojega nevidnega Kralja. Potem je izbruh pesmi zahteval, da straža na obzidju na stečaj odpre vrata Svetega mesta: "Dvignite, vrata, svoje glave in dvignite se, večne duri, da vstopi Kralj slave!" ([Ps 24,7](#))

Skupina pevcev pa je spraševala: "Kdo pa je ta Kralj slave?" ([Ps 24,8](#))

Od druge skupine je prišel odgovor: "Gospod, krepak in mogočen, Gospod, mogočen v boju." ([Ps 24,8](#))/707/

Stotine glasov se je združilo ter zadonelo v zmagovitem zboru: "Dvignite, vrata, svoje glave, dvignite se, pravim, večne duri, da vstopi Kralj slave!" ([Ps 24,9](#)) Ponovno je bilo slišati vprašanje: "Kdo je On, ta Kralj slave?" ([Ps 24,10](#)) In glas velike množice, kakor glas mnogih voda je bilo čuti v navdušenem odgovoru: "Gospod nad vojskami, On je Kralj slave." ([Ps 24,10](#))

Potem so se na stežaj odprla vrata in sprevod je vstopil ter z globokim spoštovanjem položil skrinjo v šotor, ki je bil pripravljen za njen sprejem. Prej so postavili svete oltarje za darovanje, zdaj pa se je dim mirovnih in žgalnih daritev mešal z vonjem kadila ter se skupaj s hvalnicami in prošnjami za Izraela dvigal v nebesa. Služba se je končala, sam kralj pa je razglasil blagoslov nad ljudstvom. Nato je s kraljevsko obilostjo naročil, naj za osvežitev raznosijo darove hrane in pijače.

Vsi rodovi so bili navzoči v tej službi pri praznovanju najsvetejšega dogodka, ki je kdaj označil Davidovo kraljevanje. Na kralju je počival Duh božanskega navdiha. In zdaj, ko so zadnji žarki zahajajočega sonca okopali shodni šotor v posvečeni svetlobi, se je njegovo srce v hvaležnosti povzdignilo k Bogu, ker je bil blagoslovljeni simbol njegove navzočnosti tako blizu Izraelovega prestola.

Tako zamišljen se je David obrnil proti svoji palači in blagoslovil svojo hišo. Nekdo pa se je prizora veselja udeležil z duhom, ki se je zelo razlikoval od tistega, ki je ganil Davidovo srce. "In ko je prišla Gospodova skrinja v Davidovo mesto, je gledala Mihala, Savlova hči, skozi okno in je videla kralja Davida, da poskakuje in pleše pred Gospodom, in ga je zaničevala v svojem srcu." ([2 Sam 6,16](#)) V zagrenjenosti svoje jeze ni mogla pričakati, da bi se David vrnil v palačo, temveč mu je šla naproti. Na njegov prijazen pozdrav je odgovorila s ploho grenkih besed. Žalostna in ostra je bila ironija njenega govora: "Kako častit je bil danes Izraelov kralj, ki se je danes razodeval pred deklami svojih hlapcev, kakor se nesramno razodevajo lahkomišelneži!" ([2 Sam 6,20](#))/708/

David je čutil, da Mihala pravzaprav prezira in sramoti bogoslužje, zato je strogo odvrnil: "Igral sem pred Gospodom, ki me je izvolil mimo tvojega očeta in mimo vse njegove hiše, da me postavi za vojvodo Gospodovemu ljudstvu, Izraelu, in še bom igral pred Gospodom. In še bolj se hočem ponižati in nizek biti v svojih očeh, a pri deklah, ki si o njih govorila, si s tem pridobim čast!" ([2 Sam 6,21.22](#)) Davidovi graji je bila dodana še Gospodova: Mihala zaradi svoje ošabnosti in nadutosti "ni dobila zaroda do dne svoje smrti". ([2 Sam 6,23](#))

Svečani obredi, ki so spremljali prenos skrinje, so na Izraelce naredili trajen vtis in zbudili v njih globlje zanimanje za svetiščno službo ter na novo spodbudili gorečnost za Jahveja. David si je z vsemi sredstvi, ki so bila v njegovi moči, prizadeval poglobiti te vtise. Pesem je postala običajen del bogoslužja, David pa je skladal psalme. Teh niso uporabljali samo duhovniki v svetiščni službi, temveč so jih peli tudi ljudje na svojih potovanjih do ljudskega oltarja ob letnih praznikih. Tako razširjen vpliv je bil daljnosežen, njegov sad pa je bil, da se je ljudstvo rešilo malikovanja. Ko so okoliška ljudstva videla Izraelovo blaginjo, so blagohotno razmišljala o Izraelovem Bogu, ki je za svoj narod naredil tako velike reči.

Shodni šotor, ki ga je postavil Mojzes, je bil z vsem, kar spada v svetiščno službo, razen skrinje, še vedno v Gibei. David je nameraval Jeruzalem narediti za ljudsko versko središče. Zase je dal postaviti palačo in menil je, da ni primerno, da Božja skrinja počiva v šotoru. Odločil se je zanjo postaviti svetišče take veličastnosti, ki bo izražala, koliko Izrael ceni čast, ki je bila zagotovljena narodu z nenehno navzočnostjo Jahveja, njihovega Kralja. Ko je svoj namen sporočil preroku Natanu, je prejel spodbuden odgovor: "Pojdi, stori vse, kar ti je v srcu, zakaj Gospod je s teboj." ([2 Sam 7,3](#))

Isto noč pa je prišla Natanu Gospodova beseda in mu prenesla sporočilo za kralja. David bo prikrajšan za prednost, da zgradi Božjo hišo, dobil pa je zagotovilo božanske naklonjenosti njemu, njegovemu potomstvu in Izraelovemu kraljestvu: "Tako pravi Gospod nad vojskami: Jaz sem te vzel/711/ s pašnikov, ko si hodil za ovci, da boš vojvoda mojemu ljudstvu, Izraelu; in sem bil s teboj, kamor koli si šel, in sem zatrl vse tvoje sovražnike pred teboj in ti storil veliko ime, kakor ime velikašev, ki so na zemlji. In hočem pripraviti mesto svojemu ljudstvu in jih posaditi, da bodo prebivali na svojem in se ne več premikali, da jih tudi ne bodo več stiskali sinovi krivice kakor prej." ([2 Sam 7,8-10](#))

Ker je David želel postaviti hišo za Boga, mu je bila dana obljuba. "Vrhutega ti Gospod oznanja, da Gospod zgradi hišo tebi. ... Za tabo hočem obuditi tvojega potomca. ... On zgradi hišo mojemu imenu, in jaz utrdim prestol njegovega kraljestva na veke." ([2 Sam 7,11-13](#))

Objavljen je bil tudi razlog, zakaj naj David ne postavi svetišča: "Prelil si mnogo krvi in imel velike boje; ti ne boš zidal hiše mojemu imenu. ... Glej, sin se ti bo rodil, ki bo mož pokoja, in pripravim mu pokoj pred vsemi njegovimi sovražniki okoli; kajti Salomon (Miroslav) mu bo ime, ker mir in pokoj dam Izraelu v njegovih dnevih. On zgradi hišo mojemu imenu." ([1 Let 22,8-10](#))

David je hvaležno prejel sporočilo, čeprav je bil ljubljene srčni načrt zavržen. Vzkliknil je: "Kdo sem jaz, o Gospod Jahve, in kaj je moja hiša, da si me privedel tako daleč? In to se je še premalo videlo tvojim očem, o Gospod Jahve, kajti govoril si tudi o hiši svojega hlapca za daljno prihodnost." ([2 Sam 7,18,19](#)) Potem pa je obnovil svojo zavezo z Bogom.

David je vedel, da bo njegovemu imenu v čast in v slavo njegovi vladavini, če opravi delo, ki se ga je v svojem srcu namenil opraviti, vendar je bil pripravljen svojo voljo podrediti Božji. Tako razodeto vdanost v usodo je redko videti celo med kristjani. Kako pogosto se oni, ki so že prerasli moč odrasle dobe, oklepajo upanja, da bodo dovršili kako veliko delo, ki se ga je oprijelo njihovo srce, pa ga niso sposobni opraviti!

Lahko jim spregovori Božja previdnost, kakor je Božji prerok spregovoril Davidu, in naznani, da jim ni zaupano delo, ki si ga tako želijo opraviti. Pripraviti pa morajo pot drugemu, ki ga bo opravil. Namesto da bi se hvaležno pokorili božanskemu navodilu, se mnogi umaknejo, kakor da/712/ bi bili užaljeni in zavrneni, ter čutijo, da ne bodo naredili ničesar, če ne morejo opraviti tiste stvari, ki si jo želijo izvršiti. Mnogi se z obupno močjo oklepajo odgovornosti, ki jih niso sposobni prenesti, ter si zaman prizadevajo dokončati delo, ki so ga nesposobni opraviti, medtem ko ostaja zanemarjeno tisto, kar bi lahko opravili. Zaradi njihovega nesodelovanja je večje delo ovirano ali onemogočeno.

David je v svoji zavezi z Jonatanom obljubil, da bo izkazal prijaznost Savlovi hiši, ko bo imel mir pred sovražniki. V svojem uspehu se je spomnil te zaveze in povprašal: "Ali je še kdo, ki je preostal iz Savlove hiše, da mu izkažem milost zaradi Jonatana." ([2 Sam 9,1](#)) Povedali so mu za Jonatanovega sina Mefiboseta, ki je bil od otroštva hrom. V času, ko so Savla porazili Filistejci pri Jezreelu, si je otrokova vzgojiteljica prizadevala zbežati z otrokom, vendar je ta padel in ostal vse življenje pohabljen. David je sedaj poklical mladeniča na dvor in ga sprejel zelo prijazno. Povrnil mu je zasebno Savlovo posest za podporo njegovi družini; sam Jonatanov sin pa je bil stalen kraljev gost in vsak dan jedel za kraljevo mizo. Zaradi poročil Davidovih sovražnikov je Mefiboset gojil močne predsodke zoper Davida kot vsiljivca. Toda vladarjev velikodušen in vljuden sprejem ter njegova nadaljnja prijaznost so osvojili mladeničevo srce. Močno se je navezal na Davida in kakor njegov oče Jonatan čutil, da se njegove koristi ujemajo s kraljevimi, ki ga je izvolil Bog.

Po Davidovem ustoličenju na Izraelovem prestolu je ljudstvo uživalo dolgo obdobje miru. Ko so okoliški narodi videli moč in edinost kraljestva, so menili, da bo najbolj razumno, če opustijo vsako sovražnost. David pa je bil zaseden z urejanjem in obnavljanjem svojega kraljestva, zato ni mislil na napade. Končno pa se je spustil v vojno z Izraelovimi starimi sovražniki Filistejci in Moabci, jih vse premagal in naredil za podložnike.

Zoper Davidovo kraljestvo pa so sestavili obsežno zvezo okoliških narodov. Posledica tega so bile največje vojne in zmage njegovega kraljestva ter najobsežnejša pridobitev moči. David ni z ničimer izzval te sovražne zveze, ki je vzniknila iz zavisti do njegove vse večje moči./713/ Okoliščine, ki so jo povzročile, so naslednje:

V Jeruzalemu so prejeli novice, ki so oznanile smrt Nahasa, amonskega kralja - vladarja, ki je Davidu izkazal milost, ko je bil še ubežnik pred Savlovim besom. Zdaj je David želel izraziti hvaležnost za naklonjenost, ki mu je bila izkazana v nesreči. Zato je poslal poslanca s sporočilom o sočutju k Hanunu, sinu in nasledniku amonskega

kralja. "David reče: Milost izkažem Hanunu, Nahasovemu sinu, kakor je njegov oče izkazal milost meni." ([2 Sam 10,2](#))

Ampak njegovo vljudno dejanje so razumeli napačno. Amonci so sovražili pravega Boga in so bili zagrenjeni Izraelovi sovražniki. Navidezno Nahasovo prijaznost do Davida je v celoti spodbudila sovražnost do Savla kot Izraelovega kralja. Hanunovi svetovalci so napačno razložili Davidovo sporočilo. Rekli so "Hanunu, svojemu gospodu: Ali meniš, da David spoštuje tvojega očeta, ker je poslal tolažnike k tebi? Ali ni poslal David svojih hlapcev, da ogleda mesto in ga preišče in potem razvrne?" ([2 Sam 10,3](#)) Nahas je bil po nasvetu svojih svetovalcev pol stoletja prej napeljan, da je postavil krut pogoj za ljudi iz Jabesa v Gileadu. Te so namreč oblegali Amonci, zato so prosili za zavezo miru. Nahas je zahteval pravico, da bi jim iztaknil desno oko. Amonci so se še vedno živo spominjali, kako je Izraelov kralj preprečil njihov kruti namen in rešil ljudstvo, ki bi ga ponižali in pohabili. Še vedno jih je navdihovalo isto sovraštvo do Izraela. Pojma niso imeli o radodarnem duhu, ki je navdihnil Davidovo sporočilo. Kadar Satan nadzira um ljudi, zaneti zavist in dvom, ki bosta napačno razložila tudi najboljše namene. Ker je Hanun prisluhnil svojim svetovalcem, je imel Davidove sle za oglednike; zato jih je izpostavil posmehu in žalitvam.

Amoncem je bilo dovoljeno neovirano izvršiti hudobne namene svojega srca, da bi se Davidu razodel njihov pravi značaj. Nikakor ni bila Božja volja, da bi Izrael storil zavezo s tem izdajalskim poganskim ljudstvom.

V starodavnih časih, pa tudi danes, je služba poslanca veljala za sveto. S splošnim ljudskim zakonom jim je bila zagotovljena varnost pred nasiljem ali žalitvami. Poslanec je stal kot predstavnik svojega vladarja, zato je kakršno koli njemu namenjeno ponižanje zahtevalo/714/ takojšnje povračilo. Ker so Amonci vedeli, da se bodo Izraelci zagotovo maščevali za storjeno žalitev, so se pripravili na vojno. "In ko so videli Amonovi sinovi, da so se naredili mrzke Davidu, pošljejo Hanun in Amonovi sinovi tisoč talentov srebra, da si najamejo voz in konjenikov iz Mezopotamije in iz Aram-Maake in iz Zobe. Najeli so torej dvaintrideset tisoč voz in kralja iz Maake z njegovim moštvom. ... In Amonovi sinovi se zbero iz svojih mest in pridejo na boj." ([1 Let 19,6.7](#))

To je bilo zares ogromno zavezništvo. Prebivalci področja med reko Evfrat in Sredozemskim morjem so se povezali z Amonci. Severni in vzhodni del Kanaana je bil obdan z oboroženimi nasprotniki, ki so se povezali, da bi uničili izraelsko kraljestvo.

Hebrejci niso čakali na vdor v svojo deželo. Njihove čete so pod Joabovim vodstvom prečkale Jordan in napredovale proti amonski prestolnici. Ko je hebrejski vodja vodil svojo vojsko na bojišče, jih je želel navdihniti za spopad, rekoč: "Bodi srčen in junaško

se bojujva za naše ljudstvo in za mesta našega Boga, in Gospod naj stori, kar se mu vidi dobro." ([1 Let 19,13](#)) Združene zavezniške sile so bile poražene pri prvem spopadu. Vendar še niso bili pripravljeni opustiti boja, zato so naslednje leto ponovili vojno. Sirski kralj je zbral svoje sile in grozil Izraelu z brezštevno vojsko. Ko je David spoznal, koliko je odvisno od izida tega boja, je šel osebno na bojišče in z Božjim blagoslovom prizadel zaveznikom tak poraz, da se Sirci iz Libanona do Evfrata niso samo vdali, temveč so postali celo izraelski podložniki. Zoper Amonce se je David odločno bojeval, dokler niso padle njihove trdnjave in je ves predel prišel pod Izraelovo oblast.

Nevarnosti, ki so narodu grozile s popolnim uničenjem, so se po Božji previdnosti izkazale za samo sredstvo, po katerem je zrasel do neprimerljive velikosti. V spomin na presenetljive rešitve je David pel:

"Živ je Gospod; in slavljen bodi moja skala in naj se povišuje Bog mojega rešenja; Bog ta mogočni, ki mi daje maščevanje in spravlja ljudstva podme;/715/ ki me rešuje mojih sovražnikov; da, ti si me povzdignil nadnje, ki vstajajo zoper mene, možu silovitemu si me iztrgal. Zatorej te bom hvalil med narodi, Gospod, in psalme prepeval tvojemu imenu. On daje rešenje, veliko in obilo, svojemu kralju in izkazuje milost svojemu maziljencu Davidu in njegovemu potomstvu na veke." ([Ps 18,46-50](#))

V vseh Davidovih pesmih se ljudstvu daje vtis, da je Jahve njihova moč in rešitelj: "Ni ga kralja, ki bi se rešil z množico krdel, junak se ne otme z veliko močjo. Vara se, kdor se upa s konjem rešiti, velika njegova moč ga ne odnese na varno." ([Ps 33,16,17](#))

"Ti sam si moj kralj, o Bog: Pošlji vsakršno rešenje Jakobu. S teboj podremo na tla svoje zatiralce, v tvojem imenu pogazimo nje, ki se vzpenjajo zoper nas. Ker na svoj lok se ne zanašam, in moj meč me ne reši. Ali ti nas otimlješ naših zatiralcev, in naše sovražilce osramočuješ." ([Ps 44,4-7](#))

"Ti se zanašajo na vozove in oni na konje, mi pa se hvalimo z imenom Gospoda, svojega Boga." ([Ps 20,7](#))

Izraelsko kraljestvo je zdaj v vsej polnoti doseglo izpolnitev Abrahamu dane obljube, ki je bila kasneje ponovljena Mojzesu: "Tvojemu potomstvu sem dal to deželo od Egiptovske reke do one velike reke, reke Evfrata." ([1 Moj 15,18](#)) Izrael je postal mogočen narod, ki so se ga okoliška ljudstva bala in ga spoštovala. Davidova moč se je v lastnem kraljestvu zelo okrepila. Popolnoma je pridobil naklonjenost in vdanost svojega ljudstva, kakor redko kateri vladarji. Častil je Boga, in zdaj je Bog počastil njega.

Ampak sredi blaginje je prežala nevarnost. V času svoje največje zunanje zmage je bil David v največji nevarnosti in doživel svoj najsramotnejši poraz./716/

71. Davidov greh in spokorjenje

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Sam 11 in 12](#)

Sveto pismo ima malo povedati v pohvalo ljudi. Celó poročila o čednostih najboljših ljudi, ki so kdaj živeli, zasedajo malo prostora. Ta molk ni brez namena, niti brez nauka. Vse dobre človekove lastnosti so Božji dar; vsa njegova dobra dela so opravljena z Božjo milostjo po Kristusu. Ker vse dolgujemo Bogu, pripada samo Bogu slava za to, kar smo in kar počnemo. Mi smo le orodje v njegovih rokah. Celó več kakor to - kakor učijo vsi nauki svetopisemske zgodovine - nevarno je hvaliti ali poveličevati človeka, kajti če kdo izgubi izpred oči svojo popolno odvisnost od Boga in zaupa v lastno moč, bo gotovo padel. Človek se bojuje z nasprotnikom, ki je močnejši od njega. "Kajti vojskovati se nam ni zoper kri in meso, ampak zoper poglavarstva, zoper oblasti, zoper svetovne mogočnike te teme, zoper duhovne vojske hudobnosti v nebeških prostorih." ([Ef 6,12](#)) Nemogoče nam je z lastno močjo vztrajati v boju. Kar koli odvrta misli od Boga, kar koli vodi v samopoveličevanje ali samozaupnost, prav gotovo pripravlja pot našemu propadu. Smisel Svetega pisma je vtisniti nezaupanje v človeško moč in spodbuditi zaupanje v božansko moč.

Duh samozaupnosti in samopoveličevanja je pripravil pot Davidovemu padcu. Laskanje in nežno zapeljevanje, ki jo imata moč in blišč, sta učinkovala nanj. Druženje z okoliškimi narodi je prav tako širilo vpliv slabega. Po običajih, ki so prevladovali med poglavarji na Vzhodu, pri kralju niso obsojali hudodelstva, ki ga pri tlačanih niso trpeli. Vladar se ni bil dolžan podvreči enakemu samoobvladovanju kakor podložniki. Vse to je težilo k zmanjševanju Davidovega občutka o skrajni grešnosti greha. Namesto da bi se ponižno zanašal na Jahvejevo moč, je začel zaupati v lastno moč in modrost. Kakor hitro uspe Satanu ločiti človeka od 717 Boga, edinega Izvira moči, bo spodbudil neposvečene želje človekove mesene narave. Sovražnikovo delo ni nenadno; na začetku ni naglo in ne zbujá pozornosti, temveč skrivno spodkopáva utrdbo načela. Začne se v navidezno majhnih stvareh - zanemarjanje zvestobe Bogu in nepopolno zanašanje nanj, nagnjenje k izpolnjevanjem posvetnih običajev in navad.

Pred koncem vojne z Amonci se je David vrnil v Jeruzalem in prepustil vodstvo vojske Joabu. Sirci so bili Izraelu že podložni in popolna zmaga nad Amonci se je zdela zagotovljena. Davida so obdajali sadovi zmage in časti njegovega modrega in sposobnega vladanja. Zdaj, ko je užival lagodje in ni bil zavarovan, je skušnjavec izkoristil priložnost in zasedel njegov um. Dejstvo, da je Bog tako tesno povezal

Davidu s seboj in mu izkazal tako veliko naklonjenost, bi mu moralo biti najmočnejša spodbuda, da bi si ohranil značaj brez madeža. Toda ko je David v lagodju in samozaupnosti opustil Boga, je popustil Satanu in nadse spravil madež krivde. On, ki so ga nebesa določila za narodovega vodja in ga je Bog izvolil, da izvršuje njegov zakon, je sam poteptal njegove predpise. On, ki naj bi bil strah hudobnim, je s svojim dejanjem okreplil njihove roke.

Sredi nevarnosti svojega zgodnejšega življenja je David z vestno poštenostjo lahko zaupal svoj primer Bogu. Gospodova roka ga je varno vodila mimo številnih pasti, ki so bile postavljene njegovim nogam. Zdaj pa, ko je bil kriv in nespokorjen, ni prosil Nebes za pomoč in vodstvo, temveč se je želel sam izkupati iz nevarnosti, v katere ga je zapletel greh. Batseba, katere usodna lepota se je izkazala kot past za kralja, je bila žena Urija Hetejca, enega Davidovih najpogumnejših in najzvestejših častnikov. Nihče ni mogel predvideti posledic, če se bo hudodelstvo razvedelo. Božji zakon je razglasil za prešuštnika smrt in ponosen vojak, ki mu je bila storjena sramota, bi se lahko maščeval tako, da bi kralja ubil ali pa povzročil ljudski upor.

Vsak trud, ki ga je David vložil, da bi prikril svojo krivdo, se je izkazal neuspešen. Prepustil se je v Satanovo oblast, obdala ga je nevarnost, pred njim je bila sramota, ki je grenkejša/718/ od smrti. Zdelo se je, da obstaja samo ena rešitev, in v svojem obupu je pohitel prešuštvu dodati še umor. On, ki je snoval Savlovo uničenje, je prav tako hotel pogubiti Davida. Čeprav so se skušnjave razlikovale, so enako vodile v prestopanje Božjega zakona. David je menil, da krivde za Urijevo smrt ne bo možno iskati na kraljevem domu, če ga bodo umorili sovražniki v bitki. Batseba bo tako prosta, da bo lahko postala Davidova žena, sum bo odstranjen, kraljevska čast pa ohranjena.

Urija je sam nosil naročilo za svojo smrt. Pismo, ki ga je kralj poslal po njegovi roki Joabu, se je glasilo: "Postavite Urija prvega tja, kjer je bitka najhujša, in umaknite se od njega, da ga udarijo in umre." ([2 Sam 11,15](#)) Joab, ki je bil že omadeževan s krivdo neusmiljenega umora, se ni obotavljal ubogati kraljevih navodil, in Urija je padel od meča Amonovih sinov.

Do sedaj je bil Davidov zapis vladarja tak, da bi se z njim lahko primerjali zapisi redkih vladarjev. O njem je zapisano, da je "izvrševal sodbo in pravičnost vsemu svojemu ljudstvu". ([2 Sam 8,15](#)) S svojo poštenostjo je pridobil zaupanje in vdanost vsega naroda. Ko pa je odšel od Boga in se pokoril hudobnemu, je za nekaj časa postal Satanov pomočnik; vendar je še vedno zadržal položaj in oblast, ki mu ju je dal Bog. Zaradi tega pa je zahteval poslušnost, ki je ogrozila življenje tistim, ki so mu bili pokorni. Joab, ki je bil bolj vdan kralju kakor Bogu, je prestopil Božji zakon, ker je tako zapovedal kralj.

David je moč dobil od Boga, vendar samo zato, da bi jo uporabljal v skladnosti z božanskim zakonom. Ko je zapovedal nekaj, kar je bilo v nasprotju z Božjim zakonom, je postala poslušnost temu greh. "In oblasti, katere so, so postavljene od Boga," ([Rim 13,1](#)) nismo pa jih dolžni ubogati, če so v nasprotju z Božjim zakonom. Ko je apostol Pavel pisal Korinčanom, je predstavil načelo, ki naj nam vlada. Rekel je: "Posnemovalci moji bodite, kakor sem tudi jaz Kristusov." ([1 Kor 11,1](#))

Davidu so poslali poročilo o izvršitvi njegovega ukaza, vendar je bilo tako skrbno prirejeno, da ni vpletlo ne Joaba ne kralja. Joab "zapove slu, rekoč: Ko kralju dopoveš vse, kar se je v boju zgodilo,/719/ in boš videl, da se razsrdi, ... tedaj reci: Tvoj hlapec, Urija Hetejec, je tudi mrtev. Šel je torej sel, in pride in oznani Davidu vse, kar mu je sporočil Joab." ([2 Sam 11,19-22](#))

Kralj je odvrnil: "Reci Joabu: Naj se ti ne zdi prehuda ta reč, zakaj meč požre zdaj tega, zdaj onega; vztrajaj le v boju zoper mesto in ga razdeni! S tem ga ohrabri!" ([2 Sam 11,25](#))

Batseba je žalovala po svojem možu, kakor je bilo v navadi. In ko so dnevi žalovanja minili, je David poslal ponjo in jo vzel v svojo hišo, "in je postala njegova žena". ([2 Sam 11,27](#)) On, čigar tenkovestnost in razvit občutek časti nista dovoljevala, da bi celo, ko je bilo ogroženo njegovo življenje, iztegnil svojo roko zoper Gospodovega maziljenca, je tako padel, da je grešil in umoril enega najzvestejših in najpogumnejših vojakov. Poleg tega je še upal, da bo nemoteno užival nagrado svojega greha. Ojoj! "Kako je otemnelo zlato, spremenilo se odlično zlato!" ([Žal 4,1](#))

Satan že od začetka ljudem slikovito opisuje dobičke, ki jih dobijo s prestopanjem. Tako je zapeljal angele. Tako je skušal Adama in Evo, da sta grešila. In tako še vedno vodi množice stran od poslušnosti Bogu. Pot prestopkov poskuša narediti vabljivo, "toda njen konec je pot v smrt". ([Preg 14,12](#)) Srečni so tisti, ki so potem, ko so si drznili stopiti na to pot, spoznali, kako grenki so sadovi greha, ter se pravočasno odvrnili od nje. Bog v svoji milosti ni dovolil, da bi bil David popolnoma odpeljan v pogubo zaradi lažne nagrade greha.

Bog je moral posredovati tudi zaradi Izraela. Sčasoma je postal Davidov greh do Batsebe znan in pojavil se je dvom, da je načrtoval Urijevo smrt. Gospod je bil osramočen. Davidu je bil naklonjen in ga je povišal, Davidov greh pa je napačno predstavil Božji značaj in vrgel očitek na njegovo ime. Znižal je merilo pobožnosti v Izraelu in v mnogih srcih zmanjšal stud do greha. Kdor pa ni ljubil Boga in se ga bal, pa se je še bolj opogumil v prestopanju.

Prerok Natan je dobil ukaz, naj odnese Davidu sporočilo graje. Bilo je strašno v svoji strogosti. Le redkim vladarjem je bilo lahko dano tako sporočilo, ne da bi bil grajalec usmrčen. Natan je neustrašno povedal božansko kazen, in sicer s tako nebeško modrostjo, da je pridobila/720/ kraljevo sočutje, prebudila njegovo vest in iz njegovih ust izvabila lastno smrtno kazen. Prerok je, sklicujoč se na Davida kot božansko določenega varuha ljudskih pravic, ponovil zgodbo o grehu in zatiranju, ki sta zahtevala odškodnino.

Rekel je: "Dva moža sta bila v enem mestu; eden bogat, drugi ubog. Bogatin je imel silno veliko ovac in goved. A ubožec ni imel ničesar razen edine drobne ovčice, ki si jo je kupil in jo vzredil; in zrasla je pri njem z njegovimi otroki vred: od njegovega grižljaja je jedla in iz njegovega kozarca je pila in njemu v naročju je spala, in bila mu je kakor hči. Pa pride popotnik k bogatinu, in temu se je žalilo vzeti iz svojih ovac in goved, da pripravi jed popotniku, ki je prišel k njemu, ampak vzame ubožcu ovčico ter jo pripravi možu, ki je došel k njemu." ([2 Sam 12,1-4](#))

Kralj se je razjezil in zavpil: "Kakor res Gospod živi, smrti sin je človek, ki je to storil; tudi ovco mora povrniti četvero, ker je tako reč storil in ker se mu ni smililo." ([2 Sam 12,5,6](#))

Natan je uprl svoje oči v kralja, dvignil svojo desnico proti nebesom in svečano izjavil: "Ti si tisti mož," in nadaljeval: "Zakaj si zaničeval Gospodovo besedo, da si storil, kar je hudo v Gospodovih očeh?" ([2 Sam 12,7,9](#)) Krivec si lahko kakor David prizadeva skriti hudodelstvo pred ljudmi; lahko poskuša za vedno prikriti hudobna dela pred človeškim pogledom ali spoznanjem, toda "vse je golo in razodeto očem njega, ki imamo z njim opravek. Kajti nič ni prikritega, kar se ne bo odkrilo, in skrivnega, kar se ne bo zvedelo." ([Heb 4,13](#); [Mat 10,26](#))

Natan je objavil: "Tako pravi Gospod, Izraelov Bog: Jaz sem te pomazilil za kralja nad Izraelom in jaz sem te otel iz Savlove roke. ... Zakaj si zaničeval Gospodovo besedo, da si storil, kar je hudo v Gospodovih očeh? Urija Hetejca si udaril z mečem in njegovo ženo sebi vzel za ženo, njega pa si umoril z mečem Amonovih sinov! Sedaj torej ne odstopi meč od tvoje hiše. ... Glej, hočem obuditi nesrečo zoper tebe iz tvoje hiše, in vzamem tvoje žene tebi pred očmi in jih dam tvojemu bližnjemu. ... Ti si res to storil skrivaj, ali jaz to storim vpričo vsega Izraela, ob belem dnevu." ([2 Sam 12,7-12](#))/721/

Prerokova graja je ganila Davidovo srce, vest se je prebudila; njegova krivda se je pokazala v vsej svoji obsežnosti. V spokorjenju se je poklonil pred Bogom. S trepetajočimi ustnicami je dejal: "Grešil sem zoper Gospoda." ([2 Sam 12,13](#)) Vse hudobije, storjene drugim, zadenejo poleg prizadetega tudi Boga. David je zagrešil

bridek greh zoper Urija in Batsebo in je to ostro občutil. Toda neskončno večji je bil njegov greh zoper Boga.

Čeprav ni bilo v Izraelu najti nikogar, ki bi izvršil smrtno kazen nad Gospodovim maziljencem, je David trepetal, da ga ne bi krivega in brez odpuščanja posekala hitra Božja kazen. Po preroku pa mu je bilo poslano sporočilo: "Gospod je tudi odvzel tvoj greh, ne boš umrl." ([2 Sam 12,13](#)) Vendar je pravici moralo biti zadoščeno. Smrtna kazen se je z Davida prenesla na otroka kot sad njegovega greha. Tako je bila kralju dana priložnost za spokorjenje, čeprav sta mu bila otrokovo trpljenje in smrt kot del kazni veliko grenkejša od lastne smrti. Prerok je rekel: "Toda ker si s tem dejanjem dal Gospodovim sovražnikom priložnost, da preklinjajo, zato tudi sin, ki se ti je rodil, gotovo umre." ([2 Sam 12,14](#))

Ko je otrok zbolel, je David s postom in globoko ponižnostjo prosil za njegovo življenje. Slekkel je svoja kraljevska oblačila, odložil krono in noč za nočjo ležal na zemlji ter v srce trgajoči žalosti posredoval za nedolžnega, ki je trpel zaradi njegove krivde. "Tedaj vstanejo starešine njegove hiše in stopijo okoli njega, da bi ga dvignili s tal, ali on ni hotel." ([2 Sam 12,17](#)) Pogosto sta ponižanje in spokorjenje odvrnila udarec, kadar so bile nad osebami ali mesti izrečene sodbe, in je On, ki je vselej usmiljen in pripravljen odpustiti, poslal poslance miru. Ob tej misli je David vztrajal v svoji prošnji tako dolgo, dokler je otrok še živel. Ko pa je zvedel, da je umrl, se je tiho podredil Božjemu sklepu. Padel je prvi udarec povračila, ki ga je sam oznanil za pravičnega, ampak David, ki je zaupal v Božjo milost, ni ostal brez tolažbe.

Mnogi se vprašajo, ko berejo zgodovino Davidovega padca: "Zakaj je ta zapis objavljen? Zakaj se je Bogu zdelo prav, da svetu razgali ta temen odstavek v življenju njega, ki so ga Nebesa tako zelo čistila?" Prerok je v svoji graji Davidu objavil glede njegovega greha: "Ker si s tem dejanjem dal Gospodovim sovražnikom priložnost, da preklinjajo." ([2 Sam 12,14](#)) V naslednjih rodovih so neverniki kazali na Davidov/722/ značaj, ki je bil omadeževan s temnim madežem, ter zmagoslavno in zasmehljivo vzklikali: "To je mož po Božjem srcu!" Tako je bila vera osramočena, Boga in njegovo besedo so preklinjali, ljudje so se zakrknili v neveri ter se pod plaščem pobožnosti ojunčili delati greh.

Davidova zgodovina ne daje opore grehu. Ko je hodil v skladnosti z Božjimi nasveti, so ga imenovali mož po Božjem srcu. Ko je grešil, to ni več držalo, dokler se ni spokorno vrnil h Gospodu. Božja beseda jasno pravi: "Ali reč, ki jo je bil David storil, je bila huda v Gospodovih očeh." ([2 Sam 11,27](#)) In Gospod je Davidu po preroku dejal: "Zakaj si zaničeval Gospodovo besedo, da si storil, kar je hudo v Gospodovih očeh? ... Sedaj torej ne odstopi meč od tvoje hiše nikdar, ker si me zaničeval." ([2 Sam 12,9,10](#)) Kljub temu da se je David spokoril za svoj greh in mu je Gospod odpustil in ga sprejel, je žel

pogubno žetev semena, ki ga je sam posejal. Sodbe nad njim in njegovo hišo pričajo o Božjem studu do greha.

Do sedaj je Božja previdnost Davida ohranila pred vsemi sovražnikovimi zarotami in krotila Savla. Ampak Davidov prestopok je spremenil njegov odnos do Boga. Gospod nikakor ne more odobravati krivičnosti. Svoje moči ni uporabil, da bi zaščitil Davida pred posledicami lastnega greha, kakor ga je zaščitil pred Savlovim sovraštvom.

V Davidu se je zgodila velika sprememba. Zavest o lastnem grehu in daljnosežnih posledicah je zlomila njegovega duha. V očeh svojih podložnikov se je čutil ponižanega. Njegov vpliv je oslabil. Doslej so njegovo blaginjo pripisovali njegovi vestni poslušnosti Gospodovim zapovedim. Zdaj pa, ko so njegovi podložniki zvedeli za njegov greh, bodo grešili bolj prosto. Oslabeli sta tudi njegova oblast v domu in zahteva po spoštovanju in poslušnosti njegovih sinov. Zaradi občutka krivde je molčal, ko bi moral obsoditi greh, zato ni bil zmožen izvrševati pravičnosti v svojem domu. Njegov slab zgled je širil svoj vpliv na sinove, Bog pa ni posredoval, da bi preprečil posledice. Dovolil je, da so stvari ubrale naravno pot, David pa je bil tako strogo kaznovan.

Celotno leto po svojem padcu je David živel v navidezni varnosti, nobenega zunanega dokaza o Božjem nezadovoljstvu ni bilo videti. Toda/723/ nad njim je lebdela božanska kazen. Hitro in zanesljivo se je bližal dan obsodbe in povračila, ki ga ni moglo odvrniti nobeno spokorjenje, smrtni boj in sramota, ki je potemnila njegovo celotno pozemsko življenje. Tisti, ki s kazanjem na Davidov primer poskušajo zmanjšati krivdo lastnih grehov, morajo iz Svetega pisma spoznati, kako mučna je pot prestopanja. Čeprav se bodo kakor David odvrnili od hudobnega ravnanja, bodo posledice greha težko in grenko prenašali celo v tem življenju.

Bog je želel, da bi zgodovina Davidovega padca služila kot svarilo, da se niti oni, ki jih je zelo blagoslovil in jih podpiral, ne bi čutili varne ter ne bi zanemarili čuječnosti in molitve. In takšen se je izkazal njim, kateri so ponižno želeli spoznati nauk, ki jim ga je namenil Bog. Od roda do roda so tisoči spoznali lastno nevarnost pred skušnjavčevo močjo. Padec Davida, ki ga je Gospod tako zelo spoštoval, je v njih prebudil nezaupanje vase. Čutili so, da jih lahko samo Bog ohrani s svojo močjo po veri. Ker so vedeli, da je v njem njihova varnost in moč, so se bali narediti prvi korak proti Satanovemu področju.

David je žel sadove svojega prestopka, še preden je bila zoper njega izrečena božanska kazen. Njegova vest je bila nemirna. Smrtni boj duha, ki ga je prestajal, je prikazan v [Ps 32](#). Pravi:

"Blagor mu, komur so odpuščeni prestopki, čigar greh je pokrit. Blagor človeku, ki mu Gospod ne vštevja krivice in čigar duh nima v sebi zvijače. Ko sem molčal, so perele moje kosti zaradi mojega stoka po cele dneve. Ker podnevi in ponoči je bila težka nad mano tvoja roka, da se mi je življenjski sok sušil kakor v poletni vročini." ([Ps 32,1-4](#))

[Ps 51](#) pa je izraz Davidovega spokorjenja, ko je prejel grajo od Boga:

"Milosten mi bodi, o Bog, po svoji dobroti, po obilosti svojega usmiljenja izbriši moje pregrehe./724/ Čisto me operi moje krivice in mojega greha me očisti. Kajti svoje pregrehe spoznavam in moj greh mi je vedno pred očmi. Očisti me z izopom, da bom čist, operi me, da bom bel bolj kakor sneg. Daj mi slišati veselje in radost, da veselja poskakujejo kosti, ki si jih potrl. Skrij svoje srdito obličje mojim grehom in vse moje krivice izbriši. Čisto srce mi ustvari, o Bog, in trdnega duha ponovi v meni. Ne zavrzi me izpred svojega obličja in svojega Svetega Duha ne jemlji od mene. Povrni mi zopet veselje svojega zveličanja in z duhom radovoljnosti me podpiraj. Učil bom prestopnike tvoje poti, in grešniki se povrnejo k tebi. Reši me krivde prelite krvi, o Bog, Bog mojega zveličanja, in radostno bo hvalil moj jezik tvojo pravičnost." ([Ps 51,1-3.7-14](#))

Tako se je v sveti pesmi, ki jo bo njegovo ljudstvo pelo na javnih shodih, v navzočnosti dvora - duhovnikov in sodnikov, knezov in bojevnikov - in njih, ki bodo do zadnjega rodu ohranili spoznanje o njegovem padcu, Izraelov kralj spominjal svojega greha, spokorjenja in upanja na odpuščanje po Božji milosti. Namesto da bi si prizadeval skriti svojo krivdo, je želel, da bi druge poučila žalostna zgodba o njegovem padcu.

Davidovo spokorjenje je bilo iskreno in globoko. Nikakor si ni prizadeval opravičiti svojega greha. Nobena želja, da bi ušel sodbi, ki mu je grozila, ni navdihnila njegove molitve. Videl pa je grozoto svojega prestopka zoper Boga; videl je onečaščenje svoje duše, zasovražil je svoj greh. Molil ni samo za odpuščanje, temveč tudi za očiščenje srca. David se ni vdal obupu. V Božjih obljubah spokorjenim grešnikom je videl dokaz lastnega odpuščanja in sprejetja.

"Ker ti se ne veseliš daritev, pač bi jih rad dal, tudi žgalnih daritev ne maraš. Božje daritve so potr duh, potrtega in pobitega srca, o Bog, ne zametaš." ([Ps 51,16.17](#))/725/

Čeprav je David padel, ga je Gospod dvignil. Zdaj je bil popolneje usklajen z Bogom in prijeten bližnjim kakor pred padcem. Vesel zaradi osvoboditve je pel:

"Svoj greh sem ti razodel in svoje krivice nisem prikril; dejal sem: Izpovedujem se svojih prestopkov Gospodu. In ti si odpustil krivdo mojega greha. Ti si zavetje meni; stiske me obraniš, s pesmimi oproščenja me obdaš." ([Ps 32,5.7](#))

Mnogi so godrnjali ob tem, kar so imenovali Božja nepraviličnost. Prizanesel je namreč Davidu, čigar krivda je bila tako velika, zavrnil pa je Savla, čigar grehi se jim zdijo daleč manj zloglasni. Ampak David se je ponižal in priznal svoj greh, Savel pa je preziral grajo in zakrknil srce v upor.

Ta del Davidove zgodovine je zelo pomemben za spokorjenega grešnika. Je eden najučinkovitejših prikazov, ki so nam dani o bojih in skušnjavah človeštva ter o pristnem spokorjenju pred Bogom in o veri v našega Gospoda Jezusa Kristusa. Skozi vse veke se je izkazal za vir spodbude ljudem, ki so se potem, ko so padli v greh, borili pod bremenom svoje krivde. Tisoči Božjih otrok, ki so bili zapeljani v greh in so se bili pripravljeni prepustiti obupu, so se spomnili, kako je Bog sprejel Davidovo iskreno spokorjenje in priznanje, ne glede na to, da je trpel zaradi svojega prestopka. Tudi sami so se opogumili in spokorili ter poskusili znova hoditi po poti Božjih zapovedi.

Kdor koli se bo po Božji graji ponižal s priznanjem in spokorjenjem, kakor se je David, je lahko prepričan, da zanj obstaja upanje. Kdor koli bo v veri sprejel Božje obljube, bo našel odpuščanje. Gospod ne bo nikoli zavrgel iskreno spokorjenega človeka. Dal je tole obljubo: "Ali pa naj se izroči v varstvo meni, sklene mir z menoj, sklene naj mir z menoj. Zapusti naj brezbožnik svojo pot in krivični mož svoje misli in povrni se h Gospodu, in usmilil se ga bo, in k Bogu našemu, ker je **bogat** v odpuščanju."

([Iz 27,5; 55,7](#))/726/

72. Absalomov upor

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Sam 13 do 19](#)

"Povrniti mora četvero," ([2 Sam 12,6](#)) se je glasila Davidova obsodba, ki jo je nevede izgovoril zase, ko je poslušal priliko preroka Natana. Sojeno mu bo, kakor je sam presodil. Padli bodo štirje njegovi sinovi, izguba vsakega bo posledica očetovega greha.

David je dovolil, da je sramotno hudodelstvo prvorojenca Amnona minilo nekaznovano in brez graje. Zakon je prešuštnika obsodil na smrt, nenaravno Amnonovo hudodelstvo pa ga je naredilo za dvakratnega krivca. David pa, ki ga je obtoževal lastni greh, ni kaznoval sramotilca. Dve leti je Absalom, naravni zaščitnik svoje osramočene sestre, skrival svoj maščevalni namen, tako da je bil končno popolnoma prepričan, da ga bo zanesljivo izpeljal. Na gostiji kraljevih sinov so na bratov ukaz umorili pijanega in krvoskrunskega Amnona.

Davidu je zadela že dvojna obsodba. Prinesli so mu strašno sporočilo: "Absalom je pobil vse kraljeve sinove, niti eden iz njih ni ostal. Tedaj vstane kralj in si raztrga svoja oblačila in leže na tla, in vsi njegovi hlapci stoje okoli z raztrganimi oblačili." ([2 Sam 13,30.31](#)) Ko so se zgroženi kraljevi sinovi vrnili v Jeruzalem, so povedali očetu resnico. Umorjen je bil samo Amnon, in "povzdignejo svoj glas in zajočejo; tudi kralj in vsi njegovi hlapci jokajo zelo bridko". ([2 Sam 13,36](#)) Absalom pa je zbežal k Talmaju, gesurskemu kralju, očetu svoje matere.

Kakor drugi Davidovi sinovi je bil tudi Amnon prepuščen sebičnemu popuščanju. Zadovoljiti je hotel vsako nakano svojega srca, ne glede na Božje zahteve. Kljub velikemu grehu ga je Bog dolgo prenašal. Dve leti je imel na voljo za spokorjenje, on pa je dalje grešil. S krivdo na sebi ga je doletela smrt, da čaka strašno sodbo./727/

David je zanemaril dolžnost, da bi kaznoval Amnonovo hudodelstvo. Zaradi kraljeve in očetove nezvestobe ter sinove upornosti je Gospod dovolil, da so dogodki ubrali svojo pot, in ni oviral Absaloma. Kadar starši ali vladarji zanemarijo dolžnost kaznovanja krivičnosti, vzame zadevo v svoje roke sam Bog. Njegova preprečevalna moč bo nekoliko odstranjena od hudobnih pomočnikov tako, da se bo pojavil tok okoliščin, ki bodo kaznovale greh z grehom.

Hude posledice Davidove nepravične popustljivosti do Amnona se niso končale, saj se je zaradi tega začelo Absalomovo odtujevanje od očeta. Potem ko je zbežal v Gesur, mu David ni dovolil, da bi se vrnil, saj je uvidel, da sinovo hudodelstvo zahteva nekakšno kazen. To pa je bolj povečalo kakor zmanjšalo zapletene hudobije, v katere se je zapletel kralj. Absalom, ki je bil energičen, stremuški in nenačelen, se je zdaj, ko je bil izgnan in s tem izključen iz udeležbe v kraljevskih zadevah, kmalu prepustil nevarnemu spletkarjenju.

Ob koncu dveh let se je Joab odločil ukreniti nekaj za spravo med očetom in sinom. Za uresničenje tega cilja si je pridobil sodelovanje ženske iz Tekoe, ki je slovela po modrosti. Po Joabovem navodilu se je ženska Davidu predstavila kot vdova, katere sinova sta bila njena edina tolažba in podpora. V prepiru je eden izmed njiju ubil drugega in zdaj so vsi sorodniki zahtevali, naj preživelega izroči krvnemu maščevalcu. Mati je dejala: "Tako hočejo ugasniti mojo iskro, ki je preostala, da ne ostane mojemu možu ne imena ne potomca na zemlji." ([2 Sam 14,7](#)) Ta pritožba je ganila kraljeva čustva, in ženski je zagotovil, da bo s kraljevsko oblastjo zaščitil njenega sina.

Potem ko je iz kralja ponovno izvela obljubo o mladeničevi varnosti, je rotla za kraljevo prizanesljivost in izjavila, da je govoril kakor kdo, ki je kriv, ker ni poslal po svojega izgnanca. Rekla je: "Zakaj gotovo umremo vsi in smo kakor voda, razlita po zemlji, ki se ne more več zbrati; tudi Bog ne jemlje življenja, ampak **snuje načrte, da ne ostane tisti, ki je izgnan, izgnan od njega.**" ([2 Sam 14,14](#)) Ta nežen in ganljiv opis Božje ljubezni do grešnika - ki je prišel iz Joaba, grobega vojaka - je očiten dokaz o seznanjenosti Izraelcev z velikimi resnicami o odrešenju. Kralj, ki je čutil lastno potrebo po Božji milosti, ni mogel zavrnil/728/ tega vabila. Joabu je zapovedal: "Zato pojdi in pripelji mladeniča Absaloma nazaj!" ([2 Sam 14,21](#))

Absalomu je bilo dovoljeno, da se vrne v Jeruzalem, ne sme pa se prikazati na dvoru ali se srečati z očetom. David je počasi uvidel posledice hudobnih vplivov svoje popustljivosti do otrok. Čeprav je nežno ljubil tega lepega in nadarjenega sina, je čutil potrebo, da kot nauk Absalomu in ljudstvu pokaže stud do takega hudodelstva. Absalom je dve leti živel v svoji hiši, vendar se ni smel pokazati na dvoru. Sestra je bivala z njim in njena navzočnost mu je ohranjala živ spomin na nepopravljivo zlo, ki ga je pretrpela. Po mnenju ljudstva je bil knez prej junak kakor upornik. S to prednostjo se je odločil pridobiti srca ljudstva. Njegov osebni videz je izvajal občudovanje vseh, ki so ga videli: "V vsem Izraelu pa ga ni bilo moža, ki bi se smel hvaliti zaradi lepote kakor Absalom: od stopala do temena ni bilo hibe na njem." ([2 Sam 14,25](#)) Ni bilo modro, da je kralj pustil moža Absalomovega značaja - stremuškega, vročervnega in strastnega - dve leti razglabljati o domnevnih zamerah. Davidova privolitev, da mu je dovolil vrniti se v Jeruzalem, a da mu ne sme pred oči, je povečala naklonjenost ljudstva do Absaloma.

David se je zdel moralno pohabljen, saj je imel vedno pred sabo svoj prestopok Božjega zakona. Zdaj je bil šibak in neodločen, pred grehom pa je bil pogumen in odločen. Njegov vpliv pri ljudstvu je oslabil. Vse to je šlo v prid nameram njegovega sprijenega sina.

Zaradi Joabovega posredovanja je bilo Absalomu ponovno dovoljeno priti pred očeta. Čeprav je bila zunanja sprava opravljena, je še dalje častihlepno spletkaril. Zdaj si je lastil skoraj kraljevski položaj, imel je vozove in konje ter petdeset mož, da bi tekali pred njim. Medtem ko se je kralj bolj in bolj nagibal k odmaknjenosti in samoti, se je Absalom neutrudno potegoval za ljudsko naklonjenost.

Vpliv Davidove ravnodušnosti in neodločnosti se je razširil na njegove podrejene. Ukrepanje pravice sta označevala malomarnost in odlašanje. Absalom je spretno obrnil vsak vzrok nezadovoljstva v svojo korist. Dan za dnem so tega moža plemenitega vedenja videvali ob mestnih vratih, kjer je množica prosilcev čakala, da bi predstavila svoje krivice./729/ Absalom se je pomešal mednje in prisluhnil njihovim stiskam ter izražal sočutje ob njihovem trpljenju in obžaloval pomanjkljivost vlade. Ko je princ tako poslušal zgodbo katerega Izraelca, je odvrnil: "Glej, tvoja stvar je dobra in pravična, a ni ga postavljenega od kralja, ki bi te zaslišal;" in pristavil: "O da bi me postavili za sodnika v deželi, da pride k meni vsak, kdor ima pravdo ali tožbo, in jaz bi mu poskrbel za pravico! In če je kdo pristopil, da mu stori poklon, je iztegnil svojo roko ter ga zadržal in poljubil." ([2 Sam 15,3-5](#))

Zaradi prinčevega pretkanega dobrikanja se je nezadovoljstvo z vlado hitro širilo. Vsi so hvalili Absaloma. Na splošno so ga imeli za dediča kraljestva; ljudstvo je ponosno gledalo nanj kot na koga, ki je vreden visokega položaja, in kmalu se je pojavila želja, da bi zasedel prestol. "In tako je kradel zase srca Izraelovih mož." ([2 Sam 15,6](#)) Kralj pa, ki je bil zaslepljen z ljubeznijo do sina, ni ničesar slutil. David je menil, da je namen prinčevskega položaja, ki si ga je lastil Absalom, počastiti njegov dvor - kot izraz veselja ob spravi.

Ko je bil um ljudstva pripravljen na to, kar bo sledilo, je Absalom skrivaj poslal po rodovih izbrane može, da bi se posvetovali o ukrepih za vstajo. Pod krinko pobožnosti je nameraval skriti svoje izdajalske namere. V Hebronu mora izpolniti obljubo, ki jo je storil še pred odhodom v izgnanstvo. Absalom je rekel kralju: "Prosim, naj grem v Hebron in izvršim svojo obljubo, ki sem jo storil Gospodu. Tvoj hlapec je namreč storil obljubo, ko je bival v Gesurju v Siriji, rekši: Ako me Gospod res pripelje spet v Jeruzalem, storim službo Gospodu." ([2 Sam 15,7.8](#)) Ljubeči oče je, potolažen ob dokazu sinove pobožnosti, odpustil svojega sina z blagoslovom. Zarota je zdaj popolnoma dozorela. Absalomovo vrhunsko hinavsko dejanje je ne samo zaslepilo

kralja, temveč tudi pridobilo zaupanje ljudstva ter ga tako vodilo v upor zoper kralja, ki ga je izvolil Bog.

Absalom se je odpravil v Hebron. Z njim je šlo "dvesto mož, ki so bili povabljeni in so šli v svoji nedolžnosti, ne da bi kaj vedeli za to reč." ([2 Sam 15,11](#)) Ti moške so šli z Absalomom in si niso mislili, da jih njihova ljubezen do sina vodi v upor zoper očeta. Ko so prispeli v Hebron, je Absalom takoj poklical Ahitofela, enega/730/ Davidovih glavnih svetovalcev, moža, ki je slovel po modrosti, čigar mnenje je veljalo za tako varno in modro kakor prerokovanje. Ahitofel se je pridružil zarotnikom in njegova podpora je povzročila, da je bila Absalomova zadeva videti, da bo dosegla uspeh, in je pritegnila mnogo vplivnih mož iz vseh delov dežele. Ko je trobenta zadonela k vstaji, so knezovi glasniki po vsej deželi razširili novice, da je Absalom kralj; in mnogi izmed ljudstva so se zbrali k njemu.

Medtem so preplah sporočili kralju v Jeruzalem. David se je nenadoma prebudil in videl, da tesno poleg njegovega prestola vstaja upor. Njegov lastni sin - sin, katerega je ljubil in mu zaupal - je načrtoval, da si bo prisvojil njegovo krono in ga nedvomno umoril. V veliki nevarnosti se je David otesel potrnosti, ki je dolgo lebdela nad njim, in se z duhom prejšnjih let pripravil na srečanje s strašno silo. Absalom je zbiral svoje sile v Hebronu, ki je bil oddaljen samo dvaintrideset kilometrov. Uporniki bodo kmalu pred jeruzalemskimi vrati.

Iz svojega dvora se je David razgledoval po svoji prestolnici - "krasno se dviga, veselje vse zemlje, ... mesto velikega Kralja". ([Ps 48,2](#)) Naježil se je ob misli, da bi ga prepustil prelivanju krvi in pustošenju. Ali naj pokliče na pomoč podložnike, ki so še ostali zvesti njegovemu prestolu, in brani svojo prestolnico? Ali naj dovoli, da Jeruzalem preplavi kri? Odločil se je. Vojne grozote ne bodo doletele izvoljenega mesta. Jeruzalem bo zapustil in potem preizkusil vdanost svojega ljudstva. Dal jim bo priložnost, da se pridružijo njegovi podpori. V tej veliki stiski je bila njegova dolžnost do Boga in ljudstva, da ohrani oblast, ki so mu jo podelila Nebesa. Izid boja se je odločil zaupati Bogu.

Ponižen in žalosten je šel David skozi jeruzalemska vrata - upor ljubega sina ga je pregnal s prestola, iz dvora in od Božje skrinje. Ljudstvo mu je sledilo v dolgem, žalostnem sprevodu, kakor pogrebna procesija. Davidova telesna straža Keretejcev, Peletejcev in šeststo njegovih spremljevalcev iz Gata se je pod poveljstvom Itaja pridružilo kralju. David, ki ga je označevala nesebičnost, se ni mogel strinjati, da bi bili ti tujci, ki so ga ščitili, vpleteni v njegovo nesrečo. Bil je presenečen ob njihovi pripravljenosti, da se žrtvujejo zanj. Potem je kralj rekel Itaju Gatovcu: "Čemu greš tudi ti z nami? Vrni se/731/ in ostani pri kralju! Zakaj tujec si, pa tudi pregnanec; vrni se v svoj kraj! Šele včeraj si prišel, in danes že naj bi te pustil hoditi sem ter tja z nami,

ker moram iti kamor koli. Vrne se in pelji nazaj svoje brate, milost in resnica bodi s teboj!" ([2 Sam 15,19.20](#))

Itaj je odvrnil: "Kakor res Gospod živi in kakor živi moj gospod, kralj, gotovo, kjer koli bo moj gospod, kralj, najsi gre za smrt ali za življenje, tam bo tudi tvoj hlapec!" ([2 Sam 15,21](#)) Ti moške so se spreobrnil iz poganstva in služili Jahveju. Zdaj so plemenito dokazali svojo vdanost Bogu in kralju. David je s hvaležnim srcem sprejel njihovo vdanost zadevi, ki na videz ni imela možnosti, in vsi so prečkali potok Cedron na poti proti puščavi.

Sprevod se je ponovno ustavil. Približevala se jim je skupina, odeta v svečana oblačila. "In glej, Zadok je tudi prišel in vsi leviti z njim, nesoč skrinjo Božje zaveze." ([2 Sam 15,24](#)) Davidovi sledilci so na to gledali kot na dobro znamenje. Navzočnost tega svetega simbola jim je pomenila poročstvo za njihovo rešitev in končno zmago. Ljudstvo bo navdihnili s pogumom, da se bo pridružilo kralju. Odsotnost skrinje v Jeruzalemu bi morala prestrašiti Absalomove privrženice.

Ob pogledu na skrinjo je Davidovo srce za hip spreletelo veselje in upanje. Toda kmalu so ga prešle druge misli. Kot pomaziljeni vladar Božje dediščine je imel resno odgovornost. V mislih Izraelovega kralja morata biti na prvem mestu Božja slava in blaginja njegovega ljudstva, ne pa osebne koristi. Bog, ki je bival med keruboma, je dejal o Jeruzalemu: "To je moje počivališče." ([Ps 132,14](#)) In brez božanskega pooblastila ni imel ne duhovnik in ne kralj pravice od tod odstraniti simbola njegove navzočnosti. David je vedel, da morata biti njegovo srce in življenje v skladnosti z božanskimi odredbami, drugače mu bo skrinja prej prinesla nesrečo kakor pa uspeh. Vedno je imel pred očmi svoj veliki greh. V tej zaroti je prepoznal pravično Božjo obsodbo. Meč, ki ne bo odstopil od njegove hiše, je bil potegnjen. Ni vedel, kakšen bo izid bitke. Zaradi njega ne bodo iz ljudske prestolnice odstranjeni sveti predpisi, ki so poosebljali voljo njihovega božanskega Vladarja ter pomenili ustavo kraljestva in temelj njegove blaginje./732/

Zadoku je zapovedal: "Nesi Božjo skrinjo nazaj v mesto! Ako najdem milost v Gospodovih očeh, me privede nazaj in mi jo zopet da videti in njeno prebivališče; ako pa mi poreče takole: Nisi mi po volji - glej, tu sem, naj stori z mano, kakor se mu vidi prav." ([2 Sam 15,25.26](#))

David je dodal: "Ali nisi videl?" - od Boga določen mož, ki poučuje ljudi. "Vrne se v mesto v miru in tvoja dva sinova s teboj, Ahimaaz, tvoj sin, in Jonatan, Abiatarjev sin. Glej, počakam pri brodih ob puščavi, da pride vest od vas in mi sporočite." ([2 Sam 15,27.28](#)) V mestu sta mu duhovnika lahko koristila, saj sta lahko izvedela za

ukrepe in namene upornikov ter mu skrivaj sporočila po sinovih Ahimaazu in Jonatanu.

Ko sta se duhovnika obrnila proti Jeruzalemu, je na odhajajočo množico legla globlja senca. Njihov kralj je bil ubežnik, sami pa izobčenci, ki jih je zapustila celo Božja skrinja – prihodnost se je zaradi groze in slabih slutenj zdela mračna. "David pa je šel gor po pobočju Oljske gore in je grede jokal, in glavo je imel pokrito in je šel bos; in vse ljudstvo, ki je bilo pri njem, je šlo gor s pokritimi glavami in je gredoč jokalo. In nekdo oznani Davidu, rekoč: Ahitofel je med zarotniki z Absalomom."

([2 Sam 15,30.31](#)) David je bil znova prisiljen v svoji nesreči prepoznati posledice svojega greha. Napako Ahitofela, ki je bil najbolj sposoben in prebrisan med političnimi voditelji, je spodbodlo maščevanje za osramotitev družine, ki je bila vpletena v Batsebin greh. Batseba je bila njegova vnukinja.

"David pa reče: O Gospod, prosim, obrni Ahitofelov svet v neumnost!" ([2 Sam 15,31](#))

Ko so dosegli vrh gore, se je kralj sklonil v molitvi in preložil na Boga breme svoje duše ter ponižno prosil za božansko milost. Videti je bilo, da je bila njegova molitev takoj uslišana. H kralju je prišel Husaj Arkičan, moder in sposoben svetovalec, ki se je Davidu izkazal zvest prijatelj. Prišel je z raztrganimi oblačili in s prstjo na glavi, da bi delil usodo s kraljem, ki so ga pahnili s prestola in je bil zdaj ubežnik. David je po božanskem razsvetljenju videl, da je ta mož, zvest in iskren, potreben, da služi kraljevim koristim v zboru v prestolnici. Na Davidovo prošnjo se je Husaj vrnil v Jeruzalem, da ponudi svoje usluge Absalomu, in prepreči zvit Ahitofelov nasvet./735/

S tem žarkom luči v temi so kralj in njegovi sledilci sestopali po poti proti vzhodnemu pobočju Oljske gore, skozi skalno in zapuščeno področje, skozi divje soteske in po kamnitih in strmih poteh, proti Jordanu. "In ko pride kralj David v Bahurim, glej, izide odondod mož iz rodovine Savlove hiše, po imenu Simej, Gerov sin; izide in grede preklinja. In kamne je lučal na Davida in na vse hlapce kralja Davida; in vse Davidovo ljudstvo in vsi junaki so mu bili ob desnici in ob levici. In tako je govoril Simej, ko je preklinjal: Pojdi, pojdi, krvoločnik in Belijalov mož! Gospod ti je povrnil vso kri Savlove hiše, na čigar mestu si zakraljeval, in Gospod je dal kraljestvo v roko Absalomu, tvojemu sinu, in glej, tičiš v svoji nesreči, ker si krvoločnik." ([2 Sam 16,5-8](#))

Ko je bil David uspešen, Simej ni niti z dejanjem niti z besedo pokazal, da ni vdan podložnik. V kraljevi stiski pa je ta Benjaminec pokazal svoj pravi značaj. Častil je Davida na njegovem prestolu in ga prekel v njegovem ponižanju. Nizkoten in sebičen je gledal na druge, kakor da imajo skupaj z njim enak značaj. Ko ga je navdihnil Satan, je stresel svoje sovraštvo nanj, kogar je kaznoval Bog. Duh, ki vodi ljudi, da slavijo zmago nad njim, ki je v stiski, da ga zmerjajo ali žalostijo, je Satanov.

Simejeve obtožbe zoper Davida so bile popolnoma lažne - samo nizkotno in hudobno obrekovanje. David ni storil nobene krivice Savlu ali njegovi hiši. Ko je bil Savel popolnoma v njegovi moči in bi ga lahko umoril, je samo odrezal rob njegovega oblačila in si pozneje očital, ker je pokazal celo tako nespoštovanje Gospodovega maziljenca.

O Davidovem svetem spoštovanju človeškega življenja je bil dan očiten dokaz celo takrat, ko je bil sam preganjan kakor zver. Nekoč, ko je bil skrit v Adulamski jami in se je spomnil neskalsjene svobode svojega deškega življenja, je ubežnik vzdihnil: "O, da bi mi kdo dal piti vode iz studenca v Betlehemu, ki je pri vratih!" ([2 Sam 23,15](#)) Betlehem je bil takrat v filistejskih rokah; vendar so se trije mogočni možje iz Davidove skupine prebili skozi stražo in svojemu gospodarju prinesli vodo iz Betlehema. David je ni mogel piti. Zavpil je: /736/ "Nikakor ne. ... Ali naj pijem kri mož, ki so šli tja in pustili v nemar življenje?" ([2 Sam 23,17](#)) Spoštljivo jo je izlil kot daritev Bogu. David je bil vojščak. Večino svojega življenja je preživel sredi nasilnih prizorov. Od vseh, ki so šli skozi tak preizkus, je bilo malo takih, kakršen je bil David, ki bi se tako obvarovali pred temi vplivi, ki otrdijo človeško srce in popačijo moralo.

Davidov nečak Abisaj, ki je bil eden njegovih najpogumnejših poveljnikov, ni mogel potrpežljivo poslušati Simejevih žaljivk. Zavpil je: "Zakaj bi smel ta mrtvi pes preklinjati mojega gospoda, kralja? Dovolj, da stopim tja in mu odsekam glavo!" ([2 Sam 16,9](#)) Kralj pa mu ni dopustil. Dejal je: "Poglej, moj sin ... mi streže po življenju, koliko bolj ta Benjaminec! Pustite ga, naj kolne; zakaj Gospod mu je velel. Morda pogleda Gospod mojo revo in mi poplača Gospod z dobrim za to, da me kolne danes." ([2 Sam 16,11.12](#))

Zavest o tem je bila Davidu skrajno grenka in poniževalna resnica. Medtem ko so se njegovi zvesti podložniki čudili njegovemu udarcu usode, to kralju ni bila skrivnost. Pogosto je slutil kaj takega. Čutil se je, da je Bog tako dolgo prenašal njegov greh in odlašal zaslužen povračilo. In zdaj, ko je hitro in potrpežljivo bežal z bosimi nogami, ko je kraljevsko oblačilo zamenjal za raševino, ko so žalostinke njegovih sledilcev odmevale med hribi, je pomislil na ljubljeno prestolnico - na kraj, ki je bil prizor njegovega greha - in ko se je spomnil Božje dobrote in potrpežljivosti, ga upanje ni zapustilo. Čutil je, da bo Gospod z njim še vedno milosten.

Mnogi grešniki želijo opravičiti svoj greh s kazanjem na Davidov padec, toda kako malo jih je, ki razodevajo Davidovo spokorjenje in ponižnost. Kako redki prenesajo grajo in povračilo tako potrpežljivo in pogumno, kakor ju je on. Priznal je svoj greh in več let poskušal opravljati svojo dolžnost kot zvesti Božji služabnik. Delal je za utrjevanje svojega kraljestva in pod njegovo vladno je to pridobilo moč in blaginjo, kakršne še ni imelo. Zbral je bogate zaloge snovi za gradnjo Božje hiše in zdaj naj bo

delo njegovega življenja uničeno? Ali morajo sadovi dolgih let posvečenega garanja, delo nadarjenosti in vdanosti in državištva preiti v roke njegovega lahkomišelnega in izdajalskega sina, ki ne ceni ne Boga in ne Izraelove/737/ blaginje? Kako vsakdanje bi bilo, da bi David godrnjal zoper Boga v tej veliki stiski!

Toda vzrok za težavo je videl v svojem grehu. Besede preroka Miha vejejo duha, ki je navdihnil Davidovo srce. "Ako sedim v temi, Gospod mi je luč. Gospodov srd bom prenašal, kajti grešil sem zoper njega; dokler se ne potegne za mojo pravdo in ne izvrši sodbe zame." ([Miha 7,8.9](#)) In Gospod ni pozabil Davida. To poglavje v njegovi izkušnji je eno najplemenitejših v vseh njegovih izkušnjah, saj se je v neusmiljeni zablodi in žalitvi izkazal za ponižnega, nesebičnega, radodarnega in ubogljivega. Nikoli ni bil Izraelov vladar večji v očeh nebes kakor v tej uri svojega najglobljega vidnega ponižanja.

Če bi Bog Davidu dovolil, da še naprej negrajan greši in prestopa božanske predpise ter ostane v miru in blaginji na svojem prestolu, bi imeli dvomljivci in neverniki nekakšen izgovor, da bi navajali Davidovo zgodovino kot očitke svetopisemski veri. V izkušnji, ki jo je moral doživeti David, pa Gospod kaže, da ne more dovoljevati ali opravičiti greha. Davidova zgodovina nas usposablja, da vidimo tudi velike cilje, ki jih ima Bog v mislih v svojem ravnanju z grehom. Usposablja nas, da celo po najtemnejših obsodbah zasledimo izvršitev njegovih namenov milosti in dobrotljivosti. Davidu je dal doživeti šibo, ni pa ga uničil; pustil ga je v peč, da ga očisti, ne pa sežge. Gospod pravi: "Ako oskrunijo moje postave in ne bodo ravnali po mojih zapovedih: obiščem s šibo njihovo pregreho in z udarci njihovo krivico. Toda svoje milosti mu ne odtegnem in ne bom lagal zoper svojo zvestobo." ([Ps 89,31-33](#))

Kmalu po Davidovem odhodu iz Jeruzalema so prišli Absalom in njegova vojska ter se brez boja polastili Izraelovih trdnjav. Husaj je bil med prvimi, ki so pozdravili na novo kronanega vladarja. Knez je bil presenečen in zadovoljen ob pristopu očetovega starega prijatelja in svetovalca. Absalom je bil prepričan o uspehu. Do tod so bili njegovi naklepi uspešni, ker pa je bil željan okrepiti svoj prestol in si zagotoviti zaupanje naroda, je pozdravil Husaja na dvoru.

Absaloma so obdajale velike sile, ki pa so bile v večini sestavljene iz mož, ki niso bili izučeni za vojskovanje. Do sedaj tudi niso/738/ sodelovali v nobenem spopadu. Ahitofel je prav dobro vedel, da Davidov položaj še zdaleč ni bil brezupen. Velik del ljudstva mu je bil še vedno zvest; obdajali so ga izkušeni vojščaki, ki so bili zvesti kralju. Njegovi vojski so poveljevali sposobni in izkušeni poveljniki. Ahitofel je vedel, da bo po prvem valu navdušenja nad novim kraljem sledil odziv. Če upor ne bo uspešen, se bo Absalom morda lahko spravil z očetom, potem bo Ahitofel, ki je bil glavni svetovalec, glavni krivec za vstajo. Zadel ga bo najtežja kazen. Ahitofel je želel

Absalomu preprečiti vrnitev, zato mu je svetoval dejanje, ki bo v očeh vsega naroda onemogočilo spravo. S peklensko prekanjenostjo je ta premeteni in nenačelni državnik velel Absalomu, naj vstaji doda še krvoskrunstvo. Pred vsem Izraelom naj bi si po običaju vzhodnjaških narodov vzel očetove priležnice in tako izjavil, da je nasledil očetov prestol. Absalom je izvršil nizkoten predlog. Tako se je izpolnila Božja beseda, ki jo je Davidu prenesel prerok: "Glej, hočem obuditi nesrečo zoper tebe iz tvoje hiše, in vzamem tvoje žene tebi pred očmi in jih dam tvojemu bližnjemu. ... Ti si res to skrivaj storil, ali jaz to storim vpričo vsega Izraela, ob belem dnevu." ([2 Sam 12,11-12](#)) Bog ni spodbudil teh hudobnih dejanj, temveč zaradi Davidovega greha ni uporabil svoje moči, da bi jih preprečil.

Ahitofela so visoko cenili zaradi modrosti, vendar mu je manjkala razsvetlitev od Boga. "Gospodov strah je začetek modrosti," ([Preg 9,10](#)) in tega Ahitofel ni imel, kajti drugače si ne bi upal temeljiti uspeha veleizdaje na hudodelstvu krvoskrunstva. Ljudje pokvarjenih src snujejo hudobije, kakor da ne bi bilo vseprevladujoče Previdnosti, ki bo prekrizala njihove namere. Toda "On, ki stoluje v nebesih, se smeje, zasmehuje jih Gospod". ([Ps 2,4](#)) Gospod objavlja: "Mojih nasvetov niso hoteli, a zaničevali so vse moje svarjenje. Zato bodo jedli od sadu svoje poti in se sili s svojimi naklepi. Zakaj upor bebcev jih ubije in brezskrbnost bedakov jih pokonča." ([Preg 1,30-32](#))

Ko je Ahitofelu uspela zarota, da si je zagotovil lastno varnost,/739/ je pritiskal na Absaloma, da je potrebno takoj delovati proti Davidu. Rekel je: "Dovoli, da si izberem dvanajst tisoč mož in vstanem in hitim za Davidom še nocoj. In planem nanj, dokler je truden in slab, ter ga prestrašim; in ko vse ljudstvo, ki je pri njem, zbeži, udarim samega kralja, vse ljudstvo pa pripeljem nazaj k tebi." ([2 Sam 17,1-3](#)) Ta načrt so kraljevi svetovalci odobrili. Če bi se ravnali po njem, bi Davida zagotovo ubili, če ne bi Gospod neposredno posredoval, da ga reši. Dogodke pa je usmerjala modrost, ki je višja od sloveče Ahitofelove. "Zakaj Gospod je tako obrnil, da je bil ovržen dobri Ahitofelov svet, zato da spravi Gospod nesrečo nad Absalomom." ([2 Sam 17,14](#))

Husaja niso poklicali na zborovanje in nepoklican se ni vsiljeval, da ne bi posumili, da je vohun. Ko pa so zbor razpustili, je Absalom, ki je visoko cenil presojo očetovega svetovalca, Husaju razložil Ahitofelov načrt. Husaj je videl, da bi bil David izgubljen, če bi se ravnali po njem. Zato je dejal: "Ni dober nasvet, ki ga je dal Ahitofel tokrat. Še reče Husaj: Poznaš svojega očeta in njegove ljudi, da so junaki in srdite narave kakor medvedka na polju, ko so ji mladiče vzeli; tvoj oče je tudi vojščak, in ne bo nočeval pri ljudstvu. Glej, lahko se je skril v kako jamo ali kam drugam." ([2 Sam 17,7-9](#)) Husaj je dokazoval, da morda Absalomove čete ne bodo ujele kralja, če ga bodo zasledovale. In če bodo doživele poraz, jim bo to vzelo pogum ter zelo škodilo Absalomovi stvari. Rekel je: "Zakaj ves Izrael ve, da je tvoj oče junak in tisti, ki so pri njem, da so vrli vojščaki." ([2 Sam 17,10](#)) Predlagal je načrt. Ta pa se je zdel privlačen ničevi in sebični

naravi, ki je želela pokazati moč: "Ali jaz svetujem, da spraviš k sebi vsega Izraela od Dana do Bersebe, ki ga je po množini kakor peska ob morju, in ti sam pojdi v boj. In tako ga naskočimo v kakem kraju, kjer ga zalotimo, in ga zalezemo, kakor pade rosa na zemljo, da ne preostane od njega in od vseh njegovih niti eden mož. Ako pa bi se umaknil v kako mesto, naj ves Izrael potegne vrvi okrog tistega mesta in ga povlečemo v potok, da se ne najde kamenček od njega./740/

Tedaj reko Absalom in vsi Izraelovi možje: Svet Husaja Arkičana je boljši kakor Ahitofelov svet." ([2 Sam 17,11-14](#)) Bil pa je nekdo, ki ga to ni zapeljalo - nekdo, ki je jasno videl posledice te usodne Absalomove napake. Ahitofel je vedel, da je zadeva upornikov izgubljena. Vedel je, da ne glede na prinčevo usodo, ni upanja za svetovalca, kateri ga je ščuval k njegovim največjim hudodelstvom. Ahitofel je spodbujal Absaloma k upor; svetoval mu je najostudnejše hudobije v sramoto svojega očeta; premišljeno je svetoval umor Davida in načrtoval njegovo izvršitev; zapravljal si je zadnjo možnost, da bi se spravil s kraljem. In zdaj je imel pred njim prednost drugi, celo pri Absalomu. Ljubosumen, jezen in obupan se je Ahitofel odpravil "domov v svoje mesto in uredil svojo hišo ter se obesil, in je umrl". ([2 Sam 17,23](#)) Tak je bil sad modrosti njega, ki poleg vseh svojih sposobnosti ni imel Boga za svojega svetovalca. Satan zapeljuje ljudi z obetavnimi obljubami, toda na koncu bo vsak človek spoznal, da "plačilo za greh je smrt". ([Rim 6,23](#))

Ker Husaj ni bil prepričan, ali bo muhast kralj ravnal po njegovem nasvetu, ni izgubljal časa in je Davida posvaril, naj brez odlašanja pobegne preko Jordana. Duhovnikoma, ki naj bi mu s sinovoma sledil, je poslal sporočilo: "Tako in tako je svetoval Ahitofel Absalomu in Izraelovim starešinam, in takole sem svetoval jaz. Zatorej ... ne ostani to noč pri brodih ob puščavi, temveč vsekakor pojdi na drugo stran; da ne bo požrt kralj z ljudstvom, ki je pri njem." ([2 Sam 17,15.16](#))

Mladeniča so sumničili in ju zasledovali, pa vendar sta uspešno opravila svoje nevarno poslanstvo. David, ki je bil izmučen in žalosten po prvem dnevu bežanja, je prejel sporočilo, da mora prečkati Jordan še isto noč, ker ga želi sin umoriti.

Kakšni so bili občutki očeta in kralja, ko so v tej strašni nevarnosti tako surovo ravnali z njim? Mogočnega junaka, vojščaka, kralja, čigar beseda je bila zakon, je izdal sin, katerega je ljubil, mu popuščal in nespametno zaupal; zapustili in izdali so ga podložniki, ki so bili z njim povezani z najmočnejšimi vezmi časti in vdanosti - s kakšnimi besedami je David izlil občutke svojega srca? V uri najtemnejše preizkušnje je Davidovo srce vztrajalo pri Bogu, in je pel:/741/

"Gospod, koliko je mojih nasprotnikov! Mnogo jih je, ki vstajajo proti meni. Mnogo jih je, ki govore o moji duši: Ni zanj rešitve v Bogu nobene. Ti pa, o Gospod, si meni ščit,

moja slava, in ti povzdiguješ mojo glavo. S svojim glasom vpijem h Gospodu, in mi odgovarja z gore svoje svetosti. Legel sem in spal, in zbudil sem se, ker me podpira Gospod. Ne bom se bal miriad ljudstva, ki so se okrog razpostavile proti meni. Gospodova je rešitev. Na tvoje ljudstvo pridi tvoj blagoslov!" ([Ps 3,1-6,8](#))

David in vsa njegova družba - vojščaki in državniki, starci in mladi, ženske in otroci - so v nočni temi prečkali globoko in deročo reko. "Ko se je zjutraj svitalo, niso pogrešili ne enega, ki ne bi bil prišel čez Jordan." ([2 Sam 17,22](#))

David se je s svojimi silami umaknil v Mahanaim, ki je bil Isbosetov kraljevski sedež. To je bilo močno utrjeno mesto, ki so ga obdajali hriboviti predeli in je bilo ugodno za zavetje ob vojni. Dežela je bila dobro oskrbljena, ljudje pa prijateljsko naklonjeni Davidovi zadevi. Tukaj se mu je pridružilo mnogo privržencev, bogati starešine plemen pa so mu prinesli obilne darove v obliki hrane in drugih potrebščin.

Husajev nasvet je dosegel svoj namen in za Davida pridobil priložnost za beg. Toda zaletavega in vihravega princa ni bilo več mogoče dolgo zadrževati in kmalu se je odpravil na lov za očetom. "In Absalom je šel čez Jordan, on in vsi Izraelovi možje z njim." ([2 Sam 17,24](#)) Absalom je Amasa, sina Davidove sestre Abigaile, povišal v glavnega poveljnika svojih sil. Njegova vojska je bila obsežna, toda nedisciplinirana in slabo pripravljena na spopad z izkušenimi očetovimi vojščaki.

David je svoje čete razdelil v tri bataljone pod vodstvom Joaba, Abisaja in Itaja Gatovca. Sam je nameraval voditi vojsko na bojišče, vendar so poveljniki vojske, svetovalci in ljudstvo goreče ugovarjali. Rekli so: "Ne pojdeš! Zakaj če pobegnemo, jim ne bo mar za nas; tudi če nas polovica pogine, ne bodo marali za nas; temveč ti si kakor nas deset tisoč./742/ Zatorej je boljše, da boš pripravljen priskočiti nam v pomoč iz mesta. Kralj jim reče: Kar se vam zdi najbolje, storim." ([2 Sam 18,3.4](#))

Z mestnih zidov je bilo videti dolge vrste uporniške vojske. Vsiljivca je spremljala obsežna množica in Davidove sile so se zdele v primerjavi z njo kakor peščica. Ko je kralj opazoval nasprotujoče čete, v njegovih mislih nista bila na prvem prostoru krona in kraljestvo, niti njegovo življenje, ki je bilo odvisno od izida bitke. Očetovo srce sta napolnjevala ljubezen in usmiljenje do upornega sina. Ko je vojska odhajala skozi mestna vrata, je David spodbujal svoje zveste vojake in jim velel, naj gredo naprej in zaupajo, da jim bo Izraelov Bog dal zmago. Celo tukaj ni mogel zatreti ljubezni do Absaloma. Ko je šel Joab, ki je vodil prvo kolono, mimo kralja, je on, ki je zmagal na stoterih bojiščih, sklonil svojo ponosno glavo, da bi slišal vladarjevo poslednje sporočilo, ko je s trepetajočim glasom dejal: "Milo mi ravnajte z mladeničem, z Absalomom!" ([2 Sam 18,5](#)) Abisaj in Itaj sta prejela enako nalogo - "Milo mi ravnajte z mladeničem, z Absalomom." Toda kraljeva zaskrbljenost, ki je na videz dajala vtis, da

mu je Absalom ljubši od kraljestva, ljubši celo od podložnikov, ki so zvesti njegovemu prestolu, je samo povečala ogorčenost vojakov zoper nečloveškega sina.

Kraj spopada je bil v gozdu blizu Jordana, v katerem je bila Absalomova vojska v slabšem položaju. V goščavi in premikanju skozi gozd se je ta nedisciplinirana četa zmedla in se ni dala voditi. "In Izraelovo ljudstvo je bilo ondi poraženo pred Davidovimi hlapci, in bil je tam velik poboj tisti dan, ker je padlo dvajset tisoč mož." ([2 Sam 18,7](#)) Ko je Absalom spoznal, da je dan izgubljen, se je obrnil, da bi zbežal. Z glavo se je ujel med veje košatega drevesa. Njegov mezeg je zdijval izpod njega, da je ostal nemočno obešen za sovražnikov plen. V tem položaju ga je našel vojak, ki je Absalomu prizanesel zaradi strahu pred kraljevim nezadovoljstvom. Vendar je sporočil Joabu, kar je videl. Joaba ni zadržal noben pomislek. Absalomu je pomagal, dvakrat mu je zagotovil spravo z Davidom, on pa je brez sramu izdal zaupanje. Če Absalom ne bi dosegel prednosti, ki mu jih je priskrbelo Joabovo posredovanje, te vstaje z vsemi grozotami nikoli ne bi bilo. Zdaj je bilo v Joabovi moči/743/ z enim udarcem uničiti pobudnika vsega tega zla. "In vzame tri sulice v roko in jih zasadi Absalomu v srce, ko je še živel, viseč na hrastu. In vzamejo Absaloma in ga vržejo v veliko jamo v gozdu in nanosijo nanj velik kup kamenja." ([2 Sam 18,14,17](#))

Tako je umrl pobudnik vstaje v Izraelu. Ahitofel se je ubil sam. Knežji Absalom, čigar veličastna lepota je bila Izraelov ponos, je bil uničen v cvetu mladosti, njegovo mrtvo telo so vrgli v jamo in ga pokrili s kupom kamenja v znak večne sramote. Absalom si je v času, ko je še živel, dal postaviti dragocen spomenik v Kraljevi dolini. Zdaj pa je bil edini spomenik, ki je označeval njegov grob, kup kamenja v puščavi.

Ko je bil vodja vstaje ubit, je Joab s trobento odpoklical svojo vojsko, ki je pregnjala bežečo četo, in takoj poslal sle, da prenesejo novice kralju.

Stražar na mestnem obzidju je ob opazovanju bojišča zagledal moža, ki je tekel sam. Kmalu je zagledal še drugega. Ko se je prvi približal, je stražar rekel kralju, ki je čakal poleg vrat: "Zdi se mi, da je tek prvega kakor tek Ahimaaza, Zadokovega sina. In kralj veli: Dober mož je in prihaja z dobrim poročilom. In Ahimaaz zakliče in reče kralju: Mir! Potem se pokloni pred kraljem z obrazom do tal in pravi: Hvaljen bodi Gospod, tvoj Bog, ki nam je izdal može, ki so vzdignili svojo roko zoper mojega gospoda, kralja." ([2 Sam 18,27,28](#)) Na kraljevo željno povpraševanje: "Ali je dobro mladeniču Absalomu?" je Ahimaaz odgovoril dvoumno. ([2 Sam 18,29](#))

Drugi sel je pritekel in vpil: "Vesela vest mojemu gospodu kralju! Zakaj Gospod ti je danes pravico storil in otel iz roke vseh, ki so se vzdignili zoper tebe." ([2 Sam 18,31](#)) Z očetovih ust je ponovno prišlo željno vprašanje: "Ali je dobro z mladeničem Absalomom?" ([2 Sam 18,32](#)) Ker glasnik ni mogel skriti slabih novic, je odvrnil: "Zgodi

naj se kakor temu mladeniču sovražnikom mojega gospoda kralja in vsem, ki se vzdigujejo zoper tebe." ([2 Sam 18,32](#)) To je bilo dovolj. David ni več povpraševal, marveč z upognjeno glavo "stopi v hram nad vrati in joče; in grede govori: O moj sin Absalom, moj sin, moj sin Absalom! Ah, da bi bil jaz umrl zate! O Absalom, moj sin, moj sin!" ([2 Sam 18,33](#))/744/

Zmagoslavna vojska se je vračala z bojišča. Med približevanjem mestu so njihovi veseli zmagoslavni vzkliki odmevali med griči. Toda ko so stopili skozi vrata, je njihovo vpitje potihnilo, zastave so spustili. Poglede so uprli v tla in šli naprej predvsem kakor poraženci in ne zmagovalci. Kajti kralj jih ni pričakal z dobrodošlico, marveč je bilo iz hrama nad vrati slišati jok: "O moj sin Absalom, moj sin, moj sin Absalom! Ah, da bi bil jaz umrl zate! O Absalom, moj sin, moj sin!" ([2 Sam 18,33](#))

"In zmaga se je tisti dan obrnila v žalost vsemu ljudstvu, zakaj ljudstvo je slišalo ta dan, da se je pravilo: Kralju je žal za svojega sina. In ljudstvo se po tistem prikrade v mesto tisti dan, kakor se ljudstvo s sramom ukrade, ko je bežalo v boju." ([2 Sam 19,2,3](#))

Joab je bil razkačen. Bog jim je dal razlog za zmagoslavje in veselje; največji upornik, ki je bil kdaj znan v Izraelu, je bil uničen. Pa vendar se je ta velika zmaga obrnila v žalovanje po njem, čigar hudodelstvo je zahtevalo kri na tisoče pogumnih mladeničev. Grob in žaljiv poveljnik se je prikazal pred kraljem in drzno rekel: "Rdečico si danes pogнал v obraze vseh svojih hlapcev, ki so ta dan rešili življenje tvoje in tvojih sinov in hčera, ... s tem, da ljubiš tiste, ki te sovražijo, in mrziš te, ki te ljubijo. Zakaj pokazal si danes, da ne maraš za svoje kneze in hlapce; kajti danes vidim, ako bi le Absalom bil ostal živ, mi vsi pa bi bili pomrli danes, tebi bi bilo prav. Sedaj pa vstani, pojdi ven in govori prijazno svojim hlapcem! Zakaj prisegam pri Gospodu: Ako ne pojdeš ven, ne ostane nocoj ne eden mož pri tebi, in to bo hujše zate kakor vse hudo, ki te je zadelo od tvoje mladosti do sedaj." ([2 Sam 19,5-7](#))

Čeprav je bil očitek strtemu kralju osoren in celo krut, David ni zameril. Ko je videl, da ima njegov poveljnik prav, je odšel k vratom in s spodbudnimi besedami in pohvalo pozdravil pogumne vojake, ko so korakali mimo njega./745/

73. Davidova zadnja leta

([angleško](#))

Temeljno besedilo [2 Sam 24](#); [1 Kralj 1](#); [1 Let 21](#); [28](#); [29](#)

Absalomov poraz ni takoj prinesel miru kraljestvu. Vstaji se je pridružil tako velik del ljudstva, da se David ni hotel vrniti v svojo prestolnico in ponovno zavzeti svoje oblasti brez povabila rodov. V zmed, ki je nastala po Absalomovem porazu, ni bilo takojšnjega in odločnega delovanja, da bi kralja poklicali nazaj. In ko je Juda končno poskusil pripeljati Davida, se je pojavila zavist drugih rodov in nastala nasprotna revolucija. Ta je bila hitro zadušena, in v Izraela se je povrnil mir.

Davidova zgodovina daje eno najvplivnejših pričevanj, ki so bila kdaj dana o nevarnostih, ki pretijo človeku zaradi moči in bogastva ter pozemske časti - zaradi moči, ki si jih ljudje najbolj želijo. Redki so šli skozi izkušnjo, ki bi bila bolj prikrojena, da jih pripravi za zdržanje takega preizkusa. Davidovo zgodnje pastirsko življenje, ki ga je naučilo ponižnosti, potrpežljivega dela in nežne skrbi za čredo; občestvo z naravo v samoti gora, razvoj nadarjenosti za glasbo in pesništvo ter usmerjanje misli k Stvarniku; dolga vzgoja puščavskega življenja, ki je terjala pogum, trdnost, potrpežljivost in vero v Boga - vse te reči je Gospod določil kot pripravo za Izraelov prestol. David je užil dragocene izkušnje Božje ljubezni in bil obilo obdarjen z Božjim Duhom. V Savlovi zgodovini je videl skrajno ničvrednost gole človeške modrosti. Pa vendar sta posvetni uspeh in čast tako oslabila Davidov značaj, da ga je skušnjavec večkrat premagal.

Druženje s poganskimi ljudstvi je zbudilo željo, da bi posnemali njihove ljudske običaje in zanetili poželenje po posvetni velikosti. Izraela naj bi častili kot Jahvejevo ljudstvo, toda z naraščanjem ošabnosti in samozaupnosti so postali Izraelci/746/ nezadovoljni s to vzvišenostjo. Raje so skrbeli za svoj ugled med drugimi narodi. Ta duh je privabljal skušnjava. Da bi David razširil svoje zmage med tujimi narodi, se je odločil povečati svojo vojsko tako, da je poklical v vojaško službo vse, ki so bili primerne starosti. Da bi to dosegel, je bilo treba popisati prebivalstvo. To kraljevo dejanje sta spodbudili ošabnost in častihlepnost. Štetje ljudstva bo pokazalo nasprotje med šibkostjo kraljestva v času, ko je David zasedel prestol, ter njegovo močjo in blaginjo v času njegove vladavine. To bi težilo k nadaljnjemu pospeševanju že tako prevelike samozaupnosti kralja in ljudstva. Sveto pismo pravi: "In Satan se je vzdignil zoper Izraela in spodbodel Davida, da naj sešteje Izraela." ([1 Let 21,1](#)) Izraelovo blaginjo v Davidovem času gre prej pripisati Božjim blagoslovom kakor pa

kraljevim sposobnostim ali moči vojske. Naraščanje vojaških sil v kraljestvu pa bi dalo okoliškim narodom vtis, da je Izrael zaupal v svoje vojske, ne pa v Jahvejevo moč.

Čeprav je bilo izraelsko ljudstvo ponosno na velikost naroda, niso bili naklonjeni Davidovemu načrtu o tako obsežni razširitvi vojaške službe. Predlagano novačenje je povzročilo mnogo nezadovoljstva; zato so za štetje ljudstva uporabili vojaške poveljnike namesto duhovnikov in sodnikov, ki so prej opravljali popis. Cilj tega početja je bil neposredno nasproten načelom bogovladja. Celo Joab je ugovarjal, ki se je do sedaj sicer izkazal nevosten. Rekel je: "Gospod pridaj k svojemu ljudstvu stokrat toliko, kolikor jih je! Ali, moj gospod, kralj, niso li vsi hlapci mojega gospoda? Čemu zahteva to moj gospod? Zakaj naj se to šteje v pregreho Izraelu? Vendar pa je obveljala kraljeva beseda zoper Joaba. Zatorej odide Joab in prehodi vse Izraelovo in se vrne v Jeruzalem." ([1 Let 21,3,4](#)) Štetje še ni bilo končano, ko se je David že prepričal o svojem grehu. Samoobtožujoče je rekel Bogu: "Hudo sem grešil, da sem storil to; a sedaj, prosim, odpravi krivico svojega hlapca, kajti ravnal sem zelo nespametno." ([1 Let 21,8](#)) Naslednje jutro je prerok Gad prinesel Davidu sporočilo: "Tako pravi Gospod: Izberi si: bodisi tri leta lakote ali da tri mesece bežiš pred/747/ svojimi nasprotniki, ko te dohiteva meč tvojih sovražnikov, ali pa tri dni Gospodov meč in kugo v deželi in Gospodovega angela, ki bo pogubljal po vseh Izraelovih mejah." ([1 Let 21,11,12](#)) Prerok je dejal: "Sedaj pa premisli, kakšen odgovor naj dam njemu, ki me je poslal." ([1 Let 21,12](#))

Kraljev odgovor se je glasil: "V veliki stiski sem! Rajši padem, prosim, v Gospodovo roko, kajti veliko je njegovo usmiljenje; le nikar naj ne padem v človeško roko!" ([1 Let 21,13](#))

Deželo je udarila kuga, ki je uničila sedemdeset tisoč Izraelcev. Toliko da se šiba ni zlila tudi na prestolnico, ko je David povzdignil oči in videl "Gospodovega angela, stoječega med nebom in zemljo, in v njegovi roki potegnjen meč, naperjen proti Jeruzalemu. Tedaj padejo David in starešine, oblečeni v raševino, na svoje obraze." ([1 Let 21,16](#)) Kralj je prosil Boga v dobro Izraela: "Nisem li jaz velel, naj se sešteje ljudstvo? Jaz sem tisti, ki sem grešil in zelo krivično ravnal, te ovce pa, kaj so storili? Tvoja roka, prosim, o Gospod, moj Bog, bodi zoper mene in zoper hišo mojega očeta, nikar zoper tvoje ljudstvo, da ga tepe!" ([1 Let 21,17](#))

Štetje je povzročilo nezadovoljstvo med ljudstvom, pa vendar so gojili enake grehe, kakršni so spodbudili Davidovo dejanje. Kakor je Gospod po Absalomovem grehu obiskal s sodbo Davida, tako bo po Davidovi napaki kaznoval Izraelove grehe.

Angel pokončevalec je bil ustavljen ravno, ko je prišel pred Jeruzalem. Stal je na gori Moriji, "pri gumnu Ornana Jebusejca". ([1 Let 21,15](#)) David se je po prerokovem

navodilu odpravil na goro in tam postavil oltar Gospodu "in je daroval žgalne in mirovne daritve in klical Gospoda; On pa mu je odgovoril iz nebes po ognju na oltarju žgalnih daritev. In Gospod se je dal izprositi za deželo, in kuga je nehala nad Izraelom." ([1 Let 21,26](#); [2 Sam 24,25](#))

Kraj, kjer je bil postavljen oltar, so imeli odtlej za sveta tla, in ga je Ornan želel kralju podariti. Kralj pa ga ni hotel sprejeti. Rekel je: "Nikar, ampak res hočem to kupiti od tebe za polno ceno, ker ne vzamem, kar je tvojega, za Gospoda, in ne bom daroval žgalne daritve brez stroškov. Dal je torej David Ornanu za tisti kraj šeststo zlatih/748/ seklov po teži." ([1 Let 21,24.25](#)) Ta kraj, ki je veljal za spominskega kot kraj, kjer je Abraham postavil oltar, da bi daroval svojega sina, in je zdaj postal češčen zaradi te velike rešitve, je bil kasneje izbran za sedež templja, ki ga je postavil Salomon.

Nad Davidova zadnja leta pa se je zgrnila še ena senca. Dosegel je starost sedemdesetih let. Nadloge in izpostavljanja v njegovih zgodnjih tavanjih ter veliko vojn, skrbi in stiske v kasnejših letih so spodkopali studenec življenja. Kljub temu da je njegov um ohranil jasnost in moč, sta slabotnost in starost z željo po odmaknjenosti preprečila hitro razumevanje tega, kar se je odvijalo v kraljestvu. V senci prestola se je zopet pojavil upor. Ponovno se je razodel sad Davidove očetovske popustljivosti. Ta, ki si je sedaj pozelel prestola, je bil Adonija, mož zelo lepe postave po zunanosti in vedenju, vendar nenačelen in lahkomišeln. V svoji mladosti je bil zelo razvajen, saj ga "njegov oče ni nikdar užalil, da bi mu bil rekel: Zakaj si storil tako?" ([1 Kralj 1,6](#)) Zdaj se je uprl oblasti Boga, ki je za prestol določil Salomona. Salomon je bil bolje kakor njegov brat usposobljen, da postane Izraelov vladar, tako glede naravne obdarjenosti kakor tudi po verskem značaju. Čeprav je bila Božja izbira jasno nakazana, je Adonija našel somišljenike. Joab je bil do sedaj kljub krivdi za mnoge zločine zvest prestolu, zdaj pa se je skupaj z duhovnikom Abiatarjem pridružil zaroti proti Salomonu.

Upor je dozorel; zarotniki so se zbrali na velikem slavlju zunaj mesta, da bi Adonija razglasili za kralja. Njihove načrte je preprečilo takojšnje dejanje maloštevilnih zvestih oseb, med katerimi so bili vodje duhovnik Zadok, prerok Natan in Salomonova mati Batseba. Stanje so predstavili kralju in ga spomnili na božanski ukaz, da naj bi prestol nasledil Salomon. David se je nemudoma odrekel prestolu v korist Salomona, ki je bil takoj pomaziljen in razglašen za kralja. Zarota je bila zadušena. Njeni glavni udeleženci so si nakopali smrtno kazen. Abiatarju je bilo prizaneseno iz spoštovanja do njegove službe in prejšnje zvestobe Davidu. Bil pa je odstranjen iz službe velikega duhovnika, da je prešla na Zadokovo potomstvo. Joabu in Adoniju je bilo prizaneseno za nekaj časa, po Davidovi smrti pa sta bila kaznovana/749/ za svoje hudodelstvo. Izvršitev kazni nad Davidovim sinom je dovršila štirikratno obsodbo, ki je pričala o Božjem studu do očetovega greha.

Od samega začetka kraljevanja je bil eden Davidovih najbolj priljubljenih načrtov, da bi Gospodu postavil svetišče. Čeprav mu ni bilo dovoljeno izvršiti načrta, ni kazal glede tega nič manjše gorečnosti in vneme. Priskrbel je obilo najdragocenejše snovi - zlato, srebro, oniksove kamne in kamne raznih barv; marmor in najdragocenejši les. Zdaj pa je moral te vredne dragocenosti, ki jih je zbral, izročiti drugim, ker je bilo določeno, da bodo druge roke postavile hišo skrinji, simbolu Božje navzočnosti.

Ko je kralj videl, da se mu približuje konec, je sklical Izraelove kneze skupaj s predstavniki iz vseh delov kraljestva, da prejmejo v skrbništvo to zapuščino. Želel jim je izročiti svoje zadnje naročilo ter jim zagotoviti sodelovanje in podporo v velikem delu, ki ga je treba dokončati. Zaradi njegove telesne slabosti se ni pričakovalo, da bo osebno navzoč pri tem dejanju. Ampak nadenj je prišel Božji navdih in z več gorečnosti in moči, kakor bi si ju želel, je bil zadnjič zmožen spregovoriti svojemu ljudstvu. Povedal jim je o osebni želji, da bi postavil svetišče, in o Gospodovem ukazu, da mora delo zaupati svojemu sinu Salomonu. Božansko zagotovilo se je glasilo: "Salomon, tvoj sin, bo zgradil mojo hišo in moje veže, zakaj izvolil sem ga, da mi bodi sin in jaz mu bom oče. In utrdim njegovo kraljestvo na vekomaj, če bo stanovitno izpolnjeval moje zapovedi in sodbe, kakor se danes godi." ([1 Let 28,6.7](#)) David je še rekel: "Sedaj torej, vpričo vsega Izraela, Gospodovega zbora, in vpričo našega Boga velim: Izpolnjujte in v čislih imejte vse zapovedi Gospoda, svojega Boga, da bi dedno vladali to dobro deželo in jo v dedno last zapustili svojim otrokom za seboj na vekomaj." ([1 Let 28,8](#))

David je iz lastne izkušnje spoznal, kako težka je pot njega, ki odide od Boga. Čutil je obsodbo prekršenega zakona in žel posledice prestopanja. Njegovo celotno bitje je ganila skrb, ali bodo Izraelovi voditelji zvesti Bogu ter ali bo Salomon ubogal Božji zakon in se izogibal grehov, ki so oslabili očetovo oblast, mu zagrenili življenje in osramotili Boga. David je vedel, /750/ da bo Salomon za upiranje skušnjavam, ki ga bodo prav gotovo oblegale na vzvišenem položaju, potreboval srčno ponižnost, neprestano zaupanje v Boga ter nenehno čuječnost. Kajti tako pomembne osebe so posebna tarča za Satanove puščice. Ko se je David obrnil k svojemu sinu, ki je že bil priznan za prestolonaslednika, je rekel: "Ti pa, Salomon, moj sin, spoznaj Boga, ki je Bog tvojega očeta, in mu služi z nerazdeljenim srcem in z radovoljnim duhom! Kajti Gospod preiskuje vsa srca in razume vse naklepe misli. Če ga boš iskal, ga najdeš; če pa ga zapustiš, te zavrže vekomaj! Sedaj torej pazi, kajti Gospod te je izvolil, da zgradiš hišo za svetišče; močan bodi in delaj!" ([1 Let 28,9.10](#))

David je dal Salomonu natančna navodila za gradnjo templja, načrte za vsak del in vse pripomočke za službo, kakor mu je bilo razkrito po božanskem navdihnjenju. Salomon je bil še mlad in se je zbal tako velike odgovornosti, kakršna je bila postavitev templja in vladanje Božjemu ljudstvu. David je dejal svojemu sinu: "Bodi močan in srčen, in

delaj! Ne boj se in ne plaši se, zakaj Gospod Bog, moj Bog, je s teboj, ne odtegne se ti in te ne zapusti." ([1 Let 28,20](#))

David je spet spregovoril občini: "Salomon, moj sin, ki je njega samega izvolil Bog, je še mlad in šibek, in delo je veliko; kajti tista palača ni za človeka, ampak za Gospoda Boga. Jaz pa sem z vsemi svojimi močmi pripravil za hišo svojega Boga." ([1 Let 29,1,2](#)) Potem je naštel gradivo, ki ga je zbral. Nato je dejal: "Razen tega, ker me veseli hiša mojega Boga, sem dal iz lastnega zaklada zlata in srebra za hišo svojega Boga poleg vsega, kar sem oskrbel za sveto hišo: tri tisoč talentov zlata, zlata iz Ofirja, in sedem tisoč talentov prečiščenega srebra, da se z njim prevlečejo hišne stene." ([1 Let 29,3,4](#)) Nazadnje je vprašal zbrano množico, ki je prinesla prostovoljne darove: "In kdo je radovoljen napolniti danes svojo roko za Gospoda?" ([1 Let 29,5](#))

Ljudstvo se je z veseljem odzvalo temu vabilu: "Tedaj so se izkazali radovoljne poglavarji očetov in knezi Izraelovih rodov in poveljniki čez tisoč in čez sto in oskrbniki kraljevih opravil, in so darovali za službo Božje hiše pet tisoč talentov zlata/751/ in deset tisoč darikov, srebra pa deset tisoč talentov in bron osemnajst tisoč talentov in železa za sto tisoč talentov. In tisti, pri katerih so se našli dragi kamni, so jih dali v zaklad Gospodove hiše. ... Tedaj se je ljudstvo veselilo, da so radovoljno darovali, ker z nerazdeljenim srcem so to poklonili Gospodu prostovoljno, tudi kralj David se je radoval z velikim veseljem.

In David je hvalil Gospoda vpričo vsega zbora in dejal: Hvaljen bodi, o Gospod, Bog Izraela, našega očeta, od vekov na veke! Tvoja, o Gospod, je velikost in moč in slava in dika in veličastvo; zakaj vse, kar je v nebesih in na zemlji, je tvoje. Tvoje je kraljestvo, o Gospod, in ti si povišan kot glava nad vsem! Bogastvo in čast prihaja od tebe, in ti si vladar vsemu, in v tvoji roki je moč in oblast, in v tvoji roki je povečevati in ojačati vse. Sedaj torej, naš Bog, te zahvaljujemo in hvalimo ime tvoje slave. Saj kdo sem jaz in kdo je moje ljudstvo, da bi imeli moč toliko radovoljno darovati tebi? Kajti od tebe je vse, in iz tvoje roke smo prejeli in dali tebi. Zakaj mi smo tujci pred teboj in priseljenci, kakor so bili vsi naši očetje; naši dnevi na zemlji so kakor senca in ni upanja, da tu ostanemo. O Gospod, naš Bog, vsa ta obilna množina, ki smo jo pripravili v zgradbo tvoje hiše, tvojemu svetemu imenu, je iz tvoje roke in vse to je tvoje. Vem tudi, moj Bog, da preiskuješ srce in prijetna ti je preprostost.

Jaz sem torej iz preprostosti svojega srca vse to radovoljno daroval, in sedaj sem z veseljem videl tvoje ljudstvo, ki je tu pričujoče, da je radovoljno tebi darovalo. O Gospod, Bog Abrahama, Izaka in Izraela, naših očetov, ohrani vekomaj tako misel in namero v srcu tvojega ljudstva in obračaj njihova srca k sebi! In daj Salomonu, mojemu sinu, nerazdeljeno srce, da izpolnjuje tvoje zapovedi, tvoja pričevanja in tvoje postave in da stori vse in da zgradi palačo, ki sem oskrbel zanjo priprave! David

je rekel vsemu zboru: Hvalite sedaj Gospoda, svojega Boga! In ves zbor je hvalil Gospoda, Boga svojih očetov, in pripognili so se in storili poklon Gospodu."

[\(1 Let 29,6-20\)](#)

Kralj je z najglobljim zanimanjem zbral dragoceno gradivo/752/ za gradnjo in olupšavo templja. Spesnil je veličastne hvalnice, ki bodo v poznejših letih odmevale po njegovih dvoranah. Zdaj se je njegovo srce veselilo v Bogu, ko so poveljniki očetovin in Izraelovi knezi tako plemenito odgovorili na njegovo vabilo ter se ponudili za pomembno delo, ki je bilo pred njimi. Ko so ponudili svoje storitve, so bili nagnjeni k temu, da bi naredili še več. Zalogo zbranih darov so povečali s prilaganjem lastnih sredstev v zakladnico. David je globoko občutil lastno nevrednost v zbiranju gradiva za Božjo hišo. Razveselil ga je izraz vdanosti in pripravljenosti, ki so jo pokazali voditelji v njegovem kraljestvu, ko so z radovoljnim srcem posvečali svoje zaklade Jahveju in se izročali njegovi službi. Samo Bog je v njegovo ljudstvo vsadil to pripravljenost. On, in ne človek, mora biti poveljčan. On je oskrbel ljudstvo z bogastvi zemlje in njegov Duh jih je spodbudil, da so prinašali svoje dragocenosti za tempelj. Vse je bilo Gospodovo. Če njegova ljubezen ne bi ganila srca ljudi, bi se kralj zaman trudil in tempelj ne bi bil nikoli postavljen.

Vse, kar človek prejema od Božjega obilja, še vedno pripada Bogu. Kar koli je Bog dal vrednega in lepega od zemeljskih stvari, je dano v človeške roke, da jih preizkusi - da naznani globine njihove ljubezni do Boga in da se vidi, kako bodo cenili darove njegove milosti. Ne glede na to, ali gre za materialno ali duhovno bogastvo, je treba to kot radovoljno daritev prinesiti pred Jezusove noge. Dajalec naj skupaj z Davidom reče: "Kajti od tebe je vse, in iz tvoje roke smo prejeli in dali tebi." ([1 Let 29,14](#))

Ko je David začutil, da se mu približuje smrt, ga je še vedno skrbelo za Salomona in za Izraelovo kraljestvo, katerega blaginja je bila zelo odvisna od kraljeve zvestobe. "In zapove svojemu sinu Salomonu, rekoč: Jaz odhajam po poti vsega zemeljskega; bodi torej močan in kaži se moža in strezi na službo Gospodu, svojemu Bogu, da hodiš po njegovih poteh, da izpolnjuješ postave in zapovedi in njegove sodbe in njegova pričevanja, ... da bi imel prospeh v vsem, kar počneš in kamor koli se obrneš; da bi Gospod utrdil svojo besedo, ki jo je govoril zame, rekoč: Bodo li pazili tvoji sinovi na svojo pot, da hodijo pred menoj v resnici in z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo, ne bo ti zmanjkalo (je dejal) moža za Izraelov prestol." ([1 Kralj 2,1-4](#))/753/

Davidove "zadnje besede", kakor je zapisano, so pesem - pesem zaupanja, vzvišenega načela in vztrajne vere: "David, Jesejev sin, govori, mož, ki je bil visoko postavljen, maziljenec Jakobovega Boga, sladki pevec psalmov v Izraelu govori: Gospodov Duh je govoril po meni. ... Pride vladar ljudem, pravičen, ki vlada v Božjem strahu, in bo kakor jutranja svetloba, ko sonce vzhaja, jutro brez oblakov; od njegovega sijaja po

dežju poganja zelenjava iz zemlje. Čeprav ni taka moja hiša pri Bogu, a vendar je storil večno zavezo z menoj, urejeno v vsem in zavarovano; kajti to je vse moje rešenje in vsa moja želja." ([2 Sam 23,1-5](#))

Davidov padec je bil globok, toda njegovo spokorjenje je bilo veliko, njegova ljubezen goreča in njegova vera močna. Veliko mu je bilo odpuščeno, in zatorej je zelo ljubil. ([Luk 7,47](#))

Davidovi psalmi so šli skozi dolgo vrsto izkušenj, od globin zavestne krivde in samoobsodbe do najvišje vere in najbolj vzvišenega občestva z Bogom. Poročilo njegovega življenja objavlja, da greh lahko prinese samo sramoto in gorje, Božja ljubezen in milost lahko sežeta do najglobljih globin in da bo vera povzdignila spokorjenca, da bo posinovljen za Božjega otroka. Od vseh zagotovil, ki jih vsebuje Božja beseda, je to eno najmočnejših pričevanj o zvestobi, pravičnosti in zavezni Božji milosti.

Človek "beži kakor senca in nima obstanka, a beseda našega Boga ostane vekomaj. A Gospodova milost se razteza od veka do veka nanje, ki se ga boje, in njegova pravičnost je za sinove sinov, zanje, ki hranijo njegovo zavezo in se spominjajo njegovih zapovedi, da jih izpolnjujejo." ([Job 14,2](#); [Iz 40,8](#); [Ps 103,17.18](#))

"Spoznal sem, da bo vse, kar Bog dela, za večno." (Prop 3,14)

Veličastne so obljube, ki so bile storjene Davidu in njegovi hiši, obljube, ki kažejo na večne čase in se izpolnijo v Kristusu. Gospod je objavil:/754/

"Prisegel sem Davidu, svojemu hlapcu: Z njim bodi moja roka stanovitna in moja rama naj ga krepča. In moja zvestoba in moja milost bo z njim, in v mojem imenu se povzdigne njegov rog. In nad morje položim njegovo roko in nad reke njegovo desnico. On me bo klical: Oče moj si ti, moj mogočni Bog in skala mojega rešenja. Jaz pa ga postavim za prvorojenca, za najvišjega kraljem zemlje. Vekomaj mu ohranim svojo milost, in moja zaveza mu ostani zvesta. In postavim njegovo potomstvo, da večno traja, in njegov prestol kakor dnevi nebes." ([Ps 89,3.21.24-29](#))

"On oskrbi pravico ubožcem ljudstva, pomoč sinovom siromakov, stiskalca pa zdrobi. Bali se te bodo, dokler bo svetilo sonce in dokler bo trajal mesec, od roda do roda. ... Pravični bo v cvetu ob njegovem času, in miru bo obilost, dokler ne izgine luna. In gospodoval bo od morja do morja in od velereke do mej zemlje. In njegovo ime bo vekomaj; dokler bo trajalo sonce, bo poganjalo njegovo ime, in blagoslavljali se bodo v njem in ga blagrovali vsi narodi." ([Ps 72,4-8.17](#))

"Zakaj dete nam je rojeno, Sin nam je dan, in vladarstvo pride na njegovo ramo, in njegovo ime so bo imenovalo: Čudoviti, Svetovalec, Mogočni Bog, Oče večnosti, Knez miru. Ta bo velik in Sin Najvišjega se bo imenoval; in Gospod Bog mu bo dal prestol Davida, njegovega očeta, in kraljeval bo v Jakobovi hiši vekomaj in njegovemu kraljestvu ne bo konca." ([Iz 9,6](#); [Luk 1,32.33](#))/755/

Dodatek

([angleško](#))

a) Str. 189. V ukazu za Izraelovo rešitev je Gospod rekel faraonu: "Izrael je moj sin, moj prvenec. In velel sem ti, da odpustiš mojega sina, da mi služi." ([2 Moj 4,22-23](#)) Psalmist nam pove, čemu je Bog rešil Izraela iz Egipta. "Zato je izpeljal svoje ljudstvo z veseljem, s petjem svoje izvoljence, in dal jim je dežele poganov in pridelke ljudstev v last, da naj se drže njegovih postav in hranijo njegove zakone." ([Ps 105,43-45](#)) Tukaj spoznamo, da Hebrejci v Egiptu niso mogli služiti Bogu.

V [5 Moj 5,14](#) najdemo posebno poudarjen del četrte zapovedi, ki zahteva, da hlapci in dekle počivajo; Izraelcem je bilo povedano, naj se spominjajo, da so bili sužnji v egiptovski deželi. Gospod je rekel: "Ali sedmi dan je čas počitka Gospodu, tvojemu Bogu: v njem ne opravljaj nobenega dela, ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne vol, ne tvoj osel, ne nobeno tvoje živinče, niti tujec, ki je v tvojih vratih, da se odpočije tvoj hlapec in tvoja dekla kakor ti. In spominjaj se, da si bil suženj v egiptovski deželi in da te je Gospod, tvoj Bog, izpeljal od tod z mogočno roko in z iztegnjeno ramo: zato ti je Gospod, tvoj Bog, zapovedal praznovati sobotni dan." V [2 Moj 5,5](#) zvemo, da sta Mojzes in Aron dala ljudstvu "**počitek** od njegove rabote".

Iz teh dejstev lahko sklepamo, da je bila sobota ena od stvari, s katero niso mogli služiti Gospodu v Egiptu. Ko sta prišla Mojzes in Aron z Božjim sporočilom, ([2 Moj 4,29-31](#)) sta si prizadevala za prenovalo, ta pa je samo povečala zatiranje. Izraelci so bili osvobojeni, da bi lahko posvečevali Gospodove odredbe, skupaj s četrto zapovedjo. To jih je dodatno obvezalo, da strogo posvečujejo soboto, kakor tudi da izpolnjujejo vse zapovedi. Tako je v [5 Moj 24,17.18](#) njihova rešitev iz Egipta navedena kot dejstvo, ki jim je naložilo posebne obveznosti, da izkazujejo prijaznost vdovam in sirotam: "Ne ovrzi pravice tujcu in siroti, tudi ne jemlji vdovi oblačila v zastavo. In spominjaj se, da si bil suženj v Egiptu, in Gospod, tvoj Bog, te je odkupil odondod: zato ti zapovedujem, da tako ravnaj."/757/

b) Str. 199. Da je bil namen šib uničiti zaupanje Egipčanov v moč in zaščito njihovih malikov in celo prikazati njihove bogove kot krute mučitelje svojih oboževalcev, je razvidno iz proučevanja egipčanske vere. Nekaj primerov bo služilo za ponazoritev tega dejstva.

Prva šiba, ki je spremenila v kri vodo reke Nila in drugih prekopov, ([2 Moj 7,19](#)) je bila usmerjena zoper vir samega egiptovskega obstoja. Reko Nil so po božje častili in na nekaterih krajih so Nilu kot bogu darovali žrtve.

Druga šiba je v Egipt prinesla žabe. ([2 Moj 8,6](#)) Egipčani so imeli žabe za svete in za eno svojih božanstev, Heqo, ki je bila boginja z žabjo glavo, so menili, da vsebuje ustvarjalno moč. Ko so se žabe na Mojzesov ukaz razmnožile tako zelo, da so napolnile deželo od enega konca do drugega, so se Egipčani lahko spraševali, čemu Heqa muči svoje goreče častilce, namesto da bi jih ščitila. Na tak način druga šiba Egipčanov ni samo kaznovala, temveč so bili priče tudi preziru, ki se je nakopičil nad njimi, odgovornost zanj pa so pripisali enemu svojih bogov, ([2 Moj 9,3](#)) ki je bil eden predstavnikov mogočnih bogov v egiptovski grobnici. Če jih omenimo le nekaj, ugotovimo, da je bil bik Apis posvečen Ptahu, očetu vseh bogov, krava je bila posvečena Hathorju, enemu najbolj oboževanih boginj na področju Nila, oven pa je predstavljal kar nekaj bogov kot Khnemu in Amona z ovno glavo, ki je bil egiptovski glavni bog v obdobju novega cesarstva. Zato je bolezen, ki je pobila živali, posvečene njihovim božanstvom, Egipčanom razkrila nemoč njihovih bogov v navzočnosti Boga preziranih Hebrejcev.

Deveta šiba ([2 Moj 10,21](#)) je prizadela težak udarec enemu največjih bogov v Egiptu, bogu sonca Ra, ki so ga častili vse od najzgodnejših časov zgodovine Egipta. V deželi, ki je redkokdaj videla oblake na nebu, je bilo sonce priznано za neusahljivo moč, ki je oskrbovala s toploto, svetlobo, življenjem in rastjo ves svet. Vsak egiptovski kralj se je imel za Raovega sina in je ta napis nosil v svojem naslovu. Ko je tebski Amon v času osemnajste dinastije postal glavni egiptovski bog, je bila moč sončnega boga Raa priznana do take razsežnosti, da so sklenili sporazum in združili Amona in Raa v enega boga - Amon-Ra. Nekaj let po izhodu, ko je Iknaton za kratek čas vpeljal enoboštvo, se je obdržal le bog Aton, sončni kolut. Ko vidimo, kako utrjeno je bilo češčenje sonca v egipčanskem verskem življenju in kako visoko so častili sončnega boga Raa, Amon-Raa ali Atona, lahko razumemo, zakaj je bila šiba usmerjena zoper tega boga puščena nad Egipt pred vrhuncem boja med hebrejskim Bogom in njegovimi egiptovskimi sovražniki./758/

Prav tako je deseta šiba, pobjo prvorojencev, ([2 Moj 12,29](#)) udarila najmanj enega boga. To je bil kralj Horus, sin Ozirisa. Kot vladarja Nilove pokrajine so ga podložniki imenovali "dobri bog". Zato je bila zadnja šiba krona dejanja, ki jih je storila čudežna moč hebrejskega Boga. Do sedaj so bili osramočeni bogovi, za katere so mislili, da nadzorujejo sile narave ali živali, zdaj pa je bil ponižan bog, ki je v človeški podobi živel med Egipčani. Ponižal ga je prezirani Bog hebrejskih sužnjev, o komer je ošabni faraon nekoč rekel: "Kdo je Gospod, čigar glas naj poslušam? Ne poznam Gospoda, tudi Izraela ne bom pustil." ([2 Moj 5,2](#))

c) Str. 206. V [1 Moj 15,13](#) beremo, da je Gospod dejal Abrahamu: "Vedi zagotovo, da bodo tvoji potomci tujci v deželi, ki ni njihova, in jih bodo zasužnjili in jih stiskali štiristo let." To besedilo poraja vprašanja o tem, ali se 400 let nanaša na čas stiske ali potovanja ali oboje in kako je povezanih 400 let s 430 leti iz [2 Moj 12,40.41](#) in [Gal 3,16.17](#).

Izjava v [2 Moj 12,40](#), da "je bilo prebivanja Izraelovih sinov, odkar so bivali v Egiptu, štiristo in trideset let", daje vtis, da so Izraelci od Jakobovega vstopa v Egipt do izhoda dejansko preživel 430 let v deželi ob Nilu. Da ta vtis ni pravilen, je očitno iz Pavlove navdihnjenе razlage v [Gal 3,16.17](#), kjer je za 430 let rečeno, da pokrivajo obdobje, ki se je začelo, ko je Bog sklenil zavezo z Abrahamom, do razglasitve zakona s Sinaja. Videti je, da Pavel misli na prvo Božjo obljubo Abrahamu, ko je bil poklican zapustiti Haran. ([1 Moj 12,1-3](#)) Takrat se je začelo 430 let. Abraham je bil star 75 let, ([1 Moj 12,4](#)) medtem ko se je 400 let iz prerokovanja v [1 Moj 15,13](#) začelo trideset let pozneje, ko je bilo Abrahamu sto pet let, sinu Izaku pa pet let. ([1 Moj 21,5](#)) V tem času, ko je Izmael, ki "se je po mesu narodil, preganjal tega (Izaka), ki je bil rojen po Duhu", ([Gal 4,29](#); [1 Moj 21,9-11](#)) se je začel čas stiske Abrahamovega potomstva, ki se je v presledkih nadaljeval do njihovega izhoda iz Egipta. Izak ni imel težav samo s polbratom Izmaelom, marveč tudi s Filistejci; ([1 Moj 26,15.20.21](#)) Jakob je zbežal pred svojim bratom Ezavom, da si je rešil življenje, ([1 Moj 27,41-43](#)) kasneje pred Labanom, ([1 Moj 31,21](#)) potem je bil znova v nevarnosti pred Ezavom; ([1 Moj 32,8](#)) Jožefa so v suženjstvo prodali bratje ([1 Moj 37,28](#)) in Izraelove otroke so Egipčani zatirali mnogo desetletij. ([2 Moj 1,14](#))

Od Abrahamovega poklicanja do Jakobovega vstopa v Egipt je minilo 215 let, kar je vsota:

1) 25 let med Abrahamovim poklicanjem in Izakovim rojstvom, ([1 Moj 12,4; 21,5](#))

2) 60 let med/759/ Izakovim in Jakobovim rojstvom ([1 Moj 25,26](#)) ter

3) 130 let Jakobovega življenja ob času selitve v Egipt. ([1 Moj 47,9](#)) Tako nam ostane 215 let od 430 kot dejanski čas, ki so ga Izraelci preživel v Egiptu. Zato 430 let iz [2 Moj 12,40](#) zajema tudi potovanje očakov v Kanaan, pa tudi njihovo bivanje v Egiptu. Ker je bila v Mojzesovem času Palestina del egiptovskega cesarstva, ni čudno, da pisec tistega obdobja zajame Kanaan v izraz Egipt. Prevajalci Septuaginte so vedeli, da 430 let zajema potovanje očakov v Kanaan, zato so to razjasnili v podaji tega odstavka: "In potovanja Izraelovih otrok, medtem ko so potovali po Egiptovski in Kanaanski deželi, je bilo 430 let." Dodatno potrdilo zgornje razlage 430 let je najti v prerokovanju, da bo ta kraj zapustil četrti rod tistih, ki so šli v Egipt. ([1 Moj 15,16](#)) Izpolnitev tega prerokovanja je zapisana v [2 Moj 6,16-20](#).

č) Str. 235. Izraelci so za svoje oboževanje zatega teleta **trdili**, da častijo Boga. Tako je Aron, ko je slovesno ustoličil češčenje malika, objavil: "Jutri bodi praznik Gospodu!" ([2 Moj 32,5](#)) Nameravali so častiti Boga, kakor so Egipčani častili Ozirisa, ko so se klanjali njegovi podobi. Toda Bog ne sprejema takšne službe. Čeprav so darovali v njegovem imenu, je bil pravi cilj njihovega oboževanja bog Sonca, in ne Jahve.

Češčenje Apisa je spremljala največja razuzdanost in svetopisemsko poročilo kaže, da so izraelsko češčenje teleta spremljale vse oblike razuzdanosti, ki je običajna v poganskem češčenju. Beremo: "In zgodaj zjutraj vstanejo, in darovali so žgalne in prinesli mirovne daritve; in ljudstvo je sedlo jest in pit in vstalo igrat." ([2 Moj 32,6](#)) Hebrejska beseda za "igrat" označuje igranje s poskakovanjem, petjem in plesanjem. To plesanje je bilo posebno med Egipčani polteno in nespodobno. Beseda "skazilo" v naslednji vrsti, kjer piše: "Tvoje ljudstvo, ki si ga pripeljal iz Egiptovske dežele, se je skazilo", ([2 Moj 32,7](#)) je ista, ki je uporabljena v [1 Moj 6,11.12](#), kjer beremo, da je bila zemlja popačena, "kajti vse meso je popačilo svojo pot na zemlji". To pojasnjuje strašno Gospodovo jezo in zakaj je želel takoj pokončati ljudstvo.

d) Str. 244. Deset zapovedi so bile zaveza, ki jo Gospod omenja, ko je v predlogu za zavezo z Izraelom dejal: "Če boste resno poslušali moj glas in držali **mojo** zavezo." ([2 Moj 19,5](#)) Deset zapovedi je bilo določenih za Božjo zavezo, preden je bila z Izraelom sklenjena zaveza. Niso bile **dogovor**, marveč nekaj, kar jim je Bog **ukazal izvrševati**. Tako/760/ je deset zapovedi - Božja zaveza - postalo **osnova** zaveze, ki je bila sklenjena med Bogom in Izraelom. Deset zapovedi so v vseh podrobnostih "vse te besede", **glede katerih** je bila sklenjena zaveza. (Glej [2 Moj 24,8](#))

e) Str. 264. Kadar je bila darovana daritev za greh za duhovnika ali za vso občino, so kri odnesli v sveto in jo poškopili pred zagrinjalom ter z njo pomazali rogove zatega oltarja. Tolstino so zažgali na oltarju za žgalne daritve na dvorišču, telo živali pa so sežgali zunaj tabora. (Glej [3 Moj 4,1-21](#))

Pri darovanju daritve za vladarja ali koga iz ljudstva krvi niso prenesli v sveto, temveč so morali duhovniki zaužiti meso, kakor je Gospod zapovedal Mojzesu: "Duhovnik, ki jo daruje za greh, jo bo jedel; na svetem kraju naj se zaužije, na dvorišču shodnega šotora." ([3 Moj 6,26](#); glej tudi 4,22-35)

f) Str. 275. Da je bil On, ki je podal zakon in poklical Mojzesa na goro ter govoril z njim, naš Gospod Jezus Kristus, je očitno iz naslednjih premislekov:

Kristus je ta, po komer se je Bog v vseh časih razodeval človeku. "Ali za nas je eden Bog, Oče, iz katerega je vse in mi za njega; in eden Gospod, Jezus Kristus, **po katerem**

je vse in mi po njem." ([1 Kor 8,6](#)) "Ta je tisti (Mojzes), ki je bil pri zboru v puščavi z angelom, ki mu je govoril na Sinajski gori, in z našimi očeti; tisti, ki je prejel besede življenja, da nam jih da." ([Dej 7,38](#)) Ta angel je bil Angel Božje navzočnosti ali njegovega obličja. ([Iz 63,9](#)) Angel, v katerem je ime velikega Jahveja. ([2 Moj 23,20-23](#)) Izraz se ne more nanašati na nikogar drugega kakor na Božjega Sina.

Kristus je prav tako imenovan Božja Beseda. ([Jan 1,1-3](#)) Tako je imenovan, ker je Bog v vseh obdobjih dajal svoja razodetja človeku po Kristusu. Njegov Duh je navdihoval preroke. ([1 Pet 1,10.11](#)) Razodet jim je bil kot Jahvejev Angel, Poveljnik Gospodove vojske, Mihael Nadangel.

g) Str. 472. Zastavljeno je bilo vprašanje, o katerem se danes zelo razpravlja: Če je bilo v času Izraela bogovladje dobro, zakaj ne bi bila bogovladna oblika vladavine enako dobra tudi danes? Odgovor je preprost:

Bogovladje je vladavina, katere moč izhaja naravnost od Boga. Izraelova vladavina je bila pravo bogovladje. Tisto je bila resnično Božja vladavina. Pri gorečem grmu je Bog Mojzesa pooblastil, da vodi njegovo ljudstvo iz Egipta. S pomnoženimi znamenji in čudeži in mogočnimi deli je Bog rešil Izraela iz Egipta in/761/ jih vodil skozi puščavo do obljubljenе dežele. Tam jim je vladal po sodnikih do preroka Samuela, ki mu je Bog še kot otroku spregovoril in po njem oznanil svojo voljo. V Samuelovih dnevih so ljudje prosili, da bi imeli kralja. Bilo jim je dovoljeno, in Bog je izvolil Savla, Samuel pa ga je pomazilil za Izraelovega kralja. Savel pa ni izpolnjeval Božje volje in kakor je on zavrgel Gospodovo besedo, je Gospod zavrgel njega, da ni bil več kralj. Poslal pa je Samuela, da za Izraelovega kralja pomazili Davida. Davidov prestol je Bog ustanovil za večno. Ko je Salomon nasledil kraljestvo po svojem očetu Davidu, je zapisano: "In Salomon je zasedel **Gospodov prestol** kot kralj namesto Davida, svojega očeta." ([1 Let 29,23](#)) Davidov prestol je bil Gospodov in Salomon je sedel na Gospodov prestol kot kralj nad pozemskim Božjim kraljestvom. Dedovanje prestola se je po Davidovi strani nadaljevalo do Zedekija, ki je bil podložnik babilonskemu kralju in je storil svečano zavezo pred Bogom, da bo zvesti zaveznik babilonskega kralja. Zedekija pa je prelomil svojo zavezo in Bog mu je dejal:

"Ti pa, skrunilec svetega, brezbožnik, knez Izraelov, čigar dan je prišel ob času, ko se krivičnosti naredi konec, tako pravi Gospod Jahve: Snemite mu pokrivalo z glave, vzemite mu krono! Kar je, ne bo več tako. Nizko naj bo povišano in visoko ponižano! Uničim, uničim, uničim jo; tudi ta ne bo več - dokler ne pride, kateri ima pravico do nje: njemu jo dam." ([Ezek 21,25-27](#); glej tudi 17,1-21)

Kraljestvo je bilo takrat podložno Babilonu. Ko je Babilon padel in ga je nasledila Medo-Perzija, je bil prvič strmoglavljen. Ko je padla Medo-Perzija in jo je nasledila

Grčija, je bil strmoglavljn drugič. In ko se je grško cesarstvo umaknilo Rimu, je bil strmoglavljn tretjič. In potem beseda pravi: "Tudi ta ne bo več - dokler ne pride, kateri ima pravico do nje: njemu jo dam." ([Ezek 21,27](#)) Kdo je On, ki ima pravico? "In imenuj ime njegovo Jezus. Ta bo velik in Sin Najvišjega se bo imenoval; in Gospod Bog mu bo dal prestol Davida, njegovega očeta, in kraljeval bo v Jakobovi hiši vekomaj in njegovemu kraljestvu ne bo konca." ([Luk 1,31-33](#)) In medtem ko je bil tukaj kot Prerok, Mož bolečin in žalosti, je tisto noč, ko je bil izdan, razglasil: "Moje kraljestvo ni od tod." ([Jan 18,36](#)) Tako je bil Gospodov prestol odstranjen s tega sveta in "tudi ta ne bo več - dokler ne pride, kateri ima pravico", in potem mu bo dan. In **ta čas** je konec tega sveta in začetek prihodnjega.

Dvanajstim apostolom je Zveličar dejal: "In jaz vam volim kraljestvo, kakor ga je meni moj Oče volil, da jeste in pijete pri moji mizi v mojem kraljestvu in sedite na prestolih ter sodite dvanajstere Izraelove rodove." ([Luk 22,29.30](#)) Iz Matejevega zapisa o/762/ Kristusovi obljubi dvanajsterim spoznamo, kdaj bo izpolnjena: "Ob prerojenju sveta, ko sede Sin človekov na prestol svoje slave, da boste sedli tudi vi na dvanajst prestolov in sodili dvanajstere Izraelove rodove." ([Mat 19,28](#)) V priliki o talentih se Kristus predstavlja v podobi človeka imenitnega rodu, ki je "šel v daljno deželo, da prejme zase kraljevo oblast in se zopet vrne". ([Luk 19,12](#)) Sam nam je povedal, kdaj bo sedel na prestol svoje slave: "Kadar pa pride Sin človekov v svoji slavi in vsi angeli z njim, **tedaj** bo sedel na prestol svoje slave. In pred njim se zbero vsi narodi." ([Mat 25,31.32](#))

Tega časa se veseli pisec Razodetja, ko pravi: "Kraljestvo sveta **je postalo** kraljestvo našega Gospoda in njegovega Kristusa, in kraljeval bo na vekov veke." ([Raz 11,15](#)) Besedilo jasno kaže, kdaj se bo to zgodilo: "In narodi so se razsrdili, in prišla je tvoja jeza in čas mrtvih, da bodo sojeni, in da se da plačilo tvojim hlapcem prerokom in svetnikom in njim, ki se boje tvojega imena, malim in velikim, in da se pogube, kateri pogubljajo zemljo." ([Raz 11,18](#)) Ob času končne sodbe, nagrade pravičnih in kaznovanju hudobnih bo vzpostavljeno Kristusovo kraljestvo. Ko bodo uničeni vsi, ki nasprotujejo Kristusovi vladavini, bodo kraljestva tega sveta postala kraljestva našega Gospoda in njegovega Kristusa.

Takrat bo vladal Kristus, "Kralj kraljev in Gospod gospodov". ([Raz 19,16](#)) "In kraljestvo in gospostvo in velikost kraljestev pod vsem nebom se bo dala ljudstvu svetnikov Najvišjega. Svetniki Najvišjega prejmejo kraljestvo in obdrže kraljestvo na vekomaj, da, do vekov večnosti." ([Dan 7,27.18](#))

Do tedaj Kristusovo kraljestvo na zemlji ne more biti ustanovljeno. Njegovo kraljestvo ni od tega sveta. Njegovi sledilci se morajo šteti za "tujce in priseljence na zemlji".

Pavel pravi: "Kajti naša domovna država je v nebesih, odkoder tudi pričakujemo Zveličarja, Gospoda Jezusa Kristusa." ([Heb 11,13](#); [Filip 3,20](#))

Odkar je Izraelovo kraljestvo propadlo, ni Bog nikoli poveril oblasti kateremu koli človeku ali skupini ljudi, da bi izvrševali njegove zakone kot take. "Moje je maščevanje, jaz povrnem, govori Gospod." ([Rim 12,19](#)) Državljanske oblasti imajo opraviti z odnosi med ljudmi; nič pa nimajo opraviti z dolžnostmi, ki vznikajo iz človekovega odnosa z Bogom.

Poleg Izraelovega kraljestva ni na zemlji nikoli obstajala vladavina, v kateri bi Bog po navdihnjenih ljudeh vodil državne zadeve. Kadar koli so si ljudje prizadevali oblikovati vladavino, kakršna je bila izraelska, so prevzeli nalogo, da bodo ljudem tolmačili in jih prisilili spolnjevati Božji zakon. Lastili so si pravico do/763/ nadzora vesti ter si tako prisvojili Božjo pravico.

V prejšnjih uredbah, ko so bili grehi zoper Boga obiskani s pozemskimi kaznimi, sodbe niso bile izvršene samo po božanskem dovoljenju, temveč pod njegovim neposrednim nadzorom in po njegovem ukazu. Vrača je bilo treba usmrtiti, malikovalce pobiti, bogokletnost in bogoskrunstvo sta bila kaznovana s smrtjo. Iztrebiti je bilo treba celotne narode malikovalcev. Toda kazen je določil in ukazal On, ki bere srca ljudi in pozna mero njihove krivde ter ravna s svojimi bitji modro in usmiljeno. Ko se tega dela lotijo ljudje, ki so pod bremenom človeških slabosti in strasti, ni potrebno dokazovati, da odpirajo vrata nebrzdani krivici in krutosti. Tako bodo zagrešena najbolj nečloveška hudodelstva, in sicer v svetem Kristusovem imenu.

Iz izraelskih zakonov, ki so kaznovali žalitve zoper Boga, so potegnili dokaze, da bi dokazali dolžnost kaznovanja podobnih grehov v našem času. Vsi preganjalci so jih uporabili, da so opravičili svoja dejanja. Načelo, ki ga je Bog zaupal človeški oblasti - pravica do nadzora vesti - je sam temelj verskega nasilja in preganjanja. Vsi, ki tako mislijo, pa izgubljajo spred oči dejstvo, da živimo v različnih okoliščinah, v razmerah, ki so v celoti drugačne od tistih v Izraelu; da je bilo izraelsko kraljestvo vzorec Kristusovega kraljestva, ki ne bo vzpostavljeno do njegovega drugega prihoda, kjer dolžnosti, ki se tičejo človekovega odnosa do Boga, ni uravnavala ali nalagala človeška oblast.

h) Str. 476. Glede istovetnosti Samuelove Rame in Benjaminove Rame je dr. Edersheim rekel: "Ti dve točki sta videti utemeljeni: Savlova prestolnica je bila v Gibei in Samuela je prvič srečal v Rami. Če je bilo tako, se zdi nemogoče, glede na [1 Sam 10,2](#), da bi Samuelovo Ramo poistovetili z Benjaminovo Ramo ali da bi jo imeli za sodobno Neby Samuel 6,5 kilometra severozahodno od Jeruzalema."

i) Str. 522. Ne gre za goro Karmel, temveč za kraj na Judovem ozemlju blizu hribovskega mesta Maon./764/